= Wiegendrucke Griechische und lateinische Klassiker in Drucken des fünfzehnten Jahrhunderts zum grossen Teil in ihren ursprünglichen Einbänden = Katalog 66 J. Halle Antiquariat, München = 1928 nº 73

Inc.
~~765~~
873

2-152 ff 187 at 100 [illegible]

falta a primeira f.

Inc. ~~765~~ 873

CLAUDIUS PTOLEMAEUS

Liber Quadriparti i. e. quator tractactuum in radicanti discretione per stellas de futuris et in hoc mundo constructiones et destructionis contingentibus, cum commento Haly Heben Rodan, editus per Aegidium de Tebaldis Parmensem. Accedunt alli tractatus. Ed. Hieronymus Salius.

Venezia, Bonetus Locatellus für Octavianus Scotus, 20. Dez. 1493. Goth. 2 n.n., 152 n. Bl. m. S.

2 Sp. 60 Z. 2°. "Du catalogue 66 J. Halle Antiquariat, München, 1928. N° 73.

inventario # 1493

3000

In fortunati dies—

Jannarius —	2: 4: 7:
februarius —	11: 15: 20.
marcius	5. 6: 17: 19
aprilis	15 19 —
maius	7 15 . 19
Junius	16 —
Julius	15 19
agustus	18 20
setember	16 18
octubar	21 —
nouembar	15 17.
Dezembar	6: 7: 11.

Ind. C. 178

Inc.
873

poſſe ꝯfitebunt̃ oẽs ſcio: nõ ergo ſũt ea que aſtronom⁹ cõ-
ſiderat opa noſtra neqꝫ diſpõnes nr̃e: igit̃ ⁊ ſpeculatiua ſciã
merito dici dꝫ: Sꝫ ſtatim mathematic⁹ cũ nãli cõtẽdet vo
lens ipſaꝫ aſtronomiã ſub genere ſuo ꝯprehẽdi debere: qm̃
demr̃ationes qbus aſtronom⁹ mot⁹ corpoꝝ celeſtiũ: ⁊ eo
rũdem q̃ntitates metiẽdo demõſtrat oẽs geometrice ſunt
⁊ mathematice. Naturalis aũt qḋ ſuũ eſt cupiẽs manute
nere mathematico reſpõdens dicet: qn immo ipſa aſtrono
mia ſub noſtri generis diũo collocãda eſt. Hoc qdẽ tibi ſta
tim palã fiet ſi qḋ ſit ſubꝫ noſtrũ in memoriaꝫ tibi reduxe
ris: atqꝫ quod ſit tuum ſbm in mediũ attuleris. Noſces ãt
ſubm noſtrum ſi paulo antedicta lectitaueris: ⁊ quid de
ipſo demr̃are itendim⁹ ⁊ quomõ. Sꝫ dicas q̃ſo nõne dixit
anie: loco ſepe allegato doctrinaliũ ſbm ẽ q̃ntitas pura vel
ꝙ eſt hñs q̃ntitateꝫ: ⁊ diſpõnes ei⁹ q̃ in eis ingrunt̃ ſunt ea
q̃ accidunt q̃ntitati i diffinitõe quarum nõ iueniũtur ſpecies
mãe: nec virt⁹ inotus. nõne iteꝝ diuulgatum eſt apud oẽs
mathematicã abſtrahere a mã: ⁊ motu: ita certe. Igit̃ ſi me
mineris ei⁹ qḋ ſupra diximi⁹ eſſe ſbm aſtronomie: ſtatiꝫ cõ
cedes ipſaꝫ nãlem: ⁊ nõ eſſe mathematicã. Ipſe nãqꝫ aſtro
nomus motuũ celoꝝ: planetaꝝ: ⁊ oĩuꝫ ſtellaꝝ ſubtilis in
dagator ẽ. quõ ergo abſtrahit a motu: Naturas itẽ ſtellarũ
minutim ſcrutat̃: earꝝqꝫ iſtuentias ⁊ impreſſiones i hec infe
riora: tã q̃ꝫ in mãꝫ recipientẽ: eiuſdẽ quoqꝫ mãe ad ipſas im
preſſiones ꝓportionatã diſpõeꝫ ſpeculans dixit venerẽ: na
tũ i italia albũ facere: i ethiopia vo min⁹ nigrũ. Quomõ g̃
non nãlis ⁊ abſtrahens a mã dici pote… Qḋ vero dixiſti
aſtronomũ geometricis vti demõſtr…ationi⁹: fateor: ſꝫ illḋ
benignitate tua accidere ñ dubito: mu…n. ꝓpõnes tuas
tradidiſti ei: ſicut ⁊ multis alijs ſciẽtificis ꝯtingere ſepe vi
dem⁹: alter. n. alteri⁹ ſepe vtit̃ ꝓpõnib⁹: Dicet aũt fortaſſe
qſpiaꝫ Dñice mi ꝯ id qḋ diximꝰ ꝙ aſtronomia ñ ẽ de his q̃
ſunt opa nr̃a: Iudicat aſtronom⁹ … mars ꝯiũctus capiti al
gol i natiuitate alicui⁹ faciet nat⁹ a ſuſpẽdi: viuet aũt natus
recte ⁊ nõ ſuſpẽdet̃. Itẽ iudicat aſtronom⁹ ꝙ natus habẽs
mercuriũ taliter diſpoſitũ neqꝫ doct⁹ erit: neqꝫ ſapiẽs. ella
borabit ãt nat⁹ in ſapia ⁊ doctrina ⁊ ſapiẽs efficiet̃ ⁊ doct⁹
Qr dño ẽ. Iudicialem ſequunt̃: ꝙ ipſe mẽtit⁹ eſt: ⁊ ꝙ ẽ ipſa
ſcia de his q̃ ſunt nr̃a opa vtpote q̃ p voluntatẽ nr̃aꝫ pmu
tari ⁊ variari poſſunt. cui qdẽ rñdentes vtrũqꝫ negamus:
Cõcĩo. n. aſtronomi iudicialis ẽ hec: ꝙ mars capiti algol iũ
ctus talẽ iprimit diſpõneꝫ in nato vt aut pp latrociniũ: aut
pp ꝓditõeꝫ: aut pp quã vis aliã cãꝫ facile ira iudicis i ipꝫ ꝓ
uocet̃ ⁊ ſuſpendat̃: nõ. n. qlꝫ latro: nec qlꝫ ꝓditor ſuſpẽditur
ſed qui ad hoc nati ſunt vt ſuſpẽdant̃. Itẽ mercuri⁹ taliter
diſpoſit⁹ talẽ impſſionẽ efficit in nato vt ſapiaꝫ difficulter
adipiſcat̃ ⁊ doctrinã: nõ. n. qlibet in ſapiẽtia laborãs ſapiẽs
euadit: ſed qui hoc hꝫ a nã vt ſapiẽs fieri poſſit. Impſſiões
autẽ has fieri noſtrũ opus qs dicet eſſe: Sꝫ ꝙ has impſſio-
nes que ſunt effectus ſtellarũ: ⁊ cauſe in nobis nõ ſequãtur
effectus ſecũdarij cõtingit ꝓpter ipedimẽtũ eueniẽs a vo-
luntate eius qui ĩpſſionẽ ſuſcepit: qrare ⁊ aſtronom⁹ recte
iudicauit. ⁊ eius cõſideratio fuit de his que noſtra nõ ſunt
opera: q̃uis effectus impſſionis de qua iudiciũ ꝓtulit non
euenerit. Dico tñ ꝙ cũ impreſſiões dcẽ fortes fuerit: difficile
valde erit hoĩ aliter pro volũtate aſſueſcere. Et haly cõmẽ
tator credidit illud eſſe ipoſſibile: qm̃ corpa celeſtia corpi ⁊
eius partib⁹ cõplexionẽ impmũt: ſcdm̃ quã organa ipſi ani
me ſeruire debẽtia taliter tanẽt diſpõne diſpoſita: quã aĩa
ipſis in ſuis opationib⁹ vtit̃: nõ eni aliter opatur aĩa corpi
iuncta niſi ſm̃ diſpõneꝫ organoꝝ ſibi deſeruiẽtiuꝫ. verũtñ
cũ impſſiones refracte fuerit: põt hõ per exercitiũ ⁊ volũ-
tatẽ ꝓpriã alteri quã elegerit parti adherere ⁊ ꝓficere ĩ ea.
Et hinc pꝫ in vniuerſo exercitioꝝ diuerſitas: ⁊ ꝙ in eis ma
gis ꝓficit vnus q̃ꝫ alius. Et ꝙ qñqꝫ ab incepto exercitio de
ſiſtẽs alteꝝ aggredit̃. Nos tñ ne cõtradicam⁹ fidei de libe-
ro arbitrio credimus ꝙ iudicia aſtronomie in his in qbus
homo per volũtatẽ ipedimẽtũ põt opponere deficere poſ
ſunt: q̃q̃ꝫ ⁊ facili⁹ ⁊ difficilius eſt hoĩ impedimẽtũ appone-
re: ſm̃ ꝙ impreſſio fortis fuerit aut debilis: neqꝫ propter hoc
veritas ſciẽtie tollit̃ neqꝫ ſpeculatio: ſꝫ in his in qbus poſſe
volũtariũ hoĩs nõ extendit̃ iudicia nequaq̃ꝫ a veritate re-
moueri poſſũt: quapropter ptholeme⁹ noſter in cẽtiloquio
ad pricipiũ dicit: ꝙ iudicia aſtronomie media ſunt iter ne-
ceſſariũ ⁊ poſſibile: ⁊ ꝙ aſtrologus mĩta mala ꝓhibere po-
terit diſponẽdo illũ qui ea ſuſcipe debet ad diſpoſitionẽ cõ
trariã: que qdẽ diſpoſitio niſi fiat malũ illud hoĩeꝫ in fallã
tereapiet. Et in reliquis quoqꝫ nature opib⁹ errores mul-
tos ⁊ mõſtra ꝯtingere videm⁹ ex aliquo occurrẽti ipedimẽ
to: neqꝫ tñ ꝓpter hoc nãlis phĩe veritas tollit̃: neqꝫ ſpecula
tio. Et in medicine ẽt operibus errores nõ paucos euenire
palam eſt: ipſius ſimiliter iudicia multotiens irrita ⁊ ſine
veritate prolata: ⁊ femine ⁊ pueri q̃ꝫ pluries viderũt: neqꝫ
tñ pp hoc medicina vilipẽdit̃: qnymo ipſi medici in ſũma
veneratione habent̃ adeo vt veriti non ſint antiqui medi
cos appellare deos. Adde: ſi libet: ꝙ tã i medicinã q̃ꝫ in aſtro
nomia iudicia multa irrita ꝓferunt̃ ab his q ⁊ ipũ ſint irri
dẽdi: cũ ſe iter aſtrologos ⁊ medicos icercre velĩt: ⁊ ab his
ſciẽtijs oĩno ſint alieni: habit⁹ multotiẽs ignorãtie diſpoſi
tiones in eis habẽtes. Ut qd g̃o ſtulti ĩ taꝫ pclarã ⁊ diuinaꝫ
ſciẽtiã tam inſolẽter ⁊ iſane irruitis: ſi nãqꝫ ſaperetis aſtro
nomos: q̃s vilipẽditis: deos vocaretis terrenos: e celoqꝫ eos
ad nos miſſos vt ꝓphetas crederetis. Que. n. ſcia: dicite q̃
ſo hõ magis ſilis deo fieri põt q̃ꝫ aſtronomia: nõne ꝑdicere
futura ꝓpheticũ ẽ ⁊ diuũ: nõne auertere a vob futura ma
la: bonaqꝫ futura augere: vires excedit humanas: Deſiſti
te g̃ ab iſania vr̃a ⁊ aſtronomiaꝫ exaltate: aſtronomoſqꝫ vt
deos colite. Nos vero Dominice mi: vt hec adeo pclara et
nobilis ſcia: hacten⁹ ab inuidis occultata: oib⁹ ipaꝫ cupiẽti
bus i ꝓpatulo fiat: ptholemeũ ꝓhẽdẽteꝫ regẽ alexãdrinũ:
ac in aſtronomia ꝑncipẽ: halyqꝫ ebenrodan ei⁹ fideliſſimũ
⁊ medullarẽ iterpteꝫ: q̃ꝫ magis emẽdatos potuim⁹: ipenſa
acuratiſſimi viri Octauiani Scoti Modoetiẽſis impſſio
ni tradi curauim⁹. Eis quoqꝫ atergo q̃dã alioꝝ quorũdã ꝓ
batoꝝ viroꝝ opuſcula adiecim⁹: Et hac etiã itetione vt q̃ꝫ
plurima alia etiaꝫ ꝓbatoꝝ virorum opera impſſioni tradi
curem⁹: vt ⁊ hec quoqꝫ nobiliſſima ſcia: q̃uis in ſe difficilli
ma: copia tñ libroꝝ ipam cupiẽtib⁹ eluceſcat. Eſt aũt apud
nos hoc decretũ: vt neqꝫ ptho^m. neqꝫ ex alijs queq̃ꝫ laudan
do tp̃s cõteram⁹: ne ipſos extollere credentes vileſcere fa
ciamus: pluribus nãqꝫ valde ⁊ maiorib⁹ ſũt digni laudib⁹
q̃ꝫ nos calamo notare aut v̓bo promere poſſe credam⁹. Sꝫ
ſi qs q̃ntũ laudis ptho⁹ mereatur cognoſcere velit librũ Al
mageſti: ⁊ hũc q̃drupartiti librũ ac cẽtiloquiũ ſuũ optime
itelligat. Siliter quoqꝫ ⁊ reliquoꝝ opa itelligẽdo q̃ntũ eos
laudare poſſit perfecte cognoſcet. Uale.

¶ Hui⁹ aũt pn̄tis voluminis diſtinctionẽ i libros ac tracta
tus ⁊ capitula tabularis index ſi legeris: ꝑfecte tibi oſten
det. ꝑ nãqꝫ tibi occurrit liber q̃drip̃titi ptholemei i q̃ttuor
tractat⁹ diſtinct⁹. poſt ipſuꝫ eiuſdẽ ſeqt̃ Cẽtiloquiũ: Debic
hermetis cẽtiloquꝫ: ac de ſtellis beibenijs tractatulus ſub
ſequẽter apparet. Bethẽ quoqꝫ centiloquiũ ⁊ de horis pla
netarum ac de ortus triplicitatuꝫ ſignificatiõe poſt ipſum
adeſſe videbis: poſt ipſuꝫ videbis Almãſoreꝫ cũ. 150. ꝓpoſi
tionib⁹. Zahel deinceps iterrogationes oſtendit: ac electio
nes: ⁊ tẽpoꝝ ſignificationes in iudicijs. Ultimo vero loco
Meſſahallach receptiones planetarũ: ⁊ etiam interrogatio
nes declarat. Epiſtolam duodeciꝫ capitulorũ ꝓponit. Et
annos mundi reuoluendo indicat: Minutius vero eoruꝫ
que diximus diſtinctionẽ ac per numeruꝫ cartaruꝫ notati
onem ſubſequenter ſi voles legere poteris.

NACIONAL

¶ Libri quadrupartiti ptolemei.

¶ Capitulorum primi tractatus que ſunt .24. capitulum primū prohemiale in collectione intellectus ſciētie iudiciorum aſtrorum. car.3.

2 Qualiter ad prognoſticabilem ſciētiā iudicioꝝ aſtrorū poſſim⁹ puenire ⁊ quantum eſt quod ex ea ſciri poteſt. 4.
3 Ad demonſtrandum huius operis vtilitatem 7.
4 In fortitudinibus luminarium ⁊ erraticarum ſtellarum 11.
5 In fortunis ⁊ infortunijs 12.
6 In maſculinitate ⁊ feminītate 13.
7 In diurnis ⁊ nocturnis 13.
8 In fortitudinibus figurarum que formant r ſm ſolis pōnem 14.
9 In fortitudib⁹ ſtellaꝝ fixaꝝ 14.
10 In fortitudinib⁹ q̄tuor tpoꝝ 17.
11 In fortitudinibus q̄tuor angulorū ⁊ q̄tuor horizōtis partiū 18.
12 In ſignis fixis: mobilib⁹: ⁊ comunibus. 18.
13 In maſcl'inis ⁊ feminīs ſignis 19.
14 In affinitatibus quatuor ſignorū ⁊ figuris 20.
15 In ſublimibus infīmis que precipientia ⁊ obedientia dicūť 21.
16 In ſignis ſe inuicem aſpicientib⁹ ⁊ ſibi ī fortitudinib⁹ equatis 21.
17 In ſignis ſibi ꝯdicentibus ⁊ inter que nulla fit colligatio 21.
18 In domibus quinq; ſtellaꝝ erraticarum ac ſolis ⁊ lune 22.
19 In triplicitatibus ⁊ eaꝝ dn̄is 23.
20 In exaltationibus 24.
21 De terminis 24.
22 In duodecimis 27.
23 In almugea ⁊ ialcbinara ⁊ in his ſimilibus 28.
24 In alictiſal ⁊ alniſigref ⁊ in alijs fortitudinibus 29.

¶ Tabula capituloꝝ ſecūdi tractatus quadrupartiti ⁊ ſunt .13.

1 In gnāli diuiſione huius ſcientie 29.
2 in vniuerſalibus proprietatibus climatum. 30.
3 in ſimilitudine regionum cum triplicitatibus ⁊ ſtellis 31.
4 Qualiter ad pronoſticabilem ſcientiam futurorum generalium perueniatur. 37.
5 in cognitiōe regionū qbus accidētia futura contingent 38.
6 in tēpore futuroꝝ accidētiū 38.
7 in genere futuroꝝ accidētiū 41.
8 in qualitatibus futurorum 42.
9 in coloribus eclipſis ⁊ in caudatis ſtellis ⁊ in ſimilibus 46.
10 in anni principio 47.
11 in naturis ſignoꝝ particularibus q̄litatibus anni ꝯuenientib⁹ 48.
12 in particularium qualitatum inueſtigatione. 50.
13 in ſignificationibus q̄ ex alijs ſignis accipiuntur. 51.

¶ Capituloꝝ tertij tractatus quadruptiti: ⁊ ſunt .14. car.53.

¶ Prohemium

1 In caſu ſpmatis ⁊ i exitū ifātis. 54.
2 In ſcientia gradus aſcendentis. 55.
3 In partitōe locutōis natiuitatū. 56.
4 In parentibus. 58.
6 In maſculinis ⁊ femininis. 61.
7 In natiuitate geminorum 61.
8 In monſtruoſis ſignis. 62.
9 In his qui non creuerunt. 63.
10 In ſpatio vite. 64.
11 In forma ⁊ figura corporis nati ac in ipſius complexione. 71.
12 In impedimentis ⁊ infirmitatibus. accidentibus corpori nati. 73.
13 In qualitatibus anime nati 76.
14 In impedimentis anime nati. 82.

¶ Capituloꝝ quarti tractatus quadruptiti ⁊ ſunt nouem. 85.

¶ Prologus.

1 De proſperitate nati ⁊ ſubſtātia. 85.
2 De proſperitate ⁊ valitudie nati. 86.
3 In magiſterio nati ⁊ ei⁹ opere. 87.
4 De coniugijs. 91.
5 De filijs. 94.
6 In amicitijs. ⁊ inimicitijs 95.
7 In peregrinationibus. 97.
8 In qualitate mortis nati. 98.
9 In diuiſiōe tēpoꝝ i vita nati. 101.

Tabula verboꝝ centiloquij ptholomei.

1 In cognitione eorum que verum iudicium perhibent 107.
2 in inceſſu vero circulorum. 107.
3 De apparitiōe effectus ſtelle cum fortis fuerit ī natiuitate alicui⁹. 107.
4 in ſedis ſtellarum ⁊ in eorum iudicio. 107.
5 In permutatione ⁊ prohibitione venturi mali ſecundum ſtellas 107.
9 in quibus electiones multum proficiunt ⁊ in quibus parum 107.
7 in cognitione virtutis alicui⁹ ex natura ipſius anime. 107.
8 De dignitate preſciētie anime 107.
9 De imaginibus celeſtibus vniuſcuiuſq; creature terrene. 107.
10 In qb⁹ ſūt vtiles infortune. 107.
11 Non ſolū in rōne verūetiam in experimentorum memoria. 108.
12 In magnanimo ⁊ puſillanimo ⁊ in frigiditate ipſius aie. 108.
13 In fecundis ſtellarum ſuper affirmatione iudicioꝝ aſtroꝝ. 108.
14 In malicia ſignificatoꝝ. 108.
15 De diuerſitatibus aſcendentium quorūlibet .ſ. ciuitatum edificationum ⁊ interrogationū. 108.
16 In diuerſo eē fortune vel īfortūe in locis timēdis vel fortunis viciſſim ⁊ eoꝝ ſignificatiōe. 108.
17 In errore iudiciorum vite actuū quoq; ⁊ paſſionum. 108.
18 De coniunctione luminarium in eodē minuto ⁊ eſſentia fortune in gradu aſcendente. 108.
19 In purgationibus luna cum ioue exiſtente 108.
20 In vulneratione luna exiſtente ī ſigno membri illius. 108.
21 In dādis purgatiuis in ſignis humidis ⁊ domino aſcēdentis ſub terra ⁊ econtra. 108.
22 In vitādis ſignis fixis in his que mutare ⁊ alterare itēdim⁹. 108.
23 In ſignificatione planetarū ad lunam ex diuerſa eē eius ex circulo vel aſcendente. 108.
24 In horrendis accidētibus ꝑpter eclypſim ſolis ⁊ lune in angulo natiuitatis ⁊ reuolutiōis. 109.
25 In directione ſignificatoꝝ. 109.
26 In occultatione hominis vel actionis. 109.
27 In ſignificationib⁹ veneris: ī aſcēdente natiuitatis: in mēbris diuerſis aliorūq; planetarū. 109.
28 In cōfortatione nāe cōpoſite ex naturis duarum ſtellarum erraticarum. 109.
29 In cognitiōe dignitatis nati ⁊ ei⁹ mortis vel finis ꝑ natiitaté. 109.
30 De ſucceſſione propinquorum regum in regno. 109.
31 De eē regis i regno ⁊ qd ei accidat in vita ⁊ ſuis familiarib⁹. 109.
32 In ſignificatiōne duarū natiuitatum ſuper concordia ⁊ amicitia ⁊ inimicitia. 109.
33 In ſignificatione duarū natiuitatū in dilectiōe ex dilectiōe ſolis ⁊ lune ⁊ eorum aſpectuum. 109.
34 De differētia natiitatis hoīs a natiuitate alteri⁹ animalis per gradum almuſtali. 109.
35 In frigore temperie vł calore hyemis. 110.
36 In quibus edificationibus exerceri debent ſtelle fixe ⁊ in quib⁹ erratice. 110.
37 In cognitione totius eſſe nati ⁊ finis eius per aſcendens natiuitatis 110.
38 In ſignificationibus mercurij in domibus malorum in natiuitate nati 110.
39 In malo eſſe .11ᵉ. in regum intronizatione 110.

40 In ſignificatõe fortitudis malorũ ī aſcẽdente natiuitatis ſuꝑ his ī qbꝰ delectaꝛ nã. iio.
4i In ſignificatõe eũtiũ ⁊ redeũtium ⁊ eoꝝ lucro.
4z In ſignificatione pľtaꝝ ſuꝑ egritudines ex eẽ ſuo in radice natiuitatis. iio.
43 In ſigñe fortunaꝝ vel malorũ ſuꝑ libidĩe q̃ fit cũ lege vel extra legem. iio.
44 In ſignificatiõe aſcẽdẽtis īfirmitatis ꝯtratie figure natiuitatis. iio.
45 In ſigñe ſuꝑ mores nati ꝑ aſcẽdẽſ ⁊ ſignificatoreſ.
46 In ſigñe ſtellaꝝ fixaꝝ ⁊ cã ſupioꝝ: inferioꝝ quoq ꝫ et lune in radice natiuitatis.
47 In proficuis ipedimentis ⁊ iimiciis iter alios ex malo eẽ vľ bono.
48. In cõueniẽtia ſboꝝ cũ dñis. iio.
49. In poſſe ſuboꝝ vel ſocioꝝ ſr dños vľ ſocioſ ſuoſ. iii.
50 In cõiũctiõibus pľtaꝝ et eaꝝ vtilitatibꝰ in cremẽto et decremẽto.
5i. In directo aſcẽdẽtis et lũe ī hora natiuitatis ab hora caſus ſꝑmatis ad eũdeꝫ locum ī mora media: ī maiori vō et minori minuiꞇ et augeꞇ. iii.
5z. De longitudine et breuitate nati ꝑ locũ ſignificatoris et aſcẽdẽtis.
53. In macie et craſſicie: leuitate et tarditate motꝰ nati per ſignificatores domini aſcẽdẽtis. iii.
54. De ſigtoribꝰ ī edificationibꝰ. iiz.
55. In his q̃ accñt naui ex eẽ pľtarũ.
56. In acceſſiõe hũiditatũ corpoꝝ et ī ꝑſiidatõe ipaꝝ.
57. In ſignificatione īfirmi: medici quoq ꝫ: īfirmitatis ⁊ medicie. iiz.
58 In ſignificatiõe cõiũctionis anni ⁊ vniꝰ ãni fortitudie ad maiꝰ. iiz.
59 In errore iudicantiũ ⁊ eoꝝ doctria.
60. In cognitiõe dieꝝ creticoꝝ ⁊ determiabiliũ egri.
6i. In cõꝑatione lune ad pľtas queẽadmoduꝫ corpus vtutibꝰ ꝯꝑatur.
6z. In mutatõe aeris ꝑ eẽ almutaꝫ ſuꝑ ãgulos lũares ⁊ ꝓportiõe figurarũ ī reuolutiõe ãni ⁊ aliarũ figuraꝝ
63. In ſigñe fortitudia elenatiõis pľte ſuꝑ pľtam. ii3.
64. In expoſitiõe ſũmaꝝ vľiũ ꝑ diſionẽ ⁊ ꝯiũctiões maiores medias ⁊ miores.
Cõſideratiõis ad verũ iudiciũ ꝓferẽdũ ī q̃lꝫ qõne.
66. In vera ſignificatione mortis ſanitatis quoq ꝫ vel alteriꝰ accidẽtis algebutar .ſ. ꝑfectione ⁊ diſiõe.
67. De inqſitione originis alicuiꝰ nati añ iudicium ad vitãduꝫ errorẽ. ii3.
68. De ipedimẽto mẽbroꝝ officialiũ ⁊ aliaꝝ egritudinũ
69. In amiſſiõe oculorũ.
70. Super egritudieſ corporis lõgas: ꝑ malũ aſpectũ pľtatũ ad lunã ī natiuitate.
7i. In moribꝰ maſculinis vľ femininis nati. ii3.
7z. Radicũ ſniaꝝ ī iudiciiſ
73. In qualitate mortis nati. ii4.
74. In ſigñe cicatricis future nato. ii4.
75. In ꝯbuſtiõe nati. ii4.
76. In ſigñe diuerſoꝝ ꝑiculorũ ⁊ mortis nati. ii4.
77. Suꝑ eſſe corporis ⁊ alteratiõe cõpľõis eiꝰ agilitate hilaritate q̊q ꝫ ⁊ amiſſiõe.
78. In ſigñe pľte qñ ꝑuenit ad locũ in quo ꝑmiſerit aliqd ī natiuitate.
79. In ſignificatione natiuitatis: illius q decernet ſubſtãtiã regis. ii4.
80. In ſigñe turpitudiniſ coitꝰ nati.
8i In ſigñe finis tꝑis reꝝ.
8z In qbus ſignibꝰ nõ ſit iudicãdũ.
83. In ſignificatione eoꝝ q̃ accñt per horã adeptõis: et q̃ accñt ꝑ horã intronizationis .i. ꝑ aſcẽdẽs. ii4.
84. De eo qð accidit ſi res itrõizati ī offõ vľ dignitate.
85. In ſuba itronizati vľ ꝓlati ī q̃litate expẽſaꝝ eiꝰ vľ acqſitõis. ii5.
86. In q̃ttuor pľtis ꝑ quos fit icremẽtũ ⁊ dſtructio ⁊ tribꝰ ꝑ quos habentur mores īdiuiduoꝝ. ii5.
87. In diſiõe menſiũ ⁊ reuolutione ãni vſq ꝫ ad aſcẽdẽs. ii5.
88. In directiõe ꝑtis fortune ī ãnorum reuolutione.
89 De iuẽtiõe domꝰ patruorum ⁊ filiorum ⁊ fratrũ.
90. In cogñe ſ lie rei occlte
9i. Egrotãtis ſuꝑ peioreꝫ ſigñẽ eius.
9z. De minutione ipedimẽti maloꝝ ī ſuo hayꝫ. ii5.
93. Ut obſeruemꝰ ꝓmã ꝯiũctionẽ regũ deīde eẽ ꝯiũctionis ⁊ ꝯferre ſiľ ne erremꝰ ī iudicio. ii5.
94 In loco q ſignificat qð ẽ ī aia interrogãtis. ii5.
95. In ſigñibꝰ figuraꝝ vľ fortũaꝝ ī faciebꝰ ſignorum ꝯmorãtiũ. ii5.
96. In qbꝰ terris vľ locis cadũt retrogradatid vel pľnetarum directio ⁊ effectꝰ eclypſis ⁊ ī qbꝰ natiuitatibus vel reuolutiõibꝰ ⁊ in ſigno ſuper predictis. ii6
97. In patefactõe rei occulte ꝑ dñm ꝯiũctõis vľ ꝓuẽtõnis hñtẽ pľes partes ī aſcẽdẽte. ii6.
98. In dño ãgľiãni aſcñtis ⁊ q̃rtarũ mẽſiũ ⁊ ſignificatione ſuꝑ ſementa ⁊ fructꝰ ⁊ ꝓciũ eoꝝ. ii6.
99. In iacculľ ⁊ ſintillatõibꝰ ſtellaꝝ.
100. In mutatõe aeris: vẽtoꝝ pluuiarum fluuiorum: ⁊ eẽ ꝯditionis gentiũ. ii6.
Cẽtiloquiũ hermetis. ii7.
Liber hermetis de iudiciis ſtellarũ beiheniaꝝ in natiuitate. ii8.
Cẽtiloquiũ bethem. ii9.
De horis pľtarũ ⁊ de ortꝰ triplicitatũ ſignificatõe. iz0.
Almanſoris ꝓpoſitiones que ſunt. i50. iz0.
Tabula caplõꝝ libri zahelis de ꝓncipiis iudicioꝝ.
De diuiſiõe ſigꝝ ⁊ ꝺ triplicitatibꝰ. izz.
Caplm ſuba ꝝ. iz. ſigñꝫ ⁊ qd ſignificat omne ſignũ. izz.
Ca. ꝺ diſiõe circli ⁊ dignitatibꝰ ſiue fortitudibꝰ domoꝝ.
De aſpectibꝰ pľtaꝝ. iz3.
De effcũ ⁊ detrimẽto pľtaꝝ.
Expoſitio alichhel. iz3.
Scia lũinũ vľ orbiũ pľtaꝝ.
Expõ receſſiõis ľ ſeparatõis planetarum. iz3.
De trãſlatione luminis. iz3.
De ꝯiũctiõe lumis pľaꝝ. iz3.
De prohibitiõe luminis planetarum. iz4.
De receptõe planetaꝝ. iz4.
De curſu pľte vacui. iz5.
De expõne redditus. iz5.
De pulſu vtutis. iz5.
De pulſu diſpõnis ⁊ nature.
De fortitudine pľtaꝝ. iz5.
De debilitate pľtaꝝ. iz5.
De vitiis lũe ⁊ eiꝰ malo eſſe.
De planetis obſeſſis. iz5.
De planeta in lumie ſuo. iz5
De teſtimoniis planetaruꝫ.
De gaudiis planetarũ. iz5.
Caplm iudicioꝝ ꝓcipuorũ ⁊ ſunt. 50. iz6.
Tabula caplõꝝ zahelis de interrogationibus.
Interrogatiões aſcñtis. iz7.
Qõ ꝺ durabiꝉᶜ rei ⁊ melioratione. iz7.
Qõ de inſtabilitate rei iz7.
Qõ ꝺ re aliq̃ ſi fiat ľ nõ. iz7.
Qõ ſi fiat res cũ leuiꝉᶜ vľ cũ ritia. iz7.
Qõ ſi rẽ adipiſcetur ꝑ petitionem vel ſine petitõe. iz7.
Teſtioᵃ ſiĝꝝ ī effcũ rei. iz8.
Teſtionia pľiaꝝ ī effcũ reꝝ.
Cap. cõiũctõis aſcẽdentis.
Interrogatões zᶜ domꝰ:
Qõ de ſuba que ſperaꞇ vtrꝫ inueniat eam vel non. iz8.
Qõ de modo lucri iz8.
Interrogatiões 3ᶜ domꝰ.
Interrogatões 4ᶜ domꝰ.
Qõ de terra ſiue domo ſiue hereditate petita ſi habebit terrã vľ nõ. iz8.
Qõ de hereditate q̃ cõparaꞇ q̃lis ſit ⁊ de edificio ⁊ de oi eo qð ẽ in eo .iz8.
Interrogatões .5. domꝰ.
Qõ ſi hẽbit filiuꝫ ex illa muliere vľ ñ. iz9.
Qõ ſi naſceꞇ ei filiꝰ ľ ñ. z9.
Qõ ſi mulier ſit ꝓgnans vel non: ⁊ ſi pariet vel nõ. iz9.
Qõ ſi ꝓgnatio ſit vã vel nõ.
Qõ ſi mulier pregnans pariet gemios vel non. iz9.
Qõ ſi pariet maſ. vel femi.
Interrogatões .6. domꝰ.
Qõ ſi īfirmꝰ ſanabiꞇ ľ morieꞇ
De diebus creticis. iz9.
Qõ ſi aliqs ſit īfirmꝰ vľ nõ.
Qõ ſi ſuus liberabitur a ſeruitute vel non. iz9.
Qõ ſi ſeruꝰ liber ab vno ſeruiat alteri. iz9.
Qõ ſi dominꝰ preſẽs melior ſit ſeruo q̃ꝫ futurus. iz9.
Qõ vniuerſalis de mutatiõe reruꝫ de loco ad locũ quis ſit melior an ī quo eſt an ad quem mutatur. iz9.
Qõ de ſeruo emẽdo ſi ꝑficietur emptio vel non. iz9.
Queſtio ſi petens ancillam habebit eã vel non. i30.
Qõ ſi dominus habebit ſubſtantiã ſerui mortui. i30.
Qõ ſi iterrogãs habebit poſſeſſionẽ ſerui vel non. i30.
Interrogatiões. 7. domꝰ
Qõ ſi coniugium ꝑficieꞇ vel non: ⁊ q̃lis erit cõueniẽtia īter eos pꝰq̃ꝫ ꝑfectũ fuerit.
Qõ de ipedimẽto: ſiue detri

mento q̄li modo erit. i30.
Qō de qualitate animi eoꝝ
Qō ſi mulier que aufugit a
viro reuertetur vel non.
Qō ſi mulier ſit virgo vł coꝛ
rupta. i30.
Qō ſi mulier hꝫ filiū vel nō.
Qō ſi p̄gnatio ſit ex fornica/
tione vel non. i30
Qō ſi mulier hꝫ virū quē di
ligat vel qui eam diligat.
Qō de contentiōe duoꝛū qs
eoꝛum vincet. i30.
Qō de emptione ꝛ de vendi
tione quid erit de ea. i30.
Qō de fugitiuo aut ſubſtan
tia vł alia re p̄dita ſi īueniet̄.
Qō de loco fugitiui ꝛ rei per
dite ſiue latrocinij. i3i.
Qō ſi reuerſio fugitiui ad lo
cum vn̄ aufugit ſit ei meli
oꝛ q̄ꝫ ire quo vłt. i3i.
Qō d̄ latrocinio. vtrū adipi/
ſcat̄ ipꝫ interrogās vel nō.
Qō ſi qđ abijt ſiue pyr d̄ ſba
ablata inuenietur vel nō. i3i.
Qō ſi latro ſit p̄egrin⁹ vł nō.
Qō de loco i q̄ ē latrociniū.
Qō ſi res furata ſit vna vel
plures. i3i.
Qō an ille d̄ quo h̄ abet̄ ſuſpi
cio ſit latro vel non. i3i.
Qō de re furata qđ ipa ſit.
Qō de mō rei furate. i3z.
Qō de latrone vtruꝫ ſit ma/
ſculus vel femina.
Qō de ſocietate duoꝝ quis
erit eius finis.
Qō volētis ire ad magnum
virum ſi eū inueniet vel nō.
Qō de duce proficiſcēte ad
bellū ſi rex ꝛ regnū ei⁹ ſta
bile fuerit. i3z.
Qō ſi exercitus ſit magn⁹
vel paruus. i33.
¶ Interrogatiōes 8ᵉ dom⁹.
¶ Interrogatiōes 9ᵉ dom⁹
Qō ſi p̄egrinatio ſit an non
ꝛ ſi p̄fici nō poteſt qđ eam
prohibet. i33.
Qō de igreſſu peregrinātis
i ciuitatē aliquam quid ei
erit i ea. i34.
Qō de eſſe l[itt]eris p̄ncipum
vel rerum ꝛ eē eoꝝ q ſucce
dūt vel remanēt.
Qō ſi terra i q̄ qs ē: ē melioꝛ
ei an ea ad quā eſt iturus.
Qō de victo qđ erit de eo.
Qō de aduētu abſcētis.
Qō viſionis vel ſōnij. i34.
¶ Interrogatōes. io. dom⁹.
Qō ſi adipiſcet̄ regnū i quo
hꝫ fiduciā vel non.
Qō de q̄lꝫ re ſi adipiſcet̄ eā
vel non. i35.
Qō i quo expēdet ſubſtātiā
quā collegit rex. i35.
Qō de eē regis ab eo qui cū
conſtituit.
Qō de q̄ terra eſt dn̄s regni
Qō de ingreſſu ei⁹ i ſede. i35.
Qō de ſtabilitate regis aut
de receſſiōe eius. i36.
Qō de rege abſcēte ſi reuer/
tetur. i36.
Qō ſi p̄ueīet ad regnū vł n̄.
¶ Interrogatiōes iiᵉ. dom⁹.
Qō ſi adipiſcet̄ rē quā ſpat.
Qō ſi iūg[et]̄ qs amico ſuo ł n̄.
Qō de ſpe nō exp̄ſſa ſi qs ſc̄m
ipam ſpē adipiſcet̄.
¶ Interrogatōes iz. dom⁹.
Qō q̄ beſtia vicet brauiū in
curſu. i36.
Qō qs ſit coloꝛ beſtie vicētis
Qō d̄ etate beſtie vicētis.
Qō de vniuerſis īimicis qđ
erit iter eos. i36.
Qō de ep̄ła vel legato.
Qō de eē viri, ad quem vēit
epiſtola i36.
Qō vtrū bonū vł malū ſit in
epiſtola. i36.
Qō quid ſit i epiſtola. i37.
Qō vtrum ep̄ła ſit p̄fectā ł n̄.
Qō vtꝝ ep̄ła ſit ſigillata vł n̄
Qō ſi ep̄ła egrediatur a rege
vel non. i37.
Qō ſi ep̄ła p̄ueīat ad regem
vel non. i37.
Qō de rumorib⁹ vtruꝫ veri
an falſi ſint. i37.
Qō de re q̄ timet̄.
Qō ſi iterfect⁹ vidicet̄ vł n̄.
ꝛ ſi qs paſſus īiuriam vidi
cabit̄ vł nō reſtituēdo iiua
rios q̄s ſuccepit. i37.
Qō de aliq̄ re vtruꝫ ſit vera
vel falſa. i37.
Qō q̄ ex duab⁹ vel trib⁹ reb⁹
ſit dignioꝛ ꝛ q̄ acq̄ret̄. i37.
Qō ſi īterrogatus fueris de
multis rebus. i37.
Qō de iq̄ſitiōe venatōis ꝛ q̄
lis erit adeptio. i37.
Qō vtrū multū an parū vēa
toꝛes capiant. i37.
Qō de cōuiuio et qđ cōcede
rant conuiue. i37.
De ſignificatōib⁹ horaꝝ pla
netaꝝ i īterrogatōib⁹. i38.
¶ Tabula cap̄łoꝝ libri za
helis d̄ electōibus.
Ełones aſcēdētes i ſcīa nāꝝ
ſignoꝛū q̄ꝝ p̄ᵃ ſūt mobilia.
Eło de iceptōe alic⁹ opis ꝛ d̄
īpedimētis lune. i38.
¶ Ełones ſcđe domus.
Eło i accipiēdo ꝛ accomodā
do pecuniā. i39.
Eło i p̄ticipatiōe cuꝫ aliquo
in ſuba vel aliquo opere.
Eło p̄ ſuba mittēda vt lucre
tur ex ea. i39.
Eło p̄ emēdo ꝛ vēdendo.
Electio i opib⁹ alchimie. i39
¶ Electiones 3ᵉ dom⁹. i39.
¶ Electiones q̄rte dom⁹.
Ele. i edificādo domū. i39.
Electio p̄ deſtruēdo domū.
Ele. i emēdo terrā aut eā lo/
cādo vt accipiat r̄ddit⁹ ex ea.
Ele. i educēdo fōtē vł pu
teū fodiēdo. i39.
Ele. i plātādis arboꝛib⁹. i39.
Ele. i ſemināndo ſemē. i39.
¶ Electiōes quinte domus.
Ele. i gn̄ando filiū maſculū
vel feminam. i39.
Ele. i educēdo p̄tū moꝛtuuꝫ
de vtero. i39.
Ele. ſi volueris filiū tradere
diſcipliē vł mittere ad locū
i q̄ doceat̄ aliqđ magiſte[m]
¶ Ełones ſexte domus.
Eło i expellēdo diabolos et
fantaſmata d̄ aliq̄ loco. i39.
Eło i accipiēdo medicinā vł
applicādo emplaſtrum: vł
quodcunqꝫ aliud medica
men ꝛ cuicūqꝫ mēbꝛo. i39.
Eło i radēdo caput ꝛ medica
mine. i40.
Ele. in emptōe ſuoꝝ.
Ele. de oāda ingenuitate.
¶ Electōes ſeptīe domus.
Electio in coniugio. i40.
Eło i exitu ad bellū. i40.
Ele. i emēdo ł mutuo occipi
endo aut reſtituēdo inſi[r]a
belli: ꝛ i ōſtruēdo aliquē lo
cū vł iſtr[ume]m aliqđ. i40.
¶ Ełones octaue dom⁹.
¶ Electiones none dom⁹.
Ele. i p̄egrinatōib⁹ i40.
Ele. p̄ igreſſu itinerātis regi
onē vel ciuitatē. i40.
¶ Electiōes decime dom⁹.
Eło i eūdo cuꝫ rege ad regio
neꝫ cui p̄eſt. i4i.
Ele. p̄ ſblimatōe ad regnū.
Ele. p̄ponēdo regem in ſe
dem imperij.
Ele. p̄ faciē⁹ p̄p̄o[m] ſr reddit⁹
Ele. i firmādo p̄ncipatū.
Ele. p̄ inimicando regi.
Ele. p̄ mitigā⁹ regē iratū ſibi
¶ Electōes vndecīe dom⁹.
Ele. i faciēdo amiciciam.
Ele. in petendo ab aliquo vi
ro rem aliquam. i4i.
¶ Ełones duodecīe dom⁹.
Ele. i emendo beſtias.
Ele. in exitu ad venationeꝫ.
Ele. i fugiendo ꝛ q̄cq̄d volue
ris occulte faciēdo.
Ele. i querēdo fugiētem.
Ele. i ſcribēdo ep̄łam. i4i.
¶ Tabła cap̄łoꝝ lib. zaheł
d̄ ſig̊ne t̄pis ꝛ indicia.
Cognitio tēpoꝝ p̄cipua.
De iue[n]ᵉ ſig̊ificatōis t̄pis. i4i
De vita hōis in aſcn̄te. i4z.
Dom⁹ ſbe 3ᵉ ꝛ 4ᵉ dom⁹.
Domus filioꝛum i4z.
Domus infirmitatis.
¶ Septīe domus ꝛ octaue.
¶ Cap̄łm none domus.
De reuerſione peregrinātis.
De epiſtola ꝛ rumoꝛibus:
Decime domus. i4z.
¶ Tabła lib. meſſahallach
de receptōe planetarum ſi
ue de interrogatiōib⁹
De receptione ꝛ cōiunctione
planetorum. i43.
¶ Queſtiones aſcendentis.
De aliq̄ re vtrū p̄ficiat̄ vł nō
ꝛ d̄ aliq̄ rumoꝛe vtꝝ ſit ł nō
De moꝛte vł vita iterrogan
tis i āno iterrogatiōis ſue.
Queſtiones ſcđe domus.
De ſuba iuenienda vel nō ꝛ
qualis ſit. i44.
De pecunia accōmodato vt
reſtituatur vł vt det̄ tibi d̄
ſuo. i45.
Vtꝝ hēat ſbaꝫ regis aut n̄.
De t̄pe rei h̄n̄de qn̄. ſ. habebi
tur res illa. i45.
¶ Qōnes decime dom⁹.
De regno ſi hēbit ipm iterro
gans aut non ꝛ quando.
De bono aut̄ d̄ malo i q̄ fue/
rit vł p⁹ ea futuꝝ expectat̄.
Qn̄ qs regnū hēbit aut erit
deſperatus de eo. i45.
In ſcientia vite nati. i46.
Ca. i ānis alchochoden. i47.
De quodā duce q p̄fuit affri
ce ex iuſſu regi alio ōdicēte
¶ Tabła cap̄łoꝝ ep̄łe meſ
ſahallach. d̄ ōiūctōib⁹ p̄łoꝝ.
q̄ continet. iz. cap̄ła. i48
¶ Tabula cap̄łoꝝ lib. meſ
ſahallach i reuolutionibus
annoꝛum mundi. i48.
Capitulum p̄hemiale. i49.
In ſcientia domini anni.
Ca. qn̄ dn̄s anni cōmittit diſ
poſitionem ſuā alteri.
Capi. in ſignificatoꝛe regis ꝛ
ſubditoꝛuꝫ eius. i49.
In ſig̊nib⁹ aſpectuū ꝛ dn̄i an
ni ꝛ reliq̄ꝝ ſignificatoꝝ. i49
Ca[m] z[m] In reuolutōe ānoꝝ
mūdi de grauitate. i50.
Cap. in timoꝛe ſuper regē.
Qō de bello ꝛ qs de duobus
vincet. i50.
Cap. de moꝛtalitate i quāta
p̄te moꝛiuntur. i50.
In diuiſione mūdi ꝛ climatū
p̄ ſubas p̄łtꝝ ꝛ ſignoꝝ. i5i.
In ſig̊ne dn̄i āni ꝛ vniuſcuiuſ
q̄ p̄łtaꝝ qn̄ ē dn̄s āni. i5i
In ſcia eē regis p̄ ſignificato
rem ſuū. i5i.
De ſig̊nib⁹ duaꝝ īfoꝛtunoꝝ.
¶ Et ſic ē finis tabule tōti⁹
voluminis.

¶Liber quadripartiti Ptholemei. i. quatuoꝛ tra
ctatuūꝫ: in radicanti diſcretione per ſtellas de fu
turis ⁊ in hoc mundo conſtructōis ⁊ deſtructio
nis contingentibus cum cōmento Haly Heben
Rodan: cuius in primo tractatu ſūt viginti qua
tuoꝛ capitula.

¶Dixit Egidius de Tebaldis lōbardꝰ de ciuitate parmēſi.

Scire ⁊ intellige
re glioſuꝫ ē: qꝛ oīs ſcientia ē a
deo. Qꝛ ē igitur aīa glioſa q̄
intelligit ⁊ diſcernit. ⁊ deꝰ il
lū valde diligit ⁊ elegit ī quo
poſuit ſuperioꝛis ſciētie itel
lectū. ſcīa vͦo ſuperioꝛ eſt pro
culdubio ars aſtroꝝ: qꝛ oēs
alie ſubiecte ſūt ſibi: ⁊ ipa fū
data eſt ſup ꝑncipia certa na
turalia cōpꝛehēdentia totuꝫ
mundū. Et neceſſariū eſt vt
ꝑ alias igreſſus fiat potiꝰ q̄ꝫ
perueniri poſſit ad eā. Ex quo patet: ꝙ ipſa ſit ſuperioꝛ ⁊ ex
cellētioꝛ. Ceterū dubitatio nō occurrit: qn diuina ꝓuidētia
diſponēte ſuperioꝝ coꝛpoꝝ iferioꝛa oīa moueant̄: qn̄ ipa
fuit cā oium accidentiū terrenoꝝ. Qui ergo ſe ingerit circa
intelligentiā ſcie ſic ſublīs diligit deū cognoſcere oium
creatoꝛeꝫ: qꝛ opus ſtellaꝝ dei eſt. ⁊ ipſe tāq̄ꝫ vicarie dei ope
rantur qcquid accidit ī terrenis. Item cū deus ſit ipſe ideꝫ
intellectꝰ: q̄ꝫto quis magis intelligit: tanto ē deo proximioꝛ:
cuius nomē benedictū ſit per ſecula ſempiterna. Studeat
igitur itelligentie vnuſqſq̄ꝫ. qꝛ ſicut ait ſalomon: intelligēs
gubernacula poſſidebit. Ego vero tanq̄ꝫ verus amatoꝛ ſci
entie ⁊ ſcientū: inſpiciens qualiter in vno libꝛo quatuoꝛ par
tium: quē cōpoſuit ptholemeꝰ ſapiētiſſimꝰ: tota conſiſtit ars
aſtroꝝ per regulas ⁊ radices ſꝫ quadriuialē ſciam ⁊ nām.
ꝯſiderās ēt ꝙ vͤba ſua ſic clauſa fuerāt ſicq̄ꝫ ſiūys pōderoſa:
ꝙ vix aperiri poterāt per aliquē ſapiētū. qn imo potius q̄ſi
oēs errabāt in eo: ⁊ diuerſis opinionibꝰ ſniam variabāt. ꝑꝑ
quod fructꝰ ⁊ effectꝰ ſciētie ſic nobilis perdebat̄. qꝛ nullus
in ea recto tramite incedebat: librū ipm: vt eiꝰ purus ſtuden
tibus intellectus clariꝰ patefiat: cū gloſis prudētiſſimi He
ben Rodan phyci qui a deo habuit ⁊ ſua cōſideratione mi
rabili: vt plenius itelligeret ipa verba et qcqd per ea pate
facere ptholemeꝰ: trāſferre prouidi iuſſu ⁊ beneplacito dn̄i
alfonſi romanoꝝ ⁊ caſtelle regis illuſtriſſimi de yſpanico ī
latinum: planū. ſ. ⁊ apertum. qn̄ ad aliud in hoc opere nō in
tendo. Supplico ergo deo patri: vt mihi digneť viā rectitu
dinis aperire. verūtū librū iſtū de arabico trāſferri manda
uit primitus ī yſpanicū ydeoma idē glorioſiſſimꝰ Alfonſus
romanoꝝ ⁊ caſtelle rex excelſus: q ſcīam diligit: ⁊ ſciētes ho
noꝛat. q a finibus terre per vniuerſa mūdi climata cui uſq̄ꝫ
manerici omniū gentiū ⁊ linguarū perquirit ſcias ⁊ acqrit:
q tāq̄ꝫ ſciaꝝ ⁊ vͤtutū oiuꝫ dn̄s ⁊ magr̄ vtilia multa ꝓ pͣ ꝯſide
ratione renouauit: ⁊ libꝛos plīmos oꝛdiari mādauit: de ſapiē
tū antiquoꝝ ſentētys atq̄ꝫ dictis: q̄ hincide iacebāt ꝑdita et
diffuſa: ⁊ illūinabitur ꝓculdubio poſteritas futuroꝝ. Eteni
rex ille munificus: cuiꝰ liberalits munificētia ineſtimabilis
eſt: cius valitudo ꝓualet vniuerſis: cuiꝰ honoꝛificētia trāſit
ad quēlibet. ⁊ remanet in ſeipſa nec minuitur ſꝫ augeť: ciꝰ in
tellectꝰ oia ꝯpꝛehendit. ꝓuidētia eiꝰ dina potiꝰ q̄ꝫ hūana: vͤ
nam hec oia radicata ſūt et naturata ī eo: vt fons ē virtutū
oium. ⁊ ideo alfonſus vero ſuo noie nūcupať. H aūt fons al
tus: fonſq̄ꝫ viuꝰ: cuiꝰ riuuli roꝛe ſalutifero rigant: ⁊ oꝛnāt cū
ctis virtutibꝰ oꝛbem terre. Et vt multa ſub breuiloquio cō
prehendaꝫ: dico celū ⁊ aſpectꝰ amicabiles planetaꝝ cum re
ceptionibꝰ ſuiſq̄ꝫ dignitatibꝰ cōueniūt ad tantū hoiem faci
endum: nec credo ꝙ hoiem perfectioꝛē natura potuiſſꝫ fa
cere. His igitur o mi dn̄e cōtentus exiſtas. qꝛ quādo liq̄ſceꝫ
fama regum ⁊ principū alioꝝum. tua fama vigebit cunctis
tempoꝛibus immoꝛtalis.

¶Tractatus primus gloſe Haly heben rodan: ſuper prima
pͤte libꝛi q̄dripartiti Ptholemei pheludiani. Dixit Haly.

Verba q̄ dixit ſapientiſſimꝰ Ptholemeꝰ
ī artē iudicioꝝ aſtronomie: ſup
his q̄ accidūt gloſare volētes. dicimꝰ ꝙ iudici
uꝫ ſtellaꝝ ē ars a pͥcipys certis ꝓueniēs: q
bꝰ ea q̄ accidūt pn̄t ſciri. quoꝝ ꝑncipioꝝ cer
toꝝ alia in ſcia nāīa: ⁊ alia in ſcia quadri
uiy ſūt probata. Tu vero hec vͤba in hac de
terminatōe dicta itelliges qn̄ legeris hunc librū. ſi menteꝫ
in eo appoſueris diligentē. verūtū ſi bene nō inſpexeris ⁊ le
uiterꝑ eū trāſiueris: aſſimilaberis circa bonā arboꝛē trāſeū
ti ipſamq̄ꝫ aſpicienti: ⁊ de fructu ſuo nō accipit. ⁊ ſic meliꝰ fuiſ
ſet tibi vt nō laboꝛaſſes in legendo hunc librū. ⁊ ſi volūtate
magna ⁊ cōpleto ſtudio appoſueris ibi mentē poteris ad al
tum gradū huius ſciētie ꝑuenire. expedit tamen vt deo ſup
plices ꝙ auxilieť tibi ad itelligendū verba boni viri ⁊ per
fectiſſimi ptholemei: de quibꝰ intelligendis grāꝫ mihi fecit.
qꝛ huicuſq̄ꝫ nō fuit repertꝰ. qui cōplete ea poſſet intelligere
bene nec diſtiguere q̄ ſint in eis mirabiles rōnes in quibus
ſm poſſe nr̄ꝫ loqmur: attēdētes ſilr in eiſdē res q̄ verboꝝ
ſuoꝝ cōueniūt rationi: ⁊ eoꝝ quodlibꝫ diſtinguimꝰ vt vnū
ſit ab alio ſeparatū. Supplicamꝰ igiť deo vt nos iuuet noſ
q̄ꝫ dirigat ī ſemitā veritatis. ¶Primo āt cōuenit vt ꝓpona
mus res octo: quas magiſtri ī ſuis libꝛis ſemꝑ ꝓponūt. vnaꝫ
dicēdo ante ꝑut cōuenit rōnem. dicimꝰ enī ſciētiaꝝ foꝛe ali
quas: que ſunt ſciētie ſine opere: ⁊ ariꝫ que ſunt opera. Et
ex his que ſūt opera ſūt que ꝑficiūt id ī quo natura d̄ficit. ſi
cut eſt phyca ⁊ agricultura. ⁊ alie ſunt que ſequūť res natu
re. ſicut texere ⁊ carpentaria. ⁊ alie ſūt que docēt ea que fu
tura ſunt ꝑ naturā. ſicut aſtronomie: iudicia: prophetie: ⁊ di
uinationes. ſed per hanc arteꝫ iudicioꝝ aſtronomie pōt hō
ſcire vt plurimū: id ꝙ fuit longis elapſis tēpoꝛibꝰ. ⁊ id qđ ē
⁊ qđ eſt futuꝝ. amplius eſt ſcia: q̄ cū rebꝰ phie plibus cōtine
tur. ſicut ē ſcire quot ſūt ſphere. ⁊ quot manerics ſūt. ⁊ quot
ſūt celeſtes motus: qbꝰ ſciunt phi quot ſūt ſpāles motoꝛes.
⁊ ꝓpter hoc ſcientia iſta in duas partes magnas diuidiť. q̄
rum vna eſt theoꝛica. ⁊ hec eſt aſtrologia quadriuialis qua
nouit homo quot ſphere ſunt in celo. ⁊ quot maneries mo
tuum: q̄ certa deniratione verā dei vnitatē demōſtrāt. cuiꝰ
nomē ſit perpetue exaltatum. Pars vero alia ē practica.
⁊ hec eſt ſuper ſtellarū iudicys: qua ſciri pn̄t virtutes caruꝫ:
⁊ qualiter operant̄ in rebꝰ omnibꝰ que ſunt infrā ſpheram
lune. he aūt res ſūt quatuoꝛ elemēta. fumoſitates terre. mi
nere. vegetabilia. aīalia. ⁊ alia que ſequūtur. ſicut ſalus q̄ de
ris tēperiē ſequitur. ⁊ infirmitas coꝛruptelā. In hac enī par
te ſcda dicta practica mltos libꝛos cōpilauerūt ſapiētes an
tiqui. eoꝝum tamē oium verioꝛ ⁊ magis cōpletus: ⁊ qui ma
gis rectā phiaꝫ ſequitur: eſt liber ptholemei. hic videlicet d̄
quo loquimur: etiā ꝙ talis ſit multū clauſus ꝓpter breuitā
tem rerum nobiliū que ſūt in eo: ⁊ rōnum multarū ī verbis
paucis cōpꝛehēſarum. qꝛ ptholomeꝰ ſequi voluit moꝛē bo
noꝝ phoꝝ: q dicti ſūt andatoꝛes: ⁊ iſti ſūt de ſecta platonis
⁊ Ariſto. qui rōnes magnas paucis cōpꝛehēderūt verbis vt
eas nō niſi ſapiētes itelligerēt ſciendi aliquid volūtatem et
ſtudium habētes magnum: ⁊ nō neſcy neq̄ꝫ pigri. Et ꝓpter
hoc conuenit vt hunc librū gloſemus: vt ſit leuioꝛ adiſcere
ac ſcire aliquid cupiētibꝰ. Preponemus aūt res octo princi
pales vt prediximꝰ: que ſunt. Rōnes de quibꝰ loqtur liber.
Nomen libꝛi. Proficuū qđ pꝫ in eo. In qua oꝛdinatōe exi

ſit. Nomen auctoris eius. De qua arte ē. De quot partib⁹ eſt. Qua manerie demonſtrat id qḋ eſt in eo. De rōnib⁹ vnde loquitur. ¶ Dico ꝙ ptholeme⁹ poſuit in eo reglas ꝛ radices omnes quib⁹ ars iſta cōponitur in iudicijs. ita ꝙ q̄ſq̄s ſciuerit ꝛ intellexerit eas bene dicere poterit omni tempore ea que acciduͦt omnibus corporibus: que ſūt infra ſpherā lune ex his que ꝯtinēt per naturā: ꝛ que ꝑ accidēs ea ſequūtur. ꝛ pōt homo tm̄ inde ſcire: q̄tū poteſt humanus attingere itellectus. ¶ De noīe libri dico ꝙ quādo ptholemeus i regulis ꝛ rōnibus iſtis inſpexit: eas diuerſarū maneriež inuenit. ꝛ ꝓpter hoc ad ſuā partē poſuit vnāquāq̄. ꝛ vidit ꝙ erāt quatuor maneries. vn̄ poſuit eas i quatuor tractatibus vt quelibet ꝑ ſe eēt: ita ꝙ vnaqueq̄ poſſet ſuo noīe ꝓpo nūcupari. ꝛ ꝓpter hoc impoſuit huic libro nomē libri quatuor partiū iudicioꝝ aſtronomie vt ſciam⁹ ꝙ ſcia iſta diuiditur in q̄tuor partes q̄s dicet. ¶ De ꝓficuo h⁹ lib. dico: ꝙ ē res q̄ bene pōt itelligi a rōne de qua loquiť ꝛ noīe libri. nā ex hoc libro pōt homo ſcire totā hāc ſciam in paucis ſūmis. ¶ De ordiatōe libri. dico ꝙ pricipia ꝛ radices ſūt đ aſtrologia q̄driuiali accepta: qua ſcit homo motus ꝛ figuras ſtellarum: ſimiliter ꝛ de arte nāruž: qua ſcit homo rež naturas: ꝛ que cōprehenſiones. ꝛ ꝓpter hoc cōuenit: vt poſt has duas ſcias liber iſte legatur. ꝯuenit etiam vt quadriuialem aſtrologiā liber iſte ſequať: ita ꝙ ſciētia veniat ordinate. ¶ De nomine cōpoſitoris. dico ꝙ fuit ptholeme⁹ pheludianus ille qui qui fecit almageſti. ꝛ hoc intēdimus ita eſſe: ꝑ eo ꝙ ſenſus ꝛ intellectus ſuus ſuꝑ verbis hui⁹ libri aſſimilatur ſuo ſenſui in verbis alijs q̄ in omnibus alijs libris dixit: quos manifeſtum eſt eū feciſſe. ꝛ eſt manerie i qua loqui ꝯſueuit. q̄ꝛ oēs libri quos fecit ſūt vni⁹ ſimilitudinis i habēdo. ſ. veritatem magnā de ſciēdo tā bene res naturales: ſicut ꝛ q̄driuiales: ꝛ i hn̄do poſſe cōprehēdi i v̄bis paucis rōnes magnas. Amplius q̄ꝛ iuenimus i alijs libris quos fecit ꝙ nominat ꝛ fatetur hāc ſciaž. ſicut dixit i li. ſuo de ſūmis ſtatuū ſtellaꝝ: ꝙ ꝓpter figuras ſtellaꝝ ꝯtigētes eis ꝑꝑ ſuos mot⁹ fiūt oēs mutatōes diuerſe ꝯtrie i q̄titate ꝛ q̄litate i hoc mūdo de gnātione ꝛ corruptōe. ꝛ ꝓpter has figuras fiūt mutatiōes in rebus ſubiectis h⁹ mūdi. ¶ Dixit ēt in illo lib. ꝙ corpora celeſtia dant rebus inferi⁹ ſub eis exiſtentibus v̄tutes ſil'es reb⁹ ipſis hn̄tib⁹ aptitudinē nālē ad eas recipiēdas: ꝛ talež rōnē q̄lis ē iſta. dixit i mltl locl i li⁰. ſuo almageſti. ſic̄ rettuli i h li⁰. q̄n locut⁹ fuit đ triplici 4ᵗᵃ 6ˡⁱ. oppōe ꝛ ꝯiūctiōe: ita ꝙ q̄n i iſtis duob⁹ libris ſuis iſpexim⁹ diligēter: multū ſil'es i rōnibus eos eē videbim⁹. ꝛ talia v̄ba dixit ēt i lib. ſuo de aſpectibus: ꝛ v̄ba q̄ dixit i lib. ſuo đ mappa mūdi. aſſilāť ēt eis que dixit i ſcđo tractatu h⁹ lib. q̄n locutus fuit de partitōe populatōis terre. ꝛ hoc idē affirmat teſtimoniū antiquoꝝ capidionū de alexādria. ꝛ alioꝝ illi⁹ tēporis ſapiētū ꝯfitentiuž ꝙ ptholemeus fecit hūc librū: ille q cōpoſuit almageſti: ꝛ ceteri ſapiētes q fuerūt poſt iſtos. ſicut Thebit abencora: iacob alkindi: iohanicius filius iſaac: ꝛ abraaz de abenagald. oēs affirmant ꝛ ſūt certi ꝙ hūc librū fecit ptholemeus pheludianus: q cōpoſuit almageſti. ꝛ ſi eū nō feciſſet q̄s fuiſſ; ex ſapiētibus ille q talē haberet virtutē i ſenſu ꝛ ſapia: ꝑ faciēdo talē librū: q̄lis ē iſte: niſi ſolūmō iſte ptholemeus. Certe ego nō exiſtimo: ꝙ aliq̄s eēt ita neſcius nec tā audax q facere nos vellet credere: ꝙ alius eū feciſſet: niſi hic vir bon⁹. tn̄ albumaſar ꝛ alij q fecerūt cronicas. ipi q nō itellexerūt niſi textū: ꝛ res accipiūt ꝑ auditū: q̄ꝛ nō exquirūt q̄ eſt v̄itas vel q̄ nō: crediderūt ꝙ hic ptholemeus fuerit vnus ex regibus alexandrie: ex his q poſt alexandrū fuerūt. q̄ꝛ tali noīe noīabanť oēs ipi reges. ꝛ q̄ꝛ fuit iter eos rex vn⁹: q tm̄ dilexit ſapiētes: ſapias ꝛ ſcias: qḋ ꝑegſuit ꝛ habuit quot libros potuit: cuiuſq̄ manerie i ſciarum. ꝛ quot potuit ſapiētes traxit ad terrā ſuā precib⁹ ꝛ gratijs magnis: q̄s faciebat eiſď ē. ita ꝙ noīat⁹ fuit ptholeme⁹ ſciaꝝ amator. ꝛ iſte ptholeme⁹ fuit an̄ lōgo tēpore q̄ȝ iſte ptholemeus q cōpoſuit librū iſtū. nā i oībus cronicis iuenimus ꝙ reges iſti de alexādria: qui ptholemei fuerūt noīati: fuerūt an̄ q̄ȝ romanoꝝ imperatores. ꝛ reperimus ꝙ iſte ptholemeus q librū cōpoſuit almageſti: noīat loca ſtellaꝝ ſm̄ rectificationē eoꝝ: tpe romanorū imperatoꝝ multū poſt tpa regū alexādrie. q̄re intelligimus: ꝙ ptholeme⁹ iſte pheludianus nō fuit ex regibus alexādrie. Amplius nūq̄ȝ iuenimus ꝙ h rex ptholeme⁹ ſciaꝝ amator cōpoſuerit vllū librū. tn̄ diligebat multū ſapiētes. ꝛ audire ſcias ꝛ maxīe libros đ abraica. Et Joānes grāmatic⁹ q fuit vnus ex ſapiētib⁹ bonis alexādrie affirmat hoc qḋ dicimus. vn̄ reperimus ꝑ certo: ꝙ ptholemeus pheludianus ille q cōpoſuit librū almageſti. fecit iſtū. ¶ De qua ſcia eſt liber iſte. dico ꝙ ē de ſcia ꝓnoſticationū: vn̄ pōt hō ſcire res q̄ future ſūt anteq̄ȝ ſint. ſicut phyſici ſciūt ꝑ ſignalia q̄ habent ſi eger ſanari poterit: vel nō: aut ſi ſanus ad egritudinē venire pōt vel nō. vel ad quā ifirmitatē venire dz. ſicut iuenies i libro ꝓnoſticationū hypocratis. ꝛ i libro ſuo aeꝝ ꝛ aquarū ꝛ regionū. ꝛ i lib. galieni de criſi. ꝛ i illo de dieb⁹ creticis. ſilr laboratores ꝛ minerarij vel marinarij hn̄t ſuā artē quaž intelligūt ꝓpter ortū ꝛ aſcenſuž ſtellarū ꝛ eaꝝ occaſū. ꝛ ꝓpter ventos q mouenť ꝛ cognoſcūt ea q̄ cōtingere debent i arboribus. meſſibus. ꝛ mineris. ꝛ id qḋ nauib⁹ i mari accidet. ꝛ eiuiuſmodi tp̄s erit. Et indini habēt arte ſuā: qua ſciūt res futuras. i ſpiciēdo. i cordib⁹. i ſpatulis. ꝛ epatibus beſtiaꝝ. Similiter augurarij. ꝛ illi q inſpiciūt ad ꝓuerbia. ꝛ q multum vſi ſūt re vna ꝛ đ myſterio vno: habēt eoꝝ. ſ. vnuſq̄ſq̄ intentionē ſuā ꝑ ſciēdo res que future ſūt anteq̄ȝ ſint. vn̄ ſcia ꝓnoſticatōis ē manerieꝝ multarū dicem⁹ ꝙ hec ars aſtronomie eſt vna ex illis. ꝛ an̄ itelligem⁹ ꝙ eſt certior oīb⁹ alijs ꝛ verior ꝛ generalior: ꝛ in oībus rebus cōpleta. ¶ De maioribus partibus libri dico ꝙ ſūt quatuor vt predictū ē. q̄ꝛ ptholeme⁹ q̄n i generalib⁹ maneriebus iſpexit: iuenit ꝙ erant q̄tuor. In prima parte cōpilauit oēs regulas gn̄ales. oēs ptes alias huius ſcie cōtinētes. In ſcđa parte ꝯpilauit regulas qbus pōt homo ſcire res grādes ꝛ gn̄ales q̄ hn̄t accidere gentibus multis vel vnigenti. ſicut renouatio legū. regna noua. ꝓlia magna. bona tpa victualiū ſiue mala ꝑ magnas terras. ꝛ ſilia magna debētia cōtingere i magnis terris. ꝛ de his poſuit partē ſcđaž. In tertia pte oēs regulas cōpilauit quibus pōt ſcire ea q̄ hn̄t accidere cuiq̄ ꝑſone i ſe ſm̄ natiuitatem ſuā. ꝛ de hoc tertiā partē cōpoſuit. In quarta pte oēs regulas cōpilauit q̄bus pōt hō ſcire ea q̄ habent accidere cuiq̄ȝ ꝑſone de reb⁹ extrinſecis. ſicut cōiugiū. miniſteriū. ꝛ talia. ꝛ de his cōpoſuit quartā partē. Et poſtq̄ȝ ſciaž iſtā in quatuor partes gn̄ales diuiſit: cōuenit vt quelibž eaꝝ ꝑs capl'a hēat ſpecialia. ſicut h an̄ iuenies: Et q̄ꝛ electōes ꝛ q̄ōnes pōt hō itelligere ꝑ hec q̄ dicta ſūt noluit i loquēdo đ ipis ſe itromittere ptholeme⁹. ꝛ eo magis q̄ꝛ ſūt res debiles multū. ¶ De manerie demſtatōis. dico ꝙ ptholemeus locut⁹ fuit i. 6. maneriebus. i cōpōne. i ſolutiōe. in partitione. in diffinitione. et inductione. et ſimilibus. ꝙ locutus fuit in compoſitione et ſolutione eſt. ſicut cum dixit ꝙ talis planeta cum per ſe fuerit talē rē oſtēdit. ꝛ q̄n aliā partitionē habuerit rē talē demōſtrat. ꝛ ita ſicut q̄n alibž rē demſtrat per argumētū vel ꝑ experiētiā. In partitōe ſicut q̄n dixit. ꝙ gradus cōes zodiaci ſūt coitatež hn̄tes i tali ꝛ tali figura. In diffinitiōe eſt vt q̄n locut⁹ fuit i diuiſiōe planetarū ꝛ ſignoꝝ. In iductiōe ē. vt q̄n locut⁹ fuit de ꝯplōne cuiuſq̄ȝ planete. ꝛ ſicut de ꝓbatione fuit repertū. In ſilitudie. vt q̄n demſtrat rōnes ſuas ad ſilitudinē alioꝝ. ¶ In his autē maneriebꝰ oīb⁹ loq̄ť ſemꝑ inq̄tū poteſt ſm̄ naturā. ſic̄ eſt calor. frigiditas. ſiccitas ꝛ humiditas. ꝛ res tales nāles. Nā opio ſua ē ꝙ oēs ſtelle faciūt res iſtas i corporibus q̄ ſūt ifra ſpherā lune. ꝛ ſequūť ea oēs res alie q̄ i hac ſcia dcā ſūt. ſic̄ poſtea an̄ itelliges. ¶ Poſtq̄ȝ aūt cōplete diximus res octo principales. volumus incipe-

re ꝟba ptholemei gloſare poſituri ſua ab vna parte ⁊ gloſaꝫ nr̄am ab alia. ita ꝙ liber bene diuiſus ſit.

¶ Caplm̄ primū primi tractatus libri q̄drīparti ti ptholemei i collectiōe itellectus ſcie iudicioꝝ aſtrorum.

Prohemium.

R Erū ieſure in q̄bus eſt ꝓnoſticabil' ſcie ſtellaꝝ ꝑfectio magnas ⁊ preci puas duas eſſe dephēdimꝰ.

¶ Res quibus perficiuntur prono ſticationes miſſori: maiores ⁊ nobi liores ſunt due.

¶ Ptholemeꝰ inſpexit i oībus manerie bꝰ ꝓnoſticationū. ⁊ illas phycoꝝ defectiuas iuenit. ⁊ ſil'r oiuꝫ alioꝝ q̄ ō talibꝰ locuti fuerūt. ⁊ īuenit ꝙ vnuſq̄ſq; ī ſua ſcia ſe iuuabat a ſtel lis. ſic̄ hypocras loq̄ndo ō aſcēſu vl' dſcēſu ⁊ occaſu ſtellaꝝ. ⁊ ſicut locutꝰ fuit galienꝰ de mutationibꝰ ifirmitatū: q̄ curſū lune ſequūt̄. ⁊ ſicut laboratores q̄ ſciūt tp̄s quo habēt arbores ⁊ vicas plātare. ⁊ de beſtijs maſculū dare femie. Similiter ⁊ marinarij q̄ ꝑ ſtellas dirigūt naues ſuas. hoies ēt legū i ordināndis ſuis hoibꝰ horis ⁊ diebꝰ feſtiuis. tn̄ i his oībus q̄cq̄d hn̄t de ſcia ſtellaꝝ ē res modica multū: ita ꝙ non ꝑficit̄. Et poſtq̄ ita ē ꝯuenit vt ſolūmō ſit aſtrologi ars ꝓnoſticationū ꝯpleta. nā aſtrologus nouit id qd̄ ſciūt oēs iſti. ⁊ vltra id qd̄ deficit cōplemēto totiꝰ. Et ꝓpter hoc dixit ptholemeꝰ: ꝙ res q̄bꝰ ars ꝓnoſticationū ꝑfecte cōplet̄. maiores ⁊ nobiliores ſūt due. he due ſūt. aſtrologia q̄driuialis: ⁊ ars iudiciorūꝫ aſtronomie. ¶ Qd̄ dixit o miſſori. vult dicere o mi dn̄e. ⁊ hoc dicit vt honorē faciat legētibus ſuū librū. ⁊ tale verbū curialitatis iuenies i pn̄cipio libroꝝ ſuoꝝ oiuꝫ. ſic̄ in almageſti ⁊ ariſmetrica. ¶ Qd̄ ēt dixit maiores. vult dicere maioris ꝑfectiōis. q2 ꝑfectio cuiuſlꝫ ſcie dꝫ eē talis vt ſit vera. cōprehēdens oēs rōnes q̄ ſequūt̄ de ea. ¶ Qd̄ aūt dixit. nobiliores. dixit ꝓ eo ꝙ mā de qua loq̄t̄ q̄driuial' ſcia ſūt corpora celeſtia. ⁊ mā ō qua iudicia aſtronomie loquūt̄: ſūt oia corꝑa exñtia ifra ſpherā lune. et ꝓpterea ars iſta nobilior ē cūctis alijs. q2 mā de q̄ loq̄t̄ ē totꝰ mūdus. Hec aūt verba q̄ dixit ptholemeꝰ ſūt argumētū vnū: cuiꝰ ſubm̄ ē id qd̄ dixit. ꝙ res q̄bꝰ ꝑficiūtur ꝓnoſticatōes miſſori: maiores ⁊ nobiliores. ⁊ predicatum eſt id qd̄ dixit: ſunt due.

¶ Quaꝝ alteru q̄ p̄cedit ⁊ ē fortior ē ſcia ſolis ⁊ lune: necnō q̄nq; ſtellarum erraticaꝝ figuras demōſtrās: q̄s ſuoꝝ motuū cā: ⁊ vniꝰ ad aliū corūq; ad terrā collatōe ꝯtigere manifeſtū ē.

¶ Una quaꝝ ē: ꝙ dꝫ ī ordiatōe ⁊ virtute p̄poni. ⁊ ē h ars q̄ duoꝝ lumiariū ⁊ q̄nq; planetarū figure ſciunt̄ ſm motuꝫ ſuū i cōparatōe vnius ad aliud. ⁊ eorum ad ſpheram terre.

¶ Aſtrologia q̄driuialis ē hec. q2 ꝑ eā ſcit hō figuras ſtellarū ſm motꝰ ſuos: ⁊ reſpectu vniꝰ ad aliā. ⁊ he figure ſūt coniunctōes ⁊ aſpectꝰ ceteri: i cōparatōe aſpectꝰ eaꝝ ad terrā ē q̄n ſūt circa terrā vl' q̄n oriūt̄ vl' occidūt in eclypſibꝰ duoꝝ luminariū ⁊ ſimilibꝰ. Et ꝓpter hoc dixit ptholemeꝰ figuras ſtellaꝝ: vt nos itelligere faciat. ꝙ ſcia ſciēdi cꝰ nāe ſūt ſi ſūt leues aut nō. ſi pōderoſe vel nō. nō ē ō ſcia aſtrologi. ſed ē de ſcia naturariū. Et q̄nq; planete ō q̄bꝰ dixit. ſunt ſaturnꝰ. iuppiter. mars. venus. ⁊ mercuriꝰ. ¶ Et ꝙ dixit ō arte aſtrologie q̄ dꝫ i ordiatōe p̄poni fuit. q2 ſi neſciuerimꝰ figuras ſtellaꝝ: neſcie mꝰ ſm ꝙ operāt̄ i corꝑibꝰ iferioribꝰ iudicare. ¶ Et ꝙ dixit in virtute fuit. quia iſte demonſtratōes firmiores ⁊ fortiores ſūt illis q̄ ſūt i arte iudicioꝝ. ⁊ h q2 de geometria ⁊ ariſmetrica ſūt accepte. ¶ Ampliꝰ ꝙ mā de q̄ loq̄t̄ nobilior ē illa de qua loq̄t̄ hec alia. q̄n illa celeſtialis eſt: h ꝟo terrenalis. Ceteꝝ locutꝰ fuit ſolū de ſeptē planetis: nec noiauit ſtellas fixas. ⁊ h q2 planete ſūt leuis motꝰ ⁊ ō vno ſtatu i aliū cito mutant̄: ſꝫ ꝙ mutāt̄ iſta corꝑa iferiora. ⁊ maxīe q2 ꝟtutes ſtellaꝝ fixarū ſequūtur i cōparatione earū ad ꝟtutes ſepteꝫ planetarū. Et ſemꝑ cuꝫ noiat duo lumiaria ptholemeꝰ dicit ꝓ ſole ⁊ luna. ⁊ q̄n alios planetas noiat: dicit talis planeta ⁊ talis: vt ſcire nos faciat virtutes ⁊ p̄rogatiuā magnā quā hn̄t duo lumiaria magna ſuꝑ alios planetas. ⁊ ſi ad ꝟba ſua iſpexeris inuenies. ꝙ ipe noiat eos ita. ¶ Res ſcd̄a q̄ ꝯſiderari dꝫ ſūt mutatōes ⁊ oꝑa q̄ cōtingūt ⁊ ꝑficiūt̄ ꝑ figuratōeꝫ curſuū ſtellarū q̄ ſunt ſic nāles ⁊ ꝓp̄e i rebꝰ q̄s cōprehēdūt. Hec ē ſcia iudicioꝝ aſtronōie. q2 ꝑ eā pōt hō ſcire ꝯmutatōes ⁊ oꝑa ꝯtigētia i rebꝰ q̄ ꝟſus nos ſūt. ⁊ mutatōes de q̄bꝰ dixit: ſūt ſex maneries motꝰ: q̄ ſūt. generatio. ꝯuerſio. corruptio. augmētū. ⁊ decremētū. mutatio ō vno loco ad aliū. Et oꝑa q̄ dixit ſūt res ab iſtis mutatiōibꝰ venientes i modū ſequele. ſicut virtutes aīe corporis ꝯplexioneꝫ ſequūt̄. ¶ Et ꝙ dixit accidūt ⁊ ꝯplent̄. dixit. vt excepiet res que fiūt: ⁊ nō cōplent̄. ſic̄ tp̄s qd̄ ſemꝑ fit ⁊ nunq̄ cōplet̄: i ſciēdo tn̄ q̄d ē tp̄s. ⁊ quare venit: nō eſt huiꝰ ſcie. ſed ſcie naturaꝝ. ¶ Sꝫ ſi q̄s ꝯ hoc foret dicēs: ꝙ ptholemeꝰ iā locutus ē i hac ſcia de re q̄ fit ⁊ nō cōplet̄. q̄n fuit de abortiuo locutꝰ. Reſpōdemꝰ ad hoc: ꝙ abortiuus iā cōpletus eſt i oībus ſuis membris. tp̄s tamē ſue vite nō fuit completuꝫ.

¶ Qd̄ aūt dixit ꝑ figurationē curſuū ſtellaꝝ: dixit pro eo: ꝙ vnuſq̄ſq; planeta hꝫ ꝓpriū curſuꝫ ſuū. ⁊ ꝓpter hoc ſeponit eorū quilibꝫ i figura ſeparata ab alteriꝰ figura. q2 ille q̄ vna vice oriētalis ē: alia ē occidētalis. ⁊ ille q̄ ē occidētalis fit orientalis. ⁊ ita i alijs figuris. nā ꝓpter figuras tales accidunt oꝑa ⁊ mutatōes i rebus que ſūt verſus nos. ⁊ hn̄t hoc a nā. ſicut lapis adamas trahere ad ſe ferrū. ⁊ ſic̄ purgare colerā ſcamonea. ⁊ cetera talia.

¶ Altera vero eſt ſcia qua explanāt̄ mutatiōes ⁊ oꝑa: q̄ accidūt ⁊ cōplent̄ ꝓpter figuras circuitus eaꝝ naturales eis i rebus quas circūdāt. Sꝫ q̄n duarū predictarū: prima q̄dē ē ſcia ꝑ ſe alteriq; i cōmixta: dꝫ vt ſcie ꝑſcrutator eā ſui cā perq̄rat et adiſcat ⁊ hic fructū accipiat: lꝫ ſcd̄am nō adiſcat ſciam. Quū igitur hoc ita ſe habere manifeſtū ē. iā prime ꝑ ſe ſcie tibi a nobis pactū ē volumē: in quo ꝓ poſſe nr̄o rōnabiliter ꝓceſſimus.

¶ Prima duarū ſciarū quas diximꝰ: ē ſcia ſeparata ⁊ cōpleta per ſe. ⁊ ē talis: q2 hō dꝫ eā adiſcere ꝓpter ꝓficuū qd̄ ē i ea ꝑ ſeipſā: ſine itromittendo ſe ō hac alia. q2 pōt hāc aliā ſcd̄aꝫ quā diximꝰ excuſare. ⁊ ꝙ ſit prima fuit nr̄i ꝓpoſiti. ⁊ q̄m ita eſt cōpoſuimꝰ librū iſtū a pria ſcia ſeparatū. ꝓceſſimus. n. i pria via demōſtratōis ſm poſſe nr̄m.

¶ Poſtq̄ ptholemeꝰ dixit: ꝙ ſcia iudicioꝝ aſtronomie poſt q̄driuialē aſtronomiā dꝫ legi: notificauit mō nobis ꝟtutem q̄ ē i vtraq; eaꝝ: vt nullus exprimet. ꝙ ſcia q̄driuialis ꝓpoſitū ſit ſolūmō. vt ad ꝓficuū iudicioꝝ aſtronomie ꝑueniat. ⁊ ꝓpter hoc dixit: ꝙ aſtrologia q̄driuial' ē res q̄ pōt eē ad finē ſumet ꝓpoſiti. ſine iſta iudicioꝝ. Hic enī liber ſeparatꝰ quē dixit ſe i aſtrologia cōpoſuiſſe: ē liber almageſti.

¶ In hoc libro ſecundam ſcientiam per ſe neq̄q̄ꝫ explicabilem prout ratio phyſica poſtulat explanabimus.

¶ Res ſecūda quā diximus nō ē cōpleta ꝑ ſe. nos autem ſm viam philoſophie de ipſa loqui volumus in hoc libro.

¶ Scĩa iudicioꝝ aſtronomie nõ ẽ cõpleta ꝑ ſe: qꝛ cõpleri nõ põt ꝑter ſciam q̃driuialis aſtrologie ⁊ nãz ĩ q̃ fit oꝑatio. naz ſi alterã duaꝝ reꝝ: q̃liſcũqꝫ ſit. hõ neſciuerit: hñ ñ poterit ꝺ hac ſcia oꝑari. ¶ Qꝺ ãt dixit. ſꝫ viã ꝑhie põt itelligi ꝙ vult dicere ſm̃ ſciaz nãꝝ. ꝑt ẽt itelligi ꝺ toto ꝙ ꝺ iſta ſcia loq̃tur: ꝙ ẽ argm̃ i modo quo log ꝯueniẽs ẽ i ꝑhia ꝑ ea certificãda.

¶ Oportet aũt ci⁹ iueſtigatorẽ hãc itẽtionẽ exeq: vt i ea recto tramite viaqꝫ veraci ꝓcedat. Modũ tñ ad hãc ꝯueniẽdi ſciaz: mõ quo ad alteraꝫ ꝑuenit: q̃ ſꝑ vni⁹ eiuſdẽqꝫ modi ẽ: aſſilare nõ velit. hãc eteni poſtpõet ⁊ abnegabit ſciaz ſi aſſilet.

¶ Et ꝯuẽit voleti i hoc itẽdere: vt itẽdat viã hois veritatẽ q̃rẽtis. hoc. n. ſit ꝓpoſitum ſuũ: ne velit eq̃re viã h⁹ ſcie ſcꝺe vie ſiue prime ſcie q̃ ſtabilis ẽ ⁊ firma ſꝑ vnius modi. nã ſi hoc faceret statiꝫ hẽret reprobare ac reddere ſciaz iſtã mẽdacẽ.

¶ Vult dr̃e ꝙ qui petit ꝓnoſticationes h⁹ ſcie ſcire ſic certe vt illas ſcie q̃driuial: errat. qm̃ q̃driuialis aſtrologie ꝓnoſticatões. ſicut ẽ ſcire qñ erũt eclypſes ⁊ ꝯiũctões q̃ ſequũtur curſus planetaꝝ: nunq̃ mutanẽ. ꝓnoſticatões tñ h⁹ ſcie ſũt alteri⁹ modi. qꝛ mãe i gb⁹ ſuꝑiora corꝑa oꝑanẽ mutãẽ ꝺ le ui. ⁊ qꝛ nõ ſũt firme nec de vno modo morãtur.

¶ Breuis. n. mora accidẽtiſi materiei: i q̃ hec verſaẽ ſcia: ẽ h⁹ ſcie ſcꝺe mutatiõis occaſio. Hec nã qꝫ materia nũq̃ꝫ i eodẽ ſtatu ꝑſeuerat. tõ ꝑfectaꝫ iſtius ſcie cognitionẽ grauiter q̇s attigit.

¶ Rõ ꝑꝑ quã mutaẽ h ſcia ẽ. qꝛ elm̃ i quo fit operatio ꝺ hac ſcia ñ ẽ ſtabile: nec moraẽ ꝺ vno mõ. ⁊ ꝑꝑ hoc ẽ graue itelligere appatũ q eſt in eo.

¶ Poſtq̃ꝫ nobis aſſignauit rõnẽ q̃ certa ẽ ſꝑ aſtrologia q̃driuial. dedit nobis rõnẽ i hoc dcõ. q̃re ſcia iudicioꝝ aſtronoẽ ẽ alteri⁹ maneriei q̃ꝫ ꝑ³. di. ꝙ he due ſcie hñt diffõnẽ vnã. tñ error g cadit i iſta iudicioꝝ ẽ ꝑꝑ elm̃ i quo fit oꝑatio de hac ſcia. vult dr̃e ꝑ q̃tuor ela ⁊ oĩa q̃ cõponunẽ ꝺ ipis. ſic fumoſitates: mineře: vegetabilia ⁊ aĩalia. nã res iſte recipiũt oꝑa ꝑ maneries mltas. ⁊ nlla caꝝ ſtabil ẽ i vno ſtatu. ⁊ ꝑꝑ hoc eſt graue ſcire res ꝯtigẽtes i eis. ex h igr̃ ꝑt itelligeẽ ꝙ error cadẽs i hac ſcia ñ ẽ ꝑꝑ ſciaz: ſꝫ ꝑꝑ accñs mãe i q̃ oꝑanẽ ꝺ ea.

¶ Ob hoc tñ a nllo pigricie eã ꝓſtpõenda eſt: qn ex ea ſciri qꝺ poſſe ẽ ſcire nitaẽ: Planũ qdeꝫ ẽ: illꝺ ꝙ nos ãbit: plimſi accñtiuꝫ ⁊ mutationũ: i hoc mũdo cõtingẽtiũ occaſioneꝫ exiſtere.

¶ Nõ tñ ꝯuenit ꝓ toto eo ꝙ ꝺ hoc accidat: vt dimittam⁹ iſpicẽ i reb⁹ q̃ ꝺ hac ſcia pñt ſciri. qꝛ mãifeſtũ eſt ꝙ ꝓ maiori ꝑte accñtia ⁊ nouitates que inter nos acciderũt: nõ veniſt ꝓpter aliã rem niſi ꝓpter eã que circũdatos nos tenet.

¶ Poſtq̃ꝫ ꝑtholeme⁹ fecit itelligere: ꝙ error g cadit in hac ſcia ñ ẽ niſi ꝑꝑ mãz q̃ ñ ẽ ſtabilis: diẽ nob q̃ꝫq̃ꝫ hoc ita ſit ñ debem⁹ deuiare: qn iſpiciam⁹ ꝑ hanc ſciaz i his q̃ ꝺ ea ꝑt hõ ſcire. qꝛ manifeſtũ ẽ ꝙ mutatões ⁊ oꝑa ꝯtigentia iter nos accidũt ꝑꝑ figuras ⁊ curſus ſtellaꝝ. Et poſtq̃ꝫ ita ẽ ꝑuus error nõ dꝫ nos ꝺuiare a magno ꝓficuo qꝺ poſſum⁹ hr̃e ꝺ ea.

¶ Quiñ ãt mltoꝝ ẽ ad iueſtigãdũ difficilia vilipẽdere: qdã mentis cecitate atqꝫ iperia primã ſcie ꝑtẽ accuſãtes poſtponebãt: qdã vero ſcꝺam.

¶ Et qꝛ mlti hoĩes mẽdaces faciũt res q̃ ſũt ad itelligẽdũ graues: ſũt ex eis q ſic ad magnã veniũt cecitatẽ ꝙ primã hariſ ſciaꝝ dñt mendacẽ ⁊ alij qui ſcꝺam: vituperantes eaſdem.

¶ Quadriuial aſtrologia ẽ grauis ad itelligẽdũ: qꝛ de geometria ⁊ ariſmetrica fortes rões ſũt i ea: ⁊ ꝑꝑ rectificatões antiq̃ꝝ: q̃ ſunt diuerſaꝝ opinionũ. ꝑꝑ errorẽ q accidit i diſione iſtoꝝ cũ gb⁹ iſpiciebãt: ⁊ ꝑꝑ lõgitudinẽ tꝑis q̃ ẽ iter vnã rectificationẽ ⁊ aliã. ⁊ ſcia iudicioꝝ aſtronomie grauis ẽ ad itelligẽdũ ꝑꝑ elm̃ qꝺ ñ ẽ ſtabile ſic ꝑdixim⁹. ⁊ ꝑꝑ difficultatẽ itelligẽdi ꝯpõnẽ q fit ꝺ vtutib⁹ planetaꝝ vni⁹. ſ. cũ alio. ⁊ ꝑꝑ hoc ſũt alig q ad tantã deueniũt cecitatẽ. vult dr̃e. ſ. cecitatẽ itellect⁹: ꝙ dñt ſciaꝫ ꝑmã mẽdacẽ. Nã vituꝑãt res mltas ⁊ valde bonas ⁊ magis ꝑfectas i ꝑhia. qꝛ graue ẽ eas intelligere. Et ſũt alij q ſcꝺam dñt mẽdacẽ: ⁊ eã vituꝑant. hac eadẽ rõe. Ptholẽ. ãt adiũxit i ſuo dcõ ſil has duas ſcias: vt itelligas ꝙ vtraqꝫ eaꝝ ẽ bñ certa i ſe. ⁊ ꝙ grauitas ⁊ error q ꝯtigit i eis ẽ ꝑꝑ debilitatẽ itellect⁹ hois: ⁊ ꝑꝑ nãz eli: qꝺ nõ ẽ ſtabile. ⁊ poſtq̃ꝫ ita ẽ nulla haꝝ ſciaꝝ ꝑ ſe vituꝑerari põt.

¶ Occaſio qdẽ illos ad hec ita diſtrahẽs forſitã hec ẽ. Qm̃ vel ſũt vt qdã q qꝺ ꝑ difficltate nimia ſcire nequeũt: alios ſcire poſſe nequaq̃ꝫ extimãt: vl forſan velut hi q lꝫ ſcire valeãt repudiãt: eo ꝙ leuiter a mẽoria diffluat. His itaqꝫ de cãis hanc vilipẽdentes ſciam ꝓ nihilo reputabãt.

Et rõ ꝑꝑ quã dr̃e poſſum⁹ ꝑꝑ qd hoc eis accidit: ẽ: qm̃ alig ſũt q ꝓ eo ꝙ ñ pñt rẽ itelligere: credũt ꝙ eẽ nõ poſſit aliquo mõ ⁊ qꝺ nullus ſit q attigere poſſit eã: Et alig ſũt opionis ꝙ hõ. iſpicere ñ dꝫ in re difficili ad ſciẽdũ: ⁊ ꝺdignãẽ eã: ⁊ ꝑꝑ hec i ꝓpoſito h⁹ ſcie ñ iſpiciũt: ⁊ dicũt: ꝙ eſt res quã attigere nequit homo.

¶ Ptho. loqẽ i hoc loco aſſignãs rõeꝫ: q̃re mlti vituꝑãt ſciaꝫ iudicioꝝ aſtronoẽ. ⁊ diẽ ꝙ ẽ reꝝ duaꝝ. vna ꝑꝑ quã h faciũt: aut qꝛ credũt ꝙ ñ ſint hoĩes g poſſint itelligere vllo mõ res q̃ ſũt graues ad itelligẽdũ: aut qꝛ videt aliquos ibi errare. qꝛ nõ pñt ſcire totũ ꝑꝑ rẽ aliquã q̃ deficẽ. inde ſibi dedignantur totũ: ⁊ reputãt ꝙ ẽ res quã nlls ſcire põt: ſic alij quos diximus. Dr̃ia ꝟo q̃ ẽ iter vnã opionẽ ⁊ aliã: ẽ qꝛ ꝑmi quos dixim⁹: reputãt ꝙ ñ ẽ hõ q eã poſſit itelligere vllo mõ. Et alij. reputãt ꝙ ẽ res q̃ poſſit attigi: ſꝫ ẽ adeo grauis: ꝙ i ea iſpiciẽdũ nõ ẽ. ⁊ ꝓpter hoc dedignãtur eãdem

¶ Nos vero priuſq̃ꝫ h⁹ ſcie particularia mãifeſtem⁹: breuiter ꝓbare nitemur: qd i hac hr̃: quidq̃ꝫ ſciri põt ꝺ ꝓnoſticationis ſcia: quiſue ſequaẽ fructus: ⁊ ex his duob⁹ icipiem⁹ explanare quantũ ſit: ad qꝺ ex hac ſcia ꝑtingere poſſumus.

¶ Nos narrabim⁹ vt breuiter faciam⁹ itelligi q̃ꝫ tñ ꝓnoſticatõis hõ põt attigere ꝑ hac ſcia ⁊ quãtũ ẽ ꝓficuũ qꝺ iacet i ea ãtequã loq̃mur i reb⁹ ꝑticlaribus. h⁹ ſcie. Incipiẽdo primit⁹ vt itelligi faciam⁹ quãtũ ẽ id qꝺ ꝺ hac ſcia põt hõ attingere.

¶ Poſtq̃ꝫ narrauit rõnẽ ꝑꝑ quã ꝑ error põt cadẽ in hac arte dicẽs ꝙ ẽ ꝑꝑ elm̃ qꝺ nõ ẽ ſtabile. ⁊ qꝛ graue ẽ ſcire ꝯpõnes q̃ fiũt ꝑꝑ cõmixtionẽ ꝟtutũ planetaꝝ. ⁊ ꝓpter hoc mlti dedignãẽ eãdẽ. Incipit nũc ꝓbare ꝙ ẽ vera ⁊ certa ſcia. ⁊ vult oſtẽdere q̃tũ ide attigere põt hõ: ⁊ q̃tũ ẽ ꝓficuũ qꝺ iacet in ea. vt hoĩes ꝺ ipa maiorẽ habeãt volũtatẽ ⁊ deſiderẽt eã magis

¶ Qualiter ad pronoſticabilem ſcientiam iudiciorum aſtrorum poſſumus peruenire. ⁊ quantuꝫ eſt. quod ex ea ſciri põt. Ca. II.

Dixit Haly.

Ptholemeus dat i hoc capꝰ dñ̄rationē q̄ i hac ar te pt hō attigete q̄tū ē i ea: ꝛ m̄rat q̄tū ē id qḋ pt attigi: ꝛ cū h̄ demr̄at q̄ ars vā ē. Et postq̄ ita ē quō dz aliqs opiari q̄ nō fuit res expta. nā ars ista vā ē: sed nullus locutꝰ fuit i ea cū rōne: imo si ispexeris i v̄bis q̄ dixe/ rūt: īuenies eos m̄ltū a v̄itate remotos: ꝛ repies q̄ v̄ba ptho lemei falsificari non possunt.

Vim aliquā i m̄ā alatbir existere q̄ ad terrenas res vſqꝫ ꝑueniēs eas muta re ꝯpellat imo cogat easdēqꝫ res iterꝫ nāl'r mutabilitatē suscipe ex duabus primis materieb' lūari circl'o suppo sitis q̄ sūt ignis ꝛ aer: q̄s motus alatbir circūdat ꝛ mutat: ipſiqꝫ cetera aq̄ā. ſ. ꝛ terrā: corſiqꝫ ſingl'a vegetabilia circūdat: suisqꝫ mutatōibꝰ mutant: nulli dubium esse credimus.

¶ Verbū dictū i substātia nobili q̄ virtutē hꝫ co gnitā: ꝛ q̄ hec virtꝰ d̄scēdit ad oia q̄ sūt supra ter rā: mouēs ꝛ mutans ea: ꝛ q̄ hec recipiūt et mo/ tū ꝛ mutationē a duobꝰ elemētis q̄ sūt sub spera lune: ꝛ hec sūt ignis ꝛ aer q̄ sūt circūdata ꝛ recipi unt motū ꝛ mutatōeꝫ a motibꝰ corpis nobilis: ꝛ ipa sil'r ꝯprebēdūt ꝛ mutāt motu suo res alias q̄ sūt i eis: sicut ē terra: aq̄: ꝛ res oēs q̄ sūt i eis: d̄ ve getabilibꝰ ꝛ āialibus: verbum ē verꝝ ꝛ res certa ꝛ omnibus manifesta.

¶ Oia corpa celestia sūt suba nobil': ꝛ gn̄al'r sūt oia vnū i gn̄e. ꝛ sūt nāe ꝛ sube alteriꝰ q̄ res alie q̄ sūt sub sphera lune: q2 illa ē suba firma ꝛ durabil' sp vniꝰ modi. ſꝫ suba reꝝ q̄ sūt inter nos ē ꝯuertibil' ꝛ m̄laꝝ mutationū. Et ē manifestū q̄ v̄itas ad nos veniēs a corpibꝰ supiorib': opaꝛ ꝛ mutatōes facit in corpibꝰ supiorib'. q2 oēs q quodā mō ispicere voluerit vide būt: q̄ q̄nqꝫ aer ifrigidatꝰ fit calidꝰ ꝛ siccus: ꝛ hūidꝰ: res oēs exn̄tes sup terrā: mutāꝛ ꝑꝑ h̄: sic̄ aq̄ ꝛ vegetabilia ꝛ aīalia. ꝛ Ptho. ꝓbat h̄ an̄ ꝓbatōe certa ꝛ recta iudicū q̄ dcā ē expien tia i h̄ mō: q̄ laboratores sciūt ꝑ cursū planetaꝝ tpa ꝯueniē tia ꝑ plātādis arboribus: ꝑ semīādo: ꝑ faciēdo vt bestie generēt: ꝛ q sapiētiores sūt d̄ laboribꝰ terte: sicut illi q libros d̄ agricl'tura fecerūt sciūt a stellis id qḋ accidet cuilibꝫ arbo ri ꝑ horā q̄ plātatur: ꝛ id qḋ eis accidet q̄n fructū portabūt. Marinarij vō sciūt a stellis q̄l'r hēant dirigere naues suas: ꝛ q sapientiōes sūt itelligeūt res q̄ accidūt i mari. ꝛ illi q morā tur i tipis maris sciūt a stellis quō crescit ꝛ decrescit mare: vl' quō mutaꝛ: ꝛ sil'r riui mutanꝛ ꝛ fōtes. ¶ Phyci et sciūt a stellis ꝛ planetis q̄ aer dat sanitatē ꝛ ifirmitatē. ꝛ ille q plus nouit ꝛ magnis rebꝰ ispicit pt res pticulares scire ad suū mi sterīū ptinētes. sicut Hypocras q dixit: si ifirmitates accidē res venerīt p aliquā reꝝ celestiū: ꝯuenit phyco q̄ eas ꝑdicat Hoc. n. v̄bū ondit q̄ Hypocras sciuit ꝛ itellexit ifirmitates ꝯueniētes a corpibꝰ celestibꝰ. ꝛ ꝑꝑ h̄ dixit q̄ hec scia nō est ars modica artis phyce. ¶ Et Galienus et studuit ꝛ ispexit i misterio suo tn̄ q̄ iuenit q̄ mutatōes ifirmitatū sequunꝛ sp cursū lune. ꝛ q̄ si die cretica luna ispexerit aliquā fortunā natiuitatis ifirmi: eueniet ei sine pena terminꝰ ꝛ exitꝰ bonꝰ. ꝛ si die ipa ispexerit aliquā ifortunā crit ꝯ̄riū. Et res tales di xit et Galienꝰ i libris suis d̄ phyca. ꝛ sil'r Hypocras q an̄q̄ lo cutꝰ fuit galienꝰ i hac rōne i libro suo quē fecit d̄ embriōe: q̄n dixit d̄ creatura: q̄ te viuit de septē mēsibꝰ ꝛ nō d̄ octo. Et magis dico q̄ nō ē hō tā nesciꝰ q nō nouit q̄ ꝑꝑ cursū solis fit calor ꝛ frigꝰ ꝛ res alie q̄ videꝛ ad oculū. Ptholemeꝰ āt non fuit ꝯtētꝰ probare hoc ꝑ iudicia sed demonstratione recta.

¶ Eo q̄ sol ꝛ aer i terrenis oibus operantur.

¶ Qn̄ sol cū aere opaꝛ i rebꝰ oibꝰ exn̄tibꝰ i terra.

¶ Ptho. vl't nob' ondeꝛ ꝑ h̄ v̄bū q̄ sphera ignis ꝛ aeris q̄ mu tāꝛ ꝑ corpa celestia mutāt res oēs q̄ sūt iter nos. q̄m aer q̄n mutaꝛ i calorē vl' adduci nos d̄ suo ope: ꝛ i rebꝰ q̄ sūt iter nos

¶ Et q̄ nō solū terre ex q̄tuor ānī tpibꝰ alteratōes adueniūt: velut i aīantiū ꝯceptōibꝰ: arboꝝ fructi bꝰ: aq̄ꝝ excessibꝰ: corporūqꝫ mutatōibꝰ: ſꝫ et ex di urna volubilitate in q̄ quotidie ꝯtineꝛ. Ob hanc eteni volubilitatē terra calescit ꝛ ifrigidaꝛ: desic caꝛ ꝛ humectaꝛ vno eodēqꝫ mō: ꝑꝑ ꝯsi ses in spē figuras: q̄ formāt ſm eoꝝ loca a ꝫenit nr̄oꝝ capi tū. A luna quoqꝫ sil'r: q2 terre ꝓpinqor ē magna nobis vis attribuiꝛ: q̄ m̄ltis aīatis ꝛ inaīatis mu tatōes ꝯferunꝛ. Excessus nāqꝫ riuoꝝ et decreme ta: ſꝫ lune diminutōeꝫ ꝛ augmētū eueniūt. Ma ria quoqꝫ i eiꝰ ortu ꝛ occasu alteraꝛ. Vegetabi lia itē ꝛ aīata in toto vl' in pte ipiꝰ augmento vel diminutione: crementū ꝛ decremētū incūt.

¶ Et nō ē hoc solū ꝑꝑ mutatōes q̄ fiūt ꝑ tpa ānī: si cut ē aīaliū gn̄atio: fructificatio arboꝝ: crescentie aq̄ꝝ ꝛ alioꝝ cōpoꝝ mutatōes: ſꝫ et ē ꝑꝑ reuolutio nē quā facit firmamētū vice vna i die: q2 calefaꝛ ꝛ ifrigidat: humectat et desiccat ꝑ regulā ꝛ ordi natōeꝫ q̄ seqꝛ figuras q̄ sūt siles i maneriebꝰ ill'q̄ fiūt ſꝫ loca sua de ꝫenit nr̄oꝝ capitū. A luna quo qꝫ sil'r q̄ terre ꝓpiqor ē magna nobis vis attribui tur: q2 m̄ltis aīatis ꝛ inaīatis mutatōes ꝯfitenꝛ. excessus maris via ꝛ riuoꝝ ꝛ decremēta ſꝫ hāc diminutōeꝫ ꝛ augmentū eueniūt. maria quoqꝫ in eiꝰ ortu ꝛ occasu alteranꝛ. vegetabilia item ꝛ animata in toto vel in parte ipsi augmento vl' di minutiōe crementuꝫ vl' decrementuꝫ inueniunt.

¶ Postq̄ dixit q̄ sol mutat aerē ꝛ aer et res q̄s ꝯphēdit mu tat dixit q̄ sol n̄ faꝛ h̄ ꝑ ꝑ ānī tpa: ſꝫ h̄ faꝛ quolibꝫ die: eo mō q̄ facit ꝑ ānī tpa. q2 sicut sol q̄n ē i directo nr̄oꝝ capitū facit ae rē multū calidū. ꝛ q̄n elōgaꝛ minuiꝛ m̄ltū d̄ calore suo sicut facit die qualibꝫ. ſꝫ q̄ ē circa vl' lōge a medio celi exn̄te sup terrā. nā i mane faꝛ aerē magis tēpatū: sicut ē tpe veris res/ pectu maneriei cꝰ est aer ipa die. ꝛ vult dicere q̄ mane ē aer magis tpatꝰ vt p̄mū. sil'r a medio celi an̄ calescit aer ſm qḋ ē tpe estatis et ab occasu an̄ humectat ſꝫ qḋ ē tpe autūni. Et a meª nocte solū ſꝫ qḋ ē tpe hyemali. hec. n. ē res quā hō d̄ le ui pt itelligere si ispexerit quō se ponit q̄libꝫ die aer. Et post q̄ ita ē manifestū q̄ sol ē maior cā i his q̄ accidūt ꝑ ānī tpa: sicut ē gn̄atio aīaliū ꝛ fructificatio arboꝝ: ꝛ q̄ i illis tpibꝰ se/ qꝛ h̄ ꝯplexionē aeris. tertū est et q̄ sol ē maior cā i mutādo die q̄libꝫ res istas q̄ sūt iter nos pticlaribꝰ mutationibus. Et Ptbole. exq̄siuit donec ōm̄atōeꝫ inenit ex pte sensus q̄ sol opaꝛ i rebꝰ q̄ sūt iter nos ꝛ recipiūt ab eo mutatōes ꝛ opera: res m̄lte viue ꝛ nō viue. Nā aq̄ꝝ recētie crescūt ꝛ decrescūt sic augmētū ꝛ decremētū lucis lune: ꝛ mutaꝛ et mutatiōes maris ſm ascēsū ꝛ descēsū lune. sil'r vegetabilia ꝛ aīalia cre scūt ꝛ minuūꝛ i toto vl' pte ſm augmētū ꝛ decremētū lune. Et v't d̄ vno ope ad aliḋ ē q̄to lōgiꝰ sūt corpa: vnū. ſ. ab alio: q2 tāto sūt debiliora: ꝛ q̄to viciniora tāto fortiora. Et ꝑꝑ h̄ dixit Ptbole. quia luna ē circa nos: ꝓueīt ad nos de ipa ma gna vtꝰ. Et ē manifestū q̄ res viue sic vegetabilia ꝛ aīalia ꝛ res nō viue: sic aq̄: fumositates: et minere: recipiūr oēs opa

⁊ mutatões a vtute lunari. ⁊ h̄ ē res quā videm⁹ ad oculū. nā videm⁹ riuos creſcere ⁊ minui ſꝫ ꝙ lux lūe creſcit ⁊ minuit. ⁊ mlte arbores mutāt oī die mot⁹ ſuos pp aſcēſū ⁊ occaſū lune: aut qꝛ ſtat ī medio celi. ⁊ hoc totū ſciūt certe phyci paſtores ⁊ laboratores ⁊ mariarꝫ ꝙ totū bn̄ ſcire poteris p libros quos pdicti ꝯpilauerūt: ꝙ vegetabilia: aīalia: minere ⁊ aque mutāť ī toto vl ī pte ſm mutatōeꝫ lucis lune aut ſm figuraꝫ in qua ſe ponit.

⁋ Erraticaꝝ quoqꝫ ſtellaꝝ atqꝫ fixaꝝ circūuolutio: calores ⁊ vētos ac niues ī aere nos ambiente mltis modis efficit. Quapp ſm illi⁹ ꝯplexionē reb⁹ terre ſuppoſitis alterationes accidūt.

⁋ Et curſus plaꝝ erraticoꝝ ⁊ ſtellaꝝ fixaꝝ opāť ī aere quos ꝯphēdit mlta ⁊ diuerſa opa caloris ⁊ frigoris: vētoꝝ gelatoꝝ ⁊ niuiū. ⁊ pp mutatōeꝫ illā mutanť res oēs q̄ ſunt ſupra terram mutatōe eidem ſimili.

⁋ Docuit nos Ptholo. ꝙ oēs res celeſtes ſūt gnālr vni⁹ ſubē. ⁊ ꝙ ſol ⁊ luna opanť res mltas vles ⁊ pticulares ī reb⁹ q̄ ſūt īter nos. ⁊ pp hoc ꝯuenit vt glꝫ planetaꝝ ⁊ ſtelle fixe hēant opa vlīa ⁊ pticlaria: ſicut hūt ſol ⁊ lūa. Et poſtq̄ ſūt vni⁹ ſbe gnālr cōuenit ꝙ oē gen⁹ hēat ſpēs q̄ openť cū ſua ſuba aliq̄ opa vl ſit ī eis aliq̄ vt⁹. ⁊ ꝯuēit ꝙ oēs alie ſpēs q̄ ſūt illi⁹ gnis hēant ſilr vtutē. ⁊ ꝙ talia opa openť ſicut ī phia dictū ē. Et poſtq̄ ita ē: ꝯuenit oīmō vt ceteri planete ⁊ ſtelle hēant vtutē cū q̄ openť ī reb⁹ q̄ ſūt īter nos. ſilr ſicut ſol ⁊ lūa opāť id qd opāť pp motū ſuū: ⁊ pp vtutē figuraꝝ ī qb⁹ ſe ponunt: ſic ⁊ ī alijs plāetis ⁊ ſtell ꝯuēit: ꝙ pp mot⁹ ſuos ⁊ figuras ī qb⁹ ſe ponūt ⁊ faciāt opa ī reb⁹ q̄ ſūt īter nos. Qd āt dixit plas erraticos: dixit p eo ꝙ hēant retrogradationē: directionē: altitudinē ⁊ ꝯpſſionē: curſū feſtinū ⁊ tardū. ⁊ hi ſūt. 5. q̄s aū noīamus. ſ. Saturn⁹: Juppiter: Mars: Uen⁹: ⁊ Mercuri⁹. Et ſtelle fixe d qb⁹ dixit ſūt oēs alie ſtelle q̄ ſūt ī celo ⁊ ſūt dcē fixe: qꝛ ſplūt vni⁹ modi: vna. ſ. ab alia elōgata. ⁊ h̄ ſilr ab egnoctio ⁊ ꝫodiaco: ⁊ ſp oēs d vno⁹ mouēť. ſilr ꝯuenit: vt ſicut ſol hꝫ opaꝫ ſpālē alteri⁹ maneriei q̄ luna. ſic qlibꝫ planeta ⁊ ſtella hēat ſuā opam ſpālē ⁊ diuerſā: vnā. ſ. ab alia. Et ſicut ſol ⁊ luna opanť ī reb⁹ pp mutatōeꝫ q̄ mutāt aerē: ſic ⁊ ple ⁊ cetere ſtelle opanť id qd faciūt pp mutatōeꝫ quā faciūt ī aere: ⁊ pp eas ⁊ aerē fiunt īter nos calor ⁊ frigus: venti gelate: niues: ⁊ alia multa pertinentia ad naturam cuiuſtibet eorum.

⁋ Et ſm coꝝ figuras adīuicē: quas ex ſua cōiunctōe ſuarūqꝫ fortitudinū cōmixtiōe ſuſcipiūt: varie rerum mutationes contingunt.

⁋ Participatio ēt plaꝝ ⁊ ſtellaꝝ ī figuris vni⁹. ſ. verſus aliā: mltas et diuerſas mutationes facit quādo cōiunguntur ⁊ ꝯmiſcētur virtutes deſcēdentes ab eis vna. ſ. cum alia.

⁋ Poſtq̄ qlꝫ ſtellaꝝ hꝫ vtutē ppriā cū q̄ opa ſua opāť ſꝫ mutatōeꝫ quā ī aere fač: manifeſtū ē qn̄ ꝯiūgūť d figura ꝙ eaꝝ vtutes voluūť ⁊ ꝯmiſcēť ꝯplōnes ſue. ſ. cū alia. ⁊ d hac ꝯmixtiōe fit alia ꝯplexio: quā hꝫ vnaq̄q̄ p ſe. Et pp hoc cōuenit vt faciāt alia opa magna ⁊ diuerſa q̄ qlꝫ p ſe opari nō poſſet ⁊ ita ſūt h̄ opa mlta ⁊ diuerſa ſꝫ ꝙ ꝯmixtiōes mlte ⁊ diuerſe ſūt. ⁋ Qd āt dixit ī h̄ loco Ptbole. dixit ꝙ id qd opāť ſtelle oēs: opāť pp mutatiōꝫ quā ī aere faciūt: d calore: frigore: humiditate ⁊ ſiccitate. ⁊ hic ē finis pbōnis quē dedit ī opib⁹ ſtellaꝝ. Ptbole. āt vult exponere id qd ꝯuenit d reb⁹ q̄s dixit ī hac pbatōe: ⁊ poſtea h̄ inductiue mōſtrabit.

⁋ Preter ꝙ ſol efficatia ſp ī reꝝ variatiōib⁹ ordinati icedētib⁹ p̄ualet ceteris. Alie vero illū q̄nq̄ iuuāt ⁊ nōnūq̄ ipedīſit: qd ī luna cōtigit euidēti⁹ atqꝫ frequēti⁹: velut ī ꝯiunctiōe et dicotbomitate ac plenilunio. In alijs vero ſtellis euenit ī tpis ꝓlixioris circuitōe et occultiore ſignificatōe ſm̄ ꝙ eſt ī horis occultatōis et apparitōis eaꝝ: atqꝫ declinatōe ſua verſus q̄lıbet latitudinem.

⁋ Quāq̄ virt⁹ ſolis victrix ſit ⁊ dn̄eť ī reb⁹ oībus eētib⁹ p ordiatōem: tn̄ alij planete adiuuāt aliqn̄ et aliqn̄ nō: qꝛ poti⁹ ꝯtrariāt: et hoc ī luna ē manifeſtū ē et magis et ſepi⁹ appꝫ: ſič in ꝯiūctōe ſol et lune. et qn̄ ipa diminuta ē et qn̄ ꝯpleť. de alijs tn̄ planetis et ſtellis accidit hoc magis a lōgo tpe et plus coopte oñdit: ſič ī tpe quo apparēt et quo abſcōdūtur vel quo ad aliquā partē declināt.

⁋ Qd dixit vt⁹ ſolis ē victrix ⁊ dn̄ať ī reb⁹ eētib⁹ p ordiationē: ē hoc ꝙ appꝫ ī q̄tuor ptib⁹ āni: ⁊ q̄tuor ptib⁹ diei: ⁊ reb⁹ oib⁹ q̄ d opibus ſol appārēt. Et id qd dixit ꝙ alij ple ⁊ ſtelle adiuuāt ſolē ī eo qd opāť ī reb⁹ q̄ ſūt p ordinationē vl ꝯriāt vl minuūt d ope ſuo: ⁊ totū aliō qd dixit p hūc locū: dixit vt demr̄aret opa ſtellaꝝ ⁊ ꝯmixtiōes q̄ ſiūt p ꝯnes ſuaꝝ vtutū vni⁹. ſ. cū alia. Silr docet nos p̄h vba: ꝙ oēs mot⁹ ꝯtigētes ī reb⁹ q̄ ſūt īter nos accidūt ꝓpter ꝯnes vtutū ſtellarū ⁊ pp ꝯmixtiōes ſuas: ⁊ pp h̄ videm⁹ ī tpib⁹ ⁊ q̄lꝫ die maneries diuerſas. qn̄ aliqn̄ vt⁹ q̄ ē ſolis ꝓpa creſcit ⁊ aliqn̄ minuitur.

⁋ Et poſtq̄ ita ē itelligam⁹ ꝙ alij planete ⁊ ſtelle aliqn̄ iuuāt vtutē ⁊ op⁹ ſolis q̄ ſilia ſūt eis: aln̄ p eēntiā ⁊ aln̄ p accn̄s. per eēntiā: qn̄ aliqs pla vl ſtella fuerit talis nāe ꝙ opeť op⁹ tle q̄le illd ſolis p accn̄s qn̄ ī loco fuerit: vbi vt⁹ ſua hēat vi maiorē. Et eaꝝ ē aliq̄ ꝯriās op⁹ ſolis ⁊ minuēs vtutē ſuā. Silr p eēntiā aut p accn̄s: p eētiā qn̄ nā ſua fuerit nāe ſolis ꝯria: tūc ꝯriat op⁹ ſolis: ſič ē ſaturn⁹. p accn̄s qn̄ in loco fuerit aliq̄ ꝙ poſſit minuere d vtute ſol. hoc. n. appꝫ ī luna magis ⁊ ſepi⁹ q̄ ī aliquo alioꝝ: qꝛ ē mltū circa terrā: ſič videm⁹ qn̄ ꝯiūgiť cū ſole: ⁊ qn̄ dimidiať ⁊ qn̄ ꝯpleť. de alijs tn̄ planetis ⁊ ſtell nō appꝫ hoc tm̄: nec ſic ſepe: qꝛ hoc nō accidit niſi qn̄ appent vl qn̄ abſcōdūť: vl qn̄ declināt ad aliquā ptē ſepētrionis aut meridiei: aut occidētl aut oriētis. Et qꝛ Ptho. ōdit p̄h vba dm̄ratōꝫ opū planetaꝝ: p h̄ eadē oñdit nob viā q̄ ſcire ꝓpoſſumus: c⁹ ꝯplōnis ē qlꝫ placta p ſe ⁊ q̄lꝫ ſtella p experientiā ⁊ aſpectū. ⁊ qn̄ experiri voluerim⁹ qd opāť vt⁹ cuiuſtꝫ eaꝝ p ſe: experimur hoc reſpcū ſol ⁊ lūe: qꝛ iā p certo ſcim⁹ c⁹ ꝯplōnis ſūt iſti duo: qn̄ res ē q̄ viſibilr appꝫ. ⁊ cū d vna ſciuerim⁹: poterim⁹ ſcire d alijs. hoc mō iſpiciēdo qn̄ ſecū ſe aſpicit vl iūgit ſi vt⁹ ſua creſcit vl minuiť ſtudēdo ī h̄ nō paꝝ ſꝫ mltū. ⁊ qn̄ hoc ſpcū iſpexerim⁹ inueiem⁹ eē veꝝ: erim⁹ certi d eo qd inuenerim⁹: ⁊ hēbim⁹ viā ad inueniēdū id qd poſtea ſubſeq̄ť. vbi grā: ſi inuenerim⁹ vtutē alic⁹ ple q augeat ī calore quē facit ſol: ⁊ qui minuat d hūiditate quā facit luna: ⁊ videbim⁹ ꝙ ipe pl a vl ſtella: minuit d frigore ⁊ auget d ſiccitate: ⁊ experiemur hoc multotiēs ī ea: certi erim⁹ ꝙ ipe pla vl ſtella opāť caloreꝫ et ſiccitatē. p hāc. n. viā inuenerūt phyci vtutē ois ꝯmixtionis ⁊ medicīe ī ꝯgatōe caloris hois nālis. Nūc āt dedit ptbo. exq̄ſitōem directe volētib⁹ ſcire hāc ſciaꝫ: vt ſi voluerit accipe reglas libroꝝ h⁹ ſcie: ſič poſite ſūt ī eis p ſapientes ātiq̄s: pūt eas accipere. ⁊ ſi hoc p ſe experiri voluerit poterūt p hāc viā. Et poſtq̄ iſta ē dm̄ro ꝙ h̄ ſcia ē v̄a firmior eē non poſſet.

⁋ Qn̄ igiť ita ſe ſtellaꝝ op⁹ hꝫ: neceſſe ē vt qd ſuis opāť motib⁹ n̄ ſolū ī māifeſtis appeat. veꝝ ēt ī pricipio ort⁹ ſeminū ⁊ fructuū vt forme eaꝝq̄ modi ſm aeris q̄litates ī ipa hora deſigneť.

⁋ Et ē necūꝫ poſtq̄ hoc appet d opib⁹ iſtaꝝ reꝝ hoc mō qd n̄ openť ſolūmō res iſtas p mot⁹ ſuos ī reb⁹ q̄s videm⁹ ⁊ ſētim⁹ ſꝫ ēt opāť ī oib⁹ reb⁹ viuētib⁹ ⁊ dātibus ſemē ⁊ fructū. d mō ꝙ generāť ⁊ formanť ſꝫ ſtatū aeris eas ꝯphēdentis

qualiſcũqꝫ manerie ſit hoc ⁊ quo tp̃e.

Jam dederat nob̃ gñale dcm̃ ptholemeus ꝙ id qđ opant̃
ſtelle opãt̃ i reb⁹ oib⁹ q̃ ſũt iter nos ꝑꝑ mutationẽ quã faci
unt ꝑmo i aere: q꞉ ꝑꝑ virtutẽ ip̃aꝝ veniẽtẽ ab eis ĩ aere opã
tur tã bñ ſic̃ i terra ĩ aq̃s fũoſitatibus mineris vegetabilib⁹
⁊ aĩalib⁹. nc̃ ãt ꝑꝑ h̃ ſuũ dcm̃ vl't facere nos rẽ aliã ĩtelligere
ſpãliorẽ ⁊ magis ꝓpã vl't. n. m̃rare nobis virtutẽ cuiuſlꝫ ꝑn
cipij. Nã ꝑ ꝑma recipit ꝓ ꝯplonẽ aliquã ex ꝯmixtõe q̃ fit in
aere ꝑꝑ mutationẽ ⁊ virtutẽ ſtellaꝝ. ⁊ ẜm h̃ gñant̃ ⁊ formã
tur. ⁊ ſtba đ q̃ ſit illđ al' recipit virtutẽ ⁊ ꝯplonẽ talem. Et
mãifeſtũ ẽ ꝙ v̓tutes aĩe ⁊ oĩa ei⁹ opa ſequũt̃ ſẽp ꝯplonẽ cor
poris ſic̃ oñdit ꝑmit⁹ Ariſ. ⁊ poſtea ptholeme⁹ ⁊ h̃ idẽ acci
dit i oĩbus alijs ꝑncipijs reꝝ oĩm q̃ ꝑncipiũ hñt ⁊ ẽ ẽt mani
feſtũ ꝙ cũ illa v̓tute qt̃ã recipit res ꝑnci⁰ ſuo remanebit do
nec durabit: vñ poſtq̃ꝫ ita ẽ itelligim⁹ opa ſtellaꝝ eẽ i duob⁹
manerieb⁹. vna id qđ ꝑncipiũ rei opat̃. Alia id qđ opat̃ poſt
ꝑnci^m: ⁊ id qđ recipit res i ꝑnci⁰ remanet ſecũ donec durat.
Sꝫ id qđ accĩt ei p⁹ ꝑn^m ñ durat ei niſi aliq̃ tp̃e ⁊ poſtea đſtru
itur. Hec h̃. n. v̓ba ptbole. certitudinem natitatum ⁊ omnis
ꝑncipij ꝓbat.

Inde ẽ ꝙ ꝑ plura exꝑti ſũt agricl'tores ac peco
rũ cuſtodes: i hora coit⁹ aĩaliũ: ſemiñqꝫ ꝓiecti
onis qđ ĩde futurũ ſit ꝑ vẽtoꝝ flat⁹ ꝯꝑhendunt.

Et ẜm hoc laboratores ⁊ paſtores q magis q̃ꝫ
alij ĩſpiciũt intelligũt hora q̃ maſculus iũgit̃ cũ
femia ⁊ hora q̃ ſꝑgit̃ ſemẽ qđ accidet in hac gña
tiõe per ventos hora ip̃a currentes.

Ptholeme⁹ nõ tenuit ſe cõtẽtũ đm̃rando nobis ꝑ argum̃
ta id qđ m̃rauit ſolũ mõ. Sꝫ h̃ voluit affirmare ⁊ certificar̃
ꝑ res q̃s ꝑpl's nouit vt certi ſcim⁹ ⁊ ĩtelligam⁹ vĩ magnã quã
hñt ꝑnci^a reꝝ: q꞉ laboratores ⁊ paſtores q magis ĩſpiciũt ſi
cut moni⁹ q fecit librũ vnũ đ agricultura. i. tractatũ mul
tũ bonũ mirabilẽ ⁊ valde ꝯpletũ. Et ſil'r ſapiẽtes ãtiq q fece
rũt alios libros đ hac rõne tales q̃l' ẽ iſte. Intelligũt ꝑꝑ ven
tos currẽtes hora q̃ maſculus iũgit̃ cũ femia: ⁊ qñ plãtãt vl'
ſeminãt qđ accidet huic gñoni. Qđ ãt dic̃ đ vẽtis currẽtib⁹
dicit ꝑꝑ mutationẽ q̃ accĩt i aere ꝑꝑ v̓tutẽ ſtellaꝝ. q꞉ vẽti nõ
ſũt niſi ꝓpter fũoſitates q̃ fiũt i aere ⁊ ꝓpter motũ aeris. ⁊
hec duo nõ fiũt niſi per v̓tutes ſtellaꝝ q̃ ĩ aere ꝯmiſcẽtur.

Gñal'r ẽt cognoſcim⁹ ꝙ res vl'es q̃ ꝑ ſol' ⁊ lũe
nec ñ ſtellaꝝ figuras đclarãt̃. plane ſt̃ et aperte.
Hu⁹ eteni artis exꝑtores coꝝ ꝓnoſticatiões ſolis
frequenter experimentis agnoſcunt.

Et gñal'r videmus ꝙ res vl'es eas quas intelli
gim⁹ a ꝑticipatiõe ſolis ⁊ lune ac ſtellaꝝ i figuris
ſt̃ mãifeſte m̃ltũ ⁊ appẽt viſibil'r ita ꝙ eas pñt
ſcire ⁊ intelligere ꝓpter plurias ꝓnoſticationes
m̃lti q nihil ſciũt đ ſcia nec nã ſolũmõ ꝑ ĩſpiciẽdo
in reb⁹ et ꝓpter exꝑientiã quã alij habuerunt.

Dicit ꝙ radices hꝰ ſcie ſt̃ adeo manifeſte ꝙ ꝑpl'ares nihil
ſciẽtes đ ſcia ſciũt ⁊ itelligũt eas ĩſpiciẽdo ⁊ exꝑiẽdo eas. pꝫ
ex h̃ igr̃ q̃ꝫto magis ſcire đbeãt ſapiẽtes: q res nãles ſcire ſtu
dẽt ſic̃ ꝑhi ⁊ phyſici.

Illi quoqꝫ ſtellaꝝ effect⁹ q maximis virib⁹ ac
cidũt: et qui nãl'r euenire ꝯſueuerũt ab iꝑitis im
mo ẽt et a quib⁹ aĩaliũ ꝓnoſticãt̃. Quãplima nã
qꝫ aĩalia tẽpoꝝ ãni variatiões vẽtoꝝq̃ꝫ mutatões
qui anlia vocãt̃ ſignificare videmus.

Et opa q̃ veniũt a vi maiori ⁊ currũt ordiatiõe
ꝑpetua ſciũt añq̃ꝫ accidãt neſcij ꝑpl'ares. Et di
co magis ꝙ hec itelligunt aĩalia multa qñ aĩalia
m̃lta m̃ant mutatiõẽ tp̃ꝫ ãni et diuerſitatem

ventoꝝ qui animales ſunt dicti.

Iã dixerat nob ꝙ vnuſq̃ſq̃ ꝑpl'aris q̃liſcũqꝫ ſit pt̃ ſcire hꝰ
artis ⁊ ſcie rõnes aliquãtulũ ĩſpiciendo i eis. M̃lto igit̃ ma
gis ſapiẽtes q ſciũt reꝝ nãs nã ſtellaꝝ opa q̃ꝫto fortiora ſũt
currẽtia ordiatiõe ꝑpetua ſic̃ v̓t⁹ ſol'. pñt bñ itelligere neſcij
ꝑpl'ares. Satis q̃ magis illi q exꝑiri volũt ⁊ aliq̃ꝫtulũ ĩ reb⁹
ĩſpicere. ⁊ nõ iſti ſolũmõ h̃ itelligũt ſꝫ ẽt aĩalia m̃lta ⁊ ea que
mutãt ſe de vno loco i aliũ ⁊ morãt̃ q̃libꝫ tp̃e loco certo ſic̃
grues. Sil'r aĩalia q̃ gñant tp̃e ſcito ſicut turtures. Et aĩalia q̃
ꝓparãt victũ ſuũ vno tp̃e ꝓ alio. ſic̃ apes ⁊ formice h̃ totum
docet nos ꝙ aĩalia m̃lta itelligũt ⁊ cognoſcũt mutationes
tp̃ꝫ ãni q̃s fac̃ ſol. videm⁹ ẽt ꝙ neſcij ꝑpl'ares ⁊ m̃lta aĩalia
muta itelligũt diuerſitatẽ curſus vẽtoꝝ q dci ſũt aĩales: q꞉
hij vẽti ſꝑ currũt i eſtate ex ꝑte ſeptẽtriõis ꝑ mediũ diẽ: ⁊ ẽ
cirti⁹ currẽs qñꝫ magis ⁊ qñꝫ min⁹ ẜꝫ ꝑticipationẽ quã hñt
ſtelle cũ ſole. h̃. n. itelligũt m̃lta aĩalia muta. ⁊ h̃ mõ ſũt alij
vẽti q ſt̃ ꝓprij ꝓ q̃libꝫ tp̃e ãni: q꞉ vnuſq̃ꝫ coꝝ currit ꝑꝑ viꝫ
curſus ſol'. ⁊ augm̃^m ⁊ decrem̃^m cuiuſlꝫ eoꝝ ñ fiũt niſi ꝑꝑ ꝑtici
pationẽ aliaꝝ ſtellaꝝ cũ ſole: vñ ñ itelligũt h̃ niſi ſciẽtes v̓tu
tes ſtellaꝝ hñtiũ participationẽ i figura cũ ſole.

Qđ q꞉ hoꝝ ſignificationũ occaſio frequẽti⁹ eſt
ſol' ꝯtigere ñ dubitam⁹. Ea vero q̃ minorib⁹ acci
dũt virib⁹ ñ niſi a frequẽter exꝑtis ꝓnoſticãt̃: ve
lut a nautis indiuidue mutatiões hyẽmalis aeris
et lõgioris temporis ventus.

Rõ ꝑꝑ quã vĩcit hec virt⁹ ẽ ſol: tñ opa vẽiẽtia ꝑ
aliã viꝫ minorẽ iſta pñt ĩde ꝓnoſticatões intellige
re q ĩmẽte i eis appoſuerit et m̃ltotiẽs exꝑti fuerit
ſic̃ marinarij q ſciũt ꝑticulares mot⁹ accidẽtes i
aere hyemali et vẽtos currentes per curſus ma
gis a longo tempore.

Ptholomeus gloſat nobis ꝑ hec verba dictũ quod ante
dixit dicẽs ꝙ ratio ꝓpter quã neſci⁹ populus ⁊ aĩalia mu
ta itelligũt mutatiões magnas eũtes ordinate ẽ vis magna
ſol' vincẽs i cõmixtiõe q̃ fit ꝓpter ꝯiũctõẽ virtutũ ſtellarũ
⁊ ꝑꝑ hoc mutatiões q̃ fiũt ꝑ aliã viꝫ minorẽ illa ſolis neque
unt itelligere niſi q multotiẽs ibi iſpexerit ⁊ exꝑti fuerit lõ
go tp̃e ſicut marinarij q ſciũt ꝑꝑ curſũ ſtellaꝝ id qđ accidet
i aere hiemali de augm̃⁰ vel decrem̃⁰ ipi⁹. Et ſil' id qđ accidet
i vẽtis a longo tp̃e veniẽtib⁹: h̃. n. ſcire poteris a marinarijs
eũtib⁹ ſuꝑ mare: ⁊ maxĩe ab illis q hñt vitam ĩ mari ĩdie.

Hec ãt ꝑ lune: fixaꝝq̃ꝫ ſtellaꝝ cum ſole figuras
euenire manifeſtum eſt.

Et hoc q̃ſo eis cõtingit ꝑꝑ ꝑticipationẽ quam
luna ⁊ ſtelle fixe hñt cum ſole in figura.

Vl't dĩc ꝙ mariarij ꝑꝑ exꝑiẽtiã lõgi tp̃is ſciũt ꝙ mutatio
nes ꝑticl'ares ĩ aere accidẽtes fiũt oẽs ꝑꝑ ꝑticipationẽ lũe ⁊
ſtellaꝝ fixaꝝ cũ ſole i q̃libꝫ figura. Et q꞉ h̃ dcm̃ vl' v̓bũ ſeq̃t̃
illa v̓ba ꝑdicta. Dicim⁹ ꝙ ſil'r laboratores faciũt ⁊ paſtores.

At q꞉ ſtellaꝝ loca rerũqꝫ ꝑdictaꝝ horas ⁊ erra
ticaꝝ ſtellaꝝ mot⁹ q plurimũ ꝑfactoꝝ iuuãt ſciaꝫ
ignorauere multotiẽs in hac ſcia decepti ſunt.

Et q꞉ iſti nõ hñt vi itellect⁹ ſic magnã ꝙ ſciant
loca ſtellaꝝ: ⁊ tp̃a reꝝ q̃s diximꝰ certificare: nec
ſt̃ hꝰ exꝑti ꝯplete: nec ꝑ ſẽſũ curſ⁹: nec ꝑ pl'as erra
ticos ꝙ ẽ res q̃ dat magnũ auxiliũ i ſciẽdo res q̃s di
xim⁹: accĩt eis ⁊ errare m̃ltotiẽs i reb⁹ iſtis ſciẽdis

Vult dicere ꝙ laboratores ⁊ paſtores marinarij ⁊ ceteri
oẽs qb⁹ expedit experiri res dixit q꞉ neſciũt curſũ ſolis ⁊ lu
ne ⁊ alioꝝ plãetaꝝ ⁊ ſtellaꝝ fixaꝝ: nec de figura nec de alijs
manerieb⁹: nec experti fuerũt hoc multotiens vt debebant.
nec ſciũt v̓tutes ⁊ opera plãetaꝝ erraticoꝝ: nec eoꝝ curſũ q
i operãdo hñt viꝫ multũ maiorẽ q̃ꝫ ſtelle fixe accidit eos er

rare multotiēs ī ꝓnoſticationib⁹ q̄s ſcire debēt per ſtellas. Et ſi hoc ſciuiſſēt cōplete poſſēt ſcire res ꝑticulares debētes accidere ī eis q̄ eos ſcire oportet.

¶ Q̄ð cū ita ſit: ſi qs oiuʒ ſtellaꝝ ⁊ ſol' lūeq; mot⁹ notitiā habuerit: ita vt loca ⁊ horas: ī qb⁹ caꝝ figure formāť veraciter agnoſcat: ſuaꝝq; ēt naturaꝝ q̄s ꝑ mltoꝝ expiūita tēpoꝝ vidicerit ñ obliuiſcať: lʒ caꝝ ſubſtātiales naturas neſciuerit: ſed quos opāť effect⁹ agnouerit: vt ſolē calefacere: lunā hūectare ⁊ in ceteris ſilr fueritq; fortis ad hoc ſciēdū mō naturali: ⁊ ī hoꝝ ꝯmixtiōe ſignificatiōis modū bona ꝺp̄hēderit extimatione.

¶ Et poſtq̄ ita ē ꝙ res ꝓhibebit ei q nouit motū ſtellaꝝ oiuʒ ⁊ ſol' ⁊ lūe ita ꝙ nihil ſibi ꝺficiat ī ſciēdo loca ⁊ tꝑa ī qb⁹ eis figure accidūt: ⁊ nouit naturā cuiuſlʒ coꝝ ꝺm̄ rōne ſapiētū ātiquoꝝ q h⁹ lōgis tꝑib⁹ ⁊ mltotiēs ſť expti. vn⁹. ſ. poſt aliū quāq̄ neſciat nāʒ ſubē: ſciat tñ virtutē lūe cū q̄ opāť ſič nouit hō ꝙ virt⁹ ſol' eſt calō et virt⁹ lūe hʒ moliciē: ⁊ ħ mō ſciat virtutes aliaꝝ ſtellaꝝ ⁊ hēat poſſe ſciendi res iſtas ꝼʒ nāʒ: ⁊ p̄t ſciř ꝑ ſēſū bonū q habeat ꝓprietates reꝝ q̄ fiūt ꝑ ꝯmixtiōeʒ toti⁹ iſtius: qm̄ oñdat res q̄ hn̄t ꝯtigere quolibet tꝑe.

¶ Res q̄ fuerūt expimētate ⁊ ſcite ꝓbatiōe ſūt quas alij experti fuerūt ꝓbauerūt ⁊ rectificauerūt ⁊ cōuenit ꝙ eaꝝ expellem⁹ expiētiā ⁊ rectificationē ⁊ quas alij ñ fuerunt experti ꝑ ſe cōuenit nos dicere ꝙ eas ſciuerūt ꝑ alioꝝ doctrinā. Et q2 vita hoīs ꝺtermiata ē ī mō ꝙ nō ſufficit ad ꝓbādum res oēs ꝑ ſe oportuit eū ſcire ea q̄ ante eū ceteri ꝓbauerūt de mſ̄one illoꝝ q ea expti fuerūt. Pro eo ꝙ fruct⁹ ⁊ ꝓficuū qð inde pōt hñi nō tardeť. Et q2 ꝓpoſitū hꝰ ſcīe ē ſcire res q̄ future ſūt ꝑ oꝑa ſtellaꝝ ſufficit hoīem ſcire ꝟtutē q̄ opāť q̄libet caꝝ ⁊ opera q̄ fiūt ꝯmixtiōe figuraꝝ ſuaꝝ. Scire tamē cauſaꝝ ſubē nō eſt aſtrologi ſʒ phīs de naturi ſcire volētis. Q̄ð āt dixit ptolome⁹ ꝺ illo q hʒ poſſe ſciēdi res iſtas: ꝼʒ nāʒ vlt dicere ꝙ ille q p̄t ſcire ꝑ ſe vl' ꝑ alios ꝼʒ ꝟtutes nāles qb⁹ ſtelle oꝑa ſua faciūt q̄ ꝟtutes ſūt. 4. q̄litates q̄ fiūt ī aere nos cōtinēte: ſ. calor. frigiditas. hūiditas. ⁊ ſiccitas. pōt oīa alia q̄ ſūt de iſta ſcīa ſcire. Et tñ añ itelliges qñ gloſabim⁹ ꝟba q̄ dicet poſtq̄ hoc ita ē. Et ꝙ dixit ꝙ poterit ſcire ꝑ bonū ſenſuʒ que hēat ꝓprietates reꝝ q̄ fiūt ꝑ ꝯmixtionē hui⁹ toti⁹. vult dicere ꝙ hō q ſcire poterit ꝑ ꝯplōes ꝟtutes ſtellaꝝ pōt ſcire ꝑ ꝯmixtionem ꝯplonuʒ ꝟtutē q̄ venire pōt ab alijs: q2 ꝟtutes ſue ꝯmiſceť ꝓpter figuras: ⁊ q ħ bene ſciūt nihil eſt qð poſſʒ eos diſturbare qn ſciāt ea q̄ hn̄t ſtelle q̄libʒ tꝑe oꝑari.

¶ Quid enʒ. n. ꝓhibere poterit qn ita ſēꝑ ag̃ſcat futuras aeris mutatiōes: vt cū nūc calidiorē: nūc hūidiorē fore p̄dicat. Poterit itē ꝑ aeris q̄litates oīum hoīum nāꝝ q̄litates ꝺp̄hēdere ſic vt corporis aieq; q̄litates ita ⁊ ita euenire dignoſcat: ⁊ futura caꝝ in certis horis accidēda ꝺp̄hēdat. Qui ēt cū aer ābiens corpoꝝq; nā ſic ⁊ ſic ſe habuerit ſaluti corpoꝝq; melior actioni conueniens eſſe ꝓnoſticabit. Cūq; ꝯtrariū fuerit indicabit ꝯtrariū.

¶ Pro ꝺm̄ando ꝓprias mutiatōes aeris: ⁊ dicēdo ꝙ erit calidior aut frigidior. Et poterit ſcire cuiuſlʒ perſone ꝯplonē ꝓpriā a ſtatu aeris nos ꝯtientē. ⁊ ꝑꝑ h⁹ ſciet ſtatū cōpiſ ⁊ ſuoꝝ ſpirituū: et ſciet accñtia q̄ ſibi accidēt aliquib⁹ tꝑib⁹. Et qñ aer qui nos ꝯtiet fuerit alicui⁹ manerici ⁊ ꝯplo cōporis fuerit alicui⁹ alteri⁹ erit ꝯtrar⁹ ⁊ adiuuabit ſalutē corporis ad ipʒ igroſſādum. ⁊ ſi alteri⁹ manerici fuerit ñ erit hōi ꝯueniēs nec temperat⁹.

¶ Uult dicere ꝙ aſtrolog⁹ ē hō q dicit ꝟtutes figuraꝝ q̄ fiūt ꝑꝑ motū ſtellaꝝ ⁊ totū aliō qð de eo dicit: ⁊ hʒ poſſe ſciēdi ⁊ mſ̄andi mutatiōes ꝑticulares q̄ hn̄t accidere in aere. Amplꝰ hꝫ exēplū q2 dicet ħ vere futuro erit aer hūidior aut ſiccior eo qð ſolet eē. Et idē dicit de q̄libet die ꝙ tali die erit calidior aut frigidior aer de eo qð cōuenit eidē tꝑi: ⁊ ꝓpter ħ ſcire poterit ſtatū cuiuſlibet ꝑſone de qua ꝯplexione fuerit: ⁊ quoꝝ moꝝ erit ⁊ q̄ facta faciet: q2 qñ ſciuerit ꝟtutē cōplōnis q̄ fiet ī aere ꝑ ꝯiūctionē ꝟtutū ſtellaꝝ hora q̄ corpus formatur ⁊ firmať ī ipo ꝟt⁹ aeris hñ dʒ ſcire ea que accidēt ipi corpori ꝺ ſalute vl' ifirmitate ⁊ id quod accidet ꝟtutib⁹ ſpirituū ipi⁹ corporis ac moribus ⁊ factis ſuis: q2 hec oīa ſeq̄uť ꝯplōnē corpis ſicut expti ſūt ꝺm̄ ratione recta phi nāles ⁊ phiſici. Itē ſcire poterit id qð accidet cuilibʒ hōi q̄libʒ tꝑe. q2 qñ ſciuerit ꝯplonem alic⁹ hoīs ſeparati ⁊ ſciuerit res q̄ accidere hn̄t ī aere ⁊ ꝙ melā⁹ dñabiť ī cerebro h⁹ hoīs tali tꝑe: ſciet ꝙ mores ipi⁹ hoīs erūt illo tꝑe tales q̄les ſť hoīs melācolici. Cōuenit. n. te bñ īſpicere ī ꝟbis ptholemei q̄ dixit in ħ loco. dicit ipā bñ itelligas ꝼʒ ꝙ ea docem⁹ id facies de oīb⁹ verbis q̄ dicet de mō ꝙ itelligas ꝑ te aliqd.

¶ Ex p̄dictis igiť eoꝝq; ſilib⁹ ad hoc opus nos ꝑuenire poſſe manifeſtum eſt.

¶ Per hec. n. q̄ dixim⁹ ⁊ alia talia poterim⁹ ſcire ꝙ hec ſcīa ē res cū mō ꝙ eā attigere poterim⁹.

¶ Ualde bonū ꝟbū dixit qñ diē ꝙ poterim⁹ ī eū atigere qm̄ ꝑ viā q̄ ſcim⁹ alias ſcīas q̄ ſūt ꝺ nāis extracte ſič medicia: ꝑ hāc eādē poſſum⁹ ſciam iſtā attigere: ⁊ hec ē via quā nos docuit. Hoc āt ꝟbuʒ qð dixit ē rıſio aliqb⁹ dicētib⁹ ꝙ hec ſcīa nō p̄t attigi ꝑ naturaʒ nec rectificationem: nec expiēdo res niſi ꝑ ſōnia: aut ꝑ viſiōes ſeu ꝓphias. Et ptholeme⁹ ꝑ ħ ꝟba ſic rūdet ⁊ dicit. bene p̄t eē verū qð dicitis ꝙ ꝑ ꝓphiaʒ ſeu viſiōeʒ pōt attigi hec ſcīa. nos tñ poſſum⁹ eā attigere ꝑ viaʒ nāꝝ ⁊ rectificatiōis ⁊ expiēdi res. Et ego dico ꝙ ſi tu vis bñ itelligere hāc viam quā dixit ptholem⁹ īſpice ī libro galiēi quē fec ꝺ opionib⁹: ⁊ itelligas bñ id qð dixit ꝺ opiōib⁹ ſecte ⁊ expiētie. Hic. n. finiť q̄tū locut⁹ fuit ptholem⁹ ī hac ſcīa ꝙ pōt attigi. ab hinc ꝟo ī antea loqueť ī q̄titate quā inde hō pōt attigere p̄ponēdo ꝟba q̄ huic ꝯueniūt rōni.

¶ Qui hāc ſciam culpādā ⁊ poſtponendā eē dixere lʒ friuolas aliq̄s tñ occaſiōes habuerūt.

¶ Illi eū q eijciunt hāc ſciam dicentes ꝙ non pōt attingi dāt rōnes ſʒ nō ſūt recte.

¶ Poſtq̄ ptholeme⁹ mōſtrauit ꝙ hec ſcīa pōt attigi ⁊ docuit nos viā q̄ poſſum⁹ eā attigere. vlt mō deſtruere dcā eoꝝ q dicūt ꝙ nō ē res q̄ poſſit attigi ī mō ꝙ nulli ſupſit rō qua poſſit contradicere huic ſcīe.

¶ Quarū pria ē coꝝ magna deceptio q hāc anciтate nō attēdūt ſciam. cū eā īſpicere grādis ſit induſtria mltis modis. Idq; ꝯplures opiati ſūt fōtuitu cōtingere cum hec ſcīa vera fuerit.

¶ Et nos ſcim⁹ hoc iſtis rōnib⁹ q̄s dicem⁹. pria rō q̄ errauerunt ī hoc ē ꝙ ñ inſpexerunt ī hac ſcīa nec multi ſtuduerūt ī ea ſič ꝺbebāt qm̄ ē grādis valde ⁊ multaꝝ viaꝝ ⁊ ꝑꝑ hoc crediderunt aliq ꝙ res q̄s certificāt aſtrologi de hac arte caſu accidant ⁊ fortuna.

¶ Dic̄ q p⁹ rō pp̄ quā aliq crediderūt q h̄ ars ñ poſſit attigi: ē: qꝛ aliqui aſtrologi ñ īſpiciūt nec ſtudēt ī ea: ſic̄ ꝺberēt: ꝛ trāſeūt res q̄ ſūt ī hac arte: qđ facere ñ ꝺberēt: qm̄ ē ars grādis diuerſaꝝ ꝛ m̄ltaꝝ viaꝝ. q̄re ꝯuēit ī ſciēdo eā: vt magn⁹ laboꝛ ꝛ ſtudiū hēat. Et qꝛ aliqb⁹ in ea non ſtudentibus vt debēt accidit erroribus m̄ltis errare: illi q ſic errare vidēt eos: credunt q res quas certificāt aliquādo: accidāt fortuna: ꝛ nō recta nec firma huius artis radice.

¶ Hec āt hoꝝ occaſio incōueniēs ē. eo q hec ꝺceptio nō huius artis debilitate ſed inſpicientiū ꝫ temeritate contingit.

¶ Hoc.n. q extimāt ñ ē veꝝ. ꝛ erroꝛ quo errāt aliqui ī hac ſcia nō ē ex artis ꝺbilitate: ſꝫ eius qui ſe ītromittit de ea.

¶ Ptholeme⁹ ꝺſtruit rōnem illoꝝ cū h̄ ꝺcō dicēs: q erroꝛ q accidit aliqb⁹ aſtrologis nō ē ex ꝺbilitate artis: ſꝫ ex pigritia ꝛ negligētia aliquoꝝ q ſe ītromittūt ꝺ ea. Et poſtq̄ꝫ eſt ita māifeſtū ē q ea q̄ certificāt de hac arte nō eueniūt caſu: ſꝫ p radices v̄as ꝛ certas reglas firmas: ſic̄ añ mōſtrauit.

¶ Occaſio vero ſcđa ē hec: ſunt q̄ꝫ plurimi qui vt multa lucrifacerent: alterius doctrine ꝓnoſticatōeꝫ hñtes: eā huic aſcripſere ſcie: a qbus m̄lti ꝺcepti ad hāc īpellebāt opinionē: vt vi huius ſcie m̄lta p̄dicerēt: ita vt in opinādo eius nature modum excederent.

¶ Alia vero rō ē. qꝛ multi vt aliquid lucrent. accipiūt ꝓnoſticatōes ab alia pte dicētes ſe ſcire ꝓnoſticatōes īpas p hāc ſciaꝫ. ꝛ ponūt ī ſophyſticatōeꝫ pplꝫ ꝛ errorē. faciūt eos credere q ſciūt res futuras ꝛ m̄ltas ꝛ miracl'oſas. ī tm̄ q trāſcēt ad loq̄ndū ꝺ reb⁹ q̄ ñ ſūt ꝺ nā q hō poſſit eas ſcire.

¶ Hec ē rō q̄ m̄lti credūt q h̄ ſcia ñ pt attigi: ita q inueim⁹ aldeas nedū ciuitates plēas hoīb⁹ q fingūt ſe ſcire artem aſtronomie: ꝛ m̄ltum ſūt elōgati ab ea: ꝛ ponūt ī ſophyſticatōeꝫ pplꝫ ꝛ errorē: faciētes eos credere q ſciunt res m̄ltas miracl'oſas ex his q̄ futura ſūt: ꝛ ſūt itm̄ audaces q loquūtur ꝺ reb⁹ q̄ ñ ſūt ꝺ nā q eas poſſit hūan⁹ attingē itellect⁹: Et volo tibi dare exēplū de vno ex iſtis talib⁹ quē ego vidi. Uēit ad nos qdā q magnū phꝫ ſe tenebat: ꝛ dixit nob̄ rōes magnas: miroꝛ ꝺ vob̄ quo eſtiatis de oꝛe q coꝛ leonis ꝑuēit ad. 15. građ leonis: ꝛ ñ exit ignis ꝺ leone q totū mundū cōburat. Ego v̄o tē cū ipꝫ audiui riſi de eo. tñ alij q ibi ſtabāt dixerūt: ꝯuēit vt ñ cures m̄ltū de dicēdo talia v̄ba. Et qd v̄r tibi qñ ꝺſcēdit loq̄ndo ꝺ natiuitatib⁹ coꝝ q faciūt cronicas. qꝛ dixit q mercuri⁹ erat ī natiuitatib⁹ hoꝝ ī gradib⁹ q dicūt putei. ꝛ pp̄ h̄ ēmirat q aliqđ dānū erit ī intellectu. ꝛ h̄ ē maior neſcietas q̄ pt eē m̄ltis rōnib⁹. vna: qꝛ grad⁹ putei ſūt res obliuiōꝝ q̄ eē poſſꝫ. Scđa qꝛ ſciaꝫ ſuā poīt ī malā famā ꝛ ītromittētes de ea. Tertia ſi bñ veꝝ eēt id qđ dixit poſſꝫ mercuri⁹ illū iformāuiꝫ pdc̄ aſpcū alioꝝ planetaꝝ. ꝛ ego vellē ſcire vn̄ h̄ didic̄ ꝛ accepit aut quō potuit hēre ꝺ h̄ experiētiā ſin alijs q añ eū fuerūt. h̄.n. dictū affirmat q ſit vanum fātaſma ex his q cognoſcim⁹ ī alijs dcīs ſuis qꝛ forte inuenit mercuriū ī natiuitate ſua v'l alteri⁹ ī gradu puteo īformatū. Scimus.n. q albumaſar anteq̄ꝫ aſtronomiā legerer erat vnus ex illis q cronicas faciebāt. talē ſic̄ repim⁹ ī ſcripturis: ꝛ pp̄ hoc credidit q oēs alij q cronicas faciebāt talē hēbāt ſēſū q̄lē ipſe. Et quō poſſꝫ h̄ eē veꝝ q faciētes cronicas hr̄e debeāt itellect⁹ defectū: qꝛ iā inuenim⁹ m̄ltos eoꝝ boni ſēſus ꝛ itellect⁹ ꝛ ab eis accepim⁹ doctrinas certas coꝝ q trāſiuerūt. Et vidi vnū ſcientē aliqd de ſcia aſtronomie q venit ad me vna die dicens mihi. q audiuit vnū dicētē q ſe m̄ltū ꝺ hac ſcia pſciebat res quā nl'ls ꝺ mūdo ſcire poſſꝫ. Dixit.n. mihi hō iſte. quō pōt qs ſcire qñ mars itrat domū ſcđaꝫ natiuitatis alicui⁹ q ei furata erūt ꝓpa veſtimēta ei⁹ ſua ꝛ ñ alij pāni: nec aliđ auere .i. cēſus: cui ego dixi q h̄ ē res quā hō ſic ſepate ſcire ñ poſſꝫ p hāc artē: dixit mihi poſtea. ſocij nr̄i figūt ſe ſcire talē rē cū magno mēdacio. vñ ꝓ his talib⁹ aliq crediderūt q h̄ ſcia attigi ñ pt: ꝛ eā ꝓpterea eiecerūt. Et tu itelliges q m̄lti pp̄ hāc rōeꝫ eiecerūt eā qñ leges fabl'as libroꝝ quos fecerūt tales q̄les iſti pp̄ ofanas. i. falſ⁹: ꝛ vt ſe ſapiētes oñdāt. q nos ipedierūt cū v̄bis m̄ltis ꝛ diſturbauerūt ad v̄itatē ſciēdā. Dico.n. q qñ viā multū ꝛ p m̄ltos inuenio ipeditā ꝺ illa me exonero nec volo me trahere ad īpaꝫ: ꝛ oīo ꝯſulo tibi vt tuā ſuſtineas volūtatē: nec velis laborare ī illis ſuis libris: nec ītromittere te de īpis: ſꝫ applices mētē ꝛ ſtudiū ī viaꝫ ſolūmō ptholemei: qm̄ ē via recta ꝛ certa ꝛ res certificata ꝓbatōe argumētoꝝ ꝛ experiētia vera: ita q nullū dubiū ē ī ea.

¶ Quapropter hoc coꝝ opus: multoꝝ fuit occaſio vt non ſolū qđ ex ea neſciri pōt: veꝝ etiaꝫ qđ ſcibile eſt vilipenderent.

¶ Et pp̄ hec q̄ faciūt inuenerūt coꝝ aliqui rōneꝫ qua poſſent itelligere res huius ſciētie: q̄ ſūt ī natura: q hō poſſit eas ſcire ſine ſtudēdo in eis: ꝛ ꝺiecerūt eas ſicut deiecerunt res ipſas vanas extimando q omnes ſunt vane.

¶ Dicit q talia fcā q̄lia fecerūt illi quos añ dixim⁹: fecerūt ſtudētes: q aliqd ſcire poterāt: excē hāc ſciaꝫ. m̄ltū ꝙ magis illos q ꝺ ſtudēdo ī eo volūtatē ñ hñt extīantib⁹ ipſis: q qcqd dem̄ ē ī hac arte ſit totū de manerie fātaſmatū: quos illi dixerūt. Et ego vidi aliquos ſtudētes q aliqd ſcire poterāt: qbus hoc ꝯtigit. vidi.n. ex illis q ſtudebāt ī libris miliarioꝝ ꝛ cētenarioꝝ ꝛ decēnariorum. ꝛ credebāt certū ꝛ verum eſſe quicqd locutus fuit ibi albumaſar: ꝛ ſimiles. et voluerunt hoc expiri ī reb⁹ p̄teritis: ꝛ ibi nullā certitudinē inuenerūt. ꝛ ego dixi. magnū miꝝ ē ꝺ vob̄: q dimittis īſpicere mot⁹ ſtellaꝝ ꝛ ꝯ̃nes magnas: ꝛ vultis ſcire ea q̄ futura ſūt p nūeꝝ annoꝝ. qꝛ ſi hoc veꝝ eēt: ars aſtronoꝭ: ꝛ ea q̄ p ſtellas ſcire poſſum⁹: de eo qđ futuꝝ ē: nihil eēt. Credo ꝓ certo.n. q talia q̄lia ſūt iſta: ſūt extra regulā h⁹ artis q̄ aliq extraxerūt vt ponerēt alios ī errorē. ꝛ vt ſibi laudē attribuerēt ꝺ re ī q̄ v̄itas ñ ē. nā h̄ oīa ſūt res: ꝺ qb⁹ volūtatē hñt q eas audiūt. ſic̄ ꝺ fabulis. q̄ nūq̄ꝫ fuerūt: ꝛ credūt q ſit magnū qd. Et ꝺ ſophyſticis q dn̄t rōnes q̄ ſic eē appēt. ꝛ qñ hō eas exqrit ī rectitudine ꝛ v̄itate: mēdaces iuenit eas oēs. ꝛ crediderūt eiuſdē manerie ī eē qcqd dictū ē ꝺ hac arte. ꝛ ſi iſti q tales res nouas locuti fuerūt nō extraxerāt eas: ſꝫ crediderūt q eēnt v̄e: neſcietas maioꝛ ē: q cōpilarūt ide libros: ꝛ ipleuerūt mēdacijs pgamenos: cognoſcēdo qualiter in mendacijs ꝛ vanitatibus expendebant tempus ſuū.

¶ Hec itē occaſio velut ꝛ prima inconueniēs ē. Non.n. propter ſtultorum ignauiam vilipendenda eſt philoſophia.

¶ Et ꝓpter hoc nō ē rectū eijcere philoſophiam ꝛ eā dimittere pp̄ maliciam aliquorum: qui eaꝫ fingunt ſe ſcire.

¶ Dicit q hoc qđ extimāt aliq: q qcqd dictuꝫ ē ī hac ſcia eſt vni⁹ manerie ī. nō ē rectū nec ꝯuenit eē. qm̄ ī hac q bñ ī ea īſpexerit: putꝫ nō iuenier defectū aliquē. ſꝫ ē defect⁹ ī illis q ſe fingūt ꝺ ea. ꝛ ponūt res ibi q̄ ñ ſūt ꝺ īpa: nec ad īpaꝫ ptinēt. qꝛ ſic̄ ñ ꝯuenit vt phia ſit ꝺp̄ciata nec eiecta: malicia aliquorū: q ſe fingūt ꝺ ea. ſil'r nō ꝯuenit vt hec depꝛecietur: nec eijciatur eadeꝫ ratione.

¶ Planū ē ēt ſciaꝝ ſcrutatores bonos ꝛ accuratos quāq̄ꝫ nō ꝓpter p̄dictas occaſiōes decipi. ſed ꝓpter eiuſdē rei naturā ſuāq̄ꝫ debilitatē. qm̄ rem

huiꝰ ſcie debitã attingere nequeunt.
¶ Qꝛ mãifeſtũ ẽ ꝙ hõ q̃ꝫq̃ꝫ ſtudeat i ſciẽtijs qua-
driuialibus cũ volũtate magna: recte ⁊ toto poſ
ſe ſuo: accidet ſibi error i multis: nõ ꝓpter tales
rõnes quales diximꝰ: ſꝫ ꝓpter naturã illiꝰ rei i q̃
ſtudet q̃ ẽ magna i ſe: ⁊ multũ ꝓpter debilitateꝫ
hominis intellectus: q oia q̃ ſũt i illa ſcia nequit
attingere pro eo ꝙ eſt grandis valde.
¶ Poſtq̃ꝫ dixit rõnes qbꝰ crediderũt mlti: ꝙ h̄ ſcia nõ poſſit at
tigi: ⁊ deſtruxit opiones illas: qñ mõſtrauit ꝙ defectꝰ quos ine
niũt i hac ſcia: ñ ſũt d̄ ſcia: ſꝫ veniũt debilitate itromittẽtiũ
ſe d̄ ea. Et iã dixerat nob̄ añ h̄: ꝙ i hac ſcia p̄t error accidere
ꝓpter mãm recipiẽtẽ ṽtutẽ ſtellarũ: q̃ ñ ẽ firma: nꝫ ſtabil.
⁊ qꝛ ẽ graue mltũ ſcire ꝯplõnẽ q̃ fit ex ꝯiũctõe ṽtutũ ſtella-
rũ. nũc ãt vult h̄ dubiũ deſtruere ⁊ oñdere nob: ꝙ error iſte
nõ ẽ ꝓpter defectũ q ſit i nã ſcie. ſꝫ ẽ ꝓ eo ꝙ res ẽ grauis ml
tũ i ſe. ⁊ itellectꝰ hũanꝰ nõ hꝫ virtutẽ ſic magnã: ꝙ poſſit itel
ligere res graues mltũ. q̃ꝫq̃ꝫ ipa i ſe ſit valde vera. ꝓut ſunt
ſcie q̃driuiales: qꝛ q̃ꝫq̃ꝫ ſint cũctis alijs artibꝰ veriores: ⁊ fir-
miorũ demõſtrationũ: qꝛ nullũ ſlm ibi eẽ põt. tñ multi pñt in
eis errare: nõ defectu ſcie: ſꝫ ꝓpter grauitatẽ magnã ipiꝰ ⁊
debilitatẽ itellectꝰ hũani. Et poſtq̃ꝫ hoc accidit i ariſmetri-
ca: geometria: muſica: ⁊ aſtrologia q̃driuiali. nõ ẽ mirũ. ſi in
aſtrologia iudiciorũ accidat illud idem. ⁊ maxie qꝛ materia
nõ ẽ firma: nec ſtabilis. ⁊ ꝓpter grauitatẽ itelligẽdi ꝯplõnẽ
q̃ fit ex cõmixtiõe ſtellarũ. Et poſtq̃ꝫ ita eſt error q accidet i
hac ſcia: nõ erit ꝓpter defectũ ipiꝰ: ſꝫ ꝓpter debilitatẽ itelle
ctꝰ hũani: q neqt attingere vt ꝯphẽdat oẽs res graues mltũ.
¶ Accidit itẽ gñalr ꝙ ad nullã q̃litatẽ iſtiꝰ mate-
riei ſciaꝫ veraciter ſꝫ opiabilr ꝑuenimꝰ. Maxie
ãt ad id qd̄ ex mltis diſſilibuſqꝫ rebꝰ colligit̃.
¶ Et gñalr dico ꝙ ſtatꝰ hꝰ materie dirigi nõ põt
vt totalr attigat̃ via certa multũ i qua nõ ſit dubi
um aliqd̄: niſi ſubtilitate itellectꝰ aliquorũ q pñt
res cõſiderare acutius q̃ꝫ alij. ⁊ maxime in his q̃
cõpoſita ſũt multarum ⁊ diuerſarũ rerũ.
¶ Ptholemeꝰ docꝫ nos i h̄ dcõ maneriebꝰ artis di. ꝙ id to
tũ qd̄ ſcire poſſumꝰ d̄ ſtatu hꝰ mãe ſupioris ꝑ hãc artẽ nõ di-
rigit̃ vt ſciat̃ niſi ſubtilitate itellectꝰ vniꝰ magis q̃ꝫ alteriꝰ. ⁊
ſubtili ꝯſideratõe aliquorũ. qꝛ mã iſta nõ ſp̄ i vno ſtatu cõſi
ſtit: nec ẽ firma. ⁊ hoc idẽ docuit nos hypocras in phyca: qñ
dixit tp̄s eẽ acutũ. voluit dicere: mã iſta nõ ẽ lõgo tp̄e i vno
ſtatu. ſꝫ cito mutat̃ d̄ vna hora i aliã. ¶ Qd̄ ãt dixit ptholeme-
meꝰ i his q̃ cõpoſita ſũt mltis ⁊ diuerſis rebꝰ: vult dicere ꝑ
ſciaꝫ q̃ accepta ẽ ꝑ ꝯiũctionẽ multarũ virtutũ ⁊ diuerſaꝝ:
⁊ ꝓpter hoc ẽ graue multũ itelligere ꝯplõnẽ certã: q̃ fit per
res tales. ſicut dixit hypocras iudiciũ eẽ graue. vult dicere:
ꝙ oĩs res ſcita argumẽto niſi experiẽtia approbet̃: nõ ẽ adeo
firma: ꝙ hõ ꝯſidere debeat opando ꝑ eã. In dicto ãt ptholo
mei ſũt ṽba duo q̃ nos gloſare oꝫ. ⁊ hec ſũt. ꝯſiderare: ⁊ cogi
tare. ſ̄m antiquos logicos ẽ i tribꝰ maneriebꝰ. vna ẽ certa i
ſe ꝙ inde aliud eẽ non põt. vel circa hoc: qꝛ hõ neqt ſcire ꝓ
certo. ſꝫ cogitat ꝙ ẽ ita. Alia d̄ re q̃ ẽ mltũ lõge a ṽitate ⁊ cer
titudie. Alia ṽo maneries ẽ q̃ ẽ iter ãbas has. Vñ dico ꝙ co
gitare qd̄ hic dixit ptholemeꝰ: eſt illd̄ qd̄ hũ ẽ circa ṽitatem
illã d̄ qua alid̄ eẽ nõ põt. qꝛ certitudo ſua demõſtrata ẽ demõſtra-
tõe dcã añ. Cõſiderationũ vero ẽ alia hũ circa ṽitatẽ. ⁊ h̄ eſt
oĩs res hñs regulã: q̃ eã ab errore cuſtodit. ſicut figura quã
hõ facit ꝑ cõpaſſũ ⁊ regulã maderi. nã cõpaſſũ ⁊ regula faci-
unt figurã certã ꝯſideratõe: q̃ꝫq̃ꝫ nõ ſit ꝑ dẽmõſtrationẽ. Et alia
ẽ q̃ ẽ lõge a ṽitate mltũ. ⁊ hec ẽ res accidẽs fortuitu aliqñ
de eo qd̄ hõ ꝯſiderat. Et ẽ alia q̃ ẽ iter has ambas. Cũ autẽ
ad id qd̄ añ diximꝰ reuertemur: iuenies ꝙ ꝯſideratio hꝰ ſcie
ẽ illd̄ qd̄ ẽ hñ circa ṽitatẽ: qm̄ ẽ res q̃ adiũgit̃ ſcie ex ꝑte de-
mõſtratõe certa. Et poſtq̃ꝫ ẽ ita. ſcia illa cuſtodit ab oĩ errore: ⁊
qñ hñ iſpexeris i eo qd̄ diximꝰ: iuenies: ꝙ ꝑ hãc maneriẽ de
cogitare ⁊ ꝯſiderare: fit opatio oĩuꝫ ſciarũ: ⁊ ꝑſerti phyce.
¶ Cõtingit ẽt cũ hoc ꝙ erraticarũ ſtellarũ figure
i antiqs formate tẽporibꝰ ſũt ille ꝑ quas nr̃orum
tp̄ꝝ figuras q̃ eis aſſimilãt cõſideramus ⁊ ſuper
eaꝝ effectus. id qd̄ priſce auctoritatis viri reruꝫ
iſpectores ꝑ ſuoꝝ tp̄ꝝ figuras deprehẽderũt in
dicamus: q̃ nr̃is forſan figuris multũ vl̄ parum
ꝓpter lõgas eaꝝ circuitiões aſſilant̃. Qd̄ ãt he
figure ꝓrſus eis aſſimilent̃. ita vt q̃ in celis ⁊ q̃ in
terris ſũt: ad id qd̄ tũc fuerãt reuertant̃: nequaq̃ꝫ
eſt poſſibile: nec ab aliquo dici poterit: niſi q ſtul
te: deridendo ꝑfecte ſe id ſcire ꝯfiteat̃ qd̄ a nullo
vnq̃ꝫ ꝑfecte ſciri potuit: vel qui ſe ad id ꝑueniſſe
dicat: ad cꝰ ꝑ
uctũ nulliꝰ mortal̄ vita ſuffecit.
¶ Et accidit ſilr i hoc qd̄ eẽ põt: vt ꝑtitiões quas
hñt planete per figuras i oꝑibus q̃ experimentata
fuerũt tp̄ibus ãtiqs multũ a longe: ⁊ nos indica-
mus ſꝫ ꝙ dixerũt ſapiẽtes antiq q experti fuerũt: ⁊
inuenerũt ſic eẽ: ⁊ aſſilant̃ figuris nr̃i tp̄is: vna ma
gis ⁊ alia minus ꝑ lõgas reuolutiões curſuũ pla
netaꝝ q fuerũt ab i de vſq̃ꝫ ad hoc tp̄s: tñ aſſimila-
re id qd̄ dixerũt ⁊ experti fuerũt ſapientes antiq
illoꝝ tẽpoꝝ figuris ⁊ oꝑibus huius tẽporis com
pleta ſilitudie: i q̃ ñ ſit diuerſitas nec mutatio: ita
ꝙ id totũ qd̄ ẽ i celo cũ eo toto qd̄ ẽ in terra: ſit re
uerſũ ad ipm ſtatũ primũ: res ẽ q̃ ñ põt eẽ. nec po
teſt aliqs ſe laudare ꝙ attigat: nec ſciat rẽ ex illis
q̃ cõplete attigi nõ pñt. nec ex his qs neqt attin-
gere vita ſua: qꝛ vita hominis determinata ẽ.
¶ Poſtq̃ꝫ nos fecit itelligere: ꝙ res quas attigimꝰ d̄ hac ar-
te attigimꝰ ꝯſideratõe q̃ ẽ circa demõſtrationẽ. ⁊ ꝙ nõ deficit
mõſtrare eã eẽ: niſi qꝛ mã nõ ẽ ſtabilis. vult nunc magis expla-
nare volẽtibꝰ ꝯdicere huic arti: vt rõ nulla remaneat dicẽs
ita: ꝙ ea q̃ iudicamꝰ h̄ tp̄e ꝑ oꝑa ſtellaꝝ i mã q̃ nũc ẽ iuenta
hẽmus rectificatõibꝰ antiquorũ: ⁊ nõ ab alia ꝑte. ⁊ ꝑ h̄ acci
dit ꝙ erit tal̄ ꝯſtellatio ⁊ tal̄ mã: q̃ aſſilabũt̃ ill̄ q̃ fuerũt tp̄e
ſapiẽtũ ãtiquoꝝ: vna magis: ⁊ alia minꝰ. ⁊ h̄ ꝑ reuolutiões
ſtellarũ a lõgis tp̄ibꝰ veniẽtes. iuenire tñ talẽ mãꝫ ⁊ talẽ cõ
ſtellationẽ q̃lẽ ipaꝫ eandẽ quã certificauerũt ſapiẽtes ãtiq:
ita ꝙ nõ ſit magis nec minꝰ: res ẽ q̃ eẽ nõ põt. nec hõ tota vi
ta ſua p̄t eã attingere. qꝛ vita determiata ẽ. nec ꝑ doctrinaꝫ
alterã. ⁊ h̄ ñ ꝑ errores q cadũt i doctris: ⁊ lõgis tp̄ibꝰ nõ cõ
uenit hoĩ ṽitatẽ petẽti laudare ſe de tali re: niſi ei qui vult ſe
oſtendere populo qui nihil intelligit ſapientie. Et poſtq̃ꝫ ita
eſt non eſt mirum ſi aliquis error cadit in volendo equare
res que ſũt res i hoc tp̄e i celo ⁊ terra rebus q̃ fuerũt tp̄e an-
tiquoꝝ ſapientũ a tã lõgis tp̄ibus vſq̃ꝫ nũc. Cũ hoc aũt dicto
deſtruxit opiones aliquoꝝ dicentiũ. ꝙ res oẽs redeũt ad ca
put tp̄ꝝ cognitorũ: cũ talibus q̃lia alia vice fuerũt: nec plus
nec minꝰ: ſꝫ eedẽ vtiqꝫ ipſe. Et ceciderũt i hũc errorẽ ꝓpter
lõgos curſus ⁊ multas reuolutiões ſtellarũ. qꝛ cogitauerũt
ꝙ ſit nũerus coĩs ãnorũ mũdi. ⁊ dicrũ cũ qbus loca plane-
tarũ ⁊ ſtellarũ certificari pñt. Et qñ ille complet̃ ꝙ oẽs ſtel
le erũt ad ipmmet ꝑũctũ reuerſe. ⁊ ꝓpter hoc oẽs res redi-
bũt: vt ſint tales q̃les fuerũt ⁊ ipemet. In hũc. n. erroreꝫ ml

ſi aliquãdo cecideruñt. ⁊ aſtrologi multi tales. vt albumaſar ⁊ alij multi. ⁊ tu itelliges ſi ſcieueris aliqd de ariſmetrica qȝ hic eſt error magnus. Ego vo ſtudui pquirere nũerũ eoꝝ. qȝ hoc numerare nũero ſcito: eũ quo poſſeȝ tabulas ponere: vñ expirẽt dies ſciti. ⁊ illum nõ potui inuenire.

¶ His etiã occaſiõibus p quaſdã horas i iudicioꝝ pnoſticatõe fallimur. qm̃ exẽplaria p que adiſcimus: his qbus iudicamus nõ aſſimilãtur.

¶ Et pter hãc rõneȝ accidit error aliquando in alijs q̃ deberẽt eẽ p eo: qȝ ea de quibus dederũt nobis ſapiẽtes antiq exẽplũ: nõ pñt ad ipa eadeȝ redire ſine diuerſitate aliq pauca vel multa.

¶ Dico qȝ hee vba apta ſunt ⁊ non indigent gloſa.

¶ Nã cũ aeris accidẽtia i aere perſcrutamur: ob hoc nobis repertu difficilia ſũt. qm̃ occaſionũ q̃ ſũt i aere grauis ẽ iuentio: ⁊ ſi que p celeſtia fuerint occaſiões deprehẽdimus.

¶ Tamẽ rõ pter quã p inquirendo acciñtia q̃ in aere ptigũt ẽ graue itelligere ẽ. qȝ nõ accidit tal' i aere apparat⁹ cũ tali pſtellatõe q̃ l'alia vice fuit.

¶ Hic docet nos ptholeme⁹ quõ non eſt mã ſtabilis nec firma. ⁊ docet nos ſic pbare debem⁹ quõ ſe põit ſp in diuerſis modis. Incipio. n. loq ð eo qð accidit i aere: qȝ res ẽ gnãlioꝝ. qm̃ i aere accidũt res multe. p eo qȝ opa corporũ ſuperiorũ nõ recipiũtur i quolȝ loco ð vna manerie. qȝ in aliquo loco erũt mẽtes i qbus vigẽt vẽti pter eorũ altitudinẽ. ⁊ pp h̃ nõ poterit aer ille hr̃e calorẽ ſic magnũ: aut pter fumoſitates q̃ eleuabũt ð hũiditatibus alic⁹ ciuitatis. vl' pp fetores corporũ mortuorũ. nã he ſũt res tẽperiẽ aeris corrũpẽtes. ⁊ ſilia q̃ cõtingũt. Cõuenit g aſtrologo: vt iſpiciat i ſtatu aeris anteq̃ȝ iudicium proferat.

¶ Cũqȝ ſup hoiũ natiuitatibus loquimur: ſm colleẽtões viruũ reꝝ multas ⁊ nõ friuolas i hoc pcipimus occaſiões q̃ ẽt p ſe res variare pellũt.

¶ In dicẽdo ẽt i natiuitatibus q̃ ſũt ſȝ pplõnẽ virtutũ i qlȝ re inuenimus i eis rões nõ paucas: nec minores alijs qbus mutant pprietates coꝝ.

¶ Dicit qȝ i natiuitatib⁹ ſilr accidũt res multe diſturbãtes eas ne recipiãt ð leui opa ſtellarũ ſȝ qȝ eis pueiebat recipe.

¶ Seminũ nãqȝ dñic: mutationũ q̃litates multũ mutant. quia cuȝ regio quelibet eiuſdemqȝ regionis aer vnius eiuſdẽqȝ ſit modi: vnaqȝ ſeminuȝ dñia: ad ſue ſpẽi pcetẽtẽ formãdã imaginẽ vires optiet: velut hois ⁊ eq ceterarũqȝ beſtiaꝝ ſem̃.

¶ Hoc ẽ qȝ manerics ſpmatis dat magnũ auxiliũ i pprietatib⁹ gñatõis: p eo qȝ aer circũdat villaȝ q̃ hȝ orizõtẽ determiatã. Si ambo fuerit vni⁹ ſtat⁹ q̃libet manerice ſpmatis vnicuiqȝ p figurãdo formaȝ generalẽ pueniẽtẽ cuilȝ ſpẽi. ſicut ẽ ſpma hois ⁊ equi ⁊ omnium aliorum animalium.

¶ Vult dicere qȝ oia q̃ ſũt p eẽntiã ⁊ nãȝ vicũt. i reb⁹ oibus. qm̃ id qð ẽ p eẽntiã nõ põt cãbiri nec mutari de ſua nã. vbi gra. virt⁹ q̃ ẽ i ſpermate p eẽntiã ẽ vt faciat formã pueniẽtẽ ſolũmõ ſpẽi ð q̃ ẽ ⁊ de ſpermate hois negt forma fieri niſi hois. ⁊ de illo eq. negt forma fieri niſi eq. ⁊ ſic ð ceterl aialibus. ⁊ ſilr de ſeminib⁹ vegetabiliũ. ⁊ oib⁹ alijs nãlibus: qȝ vnũqðqȝ coꝝ recipit: als reſpicit forma coꝝ nãlem q̃ tñ eidẽ tñ accidẽtia q̃ pungũt ſpmati euiuſlibet corporis il'i⁹ ſpẽi. nõ coattigãt ſpmati p eẽntiã: ſȝ accidũt ⁊ pformãt ſecũ vi virtutũ ſtellarũ i villa ⁊ orizõtã: illa vbi fuit. ⁊ ſm ſtatũ aeris ⁊ loci illius.

¶ Diuerſa item loca res magna cõuertunt mutatione.

¶ Et loca generationis mutant res que generantur in illis mutatione non parua.

¶ Vult dicere qȝ i locis i qb⁹ fier gnãtio. ſic ſũt terre nigrorũ. oẽs q generabũt i eis habebũt redire ad gnãtionẽ ipſaꝝ paulati. ſ. ad colorẽ terre nigroꝝ: q̃ꝝ fuerit de albis. ⁊ ſi hõ niger valde gnãbitur i terra multũ frigida vbi ſũt hoies albi: hẽbit redire ad ipaȝ gnãtionẽ aliaȝ. paulati. ⁊ ita cõtingit i ſilibus illð idẽ. Et poſtq̃ȝ ẽ ita manifeſtũ ẽ qȝ calor paulati a ſpmate remouet. nec i eo remanet niſi id qð hȝ p eẽntiam ⁊ nãm. ⁊ hec ẽ v̈tus gnãtõis ſolũmõ. Cõuenit nobis iſpicere ad generationẽ c⁹ ẽ nat⁹ ⁊ ad ſpma vñ deſcẽdit. ⁊ ad locũ in quo nat⁹ fuit. ⁊ poſtea poterim⁹ iudicare. hoc enim magis exponit in eo qð ſequitur.

¶ Cũ ſemia etenĩ vnius fuerit ſpẽi dñie: velut hominũ ſemẽ. ⁊ aerũ itẽ q̃litate s cedẽ extiterit. multas ac magnas i corpe ⁊ aia q̃litates drñtes ſortientur naſcentes ſm regionum in quibus naſcũtur differentias.

¶ Et qñ fuerit manerics ſpmatis illius gñatiõis vnius modi. ſicut ſpma hois: ⁊ fuerit ſtatus aeris circũdãtis eiuſdem manerici accidẽt natis diuerſitates magne i corpibus ⁊ ſpmatibus ſm diuerſitatẽ regionum in quibus naſcuntur.

¶ Verbi gra. ille q naſcit i oriẽte erit diuerſus i corpe ⁊ ſpũ: ab eo q naſcit i occidẽte. q̃uis cõſtellatio ãbaꝝ natiuitatũ ſit vna. ⁊ hoc eſt pter accidentia pertinentia ad q̃libet regionẽ q̃ eiun ſpermate cuiuſlibet formantur. In alijs au teȝ rebus naturalibus inuenies iſtud idem.

¶ Cibi quoqȝ atqȝ mores diuerſi coꝝ idiuiduas alterationes futuras vtcũqȝ iuuabunt.

¶ Amplius cũ hec cibaria et mores quibus vtũtur: qlȝ q diuerſi nõ fuerit adiuuãt vna pte.

¶ Hoc aũt videbis viſibilr: qñ i morib⁹ hoium iſpexeris. ⁊ cibarijs qb⁹ vtũt. qm̃ i illis q cibarijs colericis vtũt: fit colera: ⁊ trahũt mores ⁊ cõplões eatũ: ſicut hoium colericoꝝ. ⁊ i illis q vtũt cibarijs facientib⁹ melãcoliã pplones ⁊ mores trahũt verſus illos melãcolicorũ. ⁊ i ceteris cõplexiõib⁹ illud idem. ⁊ ideo mores contingunt. qȝ illi q morãt ⁊ vitã hñt cũ bonis: q̃uis malus ſit p nãm: trahitur verſus bonũ illoꝝ. ⁊ prarũ de cõuerſo. hoc enĩ totũ ⁊ rõnem pp quã ẽ inuenies aperte i libris ſapientũ antiquorum.

¶ At cũ oia neq̃qȝ occaſiõibus q̃ i aere ſe concordauerit lȝ magna ſit vis aeris q i cẽ harũ rerũ ſm qȝ ſũt grãdis ẽ magni iuuaminis occaſio ſi ab eis nõ iuuatur hi qui per ſuperorũ ſolũmõ motus pnoſticantur: et qui per eos tm̃: id qð pfecte ſcire nequeũt ineſtigãt quãdoqȝ fallenter.

¶ Et ſi ſe nõ cõcordauerũt quelibet earũ reruȝ venientiũ p aerẽ circũdãtẽ: p eo qȝ virtus aeris eſt magna valde: q̃uis aer det viȝ magnã: et auxiliũ multũ magnũ: vt res ipſe ſint: put ſũt. et aerẽ res iſte nõ iuuerit accidet dubiũ et error cuicũqȝ volẽti p modũ ſuperiorũ corporũ ſolũmodo iudicare et eſſet hõ q vellet res ſcire que per ſe complete ſciri non poſſunt.

¶ Ptholemeus dicit hic: ꝙ ſi homo nõ inuenerit opera ſtellarũ q̃ in aere ſiũt: operant̃ cũ ſtatu ↄueniẽte: generi: regioni: ſpẽi: cibarijs ⁊ moribus: accidet ſibi error qñ voluerit iudicare. Et ꝑpter hoc dixit. aer ꝗ circũdat pro eo qḋ ante dixit. ꝙ virtutũ ſtellarum cõiũctio ⁊ opera ſua primo ſunt ĩ aere. Et poſtq̃ ẽ ita manifeſtũ. qḋ nobis cõuenit: qñ bene ꝑ hãc ſcientiam certificare voluerim⁹: vt ſemꝑ ſtellaꝝ opera cũ rebus generalibus adiungamus. ⁊ ꝙ in qualibet caꝝ aſpiciamus bene de mõ: ꝙ nõ dicamus de nigro qui eſt filius nigri ꝙ eſt albus: ꝑ eo ꝙ ↄſtellatio natiuitatis demõſtrat ꝙ debeat eẽ albus: tñ debemus dicere ꝙ ẽ minus niger q̃ eſſe deberet. nec debemus dicere: ꝙ ille qui vtitur cum latronibus ẽ hõ pacis: ꝑ eo ꝙ ħ natiuitas ſua demſ̃at. ſꝫ debemus dicere: ꝙ erit minus malus ceteris latronibus: donec eoꝝ ſocietatẽ dimittat: ⁊ tũc ad naturã ſuã redibit: ⁊ ita debemus facere in omnibus alijs rebus generalibus ⁊ particularibus: in legibus ⁊ moribus gentium accidentibus.

¶ Quoniã igitur hnc ita eſt: nõ qꝛ quandoqꝫ ĩ ea fallimur: tota vilipẽdẽda ẽ ⁊ deſtruẽda hec ſcia. ſicut nautarũ ſolertia: qui nauigãdo freqnẽter errãt: a nobis nec vilipenditur nec repudiatur: ſꝫ ĩ ea magis attẽti atqꝫ ſollicitĩ manere debem⁹.

¶ Poſtq̃ aũt res iſte ſũt in hac manerie: nõ ↄuenit nobis deſtruere totã hãc artẽ ꝑpter aliquem errorẽ qui ibi cadit aliquãdo. ſicut deſtruere non debemus magiſteriũ marinarioꝝ ĩ nauib⁹ dirigendis ꝑpter errorem qui ibi accidat: ⁊ ꝑ eo ꝙ multoties accidat.

¶ Poſtq̃ ptholemeus monſtrauit ꝙ hec ars vera ẽ: ⁊ ↄtradicentiũ ſibi opiniones deſtruxit: ⁊ docuit nobis loca ĩ qb⁹ debemus inſpicere quãdo nos voluerimus bene cuſtodire ab errore. Dixit in hoc loco ĩ modo cõcluſionis: ꝙ nõ debemus deſtruere totã hanc artẽ ꝑpter aliquẽ paruũ errorem: qui ibi aliquãdo cõtingit. ⁊ poſuit diuiſionẽ magnam inter hanc artem ⁊ magiſteriũ marinariorum. ⁊ quando inſpexerimus in hac arte: paucis vicibus accidet ibi error. ⁊ in magiſterio nauiũ multis. Et poſtq̃ ita eſt: ↄuenit vt ſequamur ⁊ amemus hanc artem iudicioꝝ magis q̃ alias ꝑpter magnũ ꝓficuũ qḋ iacet ĩ ea: ⁊ modicũ errorẽ qui accidit quando bene inſpexerimus in eadem.

¶ Pollicẽt naq̃ nobis ardua atqꝫ ieſtimabilia: ⁊ id ẽt qḋ ex ea attẽdere poſſe ẽ ñ dubitem⁹.

¶ Sed conuenit vt eam petamus ⁊ teneam⁹ ꝑ valde nobili: quia in ea ſunt ꝓficua multa bona ⁊ miraculoſa.

¶ Hec ꝓficua que dicit ptholemeus ſũt: ſicut cuſtodia a nocumentis inimicoꝝ ab aere corrupto: ⁊ a cariſtia victualiũ: qñ anteq̃ accidant ſcimus res iſtas.

¶ Itẽ nõ cõuenit vt per eã omnia: ſed ſolũ ineſtigando ineſtigem⁹. Neceſſariũ quoqꝫ dicim⁹ vt earum materias deꝑhẽdamus: nec qḋ non eſt idoneum interponamus.

¶ Et ꝓſequamur ea que ſciri poſſunt ꝑ hãc artẽ. Et nõ cõuenit ſimiliter ꝑ hãc artẽ velle ſcire oĩa: preter ea que ꝑ hoiem poſſunt attingi: ⁊ conuenit etiã nos velle id qḋ eſt de pertinẽtia ſua: ⁊ ꝙ nõ applicemus ei id qḋ non eſt de ea.

¶ Quod hic dicit gloſa non eget.

¶ Sicut eñi medicos cũ infirmitatũ occaſiones: infirmorum qualitates querũt nõ repꝛehẽdim⁹: ſic nobis moleſtũ eẽ nõ dꝫ materias ⁊ regiões: ciboſqꝫ ⁊ oĩa q̃ ꝑterita ſũt acc̃ntia ineſtigare.

¶ Et ſicut non diſlaudam⁹ phycos: cũ inqrunt qua rõne infirmitas euenit infirmo: ⁊ ſtatũ pertinentẽ ad eũ. Similiter nobis nõ cõuenit in hac arte tenuere qñ petamus de generatiõe: regiõe: cibarijs: ⁊ oĩbus alijs accidẽtibus q̃ ↄtigunt.

¶ Phyci adiuuant ſe multũ in eo qḋ eis ſcire cõuenit: inquirendo de vita qua vſus eſt infirmus: de loco vnde eſt: ⁊ ĩ oĩbus alijs q̃ ĩ phyſica dicta ſũt. ⁊ de hoc nullus eos diſlaudat: imo laudat illũ qui efficacius hoc inquirit. Et poſtq̃ ita ẽ in phyſica que eſt preſens res: q̃to magis in hac arte que eſt ꝓ ſciendo ea que futura ſunt: ſatis patet. igitur mirandum nõ eſt ſi de generatione ĩquiritur. ⁊ de alijs q̃ ptholeme⁹ dixit.

¶ Capitulum tertium ad demonſtrandum hui⁹ operis vtilitatem.

Qualiter ſtellarũ ꝓnoſticationes deꝑhendant̃. ⁊ ꝙ ea ſolũmodo accidentia q̃ corpori globũ terre circundanti ⁊ que horum occaſiõe hoib⁹ accidũt: inoteſcãt: ⁊ ꝙ ħ hoĩꝫ accidẽtia corpori ⁊ anime eorũqꝫ virib⁹: necnõ ⁊ oꝑibus: que a primis vſqꝫ ad extremos operati ſunt annos: ſint pertinẽtia. et q̃ ſint que extriſecus accidunt: q̃ ꝑdictis naturaliter et ieuitabiliter adherent: vult quedã amoris cõnexio q̃ ẽ inter corp⁹ et ſubſtantiã: necnõ et eius ſociam: et vt cõnexio que intereſt anime eiuſqꝫ ꝓgeniei: atq̃ dominio q̃tuncũqꝫ ex eis in ceteris continget horis: generaliter probatum eſt.

¶ Generaliter demõſtrauimus qua manerie poterimus attingere ꝓnoſticatiões ſtellaꝝ. Sũma quidẽ totius qḋ ĩde ſcire poſſum⁹: ſũt accidẽtia que cõtingunt ĩ corpore qḋ circũdãt. Et accidentia que cõtingunt hoĩbus hac ſolũmõ rõne. Hec acc̃ñã que contigũt hoibus ſũt ea q̃ ꝑtinẽt ad ſpiritũ et ad corpus et ad virtutẽ ⁊ oꝑa donec a pricipio et id qḋ ſubſequit̃ poſt opera illi⁹ rei que operabat̃ ĩ eo ⁊ ĩ alijs tẽporibus: et res que accidunt extra eas que hñt cũ rebus predictis participationẽ naturalẽ et neceſſariã: ſicut participatio q̃ eſt inter corpus et id qḋ lucratur et ſociam. Et participatio que eſt ĩter ſpiritũ et generamẽtũ et dñiũ et res quas ĩde põt hõ hr̃e ꝑ tꝑa.

¶ Quicquid eſt in hoc dicto ſũt ↄclõnes eorũ q̃ nos aũ docuit. Nos aũt exponere volumus vnũqḋq̃ per ſe: vt ħ melius ĩtelligas id qḋ dixit: qua manerie poterim⁹ meli⁹ attingere ꝓnoſticationes ꝑ ſtellas. vult dicere ꝙ iã docuit nos q̃ manerie poterimus ſcire ꝑ aſtronomiã res que future ſũt. Et id qḋ dixit. Sũma totius: qḋ ſcire poterimus: ſũt accidẽtia que cõtingũt ĩ corpore. qḋ circũdant. vult dicere: ꝙ loc⁹ vnde veniunt ſũt accidentia q̃ accidũt ĩ aere per opera ſtellarum. ⁊ accidẽtia que dixit cõtingere hoĩ hac rõne ſolũmõ. vult dicere ꝙ res q̃ accidũt hoibus ꝑpter vim ſtellaꝝ non accidunt ꝑpter aliud: niſi ꝑpter oꝑa q̃ ſtelle operant̃ ĩ aere

nos circūdāte: et ꝓpter ꝯmixtiōez virtutū ſtellarū q̄ i aere demōſtrāt. Et hoc qḋ dixit ꝙ hec accñā q̄ cōtigūt hoībus ſūt ea q̄ ptiēt ad ſpūz ⁊ ad corp⁹ ⁊ ad v̄tutes ⁊ opa donec a pricipio: vult dicere ꝙ accñā q̄ hoib⁹ accidūt nō ſt niſi ſcḋm mā̄z de q̄ gnāntur et cōplexionē q̄ formāt in eis ꝑ ꝯmixtionem virtutū ſtellarū q̄ fit i aere hora q̄ gñati ſt. et id qḋ dixit id qḋ ſeq̄t hoc p⁹ tpa illi⁹ rei q̄ opabit̄ i eo et i tpibus. Uult dicere id qḋ ſequet̄ corp⁹ hoīs ⁊ ſpūz ꝑ cōplexionē quā recipit a pricipio q: cōplexiōes poſtea q̄ accidūt n̄ poſſūt opari i eo alr̄ niſi i addēdo i ea vel ſolūmō mouēdo res q̄ accidūt extra eas q̄ hn̄t cū reb⁹ p̄dictis pticipatōem nālē et neceſſariā: vult dicere de reb⁹ q̄ ſequūt̄ corp⁹ ⁊ ſpiritū ex reb⁹ q̄ ſūt extra eos. Et id qḋ dixit pticipatō q̄ ē iter corp⁹ ⁊ id qḋ lucrat̄ et ſociā: vult dicere ꝓpter hauē vñ corp⁹ viuit et vxorē ⁊ filios q̄ ſunt res q̄b⁹ corp⁹ ſe adiuuat. et pticipatō q̄ ē iter ſpūz generamentū ⁊ dominiū. vult dicere ꝙ poſtq̄uā ſpūs ē gñator corpis cupit ſp qḋ remāeret for⁹ illa et poſtq̄uā hec eadē remanere nō pt ꝙ remāeat alia talis ſicut illa gnatōe ipi⁹. Et ſpūs amat dñiū ꝑ eo qḋ liret iho minē ⁊ qḋ lucret̄ ꝑ hūc honorē res oēs q̄b⁹ idiget. h⁹. n. certitudinē itelliges a pietate quā d filijs habem⁹: q: nālr oēs amam⁹: ⁊ q: mlti vitā hn̄t ꝑ poſſe ⁊ dñiū poſtulā⁹: Et id qḋ dixit id qḋ ide pt hr̄e ſcḋz tpa. vlt dicē id qḋ hō pt hr̄e ex iſtis reb⁹ q̄s dixit aliquo tpe et nō alio ſicut ē mulier quā hō hr̄e nō pt donec ſit i etate: hec āt oīa vſq3 hic docuit nos gnāliter ptho. et de hinc i antea omnia pticulariter quando ad loca eorum peruenerit.

Nūc autem promiſſorum reſiduum indicabimus: qḋ ē h⁹ vtilitatē opis breuiter iueſtigare.

Nos āt volum⁹ dicere id breuiter qḋ remāſit d rōne quā recepim⁹: ꝑ dmōſtrādo ꝓficuū qḋ iacet in hac arte.

Dixit breuiter ꝙ ſi totū ꝓficuū qḋ iacet i hac arte totum vellet narrare rō nimium ꝓlongaretur.

Sed modū itētionēq3 ſciēdi quātitates iſtius ſcientie fruct⁹ pri⁹ enodare propoſuimus.

Et icipim⁹ primo narrare ⁊ finē ꝓpoſiti. vñ ſcire volum⁹ virtutē ꝓficui hui⁹ artis.

Ult dicere ꝙ monſtrabit finē ꝓficui ꝙ hō poteſt d hac arte hr̄e.

Dicem⁹ nāq3 qm̄ ſi h⁹ vtilitatis quātitatez q̄ ad aiaz ptinz ꝯſiderare velim⁹: dp̄hēdem⁹ nihil eē: a quo eē alacritateſq3 aīe tātā melioratiōez aſſumāt. Alr̄q3 dicim⁹ nihil eē i quo tātū lucret̄ aīa: ſicut i h⁹ ſcie ꝓgnoſticatōe. Per ipam etenim ad diuiarū hūanarūq3 rerū notitiā puēim⁹.

Dicim⁹ ergo ꝙ ſi iſpexerim⁹ i virtutē ꝓficui qḋ iacet i ea ꝑ ſpūz: inueniem⁹ rē nō eē q̄ tm̄ ꝓficiat aīe: nec eā ſic exhillaret. neq3 dirigat q̄tum ſcire que futura ſūt per hāc artē. q: hō ꝑ eā res humanas ⁊ diuinas attingit.

Qm̄ ſciuerim⁹ ꝑ hāc artē mores venientes ꝑ v̄tutes ſpūs. ꝑ eo qḋ ſequitur ꝯplexionē corporis aūq̄uā appeat d illis vlla malicia poterimus eos dirigere ⁊ emendare i modo quo i ethicis dixerunt phī: ⁊ ſi intellexerimus per hāc artē: ꝙ ibi ſūt mores boni; augebim⁹ ⁊ affirmabim⁹ eos magis. ⁊ h̄ totm̄ i pueritia facere poſſum⁹ leni⁹ q̄ i etate maiori qm̄ mores q̄les ſūt appebūt ꝯpleti: q: tc̄ graue ē mltū eos mutare. Ampli⁹ qm̄ ſciuerim⁹ ꝑ aſtronomiā ea ad q̄ recipiēda ē ſpūs magis par⁹ vl̄ elongat⁹: ſic ſt magiſteria ſcie aut leges curabim⁹ de re illa i q̄ recipiēda aīa ē magis paīa: ⁊ dimittem⁹ illā ad quā recipiēdā pata n̄ ē. ⁊ ita excuſabim⁹ penā ⁊ laborē corpis ⁊ ſpūs: q: fruſtra laborat qs de re ad quā recipiēdā nō ē aīa pata. nā talia q̄lia h̄ poſſum⁹ ꝑ hanc artē ſolūmō: ⁊ nō ꝑ aliā. Et poſtq̄ ē ita: nihil ē ꝑ qḋ meli⁹ erigere ⁊ letificare poſſim⁹ aīam q̄ ꝑ hāc artē: nec mai⁹ ꝓficuū ſibi faciat. Et qm̄ ea d q̄b⁹ ſum⁹ pati addiſcem⁹ meli⁹ ⁊ multum de leui ſi itromiſerimus nos de ipis. ⁊ he ſunt res humane q̄s dixit. Diuine q̄s nos dixit: ſūt for a v̄a: quas pōt hō hr̄e q̄ ad eā fuerit ꝑparat⁹: ⁊ hec for⁹ v̄a eſt deuz cognoſcere: ſicut antiq phī docuerunt.

Corpis itez vtilitas qm̄ ad ea q̄ cuiq3 ꝯpſoni cōpetūt puēire neqm⁹ niſi ꝑ h⁹ opis cognitōez.

Et ſilr̄ ꝓfectū corpis quē ꝑ hāc artē ſcire poſſum⁹ ea q̄ ꝯuenietia ⁊ p̄ſtabilia ſī cuilz ꝯpſoni.

Corpis ꝓficuū ē ꝯſuare ſalutē ⁊ leuare ifirmitatē ab eo ⁊ qm̄ a p̄n⁹ ꝑ aſtronomiā ſciuerim⁹ c⁹ ꝯpſonis corp⁹ erit ⁊ c⁹ modi ifirmitates futuris q̄b⁹ ſibi ꝯtigēt ſciem⁹ q̄lr ꝑparabimus illḋ corpus ꝑ ſua ꝯſuāda ſalute ⁊ ꝑ defendēdo ipz ab ifirmitate. Et poſtq̄ ē ita: nihil ē qḋ magis ꝓficiat corp⁹ q̄ ſcire per hāc artē ea que futura ſunt.

In diuitijs āt ⁊ dignitatib⁹ ac i his ſilib⁹ id dīc poſſum⁹ ꝙ i tota phīa cōſideram⁹. Non ē enim phīe ex ſe vt ad p̄dictorū lucrū aliqḋ queq̄ adducat: nec tamē ē idōeū vt ab hoīb⁹ icipeī. Silr̄ ita q3 nec ꝑ hāc occaſionē iculpāda ē hec ſcia nec ipſius magne poſtponēde ſūt vtilitates.

Gñalr̄ āt aſtrologo honores ⁊ ditias magnas ꝑ hāc artē dbem⁹ dicere id qḋ i phīa dicim⁹: qm̄ ꝑ phiaz nō tenet̄ phūs lucrari magnas ditias et res tales: nō tñ rectū ē ꝑ hoc ꝙ phīa dhoneſtetur: ⁊ ſilr̄ hāc artē nō debem⁹ dehōeſtare nec dimittere alia ꝓficua magna q̄ poſſum⁹ inde hr̄e.

Uult dīe ꝙ phīa nō hz ꝑ nāz ꝙ det diuitias ſꝫ: tñ ꝑ eam ꝑuenit hō ad ſciēdū vias q̄b⁹ pt meli⁹ lucrari. Silr̄ ars iſta nō ꝑ nāz ſui ꝑ ea ſciēda pt hō ſp ad magnas ditias ꝑuenire, q: docet hoiez res facere q̄b⁹ ſe mltū adiuuat i lucrādo honorē ⁊ ꝓficua mlta. vñ nō ꝯuenit dhoneſtare phīam in hac arte: eo ꝙ ꝑ ſe nō dat magnas ditias ſtati: nec ꝙ hō dimittat honores ⁊ ꝓficua magna q̄ hr̄e pt corpi ⁊ aīe: put dixit.

Gñalr̄ et rōnes hāc iculpātiū ſciam: eāq3 nulli⁹ vtilitatis eē dicētiū: aīaduertētib⁹ patebit eos hec nō veraciter ꝓtuliſſe. Eorū nāq3 ſtulta deliberatio ad hoc erat ꝓcliuior: vt rerū ieuitabilr̄ cōtigētiū ꝓgnoſticatōes ſupfluas ⁊ iutiles eē dicerēt. Ad hec corū v̄ba ſī diſſoluta: aſpectu ſubtili idōeaq3 cognitōe carētia.

Et gñalr̄ dico ꝙ tu dleni itelliges ꝙ illi q̄ dhoneſtāt hāc artē dicētes ꝙ i ea ſciēda nō ē ꝓficuū viā veritatis nō tenēt: ⁊ ꝙ ceteri q̄ dixerūt ꝙ nullū ē ꝓficuū i ſciendo res anteq̄ ſint: verba vacua ⁊ ſine diſcretione dixerunt.

Uult dicere ꝙ illi q̄ dixerūt ꝙ i ſciēdo futura nō eſt ꝓficuū: non bn̄ iſpexerūt i v̄bis ſuis ⁊ laxauerūt v̄ba q̄lia accideriīt eis: ⁊ non ſunt ꝓbatione determinata.

Primū nāq3 ſcire dbem⁹ ꝙ res neceſſario cōtigētes cū alicui ꝯtigerit niſi p̄timeāt mltū ei fortaſſe nocebūt ⁊ adeo ꝙ ſēſū ⁊ memoriā auferēt aut tātū gaudij vel triſtitie cōferēt ꝙ idē eneiet.

¶ Nã dõo cõuenit nobis ſcire res futuras: qm̃ niſi eas añ ſciuerim⁹ ⁊ p̃pauerim⁹ nos i eis poſ ſem⁹ i hora rẽ talẽ iuenire q̃ faceret ſenſũ ꝑdere: vl' hora ſupueniret vel tale gaudiũ vl' triſtitia q̃ faceret illud idem.

¶ Hoc videm⁹ viſibilr̃ oĩ die. Et nos ſcim⁹ hoĩes q̃ theſau rũ i hora ſubita ſine p̃ſcia inuenerunt ex q̃ ꝑdiderũt ſẽſũ p̃ ni mio gaudio quẽ nunq̃ȝ recupare potuerũt. ſȝ fuerũt hac de cã ꝑdita. Et alios q̃b⁹ hora ſupueñit res vñ fuerũt ſic territi q̃ ſẽſũ ex metu nimio ꝑdiderũt: tñ ille q̃ futura p̃ſcire p̃t nõ amittet ſẽſũ: ſȝ remanebit ĩ memoria ſua firmus. hoc. n. p̃fi cuũ hȝ hõ de his vñ liberari aliquo mõ nõ põt pp̃ ꝯſtellatio nẽ hoc demonſtrantẽ q̃ valde fortis ẽ. Sed ſi aliter fuerit q̃ p̃ ꝑpatione aliqua valeat eius proficuum eſt mul tum maius.

¶ Progno ſticatio vero aiam applicat ⁊ attra hit ad reſũ adhuc lõgiquarũ frequentes memo rias ita q̃ eas iã p̃ cõſtãti atq̃ȝ p̃ p̃ſẽti hẽat: ⁊ pla ne ſua uiterq̃ȝ eã ad cuiuſcũq̃ȝ rei future receptõ nem coaptat.

¶ Pronoſticatio tñ mutat vſu ſpũm paulatĩ p̃ ducẽdo i mẽtẽ ea q̃ futura ſũt a lõge multũ ⁊ pre parat ea ſibi ac ſi forent p̃ñtia mãſuete tumultuȝ ⁊ ſine impetu.

¶ Qñ hõ nouit rẽ futurã q̃ oĩ mõ decẽ nõ põt reducit eã ĩ mẽtẽ ſepius ⁊ tẽperat in ea ⁊ nõ ſupuenit ĩpetuoſe ſicut de morte q̃ ſe p̃parat oĩ die. Silr̃ qñ aliq̃s p̃ſciuerit q̃ inueniet vel lucrabit hauere aliq̃ tp̃e cognito: cogitabit ĩ eo ſpatioſe quõ eũ cuſtodiat vel q̃ via illõ citi⁹ hẽat. vnde qñ bñ iſpexe ris i talib⁹ ꝑticlarib⁹ iueñies p̃ut dixit p̃tho. Et poſtq̃ȝ ſic ma gnũ iacet p̃ficuũ ĩ ſciẽdo ea q̃ futura ſũt anteq̃ȝ ſint p̃ blan diẽdo volũtatẽ ⁊ ſenſũ i his de q̃b⁹ hõ liberari nõ põt: ⁊ eo magis ſi poſſet p̃paratõe aliq̃ liberari dcm̃ eoꝝ q̃ dixerũt ĩ ſciẽdo p̃noſticatiões nõ eẽ p̃ficuũ nõ eſt verum.

¶ Rurſus nõ ẽ extimãdũ q̃d ſupiora ſup ſua ſigi ficata p̃cedant ieuitabilr̃: velut ea q̃ a diuina diſ põne cõtigũt: ⁊ q̃ nullaten⁹ ſũt euitãda necnõ q̃ veraciter ⁊ ex neceſſitate proueniunt.

¶ Et p̃pter hoc nõ cõuenit vt cogitem⁹ q̃ oĩa q̃ accidũt hoĩb⁹ per corpa celeſtia ſint neceſſaria vt diuina q̃ homo remouere nõ põt.

¶ Or dixit p̃ corpa celeſtia vult dr̃e pp̃ cõmixtiones q̃ fiũt i aere nos circũdãte ob figuras curſuũ ſtellaꝝ. Drĩa v̓o q̃ eſt ĩter reȝ diuinalẽ ⁊ aliã ẽ. q̃r res de mũdo nõ põt id q̃d a deo venit diſturbare: ⁊ idẽ nõ põt aliq̃s liberari: ſȝ res alie nõ ſt̃ ita. P̃tho. aũt dicit p̃ hoc dictũ q̃ credere nõ debem⁹ vt oĩa opa ſtellaꝝ ſint ſemꝑ neccĩa vt diuina: tñ eoꝝ ſũt q̃ ſũt talia ⁊ eoꝝ q̃ p̃ñt inutari ⁊ ide hõ liberari põt. Et poſtq̃ȝ ẽ ita: mã nifeſtũ eſt q̃ qñ ſciuerimus res q̃ p̃ñt mutari q̃d ide poterĩ mus nos p̃paratiõe aliq̃ cuſtodire: ⁊ tunc magnũ ⁊ multuȝ proficuũ erit huius artis.

¶ Immo ſcire d̃bem⁹: q̃ celeſtiũ vires fiũt diſpõ ne diuia: q̃ p̃hiberi nequeũt: qn veraciter euenĩ ant: ⁊ itẽ q̃ terreſtriũ variatio nãli calle p̃cedit q̃ variãt ⁊ p̃rias rerũ ſupiorũ occaſiones accidẽ talr̃ ſuſcipiũt: ⁊ q̃ quedã etiã accidẽtiũ gñali no cumẽto: nõ ex alicui⁹ rei p̃prietate cõtigũt hoĩb⁹ velut ĩ grãdi mutatiõe aeris: aqua vix nobis p̃ cauere poſſum⁹ multorũ eueniũt hoĩuȝ exit⁹: q̃ ex aeris exceſſu vel mortalitate aut ſubmerſiõe cõtingũt: hec autẽ ideirco cõtingũt: qm̃ magna ⁊ fortis occaſio breuẽ atq̃ȝ debilẽ ſp̃ occaſiõeȝ ſup at: ⁊ q̃ quedã accidẽtiũ: ſecũdũ nãles ⁊ p̃prias vniuſcuiuſq̃ȝ cõplexiõis accidũt qualȝ mutatõe ſibi contraria.

¶ Immo ſcire nos cõueñit q̃ mot⁹ celeſtiũ corpꝫ ẽ res diuia quã res d̃ mũdo neq̃t mõ aliquo di ſturbare quoniã ẽ neceſſaria ⁊ ide aliõ eẽ nõ põt ſed mutatões rerũ terrenarũ ſũt naturales ⁊ cõ uertibiles recipiẽtes res p̃rias a celeſtib⁹ corpi b⁹ i mõ accidẽtis ⁊ ſequẽtis eam: Et vna pars accidẽtiũ hoĩbus cõtingentiũ p̃ueñit pp̃ peſtilen tias gñales ⁊ vl'iores ⁊ nõ accidit ex p̃pria na tura quã vnaq̃q̃ȝ res hẽt p̃ ſe. ſicut ꝯtingit qñ do aer corrũpit corruptela ſic magna: q̃ vix ho mines poſſunt ſe cuſtodire quin multi mori antur coriȝ: aut propter calorẽ eoꝝ magnũ aut propter aerem vel putrefactionem ſiue propter malos ventos qui perire faciunt multos in mari quia ſemper res maior ⁊ fortior debili orem ⁊ minorem ſuperat: accidẽtia vero ſũt ali qua contingentia ex complexione naturali ⁊ p̃ p̃ria cuiuſlibet propter aliquam mutationẽ con trariarum mutationum.

¶ Totũ hoc ẽ aforiſm⁹ vn⁹ ⁊ ei⁹ gloſa ẽ h̃ mõ. mot⁹ ſtella: rũ ⁊ v̓tutes q̃ cõiũgũt ex ſuis motib⁹ ĩteri⁹ ſũt res neccĩe. Et de ſcõ dẽt q̃s nil diſturbare p̃t: nec ẽ res q̃ mutari ſeu ꝯuer ti poſſit aliq̃ manerie ſeu mõ tñ qualr̃ res terrene recipiãt opa ipaꝝ v̓tutũ ẽ res nãlis ⁊ cõuertibil': qm̃ he res terrene ſũt ſub h̃ p̃ ſe ⁊ recipiũt opa corpoꝝ celeſtiũ i mõ accñtis ⁊ mõ ſeq̃le: ſicut res diminuta magis recipit op⁹a ꝑfectiori: ⁊ ſicut lucẽ recipit dyaphanũ: q̃ p̃ potẽtiã a dyaphano q̃d eſt ꝑactũ. Hec ãt v̓ba demõſtrãt magnã potẽtiã p̃tho. ĩ ſciẽdo diña ⁊ nãlia. ⁊ oĩa v̓ba ſua apte demõſtrãt magnã ſapiam ⁊ poſſe ſuũ i loquẽdo i oĩb⁹ ꝑtib⁹ p̃hie. Et id q̃d dixit q̃ aliqua accñtia cõtingũt hoĩb⁹ pp̃ peſtilẽtias gñaliores ⁊ vl'iores ⁊ nõ ex nã p̃pria quã hȝ vnaq̃q̃ res. vult dr̃e q̃ q̃libet reruȝ nãliũ recipit ĩ p̃n⁹ a v̓tute ſtellaꝝ rẽ p̃priã ĩ oĩb⁹ ſuis mutati onib⁹. Et qñ contigerit p̃ ſtellas res p̃pa gñalior ⁊ maioris v̓tutis q̃ȝ ea q̃ ꝑtinet ad quãlibȝ reꝝ ꝑticulariũ: ipa gñalior ⁊ v̓tutis maioris deſtruit accñtia ꝑticlaria: ⁊ vĩȝ habȝ poſſe oĩa opa mutãdi: ſic accidit ĩ tp̃ib⁹ q̃b⁹ aer mutat̃ q̃ nos cir cũdat mutatõe tali: q̃ vix ſe põt aliq̃s cuſtodire ab eo: q̃r ni miũ erit calid⁹: aut frigid⁹ vl' putrefactõe corrupt⁹ q̃ i mul tis locis mortalitatẽ facit: aut ſicut accidit i magnis plu̓ys: vbi moriũt gẽtes m̃lte: vl' q̃ eueniũt magne iundatões aq̃ rũ q̃b⁹ m̃lti peũt. Et p̃tho. i talib⁹ q̃lia hec reddit rõnẽ q̃ ẽ p̃ eo: q̃ res maior vicit minorẽ: ⁊ fortior debiliorẽ. Et dixit q̃ accñtia ꝑtinẽtia ad qualȝ reꝝ: ſm̃ q̃ ea recipiũt p̃ nãm hora q̃ gñant̃ a corpib⁹ celeſtib⁹ mutat̃ ẽt p̃ ꝯ̃ria. Et poſtq̃ȝ ẽ ita: manifeſtum ẽ q̃ oĩa terrena nõ recipiunt opa ſtellaꝝ neccĩo. d̃ mõ q̃ mutari nõ poſſint. Ex eis tñ ſunt talia: q̃ p̃ñt mutari: ⁊ i talib⁹ ſcire p̃noſticatões ẽ p̃ficuũ valde magnũ.

¶ Quũ hec igitur hmõi ſũt: ꝓbatũ eſt i reb⁹ generalibus ⁊ idiuiduis ꝙ ea accidẽtia quoꝝ prima occaſio fortioꝛ ⁊ maioꝛ eſt oib⁹ occaſiõib⁹ ſibi cõtrarijs qſio neceſſario ꝯtigẽt. Sciẽdũ eſt itẽ ꝙ ea que ſic ſe nõ hñt cũ contrariũ cq̃ forte receperit: leuiter mutabunt̃. Que vero hec non ſinenerit primas naturas imitabunt̃.

¶ Et poſtq̃ hec ſũt ſicut p̃dixim⁹ hñ itelligim⁹ reb⁹ oib⁹ tã hñ vlibus ſicut ⁊ pticularib⁹ qbus accĩtia contingunt ſi res prima fortioꝛ ⁊ maioꝛ fuerit q̃ res alie cõtrarie: ſine dubio neceſſariũ ẽ vt maioꝛ penit⁹ ſupet minorẽ ⁊ que ſic nõ fuerit: ſʒ q̃be ſint idebilitate eq̃les poſſũt de leui cũ aliq̃ p̃paratiõe mutari. ⁊ ſi accñs contrariũ non venerit prima nã ſequetur.

¶ Uult dicere ꝙ opa que operant̃ ſtelle in terrenis tã hñ vlia ſicut ⁊ pticularia ea q̃ ſũt ꝓpa quelibet ꝑ ſe vni⁹ maneriei ſũt in hoc qꝛ ea q̃ forti⁹ habuerit ꝯriũ penit⁹ eẽ oʒ. proficuũ aũt qḋ i hac ꝓnoſticatiõe ſciẽda hʒ hõ ẽ: qꝛ blãdit̃ voluntatẽ ne ſibi res ipa ipetuoſe ꝯtingat. Que vero hñt ꝯria equalia virtute: pñt mutari de leui ⁊ vnũ eoꝝ p̃paratõe aliqua deuiari. Et ſi in hoc p̃paratio nõ fieret accñs eueniet ꝙ p̃mũ principiũ demonſtrabit.

¶ Qḋ pigritia ⁊ inſipientia nõ neceſſatijs vitibus euenit.

¶ Hoc aũt erit neſcietate ⁊ inneceſſitate magna.

¶ Uult dicere ꝙ opa ſtellaꝝ que hñt magnũ cõtrarium i virtute nõ trãſibũt ad nos niſi neſcietate nr̃a qꝛ non facimus p̃parationẽ deuiandi ei q̃ nõ ſũt neceſſaria vt cõtigãt. Et i his ſcire ꝓnoſticatiões magnũ ẽ ꝓficuũ qꝛ malũ i mõ ꝙ ſi veniet poterim⁹ deuiare. vbi gr̃a. Qũ ſciuerim⁹ ꝙ vt⁹ martis faciet alicui ifirmitatẽ de colra i capite vni⁹ mẽſis huic obuiare poterim⁹ purgãdo colraʒ ⁊ ꝯplexionẽ ſuaʒ cũ frigidis ⁊ humidis temperãdo. ⁊ qñ hoc fecerim⁹ poterim⁹ illũ ab hac egritudine liberare. inde ſi accidat: erit pauca multum i reſpectu ei⁹ qḋ fuiſſet niſi ħ feciſſemus.

¶ Idem etiam in oibus quorũ initia naturalia ſunt euenire videmus: vt in naturis quorũdã lapiduʒ atq̃ vegetabiliũ: ueenõ ⁊ vlneruʒ ⁊ apoſtematũ: ac ifirmitatum: que neceſſario aliquid operant̃: quorũ quedam ſunt vt id operent̃ niſi eis ab aliquo cõtrario contradicat̃.

¶ Hoc idem videm⁹ accidere in oibus alijs habentibus principia naturalia quoniam ex natura aliquorũ lapidũ ẽ ⁊ vegetabiliũ aĩaliũ vulnerum ⁊ ifirmitatum operari rem aliquam neceſſario ſic ꝙ aliter non poterit. Et eorum aliqua operãtur hoc niſi res habuerit ꝯriũ operantes.

¶ Dicit ꝙ hoc quod dixit nõ eſt in opibus ſtellaꝝ ſolũmõ imo ẽ i opib⁹ rerũ aliaꝝ nãliũ: qꝛ nulla eaꝝ opri ſuo hʒ rẽ ꝯriã q̃ poſſit eã diſturbare. Sicut d̃ igne magno qñ cadit i herbas ſiccas aut de toxico forti multũ vl' magnis ⁊ ꝓfũdis vulnerib⁹ qb⁹ hõ liberari nõ põt: aut de forti appatu ifirmitatis magne vel de ifirmitatib⁹ piculoſis ⁊ fortibus multũ. Nã ex his ſũt aliq̃ qbus hõ ñ p̃t liberari p̃paratiõe aliq̃ quã facit. Et ſũt aliq̃ que habent cõtrariũ vñ homo liberari põt ⁊ illud accñs diſturbare. Ptholeme⁹ aũt adiũxit opa ſtellaꝝ ⁊ opera rerũ terrenaꝝ vt melius intelligere nos faciat ꝙ hec ambo ſũt res nãles ⁊ que pñt mutari: aliqua tñ eoꝝ ſũt q̃ nullo mõ diſturbare nõ pñt ſed expedit vt ſint oĩo. Et eoꝝ ſunt que hñt ꝯriũ qḋ ea ꝯriare põt.

¶ Similiter ẽt cõuenit oibus i hac ſcientia verſantibus que hominibus accidũt accidẽtia conſiderare: ac in ipis naturaliter ꝓnoſticari: ⁊ vt falſis non adhereãt opinionibus cũ quedã ideo euitari nequeãt ꝙ occaſionũ a qb⁹ ꝓcedũt quedam ſũt multe ⁊ magne: quedam vero his contrarie alteratiõeſq̃ ſuſcipiũt: velut medici qb⁹ hominũ infirmitates ĩnoteſcũt: p̃dicũt: que caꝝ ſũt curabiles que vero minime.

¶ Conuenit enim vt hoc modo intelligant illi q̃ de hac ſcia ſcire volunt que ſunt accidentia hominibus ꝯtingentia ⁊ qḋ primo iudicent ſcḋm naturam nõ iſpiciẽtes ad opiniones vacuas in ſuis iudicijs qm̃ quedã ſũt quibus homo ſe nequit mõ aliquo cuſtodire. ꝓ eo ꝙ eẽc quib⁹ veniũt ſũt multũ fortes ⁊ magne: ⁊ eoꝝ ſũt de manerie ꝙ poſſũt mutationẽ recipe: ſʒ ꝙ phyci debent itelligere de ifirmitatib⁹ que caꝝ ſũt mortales nequeũtes habere remediũ: ⁊ q̃ eaꝝ ꝓpter medicinã remediũ pñt habere.

¶ Id quod dixit ꝙ iudicẽt primo ſcḋm nãʒ. vult dicere qñ hõ iudicauerit ꝙ iudicet ſicut in hys q̃ mutari poſſunt ſʒ ꝙ res nãles mutant̃: ⁊ non dicit de re ꝙ oĩ modo eẽ debeat ⁊ remanere non poſſit niſi de hys que veniunt ꝑꝑ magnas: multas: ⁊ fortes cãs. nam de talib⁹ iudicari dʒ ꝙ oĩ mõ contingent. Et id qḋ dixit eorũ eẽ manerici ꝙ mutationem pñt recipere. Uult dicere ꝙ eoꝝ ſũt qb⁹ poſſumus aliq̃ cuſtodia liberari eo qḋ a debili cã ꝓueniũt. ⁊ in talib⁹ debemus dicere iſtud eriẽ niſi adhibeat̃ ibi cuſtodia. Qḋ aũt dixit ſicut phiſici pñt ſcire de infirmitatib⁹ que ſũt mortales ⁊ que liberari pñt ꝓpter medicinam. vult dicere ꝙ aſtrologo ſcire conuenit q̃ ex operibus ſtellarum ſũt neccia qb⁹ null⁹ liberari põt ⁊ ħ ꝑ ſe iudicare a pte vna. ⁊ ab alia parte ea qbus liberari põt: ſicut faciũt boni phyci q qñ vidẽt infirmitatẽ que curari non põt nõ itromittũt ſe de illa qꝛ nolunt ſuper re inutili laborare. cũ aũt itelligũt ꝙ liberari põt apponunt ibi mẽtẽ ſuã ⁊ curãt eam.

¶ In reb⁹ quoq̃ qb⁹ icẽ p̃t alteratio attẽdere d̃bem⁹ ex iudicioꝝ modis: id qḋ ſubiũgã. Cũ i cuiuſlibʒ natiuitate dixerit aſtrolog⁹: ꝙ cũ tal' fuerit ei⁹ ꝯplexio ⁊ ſic ſe aeris habuerit mutatio: alterataq̃ fuerit tẽpata ꝯplexio ſʒ augmẽtũ vel diminutionẽ talis ꝓſeq̃t ifirmitas: ⁊ velut qñ dicet medic⁹ ꝙ hec ifirmitas vl' hec vlcera augmẽtabunt̃ ⁊ putrefient: ⁊ ſilr ſi qs rerũ magdania naturas agnoſcẽs dicat. ꝙ magnes ferrum attrahat: vnũqḋq̃ iſtoꝝ ſi artificis ignauia ei⁹ nõ apter̃ cõtrariũ: neceſſario ꝯtiget ⁊ ſʒ ſue ꝓprie nature vires ꝓcedet: ⁊ nõ augmẽtabũt̃: nec putreſcẽt vlcera cum eis obuiauerit medicina. Nec itẽ lapis magnetis ferrum attrahet ſi cum alleis vngatur.

¶ Ampli⁹ i his q̃ pñt mutari conuenit vt iudicet

iſto mõ quo dicã. verbi gr̃a. Cũ aliquis de nati uitate aliqua indicauerit dꝫ dicere ſi ꝯplõ fue-rit huiꝰ maneriei ⁊ aer proprius mutabit̃ hac maneriei de mõ ꝙ ꝯplo tẽperata mutet̃ ad ma-ius vel minꝰ: talis infirmitas accidet ꝓut dicit bñficium. hec infirmitas creſcet magis vel hoc vulnus hẽbit putrefacere. aut ſicut dicet ille qui nouit i mineris ꝙ adamas trahet ferrũ ſi circa illud ponetur. Et q̃cũqꝫ haꝝ reruꝫ dimiſſa fue-rit neſcietate ꝙ i ea non opet̃ res ꝯtraria q̃ defẽ dat: ipa oi mõ cõtiget: ⁊ primã naturã ſeq̃t̃. Et ſi cũ cõtrario apponet̃ ibi cuſtodia: vlnꝰ nõ au-gebit̃ nec putreſcet. nec lapis adamas ſi vngat̃ allio trahet ferruꝫ.

Uult dicere ꝙ aſtrologo ꝯuenit res pſciri q̃ ꝑ opa ſtel larũ mutationẽ recipe pñt: q̃ videlicꝫ ſũt eaꝝ que ꝯriũ pñt hr̃e quo diſturbent̃ ⁊ ille q hꝫ indicare appoat ibi cuſtodi am ⁊ tẽpet eas cũ ſuo ꝯrio: ſicut faciũt phyci: q ſi nõ medi carẽt vulnꝰ poſſet putrefacere: ⁊ hõ inde mori. Aliõ vero qõ dixit gloſa nõ eget.

Hec ãt q̃ pdicã ſũt non ꝓhibẽt̃ niſi ab his q̃ naturalr̃ ſũt illis cõtraria: ⁊ ſm ꝙ iã indicatũ ẽ. Sĩr ẽt i illis rebus eueniet: ꝙ q̃ cũ hoĩbus acci dũt ignorabunt̃ accñtia: vel cũ ſciẽtur: ſꝫ illis nõ obijcient̃ ꝯtraria: ſeq̃t̃ neccrio primꝰ ordo natu-re. At ſi pſciant̃ ⁊ q illis mederi ſciat iueniat̃: aut nullatenus via naturali ⁊ priꝰ idicata cõti gent: vel ſi contigerit i modico accident.

Hec eadẽ q̃ diximꝰ vitare poſſumꝰ ꝙ non ve niãt ad tales ſtatꝰ ꝯtariãdo ea ſm naturã ⁊ ꝑ in diciũ intercisũ ita erũt res ille ſi hõ neſciuerit ac cidẽtia q̃ contingũt hoĩbꝰ vel ſi ea ſciunt̃ ⁊ non ꝑpauerit rẽ aliq̃ꝫ q̃ ipe ꝯtrariet accñt in modis oĩ bꝰ ſm ꝙ eueniret ordinatio prima nature. cũ ãt ſcita fuerit añq̃ꝫ eueniet aut appuerit aliq̃s ſci ens dare remediũ ñ accidẽt ⁊ ſi accideriнt erit res modica.

Jd qõ dixit h eadẽ q̃ diximꝰ q̃ rebꝰ iſtis defendũt. vl̃t dicere maneries medicaminis qbꝰ mutãt̃ opa rerũ nãliũ ꝑ ꝯriũ qõ ẽ in eis: h eodẽ mõ ſũt ex opibꝰ celeſtiũ corporuꝫ q̃ remediũ pñt hr̃e: qm̃ ſicut opa terrena rẽ pmã ſequũt̃: niſi in aliquo ope reſiſtant̃ ſic opa celeſtiũ corpoꝝ opus ꝓprie nãe ſeq̃t̃ niſi ꝯriet̃ ope aliq̃ vel medicent̃. tñ ſi medicabũt̃ aut deſtruẽt̃ in totũ ⁊ nõ erũt vel ſi fuerit erit eis idẽ res modica multum.

Cũqꝫ i rebꝰ gñalibꝰ ⁊ idiuiduis ẽ vis eadeꝫ: mirũ ẽ cur ab hoĩbꝰ cõcedit̃ ꝙ gñaliũ ꝓnoſtica tio poſſit hr̃i ⁊ ꝙ ab eis precaueri poſſit. Sunt nãqꝫ plĩmi q tꝑoꝝ ãni ꝓgnoſticatões ſtellarũqꝫ fixarum nubes ac figuras cõcedunt: ⁊ circa ea multũ verſãtur: necnon ⁊ ab his que ꝑ eã futu ra ſũt: ſibi pcauẽt ⁊ q̃ frigida ſũt i eſtate: in hye me vero q̃ calida ſũt reſeruãt: Gñalr̃ ẽt coꝝ cõ plõnes ꝯtpare ꝯplõnes nitũtur allicere. Jtẽ cum ab ifortunijs ⁊ accñtibꝰ q̃ i mari ꝯtigũt ſibi p cauere uolũt ſtellaꝝ fixaꝝ nubes attẽdũt. Jn be ſtiaꝝ quoqꝫ cõceptõibꝰ: ac plãtaꝝ plãtatõibꝰ lũe figuras q̃ ſcdꝫ ſui lũinis q̃ꝫtitatẽ formant̃ obſer uãt: ⁊ qd agã: Neminẽ uidimꝰ q̃ hoc vnq̃ꝫ de negaret ul̃ q̃ dicere eã nec ꝑficere nec eẽ poſſe. Quidã vero ſũt q ad idiuiduoꝝ ꝓgnoſticatões i ꝓpria ꝯplõe neminẽ poſſe ꝑuenire iudicãt ut in augmẽto uel diminutiõe caloris vel frigoris ⁊ ſilr̃ i ꝓpria cuiuſqꝫ rei cõplõne: opinant̃ ẽt eſſe mlt̃a: a qbus nemo ſibi pcauere poſſit. At ſi pla nũ ẽ ꝙ cũ nr̃a nos ifrigidamus corpa añ caloris gñalis aduẽtũ: minꝰ caloris nobis icũbat: Jdeꝫ nos i rebꝰ ididuis facere poſſumꝰ q̃ calores aug mẽtant: vt eas. ſ. ad itẽpiẽ cõuertamꝰ.

Et poſtq̃ꝫ hec virtꝰ vna ẽ ⁊ eadẽ i rebꝰ vlibꝰ ⁊ ꝑticularibꝰ mirãdũ ẽ q̃ rõne ꝯtigit ꝙ hoĩes ne ſciũt ea q̃ fututura ſũt i rebꝰ vlibꝰ: ⁊ nõ pſtãt p-parationẽ ⁊ cuſtodiã q̃ expediũt contra ipa. qm̃ ppl̃ares oẽs vt plĩmũ cognoſcũt õ uero ꝙ pſci-re pñt ãni tpa ⁊ nubes ſtellaꝝ fixaꝝ: ⁊ figuras lũe ⁊ iſpiciũt mltũ i eis ⁊ i cuſtodiendo ſe ab eis. ac cidũt. ꝑparãt res frigidas i eſtate. ⁊ i hyeme res calas ⁊ ſtudẽt adducere ꝯplõnẽ tpis temꝑate. Amplíꝰ qꝛ iſpiciunt ad nubes ſtellaꝝ fixaꝝ qm̃ cuſtodire ſe volũt a rebꝰ q̃ accidũt ꝑ mare. Silr̃ õ beſtijs. pricipijſ. qñ dãt maſculũ femie: ⁊ i plã tãdis arboribꝰ iſpiciũt haꝝ figuras lũe qñ ẽ plẽa aut miuta aut aucta. nec vnquã vllũ vidimus q hoc eiecerit nec mẽdaꝝ eẽ diceret̃: vel ꝙ eẽ ñ pñt aut ꝙ magnũ ꝓficuũ ñ adducat. Sũt tñ aliqui dñtes i ꝑticularibꝰ ꝙ hõ neq̃t ſcire ea q̃ ibi acci-dũt ex hijs q̃ ꝓpria ſt̃ cuilibꝫ ꝯploni reꝝ ſicut ꝙ ſit frigꝰ magis vel minꝰ ⁊ ſilr̃ calor ⁊ ꝙ hõ ñ ſe poterit a ꝑticularibꝰ cuſtodire. Et poſtq̃ꝫ mãi feſtũ ẽ qõ eẽ õbeat vt calor eueniat: ifrabimꝰ cõ pora nr̃a ita ꝙ nõ hẽbimus calorẽ ſic magnũ qñ eueniet: hoc idẽ poterimꝰ bñ facere ꝑticularibꝰ. ⁊ poterimꝰ bñ augere calorem ita ꝙ maior erit hac eadẽ rõne.

Hec oĩa verba ſũt amphoriſmꝰ vnꝰ. vult dicere ꝙ poſt q̃ꝫ virtꝰ ẽ vna et eadẽ i vlibꝰ ⁊ ꝑticularibꝰ: ſicut añ nos do cuit i opibꝰ ſtellaꝝ q̃ mutatiõeꝫ rcipiũt. bñ dꝫ hõ mirari q̃ rõne eueniũt hoĩes ſic ignoti oẽs ꝙ hõ ſcire nequeat ea q futura ſũt añq̃ꝫ ſint i rebꝰ vlibus ſicut ſũt ãni tempora: ⁊ ea q̃ ſciunt paſtores laboratores ⁊ marinarij ⁊ alia q̃ di xit. ⁊ videret ꝙ i hijs ſciẽdis añq̃ꝫ eueniãt iacet magnũ ꝓfi cuũ: ꝑꝑ cuſtodiã q̃ ibi adhibet̃. Et ſilr̃ accidit i ꝑticularibꝰ ſi adhibeat̃ ibi cuſtodia que qdẽ i ꝑticularibꝰ facilior eſt ⁊ ea facere põt magis hõ. Hec. n. ẽ rõ totius huiꝰ dicti ꝑ hõ. verũ tñ qꝛ aliquãtulũ clauſũ ẽ: volo ipm melius exponere tibi. Ex autem dixit ſtudet tradere cõplõneꝫ ad tempera mẽtũ. vult dicere ꝙ res facit: quibꝰ tẽpet oĩa tpa ãni ꝓ cõ ſeruãda ſalute. tu ãt ſcies virtuteꝫ huiꝰ ꝑ libros phyce q lo quũt̃ de gubernatiõe ſanoꝝ. Et id qõ dixit i pncipijs ponẽ di beſtias maſculũ. ſ. femine. ⁊ in plãtãdis arboribꝰ ꝙ iſpi

ꝓſit ad figuras lūe. vl̄t dicere id qđ faciūt ſapiētes: labora
toꝝ ⁊ paſtoꝝ cꝰ certitudinē ſcies a libꝛis agricl'turę. ⁊ nubiū
⁊ id qđ dixit ꝓprietatē cōpl'onis reꝝ de addēdo i calorē vl'
frigus. vult dicere de cōmixtione q̄ fiūt ꝑ cōiunctionem
virtutū ſtellaꝝ q̄ ſēp augēt i v̄tute ſol' vel minuūt de ea. et
id qđ dixit ſi ſic poterimus addere i calorē. hac eadē rōe vl't
dicere ꝙ ſicut poſſumꝰ minuere de calore: ꝑ ea que facie
mꝰ ſic poſſumus i eū addere ꝑ ea que fecerimus ⁊ i frigore
illud idem.

¶ Niſi qꝛ huiꝰ deceptiōis occaſio ē īdiuiduoꝝ
reꝝ grauis ꝓgnoſticatio: ⁊ qꝛ perpauci eam in
vſu habent.

¶ Cā tn̄ huiꝰ erroris ē grauitas ſciēdi ꝑticl'aria
q̄n̄q̄ ſint: ꝓ eo ꝙ hoīes vtunt̄ hoc parū valde.

¶ Dicit ꝙ tō ꝑꝑ quā aliq̄ ſūt ignoti ꝙ ꝑticularia ātēq̄ ſint
nequeat hō ſcire ē ꝓpter grauitatē ſciendi pronoſticatiōes
ꝑticulariū ⁊ qꝛ hoīes his nō tātū quātū vlibꝰ vtunt̄.

¶ Adeo ꝙ fere ē occaſio: vt alia nullateꝰ crean
tur. Res. n. vires cōtrarietatis hn̄tes: abſq̄ re
bꝰ ꝑ quaꝝ vires ꝓgnoſticamur n̄ leuiter inueniū
tur: iōq̄ in maiori ꝑte nō repiūt̄ perfecte.

¶ Ita ꝙ ꝑꝑ hūc errorē hoīes de ꝑticl'aribꝰ nihil
crediūt: qꝛ id qđ hꝫ in ſe viꝫ cōtrarietatis neq̄t vt
plimū inueniri ſic cuiuſuis ꝓnoſticatiōes cogni
te ſūt. vn̄ hec ē res q̄ complete inueniri n̄ pōt.

¶ Docet nos ꝑ hoc dictū ꝙ tō grauitatis ꝓnoſticationuꝫ
ꝑticulariū ē. qꝛ cōmixtio que fit de rebus cōtrarijs intelli
gi nō pōt de leui ꝓpter grauitatē que eſt in ea. ⁊ ꝓpter hoc
durum eſt ꝙ homo ſciat ea complete.

¶ Quapꝑ cū nature prime ſꝑ abſq̄ ꝓhibentes
ſint vicētes putauerūt ꝙ ipe facerēt quicq̄d ē in
euitabile: ⁊ ita ꝙ ꝓhiberi nequeat.

¶ Et qꝛ hāe prime altiores ſūt: ⁊ diſturbationē
n̄ recipiūt ſui motꝰ crediderūt ꝙ oīa fiūt i mō reꝝ
q̄ mutari nō pn̄t nec hō ab illis cuſtodire pōt ſe.

¶ Et quia ſtelle ſūt altiores multū q̄ mūdus totus ⁊ ſue
virtutes ſic fortes ſunt ꝙ vincunt oēs alias vrtutes et di
ſturbationē aliq̄ nō hn̄t ſui motꝰ: crediderūt multi ꝙ eaꝝ
oꝑa ſil'r cōuerti nec mutari nō poſſent nec homo pōt ſe cu
ſtodire ab eis i mō ꝙ ſint neceſſarij ſui motꝰ. hec aūt credu
litas v̄a eēt ſi mā recipiēs opus non reciꝑet oꝑa ab alijs re
bus multis. ſed recipiēdo a rebus multis de iure non reci
pict ſtellaꝝ oꝑa. ſi i eis aliqđ fuerit ɔ̄triū qđ ſtellaruꝫ operi
bus ſit equale.

¶ Et vt mihi viꝫ idē in ipa eadē ꝓgnoſticatione
putauerūt. At lꝫ cōtingeret ꝙ i maiori ꝑte pro
gnoſticatio falleret: eēt tn̄ cōueniēs vt eā ſubtili
ter inueſtigaremus: eo ꝙ ei veritatis aliq̄d ineſt:
velut i ſcia q̄ ſalutē cōſeruare demōſtrat: licꝫ nō
oium hoīuꝫ ſalutis ſit occaſio: cū ſit tn̄ quorū
dā qđ lꝫ ſit modicū: ē tn̄ appetēdū atq̄ diligen
dū: ⁊ hoc i eo magnū fore ꝓficuū exiſtimare de
bemus.

¶ Uideo ēt ꝙ de ꝓgnoſticatiōibꝰ crediderūt: nā
lꝫ vt plimū erret̄ i eis qđ tn̄ modicū: qđ veꝝ repi
tur. in illis de iure dꝫ diligi ⁊ ꝑquiri. qꝛ rē inueni
mꝰ ꝓ cuſtodienda ſalute: ⁊ ſi ꝑ hoc qđ facimꝰ:
neq̄ant oēs hoīes cuſtodiri nec ſit cuſtodia toti
ꝑplo: ē tn̄ ſalutis cuſtodia aliquoꝝ coꝝ: ⁊ q̄q̄
modicū ſit: cōuenit tn̄ ut illud velimus ꝑquira
mus: ⁊ ꝓcuremꝰ ſcire: ac teneamus pro re bōa
ac nobili valde.

¶ Dicit ſil'r teneo cōuenire ꝙ q̄q̄ iſti ɔſiderātes i rebꝰ ꝓ
noſticationū aſtronie erēt multū: id tn̄ modicū certitudi
nis qđ ē in eis diligere nos multū cōuenit ⁊ ꝓcurare de il
lo de mō quo faciemꝰ i cuſtodiēda ſalute. Et licꝫ in eo qđ
facimꝰ non lateat cuſtodia ꝓ toto populo: qꝛ tn̄ ex illo mo
dico ſūt aliq̄ cuſtoditi cōuenit vt illud teneamꝰ ꝓ re nobi
li ⁊ bōa valde. ſi bene ſit paucū: ꝑꝑ hoc. n. dictū docet nos
ꝑtho. ꝙ nobis cōuenit vt multū ſeq̄mur hāc artē: q̄uis ipi
us ſit modica certitudo. nō ꝓ eo ꝙ iā ꝓbauit ⁊ demōſtra
uit nobis ꝙ ſi i ea appoſuerimꝰ bn̄ mētē: q̄cq̄d inueniemꝰ i
illa veridicuꝫ erit ⁊ certū niſi forſitan aliq̄n ð tardo in' tar
dum ꝑꝑ errorē aliquē.

¶ Patet ēt ꝙ huiꝰ opis vires iō maxias egiptij
mōſtrauerūt: qm̄ i oibꝰ libris medendis ſciam
ſtellaꝝ ꝓgnoſticationibꝰ ɔiunxerūt: ꝓpterea ꝙ
hec hmōi fore cognouere: nec i eadē hora illa in
ſil' ɔiūgerēt vt icātatiōes ⁊ medicinas facerēt:
ad ōlēdū ipediūta pn̄tia ſiue futura: gn̄alia ſeu
ꝑticlaria ꝑ corpꝰ circūdās accūtia: niſi qm̄ opia
ti ſūt ꝙ ide ꝓuētura: nec mutent̄: nec ɔuertant̄.

¶ Affirmat̄. n. ꝙ ſapiētes ð egipto: q̄ vi huiꝰ artis
docuerūt ponebāt phycā cum ꝓnoſticationibꝰ
aſtronoie i oibꝰ ſuis libris: ꝓ eo ꝙ res iſtas i hac
manerie fore ſciebāt. Et nō adiūgerēt hora vna
artes virtutis cū hac medicatiōe phyſice ꝓ libe
rādo a peſtilētijs uenietibus apte corporis cele
ſtis ſiue pn̄tibꝰ vel futuris. ſiue vlibꝰ ſiue ꝑticu
laribꝰ: niſi qꝛ uidebāt ꝙ ꝑ illud factuꝫ nō dāna
rēt̄ res nec peſtilētias ipas reciperēt.

¶ Iā docuit nos ꝙ oꝑa ſtellaꝝ vl'ia vel ꝑticularia pn̄t ꝑpa
ratiōe mutari: ⁊ ꝓ afirmādo h̄ accipit teſtimoniū ab ātiq̄s
illis: q̄ docuerūt hāc artē. ⁊ iſti ſūt ātiq̄ ſapiētes de egipto.
nā iſti ſicut audimꝰ docuerūt hoīes ſcias oēs: ⁊ meſſes: ⁊ h̄
affirmat ſic plo. ⁊ docet nos idē ꝑtho. ꝑ ea q̄ faciebāt dū po
nebāt phycā: cū ꝓnoſticatiōibꝰ aſtronoie. ꝓ eo ꝙ ſciebant
res iſtas de manerie iſta fore. vult dicere qꝛ ſciebāt ꝙ oꝑa
ſtellaꝝ mutari poterāt: poſuerūt oꝑa phyce cū oꝑibꝰ aſtro
noie vt ꝑ phycā remoueret dānū qđ veniebat per ſtellas.

¶ Qz aūt dixit niſi qꝛ tenebāt: ꝙ ꝑ illud fcm̄ nō dānarētur
res. vult dicere. ꝙ ſapiētes illi poſſēt res terrenas a celeſti
bus oꝑibꝰ liberare ꝑ cōmixtiōes ⁊ icātationes: ⁊ res virtu
tes hn̄tes: quas ponebāt ad colla ⁊ i rebus.

¶ Quapꝑ id qđ huic nature ⁊ q̄ cū ſequūtur cō
tradicēdi vi hn̄t i ordie ſcđo: poſuere i uirtute ⁊
poſſe.

¶ Et ꝑꝑ hoc poſuerūt res vi hn̄tes contrariam
huic nature i ſcđo gradu uirtutis iudicij inciſſi.

¶ Uult dicere ꝙ ſapiētes de egipto poſuerūt oꝑa ſtellaꝝ in
p̊ gradu v̄tutis: ⁊ ea cū q̄bꝰ ɔ̄triamur poſuerūt i 2° gradu.

¶ Et vires vtilitatis eius operis viribus prono
ſticationis cōiunxere: in libris q̄ oſtēſores me
dicie nūcupātur: eo. ſ. ut exiſtētiū cōplexonū q̄li
tates ꝑ ſtellas deꝑhēderēt: nec non ⁊ accidētia

que per corpſis circundātis ſūt cuctura: corūqꝫ occaſiões ⁊ vt fortes ēēt cēnt in iſtarum ſcīa rerum: ac in doctrina curandi curabilia in maiori parte: eo ꝙ eſſe nequaqꝫ ēſt poſſibile vt omnia corpora infirmitateſqꝫ eiuſdem modi ſint qualitatis intēperie: ⁊ vt per medicinā ⁊ per res vnicuiqꝫ corpori conuenietes ⁊ non cōuenietes in futurarum infirmitatū cuſtodia fortiores exiſterēt: nec nō ⁊ vt his que iam euenerunt medicamine in quo nec īperfectio nec vlla ſit deceptio mederētur: ⁊ vt ex hoc ad ſūmā perfectionem ad quam aliqs attigere poſſit attigerent.

¶ Et poſuerūt antiqui virtutē proficui huius artis ī vno gradu cū virtute prognoſticationū q̄s de libris ſuis ī phyca noiauerunt: vt ſcirēt per ſtellas ſtatus cōplexionum temporū ⁊ īfirmitates contingere debentes in operum celeſtis corporis ⁊ que aduenīēt eiſdē īfirmitatibus: ꝓ eo ꝙ ex rebus iſtis cognoſcēt cōmixtiōes quas facere haberent: vt plurimū: qm̄ oia corpora omnes infirmitates illius ſtatus eē non poſſent ⁊ vnius temperamenti: ⁊ vt ſcirent bene phyſicā: et ea que cuilibet corpori ⁊ infirmitati cōueniant ſm illud mandabāt quēlibet cuſtodiri cuſtodia conuenienti eidē: vt nō incurrerēt infirmitates ipas venire debentes tali. ſ. medicina: ī qua error uel defectus nō eēt: ⁊ de cura illa ad finem cōgruum peruenirent.

¶ Uult dicere ꝑ hoc dictū ꝙ ſapiētes d̄ egypto q cognouerūt ꝙ hec ars multū cū phyca ſe tenebat: inuolucrūt vnaꝫ partē ipius in libris ſuis de phyca: vt ſcirēt per aſtronomiaꝫ cōplexiones que ꝓprie ſūt cuilibet: ⁊ ea que accidūt ī aere quibus mutantur corpora ⁊ eiuſmodi accītia ꝓueniūt a mutatiōib⁹ ipis. Qꝫ aūt dixit pro eo ꝙ ſciūt res iſtas ⁊ cōmixtiones que accidūt vt plurimū: ⁊ aliud qđ dixit. vult dicere ꝙ qn̄ inſpexerunt: ꝙ corpora et infirmitates ſunt multarū ⁊ diuerſarū maneriez: inſpexerunt ī hac arte pro ſciēdo accidētia que contingunt ī aere ⁊ lucrati fuerūt de phyca ſapiam ex cōmixtionib⁹ cōuenientibus cuilibet accidentium: ⁊ per has duas artes: magnā habuerūt virtutē gubernādi ⁊ cuſtodiendi ſalutē corporū ⁊ medicinādi īfirmitates qualeſcūqꝫ cōtingerēt: in modo ꝙ error ibi nō accidet: nec defectus in opere ſuo. hoc eni dictum docet nos perfectionē ⁊ bonitatē magnā ſapientum antiquoꝝ d̄ egypto: ⁊ ꝙ erant magni ſēſus: ⁊ bene credo ꝙ Hipocras ⁊ Galienus ⁊ oēs phyci greci tenebāt hanc viā: qm̄ inueniem⁹ in libris ſuis: qđ nobis precipiunt ī talib⁹ mētē apponere.

¶ Hoc igitur in generaliter dicendo premittendum erat.

¶ Hec autem dicta ſunt: que generaliter nos p̄ponere cōueniebant.

¶ Uult dicere ꝙ quicqđ dixit a pricipio vſqꝫ hic ē res quā hominem intelligere conuenit: ⁊ in ea inſpicere: ⁊ ſciat ꝙ ſunt dicta generalia: ⁊ propter hoc melius intelligent particularia huius artis

¶ Conſequenter vero dicenda: modo proſequimur introductorio.

¶ Et nunc volumus in modo introductorum dicta ponere que dicemus.

¶ Uult dicere ꝙ ea que in hoc libro ab hinc in antea nos docebit: ſunt regule ⁊ radices huius artis tales ꝙ quando eas intelligemus bene: ꝙ quācunqꝫ partē huius artis voluerim⁹. ire: poterimus expedire. Et liber iſte introductorius erit totus: quo huius artis oēs intelligim⁹ rōnes.

¶ Eaqꝫ opera prius manifeſtabimus: quib⁹ rerum celeſtium alterationes ꝓprie contingūt.

¶ Incipientes loqui de operibus que faciūt mutationes proprie rerū celeſtium.

¶ Uult dicere ꝙ īcipiet dicere regulas ⁊ radices pertinentes ad qđlibet corporum celeſtium. ſ. ad qđlibet ſeparatim per ſe: ⁊ ꝙ oēs partes huius artis de his rebus ſimplicibus componuntur.

¶ Et hoc antiquorum experimētis ordine naturali diſpoſitis exequemur: ⁊ ex his primū erraticarū ſtelllarū atqꝫ luminū opera ꝑtractabim⁹ deo volente.

¶ Et ſequemur idē ſapientes antiquos illos q ordinantur naturali ordinatiōe locuturi primo de operibus duorū lūminariū: ⁊ pl'arū erraticoꝝ.

¶ Dicit ꝙ qcqđ vult dicere in hoc libro eſt ſm ꝓbationeꝫ ⁊ rectificationē ſapientuꝫ antiquorū: ⁊ ſicut experti fuerūt quomodo cōuenit per naturam ſolūmodo ea dimittere q̄ nature non conueniunt. Nam primo īcipit a duobus luminaribus. ⁊. 5. pl'tis erraticis: pro eo ꝙ eos inuenit maioris operis in terrenis: q̄ꝫ oīa alia corpora celeſtia: q2 ſui motus ꝓpria ſic ſunt diuerſa per naturam ⁊ multarum mutationum: ſicut terrena ſunt ⁊ magne conuerſionis: ⁊ q2 per hec poſſumus peruenire ad ſciendum virtutes aliorum celeſtium corporum. Hic enim finitur ratio quā dixit in hoc capitulo. Et conuenit vt omnes rationes preteritas teneas p̄ſentes in tua memoria: quando vnāquāqꝫ rerum quas dixit ante leges ⁊ ſicut intelligere poteris quicquid vult dicere: q̄ manerie illō dicet ⁊ hoc itelliges ſi ſic feceris. Hic autem cōplere volums hunc tractatum de gloſa: ⁊ incipiam⁹ ſcōm tractatū gloſe q̄rti capituli prime partis Ptholemei: ꝓ eo ꝙ vſqꝫ hic erat totus vnius rationis. ⁊ ab hic in antea de alia loquitur ratione.

¶ Scōs tractatus gloſe Haly ſuper primo tractatu Ptholemei libri. Dixit haly.

In primo tractatu gloſauimus ea que preponi cōueniunt particularibus hui⁹ artis. ⁊ in hoc alio dicta gloſabimus Ptholemei: que dixit ī quolibet planetaꝝ per ſe. ⁊ ꝓbabimus ꝙ in hoc eſt opinio ſua maior omnibus alys. Et ſcias ꝙ nunq̄ꝫ aliam gloſam inuenimus in hoc libro. Credo tamen ꝙ ſine gloſa non dimiſiſſent eum aliqui ſapientes antiqui: ſed nūq̄ꝫ ad nos nec ad terram noſtram peruenit. Conuenit ergo vt referas grates deo: ꝙ verba huius boni viri ſic clauſa dignat⁹ eſt aperire nobis. verūtamē ſi ī iſtis noſtris verbis aliquem errorem inueneris illum tu dirigere debeas. nec imponas nobis culpam: quoniā nō ē homo qui omnes errores poſſit euitare.

¶ In fortitudinibus luminarium ⁊ erraticarum ſtellarum. ¶ Capitulum. IIII.

Hec eſt capl'm quartum In quo loquitur de virtute duorum luminarium ⁊ planetarum erraticorum. Ptholemeus ſuper eo toto quod in ſuis libris loquitur tenet viam quam tenuit Ariſto. in illis quos fecit. Et bene appa-

ret ꝙ Ptbolomeus erat vnus ex pħis qui dicti ſunt anda
tores.i.circuitores hoc eſt perhypatetici:illi enim dicti ſūt
circuentes ſcolas:eo ꝙ diſcipulos ſuos eūdo per ſcolas do
cebāt. Iſti enim docebant manifeſtiora pͥus ꝙ̃ ea que fue-
rant magis clauſa:ꝛ ſic ibant faciendo donec puenirebant
ad magis clauſa illius rōis. vnde qꝛ ptbolome⁹ erat de ſe-
cta illa:incipit pͥmo o duobus luminatib⁹:qm̄ eorum opera
ſunt viſibiliora ꝛ manifeſtiora:ꝙ̃ opa aliorum. Poſtmodo
locutus fuit de.5.pl̄is erraticis eo ꝙ eorum opera mani
feſtiora ſūt ꝙ̃ aliarū ſtellarum.

MAniſeſtum eſt quidez ꝙ ſubſtātie
ſolis op⁹ eſt calefacere modicūq₃
deſiccare cui⁹ operis ſenſus ꝓprie
ipſe ceteris opib⁹ aptior eſt: eiuſq₃
ſcia levior ꝓpter magnā ſolis quā
titatē: ꝛ manifeſtā tēporū anni mutationē: ſol
eteni quanto magis loco zenith noſtrorū₃ capi
tu₃ propior accedit:tāto magis calefacit.

¶ Cognita res eſt. ꝙ opus ſube ſolis ē calefacere ꝛ dare aliquātulū ſiccitatis. Et hec opa ma
gis ſentiūt ꝛ levi⁹ ſcita ſūt oībus alijs pp magni
tudinē ſolis ꝛ propter manifeſtā mutationem
quā p tempora āni facit. Et quāto magis acce
dit circa noſtra capita tāto magis calefacit.

¶ Quod dixit:cognita res de ope ſube ſolis.vult dicere ꝙ
manifeſtum eſt cūctis hominib⁹ de mūdo qui aliquem ſē
ſum hn̄t ꝙ opus ſtbe ſolis eſt calefacere multum:ꝛ aliquā
tulum deſiccare.hec enim eſt ſubā caloris nālis qui eſt in
mundo:ꝛ hoc eſt elementū ignis. Et ſcire potes ꝙ quanto
magis circa capita nr̄a venit tāto magis calefacere.ꝛ cale
faciendo deſiccat aliquantulu₃ eo ꝙ exugat humiditates
trahendo eas a corporibus aīalium:ſicut dixerunt phyci.
Et trahendo dulces aquas de mari ſicut dixerunt phy na
turales.ꝛ Galienus ꝓbauit ꝙ oēs nāles virtutes toli calo
re qualis eſt cōplexio iſta ſolis oioſua operātur opera. Cū
autem dixit:hec opera ſūt magis ſentita:ꝛ levius ſcita. vlt
dicere ꝙ ſenſus ſentiunt opera ſolis magis ꝙ̃ aliarum ſtel
larum:ꝛ intelligit homo ꝙ eſt ſicut ſenſus ſentiūt levi⁹ ꝙ̃
itelligant id quod de alys pl̄is inſpicit.qꝛ non expedit vt ī
ſpiciat ibi multū:qm̄ res eſt viſibilis ꝛ manifeſta. Et ptbo
lemeus reddit rōnem:quare hoc magis in ſole ꝙ̃ in alys
ſtellis appeat:dicens ꝙ ē ꝓpter magnitudine₃ ſolis: ꝛ pro
pter mutationes que p ipm̄ apparent in quatuor āni tem
poribus grādem quam dixit magnitudinē:dixit eo qđ eſt
maius corpus qđ ſit in toto mundo qđ ſētitum ſit:ſicut ī.5.
tractatu almageſti ꝓbatum eſt. Et propter hoc conuenit
ꝙ eius virtus maior ſit cūctis alys virtutibus omniū alio
rum corporū de mundo. Nam virtus cuiuſlibet corporis
ſue ſiſis eſt magnitudini ſicut probatu₃ eſt ī naturis:ꝛ hoc
intelligemus ab eo qđ appet de operibus ſolis in operib⁹
anni. Ptbolomeus autem reuertatur pl̄es ad loquendu₃
de operibus ſolis:ꝛ in ſuba ſua non loquitur.vt intelligere
nos faciat:ꝙ ſtellarum opera ꝗd ad nos perueniunt: ſunt
virtute operis ſolūmodo:ꝛ non propter qualitatem ſubaꝝ
earum que de natura operum ſunt:qm̄ loqui de hoc non ē
hꝫ ſcie ſed nature. Nam in hac ſcientia non habemus inſpi
cere ſicut propter qualitate₃ nature:aut ꝓpter op⁹: nihilo
minus tamē bene apparet rōne verborū ptbolomei:ꝙ ei⁹
opinio cu₃ illo Ariſto. vna erat vt ſuba omnium celeſtium
corporum ſit eētie ꝙ nō calida:non humida:non frigida:
non ſicca. Ptbole. gđe ex verbis ꝗ̄ dixit ꝺ ſole docet nos
regulas quattuor:vna ē generalis ſoli ꝛ alys ſtellis oībus:
ꝛ hoc eſt ꝙ virtus ſtellarum ſequitur corpoꝝ ſuoꝝ magni
tudinem cuius demōſtrātionem dare leue eſt:ito ꝙ poſtꝙ̃
ſtelle ſunt vnius ſubſtantie generaliter cōuenit vt res oēs
que ſunt de hac ſ₃ hō dicte ſunt ēt de ſpēb⁹ ꝛ pſonis cuiuſl₃
Etiam probatum erat ꝙ hec ſuba opatur in terrenis opa
que ſunt vnius nature generalr. ꝛ ſol eſt vna ex ſpēb⁹ h⁹
generis ꝛ: eius virtus magnitudinem ſuam ſequitur. Poſt
mō ꝯuenit ꝙ virt⁹ aliaꝝ ſpērū hui⁹ generis:ſequat̄ corpoꝝ
ſuoꝝ magnitudinem. hee vero ſpēs ſunt omnes alie ſtelle.
Secunda ē qꝛ poſtꝙ̃ virtus ſolis maior eſt virtute aliarū
ſtellarum:conuenit vt de rebus que ſunt īter nos hēat eas
que pertineant ad talem virtutem:ſicut eſt regnum:reges
nobilitas poſſe bene apparere magnitudo cordis ꝛ intelle
ctus:ꝛ ſm̄ hanc regulam cōuenit vt quelibet aliarum ſtel
larum habeat res tales quales pertineant ad ſuam uirtu
tem. Tertio ē:ꝙ ſol qꝛ multum calefacit:ꝛ exugat modicū
conuenit ſicut diximus in pͥmo tractatu:ꝙ opera ꝗ̄ faciet
in corporibus ꝛ moribus animaliu₃:ſunt cōuenientia huic
complexioni:ꝛ propter hoc conuenit vt habeat cor ꝛ eius
venas naturalem calorem: vitam:ꝛ etatem iuuentutis.ꝛ ꝺ
opibus ſpūs vt ſit liber:ꝛ expeditus:ꝛ intelligens diligere
lipiditatem lucē ꝛ oēm rem claram. Quarta regula eſt: vt
ea que compoſito ſunt de his que dicta ſunt in alys tribus
regulis ſicut eſt bona voluntas diligere: ludere: laudare:
ꝙ res eſt que ſequitur lipiditatē:ꝛ intellectum. Cum āt
inſpexeris in illis regulis quattuor de omnib⁹ rebus alys
per ea ſcire poteris res omnes que ſunt in ſole.nā ſm̄ hoc
cōuenit ꝙ de mineris habeat iacintum preciatum:ꝛ auꝝ
ꝛ de aīalibus ꝛ plantis nobiliora que in eis ſunt. Et pro eo
ꝙ eius virtus maior eſt ꝛ fortior conuenit vt ſic maior in
rebus omnib⁹ operatur:ꝛ ꝙ omnes alie ſtelle habeāt par
ticipationem cum ea in opere.

¶ De virtute lune.

Maior āt lune vis ē humectare.eſt eni
m terra propior a ꝗ̄ vapor hūidus ab imo
vſq₃ ad eā aſcēdit. Qua ꝓp ad hūc modū
mutatiōe manifeſta corpora mutat. Na₃ ꝙ̃plu
res earum rerum partes infra corpus exiſtunt:
maturat ꝛ putrefacit. Ipſa item cum ſole l₃ mo
dicam in calore ſocietatem habet:qm̄ ab ipō lu
men recipit.

¶ Maior enim virtus lune eſt humectare:
proco ꙗ eſt multum circa terram. ꝛ propter
fumoſitatem humidam que per eam eleua-
tur a terra. Et propter hoc ad talem ſtatum
mutat corpora manifeſta mutatione que facit
mutari et putrefacere corpora vt plurimū. Et
habet etiam cū ſole participationē modicam in
calore ꝓ eo ꝙ recipit lucem ab eo.

¶ Poſtꝙ̃ docuit nos ꝙ virtutes ſtellarum corporū ſuorū
ſequitur magnitudinem ꝛ corpus lune puum ē ſicut in al
mageſti monſtrauit:ꝛ eius opus ſequitur opus ſolis in pte
vna:dicit hic ꝙ eſt hoc pro eo:ꝙ eſt multum circa terram
ꝛ peruenit ad nos eius virtus antequꝫ mutetur:ꝛ ꝓpter hoc
apparet eius opus magis ꝙ̃ aliaꝝ ſtellarū:ꝛ videmus viſi
biliter ꝙ trahit humores terre:ꝛ corporū eā ſequentium
ꝛ pro eo ꝙ habet lucem a ſole operatur in terrenis calore₃
modicum accidentalem cum quo facit putrefacere ꝛ mu
tari humores exn̄tes in corporibus ſicut oſtenſum ē i phy
ca ꝛ natura. Et manifeſtum eſt ꝙ lux facit calorem:ꝛ pōt
hoc probari per ſpecula que comburuntur ꝛ ſimilia. Et qꝛ

luna lucem habet a ſole: conuenit vt habeat modicum calorem: qm̄ facit ſicut per accidens. Et hoc eſt id quod vult dicere Ptholemeus. Et quia hoc nō intellexit albumaſar crediddit ꝙ erraret in dicto ſuo. dicens quomodo pōt fumoſitas humida ad lunam aſcendere: cū fumoſitas aſcēdere nequeat vltra. 16. ſtadia: ⁊ luna ſatis lōgius ē. Ego vero riſi de dictis talibus qualia hec ſunt: ⁊ dixi qualiter intellexit hoc: quia Ptholemeus noluit dicere ꝙ fumoſitas humida aſcendat hinc ad lunaꝫ: ſed dixit ꝙ aſcenſus fumoſitatis humide qui eſt verſus lunam docet nos ꝙ trahit humores terre ⁊ aliorum corporum eam ſequētium ſicut adamas trahit ferrum. Et pro eo qđ dixit ꝙ homines itelligunt hec a motibus riuorum maris ⁊ humidorūꝫ corporum ſufficit in hac ratione dixiſſe ꝙ aſcēdit fumoſitas ad partē vbi eſt luna. Et Ptholemeus dedit etiam nobis regulas. 3. de lūa. Prima eſt ꝙ virtus que eſt circa terraꝫ: habet maius opus ꝑ eo ꝙ ad terram peruenit: anteq̄ꝫ habeat permutari. Cum autem regulam iſtam adiūgemus ei que dicta eſt de magnitudine corporis īueniemus viam ſciendi virtutes ſtellarum. ſ. que fortior vel debilior eſt: ⁊ propter hoc ſciemus ea que ad ipas pertinent ſm̄ ꝟtuteꝫ earū Et cum has duas res coniungemus: conuenit vt luna res habeat: que ſolem ſequūtur: ⁊ ſunc in ſecundo gradu ipius verbi grā. ſi opus ſolis durauerit annos. opus lune durabit menſes: ⁊ ſi ſol habuerit aurū: luna habebit argentum: ⁊ ſi ſol habuerit auere: lūa habebit panē: ⁊ ſi ſol habuerit reges luna habebit hereditatiros regna ſua ⁊ alia que ſequuntur ſecūdarie: ad virtutē ſolis. Scđa eſt: q2 poſtq̄ꝫ luna facit humiditateꝫ per accñs: conuenit vt luna habeat aquas ⁊ omnes alias humiditates ⁊ ea que veniunt per eas ſicut ē frigus modicum qđ propter humiditateꝫ ſequitur. Tertia gloſa eſt: ꝙ luna poſtq̄ꝫ calefacit parum per accidens cōuenit vt faciat mutare ⁊ putrefacere ⁊ hoc ꝙ habeat opera ⁊ ſubſtantias conuenientes tali rei. Et Ptholemeus non nominat regulam acceptam a motibus ſtellarum ꝑ eo ꝙ eſt res manifeſta. Hec enim regula eſt in ſole pro eo ꝙ motꝰ omnium ſtellarum ſequūtur motum ſuuꝫ conuenit ꝙ ſit princeps ſuper omnes ſtellas: ⁊ in luna eſt pro eo ꝙ ī q̄libꝫ quarta applicat omnibus ſtellis: cōuenit ꝙ habeat virtutē applicandi virtutes aliarum ſtellarum cum ſua. Et ꝑpter hoc conuenit ꝙ virtus ſolis ⁊ lune dñetur ſuper virtutes aliarum ſtelarum. Et quia luna feſtina eſt in ſuo motu: conuenit vt habeat de terrenis ea que pertinent ad rem taleꝫ: ſicut nuntij ⁊ curſores. Nam conuenit vt ſic inſpiciamus đ omnibus ꝑtinentibus ad quēlibet plaꝝ.

¶ De virtute ſaturni.

s Aturni vero ſtella ſm̄ operis ſui parteꝫ maioreꝫ infrigidat: ſuaq̄ꝫ frigiditate maxima: modicum deſiccat: hec autem ꝑpter eius elongationem magnaꝫ a calore ſolis ⁊ ab humidis vaporibus qui prope terram ſūt euenire videtur.

¶ Et maius ac fortius opus ſaturnū eſt infrigidare ⁊ deſiccare modicuꝫ propter fortitudinē frigoris. Et videtur hoc eſſe pro eo ꝙ eſt elongatus multum a calore ſolis ⁊ humidis fumoſitatibus terre.

¶ Vult dicere ꝙ facit hoc eo ꝙ opus ſuum eſt multuꝫ elōgatum ab opere ſolis: qđ eſt opus caloris ⁊ a lūa. cuiꝰ ē opꝰ atrahere humores. Et hoc ſicut in alio tractatu diximꝰ: q2 quando inſpexit ad comparationem ſaturni cum ſole ⁊ luna inſpexit ꝙ amborū erat contrarius: ⁊ propter hoc dixit ꝙ ꝯuenit vt frigidus ⁊ ſiccus. Et Ptholemeus metipſe gloſauit. hanc comparationē i eo ꝙ ſequitur.

¶ Huius quidem ſtelle ceterarumq̄ꝫ ſtellarum virium ſciemtia: a ſuarum figuraruꝫ experimētis que ſunt in earum collatione cum ſole ⁊ luna procedit. In ordinibus namq̄ꝫ mutationuꝫ qui ſm̄ augmentum diminutionemq̄ꝫ differant videmus earum quaſdaꝫ aeris qualitates vno modo: quaſdā aūt alio variare.

¶ Scire quidem virtutem huius ꝑte. ⁊ alioꝝ erit propter rectificationem figurarum que ſūt in reſpectu ſolis ⁊ lune: quoniam earum aliq̄s videmus mutantes aerem vna manerie mutationis. ⁊ earum aliquas alia manerie in diuerſis ordinationibus mutationis augēdi ⁊ minuēdi.

¶ Si memoriam habes eius qđ tibi diximus quomodo ꝓbare poſſumus ſtellarum virtutes: gloſa non indiget i hoc dicto: ⁊ ſi hoc oblitus es auſculta: dico ꝙ ſol ⁊ lūa eo ꝙ eoꝝ opera magis apparent q̄ꝫ omniū aliarū ſtellarum: ⁊ ſūt nobis magis manifeſta ⁊ ſemper vnam viam ſequūt. ⁊ opera reliquarum ſtellarū abſcōdita videntur propter manifeſta: cōuenit vt inſpiciant ad ſtellas habentes cōmunitateꝫ cū duobꝰ lūnaribꝰ ꝑ figuras ſi augent i ſuis operibus: vel ob eis minuunt. Et ſic ibis inſpiciēdo ad omnes donec certitudinem ſcias omnium. non ſemel ſed plies. Et ſi inueneris ꝙ ſemper ſequatur vnam maneriem operandi: ſcies de certo cuiuſmodi virtutem habent.

¶ De virtute iouis.

o Pus quideꝫ fortitudinis ſtelle iouis tēperare complexionis exiſtit. locus nāq̄ꝫ ſui motꝰ medius eſt inter ſaturni frigiditatem martiſq̄ꝫ feruorem. Quapropter inſimꝰ calefacit ⁊ humectat ⁊ quoniam eius magis ē calefacere. ipſeq̄ꝫ ſuper alios celos vehit: auctor ventorum qui res oriri faciūt exiſtit.

¶ Iouis autem virtutis opus eſt complexiōis temperare: ⁊ locus ſui motus eſt medianus inter frigiditatem ſaturni ⁊ calorem martis: ⁊ ꝑpter hoc conuenit vt calefaciat ⁊ humectet: quia vero calefactio ſua magis eſt: conuenit ꝑpter ſpheras que ſunt ſub eo vt ventos faciant generantes.

¶ Multi crediderunt cum audiuerunt hoc verbū pthole. ꝙ opera ſtellarum ſm̄ eius opinionem ſequātur loca ſpherarum ſm̄ ꝙ vna exiſtit ſuper aliā: ſicut credidit hiza auēgnton. ⁊ alkindus: ⁊ alij qui cum talibus rationibus nos ipediuerunt. Ego vero dico ꝙ ſi opera ſtellarum ſunt ſm̄ naturam: quomodo poſſunt ſciri per propoſitiōes quadriuiales: qm̄ radices harum ambarum ſcientiaꝝ diuerſe ſūt vna. ſ. ab alia. Amplius ſi omnia celeſtia corpora non ſunt alicuius complexionis calide: frigide: humide: neq̄ꝫ ſicce: ſicut probauit Ariſto. quomodo pōt iouis complexio temperari: eo ꝙ ſphera ſua exiſtat īter illam martis ⁊ ſaturni. Nam ſi bene ad ocm̄ inſpexeris Ptholemei inuenies non eſſe prout ipi crediderunt. Et poſtq̄ꝫ docuit nos viam qua ſciemus virtutes ſtellarum ponit hoc vice alia in hoc loco dicens. ꝙ quando probabimus motum operis qđ ⁊ operabitur in aere nos circundante inueniemus ꝙ eſt medianus inter magnam frigiditatē quā facit ſaturnꝰ: ⁊ magnū

calerem quē facit mars. ⁊ hoc affirmat id quod dixit ꝙ calefacit ⁊ humectat: qm̄ ſi dixiſſet ꝙ iuppiter facit hoc eo ꝙ ſphera ſua exiſtit īter ſpheraꝫ vnam ⁊ aliam. cōueniret vt eſſet temperatus ⁊ non calidus nec humidus. Et ego dico ꝙ quando ptholemeus ꝓbauit opus iouis in comparatione operis ſolis ⁊ lune locutus fuit ꝙ facit calorem non vltra magnum: ⁊ propter hoc dixit ꝙ motus ſui operis eſt inter opus martis ⁊ illud ſaturni. Qꝛ autem dixit eo ꝙ ē calor ſuus magis facit ventos generantes propter ſperas q̄ ſūt ſub ip̄o. vult dicere ꝙ iuppiter quia inclinatur ad temperiem verſus calorem ⁊ humiditatem: quando cōmiſcetur cum operibus aliorum pl̄arum exiſtentiuꝫ ſub eo facit vētos generatiuos: ⁊ hi venti ſunt illi qui ſunt in ſpermate ⁊ ſeminibus: ⁊ ceteri venti tales qui ſunt conuenientes vite. Et ſi inſpexeris ad cōmixtionē que fit ex virtutibus pl̄arū exiſtentium ſub eo cum ſua virtute: tunc inuenies ſic eſſe debentem.

¶ De virtute martis

M Artis autē ſtella proprie deſiccat. eiuſq̄ꝫ nature vis comburit: eius nāqꝫ calor: igni aſſimilatur calori ⁊ locum iuxta ſolē obtinet cuius ſphera fereus ſubeſt illi.

¶ Mars proprie deſiccat ⁊ ꝑ vim ſue nature cōburit: eo ꝙ igneum habet calorem: ⁊ quia eſt circa ſolem. et quoniam ſphera ī qua ſol exiſtit poſita eſt ſub eo.

¶ Vult dicere ꝙ opus virtutis martis quando illud experimur inuenie mus ſiccitatis magne. ad id quod dixit. ꝙ virtus martis comburit eo ꝙ igneum habet colorem dico ꝙ ſtelle ſunt ſube ſimplicis ⁊ non compoſite diuerſoruꝫ elementorum appinio ſui coloris eſt recta: qꝛ ibi non ē aliquid qđ mutet colorem conuenientem eidem ſube. Ptholemeus aūt docet nos per hoc dictum regulaꝫ qua ſciam⁹ virtutem ſtellarum quoniam per nos itelligere ñ poſſum⁹ ⁊ poſſumus eam intelligere per colorem. In hoc enim dicto adeſt dubium: qđ nos ſoluere oportet. Nam multi credunt ꝙ color non oſtendat rei virtutem: ⁊ hec ē veritas in terris propter cōmixtionem elementoruꝫ que in eis eſt. tamen in celeſtibus non eſt ita: quia non ſunt vllo modo compoſita aliquo elemento. Et propter hoc rediuit ptholemeus ad probandum hanc virtutē alio modo dicens: et quia exiſtit circa ſolem: ⁊ quia ſphera in qua ē ſol eſt poſita ſub eo. vult dicere ꝙ accidit vt ſit veritas res iſta: qꝛ virtus martis comburit: eo ꝙ exiſtit circa ſolem: ⁊ quia ſol eſt ſub eo ⁊ commiſcetur virtus ſua cuꝫ illa ſolis: ⁊ ſit calidus multum ⁊ ſiccus de modo ꝙ ſine temperamento ꝯburit.

¶ De virtute veneris.

V Eneris quoqꝫ ſtella propter ſue cōplexionis temperiem iouem prorſus in operibus imitatur preter ꝙ in ea iouis ordo conuerſus eſt: modicum nāqꝫ calefacit quia prope ſolem eſt: et humectat quantam luna ꝓpter magnam ſui luminis quantitatem: ideoqꝫ ſibi vapores qui ex humoribus terram circundantibus aſcēdūt attrahit.

¶ Et venus iꝑ̄niter opera iouis facit. propter tēperamentum ſue complexionis excepto ꝙ eſt nature iouis contraria vna. qꝛ calefacit ꝑ parum multum. eo ꝙ exiſtit circa ſolem et humectat ſꝫ lunam: propter magnam lucem quā habet hic pl̄a eo ꝙ attrahit ad ſe fumoſitates que eleuant̄ ab humoribus terre.

¶ Vult dicere ꝙ eius calor eſt minor multum illo iouis: ⁊ propter hoc ⁊ propter humiditatem quā facit dicimus ꝙ eſt quodāmodo frigida: ⁊ plus humida. Qꝛ autem dixit. eo ꝙ exiſtit circa ſolem: dixit: eo ꝙ virtus ſua voluitur cum illa ſolis. Et id quod dixit humectat ſicut luna: vult dicere ꝙ venus facit hūectationē circa cā quā facit luna. Et id qđ dixit ꝓpter magnam lucem vult dicere ꝙ modicus calor facit humores currere.

¶ De virtute mercurij.

S Telle quideꝫ mercurij opus eſt in maiori parte deſiccare ⁊ equaliter humectare In quibuſdam eteniꝫ horis deſiccat humores: eo ꝙ nuſquam a calore ſolis nimis elongatur. In quibuſdam auteꝫ humectat eo ꝙ ei⁹ loc⁹ ſupereſt lunari ſphere que terre propior exiſtit: et in horum quidem vtroqꝫ eius alteratio eſt feſtina. Ventorum et hic auctor exiſtit: ob hoc ꝙ eius motus circa ſolem citus habet̄.

¶ Siccitas vero et humiditas mercurij eſt per vnum equale. quoniam aliquando deſiccat et exugat humores: eo ꝙ nūq̄ꝫ elongatur multū a calore ſolis. et nullo tempore: et aliquādo humectat eo ꝙ pōitus eſt ſuper ſperam lūe: que ē magis circa terram q̄ꝫ omnes alie ſpere et mutantur ad has duos ſtatus et facit ventos propter ſenſitiuas mutationes eius circūq̄qꝫ ſolem.

¶ Vult dicere ꝙ opus mercurij non eſt vna res ſola: quoniam aliquando deſiccat ⁊ aliquando humectat. cum aūt ſiccat eſt quando ſoli applicat: ⁊ ē tūc opus ſuum in calefaciendo ⁊ ſiccando circa illud ſolis. Humectare namq̄ꝫ ſuū eſt propter vim ſuam que cōmiſcetur cum illa lune q̄ poſita eſt ſub eo: ⁊ eſt opus ſuū ſicut opus lune. Et Ptholeme⁹ qñ ꝯpōnē fecit đ ope mercurij cū illo ſolꝭ ꝯuenit ꝙ aliqñ faciebat op⁹ tale q̄le ſol ⁊ qñ ꝯpationē fecit cū eo lūe. iuenit ꝙ alı̄n faciebat opus tale quale luna: ⁊ expert⁹ fuit hoc multotiens: ⁊ inuenit ꝙ ſemper alterum horum duoruꝫ operū faciebat leuiter: ⁊ ſciuit pro certo ꝙ opus ſuum eſt ſm op⁹ aliarum ſtellarum cum quibus inuoluitur ⁊ opus proprium in ſe non habet. Et quia curſus mercurij eſt ſemper circa ſolem conuenit vt virtus mercurij permutet opus ſolꝭ diuerſis mutationibus ſm ſtellas cum quibus inuoluitur Et quia virtus ſua inuoluitur multum cum illa lune. ⁊ ꝑa operatur in mutatione virtutis ſolis: conuenit ꝙ ventos faciat diuerſarum manerierū. ¶ Hic enim perficitur qđ locut⁹ eſt Ptholeme⁹ in virtutibus. 7. pl̄aruꝫ ⁊ manifeſtū eſt ſicut intelligimus ⁊ gloſauimus ꝙ hoc totum monſtrauit ſm naturam ⁊ non ſm quadruuium. Et ſi iſti dicerēt ꝙ he ſphere poſite fuerūt in hac manerie per naturam ſꝫ virtutes ſuoꝝ operū. dicem⁹ ꝙ hee virtus eſſe pōt non ꝙ per hoc magis poſſint ſcire virtutes ſtelleruꝫ. Amplius ſi intelleximuus per dictū Ptholemei qñ dixit de ſaturno ꝙ eſt frigus eo ꝙ elōgatus eſt a calore ſolis ꝙ hoc diceret propter ſpherā ſuāque elongata ē a ſphera ſolis. cōueniret propter hanc opinionem ꝙ omnes ſtelle fixe frigidiores ſaturno eſſent eo ꝙ earum ſpera multo magis elongata eſt a ſphera ſolis: q̄ꝫ ab illa ſaturni. ⁊ hoc non eſt ita. Quare verum eſt id quod diximus. Nos autem cuꝫ veritate inuenies ſi bene inſpexeris in verbis ptholemei. ¶ Et iā docuimus te regulas quas dedit nobis ptholeme⁹ in ſole ⁊

luna ⁊ ꝯuenit vt tales petas regulas i.5.planetis erraticis
⁊ alijs ſtellis.⁊ per id quod dixit.ꝙ ſaturnus ifrigidat mul
tum ⁊ deſiccat aliquantulum dedit nobis regulam:ꝙ res
que ſunt talis complexionis:⁊ que ad talem complexionē
pertinent ſunt oēs ſaturni ſicut eſt nix aut gellata ⁊ ſīlia.⁊
omnis res acetoſa ⁊ ꝯplō frigida ⁊ ſicca ⁊ mores ⁊ opera ꝑ
tinentia ad talem complexionem ſicut eſt iram tenere lō
go tempore ⁊ omne magni celamenti ⁊ abſtientie ⁊ labora
torū terre ⁊ ſtrigas.Et poſtq̄ ſui eſt nix ⁊ gelata cōuenit vt
humiditates faciat ⁊ augmentat in aquis per accidens
quoniaꝫ gellate ⁊ niues quando fiunt habent aquas auge
re ⁊ generaliter oleo quia eius complexio eſt contraria du
arum luminarium conuenit vt habeat res omnes contra
rias rebus pertinentibus ad luminaria.¶Et ꝑ id quod di
xit ꝙ iuppiter eſt temperate complexionis dedit nobis re/
gulam pertinentem ad res que proueniunt a tali complexi
one.ſicut ſunt bona facta ſpacioſa:voluntas:legalitas:⁊ ve
ritas ſapere ⁊ bona credulitas.Et per id quod dixit ꝙ ca/
lor ⁊ humiditas vincit in eo debit nobis regulam:ꝙ debet
habere res pertinentes ad hoc:ſicut eſt ſanguis ⁊ ſimi
le.Et per id quod dixit ꝙ eius opus eſt medianum inter
opus ſaturni ⁊ illud martis dedit nobis regulam ꝙ iup/
piter habet res medianas inter res pertinētes ad ſaturnū:
⁊ pertinentes ad martem ſicut ſunt iudices:⁊ alcaidi ⁊ eun
tes pacem ponere inter homines.¶Et per id qđ dixit ꝙ
virtus martis eſt ardens dedit nobis regulaꝫ de rebus exi
ſtentibus inter nos eas que ſimiles ſunt ſibi ſicut eſt ignis
ſtultitia ira impetuoſitas occidere venena interficientia
hora ipa:⁊ ſm hoc cōuenit vt habeat homines ⁊ milites ar
migeros ⁊ omne bellum ⁊ guerram ⁊ omnem armorū ma
neriē.¶Et per id quod dixit ꝙ virtus veneris ē ſicut vir
tus iouis excepto ꝙ minor eſt aliquantulum conuenit vt
habeat omnes tales maneries ⁊ ornamentum mulierum:
gaudia:ludos:⁊ omnem delitiā ⁊ bonos mores.¶Et ꝑ id
quod dixit humectat ſicut luna: dedit nobis regulam ꝙ ha
bet omnes humiditates conuenientes eidem ſicut eſt vi
num ⁊ omnis potatio ſaporoſa:⁊ ſimilia. ¶Et per id qđ di
xit ꝙ Mercurius miſcetur cum alijs ſtellis. dedit nobis
regulam ꝙ habet res alias pertinentes ad alias plās in cō
paratione ſolis ⁊ conuenit ꝙ habeat ſecretarios reges ſeri
barios numeratores: adrendatores:⁊ res alias que nomi
nate ſunt ad mercurium pertinentes. Et ſi inſpexeris ad
dicta noſtra bene poteris itelligere qua manerie applicāt
virtutes ſtellarum ad ea que ſunt iuxta nos:quoniam apli
cantr ꝑ radios in rectis lineis.Et mirari non bene debes ꝙ
nos ſic inuenimus res omnes ſentitas que ſunt inter nos:
quia virtutes:viſus:auditus:⁊ odoratus omnes ad nos ve
niunt aere mediante.Amplius quando voluerimus pone
re polegum pedis mouemus ipm cum voluntate noſtra ſē
per quando volumus:⁊ ſine dubio:quia virtus motus a ce
rebro venit in vno momento ad polegū .Et poſtq̄ ē ita ma
nifeſtum eſt qualeſcūq̄ due ſtelle coniungantur per longi
tudinem ⁊ latitudineꝫ cōmiſcentur due virtutes ⁊ fit vna
virtus tertia ⁊ celeſtis perueniēs vſq̄ ad nos:⁊ ſine dubio
virtutes ſtellarum mutantur propter coniunctiones.

¶In fortunis ⁊ in fortunijs Caplm V.

CUm igitur ſint figure predicte pro
ut diximus ſintq̄ naturarū q̄tuor
Due videlꝫ calor ⁊ humor procre
antes ⁊ efficiētes:nil etenim niſi ꝑ
illa creamentum ſuſcipit:Due ve
ro.ſ. frigiditas atq̄ ſiccitas deſtruentes:ꝑ eas
nāq̄ res minuuntur eſſeq̄ deſiſtunt.
¶Poſtq̄ hec ita ſūt:⁊ due ex quatuor naturis
que ſunt calor ⁊ humiditas ſunt generatrices:
⁊ operatrices:quia res omnes per has ꝯmiſcē
tur ⁊ creſcūt:⁊ cetere due ſunt damnatrices ⁊
deſtructrices que ſunt frigiditas ⁊ ſiccitas:quo
niam per has res duas damnantur ⁊ deſtruan
tur omnes res alie.
¶Vult dicere poſtquā he regule date ſunt hoc modo:et
nos inuenimus ꝙ per calorem ⁊ humiditatem fit omnis
generatio ⁊ omne crementum:⁊ ꝙ ꝑ frigiditatem ⁊ ſiccita
tem fit omnis corruptio ⁊ omnis mutatio dicimus ꝙ hoc
expertum eſt in ſcientia nārū ⁊ ī phyca:⁊ propterea hoc ac
cepit pro re que experta erat.⁊ vult dicere i iſto loco de ca
lore ⁊ humiditate que magis inclinatur ad temperamen
tum ⁊ de frigditate ⁊ ſiccitate que magis exeūt de tēpera
mento.Et tu ante intelliges per verba ſua ꝙ hoc verum ē.
Tu inuenies ꝙ Ariſto.probauit in illo libro generationis
⁊ corruptionis:ꝙ frigiditas ⁊ calor ſunt operationes ⁊ hu
miditas ⁊ ſiccitas receptrices operis eorum.⁊ hoc eſt con/
trariuꝫ eius qđ dixit Ptholemeus ⁊ propter hoc volo du
bium iſtud ſoluere dicens ꝙ Ptholemeus nō contradixit
Ariſto.niſi in hoc loco ſm rationem de qua loquitur.nam
impoſuit nomē operator ⁊ generator his per que res genē
rantur ⁊ creſcunt:⁊ poſuit nomen dānator his per que cor
rumpuntur res.⁊ humiditatem poſuit cum calore: eo ꝙ
his duobus omnes res alie generantur.⁊ poſuit ſiccitateꝫ
cum frigiditate:eo ꝙ per hec duo damnantur ⁊ deſtru
untur omnes res.⁊ manifeſtum eſt ꝙ quando due diuerſe
res cōiūgūtur que harum duarum vincit aufert nomen.
⁊ ita fecit Ptholemeus in hoc libro.

¶Duas ſtellarum erraticaruꝫ iouē.ſ.ac vene
rem lunam etiaꝫ ſcđꝫ priſce viros auctoritatis
fortunas eſſe dixere eo ꝙ earum eſt complexio
temperata ⁊ ꝙ eis multum caloris ac humoris
ineſt.

¶Dixerunt antiqui ꝙ.3. planetarū erraticoruꝫ
qui ſunt iuppiter ⁊ venus ⁊ luna ſimiliter dāt
fortunam:eo ꝙ ſunt temperate complexionis
⁊ trahuntur magis verſus calorem ⁊ humidi
tatem.

¶Aperte dixit hic Ptholemeus ꝙ calor ⁊ humiditas de q
bus locutus fuit ſunt que magis inclinantur ad tempera
mentum.quia quando accipiemus regulam iouis ꝙ calefa
cit ⁊ hūectat tēperate conuenit ſm hoc ꝙ:opereē in genera
tione ⁊ cremento:⁊ facienti rem talem: conuenit dare for
tunam.⁊ quando accipiemus regulaꝫ veneris:ꝙ opus eiꝰ
cadit circa illud iouis:eo ꝙ magis humectat.⁊ eius virtꝰ
ſemper cōmiſcetur cum illa ſolis:eo ꝙ vadit circa eum et
eius motꝰ eſt circūq̄ꝫ ſolem componitur ex modico calo
re quā habet venus cuꝫ calore ſolis ⁊ humiditate veneris
complexio vna omnem generationem faciens ⁊ cremen
tum ⁊ facienti rem talem conuenit dare formam.Simili
ter ⁊ de luna.nam eo ꝙ ē motus feſtini ⁊ eiꝰ lux a ſole:⁊ eiꝰ
virtus ſequitur virtutem ſolis in operando ⁊ ſemper com
miſcetur cum virtute ſolis qui dominatur ſuper omnem
generationē conuenit vt opus lune ſit omnis generatio.⁊
crementum.qm nā poſuit in eā humiditatem magnā: eo
ꝙ amplificat corpora omnium reꝝ terrenaꝝ ꝑ temperan
do virtutem ſiccitatis ſolis.

¶Opera quidem ſaturni atq̄ martis operibꝰ
predictarum ſtellarum naturaliter contraria
fore teſtati ſunt:eo ꝙ horum alter ꝑ frigiditatē

intenſam ⁊ alter per ſiccitatem intenſam operatur.

¶ Et dixerunt ꝙ ſaturni ⁊ martis naturale opꝰ eſt contrarium ipſis planetis: quia vnus frigus alter ſiccus vltra medium.

¶ Aperte dixit hic etiam ꝙ frigiditas ⁊ ſiccitas de quibus locutus fuit ſunt que nimium exiuerunt de omni temperamen to. ⁊ eſt. manifeſtum ꝙ poſtquam Saturnus ſic infrigidat aufert a rebus omnibus humiditatem. ⁊ conuenit ꝙ opus nature illius qui talis eſt. ſit operi iouis contrariũ ⁊ veneris atq; lune. ⁊ volo dicere ꝙ ſuum naturale opus ſit corruptionis ⁊ minutionis ac deſtructionis rerũ. ⁊ iaʒ dixit nobis aperte ꝙ mars operatur maius ſiccitatis ꝙ̃ caloris ⁊ modicus calor quando cuʒ ſiccitate magna cõmiſcetur: comburit. ⁊ ſiquis credat ꝙ opus naturale martis eſt magna ſiccitas ⁊ quando coniungitur cum opere ſolis fit inde complexio que comburit. dico ꝙ hic voluit dicere ptholomeus quando dixit eo ꝙ eſt circa ſolem. ⁊ ſol poſitus eſt ſub eo: nam res eſt: que põt eſſe ⁊ nõ eſt ſine mõ hoc dixit propteres Ptholemeus. Quod autem dixit ꝙ eius color aſſimilatur colori igneo: ⁊ propter hoc operatur calorem qui comburit totum: dixit pro affirmando rationem quam dixit de marte.

¶ Solem autem atq; mercurium in natura ſiccitateʒ habere ſubiunxere: eo ꝙ illi vtriuſq; prebent effectum: ⁊ ſcdʒ aliarum ſtellarum mutationem cum quibus ictiſal habuerint: magis ꝙ̃ ceterarum ſtellarũ alique res mutare cõpellſit.

¶ Solem tamen ⁊ mercurium habere dixerſit participationem cum naturis aliorum planetarum: eo ꝙ dant ambo res duas. ⁊ mutantur cũ mutatone aliorum planetarum: ſcdm illos cuʒ qbus ſe aſpiciunt magis ꝙ̃ alijs.

¶ Uult dicere ꝙ ſol ⁊ mercurius aliquando dant fortunã ⁊ aliquando infortunam. de mercurio quidem ante monſtratum fuit ꝙ aliquando facit ſiccitatem ⁊ aliquando humiditatem. Et quando de humiditate operatur eius opus eſt generatio ⁊ eremementum: quia virtus ſua cum illa ſolis ſemper commiſceutr. tamen ſol quia virtus ſua ſẽp vicit ⁊ dominatur ſuper res omnes ⁊ ſiccitas quaʒ facit eſt modica conuenit ſm rationem quam prediximus ꝙ quãdo cõmiſcetur cum aliquibus rebus facientibus humiditatem ⁊ generationem faciat ⁊ augmentum. ⁊ quando commiſcentur cum eo res facientes ſiccititatem conuenit ꝙ operetur corruptionem ⁊ minutionem. Nunc autem habemus certas ſm: regulas ante dictas ꝙ iuppiter ⁊ venus ⁊ luna ſũt fortunate. Similiter erit hec regula pro eo quod ante diceſ: q: dicemus ꝙ res omnes pertinẽtes ad bonũ ptinẽt ⁊ ad hos planetas fortunatos ſʒ ꝙ nature cuiuſlibʒ conuenit: ⁊ ꝙ ſaturnus ⁊ mars ſunt ifortunate. Et ſimiliter erit regula pro eo qd ante dicetur: quia dicemꝰ ꝙ res oẽs ad malũ ⁊ infortunium pertinentes ad hos duos planetas ptinent ſm ꝙ conuenit in ſui natura. ⁊ ꝙ ad ſolem ⁊ mercurium quandoq; pertinẽt bonũ ⁊ fortunium ⁊ malum ⁊ infortuniũ aliquãdo. Et Iſti antiq ſui de qbꝰ locutꝰ fuit in hoc capitulo ptbole. ſapienter locuti fuerũt: q: intellexerunt fortunas ⁊ ifortunas ſtellaꝝ ⁊ operum que operãtur primo i. 4. elemẽtis. Naʒ he quatuor qualitates ſũt primo inſtrumenta nature cum quibus in rebus omnibus operatur que ſunt generationis ⁊ corruptiõis. Et ſi inſpexeris in ſciẽtia noſtraꝝ inuenies ꝙ res omnes ſequuntur prima. 4. elementa que ſũt caliditas: frigiditas: humiditas: ⁊ ſiccitas

¶ In maſculinitate ⁊ feminitate Capitulum VI.

Cum partium item nature duo ſint prima genera maſculinum. ſ. ⁊ femininum.

¶ Amplius eo ꝙ principia nature ſunt duo. ⁊ hec ſunt maſculinum ⁊ femininum.

¶ Quia quando natura incipit facere homiẽʒ incipit p̃ corpꝰ facere: qd conuenit vt recipere poſſit ſpiritum: ⁊ mutat poſtmodum ad ſtatum alium corpus ipm donec ſpiritus ſit ĩ eo ⁊ mutat illud poſtea donec ſit aĩa ⁊ poſtmodo d ſtatu animalis ad ſtatum hominis ipm mutat. ⁊ hoc modo res omnes operatur natura ſicut probatum eſt in ſcia naturarum. Et poſtꝙ̃ ita eſt: ꝙ illa que facit natura recipiũt oĩa opus a corporibus celeſtibus manifeſtum eſt ꝙ virtꝰ maſculini ⁊ feminini ſeqĩ p̃mas. 4. quailtates. Qꝛ aũt dixit. ꝙ ſunt duo genera maſculinum ⁊ femininum. vult dicere ꝙ hec duo ſunt ſimilia in tota natura. nã quãdo natura icipit facere aliquod corpus vl̃r qualecũq; ſit ꝑpoſiti ſui eſt facere vt illud cõpleat ⁊ ipʒ ꝑ ſe extrahat ſeparatũ ⁊ que maioris perfectionis ſunt faciunt maſculinuʒ ⁊ femininuʒ manerierũ ⁊ corpoꝝ diuerſorum ſicut eſt vir et femina. ⁊ in his que ſunt modice perfectionis fecit maſculinum ⁊ femininum cõmixta: quoniam in ſemibꝰ vegetabilium ⁊ fructuuʒ arborum ſunt virtutes maſculini ⁊ feminini commixte. ⁊ ꝯuenit vt intelligas in hoc loco de nomine nature ꝙ eſt vis ⁊ virtus quã deus poſuit in rebus omnibus pro ipſis gubernandis: ⁊ cõplẽdis ⁊ conſeruandis.

¶ Cumq; ex viribꝰ p̃dictis proprie feminia vis ſit ex humida ſubſtantia: eo ꝙ hec qualitas in feminis gñaliter inuenitur.

¶ Et virtus feminia proprie harũ virtutum q̃s diximꝰ eſt ſube humide quoniam hec qualitas iuncta eſt generaliter ĩ oĩbus feminabus.

¶ Uult dicere ꝙ virtus feminia nũꝙ̃ inuenta eſt niſi cum ſuba humida. ⁊ hoc ſcimus ĩductiõe: quia quando inſpexerimus in omnibus particularibus inueniemus ſemper ꝙ virtus feminia cũ ſuba humida eſt coniuncta. Amplıꝰ quia ſapientes antiqui monſtrauerunt ꝙ femina gñaliter oĩmõ ẽ humidior ꝙ̃ maſculus.

¶ Et reſidua qualitas in maribus proprie ſemꝑ reperiatur.

¶ Et alia qualitas que remanet proprie ĩ maſculis eſt inuenta.

¶ Qualitas que remanet eſt ſiccitas quia quando virtus feminea ẽ cum ſuba humida conuenit ꝙ ſuba maſcũina ſit cum ſuba ſicca ĩcõꝑatiõe humide.

¶ Ab antiquis concine dictum eſt: lunam ⁊ venerem quibus multum ineſt humiditatis feminas eẽ. Solem autem atq; ſaturnum: iouẽ etiã ac martem maſculinos.

¶ Et poſtꝙ̃ hoc ita eſt. rem certam dixerunt ſapientes antiqui cum dixerunt: ⁊ luna ⁊ venus ſunt femine propter multam humiditatem q̃ ẽ in eis: eo ꝙ ſol: mars: ſaturnus: ⁊ iuppiter ſunt maſculini.

¶ Qꝛ: aũt dixit propter humiditatem que in eis eſt. vult dicere ꝙ humiditatem faciunt in terrenis. Sol tñ ⁊ mars ſunt maſculini: eo ꝙ faciũt calorẽ ⁊ ſiccitatem in rebus

Et iuppiter qꝛ facit calorē ⁊ calor hũiditatē deſiccat. ⁊ ſaturnꝰ qꝛ mltũ infrigidat ⁊ frigꝰ magnũ ꝯgellat hũiditatē.

¶ Mercuriũ vero qm̃ ſiccitatē ⁊ hũiditatē eq̃lr opaṫ: i vtroq3 gñre ſocietatē habere dixerũt.

¶ Et mercuriꝰ hꝫ pticipationē cũ ãbobus gñeribꝰ: eo ꝙ facit ſiccitatē ⁊ hũiditatē equaliter.

¶ A verbo intelligimus ptholemei ꝙ mercurius facit cõplexionem medianam inter calorem ⁊ frigiditatem ⁊ facit humiditatem ⁊ ſiccitatez viſibiliter ⁊ q̃nq3 alias. Nũc autē īſpicias q̃uo intellexit ptholo. ꝑ regulas antedictas q̃ rõne facit vnuſq3 pla ꝓpe opus ſuum.

¶ Aiunt etiam planetas vt ita dicam maſculinizare ⁊ feminizare ſecũdũ figuras que in ſui cuz ſole collatione formantur. Nam cum ipi ſolez ꝑcedētes orientales exiſtũt maſculini: cũ vero ſolē ſeq̃tes occidētales fuerit feminini dicũt.

¶ Et dixerũt ꝙ plē dãt virtutē maſculinaz ⁊ femininã pp figuras quas hñt in reſpectu ſol: qꝛ qñ ſunt orientales añ ſolē: ſunt maſculini. ⁊ qñ occidentales ſequentes ſolem ſunt feminini.

¶ Uult dicere ꝙ ſapientes antiqui dixerũt ꝑ experientiaz ⁊ rõnez ꝙ planete ſũt diuerſorũ operũ ꝓpter figuras quas hñt reſpectu ſolis diuerſas. qꝛ qñ fuerint oriētales ꝙ aſcēdant ante ſolem extēdētes virtutē ſuam ſuꝑ terrã: anteq̃ virtus ſolis aſcendat: erunt maſculini. Et quãdo fuerit occidentales erit cõtrarium. Et propter hoc cõuenit: vt quãdo fuerint orientales habeant vim maiorē: ⁊ ꝙ opus ſuuz magis appeat q̃ cũ fuerit occidētales. Et qꝛ virtus maſculina maior ē feminina virtute: cõuenit rõne ⁊ experientia: ꝙ plē dēt vim maſculinã: qñ fuerint orientales: qꝛ tũc hñt viz maiorē. Et qꝛ cũ ſol aſcēdit pꝰ eos hũiditates quas fecerũt exugat. Et ꝙ dent vim femininã: qñ fuerint occidentales: qꝛ tũc hñt viz minorē: ⁊ qꝛ hũectant id qđ deſiccat ſol.

¶ Idem etiam per figuras quas in orizonte formant habere probantur. Cum enim in locis fuerint que ſunt ab oriēte vſq3 ad celi medium: vel ab occidente vſq3 ad oppoſitum medij celi ſub terra: ſunt maſculini: eo ꝙ cum ſunt orientales ea morantur in parte: a qua procedit vētus qui vocatur aſſabe. In duabus autem quartis reſiduis ſunt feminini: ob hoc quoniam partez illam optinent vnde procedit adabor.

¶ Et erit hoc etiã propter figuras quas habent reſpectu orizõtis. quia quando fuerunt in oriente quod eſt aſcendens vſq3 ad medium celi ⁊ ab occidēte vſque ad angulum terre: qui eſt mediũ celi de ſubtus terram ſunt maſculini. quia quando ſunt in iſtis locis ſunt in directo venti qui dictus ē ſolanꝰ. ⁊ qñ ſunt i alijs duobꝰ q̃rtis ſunt feminini. eo ꝙ ſunt i directo vēti occidentalis.

¶ Poſtq̃ ptholemeus monſtrauit id qđ operantur plē: naliter dando vim maſculinã ⁊ femininã monſtrat nunc nobis q̃uo de h eodē ꝑ accñs opanť dicēs nobis primo. id qđ operantur reſpectu ſolis primo modo mõſtrat id qđ operãtur reſpectu orientis: vt dat nobis per has regulas cum ꝑſciamꝰ alia opa que per accidens operantur: qm̃ firmamētum omni hora diuiſũ ſe ponit in quarta quarta: qꝛ ipm diuidit circulus orizontis ⁊ circulus meridiei ⁊ qđlibet horum q̃tuor q̃rtoꝝ hꝫ viz ab alio quarto diuiſã: qꝛ q̃rtũ qđ ē a medio celi vſq3 ad occñs: ē locus vñ mouetur ventus occidentalis ſicut nãles ⁊ phyci monſtrauerũt: ⁊ tenēt ꝙ ventus ſolanꝰ ꝑfectior ⁊ ſiccior ſit q̃ occñtalis. vñ ⁊ ſꝫ hoc cõuenit ꝙ ꝓmũ q̃rtũ qđ ē oriētale: ſit đ nã maſculina: ⁊ q̃rtuz occñtale đ nã feminina. Et qꝛ ea q̃ oppoſita ſũt viz hñt eq̃lē ꝯuenit ꝙ vt q̃rtũ qđ ē ab occñdēte vſq3 ad mediũ celi đſubtꝰ terra hēat vĩ ſic magnã: vt oriētale: ꝓ eo qđ oppoſitũ ē eidē. Et ꝙ q̃rtũ qđ ē a medio celi đſubtꝰ terra vſq3 ad oriens hēat vĩ ſic magnã: vt q̃tũ occñtale ſibi oppoſitũ. ꝑ hec .n. v̈ba đdit nobis ptho. regl'ã q̃ poteris alia mlta ītelligere Et đdit tibi viã q̃ ītelligas nãm .iz. domoꝝ q̃ ſiũt in firmamēto ꝑ accñs: ⁊ hoc exprimet tibi ante.

¶ In diurnis ⁊ nocturnis. Caplm. VII.

Quoniam item duo ſunt ſpatia ex quibus tempus efficitur. Quoꝝ alterum dies eſt: qui proprie maſculinizat propter calorem eiuſq3 vim efficacez atq3 mouētem. Alterum vero nox eſt qui feminizat propter illius humiditatem atque quietem.

¶ Quia ſtelle operãtur qualitates primas in terrenis conuenit vt diuidant alia oppoſita: ⁊ ſecũdũ hoc earum alique habent diem alie vero noctē. Et ſimiliter quia hec duo ſunt partes qbus fit tempus ⁊ dies maſculinat proprie propter virtutem ⁊ calorem operatricem que exiſtit in motu ē de die: ⁊ nox effemiat ꝓpter frigiditatē ⁊ operatricem que eſt quies ⁊ tranquillitas.

¶ Tp̃s fit đ rebꝰ ꝯtinuis ⁊ oĩs res ꝯtiua ſēꝑ diſtonē recipit ⁊ pp h diuidiť tp̃s i ãnos mēſes dies ⁊ horas: ⁊ ꝑtes horaꝝ ⁊ alias fractiões. Et i die ē tp̃s q̃ ſol ꝯplet reuolutionē vnã a pte q̃ aſcēdit donec alia vice aſcēdat: ⁊ h diuidiť in diē ⁊ i noctē. ⁊ diēs ñ diuidiť ad aliã nãz: qꝛ ps diei ē ⁊ ſilr nox. vñ ꝯuenit ꝙ due ꝑtie qbꝰ tp̃s manifeſte ꝯpõiť. ſint nox ⁊ dies. tñ dies maioris v̈tutis ē: eo ꝙ v̈tꝰ ſolis extēdiť ſuper terrã cũ q̃ mouēt alia ⁊ vegetabilia creſcũt. Et gñalr ī aĩalibꝰ ⁊ rebꝰ oĩbꝰ ſe mouētibꝰ hꝫ ſol viz maiorē đ die q̃ đ nocte. ita ꝙ vř ꝙ ſol ſit ille q oĩa moueat ſine illo medio. nox ãt đbilioris v̈tutis ē: qꝛ v̈tꝰ ſol' abſcõdita ē ſubter terrã: ⁊ pp h ꝯuenit vt aĩalia requeſcãt. Amplꝰ calor mãifeſtior ē đ die q̃ đ nocte. nã đ nocte creſcũt hũiditates qm̃ hēmꝰ ſũ oſitates hñidas q̃ đ nocte magis i aere ꝯiũgũť ⁊ expergunť de die. vñ ex hoc toto cõuenit vt nã diurna maſculina ſit ⁊ nocturna feminina.

¶ Lunam ac venerē nocturnas: ſolem autem ⁊ iouem diurnos eſſe dixere. Mercurium vero velut prediximus vtriſq3 ſocium fecere.

¶ Dixerunt ꝙ venꝰ ⁊ luna ſũt nocturne ſequēdo primã rõnez ſuã ⁊ ꝙ ſol ⁊ iuppiter ſũt diurni: ⁊ mercurius habet cum iſtis participationem vt diximus.

¶ Qđ dixit ſequēdo rõnē ſuã. vlt dicere ꝙ ſciuerũt q̃ erant ſtelle diurne ⁊ q̃ nocturne. rõne maſculini ⁊ feminini. Et qđ ſciuerũt ꝑ rõnez poſtmodũ ꝑ expiētiã certificauerũt.

¶ Et cum in oriente diurnuz in occidente vero nocturnum eſſe retulere.

¶ Qꝛ mercurius cũ eſt in parte oriētali eſt diurnus. ⁊ cuz eſt in parte occidētali nocturnus.

¶ Ptholemeꝰ ſignificat nobis in hoc qđ dixit de mercurio: q̃lr ſtelle ꝑ accñs opanť: qm̃ oriēs cuȝ in eo apparēt ſtelle: cū aſcendūt: ⁊ deinde moueť vētus ſolanꝰ: ꝯuenit vt hēat vim maiorē ⁊ manifeſtiorē q̃ȝ occñs: qm̃ i occidēte cadunt ſtelle: ⁊ vētus occidētalis abide moueť. ⁊ q: mercuriꝰ facit medianā ꝯplxonē īter calorē ⁊ frigiditatē: ꝯuenit ꝙ qñ fuerint in oriente ad maſculinū ꝑtineat ⁊ diurnū. ⁊ cum in occidēte ad femininum ⁊ nocturnum.

¶ Infortunā autem vtrāq; ſuper hos duos modos diuiſere: preter ꝙ hoc non naturalter ſed ꝑ contrarium fecerunt.

¶ Et participarūt ēt ad has duas maneries planete duo qui ſubſtantiā habent corruptionis ⁊ deſtructionis. vnde non ſequuntur in hoc naturalem rōnē primā: ſed aliaȝ diuerſam.

¶ Aperte dixit h̄ nobis Pthol. ꝙ qcqd dixit vſq; huc ē ſm̄ rōnes nāe. ⁊ hoc qđ nc̄ dixit ē alteriꝰ maneriei: vlt dr̄e ꝙ h̄ de quomō logť ē cū rōne nāꝝ diuerſis ab ea q̃ añ dixit.

¶ Nam cum res cōſimiles rebus quarum complexio idonea eſt commiſcentur earum valitudines meliorantur.

¶ Et hoc ē q: quando res ſimiles ꝯmiſcētur cū rebus bone complexionis: earum proficuum magis creſcit.

¶ Et hoc manifeſtū ē: q: res bone qñ cōmiſceť cū alijs ſibi ſiſibus ſūt maioris proficui. ⁊ ō ꝯtrario illō idē. qm̃ res male qñ cū ſiſibus cōmiſcētur ſūt maioris damni.

¶ Cum autem res diſſimiles cōmiſcentur rebꝰ deſtruentibus minuetur eorum nocumentuȝ.

¶ Et quādo res que non ſunt ꝯſimiles inuoluūtur cū malis minuunt multū ō ſuo damno.

¶ Hoc aliud vbū ē ꝑ ſe ſilr manifeſtū. q: ſi res faciētes dānū cōmiſcētur cū ꝑficiētibꝰ minuūt mltū ō ſuo dāno. ptholemeꝰ āt ꝑpoſuit has rōnes: demrāndo id qđ ſapiētes antiq ꝑ expientiā ꝓbauerūt: ⁊ īuenerūt certū. ⁊ ꝑ dādo hāc rōnē alijs talibꝰ i quocūq; loco fuerit oportunū ī nā ſtellaꝝ.

¶ Ob hoc ergo ſaturnū qui īfrigidat calori diei: martem vero quia deſiccat humori noctis aſſimilauerūt. iō. ſ. ꝙ vterq; iſtorum cā ciꝰ tēperabitur complexio qualitati temperate complexionis aſſimilabitur.

¶ Et q: ſaturnꝰ ē frigidus multū poſuerunt euȝ cū calore diei: ⁊ q: mars eſt ſiccus valde poſuerunt ipm cum humiditate noctis. ⁊ vterq; eoꝝ quando ſua complexio temperatur fit conueniens ſtatui complexiōis temperate.

¶ Nā ē q̃ oēm rē tēꝑat. ⁊ poſtq̃ȝ ſaturnꝰ frigidꝰ ē nimiū poſuit eū diurnū: vt nā diei eū ꝯtēperȝ ſuo calore. q: ſi feciſſȝ ipȝ nocturm auxiſſȝ i ſui dānū nimiū ſuā mēſura. martē ſilr eo ꝙ nimiū ſiccꝰ ē. poſuit nocturnū vt noctis hūiditas minuat aliqd de magna ſiccitate ipſiꝰ. q: ſi eū feciſſet diurnū auxiſſet ſine mēſura mltū l dānū ſuū. Et qñ ſapiētes antiq expti fuerūt nāȝ hoꝝ duoꝝ plaꝝ iuenerūt ſaturnū eē diurnū. martē vero nocturnū ꝑ aliā rōnē diuerſā ab ea quā añ dixerūt primā. nā hāc iuenerūt rōnē de ꝯtēꝑando nāe ⁊ cōueniētē vt a vbis itelligas ptholē. ꝙ i fortune ꝯplxonē bonā faciūt aliqñ: qñ de opibꝰ ſuis minuūt opa alioꝝ q̃ ꝯria ſunt eis. Expedit ēt vt i h̄ iſpicias q̃lȝ loco qđ tibi accīt ī hac ꝑte.

¶ In fortitudinibus figuraꝝ que formantur ſm̄ ſolis poſitionem. Capi. VIII.

Dixit Hali.

Ptho. aūt vult i hoc caplo oñdere quō ſcias vtutes: quas hñt ſtelle ꝑ accñs: ſicť mrauit vſq; huc q̃lr ſcire poteris vtutes quas habent per eēntiam

Luna itē ⁊ tres erratice ſtelle ſoli ſuprapoſite diminutionē ⁊ augmentum i ſuis proprijs viribꝰ aſſumūt. ſ. figuras q̃s i collatōe ſol' effigiāt.

¶ Luna ⁊ tres planete erratici q̃ ſunt ſupra ſolē recipiūt augmētum ⁊ decremētum i virtutibus ſuis proprijs ſm̄ figuras quas hñt in comparatōe ſolis.

¶ Vult dicere ꝙ opus ſuarum ꝑpriarum ⁊ nālium augetur ⁊ minuitur in eorum planetarum figuras i ꝯparatiōe ſolis. nam añ docuit nos ꝙ planete q̄ ſūt ſuꝑ ſolē: ſūt ſaturnus iuppiter ⁊ mars. ⁊ ꝑpterea dixit eos erraticos: vt inde extrahas ſtellas foras que ſunt etiā ſuꝑ ſolem.

¶ Luna nāq; a ſua pria cornicľatōe vſq; ad ſuā primā dicothomitatē humectat: ⁊ inde vſq; ad plenilunium calefacit: ⁊ inde vſq; ad dicothomitateȝ ſcđaȝ deſiccat: deīde vſq; quo occultetur: ⁊ ī directo ſolis exiſtat infrigidat.

¶ Quia luna ab hora q̃ naſciť donec ſit in prio luminis medio humiditatē ꝑprie opať: ⁊ ab hora medij prime lucis donec ſit plena opať calorem. ⁊ ab hora q̃ ē plena vſq; ad horā medij ſecūdi opať ſiccitatē. ⁊ ab hora medij ſcđi vſq; ad horā q̃ abſcondiť ⁊ ſepať a ſole opať frigiditatē.

¶ Opꝰ lune ꝑpriū ē hūiditatis. ⁊ q: poſtq̃ȝ icipit in luce creſcere accidit calor eius qualibȝ die creſcit: ⁊ calor ſēꝑ apit poros: digelat hūiditatē ſpiſſā ⁊ gelatā: et facit eā decurrere: ꝯuenit vt lūa ab hora q̃ ſepať a ſole donec ſit dimidiata i luce: hūiditatē ſolūmō vt ꝑlimū opeť. ⁊ poſtq̃ȝ ſepať a 4a ſiniſtra ſolis ⁊ vadit ad oppōnē ſuā creſcit magis calor eiꝰ ꝑꝑ magnā lucē quā hȝ. ⁊ poſtq̃ȝ ſepať ab oppōne ſolis ⁊ vadit ad eiꝰ dextrā quartam creſcit magis calor eiꝰ: eo ꝙ lux eiꝰ ē multū ſuꝑ terrā: ⁊ ꝑꝑ hoc exugat hūiditates: ⁊ ꝯuenit ꝙ opeť ſiccitatē. Et poſtq̃ȝ ſeparať a dextra q̃rta ſolis ⁊ vadit vt iūgať cū eo: lux ſua multū minuiť oi die ⁊ ꝯuenit ꝙ frigiditas ſequať hūiditatē ipſā donec ſepeť: eo ꝙ calore minuiť oi die ꝑꝑ minutōeȝ ſue lucis. ⁊ ſm̄ h̄ fiūt i luna quatuor ſtatꝰ. pmꝰ ē etati pueritie ſilis ⁊ tpi vis. 2ꝰ ē ſilis etati iuuētutis ⁊ tpi eſtiuali. 3ꝰ ē ſilis etati ſenectutis ⁊ tpi autūnali. ⁊ 4ꝰ ē ſilis etati decrepite ⁊ tpi hyemali. Nūc āt lucratus ē alias regulas ꝑ hec dcā: qbꝰ cuȝ eis admixtis alijs regulis eēntialibꝰ opatōis ꝑꝑe lūe mlta itelligere poteris ad lunam ꝑtinētia. vbi grā: q: qñ fuerit hūida dmrat femias. ⁊ maſcľos qñ ſicca fuerit. ſilr qñ calida demonſtrabit maſculos. ⁊ feminas quando frigida.

¶ Stelle vero matutinales ex quo apparēt de ſub radijs ſolis vſq; ad ſuā ſtationē primā magis humectāt. ⁊ a ſtatōe ſua prima vſq; ad veſpertinā aſcēſionē magis calefaciunt: ⁊ ide vſq; ad ſtatōem ſcđam plus deſiccāt: a qua vſq; ad ſuā occultationem magis infrigidant.

¶ Planete erratici dicuntur ſolummodo ma-

tutinales: q̄ñ ab hora qua exeũt ꝺ ſub radijs ſolis vſqꝫ ad ſuã ſtationẽ primaꝫ humectant magis. Et a ſtatiõe prima ꝙ prima nocte aſcẽdunt calefaciũt magis. ⁊ deĩde ꝙ prima nocte aſcendunt vſque ad ſtatõem ſcðam deſiccant magis ⁊ a ſtatõe ſcðã donec ſint occidẽtales ĩfrigidãt magis.

℄ Planete erratici qui dicuntur ſolummodo matutinales ſunt tres exiſtentes ſuper ſolem. ſcilicet ſaturnus: iuppiter ⁊ mars quoniam iſti ſolummodo apparent exeuntes de ſub radijs ſolis in mane. Et venus ⁊ mercurius exeundo de ſub radijs ſolis apparent quandoque in mane: et quandoque in nocte. Et lux horum trium cum fuerint orientales incipit omni die augeri donec ſe ponunt in ſolis oppoſito ꝙ prima nocte aſcendunt: ⁊ poſtmodo lux eorum incipit minui omni die donec coniungantur cum ſole. vnde conuenit vt habeant pro augmento ⁊ decremento ſue lucis talem ſtatum qualem luna: ita ꝙ dum ſũt orientales donec ſint in ſtatione prima operantur humiditatem per accidẽs: ⁊ a principio ſue retrogradationis ꝙ prima nocte aſcẽdũt: operantur calorem per accidens. ⁊ dum aſcendũt prima nocte vſqꝫ ad ſtationem qua incipiunt dirigi operantur ſiccitatem. ⁊ dum ſunt directi donec coniũguntur cum ſole: operantur frigiditatem in manerie que lune accidit. Et conueniens eſt ꝙ ratio ꝓpter quam eſt hoc ſit id quod volo dicere. Dico enim ꝙ dum exeunt de ſub radijs ſunt ſimiles etati pueritie. ⁊ poſtq̄ incipiunt retrogradari donec oppoſiti ſint ſoli: ſunt ſimiles etati iuuentutis. Et poſtq̄ ſeparantur ab oppõne donec incipiunt dirigi: ſunt ſimiles etati ſenectutis. ⁊ poſtq̄ diriguntur donec iungantur cum ſole: ſunt ſimiles etati decrepite. huiꝰ autem ſimilitudinis ratio eſt. q2 virtus ſtellarum eſt cum virtute ſolis cõmixta. ⁊ ſui motus ſunt naturaliter ligati cũ motu ſuo. ⁊ omnes ſue virtutes ſequunt̃ virtutes ſolis ⁊ lune. ⁊ q2 notificãdo hos ſtatus lune ſufficere cognouit: nõ oportuit: vt in venere et mercurio notificaret eoſdem. Quod enim in hoc loco exp̄mitur te intelligere oportet. q̄ñ aliquorum eſt opinio ꝙ hi planete operantur hoc ſm̄ ꝙ ſunt circa terram vel longe. ⁊ hec eſt falſa ratio. q̄ñ eo ꝙ ſint circa terram non operant̃ rem aliam: niſi ꝙ ſunt ſolũmodo maioris virtutis. ⁊ quando ſunt longe minoris: q2 magis elõgati ſunt. Et aliqui vadunt ꝯtra ptholemeũ in eo qð dixit ante. q2 quanto planete ſunt magis circa terram: tanto magis eorum virtus apparet. nam ſicut dixerunt nos inuenimus planetas retrogrados eſſe debilis operis. ⁊ eſt manifeſtum ꝙ ſunt magis circa terram. nos autem nõ dicimus ꝙ ſit ita. ⁊ ſi deus nobis vitam preſtiterit: ⁊ fauorem in gloſando almageſtũ meliꝰ hoc diſtinguemus. Iſtis tamen reſpondere volumus ſm̄ ꝙ hoc debet intelligi a verbis ptholemei: dico ꝙ planete retrogradi ſunt ſicut homines peregrini qui eo ꝙ habeãt vim magnam: non poſſunt ſic bene opera ſua facere. huiꝰ enim ratio nãlis: q2 opus trium plaꝝ ſupioꝝ cũ ſint retrogradi eſt opi ſolis ꝯtrarium: ⁊ opus ſolis vicit ⁊ ſuperat: eo ꝙ eſt cõmixtum cũ eoꝝ opere ꝓpter oppõnem: ⁊ opus eoꝝ debilitatur ꝓpter ſolẽ q fortificat ſe de illis. Et qnãdo venus ⁊ mercurius ſunt retrogradi eo ꝙ virtus ſua inuoluitur cũ illa ſolis: nõ apparet opus eorum complete ſicut ad eos ꝑtinet. Et ſi dixeris cõtra hoc q̄ñ plus cõmiſcẽtur cũ ſole: poſſumꝰ intelligere magis qð mutatiões faciunt in ope ſolis. Reſpõdeo tibi cum hoc eodẽ ⁊ dico ꝙ non habent ĩ eis v̄tutẽ cõpletã per ſe: niſi q2 mutant virtutẽ ſolis. ⁊ virtus ſolis hec ẽ q̄ vincit ⁊ q̄ operat̃. volo enim res tibi dicere de venere ⁊ mercurio ſm̄ eoꝝ figuras quas hñt ĩ reſpectu ſolis. Dico ꝙ venꝰ ⁊ mercuriꝰ poſtq̄ ſeparant̃ a ſole ꝙ ſunt directi ⁊ apparẽt prima nocte donec eoꝝ directio cõpleat̃ ⁊ reuertãtur ad ſolẽ ⁊ iungantur cum eo: hñt ſtatus quatuor ſm̄ ꝙ ſunt longe a ſole vl' circa. primꝰ. n. ꝙ humectat: donec ſũt ĩ medio ſue directionis. ſcðs ꝙ calefaciunt donec ſũt ad ſtationẽ primã. tertiꝰ ꝙ deſiccant donec ſũt ĩ medio ſue retrogradatõis. quartus eſt ꝙ infrigidãt donec ſũt cõbuſti. ⁊ hoc ſimile eſt eis qð eſt dictum ꝺ planetis ſuperioribꝰ. ⁊ tu ipſe ĩtelligere poteris ab eo qð diximus. Et poſtq̄ ſeparantur a ſole retrogradi exiſtentes: et apparent in mane donec eorũ retrogradatio ꝯpleatur et fiũt directi hñt etiã ſtatꝰ quatuor ſimiles ipſis quatuor: tñ q2 ſũt directi in eoꝝ exitu de ſub radijs quando ſũt occidentales. et q2 ſunt retrogradi in exitu eoꝝ de ſub radijs q̄ñ ſũt orientales. et cõuenit vt habeãt vim maiorem quando ſũt occidẽtales q̄ q̄ñ ſũt oriẽtales. Et aliq̄ dixerũt ꝙ humectant q̄ñ ſunt orientales: eo ꝙ virtus earũ extendit̃ ſuꝑ terram an̄ q̄ virtus ſolis: et ꝙ deſiccant q̄ñ occidentales.

℄ Planum eſt etiam ꝙ cum he cõmiſcentur ad inuicem differẽtes qualitates in aere mlt̄is modis operantur ſm̄ vniuſcuiuſqꝫ proprie fortitudinis victoriam.

℄ Et eſt manifeſtũ ꝙ quando cõmiſcentur vnꝰ ſcilicet cum alio: operantur in aere multas manieres ſtatuum diuerſorum ſm̄ ꝙ eſt virtus ꝓpria cuilibet vt plurimũ ⁊ ſuus motꝰ ſm̄ diuerſitatẽ figurarum ſit quando velit.

℄ Vult dicere: ꝙ ſtelle quando cõmiſcentur vna. ſ. cum alia operantur in aere ꝓpter eſſentiales ⁊ accidentales virtutes ſuas multas manieres mutationum ⁊ diuerſarum naturarum valde ſm̄ numerum complexionum diuerſarum quibus ſue virtutes die qualibꝫ componuntur. ⁊ eſt manifeſtum ꝙ vincens in qualibet harum complexionum erit illa que habuerit vim maiorem ſm̄ loca planetarum ⁊ ſm̄ virtutem cuiuſlibet in ſe ꝑut ante intelliges. Et ꝙ virtutes eſſentiales ſtellarum mutantur aliquantulum ſm̄ diuerſitatem ſuarum figurarum ⁊ locorum in reſpectu ſolis ⁊ orizontis. Et poſtq̄ ita eſt in aere nos circundante conuenit vt accidat idẽ in hominibus ⁊ rebus omnibus reſpiciẽtibus opus a ſtellis.

℄ In fortitudinibꝰ ſtelllaꝝ fixaꝝ.

Capitulum IX.

Cum de naturis ſtellarum fixarum quas ſm̄ ſuorum operum proprietatem aſſumunt tractatus predcã ſequatur: hec conſequenter incipiamus: earumqꝫ variationes per experimenta repertas cõmemoramus.

℄ Et poſtq̄ ſequitur hoc quod diximus loqui de natura ſtellarum que non ſunt eratice in his que habẽt ſcðm opus proprium ſuum volumꝰ in hoc opere incipere dicturi ĩmutationes inuentas in eis quãdo rectificate fuerint.

℄ Vult dicere ꝙ loqui de ſtellis fixis debet ſequi id quod locutus eſt de ſtellis erraticis. q̄ñ earum motus proprius non mutatur. Quod autem dixit que habent ſm̄ ꝓprium opus: vult dicere ꝙ earum opera de quibus loquetur ſunt opera que habent ſolummodo per eſſentiam: ⁊ non de illis que habent per accidens. quoniam opera accidentalia que habent ſunt eiuſdem manerici quam dixit de tribus planetis ſuperioribus. Et id quod dixit: ꝙ fuerunt eis inuente quando rectificate fuerunt: vult dicere ꝙ earum opera de quibus loquetur: ſunt que eis inuente fuerunt propter ex

periẽtiam ſm opus earum cuiuſlibet in terrenis.

¶ Ex quibus earum ſimilitudines cum ſtellis erraticis indicemus.

¶ Et monſtrabimus in hoc ſimilitudinem quã habent cum natura ſtellarum erraticarum.

¶ Poſtq̃ Ptholemeus locutus fuit complete de ſeptem planetis mobilibus: ⁊ ſol ⁊ luna ſunt domini ⁊ principes ſu̅t per omnes ſtellas. quia eorum opera manifeſtiora ⁊ viſibiliora ſunt illis omnium aliorum ⁊ cetere erratice habent complexiões ſimiles illis ſolis ⁊ lune. Et apparitio ſuoꝝ operum eſt mediana inter magnam apparitionez duoꝝ luminarium: ⁊ modicam aparitionem operum ſtellarum fixarum; habuit ponere ptholemeus planetas erraticos: ſicut regulam pro ſciendo virtutem ſtellarum fixarum i cõporatione erraticorum: ſicut poſuit duo luminaria ꝓ ſciendo virtutes ſtellarum vel planetarum erraticorum. in aliquibus tamen locis poſuit duo luminaria pro ſciendo virtutes aliquarum ſtellarum fixarum.

¶ Et primum quidem earuꝫ que in ipſius circuli ſignorum figuris ſunt memoriã ꝑmittamus.

¶ Et nominabimus primo harum illas que ſu̅t in figura zodiaci ſignorum.

¶ Signa ſunt loca vnde vadunt ſtelle ⁊ mutantur đ ſignis ad alia: ⁊ ſunt numero ſigna duodecim hoc modo quem tibi dicam. imaginarẽ nũc qũo ſi eſſent partes circuli in quo vadit ſol per ſuperficiem duodecĩ partes equales. ⁊ ꝙ eas diuidunt circuli magni in ſphera. ⁊ eſt manifeſtuꝫ ꝙ hi circuli ſe coniungent in duobus pũctis oppoſitis. ſ. alij ꝙ maius ſpacium quod eſt inter vnum ⁊ alium eſt in circulo ſolis ſolummodo. ⁊ quantomagis elongantur duo circuli a circulo ſolis: tantum magis augmentantur. cum autem h̃ imaginaueris: ꝯuenit te ſcire ꝙ ſpaciũ qđ fit i ſphera interſecata a duob⁹ dc̃is ſignũ: zodiac⁹ tñ ẽ circul⁹ de me⁹ iſtoꝝ ⁊ iſte circulus de medio iſtorũ: eſt locus vbi ẽ ſemper circulus ſolis ⁊ lune ⁊ aliorum planetarum erraticorum. Et qꝛ ptholeme⁹ inuenit ſtellas fixas que ſu̅t i hoc zodiaco manifeſtioris operis: eo ꝙ motus ſuus eſt ſemper in via mobilium: ⁊ earum virtutes commiſcentur magis cum virtutibus mobilium: locutus eſt primo de earum operibus q̃ꝫ vireſaliaruꝫ: ⁊ nominauit eas vnaꝫ ⁊ vnã ſm ordinẽ ſignoꝝ.

¶ Stellarum itaqꝫ res in vertice arietis exiſtentiũ cõmixtis virib⁹ ſaturni ⁊ martis aſſimilãt.

¶ Opus illarum ſtellaruꝫ que ſunt i capite arietis eſt ſimile cõmixtioni que fit ex virtute ſaturni ⁊ martis.

¶ Duodeciꝫ ſigna nominata fuerunt a nominibus figurarum que ſunt in zodiaco: ita ꝙ nomen cuiuſlibet eorum accipit nomen figure que eſt in eo circa zodiacum: qꝛ figura exiſtens extra zodiacũ poteſt eſſe talis ꝙ capiet duo ſigna. Et manifeſtum eſt ꝙ cum ſtelle fixe moueantur lõgo tempore conuenit vt nomina ſignorum mutentur quando figura mutabitur de vno ſigno in aliud. Et ptholemeus qñ inuenit ſtellas fixas multas eſſe illas earum que ſunt in loco vno coniunxit: eo ꝙ virtutes earum cõmiſcentur ⁊ fiũt ſm virtutem vnam: ⁊ locutus fuit ex eis ac ſi eſſent ſtella vna: ꝑut rettulit in hoc loco. quia ſtelle que ſunt in capite arietis: habent virtutẽ ſimilem virtuti commixte ex saturno ⁊ marte. Et iam patefactum fuit nobis ꝙ virtus ſaturni ẽ facere frigiditatẽ magnã ⁊ aliq̃tuluꝫ ſiccitatis. ⁊ illa martis ẽ maxie ſiccitatis adeo ꝙ ꝯburit. vñ ſm hoc cõuenit ꝙ ſtelle fixe que ſunt in capite arietis ſint ſiccitatis maxie ⁊ complete. ⁊ ꝙ ſint temperate inter caliditatem ⁊ frigiditatem. ſed tendunt magis verſus frigiditatẽ. poſtmođ ꝯuenit vt parum infrigidẽt ⁊ deſiccent multũ. ⁊ poſtq̃ꝫ ſunt talis manerici expedit vt operentur in terrenis talia opera q̃lia pertinent ad complexionẽ talem: ⁊ qualia ſm regulas q̃s ante diximus ſequi debent. conuenit enim vt hoc i tua memoria recondes ſuꝑ eo toto quod in hac ratõe dixit Ptholemeus: ⁊ ſic nõ egebis magna gloſa. nunc autem auſculta id quod docet ptholemeus.

¶ Earum vero que in eiuſdem ore ſunt vires: mercurij viribus ſimiles eſſe ꝑhibentur que etiam lꝫ modicum ſaturni virib⁹ aſſimiliãtur.

¶ Et virtus earum que ſunt in ore arietis eſt ſimilis illi mercurij ⁊ parũ virtuti ſaturni.

¶ Uult dicere ꝙ modicum infrigidant ⁊ humectant.

¶ Opus autem earum que in eiuſdem pede poſteriori ſunt: ab operibus martis non differunt ⁊ que in ipſius cauda locantur viribus veneris ſequuntur.

¶ Et que ſunt in pede poſteriori habent virtutẽ ſimiliter martis. ⁊ que ſunt in groppa ſunt ſimiles virtuti veneris.

¶ Docuit nos ꝙ in omnibus ſtellis que ſunt in figura arietis vincit ſiccitas: ⁊ tendunt magis ad complexionem martis.

¶ Stellarum autem q̃ in tauro ſu̅t illius complexio que eius inſiſtit humero: a veneris complexione non diſtat: ⁊ etiam ſaturni cõplexioni modicum aſſimilatur.

¶ Et que ſunt in cauda tauri habent complexionem ſimilem complexioni veneris: ⁊ aſſimilantur aliquantuluꝫ complexioni ſaturni.

¶ Hec eſt figura ſecunda ſignorum: ⁊ vult dicere ꝙ virtus harum ſtellarum eſt frigida ⁊ humida.

¶ Athorace vero cõplexio martis ⁊ lune cõmixte cõplexioni ſimilis fore ꝓbatur.

¶ Et que dicte ſunt pleiades habẽt complexionem ſimilem cõplexioni lune ⁊ martis.

¶ Ptholemeus dedit in hoc comparationeꝫ lune. ⁊ ſꝫ hoc conuenit vt ſint pleiades complexio temperata iter humiditatem ⁊ ſiccitatem: ⁊ ꝙ tendant verſus calorem: ⁊ conuenit cum hoc vt a ptholemeo intelligas: ꝙ ſi ſtellarum que ſunt duorum planetarum contrariorũ ſimilitudo per vnũ equale fuerit: ipſe temperate complexionis erunt: ⁊ operabuntur ambe ad ambos planetas opera pertinẽtes: ⁊ ſi nõ propter complexionem equalem: tendẽt ambe ad complexionem vnius.

¶ At ſtellarum in tauri vertice lucidioriſqꝫ clare rubedis ſi̅litudinem gerit ⁊ dicitur aldebaran illius inquam complexio a martis complexione non elongatur. Aliarũ vero que ibidem ſunt complexio ſaturnine complexioni coequatur ⁊ martialis complexionis ſimilitudineꝫ gerit aliquantiſper.

¶ Et de his que ſunt in capite tauri complexio lucentis q̃ in eis eſt: cui⁹ color tendit verſus vermilionũ finũ q̃ eſt aldebaran: complexioni mar

tis aſſimilatur. Cetere vero que ibi ſūt habent complexionem ſimilem complexioni ſaturni et parum illi mercurij.

¶ Quod dixit Aldebaran planum eſt. cōuenit tamen ſm̄ hoc ꝙ alie ſtelle que ſunt in capite hēant ꝯplxonē multū frigidā: ⁊ ꝙ operentur ſiccitatem magis ꝙ̄ humiditatē: ⁊ ꝙ aliquando humectent.

¶ In ciꝰ aūt cornuū cacuminibus poſite idem qđ mars operantur.

¶ Et q̄ ſūt in capitibꝰ ſuoꝝ cornuū habent complexionē talē q̄lis eſt illa martis.

¶ Stellarū item q̄ in geminorum ſigno ſite ſūt: ſūt ille q̄ in ſuis collocātur pedibus a mercuriali qualitate non recedūt: ⁊ q̄uis modicū qualitati veneris aſſociantur.

¶ Hec tertia figura ⁊ caꝝ que ſūt in gemini pedibus habent complexionē vt eſt illa mercurij: ⁊ aſſimilaṫ parū complexioni veneris.

¶ Scđm hoc conuenit vt operentur humiditatem magis ꝙ̄ ſiccitatem.

¶ Lucidiores vero ſtelle in eorū corꝑis poſite ſaturnine coequanṫ complexiōi. Due quoqꝫ magne ſtelle in corum duobus capitibꝰ impreſſe ſūt quarū prima mercurio in operibus aſſimilaṫ ⁊ vocaṫ anellar: altera vero martis cōplexionem imitatur: ⁊ diciṫ abracaleꝰ.

¶ Et ſtellarū lucentiū q̄ ſunt in ſuis corꝑis eſt cōplexio talis ſicͭ illa ſaturni. Et duarū ſtellarum magnarum q̄ ſunt in duobꝰ capitibus: virtꝰ aūterioris. ſ. carū eſt talis vt illa mercurij. ⁊ he ſtelle vocantur in greco aſlalon: hec eſt pes gemini. Et alia ſtella harū duarū habent complexionem ſimilem illi martis. ⁊ diciṫ ī greco ercides: hoc eſt manꝰ gemini.

¶ Item in cancro duarū ſtellarū q̄ in eius pede locū obtinent: opꝰ vnum eſt ⁊ idem: ⁊ operibꝰ mercurialibꝰ aſſimilatur ⁊ modicū martialibꝰ. Earū vero complexio que ſūt in ciꝰ azubene ſaturni mercurijqꝫ complexioni non repugnat. illiꝰ aūt opus que in eius locatur pectore nubiſqꝫ gerit ſimilitudinem vocaturqꝫ meeleſ: lune ⁊ martis operibꝰ equatur.

¶ Et ex his q̄ ſūt in cancro opꝰ duarū que ſūt in ſuis pedibus eſt vnū ⁊ idem: ⁊ habent talē virtutē ſicͭ ſtella mercurij: et aſſimilaṫ paꝝ illi martis. Et ille que ſūt in graſis anterioribꝰ habent vim ſicut illa ſaturni et mercurij. Et illa que ſūt in ſuis pectoribꝰ q̄ aſſimilanṫ nini: et eſt dcā peſebre: hn̄t viꝫ ſicͭ eſt illa martis et lune.

¶ Omnes Aſtrologi ſunt concordes ꝙ ſtelle que habent cōplexionem martis ⁊ lune abſcindunt proprie viſum. ⁊ hoc eſſe dico propter magnam contrarietatem que eſt in hac virtute.

¶ Duaꝝ vero ſtellarū vires q̄ ſūt ex vtraqꝫ parte meeleſ: et q̄ duo aſini dn̄r a martis et ſolis viribꝰ non recedūt: et manifeſtū eſt ꝙ hec complexio abſcidit ⁊ deſtruit.

¶ Et. due q̄ ſūt circa peſebre q̄ dicte ſūt duo aſini hūt vim ſimilē illi martis et ſolis. et ē manifeſtū ꝙ ꝯplexio talis ē abſcidens et damnans.

¶ Hic dedit ptholemeus comparationem ſolis. ⁊ vult dicere ꝙ he due ſtelle faciunt calorem ⁊ ſiccitatem magnā: ⁊ monſtrauit ſuperationē ⁊ poſſe ſapientie ⁊ cetera talia.

¶ At ſtellarum in leone duarum que ipſius inſite ſunt capiti: opus ſaturninis operibus aſſimilatur ⁊ martialibus etiam modicum. Triuꝫ vero que ī ipſius collo ſūt opera: ſaturninis operibus parificantur: ⁊ lꝫ modicum martialibꝰ operibus aſſimilantur. Stella vero lucida in corde leonis poſita: quam vocant regiam: quemadmodum iuppiter ⁊ mars operatur.

¶ Et due ſtelle que ſunt in leonis capite habēt vim vt eſt illa ſaturni: ⁊ aſſimilatur paꝝ illi martis. Et tres que ſunt in ſuo collo habent vim ſicͭ illa ſaturni: ⁊ aſſimilantur parum illi mercurij. Et lucens que eſt in corde leonis: que dicta eſt regalis habet vim ſicut illa martis ⁊ iouis.

¶ Hoc eſt cor leonis cui ſapientes antiqui nomē poſuerūt regale: eo ꝙ eſt magis circa çodiacū ceteris ſtellis magnis fixis. ⁊ eam propter hoc in prima magnitudine ordinauerunt: q̄uis ꝙ̄ in ſecunda magnitudine ſit pro certo.

¶ Stella quidem in eius dorſo poſita: Claraqꝫ ſtella in ipſiꝰ cauda locata veneris ⁊ ſaturni viribus coequentur: ⁊ lꝫ modicum mercurium in operibus imitantur. Due vero huius corꝑis ſite a veneris mercurijqꝫ viribꝰ nō diſcedūt.

¶ Et que eſt in ſuo ſpinali: ⁊ alia lucens que eſt in ſua cauda habent vim ſicut illa ſaturni ⁊ veneris: ⁊ aſſimilatur paruꝫ illi mercurij.

¶ Item in virgine illarum que in eius vertice: earumqꝫ que in illius oculo: nécnon in eius ale meridiane extremo figurantur opera: a mercurialibus effectibus non remouentur: ⁊ martis operibus lꝫ paruꝫ aſſimilātur. Alie quoqꝫ ſtelle lucide que in eius ala ſeptentrionali necnon que in eius dorſo formantur ab operibus mercurij non diſcrepant: ⁊ q̄uis modicum martis gerunt ſimilitudinem. Stella vero lucida in ciꝰ ala ſeptentrionali geſta: quam almucedeme alacaf appellāt vt ſaturnꝰ atqꝫ mercuriꝰ opaṫ.

¶ Et ex his que ſunt in virgine. Hec eſt figura ſexta compoſita figure mulieris ⁊ ſpice. Ille q̄ ſunt in ſuo capite ⁊ ala meridionalis que eſt in capite ale ſue habent vim ſicut illa mercurij ⁊ aſſimilantur parum illi martis. ⁊ alie ſtelle lucē-

tes que ſunt in ala ſua ſeptentrionali: ⁊ alie que ſunt in ſuo ſpinali habent vim ſicut illa mercurij: ⁊ aſſimilantur paruꝫ illi martis. ⁊ lucēs que eſt in ala ſua ſeptētrionali que eſt dicta anterioꝛ involuendo ſe: habet vim ſicut illa ſaturni ⁊ martis.

℃ Intelligimus ab hoc dicto ꝙ virtus mercurij vincit in ſtellis totius ſigni virginis.

℃ At opus ſtelle que dicitur azimech alaazel a veneris viribus non recedit ⁊ mercurialibꝰ aliquantiſper aſſimilatur. In eius autem pedum ſũmitate poſite. ⁊ ex ea parte a qua protrahunt fimbrias: mercurialibus ⁊ martis viribus coequantur.

℃ Et ſtella que dicta eſt alzimec alaazel ⁊ vult dicere ſummas habet vim ſicut illa veneris ⁊ parum aſſimilatur illi mercurij. Et que ſunt in capite pedum ſuoꝛum virginis in loco vnde falde ſue trahuntur habent vim ſicut illa mercurij ⁊ martis in libra.

℃ De ſtelle ſunt in figura virginis: ⁊ tamen ſunt in ſigno libre: compoſita eſt libra ex vna parte figure virginis ⁊ vna parte figure ſcoꝛpionis.

℃ Et que in extremo duarum azubene ſcoꝛpionis apparent: inſitis operibus ſaturnũ atqꝫ mercurium imitantur: ⁊ que earum medietatē optinent: ſaturni viribus aſſimilantur: ⁊ lꝫ modicũ martis ſequũtur complexionem.

℃ Et ſtelle que ſunt in duobus grafijs anterioribus ſcoꝛpionis earum que ſunt in capitibus eoꝛundem habent vim ſicut illa ſaturni ⁊ mercurij ⁊ que earum ſunt in medio eoꝛum habēt vim ſicut illa ſaturni et parum aſſimilatur illi martis.

℃ Et ex his que ſunt in iſto coꝛpoꝛe ſcoꝛpionis hic incipit octaua figura.

℃ Earum quidem que in ſcoꝛpione notantur illius luculente vires que in illius frōte ſibi locuꝫ vendicant a martis viribus non recedũt. Triũ etiam que in eius oꝛe ſunt media que lucidiſſima eſt: et parum habꝫ rubedinis vocaturqꝫ coꝛ ſcoꝛpionis: a martis operibus nō ſeparatur: et lꝫ modicum: iouis vires aſſumit. Que autem ĩ ipſius caude nodis conſtituuntur veneris et ſaturni viribus aſſimilantur. At in eius aculeo cōſtitute martis ac mercurij vires imitantur. In alatha vero locate que nubibus gerit ſimilitudinem: eumqꝫ ſubſequitur: a martis ⁊ lune viribꝰ non recedunt.

℃ Virtus lucentium que ſunt in ſuo fronte eſt ſicut illa martis ⁊ parum vt illa ſaturni. ⁊ ex tribꝰ que ſunt in oꝛe ſuo earum media eſt lucens: habens coloꝛem tendentem ad vermiliũ finum: ⁊ eſt dicta coꝛ ſcoꝛpiōis habens viꝫ ſicut illa martis ⁊ aſſimilatur parum illi iouis. Et que ſunt ĩ nodis ſue caude habent vim ſicut illa ſaturni ⁊ veneris. ⁊ que ſunt in maſcella ⁊ eſt vna q̄ tenꝫ in capite caude habent viꝫ ſicut illa mercurij ⁊ martis. Et ſtelle que aſſimilantur nubibus que ſequuntur iſtas: ⁊ eſt dictuꝫ in arabico Jacha: habent vim ſicut illa martis ⁊ lune.

℃ Stellarum iteꝫ in ſagittario: ea que ſagitte cacumen indicat: martis ⁊ lune viribus coequaꝛ̃. Earum aũt que ipſius foꝛmā arcus exprimũt: et ille que in loco contactus manus figurãtur: vt iuppiter ⁊ mars operantur. Que aũt in alatha vultus eius ſunt: ſoli et marti operibus concoꝛdant. Jllarum vero que ſunt in loco ſagitte: contactus vires: iouis viribus equantur: ⁊ lꝫ modicũ operibus mercurij concoꝛdant. In eiꝰ autem cruribus inſite: iouis ſaturniqꝫ vires nō poſtponunt Quattuoꝛ autem que ſunt in eius cauda. viribꝰ veneri ⁊ ſaturni aſſimilanꝛ̃.

℃ Et ſtelle que ſunt in ſagittario ⁊ earum que ſunt in pſicto ſagitte vim habent: ſicut illa martis ⁊ lune. Et que ſunt in arcu et pꝛeſa manus habent vim ſicut illa iouis et martis: et que ſũt in nube quam habet in facie habēt vim ſicut illa ſolis et martis. Et que ſunt in loco caſtonamenti: et eſt aſta ſagitte: hñt vim ſicut illa iouis et aſſimilatur parum illi mercurij. Reperimꝰ in alio libꝛo ita. Jlle que ſunt in loco adiunctamenti: et hoc eſt adiunctamento tirantis ſagittam habent vim ſicut illa iouis et aſſimilatur illi mercurij. Et que ſunt in bꝛachijs equi et in cruribus habent viꝫ ſicut illa iouis et ſaturni. Et quadrata que eſt in cauda equi habet viꝫ ſicut illa veneris et ſaturni.

℃ Figura ſagittarij eſt cōpoſita ex equo ⁊ homine tirāte cũ arcu ſagittam vnam.

℃ Stelle quoqꝫ capricoꝛni q̄ eius adherent coꝛnibus: a venerea complexione non diſcedunt: et martialē lꝫ paꝝ ſequũtur. Earuꝫ aũt operaq̄ in eiꝰ videntur ſaturninis operibus coequanꝛ̃ et modicum etiaꝫ veneris et martialibus: et eiꝰ in cauda foꝛmate a iouis ſaturniqꝫ viribus nō diſcrepant.

℃ Et ex his que ſunt in capricoꝛno. ſ. in coꝛnibꝰ ſuis habent opus ſicut illud veneris: et modicum ſicut illud martis. Et que ſunt in pedibus et ventre ſuo hñt opus vt illud martis et mercurij et que ſunt in oꝛe ſuo habent opus vt illō ſaturni et paruꝫ illis martis et veneris. Jlle q̄ ſunt in cauda ſua habent coꝛpus vt illud ſaturni et iouis.

¶ Jtem in aquario ſtelle que in eius ſunt hauri
torio cū his que in manu ſiniſtra figurātur: quē
admodū ſaturnꝰ ac mercurius operantur. At
eoꝛum que in coxis ſunt vires ꝗ̃ plures a mer-
curialibus operibus non diſſonant: ꝑpauce qui
dem earum ſaturninis aſſimilantur viribus. Jn
aque vero decurſu collocate: ſaturnum in ope
ribus imitantur: ⁊ ex iouis complexione modi
cum adipiſcuntur.

¶ Et ex his q̄ ſunt ī aq̄rio. ſ. q̄ ſūt in ſpatulis ſuis
cum illis que ſunt in manu ſiniſtra habēt opus
ſaturni ⁊ mercurij: Earum tū que ſunt in ſuis
coxis magis ſui opis ē: vt illud mercurij: ⁊ mi-
nus vt illud ſaturni. ⁊ que ſunt ī caſu aque ha
bent opus ſaturni ⁊ parum iouis.

¶ Stellarum vero que in piſcibus oꝛdinantur:
ille que meridiani piſcis verticem obtinēt a mer
curij viribus non diſcoꝛdant ⁊ ꝗ̃uis modicū
ſaturni vires ſequuntur. Jn eius autem oꝛe vi
ſe ad iouis ⁊ mercurij ſimilitudinē operari non
ceſſant: ſuper eius caudam ⁊ ſupꝛa filū meridi
onale conſtitute a ſaturni complexionibus non
diſcrepant ⁊ ꝗ̃uis parum mercurij viribus aſ
ſimilantur. Earū item opera que ſūt in ipſo coꝛ
poꝛe piſcis ſeptentrionalis in ipſius. ſ. ſpina io-
uis opera non refutant: ⁊ aliquātiſper venerē
imitantur. Jn filo autem ſeptentrionali fixe ve
lut ſaturnus ⁊ iuppiter opperantur. Stella q
dem lucida ſuper eius ligaturā conſtituta mar
tis gerit ſilitudinem: ⁊ mercurij modicum.

¶ Et ex his que ſunt in duobus piſcibꝰ. ⁊ hec ē
duodecima figura earum. ſ. que ſūt in capite pi
ſcis pectoꝛibꝰ meridionalꝭ: habent opus mercu
rij ⁊ parum ſaturni. ⁊ q̄ ſunt in oꝛe ſuo hn̄t opꝰ
iouis ⁊ mercurij. ⁊ q̄ ſūt ī cauda ſua ⁊ filo meri
dionali habent opus ſaturni ⁊ parū mercurij.
et que ſunt in ipſo coꝛpoꝛe pectoꝛis et ī ſpinali:
habent opus iouis et parum veneris. et q̄ ſunt
in filo ſeptentrionali habent opus ſaturni ⁊ io
uis. Et lucens que moꝛatꝰ in ligamento eſt os
piſcis hꝫ opꝰ martis ⁊ paꝝ mercurij.

¶ Hic perficitur de figuris exiſtētibus in çodiaco gegd lo
cutus eſt: ⁊ de ſtellis que in eis ſunt.

¶ Jtem de ſtellis q̄ ſūt in figuris a circulo ſigno
rum ſeptentrionalibꝰ dicamus.

¶ Et de ſtellis exiſtentibus in figuris q̄ ſūt apte
ſeptentrionis reſpectu zodiaci.

¶ Mōſtrauimꝰ añ ꝙ ſtelle fixe ī zodiaco exiſtētes ſūt ma
ioris v̄tutis ⁊ opis manifeſtioꝛis alijs. ⁊ volumꝰ nē mſrare:
ꝙ ſtelle fixe que ſunt in figuris ſeptentriōalibus ſunt ma
ioꝛis virtutis ⁊ manifeſtioꝛis operis illis que ſunt in figu
ris meridionalibus. Dicimus enim ꝙ virtutes ſtellarum
⁊ radij ſue lucis cadunt ſuper nos ⁊ ſuper angulos rectos.
aut ſuper angulos maioꝛes ꝗ̃ anguli radioꝛum ſtellarum
fixarum meridionalium. ⁊ ꝑpter hanc rationem peruenit
ad nos de virtutibus ſtellarum ſeptentrionalium magis
ꝗ̃ de virtutibus meridionalium. Et ꝑpter hoc oꝛdinauit
Ptholemeꝰ figuras ſeptētrionales añ ꝗ̃ meridionales.

¶ Stelle quippe lucide in vꝛſa minoꝛi formate
a viribus ſaturni non recedunt: ⁊ venereas qua
litates lꝫ parum amplectuntur. Jn vrſa vero
maioꝛi locate martis concoꝛdant complexioni
bus. Stelle quidē aſſimilate minoꝛi alatha cō
foꝛmate ſub eiꝰ cauda a veneris ⁊ lune comple
xionibus nō diſſonant.

¶ Stelle lucentes que ſunt in vꝛſa minoꝛi habēt
vim ſaturni ⁊ parum veneris. ⁊ que ſunt in vꝛ-
ſa maioꝛi habēt vim martis. ⁊ ſtella parua que
aſſimilatur parue nube: que eſt ſuper eius cau
dam: habet vim lune ⁊ veneris.

¶ Aliqui aſtrologi ꝓbauerunt cum ſtella que ſit talis cō
plexionis: interimit propter magnam humiditatem que
eſt in eis.

¶ Lucide quoqꝫ ſtelle que draconis locū ſigni-
ficant: ſaturni martiſqꝫ viribus equantur. Eaꝝ
vero qualitates que ſunt in ficaris a iouis ſatur
niqꝫ qualitatibus non diſcoꝛdāt. Jn ſui quoqꝫ
doꝛſi nucha poſite: mercurij ſaturniqꝫ vires nō
poſtponūt: quin etiā iouis ⁊ martis vires quā
doqꝫ ſequuntur.

¶ Stelle lucentes que ſūt in dracone: habēt viꝫ
ſicut ſaturni et martis. ⁊ que ſūt in figura qnta
opoꝛtet hr̄e vim ſicut ſaturni ⁊ iouis. ⁊ que ſūt
in nodis ſpinalis habent viꝫ ſicut ſaturni ⁊ mer
curij: ⁊ aliquando ſicut iouis ⁊ martis.

¶ Hec eſt cōmixtio magna virtutum: ⁊ ꝑpter hoc faciunt
opera diuerſa.

¶ Stella quidem lucida coloꝛem rubeum opti
nens que dicitur azimec. ariamec. iouis martiſ
qꝫ ſimilitudinem poꝛtat. At que ſunt in alfelta
veneriqꝫ mercurioqꝫ ſimiles exiſtunt. Que au
tem in viro ſuper ſua genua ſedente cōſtituun
tur a mercurialibus complexionibus facieꝫ nō
auertunt. Quedam etiam earum que ſunt in
aſſange que vultur cadēs appellatꝰ: veneris mer
curijqꝫ vires nō abijciūt. Que autē galline foꝛ
mam expꝛimunt his pꝛedictis aſſimilantur. At
que figuraꝫ obtinet in qua eſt ſedes: ſaturno ve
neriqꝫ coequantur. Stelle vero que dicuntur il
lius q̄ fert cathene caput: ſaturni veneriſqꝫ ope
ra non refutant. ⁊ que tenent ſimilitudinē ala-
tha que in cultelli manubꝛo continentur: mar
tiales ⁊ mercuriales complexiones imitantur.
Lucide quoqꝫ ſtelle illius figure ī qua hoꝛa foꝛ
mantur a martis mercurijqꝫ viribus non rece-
dunt. Jtē ſtellarum opera que hominis ſerpē
tem tenentis imaginem repꝛeſentāt ſaturninis

operibus aſſimilaṫ ⁊ modicum veneris in ipſo
quidem ſerpentis corpore fixe a ſaturno ⁊ mar
te in operibus non differunt. In ſagittario ve
ro locate martis ſimilitudinem retinent vene-
neriſqꝫ modicum. In vulture volãte figurate
martis ioniſqꝫ complexionẽ ſequuntur. Et que
delfini formam indicant: vt ſaturnus et mars
operantur. Clare vero ſtelle i equo ſite: quẽm-
admodum mars atqꝫ iuppiter operari nõ renuũ
unt. Stelle quidem andromedes vires venere
as habere probãtur. Triãguli vero ſtelle mer
curij complexiones habere non ſpernunt.
¶ Et lucens cuius color tẽdit ad vermiliũ que
dicta azimeth colanza habet vĩ martis et ionis
et que ſunt in foca habent vim veneris et mer-
curij et que ſũt i genib⁹ habent vim mercurij et
que ſunt in arnigq ꝺ eſt inſtrũm muſice dicitur
in greco lora: vna quarum eſt vultur cadẽs. hẽ
habent vim veneris et mercurij. eandem vim
habent que ſunt i gallina. Et que ſunt in figura
eius que ſtat in cella habent vim ſaturni et ve
neris et que aſſimilantur ſicut nix et ſunt i mãn
brio cultelli habent vim martis et mercurij. Et
que ſunt i tentore habenarũ habent vim mar
tis et mercurij. Et que ſunt in clane vbi tenetur
ſerpens habent vim ſaturni et parum veneris.
Et que ſunt in colubrauiet habẽt vim ſaturni
et martis. Et que ſunt in ſagitta habent vim
martis ⁊ parum veneris. Et que ſunt in vultu
re volanti habent vim martis et iouis. Et que
ſunt in delphyno habent vim ſaturni et martis.
Et lucẽtes que ſunt in equo habẽt viꝫ martis et
mercurij. Et que ſunt in aſnade et eſt mlier q̃
non habet virum mariũ habent vim veneris
et ille de triangulo habent vim mercurij.

¶ Hic perficitur id ꝙ locutus eſt de figuris ſeptẽtrioalib⁹.

¶ Item de ſtellis que in figuris a circulo ſigno
rum meridionalibus ordinantur

¶ Et ex hijs que ſunt in parte meridionali re-
ſpecm zodiaci.

¶ Conuenit te ſcire qꝺ ſtelle fixe meridionales ſũt debilis
operis in nobis: ⁊ ex his q̃to magis fuerint circa nos tãto
vim maiorẽ hñt in nobis ⁊ in terris meridionalib⁹ hñt viꝫ
maiorem q̃ ſtelle ſeptẽtrionales

¶ Stellã lucidã nẽpe i meridiani piſcis ore for
matam viribus veneris et mercurij ſimileꝫ eẽ
manifeſtum eſt. et in eiuſdem piſcis corpore lo
cate ſaturno in operibus equiperantur. Vires
aũt ſtellarum que ſunt in figura fortiſſimi carũ
.ſ. que in eius vtroqꝫ ſũt humero a martis mer
curijqꝫ viribus nõ diſcrepant. Omnium vero ce-
terarum ſtellarum lucidarum eiuſdẽ. opera ab
operibus iouis ac ſaturni nõ recedunt. Vltima
quoqꝫ ſtellaꝛ riui luciſſima ionem: alie vero
ſaturnum imitãtur. Que leporis deſignant ef
figiem mercurijqꝫ ſaturniqꝫ viribus ñ diſcõue
niunt. Oẽs autem ſtelle in cane ſite preter illaꝫ
que in eiuſdẽ ore ponitur ⁊ idem operantur: ⁊
veneri aſſimilantur. Lucida vero ſtella in ipſi⁹
ore formata ⁊ dicitur aſcebere gemĩa. iouis opa
non poſtponit: ⁊ lꝫ modicum martis opibus aſ
ſociatur. Complexio quidẽ lucide ſtelle in pri-
mo cane conſtitute mercurialibus equatur cõ
plexionibus ⁊ modicum etiam martialibus.
Opera vero ſtellarum lucidarumqꝫ magnani
mi formam repñtant operibus ſaturninis at-
qꝫ veneris aſſimilantur. at que in calice cõſtitui
tur: venereas cõplexiones non ſpernunt. ⁊ mer
curiales lꝫ parum imitantur. In corui quidem
conſtitutione poſite ſaturno martiqꝫ ſunt ſimi
les. Stelle vero lucide nauis imaginẽ exprimẽ
tes ſaturno ioniqꝫ coequantur. In cẽtauro ve
ro conſtitute ille. ſ. que eius formam humanã
obtinẽt veneris ⁊ martis gerunt ſimilitudinẽ.
Clare autẽ que in ipſius equina figura ſite ſunt
queadmodum iuppiter ⁊ venus opantur. Lu
cide quoqꝫ ſtelle i lupi forma poſite ſaturninas
vires habere non negantur. nec etiam martia
les lꝫ modicum. In turribulo vero conſtitute
veneri ſunt ſimiles: ⁊ aliquantulum mercurio
Et complexiões lucidarum ſtellarum que ſũt
in corõa meridiana: que alfecca meridiana diciṫ
ſaturinne complexiõis et martial' nõ obliuiſciṫ.

¶ Et lucens que eſt i buca piſcis meridionalis
habet virtutẽ veneris ⁊ mercurij: ⁊ que ſunt i
pectore hñt vim ſaturni. Et ex his que ſunt i gi
gãte. ſ. i humeris hñt vim martis ⁊ mercurij. tñ
alie lucẽtes que ſunt i eo habẽt vim iouis ⁊ ſa
turni. et ex his que ſunt in numero earum. ſci
licet poſteriorum. lucẽs habet vĩ iouis ⁊ ſaturni
alie tamen que ſunt in eo habent vim ſaturni.
⁊ que ſunt in lepore habẽt vim mercurij ⁊ ſa
turni. Et que ſunt in cane oẽs excepta ea que ẽ
i ore ſuo hñt vim veneris. Lucens vero q̃ ẽ in
ore ſuo: ⁊ hec ẽ alhabor habꝫ vim iouis ⁊ paꝝ
martis. ⁊ lucẽtes que ſunt in ſpina contracte ha
bẽt vim veneris ⁊ parum mercurij. Et que ſũt
i corno hñt viꝫ martis ⁊ ſaturni. ⁊ lucẽtes que
ſũt i naui hñt vim ſaturni ⁊ iouis. maior. n. haꝝ
dcã eſt in arabico Rubayl. ⁊ que ſunt in tara
apoꝫ: ⁊ ẽ figura hoie ⁊ equo compoſita. ſ. i figu
ra hoĩs habꝫ vim veneris ⁊ martis. et que ſũt
i figura equi hñt vim veneris ⁊ iouis. et lucẽtes
q̃ ſunt i lupo habẽt vim ſaturni et parum mar
tis et que ſunt in galaxia habent vim veneris et

parum mercurij. ⁊ lucentes que ſunt in corona
meridionali. ⁊ hec eſt alfeta meridionalis hñt
vi ſaturni ⁊ mercurij.

¶ Dixit Haly: hic perficitur quicquid locutus eſt Ptho
lemeus in figuris ſtellarũ fixarum: ⁊ ante docebit qñmõ
ſcies virtutem cuiuſlibꝫ perſone. Cõuenit.n. qñ inueneris
aliquã earũ hñtẽ vĩ cõpoſitã magis q̃ꝫ de vno planeta: vt
ſcias ꝑ certo ꝙ operatur id idem qđ operantur ipſi plane
te: opere.ſ. minoris virtutis: eo ꝙ ydemmet planete operã
tur: ⁊ ſemper ſtellas magnitudinis prime ĩ maiori ꝑpõas
vrtute. ⁊ poſtmõ illas que ſunt magnitudinis ſcđe: ⁊ ſic
ordinabis virtutes earum ſcđm magnitudinuꝫ ſuaꝝ ordina
tionem. Similiter pones in vi maiori eas q̃ ſũt ex eis ma
gis circa çodiacũ: ⁊ in minori quãto ſũt magis longe. Siľr
pones ſeptẽtrionalẽ in maiori q̃ꝫ meridionalem. ⁊ que eſt
ſuper çenith in vi maiori q̃ꝫ illa que nõ eſt ita. ⁊ que fuerit
cum aliquo planeta vnita in longitudine ⁊ latitudine aut
in longitudine ſola in vi maiori q̃ꝫ illa que ſic non eſt. Hoc
aũt ſcire poteris iſto mõ: accipe loca ſtellarum fixarũ ĩ al
mageſto vel alio libro in ſuperficie in vna ſphera vel alia
re: ⁊ facies circulũ meridiei ⁊ circulum altitudinis: ⁊ alia q̃
docꝫ te Ptholemeus in. 4 tractatu almageſti. ⁊ ſcies aſcẽ
dens: ⁊ ĩſpicies in ſphera que ex ſtellis fixis eſt in orizonta:
⁊ que in medio celi: ⁊ que earũ eſt cũ aliquo planeta errati
co in longitudine: ⁊ cõmiſces virtutem ſuã cum virtutibꝰ
ſeptẽ planetarum: ſicut ante ſcies. Conuenit enim te ſci
re ꝙ he ſtelle debilitantur ⁊ fortificantur ſcđm loca ſua re
ſpectu aſcendentis: ⁊ ſcđm figuras ſuas reſpectu ſolis ĩmõ lu
ne ⁊ trium planetaꝝ ſuperiorum. verũtamen ſtelle iſte eo
ꝙ nõ redeũt operantur humiditatem donec ſeparentur a
ſole ⁊ ſunt orientales donec ſol ſe ponit in ꝯtrario earum:
⁊ operantur calorẽ a q̃rta ſiniſtra donec ſol ſit in oppoſito
earũ. ⁊ opant̃ ſiccitatẽ ab oppõne vſqꝫ ad dexteram quar
tam. ⁊ operantur frigiditatẽ a dextera quarta donec ſol
in longitudine ſit cum eis. ⁊ generaliter ſcias ꝙ id idẽ qđ
accidat ſeptẽ planetis accidit ſtellis fixis. ⁊ potes certifi
care quicquid dixit de ſuis virtutibus ptholemeus in ma
neri e qua dictũ eſt tibi inſpiciendo ad ſuos colores ſi hoc
volueris per te ſcire.

¶ In fortitudibꝰ quatuor tẽpoꝝ. Ca. X

Duo ſunt quibus virtutes generales quatuor tempoꝝ
anni nos ſcire oportet. vnum q꞉ quãdo ſcire volu
erimus mutationẽ aeris per ſtellarum opera inſpiciemꝰ
quid ſtelle demonſtrant ⁊ indicabimus in cõparatione ge
neralis cõplexionis illiꝰ tẽporis: ⁊ cum hoc ſciemus qđ
ẽ in aere omni die. Aliud ẽ: q꞉ per hec tpa ſciemꝰ rõnẽ qua
ſigna diuiſa fuerunt in. 12.

Stellaꝝ itaqꝫ fortitudinũ q̃litates ĩ
ſemetpĩs vt ab antiquis expertum
eſt ſunt he.

¶ Virtutes ſtellaꝝ ꝑ ſuã ẽentiam
ſunt he ſcđꝫ rectificationẽ ſapientuꝫ
antiquorum.

¶ Vult dicere ꝙ iaꝫ docuit nos virtutes ẽentiales ac acci
dentales ſtellarum ſcđm ꝙ antiqui ſapientes per experien
tiam experti ſunt.

¶ Anni vero tpa q̃tuor eẽ dñr: ver: eſtas: autũ
nus: ⁊ hyems. In veris itaqꝫ tpe fortior ẽ hu
miditas: hyemis nãqꝫ frigiditate ꝑterita ad hu
moꝝ diſtẽperãtiã q̃ pp hyemis frigiditatẽ ꝯge
lati ſũt calor ĩcipit. At ĩ eſtiuali tpe pp ſol' acceſ
ſũ zenith noſtroꝝ capitũ calor ꝓualet. In autũ
nali qđẽ tpe vincit ſiccitas. Calor.n. eſtatis trãſ
acte hũiditates exiccauit. In hyemali vero tpe
ꝓpter ſolis remotionem a loco zenith noſtroꝝ
capitũ ſuperat frigiditas.

¶ Siľr ãni tpa ſũt q̃tuor: ver: eſtas: autũnus: ⁊
hyems. Et vicit in vere hũiditas: eo ꝙ poſt fri
gus hyemis ĩcipit calor liq̃facere hũiditates q̃
gelate fuerũt pp frigꝰ hyemis. ⁊ vincit ĩ eſtate
calor eo ꝙ ſol ẽ ĩ zenith nr̃oꝝ capitũ et ĩ climati
bꝰ meridiei. Et vicit ſiccitas ĩ autũno: eo ꝙ ca
lor eſtatis q̃ tranſiuit deſiccauit hũiditates et in
hyeme vicit frigus: eo ꝙ ſol a zenith noſtroruꝫ
capitum elongatur.

¶ Vult dicere ꝙ in vere vincit humiditas: eo ꝙ calor tem
peratus veris degelat humiditates ⁊ trahit eas ſuperius
⁊ inuoluit cum aere ita ꝙ fit humidus. ⁊ nos inuenimꝰ ꝙ
Galienus videt̃ contra hoc ire. vbi dixit ꝙ complexio ve
ris eſt temperata. Nos autem inter hos duos ſapiẽtes cõ
uenientiã apponere volumꝰ hac ratione. Ptholemeꝰ qđẽ
tenet ꝙ calor veris talis ẽ qualis calor ⁊ humiditas iouis
que ẽ cum temperamento: ⁊ hoc dicit ante: tamẽ in hoc lo
co voluit ſequi opiniones magis famoſas. q꞉ tẽperata cõ
plexio que ẽ vite conueniens ⁊ etemẽto tendit magis ad
calorẽ ⁊ humiditatẽ. ⁊ ꝓpter hoc inter hos duos ſapiẽtes
non ẽ diuerſitas. Siľr eſtas calefacit eo ꝙ ſol q̃ꝫto magis
accedit circa noſtra capita tanto magis calefacit: q꞉ magis
perſeuerat die qualibet ſuꝑ terram q̃ꝫ ſub terra. ⁊ q꞉ radij
ſui cadunt ſuper angulos rectos vel circa rectos duplicãt̃
radij per reuerberationẽ: ⁊ calefacit nos magis ꝑ cõiuncti
oneꝫ radioꝝ. ⁊ q꞉ ſol durat magis ſuper terrã: ⁊ ꝓpter hoc
cõuenit vt ĩ eſtate vīcat calor. Et q꞉ eſtas cũ maxĩo calore
hũiditates exugat: ꝯuenit vt ĩ autũno veniẽte pꝰ eſtatẽ vi
cat ſiccitas. ⁊ in hyeme q꞉ ſol magis perſeuerat ſub terra
q̃ꝫ ſupra ⁊ radij perueniunt ad nos: nõ ſuper angulos acu
tos: ⁊ ſit reuerberatio ſuper eoſdẽ coniũgitur ex radijs ſol'
modica virtus in aere. ⁊ ꝓpter hoc conuenit vt in hyeme
vincat frigus: ⁊ ẽ viſibiliter manifeſtuꝫ vt frigus hyemis
humiditates congellat. Hoc.n. ĩtelliges ꝙ ſaturnus eo ꝙ
multũ frigidus congelat hũiditates ⁊ cõiungit: ⁊ quando
fit calor degelant̃ ⁊ currũt: ⁊ ꝓpter hoc facit ſaturnus aug
mentũ aquaꝝ ⁊ riuoꝝ per accidens. Q꞉ vero ſol facit has
mutatões gñales ꝓprio curſu quem hꝫ ꝑ circulũ ſignoruꝫ
cõuenit vt circulus ſignoꝝ ĩ partes quatuor diuidat̃. ꝑma
pars quã ſol ambulat ĩ toto tẽpore veris. ſcđa quã ambu
lat ĩ toto eſtatis tẽpore. tertia quã ambulat ĩ toto tpe autũ
ni. quarta quã ambulat toto hyemis tpe. Et ꝯuenit omni
modo ꝙ he partes ſint eq̃les: q꞉ ſol ſꝑ aſcẽdit verſus ſeptẽ
trionalẽ ꝑtem donec applicet ad tropicũ eſtiualẽ. ⁊ deinde
deſcẽdit a ſeptẽtrionale donec applicet ad tropicũ equocty
autũnal'. poſtmõ dſcẽdit ſꝑ v̄ſus meridiẽ dõec ad tropicũ
hyemalẽ applicet. deinde aſcendit a meridie donec ad tro
picum vernal' equocty applicet. hec qđẽ ꝑtes ſũt eq̃les: ſic
ĩ almageſti mr̃auit. Et poſt q̃ꝫ ita ẽ ⁊ ĩuenimꝰ ꝙ qđlꝫ q̃tuor
tẽporũ habet ꝑncipium ⁊ augmentuꝫ ⁊ decrementũ ⁊ aba
ſamentũ in qualitatibꝰ ad ea pertinentibꝰ: cõuenit oĩbus
modis: vt quelibet hatũ q̃tuor partiũ ſphere diuidat̃ ĩ tres
ꝑtes: ita ꝙ prime ꝑtis veris cõplexio ſit circa ꝯplexionem
vltime partis hyemis ⁊ mediane cõplexio ꝓpria ſit veris.
vltime vero cõplexio ſit circa cõplexionẽ eſtatis: ⁊ d' alijs
tꝑibus ſic dicemus. Et conuenit ſcđm artẽ quadriuij ꝙ he
ꝑtes quatuor ſint equales nõ ſcđm artem nature: q꞉ñ aliq̃ñ
ſentimꝰ ꝙ ꝯplexio cuiuſlibet tẽporis vadit ſemꝑ creſcẽdo
poſtmõ morat̃ de vno mõ ⁊ poſtmõꝫ diminuit̃. et quando

q3 ſentimus ea3 equalē:ita ꝙ tēpus cremēti cū eo ꝙ moratur in ſe et cum ab axamento ē totu3 vnius maneriei. Ampli⁹ q2 luna peragrat curſū ſuū quolibet menſe p.12.ſigna:ꝛ attigit ſolē duodecies oi āno:ꝛ qualibet reuolutiōe facit in aere res ſimiles eis quas facit ſol oi āno. Et ꝓpter hoc ꝯuenit vt quelibet quatuor partium ꝯodiaci diuidat̄ i tres ptes nāles.ita ꝙ ꝯodiacus ſit.12.partes equales:ꝛ hec ptes dicuntur ſigna. Nūerus autē ꝗ dictus eſt gradus cōuenit ꝓ certo ꝙ ſit ſm curſum ſolis qualib3 die.nā ſol diuerſimode vadit:qm̄ aliquādo vadit citi⁹ ꝛ aliquādo tardius. Tempus toti⁹ āni eſt.365.dieꝝ ꝛ fractōie diei.ꝛ ſapientes antiqui perquiſierūt numeꝝ a multis priu⁹ i quo nō eēt fractio ꝛ eſſ3 circa numeꝝ iſtum:ꝛ inuenerūt ꝙ ē.360. ꝛ ꝯodiacum ſm hoc in tot gradibus diuiſerunt:ꝓ eo ꝙ numerus eſſet leuis.ꝛ q2 numerus iſte nō multū elongat̄ a ꝓ̇mo qualibet die.q2 quando diuidem⁹ quīq3 dies:ꝛ quartā partē i.365. ex hoc cuiuſlibet diei res ſenſibilis nō mutat̄. Nūc aūt oſſu3 eſt tibi:ꝙ duodeci partes ſūt nāles.ꝛ.360. gradus ſunt ſuper ſtabilimentū ſapientū:q2 ſi naturaliter fuiſſent:conueniret vt eſſent magis.360.graduum ſm curſum ſolis qualibet die. Et ſapiētes antiq diuiſerunt quēlibet gradū i.60.partes:quibus nomina impoſuerunt minuta ꝛ minutū i.60.ſa:ꝛ ſic vſq3 in īfinitu3 vt leuior ꝛ certior eſſet numerus. Et poſtq̄3 ita eſt conuenit vt qōlibet ſignū ſit.30.graduū ſuper ſtabilimentū.ꝛ tamē per nām debet eē tot graduū quot diebus peragrat ſol vnu3 ſignū. tū ſi aux eſſet mobilis.conuenit vt in ipſis eiſde3 locis ꝗbus tardatur motus ſolis vno tēpore alio tpe magis vadat.ꝛ ſ3 hoc partitio nālis ꝑ.360.ptes:ꝛ nō ꝑ ſtabilimentum.

¶ Quapropter cū circulus ſignorū naturali careat pricipio:velut ꝛ oīs circulus:illi⁹ pricipiū ſignum vernalis equinoctij quod eſt aries poſuere.

¶ Et q2 non habet zodiacus pricipiū naturale: ſicut nullus circulus hab3 pricipiū poſuerūt pricipium a toto ſigno:vnde incipit equinoctiū veris:ꝛ hoc eſt ſignum arietis.

¶ Uult dicere ꝙ non habet punctu3 ſpālem vt ſit ꝓ̇ncipiū naturale.poſuerunt antiqui pricipium a ꝓ̇ncipio equnoctij veris.ꝛ hoc eſt ſignū arietis.ꝛ aliqui crediderūt cum audiuerūt hoc dictū:ꝙ ꝯodiacus diuiſus nō eſt i duodeci ptes niſi ꝑ duodeci figuras q̄ ſunt in ꝯodiaco:ꝛ eſt in alia maneriе.q2 eo ꝙ diuiſus fuit ꝑ hunc numeꝝ nominauerūt quālibet partem nomine figure comprehendentis per naturā in hunc numerum.

¶ Ab illo.ſ.initium ſumpſere a quo ꝯplexio creſcit humida:ſicut ꝛ i aiatis prima ꝑs ānoru3 vite eſt tempus in quo eorum complexio exiſtit humidior.

¶ Et poſuerūt in firmamēto pricipiū:locū quo eſt complexio tpis humidior:ſicut prima etas animalium eſt i tpe quo ſua ꝯplexio hūidior ē.

¶ Uult dicere ꝙ antiqui ſecuti fuerunt i hoc natura3 ꝛ inuenerūt ꝙ humiditas tēperata i aialibus ē i ꝓ̇ncipio:ꝛ ꝓpter hoc dixerūt conuenire vt nāle ꝓ̇ncipium firmamēti ſit ꝯueniēs etati eide3:qđ ē ꝓ̇n̄ veris.ꝛ hoc q2 nā facit res terrenas ſeꝫ corpa celeſtia.ꝛ ſic ſꝑ ſūt ea ſequentes.

¶ Eodēq3 ordine cetera conſtituere tēpora. In oīū n etenī aiantiū cōplexione i primis annis ꝓ̄ualet hūiditas ſicut ꝛ in vere. In illis eteni3 annis mollis eſt ꝛ tenera. In ſcđis aūt ānis vſq3 ad caloris ſtationē ꝑfectā:velut i eſtate vicit calor. In tertijs quide3 annis in ꝗb⁹ eſt prope ſuā declinationem:ꝛ circa minuendi principiū:fortior ē ſiccitas velut ꝛ in autūno. Et in annis extremis i ꝗbus ad deſtructionē peruenit i ipō ſicut ꝛ in hyeme ſuperat frigiditas.

¶ Et ſequuntur ſm hoc alia tria tēpora:q2 complexio etatis prima eſt humida:ſic̄ veris:ꝛ aialia in hac etate tenera ſunt ꝛ blanda:ꝛ ſecunda etas eſt calida quando calor animaliu3 eſt completus:ſicut eſt tempore eſtiuali. ꝛ tertia etas quando incipit minui eſt ſicca:ſicut in autūno. ꝛ quarta poſtrema etas que eſt circa corruptionem eſt frigida ſicut hyems.

¶ Uult dicere ꝙ antiqui ſecuti fuerūt iuſſū nature.ꝛ poſtq̄3 ita facit res terrenas ſiſes celeſtib⁹ i omni re:qm̄ ille ſūt ſubſtātie:ſicut iſte ſubſtātie ſūt:ꝛ ille durabiles q̄libet per ſe:ꝛ durabiles per gnātione3:ꝛ ſūt illis veſtigia:cōuenit ex hoc:vt quādo voluerim⁹ habere demonſtratione ſuꝑ corpora celeſtia:ꝙ ea accipiam⁹ ab operib⁹ q̄ ſūt inter nos. Et ita ſicut eſt principiū hominis humidi⁹:cōuenit vt āni ꝓ̇ncipiū ſit ver:q2 eſt humidior.ꝛ q2 alia tēpora ſubſequentia paſtmō3 ſ3 ver ſunt in alijs etatibus venietibus poſt pueritiam.ꝛ hec eſt res manifeſta:q2 ea ne dū itelligere poſſumus ſed ſentire. Et ptholeme⁹ iā tibi monſtrauit vi3 qua3 habet āni pricipiū:ſi bn̄ intellexiſti quod ante dixit:ꝙ res omnes que formantur in ꝓ̇ncipio firme ſemper remanent re illa q̄ generatur donec corrūpat̄. Et ꝑ hec verba demōſtratū eſt tibi:ꝙ primū quartū ꝯodiaci eſt calidū ꝛ hūidu3 puerile ſanguineū.ꝛ 2⁹ quartū:calidū ꝛ ſiccu3 eſtiuale iuuenile colericū. Et tertiū q̄rtū frigidū ꝛ ſiccū melācolicū autūnale demōſtrans pricipiū minuēdi ꝛ ſeneſcēdi. Et q̄rtū vltimum eſt frigidum ꝛ humidum:decrepitū hyemale flegmaticum.

¶ In fortitudinibus quatuor anguloꝝ ꝛ q̄tuor orizontis partium. Ca. XI.

EOdem quoq3 modo in qualitatibus quatuor locorum orizontis ꝛ angulorum:a quibus ventoru3 flatus ad omnem parte incboant dicendum eſt.

¶ Similiter ſtatus quatuor locorum in orizonte ꝛ anguli vnde incipiunt motus ventorū per omnes partes.

¶ Uult dicere ꝙ ſol ꝗ vicit res oēs opat̄ i iſtis locis:ꝛ ſic̄ i tempoꝛibus anni.ꝛ ꝙ ſtelle ſicut ante docebim⁹ eū iuuāt.

¶ In parte nanq3 que dicitur oriens fortior eſt ſiccitas:ob hoc ꝙ cum per eam partem ſoli incedit:quicquid nox humectauit deſiccare non deſinit:ꝛ quia venti qui ex illa parte flat⁹ eminent ꝛ gn̄aliter orientales appellantur:ab oi priuantur humiditate atq3 deſiccant.

¶ Ille qui vincit in parte orientis eſt ſiccitas eo ꝙ ſol quando eſt in hac parte incipit deſiccare quicquid humectauit nox.et venti qui mouentur in hac parte:qui ſunt generaliter dicti ſolani:ſunt ſine humibus et deſiccant.

¶ Vult dicere ꝙ ſiccitas vicit ĩ aere oriẽtis cuiuſlibʒ ꝑplĩ reſpcũ aeris ſui occidẽtis: q2 ſol icipit deſiccare aerẽ orientis: ⁊ donec occidit creſcit ſiccitas multũ ĩ ꝑtibus oriẽtis: ⁊ qđ deſiccat ĩ ꝑtibꝰ occidẽtis ẽ modicũ: q2 mĺtum nõ durat ibi: ⁊ cũ occidit nox id humectat. Probatio ṽo certitudĩs huiuſmodi ẽ id qđ videmꝰ ĩ ventis orientalibꝰ: q2 oẽs deſiccant: ⁊ nunq̃ʒ de leui veniunt cum aqua.

¶ Pars autẽ meridiana calidiſſima eſt: ob hoc ꝙ ſolis calor multus ẽ cũ ĩ celi medio moratur: ⁊ qm̃ hec pars quantũ ad noſtre regionis ſituʒ eſt dextra: venti q ab ea parte ꝓcedũt gnãlr̃ meridiani nũcupãtur: q calidi ſũt ⁊ cõburẽtes.

¶ Et pars meridiei ẽ calida mltũ ꝓpter magnã calefactõem ſolis q eſt ĩ medio. Et hec pars reſpectu noſtrarum moraꝝ tẽdit ad partem meridiei ⁊ venti q mouentur ab hac parte: q meridionales ſunt generaliter dicti: ſunt calidi comburentes.

¶ Multũ bñ dixit Ptholemeꝰ: cũ dixit reſpcũ nr̃aꝝ moraꝝ: q2 ſi poſuerimꝰ ꝙ aliq̃ ꝑplãtio ſit ĩ parte meridiei: erit ſeptẽtrion illi q morãtur ibi de modo q nobis ẽ meridies: q2 nobis eſt meridies reſpectu nr̃aꝝ moraꝝ calidus ⁊ comburens: qm̃ ſol ẽ toto ãno in directo partis illiꝰ: ⁊ facit multas reuerberatões radiorum.

¶ Occidentalis vero pars humida eſt: eo ꝙ cũ ſol ĩ illa parte moraẗ: ea que dies exiccauit mox humectari icipiunt: ⁊ q inde ꝓcedũt venti: quos generalr̃ occidẽtales dicimus mollificãt ⁊ humectant. Pars ãt ſeptẽtrional' eſt frigidiſſima ob hoc ꝙ caloris occaſiones q̃ nobis incũbunt ꝓpter ſolis exiſtẽtiam ĩ celi medio ſm̃ noſtri ſitus locum a nobis multũ elongaẗ. Et qm̃ ĩ oppoſitione ſolis celi mediuʒ optinẽtis poniẗ: ⁊ vẽti ex hac parte procedentes frigidiſſimi ſũt ⁊ cõſtrictiui.

¶ Et pars occidentis eſt humida: quia quando ſol ẽ ĩ hac ꝑte: res deſiccate ĩ die incipiũt hũectari: vt venti q ab hac parte mouenẗ: q gñalr̃ dicũt occidẽtales: hũectant. Pars ſeptẽtriõis ẽ frigida multũ: q2 res faciẽtes calorẽ ꝑ ẽẽntiam ſolis ĩ medio celi: quãdo ĩſpicimꝰ reſpcũ nr̃aꝝ moraꝝ elongantur mltuʒ ab hac parte: qm̃ ẽ ſicut ĩ oppoſita ſolis cum eſt ĩ medio celi: ⁊ venti qui ab hac parte mouentur qui generalr̃ dicũt ſeptentrionales congellant.

¶ Vult dicere ꝙ verſus ꝑtem ſeptẽtrionis reſpectu nr̃arũ morarũ accedit ſol ſemꝑ ĩ modo quo nobis facit ĩ hyeme: ⁊ ꝓpterhoc eſt frigida.

¶ Hoꝝ itaqʒ notitia valet ⁊ ꝓficit ad oĩum ꝑtiũ cõplexionũ cognitõeʒ ĩ omni hora. Jđ. ſ. q2 planum eſt ⁊ apertũ: ꝙ vis ſtellarũ efficiens ſʒ tẽporum annorũ ⁊ anguloꝝ q̃litates mutaẗ.

¶ Et in rebus iſtis eſt ꝓficuum ⁊ auxilium magnũ ꝑ cognoſcẽdo cõplexiões oĩum partiũ quolibet tẽpore: q2 manifeſtũ ẽ ꝙ virtꝰ cũ qua operantur ſtelle mutaẗ ꝑ ſtatꝰ tẽpoꝝ ⁊ etatũ ⁊ ãgloꝝ.

¶ Apte dixit hic Ptholemeꝰ: ꝙ hoc ſcire dat magnum ꝓficuũ ĩ cognoſcendo virtutes ſtellarum. ⁊ poſtq̃ʒ opera ſtellarum recipiũt mutationeʒ: ſicut nobis ĩ 3° capĺo demr̃auit: cõuenit vt muteñẗ ꝑ cõplexionẽ eſſe partium: ⁊ etatum: et angulorum. ⁊ rerum aliarum.

¶ Nã cũ oẽs res eis aſſimulaẗ pure erũt eaꝝ q̃litates ⁊ abſqʒ vlliꝰ alteriꝰ ꝯmixtiõe. Quapropter erũt eaꝝ opa fortiora. verbi gr̃a. Stelle nãlr̃ calefaciẽtes ĩ modis calidis ſũt fortiores: ⁊ ſtelle ſilr̃ hũectãtes ĩ modis hũidis. Eaꝝ vero vires ĩ iſtoꝝ modoꝝ cõtrarietatibꝰ nõ ſũt pure: ſʒ alijs rebꝰ admixte ſũt debiles: velut ĩ ſtellaꝝ calefacientiũ viribꝰ ĩ modis frigidis: ⁊ ĩ ſtellaꝝ hũectãtiũ fortitudibꝰ ĩ modis deſiccãtibꝰ euenit. Jdẽ quoqʒ ĩ oĩbus alijs modis euenire ſm̃ qualitatũ cõmixtionem non dubitemus.

¶ Et qm̃ ſtatꝰ fuerit illis ſiles erit q̃litas ſua pura ⁊ ſine cõmixtiõe vlla: ⁊ erit maioris virtutis opꝰ ſuũ: ſicut ſtelle q̃ opanẗ calorẽ nãlr̃ ĩ ſtatibꝰ calidis hñt vi maiorẽ: ⁊ ſtelle hũide ĩ ſtatibꝰ humidis: ⁊ ſi ĩ ſtatibꝰ fuerit eis ꝯtrarijs nõ erũt pure: ſed cõmixte cũ alijs ⁊ debiles: ſicut virtꝰ ſtellarum callidarũ ĩ ſtatibꝰ frigidis. ⁊ ſtellaruʒ humidaꝝ ĩ ſtatibꝰ ſiccis. Et ſunt omnes res alie ſʒ comixtionem qualitatum.

¶ Ptholemeꝰ autem docet ꝑ hoc dictũ quomõ fortificaẗ ṽtutes ſtellarum ⁊ quõ debilitanẗ: docẽs ꝙ eaꝝ q̃libet fortificaẗ cũ ſuo ſimili: ⁊ cũ ſuo ꝯtrario debilitaẗ: ⁊ ſm̃ ꝙ ẽ cõmixtio ẽ ṽtꝰ vĺ debilitas ſua: ſic ꝯmixtio ꝑ nãm vĺ accñs.

¶ Jn ſignis fixis mobilibꝰ ⁊ coibꝰ. Ca. XII.

Abhinc ĩ antea docet nos ptholemeꝰ virtutes ſignõrum: ſicut ſtellarum docuit.

HIs itaqʒ p̃miſſis ſeqtur vt ꝓprias partium circuli ſignoꝝ mutatiões ſic nobis aduenire adijciamꝰ.

¶ Et poſtq̃ʒ hec diximꝰ hac maniere cõuenit vt hoc ſequaẗ loq ĩ mutatõibꝰ nãlibus ꝓprijs partiũ zodiaci ſignoꝝ: ſʒ ꝙ ad nos ꝑuenit per alios ſapientes.

¶ Poſtq̃ʒ p̊ loq propoſuit de ſtellis: tꝑibꝰ: ⁊ anglis: itelligimus ex hoc ꝙ çodiacus ſignoꝝ diuidiẗ ĩ duodeci ꝑtes. Dixit. n. hoc ꝙ cõuenit vt loquamur p̃mo de mutationibus nãlibus ꝑtinẽtibꝰ ad qđlibet ſignum ſm̃ rectificationem ſapientum antiquorum.

¶ Que ſũt gnãles vniꝰ cuiuſqʒ ꝯplexiões tẽporum queper ea ſunt aſſimilate.

¶ Q2 cõplexiões vĺes quas habet qđlibet eorũ aſſimilantur tꝑibus que per ea ſunt.

¶ Ratio huius dicti ẽ id qđ añ diximꝰ: ꝙ ṽtus cuiuſlibʒ ſignorũ põt ĩtelligi ꝑ ꝯplexionẽ vĺem q̃ ſimilis eſt operi ſuo: tꝑe quo ſol ẽ ĩ eo etiã demr̃atũ eſt ꝑ id qđ ẽ p̃dictũ: ꝙ virtutes celeſtiũ corporũ ĩtelligimus ſolũmõ ꝑ cõparatõeʒ ſolis ⁊ lune. Et q2 ſol magis ꝑtinet ad çodiacum ſignorũ: ſicut ĩ aſtrologia quadriuiali ẽ mõſtratũ: ꝯuenit. vt ṽtutes ſignorum ſciamus per mutationem operum eius.

¶ Et quedam ẽt ſuarum ꝓprietatum que ſoli ⁊ lune ceteriſqʒ ſtellaꝝ aſſimilanẗ: quas nos in ſe

quentibus cõmemorabimur poſt premiſſas ſignorum vires in ſemetipſis abſqꝫ vllius alius cõmixtione quas eis tñ ex collatione vnius ad aliud aſſignamus.

¶ Quũ alique proprietates ſignorum ſint aliq̃ ꝓpter pertinẽtias quas cũ duobus luminarib⁹ ⁊ alijs ſtellis hñt ꝙ ante dicemus poſtq̃ꝫ locuti erimus de virtutibus ſignorum ſine alia mixtione cum per ſe fuerit iudicate reſpectu vni⁹ ad aliud.

¶ Dicit ꝙ virtutes ſignorum ſunt in trib⁹ manerieb⁹ vna eſt ꝓpter pertinentiam quam hñt cum ſtellis: ⁊ ꝙ de his loquetur in antea. poſtq̃ꝫ de duobus manerieb⁹ erit locut⁹ quarum vna eſt id qđ eſt proprium cuilibet ſigno per ſe et alia eſt pertinentia quã hꝫ vnũ .ſ. i reſpectu alteri⁹.

¶ Prima nempe ſignorum differentia eſt: ꝙ q̃dam eorum tropica: quedam equinoctialia: q̃dam quoque fixa: ⁊ quedam communia nũcupantur.

¶ Nam prime diuerſitates quas habent ſigna ſunt ꝙ aliqua coꝝ dicuntur mobilia: aliqua ſigna equinoctialia: aliqua fixa: ⁊ aliqua bicorporea.

¶ Uult dicere ꝙ opera aliquorum eorum mutantur de re vna in aliaꝫ ⁊ aliqua habent opera temperata: aliqua vero fixa ⁊ aliqua duabus rebus cõmixta.

¶ Tropica nãqꝫ duo ſunt gradus .ſ. 30. qui eſtiuali ſolſticij punctum ſine interuallo ſequũt̃: ⁊ ſunt cancri gradus. Et alij etiam in .30. gradus punctum: hyemalis ſolſtitij ordinati ſuccedentes qui ſunt capricorni gradus. hec aũt his iccirco nominibus deſignantur: qm̃ illud in eis euenire manifeſtum eſt. Nam cum ſol ad iſtorum duorum ſignorum initia peruenit: verſus motum qui eſt in latitudine contraria motui quem prius habebat tunc conuertit. Cũqꝫ fuerit in cãcro eſtatem. In capricorno vero facit hyemẽ.

¶ Quia horum duo ſigna ſunt mobilia: ⁊ hec ſunt .30. gradus qui ſequuntur punctum tropici eſtiualis: vſqꝫ ad fineꝫ cancri. Et .30. gradus primi qui ſequunt̃ punctum tropici hyemalis ⁊ eſt finis capricorni. Et eis impoſuerunt noĩa talia: quia conuenientia ſibi fuerunt: quia ſol cũ eſt in principio horum duoꝝ ſignorum mutat̃ ad motum in latitudine diuerſum a motu queꝫ ante habebat: ⁊ cum eſt in cancro facit eſtateꝫ ⁊ cum eſt in capricorno facit hyemẽ.

¶ Uult dicere ꝙ hec noĩa eis impoſita deriuantur a naturali demonſtratione quã habent per ſe: ⁊ illud qđ dixit ꝙ ſol mutatur in motu latitudinis eſt in quadruuiali aſtrologia monſtratum.

¶ Equinoctialia quoqꝫ duo ſunt: ſignum videlicꝫ equinoctij vernalis punctum loco proximo ſubſequens: ſitqꝫ gradus arietis. Et ſignum autũnalis equinoctij pũctum ordinatiꝫ ſuccedẽs: qđ eſt ſignum libre. Hoc quidem nomen ſortiũtur ex hoc: ꝙ in eis indubitanter euenit. Cũ ſol etenim eorum ingreditur initia nocti dies vbiqꝫ coequantur.

¶ Et horum duorum dicuntur ſigna temperãtie: ⁊ hec ſunt prima ſequentia punctuꝫ equinoctij veris: ⁊ eſt ſignum arietis. aliud eſt punctuꝫ qđ ſequitur punctum equinoctij autũnalis: ⁊ eſt ſignũ libre: quibus talia noĩa fuerunt impoſita: eo ꝙ conuenientia ſibi fuerunt: quia cũ ſol eſt in eorum principio: eſt dies in omnibus partibus equalibus cum nocte.

¶ Intelligim⁹ ab hoc ⁊ ab alijs dictis huic aſſimilan lib⁹ ꝙ ſigna non habent in ſe opus naturale niſi quantum eſt opus quo virtus ſolis ⁊ aliarum ſtellarum mutatur cum ſint in eis ⁊ ſic videntur ſigna eſſe materie.

¶ Reliquorum autem ſignorum octo: que ĩter tropica ⁊ equinoctialia ſigna locantur quattuor fixa ⁊ quattuor nominantur cõmunia. Fixa vero ſunt que duo ſolſticialia ⁊ duo equinoctialia ſigna ſequuntur: que ſunt. taurus. leo. ſcorpius. aquarius: eo ꝙ quattuor tẽporũ mutationes: q̃ ſole ingrediente ſolſtitialia ⁊ equinoctialia conſequuntur ſigna principium ſumunt: ⁊ ſunt cũ aer ad humiditatem: vel ad calorẽ. aut ad frig⁹ ſiue ad ſiccitateꝫ mutatur. Figuntur: ⁊ magis apparent: quotienſcũqꝫ ſol i his ſignis fixis moratur. Aeris quoqꝫ qualitas tunc naturaliter exiſtit pura. Nam propter longam iſtorum qualitatum durabilitatem earum vires apertiſſime recipit.

¶ Et ex octo ſignis remanentibus de his .ſ. que ſunt inter ſigna mobilia ⁊ temperata ſunt quattuor que dicta ſunt fixa. ⁊ quattuor que dicta ſunt bicorporea. fixa enim ſunt ea que ſequunt̃ duo mobilia: ⁊ duo temperata: ⁊ hec ſunt taurus. leo. ⁊ ſcorpio. ⁊ aquarius. Et hoc ẽ quia mutationes quatuor temporum que incipiunt quando ſol eſt in ſignis mobilibus ⁊ temperatis ꝙ aer inclinatur ad humiditateꝫ ⁊ ſiccitatẽ. aut calorem aut frigiditatem ſunt firmiores: ⁊ affixiores cum ſol eſt in his ſignis fixis ⁊ ſtatus aeris naturales tunc ſunt puri et qꝛ multum in ſtatibus iſtis durant recipiunt vim ſuã: receptione ſic manifeſta ꝙ hoc ſentimus.

¶ Uult dicere ꝙ cum ſol eſt in ſignis iſtis ſolũmodo ſentimus ſtatum proprium illius operis pure ſine commixtione: quoniam aer multum in vno ſtatu ꝑdurat.

¶ Signa vero cõmunia ſunt: que poſt ſigna fixa mox apparent que ſunt. gemini. virgo. ſagittarius. ⁊ piſces. Ideoqꝫ ſic appellãtur: quoniaꝫ

inter mobilia fixaqꝫ ſigna locantur: τ cum ſuis principijs atqꝫ extremitatibus naturali fere mutationi conſimilantur: que vnicuique duarum qualitatum eſt ꝓpria: qualitatum videlicet mobilium atqꝫ fixorum.

¶ Signa vero duorum corporum ſunt ea que ſecuntur fixa. τ hec ſunt gemini. virgo. ſagittarius. τ piſces. que ſunt īter mobilia ſigna τ fixa que habent participationem cum principijs τ finibus ſuis in mutatione naturali ꝓpria duorū ſtatuum mobilium τ fixorum.

¶ Aperte dixit Ptholemeus in hoc loco ꝙ duo ſigna temperantie ſunt ēt mobilia: qꝛ quando ſol aliquod eorum ingreditur tempus mutatur. Nam aries mutatur de hyeme ad ver: τ libra de eſtate ad autūnum. Ceterum aſſignauit rationem ꝓpter quā hec dicta fuerunt duorum corporum: eo ꝙ gemini principium ſimilitudinem habet cū aere veris τ finis cum aere eſtiuali. Et virginis principium ſimilitudinem habet cum aere eſtiuali τ finis cum aere autūnali. τ p̄ncipiūꝫ ſagittarij ſimilitudinem habet cum autūno: τ finis cum hyeme: τ principium piſcium ſimilitudinē habet cum aere hyemali τ finis cum aere veris. Et poſtq̄ mutatio naturalis τ ꝓpria ſolis mutat̄ per hec ſigna. hoc modo conuenit vt virtutes habeat cum quibus vnū quodqꝫ eorum operetur duo diuerſa.

¶ In maſculinis τ femininis ſignis. Ca. XIII.

Maſculine atque diurne nature ſex ſigna iudicauerūt: ſex vero reſidua ad naturam femininam atqꝫ nocturnā rettulere: et vnum poſt aliud diſpoſuere: ob hoc ꝙ nocti dies adheret et iuxta eā ſemꝑ exiſtit: et qꝛ ſexus maſculini ſūt ꝓpe femininos: et eis frequēter adiūgūtur.

¶ Similiter poſuerunt ſex horum ſignorum de natura maſculina τ diurna. τ alia ſex de natura feminina τ nocturna. τ ordinauerunt vnū poſt aliud: eo ꝙ nox ſemper venit poſt diem τ circa diem. Et quia femina ſemper vadit cūꝫ maſculo τ circa eum.

¶ Vult dicere ꝙ ſapientes antiqui ſecuti fuerūt in hac partitione vndecimam qui hoc experti fuerunt τ miſerunt ſꝫ poſitionem earum per experientiam τ ordinauerunt ea ſꝫ naturam: eo ꝙ femina ſequitur maſculum τ nox diē.

¶ Huius autem rei principium ab ariete ꝓpter occaſiones p̄dictas ſumpſere: τ quoniam etiāꝫ maſculi dominantur τ agunt: eſtqꝫ conuenientius vt ſint p̄cedentes patientibuſqꝫ honorabiliores. Ob hoc igitur a maſculino fecere initiūꝫ. Arietis τ etiam libre ſigna maſculina ſunt atqꝫ diurna: eo ꝙ circulus equinoctialis ſuꝑ ipſa ꝑtēditur: a quo primus fortiſque motus qui firmamenti motus dicitur ſumit originem. Ordo vero ſignorum hec duo ſubſequentium eſt velut p̄diximus: femininum. ſ. poſt maſculinū: τ poſt femininum maſculinum.

¶ Principium huius ab ariete ꝓpter rationes quas diximus. Nam eo ꝙ maſculus eſt princeps operatoꝝ τ ancianus in virtute maiori quāꝫ patiens opus poſuerunt primū maſculum. Unde ſigna arictis τ libre ſunt maſculina τ diurna eo ꝙ linea equinoctialis tranſit per ambo ipſaꝝ: τ abinde incipit maior mutatio totius firmamēti. Alia tamē ſigna ſeq̄ntia ea ordinata fuerunt ſꝫ ꝙ diximus vnum. ſ. poſt aliud.

¶ Ratio quā dixit Ptholemeus poſtq̄ ab ariete ſcepetūt eſt: pro eo ꝙ ſol in temporibus anni facit: τ quia virtus p̄ncipij eſt ei que ſubſequitur preponenda. Similiter quia motus totius eſt ab oriente ad occidens ſuper polos equinoctij conuenit vt arietis τ libre: ſigna vim habeant anzianam: ſuper illam illorū: τ quia virtus arietis qui eſt principium vim habeat anzianā ſuper illam libre: τ ꝙ ſint alia ordinta ſꝫm ꝙ natura ordinauit noctem poſt diem τ feminam poſt maſculum: τ quia maſculus eſt operator τ prepoſitus in virtute τ ordinatione ſuper feminam conuenit vt ſit aries maſculinꝰ: taurus vero femininus: τ libra maſculinus τ ſcorpio femininus τ ſic de omnibus alijs: eo ꝙ ſigna maſculina diurna ſunt: feminina v̄o nocturna.

¶ Quidam autem ſub aſcendēte ordinem ſexus ſignorum incepere.

¶ Et aliqui ordinauerūt ſigna maſculina τ feminina incipiendo a ſigno aſcendentis.

¶ Ptholemeus facit nos intelligere per hoc dictum ꝙ ratio propter quam ſapientes antiqui ſciuerunt .12. domos ē eadem ratio qua ſciuerunt duodecim ſigna quando linea circuli orizontis τ linea meridiei diuidunt hora qualibet firmamentum per quattuor partes ſicut ante diximus: et ſunt dicta loca partiūꝫ anguli aſcendentis: eo ꝙ hi quattuor ſimiles ſunt punctis quattuor anni temporum: qꝛ poſtq̄ p̄mum principium naturale anni eſt primus pūctus arietis conuenit ꝙ hic punctus aſcendat in aſcendente vt pūcti quattuor tēpoꝝ anni ſint in linea meridiei τ ī linea orizonte. Similiter propter ſimilitudinem nature ſignorum q̄ ſunt in iſtis pūctis: quia quando vnum fuerit mobile omnia .4. erunt mobilia. vt plurimū: τ quando vnum fixum fuerit omnia .4. erunt fixa: τ quando vnum duorū corpoꝝ ſic erunt omnia quattuor. Amplius cū planete ī orizūnta orientes fuerint virtus ab eis proueniens extenditur ad omnia: recta linea ad omnia que ſunt in tota orizonta ſicut de radijs ſolis: qui lucere faciunt totam orizontam hora q̄ ſol aſcendit ad aſcendens. Idem eſt de virtute anguli medij celi: quia cum planete ſunt ibi linee radiorum ſuorum: que veniunt ad punctum orizonte ſunt eq̄les cū illis que veniunt ad aliū pūctū ſuum oppoſitū: τ oībus modis erūt ſic longe ab occidente ſicut ab oriente: τ ꝓpter hoc conuenit. vt .4. anguli habeant vim magnā: ꝓut habent p̄nꝰ q̄tuor temporum āni: τ qꝛ res eſt ſicut diximꝰ: cōuenit vt firmamēnꝫ ſe ponat hora q̄libet ī .12. partes rōibꝰ antedictis τ q̄libꝫ pꝭ in .30. ſicut ſigna diuidūt antiq. ¶ Siliꝛ ſapiētes ſupeꝛperūt τ inuenerūt plus ꝙ aſcēdēns ſit pnᵐ qꝛ erit punctus de ſubterra: τ poſuerūt ipſꝫ ꝓ dnō p̄ncipū aīe τ corporis τ poſuerūt angulū ſibi oppoſitū pro domo pariū oppoſitoꝝ τ ꝯrioꝝ mulierū ꝓ maritis τ maritoꝝ ꝓ mulieribꝰ τ iuenerunt angulum 4ᶜ domus ſimilē pūcto tꝑis eſtiualꝭ: eo ꝙ cū aries fuerit aſcēdēs q̄rta erit cancer: τ qꝛ virtꝰ ſolꝭ appet qn̄ ē in pūcto cancri poſuerūt eā ꝓ domo patrū eiꝰ oppoſitū ꝓ domo matrū: τ qꝛ angulus .4ᶜ domꝰ eſt punctꝰ de ſubterra poſuerūt eam pro domo hereditatum terre τ rerum ſecretarum: eo ꝙ Saturnus habet in eo poſſe magnum qui eſt frigidus τ ſiccus ſimilis nature terre.

Similiter qꝛ inter ſolez ⁊ ioris eſt ſimilitudo magna: qꝛ cū
eſt in medio celi virtus ei⁹ ad oēm partem extenditur. po
ſuerunt ioam pro domo regnorū ⁊ miſteriorū quibus viuit
homo. Et qꝛ ſecūda conuenit poſt aſcenſus. ⁊. iia poſt io⁹
poſuerunt zam pro domo aueris ⁊ auxiliatoꝝ: eo ꝙ auere ⁊
auxiliatores ſequunt̃ corpus ⁊ oē principium ⁊ poſuerunt
iiam pro domo ſpei ⁊ fortune: eo ꝙ virtus eius ſequitur vir
tutem ioe. ꝓut virt⁹. ze v̄tutē ſeqt̃ aſcendētis ⁊ poſuerūt op
poſitū duoꝝ: ꝗ̄ eſt octaua ꝓ domo terioꝝ ⁊ debitoꝝ ⁊ here
ditatū mortuoꝝ: eo ꝙ eſt oppoſita ze. que habet ſimilitudi
nē cum venere: qꝛ ſecūda eſt taurus q̄ eſt domus veneris.
Et ꝓpter ſimilitudinē quā habet 8a. cum ſcorpione qui eſt
domus martis. ⁊ poſuerunt oppoſitūz vndecie ꝙ ē. 5. ꝓ do
mo filioꝝ ⁊ gaudiorū: ⁊ qꝛ ſemꝑ eſt trina ab aſcendente po
ſuerunt eam pro gaudio veneris: qꝛ venus habet cum cor
pore completam amicitiaz. Et qꝛ vndecia aſpicit de ſextili
aſcendens poſuerunt eam pro gaudio alteri⁹ fortune que
eſt iuppiter. Poſtmodum ad tertiam inſpexerūt ⁊ inuene
rūt ꝙ erāt cadētes a quarta ⁊ ſimilitudine magna qꝛ ē do
mus mercurij cuius virtus eſt ſuper alia cōmixta ⁊ habet
curſum ſemper circa ſolem poſuerūt eā ꝓ domo fratrum
propinquorūz ⁊ mutationū breuiū. Similiter qꝛ eſt ī ſex
tili aſcendentis: habet ſimilitudinem cum luna in facien
do mutatiōes feſtinas poſuerunt eam ꝓ gaudio lune: ⁊ po
ſuerunt ſuum oppoſitum. qđ eſt cōtra pro domo itineruz
lōgorum ⁊ fidei ⁊ ſcientiaꝝ quoniam habēt ſimilitudinez
cum ſagittario que eſt domus Jouis: ⁊ aſpicit aſcendens
de trino. Et quia virtus lune eſt oppoſita virtuti ſolis i hu
mectando poſuerunt eam ꝓ gaudio ſolis: ⁊ qꝛ etiam ſol ha
bet poſſe magnum in triplicitate arietis qm̄ aries eſt eius
exaltatio. ⁊ ſua triplicitas ſimilis ē nōe domui. Similiter
qꝛ inuenerunt ꝙ. 12a ſeparatur ab aſcendente: ⁊ eſt cadens
ab eo poſuerunt eam pro domo inimicorum ⁊ laborum: ⁊
gaudium ſaturni qui eſt lubricus frigidus ⁊ ſiccus ⁊ poſue
runt eius oppoſitum qđ ē ſexta: qꝛ cadit a ſeptima ⁊ ſepara
tur ab ea pro domo infirmitatum ⁊ gaudium martis: quia
contrarius eſt ſaturno. Et qꝛ. 7. eſt domus pariū ⁊ ſubiecti
elongātur a partibus tantū quantū ſexta a ſeptima elōga
tur poſuerunt eam. ſ. ſextam pro domo ſubiectoruz. Et p⁹
ꝗ̄ non eſt locus qui mercurio conueniat niſi aſcendens po
ſuerunt ipam pro gaudio ſuo. ¶ Poſtquaz autem ſapien
tes antiqui extraxerunt demonſtrationes. 12. domorum ꝑ
hanc rationem experti fuerunt ⁊ inuenerunt mul totiens
ꝙ ſic erat ꝑ experientiā: vt poſuerūt. vn̄ ſic ſtabiliuerūt. et
qꝛ Ptholemeus non noīauit in libro ſuo niſi radices ſtabi
litatis non laborauit in dicendo hoc totum: ſed locut⁹ fuit
de his. que ſūt ſuper terrā: eo ꝙ habent vī maiorem illis q̄
ſunt ſub terra ⁊ ꝓpter hoc poſuit. 12am domum ſubiectoꝝ
loco ſexte ſicut ante monſtrabit.

¶ Unum. ſ. maſculinum ⁊ aliud nominando fe
mininum: ⁊ inceperunt ab aſcendente.

¶ Et poſuerunt vnum maſculinum ⁊ alium fe
mininuz incipiendo ab aſcendente.

¶ Uult dicere ꝙ ſapientes antiqui ſecuti fuerunt in domi
bus ponere vnū maſculinum ⁊ aliud femininum ſꝫm ꝙ fe
cerunt in. 12. ſignis ⁊ inceperunt ab aſcendente ⁊ poſuerūt
ipm maſculinum ⁊ ſecūdā femininā hac eadē rōne.

¶ Uelut quidam qui ſignorum mobilium prin
cipia a luna ſigno poſuere: eo ꝙ citius ꝗ̄ aliarū
ſtellarum aliquam variationem recipit.

¶ Sicut aliqui inceperūt ſigna mobilia a ſigno
lune: qm̄ lune accidit feſtinus motus magis ꝗ̄
alijs pictis.

¶ Ptholemeus poſuit in hoc loco nobis in mente ꝙ virt⁹
lune ſequitur illam ſolis: ⁊ ſic conuenit: vt ſicut motus na
turalis vlis ſequitur curſum ſolis. ſic motus particularis
qui fit omni menſe curſū lune ſequatur: qꝛ luna peragrat
ſigna oīa omni menſe ⁊ fiunt omni menſe. 4. tropici ſiles
illis quas facit ſol per omnia ſigna quolibet anno. ⁊ ꝓꝑ h̄
acceperunt antiqui principium ſignorum mobile a ſigno
lune. ⁊ poſuerunt principium mobile: aliud vero fixum: ⁊
aliud duoꝝ corpoꝝ ſic̄ fecerūt ī ſignis reſpcū curſu ſolis.

¶ Simili namque modo ſextum ſignorum in
itia ab aſcendente ceperunt. ob hoc ꝙ orienti
propius exiſtit: ⁊ ordinem ſubſequentē velut ꝑ
dictum ē ſubſecuti ſunt.

¶ Et ſic acceperunt principium ſignorum ma
ſculinorum ab aſcendente: eo ꝙ eſt magis circa
oriens ⁊ ordinauerunt hoc modo quē diximus
vnum poſt aliud.

¶ Sicut poſuerunt ſigna mobilia ⁊ fixa a loco lune in mo
do quo ſunt per ſolem ſic poſuerunt domos maſculinas ⁊
femininas ſꝫm ſigna ⁊ inceperunt ab aſcendente: qꝛ eſt cir
ca oriēs ⁊ poſuerunt ipz ꝓ principio ſignoꝝ.

¶ Quidam etiam in quatuor omnia ſigna parti
ti ſūt: qui ⁊ dixere ꝙ ſigna: que matutinalia ma
ſculinaq; dicuntur: ſunt ea que ab aſcēdente vſ
q; ad celi medium conſtituuntur: ⁊ que etiam
ſunt eis oppoſita ab occidente vſq; ad angulu3
terre. Duas vero quartas reſiduas femininas ⁊
veſpertinales appellauere. Impoſuereq; ſigniſ
alia multa prenomina ſꝫm figuras que i eis ſūt.
Quedā eorū etenim quadrupedia ⁊ quedaz ſilue
ſtria. Quedam vero multorum nominauere fi
liorum: ⁊ his ſimilia: ſed quoniam eoruz nomi
num eſt occaſio manifeſta. et quoniā huiuſmōi
que ſunt per has figuras illo in loco nominari
poſſunt in quo nobis ad hanc ſcientiam vtilita
tem conferent hoc in loco reticendum fore de
creuimus.

¶ Et aliqui diuiſerunt duodecim ſigna in quat
tuor partes ⁊ fecerunt ꝙ ſigna orientalia et ma
ſculina ſunt ab aſcendente: vſque ad medium
celi et oppoſita ſua ſimiliter que ſunt ab occidē
te vſque ad angulum terre: et cetera duo op
poſita poſuerunt pro feminis occidentalibus.
Et ſignis multa nomina poſuerunt ſꝫm figuras
pertinentes ad ea. Quoniam aliqua eoruz dixe
runt ſigna quadrupedum aliqua eorum ſigna
ſilueſtria et alia multi ſeminis et talia. Et horū
nominum rationem eſt hoc bonum ad itelligē
dum. nam poteſt homo ponere res ſꝫ figuras d̄
quibus poterit ſe iuuare in hac ſciētia. timui. n.
ꝙ eſſet ſuperfluitas declarare hec omnia i hoc
loco.

¶ Uult dicere ꝙ ſapientes antiqui poſuerunt nomina mi
ta ſignis ſecundum figuras ſtellarum fixarum pertinen
tes ad ea ſecundum figuras ſuarum operum ꝓ demōſtrā

doopera ſignorum per ſe ꝛ propter virtutes ſtellarū fixarū que ſunt in eis: quoniam ex hoc fit virtus vna que operatur res que ſunt inter nos: re ſimili illi figu re que eſt in celo. dicit ꝙ per hoc pōt homo ſcire de dicto quod ante diximus de ſtellis ꝛ ſignis. Et quia hec opera mutantur ꝑpter mutationē hary figurarū de vno ſigno in aliud lōgis temporibus tenuit ꝙ eēt ſuperfluitas declarare in hoc loco. Uult dicere ꝙ id quod inde opportunum fuerit dicet ante. Ego vero te volo docere ea que accidunt hoc noſtro tempo re. Dico enim ꝙ ſigna rationalia ſunt ea que in quibus eſt figura ſimilis figure humane. Et hec ſūt gemini. vgo. ꝛ libra. ꝛ prima medietas ſagittarij ꝛ aq̄ rij. Amplius dicuntur bone vocis ꝛ dicuntur habere viꝫ maiorē in oriente ꝑꝑ maiorē viꝫ hominis ꝛ quia eſt bone vocis. Et ſigna pluuioſa ſunt in quibus eſt figura auium ſicut vultur ꝛ gallina. Et ſigna haben tia figuras beſtiarum quadrupedum ſimiliter ſicut aries taurus capricornus ꝛ ſunt dicta domeſtica. ꝛ leo ꝛ finis ſagittarij ꝛ ſcorpio ſunt ſiluestria. Et ſigna multorum filiorum ſunt Cancer ſcorpio ꝛ piſces: eo ꝙ ſignificant animalia aquarum que ſunt multi ſe minis. Similiter poſuerunt nomina multa ſignis ſꝫ eorum opera. quoniam eoruꝫ ſunt que dicuntur ma nentia: ꝛ ſunt: gemini: leo ꝛ virgo. Et eoruꝫ que dicū tur paucorum filiorum: ꝛ ſunt aries taurus libra. ſa gittarius. capricornus. ꝛ aquarius. Et eoruꝫ ſunt me die vocis ꝛ ſunt ſigna habentia figuras beſtiarum q̄ habent vocem ſicut aries taurus leo: ꝛ vltima medi etas ſagittarij ꝛ capricorn⁹. Et eorum ſunt que non habent vocem ſicut cancer ſcorpio ꝛ piſces. Multa tibi de ſignis dixerunt antiqui conuenit tamē vt de dictis eorum accipias id quod cum opinione ptho lemei concordet quoniam eſt ſolummodo ille q reꝫ ſequitur naturalem: qꝛ tenet vt quodlibet ſignum vim ſuam habeat ſeparatam propter ſtellas fixas i ſigno quolibet exiſtentes. Et propter hoc cōuenit vt inſpicias que ſtelle ad ſignum pertinent: ꝛ ſm hoc iu dicabis. Et cum hoc feceris naturaliter eris hanc ar tem. ſecutus ꝛ concors eris cum opinione ptole mei. Conuenit enim vt hoc facias ꝛ omnia alia di cta dimittas nec te perdas ſicut ille qui vult accipe re vias multas ꝛ que ſit certa ignorat: ꝛ ſic non ibis errando ſicut ille qui neſcit que ſit veritas ꝛ que ñ.

¶ In affinitatibus quatuor ſignorum ꝛ fi guris. Capl'z XIIII.

PRima quidem partium circu li ſignorum inter ſe conſimili um affinitas eſt que in figuris habetur: ꝛ ſicut partes inter quas vnius ē diametri longi tudo: ꝛ que duobus rectis angulis ſubten duntur. ſuntqꝫ ſex ſigna ꝛ centūoctuagita gradus ꝛ partes etiam inter quas eſt lōgi tudo trina ꝛ que vnum rectum angulum ac eiuſdem tertiam continent: ꝛ ſunt quat tuor ſigna ac centūuigiti gradus. Partes quoqꝫ iter q̄s ē lōgitudo tetragōa que vnū rectū angulū cōtinēt: ꝛ ſūt tria ſigna atque gradus nōagita. Nec ñ ꝛ ptes iter quas ē exagōa lōgitudo q̄ vni⁹ recti āguli biſſe cir cūtenēt: ꝛ ſūt duo ſigna ac gradus ſexaginta.

¶ Partes ſphere ſignorum que habent ſimilitudi nem i vnū cū alio primo ſūt he q̄ habēt ꝑticipationeꝫ in figuris aſpect⁹: ꝛ he ſūt ille que hn̄t inter vnā dia metrū et aliā ꝯp̄hendētē duos āgulos rectoſ. ꝛ ſex ſi gna q̄ ſūt centūoctuaginta gradus. Et q̄ hn̄t inter ſe elōgationē de. 3. et ꝯp̄hēdūt vnū āgulū rectū ꝛ tertiū alteri⁹. et ſūt q̄ttuor ſigna q̄ ſūt cētūuigiti grad⁹. et q̄ hn̄t inter ſe elōgationē q̄rte ꝯp̄hēdūt vnū angulū re ctū. et. 3. ſigna q̄ ſt̄ nonagita grad⁹. et q̄ hn̄t iter ſe elō gationē ſextil' ꝯp̄hēdūt duas ꝑtes āguli recti. ꝛ duo ſigna q̄ ſunt ſexaninta gradus.

¶ In h̄ nō eget glo. q aliqd itelligit d̄ gemometria ꝛ ab h̄ itelli git̄ corrupto dci aliq̄ ꝑg dixeāt d̄ ꝓiectione radioꝝ ſiue gradi bus equalibus.

¶ Occaſiōeſ āt cur haſ ſolaſ lōgitudieſ ꝛ ñ alias obſ uaſ d̄ hcani⁹: ex h̄ qd̄ ſbſeqt̄ adiſcem⁹. nā occaſiōeſ ob ſeruādi lōgitudinē vni⁹ diāetri ꝑ ſe māifeſtāt: eo ꝙ i e⁹ oppōne ſꝫ lineā rectā ellōgāt. cūqꝫ duas maiores ꝑtes ꝯſiderauerim⁹ i qb⁹ erit cōueniētia q̄ꝫtitatis ꝑtiſ ac q̄ꝫtitatis toti⁹ ꝛ ꝑtis: he reſidue fgure cōſtituēt.

¶ Rō ꝑꝑ quā he elōgatiōes ſūt ſolūmō ꝑ ill'q iudi cāt itelliges ꝑ id qd̄ nūc dicem⁹. dico ꝙ rō q̄ iudicāt ꝑ elōgationē diametri ē rō d̄mīata ꝑ ſe qm̄ ē oppoſi tū ꝑ lineā rectā. Cūqꝫ duas maiores ꝑtes ꝯſideraue rim⁹ i qb⁹ erit ꝯuēiēcia q̄ꝫtitatiſ ꝑtiſ ac q̄ꝫtitatis toti⁹ ꝛ ꝑtis he reſidue figure ꝯſtruēt ꝑ cōueniētiā itaqꝫ ꝑtis erit ita qm̄ accipiem⁹ neceſſ eas i qb⁹ ad acordamētū cadit neumaꝝ q̄ ſūt vnū aliō tātū ꝛ illas q̄ hn̄t d̄ plu ri. Et d̄ iſtis fiunt alij aſpectus.

¶ Figura aſpectuum.

¶ Vult dicere ꝙ ſapientes antiqui non iudicant ꝑ elonga
tionem aliā: niſi per has predictas: eo ꝙ dyameter diuidit
circulum per medium: ⁊ per lineā rectā: ⁊ fit vnū punctuꝫ
linee recte oppoſitum alterius: q꞉ qñ vnum punctum ſue
rit in aſcendente: aliud erit in occñte: ⁊ quando vnum erit
in medio celi: aliud erit ī anglo terre. ⁊ dicit ꝙ ex arcu quē
facit dyameter quando diuidetur ꝑ ꝓportiones maiores
muſice: eas in quibus cadit accordamentū fierent elonga
tiones alie q̄ ſunt trina q̄rta ⁊ ſextilis.

¶ Per conuenientiam itaqꝫ partis erit ita. cuꝫ
ad duorum rectorum angulorum longitudinē
aſſignabimus proportionem que diametri eſt
longitudo ab eius medietate: ⁊ tertia erit. ſ. me
dietas ipſius longitudo tetragona ⁊ eius tertia
erit longitudo ipſius exagona. ex hac aūt longi-
tudine duplicata trina ꝯſtituet̄ longitudo.

¶ De accordamento alius tantū reſpectu elon
gationis que facit duos angulos rectos: hec eſt
elongatio diametri accipiemus medietatem ⁊
tertium medietatis que facit elongationeꝫ quar
te ⁊ de tertio fit elōgatio ſextilis ⁊ de duplo tan
to fit elongatio trini.

¶ Vult dicere ꝙ elongationē dyametri: q꞉ res eſt maniſe
ſta: qñ vim hꝫ participatiōis trine cum alio acceperunt ꝑ
regula ſapientes antiqui in aſpectibus: q꞉ quando ex arcu
dyametri medietatem accipiemus: fiet quarta. ⁊ qñ. 3ª. fiet
ſextil: ⁊ qñ due partes. fiet trinus: ⁊ duplicabimus quartā
fiet oppoſitio. ⁊ ſꝫ trinus fiet alius trinus. ⁊ ſi ſextilē dupli
cabimꝰ poteſt inde fieri aliqñ oppō. vel trinus vel ſextilis
⁊ erit in quadruuio manifeſtum ꝙ medietas: ⁊ 3m. ſūt ma
iores partes ⁊ non pōt cadere ꝓportio.

¶ Per totius vero partiſqꝫ conuenientiam fiet
ita: cum a tetragona longitudine ad duas alias
longitudines inter quas ipſa conſtituitur ꝓpor
tionem fecerimꝰ: fueritqꝫ vnius proportio ſex
quilatera: alterius vero ſexquitertia: cū aſſigna
uerimus ī quā proportionem ab ea ad id quod
minus ea fuerit. ⁊ cuius proportio ad eā fit ſex
quilatera exagona fiet inde longitudo. cūqꝫ ad
maius ea ꝓportionem aſſignauerimus ⁊ cuius
ꝓportio ſit ei ſexquitertia: trinam longitudineꝫ
conſtituemus.

¶ Ad cordandum vnius partis dupli: ⁊ tātū qñ
fuerit ī reſpectu longitudinis quarte q̄ angulum
rectum facit erit ſua ꝓportio duabus longitudi
nibus ꝓportio tāti ⁊ medij. ⁊ dr̄ ꝓportio ſexq
latera alia ꝓportio tanti ⁊ tertij: ⁊ dr̄ ſexqtertia
qñ reſpectu maioris ꝓportionis tanti ⁊ medij
fit longtio ſextilis: ⁊ qñ fuerit reſpetu maioris
ꝓportiōis tāti ⁊ tertij eſt elongatio trini.

¶ Vult dicere ꝙ qñ accipiemus acconcordamentum tātī
⁊ partem in reſpectu quarte que eſt medietas medij circu
li fiet inde elongatio ſexti ⁊ lōgitudo trini ⁊ hoc modo: q꞉
ſi accipiemus tātū vt ſextilē ⁊ medietatē ſextil' fiet ide. 4ª.
⁊ hec ꝓpō. 4e ad ſextilem eſt proportio tāti ⁊ medij. Et qñ
accipiemus tantum vt quartū ⁊ eius tertium plus fiet tri
nus: ⁊ hec eſt ꝓportio tanti ⁊ tertij. Et ſi intelligis aliqd
de geometria ariſmetrica ⁊ muſica: intelligere poteris hoc
de leui. Ptholemeus vō qñqꝫ hoc demonſtrauerit ſm qua
druuium non dimittet qui ſm nām demonſtrat.

¶ Iſtarum itaqꝫ affinitatū trinā ⁊ exagonaꝫ cō
uenientes: appellauere: eo ꝙ ex ſignis in gn̄e con
uenientibus cōſtituunt̄: maſculina nāqꝫ vel fe
minina ſūt omnia. Que aūt ex diametro vel ex
figura tetragona formantur: diſconuenientes
noiauere. eo ꝙ in contrarietate ſignorū in gn̄e
conuenientiam ſemper inueniuntur.

¶ Et ꝑticipationes que ſunt de trino ⁊ ſextili di
cimus accordatas: q꞉ de ſignis ſunt compoſiti
accordatis in natura. qñ aut ambo erūt maſcu
lina: aut ambo erunt feminina. Ea tñ que ſunt
in diametro. aut ſuꝑ quartaꝫ non ſunt accorda
ta. q꞉ non inueniunt̄ ſignoꝝ accordatoꝝ in nā.

¶ Inſpice ad perfectionem magnā itelligentie Ptho. q꞉ lꝫ
elongationes iſtas ꝑ portiōes quadruuiales ⁊ modos tra
ctauit voluit eas in opus iudicij ponere donec inde ſm na
turam dederit rōnem. Dicens ꝙ he quadruuiales longi
tudines hn̄t acordamētum ⁊ diſcordamentum aliud ſm
naturam: q꞉ ſigna que ſunt in figura trini vel ſextilis ſunt
acordamenta vt ſint ambo maſculina: vel ambo feminīa.
Quarta vero diſcordata eſt: q꞉ ſi vnum ſignum fuerit ma
ſculinū aliud erit femininū ⁊ eꝯ. Et ſigna que ſunt ſupra
dyametro diſcordata ſunt: q꞉ ſol facit tp̄s in vno earum cō
trariū eiꝰ qđ facit in alia ſua oppoſito. Silr̄ qñ vnum aſcen
dit: aliud vero deſcendit. In quarta etiaꝫ mutatur tp̄s de
vna manerie ī aliā. ⁊ hac rōne cōuenit vt aſpectus trinus
ſit fortuna ⁊ amicitia ⁊ accordamētuꝫ. Silr̄ ⁊ ſextil': ⁊ con
uenit vt aſpectus dyametri ſit ꝯtrius ⁊ inimicus: ⁊ q꞉ ſextil'
ē medium tertij dixerunt ſapientes antiqui ꝙ eſt media
fortūa ⁊ amicicia. ⁊ q꞉. 4ª. ē oppoſitio media dixerūt ꝙ eſt
media inimicitia.

¶ In ſublimibꝰ ⁊ inſimis que ꝑcipientia ⁊ obe dientia dicuntur. Capitulum. XV.

Dixit Haly.

Hec eſt alia maneries accordamenti qđ habent ſigna ī
ter ſe ſm naturam.

Partes quidem quarū lōgitudo ab
aliquo vno eodēqꝫ puncto: ꝑfecto
rum equinoctialiū eſt eadem: ſubli
mes ⁊ infime nuncupantur: ⁊ ſunt
ille quarum aſcenſiones ⁊ deſcen-
ſiones in equis temporibus cōtingunt: eo ꝙ in
equalibus circūferentijs circulorum paralello
rum equinoctiali circulo ferunt̄.

¶ Silr̄ dicunt ꝑtes que elongate ſunt equaliter
ab vno puncto cognito duorum punctoruꝫ eq
noctij ꝑtes altas et baſſas: et he ſunt ille que ha
bent aſcenſiones et deſcenſiones cuꝫ tp̄ibus eq̄
libus: q꞉ ſunt in circulis equalibus ex circulis
eque diſtantibus equinoctij.

¶ Vult dicere ꝙ aſcenſiones vnius eoꝝ ſūt tāte ſicut aſcē
ſiones alterius: ⁊ ſimiliter deſcenſiones: qñ aſcenſiones
totius arietis ſunt equales aſcēſionibꝰ piſciū in oī villa: ⁊ il
le tauri illis aquarij ⁊ ille gemini illis capricorni: ⁊ ille can
cri illis ſagittarij: ⁊ ille leonis illis ſcorpiōis ⁊ ille virginis
illis libre: ⁊ ſm hoc cōuenit ꝙ primus gradus arietis ſit ac

cordatus cũ vltimo gradu piſcis ⁊ ĩ oĩbus alijs illud idez.

¶ Iſtarum aũt ptium ille que in medio eſtiualis circuli formantur: ſublimes dicũtur: et que ſũt in hyemalis circuli medio noĩantur infime: ob hoc ꝙ cum ſol ꝑ eſtiualis circuli medium ꝑgreditur: dies noctibus maiores efficit. Cũ autez hyemalis circuli medietatem illuminat dies noctibus breuiores eẽ demonſtrat.

¶ Et ptes que ſunt ĩ medietate circuli eſtiualis ſunt dicte alte et que ſunt ĩ medietate circuli hyemalis dicte ſunt baſſe: qꝛ cum ſol fuerit in medio circuli eſtiualis facit diem maiorem nocte. et quãdo fuerit ĩ medietate circuli hyemalis fac̃ diem maiorem nocte.

¶ Poſtq̃ʒ dies nobilior ⁊ fortior eſt nocte: qꝛ motus aĩaliũ fortiores ſunt. ⁊ magis appẽt ⁊ de nocte eſt alterius maneriei ꝓpter virtutẽ ſolis: q̃ appet de die a quo ꝓueniũt oĩuz rerũ virtutes ob hãc rõnẽ dixerũt ſapiẽtes antiqui. ꝙ partes tpis eſtiualis alte vt oñdant hoc nomine: ꝙ ſol cum eſt ibi eſt in maiori altitudine: q̃ʒ cũ ẽ in medio circuli hyemalis. Similr̃ dixerũt eas cõmandatores ⁊ dixerũt alias baſſas ⁊ obedientes pro demõſtrando meliorationem virtutis quam hñt partes alte ſuper baſſas. In hoc enim caplo lucramur duo ſcire magna: ⁊ bona: vnũ ẽ accordamẽtũ qđ eſt inter has partes. aliud eſt qꝛ qñ inueniem⁹ duas natiuitates q̃ accordate ſunt in vno gradu ſciemus ꝙ ille cuius ſignator eſt in gradu baſſe: erit obediens oĩ cuius ſignator ẽ ĩ gradu alto. Aſtrologi nãq̃ʒ dñt hos grad⁹ ĩ ṽtute ꝯcõdes.

¶ In ſignis ſe inuicem aſpicientibus et ſibi ĩ fortitudinibus equatis. Caplꝫ XVI.

Dixit Haly.

Hec eſt alia maneries accordamẽti ſignorum ⁊ graduũ ⁊ aſpectus vnius ad alium: ⁊ hoc noĩauit Ptho. vt nobis patefaciat ꝙ ſigna habẽt ꝑticipatiões mltas ſꝫ nãʒ.

Dicunt itẽ quaſdam eſſe partes que alijs ptibus in fortitudinib⁹ equãt: cum earuz longitudo ab vno quolibet puncto ex duobus pũctis tropicis: vna eſt ⁊ eadem: eo ꝙ cũ ſol ꝑ quẽlibet iſtorum duorum punctorũ perrexerit dies diei: noctiq̃ʒ nox equabitur: ⁊ tempora horarum erunt eadem.

¶ Similiter tenent ꝙ alique partes ſũt equales cum alijs in virtute: ⁊ hoc eſt qñ fuerint elongate equaliter ab vno pũcto duorũ tropicorũ eſtiualis vel hyemalis: qꝛ cũ ſol fuerit ĩ vtraq̃ʒ harum duarum ptium ẽ dies vni⁹ partis: equalis cum die alterius: ⁊ nox equalis cum nocte: ⁊ tpa ambarũ horarũ erunt equalia.

¶ Hoc eſt qꝛ ſol erit ĩ vna linea eqdiſtãtiũ eqnoctio: qñ erit in iſtis duabus partib⁹: q̃ ſunt equalr̃ a tropico elõgate.

¶ Aiunt etiã ꝙ he partes ꝓpter p̃dictas occaſiones ſe inuicẽ aſpiciant: ⁊ ꝙ vnaq̃q̃ earuz abciſdem orizõtis ptibus aſcendat in oriente: ⁊ ĩ eiſdem ptibus ĩ ocidẽte occũbate.

¶ Et dixerũt ꝙ he ptes ſe aſpiciunt vnã. ſ. aliam ratione predicta: ⁊ qꝛ vtraq̃ʒ earũ aſcendit de vno met puncto orizõte: ⁊ ſilr̃ occidit.

¶ Uult dicere ꝙ duo gradus q̃ ſunt equaliter elõgati a pũcto q̃liſcũq̃ʒ ſit duoꝝ tropicorũ dictorũ ſe aſpiciũt vnus. ſ. alium: qꝛ dies ⁊ noctes ãbaꝝ ſunt equales ⁊ aſcendũt ãbo ab vno pũcto orizõte. ⁊ ſimiliter ſe ponũt: ⁊ ꝓpter hoc ſũt accordati: ⁊ eoꝝ virtutes equales.

¶ In ſignis ſibi ꝯtradicentibus ⁊ inter que nulla ſit colligatio. Caplm XVII.

Partes quippe q̃ ꝯtradicentes ⁊ extranee nũcupanẽ ille ſũt inter quas ex modoꝝ p̃dictoꝝ affinitatib⁹ nulla cõtinetur affinitas. i. nec ſunt ex ꝑcipiẽtib⁹: nec ex obediẽtib⁹: nec ex ſe inuicẽ aſpiciẽtib⁹ q̃ ſunt in fortitudinibus adiuicẽ eq̃lia: nec ſunt ex his q̃ per aliquã q̃ttuor figuraꝝ poſitaꝝ: aliquã hẽbant adiuicẽ affinitatẽ. i. ꝑ diametri figurã: ⁊ ꝑ trigonã tetragonã quoq̃ʒ ac exagonam.

¶ Et gradus q̃ dicti ſũt diuiſi ⁊ ꝑegrini ſũt q̃ nõ hñt vnus. ſ. cũ alio ſilitudinẽ: nec ꝑticipationez aliqua manerie. ex his quos diximˀ: ⁊ ſũt ex illˀ q̃ nõ ſũt de ĩpantibus ⁊ obediẽtib⁹: nec ſũt ex illis q̃ aſpiciũt vnus. ſ. aliũ eq̃les ĩ virtute: nec ſũt ex illis q̃ hñt ſilitudinẽ ĩ aliquorũ quattuor aſpẽtuũ nec oppõ trino nec quarto.

¶ Ptholo. docet te ꝑ hoc dictum ꝙ ſigna ⁊ gradus ſe aſpiciunt vnus alium aut in modo quo ſunt ĩ duob⁹ lineis eqdiſtantibus equinoctio: vel ꝙ ſint ambo ĩ eadẽ linea eqdiſtãte eqnoctio: aut ꝙ ſint elõgati vn⁹ ab alio in dyametro de trino aut de 4ᵃ vel ſextili: ⁊ hi ſunt .3. aſpectus qui fiunt ſex. qꝛ tres eorũ fiunt duplices: qꝛ trinus ẽ duarũ maneriarũ: ⁊ quarta et ſextilis ⁊ iam dedit tibi rõnem ſꝫm naturã in iſtis aſpectibus ꝑ verba preterita.

¶ Partes aũt quas nullaten⁹ ꝑ hos modos aſſociari dep̃hendim⁹: ſũt ĩter quas vnũ vel qnq̃ʒ ſigna cõtinẽt ob hoc ꝙ ille ptes ĩter q̃s vnuz ſignũ hñ ſe nõ aſpiciũt. ponunẽ. n. ſibimet ex obliquo. Ille vero ptes ĩter quas qnq̃ʒ ſigna locanẽ circulũ ꝑ partes equales nõ abſcidunt.

¶ Et partes q̃s inenim⁹ participationẽ ulla manerie nõ hñtes ſunt he q̃ hñt ĩter ſe vnũ ſignũ vl̃ qnque ⁊ q̃ hñt ĩter ſe vnum ſignũ nõ ſe aſpiciũt vna. ſ. aliã quĩ q̃libet eaꝝ ẽ ab alia inclinata. Hẽ tñ q̃ hñt ĩter eas qnque ſigna qꝛ circuluz nõ diuidũt ĩ partes eq̃les ſicut diuidũt q̃tuor figure.

¶ Qđlibet ps ex hñtib⁹ ĩter ſe .30. gradus ẽ ab alia ĩclinata ĩ aſcẽdẽdo ⁊ dſcẽdẽdo: ⁊ q̃ hñt ĩter ſe ſigna .5. dũ ñ pñt circulũ didere ĩ ptes eq̃les: ñ hñt ĩter ſe q̃druialẽ nec nãlẽ elõgationẽ q̃ paſſit viz accõdamẽti nec diſcordlmẽti hr̃e: qꝛ q̃ʒ tũ caput ſexti ſigni ẽ ĩcliatũ a capite .7. tãtũ ẽ ĩcliatũ caput 12. ab aſcẽdẽte ĩ locis aſcẽdẽtib⁹ ⁊ occidẽtib⁹. Nũc ſpect⁹ ĩtelligere potuiſti aſpect⁹ ſignoꝝ vnũ cũ alio: ⁊ ꝙ ſũt q̃tuor aſpect⁹ ⁊ ñ plr̃es. ⁊ ceteri aſpect⁹ q̃ ñ ſũt ſic̃ dixit ptho. ſũt medianl ĩter applicationẽ ⁊ diuiſionẽ ⁊ ſũt circa applicationẽ vel lõge ſꝫ gradũ q̃ ſũt ĩter eos. ¶ Poſtq̃ʒ locuti ſum⁹ đ ṽtutib⁹ ſtellaꝝ ⁊ ſignoꝝ volum⁹ gloſare id qđ dixit ptho.

de ꝑticipatione quã hñt pl'e cũ ſignis.⁊ h ſcita fuerũt experiẽdo ſẽꝑ cũ alios pl'a igrediebãt aliqđ ſignũ vel gradũ cuiuſmodi virtutẽ hẽbat:⁊ vbi iueniebamꝰ ꝙ magis õmr̃abat vĩ ſuã.itelligebamꝰ ꝙ illđ ſignũ:⁊ gradus erãt conueniẽtiores eidẽ pl'e ⁊ eꝫ.hec.n.erit regl'a ꝓ ſciendo ꝑticipationẽ quã habent planete cum ſignis.

¶ In domibus quinque ſtellarum erraticarum ac ſolis ⁊ lune. Capitulum. XVIII.

Partes nãqȝ circuli ſignoꝝ:q̃ domꝰ triplicitates exaltatiões ac termini nominantur:hiſqȝ ſĩlia:in qbꝰ aliq̃ ſĩlitudinẽ vel dignitatẽ habeãt ſeptẽ planetis aſſimilantur.

¶ Loca ⁊ partes alique zodiaci ſignoꝝ ſunt que ꝯueniũt ſeptẽ planetis ⁊ dicunt̃ domus triplicitates exaltatiões ⁊ termini ⁊ cetera talia cum quibus habent ſimilitudinẽ ⁊ partem.

¶ Ptho.tenet ꝑ ordinationẽ haꝝ virtutũ ꝙ cõuenit vt domus ſit añq̃ triplicitas:⁊ triplicitas añq̃ exaltatio ⁊ exaltatio añq̃ terius. Qđ ãt dixit ⁊ cetera talia dixit ꝑꝑ operatiõnẽ ſuã ⁊ ꝑticipationẽ quã hñt cũ ſole ⁊ figura ſic ſ'adi:ſecꝰ i facie ⁊ luce ẽm ꝙ añ dicet.nõ.n.ẽ ſolus ptho.q poſuit ſñ dñꝫ triplicitatis q̃ dñm exalatiõis. Nã iuenimꝰ ꝙ doromes ꝓpoſuit dñꝫ triplicitatis i capl'o forme.

¶ Domoꝝ q̃dẽ nã eſt vt ſubiungã:qm̃ igitur ex ſignis duodeci duo ſunt ſeptẽtrionalia illa videlicet q̃ in loco zenith noſtroꝝ capitũ ſũt viciniora:q̃ de re calorẽ generãt:que ſunt cancer ⁊ leo duobus maximis dignioribꝰ luminaribꝰ ꝓ domibus ſunt attributa:⁊ leonis ſignũ qđ eſt maſculinũ ſolis domũ poſuere. Cancri vero ſignũ qđ femininũ eſt:lune domũ cõſtituerunt.

¶ Nã domoꝝ eſt ſicut dico ꝙ duo ſigua ſeptẽtrionalia duodeciꝫ ſignorum q̃ ſunt magis q̃ alia circa zenith noſtroꝝ capituꝫ ⁊ hac rõe faciunt calorẽ q̃ ſunt Cãcer ⁊ leo:poſuerũt ambo ꝓ domibus duoꝝ luminarium magnis ⁊ nobilibus leonem quia maſculus domum ſolis:cancrum quia femina domum lune.

¶ Duo ſigna q̃ ṽe ſũt i capite ſeptẽtriõis ſũt gemini ⁊ cãcer ſꝫ qꝛ gemini calefacit ⁊ hũectat ⁊ ẽ finis ſignoꝝ veris ⁊ nã poſuit nãl'r duo lũinaria dños aliaꝝ ſtellaꝝ ⁊ gemini non ꝯcordet cũ aliq̃ coꝝ:qꝛ cũ ſole nõ ꝯcordat:qꝛ ſol ďſiccat ⁊ gemini hũectat:nec cũ lũa:qꝛ femĩa ẽ ⁊ nocturna: ⁊ gemini maſculinꝰ ⁊ diurnꝰ ñ fuit ꝯueniẽs:vt gemini eẽt domꝰ alicuiꝰ duoꝝ lũinariũ:ſed ꝯuenit vt eẽt cãcer ⁊ leo:⁊ ꝙ leo eẽt domꝰ ſolis:eo ꝙ ſecũ ꝯcordat:qꝛ calidꝰ ẽ ⁊ ſiccus: ⁊ qꝛ lũa ſeqt̃ ſẽꝑ ſolẽ:ꝯueniẽs fuit vt eiꝰ domꝰ eẽt circa domũ ſolis ⁊ ſigna q̃ ſũt circa domũ ſol'.ſũt cãcer ⁊ ṽgo.⁊ qꝛ ſignuꝫ ṽginis ẽ ſiccũ ñ cõuenit lũe q̃ ẽ hũida:⁊ ꝑꝑ h poſuerũt cãcrũ q ẽ hũidus domũ lũe. Qꝛ ãt dixit ꝙ ſunt magis circa zenith nr̃oꝝ capitũ.⁊ ꝑꝑ hoc faciũt calorẽ.vl't dicere ꝙ q̃rtũ terre ꝑpl'atũ ẽ:ſeptẽtrion ꝯuenit vt ſigna q̃ ſũt i hac ꝑte ſint conueniẽtia magis ad ſignificãdũ ꝑpl'atutã q̃ aliqđ aliorum ꝑꝑ caliditatẽ quã faciũt nãlẽ:vñ creſcũt res oẽs.

¶ Ideoq̃ circuli medietatẽ q̃ eſt a leone vſq̃ ad capricornuꝫ ſolarẽ nũcuparũt. Aliã vero medietatẽ q̃ eſt ab aq̃rio vſqȝ ad cãcrũ lunarẽ appellauere. Ita vt in vnaq̃qȝ duaꝝ circuli medietatũ i ſolari.ſ.atqȝ lũari:domũ ſibi ꝯgruẽtẽ ẽꝫ ſuaꝝ ſphẽraꝝ ac nãꝝ ordinẽ vnuſqſqȝ planetaꝝ hr̃et.

¶ Et ꝑꝑ hoc poſuerũt medietatẽ zodiaci q̃ eſt a leone vſqȝ ad capricornũ mediũ ſolare. Et aliã medietatẽ q̃ eſt ab aq̃rio vſqȝ ad finẽ cancri mediũ lũare:vt qlibꝫ qnqȝ pl'aꝝ erraticoꝝ domũ hẽat invtraqȝ medietate duoꝝ luminariũ ẽꝫ qđ ꝯuenit ſpherarũ ſuarũ ordinatiõi ſuiſqȝ naturis.

¶ Uult dicere ꝙ ſapiẽtes ãtiq iuenerũt ꝙ ṽtutes duoꝝ luiariũ dñabãt ſuꝑ oĩa:⁊ qlibet.5.pl'aꝝ erraticoꝝ ſeq̃bãt ea:⁊ ꝙ ſũt mĩoris ṽtutis:⁊ ſine ṽtutibꝰ lũariũ nõ hẽbãt poſſe.ꝑ ſe ſic añ fuit nobis oñſũ.hac igit̃ rõe cõuenit vt qlibꝫ .5.pl'aꝝ erraticoꝝ hẽat i imedietate ſolari ſignũ ꝯueniẽs cõpl'oni q̃ ſit ď ſua ⁊ ſolari ṽtute ⁊ i lũe medietate idẽ.

¶ Qua ꝓpter qꝛ ſaturnus ẽ naturaliter frigidus caloriqȝ contrarius ⁊ eius celuꝫ altius ⁊ remotius eſt a lũinaribus ei duo ſigna capricornum ⁊ aquariũ:que ſũt i oppoſitiõe cãcri atq̃ leonis aſſignarunt.ob hoc.ſ.ꝙ hec duo capricornꝰ videlꝫ ⁊ aquarius frigda ſũt ⁊ hyemalia:⁊ qꝛ iterum figurarum affinitas q̃ fit ex oppõne non ẽ conueniens ⁊ infortuna.

¶ Et qꝛ ſaturnꝰ naturalr̃ ẽ frigidus:⁊ ẽ calori cõtrarius ⁊ eiꝰ ſphera ẽ a ſpheris luminariũ elõgata magis quã aliqua aliarũ:dederunt ei ꝓ domibus capricornũ et aq̃riũ q̃ cãcro ſũt oppoſita et leoni:qm̃ hec duo ſigna Capricornꝰ.ſ.et aquarius frigida et hyemalia ſunt. Et ẽt qꝛ cũ forma oppoſitiõalis figure nõ cõcordat ꝑticipatio.

¶ Uult dicere ꝙ opꝰ ꝓpriũ ſaturni ẽ ifrigidare ⁊ facit ꝑ accidẽs ſiccitatẽ ꝑꝑ ſuũ magnũ frigꝰ:⁊ ꝑꝑ hoc dixit frigꝰ hyemale vt exiret de ꝯdictiõe alicuiꝰ ꝯtrarie volẽtis:dicẽdo.pꝰ q̃ ſaturnꝰ ẽ frigidus ⁊ ſiccꝰ cũ ſignis hyemalibꝰ q̃ ſũt frigida ⁊ hũida nõ ꝯcordat. Qꝛ ãt dixit ꝙ ſphera ſaturni ẽ magis a ſpheris lũinariũ elõgata.vl't dicere ꝙ nã poſuit ſpherã ſuã magis elõgatã a terra q̃ aliq̃ aliaꝝ vt ꝑꝑ elongationẽ frigꝰ minuatur i terra:⁊ qꝛ capricornꝰ ⁊ aquarius ſũt ſigna hyemalia ⁊ fr̃a opportuit frigꝰ ſuũ eẽ valde magni frigoris ſaturno ꝯueniẽs.⁊ qꝛ hec duo ſigna domibꝰ duoꝝ luminariũ ſũt oppoſita ⁊ lũinaria oẽm gñonẽ faciũt ⁊ cremẽtũ reꝝ opportuit ꝙ hec duo ſigna facerẽt corruptionẽ ⁊ diminutionẽ talẽ q̃lis opi ſaturni cõuenit.vñ hac rõe dederũt ſaturno ꝓ domibꝰ capricornũ ⁊ aq̃riũ:qꝛ nã ſua ẽ ꝯtria nãe lũinariũ:⁊ qꝛ capricornꝰ ẽ hyemalis ⁊ ſol calidus ⁊ ſiccꝰ:⁊ ſaturnꝰ frigidus ⁊ ſiccꝰ.ſiccꝰ:qꝛ ꝯtriꝰ ẽ cãcro ⁊ frigidus ꝑꝑ ſaturm̃:⁊ qꝛ ẽ hyemal'.⁊ aq̃riꝰ qꝛ ẽ i medietate lũari oportuit eẽ hũidũ:⁊ ꝓ tẽpãdo magnã frĩditatẽ ſaturni ẽ calidꝰ. Et ꝑꝑ h dixit dorotheꝰ ꝙ ſapiẽtes antiq dicebant ꝙ ſaturnus meliꝰ opat̃ i aq̃rio q̃ i capricorno ⁊ magis gaudet i eo ꝙ calor ⁊ hũiditas aq̃ry minuit mlt̃ũ ď magno frigore ⁊ ſiccitate ipiꝰ. Saturnꝰ ẽt hũectat ꝑ accñs aliũ ſic ꝓdiximꝰ. ſilr̃ ꝙ ſaturnus ẽ maſculinꝰ ⁊ diurnꝰ magis ſibi ꝯuenit aq̃riꝰ:⁊ ꝑꝑ h dixerũt ꝙ aq̃rius ẽ ſignificator aq̃ꝝ currentiũ ſicut fontes ⁊ riui.

¶ At qꝛ iuppiter complexiõis eſt temperate: ⁊ ſub ſaturni ſphera fertur duo ſigua q̃ capricornum ſequunt̃:⁊ aquariũ:⁊ ſũt ſagittarius ⁊ piſces:ei ſunt attributa:eo ꝙ ventos procreant:⁊ res oriri cõpellunt:ſuntqȝ a domibus luminari

um i lõgitudīe trina: ꝛ q̄ eſt cõueniēs et fortūij.

¶ Et qꝛ iuppiter ē tēpate ꝯplōnis: et ē ſub ſphera ſaturni: dederūt ei ſigna duo q̄ ſunt circa capricornū et aquariū: et hec ſūt ſagittarius et piſcis ad ventos generatiuos ptinentes: et ſūt in longitudine trini a domib⁹ duoꝝ luminarium q̄ eſt longitudo cõcordie et fortune.

¶ Qꝛ dixit ꝙ iuppiter eſt ſub ſphera ſaturni. vult dicere ꝙ nā ordinauit iouē ſub ſaturno vt virtus eius minueret de nocumento virtutis ſaturni. Et id qđ dixit ꝙ ſagittarius ꝛ piſcis ptinent ad vētos ꝛ gn̄ationē pōt ītelligi: qꝛ ſic experti fuerūt ſapiētes antiqui. ꝛ pōt intelligi qꝛ cū ſol ē in ſagittario eſt finis autūpni: ꝛ tūc finitur ſiccitas: ꝛ hūiditas īcipit qua fiūt venti ꝛ gn̄ant̄ res multe. Piſcis ēt ē finis hyemis quo deſiſtit frigus ꝛ incipit calor vnde vēti ꝛ alia multa fiunt. Et vēti quos dicit ptholeme⁹ ptinē ad iouē ꝛ domos ſuas ſūt hūoſitates gn̄atrices ſicut ſūt hūoſitates ſpmatis ꝛ ſeminū alioꝝ. Nā videm⁹ aīalia ꝛ vegetabilia his duob⁹ tpib⁹ vt plīm creſcere: qꝛ cū ſol eſt in ſagittario ſemis ꝓ maiori pte incipiūt tūc naſci. Et cū ē i piſcib⁹ eſt adeo manifeſtū ꝙ nō hēm⁹ ꝓpterea inde loq. Et qꝛ trin⁹ ē aſpect⁹ concordie ꝛ fortune: eo ꝙ ſigna in vna nā cū duob⁹ ſignis luminariū concordāt. Et ſphera iouis ſequit̄ illā ſaturni ꝛ iuppiter ventos facit qb⁹ gn̄ant̄ res. dederūt ſapiētes antiqui hec duo ſigna ioui qꝛ cõcordat tempantia cū duob⁹ luminarib⁹ i oī bono ꝛ fortuna. Et ſcḋm hoc erit qꝛ ſagittari⁹ eſt accordatus cū nā ſolis ꝙ iuppiter hēat in eo pticipatiōnē cū ſole. ꝛ ſilr̄ qꝛ piſcis eſt accordatus cū natura lune ꝙ habeat ī eo iuppiter pticipationē cū lūa. Et qꝛ iuppiter nō ē cõtrarius reꝝ ꝛ res ꝯſtabiles qñ cõmiſcentur cū alijs ſibi ſilib⁹ creſcunt i bono ꝛ ꝓficuo ſuo magis. Dixit propter hoc dorothe⁹ ꝙ iuppiter gaudet magis i ſagittario ꝙ̄ in piſce: qꝛ iuppiter ē maſculin⁹ ꝛ diurn⁹ tendēs magis ad nām ſolis. ꝛ ſagittari⁹ eſt huius nature.

¶ Poſt hec aūt qꝛ mars naturaliter deſiccat: et eius ſphera ſub iouis ſphera voluit̄ duo ſigna q̄ poſt iouis hoſpitia locant̄ ei dedere: et ſūt aries et ſcorpius quorum longitudo a luminariū domib⁹ eſt tetragona ſicut caliditati deſtructorie et contradictorie conuenit: q̄ nature martis aſſimilatur.

¶ Similr̄ qꝛ mars deſiccat: naturalr̄ et ꝓprie et ſpa eius eſt ſub ſpa iouis: dederunt ei duo ſigna ſe tenētia cū duobus ſignis iouis que ſūt aries et ſcorpio elongata a domibus luminariū elongatione quarte que cõuenit corruptiōi et dāno. nā talis res ptinet ad martis naturā.

¶ Uult dicere ꝙ mars qꝛ multum deſiccat excedit naturaliter i infortunio ꝛ dāno cõtrario ioui ꝙ luminaria duo faciunt ꝛ natura poſuit ſpherā ſuā ſub ſphera iouis vt cū ſuo calore adiuuet i minuendo de dāno frigiditatis ſaturni. Et ꝓpter hoc dederūt ei duo ſigna ſe tenētia cū duob⁹ iouis. ꝛ hec ſūt ea q̄ ſunt elongata a domibus luminarium elongatione quarte que eſt elongatio corruptiōis ꝛ inimicitie que pertinet ad naturam martis. Et qꝛ ſcorpio eſt cõtrarius domui ſolis: cõuenit vt ſit frigidus ꝛ hūidus ꝓ minuēdo dānū ſiccitatis martis. Et hac eadē rōne ē mars nocturn⁹. Silr̄ aries qꝛ eſt contrarius domui lune conuenit ꝙ ſit calidus ꝛ ſicc⁹. Et ꝓpter hoc dixit dorothe⁹ ꝙ mars gaudet magis i ſcorpione ꝙ̄ i ariete qꝛ eſt nocturnus ſicut ipe ꝛ ei⁹ natura temperatur in eo.

¶ Ueneris autē ſtelle qa cõplōnis eſt tēpate et ſub martis ſphera circūuoluitur: duo ſigna que martis habitacula ſequunt̄: ſūt attributa: eo ꝙ res oriri faciunt: et ſunt taur⁹ ac libra: quoꝝ longitudo a domib⁹ luminariū ē ſextilis: q̄ ē longitudo ſilitudinis: et conuenientie: et qꝛ venus ēt inuenit̄ duaꝝ ptium pluſq̄ duob⁹ ſignis elõgatur a ſole.

¶ Et qꝛ ven⁹ tēpata ē: et eius ſphera ē ſub ſphera martis dederunt ei duo ſigna tenētia ſe cum duob⁹ ſignis martis et ſunt ſigna gn̄antia: q̄ ſūt libra et taur⁹ q̄ ſunt a duob⁹ ſignis luminariū elõgata elõgatiōe ſextilis q̄ ē concordie et amicitie. et qꝛ ēt ven⁹ nunq̄ elõgat̄ a ſole ulla duarū ptium magis duob⁹ ſignis.

¶ Qꝛ ven⁹ tēpata ē cõuenit vt dom⁹ hēat cū domib⁹ lūinariū duoꝝ cõcordātes. Silr̄ qꝛ libra ē ſignū i quo dies eq̄t̄ cū nocte cū aīalib⁹ vegetabilib⁹ ꝛ oī gn̄one cõcordat. Silr̄ qꝛ taur⁹ ē ſignū in quo tp̄s veris firmat̄ ꝯueniēs ē his q̄ dixim⁹: ꝛ hac rōne ꝯuenit vt due dom⁹ veneris ſint taur⁹ ꝛ libra pp cõcordātiā q̄ ē iter ea ꝛ duo lūaria: ꝯuenit ēt ꝙ libra ſit calidus ꝛ maſculin⁹ ꝛ diurnus ſicut ad ſolē ptinet: ꝛ ꝙ taur⁹ ſit femīa nocturna ſic ptinet ad lunā: ꝛ ñ ſine rōe fecit nā ꝙ ven⁹ nūq̄ elõgat̄ a ſole itra id qđ ē iter domos ſuas ꝛ dom⁹ lūinariū hac ꝯcordia: ꝛ ꝙ ad faciēdū bonum adiuuet ſp ſolē pp hūiditatē ſuā q̄ minuit de ſiccitate ſolis. vñ dixit dorothe⁹ ꝙ ven⁹ gaudet i tauro magis ꝙ̄ in libra pp cõcordiātiam quam habet cum natura lune.

¶ Itē qm̄ ex erraticis ſtellis mercurius remanſerat q in neutra duaꝝ ptiū a ſole vnq̄ pluſq̄ ꝑ vni⁹ ſigni ſpatiū elõgat̄: et ſub alijs ſtellis vehitur: data ſunt ei duo ſigna reſidua: q̄ poſt luminariū loca locantur et ſūt gemini ac virgo.

¶ Et qꝛ mercuri⁹ ē q remanet ex erraticis et nūquā elõgatur a ſole vlla hora aliqua duaꝝ partium magis vno ſigno: qꝛ īferius ē ab alijs plānetis dederunt ei duo ſigna remanētia q̄ ſe tenent ī domib⁹ duoꝝ lūinariū: et ſt̄ gemini et virgo.

¶ Nā tēpat factū mercurij qm̄ fecit ꝙ nō elongaret̄ a ſole magis vno ſigno vt v͛t⁹ ei⁹ ꝯmiſceret̄ ſp cū v͛tute ſol: ꝛ poſuit ſpherā ſuā ſub ſpheris alioꝝ planetaꝝ vt ei⁹ nā cõuertat̄ ad nā cuiuſlꝫ plāꝝ cui applicat ꝑmutādo v͛tutē ſol ſcḋm mutationē illi⁹ plē: ꝛ pp hoc ꝯuēit vt dom⁹ mercurij ſint mēdiana iter fortunā ꝛ īfortunā ꝛ iter accordātiā: qꝛ ſignū geminoꝝ nō ē ad cordātiā cū cācro. qm̄ ſe nō aſpiciūt ꝛ cõcordat cū leōe aſpectu ſextil: ꝛ v͛ginis ſignū ñ hꝫ ꝯcordātiā cū leōe: qꝛ ſe nō aſpiciūt ꝛ cõcordat cū cācro: qm̄ ſe aſpiciūt ꝺ. ſextili: ꝛ pp hoc v͛go nāe ſol ꝯria ꝛ gemini nāe lūe. vñ dixit dorothe⁹ ꝙ mercuri⁹ gaudet i v͛gie magis ꝙ̄ in gemini pp ꝯrietatē v͛ginis cū nā ſolis: qꝛ ſol eſt ſp firm⁹ i ſtatu vno ꝛ mercuri⁹ ñ. Nā gdē poſuit tēpamētū ī iſtis domib⁹ inter plās: qꝛ duas domos veneris poſuerūt cū domib⁹ iouis cõcordātes ꝛ duas domos martis cū ſaturni domib⁹ diſcordatas pp eoꝝ nās q̄ ꝯrie ſūt: ꝛ poſuit domos mercurij alterius maneriei: qꝛ gemini diſcordat cum ſagittario: ꝛ concordat cum ariete ꝛ cū libra ꝛ cū aq̄rio ꝛ leōe. ꝛ v͛go diſcordat cū piſcib⁹ ꝛ ſagittario ꝛ cõcordat cū ſcorpiōe capricorno ꝛ tauro ꝓut ꝯuenit nature mercurij.

¶ In triplicitatibus ⁊ eaꝝ dñis. Ca. XIX.
Dixit Haly.

In ordinandis dñis triplicitatū ſunt aſtrologi diuerſaꝝ opinionū: qꝛ vna ſecta eoꝝ dicunt ꝙ debēt ordinari poſt domos: ſicut ptholeme⁹ facit. ⁊ aly ſunt ꝗ eos ordināt poſt dños terminoꝝ ⁊ colter añ. p̄ml vero ſic dicunt: ꝙ potentia planete in domo ſua ſimi͛lis ē potētie hoīs in ſua domo: ꝗ ibit quocūq; voluerit ⁊ faciet qḋ ſibi placebit. Et potētia planete ī triplicitate ſua ſilis ē potētie hoīs īter vaſſallos ⁊ auxiliatores ſuos. Et pō planete in exaltatōe ſua ſimilis eſt potētie hoīs in regno ſuo. Et potētia planete in ſuo termino ſilis ē potētie hoīs ī villa ſua. ⁊ potētia planete in ſua facie ſilis ē potētie hoīs ī magiſterio ſuo. Et ſm̄ hoc dixerunt ꝙ potentia dñi triplicitatis ſeqꝛ̄ potētiam dñi domus. ⁊ ī hoc cōcordat Dorotheus in capl'o forme. Ego eñ ī dicam tibi qūo facies ⁊ nō errabis. iſpice ad ſignū ⁊ ad gradū: ⁊ ſi acciderit ꝙ ſit ī eo aliqs ex dñis dignitatū vl' ꝙ ipm aſpiciat illū qualiſcūq; ſit. ꝓ accipies pdño illi⁹ loci: ⁊ ſi acciderit ꝙ ſint ibi. 2. vl. 3. aut pl'es inſpice hñtē vim maiorē ⁊ des ſibi dñiū poti⁹ q̄ꝫ debili.

TRiplicitatū affinitates cum planetis ſūt he. Qm̄ igiꝛ̄ eqlateri triāguli figura ī ſemet ē equa ⁊ ꝯueniēs.

¶ Cōcordantia triplicitatū cū planetis eſt: qꝛ figura trianguli laterū equalium eſt in ſe concordata ⁊ equalis.

¶ Uult dicere ꝙ triāgulus lateꝝ equaliū eſt ēt equaliū angulorū. ⁊ qñ zodiacus ī triāgulū diuidiꝛ̄ cadet qlibꝫ angulus triāguli ſuper ſignum talis nature qualis cetera duoꝝ alioꝝ anguloꝝ. ⁊ ſic cōcordātia duorū ſignoꝝ equal'r. qꝛ ſi vnū eoꝝ maſculinū fuerit ⁊ diurnū: et alia cetera duo erūt ⁊ ſi fuerit femininū: alia duo erūt feminina.

¶ Et qꝛ tres circuli ſūt terminatiōes zodiaci circuli: equinoctialis videlicet circulus ⁊ duo circuli ſolſtitiales.

¶ Et qꝛ anguli determinātes zodiacū ſūt tres ⁊ hi ſunt duo circuli tropicorum.

¶ Uult dicere ꝙ maior circulus zodiaci eſt ille in quo mouenꝛ̄ oēs ſtelle ſuper duos polos ad oriens ab occidēte determinās tres circulos eqdiſtātes. ⁊ maior hoꝝ ē circulus eqnoctij: ⁊ aly duo ſūt equales: ⁊ vnus trāſit per caput tropici eſtiualis: ⁊ alter ꝑ caput tropici hyemalis.

¶ Duodecim zodiaci circuli partes in quatuor triāgulos equilateros diuiſere.

¶ Et diuidiꝛ̄ per duodecim partes firmamenti in quatuor triangulos ex equalibus.

¶ Uult dicere ꝙ. 12. ſigna diuidūꝛ̄ iter q̄lꝫ libꝫ duos circulos illoꝝ trium ſignorū equaliū. ⁊ p̄m⁹ illoꝝ cadit ſup vnū il loꝝ triū circuloꝝ: ⁊ vltim⁹ ſup circulū ꝗ eū ſeqꝛ̄. ⁊ ſꝫ h̄ erit p̄ncipiū quarti ſigni ſup ſcđm circulum. ⁊ ita ꝯuenit vt. 12. ſigna diuidanꝛ̄ ī quatuor triāgulos lateꝝ eq̄liū. Et qñ adiūgem⁹ v̄ba ptho. ⁊ hñ īſpiciem⁹ ī eis ſciem⁹ rōnē ꝑ nāꝫ: ꝙ hy triāguli hñt ꝑrogatiuā ⁊ vim maiorē q̄ꝫ ſigna cadentia ſup angulos exagoni laterum equalium.

¶ Prima ergo triplicitas eſt ex ariete leone ⁊ ſagittario: que ſunt ſigna maſculina: ſūtq; ſolis ⁊ iouis ⁊ martis domicilia.

¶ Primus triangulus ē aries: leo: ⁊ ſagittari⁹: ⁊ prima ſigna ſunt maſculina. ⁊ domus ſolis iouis ⁊ martis.

¶ Inſpice qūo ptholeme⁹ ꝓ icepit a ſole ſꝫ ordinatōem q̄ ꝑ ſignificatōeꝫ ſolis ſemper incipere conſueuit.

¶ Quapp hanc triplicitatem ſoli ⁊ ioui repulſo marte dedere: eo ꝙ mars eſt ex haiꝫ contrario haiꝫ ſolis.

¶ Et ꝓpter hoc poſuerūt hec tria ſigna ſol' iouis ⁊ nō martis: qꝛ mars eſt alteri⁹ haiꝫ q̄ꝫ ſol.

¶ Qm̄ aries ē dom⁹ martis: ⁊ cadit ī medietate lūinari ī triplicitate dom⁹ ſolis ⁊ dom⁹ iouis q̄ eſt ī medietate ſolari ⁊ mars ē ī diuerſo haiꝫ a nā ſolis ⁊ iouis: ⁊ hec triplicitas eſt diurna: ⁊ mars ē corruptor ꝯueniēs fuit vt prim⁹ gubernator h⁹ triplicitatis ſit ſol. poſtmō iuppiter ſine marte.

¶ Hui⁹ āt triplicitatis prim⁹ dominus eſt in die ſol. in nocte vero iuppiter. Aries ēt ſignū circulū eqnoctialē ſeqꝛ̄: ⁊ leo vicinior eſt eſtiuali circulo. Sagittari⁹ aūt hyemali circulo ꝓpior exiſtit. Eſt ⁊ hec triplicitas ſeptētriōal': eo ꝙ dominiū habet ibi iuppiter. aries ēt ſignū circulū eqnoctialē ⁊ res oriri ꝯpellit: necnō ventos ſeptentrionales adducit.

¶ Gubernator hui⁹ triplicitatis ē de die ſol: et ď nocte iuppiter. aries nanq; ſequiꝛ̄ eqnoctiūꝫ: ⁊ leo eſt magis circa tropicū eſtiualē: ⁊ ſagittari⁹ circa tropicū hyemalē. hec āt triplicitas ē ſeptētrionalis ꝓpter potentiam quam habet ibi ⁊ facit ventos ſeptentrionales.

¶ Uult dicere ꝙ iuppiter facit vētos ſeptētrionales ſil'es vētis gnātiuis. poſuit hāc triplicitatē ſeptētriōalē. ⁊ ceteri aſtrologi tenēt ꝙ hec triplicitas ē oriētal' pp gubernatōeꝫ quā hꝫ ibi ſol. tñ dictū ptho. ē magis directū: eo ꝙ ſol faꝛ̄ opa nālia. Et poſtq̄ꝫ iuppiter hꝫ ī hac triplicitate ꝑticipatione cū eo trahit ipa opa nālia ad nāꝫ ꝑtinētē ad eum.

¶ Preter qḋ qꝛ ī ea ē dom⁹ martis: ꝗ ibi ſocietatē hāc dicitur ſeptētrionali vento: aliq̄ꝫtulum ex occidētali cōmiſceꝛ̄. Quapp colligiꝛ̄ inde vent⁹ ex ſeptētrionali ⁊ occidētali cōmixtus. Mars enim huiuſmodi ventos adducit. pars etiaꝫ occidentalis eſt feminina.

¶ Tamē pp domū martis ⁊ pp participatiōem quā hꝫ ī hac triplicitate fit inde vētus compoſitus ſeptētrionalis ⁊ occidētalis: qꝛ mars generat tales ventos: ⁊ ps occñtal' ē feminina.

¶ Ratio pp quā mars dñaꝛ̄ ī pte occidētis ē. qꝛ ī ſua cōplexione tēperaꝛ̄ pp magnā hūiditatē q̄ ē ī ea: eo ꝙ ibi apparet ꝑ luna qñ ď ſub radys ſolis exit. et ē manifeſtū ꝙ ptholemeus tenet ꝙ mars eſt particeps ſolis ⁊ iouis ī gubernādo hāc triplicitatē. ⁊ aly tenēt ꝙ ſaturn⁹ ē ꝑticeps: ꝗ crediderūt ꝙ hec triplicitas ſit oriētalis. v̄ba qdē ptbole. magis credēda ſūt: qꝛ veniūt ꝑ expiētias mltas cū nālib⁹ argumētis: ⁊ nos vidim⁹ vſq; ad hodiernā diē: ꝙ id qḋ dicit cōcordat ꝑ experiētiam cum eo qḋ locuti ſumus.

¶ Scđa vero triplicitas q̄ ē ex trib⁹ ſignis femininis: tauro. ſ. ⁊ virgie ac capricorno collecta lune veneriq; aſſignaꝛ̄: eo ꝙ illa ē ex haiꝫ lūe. Iſtius vero triplicitatis in die dñs eſt luna: et in nocte venus.

¶ Scđs triangulus ꝗ ſit de tauro virgie et capri

corno trib⁹ ſignis femininis cōpoſitus ē datus lune et venꝛei: qꝛ ſunt nocturne: qđ ē haiz lune: ꝛ gubernatoꝛ toti⁹ triplicitatis: de nocte luna et de die venus.

¶ Aſpice primo quō locutus eſt de luna: qm̄ ē nocturna.

¶ Eſtiuali qdē circulo taurus: eqnoctiali virgo hyemali vero capꝛicoꝛnus ē ꝓpioꝛ.

¶ Taurus ē magis circa circulū eſtiualē: et virgo magis circa circulū eqnoctij: et capꝛicoꝛn⁹ magis circa circulum hyemalem.

¶ Non eſt magis taurus circa circulū eſtiualē q̄ꝫ eqnocty. ꝛ dicā ſilr̄ de leone: aquario: et ſcoꝛpiōe: reſpectu circli hyemalis. tamē voluit ī mentē nobis ponere ꝑ hoc dictū nām medietatis ſolaris ꝛ medietatis lunaris. et qꝛ leo ē ī medietate ſolari poſuit ꝙ erat magis circa circulū eſtiualē. et qꝛ taurus ē ī medietate lunari poſuit eū ſilr̄ magis circa circulū eſtiualē. qm̄ hoc tp̄e opa duoꝝ lūinariū magis apparēt: ꝛ ī ſcoꝛpiōe et aquario fecit hoc idē: qꝛ ſunt dom⁹ duarū infoꝛtunaꝝ: qm̄ duarum infoꝛtunaꝝ nā cōcoꝛdat cū circulo hyemali: qꝛ ip̄a pars terre depopulata eſt.

¶ Hec aūt triplicitas meridiei ꝯueniētioꝛ ē ꝑꝑ veneris ī ea dn̄iuꝫ: hec eteni ſtella huiuſmodi ventos adducit: eo ꝙ eius vis ꝑ caloꝛē ꝛ humiditatem hec efficit.

¶ Et hec triplicitas ꝑtinet magis ad meridiē ꝑꝑ poſſe qđ hꝫ ī ea ven⁹ qm̄ hic p̄ia gn̄at tales vētos qꝛ vir⁹ ſua facit rē talē cū caloꝛe ꝛ hūiditate ſua.

¶ Jam dixit ꝙ venus ē tēperate ꝯplexionis: et cōplexio tēperata ē illa ī qua ē caloꝛ et hūiditas nālis

¶ Preter ꝙ ꝑꝑ ſaturni domū q̄ ē capꝛicoꝛn⁹: ꝛ ꝑꝑ eius ī ea ſocietatē vēti q ꝑ hāc naſcēt̄ triplicitatē ex meridionali ꝛ oꝛiētali coadunabūt contrario mō triplicitati pꝛime: ob hoc ꝙ ſaturnus vētos oꝛiētales adducit: eo ꝙ ē ex haiz ſolis.

¶ Et qꝛ capricornus ē dom⁹ ſaturni ꝓpter participationē quā hꝫ ī hac triplicitate fuerūt venti huius triplicitatis meridionales ꝛ oꝛientales cōtrarij triplicitati pꝛime: qꝛ ſaturnus generat ventos orientales eo ꝙ ē de haiz ſolis.

¶ Quia ſaturn⁹ facit modicā ſiccitatē talē qualis ē ſiccitas ſolis. et ē diurn⁹ ſicut ſol: ꝯuenit vt ſit de haiz ſolis. et quia vēti oꝛiētales ſūt vēti ſicci: ꝯuenit ꝙ eos generꝫ ſol et ſaturn⁹. pꝫ. n. ꝙ ſit de alia opiōne q̄ꝫ ſint ceteri aſtrologi ī hac triplicitate. nā tenent aſtrologi ꝙ mars ſit ꝑticeps veneris ꝛ lune ī gubernādo hāc triplicitateꝫ: qꝛ ē ſua exaltatio capꝛicoꝛn⁹. et ptholē. tenet ꝙ ſaturn⁹ ē particeps ī hac triplicitate veneris ꝛ lune: qꝛ capꝛicoꝛn⁹ ē domus ſua: et eius dictuꝫ magis directum ē: qꝛ virtus domini domus maioꝛ ē virtute domini exaltationis.

¶ Tertia qdē triplicitas q̄ ex tribus ſignis maſculinis geminis. ſ. ꝛ libra ac aquario colligitur: ſaturno et mercurio attribuit̄ eo ꝙ ī illa domus eorum habentur.

¶ Terti⁹ triangulus qui fit de gemini libra ꝛ aq̄rio tribus ſignis maſculinis cōpoſitus pertinet ad ſaturnū ꝛ mercuriū qm̄ iſti duo plures hn̄t in hac triplicitate domos.

¶ Quāq̄ꝫ venus hēat in hac triplicitate domū: nō conuenit vt hēat in ea gubernationem: qꝛ ē feminina et nocturna.

¶ Huius aūt diurnus dn̄s ē ſaturnus: qm̄ eſt ex haiz diei: nocturnus vero dn̄s eſt mercuri⁹.

¶ Et gubernatoꝛ huius triplicitatis de die ē ſaturnus: qꝛ eſt de haiz diei ꝛ de nocte mercuri⁹.

¶ Qꝛ mercuri⁹ ē diuerſaꝝ nāꝝ ꝛ ſaturnus diurnus: conuenit vt mercurius gubernet hanc triplicitatem de nocte: et eo ſimiliter que eſt virtutis debilioꝛis ſaturno.

¶ Signuꝫ quoq̄ꝫ geminoꝝ eſtiuali circulo ꝓpi⁹ exiſtit: ꝛ libꝛa circulū eqnoctialē ſubſeqtur. aq̄rius aūt hyemali circulo vicinioꝛ habetur. Hec aūt triplicitas oꝛiētali vēto magis ꝯuenit: ꝓpter ſaturni dominiū: atq̄ꝫ iuppiter ſaturno ī haiz aſſimilatur ē enim diurnus: erūt venti q huius triplicitatis occaſione ꝓueniēt inter ſeptentrionalē ꝛ orientalem

¶ Et ſignuꝫ geminoꝝ ē magis circa circulū eſtiualē: ꝛ ſignū libre ſeqtur eqnoctium: ꝛ ſignū aq̄rij ē magis circa circulū hyemalē. vn̄ hec triplicitas ꝯuenit magis vēto oriētali ꝓpter gubernationē quā hꝫ ibi ſaturnus. tn̄ qꝛ iuppiter ē talis haiz qualis ſaturnus quoniā ē diurnus fiūt vēti huius triplicitatis iter ſolanum ꝛ zierzum.

¶ Qꝛ venus nō hꝫ in hac triplicitate dn̄iuꝫ et mercuri⁹ eſt ꝯplexionis cōmixte et nō remāſit ex planetis maſculinis niſi iuppiter cōuenit vt ī gubernādo hāc triplicitatē ſit particeps ſaturni et mercurij: qꝛ ſol nō habꝫ niſi vnaꝫ triplicitatem: ſicut non habet niſi vnam domum. manifeſtū quidē eſt ꝙ ipſe concoꝛdat cum ceteris aſtrologis in dn̄is huius triplicitatis: et nō concoꝛdat in ꝑte qua dn̄atur. qm̄ ipſi dicunt ꝙ eſt occidētalis: et ptholeme⁹ tenet ꝙ ſit oꝛientalis ꝓpter dn̄ium qđ habet ibi ſaturnus: ꝛ tenet ꝙ mercurius habet vim maioꝛē quādo eſt oꝛientalis q̄ꝫ quādo eſt occidentalis. In hoc enim loco eſt dubiū vnū: qm̄ aliqui dixerunt quō facit iuppiter vētos çierzos cū ſit calidus ꝛ humidus: c⁹ rn̄ſio talē: qꝛ ventus zierzus eſt ſanioꝛ ꝛ cōuenientioꝛ ī ꝯſeruāda ſalute: ſicut dic̄ phīca ꝛ ioui ꝯuenit ꝓ⁹ tale.

¶ Quartā aūt triplicitatē faciūt cācer ſcoꝛpi⁹ ꝛ piſces. Reſtat igitur ut marti dn̄etur ꝛ ut ipſe ī ea dominium exerceat: eo ꝙ ſcorpius eſt eius domicilium.

¶ Quartus triāgulus qui fit de cancro: ſcorpione: ꝛ piſcibus remanſit marti vt habeat gubernationē in eo: qꝛ ſcoꝛpio ē ſua domus.

¶ Uult dicere qꝛ mars nō hꝫ ꝑtātem in alijs triplicitatib⁹: ꝛ hꝫ ī hac triplicitate dignitates: vnā qꝛ ſcoꝛpio eſt ſua domus ꝛ gaudet in eo. aliaꝫ qꝛ eſt nocturnus ſicut triplicitas iſta: dederūt ei vt eā gubernet de die ac de nocte.

¶ Aſſociātur ei ī dominio: ꝓpter haiz: ꝛ eo ꝙ h̄ ſigna ſūt femina: ī nocte qdē lūa: ī die vero ven⁹.

¶ Et hꝫ ꝑticipationē cū eo ī gubnādo eā ꝓpter haiz: ꝛ qꝛ h̄ ſigna ſunt femina. lūa de nocte ꝛ venus de die.

¶ Ptholemeus tenet ꝙ dn̄s huius triplicitatis de die ꝛ de nocte eſt mars ſolūmodo: et ꝙ venus eſt ei⁹ particeps de die: luna vero de nocte: ꝛ ꝙ hec triplicitas ē occidētalis ꝑꝑ gubernationem quā habēt ibi mars ꝛ venus ꝛ luna: Et eſt

manifeſtū ꝙ dictū ſuū ī hoc eſt certū. Societas tn̄ aſtrologorum tenet ꝙ venus gubernet hāc triplicitatem de die: mars vero de nocte: ⁊ ꝙ particeps de die ⁊ de nocte eſt luna. ſil'r ⁊ ꝙ hec triplicitas ē ſeptētrionalis: quorum opinio falſa eſt: qm̄ aliqua ratio non eſt ibi. ⁊ ꝓpter hoc conuenit vt opinionem ptholemei ſequaris: qm̄ ipſe ſolus eſt cert⁹: ⁊ omnes alij vacui ⁊ mēdaces.

¶ Cancer itē eſtiuali: ⁊ ſcorpius hyemali: piſces autē eqnoctiali circulo ꝓpiores exiſtunt.

¶ Et ſignū cācri ē magis circa circulū eſtiualē ⁊ ſcorpio hyemalem piſcis eqnocij.

¶ Ptholeme⁹ noīauit hos tres circulos ī triplicitatib⁹ vt dmōſtret melioratiōnē quā hꝫ trin⁹ ſup ſextilē. q2 eo ꝙ hij tres circuli determinant zodiacū: cōuenit vt trin⁹ hēat magnā melioratōem ṽtutis ſuper ſextilem.

¶ Iſta qdē triplicitas vētos occidētales efficit ꝓpter i ea martis luneqꝫ dominium: ac q2 ven⁹ ei aſſociat̄: erit vētus ex occidentali meridionali ꝙ collectus.

¶ Et hec triplicitas ꝯducit vēto occidētali ꝓpter gubnatiōnē quā hēnt ibi mars lūa ⁊ tn̄ ꝓpter ꝑticipatiōnē quā hēt venus ſecum fit ventus ꝯpoſitus occidentali ⁊ abrego. i. meridionali.

¶ In exaltationibus. Capi. XX.

Dixit Haly.

Ptho. tenet ꝙ virtus dn̄orum exaltationis ſequitur virtutē dn̄oꝝ triplicitatis. ⁊ hoc intelliges cū inſpexeris ad verba ſua.

Signorum quippe modi qui luminarium ⁊ ſtellarum erraticarū exaltationes dn̄r: ſunt velut ſubiugā. Sol eteni cū in arietis ſigno fuerit ad altiorem circuli medietatē ſeptētrionalē mutabit̄. Cūqꝫ libre ſignū ingreditur ad inferiorem circuli medietatem meridionalē ꝓprium iter aduertit.

¶ Et ſigna que dcā ſūt exaltatōes duorū lūinarium ⁊ plāetarū erraticorū ſunt hac manerie qua dicam. Sol cū eſt in ariete mutatur ad medietatem zodiaci q̄ ē alta ⁊ ſeptētrionalis. ⁊ cum eſt in libra mutatur ad medietatem zodiaci. que eſt meridionalis ⁊ baſſa.

¶ Altum et baſſum: ꝙ dicit eſt ſtatus contingens ſoli ꝑꝑ populationē terre. q2 caput arietis ē nobis ſꝫ caput draconis. q2 qn̄ ſol ibi applicuerit ipmqꝫ trāſierit: mutabitur ad partē ſeptētrionis. ⁊ caput libre ē ſꝫ caudā: q2 qn̄ ſol applicat ei ipamqꝫ pertrāſit mutat̄ ad partes meridiei. ⁊ ṽt⁹ ſolis ac vis ſua magis ī ſeptētrione apparet.

¶ Q̄ua ꝑꝑ arietis ſignū in quo lōgitudo dierū: corūqꝫ caloris naturalis augmētū incohat: ſol' exaltationē poſuere: librā vero ꝑꝑ p̄dictaꝝ occaſionū ꝯtrarietates: eiuſdē caſū fore dixere.

¶ Et ꝓpter hoc poſuerunt arietem vn̄ incipit lōgitudo diei ⁊ crementū ſui naturalis caloris exaltationem ſolis: ⁊ libram ſui caſū: ꝓpter cōtrarium rōnum quas diximus.

¶ Uult dicere ꝙ ſapiētes antiqui: q2 inuenerūt ꝙ quando ſol intrat arietem īcipit dies longior fieri: et ī populatione terre calor creſcere nālis: ⁊ vadit aſcēdendo verſus augē ſuā poſuerūt arietē domū exaltatōis ſue: ⁊ librā caſus ſui. q2 tūc incipit nox lōgior fieri: calor minuit̄ ⁊ fortificat̄ frigus ī ppl'atōe terre: ⁊ vadit ſol verſus depopulationē terre ⁊ verſus depreſſionē ſuā: q2 ē oppoſita ſue augi.

¶ Saturn⁹ autē vt ei⁹ a ſole lōgitudo foret oppoſitiōis: ſicut ⁊ in domibus: eo ꝙ vbi calor creſcit frigiditas remittitur: ⁊ vbi frigiditas intenditur calor remittitur: libre ſignū ꝓ exaltatōe: arietem vero ꝓ caſu recepit.

¶ Et vt elongatio ſaturni a ſole ſit oppoſitionalis elongatio: ꝑut eſt domorū: q2 vbi creſcit calor minuit̄ frigus: ⁊ vbi creſcit frigus minuitur calor: poſuerunt librā ſuam exaltationē: arietē vero caſum.

¶ Hoc eſt q2 elōgatio oppoſitionalis eſt elōgatio corruptionis ⁊ contrarietatis. ⁊ ꝓpter hoc ꝯuenit vbi minuit̄ calor īcipiat frig⁹. ⁊ h' ē libra. ⁊ ꝙ ipa ſit cāus ſol' ⁊ exaltatio ſaturni. et ꝙ aries q̄ ē exaltatio ſol' ſit caſus ſaturni: ita ꝙ tota nā ſolis ſit ꝯtraria nature ſaturni: ſicut eam poſuerūt in reb⁹: in hoc aūt loco ſeqtur ſuas regulas ptholeme⁹: vt oēs nāe ſtellaꝝ oīum ſolis naturam ſequantur.

¶ Item cū luna fuerit in arietis ſigno cū ſole qđ eſt eius exaltatio: qm̄ poſt hec prius apparebit in tauro: in quo augumenti ſui luminis erit q̄ſi principiū: fuit ei⁹ exaltatio in tauro: quod eſt primum ſue ꝓprie triplicitatis ſignū. In ſcorpione vero ſigno qđ in illius oppoſitione formatur eius caſus deſignatur.

¶ Similiter luna poſtq̄ꝫ ē cū ſole in ariete q̄ ē ei⁹ exaltatio: ⁊ apparet prīo in tauro ⁊ incipit lux ſua creſcere: ⁊ eſt tunc eius principium ſm natiuitatem poſuerunt exaltationē ſuam in tauro: ⁊ eſt primum ſignum triplicitatis ꝓprie. vn̄ ſꝫ hoc poſuerunt hoc ſignū exaltationē ſuā: ⁊ ſcorpionē q̄ ē h⁹ ſigni oppoſitū caſū ſuum.

¶ Q2 virtus lune ſeqtur virtutē ſolis ⁊ ei⁹ dom⁹ tenet̄ cū ſua: ꝯuenit etiā vt ei⁹ exaltatio teneat̄ cū ſua. Et q2 principiū apparitionis lucis lune eſt qn̄ naſcitur: ⁊ taurus eſt triplicitatis ſue principium: ꝯuenit vt taurus ſit ei⁹ exaltatio q2 qn̄ ſol fuerit in ariete q̄ eſt ei⁹ exaltatio erit p̄ncipiū lucis lune ⁊ eius virtutis ī tauro. Et q2 ſcorpio ē in figura cōtraria tauri: ꝯuenit vt ſit ei⁹ caſus. et hac rōne dixerūt ꝙ ſignū ſeptimū a domo planete eſt ſuū infortuniū ꝑꝑ ſui contrarietatem que eſt in eis.

¶ At q2 iuppiter eſt auctor ventorum ſeptētrionalium q̄ res odorifaciunt: ⁊ qm̄ cum in maiori declinatione ſeptentrionali fuerit que eſt cācro ipſius vis ꝓpria apparebit: vētoſqꝫ ſeptriōales efficiet: ei cancri ſignum exaltationē: ⁊ capricornum caſum tribuere.

¶ Et q2 iuppiter facit vētos ſeptētrionales generantes res: ⁊ quando fuerit in ſeptētriōe ē bene inclinat⁹ verſus partē ipſam: ⁊ fuerit in cancro mōſtrat ꝓpriā virtute ſuā ⁊ fac̄ vētos ſeptētrionales: ꝑꝑ hoc poſuerūt exaltatōē ſuā cancrū.

¶ Sapiētes antiq̄ fecerunt hoc.q2 viderunt ꝙ v̄tus iouis
magis apparet cū eſt i cancro:et ꝺbilitat̄ cū ē ī capricorno.
q2 iuppiter eo ꝙ ē temperate nature eſt habitationi cōue
niens ⁊ gnātioni ⁊ ad mouēdos vētos ſeptētrionales tem
peratos:apte ſeptētrionis verſus habitationē.Et qn̄ iuppi
ter ē ⁊ h3 moram in eo fortificat̄ multū opus ⁊ v̄tus ſua ꝓ
pria i faciēdo naſci ⁊ creſcere oēs res:nec ē i fine ſeptentrio
nis ſignum aliud niſi gemini ⁊ cācer.⁊ gemini nō pertinet
ad eū:q2 ē oppoſitū ſue dom⁹ q̄ ē ſagittarius i.4.piſcis.Et
cācer ꝯuenit ei magis ꝓpter lunā:q2 tēperamētū nature
lune ē ꝯueniens nature iouis.Et magn⁹ calor ⁊ ſiccitas leo
nis ſibi nō ꝯuenit:vn̄ his oīb⁹ rōnibus ꝯuenit oīb⁹ modis
ꝙ exaltatio iouis ſit cācer ⁊ ei⁹ caſus capricornus.quia eſt
eius oppoſitum.

¶ Mars āt qm̄ naturaliter ē cōburens ⁊ maxi
me cū i capricorno fuerit:eo ꝙ ei⁹ declinatio tūc
eſt i parte meridionali i capricorno iouis exalta
tioni contrario ſublimat̄:cadit āt i cācro.

¶ Et q2 mars eſt ardēs per naturā ⁊ ꝓprie quā
do fuerit in capricorno ꝯburit multū magis:q2
inclinatur ad ptē meridiei:poſuerūt ſuā exaltati
onem capricornū contrarium exaltationi iouis
⁊ eius caſum cancrum.

¶ Pars meridiei q̄.eſt calida multū ꝯuenit nature martis
q̄ eſt cōburens.nā quidem in hoc loco voluit tēperare nā3
martis:q2 hec pars depopulata eſt.⁊ q2 nā martis eſt ꝯtra
ria nature iouis.vn̄ his duab⁹ rōnibus ꝯuenit ꝙ exaltatio
martis ſit capricorn⁹ q̄ ē finis meridiei:⁊ eius caſus ſit can
cer:vt ei⁹ nā ſit nāe iouis oīb⁹ modis ꝯtraria.

¶ Rurſus q2 venus naturaliter humectat:maxi
me aūt in ſigno piſciū:in quo veris humiditas
apparere:eiuſq3 vis nālis īcipit creſcere:ī piſci
bus exaltat̄:⁊ i virgine cadit.

¶ Silr̄ q2 venus hūectat naturalr̄ ⁊ ꝓprie cum
eſt i piſcib⁹:q2 i eo apparet principiū hūiditatis
veris:⁊ ibi creſcit ꝓpria virt⁹ ſua:ob hoc ē exal
tatio ſua i piſcib⁹:⁊ caſus i virgine.

¶ Quādo ven⁹ ingreditur piſces appar3 ꝓpria v̄tus ſua.q2
nāliter cōcordat cū piſcib⁹:qm̄ eſt femininū ⁊ nocturnū:et
in eo incipit temperata veris hūiditas apparere.⁊ eius na
tura cōcordat cū ioue:q2 eſt domus ſua ⁊ termin⁹ ei⁹ exal
tationis eſt domus lune:q̄ duo planete cū veneris natura
concordāt.⁊ hac rōne ꝯuenit vt ſignū piſciu3 eēt exaltatio
veneris:⁊ virgo caſus:q̄ piſcib⁹ ē ꝯria:qm̄ ſicca ē nālr̄.

¶ Mercurius āt qm̄ deſiccat:i ꝯtrariū veneris
in ſigno.ſ.virginis exaltatur:i quo autumn⁹ q̄
eſt ſiccus incipit apparere:cū eius iteꝝ propria
vis creſcit i veris cōtrarium:eſt ⁊ eius caſus i
ſigno piſcium.

¶ Q2 mercuri⁹ deſiccat ꝑ ſe:⁊ i hoc eſt contra
rius veneri:ꝯuenit ꝙ ei⁹ exaltatio ſit in virgine q̄
apparere incipit in autumno q̄ eſt ſiccus.nam
creſcit in virgine ſua virt⁹ ꝓpria veneris nature
cōtraria:⁊ eſt in piſcibus caſus ei⁹.

¶ Jam docuit nos ptholeme⁹ ꝙ mercurius opatur magis
i deſiccando q̄3 in humectādo:⁊ ꝙ magis cū ſaturno q̄3 cū
ioue cōcordat:⁊ cum ſole magis q̄3 cū luna.q2 due domus
mercuriꝫ ſūt bono aſpectu cōcordes cū duabus domibus
ſaturni:⁊ ſūt ꝯtrarie illis iouis.Et q2 curſus ei⁹ ē ſemꝑ cir
ca ſolē:⁊ v̄tus ei⁹ ꝯmiſcet̄ ſemper cū ſua v̄tute.Silr̄ qm̄ au
tūnus īcipit ſemꝑ in virgine:⁊ eſt ſiccus ⁊ qn̄q3 frigidus:⁊
qn̄q3 calidus ſm nām mercuriꝫ.Et q2 cū fortificat̄ mercu
rius ⁊ ei⁹ opus ꝓprie apparet in virgine.Et q2 cū ſol fuerit
in domo ſua apparet in veſperis i virgine q̄ ē ei⁹ dom⁹:his
rōnib⁹ ꝯuenit vt v̄go ſit ei⁹ exaltatio piſces caſus.

¶ De terminis. Capi. XXI.

Dixit haly.

Per hanc ordinationē itelligim⁹ ꝙ virtus dn̄i ter
mini ſeqt̄ v̄tutē dn̄i exaltatōis.

TErminoꝝ qdē modi duo ſūt.Quo
rū alter egyptius:alter vero caldai
cus appellat̄.At q̄ egypti⁹ dr̄ maxi
me a domoꝝ dn̄is accipit̄.caldaic⁹
āt a dn̄is triplicitatū aſſumit̄.

¶ Termini ſunt duab⁹ maneriebus.vna eſt ſm
egyptiacos accepta:alia ſm caldeos:q̄ vero ſ3
egyptiacos eſt accepta a dn̄is domorum accipi
tur.caldaicus autem a dn̄is triplicitatis accipi
tur ſm gubernationes triplicitatum.

¶ Illi de egypto fuerūt ſapiētes magiſtri q̄ fuerūt antiquo
tpe.nam iſti fuerūt ſtudiꝫ ⁊ exercitiꝫ magni i ſciētiꝫs ⁊ ſapiē
tiꝫs oīb⁹ de qb⁹ homo iuuari pōt:⁊ ſcimus hoc ꝑ cronicas
ſapientū antiquorū:ſm ꝙ loquebant̄ de ipſis:⁊ per ea q̄ ꝺ
ſuis opibus remāſerunt a multis ānoru3 miliariꝫs vſq3 ad
hodiernā diē.tamē ego dicā id qꝺ vidi de vna experientia
quā īueni ī loco q̄ dict⁹ eſt oculus ſolis:q2 modico tpe mira
cula magna vidi.Et caldei ſūt illi de babilonia q̄ fuerūt ſe
quentes egyptianos ī ſcīa aſtronomie.Dicit.n.ptholeme⁹
ꝙ egyptiani acceperūt termios vt plurimū ſ3 dn̄os domo
rum.⁊ ꝓpter hoc voluerunt eos aliqui aſtrologi an̄q3 illos
q̄ ſūt ſm dn̄os triplicitatum.

¶ S3 egyptius nec in ordinibus ſemꝑ nec i vni
uſcuiuſq3 quātitatib⁹ id qꝺ ꝓ radice generalr̄ ē
poſitū i terminoꝝ modis veraciter mutat̄.Nā
primos in ordine domorū dn̄is ⁊ qn̄q3 triplici
tatum:qſiq3 vero exaltationū dn̄is attribuunt:
vt in libra nō a venere:ſ3 a ſaturno:i ariete quo
q3 non a marte ſ3 a ioue ceperūt.Si dn̄os igit̄
triplicitatū ⁊ non alios ſecuti ſūt:cur i capricor
no a mercurio ⁊ nō a venere ſumpſere exordiū?
Itē ſi dn̄os exaltationū ⁊ nō alios ſecuti ſūt cur
in cācro a marte ⁊ nō a ioue inierunt?Rurſus
ſi in his nō ſequebant̄ niſi planetas:quorū ples
ſunt p̄dictarum fortitudines cur i aquario prin
cipiu3 fecerunt a mercurio q̄ ſolā hab3 in eo tri
plicitatē:⁊ non a ſaturno q̄ domum ibi atq3 tri
plicitatem poſſidet?In capricorno etia3 a mer
curio:q̄ nullam habet auctoritatem ibi incepe
runt.Reliquoꝝ vero terminoꝝ ordo ad hūc
modum reperitur.In quantitatib⁹ quoq3 ter
minoꝝ nullum ordine3 obſeruare videntur.nā
in horum oīum termioꝝ numero qui vnicuiq3
planetaꝝ colligitur:quē cum numero annoru3
planete eiuſdē eſſe quātitatis denunciant.nulla
eſt ratio que ſm hoc eſſe vite quantitas ꝓbet̄.
At ſi dixerim⁹ ⁊ conceſſerim⁹ ꝙ q̄ inde colligit̄

verus ſit nūer⁹: aut ab egiptijs affirmat: iſdē nu
mer⁹ fortaſſe colligent: ⁊ ſi termiorū quātitates
mltis diuerſiſq; modis variarēt.

¶ Tamen ſm opinionem illorum ꝺ egypto nō
ſequūtur rem generaliter: quoniam ipſi non po
ſuerūt ꝓ radice ſequelam certificatam: nec i or
dinatione nec in quatitate cuiuſlibet eorū. Qꝛ
primo poſuerūt i ordinatōe ſua dn̄os domorū
i aliqua earū: ⁊ in alijs poſuerunt dn̄os triplici
tatum: ⁊ in alijs dominos exaltationum. ⁊ ſm
hoc poſuerūt in libra p̄io ſaturno: ⁊ nō poſue
runt veneri: ⁊ poſuerunt arieti primo ioui ⁊ nō
poſuerunt marti. vñ ſi ſequūtur modos triplici
tatum: q̄re poſuerunt in capricorno p̄io mer
curio: ⁊ non poſuerunt p̄io veneri: Et ſi ſequū
tur dominos exaltationū: quare poſuerunt pri
mo in cancro marti ⁊ nō poſuerunt ioui: et ſi ſe
quūtur in hac planetas habētes plures dignita
tes: quare primo poſuerūt i aquario mercurio
qui non habet ibi niſi ſolam triplicitatem: ⁊ nō
poſuerunt ſaturno q̄ habet domum ⁊ triplicita
tem: Et quare poſuerunt in primo capricorno
mercurio qui nullam habet dignitatem i guber
nando hoc ſignum. hac enim manerie inuenit
homo quālibet ordinationem de terminis quā
fecerunt: videtur etiā ꝙ in quantitate terminorū
nullam regulam inſpexerunt: qꝛ in numero qui
adiungitur cuilibet planetarum horuꝫ termino
rum: quī tenent numerum ſuuꝫ eſſe tantū quot
ſunt anni ſui. ⁊ qui per hos diuiditur non eſt rō
nec demonſtratio ſignificans ꝙ vita tanta eſſe
poſſit: Et adhuc ſi diceremꝰ ꝙ numerus ille tā
tus ē: ⁊ eſt veritas id quod dicunt illi de egypto
bene poteſt adiungi tantus numerus: ſicut nūe
rus iſte mutando quantitatem ſignorum in di
uerſis maneriebus.

¶ Illi de egypto tenent ꝙ āni maiores planetarū ſunt tot
quot habet q̄libet ex gradibꝰ ꝑ terminū ī oībus ſignis. Et
ꝙ q̄libet planeta qū dominabit̄ i vita ⁊ fuerit potens dat
ānos ſuos maiores i vita. Et ptho. dicit ꝙ ī hoc nūero nō ē
ratio nec demōſtratio nālis q̄ ſignificare poſſit ꝙ tp̄s vite
ſit tantū. Et bñ q̄dem eēt hic numerus: ſicut ipſi dixerunt
bñ poſſet i diuerſis maneriebꝰ mutari nūerus graduum.
⁊ cū hoc eodē nūero cōcordabit. ⁊ ꝓpter hoc videt̄ ꝙ illi
de egypto nō fuerūt ſecuti termios vna regula: ſicut ī ipis
ordinādis nō fuerūt ſecuti. vnde hoc aliud non fuit: niſi qꝛ
a parte alia terminos acceperunt.

¶ Quidam autem qui id in hoc affirmare vidē
tur: ꝙ eis phyſica ratiōe ſatis videtur ſufficere
dicunt: ꝙ cum tempora aſcenſionum termino
rum vniuſcuiuſq; planete collecta fuerint vna
eademq; quantitas in oībus climatibus ex eis
naſcetur: quod falſum eſſe manifeſtuꝫ eſt. Sūt
etenim in hoc ſecuti id qꝺ in inſipientium libro
reperitur: ⁊ ꝓ aſcenſionibus equales adiunctio
nes ſumpſerunt. hec autem veritati contrarium
eſſe nullus ambigit. Inuentum eſt enim i hoc
libro ꝙ aſcenſiones virginis ac libre in linea eq
noctiali linee paralella que per inferiorem egyp
ti regionis locum habet tranſitum: ſūt vnicui
q; duorum ſignorum predictoruꝫ trigitaſeptē
tempora ⁊ triēs: ⁊ ꝙ aſcēſiones etiam vniuſcu
iuſq; duorum ſignorū leonis ac ſcorpionis trigī
taq̄nq; ſint tempora: ſed geometrica ratione ꝓ
batur leonem ⁊ ſcorpionē plus trigitaq̄nq; tē
poribus. virginem autem ⁊ librā minus ſupra
dictis temporibus aſcēdere. Iteꝫ hi qui hāc ad
duxere rōnem: non eas ſecuti ſunt terminoruꝫ
quantitates quas q̄ꝫplures hominum affirma
runt. In multis etiam locis mentiri neceſſariuꝫ
reperitur. At vt eorum ſententia firmior appa
reret gradus in minuta diuiſerunt: nec tamē ob
hoc eos veraces ſed mendaciſſimos i hec vt p̄
diximus affirmamus. Eorum autem termini
quos hic p̄dictis rationibꝰ vituperamus ſūt hi
velut dixere vt inferius.

¶ Et aliqui fuerunt q̄ voluerunt i hoc vnam di
cere rōnem facientem ſm philoſophiā ſimilitu
dinē veritatis. dixerunt. n. quando adiungemꝰ
tēpora aſcenſionum terminorum cuilibet pla
nete eſſet vna eadem quantitas ꝑ oīa climata ⁊
hoc ē mendaciū. naꝫ fuerūt in hoc ſecuti libros
iperitorum q̄ ſecuti fuerūt i aſcēſionibus addi
tiones equales ꝑ oēm locum. ⁊ hec eſt res que
cum veritate aliq̄s videre nō hꝫ aliquo modo:
quoniam in libris ſuis inueniūt ꝙ aſcēſiones vir
ginis ⁊ libre in linea eq̄diſtanti eq̄noctio q̄ tran
ſit in maiori p̄te velut terre egypti ſunt vtriuſq;
horum duorum ſignorum trigintaſeptē gradꝰ:
⁊ tertiū. ⁊ ꝙ aſcēſiones leonis ⁊ ſcorpionis ſūt
trigitaq̄nq; gradus. ⁊ eſt iam demōſtratuꝫ de
monſtrationibꝰ geometrie ꝙ leo ⁊ ſcorpio aſcē
dunt i minori parte tp̄is: eo ꝙ dixerunt amplíꝰ
in hoc qꝺ voluerūt monſtrare nō fuerunt ſecu
ti quantitatem terminorū quos multi dixerūt.
Et inuenimus ꝙ ipſi habent multis locis ex ne
ceſſitate mētiri: aut diuidere gradus terminoruꝫ
in minuta ꝓ affirmando dictum ſuum: ⁊ cum
hoc toto non fuerunt ſicut ante diximus: verita
tem ſecuti.

¶ Illi q̄ voluerūt experiri terminos egyptianorū non fue
runt ſecuti q̄ꝫtitateꝫ graduuꝫ terminorū: q̄m egyptiani di
xerunt ⁊ ī multis locis habuerōt mentiri ex neceſſitate. ⁊
gradus diuidere in minuta: qꝺ q̄dē ī terminis fieri nō pōt.
⁊ cū hoc toto nō fuerūt veritatē ſecuti: ſicut ptho. ꝓbauit
Et hec oīa verba que dixit ptho. dixit ꝓ dmōſtrando nobꝭ
ꝙ termini egyptianorū nō ſūt accepti per aliquā regulam
Et termini quos dixerūt ſunt ꝙ iuppiter hꝫ ſex gradus a
p̄ncipio arietis. ⁊ omnes alij ſm hanc maneriem ſine aliq̄
ordinatione ⁊ regula.

¶Qđ autem ex predictis gradibꝰ vnicuiqꝫ iſtorum planetarum colligitur ē hoc. Saturnō quinquaginta ſepteꝫ: ioui: lxxviiij. marti. lxvi. veneri lxxxij. mercurio. lxxvi. quoꝝ oīum collectio eſt ccclx. graduum.

¶Gradus vero qui adiungitur cuilibet planetarū ſunt iſti. Saturno. lvij. ioui. lxxviij. marti. lxvi. veneri. lxxxij: mercurio. lxxvi. oēs iſti faciunt. ccclx. gradus.

Termini Egyptiaci

In arie.	Juppiter	6	Uenus	6	Mercu.	8	Mars	5	Satur.	5
Cancer	Uenus	8	Mercu	6	Juppi.	8	Satur.	5	Mars	3
Gemi.	Mercu	6	Juppi.	6	Uenus	5	Mars	7	Satur.	6
Cancer	Mars	7	Uenus	6	Mercu	6	Juppi.	7	Satur.	4
Leone	Juppiter	6	Uenus	5	Satur.	7	Mercu	6	Mars	6
Uirgi	Mercu.	7	Uenus	10	Juppi.	4	Mars	7	Satur.	2
Libra	Saturnꝰ	6	Mercu	8	Juppi.	7	Uenus	7	Mars	2
Scor.	Mars	7	Uenus	4	Mercu	8	Juppi.	5	Satur.	6
Sagi.	Juppiter	12	Uenus	5	Mercu	4	Satur.	5	Mars	4
Capri.	Mercu.	7	Juppi.	7	Uenus	8	Satur.	4	Mars	4
Aqrio	Mercu.	7	Uenus	6	Juppi.	7	Mars	5	Satur.	5
Piſces	Uenus	12	Juppi.	4	Mercu	3	Mars	9	Satur.	2

¶Hic perficitur dictuꝫ ptholemei ī termīs egyptianoꝝ.

¶Alterum vero modum quem caldaicum appellarunt: per triplicitatum dños rōcinantur ſed eorum rationes ⁊ apertiores ⁊ magis ſufficientes inueniuntur. ⁊ tū nec in ordinibus nec ī quantitatibus planetas q triplicitatibus dominantur ſemper imitantur.

¶Alia maneries eſt caldeanoꝝ qui dicunt rationem in ea de dñis triplicitatum: ⁊ eoruꝫ ratio planior eſt: tamen non ſequitur planetas gubernantes triplicitates nec in ordinatione nec ī quantitate.

¶Uult dicere q̄ termini caldeoꝝ magis ſunt accepti cuꝫ rōne regule tamē ſūt diuerſe ordinatōis: qꝛ eoꝝ ſūt q ď die ſūt vnius planete ⁊ de nocte alteriꝰ. Silr eoꝝ q̄libet planeta quantitatum diuerſarum.

¶Horum autē ſententia breuiter ⁊ abſqꝫ libro memorie cōmendari poteſt. Prime nanqꝫ triplicitati que eſt ex ariete leone ⁊ ſagittario terminorum apud eos diuiſio in vnoquoqꝫ ſignoruꝫ eius vna eſt ⁊ eadem. Primū eteni terminuꝫ dant domino triplicitatis qui eſt iuppiter. ſcđm domino triplicitatis ſequētis ⁊ eſt venꝰ. tertiū autem ⁊ quartum duobꝰ dominis triplicitatis geminorum qui ſunt ſaturnus ac mercuriꝰ: q̄ntū quoqꝫ dño reliq̄ triplicitatis ⁊ ē mars

¶Et ꝓpter hoc verbuꝫ iſtorum poteſt eſſe ſcitum ꝓ certo liberaliter ⁊ ſine libro ⁊ participatio terminorum in quolibet ſignorum triplicitatis prime que eſt aries leo ⁊ ſagittarius: verſus ipſos eſt eadem participatio: qꝛ ponunt primū terminuꝫ domino triplicitatis qui eſt iuppiter. poſtmodū ſcđm terminū dño triplicitatis qui ſua ſequitur qui eſt venꝰ. poſtea tertium terminum ⁊ quartū duobꝰ dñis triplicitatis gemini qui ſunt saturnus ⁊ mercuriꝰ. poſtmodū quintū terminū dño triplicitatis alteriꝰ qui eſt mars.

¶Natura adequauit iter ſe planetas ſeptē q ſūt motus feſtini ī ſuis dignitatibꝰ. poſtmodum dedit ſoli medietatem ſphere: ⁊ aliā medietatē lune. Et dedit q̄nqꝫ planetis loco hꝰ dignitatē terminorū ſole et luna exceptuatis. Et ꝓpter hoc dixerunt ſapientes antiq q̄ ſignificatō ſolis cū ē ī medietate ſua: ⁊ lune cū eſt in ſua. eſt equalis ſignificatiōi q̄nqꝫ planetaꝝ ī eoꝝ terminis exiſtentiū. Et ꝓpter hoc dederūt caldei pmū terminū triplicitatꝭ ioui: ⁊ nihil ďderūt ſoli: qꝛ nō ē vt hēat terminū. ⁊ dederūt 2m terminū veneri q̄ ē dña triplicitatꝭ 2e. ⁊ 3m terminū ďdere ſatno: ⁊ de nocte mercurio: q ſūt dñi tertie triplicitatis. ⁊ quartum terminum dederunt de die mercurio: ⁊ de nocte ſaturno: ⁊ q̄ntū terminū dederūt marti qui ē dominꝰ quarte triplicitatis: ⁊ de alijs triplicitatibus ſm hāc rōnem.

¶Secunde vero triplicitatis que ex tauro virgine ⁊ capricorno colligitur: vnumq̄ďqꝫ ſignorū vna eademqꝫ diuiſione partiuntur: aſſignātqꝫ primum terminū veneri ꝓpter eius in ea dominium. ſecundum vero ⁊ tertium duobus dominis triplicitatis geminorum: qui ſunt ſaturnꝰ ⁊ mercuriꝰ. poſt hec autem quartum marti: ioui reliquum aſſignauere.

¶Et ſecunda triplicitas que eſt taurꝰ virgo ⁊ capricornus: dederunt etiam in quolibet horum ſignoruꝫ vna ⁊ eadem participatione: qꝛ ponūt primum terminum veneris: quia eſt domina ī hac triplicitate: ⁊ ponunt ſecundum ⁊ tertium terminum duobus dominis triplicitatis gemini qui ſunt ſaturnus ⁊ mercurius: ⁊ ponunt q̄rtum marti: ⁊ aliuum ioui.

¶Si bñ ītellexiſti dictū qđ añ dixit: nō īdiges gloſa. ⁊ ſi nō ītellexiſti: dico tibi q̄ ſcđa triplicitas qꝛ eſt veneris ⁊ lune ⁊ luna nō habet ī terminis partē: ꝯuenit vt venus ſit domina primi termini hꝰ triplicitatis: ⁊ q̄ 2ꝰ terminus ſit terminus ſaturni de die: ⁊ mercurij de nocte: ⁊ tertius terminus mercurij de die ⁊ ſaturni de nocte: ⁊ quartus terminꝰ martis qui eſt dñs quarte triplicitatis: ⁊ q̄ntus terminus iouis q dominatur in triplicitate leonis.

¶Hunc quidem ordinem maxime ſecuti ſunt in duabus reliqs triplicitatibus: preter q̄ tertie triplicitatis q̄ duos dominos habere dicit̄ ſaturnum ſcilicet ⁊ mercurium: primā in die partem ſaturnꝰ: ī nocte vero mercuriꝰ aſſumit.

¶Hec ordinatio vadit vt plurimū in alijs duabꝰ triplicitatibꝰ et in tertia triplicitate q̄ habꝫ duos dños q ſūt ſaturnus et mercurius. accipimꝰ pri

mam dignitatē de die a ſaturno ⁊ de nocte a mercurio.

Caldei fuerunt ſecuti in ordinatione terminorum triplicitatis cancri hāc eādē viā p̄dictā. ⁊ q2 inuenerūt dn̄z triplicitatis geminoꝝ. ſaturnū de die: ⁊ de nocte mercuriū poſuerūt: ſaturnū ḋ die dn̄z p̄mi termini ſignoꝝ hꝰ triplicitatis: ⁊ dn̄m 2ᵉ de nocte. ⁊ poſuerūt mercuriū de nocte dn̄z pᵉ triplicitatis ſignoꝝ hꝰ triplicitatis: ⁊ dn̄m ſcd̄e triplicitatis ḋ die: Et poſuerunt tertiū terminū martē qui eſt dn̄s quarte triplicitatis q̄ eſt cancer. ⁊ poſuerūt iouē dn̄m q̄rte triplicitatis ⁊ venerē dn̄m quinte. Et poſuerūt ī quarta triplicitate martē dn̄m primi termini: ⁊ iouē dn̄m ſecūdi: ⁊ venerē dn̄am tertij: ⁊ ſaturnū dn̄m quarti ḋ die ⁊ quinti de nocte: ⁊ mercurium dn̄m quarti ḋ nocte ⁊ q̄nti de die:

Modus autem quantitatis terminorum qui in vnoquoq3 ſigno reperitur: ⁊ qui ſupradictū obſeruat ordinē vnus quidem eſt ⁊ manifeſtꝰ: nec eorum differunt quantitates niſi eq̄li diminutione. Nam vnuſq3 terminorum ī q̄ntitate vnius gradus a precedēti minuitur. Poſuere ⁊ enim primum cuiuſq3 ſigni terminuz. viij. gradūs: ſcd̄m. vij. tertium. vi. quartū. v. q̄ntum aūt. iiij. qui eſt finis. xxx. graduum.

Et quātitas ſignorum in quolib3 ſignoꝝ planete currit: ⁊ ſeq̄tur ordinationem primā quam ante diximus. ⁊ diuerſitas ſue quantitatis eſt cū minutione equali: ita ꝙ q̄lib3 terminoꝝ minuit determino q̄ ē añ eū vnū gradū: q2 poſuerūt primum cuiuſlib3 ſigni. viij. gradus ⁊ ſcd̄3. vij. ⁊ tertium. vi. et quartum. v. ⁊ quintum. iiij. q̄bus perficiuntur. xxx. gradus.

Multum bene fuerunt ī hoc locuti: q2 primꝰ terminus triplicitatis cuiuſlibet: q2 eſt eiuſdē dn̄i triplicitatis: conuenit vt hēat ibi maiorē p̄tē q̄3 oēs alij. ⁊ q2 2ᵃ triplicitas ſeq̄tur primā: ⁊ 3ᵃ ſcd̄am: ⁊ 4ᵃ tertiā. ⁊ eſt ibi vna triplicitas hn̄s duos dn̄os: ⁊ 2ᵘˢ debilior eſt primo: ⁊ nō eſt in quolibet ſigno vltra. 30. gradus: ꝯuenit vt īter vnū ⁊ aliū ſit melioratio vniꝰ gradus. Et q2 ſit primꝰ octo graduū ⁊ 2ᵘˢ. 7. ⁊ ſic ſm ordinatiōe3 huius modi. prima triplicitas aries: leo: ſagittarius: dn̄i ſuoꝝ terminoꝝ de die quolibet hoꝝ trium ſignorum. iuppiter. 8. venus. 7. ſaturnꝰ. 6. mercuriꝰ. 5. mars. 4. ḋ nocte. iuppiter. 8. venꝰ. 7. mercuriꝰ. 6. ſaturnꝰ. 5. mars. 4. 2ᵃ triplicitas taurus v̓go ⁊ capricornꝰ dn̄i ſuoru3 terminorum. de die. venꝰ. 8. ſaturnꝰ. 7. mercurius. 6. mars. 5. iuppiter. 4. de nocte venus. 8. mercuriꝰ. 7. ſaturnꝰ. 6. mars. 5. iuppiter. 4. Tertia triplicitas. gemini: libra: aquarius: dn̄i ſuoꝝ terminoꝝ ḋ die: ſaturnus. 8. mercuriꝰ. 7. mars. 6. iuppiter. 5. venꝰ. 4. ḋ nocte mercuriꝰ. 8. ſaturnꝰ. 7. mars. 6. iuppiter. 5. venꝰ. 4. Quartā triplicitas. cancer: ſcorpio: piſcis: dn̄i ſuorum terminoꝝ: de die mars. 8. iuppiter. 7. venꝰ. 6. ſaturnꝰ. 5. mercuriꝰ. 4. de nocte mars. 8. iuppiter. 7. venus. 6. mercuriꝰ. 5. ſaturnꝰ. 4. Hāc aūt manerie ſunt ordinati termini caldeorum: ⁊ ſunt qui melius dicūt iſtos termīos. q2 dicunt ꝙ p̄ncipia ſignorum ſunt termini fortunarum: ⁊ fines infortunarum. Et vellemus ſcire cum qua opinione antiquorum cōcordat eorum dictum.

Ex quibus omnibus in die colliguntur ſaturno ſeptuaginta octo gradus. In nocte vero ſexaginta ſex: ⁊ ioui ſeptuagintaduo: marti ſexaginta: veneri ſeptuagintaquinq3: mercurio autem in die ſexagintaſex: in nocte vero ſeptuagintaocto.

Et de illis adiunguntur ſaturno de die ſeptuagintaocto gradus: ⁊ de nocte ſexaginta ſex: ⁊ ioui ſeptuaginta duo: ⁊ marti ſexaginta: ⁊ veneri ſeptuagintaquinq3: ⁊ mercurio de die ſexaginta ſex: ⁊ de nocte ſeptuagintaocto.

Uult dicere ꝙ nūerus gradunm termīoꝝ cuiuſlibet planete ſm caldeos eſt diuerſus a numero graduum ſ3 egyptianos. ⁊ q2 eſt diuerſitas īter ſapiētes antiquos ī numero annoꝝ maioꝝ planetarū: q̄ ſic errant intelligentes ⁊ docti q̄d erit de nobis imtelligendo rem talem.

At iſtorum duorum id qḋ ab egyptijs dictū eſt magis veritati concordat: eo ꝙ egyptiorum librorum auctores ex hoc qḋ natiuitatibꝰ inuenerunt eſſe cōmemoratū eos collegerūt ⁊ ī ſuis libris ſcripſerunt quas exemplari via graduum terminorū ordinauerant in his in q̄bꝰ opꝰ hn̄t.

Tamē certior harꝝ opionū quas diximus eſt ſm termīos egyptianoꝝ: q2 egyptiani ꝯpilarūt libros ⁊ poſuerūt eos ī ſuis libris: acceperūt id de eo qḋ inuenerūt dictu3 ī natiuitatibꝰ quas ordinauerūt exemplo eorum per gradus terminorum ī locis quibꝰ eis fuerat opportunum.

Poſtq̄3 declarauit dubium qḋ erat ī terminis voluit nobis in hoc loco mōſtrare que opinio certior eſt. Et dixit ꝙ q̄3q̄3 termini caldeorum regulam habeant certificantem eiuſdem experientiam: tñ non concordat cum eis: nec ſapientes antiqui ſic eos experti fuerunt. inuenimus tamen ꝙ termini egyptianorum: q̄3uis ſine regula ſint accepti per experientiam ꝙ ſunt veri.

Termini caldeorū ſiue babilonie

Aries	Juppiter	8	Uenus	7	Saturnꝰ	6	Mercu	5	Mars	4
Taurꝰ	Uenus	8	Saturnꝰ	7	Merc	6	Mars	5	Juppi	4
Gemi.	Saturnꝰ	8	Mercu.	7	Mars	6	Juppi.	5	Uenus	4
Cancer	Mars	8	Juppi.	7	Uenus	6	Satur.	5	Merc.	4
Leo	Juppiter	8	Uenus	7	Satur.	6	Mercu	5	Mars	4
Uirgo	Uenus	8	Satur.	7	Mercu	6	Mars	5	Juppi.	4
Libra	Saturnꝰ	8	Mercu	7	Mars	6	Juppi.	5	Uenus	4
Scor.	Mars	8	Juppi.	7	Uenus	6	Satur	5	Merc.	4
Sagi.	Juppiter	8	Uenus	7	Satur.	6	Mercu	5	Mars	4
Capri.	Uenus	8	Satur	7	Mercu	6	Mars	5	Juppi.	4
Aq̄ri.	Saturnꝰ	8	Uenus	7	Mars	6	Juppi.	5	Uenus	4
Piſces	Mars	8	Juppi.	7	Uenus	6	Satur.	5	Mercu	4

Et q2m̄ hi qui libros cō poſuerūt terminorum ordinem non ſcripſere: nec in ſuoꝝ librorū aliquo numerauere: neceſſario dubietates ⁊ deceptiones ī eis reperiuntur.

Et q2 iſti cōpilatores librorum non poſuerunt ibi ordinationē terminoꝝ

nec eos nominauerunt in ſuis libris oportuit in hoc dubiū ⁊ error accidere.

¶ Uult dicere ꝙ q̄ꝛ cōpilatores egyptianorū non poſuerūt in libris ſuis experientias in quibus ſciuerunt ordinationes terminorū: ⁊ quot gradus in quolibet ſignorum habebat accidit ibi dubiū duabus partibus. vna q̄ꝛ forſitan aliqui eos poſtmodum inuenerūt: ⁊ nos id non intelligimus. alia quia q̄ꝛq̄ꝫ ita fuit non poſſumus bene confidere in eo: ꝙ inde inuenimꝰ. ⁊ hoc ē qđ dixit ꝺ antiq̄s ſapiētibꝰ ptho.

¶ Nos autem in quodā libro vetuſtiſſimo cuiꝰ pars maior pre vetuſtate nimia conſumpta fuerat ⁊ perforata terminos inuenimus: in quo id quod ex ordine ⁊ quantitate terminorū continebatur naturaliter rationabiliterq̄ꝫ fuerat ordiatum. Itē in eo predictarum natiuitatum gradꝰ reperimꝰ: ⁊ quot etiam haberet vnuſq̄ſq̄ꝫ planetarum: concordabatq̄ꝫ eſt hoc quod in libris priorum inuenitur.

¶ Nos autē inuenimꝰ librū de termīs antiquū ⁊ ipſe vetuſtus erat ꝓ maiori pte ⁊ fractus: ⁊ q̄cq̄d dicebat̄ ibi ꝺ ordiatōe ⁊ q̄litate ſua naturalr̄ regulam ſequebat̄ ⁊ inuenimus etiā ī eo gradꝰ natiuitatū quos ante diximus ⁊ ſūmā eiꝰ habebat vnuſq̄ſq̄ꝫ planeta et cōcordabant cū eo ꝙ libri ſapientum antiquorum dicebant.

¶ Uult dicere ꝙ id qđ in libro ipſo inuenit erat ſ̄m regulā ⁊ rem naturalem. ⁊ ꝙ h̄ ſapiētes antiqui experti erāt: ⁊ certitudinē huius ſciuerunt certificando ⁊ experiendo: ⁊ poſuerunt res quas experti fuerunt amplius ꝙ concordabat cum terminis egyptianorum: ⁊ concordabat ſumma graduum cuiuſlibet planete cū ānis maioribus illiꝰ planete.

¶ Erat etiā ī eo ſermo valde lōgus ī quo ipi termini mītis necīs ꝓbabant̄. ſ ꝫ ꝑ eiꝰ nimiā vetuſtatē ⁊ crebrā foliorꝫ pforatōēꝫ eū ꝯtraſcribere nequimꝰ: cuiuſq̄ꝫ rōnes oēs nobis difficiles et obſcure videbant̄. Partes tū terminorꝫ q̄ nos ad hec ītelligēdū multū iuuere: circa libri finē integre et abſq̄ꝫ leſiōe remāſerāt: et q̄cq̄d illic ex terminis īuenimꝰ ī hoc loco ſubiūgit̄.

¶ Et erant in hoc libro verba multum longa et multe ſuperfluitatis demonſtratio et eas nequimꝰ app̄hēdere: q̄ꝛ liber fractꝰ erat: et nob̄ fuit graue demōſtratōēꝫ dare in ipſis lōgis rōnibus: q̄ꝛ tamen partitio terminorꝫ remāſit in fine libri īuenimꝰ ꝙ dānata nec corrupta nō erat: et hoc ad ītelligēdū rōnē multū nos iuuit: et q̄cq̄d inueni in libro ipſo de ratione terminorum erat hoc quod dicam.

¶ Hec verba demonſtrant magnam bonitatē ptholemei. qualiter multum diligebat veritatem. quoniaꝫ de verbis alienis noluit ſibi attribuere gloriā: nec verecūdatus fuit palam dicere: ꝙ in illis rationibus longis que ſcripte erāt in libro ipſo ⁊ non poterat reddere rōnem.

¶ In ordine nāq̄ꝫ ꝯſiderabat̄ ī vnoquoq̄ꝫ ſignorū dūꝫ exaltationis triplicitatis ac domꝰ: et q̄cū q̄ꝫ eorꝫ duas iſtarꝫ haberet ī ſigno ptātes et ſi foret īfortuna p̄cedebat ī ordīe. Q̄ꝛ ſi modus īfortunarꝫ nō ſic īueniret̄ ī fine ſignorū ordinabat̄. et iteꝫ p̄cedebāt exaltatōīs dn̄i: poſtea triplicitatū. deinde domorꝫ dn̄i ſubſequebant̄ ſ̄m ſignorūꝫ ordinem.

¶ Et ordiatio reſpiciebat ī quolibꝫ ſigno ad dn̄ꝫ exaltatōīs triplicitatis et domus: et quē planetā īueniebāt hn̄teꝫ ī ſigno duas dignitates: harꝫ ponebāt primā: q̄ꝛuis foret infortuna et ſi ita n̄ foret īfortuna ponebāt eā in fine ſigni: et p̄ponebāt dn̄m exaltatōīs: poſtmodū dn̄ꝫ triplicitatis dn̄m domꝰ poſtea ſ̄m ordinatōēm ſignorum.

¶ Ad hoc intelligimus: ꝙ iſti termini de quibus pthole. loquitur non fuerunt ſui. q̄ꝛ ſi ſui eſſent non p̄poneret dn̄m exaltationis dn̄o triplicitatis ⁊ dn̄o domus. nam oēs aſtrologi concordant ꝙ dn̄s domꝰ quē iſti poſtpoſuerunt eſt oībus p̄ponendus: q̄ꝛ inuenti fuerunt per hunc bonū hoīem: appoſuerunt ipſos ei: q̄ꝛ ſciuerunt nomen ſapientis qui ꝯfecit librū ipſū. Et ē manifeſtū ꝙ ptholemeꝰ terminos iſtos confirmat ⁊ tenet ꝙ ſint recti: q̄ꝛ multū cū terminis egyptianorum: ⁊ ſilr̄ cōcordāt cū terminis caldeorum. Et q̄ꝛ in ſūma graduū cuiuſlibet planetarꝫ ꝯcordat cum annis maioribus ſuis: ⁊ q̄ꝛ experiētia cōcordat cum eis.

¶ Quicūq̄ꝫ vero duas h̄ret ī ſigno ptātes hn̄ti vnā ptātem ī ordine p̄ponebat̄: p̄ter ꝙ ī leone et cācro q̄ ſūt ſolis et lune domicilia: qbꝰ termini nō aſſignant̄: primū vniuſcuiuſq̄ꝫ ſigni terminū alteri īfortunarꝫ aſcripſerūt. Nā primuꝫ cancri terminuꝫ marti: leoniſq̄ꝫ primū ſaturno donarunt. Iſtorūq̄ꝫ duorꝫ planetarꝫ ordo ī his duobꝰ ſignis p̄ibat eo ꝙ in alīs oībus ipi locabantur extremi.

¶ Et p̄ponunt duas dignitates hn̄tes ī ſigno ei qui cancrū et leonē habebat: q̄ꝛ ſūt domꝰ duorꝫ luminariū: et luminaribꝰ terminū aliquē non dederūt: et poſuerūt primū terminū cuiuſlibꝫ horꝫ ſignorꝫ vni ex infortunis: et ſ̄ꝫ hoc dederunt primū terminum cancri marti: et primū leonis ſaturno: et ordinauerunt eos in his duobꝰ ſignis primitus.

¶ Soli ⁊ lune non dederunt aliqui ſapientes ptē in terminis ꝓpter dignitatē quā hn̄t in duabꝰ medietatibꝰ çodiaci: ⁊ ꝯueniebant ſ̄m regulā quā ante dixit: ꝙ eſt p̄mus terminus cancri iouis: q̄ꝛ eſt dn̄s exaltatōīs: ⁊ q̄ꝛ mars ē dn̄s triplicitatis: ⁊ per oīa ſigna poſuerūt eū in fine: ⁊ tenuerūt ꝓ bono dare principiū ſibi: primū terminū cancri: ⁊ h̄ cuꝫ opīone egyptianorum ⁊ caldeorū ꝯcordat. ⁊ ꝙ ſaturnꝰ ſit primus dn̄s termini primi leonis: nō eſt ratio naturalr̄. q̄m ſignum iſtud eſt nature ſue cōtrariū: ⁊ nō ꝯcordat cū opinione egyptianorꝫ nec caldeorum. q̄m vero ptholemeꝰ veritatem diligebat ⁊ noluit mutare aliq̄d de eo quod ſcriptum inuenit per ſapientes antiquos. Preterea poſuit eos ī libro ſuo ſ̄m ꝙ inuenit per ſapiētes antiquos. ⁊ ideo ſ̄m regulam quā intellexit: tenemꝰ ꝙ p̄mꝰ terminus leonis ē iouis. ⁊ quia eſt dominus triplicitatis. ⁊ in hoc ſe affirmāt ſapientes cum pthole. Et ꝓpter hanc ſolā diuerſitatem dixerunt ꝙ iſti termini ſūt ptholemei. ⁊ hoc ꝯcordat cū regula quam dederunt egyptiani ⁊ caldei.

Modus itaq̃ quãtitatis terminorum eſt ita: cum alicuius planetarum nec in eodem ſigno: nec in ſequentibus vſq̃ ad quartum ſignũ due poteſtates inueniebantur ſi eſſet aliqua duarũ fortunarum: que ſunt iuppiter ⁊ venus ſeptem ei gradus aſſignabant. Si vero foret infortuna rum altera que ſunt ſaturnus ⁊ mars quinq̃ gradus ei donabant. Mercurio autem quoniã eſt commixtus ſex gradus attribuebant: qui ſunt finis.30.graduum.

Hoc modo poſuerunt terminorum quantitatem quãdo non inueniebãt planete duas dignitates in ipſomet ſigno vel in alijs ſignis euntibꝰ per regulam vſq̃ ad quartũ ſi erat vnus ex duabus fortunis. que ſunt iuppiter cũ venus: dabant ei ſeptẽ gradus: ⁊ ſi foret vnus ex duobus infortunis: que ſunt ſaturnus ⁊ mars. dabãt ei quinq̃ gradus mercurio: quia habet participationem cum vno: ⁊ alio dabãt ſex gradus. i. 30. graduum cõplemento.

Quia ſequuntur ſe nãſi vno modo. ⁊ ſemper in quarto ſigno cadit manifeſta mutatio cuiuſlibet eorũ poſuerũt ex hoc duos terminos ſm ordinationẽ ſignorum ⁊ dederunt fortunis portẽ maiorẽ ꝙ̃ infortunis: qꝛ fortunaꝝ nã eſt circa nãm duoꝝ luminarium. quoꝝ qđlibet habet firmamẽti medietatẽ: et qꝛ mercurius ẽ iter fortunas equalis nũeri exñdo ⁊ ſilr infortunas et ꝙ ſit mercurius inter eas non inuenerũt numerũ p quẽ diuidantur. 30. gradus hoc modo niſi. 4. 5. et. 6. ita ꝙ due fortune habeant. 14. et due infortune. 10. et mercurius. 6. p cõplemẽto. 30.

Et quia quidem eorum duas habent poteſtãtes vt venus que in tauro domum habet ⁊ triplicitatem: augmentetur etiam in eo eius poteſtas: ⁊ ideo quia luna nihil habet ĩ terminis vnꝰ eius gradus ſic ſe habẽtibus ſuperadditur: ſiue in eodem ſigno ſiue in ſequẽtibus vſq̃ ad quartum: hec habuerunt. Inuenimus etiam in predicto libro vnicuiq̃ iſtorum ſuper pronota pũctum vnum. Ille ergo gradus qui termino planete duas habenti poteſtates ſupadditur a reſiduis planetarũ terminis vnã ſolã ibi ptãtẽ habẽtiſi auferebatur: maxieq̃ ſaturno primũ: deinde ioui ſuripiebãt: eo ꝙ tardus eſt eorũ motꝰ. hi autem termini ſic ordinant.

Ut qꝛ eorũ aliqui hñt duas dignitates: eo ꝙ lũinaria nil hñt ĩ terminis addiderũt cuilibȝ plarum gradũ vnũ. ſi fuerit tali mõ ſiue iſte fuerit ĩ vnomet ſigno ſiue vſq̃ ad quartũ per ordinationẽ ſignoꝝ. ⁊ iuenimꝰ ĩ ipo libro ſup qđlȝ iſtorum vnũ ſingnale cũ vno pũcto ⁊ gradus ipos quos addebãt pſcẽtis hñtibus duas dignitates minuebãt ab alijs q̃ nõniſi vnã dignitatẽ hẽbãt ⁊ vt plimũ minuebãt a ſaturno ⁊ ioue: eo ꝙ ſt motꝰ tardioris. ſcriptũ ãt hoꝝ terminorum erat hoc modo.

Si bene intellexiſti dictum ptholemei in terminis iſtis ⁊ inſpexeris ibi ſcies rõnem additionis ⁊ minutionis ⁊ q̃re prepoſuerunt ⁊ poſtpoſuerunt. vbi grã. Quia saturnꝰ hȝ in ſigno libre duas dignitates que ſũt exaltatio ⁊ triplicitas: ⁊ addiderũt ei gradum vnũ ⁊ fuerũt ſex. ⁊ p̃poſuerũt eũ: qꝛ dñs exaltationis eſt p̃poſitus dño triplicitatis: ⁊ dñs triplicitatis ẽ p̃poſitꝰ dño domꝰ. Signũ vero 2m ẽ ſcorpio: ⁊ mars hȝ in eo duas dignitates que ſunt domus ⁊ triplicitas: ⁊ pꝑter hoc addiderũt ei graduȝ vnum ⁊ fuerũt ſex. ⁊ poſtpoſuerũt eũ: qꝛ fortune debẽt infortunis prepõi. Et qꝛ eorũ nã ẽ elongata multũ ab illa ſaturni ⁊ tertiũ ſignũ a libra ẽ ſagittariꝰ ⁊ iuppiter hȝ ibi duas dignitates q̃ ſũt triplicitas ⁊ domꝰ ſm regulã ſuã cõuenit ꝙ addãt ei vnum gradũ ⁊ poſtpoſuerũt eũ pꝑter tardũ motum. Et qꝛ quartuȝ ſignũ a libra eſt capricornus: ⁊ venus hȝ in eo dignitatem vnam q̃ eſt triplicitas ⁊ non remãſerũt ex planetis niſi venus ⁊ mercuriꝰ: nec de gradibꝰ niſi. 10. ⁊ mercuriꝰ ẽ dñs triplicitatis libre de nocte: ⁊ venꝰ ẽ dña triplicitatis q̃rti ſigni pꝑter hoc diuiſerũt iter eos. 10. gradus per vnuȝ equale. ⁊ prepoſuerunt venerẽ q̃ ẽ fortuna ⁊ dña domꝰ ⁊ poſuerunt ſtatim pꝰ eã mercuriũ qꝛ de nocte hȝ triplicitatẽ ĩ libra ⁊ poſuerũt iouẽ poſt mercuriũ qm̃ hȝ in libra maiorẽ dignitatẽ ꝙ̃ iuppiter. Et qꝛ fortune preponẽde ſunt infortunis martem in fine omni poſuerũt ⁊ ſm hanc regulam fecerunt in alijs ſignis.

Ex quibus ĩ vnũ redactis ſaturno. lvii. aſſignantur marti. lxvii. veneri lxxxii. mercurio. lxxvi. Ioui. lxxix. qui ſimul collecti: gradus. ccclx. efficiunt.

Scdȝ hoc ſũma graduũ quos hȝ ſatur. fit. lvii. iupiter. lxxix. marſ. lxvi. venꝰ. lxxxii. mercuriꝰ. lxxvi. ſũma oĩuȝ. ccclx. gradus.

Termini ptholemei ſeu auctoris ignoti.

Aries	Iuppiter	6	Venus	8	Mercu.	5	Mars	5	Satur.	4
Taur.	Venus	8	Mercu.	7	Iuppi.	7	Satur.	2	Mars	6
Gemi.	Mercu.	7	Iuppi.	6	Venus	7	Mars	6	Satur.	4
Cancer	Mars	6	Iuppi.	7	Mercu.	7	Venus	7	Satur.	3
Leo	Saturnꝰ	6	Mercu.	7	Mars	5	Venus	6	Iuppi.	6
Virgo	Mercu.	7	Venus	6	Iuppi.	5	Satur.	6	Mars	6
Libra	Saturnꝰ	6	Venus	5	Mercu.	5	Iuppi.	8	Mars	6
Scor.	Mars	6	Venus	7	Iuppi.	8	Merc.	6	Satur.	3
Sagi.	Iuppiter	8	Venus	6	Mercu.	5	Satur.	6	Mars	5
Capri.	Venus	6	Mercu.	6	Iuppi.	7	Satur.	6	Mars	5
Aqri.	Saturnꝰ	6	Mercu.	6	Venus	8	Iuppi.	5	Mars	5
Pisces	Venus	8	Iuppi.	6	Mercu.	6	Mars	5	Satur.	5

Hec ſũma cõcordat cũ ſũma graduũ egyptianoꝝ terminorum ⁊ conuenit ꝙ iſti termini quos Ptbole. ponit ſint certiores: qꝛ ſint ĩ terminis egyptianorũ: eo ꝙ inuenimus ꝙ opatur magis per terminos egyptianoꝝ: qm̃ hermes doro: benes et Mellius ⁊ alij aſtrologi excollegerũt terminos egyptianoꝝ magis ꝙ̃ alios: ⁊ iudicãt magis per eos ꝙ̃ p alios: ⁊ rẽ qua ſemper iſti vſi ſũt a ma

gnis tpib⁹ citra ꝯuenit nos ante accipe: ⁊ ꝓpter hoc ptho.
fuit ante locutus de ipſis q̄ꝫ de alijs. Et ego dico qḋ tibi face
re cōuenit quolibet loco quo tibi accidet talis res: Aſpice
ad gradus quem volueris: ⁊ quis eſt dñs gradus illius ſm
opiniones p̄dictas: ⁊ ſi duo concordauerit ſe in vno hunc
accipies ⁊ non alium: ⁊ ſi fuerit ſm vnā opinionē ſolā aſpi
ce ſi in naturā ſuam ⁊ naturam lūinaris dñi medietatis in
qua eſt gradus ipe eſt aliqua concordātia vel participatio
⁊ hūc accipias maxime ſi aſpexerit eū ibi lūinare ⁊ fuerit i
bono loco potēs. Sēp tñ cōuenit ꝙ ante iſpicias ad termi
nos egyptianorū. Poſtmoduꝫ ad terminos ptbole. ꝓpter
rōnem quā dixit ⁊ ſubſequēter ad terminos caldeorū. Et
quis dñs termi ſm has opiōnes q̄liſcūq̄ ſit hūerit aliā di
gnitatē in illo ſigno hūc accipias aūq̄ꝫ aliū. Res autem eſt
cū modo vt ꝯcordat hoc qḋ diximꝰ cū opinione ptho. non
.n. hēbat ꝓpter qd noiare .3. opiones: niſi q2 tenebat ꝙ ē h
veritas: ⁊ ita ꝯuenit ꝙ faciamꝰ vt dixit.

In duodecimis. Ca. XXII.

Unt eteni qdā q ꝑ partes p̄dictis
ptib⁹ breuiōes demū diuiſerūt eas
locos ⁊ gradus nūcupātes: locos
.ſ. duodecimā vni⁹ ſigni ptē dixe
rūt q̄ ē duoꝝ graduū ⁊ ſemis: poſu
erunt etiam eaꝝ dominos: dominos domoruꝫ
ſm ſignorū ſucceſſionem.

Aliq diſerūt dignitates i magis minutis his q̄s
dixim⁹: ⁊ poſuerūt eis noīa loca ⁊ gradus: ⁊ de
loco dixerūt vnā partē ex .xij. ſigni ptib⁹: q̄ ſunt
duo gradus ⁊ dimidiū: et dabāt eis ꝓ dñis do
moꝝ dños per ordinatōeꝫ ſignorum.

Nūerus hꝰ ē ita. iſpice ad numeꝝ graduū quos ſcire vo
lueris cui⁹ duodenarie ſūt: ⁊ multiplicabis eos in .12. ⁊ ex
trahe triginta gradus ꝓ quolibꝫ ſigno: icipiēdo a ſigno cui⁹
ſūt ipſi gradus. ⁊ vbi finit nūerus dñs domus illi⁹ ſigni eſt
dñs duodenarie quā petis: ⁊ ſuum miſcebis iudicium cum
illo domini termini.

Quidam vero ꝑ alias partes ꝑ .x. ſ. ſigna diui
ſerūt ſecutiq̄ꝫ ſunt in ordine: id quod caldei i ter
minorum ordine ſequebantur.

Et alij diuiſerunt ea aliter i. x. ſ. partes: ⁊ ſecu
ti fuerunt in hoc id quod ſecuti fuerunt caldei i
terminis ordinandis.

Uult dicere ꝙ diuiſerūt qḋlibꝫ ſignū i .10. ⁊ .10. grad⁹ ita
ꝙ ſignū diuiſū ſit i tres ptes eq̄les: ⁊ ꝙ i vnaquaq̄ꝫ parte
dñci vn⁹ planeta inuenim⁹ .n. ꝙ ſapiētes antiqui vtebanꝰ
duob⁹ modis. vnus dicit⁹ ē facies ali⁹ durugē. De facieb⁹
dabāt pmam arietis marti q eſt dñs dom⁹ .ſcdam ſoli qui
eū ſeqꝰ i ordinatōe ſpheraꝝ. ⁊ tertiā dabāt veneri: qm̄ ſeq
tur ſolē. Et pmā faciē tauri dabāt mercurio q ſeqꝰ venerē
⁊ ſcdam dabant lune qm̄ ſeqꝰ mercuriū. ⁊ tertiā faciē tau
ri dabāt ſaturno. ⁊ pmā geminoꝝ dabāt Ioui. Et ꝑ oia iſto
mō. Uia autē inueniēdi hūc nūeꝝ eſt ita. Aſpice ad nūeꝝ
ſigꝝ ab ariete vſq̄ꝫ ad ſignū illḋ ponēdo i nūero ſignū il
lud qḋ multiplicabis i .3. ⁊ diuides ꝑ .7. donec remaneant
ſeptē vel min⁹ ſeptē. Et icipias a ſaturno ꝑ ordinationē pla
netaꝝ: ⁊ vbi finiet nūerus: plāta ipe ē dñs pme faciei illi⁹ ſi
gni ⁊ planeta ſequēs ē dñs alteri⁹ faciei. Alia vero maneri
es q̄ dicta ē dorongē ē id qḋ dixit ſolūmō ptbole. ⁊ ita erāt
q diuidebāt ſignū aſcēdēs i tres partes eqnales: ⁊ dabant
pmā ptem dño aſcēdentis: ſcdam dño .5. tertiā dño 9ᵉ vt .3.
vna triplicitas eēnt ſp. Et ē manifeſtum ꝙ iſti ſecuti fue

runt i ordinatiōe partiū dños triplicitatuꝫ: ſicut caldei i or
dinatōe terminoꝝ. Et alij diuiſerūt et ſigna i tres ptes eq̄
les alia manerie quā inuenies in libris aſtrologie. Et alij di
uiſerūt ſignū i .9. partes: ⁊ poſuerūt ei nomē neubahar. Sꝫ
ptbole tenet ꝙ opiones iſte nō ſūt libere nec vlla experiē
tia eas affirmat. ꝓpter hoc i iudicijs ſuis oib⁹ eijcit ipas.

Sꝫ qm̄ iſtorū modus icōueniēs ē: cū poſtpo
nendū fore putam⁹: aliū vo modū quē imitari
debem⁹: q2 ꝯueniens eſt imitabimur.

Et poſtq̄ꝫ hec dicta firmitatē nō hūt: nec opi
nionē nature ſequūꝰ ab eis deuiare volum⁹. Et
icipiem⁹ loqui aliam q̄ rōne cōuenit.

Aſpice quō ptbol. te docet v̄ba dimittere q̄ nō hūt firmi
tatē nec rē nālē ſequūꝰ: ⁊ quō adhereas v̄bis firmis ſequē
tib⁹ ſolūmō viā nāe. In hoc .n. lucraberis getē ⁊ vitabis la
borē ⁊ penam rei nō ꝓfectibilis.

In duodecimis igitur ⁊ terminis a duob⁹ pū
ctis eqnoctialib⁹ ⁊ duob⁹ ſolſtitialib⁹ ꝓut libro
ruꝫ auctores explanauere icipiem⁹. ⁊ qm̄ natu
re vires earūq̄ꝫ ſimilitudines ꝓprie dephēdun
tur: non niſi a duob⁹ pūctis eq̄nocrialib⁹ ⁊ duo
bus ſolſtitialib⁹ velut p̄diximis iceperūt: nec vl
lam aliunde icipiēdi habuere occaſionē. Naꝫ ſi
aliḋ itiuꝫ p̄ter hec reperiret̄ oporteret necīo vt
in eoꝝ natura i iſti⁹ ſciētie ꝑfectione nil ꝑficere
ꝯcedaꝰ: vel vt i aliquo ꝓdeſſe ⁊ ꝯcedaꝰ ⁊ obſer
net: Quod ſi qs conceſſerit decipiet: eo ꝙ cir
culi ſignoꝝ partes per quas he vires eueniunt
non obſeruauerit.

Cōuenit .n. nos icipere i duodenarijs ⁊ termi
nis a q̄tuor punctis tropicoꝝ. nā illi q ꝯpilarunt
libros h⁹ artis: ita nos docuerūt. Ampli⁹ q2 vi
dem⁹ ꝙ virtutes nature ⁊ acordamēta ſua inci
piunt ſicut mōſtrauim⁹ ab iſtis quatuor pūctis
⁊ ab alio loco icipe nō eſt ratio aliqua: qm̄ ſi po
nerem⁹ aliḋ pricipiū: niſi iſtḋ ꝯueniret nos dice
re ꝙ natura horū punctoꝝ nō itrauerit ꝯplemē
tum hui⁹ artis vel ꝙ dicamus ꝙ cū eis comple
tur: ⁊ erraremus ſi incipemus ab alio loco.

Ptbole. docet nos ꝙ v̄tutes ad nos veniētes a ſtellꝭ mu
tātes quatuor elementa: mineras vegetabilia: ⁊ aīalia hoc
totū operantur aere mediātē. ⁊ docet nos ꝙ ſcire v̄tutem
cuiuſlibꝫ eoꝝ ē accipe cōparationē ei⁹ a ſole q ē reb⁹ oib⁹
dñaꝰ ⁊ vicē et poſtq̄ ita ē ꝯuenit nos ſcire v̄tutes graduū
ſuorū i cōpatōe eoꝝ ad pūctos q̄tuor tropicoꝝ. qm̄ hi pū
cti ꝓprie notiores ⁊ manifeſtiores ſūt iter nos q̄ꝫ ceteri: q2
ſol q ē res q̄ ſcim⁹ oia q̄ ſunt in celo: qū ꝑuenit ad vnū horū
pūcto ꝑ quatuor mutaꝰ tps de vno ſtatu i aliū. Et ꝓpter h
dixit ptbole. ꝙ accipiēti h ab aliquo loco niſi ab iſtis pun
ctis .4. ꝯuenit vt dicat ꝙ nā eoꝝ nō ē res q̄ hēat hāc arteꝫ
itrare: ⁊ qui icepit ab alio loco errabit. Cū hoc .n. loco do
cet nos quō ſciam⁹ virtutē cuiuſlibet gradus ſignoꝝ acci
piēdo eos i ꝯparatōe hoꝝ quatuor pūctoꝝ: ſic ſcimus vir
tutē ſtellaꝝ i ꝯparatōe ſolis. Et qū hoc ſciuerim⁹ eos pote
rimus bñ ordinare hoc nūero ꝙ ei q fuerit maioris cōcor
die dabimus vim domus. ⁊ poſtmodū eā ſubſequenti: da
bimus vim triplicitatis ⁊ poſtmoſtū exaltatōis. ⁊ ſic i ter
minis duodenarijs ⁊ alijs digitatib⁹. Nā ꝑ hoc dedit no

bis viā ptbole.q̄ ſciamus p certo vtutē cuiuſlibȝ gradus ſignoꝝ:ꝛ cuiuſmodi ꝯcordātiā hȝ cū quolibȝ plāeta. Hec eſt opinio ptbolemei q̄ ꝯcordat cū phis:qꝛ ſemp oȝ hō ab ſcōditū p manifeſtius demōſtrare. Nos āt iuenimus alios q diuiſerūt ſigna p gradus maſculinos ꝛ femininos:ꝛ hoꝝ fuerūt q ſecuti fuerūt regulā duodenarioꝝ:ꝛ poſuerūt duos primos gradus ꝛ mediū ſigni maſculini in maſculinos ꝛ alios duos ꝛ mediū femininos:ꝛ ita vſqȝ i finem ſigni. Et aliq d iꝯenit dictū qd nullā ſequebaꝛ regulā iſto mō.

Aries	Maſcu	8	Femi	1	Maſ	6	Femi	7	Maſ	8		
Taur⁹	Femini	5	Maſ	6	Femi	6	Maſ	4	Femi	3	Maſ	6
Gemi.	Femini	6	Maſ	11	Femi	6	Maſ	4	Femi	3		
Cancer	Maſcu	5	Femi	6	Maſ	2	Femi	2	Maſ	11	Femi	4
Leo	Maſcu	5	Femi	3	Maſ	7	Femi	8	Maſ	7		
Virgo	Femini	8	Maſ	4	Femi	8	Maſ	10				
Libra	Maſcu	5	Femi	5	Maſ	11	Femi	7	Maſ	2		
Scor.	Maſcu	4	Femi	6	Maſ	4	Femi	5	Maſ	8	Femi	3
Sagi.	Maſcu	2	Femi	3	Maſ	7	Femi	12	Maſ	6		
Capri.	Maſcu	11	Femi	8	Maſ	11						
Aq̄ri.	Maſcu	5	Femi	7	Maſ	6	Femi	7	Maſ	5		
Piſces	Maſcu	10	Femi	10	Maſ	3	Femi	5	Maſ	2		

¶ Et fuerūt aliq q poſuerūt i ſignis gradus augentes ꝛ minuētes fortunā:qd tibi ſcribā vt huius itelligas rōnem et alioꝝ que dixit.tū ſi p hoc volueris opari ꝛ regere: ꝑus te ſcire ꝯuenit qd ē res q̄ nō hȝ rōnē nec ꝓbatōeȝ vn̄ iſpicias ꝛ ſi cōcordauerit cū eo qd dixit ptbolo.opare p illō:et ſi nō cōcordauerit nō iſpicias i eo:ꝛ ꝯpe ſi fueris id expertus: tūc eni ꝯmiſceb ſignificationē ſuā cū eo qd dixit ptho.ſciēdo ſemp ꝙ hec ſignificatio graduū debilior ē q̄ ſignificatio planetaꝝ ꝛ radioꝝ ſuoꝝ.hi vo ſūt gradus augētes fortunam.Ego tamē ſic dico ꝙ te ſcire ꝯuenit ꝙ gradus augētes fortunā ſūt gradus exaltatōis ſolis ꝛ planetaꝝ fortunarū:ſic̄.19.grad⁹ arietis.3.tauri.15.cācri.27.piſciū.ſilr ſūt illi i qbus adiūgūꝛ termini fortunaꝝ.ſicut.13.ſagit.ꝛ.13.piſcium.Et ſūt ēt gradus terminoꝝ fortūaꝝ:et gradus i qbus ſūt ſtelle fixe de natura fortunaꝝ.et ecōuerſo gradus in qbus ſunt ſtelle de natura infortunarum.

Aries	19				Libra	3	5	21	
Taur⁹	3				Scorpi	7	13	20	
Gemi	11				Sagit	13			
Cācer	3	15			Capri	12	13	14	20
Leo	3	5	7	17	Aquari	7	16	17	20
Virgo	3	13	20		Piſc	13	27		

¶ Aſtrologi igr̄ ceteꝝ multū locuti fuerunt d gradibus ꝛ diuiſerūt eos i lucētes lubricos et fumoſos.ꝛ ſūt ex eis azemena:et ex eis putei:et locuti fuerūt de alijs multis: ſicut inuenies p libros aſtronomie:Et ſi hoc iuenerūt experientia bonū ē qd opereris p hoc.Et ſi forſitā eis accidit ꝙ aliqs planeta vel ſtella fuerit in gradu vel ei⁹ radius: et fecit fortunā:crediderūt ꝙ gradus hoc fecerit.et ſi qd ita cōuenit vt te mutes de vno gradu i alium.et hic finem imponimus mō huic noſtre rationi.

¶ In almugea.i.i viſionē adinuicē facie ad faciē: ꝛ i alchiara.i.ſplēdore: ꝛ i his ſilib⁹. Ca. XXIII

Dixit Haly.

Poſtquam docuit nos vtutē ſtellaꝝ et ſignoꝝ docet hic nos quō fortificāꝛ et debilitantur planete.Or aūt dixit et alijs rebus talibus.vult dicere ꝓpter donū vtulis quā vnus planeta dat alij.

ERraticarū qdem ſtellaꝝ ſilitudies ſignis ſunt velut ꝑdiximꝰ. Itē ꝙ planete ꝓprie hēant almugeaȝ ſilr oſtēditur cum eoꝝ vnuſqſqȝ aliquā i figura cū ſole vl' luna ſocietatē habuerit:modo q dr̄ almugea:hoc ē vt ſit iterualū quēqȝ ꝛ ſolē ac lunā ex lōgitudie:q̄ntū ē iter ipi⁹ domum ꝛ domum ſolis: aut lūe ex lōgitudie: veluti ſi ven⁹ eēt i ſextili aſpectu alterius lumiaris: ita ꝙ a ſole occidētalis vl' a lūa foret oriētalis:eēt tūc in almugea.h ē ergo mod⁹ almugea vniuſcuiuſqȝ pltaꝝ cū lūinarib⁹.

¶ Silr dicūt ꝙ ꝑle hn̄t cēntiaȝ de facie i faciē ꝓpriā ꝓpter ꝑticipatiōeȝ figure quā hn̄t cū ſole vl' luna hoc mō ita ꝙ ſit iter quēcūqȝ eoꝝ qualiſcūqȝ ſit ꝛ ſolē et lunā tāta lōgitudo q̄nta ē iter domū ſuā et domū ſolis vl' lune: verbi gratia.ꝙ ven⁹ ſit i ſextili vni⁹ lūinariū. tamē ꝯuenit ꝙ ſit occidētalis a ſole et oriētalis a luna:et hoc mō erit ſtat⁹ d facie i faciē cuiuſlibȝ planetarum cum duob⁹ luminaribus.

¶ Hanc vim lucranꝛ planete ꝑ ꝑticipatōeȝ quā habent domus eoꝝ cū domibus duoꝝ lūinariū:qꝛ qlibet planeta erraticoꝝ hȝ duos domus ꝓpter ꝑticipatiōem quā hȝ qlibet eoꝝ cū vnā luminariū:et illi q hn̄t domos ſuas cū duabus domibus lūinariū.et ꝓpter hoc ꝯuenit ꝙ habeāt vim maiorē:qn̄.ſ.erit iter aliquē eorū et aliqd luminariū tāta lōgitudo quāta ē iter domū ſuā ꝛ domū luminaris:i medietate cuius ē domus ipa.vbi grā.ꝙ mercuri⁹ ſit i.2.ſigno a ſole:et i.12.a luna:et venus i 3° a ſole et i 11° a luna.et mars i 4° a ſole:et.10.a luna.et iuppiter i 5° a ſole: et 9° a luna.ꝛ ſaturnus i 6° a ſole:et 8° a luna.Nā cū tali quale hoc ē lucratur pla vimꝗ ſic magnā ac ſi eēt i domo ſua ꝓpter ꝑticipationē quā habēt ſue domus cū domibus luminariū.

¶ Hoc aūt ſeqꝛ alchinata q̄ ſit cum fuerit in ſua haiz ꝛ in eius ſimili ex locis ſibi ꝯuenietib⁹.

¶ Luminare tamē dicꝛ iſto mō qn̄ fuerit in ſuo haiz aut in loco habente concordantiam cum eodeȝ.

¶ Haiz ē qd planeta maſculus de die ſit ſup terram i ſigno maſculino:ꝛ de nocte ſub terra:et planeta feminin⁹ i ſigno feminino de nocte ſup terrā:et de die ſub terra.Et id qd ē haiz ſimile eſt qd ſit planeta maſculinus i ſigno maſculīo ꝛ planeta femininus i ſigno feminino.et ꝙ planeta diurnus ſit i die ſup terrā:et nocturnus de nocte ſup terram.hoc n. eſt in quo aſtrologoꝝ collatio cōcordauit.Et ptbol.dicit eē haiz qn̄ planeta ē i loco ꝯueniēte ſibi:et cū quo hȝ ꝯcordātiā.et dedit ꝙ illi q ſūt i angulis vel ſuccedētibus ſūt aduenientes.et q i cadentibus ſūt retrocedentes.ꝛ hic acceperunt ductoriā planetaꝝ.et hoc eſt ꝙ ſit planeta i ſuo haiz i aliquo angulo ſolis de die lune vero de nocte.et dicūt planetam exaltatū ſuper alium planetam quando eſt dexter

ab eo. ita ꝙ ſit reſpectu alterius ſuper terram.

¶ Cũqꝫ duas vł plures auctoritates aliqs eorũ habuerit: i loco ſui gaudij ⁊ honoris eē dr̃. Eoꝝ qꝫ vires tũc augmẽtant̃: eo ꝙ ſignis i qb⁹ ſũt aſſimilant̃ q̃ vires eoꝝ adiuuant. Dñr ēt gaudere cum ſignis i qbus fuerint predicto mõ non aſſimilantur: ſed planete que fuerint ex eorũ haiz ipſorum locis aſſimilantur: que ſĩitudo lꝫ remotiſſima ſit: eſt tamen aliqua.

¶ Et qñ accidit ꝙ aliquis pła hēat i aliquo loco duas dignitates vł plẽs: dñt ꝙ ē i loco ſui gaudij, ⁊ honoris: tunc creſcit ei⁹ virt⁹ i opando ꝑꝑ ſĩitudinẽ quã hꝫ ſignũ i quo ē cũ eo: ⁊ ꝑꝑ cõcordantiam quã hꝫ cuꝫ ſui natura ⁊ auxilio qḋ ſibi dat. ⁊ dñt ꝙ płta gaudet q̃uis nõ cõcordet cuꝫ ſigno i quo exiſtit ꝑꝑ ꝯcordãtiã quã dixim⁹. nã cõcordant loca cũ płtis q ſũt ḋ ſuo haiꝫ: ⁊ hec ꝑticipatio eſt alonge. tamen participatio eſt: ⁊ propterea vim lucrantur.

¶ Ptholemeus noiat i hoc loco ſtatus planetaꝝ reſpectu vni⁹ ad aliũ. ⁊ dicit ꝙ planete gaudẽt ⁊ fortificãt̃ cũ habuerit ꝑticipationem vni⁹. ſ. cũ alio q ſecũ ꝯcordet concordia naturali vel accidẽtali: q̃uis planeta nõ ſit ꝑ ſe i ſigno conueniẽti ſibi ⁊ eꝯ. nã tũc minuit̃ ḋ ſtatu ſuo planeta ⁊ debilitat̃ quãdo ꝑticipationẽ hũerit cũ alio planeta ſibi ꝯtrario: ꝑ accidens vel ꝑ nãm. hi vero ſtatus ſꝫ ꝙ multi ſapiẽtũ dixerũt ſũt vndecim modi cõpleti: qm̃ oẽs alij ſtatus ad hos vndeci referũtur: ⁊ hñt vnã ad quã reuertunt̃ radicẽ. hoc eni eſt ꝙ planeta leuis ſꝑ vi ſuã exhibet põderoſo: excepto ſi leuis tot hũerit dignitates i ſigno i quo exiuit. q̇t i virtute ſuꝑ põderoſũ. ¶ Daꝝ p̀mus modus ē dare vim. Et ħ quãdo płta ē in aliqua ſuaꝝ dignitatũ applicãs alij habẽti vim eo maiorẽ: tũc eni dicũt ꝙ vim ſuã dedit. ¶ Scḋꝫ dicunt dare nãm. ⁊ hoc ē quãdo planeta applicat alteri q ſit dñs dom⁹ i qua exiſtit aut triplicitatis vł dignitatis. ¶ 3^m dñt z^{us} dare nãs. ⁊ hoc quãdo duo planete met applicant: et eſt vterqꝫ eorum i aliqua dignitate ipſius. ¶ 4^m dicunt lucẽ. ⁊ hoc ē duob⁹ modis. vn⁹ quando planeta ſeparat̃ ab aſpectu vnius: applicãs aſpectui alterius: tũc. n. trãſfert naturã p̀mi ad z^m. Alius ē ꝙ vn⁹ planeta applicet alteri: tũc eni ſcḋs trãſfert nãm primi ad alterũ tertiũ: q̃ꝗ̃ nõ applicet ei primus. ¶ 5^m dicũt lucẽ reddere: ⁊ ē hoc duob⁹ modis. vnus ē: qꝛ duo płte applicent vni ⁊ ipi nõ ſe videãt inter ſe hũc. n. receptorẽ dicũt ꝙ lucẽ vnius reducit ad lucẽ alteri⁹. Alius eſt ꝙ vnus planeta applicꝫ duobus vł. plib⁹: ⁊ iſti plãete nõ ſe aſpiciãt: vnus. ſ. aliũ: applicãs eni eis reducit lucẽ vnius ad aliũ. Et ſi planeta q lucẽ colligit aliorum aliquẽ locũ aſpexerit firmamẽti: dicũt ꝙ planeta ipe reducit lucẽ aliarũ ad locũ ipm. Poſtmodũ cũ acciderit: vt planete q habẽt iter ſe cõcordãtiã nãlem vel accidentalẽ ſiue ꝓpter aliquã ipſaꝝ p̄dictaꝝ dignitatũ: ſicut ē domus aut exaltatio: vel triplicitas: aut terminus: vel haiꝫ: aut gaudium: habeãt iter ſe harũ p̄dictaꝝ: habẽt vim ⁊ poſſe maius i ope. ¶ 6us dñt ꝓhibere lucẽ. ⁊ ħ ē duob⁹ modis. vn⁹ ē i cõiũctione: ita ꝙ tres płe ſint i vno ſigno in diuerſis gradib⁹ ⁊ i plib⁹ gradib⁹ põderoſus. nã ille ḋ me° ꝓhibꝫ ne p̀m⁹ applicꝫ põderoſo donec eũ trãſiuerit ⁊ ſi ille q fuerit ĩ min⁹ gradibus põderoſo fuerit ꝯcordatus ē malũ. ⁊ ſi diſcordatus ⁊ ille de me° accordat⁹. ē melius. Ali⁹ ē: qꝛ duo płe ſint i vno ſigno: ⁊ leuior põderoſiori applicet: ⁊ alter planeta eidem applicet põderoſo ꝑ aſpectũ. nã ille q ē cũ põderoſo in vno ſigno ꝓhibet ne ille q eũ aſpicit ſibi applicet ſi gradus fuerint equales. tamẽ ſi ille de aſpectu ĩ gradibus fuerit vicinioribus põderoſo applicatio ſua erit ⁊ nõ alterius. ¶ 7^m eſt reddere v̇tutem. ⁊ hoc ē qḋ planeta applicet płe retrogrado aut ꝯbuſto. nã ille retrogradus vł combuſtus vim reddit ei q ſibi applicat. tamẽ ſi ambo fuerit ĩ angulis vel ſuccedẽtibus: vł leuis in angulo fuerit: redditio ipſa erit cũ ꝓficuo. ſed ſi planeta leuis cadẽs fuerit ⁊ in angulo ponderoſus vel ambo ſint cadẽtes: redditio erit cũ damno. ¶ 8us dicitur trãſitus. ⁊ hoc ē quãdo płta vadit vt applicet alij. ⁊ anteq̃ꝫ eũ attingit exit de ſigno illo et trãſit ad aliud: et venit alter planeta paucoꝝ graduũ q ſignũ ipm aſpicit ⁊ planete applicat põderoſo applicatõe tali qualis prima. ¶ 9us dr̃ ceſpitatio. ⁊ hoc ē quãdo planeta vult applicare alij ⁊ anq̃ꝫ ei applicet fit retrogradus: et deſtruitur applicatio ipſa.

¶ Decimus dr̃ diſturbatio. ⁊ hoc ē quãdo planeta leuis eſt mł'toꝝ graduum: et alter planeta põderoſior ē paucorum graduum: et alter leuior p̀mo vłt applicare põderoſo: ⁊ anteq̃ꝫ ſibi applicꝫ fit retrogradus p̀mus leuis graduũ mł'torum et applicat põderoſo: et cũ retrogradando ꝑtranſit: et applicat ei qui leuior erat eo. ¶ Undecimus eſt abſciſſio luminis. et hoc eſt quando planeta vadit vt applicet alteri: ⁊ eſt alter planeta i ſcḋo ſigno a ſigno põderoſo: et anteq̃ꝫ ſibi applicet fit retrogradus pła q eſt i ſcḋo ſigno: ⁊ iungitur cũ põderoſo: ⁊ abſcidit lumẽ primi leuis. Siłr quando planeta vadit vt applicet alteri: et ille alter vadit vt applicet alteri põderoſiori eo. et anq̃ꝫ leuis applicet medião applicat medianus alteri põderoſiori eo: et ſic abſcidit̃ lumẽ medij ad leuem. per hanc enim regulam ſcies ſtatus planetarum vnius. ſ. cum alio.

¶ Cũqꝫ ĩ locis extraneis. ſ. i haiꝫ ſuis haiꝫ ꝯtrarijs inueniũt̃: eoꝝ vires ꝓprie valde decreſcũt: ⁊ tunc ſunt eoꝝ cõplexiões ſignoruꝫ i q̇bus fuerit ꝯplexiõi ꝯtrarie. Quapp̄ fiet ex hoc opus ex duabus naturis collectum.

¶ Et ſi fuerint iuenti i locis peregrinis ĩ haiꝫ ꝯtrario ſuo: debilitat̃ multuꝫ virt⁹ eoꝝ et fit ſua complexio ꝯtraria cõplexiõi ſignoꝝ i qbus morãt̃ ⁊ op⁹ ꝯpoſitũ opant̃ duab⁹ naturis diuerſis.

¶ Uirtutes planetarũ debilitant̃ cũ i locis fuerint peregrinis cum qbus non habeãt concordãtiam ꝑ eſſentiaꝫ nec ꝑ accidẽs. ⁊ quãdo ita ſunt opus ſuuꝫ imitatur nãle: ⁊ fit cõpoſitũ ſm cõmixtionẽ v̇tutũ: ⁊ hoc idem ē iter planetas. ſ. vnum ⁊ alium. nã planete habent loca in quibus fortificãtur ⁊ in qbus debilitantur: et in quibus ſunt fortunati. Loca eni i qbus fortificãtur: ſũt quãdo ſũt ſeptẽtrionales: aut ad ſuos angulos aſcẽdentes vel exeuntes de ſub radijs ſolis: aut quãdo ſeparantur ab infortuna ⁊ applicantur fortune: vel ꝙ ſint i angulis aut i ſuccedẽtibus: vł ꝙ ſint tres ſuperiores orientales a ſole: et venus ⁊ mercurius occidẽtales: aut ꝙ maſculi ſint in quartis maſculinis: et feminini in quartis femininis: aut ꝙ ſint feſtini motus et aucti lumie aut numero: aut ꝙ ſint in aliqua dignitatum ſuarum vel ĩ ſuo gaudio: aut in ariete vł in tauro: ſiue cum capite draconis: aut in dobus gradibus qui dicti ſunt fortune: vel ꝙ ſe aſpiciant cum fortunis aut ꝙ ſint i gradib⁹ lucidis: vel ꝙ ſeparent̃ a fortuna ⁊ applicẽnt fortune. aut ꝙ ſint in bono aſpectu ſolis vel lune. ea exiſtente fortunata. loca vero i qbus debilitantur ſunt cõtraria eis i qbus fortunantur. v̇bi grã. ꝙ ſint intrãtes ſub radijs ſolis vł iuncti cũ infortunis: aut i malo ſtatu eaꝝ: vel ꝙ ſeparent̃ a fortuna et applicẽt infortune: aut ꝙ ſint i oppoſito dignitatũ ſuarũ vel ꝙ ſint in via cõbuſta. et hoc eſt a. 19 gradu libre: vſqꝫ ad tertium gradum ſcorpionis: aut ꝙ ſint cũ cauda dracõis aut ſtłib⁹

¶ Uolumus āt loq̄ de capite draconis ⁊ cauda: hu9uſcꝫ nō accidit nobis loq̄ de hoc. Dico ꝙ planete fortificant̄ quando ſūt ī ſeptētriōe: et debilitant̄ cū ſūt i meridie. ſapientes antiq̄ poſuerūt nouē pūctis ī q̄b⁹ icidūt̄ circl'i pl'taꝝ cū circl'o ſol' caput ⁊ cauda. capita ſūt pūcti vn̄ diſcedūt pl'e a circl'o ſol' et vadūt verſus ſeptentrionē. ⁊ caude ſūt pūcti vn̄ diſcedūt ⁊ vadūt v̄ſus meridiē. Et q2 luna ē manifeſtioris opis ⁊ enim circulus inclinat̄ ad pūctū ī quo icidit̄ cū circulo ſolis: qualibꝫ die mutat̄: ꝯuenit vt ei⁹ caput ⁊ cauda op⁹ habeāt manifeſti⁹ q̄ꝫ ſit illud alioꝝ pl'taꝝ. et ꝑꝑ hoc dixerūt ꝙ caput hꝫ vī ſiue nāꝫ augēdi. qm̄ auget planete vim maiorem: ⁊ cauda hꝫ minuēdi nām: q2 planete fiūt mioris virtutis qn̄ deſcēdūt verſus meridiem. Et aliq̄ dixerunt ꝙ caput hꝫ nām fortune: et cauda infortune: et in alio q̄dē toto quod diximus ſcita eſt ratio ꝓpter quā eſt.

¶ In alictiſal. i. cōtinuatōe ⁊ alniſigref. i. ſeparatiōe: ⁊ in alijs fortitudinibus. XXIIII.

Huius capl'i gn̄ale eſt verbū: ꝙ pl'e q̄ ꝓcedit ⁊ q̄ alioꝝ petit cōiūctionē ſint i eoꝝ alictiſal: niſi grādis ſit iter eos lōgitudo q̄ duab⁹ medietatib⁹ corpoꝝ duoꝝ pl'taꝝ maior exiſtat ſi fuerit alictiſal ex cōiunctione vel ex dictarum figurarum aliqua.

¶ Ea q̄ capl'o iſto cōueniūt nos dicere: ſūt: q2 cū pl'te vadūt vt alijs appropinquēt dr̄ applicatio eoꝝ: niſi ab eīs multū fuerit elōgati trāſeundo medietatē corporū duoꝝ pl'taꝝ ſiue ſit applicatio corꝑalis ſiue per figurā alia ꝝ ꝓdictaꝝ.

¶ Planeta leuis eſt q̄ applicat ⁊ vī donat. et pōderoſus ille q̄ vim recipit: et applicatio erit qn̄ erit iter eos minus medietate corpoꝝ ſuorum leui ad pōderoſū eūte. ⁊ cū ſecum equalis fuerit ī gradibus et minutis applicatio ē ꝯpleta: ⁊ cū ī pl'ib⁹ gradibus fuerit ē ſeparat⁹ ab eo. Hec v̄o ſūt planetarū cōpora: ſol. 15. gradus an̄ ⁊. 15. retro. luna. 12. an̄ ⁊. 12. retro. ſaturn⁹ ⁊ iuppiter. 9. ante ⁊. 9. retro. mars. 8. ante ⁊. 8. retro. venus et mercuri⁹ vtercꝫ. 7. ante ⁊. 7. retro. Hec .n. eſt opinio vniuerſitatis aſtrologoꝝ. Ptho. tamen tenet ꝙ ſit alio mō ſm̄ ꝙ ī verbis ſuis apparet. nā tenet ꝙ totū corpus ſolis āte et retro ſit. 17. gra. ⁊ lūe. 12. et medi⁹ ⁊ ſaturni. 10. et iouis. 12. martis. 7. ⁊ medi⁹. vene. 8. merc. 7. Et tꝫ ꝙ qn̄ fuerit iter vnū planetā et aliū ſiue ꝑ corporalē ꝯiunctionē ſiue per aſpectū q̄ꝫtū eſt medietas ſui corporis ꝙ applicet ei. figure nancꝫ quas dixit ſūt q̄tuor aſpectus: et ꝙ ſint a quatuor punctis tropicoꝝ equaliter elōgati.

¶ Propter qđ vtile ē in ictiſal cōiūctōis eoꝝ latitudinem cōſiderare. Silr̄ ēt valet in alniſigref cōiunctionis coꝝ latitudinē cōſiderare.

¶ Et ꝓpter hoc magnū ē ꝓficuū ī applicatione coniunctionali latitudinem aſpicere planetarū et ſimiliter in ſeparatione coniunctōis.

¶ Cōuenit vt in ꝯiūctione aſpiciat̄ ad planetas ſe cōiūngētes. et ſi fuerit ī latitudīe vni⁹ medietas ſuoꝝ corpoꝝ erit applicatio: et ſi magis non erit.

¶ In alictiſal aūt ceteraꝝ figuraꝝ h̄ obſeruat̄ ſuperuacaneū ē: eo ꝙ oēs coꝝ radij vſcꝫ ad terre dimidiū ſemper extenduntur: ibiqꝫ ex omni parte coniunguntur.

¶ In alijs vero applicatōibus q̄ ſūt per figuras quas diximus īſpicere latitudinē ſuperfluitas ē qm̄: oēs ſui radij applicant ſemper admodū terre: ⁊ ab omnibus partibus cōiunguntur.

¶ Inſpicē latitudines planetaꝝ: qn̄. ſ. vnus applicat alij ꝑ figuras ꝓdictas: res eſt q̄ nō ꝓficit. et hoc manifeſtū ē: qm̄ v̄tutes applicāt ꝑ rectas lieas a q̄libet ꝑte terre: ⁊ ibi cōiungunt̄: et fit vna cōmixtio diuerſa ꝑ ſe cuiuſlibet eorum. Et ptbole. ponit quēlibet punctum terre ſm̄: terram totā: qm̄ tota terra ē ſꝫ punctū reſpectu ſpherarū planetaꝝ. nā hec eſt opinio ptholemei.

¶ Manifeſtuꝫ ē ēt ex premiſſis ꝙ oīuꝫ planetarum vires inueſtigāde ſunt ex eoꝝ naturis proprijs ⁊ ex ſignis: nec nō ex figuris quas hn̄t i collatiōe ſolis: āguli quoqꝫ ſꝫ hoꝝ oīum ꝓdictum moduꝫ. In hoꝝ āt viriū q̄ꝫtitate ſcire debemus ꝙ cuꝫ fuerit oriētales ⁊ eoꝝ motus ꝓprius augmentabit̄: erunt q̄ꝫ fortes eſſe poterunt. Cunqꝫ minuet̄ coꝝ motus occidētaleſcꝫ fuerit: erunt debiles q̄ꝫtum eſſe quibunt.

¶ De leui ſcire poſſum⁹ per ea q̄ dixim⁹ i hoc libro: ꝙ nos iſpicere cōuenit ad pl'aꝝ virtuteꝫ nature ꝓprie ac ſignoꝝ i q̄bus morāt̄: ac figurarum q̄s hn̄t reſpectu ſolis: et anguloꝝ ſm̄ ꝙ locuti ſumus i oib⁹ reb⁹ iſtis. ⁊ cōuenit vt ſciam⁹ q̄ꝫtitatē ſue virtutis: qn̄ fuerit oriētales ⁊ aucti i motu ꝓprio. nā tēc erunt maioris virtutis q̄ꝫ eē poſſint. ⁊ quando fuerit minuti motu ⁊ occidētales erunt debilioris virtutis.

¶ Si ante potefactū ē nobis ven⁹ ⁊ mercuri⁹ cum fuerint occidentales ⁊ aucti motu ſūt fortiores q̄ꝫ cū oriētales fuerint aucti motu. Ptho. āt tꝫ ꝙ oēs pl'e ſunt maioris v̄tutis qn̄ ſūt oriētales: q̄ꝫ qn̄ ſūt occdiētales: qm̄ ei⁹ v̄t⁹ ſuꝑ terraꝫ apparet anteq̄ꝫ virtus ſolis. vl'r aūt dico ꝙ ſtatus planetarum reſpectu ſolis ſūt iſti. ſaturnus: iuppiter: mars qn̄ exeunt de ſub radijs ſūt oriētales aucti v̄tute donec elōgātur a ſole. 30. gradus. et poſtea ſūt oriētales v̄tute ꝯpleti donec ꝑueniūt ad gradus. 60. poſtmodū ſūt oriētales eūtes debilitando ſe donec ſūt i ſtatōe ꝓma retrogadati volētes ⁊ durabūt oriētales debiles donec ſint i oppoſito ſolis: poſtmodum redibūt eē oriētales retrogradi aucti virtute donec ſint directi ꝙ erūt occidentales cōpleti v̄tute donec erūt i ſextili ſolis. poſtea durabūt occidētales eūtes debilitādo ſe donec erūt circa ſolē. 30. gradus. poſtmodū erūt occidētales debilitate ꝯpleti donec erūt ꝯbuſti. Uenus ⁊ mercurius poſtq̄ꝫ ſeparāt̄ a ſole et ſūt retrogradi dicūt̄ oriētales debiles donec elōgantur a ſole. 7. grad⁹ et mediū. ⁊ poſtea erūt oriētales aucti v̄tute dōec ſint directi. poſtmodū erūt oriētales v̄tute cōpleti donec intrēt ſub radijs. et quādo ingrediūt̄ ſub radijs erūt oriētales debiles donec ſint ī vno pūcto cū ſole. et quādo ſūt i vno minuto ſeu pūcto cū ſole: vl' ꝙ ſit iter eos minus. 16. minutis dr̄ ꝫanū. Et ſꝫ hāc regulā i oibus alijs te iſpicere oꝫ. nā hoc totū ē ſm̄ opiōnē cōitatis aſtrologoꝝ. Et tu hoc adiūgas ei qđ dicit ptho. et iudica ſꝫ ſenſū tuū. poſtmodū erūt occidētales d̄biles donec elōgant̄ a ſole. 7. gra. et dimidiū. poſtea erūt occidētales fortes donec retrogradent̄: ⁊ tūc erūt occidētales d̄biles: et dicit̄ planeta qn̄ exit de ſub radijs: et alij nō applicꝫ ꝙ ē ī luce ſua: et dicit̄ pl'a ꝙ ſit lōgiquus ab applicatiōe qn̄ alij nō applicat exīt'l i illo ſigno dōec trāſeat duos terminos: et dr̄ planeta ꝙ ē ſilueſter qn̄ i toto ipo ſigno alij

nō applicat:et cū planeta ſub radyȷ īgreditur dicit̄ cōbuſtus donec exeat ḋ ſub radyȷ.

¶ Idē ēt eis ɔtigit ſm̄ ſuoꝝ orizōtiū qualitatē. Nā cū i celi medio fuerit vł cū ad celi medium aſcēderit:erūt fortiſſimi:gradati āt a fortitudīe declināt ſm̄ eoꝝ a celi medio remotionē. Cū.n. i ipo orietali pūcto orizōtis exiterit non erūt ita fortes:i occidentali vero minus.

¶ Dicem⁹ ēt q̄ſi ſūt valde fortes.hoc ē qñ ſūt in io.vel.ii. Et ſeq̄t̄ hoc i virtute qñ ſūt i ipa orizōta ⁊ maxime in orientali.

¶ Uult dicere q̄ qñ ſūt i aſcēdēte aut occidēte:vł i.ii. q̄ ſequūt̄ eos q̄ ſūt i.io.v̄tute.⁊ magis ille q̄ ē i aſcēdēte q̄z q̄ eſt i occidēte.ſic ille q̄ i.io.ē maioris v̄tutis q̄z q̄ ē in.ii.

¶ Et cū ſub terra fuerint i oppoſitione mediȷ celi:vel inter occidētē ⁊ angulū terre:minus adhuc fortes exiſtent.

¶ Silr̄ qñ fuerit i oppoſito mediȷ celi ſub terra aut iter occidēs ⁊ oppoſitū mediȷ celi.

¶ Uult dicere ḋ 4ª ⁊ 5ª.⁊ q̄ v̄tus.4.vim ſeq̄tur occidētis:⁊ v̄tus.5.ſequitur vim.4.

¶ Silr̄ ēt fortes eē dicūt̄ cū nō ex hac ſed ex alia figura aliquā hūerint cū aſcēdēte ſocietatē. Cū āt iſtoꝝ nil fuerit debiles erūt ⁊ nullā fortitudinē habere putabunt̄.

¶ Silr̄ qñ hūerint ꝑticipationē i figura cū aſcendente i alia manerie.⁊ qñ nō fuerint in aliq̄bus horū ſtatuum ſūt debiles ⁊ virtutē nō habēt.

¶ Uult dicere q̄ qñ fuerit i 9ª aut i 3ª vł elōgati a duobus pūctis equinoctiȷ tātū q̄ntū ē elōgatū aſcēſus h̄ mō vi habebūt.⁊ ſi nō fuerit i aliquo p̄dictoꝝ modoꝝ ſūt debiles nec vi hūt.tu āt iſpicias ꝑtē quā hʒ q̄lʒ i v̄tute.⁊ miſceas ac iudices ſm̄ illḋ. Hic ꝑficit̄ p̄ma ꝑs libri ptholemei.cum tertio tractatu gloſe Haly heben rodan.

¶ Tractatus primus gloſe Haly ſuper primo tractatu ſecūdi libri quadripartiti ptholemei. Dixit haly.

In primis tractatib⁹ nr̄is mōſtrauim⁹ ꝑ dcā ptho. q̄ rōnabilr̄ ɔuenit vt hō i hac arte confidat.⁊ ꝓbatio cū rōne ɔcordat.⁊ mōſtrauim⁹ q̄ntū ē ꝓficuū qḋ hō p̄t ḋ hac arte hr̄e.⁊ q̄ artiū nlla ē i q̄ mai⁹ ſit ꝓficuū.ꝓ ꝑparādo corꝑa ⁊ aīam q̄z iſta. Et q̄cq̄d dixit ptho. ḋ radicib⁹ ⁊ regulis de v̄bo ad v̄bū gloſam⁹. Et nūc volum⁹ incipere ad gloſandū regulas q̄b⁹ hō p̄t ſcire accidētia oīa ɔtingētia i hoc mūdo:icipiētes p̄mit⁹ noīare regulas q̄bus hō ſcire pōt accūtia magna:put ſūt regnat⁹:ſecte:ꝓlia magna:cariſtia:⁊ res oēs cōphendētes gentē vnā vł plr̄es. Nā ſunt reglē q̄b⁹ ptho.locutus ē i hac pte z⁰. Et q̄ maior v̄tus minorē ſupat:⁊ gnāle ɔphēdit ꝑticlare.p̊ locutus ē ḋ magnis accidētibus aū q̄z de natiuitatibus.⁊ ſm̄ hoc dicit hermes i lib.accūtiū q̄ q̄ ānonaſcit̄ fortuato magnā hʒ i fortune partē.⁊ hoc affirmat id qḋ dixit:q̄ ſi luna ⁊ mercurius dñati fuerit i reuolutōe āni:mūdani q̄ naſcēt̄ ipo āno:erunt ꝓ maiori ꝑte neſciȷ:niſi i eoꝝ natitatibus v̄tus ſic magna fuerit:q̄ vicere poſſit huius reuolutōis ſignificationem. Et poſtq̄z ptho.vir bon⁹ ⁊ ꝑfect⁹:ac hermes i hoc ſūt ɔcordes ɔuēit vnicuiq̄z volēti loq̄ ḋ natitatib⁹ vt ḋ gnālib⁹.p̊ loq̄t̄.

¶ Incipit ſubſequenter tractatus ſecūdus libri q̄dripartiti i quo ſunt.xiiȷ.capitula. In gnāli diuiſione huius ſcientie. Cap. I.

Oꝝ itaq̄z i q̄b⁹ p̄mittēda ſuſtētant̄ ⁊ q̄b⁹ i inq̄ſitiōe ꝓnoſticandi ꝑticularia vti oꝫ:ea q̄ gnālr̄ a nobis p̄miſſa ſunt ſatis ſufficiūt.

¶ Bene ſufficit nob̄ id qḋ vlr̄ locuti ſum⁹ ſuꝑ his i q̄b⁹ dꝫ inſpicere i mō ꝓpoſiti gnālis pro particularibus huius artis.

¶ Uult dicere q̄ ea q̄ dixit i p̄ª ꝑte ſūt generalia oībus partibus huius artis.⁊ dicit ꝓ his q̄ ſunt in hac arte res particulares:q̄ de ipſis partibus ars tota componitur.

¶ Nunc āt velut ɔſ̄is ē ſermo ꝑticlarium q̄ hoc mō ꝓnoſticādi deprehēdant̄:poſt p̄dcā ſubiūgatur.i quo directum tramitē rebuſq̄z naturalibus conueniētem exequemur.

¶ Et volum⁹ nūc adiūgere i hoc ſequēdo id qḋ diximus loq̄ ḋ ꝑticularib⁹ q̄ ꝓñt attigi de hac manerie ꝓnoſticatōis ſemꝑ imitādo viam que pertinet ad rem nature.

¶ Uult dicere q̄ applicabit ꝑticularia hui⁹ artis cū vlibus q̄ i p̄ma ꝑte narrauit.⁊ id qḋ dixit hac manerie ꝓnoſticationum:eſt vt diuidat ꝓnoſticatōes h⁹ artis a ꝓnoſticatiōibus phyſice auguriȷs ⁊ ſilibus. Qḋ āt dixit imitādo viā que ꝑtinet ad nāʒ:dixit:eo q̄ oīa ḋ q̄bus loq̄t̄ i h̄ lib.ſūt ſʒ nāʒ:verbi grā poſtq̄z ɔplō martis oꝑatur calorē:⁊ calor oꝑatur rē talē:⁊ talē oꝑat̄ mars:⁊ ſic res vna aliā ɔtinuate ſubſeq̄tur.ita q̄ res poſterior reuertitur ad opus martis ꝑꝑ calorem:⁊ ſic res alie de medio opus martis ſequuntur.

¶ Dicem⁹ ḡ q̄ q̄ ſtellarū pronoſticatio i duo diuiditur:q̄ ſūt maiores ⁊ potiores ei⁹ ꝑtes:q̄rū p̄ria ⁊ q̄ ē vlis illa ꝑs ē q̄ ſcit̄ q̄d i regiōib⁹ ac terris futurū ſit vocat̄q̄z ꝑs vlis. Scḋa v̄o ꝑs q̄ p̄dicta min⁹ ē vlis ē illa q̄ q̄d vnicuiq̄z futuꝝ ſit deꝑhēdit̄:noīaturq̄z natiuitatū ſcia:vlēz ꝑtē p̄mittēdā dignū fore putaui. eo q̄ hec vlis alteratur occaſionibus:que particulariū fortiores ⁊ maiores eſſe dicuntur.

¶ Et dicem⁹ ita q̄ poſtq̄z ꝓnoſticatōes aſtronomie diuidūt̄ i duas ꝑtes maiores ⁊ nobilores.⁊ p̄ria ꝑs gnālior ē.ſ.ē ea q̄ ſcit̄ poſſum⁹ id qḋ accidit regib⁹ ciuitatib⁹ ⁊ gētib⁹.⁊ hec ē ꝑs dcā vlis. ſcḋa ꝑs q̄ dcā ē ꝓpria ē ea q̄ ſcire poſſum⁹ id qḋ accidit cuilibet hoi ꝑ ſe.⁊ ē ea q̄ dr̄ ars natiuitatum ɔuenire tenem⁹:vt i ꝑte vli p̄rio loq̄mur:eo q̄ vlia ſꝑ cōtingūt a cauſis maiorib⁹ virtutiſq̄z maioris q̄z ſint ille q̄bus eueniūt ꝑticularia.

¶ Quādo ex arte iudiciorū aſtronomie accipiemus ea que vadūt ſm̄ nām īuenietur:q̄ id qḋ accipim⁹ diuidit̄ i duas maneries:vna ē ꝓnoſticatio vlis gnālr̄ ɔphēdens gentem magnā.alia ē ꝓnoſticatio q̄ p̊ ꝑtinet ad quēlibʒ hoīeʒ ꝑ ſe. q̄ōnes tamen ⁊ electiōes ſūt res debiles ſatis:nec rem naturalē ɔſequūtur:nec multum a longe.

¶ Qua ꝑꝑ q̄ꝛ ꝺbiles nature ſub fortiorib⁹ ⁊ ꝑti cularia ſub vlib⁹ i ſnis oib⁹ q̄litatib⁹: ꝯtinẽt: neceſſe ẽ vt q obſeruare querunt particularia: ea q̄ ſũt vl'iora ⁊ maioris occaſiõis prius obſeruare feſtinent.

¶ Qꝛ nãe debiles ſũt nõ adeo nobiles ſic̃ fortes nec particularia ſic̃ vl'ia i reb⁹ oib⁹ cõuenit modis oib⁹ volẽtib⁹ i ꝑticularib⁹ iſpicere: vt prio iſpiciãt ea q̄ gñalia ſũt ⁊ maioris cãe.

¶ Hec eſt regula quã añ diximus: ⁊ ẽ ex duebus reb⁹ ꝯpoſita. vna eſt ꝙ nãe debiles a fortiorib⁹ ſupant̃. alia ꝙ ꝑticularia ſũt ſub vlib⁹. ⁊ ẜm hoc qñ debilẽ inueniem⁹ vtutez sciem⁹ ꝙ fortis debilẽ ſuꝑat ⁊ ad ſe ꝯuertit̃. ⁊ qñ rẽ vl'ez inueniem⁹: ſciem⁹ ꝙ ꝑticularia q̄ ſũt ſub ea ſũt applicata ſibi. vñ ꝑꝑ hoc ꝯuenit vt iſpiciam⁹ p̊ i diluuijs: i legib⁹: i regnis: ⁊ oi re vl'i ⁊ virtutis magne p̊ q̃z i his q̄ hoc ſequũt̃. vbi gr̃a. ſi i fcõ alicui⁹ regis iſpicere voluerim⁹: p̊ debem⁹ iſpicere i lege ſua: cu⁹ vtutẽ hz. poſtmodũ i regradatõe ſua: deide in ei⁹ natiuitate ꝓpria. Et coniũgẽdo ſignificationem huius toti⁹: ſciemus ꝓ certo id qđ erit de eo. ⁊ ꝯuenit vt ſic faciamus i his oibus de hac arte.

¶ Et qm̃ ex his vlib⁹ obſeruatiõib⁹ q̄dã gñalia regionũ indicãt: q̄dã vero gñalia terraꝝ: q̄dã ẽt ipedimẽta maꝛia ⁊ gñalia: velut ꝑlia: mortalitates: fames: terre mot⁹: ſubmerſiões: ⁊ his ſimilia: q̄dam ẽt minora his ꝑdictis ipedimẽtã demõſtrãt: q̄ i qbuſdã horis ꝯtigũt: vt ãni tẽporũ mutatões: caloris ac frigoris ac vẽtoꝝ augmenta eorũq3 dimĩutões: itẽſiões ẽt caꝝ atq3 remiſſiões: habũdãtie pluuiaꝝ ac ſiccitates: ⁊ his ſimilia: ⁊ qꝛ qđ ex his duab⁹ ꝑtib⁹ ꝑcedit: ẽ ſcia eorum ẽt q̄ gñal'r i regiõib⁹ futura ſũt: magnorũq3 ipedimẽtoꝝ ꝑꝑ ꝑdictas occaſiones.

¶ Qm̃ ꝑ vnã ꝑtẽ hoꝝ vliũ ſcim⁹ qđ i regiõibus magnis accidit. ⁊ ꝑ aliã id qđ accidit i aliqb⁹ ciuitatib⁹. Et ꝑ aliquã ꝑtẽ ſcim⁹ magnas peſtilẽtias gñales: ꝓut ſũt mortalitates magne: fames magne: ꝑlia magna: terremot⁹: ſubmerſiões i aqs ⁊ ſilia. ⁊ caꝝ ſũt q̄ ſignificãt peſtilẽtias iſtis miores aliqb⁹ tꝑib⁹ ꝯtigẽtes: ſic̃ mutatões q̄ in tꝑib⁹ ãni accidũt ꝺ augmẽto caloris vl' frigoris aut maioꝝ vẽtoꝝ: ſiue ꝺ hoꝝ decremẽto: aut ꝺ horũ fortitudie: vl' ꝺbilitate: aut ꝺ victualiũ defectu: ſiue ꝺ hoꝝ habũdãtia: vl' i his talib⁹. Et id qđ ẽ prio maioris virtutis ẽ ea ſcire q̄ i regiõib⁹ magnis accidũt: et peſtilẽtias magnas veniẽtes a magnis cauſis ꝓut diximus.

¶ Ipſe notificat i hoc dcõ: qb⁹ cognoſcit̃ ꝓnoſticatio magnorũ accidẽtiũ: dicẽs ꝙ nob̃ ꝯuenit ꝑponere gnãlius ⁊ ꝙ g maiori ꝓuenit: ⁊ adiũgere ſemꝑ ꝑticulare vl'i iꝑm ꝯprehẽdẽti: ⁊ debilẽ ſignificatõz forti ꝯphẽdẽti eã. ⁊ hoc mõ ſciemus ſignificationẽ certã. ⁊ ꝓpter hoc ordinauit vba ſua i hac ꝑte: ẜm ꝙ retulit in hoc dicto.

¶ In q̄ reꝝ cognitõe duob⁹ ꝓprie vtimur: quorũ alteꝝ ẽ ſignorũ ⁊ ſtellarũ i vnoquoq3 climate ſitũdo: alteꝝ vero ſũt ſigna i horis ⁊ horis ac i ſilib⁹ ꝑtibus ꝯtigẽtia ẜm lũe ⁊ ſol' eclypticas cõiũctões atq3 ꝓuẽtões atq3 ẜm erraticaꝝ ſtellaꝝ ꝺ ſub radijs appitões eaꝛũq3 ẜm ſtatões.

¶ Et qꝛ duo ſũt qb⁹ hoc totũ ſcire poſſum⁹: vnũ ẽ accordamentũ ſignorũ ⁊ ſtellaꝝ cuilz climatũz. Aliđ ẽ ſignalia q̄ appent i aliqb⁹ tꝑib⁹: ⁊ ꝑtib⁹ ꝯuenientib⁹ loco ẜz ꝯiũctões ⁊ oppõnes eclypſium ſolis ⁊ lune ⁊ ſcđm apparitões planetaꝝ extra radios ⁊ ſtationes eorum.

¶ Hec ẽ maior regula quã oꝫ te multũ i memoria retinere: qꝛ de rebus accidẽtibus q̄s narrauit: dixit ex eis eẽ q̄ comꝑhẽdũt regiões magnas: ⁊ ex iſtis ſũt peſtilẽtie magne multũ: ⁊ ex eis ſũt peſtilẽtie ꝑticlares: ⁊ vnã quãq3 eaꝝ ſcire poſſumus añq̃ eueniat rebus duobus. vna ẽ ꝯcordãtia ſigrũ ⁊ ſtellatũ cũ regiõibus: ⁊ h⁹ ẽ res vl'is hñs vi magnam valde. alia ſignalia. naz docuit nos ſignalia gñal'r i hoc dcõ qñ dixit ꝙ h ſignalia opant̃ i regiõibus q̄ ſũt ꝯueniẽtes gradibus i qbus ſũt: ⁊ eoꝝ opa apparẽt ẜm accordamẽtũ ꝯtarũ illarũ: ⁊ ẜz loca ſtellaꝝ hora illa. Hec .n. ſignalia q̄ dixit vl't dicere: eclypſes: ꝯiũctões ⁊ talia ſũt h. Vñ qđ ẽ locutus fuit ꝺ eclypſib⁹ ſol' ꝓpe. qꝛ vtus ſol' ⁊ lune fortior ẽ ⁊ nobilior cũctis alijs ſtellaꝝ vtutibus. ſic̃ dixim⁹ i p̊ tractatu. Et ea q̄ inde ꝓueniũt ſũt nãlia: ⁊ hec applicãt ad diuerſas ꝑtes ẜm ꝙ alie vtutes ſtellaꝝ reliq̄ꝝ cõmiſcẽt̃ cũ vtute ſolis et lune. qꝛ qñ luna iũgit̃ ſoli abſq3 vlla latitudine: ⁊ ſol eclypſatus fuerit: cõmiſcet̃ vtus ſua cũ vtute ipſius: ⁊ ide ꝯponitur vna ꝯplio. Et ſil'r qñ luna eclypſabit̃. qm̃ hora ipa ſunt ambo ſuꝑ vna recta linea. Et qñ vtus ſolis cũ virtute lune iũgitur: ⁊ cõmiſcẽt̃ cũ eis vtutes aliaꝝ ſtellaꝝ: ꝯponit̃ ex h toto vna ꝯplo vñ ligat̃: ꝓuenit iter nos q̄dã ſpũal' vtus habẽs tale op⁹ ⁊ m'ltũ maius ⁊ gñalius ⁊ fortius alijs vtutib⁹ q̄ de ceteris cõmixtionibus ꝯponũt̃. ⁊ id qđ opat̃ h vtus ẽ magis res a re ꝓueniẽs nãli ẜz ꝙ trahit̃ vt⁹ vicẽs i hac ꝯplone. ⁊ ꝓpter hoc ſũt vtutes q̄ ligãt ſole ac luna. qꝛ qñ cõiungunt̃ cũ ꝯiũctõibus ꝑl'taꝝ ſuꝑioꝝ: ſic̃ ẽ ꝯiũctio ſaturni vel iouis vl' martis: aut hoꝝ triũ: et fuerit cõiũctio i locis vim magnã habẽtibus: accidũt ex his vtutibus opa magna ⁊ ſuꝑma multũ: qđ te itelligere i antea faciem⁹. ⁊ h ẽ opĩo ꝑtholemei. tñ illi q dixerũt ꝙ ꝯiũctões ꝑl'taꝝ ſoloꝝ hũt vtutes opantes opa magna valde: dixerũt dictũ vanũ. qꝛ vtus ſaturni ⁊ martis qñ cõiũgunt̃ i cãcro: nec virtus ſaturni ⁊ iouis cũ i aliquo ſigno cõiungũtur: neq̄ applicare vt vim habeat opandi rẽ aliquã niſi liget̃ cũ eis vtus ſolis ⁊ lune. Et ſi rẽ aliquã opabũt̃ erit debilis et modice durabilitatis: tñ qñ acciderit cũ eis cõiũctio vel oppõ eclypſalis: fit ex eis ⁊ ex vtute ſolis ⁊ lune vna cõmixtio hñs vi ⁊ virtutem magnã: ſuꝑ quo ſimilitudinẽ damus talẽ dicẽtes ꝙ vtus ſolis ẽ ſicut vtus regis. ⁊ virtus lune ſic̃ vtus ſui comitis. ⁊ vt⁹ ꝯiunctõis ſaturni ⁊ iouis: ſicut vtus ſui maioris iudicis: ⁊ virtus cõiũctõis ſaturni ⁊ martis i cãcro: ſic̃ vtus ducis exercitus. Et ꝓpter hoc qñ rex ⁊ eius comes ⁊ maior iudex ꝯcordauerit ſuꝑ vno negotio faciẽdo: graue ẽ illđ ꝺſtruere ⁊ multum durat. Et ſil'r ſi rex comes ⁊ dux eius ñ cõcordauerit i vno negocio faciẽdo: tc̃ granius nõ ẽ multũ illđ deſtruere: et nullus eorũ põt factũ magnũ facere ſine rege. Et ẜz hoc exẽplũ debemus hãc itelligere rõnẽ. ⁊ ſi itellexiſti qcq̄d tibi diximus: ſcies ꝙ ſol ⁊ luna oio hũt vtutẽ ſic magnã hora q̄ vn⁹ alteri applicat: ſicut hora eclypſis. et ꝓpter hoc qđ diximus cõuenit vt dictũ ꝑtholo. ſit vidicũ ſolũmodo.

¶ Naturalẽ ſermonẽ oiuz q̄litatũ ꝑmittimus: ſuꝑ q̄s oiuz gẽtiũ qualitates i maiori ꝑte ꝓprias adiũgem⁹ q̄ ſũt corꝑis ⁊ aie: cũ ñ lõge ſint a modis nãlib⁹ q̄ ꝑ ſtellas ſignaq3 ſilia ꝯtingunt.

¶ Et loq̄mur pr̄io cū n̄ali rōe i ſtatib⁹ ylib⁹ ⁊ adiū gem⁹ ei ſtat⁹ ꝓprios prīnētes ad oēs gētes vṗliſ tā bn̄ de ſtatibus corpoꝝ: ſic ꝺ morib⁹. poſtq̄ ſūt a reb⁹ n̄alib⁹ elōgati q̄ ꝓueūt a ſtell' ⁊ ſignis ꝯcordantibus cum eiſdem.

¶ Poſtq̄ oīa q̄ ſūt iter nos veniūt a motu ſtellaꝝ. et ipe voluit mſtrare ſtat⁹ i q̄b⁹ hn̄t ꝑticipationē oīs gēs et q̄lꝫ ppl's. et q̄ corpa et mores cuiuſtꝫ ppl'i regna ſilēs ſūt: cit ca vn⁹. ſ. aly ibere⁹ cū ſignis ꝯcordātiā ⁊ cū ſtell'. ⁊ pp̄ h̄ ꝺmſtrare icipit di.

¶ In ylib⁹ ꝓprietatib⁹ cliatū. Ca. II. Di. Haly.

Ptho. vl't i ca. iſto loq̄ ꝺ his q̄ ꝑtinēt ad 4ᵒʳ ꝑtes hitationis terre. ⁊ he ſunt merīˡᵉ: ſepᵗˡᵉ: oriˡᵉ: et occiˡᵉ.

Ant q̄ppe q̄dā gēnli ꝓprietates q̄gn̄alr i. licis paralellis: ⁊ āgul' terire contingūt.

¶ Aliq̄ ꝓprietates gētiū accidunt i lineis eq̄diſtātibus ylibus: ⁊ i angulis terre.

¶ Linee eq̄diſtātes ſūt climata. et anguli ſūt q̄tuor. vnus iter abrogū et ſolanū. alius iter ſolanū et zierziū. alius iter zierziū ⁊ occidēs. et aliꝰ iter occnūs et abrogū. et dixit yle q̄ loq̄r de climate et ābrogo. toto vniuerſaliter.

¶ Propt̄ coꝝ ſilitudīes cū circl'o ſignꝝ ac cū ſole.

¶ Propt̄ ꝯcordātiā q̄ hn̄t cū 30ᶜᵒ ſignꝝ ⁊ cū ſole.

¶ Res ꝯp̄hēdēs gētē toti⁹ cliatis ⁊ attigit p ꝯcōdātiā quā hꝫ ipꝫ clima cū ſole vt ſit circa ipꝫ vl' elōgatū ab eo. ⁊ res cōp̄hēdens oēꝫ rē cuiuſtibet anguli ex quatuor angl'is hitatōis accidit ex ꝯcordātia quā hꝫ ipe āgulus cū vno ex. 4. trigōis.

¶ Nā q̄ ꝑs illa terre i q̄ ſuſtētamur ē i vna duaꝝ q̄rtaꝝ ſeptētriōaliū hiſ q̄ i ea morāt̄ ſb licis palell' meridiei ꝓximiōib⁹: ⁊ ſūt liec q̄ ꝓcedūt iter p̄ſctū ſolſticialē eſtiualē: ⁊ p̄ſictū eq̄noctialē ſol p zēith ſuoꝝ capitū currit eoſq̄ ꝯburit: idcq̄ nigra ſt̄ coꝝ cōpa: nigriq̄ crīes ⁊ criſpi cū aſpitate: facies eoꝝ ſicca: ⁊ corpa macilēta: nāe q̄uoq̄ coꝝ ſūt calide ⁊ aīe q̄litates i maiori ꝑte ſūt crudeles pp̄ lōgā ⁊ aſſiduā ſol' morā i coꝝ regiōib⁹: et hi ſūt q̄ gn̄alr ethiopes ab eis vocāt̄: et n̄ ſolū i his h̄ calois q̄litas eis app̄ꝫ. verūetiā i aere circūdāte calō itēſus i oīb⁹ aīalib⁹ et in vegetablib⁹ q̄ apꝺ eos ſt̄ ꝺp̄hēdit̄.

¶ Et h⁹ q̄ t̄ra i q̄ mōamur ē i vna duaꝝ q̄rtaꝝ ſeptētriōaliū. ⁊ illi q̄ morāt̄ io ſiīa licis eq̄diſtātib⁹ ſūt v'ſ⁹ meridiē: ⁊ he ſūt liec q̄ ſūt iter eq̄noᵐ. ⁊ ſolſtitiū eſtiuale: ⁊ trāſit ſol ſup zēith coꝝ capitū ⁊ eos ꝯburit: ⁊ ſt̄ nigra coꝝ corpa ⁊ capilli nigri: ⁊ ſpiſſi ⁊ criſpi: facies coſtadas: corpa macra: nāe cal'e: mores vtpliꝫ ſilueſtres: q̄ calō durat i locis hitatōiꝫ ſuaꝝ: et ē ꝯtinu⁹ eis. ⁊ he gētes ſūt illi q̄ noīe cōi ethyopes noīant̄: ⁊ n̄ ſūt coꝝ corpa ſolūmō i h⁹ ſtatu caloris. h̄ app̄ꝫ calō magn⁹ i aere ipos cōp̄hēdēte ⁊ ēti aīalib⁹ vegetabilib⁹ oīb⁹ q̄ ſt̄ v'ſ⁹ eos

¶ Ptho. notificat rē n̄alē ꝯueniētē iſtis. ⁊ Halie. iā ꝺmſtrauit h̄ i diſhōc li. Hyp. i aerib⁹: aq̄s ⁊ cītatib⁹: q̄ calō ē in h̄ loco reh⁹ duab⁹. vna magᵐ adiūctamēᵐ radioꝝ ſol': ſicⁱ i ſpecl'is ꝯburētib⁹. Aᵃ ē lōgiᵈᵒ diei ⁊ breuitas noctl: ⁊ frig⁹ ꝑue noctis nō ſupat calorē diei. ⁊ p⁹q̄ res ita ſe hꝫ: trāſit ſol bis i anno ſup cēith capitū illoꝝ i locis ipis: q̄ ſt̄ iter līeā eq̄noˡᶜᵐ ⁊ iter ſolſtitiū eſtiˡᶜ. p⁹mō rady ſui ꝑueniūt ad eos p āgl'ꝫ rectū. ⁊ iā ꝓbanit i li. ſpecl'oꝝ q̄ rady redeūt ſ'r āgl'os rectos. n̄ᶜ ſol elōgat̄

ab eis yllo tp̄e elōgaᵐ magna. q⁹ mōꝫ adiūgit̄ y'ſus iſtos multi rady ſol'. ⁊ lōgiᵈ diei. ⁊ fit ex h̄ i eis calō magn⁹ q̄ ſua cōᵉ cōburit ⁊ denigrat. ⁊ deſiccat hūores ſuoꝝ corpꝝ ⁊ aſſat facies eorū ⁊ mēbra macreſcit: ⁊ vicit i eoꝝ corpib⁹ ꝯpl'o cal'a: ⁊ figura ⁊ colō ſuoꝝ capilloꝝ ē ꝭꝫ ſuā nāꝫ ⁊ poros vn̄ exeūt. ⁊ q̄ ꝯpl'o ſue nāe ē ſup̄me cal'a expeᵗ q̄ ſint nigri. ⁊ q̄ ſui pori n̄ ſūt ductiui pp̄ ſiccitatē coꝝ i q̄ trāſeūt: ꝯueīt q̄ ſint criſpi: ⁊ ē māifᵐ q̄ mōes aīe cōpis ꝯpl'onē ſeq̄ūt̄. ⁊ q̄ ꝯpl'o iᵃ ē ſup̄mi calōis: ꝯueīt q̄ mōes eoꝝ ſint ſilueſtres abſq̄ tp̄amīto. ⁊ ꝭꝫ hūc modū ſt̄ res q̄ creāt̄ iter eos ꝺ aīalib⁹ ⁊ plātis. res āt i h⁹ certiō ē. magn⁹ ⁊ ſup̄m⁹ calor aeris eos ꝯp̄hēdētis. ⁊ q̄uis h⁹ ſeq̄t̄ oēs i hac ꝑte morātes: id hui⁹ q̄ꝺ ſeq̄t̄ illos i liᵃ eq̄ˡⁱ ē mi⁹. q̄ dies ⁊ nox ē v'ſ⁹ illos q̄ morāt̄ i hac liᵃ ſp̄ eq̄l'. ⁊ h⁹ fac̄ q̄ dies n̄ ſit yllo tp̄e ſup̄mi calōis. ⁊ pp̄ h⁹ morātes i ipa liᵃ ſt̄ crocci coloris: ⁊ i toto ē aer ꝯp̄hēdēs eos mioris colōis: eo q̄ ꝯp̄hēᵗ nigros. Itē q̄ ſp̄ma i p̄n⁹ ſui gn̄āmēti ē ꝯpl'onis illi⁹ gn̄āti: ꝯuenit vt ſit niger q̄ nat⁹ ē i terra frigida. tn̄ niger min⁹ gn̄atore ſuo parū. ⁊ ꝑ h̄ tal' gn̄et aliū nigᵐ mi⁹ eo: ⁊ n̄ ceſſabit attenuari nigredo donec tota remota ſit ad pl'. ⁊ hoc ē q̄ꝺ volum⁹ ꝓbare. hoc āt nomē ethyopianū ē ſignatū ſup̄ oēs nigros: ſicut antiges a nube ⁊ araganale ⁊ ſiles.

¶ In ill'āt q̄ ſb licis palell' ꝓpiorib⁹ ſeptētriōi morāt̄. i. q̄ i locis ſubenemā poſitis hitāt: q̄ magnā ē coꝝ remotio a circl'o ſignū ⁊ ſol' calorē vicit frigiditaſ. q̄ pp̄ q̄ ē mag⁹ coꝝ hūiditaſ ml'teq̄ vegetatōis: nec ē apꝺ eos calō q̄ eā ꝺſiccat. ſūt eoꝝ colores albi: ⁊ crīes plāi corpa magna atq̄ carnoſa frigide ſūt ēt coꝝ nāe: nec nō coꝝ hitudīes. Silr ſūt feroces pp̄ lōgā ⁊ aſſiduā frigoris morā i coꝝ hitatōib⁹: ē ētꝫ caꝝ reꝝ q̄litates: hyemal' q̄litas i eoꝝ aere ⁊ magnitudo ē i herb': tardeq̄ cocunt aīalia: hi q̄dē ſūt q̄ ꝭꝫ maiorē ꝑtē ſclaui dn̄r.

¶ Et illi q̄ morāt̄ ſb licis eq̄diſtātib⁹ q̄ ſt̄ i p'rib⁹ ſeptētriōis: et hi ſt̄ q̄ morāt̄ in locis q̄ ſūt ꝺ ſb' ſeptē ſtell' q̄ dcē ſt̄ curr⁹: q̄ ml'tū elōgati ſūt a 30ᶜᵒ ſignꝝ ⁊ calor ſol': vicit i eis friditas. ⁊ q̄ hūiditas ml'ta ē i eis et ml'ti nutrimīti: nec ē ibi calor exugās pp̄ q̄ꝺ ſūt coꝝ colōes albi: ⁊ capili lenes et extēſi corpa magna groſſa: ꝯpl'ones coꝝ frigide: et mōes ēt ſt̄ ſilueſtres: q̄ frig⁹ durat ml'tū i locis q̄b⁹ hitāt: et ē i cōtinuo nec ab eis abſcidit̄. et ꝭꝫ horū ſtatū ē ſtat⁹ ſui aeris hyemal' ſp̄ plante terraꝝ ipaꝝ ſūt magne et magniᵗᵒ ē i herbis. tardeq̄ coeūt eoruꝫ aīalia: hi q̄dē ſt̄ q̄ ꝭꝫ maiorē ꝑtē ſclaui dn̄r: et coꝝ aīalia pauce cōuiētie ſt̄ cū hoibus. et iſti noīati ſunt europiani.

¶ Poſtq̄ narrauit ea q̄ accidūt morātib⁹ in terra ml'tū cal'a pp̄ magᵐ calorē ſol. notiſicat mō ea q̄ accidūt morātib⁹ i terra ml'tū frigidā. ⁊ accn̄a q̄ ꝯtīgūt pp̄ magᵐ frig⁹. ⁊ illi ſt̄ q̄ morāt̄ i 7ᵒ climate ⁊ ē h̄ i latitudie. 50. graduū vſq̄ ad. 63. q̄ ē liea meridiei. q̄m rady ſol' nō redeūt i terra illa: ſꝫ ſup āglos acutos. et pp̄ h̄ nō ꝯiūgūt magnā radioꝝ q̄ntitatē. āpli⁹ hac rōe faciūt diē eſtatis caloris modici: et diē hyemis magni frigoris pp̄ magnā acuitatē āguloꝝ: et ex reuerberatōe radioꝝ. ⁊ pp̄ hoc totū vicit frig⁹ i aere eos ꝯp̄hēdēte: ⁊ icludit fūoſitates i ſuis corpib⁹ ⁊ vicit frig⁹ i ſupficiē ſuaꝝ cutiū q̄re fiūt eorū colores albi. ⁊ pp̄ fūoſitates q̄ i corpib⁹ ſuis includūt̄ fiūt eoꝝ capilli flaui: lenes ⁊ extēſi. ⁊ pp̄ n̄alē colorē q̄ claudit̄ in eis creāt̄ ꝺ fūoˡᶜ hūidab hūores ml'ti q̄b⁹ corpa ſua ml'tū creſcūt. ⁊ ꝭꝫ h̄ ſūt mores eoꝝ ⁊ vegetabilia ⁊ aīalia q̄ ſūt i eis

Et ſi quis dixerit quo eſt: quia nos videmus quod elephas et multe alie beſtie magne generantur in terris calidis. Reſpondemus ei quod beſtie multū magne non poſſunt ī terris valde frigidis gnari ſz nāq: qm maxio calor̄ idigēt q apat poros ſuos vt cōſumāt hūores q ī ſuis corpib⁹ gnant: qd qdē in terra multū frā eē nō pōt: qm magnū frig⁹ calorē ipedit nāle nec pmittit q mēbra ſua trahāt ad oēm ptē. Qd āt dixit ptho. eſt gnale et vt plimū tn̄ q raro accit ē alia rō nec ē ibi plimuz. et aliq dicūt q ī ābob⁹ capitib⁹ bitatiōis tā bn̄ ī ſeptētriōe ſicī meridie ſt̄ hoies alios hoies cōedētes: et iſti ſt̄ hn̄tes facies corruptas et turpes. Et ego vidi ex iſtis hoies p mūdū eūtes q dicebāt ſe iſtos vidiſſe. et hmes dixit ī li° latitudis q ī fine ſeptētriōis et meridiei morant̄ ſpūs maligni et diaboli et beſtie ledētes hoies: et h pōt eē qz calor et frigus maximū et ſupmū: trahūt et remouēt ſpma: et nāz a ſuo tēpamēto radicitus gnatā ipediūt pp nāz ū ɔueniētē ſibi q̄r eoꝝ facies corrupte et turpes: et ſz h ſūt mores mali multū et aīalia fera et dānoſa et reliq oīa talia. noiauit. n. ethioclopianos: et intrās ī eos aly tales q̄les ipi ſunt ſicut turelli curaſmini: et ceteri tales ex his qui morāt̄ ſub ſeptez ſtellis q̄ dicte ſunt currus.

Et q morāt̄ iter pdictū ſolſticialē eſtiualē et benetnaz qz ſol ad zenit ſuoꝝ capitū ū pueīt nec ab eis ī hora meridiei multū elōgat̄: et qm̄ ē eoꝝ aeris cōplo tēpata et q̄nz variāt̄ pp qd ū ei grādis accidit variatō: d calore ad frig⁹: mediocres hn̄t colores. ē et eoꝝ corpoꝝ magnitudo moderata: nāquoqz hōc ɔplōnis: et ſunt eorum hitatiōes abſqz iternall' aie vero q̄litates dōeſtice ſt̄ et ſuaueſ.

Et illi q bitāt iter ſolſticium eſtiuale et haſ. vij. ſtellas qz ſol ū puenit ad zenit ſuoruz capitū nec multū ſilr elōgat̄ ab eis ī meridie: et ē eoꝝ aer ɔplōnis tēpate et q̄ꝫ mutat̄ ū capit̄ mltū de magno calor̄ ad mag™ frig⁹ ex hoc ſt̄ caloris mediocris et magnitudo ſuoꝝ corpoꝝ tēpata et coꝝ nāe ɔplōnis hōc ſic hitatōes ɔtiuc ſuiqz mores dōeſtici.

Jſti ſūt illi q morāt̄ iter ſolſticiū eſtiuale et finē ſexti climatis: et in iſtis vicit vn⁹ aliū ī calore et frigore ſm q ſūt magis circa meridiē vel longi⁹ h tn̄ oē ɔpbēdit qz qn̄ ſol ē ī medio celi nō cadūt ſui radij ſr eos ī āgulis rectis: nec ī tā acutis ſic ī illis terris q̄ maioris latitudinis ſt̄: et poſtq̄ ita ē vbū ptho. ē aptū et nō eget glo.. Q āt dixit q eoꝝ bitatiōes ſūt cōtiue duo demrāt vnū q bitatōes ethiopianorū nō ſūt cōtinue ppter calorē et frig⁹ maximū: qz ſupmū h⁹ facit dpopulatione maximā: et pp harenalia. Silr in terris valde frigidis pp maria niues et vētos. Aliō ē q ab illis q morāt̄ ī terris mediocrib⁹ iter frig⁹ et calorē remouent̄ multū dpplatiōes. i. non mltū depplatiōis.

Hoꝝ āt hi q meridiei ſt̄ ppriores in maiori pte melioris ſūt igenij et acutioris itellct⁹: et ī ſcia rerū ſtellaꝝ fortiores: pp circli ſignoꝝ et ſtellarū erticaꝝ loco zēit capitū eorū ppiqtatē. ſuarū ēt aiag mot⁹ ſtellarū motib⁹ aſilant̄ ī feſtiatiōe ſubita p ueniēdi ad rē: et ī hoc qd ſūt iueſtigatrices et obſuatrices sciarū q̄ dicūtur attahalē.

Et ex iſtis illi q ſūt ī ptib⁹ meridiei ſūt vtplimū magis itelligētes et maioris igēij et hn̄t vī maiorē ſciēdi ſcā ſtellarū et q zodiac⁹ ſignorū et pl'te ſūt magis circa zenit ſuoꝝ capitū: et mot⁹ ſuoꝝ intellctuū ɔueniūt motui ſtellarū et aſſilātur eis iueniēdo res eſtō: ſtqz magni ſtudij ī q̄druuiales ſciētias leuiter pgrēdo ad illos q morāt̄ ī terris q̄ tēpate ſūt iter frig⁹ et calorē a pte meridiei.

Et ſūt iſti illi d. 3°. et 4°. et 5°. cliate et gnālr dico d oib⁹ q morāt̄ iter latitudinē. 34. gra. vſqz ad latitudinē. 42. gra. pueīt vt⁹. 7. pl'taꝝ p āgulos rectos vl' circa rectos: eoō mō pueīt ad eos vt⁹ ptiū zodiaci ſignoꝝ: et pp h opāt̄ res iſtas ī eis magis q̄ ī alijs: et qz ſūt ɔplōnis tēpate ſūt magl itelligētes ī toto: eo q dixit ptho. qz iſti recipiūt magis opa ſtellaꝝ et ſignoꝝ qz ſt̄ tpate ɔplōnis: qm̄ magna ſiccitas itellect⁹ ne cito formēt̄ res ī eo: ū ē ī eis. ſilr frig⁹ magnū qd facit hoies negligētes et pigros ī eis nō ē. Et poſtq̄ ē ita illi q ſt̄ ī 6°. climate ſūt min⁹ ī his q̄ dixit pho. q̄uis ū noiauerit eos. hoꝝ āt exēplum ē q ariſt. et gali. fuerī d. 5° cliate ptho. et plini⁹ d 3°. nā ſapiētiores q repti ſunt: fuerī d iſtl cliatib⁹. et e⁹ qd ē iter ea.

Sz q gnālr orīēti ſūt ppriores: maioris ſūt maſculitatis et fortiores aie: oiumqz ſuarū rerū dtectores exiſtūt: eo q orīētalē ptē ex nā ſol' atqz diurnā maſculinā itē et dexterā eē dicēdū ē. queadmodū et ī aialib⁹ dxtre ptes cōueniētiores et ī vigore fortitudieqz validiores inueniuntur.

Et illi q ſūt d hac pte orīētis ſūt maſculiniores et fortiorū cordiū dn̄antes oēs res ſuas: eo q ps orīētal' ɔueīt hōi dicēti ſe eē de natura ſol': et q h ps ſilr ē diurna maſculia: et dxtra: ſic videm⁹ q aialia iuuāt ſe magis d mēbris dxt. qm̄ fōtiora ſt̄.

Poſtq̄ dclarauit ſtatū eoꝝ q bitāt in pte meridiei et ſeptētrōis et eoꝝ q̄ ſūt iter hoc: vl't mō narrare ſtatū eoꝝ q bitant ī pte orīētis et occn̄tis d mō qd pficiat totā rōnē ſuā ī. 4. ptib⁹: poſtmo™ loqt̄ d bitatiōib⁹ in. 4. āgu. Et qz apte orientis aſcēdunt oēs ſtelle poli appētis cadit orīēs vſus ptē dxtrā et occiſs vbi cadūt ſtelle vſus ptē ſiniſtrā dixe. ſa. ātiq q orīēſ ē dxtrū firmamti et occēs ē ſiniſtrū: et qz vt⁹ ſtellaꝝ creſcit q̄to magis aſcēdūt ab orīēte et dbilitat̄ tāto magl dſcēdūt ī occn̄te: dixerī q ab h ſt̄ illi d orīēte fortiores cordiū et maſculiores. nec q̄q̄ coopiūt d facns eoꝝ. naz res tales ɔuenit nāe ſolar: qm a pte orīētali appet lux et vt⁹ ſua: et e⁹ apte occn̄tali et pp hoc illi q ſūt ī pte orīētali habent poſſe min⁹ ſecreta tenēdi faciēdi ī res miracloſas et aſtro™⁹ ſciēdi magis q̄ illi q ſūt ī pte occn̄tali et hec ita iuenies ī pte tert ia demōſtratū.

Qui āt ī occn̄tali pte morāt̄: magis ſūt feminīe aieqz ſue molliores: ſua ēt ī maioꝝ ptē tegūt et abſcōdūt: eo q hec ps lūaris ē. lūe vero prius aſcēſus et pria e⁹ poſt cōiūctionē appitō ſēp ē ī ea pte a q̄ vt⁹ occn̄tal' ſuos flat⁹ emittit. q̄pp hec ps femina nocturna ſiniſtra dī īɔriū. ſ. ptis orīētalis.

Et illi q ſūt magis vſus occn̄s ſūt feminiores cōdib⁹ blādiores et res ſuas oēs vtplimū coopiūt et abſcōdūt: eo q ps iſta lūaris ē: qz lūa p⁹ cōiunctionē appet prio a pte occn̄tali et pp hoc dcā eſt ps iſta nocturna femina ſiniſtra orīētali pti ɔria.

Morātes ī hac pte ſt̄ h⁹ maneriei: eo q vtutes ſtellaꝝ cū ſūt ī hac pte icipiūt debilitari et ſi bene itellexiſti qd de orīētali pte dixim⁹: dcm ptho. ē aptū et glo. ū idigz. expedit vt habeāt re⁹⁹ q ē iter orīē^cis et occn̄tales. iſpicias ī ill' q morāt̄ ſb vna liea ex lieis eqdiſtāib⁹ eqnoctio. et ſi bn̄ iſpexeris ad occn̄tales: et ī morib⁹ orīētaliū iuēies vtplimū ita eē vt retulit ptho. nā occn̄tales multū ſuos iterficiūt ilmicos cū eos ſugant: et h niſi pp magnū metū: quē hn̄t de ipis: ne iſurgāt vi

ee alle ɜ ipos. Hoꝝ. n. cōtentiōes ſiles ſūt ɜtentiōib⁹ mulierū: ꝛ hoc oriētaliū morib⁹ ɜriū ē aliqs tñ ex occidētalibus ꝑt eē maſcliniori ꝛ fortior oriētalib⁹: ſi hoc natitas ſua monſtrauit: qm ptho. nō exprimit h̄ niſi id qđ accidit vt pluimū. Nā in dicendo φ cuilibet accidat nō ē opio ptho. ꝛ hoc dixit apte cū locutus fuit đ occñtalib⁹ ꝛ dixit vt plimū.

¶ In vnaqꝗ vero iſtaꝝ ptiū vliuz particulares đbēt eē q̄litates ex aic q̄litatib⁹ ac morib⁹ nālib⁹.

¶ Et cōuenit vt qualibꝫ haꝝ partiū vliuin hēat i ſe particlares ſtat⁹ naturaliū ꝛ moꝝ legū.

¶ Uult dicere φ ea q̄ ſūt i qualibꝫ pte propria formāt in volūtatib⁹ gētiū ptis ipi⁹ mores ꝛ leges ſuas ɜueniētes nāis.

¶ Nā ſic ābietis aeris q̄litates i p̄dictis locis ꝫ maiorē partē calidis vl' frigidis ſeu tēpatis iter ſe differūt: ita ſe hꝫ coꝛundē locoꝝ atqꝫ terraruꝫ ꝓprietas ad augmētū vl' diminutionē: ſiue propter ordinē loci i diſpoſitiōe: ſeu ꝓpter ei⁹ eleuatione vl' ꝺpſſionē: vl' ꝓpter hoc φ iuxta ipos ē.

¶ Et hoc qđ ē ꝫm ſtatū aeris ɜphendentis ē diuerſis i locis q̄ dixius: q̄ ſūt calā vt pluim aut frigida vl' vt pluīū tēperata. Et ſunt loca: ꝛ terre q̄ ſunt magis ꝛ min⁹ i hoc ꝓpter ſitū loci: ꝛ qꝛ ē altior ꝛ baſſior: aut qꝛ exiſtit magis circa vnuꝫ locuꝫ q̄ꝫ aliuin.

¶ Ea que ɜueniūt cuilibꝫ pti ſūt tribus maneriebus diuerſa. p̄ma pp ſitū ville i pte illa ſi ē in medio illius aut capiti h⁹: qm ſi ē i e⁹ medio cōueit vt ibi appeat ac totū qđ ad ptē ipaꝫ ptiet ꝛ q̄to magl i me⁹ fue[it] tāto magl appebit id qđ ad ptē ipaꝫ ptiet: ꝛ ſi fuerit i capite ptis ipi⁹ mi n⁹ appebit ei. ſcđa ē φ ſit villa i alto vl' i baſſo: qm̄ ꝑ loca alta trāſeūt venti: ꝛ ex hoc ɜſumūt ſ̄uoſitates q̄ ſiūt ib: ꝛ morātes ibi ſūt ſaniores quoꝝ mores ſequūt ɜplōneꝫ eoꝝ: loca vo baſſiora ſūt ab iſtis diuerſa. 3ª ē vicitas ville cū mōtib⁹ ꝛ cū aqs ꝛ cū terra plana: qm̄ villa circa mōtes exñs ſtccior eſt ꝛ q̄ circa ſaporoſā terrā ē tēpatior: q̄ vo circa pātanoſā terrā ē peior. Et q̄ hꝫ circa ſe arbores multas ꝛ aqs mortuas ē aeris coꝛruptioris. Hec aūt oīa exp̄ſſe hipocras i libro ſuo de aerib⁹ regionū. Et ſi bene volueris ītelligere qđ dixit ptho. i hoc aphoriſmo i ſpicias i libro illo hypocrati ꝛ itelliges illđ totū. manifeſtū qdem ē φ mores hoīuꝫ ꝛ ɜplones ꝛ oēs alie vtutes mutāt ꝫm q̄libet haꝝ rerum.

¶ Et vt qdā ruſus ꝓpter ſuoꝝ agroꝝ habilitatē ꝓprie ſūt agricultores: Quidā vero ſūt naute ꝓpter maris affinitatē. Quidā āt ſūt diuites ꝓpter ſue regiōis fertilitatē. Silr̄ i vnaqꝗ regionū ꝓprias hois naturas inenim⁹ ꝫ naturalē ſimlitudinē q̄ ē iter climata particularia ꝛ ſtellas ac ſigna.

¶ Et ſic qdā hoīeſ qꝛ ſt ꝓprie laboratores terre: terra ſua cōueniēs ē huic: ꝛ alij ſūt marinarij qꝛ mare viciuū ē eis ꝛ alijs ditiores: eo φ multuꝫ fructificat terra ſua: ita inuenim̄t nāe ꝓprie cuilibꝫ terraꝝ ex cōuenientijs naturalibus q̄ ſūt iter climata particlares: ꝛ iter ſtellas ꝛ ſigna.

¶ Per h̄ dcm̄ oñdit id qđ añ dixit. nā dixit poſtq̄ꝫ villa mutat mores hoīuꝫ ꝫ ɜplōnē terre ipi⁹ aut ꝫ vicitatem quā hꝫ ipꝫ q̄ꝫ⁹ magis erit id qđ mutabit regio i ɜplone hoīuꝫ: ꝛ ſuis morib⁹. nā inenim⁹ multos laboratores: eo φ terra ad h̄ ɜueniēs ē. ꝛ alios marinarios: eo φ i rippa maris morāt: ꝛ alios diuites: eo φ terra eoꝝ ē abūdās. ꝛ ego nō credo φ aliqs laborator filiū hēat i terra laborerij ꝛ nutrituꝫ q ſit alteri⁹ magiſterij q̄ꝫ laborator: q̄ꝫuis oñdat ꝑ aſtronomiā i natiuitate ſua φ ſit altei⁹ magiſterij niſi vno⁹ ſi ſe mutanerit đ vna villa ad aliā moꝝ alioꝝ ɜuenlētē natiuitati ſue. ꝛ ita i oīb⁹ rebus alys. ꝛ q̄uis h̄ dcm̄ ptho. ſit glo. eius qđ añ dixit ꝑ ſe: tñ ē regula ꝫm quā nos ɜuenit iudicare. Et qñ natiuitatis alicuius ɜſtellatio demr̄auerit quod erit laborator ꝛ i terra laboris morā ꝓtraxerit erit ſapiētior in laborerio alys quoꝝ natiuitas ita nō mōſtrauerit. Silr̄ ſi ei⁹ ɜſtellatio mrauit φ ē phycus erit ſapiētior ꝛ melior phyc⁹ alys q̄ꝝ natitas h̄ nō mōſtrauerit alia vo ꝫ hoc iudicabimus.

¶ Has vero p̄dictas variatiōes: nō niſi ſcđꝫ maiorē partē ꝑtulim⁹: qn alr̄ iō: nō tñ q̄ꝫ vt p̄diximꝰ in rerum ſingulis cuenire poſſit.

¶ Et he diuerſitates q̄s dixius ſt i maiori parte nō φ i qualibꝫ pte ſit mōis oīb⁹ ſic diximus.

¶ Hoc ē dcm̄ ɜphēdēs gcqd dixit a p̄n° h⁹ capi. vſqꝫ ad hūc locū: qꝛ gcqd dixit accidere pplo ā q̄libꝫ pte ꝛ q̄libet loco qđ accidit vt plimū ñ ē neciuꝫ cuilibꝫ pſōe: ꝛ oēs res nāles ſūt h̄ mō. nā pluuie veniūt i hyeme vt plimū ꝛ aliq̄tiēs accidit hyemi φ nō pluit aut ē modice pluuie: q̄ꝫq̄ꝫ nō ſit ſolitū ita eē. hec āt regula i oīb⁹ nālibus ē gn̄alis: ꝛ h̄ eodē mō ſūt q̄cūqꝫ ineniūt i hac parte poſtq̄ꝫ eius opa ꝛ mā in qua operantur ſunt res nāles.

¶ Nūc āt neceſſe ē vt noiatiꝫ i oportuna quātitate ꝑticularia generaliter indicemus.

¶ Et iō cōuenit vt noiemus pricipalia reꝝ pticulariū đ qbus ꝑficere poſſumus in hac arte.

¶ Poſtq̄ꝫ narrauit ſtat⁹ cuiuſlꝫ ptis hitatiōis icipit nē narrare ſtatū cuiuſꝫ āguli ex. 4. āgulis q ſunt i iſtis ptib⁹: vt a gn̄aliori đſcēdat ad ꝑticulari⁹ dōec ꝑueniat a gn̄aliori ad pticulari⁹ qđ eē poſſit. v. gr̄a accñs gn̄ale qđ accit ē mortalitatis q̄ accidit i tali regiōe: ꝛ đ hac regiōe erit i tali ciuitate. dicet. n. ꝓpe φ erit i oībus huius ciuitatis ꝛ illis q h̄ṅt abſciſſionē vite i ſuis natiuitatib⁹ i illo āno ſiue ſit i eſtate ſiue i hyeme erit illđ accñs iſto mō aliqb⁹ ꝓptꝫ ꝛ ñ alꝫ. s.

¶ In ſimilitudine regionuꝫ cum triplicitatibus ꝛ ſtellis. Capitulum. III.

Dixit Haly.

Ptholemeus noīat ih̄ ca° ꝓuicias q̄ ſt i gubnamēto cuiuſlibꝫ trigoni et cuiuſlibꝫ ſigni et cuiuſlibꝫ ple. Et de ciuitatib⁹ locut⁹ non fuit: qꝛ ciuitas mutat i ꝓuincia de vno loco i aliū et edificat cuꝫ alio aſcēdēte quā fuerit alia ciuitas cui⁹ nomē accepit: vbi gr̄a Regalis ciuitas de alyrat erat p̄mit⁹ i almedin: et nūc ē in baldach: et illa de egypto erat p̄mitus i menes poſtmō reuerſa ē alexādriā et nō reuerſa ē i alforzat. Et ſi ptho. voluiſſet loq̄ de qualibet ciuitate ſicut fecerūt aly: et poſtmodū accideret φ depopularetur illa ciuitas et edificaretur alia ſub ei⁹ noīe: dcm̄ ci⁹ coꝛuptū fuiſſet: et ꝓpter h̄ noluit loq̄ de ciuitatib⁹: tñ in fine verboꝝ ſuoꝝ dedit rōneꝫ et regulam qua ſcire poſſumus ſub quo gubernamento eſt q̄libet ciuitas et noiauit ea q̄ mutari nō p̄ñt: et hec ſūt ꝓuicie: et ita facit i phya ſapiēs et fundatus.

Quoniā igit̄ figure triplicitatū q̄ formant i circulo ſignoꝝ ſūt q̄tuor velut oñſuꝫ ē i p̄miſſis: Et arietis leonis ac ſagittarij triplicitatē inter ſeptētrionē ꝛ occidētē eē dixim⁹: cui⁹ prim⁹ dñs eſt iuppiter: eſt. n. ſeptētrionalis e⁹ mars i dñio aſſociat qm̄ eſt occidētalis. Tauri vero virginis ꝛ capricorni triplicitatē iter meri

dieē ⁊ orientē cui⁹ primus dn̄s venus q̄ eſt meri
diana cuiq₃ in dn̄io ſaturn⁹ aſſociat̄:eſt.n.orienta-
lis. Geminoꝝ aūt libre ⁊ aquarij triplicitatē iter
ſeptētrionalē ⁊ orientē cui⁹ primus dn̄s ſaturn⁹
qm̄ eſt orientalis:cuiq₃ iuppiter i dn̄io aſſociat̄:ē
.n.ſeptētrionalis. Cācri quoq₃ ſcorpionis ac pi
ſciū triplicitatē iter meridiē ⁊ occidentē₃ cuius
primus dn̄s mars:eſt enim occidentalis cui ve
nus in dn̄io q̄ meridiana eſt aſſociatur.

¶ Quia figure trigonoꝝ zodiaci ſūt q̄tuor ſicē p̄-
diximus. ⁊ dicimus q̄ trigonus arietis leonis
⁊ ſagittarij ptiet ad āgulū q ē iter ſeptētrionē ⁊
occn̄ſ gubnat ip̄₃ p̄rio iuppiter eo q̄ ē ſeptētriōa
lis. ⁊ h₃ pticipationem mars cū eo. q̄ ptinet ad
ptē occidētalē. Et q̄ trigonus tauri virginis ⁊
capricorni ptinet ad angulū q̄ eſt iter meridiē ⁊
oriēs gubernat ip̄₃ p̄mitus venus q̄ eſt meridio
nalis ⁊ h₃ pticipationē cū ea i ſuo gubernamēto
ſaturn⁹ qm̄ ad ptē orietalē ptinet. Et q̄ trigon⁹
gemini libre ⁊ aquarij ptinet ad angulū q ē inter
ſeptētrionē ⁊ oriēs gubernat ip̄₃ p̄imit⁹ ſaturn⁹
q̄ ptinet ad oriēs. ⁊ h₃ pticipationē i ſuo guber
namēto iuppiter q̄ eſt ſeptētrionalis. Et q̄ trigo
nus cācri ſcorpionis ⁊ piſciū ptinet ad angulū₃
qui eſt inter meridiē ⁊ occidens gubernat ip̄m
primitus mars q̄ ptinet ad occidens ⁊ h₃ ptici
pationem in ſuo gubernamento venus.

¶ ptho. reuertit̄ a capite narrādo de trigonis id qđ dixit i
p̄ma pte. Et manifeſtū ē q̄ opinio ſua i dn̄is trigonoꝝ non
ꝯcordat cū opiniōe alioꝝ aſtronomoꝝ q̄ q̄t dixit ē v̄itas
q̄ rē ſequit̄ nālē ⁊ expiētia hoc v̄ificat. dcā rn̄ alioꝝ ⁊ expiē
tia i ꝯ̄riū affirmat̄ ⁊ eoꝝ v̄ba exluerūt de via nāe ptho. n.
poſuit i h̄ loco p gubernatore trigōi arietis martē loco ſol'
q̄ ſol dn̄at̄ i pte orientali ſicut i alio caplō patefecit q ē an̄
iſtud. Nā ſol ſi habuiſſet potētiā gubernādi p̄uicias hui⁹
trigoni: ip̄e fuiſſet dn̄s i maiori pte hitatiōis: tn̄ q̄ mars eſt
eius pticeps i gubernādo hūc trigonū: ⁊ ē dn̄s dom⁹ exal
tatiōis ſolis dederūt ei poſſe ex h̄ cū ioue i gubernādo tri
gonū arietl: ⁊ h̄ diſcordat cū opiniōe cōi. Jā tenēt q̄ dn̄i tri
goni arietis: ſūt ſol. iuppiter. ⁊ ſaturn⁹. Silr̄ ptho. dedit gu
bernationē trigoni: tauri: ſaturno: vice lune: q̄ luna dn̄at̄ i
pte occn̄tali: ⁊ ſaturn⁹ eſt pticeps veneris i gubernādo hūc
trigonū ſ₃ opinionē ſuā pp capricornū q eſt domus ſaturni
⁊ pp̄ter hoc ip̄₃ poſuit vice lune cū venere ⁊ poſuit iouē gu
bernatorē trigoni gemini vice mercurij: q̄ mercuri⁹ ē gu
bernator mediane ptis hitatiōis. vn̄ ſi eēt ſilr̄ gubernator
p̄uinciaꝝ trigoni gemini hēret dn̄iu₃ i tota vt plurimū ha
bitatiōe: ⁊ q̄ iuppiter ē gubernator in parte ſeptentrionali
poſuit p gubernatore vice ei⁹. Et dictū ſuū i trigonis totū
cū dictl alioꝝ aſtronomoꝝ diſcordat. Nāq₃ dic̄ q̄ trigon⁹
arietis h₃ i poſſe āgulū q ē iter ſeptētrionē ⁊ occn̄s: ⁊ ip̄i te
nēt q̄ ē orietalis. Et ip̄e dicit q̄ trigonus tauri h₃ in poſſe
angulū q ē iter oriēs ⁊ meridiē. Jp̄i v̄o dicūt q̄ ē meridiōa
lis. ⁊ ip̄e dicit q̄ trigon⁹ gemini ē inter ſeptētrionē ⁊ oriēs:
⁊ ip̄i tenēt q̄ ē occn̄talis. Et ip̄e dicit q̄ trigonus cācri h₃ i
poſſe āgulū q ē iter meridiē ⁊ occn̄s ⁊ ip̄i tenēt q̄ ē ſepten
trionalis. Et ip̄e dicit q̄ p̄le q ſūt dn̄i trigonoꝝ ſūt alij q̄₃ il
li quos ip̄i dn̄t. ⁊ iā mōſtrauim⁹ hic i glo. nr̄a ſup v̄bis q̄ di
xit đ trigōis i p̄ma pte. ⁊ i hoc loco: ⁊ mōſtrauim⁹ q̄ id ſolū
qđ dicit ē v̄itas: ⁊ q̄uis cōes ſint multi ceciderāt i errorē:

ga vnus ſecutus fuit aliū: ſine rōne.

¶ Qm̄ hec ita ſūt: hitatōis q₃ nr̄e locus i q̄tuor q̄r
tes diuidit̄: q̄ triplicitatibus numero ſunt eq̄les
cuiuſq₃ latitudo diuidit̄ a linea q̄ trāſit p nr̄m ma
re: ⁊ icipit a loco q vocat̄ trāſitus herculis p̄ue
nitq₃ ad flumē q d̄r citicon: ⁊ ē i dorſo mōtano
qđ ei ex orietali pte ſubſeqtur: ⁊ p hāc lineā diui
dit̄ qđ eſt iter ſeptētrionē₃ ⁊ meridiē. Lōgitudo
vero ip̄ius a linea q̄ tranſit p flumen occidētale
⁊ p pelagus qđ aggion nabartis nūcupatur: ⁊
p ſtagnū qđ mantis appellatur: ⁊ hec linea diui
ditur qđ eſt inter orientem ⁊ occidentem.

¶ Et poſtq̄₃ hec ita ſūt ⁊ locus hitatōis nr̄e diui
dit̄ i q̄tuor q̄rta eq̄lia cū numero trigonoꝝ ei⁹ la
titudo diuidit̄ p lineā q̄ trāſit p nr̄m mare. ⁊ ici
pit a loco q dcūs ē paſſagiū herculis. ⁊ vadit vſ
q₃ ad brachiū maris qđ vocat̄ citaton ⁊ ē ieſpal
dis ſerraꝝ q̄ ſe tenēt cū illo de pte oriētis ⁊ p hāc
licā diuidit̄ q̄ ē iter ſeptētrionē a pte meridiei. ⁊ e⁹
đ ſeptētriōale qđ d̄r lōgitudo didit̄ p licā q̄ trāſit
p brachiū occn̄tale. ⁊ p gulfū q dciſ ē aghyiō. ⁊
fenices. ⁊ p ſtagnū qđ dcm̄ eſt mātis. Et hec li
nea ē q̄ diuidit iter ptē orientalē ⁊ occidentalē₃.

¶ Jd qđ dicit q̄ e⁹ latitudo diuidit̄ p lineā q̄ tranſit p nr̄m
mare ⁊ incipit a loco q dict⁹ ē paſſagiū herculis. vult dice-
re q̄ h̄ ē linea q̄ diuidit hitationē terre p duo media. vnu₃
ſeptētrionale ⁊ aliud meridionale. nā h̄ ē linea que incipit
a fine hitatiōis a pte occn̄tis. a loco q dict⁹ ē paſagiū hercu
lis: ⁊ hoc ē vn̄ trāſit̄ i hiſpaniā ⁊ ē ſtrictus maris ita q̄ ille
q ſtat i vna rippa pōt videre illū q ē i alia. Et circa hūc locū
ſūt iſule q̄ dicte ſūt albalidet: vna ē iſula quā vidēt i hiſpāi
am trāſeuntes p hūc locū: ⁊ illi q tranſeunt ab hiſpania per
terrā occn̄tis: ⁊ hec iſula h₃ ydolā vnā que d̄r cate₃. tenēs i
manu ſua claues gb⁹ demōſtrat q̄ vltra ſe nulla ē hitatio
⁊ he iſule ſūt. 3. i mari vni⁹ magnitudinis: i qualibet eaꝝ ē
ydola vna manerie: qua dixim⁹ quaꝝ vna ē ab alia equalr̄
elōgata: ⁊ ē finis hitatiōis ex pte occn̄tis. Hic hercules eſt
ille q dict⁹ ē gigantus: ip̄e q in tota terra hitabili regnauit:
qui tpe antiquo has ydolas poni fecit. ⁊ hec linea diuidens
vadit ab hoc loco vſq₃ i finē hitationis in terris detyn. Et
alhy ē mōs vnus q trāſit circa lat⁹ vni⁹ maris brachij qđ
d̄r citaton: ⁊ d̄r q̄ i h̄ loco ſūt ēt ydole i depopulatu tenen
tes claues ⁊ monſtrantes per eas q̄ ab inde in antea ver-
ſus partem orientis non eſt habitatio aliqua longitudo h⁹
linee eſt. 180. gradus. Et eſt hec linea elongata a linea eq-
nocty. 36. gradibus vel circa: ⁊ ē equidiſtās cu₃ linea eqno
cty. Et ſ₃ hunc numerum ē elongata linea a fine habitati
onis i partibus ſeptentrionis. 7. gradus vel circa que habi
tatio eſt elongata parum a linea equinoctiali. Na₃ ſapiē
tes antiqui mētiti fuerunt hitationē ſm̄ q̄ eā ſtabiliuit nā
Et diſerīt eā p duo media: ⁊ iuenerūt duo: mediū meridiōa
le elōgatū a linea eqnoctiali. 36. gradus a parte ſeptētriōis
⁊ aliud mediū ſeptētriōale latitudinis. 30. graduū vſq₃ ad
latitudinē. 66. graduū. Qr aūt dixit ptho. ei⁹ lōgitudo diui
ditur p lineā q̄ trāſit p brachiū maris occn̄talis ⁊ p golfu₃
q̄ dicta ē egion. ⁊ penites. ⁊ p ſtagnū qđ dictu₃ ē mantis: di
xit q̄ hoc brachiū occn̄tale ē brachiū de terra de mecha q̄
dicta ē alige₃: in arabico: ⁊ tendit̄ vſq₃ ebla ⁊ mare rubrū: ⁊
trāſit p gulfū q dictus ē egion. q ē in directo brachij maris
rubri ⁊ maris terre p̄miſſionis ⁊ romanoꝝ: ⁊ penites ē ma
re romāoꝝ a pte ſeptētrionis. Nā mare rubrū extendit̄ a

ꝑte meridiei ⁊ exit de mari idie ad ꝑtez ſeptētriōi donec ꝑ
uenit ad latitudinē.27.graduū.⁊ē ſicut brachiū maris exi
ens de mari idie ad partē ſeptētriōalē. Silr̄ mare de afri
ca barcha.egypto.terre ꝓmiſſionis. hiſpanie.⁊ romanoꝝ
exit de mari occidētali a ꝑte occidētali circa iſulas q̄ dicte
ſunt.alhalibꝫ ⁊ eſtadē ⁊ vadit ad partem oriētis.Et quāto
magis vadit tāto magis ampliat̄ donec ꝑuenit in directo
brachy maris rubri ⁊ vadit de vna ꝑte ad partē oriētis do
nec ꝑuēit circa āthiochiā.Et vadit d̄ alia ꝑte ad ꝑtē ſeptētri
onis donec ſit i directo ex eo maris rubri vnus magnꝰ gul
fus.Et latitudo q̄ ē inter mare rubrū ⁊ mare terre ꝓmiſſio
nis: eſt minus paꝝ.3.gradibꝰ.⁊ ſi hec duo maria voluerēt̄
i vno cū mari romanoꝝ.qđ vadit ad ꝑtē ſeptētriōis:fietēt
i his duobus maribus iſule due.i ſeptētriōe a mari roma
noꝝ cuiꝰ nomē lynoy lōgitudo q̄dē huius linee diuidentis
bitationē per duo media:vnū ad oriēs:aliđ ad occidēs:ē a
parte occidētis i mappa antiq̄.56.gradus:⁊ hec ē v̄a i map
pa noua.59.gradus:opinio mea ē ꝙ mappa antiq̄ verior ē.
Exit.n.de hoc nūero ꝙ medietas oriētalis habitatiōis ex
tēdit̄ magis q̄ꝫ medietas occītalis.Nā q̄ꝫq̄ꝫ medietas oriē
tal' extēdat̄ magis:mar tm̄ capit ex ea ꝑtē magnā i qua n̄ ē
habitatio vlla:qm̄ mare idie ꝑuenit ad hāc medietatē ori
entalē i multis locis vſqꝫ ad latitudinez.31.gradus:q̄re ipe
dit magnā ꝑtē habitatiōis.⁊ ſi mēſuraret̄ medietas bitati
onis oriētalis:q̄ꝫq̄ꝫ longior ſit iueniret̄ i eq̄litate bitationis
medietatis occītal'.lꝫ nō ſit tā longa:qm̄ ꝑs iſta ſi bene ſit
modice longitudīs.ē maioris latitudinis ⁊ nā hoc ſiū tōe
n̄ fecit cū mare rubrū fecit ad ꝑtē ſeptētrōis extēdi.In di
recto q̄dē hꝰ maris i ꝑte ſeptētrionis ē aliđ mare:vn̄ venit
qđdā flumē qđ cadit i mare terre ꝓmiſſiōis ⁊ fit ex hoc to
to ſicut mare diuidēs ꝑtē oriētalē a ꝑte occītali.Et q̄dam
rex ex antiq̄s voluit facere q̄ mare rubrū ꝑueniret ad ma
re romanoꝝ:timēs tm̄ ꝙ tota terra de egypto ꝓptērea ſub
mergeret̄ h̄ nō fecit.hic āt v̄a eſt opinio ꝑtho.i partitione
q̄rti terre ꝑplati.Et hec eadē ē opinio oīuꝫ ſapiētū āntiquo
rū.Nā ypocras q̄ valde fuit antiquus ſilr̄ plato.Ariſto.⁊
galienus poſtmō ⁊ oēs phyci ⁊ phy itellexerūt hanc ꝑticio
nē quā ꝑtho.poſuit i hoc libro:⁊ i alio libro quē fecit de fi
gura bitationis terre.Et ego volo āplius dicere rē vnā tibi
vt meliꝰ h̄ itelligas ſcias ꝙ mare affrice:egypti:⁊ romano
rum exit de mari occidentali in modo brachy i loco cuius
longitudo eſt.3.graduū ⁊ ciꝰ latitudo.36.⁊ ſemper ampliā
do ſe vadit:⁊ extenditur ad partes orientis donec vadit
ad āthiochiā.⁊ mare occītale extēdit̄ poſt hiſpaniā ⁊ vadit
pꝰ terras ethyoclopianoꝝ i ſeptētriōe ad ꝑtes oriētis ma
re ꝙ ē deiā penites ⁊ ſtagnū d̄ maris i ſeptētrionē d̄ ꝯſtātino
poli i ꝑte oriētis ciꝰ ⁊ venit de mari penites riuꝰ vnus q̄ ca
dit i mari romanoꝝ q̄ dr̄ brachiū de ꝯſtātinopoli:⁊ hoc de
termiat quartā bitatiōis q̄ dicta ē europa.Silr̄ exit d̄ ma
re idie brachiū occītale ⁊ rapit i ſeptētriōe dōec vadit ad
citatē q̄ dr̄ alcuſū et alba:et imāet iter ipꝫ ⁊ mar̄ ſeptētrio
nale vnꝰ.3.graduū:⁊ h̄ determiat q̄rtā bitationis q̄ dicta eſt
lynoy:⁊ remanet i oriēte maris rubri.de brachio ꝯſtātino
poli:⁊ in oriēte maris vſqꝫ ad finē bitatiōis a ꝑtibꝰ oriētis
ꝑs vna q̄ dicta ē aſia maiori.⁊ i aſia maior ē brachiū ꝑſcū
brachiū indicū brachiū d̄ tyn:⁊ mare coraſulmoꝝ.Et i ter
ris de tyn ⁊ de india:⁊ turchia ē multū d̄epopulatus ⁊ ma
gnū q̄ iter bitatiōes accidit.⁊ ꝑꝑ h̄ fit id qđ d̄ bitatiōe ad
iungit̄ i aſia maiori i ꝑte oriētali medietate tātū:q̄ꝫtū ē ha
bitatio.in quarto qđ dictū ē europa:⁊ i quarto qđ dem̄ eſt
lynoy.Silr̄,i q̄rto lynoy fūt multi mōtes ⁊ plures q̄ꝫ i q̄rto
europe.⁊ nā dedit ei maiorē longitudinē quā d̄ dedit euro
pe.vt cū longitudine cōpleat̄ quātū ſibi d̄ bitatiōe minuit̄
ꝑꝑ depopulatū q̄ ē i eo:⁊ cū h̄ fit habitatio q̄ ē i ea eq̄lis cū
ea q̄ ē i q̄rto europe ⁊ cū h̄ fit medietas occītalis tota cuꝫ
bitatiōe ſua eq̄lis cū medietate oriētali i quātitate bitatio
nis.Silr̄ aſya maior diuidit̄ i duo q̄rta equalia iſtis duobꝰ
q̄rtis.vnū eſt meridionale.aliud ſeptētrionale in manerie
q̄ medietas occidētalis diuidit̄ nō tm̄ diuidit̄ ꝑ mare:nec
ꝑ brachiū:ſed diuidit̄ ꝑ lineā quā dixit ꝑtho.exite de paſa
gio herculis verſus oriēs q̄ oīa iuenies demōſtrata i libro
aeris ⁊ aquaꝝ quē fecit hipocras ⁊ in epiſtol' Ariſto.hec.n.
ē opinio ſapiētū ātiquoꝝ i ꝑte bitatiōis terre.Mitor tm̄ d̄
illis d̄ ꝑſia ⁊ de ſapiētibꝰ nouis quomō nō itellexerūt tem
iſtā ⁊ qualr̄ diuiſerunt bitationē reſpectu iſule d̄ tetradib.
Nā diſerūt lōgitudinē bitatiōis ſꝫ mēſurā quadruualē:
⁊ n̄ iſpexerūt qđ rei cōueit nāli:⁊ h̄ ē error manifeſtꝰ q̄r rē
diuiſerūt nālē ⁊ quadruualē fecerūt:⁊ ꝓpter h̄ iſpicere d̄
bes q̄ꝫtū auātagiū ē iter grecoꝝ ſapiētiā et iſtoꝝ.

℄ Hec quartuor quarte triplicitatibꝰ in diſpoſiti
ne conueniunt.

℄ Sed quattuor q̄rta quattuor trigonis cōueni
entia ſunt in ſitu.

℄ Iā patefecimꝰ q̄ ſūt quatuor quarta:et q̄re ꝯueniētia ſī
i ſitu et nūero q̄ttuor trigonis ꝯuenit vt qđlibꝫ quartū cō
cordat cū q̄lꝫ trigono.q̄rtū.n.qđ ē iter ſeptētrionē ⁊ occn̄s
ꝯcōdat cū trigono gubernāte hūc locū:⁊ h̄ ē trigonꝰ arietl.
Et quartū qđ ē iter meridiē et occn̄s ꝯcordat cuꝫ trigono
gubernāte hāc ꝑtē:et h̄ ē trigonus cācri:et quartū qđ ē in
ter oriēs et meridiē ꝯcordat cū trigono gubernāte hāc ꝑtē
⁊ h̄ ē trigonꝰ tauri.⁊ q̄rtū qđ ē iter oriēs et ſeptētriōez ꝯcō
dat cū trigono gubernāte hāc ꝑtē:et h̄ ē trigonꝰ gemioꝝ.

℄ Habitabilis igitur loci prima quarta q̄ iter ſe
ptētrionē ⁊ occidētez ponitur ea i ꝑte terraꝝ eſt
q̄ vocantur felitogalacie:⁊ ſunt terre q̄ genera-
liter europa appellantur.

℄ Et vnū quartū ex quartis huius loci qđ totū
eſt bitatuꝫ ē id qđ eſt iter ſeptētrionē ⁊ occn̄s ⁊
ē in parte ꝓuinciaꝝ q̄ dicte ſunt calito galacie:⁊
he ſūt terre q̄ gn̄alr̄ dicte ſūt europa.

℄ Hoc quartum ē inſula quā cōprehēdit mare occidētale
ex ꝑte ſeptētriōis ⁊ occn̄tis ⁊ mare rōanorū ex ꝑte meridie
⁊ orientis ſicut añ monſtrauimus ⁊ he ꝓuincie ſunt i cati
dopia romania.ſelliquia eſpania cōſtātinopoli ⁊ batum ꝓ
uinciarum terminū.

℄ Quarta vero i iſtius oppoſitione poſita inter
meridiē ⁊ oriētē in parte terrarū eſt:q̄ nuncupā
tur itoſie orientales:⁊ ꝑs meridiana terrarūꝫ ē:
q̄ dicuntur aſia maior.

℄ Et quartum oppoſitum huic quarto ē id qđ
eſt inter meridiem ⁊ oriēs ⁊ ē i ꝑte ꝓuinciaruꝫ
q̄ dicte ſunt inoquia de oriēte:⁊ hec ē pars meri
dionalis q̄ eſt aſia maior.

℄ Hoc quartū ē habitatio que ē ſeptētrionalis q̄ ē o linea
equinoctiali ⁊ ē oriētalis a mari rubro ⁊ eſt eius latitudo.
.36.graduū inferius ⁊ q̄ ſunt ibi ſūt ex gentibus alarabū:⁊
hoc eſt alhigez:⁊ alymen india Cyndia ⁊ de alboratez id
cuiꝰ latitudo eſt minꝰ.36.gradibꝰ in meridie a terris d̄ tyn.

℄ Tertia quidē quarta inter ſeptētrionez ⁊ oriē
tē conſtituta in parte terrarū q̄ vocatur ſefinie
collocatur.⁊ ē i parte ſeptētriōali maioris aſie.

℄ Et tertiū q̄rtū qđ ē inter ſeptētrionē ⁊ oriēs ē
i parte prouinciaꝝ que dicte ſūt caphonia ⁊ hec
ē ꝑs ſeptētrionalis ab aſia maiori ⁊ minori.

℄ Hoc q̄rtū ē in habitatione q̄ ē in oriente i mari romano

rũ cui⁹ latitudo ē magis.33.gradibus.⁊ hec ē turchia ⁊ cyn coraſumir coria ad eylem.⁊ quarta eſt de alboracez.cuius latitudo eſt magis.36.gradib⁹.

¶ Quarta aũt que in huius oppoſitiõe inter occidẽtaliũ meridionaliũq₃ ventorũ flatus ponit̃: in parte terrarũ que dicuntur ithoſie occidentales ordinãtur:que generaliter noiant̃ linugue.

¶ Et quartũ qđ ē huic oppoſitum quod eſt iter occidẽs ⁊ meridiẽ eſt in pte ꝓuinciarum que dicte ſunt inoquia occñalis nomen ſuum generale dictũ eſt ꝓuincie đ lyđ y al's libia deſerta.

¶ Hoc quartũ ē inſula q̃ cõprehẽdit mare occidentale ex parte occidẽtis ⁊ meridiei ⁊ mare affrice ex pte ſeptẽtrõis ⁊ brachiũ maris rubri ex parte orientis prouincie q̃ ſũt ibi: ſũt egyptũ ethiopia nubia ⁊ oẽs alie natiões nigroꝝ ⁊ barca affrica ⁊ tangea.cõuenit vt iſpicias ad ſubtilitatẽ intellect⁹ ptho.quomodo p̊incepit a quarto cum trigono arietis cõcordante:eo q̄ ē ſignorũ principiũ ſm opinionẽ cõez tñ ſ₃ opinionẽ ſuã:eo q̄ h̄ trigon⁹ ē nobilior alys:⁊ ꝓpter nobilitatẽ ſuã fuerũt antiquo tpe ĩ hoc quarto quo ipe dominatus multi reges nobiles q in tota habitatione regnauerunt aut in maiori parte ſicut hercules gigantus alexander ei ⁊ auguſtus.nã iſti fuerũt de quarto qđ ē iter ſeptentrionẽ ⁊ occidẽs.Poſtmodũ poſuit aliud quartũ oppoſitũ huic ſecũdo:eo q̄ oppoſitio ē virtutis equalis:⁊ q₂ cum trigono tauri cõcordat:⁊ taur⁹ ē ſignũ 2^m^.⁊ ꝓpter hoc inenti ſũt de hac gente hoies q leges cõſtituũt que perueniũt ad maiorẽ ptẽ gentiũ habitationis.ſicut lex xpianorũ:que fuit ante legẽ mauroꝝ:⁊ poſtmodũ lex mauroꝝ.Poſtea poſuit 4^m^.tertium qđ cõcordat cũ gemini:eo q̄ eſt tertium ſignũ.⁊ q₂ ps oriẽtalis ē maioris virtutis q̄₃ occñtalis reperi ſunt ex gentib⁹ h⁹ q̄rti q magnũ regnauerunt regnatum ſicut aſſueri⁹ ⁊ darius anñ ip₃:q fuerũt reges pſaꝝ ⁊ poſuit q̄rtũ q̄rtũ qđ ē oppoſitũ tertio:eo q̄ ē oppõ equalis v̄tutis vel circa ⁊ q₂ cãcer ē quartũ ſignũ.

¶ Item in vnaq̄q₃ iſtarum predictarũ quartarum qđ ex ſuis partibus circa totius habitabilis terre dimidiũ cõtinetur illius ordo reſpectu illius quarte cui⁹ ps eſt: diſpoſitiõi eiuſdẽ quarte reſpectu toti⁹ habitabilis terre contrari⁹ ē. Nã in quarta que vrubin dicitur que reſpectu vniuerſe terre habitabilis inter ſeptẽtrionem ⁊ occidentem conſtituit̃:illius ordo q̄ circa terre dimidiũ ē angulo q ē i oppoſitione illius anguli in quo hec quarta cõformatur appropinquat: ⁊ ē meridianus orientalis.Idẽ ⁊ in alys quartis indubitanter eueniet ita q̄ vnaq̄q₃ iſtaꝝ quartarũ duab⁹ triplicitatib⁹ adinicẽ oppoſitis aſſimilet̃. Ipi⁹ ẽt ptes que circa terre dimidiũ ſunt ei cui illa pars appropiat:que ẽt in contrarium illi⁹ cui gñal'r illa quarta appropiquat appropiat.Alie aũt ptes ipius generali qualitati illius quarte cõcordabunt.Oportet ẽt vt cũ ſtellis triplicitatis ipi⁹ quarte i ſimilitudie ſtelle q̃ i ceteris triplicitatibus dñium h̄n̄t accipiantur.

¶ Silr cuiuſlib₃ quartoꝝ q̃ diximus ps q̃libet q̃ eſt in medio habitationis totius terre ē cõtraria illi quarto reſpectu illius totius q̄rti ad totã habitationẽ:q₂ quarti qđ dictũ ē europa:ps vna q̃ ē i medio habitatiõis:q̃ ē circa angulũ oppoſitũ anguli.vnde ē illud quartu₃ tẽdit magis ad meridiẽ ⁊ oriens: et ſic de oibus alys quartis.ita q̄ quartoꝝ q̃libet habeat ↄcordãtiã cũ duob⁹ trigõis oppoſitis.Et ptes q̃ ſũt i medio tẽdũt ad naturã alterius.quarti oppoſiti eius.⁊ eſt alterius nature q̄₃ ſit totum q̄rtu₃ p ſe.Et alie ptes pti h̄n̄t totius quarti naturã.Et cõuenit vt accipias ſtellas gubernãtes illos alios trigonos:⁊ eas miſceas cu₃ his q̃ gubernãt aliu₃ illius q̄rti.

¶ Hue linee quas diximus q̃ diuidũt h̄itationẽ i quattuor quarta icidũt i pũcto:cuius latitudo ē.36.graduũ ⁊ lõgitudo ſ₃ mappã antiquã.59.graduũ:⁊ ſ₃ nouã.56.⁊ p hãc iciſionẽ ſiũt q̄ttuor anguli ⁊ prouicie q̃ ſũt cira iciſionẽ horum q̄ttuor ãguloꝝ q̃ ſũt i medio h̄itatiõis:⁊ ipe q̃ ſũt circa pũctũ iciſiõis cuiuſlib₃ q̄rti ⁊ ē i parte oppoſita cuiuſlib₃ q̄rti ⁊ ē i pte oppoſita illius q̄rti reſpectu totius q̄rti.Et pp h̄ i gubernãdo hũc locũ h̄n̄t pticipationẽ ſigna ⁊ pl'e gubernãtes q̄rtũ oppoſitũ iſtius cũ ſigno ⁊ planetis gubernãtibus illud quartũ:vñ ē ps illa.hec aũt dcñ ptho.gloſa nõ idiget i h̄ loco:expeditũ vt i tua imaginatiõe illud formes.

¶ Et neceſſe ē vt i oi h̄itatiõe ſumãtur ſtelle que ipſi triplicitati ſolũmõ dñant̃ i unaq̄q₃ quarta:pter i illis ptib⁹ q̃ ſũt verſus medietatẽ h̄itatiõis i q̃b⁹ ſtella mercurij cũ ſtellis que triplicitatibus dñantur accipietur:qm̃ ē ex cõi ↄmixtoq₃ gñe.

¶ Et conuenit vt in quolibet loco h̄itato ſit virtus ipoꝝ planetaꝝ p gubernamẽtu₃ trigonu₃ illum ſolu₃ ſm trigonum qui dñatur in quolib₃ quarto exceptis ptibus illoꝝ q̄rtoꝝ q̃ ſunt circa medium h̄itationis.Nã iſtis cõuenit vt ſit virt⁹ mercurij cu₃ virtutibus pl'aꝝ gubernantium illos trigonos:eo q̄ ē nature ↄmixte habens participationem cum oibus.

¶ In quolibet q̄to quartoꝝ dñantur pl'e quales ſibi cõueniũt:tñ i medio h̄itatiõis h̄n̄t pticipationẽ oẽs pl'e ſicut añ dixit ⁊ in eo quod ē circa mediũ cuiuſlib₃ quarti dñantur pl'e quarti oppoſiti eius.⁊ mercurius cũ eis eo q̄ ē nãe cõmixte ⁊ pp hoc cõuenit vt ps cuiuſlibet quarti q̃ ē circa mediũ cõcordet cũ mercurio.

¶ Neceſſe ē igit̃ ſm hunc ordinem vt ptes q̃ ſũt iter ſeptẽtrionẽ ⁊ occidẽtẽ habitabilis terre.i.illa quarta q̃ vrubez appellatur: triplicitati que ē inter ſeptẽtrionem ⁊ occidentez aſſimilet̃ que triplicitas ex ariete leõe ac ſagittario colligitur. Et gñal'r erunt dñi iſtius triplicitatis iuppiter ⁊ mars cu₃ fuerit veſptini.Gñales aũt gẽtes has ptes ih̄itantes ſũt hoies terre britanie: galacie: germanie: beſtranie:itale:gallie:appulie: ⁊ ſicilie:torinie:calite:nec nõ ⁊ hiſpanie. Oportet igit̃ vt q̄₃plures iſtaꝝ regiouu₃ hoies pp iſtius triplicitatis dominium: ⁊ propter ſtellas eorũ dominatrices non humilientur ſed libertatem appellãt ⁊ arma ↄcupiſcãt: laborẽt ⁊ ſint belli

coſi nec non periti regiminis nitidi ſint: ac mundi et magnanimi. Atque iuppiter et mars i iſtorum aſſociantur dominio cum ſint veſpertini ⁊ quoniam huius triplicitatis prime partes ſũt maſculine: poſtreme vero feminine accidit his gentibus circa mulieres non eſſe zelotipos ſed earum concubitus vilipendere ſodomiticũque ſcelus magis appetere ⁊ circa hoc plus zelotipos exiſtere: ⁊ qui hoc perpetrauerit: ſe turpe qd cõmiſiſſe non extimet. Ille vero in quẽ hoc ꝑpetratur: vt in hoc effeminetur ⁊ moleſcat: ⁊ vt poſtponendum ſit nullatenus putet: animoſitates etiam tentare cõſueſcunt ⁊ in bonis operibus ac fidelitate verſantur: conſanguineitates diligunt ⁊ omne quod bonũ eſt ⁊ honeſtũ ac laudabile non poſtponunt. ¶ Harũ autẽ omnium prefatarum regionum: britanie regiones ⁊ galatie germanie ac satnruie arieti ꝓprie aſſimilantur ⁊ marti. Quapropter qui eas inhabitãt in maiori parte ſilueſtres ſunt ⁊ feroces animarumqꝫ qualitates ferarum qualitatibus aſſimilantur. Regiones autem italie ⁊ apulie atqꝫ gallie: nec nõ ⁊ ſicilie leoni aſſimilantur ⁊ ſoli. Qua de re morãtes in eis: ſunt periti regiminis ⁊ bene agunt: omniũ etiam ac laudabilium operum ſunt imitatores. Sed tornie malte hiſpanieqꝫ regiones ſagittario ⁊ ioui aſſimilantur. ⁊ ob hoc qui in illis habitant: libertatẽ appetunt ſuntqꝫ ſani corde ⁊ amant mundiciem atqꝫ nitiditatem. Partes autem iſtius quarte que circa medietatẽ habitabilis regionis ordinantur: ſunt taralyi regiones ac macedonie ⁊ abelernie: voles ⁊ achaye acritis inſula: ⁊ terre que duclans appellantur: non littus aſie minoris ⁊ carbos iſula. He ſunt igitur partes que ponuntur inter meridiem ⁊ orientem iſtius quarte. ⁊ cum hoc quod dictum eſt: aſſimilãtur triplicitati que eſt inter meridiem ⁊ oriẽtem: que ex tauro virgine ⁊ capricorno conſtituitur aſſociãturqꝫ ei in dominio venus ⁊ mercurius. Qua propter harũ regionũ habitatores pre omnibus alijs hominibus in formis ⁊ figuris adinuicem aſſimilantur. Eorũ quidem anime atqꝫ corpora ſunt temperate: fortiſſimi quoqꝫ ſunt peritiqꝫ regiminis nec humiliantur propter martem: qui exaltatur in capricorno libertatẽqꝫ diligũt. At quia mars ⁊ iuppiter triplicitati iſtiꝰ quarte dominãtur in moribus atqꝫ dominatiõibus ſibimet proprijs ab inuicem ſegregantur. Suntqꝫ legum inuentores muſicã diligunt: addiſcere cupiunt: defenſiones non poſtponunt. In omnibus etiã ſuis operibus cauſa veneris cũ nitiditate mũdiciaqꝫ perſeuerant: bene agunt: ⁊ extraneos libẽtẽr hoſpitantur: iuſtitiam amant ⁊ obſeruant: ſcribere cupiunt: loquelis vtuntur propter mercurium: et qa veſpertinis ſtellis aſſimilantur ſua maxie celant conſilia. Item cum he regiões particulariter diuidantur qui morantur i regionibꝰ cuclaꝰ ac in minoribus aſie littoribus ⁊ in carbos inſula: tauro et veneri proprie aſſimilabuntur: ideoque ſũt in maiori parte molles mundițiam atqꝫ nitiditatem concupiſcentes et corporum altitudines ac ornatus inueſtigantes. Qui autẽ valas achaiam et acritem inhabitant: virgini aſſimilantur et mercurio: vnde ꝓprie dialetici doctrine ſtudium amantes: et circa ſpiritualia magis ꝙ̃ circa terrena cõuerſantes. At qui i macedonia et taralyi q bizãtium dicitur. ac iablenue morantẽ capricorno et ſaturno aſſimilãtur: iõqꝫ regnare deſiderãt: et ſuorũ animorũ qualitates non ſunt mites ac domeſtice nec legum rebus aſſociantur.

Secũda vero quarta meridiana ꝑs eſt aſie maioris: cuius partes continentes indie regiones ⁊ arbalui caurosie fathathic inidbie parthie babilonie iſule atqꝫ regiões aſſur: quarum omniũ ſitus reſpectu totius habitabilis regionis eſt in parte meridiana oriẽtali triplicitati q̃ ẽ iter meridiẽ ⁊ oriẽtẽ q̃ ex tauro virgĩe et capricorno ꝯſtituitur aſſimilari debẽt. Harũ quoqꝫ regionũ dñi ſunt venꝰ et saturnꝰ cum ſũt matutiales. Quapropter nature has habitãtiũ regiones horum duorum dominorũ naturas imitantur: venerẽ nãque venerantur ⁊ vocãt eam aſis: Saturnũ autem ſolem lucidum appellant. Quidam etiam horum ſunt qui fortuna prenunciant: cuſtodiũt ⁊ accurate obſeruãt membra generantia: et illa pro diuinãtibꝰ hñt: eo ꝙ predictis ſtellis que naturaliter ſunt eodẽ modo generatrices aſſimilãtur: ſuos etiã parẽtes venerantur. Sunt homines calidi: qui venẽreos actus multum exercent: ⁊ in eis pluſꝙ̃ oporteat ſollicitantur: ſunt ſaltatores et saliẽtes: inſtrumentorumqꝫ muſicorũ tactores. corũ quoqꝫ corpora ſũt apta carneitatis. ſemetipſos pigũt et adornãt ꝓpter venerẽ. mores et corũ pleni ſũt ꝑ ſaturnũ. et manifeſte ñ occulte ꝓpter matutinalem figuram: cũ mulieribus coeunt ſodomiticũ ſcelus viriliter abhorrẽt: iõqꝫ ꝙ̃ plurimis eorũ accidit ex proprijs mulieribus filios procreare. In hoc etiam cum pectoribus indicant: aſſimilantur propter matutinalẽ aſcẽſionem: ⁊ quia dominatrix corporũ virtus que

cordibus eorum ineſt: fortitudini ſolis aſſimilã tur: ſunt etiam ſm maiorem partem in modis iduendi ſe: ⁊ in venuſtandi ac in omnibus que corpori pertinent molles ⁊ effeminati propter venereas qualitates: ſũt ⁊ magnanimi fortes bellatores: q̈a ſaturnus eſt orientalis. Itẽ cum he regiones diuidunt̃ qui ſunt ex regionibus ſaracbie mid bic partbie: tauro et veneri aſſimilabuntur. Ideoq̃ harũ regionũ babitatores veſtimentis venereos colores hñtibus vtunt̃: qb⁹ totum corpus tegunt preter pectus: et gñaliter effeminati ſũt et delicati. At q̃ et virgini et mercurio aſſimilant̃ ſũt babiloni: cultoreſq̃ iſule ⁊ regionũ aſſir. Quapp hi ſũt i doctrialib⁹ periti ⁊ ſtellarum motuum obſeruatores. Qui aũt capricorno ⁊ ſaturno aſſimilantur ſunt indi arbalui ⁊ taurosi: ideoq̃ deformes ⁊ ſordidi: animarũ ſuarũ qualitates ſunt ferociſſime. ¶ Alie vero hui⁹ quarte partes que verſus habitabilis terre dimidium ſũt idaurace regiones ſureq̃ ꝓfunde terre iudeorũ cunice caldaice vrebime: ac babitate arabum regiones. Harũ autem omnium ſitus reſpectu iſtius totius quarte ẽ i parte que ponitur inter ſeptẽtrionẽ ⁊ occidentẽ: aſſimilaturq̃ triplicitati: q̃ eſt iter ſeptentrionẽ ⁊ occidẽtem que ex ariete ⁊ leone ⁊ ſagittario eligit̃: cui᷒ domini ſũt iuppiter mars ⁊ mercurius. Quapropter viri has regiones babitantes mercatione ⁊ cõmutationib⁹ vtuntur: ſunt deceptores ⁊ ꝓditores ac vilipẽdentes. In ſuarum aſiaiarũ qualitatibus vincit puſillanimitas ⁊ gñaliter ſunt biſarij: atq̃ bilingues: quia predictis ſtellis aſſimilantur. Iſtorũ aũt hi qui ſunt i parte terrarum ſirie profunde ac idumee regiões terreq̃ iudeorũ: arieti ⁊ marti ꝓprie aſſimilant. Ideoq̃ in maiori parte iſtabiles proditores creatorẽ ignorantes. At homies cunice regionis ⁊ caldei babitatoreſq̃ vitanie ſoli aſſimilant̃: atq̃ leoni: vnde ſani corde ſunt: ⁊ miſericordes: ſtellarum ſcientiã diligentes ⁊ ſolẽ inter ceteras ſtellas proprie venerantes: habitate uero arabũ regiões ſagittario ⁊ ioui aſſimilantur. Quapropter ipsarũ terrarũ fertilitas ẽ eorum nomẽ q̃d ẽ babitatio fertilitas. Ibi ſunt ẽt ciborũ ſaporamẽta. Quarũ regionũ hoies ſũt hñ morigerati: audaceſ: ⁊ regnare dſiderãtes.

TErtia autem quarta eſt in ſeptẽtrionali parte terrarum a ſic maioris ſenus partes armeniam continentes ⁊ curucaniam maric biã. baccatraiam faſluirau zuſan romaticã: ſarmaticas que ſunt mulierum regiones: tueſiana et terras aſcade: que ſunt partes ſeptentrionalis orientalis totius habitabilis regionis: triplicitati que eſt inter ſeptentrionem ⁊ orientẽ aſſimilantur: quam geminorũ ⁊ libre aquarijq̃ ſignum componunt: cuius domini ſũt ſaturn⁹ ⁊ iuppiter cum ſunt orientales. Ideoq̃ harũ incolle regionum: iouem venerantur ⁊ ſolem. Quibus aurũ ⁊ diuitie multum affluunt: ⁊ eorum aetus nitidi ſunt ⁊ formoſi: ac velut oportet ſunt item ſapientes ⁊ diuina inquirunt ⁊ obſeruant animarum ſuarum qualitates: a veritate ⁊ iuſtitia nõ declinãt: ſunt liberales: itellectuſq̃ boni ac imutabiles: nequitias abhorrentes. Integra eſt ⁊ incorruptibilis eorum amicitia: pro conſanguineis rebuſq̃ laudandis ⁊ honeſtis morũ ſe leuiter tradunt: ſunt caſti ⁊ abſtinẽtes: cariſſimis itendũt veſtibus grandia donãt actuſq̃ ſui ſunt preclari: hec autem in maiori ꝑte offert ſaturni iouiſq̃ ſocietas in hec q̃ ſũt orientales ¶ Iſtorum autem qui ſunt in parte carſanie: ⁊ marbiaie nec non armenie ſigno geminorum ⁊ mercurio proprie aſſimilantur. Quapropter mobiliores ⁊ circa deceptiones ſũt ꝓcliuiores. At hi qui ſunt in parte terrarũ faſluire: bacatraie ʒirice: libre aſſimilantur ⁊ veneri. Ideoque ſunt harũ regionũ habitatores multarum pecuniarum muſicã atq̃ quietem diligunt. Qui autem in confinibus terrarũ ſarmarie tueſiane ⁊ terre aſcaede cõuerſãtur aquario ⁊ ſaturno aſſimilãtur vnde maioris ſunt crudelitatis: animarũque ſuarũ qualitates ferociſſime. Alie vero partes iſtius quarte que ſũt verſus habitabilis terre dimidium: ſunt regiones bathiome ferogie: aſiadoye: filogiee: ſyrie ⁊ cũmagine: cacbolye: ludyie: ſilyie: maſulie: Quarũ omnium ſitus eſt verſus partem occidentalem meridianã huius quarte.

¶ Has itaq̃ regiones triplicitati que ẽ inter meridiem et occidentem: que ex cancro et ſcorpiõe ac piſcibus conſtituitur aſſimilamus: in cuius dominio mars et venus ac mercurius aſſociantur.

¶ Has itaque regiones trigono qui eſt iter meridiem et occidens: et eſt trigonus cancri: ſcorpionis. et piſcis. et in gubernando ipẽ participationem hñt venus mars itẽ et mercurius.

¶ Vult dicere q̃ in gubernando has prouincias dominatur trigonus Geminorũ ſimul cum trigono cancri. ⁊ q̃ dñi horum trigonorũ hñt participationem in ipſis gubernãdis ⁊ mercurius habet partem in vno cum eis: eo q̃ eſt gubernator medij habitationis.

¶ Qua de re ꝗ̃ꝫplures harum incole regionum
venerē venerantur ⁊ eam multis differentibus
earūdem terrarum nominibus appellant. mar
tem aūt ideum: ⁊ quibuſdā alijs vocabulis no
minant: quibus multa ſecreta aſcribūt. Sūt ho
mines laborioſi ac miſeriaꝝ infelices ⁊ circa ne
quitias procliues in prelijs ⁊ expeditionib⁹ ac i
rapinis ⁊ viarum abſciſionibus conducuntur:
inter ſeruos reputantur ⁊ in prelijs moriuntur
ꝓpter dominiū martis ⁊ veneris in eis: cū ſunt
orientales. Item martis exaltatio eſt in trino ve
neris aſpectu: in capricorno. ſ. ſigno. Venus āt
in trino martis aſpectu quod eſt ſignum piſciū:
exaltatur. Quapropter eoꝝ vxores eos ex to
to corde diligunt ⁊ multum ſane conſiliantur ī
proprijs domib⁹ aſſidue morantur: ſūt magni
laboris atqꝫ in ſeruitutem redacte. generaliter q
dem ſūt valde laborioſe ac depreſſe.

¶ Et ꝓpter hoc habitātes in iſtis prouincijs vt
plīmū magnificant venerē: ⁊ vocant eā multis
noibus ⁊ diuerſis ſ꞉ꝫ moras locorū: ⁊ appellāt
martē ꝯ diuerſis ⁊ alijs noib⁹ dicēētes ad hos pla
netas pertinere quedam ſecreta planctus ⁊ plo
ratus: ⁊ ſunt laborioſi cordiuꝫ: trauaroſi ducti
ad omne malū: ⁊ preciantur pro eundo ꝓliatuꝫ
in exercitu ⁊ ꝑ derobando: ⁊ ſunt ſicut ſerui ⁊
ex eis multi in prelijs moriuntur: eo ꝙ mars gu
bernat eos. ⁊ venus in modo quo ſunt orienta
les. Similiter exaltatio martis eſt in vno ſigno
trigoni veneris ꝗ̃ eſt capricornus. ⁊ venus ha
bet exaltationem in vno ſigno trigoni martis:
⁊ eſt piſcis: ⁊ ꝓpter hoc ſūt mulieres harū terra
rum multum legales viris ſuis ⁊ eos vere dili
gunt: ⁊ ſunt ſuoꝝ cuſtoditrices domorum labo
rioſe bene ſeruientes: ⁊ ſunt laborioſe generali
ter ac humiles.

¶ Reuerentia quam dant veneri ⁊ marti cōſueuerat eſſe
antiquo tp̄e quo gētes habebāt legē ſ꞉m naturā. ⁊ haꝝ opi
nionū ſunt illi de india hodie: ⁊ detyn: ⁊ ꝑ noīa ciuitatū ſ꞉m
ea que dixit. Uult dicere ꝙ gens cuiuſlibet ciuitatis appel
labant venerē ⁊ martē vno ꝓprio nomine quo non appella
bant alij alteri⁹ ciuitatis. Et q꞉ venus ⁊ mars ꝯcordant ſe
cū ī manerie qua ſūt oriētales cū participatōe quā hn̄t cū
ſaturno ⁊ ioue. ⁊ ſol dedit eis mores quales dixit ante: ⁊ te
nēt ꝙ ꝑtineat ad venerē ⁊ ad martē ſecreta planctus. ⁊ ꝙ
facit eos laborioſos ⁊ acorutdatos: ⁊ totum aliō qđ dixit
⁊ hoc ē ꝙ qn̄ ven⁹ eſt oriētalis vicit vt⁹ martis ⁊ ſaturni ſu
per venerē ⁊ iouē. ⁊ q꞉ mars ⁊ venus hn̄t participationem
q꞉ vterqꝫ eoꝝ hꝫ participationē cū trigono alteri⁹: ſūt muli
eres h⁹ terre viris ſuis legales. ⁊ ꝓpter participationē quā
hꝫ ſaturn⁹ cū marte ⁊ cū venere ſūt laborioſe ⁊ ſuiētes.

¶ Horum autem hi qui ſunt in regionib⁹ bathi
onie ferogie felogice cancro et lune aſſimilant̄.
Ideoqꝫ ꝗ̃ꝫplures earum habitatores ſūt homi
nes timoris et humilitatis et ꝓpter lune orienta
lem ac eiuſdem figure maſculinitatem in ꝗ̃ꝫplu
rimis earum vxoribus eſt virilitas: dominium
et ſegregatio: ſicut et in mulieribus que dicunt̄
amazones: que a virorū connubijs aufugiunt
et arma diligunt: ſunt etiā ſuorum patrum me
mores a cunabulis cum eis dextre mamille ex
peditionū itinera ſecantur: que mēbra detegunt
cum bellare aggrediuntur vt ī eis muliebris na
tura minime fore putat̄.

¶ Illi horum qui ſunt ī terra nleonie eroge et ea
ligite habent concordantiam ꝓprie cum cācro
et luna: et propter hoc ſunt viri vtplurimū hu
miles et timentes: et eorum mulieres ſūt vtplu
rimum viriles ſuperbe et pugnatrices: eo ꝙ lu
na gubernat eas quando eſt oriētalis et maſcu
line figure: et ſunt ſicut mulieres que dicte ſunt
amazones. et ſunt que vitant iacere cuꝫ viris et
amant arma: et loquuntur de illis ab īfantia ſua
ſemper: et inciditur ſibi mamilla dextra vt meli
us operentur de armis: et cū vadunt ad torne
menta hec membra detegūt quando acies ꝑpa
rantur ad bellum: vt ſui intelligant inimici ꝙ nō
habent mulierum naturaꝫ.

¶ Timor ⁊ humilitas q̄ ē in viris haꝝ terraruꝫ accidit ꝑꝑ
exaltationē iouis q̄ ē ī cācro: ⁊ ꝓpter participationē quam
hꝫ luna cū marte in ipſis gubernādis. Supbia ⁊ maſculini
tas q̄ dcā eſt ī mulierib⁹ iſtis accidit ꝓpter figurā lune q̄ ē
maſculina. qm̄ he terre oriētales ⁊ cū oriētalibus planetis
ꝯcordant. De maſculinitate aliarum mulieruꝫ que dicte
ſunt amazones: dixit ꝑ exēplū: q꞉ mulieres haꝝ terraꝝ ſūt
maſculine: ſicut he q̄ amazōes dicte ſūt. ꝑdicte nāqꝫ mulie
res morātur ī vna inſula maris: circa quā ē alia īſula ī qua
viri habitant. ⁊ quando ſol eſt in cācro ⁊ leone coniungun
tur cā generandi: ⁊ poſtmodo ſeparant̄. ⁊ ſi mulier parit fi
liū nutrit eum: donec creuit. ⁊ poſtea dat ipꝫ viro: ⁊ ſi filiā
tenet eam ſecum.

¶ At qui ſirie cumachie canadochie partes īha
bitant ſcorpioni et marti aſſimilantur. Quapꝑ
ꝗ̃ꝫplures eorum ſunt inſtabiles deceptores pro
ditores magniqꝫ laboris. Uiri aūt ludhle ſiſylie
machole piſcibus aſſimilantur et ioui. Ideoqꝫ
ꝓprie ſūt hoīes multarum pecuniaꝝ boneqꝫ ſo
cietatis atqꝫ mercationis liberalitatis etiaꝫ fide
litatis ī oibus ſuis negocijs.

¶ Et illi de terra ſurie camocie et cadoquie con
cordant cum ſcorpione et marte: et ꝓpter hoc
ſūt vtplurimū ſtulti cum deceptionib⁹ et labora
tores. Et illi ꝺ terra lodie gliquie ⁊ macholie cō
cordant cū piſcib⁹ ⁊ ioue: ⁊ ꝓpter hoc ſunt ma
gnarum diuitiarum ſociabiles mercatores et di
ligētes libertatē et legalitatē ī oibus ſuis factis.

¶ Diuitie quas hn̄t ſūt ꝓpter iouē q eos gubernat: in noīe
quo eſt oriētalis: ſocietas: legalitas: ⁊ mercadātia ſūt ꝓpter
venerē q̄ hꝫ magnā participationē cū ioue in ipſis gubernā
dis: qm̄ hꝫ ī piſcib⁹ triplicitatē ⁊ exaltationē.

R Eſidua vero quarta eſt in parte q̄ generali noīe lynoy noīatur: cuius ptes cōtinētes regiones numidie: iarſinodie: affrice: cadbāie: loci ce munitis: barmanice: mauritanie. batolie: metegonate: quorū oīum ſitus ē ī parte meridiana occidētali toti⁹ hītabilis regiōis.
¶ Aliud q̄rtuz remanet ī parte q̄ generaliter dicta ē lynoy: ⁊ ſunt ptes cōphendētes ẏromādiā iartazodiā affricaz cadinaz: ilketatcinōicas: grinoticā: mauritaniaz: ſotaliaz: ⁊ matogonicam: ⁊ ſunt poſite iter occidēs ⁊ meridiē totius habitationis terre.
¶ Jormādia ē ī occn̄te ab affrica: ⁊ iartazodia ē in oriente ab affrica ⁊ cadima ⁊ lacacemōie ⁊ garinotica ſunt terre exn̄tes ī occn̄te: ⁊ tomādia: ⁊ affrica: ⁊ mauritania eſt ī fine hītatiōis a pte occn̄tis ⁊ ē ps taugie: ⁊ he ſunt terre metiodor̄. Et matagonica ē ī oriēte mezinodorū ⁊ hec ē petagnata. Ego āt narro tibi factū har̄ terrar̄ q̄ꝛ ſcio ꝙ tibi demōſtrāt̄ q̄ ſūt: ⁊ recordare que tibi dixi vt hec oīa pergres in libro mappe mūdi ptho. ⁊ cū q̄ ſigno cōcordāt ⁊ cū q̄ pl̄ta.
¶ Triplicitati q̄ ē inter meridiem ⁊ occidētem aſſimilant̄: que ex cancro ſcorpione ⁊ piſcib⁹ colligitur: hui⁹ aūt dn̄i ſunt mars ⁊ venus. cuz ſunt veſpertini. Quapp̄ q̄plurimis iſtar̄ regionum ꝑpter hor̄ duorū planetarum ſocietatez regē ⁊ reginā eiuſdez matris ſobolē: in eis pariter reguare: viruz. ſ. viris: mulierē vero mulieribus dn̄ari contingit: ⁊ ſēper hanc de ꝓgenie obſeruant conſuetudinez. Eorū nature ſūt calidiſſime ī coeūdo ſuperabundant: ita ꝙ eorū coniugia fiunt vi atq̄ꝫ rapina. Multotiens etiā eorū rex cuz alienis ſponſis priuſq̄ꝫ earuz ſpōſi venereos actus exerceat: ⁊ quorundā eoruz ſunt vxores cōmunes inter ipos: Jpi quoq̄ꝫ picturas ⁊ ornatus ꝯcupiſcunt: ⁊ ſe more feminino adornant ꝑpter venerē: animi tn̄ eorū ſunt viriles: verſute: apparitores: diuinatores: ꝓditores ac deceptores: pericula nō mementes pp̄ martē.
¶ Et cōcordāt cuz trigono q̄ ē inter meridiez ⁊ occn̄s. ⁊ hic ē trigon⁹ cācri ſcorpiōis ⁊ piſcis. ⁊ gubernat cū mars ⁊ ven⁹ in mō quo ſunt veſptini: ⁊ ꝑpter hoc accidit multis terrar̄ iſtarum: pp̄ pticipationē hor̄ duorū planetarum ꝙ regnāt in eis rex ⁊ regina nati de vna matre vt frater ⁊ ſoror ⁊ regnat ei vir ſuper viros ⁊ mulier ſup mulieres ⁊ obſeruāt cōſuetudinē iſtā ⁊ hereditariā hn̄t eatn gentes. har̄ terrarū ſunt calide nature multū ⁊ fornicationis magne cum mulierib⁹ laſciue multū ita ꝙ viz īferunt mulieribus ⁊ eas violēter attingūt: ⁊ plurimuz accit ꝙ reges iacent cum nouis anteq̄ꝫ ſui mariti: ⁊ mulieres ꝓ maiori parte ſunt īter eos cōmunes et diligunt ſe lympidare ſicut mulieres: et hoc rōne veneris: hn̄t tn̄ corda viror̄: et ſunt decepuoſi ⁊ archerij multa predicunt et ponunt ſe ad mortis periculum cā martis.
¶ Participatio hor̄ duor̄ pl̄tar̄ eſt eo ꝙ exaltatio vtriuſq̄ꝫ ē in trigono alteri⁹ ⁊ ſūt particeps in hoc trigono gubernādo. Ꝙ āt dixit ꝙ ī his terr̄ regnāt duo fratres vir ⁊ mulier ē hodie teptū ī tertis gaue: ⁊ ī multis locis terrar̄ ⁊ h̄ ē ꝑpter pticipationē martis ⁊ veneris ī ipis gubernandis ſūt. n. nāe calide ꝑpter calorem martis et magne fornicationis cū mulierib⁹ ꝑpter pticipationē quā hꝫ ven⁹ cū marte: et ꝑpter hoc ſūt ī eis multe mulieres ī cōi hn̄tes. et ſe lipidantes ſicut mulieres. hoc. n. teptū ē hodie in illis q̄ cooꝑiūt ſuas facies ſic̄ mulieres et m̄lti ex iſtis occn̄talib⁹ terr̄ vadunt coopti cum lintiaminib⁹ ſicut mulieres: et tn̄ hn̄t corda viror̄ et hoc ē cā martis: et ob hoc ēt ſūt deceptuōſi et ꝓditores et ponūt ſe ad mortis piculum: eo ꝙ mars eos gubernat ī feminia figura: et hoc cū ē veſptin⁹ et diuinationē hn̄t ꝓ parte iouis et veneris q̄ hn̄t participationē cuz marte: et hoc ē hodie tepertū ī eis: q̄ꝛ multi eor̄ inſpiciūt ī mēbris aīaliū: et cogſcūt multa ī epatib⁹: cordib⁹ et ſpatul̄.
¶ Hor̄ āt hi q̄ ſūt ī partib⁹ numidie iarſidonie ⁊ affrice cancro proprie aſſimilātur et lune. Quapropter ſunt viri ſocietatis et mercationis: magneq̄ꝫ pinguedinis.
¶ Et illi hor̄ q̄ ſunt ī parte iormādie iarcazodie ⁊ affrice cōcordant ꝑprie cuz cancro et luna: et propter hoc ſunt mercatores et coruz terre fertilis et habundans multuz.
¶ Hoc ē ꝑpter lunā q̄ demōſtrat oē naſcimētum: et ꝑpter exaltationē iouis q̄ ē ī cācro. nā luna hꝫ in hac gēte diuerſitates duas. vnā q̄ꝛ eſt dn̄a medietatis occn̄talis. aliā ꝑpter dignitatē quā hꝫ ī cācro: et pp̄ hoc ſ̄t illi ð terris iſtis ð pte maiori ſ̄btiliores et magis itelligētes q̄ꝫ ceteri occn̄tales.
¶ Jlli vero q̄ ſūt ī parte terrarū metagōice: mauritanie: bacolie: ſcorpiōi ꝑprie aſſimilant̄ et marti. Jdcoq̄ꝫ ſūt ſuarum aīarum q̄litates ferales: ſunt cōtētores: placitatores et multū camiuz comeſtores: nec picula formidātes: vitā nihil pēdētes: ita ꝙ eoruz quidā alios pro nihilo interficere ducunt.
¶ Et illi q̄ ſunt ī pte mantagōice maritāie italie hn̄t ꝯcordātiā ꝑprie cū ſcorpiōe et marte. et iſti hn̄t maneries beſtiarū et ferarum et ſunt rixatores carnes multas comedūt ponūt ſe ad mortis piculuz et ðdignant̄ vite: ita ꝙ vn⁹ occidit aliū.
¶ Jlli ſūt gētes barbaror̄: illi q̄ morāt̄ iuxta occn̄te ſicut mezinodis et pagnates: et hn̄t tales mores ꝙ īterficiūt ſuos parētes: et multotiēs dcm̄ ē mihi ꝙ ipi vt plimū q̄n videt parentes et amicos ſuos īfirmos eos occidūt dicentes ꝙ ipos adiuuāt: vt cito moriātur ſine labore. H. n. faciunt multi eor̄ ꝯtēnendo legē maurorū q̄ ðfēdit ne hoc fiat.
¶ At illi q̄ ſunt ī pte terrarū fadhanie lociecmunitis barmaneboie piſcibus aſſimilant̄ et ioui: q̄propter ſuaruz aīaruz q̄litates ſunt liberales et plane ſunt opuz amatores gratiaruz redditores viriq̄ꝫ timoris: nec humiliant̄ q̄ꝫples eor̄ pp̄ ioucz quē venerant̄ et vocāt hamon.
¶ Et illi q̄ ſunt a pte terre decadina cētimonites

E

et garmatica cōcordant ꝓprie cū piſcibꝰ et io ue. et ꝓpter hoc bonos et ſimplices mores hñt: diligunt monaſteria. gratiſcunt et laudāt bonū fēm: deū timētes ſunt. et vt plꝛimū humiles ꝓ pter iouē. quē reuerētur et noīant ipſū amon.

¶ Iā diximus ꝙ iſti ſūt inter terminos affrice ꝛ pagate: qđ āt dixit ptho. gloſa non indiget in hac parte.

¶ Alie autem iſtiꝰ quarte partes q̄ ſūt verſus di midiū habitabilis terre ſunt terre curinace: mar marice: egypti tabneis: aueſis: tarage dhytice: dhaine arame: iumenede: q̄ ſunt terre albabai medie: ꝛ ſūt he oēs regiōes verſus ſeptētriona lē partē orientalē iſtius quarte.

¶ Alie partes huiꝰ quarti q̄ ſe tenēt cum media bitatione terre: ſunt terre de cornalira: de maru nica egypto caes: catis cōcandorica ꝛ azania ꝛ terra ſeptētrionalis ꝛ oriētalis totiꝰ hꝰ q̄rti.

¶ Cornalira ē terra de barca: ꝛ alibi inuenimꝰ ꝙ alcayna men ꝛ narmarica ripia maris ſicut alexādria ꝛ ararid ꝛ da miaca. ꝛ alcaidina ꝛ ptes inferius ab egypto ꝛ egyptum: ꝛ partes demanēt: ꝛ alfocat: ꝛ caes ē a parte oriētalis ī nilo in cabed de egipto coaptis eſt albafeyam verſus ſuperius ꝺ ꝗabed ad partē occidētalē a nilo: ꝛ azania eſt terra de ambia ꝛ aynomia de medio ipa eſt terra ethyopiana ꝛ eſt ſicca ꝛ he ꝓuincie ſunt in angulo ſe tenēti cū angulo quarti qđ ē inter occñs ꝛ meridiem.

¶ Aſſimilaturq̄ꝫ triplicitati que ē īter ſeptētrio nem ꝛ orientem q̄ ex geminorum libre ꝛ aqua riȷ̄ ſigno cōponit̄. In cꝰ dñio ſaturnꝰ ꝛ iuppiter ꝛ mercuriꝰ aſſociāt̄: qm̄ i iſtarū regionū dñio. v. planete erratici cū verſpertini ſūt frequētius aſ ſociant̄: Earū incole deū diligūt: veritatē vene rantur rebus creatoris adherēt: ſuorū funera ꝺ flent mortuos ſub terra ſepeliunt et abſcōdunt qꝛ ſunt veſptini: mores eorum ſunt differentes aiaꝝ qualitates actus ꝛ eoꝝ leges ſunt ꝗplu res. Cū quis eis dñatur illi obediūt: et hūiliant̄ et tunc in eis vincit puſillanimitas ac verborū humilitas. Cū āt aliȷ̄ ipi dñantur eorū aīe ſūt cōueniētes cogitatiōeſq̄ꝫ maxime. Viri multas ducunt vxorres: et mulieres quoq̄ꝫ multis nu būt viris. circa venereos actus multū āxiantur: cū proprijs coeunt ſororibus et cū hoibus ēt multos ꝓcreant filios et eorū vxores cito pre gnantur ſicut in eorū regionibus multū cre ſcūt et augmentantur oia. Eorū qdē ꝗ plꝛimū virorum aīe ſunt molles et feminine. Quidam etiā eorum mēbra gñantia vilipendunt: pp ve neris et infortunarū ſocietatē ī q̄litate veſptia.

¶ Et recipiunt cōcordantiā cū trigono q ē iter ſeptētrionē et occñs: et eſt trigonus ſex gemini libre et aquarȷ̄: et hñt pticipationē i gubernati one ſaturnus iuppiter et mercuriꝰ: et ꝓ eo ꝙ pti cipāt vt plꝛimū i gubernamēto hītatorū harū regionū q̄uq̄ꝫ plꝛe ī manerie q̄ ſunt veſptini: ſūt amatores dei: magnificāt: ꝛ diligūt veritatē: ſe tenent: et cū re dei diligūt plāctus. ſepeliūt mor tuos ſuos ſub terra et eos multū abſcōdūt pp veſpertinam figuram: vtunt̄ diuerſis legibꝰ ac moribus et vſibus manerierū multarū: et cū aliquis eos gubernat hūiles et obediētes ſūt: ꝛ vicit i eis ēt ꝯcordia: loquunt̄ humilr̄ et ſuſtinēt multū laboris cū eis accidit: et qñ gubernāt ali os bonas hñtes voluntates et corda magna vi ri multis mulieribꝰ copulant̄ et mulieres acci piunt multos viros: itromittētes ſunt multum in fornicatiōe: iacēt cū ſororibꝰ ſuis viri ſūt gña tiōis magne. et ſilr̄ ꝺ leui cōcipiunt mulieres ꝑꝫ terre ſue nāꝫ q̄ oia multum gñat et multi ex illis maſculis hñt corda debilia: ꝛ feminina: et multi ꝺdignāt̄ mēbra verecundie: et ea non cooꝑiunt pp participationem quam habēt plꝛe in fornica tione cum venere i manerie qua ſunt veſptini.

¶ Qꝛ he ꝓuincie ꝺ medietate bitatiōis occidētalis cōueīt vt habeāt pticipationē i ipis gubernādis. 5. planete i mō q̄ ſūt veſpertini ꝛ he res demōſtrāt oē ſecretum ꝛ oēm rē i cooꝑ to ꝛ ꝓpter hoc ſūt gētes haꝝ terrarū amatores dei magni ficāt v̄itatē: ſubterrāt ꝛ ꝛ cooperiūt ſuos mortuos qđ mul tis legibus ꝛ diuerſis ē: qꝛ vnuſq̄ſq̄ꝫ ꝑgrit ꝛ vult ſcire ſecre ta: quoꝝ aliqua ſocietas cōcordat qđ inuicē ꝛ īde fit ſecta vna: ꝛ ab eis ſūt habite ꝛ extracte ſubtiles ſcie ſicut geome tria ꝛ aſtronomia: ariſmetrica ꝛ alia quibus vtebātur āriq tpe egyptianoꝝ. Nā ab eis fuerūt ſcie ſparſe ꝑ totū mūdū ꝗuis greci fuerīt q eaꝝ v̄itates ꝯpleuerūt ꝛ alias dedigna runt. Concordia vero vincens in oībꝰ haꝝ terraꝝ: et q̄c q̄d aliud dixit eſt ꝓpter veſpertinā figurā q̄ debilior eſt matu tinali. Qꝛ āt accipiunt mulieres multas: ꝛ mulieres mul tos viros ꝛ magna fornicatio q̄ in eis eſt: accidit ꝓpter ma gnā virtutē veneris q̄ dñatur ſuper eos et illđ ſuū. 4. vna cū marte gubernat. Similiter habet participationē in gu bernando trigonū gemini: eo qꝛ eſt dña libre. Qꝛ iaceāt cū ſororibus ſuis conuenit hoc eē antiquis legibus et bene pōt repertum eē in aliquo loco harum terrarū. Qꝛ ſunt ge neratiōis magne et leuiter concipiūt mulieres: accidit: qꝛ trigonus gemini et trigonꝰ cācri ſūt magne gñonis. Simi liter qꝛ luna ē dña medietatis occidētalis hñs participatio nē ī ipis gubernādis cū. 5. planetis erraticis demr̄at rē talē debilitas ac femineitas cordiū viroꝝ ꝓpter figurā veſper tinā q̄ debilior eſt matutinali: et qꝛ venus habet participa tionē cū marte et ſaturno ī ipis gubernādis: cōueīt vt mē brū gñatiōis dedignentur: qm̄ ſaturnꝰ et mars debilitan tur et mutāt cōplexionē ſuā: qm̄ ſūt veſpertini.

¶ Iſtorum āt hi ſunt q̄ in parte veſptina que vo cant̄ curmanta ꝛ marmarica ꝓpe aſſimilant̄ ſi gno geminoꝝ ꝛ mercurio. Ideoq̄ꝫ ſunt eoꝝ ha bitatores viri deliberationis ꝛ intellectꝰ acutiq̄ꝫ ingeniȷ̄ in oibus rebus: ꝛ maxie in ſcrutatiōe ſci entiarum philoſophie ꝛ diuinarū rerum. Sūt diuinatores: ſecretis ꝛ occultis vtunt̄: generali ter etiam ſunt in ſcientijs doctrinalibus fortes ꝛ firmi.

¶ Et prouincie harū predictarum que ſunt i pte

cornıace et marinace cócordát ꝓpꝛie cuꝫ gemi
ni ⁊ cuꝫ mercurio:et ꝓpter hoc ſunt he gentes
extimationis magne ⁊ itellect⁹ i oibus rebus:⁊
maxie i exquirédo res phyc: ⁊ dei. ſũt hoīes qui
multa ꝑdicũt: ⁊ q ſecretis ⁊ clauſis vtunt̃ ⁊ ge
neralr hñt vim magnã i ſciétijs quadriuialib⁹.

¶ Hec habent:eo ꝙ mercurius gubernat eos ꝓpꝛie qm̃ ē
dñs geminoꝝ et ē dñs medij totius bitatiõis:et qꝛ ſũt cir
ca ꝫodiacũ ſignoꝝ.Qꝛ aũt vtunt̃ ſecretis eſt propter veſp
tinam figuram.

¶ Viri autē balncia a uoſta: coraxe:turice.libꝛe
aſſimilant̃ ⁊ veneri: q̃ ꝑꝑ earũ nãe ſũt calide ⁊
ipi ſũt iter agentes ⁊ mercatores:eoꝝꝙ regiões
ſunt fertiles ⁊ copioſe.

¶ Et illi de ꝫays de auanꝫes ⁊ erogandotica: ⁊
cócordát cũ libꝛa ⁊ venere: ⁊ ꝑꝑ hoc ſũt nature
calide ꝯburētis ⁊ eoꝝ terra ē fertil̃ ⁊ habũdãs.

¶ Natura calida quã hñt eſt ꝑꝑ poſſe magnũ qđ venus hꝫ
cũ marte ⁊ ambo ſũt dñi totius huius quarti ⁊ gubernant
cũ mercurio terras iſtas q̃ calide ſunt nãlr: eo ꝙ ſol vadit
circa eas ⁊ ꝓpter hoc habent nãm quã dixit.

¶ At hi q terras colũt adhame arame: ⁊ terras
alhabas medie:aq̃rio: ⁊ ſaturno aſſimilant̃. Jó
ꝙ ſunt multũ carnium ⁊ piſciũ comeſtores a lo
cis ſterilibus ad loca fertilia ſe transferũt. Eoꝝ
vita ferarũ ⁊ beſtiaꝝ vite aſſimilatur.

¶ Et illi de aꝫaniá ⁊ agri oma ipa de medio ⁊ ē
ethiopya illa de medio cócordát cũ aquario ⁊
ſaturno: ⁊ ꝑꝑ hoc ſunt hoīes multarũ carnium
⁊ piſcium comeſtores ⁊ ſepius ſe mutát đ ter
ris ſiccis ad ripias ⁊ hñt vitã beſtiaꝝ ſilueſtriũ.

¶ Hoc eſt ꝓpter ſaturnũ q hꝫ magnum poſſe in ipis guber
nandis: ⁊ ſi non fuiſſet propter venerē ⁊ iouē q multũ rep
mũt de malo ſaturni ⁊ martis ipi valde peiores eẽnt. eoꝝ
terra ē ſicca ⁊ debilis ꝓpter magnũ poſſe quã i fortuna ibi
hꝫ: ⁊ ꝓpter magnũ calorē q ē ſub ſolſtitio eſtiuale ⁊ ꝑꝑ hoc
mutát ſe de locis ſiccis ad vitioſa vel venoſa ⁊ habũdãtia.

¶ Huc vſꝙ ſignorum ⁊ ſtellarum ſimilitudinē
cũ vnaquaꝙ gentium: earũq; ꝓpꝛietates in ma
iori ꝑte generaliter ãnumerauim⁹. Nũc autem
vniuſcuiuſque iſtarum gentium cum vno quo
q; ſignorum ſimilitudinem ſꝫ ꝙ predictis con
uenit ꝑticulariter inſinuabim⁹ vt leuior ſit iſtoꝝ
conſideratio hoc modo.

¶ Hoc.n. qđ notificam⁹ eſt cócordantia quã ha
bent pl'e ⁊ ſigna cũ qualibꝫ gente ⁊ proprietas
ꝙ vt plurimum loquendo ibi generaliter. ⁊ volu
mus notificare cócordãtiam cuiuſlibꝫ gẽtis cũ
quolibet ſigno diſtincti⁹ ſicut inantea oſtende
tur per dicta que loquemur in eis vt leuius ſit i
ſpicere iſto modo.

¶ Poſtꝙ dedit regulas i diuiſione totius bitationis ⁊ con
cordantie quã hꝫ qđlibet quartũ ⁊ qlibet angulus quarti
ei⁹ qđ ē circa mediũ cũ quolibet trigono ſignoꝝ: dixit hic
gñalr ꝙ hec ſunt ibi repta vt plurimũ: ſed ꝙ ſemꝑ ita ſit non
pōt eſſe in mã recipiēte cõuerſionē. Et poſtꝙ fecit nos hoc
itelligere reuertitur ad narrãdũ diſtincte id totum qđ ge
neralr dixit vt declaratũ ſit ⁊ patũ hora operationis ⁊ ꝑꝑ
hoc noīauit hic quot ꝓuincie ꝑtinēt ad quodlibet ſignũ et
ad quãlibet pꝛtem a ſua ꝑte: ⁊ nos iam tibi dedimus viam
i glo. nr̃a qũo ſcias cuius planete ⁊ cuius ſigni eſt tota vna
ꝓuincia. Et qñ diuiſeris bitationem ſm ꝙ ptho. fecit inue
nies qđlibet quartũ ex illis bitationis cũ vno trigono met
cócordãs. ⁊ qñ inuenies quattuor partes ſeptētrionalē ⁊ me
ridionalē cócordantes cũ ſuis fortunis: eo ꝙ vna ꝑs eſt fri
gida ⁊ alia calida multũ ⁊ qꝛ inuenies ꝙ medietas orienta
lis eſt ſolis ⁊ ſaturni: ⁊ medietas occñtalis lune ⁊ martis et
mediũ bitationis eſt mercurij. ⁊ totam ꝑtē ſeptētrionalē
Jouis: meridionaleꝫ v̓o veneris. Et ſꝫ h cũ vnũ cũ alio cō
poſueris inuenies ꝙ quartũ qđ ē inter ſeptētrionē ⁊ occñs
eſt iouis ⁊ martis: ⁊ totũ illud qđ dixim⁹: ⁊ qñ intellexeris
hoc inſpice cũ quolibet quarto cuꝫ quo ſigno illius trigoni
concordat q̃libet prouincia illius quarti ⁊ cũ hoc feceris cō
uenit vt nō iſpicias ad noīa ꝓuinciaꝝ: ſed ad locũ i quo ſũt
ſi intellexiſti qđ dicit ptho. ſicut itelligere facim⁹.

Ex prefatis itaq; regionibus aſſimi
lantur arieti Britania: alathia ger
mania et heſtrania: ex regionibus
autem uerſus dimidium habitabi
lis terre poſitis aſſimilantur ſimilá
tur ſiria profunda: idumea: regioneſq; iudeoꝝ.

¶ Et ꝓuincie cũ ariete concordantes ſũt terra đ
britania: đ alathia: đ germania: et đ neſtinuna.

¶ He terre ſunt poſite in ſeptemtrione. 4. quod eſt iter ſe
ptē trionē ⁊ occñs: ⁊ ꝓuincie que concordát cũ eo a ꝑte me
ridiei bitatiõis ſũt terre de ſurya ioſũ: ⁊ terra de andonia:
⁊ terre iudeorum.

¶ Tauro qdeꝫ aſſimilantur regiões farathie nu
dhic parthie: et eis q̃ ſũt verſus habitabilis ter
re dimidiuꝫ: ꝯſtituuntur: ſuſalaua carboa et lit
tus aſie minoris.

¶ Et ꝓuincie cócordátes cũ tauro: ſunt terre de
carina mēdia et perſia: et ꝓuincijs q̃ ſunt in me
dio bitationis cócordát cum eo: terre de eodad
et caboꝫ et riperija aſie minoris.

¶ He ꝓuincie de medio bitationis ſũt poſite in riperia ma
ris a ꝑte orientis ꝯſtãtinopole.

¶ Regiones auteꝫ q̃ ſigno geminoꝝ aſſimilant̃
ſũt vricinia: herminia: mathilia.

¶ Et que concordant cum gemini: ſunt argana
armania et mananena.

¶ He ſunt partes de iupergem.

¶ Et ex regiõib⁹ verſus habitabilis terre dimi
diũ collocatis: curbania ⁊ iferiores terre egypti

¶ Et de ꝓuincijs que ſunt i medio bitationis cō
cordat cũ eo terra de eoriãta et i armarica et id đ
viſano de terra egypti.

¶ Hec eſt terra de barcha vſꝙ ad equidina.

¶ At cancro aſſimilantur regiones numidie far
chidonie: affrice.

¶ Et que concordant cum cancro ſũt terre đ no
radia gargadema: ⁊ affrica.

¶ Hoc eſt a tripoli occñtis vſꝙ ad finē terminoꝝ affrice: ⁊

eſt poſitū in medio occidentis.

¶ Ex regionib⁹ vero q̄ ſunt verſus bitabilis ter re dimidiū: bathionia: farogia: faricha.

¶ Et de ꝓuīcijs q̄ ſunt in medio bitatiōis ꝯcor dāt cum co comia troquia: ⁊ quigica.

¶ De ſunt poſite i ſeptētrione anguli ſe tenentis cum quar to qḋ eſt inter occās ⁊ ſeptētrionem.

¶ Regiōes autē italie gallie: apulie ſicilie: ſigno leonis aſſimilantur.

¶ Et que concordāt cum leone ſunt ytalia: gal lia: ⁊ apulia: ⁊ cicilia.

¶ De ſunt termini rome.

¶ Et ex regiōib⁹ verſus habitationis terre dimi diu ꝯſtitutis: eunica caldea: vrgunia.

¶ Et ex ill' q̄ ſt i medio bitatōis ſt capita ioldia ⁊ orata.

¶ De ſunt termini feliſte: ex parte egypti ⁊ maris rubri ⁊ termini de albigez: verſus meccam.

¶ Virgini quoq3 aſſimilātur babilonia: algizira regioneſq3 aſur.

¶ Et que concordat cū virgine: ſunt babilonia ⁊ algezira ⁊ terra de ecor.

¶ Ecor eſt almazil: alie vero ſunt ſcite.

¶ Ex regiōib⁹ vero verſus bitabilis terre dimi diū poſitis: alias: achaia: ⁊ acritis.

¶ Et ex eis q̄ ſt i medio bitatōis ſt alaya ⁊ creté.

¶ De ſūt poſite i ſeptētriōe terre ꝓmiſſōis ⁊ meridiei ꝯſtā tiopole ⁊ oriēte ipi⁹: ⁊ ſt ō q̄rto qḋ ē iter ſeptētriōe3 ⁊ occēſ.

¶ Libre aūt aſſimilanť: bactrania faſcira: ſiriaca

¶ Et que concordant cum libra ſunt terre de na quitrona caſquedaz ⁊ ezanca.

¶ De ſūt ptes de balac: cabitaſcē: ⁊ corozima.

¶ Et ex illis q̄ ſūt verſus bitabilis terre dimidiū banianis: aucſis almtica.

¶ Et ex illis que ſunt in medio habitationis ſūt caco: auanzes ⁊ caladotica.

¶ De ſunt egyptū ⁊ alzaed: de egypto ⁊ aluacad.

¶ Scorpiōi vero aſſimilant: metagātas mauri tania: catbolica.

¶ Et que concordant cum ſcorpione ſunt ma tagonicas: marontsia ⁊ catholica.

¶ De ſūt poſite in fine occidentis.

¶ Et ex regionib⁹ verſus bitabilis terre dimidi uz ꝯſtitutis: ſiria: cutnachina meidbulya.

¶ Et ex illis que ſūt poſite i medio bitationis cō cordāt cū co cornia ⁊ cormatra: ⁊ cadoquia.

¶ De ſūt poſite a parte antbiochie.

¶ Sagittario qdez aſſimilantur: curinia: malta: biſpania.

¶ Et q̄ concordant cum ſagittario ſunt terre de cortia: calciata ⁊ byſpania.

¶ De ſunt poſite in occidente a terris xp̄ianorum.

¶ Ex ex bis q̄ verſus habitabilis terre dimidiuz locātur: regiones arabum: albanjira.

¶ Et ex eis que ſunt poſite i medio habitationis ꝯcordant cū eo terre de arabia pplata.

¶ Dec ē terra de albyemē ⁊ albigē: vſq3 ad mare rubrū.

¶ Capricorno āt aſſilāť: idia: arbania catroſia.

¶ Et que concordant cū capricorno ſunt terre de india ⁊ orbana: ⁊ iadritia.

¶ Dec ſunt poſite in meridie ⁊ oriente quarti poſiti inter oriens ⁊ meridiem.

¶ Et ex regiōib⁹ verſus dimidiū babitabilis ter re poſitis bizātium: macedonia: abuluris.

¶ Et ex illis q̄ ſūt poſite i medio habitationis eſt terra de braga: ⁊ magdonia ⁊ albabitis.

¶ De ſunt poſite in riperia maris: ⁊ ſunt coſtantinopola: et macedonia que terra ſcita eſt.

¶ Aq̄rio aſſimilāt ſaromatica eucſiana: aſacde:

¶ Et que cōcordāt cū aquario ſūt terre de zaro matica: corana. ⁊ terre de acobod.

¶ De ſunt poſite in ſeptentrione quarti qḋ eſt inter ſepten trionem ⁊ oriens: ⁊ in oriente eius.

¶ Et ex illis q̄ ſūt verſus habitabilis terre dimi dium: arania: atbania: adaunia: media: que eſt terra alabas media.

¶ Et ex illis q̄ ſūt i medio bitatiōis ſt que ō ara ma ⁊ adōa illa de medio ⁊ h̄ ē ātiopia mediana.

¶ De ſūt poſite i occēte braeby maris rubei a pte meridiei.

¶ Piſcibus aſſimilantur regiōes fadbamie: na tagonie: ieſſaſſe munitis armatica.

¶ Et q̄ concordant cū piſcibus ſunt carina ⁊ ter rra de dogo fomataco monitas ⁊ gazrantica.

¶ De ſunt poſite in medio ꝓuīciaꝝ occēntis

¶ Ex bis āt que verſus babitalis terre dimidiū collocantur: ludbia: filylia.

¶ Et ex ill' q̄ ſūt poſite i medio bitatiōis ꝯcordāt terre de lodia ⁊ galiqa ⁊ camotalia.

¶ De ſunt ptes de carizec. ¶ Dic perficiť id qḋ dixit ptho. de ꝓuincys ſeparati ⁊ diſtincte. Et ſi recordaueris regula rū oīu3 q̄s tibi diximus ⁊ bene ymaginare potes in quo lo co ē quelibet ꝓuīcia: de leui ſcire potes q̄ eſt gubernator cuiuſlib3. Qm̄ aries poſtq̄ eſt gubernator babet parte3 ſe ptētrionis ꝓuinciaꝝ q̄ ſūt ex medium bitatiōis i q̄rto poſito inter ſeptētrionē ⁊ occās cōuenit vt hēat ō ꝓuincys q̄ ſūt i medio illas que oppoſite ſūt iſtis: ⁊ he ſūt terre ꝓmiſſiōis ⁊ gubernat eas taur⁹. Et taurus poſtq̄ h3 ꝓuīcias q̄ ſunt ī angulo ſe tenēte cū quarto: qḋ eſt iter ſeptētrionē ⁊ occēs ⁊ ꝑ hāc regulam vadūt oēs alie: q2 qlibet ſignorū dn̄atur in ꝓuincys de medio illis q̄ ſūt oppoſite ſuaꝝ ꝓuinciaꝝ: q̄ ſunt in extremitate quarti. Et manifeſtū ē q̄ in gubernan dis ꝓuincys poſitis i medio bitationis hn̄t pticipatione3 oīa ſigna: ⁊ ꝓpť ⁊ ꝑ hoc ſunt leges ⁊ ſecte: de extremitati bus bitationis accepte a gentibus bitantibus i medio: ga ſtm̄ q̄ dicitur pn̄cipiū dn̄y indie fuit ab iſtis ꝓuincys. cōue nit. n. vt multū ⁊ multotiens ſtudeas in hoc tractatu gloſe noſtre: q2 ſemper magis intelliges.

¶ Sunt autem omnes he. lxxij.

¶ Daꝝ prouiciarum ſūma. lxxij.

¶ Uult dicere q̄ terra in qua eſt gens magna vel gentes multe eſt h⁹ numeri.

¶ Et qm̄ hec ita ſunt: o3 vt eis iterum hec q̄ ſub iunguť attribuanť. ſ. q̄ vnaq̄q3 ſtellaꝝ fixarū aſſimilatur regionibus qbus eaꝝ partes circuli ſignoꝝ aſſimilantur: ⁊ i quib⁹ oēs agunt: ⁊ ſunt

ptes ĩ quaꝝ directo ſtelle fixe cõſtituũt̃ q̃ ſuꝑ vnũ ex circulis ꝑ duos polos circuli ſignorum tranſeuntibus ordinantur.

¶ Poſtq̃ꝫ hec ita ſunt conuenit vt addamꝰ ea q̃ ibi dicemus que ſunt neceſſaria: ⁊ hoc eſt: que libꝫ iſtarũ fixarum concordat cũ ꝓncipijs accordãtis ĩ ꝑtibus zodiaci ſignorũ ⁊ oĩa coopãtur ĩ eis. et hc ſunt ptes que ſunt in directo ſtellaꝝ fixarũ: ⁊ veniunt ſuꝑ zenith capitũ ĩ vno circulo ex circulis trãſeũtibꝰ ꝑ polos zodiaci ſignoꝝ.

¶ Poſtq̃ꝫ dedit nobis regulam qua manerie gubernãt planete ſeptem prouincias oẽs dedit nobis in hoc loco ſilẽm regulã in ſtellis fixis dicẽs: ꝙ quelibet eoꝝ gubernat locũ quẽ gubernat gradus in quo ipa eſt: ſiue ſit ſtella ſeptẽtrionalis a zodiaco: ſiue meridididionalis. Et cõuenit vt a verbis ſuis intelligas ꝙ gradus quo ĩcepta ẽ edificari ciuitas eſt ſignificator ciuitatis ipiꝰ cũ oĩbus ſtellis fixis exiſtentibus ĩ eodem. Siliť gradus medij celi: ſolis ⁊ lune: ⁊ partis fortune ⁊ oĩa alia loca principalia hñt. ſ. vnuſq̃ſq̃ꝫ eoꝝ cum hac ciuitate concordãtiam magnã ⁊ erit ſemꝑ ciuitas fortunata: cũ tranſiuerint per ꝑ̃ncipalia loca fortune conſtellationis edificationis ipĩus Siliť eſt in fortunata cũ tranſiuerint infortune ꝑ loca principalia conſtellationis aſcendentis ſue radicis ſ̃m ꝙ eſt ĩ natiuitatibus.

¶ His etiam in ſignificatione matrum aſſociantur illa loca in quibus ſol ⁊ luna in iſtarum matrum edificationis exordio fuerant nec nõ angulorum loca: ⁊ maxime angulus aſcendentis ſicut ⁊ in natiuitatibus.

¶ Gradus concordantes cum matribus ciuitatatum in recipiendo opus zodiaci ſignorum ĩ ſũt loca in quibus erant ſol ⁊ luna in principio edificationis eorum: ⁊ loca anguloꝝ maxime anguli aſcendentis ſicut ẽ ĩ natiuitatibꝰ.

¶ Uult dicere ꝙ ea vnde ſumunt pronoſticationes ĩ rebus quas continẽt matres ciuitatũ ſũt loca ꝑ̃ncipalia ĩ cõſtellatione aſcendẽtis ſue fabricationis: ⁊ hec loca ꝑ̃ncipalis ſũt loca ſolis ⁊ lune anguloꝝ: ⁊ partis fortune. Et dixit matres ciuitatũ: eo ꝙ ville parue ſequunť ciuitatẽ maiorẽ in cuiꝰ terminis ſunt. qm̃ virtus maior vincit minorẽ. Et poſtq̃ꝫ ita eſt conuenit vt ſtelle fixe q̃ ſunt in ꝑtibꝰ ĩpis locoꝝ principaliũ habeant concordantiam cũ ciuitatibus.

¶ At ĩ illis ciuitatibus quorum tempꝰ edificationis ignoratur: locũ medij celi in illius regis natiuitate in tempore cuiꝰ ĩp̃e fundate ſunt obſeruare debemus.

¶ Et in ciuitatibus quarum fabricationum tempora non ſunt ſcita conuenit inſpici ad celi medium nnatiuitatis ſui domini ſiue regis qui fuit tempore quo edificate fuerũt.

¶ Uult dicere ꝙ ciuitates quarum loca ꝑ̃ncipalia ſcita nõ ſunt a principio ſue fabricationis: ſumunt ſignificationẽ a .io. domo natiuitatis eius qui eam edificari mandauit. Nã hoc eſt ſuũ miniſteriũ: qm̃. io. domus miniſteria ſignificat. ptho. autẽ nouit per hoc dictũ rem qua ſcire poſſumus ea q̃ accidẽt in qualꝫ villa ꝓpter ſignificationẽ natiuitatũ ſuoꝝ dominoꝝ: ⁊ accñia ꝑ tp̃s quo ceperunt dominari in eis. Nã accipiemus a. io. ſignificationẽ cuiuſlꝫ eoꝝ ĩ his qui fuerũt operati in ciuitatibus in q̃bus dominati fuerũt. nã ille totus eſt ſui miniſterij: et ſuum miniſterium eſt in gubernando dominium ciuitatis.

¶ Incipit ſcd̃s tractatꝰ gloſe haly ſuꝑ 2ª ꝑte quadripartiti.

Dixit haly.

Poſtquam dedit nobis regulas q̃bus ſciamꝰ planetas ⁊ ſigna pertinentia ad gubernamentũ cuiuſlibet prouincie ac ciuitatis. docet nos alias regulas q̃bus ſciamus q̃libet accidẽtiũ vniuerſalium.

¶ Qualiter ad ꝓnoſticabilem ſcientiam futurarũ generaliũ ꝑueniať. Ca. IIII.

POſt hãc predictorũ obſeruationẽ qualiter futura vniuerſalia generaliter pronoſticari ſciamꝰ: vt in dicẽdo perſequamur oportet. et per ea futura que generalia in terris ac regionibus accidunt: premittemus: quorum hec eſt narratio prima ⁊ fortior iſtorum accidentium occaſio nõ niſi ex eclyptica ſolis ⁊ lune coniunctione ac preuentione necnon ⁊ ex locis motuũ planetarũ in ipſis horis contingit.

¶ Et poſtq̃ꝫ in his inſpicimus tali modo conuenit nobis narrãdo opiniones ſequi generaliter: qualiter dicere poſſumus accidentia vniuerſalia anteq̃ꝫ ſint: ⁊ notificabimus primo ea quibꝰ contingunt accidentia vniuerſalia in prouincijs ⁊ ciuitatibꝰ cuius rei perq̃ſitio erit hac manerie. Quĩ res prime maioriſq̃ꝫ virtutis horũ accidentium ſũt cõiunctiões ⁊ oppoſitiones eclypſales ſcilicet ſolis ⁊ lũe ⁊ loca vnde planete trãſeunt illa hora.

¶ Jam docuit nos in ꝑ̃ma parte ꝙ ſol eſt dñs ⁊ victor ſuꝑ accidentia oĩa vl̃ia ⁊ particularia: et ꝙ luna ſeq̃tur eum in dñio ⁊ virtute: ⁊ ꝙ. 5. planete erratici ſequũtur lunã ĩ poſſe: ⁊. 5. planetas erraticos ſtelle fixe. Et demr̃auit nobis ꝙ opus duorũ lũinariũ eſt res naturalis tendens verſus opꝰ planete habẽtis participationẽ cũ ſole ⁊ luna vel cũ ambobus. Et poſtq̃ꝫ ita eſt ⁊ accidẽtia vl̃ia cõtingũt ꝓpter vi maiorem: cõuenit oĩbus modis ꝙ accidẽtia vl̃ia contigant ꝓpter virtutem ſolis ⁊ lune quãdo mutantur ĩ virtutẽ aliã magnã multũ. Et manifeſtũ eſt ꝙ qñ ſol ⁊ luna qñ coniungunť ĩ vno pũcto ambe virtutes ſunt comixte in vno. ⁊ ad nos ꝑuenit ab ambobus ipſa hora virtus vna comixta per rectã lineã. illud idẽ quãdo vnus fuerit in oppoſito alteriꝰ qm̃ virtus cuiuſlibet eorũ peruenit aũ terram recta linea q̃ trãſit per duo centra ſua ⁊ per terrã. et de cõmiſtione fit vna comiſtio. vñ v̓tus ſpũalis ꝑuenit q̃ operať in rebus. Et eſt manifeſtũ ꝙ hec ſpũalis virtus tendit ad virtutẽ planete ſiue ſtelle habẽtis maiꝰ poſſe ipa hora. qm̃ oẽs virtutes ſtellaꝝ hora qualꝫ comiſcẽť vna cũ alia ĩ terrenis. accidit tñ cuiibꝫ ꝙ aliqua hora erit fortior: aliqua v̓o debilior cum autẽ ſit ipſa magna virtus duo lũinariũ ẽ qñ cõiungũtur in vno pũcto: vel ſint ĩ oppoſito. vniꝰ. ſ. alteriꝰ in duobꝰ punctis oppoſitis: et accidunt ipſa hora virtutes aliarum ſtellarum: tunc. n. cõmiſcenť omnes: et fit ide quedã ſpũaľ virtus magna que magis tẽdit ad virtutẽ ſtelle habentis maiꝰ poſſe ipſa hora ſ̃ꝫ curſũ ſtellaꝝ ⁊ locorũ cũ q̃bꝰ ſũt hora ↄiunctõis vel oppoſitionis. Et poſtq̃ꝫ res ita eſt bene apparet ꝙ coniunctio ⁊ oppoſitio qua fit virtus magna mul

tũ eſt illa q̃ ẽ cũ eclypſi. Et quãto maioꝛ erit eclypſis: tanto
maioꝛ erit virtus. In alijs vero cõiũctionibꝰ ⁊ oppoſitioni
bus in qbꝰ non eſt eclypſis nõ ſũt lũinaria ſuꝑ vna recta li
nea. Manifeſtũ ẽ aũt ꝙ cũ hoꝛa eclipſis fuerint alie ſtelle
cõiuncte cuꝫ vno duoꝝ lũinariũ vel ambobus: aut ĩ oppo
ſito eoꝝ. vtꝰ ipaꝝ ſtellaꝝ ꝓuenit ipa hoꝛa recta lĩeaq̃ venit
virtus duoꝝ lũinariuꝫ: ⁊ propter hoc erit virtus valde ma
ioꝛ. Et quanto ſtelle fuerint maioris operis et virtutis: tã
to maius erit accidens ⁊ foꝛtius. verbi gratia. Accidit ecli
pſis magna multum ⁊ accidit ſecum ſuper vna linea con
iunctio ſaturni ⁊ iouis qñ primo mutat̃ cõiunctum dẽ vno
ad aliũ. Nã tali eclypſi ꝓuenit oĩbus modis accñs magnũ
⁊ foꝛte multũ: ⁊ hoc eſt qꝛ opus ſaturni ⁊ iouis eſt maius q̃ꝫ
opus alioꝝ planetaꝝ: ⁊ mutatio ſue cõiunctionis eſt valde
maioꝛis virtutis q̃ꝫ coniunctiones alioꝝ planetaꝝ q̃ cõtin
gunt in ipo trigono: ⁊ ꝑꝑ hoc cõponit̃ de virtute eclipſi: ⁊ dẽ
virtute coniunctionis: virtus quedã maioꝛ q̃ꝫ ſit illa cõiũ
ctiõis per ſe: ⁊ illa eclpyſis ſolius. Ego aũt in hoc loco volo dẽ
clarare tibi factũ cõiunctionuꝫ q̊modo eas bñ intelligere
poteris. dico enim ꝙ ſaturnus ⁊ iuppiter cõiungũtur oĩbꝰ
20. annis vice vna vel circa ⁊ coniungunt̃ in quolibet tri
gono duodecies: ⁊ in quolibet ſigno trigoni quater ⁊ accit
aliquando ꝙ qnqties cõiunguntur ĩ ſigno ⁊ fiunt coniun
ctiones. 13. in ipo trigono. ⁊ eis accidit aliquando ꝙ exeunt
⁊ coniungunt̃ in alio trigono: ⁊ poſtea redeũt ⁊ cõiungũt̃
in p̃mo in quo erant: ita ꝙ cõplent cõiunctionẽ duodecies
in illo trigono: anteq̃ꝫ ad aliũ trigonũ de illo mutent̃: ⁊ ꝑꝑ
hoc cõuenit ꝙ p̃ma vice qua cõiunguntur in trigono cum
de alio ſe mutãt habeat hoc coniunctum virtutem maioꝛẽ
q̃ꝫ alie cõiunctiones. Et poſtq̃ꝫ ſaturnus ⁊ iuppiter coniun
guntur vice vna: oĩbus. 20. annis vel circa duodecies ĩ quo
libet trigono in. 240. annis aut circa: ꝙ nũq̃ꝫ de trigono il
lo ad alium mutantur vlla vice in. 13. coniunctionibus: de
certo erit ꝑ nũerum ꝙ cõiunguntur ĩ oĩbus ſignis quater
in quolibet ſigno in. 960. annis: ⁊ eoꝛum coniunctio muta
tur ſemper de vno trigono ad aliũ ſubſequenteꝫ ⁊ dẽ ſigno
qđ incepit ad aliud ſequẽs ſignũ. v̾. grã: qñ mutatio coniun
ctionis fuerit in ſigno arietis erit p̃mitus ſecũde mutatio
nis ad caput de. 240. annis in ſigno tauri poſtmodo ſꝫ h̾
cõuenit vt ſit quinta mutatio poſt. 960. annos: qm̃ ĩ tot an
nis erunt coniuncti ĩ quolibet ſigno quater ⁊ redibit muta
tio ad nonuꝫ ſignũ ad caput de. 1920. ⁊ redibit ad primũ
ſignum ad caput de. 2880. annis ⁊ in tot annis erunt con
iuncti. 144. vicibus: ⁊ quando duplicabimꝰ numerũ cõiũ
ctionũ ꝑ numerũ ſignoꝝ: erunt cõiunctiones. 1728. ⁊ erũt
anni circa de. 34000. ⁊ hoc eſt circa numerũ annoꝝ quibꝰ
ſtelle fixe complent curſum ſuum: per totam ſperam: ⁊ in
toto tempoꝛe reuertit̃ p̃nᵐ mutationis ad quodlibet ſignũ
duodecies tãtum: quantum eſt numerus ſignoꝝ: ⁊ ꝓpter
hec cõiũctio ſaturni ⁊ iouis hꝫ virtutem magnam valde ĩ
regnis ⁊ ſectis mutandis ⁊ habitationibus de vno loco ad
alium: qꝛ vterq̃ꝫ planetarũ eſt ſupremus: ⁊ virtutis magne
Et antiqui ſapientes tenent coniunctionẽ ſaturni ⁊ martis
valde magne virtutis: quãdo fuerit ĩ ſigno cancri: qm̃ ma
gnũ maluꝫ ⁊ magnã coꝛruptionem oſtenditur in terra: eo
ꝙ cancer eſt domus lune: ⁊ exaltatio iouis: ⁊ cum due iſtoꝛ
tune cõiunguntur in eo: dãnant bonam ſignificationẽ ſuã:
qm̃ eſt oppoſitus domus vnius: ⁊ caſus alterius: ⁊ propter
hoc creſcit malum ſuuꝫ ⁊ foꝛtificat̃ coꝛruptio: ita ꝙ hec cõ
iunctio habet ſignificationẽ magnã: coꝛruptionẽ depopu
landi hĩtationes: robandi pꝛelioꝛuꝫ ẽt ⁊ guerrarum: ſi eius
virtus cũ virtute duorum luminarium cõmiſceatur: ⁊ ma
xime ſi eclipſis magna certificabit̃ cũ cõiunctione recta li
nea. Et abſolute dico: ꝙ quãto magis ꝯmiſcẽtur v̾tutes ce
leſtes: ⁊ q̃nto maioꝛ cõmixtio ipa fuerit: tãto maioꝛa ſigni
ficat accidentia: ⁊ durabilitates ac renouationes rerũ grã
dium. Et cum annis multis accidentia durant: manifeſtũ
eſt: ꝙ operationem faciunt in toto: eo ꝙ naſcitur poſt ſigni
ficationem . ita ꝙ omnia tendunt ⁊ partem habent in ipo
vniuerſali opere.

¶ Quedam etiam ex his vniuerſalibus acciden
tibus pꝛonoſticationes ſũt loci locutiones hoc
eſt id quod ad cognoſcendum in qua regionuꝫ
⁊ terrarũ ſignificationes particularis eclypſis
contingent p̃mittendum eſt.

¶ Reſtat adhuc de ſignificatiõbꝰ hoꝛum accidẽ
tium vniuerſalium dicere locuꝫ in quo accidẽt.
nam ita conuenit ꝙ ſciat homo: qua prouincia
vel ciuitate erit id quod ſignificant eclipſes par
ticulares.

¶ Uult dicere ꝙ inſpicere locum vbi accidet ſpm accidẽs
ſequitur inſpicere: rẽ ſignificatiuam ꝑ accñs. Qꝛ aũt dixit
eclipſes ꝑticulares. vult dicere ꝙ alique ſunt eclipſes cum
virtute magna planetarũ etiam ſtellarum: ita ꝙ ſignificãt
accidens valde magnuꝫ vniuerſale: ꝙ multas prouincias
cõpꝛehendit ⁊ durat multis annis. ⁊ oĩs eclipſis contingẽs
p̃mo modo in particulari ad cõparationẽ maioꝛis ſignifi
cat additionem vel minutionẽ eius qđ ſignificauit maioꝛ:
aut accidet in vna parte magis q̃ꝫ in alia. vel in vna ſecta
plus q̃ꝫ in alia ⁊ ſimilia.

¶ Stationes ẽt ſtellarum erraticarum in vno
quoq̃ꝫ tempoꝛe ſtationis dico: ſaturni: iouis: ⁊
martis. ſ. cum ſtant ⁊ eoꝛum ſignificatiões ob
ſeruantur.

¶ Et quinq̃ꝫ planete erratici ſignificant res mul
tas propter ſuas ſtationes: ⁊ in ſua ſtabilitate
quolibꝫ tempoꝛe. volo dicere ꝙ ſtatio ſaturni:
iouis: ⁊ martis: qm̃ accidit aufert de accñtibus.

¶ Quinq̃ꝫ planete erratici habent ſimiliter opera magna
multum propter diuerſitatem ſuoꝛum ſtatuum: vltra
opera naturalia que habent: ⁊ hi ſtatus ſunt quando ſtant
⁊ dirriguntur: ⁊ omnes alij ſtatus quando adiungũtur de
ipis ſtando in hac maneria cum coniunctione vel oppoſi
tione aliq̃ virtus ſpũalis opis magni. Et cuꝫ ſtatibus ſuis ſi
cut opantur. Conuenit etiam ꝙ quando cõiunguntur ⁊ ſũt
ĩ oppoſito vnius. ſ. alterius: operantur opera magna valde
ſm̃ virtutes venientes in eis. Dixit enim pꝛopꝛie ĩ ſaturno
ioue ⁊ marte: ⁊ ñ dixit de venere ⁊ mercurio eo ꝙ qlꝫ hoꝝ
triũ hꝫ maioꝛẽ v̾tutẽ ⁊ opꝰ manifeſtiꝰ venere ⁊ mercurio.
De ſaturno: eo ꝙ ãbe ſue domꝰ ſũt oppoſite domibꝰ duoꝝ
lũinariũ: ⁊ virtꝰ oppoſitiõis ẽ cõtrarietatis. Et de ioue: eo
ꝙ ſue domus ſunt ĩ tertio duoꝝ lũarium. ⁊ virtus ſaturni
aſpectus eſt virtus concoꝛdantie: ⁊ propter hoc habent cõ
coꝛdantiam cũ virtute duoꝝ luminariuꝫ: ⁊ de marte eo ꝙ
due ſue domus ſũt in. 4. duoꝝ luminariũ. ⁊ virtus. 4. ẽ me
dia virtus oppoſitiõis. ⁊ de venere eo ꝙ due ſue domꝰ ſũt
in ſextili aſpectu domoꝛũ duoꝛũ luminarium. ⁊ ſextilis eſt
media virtus tertij. mercurius quidem eſt mediani ſtatꝰ
inter iſtos. ⁊ ꝓpter hoc oſtẽdetur ꝙ virtus ſaturni ⁊ iouis
⁊ martis: eſt virtutis ⁊ operis maioꝛis ĩ mutãdo ſtatũ huiꝰ
terreni mũdi: q̃ꝫ virtus veneris ⁊ mercurij. Et q̃ꝫq̃ꝫ venꝰ
⁊ mercurius habeant magnum opus: eſt cũ accidit his tri
bus planetis: ꝙ hẽant opus magnum.

¶ Quedã vero ſũt loqui de tꝑe. i. ꝙ ſignificati
onis hoꝛa: eiuſq̃ꝫ ſpatij quantitas eſt p̃ſeſẽda.

¶ Alia pars eſt in dicendo tempus: ⁊ hoc ſciri oportet anteꝗ̃ ſignificationis hora: ⁊ quanto tempore pōt durare.

¶ Uult dicere ꝙ ſcire tempus accidentis: ſequitur ſcire locum vbi accidet.

¶ Quedā autē ſunt loqui de genere: hoc ē ꝙ ſcire debemus in quo genere futura contingent accidentia.

¶ Alia pars eſt in dicendo quē res continget conuenit ſciri in quo gñe cōtinget accñs.

¶ Mos eſt ſapientum dicere ꝙ materia genus. ⁊ qꝛ ē parata recipere formas aſſimilatur generi qđ ē ſm naturā ad ſpēs. Et ꝑ hoc dixit genꝰ: qꝛ voluit redicere ꝙ̃ parata eſt recipere accñs. huius enim pronoſticatiō ſequitur ꝓnoſticationem tēporis: quo hꝫ contingere.

¶ Quedam etiam ſunt loqui de ſpecie futuri ⁊ hec eſt vltima partiū per quā modū futuri qualiter ſit deprehendemus.

¶ Alia pars eſt in dicendo in qua ſpecie accidet que eſt pars vltima pronoſticationis ⁊ hec eſt ſcire que res erit illud accidens.

¶ Uult dicere ꝙ ſciemus naturā recipientem accñs. quādo cōuenit nos ſcire formam quam recipiet que res erit de bono vel malo: cū autem hec ſciuerimus ad propoſitū noſtrū: nos perueniſſe perueniemus.

¶ In cognitione regionū quibus accidentia futura contingēt. Capitulū .V.

Dixit aly.

Regule que pꝰ cōueniūt: hac rōe ſunt .5. maneriebꝰ. Prima eſt ſcire qua rōne venit accñs. Secunda eſt ſcire in quibus prouincijs accidet. Tertia ē ſcire. q̃ tempore ⁊ quanto durabit. Quarta ē ſcire naturā que hꝫ recipere ipm accñs. Quinta ē ſcire rē quā mā ipa recipiet ſic ē bona vel mala. Et poſt ꝗ̃ docuit nos qua rōe venit accñs vl̄e dicens ꝙ venit propter eclypſes ⁊ cōiunctiones ⁊ res tales: icipit nūc docere nos alias .4. maneries: ⁊ icipit ꝑmā .4. demōſtrare: ⁊ hoc eſt ſcire locū vbi continget accidens.

PRimum quidem qđ narare propoſuimꝰ eſt prima ſpecies prognoſtice loqui. ſ. de loco. ſed qualiter ad eius cognitionem peruenire poſſumus hic īdicabimus. In eclipſis et eni coniunctionibus ac preuentionibus ſolis ⁊ lune: ⁊ maxime in eo ꝙ apertius eſt locum eclipſis in circulo ſignorū obſeruare debemus.

¶ Rem primā quam nos ꝯuenit nominare eſt prima maneries pronoſticationū. ⁊ hoc eſt dicere quo loco ꝯtinget accidens et poſſumꝰ id ſcire ex hoc quod volo dicere: ꝯuenit vt inſpiciamus in coniunctionibus ⁊ oppoſitionibus eclipſalibus que fuerūt de ſole ⁊ luna ⁊ eas proprie que viſui apparēt ī quo loco zodiaci ſignoꝝ ſunt.

¶ Uult dicere ꝙ conuenit vt equemꝰ eclypſiā ⁊ ſciamus in quo loco ſignorum ē: ⁊ eius aſcēdēs ⁊ ceteros angulos: ⁊ ſi fuerit eclypſis ſuper terrā ꝙ viſui apparet erit operis fortioris: qm̄ virtus ſua tranſit per aerem vſq; ad terram: qꝛ natura eſt aeris: leuare oēm virtutem ſine mutatione aliq̃ ſicut leuat odores: colores: ⁊ omnes alias virtutes q̃ poſſūt tranſire ꝑ aerē: tn̄ ſi fuerit ſub terra: ſpiſſitudo terre ꝓhibꝫ ꝙ ad nos perueniat virtus illa ī manerie qua ſtat: ſed ante debilitatur multum ⁊ propter hoc ē opus eclypſis q̃ viſui apparet virtutis maioris valde: ꝗ̃ eius que viſui eſt abſcondita.

¶ Nec nō ⁊ regiones que illi triplicitati aſſimilantur.

¶ Et in prouincijs cum quolibet concordantibus.

¶ Uult dicere ꝙ quando ſciemus locum eclypſis in zodiaco ſignorum ⁊ petemus prouincias concordantes cū trigono in quo eſt eclypſis accipiemus illam que cōcordat ſolū cum ſigno ī quo eſt eclypſis.

¶ Terras etiam que ſigno eclipſis aſſimilantur ſiue per aſcendēs hore edificationis earum: ⁊ per loca luminarium in illa hora: ſeu per medij celi locū in illius natiuitāte q tūc eis dominabatur: obſeruare nos oꝫ.

¶ Similiter conuenit. vt petamus ciuitates concordantes cū ſigno eclypſis pro recipiendo ſuū opus que ciuitas erit illa: ſiue per aſcendens hore fabricationis ſue: ſiue per loca luminariū ipſa hora: ſiue a loco medij celi natiuitatis domini q erat tūc tp̄is.

¶ Uult dicere ꝙ quādo ſciemus prouincias concordantes cum trigogo eclypſis accipiemus īde illam q̃ eſt propria ſigni eclypſis: ⁊ adiungemꝰ cum ea ciuitatem cōcordantē cum ſigno eclypſis: ſiue ꝑ aſcēſus ſue fabricationis: ſiue a locis luminariū ipa hora: vel a loco medij celi natiuitatis dn̄i qui fuit hora qua incepta fuit hedificari. Et quando inueniemus aliquam ciuitatem ī qua dn̄etur ſignū eclypſis ꝑ duas partes ex iſtis predictis: vel per plures: dicemus ꝙ ī illa ciuitate erit magis accñs: ⁊ in ea ꝗ̃ inueniemus cōcordātē cū ſigno eclypſis: per vnā partem: ſolūmodo erit accñs minus ſm illud.

¶ Sciendū eſt etiā ꝙ in quibuſcūq; regionibꝰ uel terris hanc quā prediximus ſimilitudinē inuenerimus: in eis omnibus que future ſunt ſignificationes euenient: maxi

me in ea que eidẽ ſigno eclypſis aſſimilaẽ ⁊ in qua ſuper terraꝫ videtur eclipſis.

¶ Et conuenit nos ſcire quod in prouincia et ciuitate quibus inueniemus ↄcordantiaꝫ quã ꝑdiximus accidẽt in omnibus ipſa accidentia ⁊ ĩ illa proprie que ꝑtinet ad ſignũ eclypſis ⁊ ĩ ea qua eclypſis appꝫt ſup terrã.

¶ Uult dicere ꝙ accñs eclypſis continget in prouincijs ⁊ ciuitatib⁹ cõcordãtib⁹ cũ ſuo ſigno: ⁊ q̃ maiorẽ habuerit cõcordãtiã cũ ſigno eclypſis recipiet magis accidẽs eclypſis. cũ aũt hoc ſciuerimus: inſpiciemus ibi vbi eſt eclypſis ſuper terram: ⁊ dicemus ꝙ accñs maius ⁊ fortius erit ibi. Et hoc eſt ꝙ virtus duoruꝫ luminariuꝫ q̃ res ſignificat naturales mutatur hora eclypſis ⁊ tendit erga virtutem planetarum ⁊ ſtellarum cõmiſcẽdum cum eadem: ⁊ ꝓpter hoc dat illis ꝓuinciarum ipſammet mutationem ſuorum ſtatuũ: ⁊ quando aliqua prouincia vel ciuitas adiungetur q̃ ſit maioris concordantie ⁊ ꝙ ibi magis appereat eclypſis ad viſũ: illa magis recipiet opus eclypſis: q̃ꝫ alie ꝓuincie ð eclypſi: q2 virtus eclypſis eſt debilis multũ qñ eſt ſub terra: ⁊ in operando ſic magnuꝫ poſſe non hꝫ vt quando eſt ſuper terram.

¶ In tẽpore futuroruꝫ accidentiũ. Caplm. VI.

Dixit aly.

Ptholemeus dat nobis in hoc caplo regulas quibus ſciamus tempus accidentis. ⁊ quantum durare põt.

Secundã vero ſpeciem ꝓnoſtice: ꝑ quam ſignificatiõis hora ⁊ ſpatij quãtitas cognoſcitur hoc mõ deprehendemus: qñ vna .ſ. ⁊ eadẽ eclypſis q̃ in aliquo tempore cõtingit. nõ ĩ omnibus regionib⁹ in eadem hora in equali cernit̃: nec id qð eclypſatur ex ſole: nec ẽt ſpatiuꝫ temporis eclypſis illius ĩ oĩbus terris eſt equale: horã eclypticam q̃ erit in vnoquoq3 locoꝝ habentiũ partem in futuro: ⁊ angulos ſm altitudinẽ poli pariter ponam⁹ ſicut facim⁹ in natiuitatibus.

¶ Secunda maneries ꝓnoſticationis quaꝫ ſcire nos cõuenit: ẽ tp̃s ſignificationum: ⁊ quãtũ durabit: qð ſcire poſſum⁹ per hãc artem. Dico .n. ꝙ ĩ eclypſib⁹ q̃ ſunt vna niet hora: poſtq̃ꝫ non ſunt in omnib⁹ ꝓuincijs hitatis equaliter ĩ horiſmet tẽporalib⁹. Et q2 nõ erit obſcuratũ ſolis ⁊ ſtatio eclypſis equale per oẽs prouincias: debemus primo ponere horã eclypſis: illi qui erit ĩ quolibet loco habitato ex locis habẽtibus parteꝫ in ipſo accidẽti: ⁊ ponemus angulos ſꝫ altitudinẽ poli ſicut facim⁹ ĩ natiuitatib⁹.

¶ Illi qui ſciunt numerum tabularuꝫ ⁊ equationes ſciuntq3 aſcendentia eclypſium ſolis ⁊ lune ⁊ omniũ coniunctionum ⁊ oppoſitionuꝫ ſunt diuerſa in terris q̃ diuerſa ſunt ĩ longitudine, vel latitudine. Similiter quãtitas tenebroſitatis corporis ſolaris: ⁊ tẽpus ſtationis eclypſis Nam hec duo ſũt diuerſa ſꝫ diuerſitatẽ aſpect⁹ ĩ quolibet loco: ⁊ ꝓpter hoc ſũt hore tẽporales preterite de die vel nocte hore eclypſis ĩ q̊libet loco: aut ciuitate de alia quantitate q̃ꝫ fuerit in alio loco vł ĩ alia ciuitate. Et poſtq̃ꝫ ita ẽ ⁊ ſciem⁹ ciuitates ĩ qb⁹ accidẽtia eclypſis cõtingẽt conuenit vt faciam⁹ aſcẽdẽs eclypſiũ cuilibet ciuitati ex ipis. ⁊ ſciamus quot hore eq̃les erũt ſtatio eclypſis. Naꝫ ab horis tẽporalibus ſciemus quando erit accñs eclyſis. Et ab horis equalib⁹ ſciemus quanto tꝑe durabit. ⁊ ab aſcendẽte ꝑncipij eclypſis ſciemus quãdo ĩcipiet Et ab aſcẽdẽte medij eclypſis ſciem⁹ quando erit maior fortitudo ipius. Et ab aſcendente finis ſciemus quãdo complebitur. Et ab aſcendente coniũctionis vel oppoſitionis ſciemus planetam qui dominabit̃ in eclypſi: ⁊ inſpiciemus q dominabitur ĩ qualibꝫ harum cõſtellationum. verbi gratia. Si dominabitur in principio fortuna dicemus ꝙ ꝑncipiũ aſcendẽtis commiſcet̃ ĩ bono cũ malo. Et ſi dominabitur in principio in fortuna dãnũ in principio erit maius: ⁊ ita dicemus in alijs accñtibus eclypſis. Et propter hoc nõ dedit nobis ptholemeus vnum ſpãle aſcẽdens. mandauit tamen vt faceremus aſcendens in eo quod dixit. Ponemus primo horã eclypſis que eſt in quolibꝫ locorum habitatoruꝫ que partem habent in ipis aſcẽdentibus: ⁊ angulos ſm altitudinem poli. voluit dicere ꝙ oĩa aſcẽdẽtia eclypſis ſũt tria vł pła ſꝫ ꝙ niũer⁹ extiterit: ſꝫ rectificationẽ eclypſis qñ fit ꝑ tabulas: q2 horuꝫ diuerſitatem in ꝓuincijs facit virtus ymitationis diuerſis modis ĩ qualibet ꝓuincia ſicut dixim⁹.

¶ Poſt hec obſeruemus quot horis equalibus ĩ vnaquaq3 terraruꝫ tenebre eclypſis extendentur.

¶ Poſt hec inſpiciemus quot horis equalib⁹ durat obſcuritas eclypſis in qualibet habitationuꝫ.

¶ Uult dicere ꝙ qñ ſciem⁹ aſcẽdens ꝑncipij ⁊ aſcendẽs finis ſciem⁹ quot horis equalibus durat obſcuritas eclypſis: hora vero equalis eſt. 15. gradus ⁊ hora tꝑalis eſt. 12. pars diei vel noctis: ⁊ aliquotiens erit magis vel min⁹ de. 15. gradib⁹ qñ dies ẽ maior vł minor nocte. Ex aũt ſciam⁹ aſcẽdẽs quãdo erit ꝑ horas temporales ẽ q2 accidẽs eclypſis ſolaris nõ põt elongari vltra. 12. ãnos: ⁊ accidẽs eclypñs lunaris vltra 12. menſes: ſic intelliges ab eo qñ ante dicet.

¶ Quia cũ harum notitiam habuerim⁹ ſciemus ꝙ futura ſolaris eclypſis tot annis durabunt: quot eius hore equales fuerit: luna

ris vero totidem menſibus.
¶ Cum aūt ſciuerimus hoc: ſciemꝰ ꝙ aſcen
dēs eclypſis ſi fuerit ſolaris durabit tot an
nis quot fuerint hore eq̄les obſcuritatis: ⁊
ſi lunaris tot durabit mēſibus quot fuerint
ipſe hore.

¶ Et ꝙ ſol vno anno circuit firmamentum: conuenit
vt accidens ſui eclypſis duret annos. et quia luna cir
cuit vno menſe conuenit vt duret menſes. hec enim
eſt res propria cuiuſlibet eclypſis per ſe. Quando ta
men aliud cum eclypſibus adiungetur durabit acci
dens ſecundum illud. verbi gratia. ſi fuerit cum ecly
pſi coniunctio ſaturni ⁊ iouis: iam ſcimus per id quod
diximus: ꝙ hec coniunctio ſi fuerit principium muta
tionis: illud accidens mille annis durabit vel circa:
ſicut in coniunctionibus patefecimus. duplicabimus
enim hos annos in menſes ſi fuerit eclipſis lunaris ⁊
ſi ſolaris erunt anni: Et quantum adiungetur ex hac
duplicatione tantum erit tempus quo illud accidens
durabit. Et ſi coniunctio principium mutationis non
fuerit durabit annis ſexaginta vel magis ſecundum
quod fuerit numerus quando redibit ad illudmet ſi
gnum: ⁊ ſm hoc facies in omnibus coniunctionibus
⁊ applicationibus que fiunt cū eclypſi vel in oppoſi
tionibus earum. Nam ptholemeus cooperuit hoc ſe
cretum et illud tacuit cum exemplo quod de eeclyp
ſibus nobis dedit: nec illum cognoui ex illis qui
hunc librū legerunt qui a verbis Ptholemei intelli
geret hoc ſecretum. Ego vero diſcooperiam illō tibi
⁊ tu bene mentem apponas donec ipſum intelligas.
Nā poſtquam commixtio que fit ex ꝯmixtione vir
tis ſolis cum illa lune facit accidens circa annos. ſi
eclipſis fuerit ſolaris ⁊ menſes ſi lunaris ſꝫ numerū
quo vterq̄ eorū circuit firmamentum conuenit q̄n
do conmiſcentur cum virtute que adiungit̄ de ſole ⁊
luna hora eclypſis alia virtus planetarū vel ſtellaꝝ
fixarum de modo quod de toto ſiat alia commixtio
quod tempus accidentis duret ſm quod fuerit ipſa
commixtio aut decennis vel centenarijs ſiue milibꝰ
annorum. Et quai commixtiones iſte nōſūt ſic exti
mande vt commixtiones eclypſium ſolis et lune ad
duxit ptholomeus exemplum vnum de commixtio
nibus iſtis ⁊ h̄ eſt illud qō ptinet ad eclipſes ⁊ tenuit
ſufficere eo quod aliud totum poteſt intelligi a vi ſuo
rum verborum prout faciunt boni phyſici in medici
nis ⁊ cibis qui docent cuius complexionis ſunt queli
bet harū in comparatione hominis temperati: ⁊ phy
ſicus intelligat quomodo habebit operari in ꝯplōnē
que de temperamento exiuerunt. ſm magis et mi
nus: ⁊ ita fecit in eclipſibus ptholomeus vt aſtrologꝰ
operetur per eas ſm virtutes augentes vel minuen
tes virtutem earum.

¶ Quapropter quia principium horarum
iſtarum rerum: ⁊ totum eſſe earum ſpatij
non niſi ſm proportionem loci eclypſis ad
angulos deprehenditur: cum locus eclyp
ſis in orientali parte orizontis fuerit futu
ri principium: in quatuor primis menſibus
poſt eclipſis horam fore ſignificabit. Intē
ſionis vero ſtatus in prima tertia ſpatij to
tius temporis in quo erunt ſignificationes
illius eclypſis apparebit. Si autem in par
te celi medij fuerit ſignificabit ꝙ erit i quat
tuor menſibus ſecūdis ⁊ i tertia media. Et
ſi fuerit in occidentali parte orizontis in q̄t
tuor poſtremis menſibꝰ illud fore deſigna
bit i tertia ⁊ vltima.

¶ Et principia horarum horum temporū
⁊ generaliter hoc tempus poteſt ſciri a cō
paratione loci eclipſis ad angulos: quia lo
cus eclypſis cum fuerit a parte orientis ad
orizontem demonſtrat ꝙ principium acci
dentis erit i primis quatuor menſibus poſt
horam eclypſis ⁊ maior fortitudo ipſius
accūtis erit in termino primo totius tēporis
quo erunt accidentia ipſa eclypſium. Et ſi
fuerit in parte medij celi demonſtrat in q̄t
tuor mēſibus ſecundis ⁊ maior fortitudo i
termino de medio: ⁊ quando fuerit i parte
occidentis ad orizontam demonſtrat ꝙ ac
cidens erit in quatuor menſibus poſtremis
⁊ maior fortitudo iſ termino poſtremo.

¶ Ptholomeus adiungit in hoc loco regulas omnes
quibus ſcire poſſumus quando erit accidens et quā
to tempore durabit. ⁊ quando erit eius fortitudo di
cens quod tempus horum. et tempus quo durabit po
teſt ſciri a loco eclipſis in comparatione angulorum
quoniam accidens eclipſis elongatur tantum quan
tum eſt numerus horarum que ſunt elongate ab aſcē
dente ⁊ he hore ſunt temporales. Et tu ſcies horas
elongatōis eclipſis ab abſcēdēte per regulas q̄s dixit
in. io. ca. z. portis quando locutus fuit quō extrahun
tur hore elongationis ſignificatoris. Nā qn̄ ſciueris
quot ſunt hore inter eclypſim ⁊ decimam domum:
Manifeſtum eſt ꝙ inter. io. domum ⁊ aſcēdens ſunt
ſex hore tēporales: et quando addideris horas q̄bus
eſt elōgata eclypſis a decima poſtq̄ ipſa tranſiuerit
ſuper ſex horas que ſunt inter decimam ⁊ aſcendens
exibit ſumma horarum quibus eſt elongata eclypſis
ab aſcendente. ⁊ ſi non tranſiuerit decimam minuas
a ſex horis: et remanebit elongatio eclypſis ab aſcē
dente principij eclypſis. et ita ſcies quando incipiet
accidens eclypſis ſecundum ꝙ ante monſtrauimus.
Similiter quando ſciueris horas elongationis eclyp
ſis ab aſcendente medij. ſcies quando erit medium
accidentis. et quando horas ſciueris elongationis
ab aſcendente finis: ſcies quando complebitur acci
dens eclypſis. hec enim habemus de dicto Ptole

mei.Et addidit ibi regulam vnam quam accepit de
parte vbi fuerit eclypſis: dicens ſi eclypſis fuerit a
pte orientis:ꝙ fortitudo accidẽtis erit in termio prio
temporis quo durat.et ſi fuerit verſus partem me-
dij celi:fortitudo erit in ſecundo mediotemporis quo
durat.Et ſi fuerit verſus partem occidentis: fortitu
do accidentis erit in vltimo tertio temporis quo du-
rat. Hoc enim eſt generale in eclypſibus:coniuncti
onibus et ĩ omnibus applicationibus: Sed ꝓtbole
meus tenuit ꝙ nulla aliarum coniunctionum nec ap
plicationum poteſt aliquid operari ſine habendo fir
mitatem luminarium vel vni⁹ eorum. et ita demon
ſtratũ apparet per verba ſua ĩ quolibet loco. propter
hoc dimiſit loqui de coniunctionibus : et locutus fu
it de eclypſibus eo ꝙ ſunt radices in accidẽtibus ma
gnis valde. Cum autem bene ſciuerimus factum
eclypſium:ſciemus facta omnium coniunctionum.
Et vt hoc melius intelligas volo tibi dare exemplũ.
ponamus ꝙ fuit eclypſis lunaris:⁊ coniunctionis ſa
turni et iouis gradu per gradum cum eo.et ꝙ hec cõ
iunctio ſit principium grandis mutationis: et duret
obſcuritas eclypſis tribus horis equalibus . et he
tres hore ſignificant tres menſes qui ſunt quarta
vnius anni.⁊ cuȝ eas multiplicabimus in mille an-
nos:quoniam in tot annis reuertitur coniunctio mu
tationis ad primum ſignum quo exibit.numerus du
centum quinquaginta annorum.et propter hoc de-
bes inſpicere qualiter coniunctio mutat ſignificatio
nem eclypſis lunaris de menſibus ad centennaria
annorum.Et ſi acciderint cum iſtis eclypſi et cõiun
ctione applicationes alie planetarum centennaria
mutabuntur ad magis. Ponamus enim ꝙ fuit ecly
pſis ſolaris ⁊ coniunctio ſaturni ⁊ iouis cum eo .gra-
du per gradum in principio mutationis grandis et
duret obſcuritas ſolis duobus horis equalibus que
due hore ſignificant annos duos:eo ꝙ hora eclypſis
ſolaris ſignificant annos . et eſt manifeſtum ꝙ cum
multiplicabimus duas horas per mille annos : exi
bunt duo millia annorum.tamen planete qui iungũ
tur cum ſole perdunt virtutes ⁊ nihil operantur.Et
manifeſtum eſt ꝙ in tam longo tempore accident
eclypſes ⁊ coniunctiones que ſignificabunt contrari
um huius magni principij.Similiter poſſunt accide
re eclypſes multe que affirmabunt ſignificationem
primam⁊ augebunt in ſuis operibus. et propter hoc
habet accipere indicium vnius in comparatione al
terius iudicare ſm virtutem quam vincentem inue
nies:ſicut ptholemeus nunc tibi monſtrabit.

¶ Particulares autem augmẽtationes ⁊
diminutiones futurorum deprehendun-
tur ex coniunctionibus ⁊ preuentionibus
que fient inter hec cum erunt in locis que
ſunt futurorum occaſiones vel in aliquo
loco cum eis ſocietatẽ habẽtium in figura.

¶ Et augmẽta ⁊ decrementa particularia
horum accidentium poſſunt ſciri a coniun
ctionib⁹ que erunt in medio huius quãdo
contingent in locis habentibus in iſtis ac
cidentibus rationem vel in aliquibus locis
habentibus cum eis participationem in
figura.

¶ Quando ſciemus aliquod ex accidẽtibus magnis
poterimus ſcire augmentum ⁊ decrementum per
coniunctões ⁊ oppoſitiones que accident ĩ loco illius
accidentis vel que habeant concordantiam cum il
lo loco:quoniam he mouent opus primum ⁊ illud in
clinãt ad bonum vel malum ſm illum qui dominat̃
in eis ſi fuerit in loco quo ſibi cõtrarietur vel ille qui
dominatur in eis ſit contrarius eius qui dominatus
fuit in eclypſi.primo accidet ꝙ ſecũdus faciet ꝙ pri
mus virtutem amittet ſi ſecundus fortior fuerit pri
mo.Et poſtquam ita eſt in coniunctionibus et oppoſi
tionibus multomagis erit in eclypſibus ⁊ coniunctio
nib⁹ magnis.quia vnus poteſt facere quod alius vi
amittet vel augebit in ea.Quoniam quilibet eorum
generat inter nos ſpiritualem virtutem magni ope
ris.Et ſi acciderit ꝙ ſpiritus ſecundus concordet cuȝ
primo augebit in virtute ſua ⁊ opus ſuum renouabit.
Et ſi acciderit ꝙ ſecundus ſit diuerſus a primo inue
niet virtutem ſuam ⁊ erit ſm quod ſpiritus ſecun-
dus fuerit.hac enim manerie ſunt verſus nos opera
planetarum.Et conuenit te ſcire quod ſpiritus ſecun
dus habebit poſſe addendi vel minuendi in opere
primi: ſi acciderit ꝙ cõcordet tempus accidentis ſec
cundi cum tempore primi:tamẽ ſi vnus operabitur
alio tempore quam addet alter nec addet nec mi-
nuet.

¶ Et ex locis etiam motuum planetarum
per quos futura contingunt vt ſint ſcilicet
orientales vel occidentales ſeu ſtationarij
vel aſcendentes in principio noctis: ⁊ vt in
figura ſignis que ſunt occaſiones futuro-
rum per aſpectum: vel alio modo predicto
aſſignentur.

¶ Et a locis curſuum planetarum vnde ve
niunt accidentia ſi ſunt orientales aut occi
dentales aut ſtantes vel aſcendentes prima
nocte aut ſi habent participationem in fi-
gura cum ſignis accidentia operantibus.

¶ Dicit ꝙ accidens citius vel tardius creſcit minui-
tur ⁊ durat magis ⁊ minus ſm rationem eius quo
fuerit ſtatus planetarum qui dominantur ibi ſi fue-
rit oriẽtales vel occñtales aut directi:vel retrogradi
aut ſtãtes .vel feſtini ſiue tardi.et hẽ ſi habuerit pti
cipationẽ cũ ſignis in qb⁹ fuerit eclypſis:aut ille qui
dñabitur in eclypſi ⁊ abſolute cum ſigno accidentia
ſignificante.

¶ Cum orientales namq; fuerint vel ſtatio
narij augebunt futura , cum occidentales
autem vel ſub radijs extiterint aut aſcendẽ
tes ĩ veſpere retrogradi futura minorabũt.

¶ Et ſi fuerit oriẽtales ⁊ ſtãtes veniet p eos
augmentũ accidẽtiũ:et ſi occidẽtales vł ſub
radijs ſolis aut aſcendẽtes pri a nocte retro

gradi veniet per eos accidentiū decrementum.
¶ Uult dicere ꝙ quando ſunt orientales planete ſunt for-
tiores. ⁊ propter hoc opus ſuum maius erit ⁊ magis appare
bit. ⁊ quando fuerint occidentales vel ſub radys ſolis ſunt
debilioris virtutis: ⁊ ſuum opus magis diminutum erit. Et
ſimiliter quando fuerint retrogradi. quia quādo malo mo
do exiſtunt mala opera operantur aliā manerie quam ha-
beant per naturam: et operum virtutes erunt ſm vitia ſi
bi contingentia. Nam videmus ꝙ malum ſaturni ⁊ mar
tis multum creſcit quando ſtant male: quia bonum quod
in eis eſt debilitatur ⁊ mutatur: ⁊ de alio modo reuertitur
quia perditur bonum quod in eis eſt ⁊ malicia ſua rema
net. Et eſt manifeſtum ꝙ opus planetarum creſcit cū ha
bent magnam virtutem et minuitur cum ſint debiles. et
quando ſunt feſtini venit citius opus ſuum: et tardius quā
do tardi. Et quando ſunt in angulis augent in virtute acci
dentis. et citius venit. et quando in cadentibus minuunt
ð accidenti ⁊ ipſ̄ debilitant. et quādo in ſequentibus angu
lorum in hoc mediocrius operantur. Et eſt manifeſtum ꝙ
tempus accidētis ⁊ quantum durabit ⁊ eius virtus in ſe
prolongabitur: ⁊ dilatabitur: augetur ⁊ minuetur ſecundū
coniunctiones ⁊ oppoſitiones que fuerint paſt eclypſim.
que ſignificauit accidens: et ſm planetas qui dominati fu
erint in accidente ⁊ quantum durabit. et poſtea inſpicies
iſtas res alias ⁊ addas in eo quod contingit: vel minues ſi
cut videris quod ſtant. et id quod exibit poſt hoc erit. Mō
ſtrauimus enim tibi in hoc capitulo accidentia durantia
miliaribus annorum: centennarys: decennarys ⁊ vnitati
bus. et que durant diebus menſibus ⁊ horis ſi intellexiſti
regulas quas te docuimus. ⁊ hic intelliges illas qui locuti
fuerunt in accidentibus miliarium annorum ⁊ in centen
narys decennarys ⁊ vnitatibus qui rectam non adduxe-
runt viam. Nam ex eis fuerunt qui ſolam acceperunt ſi-
gnificationem coniunctionum: ⁊ earum qui dederunt cui
libet planete numerum ſcitum annorum: et dixerunt mil
le annos talis planete ⁊ mille annos alterius: et nullaꝫ ha
rum viarum certitudinem habēt. quia coniunctiones non
poſſunt operari aliquid firmitatis ſine duobus luminari-
bus. quia luminaria ſunt principes ſuper omnes ſtellas et
nullus poteſt abſꝗ ſuo domino aliquā rem firmare ⁊ ſine
ſuo mandato: et ſi firmauerit ſine eo dominus eam deſtru
et: et aliam rem firmabit. hoc autem in multis locis mon-
ſtrauimus. ⁊ propter hoc oportet modis oībus vt coniun-
ctio ⁊ oppoſitio ſolis ⁊ lune que ſunt eclypſales habeāt ma
iorem virtuteꝫ q̄ omnes alie applicationes: quia ſunt ſem
per vna recta linea: ⁊ maiores virtutes coniunctonum pla
netarum ſunt que coniunguntur in logitudine ⁊ latitudine
Et poſtq̄ ita eſt oportet ꝙ eclypſes habeant maiorem vir
tutem q̄ omnes alie applicatiōes: quia ſunt luminaria ma
ioris virtutis q̄ omnes alie ſtelle: ⁊ manifeſtioris. Et con
uenit vt ille qui maioris virtutis eſt ſit dn̄s ſuper illum
qui ſic magne virtutis non eſt: ſicut demonſtratum eſt. in
prima parte. ⁊ propter hoc cōuenit omnibus modis vt mu
tationes magnas multum accipiamus a duabus eclypſi-
bus cum ſecū cōiunctio magna fuerit ſicut demōſtrauimꝰ
Coniunctiones nanꝗ planetaruꝫ per ſe debiles ſunt: eo ꝙ
planete debiliores ſunt ſole ⁊ luna. Miliaria quidem an
norum planetarum quos illi dicunt: eſt numerus qui regu
lam nullam habet: nec rationem naturaleꝫ. ⁊ propter hoc
omnes qui locuti fuerunt in hoc dixerunt ſine ratione: ⁊ ſi
ne ſapientia: ⁊ illi qui poſt venerunt fuerunt eos ſecuti. nos
autem cum intelligemus verba ſapientiſſimi ptholemei:
ſciemus totam veritatem in ſe. quoniam hic vir bonus ſo-
lus dixit veritatem in tota hac arte naturaliter. Etiam de
monſtrauimus tibi per gloſam noſtram omnia ſua propo
ſita breuiter. et ſi voluiſſemus gloſare ⁊ aperte monſtrare.
liber mltūmagnꝰ fuiſſet ⁊ nō ſtetiſſet in alio tanto eiꝰ quo
eſt: hoc tamen ſufficiebat tibi: quia noſtre voluntatis eſt vt
intelligas verba huius boni viri. et cum ea bene intellexe
ris ibis recte per omnes partes huius artis. Et conuenit
vt ſcias ꝙ quanto magis legeris librum iſtum: et ipſum re
iterabis: tanto magis intelliges quamlibet rationem ea-
rum que ibi ſunt.

¶ In genere futurorum accidentium. Ca. VII.

Dixit haly.

Iſtud capitulum eſt illud quod ſequitur id quod locu
tus fuit de tempore accidentis. quia poſtq̄ de-
dit regulas in ſciendo qua ratione veniunt accidētia ⁊ ali
as regulas pro ſciendo tempus quando accidit: ⁊ quantuꝫ
durabunt: dedit nobis in capitulo iſto regulas pro ſciendo
que res erit illa q̄ accidens illud recipiet: dicens.

TErtia vero ſpecies prognoſtice ē̄p
quam in quo genere futurum acci
det deprehendimus: qð ex qualita
tibus ⁊ figuris que proprie ſunt ſi
gnorum in quibus eſt eclypſis locꝰ
indicatur ⁊ ſignoruꝫ etiam in quibus erratice ⁊
non erratice cōſiſtunt ſtelle: que ſigno eclypſis
⁊ ſigno anguli precedentis eclypſi donando diſ
ponunt.

¶ Tertia mantice pꝛognoſticationis eſt qua ſci
ri conuenit in quo genere accidens illud con-
tinget: ⁊ poſſumus hoc ſcire per ſtatus ⁊ figu
ras pertinentes ad ſigna in quibus ſūt loca ecly
pſiū ⁊ in quibus ſūt planete gubernantes ſignū
in quo eſt eclypſis ⁊ ſignuꝫ anguli qui eſt ante
eclypſim.

¶ Uult dicere ꝙ recipienda ſunt accidentia ipſa que con
cordant cum ſtatibus ⁊ figuris pertinentibus ad ſignum
eclypſis ⁊ ad ſignum domini loci eclypſis. Nunc autem in
telligimus ꝙ regula quam per hoc accipere debemus eſt
duarum rerum. vna eſt ſignum eclypſis: alia ſignum pla-
nete dominantis in ſigno eclypſis. et in ſigno anguli qui ē
ante eclypſim. Et id ex his que ſunt inter nos qð cuꝫ ſigno
eclypſis cōcordauerit: vel cum ſigno planete dominantis
recipiet accidens. Similiter conuenit nos inſpicere in figu
ris que ſunt in ſigno eclypſis: aut cum planeta gubernato
re ⁊ extrahemus ſignificationem ab omnibus iſtis rebus.

¶ Scietur autem aliud hebir ex ſtellis errati-
cis iſtorū duoꝝ locoꝝ ſic̄ hic narrādo docemꝰ.

¶ Et ſciemus quis planetarum eſt gubernator
horū duorū locorū hoc mō queꝫ dicā.

¶ Poſtq̄ dixit ꝙ genus recipiens accidens a ſigno eclyp-
ſis ſciri poteſt: ⁊ ſtellis fixis ⁊ planetis dominantibus in ſi
gno eclypſis: ⁊ in angulo qui eſt ante ipſum: incipit nos pri
mo docere quomodo ſciemus planetam dominantem in
ipſis locis.

¶ Stella igitur que multas in duobus prefatis
locis auctoritates habuerit. i. ī eclypſis loco ⁊ ī
alio loco anguli precedentis eclypſim ſm alicū

ſal: ⁊ ſcdm̄ hoc ꝙ illis domibus ac triplicitatibus exaltationibus etiam atqꝫ terminis dominabitur: illa ſolummodo erit almudhebir.

¶ Dico ꝙ planeta q̄ habꝫ multas dignitates in duobus locis que diximus ⁊ hic eſt locus eclypſis ⁊ ſignuꝫ anguli qui eſt ante eclypſim ſꝫ ꝙ ſunt applicationes ⁊ ptinentie terre et ſcdꝫ partem ptinonis ſigni ⁊ ſm̄ dignitatem quam habent. vt ſunt domini domorum aut trigonorum vel exaltationuꝫ aut terminorum. Naꝫ ille ſolus erit dominus gubernationis.

¶ Multe dignitates ſtarum eſſentialium ⁊ accidentaliū planetaruꝫ ſunt iſte. eſſentiales ſunt domus: trigonus ⁊ exaltatio ac terminus accidentales ſunt: applicatio: ſeparatio orientalitas aut occidentalitas: vel maſculinitas vel feminitas: et appitio: aut habere participationem cum ſole: aut luna in figura: vel ꝙ ſit cū eclypſi ſuper vno circulo vel ſup̄ duobus circulis equidiſtantibus: vel ꝙ habeat ſitum talem qualem eclypſis. et hoc eſt eſſe cum eclypſi in circulo ex circulis qui ſunt equidiſtantes orizonte. verbi gratia ꝙ ſit altitudo planete in orizonte orientis ſeptem graduū: ⁊ altitudo eclypſis in orizonte occidentis ſeptem graduū ⁊ hac manerie ꝙ habeat dignitates in angulo qui aſcēdit ante eclypſim dignitates eſſentiales et accidētales. nam ille erit dominus eclypſis.

¶ Quod ſi vnam ſtellam que loco eclypſis: ⁊ anguli dominetur: non inuenerimus duas ſtellas plures in his duobus locis auctoritates vt p̄diximus habentes inueniamus oꝫ: ⁊ tūc p̄ponēdus eſt eclypſis dominus.

¶ Et ſi non inuenienius pl̄ram vnuꝫ qui eclypſis ⁊ anguli ſit dominus cōuenit vt accipiamꝰ ambos pl̄tas habentes magis concordātie cū quolibet duorum locorum ſicut diximus ⁊ eligemus primo dominum eclypſis ⁊ ipſum preponemus.

¶ Quando acciderit ꝙ non ſit ſolus qui dominetur ī ſigno eclypſis ⁊ in ſigno anguli qui aſcendit ante: ⁊ acciderit vt quodlibet horum duorum ſignorum habeat ſuum planetam proprium domniantem in eo per multas dignitates quas in ipſo habeat: conuenit vt accipiamus ſignificationē de ambobus planetis: ⁊ preponemus ſignificationem eius qui dominatur in ſigno eclypſis: et poſtmodum planetam qui dominatur in angulo qui eſt ante eclypſim. et conuenit vt intelligas ꝙ angulus qui eſt ante eclypſim eſt angulus qui habet tranſire per locum eclypſis per motum equinoctij.

¶ At ſi plures ꝙꝫ due ſtelle equas ī his locis duobus auctoritates habuerint illam in diſpoſitione eligemus ⁊ preponemus fortiorem ꝺ qua quod ſit in angulo conuenientius iudicatur vel que ſit fortioris operis aut que magis illiꝰ haiꝫ conueniat

¶ Et ſi pl̄te habentes dignitates in iſtis locis fuerint plures duobus ⁊ quilibet eorum habuerit his duobus locis dignitates equales eligemus primū ⁊ preponemus illuꝫ qui eſt magis circa angulū ⁊ fortior eſt in op̄e ⁊ de illo haiꝫ.

¶ Quando dominabitur in ſigno eclypſis ⁊ in ſigno anguli qui eſt ante ipſum magis vno planeta: conuenit vt eorum eligamus illum qui in angulo fuerit fortiori. ⁊ generaliter dico vt ſemper eligamus eorum illum qui fuerit maioris operis ⁊ virtutis. ⁊ ſi in hoc equales fuerint: accipiemꝰ eorum illum qui fuerit in ſuo haiꝫ: et hoc modo faciemꝰ. aſpiciemus in quolibet eorum: et numerabimus quot dignitates habet de eſſentialibus ⁊ accidentalibus: ⁊ illum quem inueniemus plurium dignitatum aut ī angulo vel ī ſuo haiꝫ: vel maiorem habere virtutem: accipiemus ſignificationē ſi dominabitur in ſigno eclypſis: vel in ſigno anguli qui eſt ante. ⁊ hic eſt finis regule date in ſciendo planetam dominantem. Et nominauit hic ptholemeus ſine ſole ⁊ luna: eo ꝙ planete inclinant opus ſolis ⁊ lune: ⁊ ipſuꝫ deducunt ad operum ſuorum naturam. et p̄pter hoc accipiemus ſemp̄ accidens eclypſis a planetis.

¶ Et cum hoc iterum ſtellarum non erraticaꝝ diſpoſitionem ſic accepiemus.

¶ Et a ſtellis fixis gubernantibus accipiemus ſignificationem ſimiliter cum pl̄tis.

¶ Uult dicere ꝙ adiungamus ſignificationem ſtellarum fixarum etiam que ſunt cum eclypſi ſuper vno circulo vel cum angulo qui eſt ante cum ſignificationibus planetarum: ⁊ ſcdm̄ hoc commiſcebimus totam ſignificationem eclypſis.

¶ Ex ſtellis igitur lucidiſſimis illam que cum loco eclypſis in angulo qui preceſſit eclypſim apparuit primitus obſeruabimus.

¶ Et quod magis accipere nos oꝫ ſunt ſtelle q̄ ſunt in loco eclypſis ⁊ in angulo qui eſt añ eclypſiꝫ exiſtentibus ſtellis lucentibus.

¶ Stelle fixe lucentes ſunt ille que ſunt prime: ſecūde: tertie: quarte: ⁊ quīte magnitudinis. et cum aliqua harum fuerit cū gradu eclypſis ī circl'o orizonte vel in circulo meridiei poſt eclypſim. et hoc eſt in angulo qui eſt añ eclypſim. et ſemper cadit occidentalis ab eclypſi: habebit viꝫ p̄pterea in gubernando angulum anteriorē. et hoc modo erit ſignificatio ſtellarum fixarum cum fuerint cum eclypſi: qꝛ ſemper conuenit vt cōmiſceamus ſignificationem ſtellarum fixarum cum illa planetarum dominantium illas. primo que maioris magnitudinis fuerint accepturi.

¶ Quod ex his que in primo noſtro libro diximꝰ deprehendetur. In quo nouē modis ſocietatum figuraꝝ que ſtellis appꝫ̄t enarrauimus.

¶ Et ſciemus hoc per id quod mōſtrauimꝰ in primo libro cum declarauimus manerіes que in planetis apparēt.

¶ Primus liber ſuus eſt liber almageſti. in eius octauo tractatu monſtrauit per ariſmetricam ⁊ geometriam quomodo ſcite poſſumus participationes figurarum que apparēt planetis: vnam reſpectu alterius: et in reſpectu ſolis ⁊ lune ⁊ in reſpectu eorum ad terram. et tu certe ſcies hoc totum per octauum tractatum.

¶ Nam iterū ſtellam que hora eclypſis cuꝫ angulo aſcendentis vel cum angulo medij celi fuerit cum illo. ſ. iſtorum duorum angulorum q̄ locum eclypſis ſubſequatur obſeruabimꝰ.

¶ Et cum hoc commiſcenius ſignificationem pl'te que erit ſecunda hora eclypſis in angulo aſcendētis vel cum angulo medij celi qualiſcunqȝ ſit co⁊ que inſequatur locum eclypſis.

¶ Uult dicere ꝙ oportet vt adiungamus cum ſignificationibus ipſis que dominantur in loco eclypſis ⁊ in angulo anteriori ſignificatōem planete gubernantis angulū qui ſequitur eclypſim ⁊ ſtellarum que fuerint in angulo iſto. qm̄ iſte angulus ponet ſe in loco eclypſis cum motu firmamenti per quē facit diem ⁊ noctem.

¶ Poſtqȝ aūt deprehendimus ſtellas quas ad cognoſcendas futuri occaſiones taliter obſeruamus forme ſigni ī quo eſt eclypſis obſeruationē ⁊ illius ī quo ſunt ſtelle habētes diſpoſitionē ſubiungemus cū generis ī quo futurū cōtinget nō poſſit haberi notitia niſi per qualitatē iſtorū p̄dictorum locorum proprietates.

¶ Poſtqȝ de ſtellis loqm̄ur a qb⁹ hēmus ſignificationē accipe iſto mō: voluim⁹ hoc ſequi inquirendo q̄ erunt figure ſignorū ī qb⁹ erit eclipſis ⁊ ī quibus erūt ſtelle gubernantes. qȝ genus ī quo cōtinget accidens ſciri pōt vt pliniū ꝫ a proprietatib⁹ horum locorum.

¶ Uult dicere ꝙ habemus inſpicere in figuris locorum in quibus eſt eclypſis: et locorū in quibus ſunt planete gubernatores eclypſis: et gubernatores anguli anterioris et anguli qui poſt venit ipm̄. quia ſubiecta in quibus contingit accidens ſunt ſubiecta concordātia cum figuris ſignorum in quibus ſunt planete dominātes ibi: et ſtelle fixe concordantes cum ſigno eclypſis: tamen ad figuras anguli anterioris vel eius qui poſtea ſequitur: inſpicere non debemus qm̄ ptholo. locutus fuit de figuris ſignorum gubernatorū et de alijs locutus non fuit.

¶ Signorum igitur figure que formātur ī angulo circuli zodiaci ⁊ que ſunt ſ̄ꝫ ſtellas nō erraticas cūꝫ in humane figure ſimilitudīe figurātur id qđ futuꝝ eſſe ſignificatur ī humano genere cōtinget: ⁊ ſi figuram animalis ſilueſtris repreſentant vel ſi quadrupedibus aſſimilantur ī aīalibus eis ſimilibus īueniētur. Qđ ſi formis reptilium animantium aſſimilantur erunt ī ſerpētib⁹ ⁊ in eis ſimilibus. Itē ſi ferarum ſimilitudineꝫ gerunt in feris ſilueſtribus que nocent hominibus illud futurum eueniet: ⁊ ſi domeſticorum aīalium formas repreſentant in domeſticis aīalibus quibus vtuntur homines: ⁊ quibus omni tempore vite ſue iuuantur illud īueniri non dubitatur: ſed vniuſcuiuſqȝ ſpeciei horum animalium formam ideſt in equis ⁊ bobus ac pecudibus ⁊ in his ſimilibus.

¶ Ita ꝙ figure ſignorum que ſunt in zodiaco ſcđm ſtellas fixas que ibi ſunt fuerint ſimiles figuris hominum erit in genere hominum accn̄s ⁊ ſi fuerint ſimiles figuris beſtiarum ſilueſtriū vel quadrupedum accidens erit in beſtijs ſibi ſimilibus. Et ſi fuerint ſimiles reptilibus erit accidens ī colubribus ⁊ ſimilib⁹. Similiter ſi fuerint ſimiles figuris beſtiarum ferarum erit accidens ī beſtijs feris hominibus nocentib⁹. et ſi fuerint ſimiles beſtijs domeſticis erit accidēs ī beſtijs vn̄ ſubiuuāt ſibi hoīes: ⁊ ꝺ quib⁹ ſe adiuuāt ī vita ſua ſ̄m ſpēm quarumlibet beſtiarum vn̄ fuerit in figura ſicut ſunt equi vacce pecudes ⁊ talia.

¶ Id quod dixit ita figure que ſunt in zodiaco: dixit ꝙ pp figuras ſignorum: quoniam earū ſunt que ſūt in figura hominum: ſicut gemini: virgo: libra: ⁊ aquarius. et prima medietas ſagittarij: et eorū que aſſimilantur quadrupedibus ſilueſtribus: ſicut leo: et earum que aſſimilantur domeſticis: ſicut aries: taurus: ⁊ capricornus et vltima medietas ſagittarij. et earum que aſſimilantur reptilibus: ſicut ſcorpio. et earum que aſſimilant̄ piſcibus: ſicut cancer ⁊ piſcis et earum que aſſimilantur volatilibus: ſicut virgo gemini et piſcis. et quelibet harum habet res proprias cum quibus concordat: quoniam aries concordat cum ouibus: taurus cum vaccis ⁊ bobus: leo cum omni ſpecie ferarum. Et vltima medietas ſagittarij cum equis mulis et aſinis. ⁊ capricornus cum capris ⁊ capreolis. ⁊ que ſūt ſ̄m figuras ſtellarum fixarum que ſunt extra zodiacum ſignorum in parte: ſeptentrionis vel meridiei ſignificant quelibet earum figura de rebus que ſunt inter nos illas que ſecum concordant. ſicut figura delfini que ſignificat piſces marinos. ⁊ ſicut nauis que ſignificat omnia nauigia: et omnes res tales nam hac eadem manerie qua eſt ſignificatio ſignorum eſt etiam aliarum figurarum.

¶ Itē id qđ ex figuris aīalium ſilueſtrium verſus partem ſeptentrionalem ponitur ſubitaneas terre mutationes p̄prie ſignificat. Qđ autē verſus partem meridianaꝫ figuratur alterationes aeris nemini timorem inferentes oſ̄dit.

¶ Similiter figure beſtiarum ſilueſtrium que ſunt a parte ſeptētrionis ſignificāt proprie motus terre q̄ ſunt ſine ſuſceptione. Similiter q̄ ſunt a p̄te meridiei ſignificant curſum aeris ſiñ ſuſpectione.

¶ Di motus quos dixit ſunt terremotus ⁊ ruina caſtrorūꝫ ⁊ villarum. curſus aeris ſine ſuſpectione ſunt venti fortes ⁊ multe pluuie ſine tempore.

¶ Nā cū loca ſtellarū q̄ dn̄ando diſponitur ī figuris alas hn̄tib⁹: fuerint vt ī ꝟgine ⁊ ſagittario: ⁊ gallina ac vulture volāte ⁊ ī his ſilib⁹ illud futuꝝ ī volātib⁹ cōtīgere manifeſtū ē: ⁊ maxime ī volātib⁹ q̄ ab hoīb⁹ comeduntur.

¶ Qȝ ſi pl'taꝝ loca qui dn̄ant̄ ī gubernamēto fuerint cū figuris volatiliū: ſicut ē ꝟgo vel aquarius aut gallina ſeu vultur volans vel alie tales figure: accidēs erit ī auib⁹ illis maxie q comedibiles ſunt hominibus.

¶ Uirgo ⁊ aquarius: ⁊ ſi formam habent humanam: alas habent: et propter hoc ſignificant aues: quas homines comedunt: et gallina habet figuram aliarum gallinaruꝫ que inter homines nutriuntur. figura vulturis eſt figura aſturium falconum ⁊ auium fugantium per ſe alias aues comeſtibiles. ⁊ propter hoc conueni ꝙ ſignificent aues comeſtibiles.

Oz ſi fuerit in figuris aialiũ natabiliũ i piſcibus ⁊ i oib⁹ aialib⁹ aq̃ticis illud accidet. Nã ſi i figuris aialia maris repſẽtãtib⁹ fuerit vt i canro ac capricorno atq; delphino illud erit futurꝫ i aialib⁹ marinis ⁊ i nauib⁹ equoris. At ſi in figuris aialiũ fluuialiũ fuerit vt i aq̃rio ⁊ piſcib⁹ i aialib⁹ fluminum ⁊ fontium apparebit.

Et ſi fuerit i figuris aialium natãtiũ erit accidẽs i piſcibus et oib⁹ alijs aialibus que ſunt i riuis. Et ſi fuerit in figuris animalium maris ſicut cãcer et capricornus ⁊ delfinus erit accñs i aialib⁹ maris ⁊ ſuis nauigijs. Et ſi fuerit i figura animaliũ riuorꝫ ſicut aquarius ⁊ piſcis erit accidẽs in animalibus riuorꝫ ⁊ ſuorꝫ fõtiũ.

Si fuerint ſignificatores in figura animaliũ natantium erit accidens in piſcibus ⁊ in oib⁹ alijs rebus euntibus per aquam. ⁊ ſi fuerint ipſe figure de aialibus maris: erit accidens in aialibus maris ⁊ ſuis nauigijs. Et ſi fuerit ipe figure de aialibus riuorũ ⁊ fontium erit accidens in aialib⁹ riuorum ⁊ fontiũ: ⁊ in aialibus riuorum cãcer ⁊ capricornus ſunt ſignificatões maris: q: figura cancri ẽ in mari. ⁊ capricorn⁹ eſt ſignificator maioꝛis partis maris a parte meridiei. q: figura aquarij ꝯcordat cũ aquis currẽtibus ſignificat riuos. ſimil'r. z. piſces. has. n. figuras ſcire poteris ⁊ cuiuſmodi virtutẽ habent in prima parte hui⁹ libri: maxĩe in o° capitulo: vbi loqũr de cõplexionib⁹ ſtellarũ fixarum. Et ſcies loca figurarũ in. 7. ⁊. 8. almageſti: ⁊ in alijs libris harum figurarũ quos ſapientes fecerũt.

Et ſi in figura nauis fuerit in vtroq; genere videbitur.

Et ſi fuerit i figuris nauis erit aſcendẽs i ambobus generibus.

Eo q figura nauis eſt in mari ⁊ in riuo: conuenit q res ſignificet que ſũt in ambobus. et ſi fuerint ſignificatores in ea: erit accidens in rebus que ſũt in mari ⁊ in riuis: et p hãc viam ſcies ſignificationes aliarũ figurarũ.

Sil'r ſi fuerit i aliquo ſignorum ſolſtitialium vel equinoctialium: erit ſignificatio generaliter in rebus aeris ⁊ in temporibus vnicuiq; carũ conuenientibus.

Sil'r ſi fuerit in duobus ſignis ſolſtitialib⁹ ⁊ i duobus eq̃noctialib⁹ erit ſignificatio ſua gñal'r in ſtatibus aeris ⁊ in ꝓprijs tꝑib⁹ q̃ hꝫ q̃libet eorum ſignorum.

Diximus multotiẽs q ptholo. dat nobis ſolũmodo regulas generales. nam quãdo perfecit loqui de regulis figurarum. locutus eſt de figuris ſtatuũ ſignorũ tam bene eſſentialiũ ſicut accidentalium: dicẽs q duo ſigna ſolſtitialia et duo equinoctialia ſi fuerit ſignificatores in aliquo eorum demõſtrant q accidẽs erit in ſtatibus aeris: ſicut de calore aut vẽtis vel alijs talibus rebus vel aliquis: et erit in ꝓprijs tẽporibus ſignorum ſignificatorũ. ſi fuerit aries erit in vere. ⁊ ſi in cancro in eſtate. ⁊ ſi in libra in autũno. ⁊ ſi in capricorno in hyeme.

Earum autem ſignificatiões ꝓp'e i his q̃ ex terra naſcuntur apparebũt.

Tamen propria ſignificatio erit in reb⁹ que naſcuntur in terra.

Significatões quando fuerint in aliquo horũ quatuor ſignorum: q̃uis demonſtrent q accidens erit in mutatiõibus aeris: ⁊ in temporibus: demonſtrant etiam proprie in rebus que naſcuntur de terra.

Nam cũ fuerit in ſigno equinoctiali vernali i fructibus arborum cum oriri ceperint earũ ſignificatiões inueniẽtur vt in vineis ac ficulneis ⁊ i eis contẽperaneis. Oz ſi fuerit in ſigno eſtiuali ſolſtitiali i fructibus cum colligunt ⁊ reſeruantur futura contingere ſignificabũt preter q i egypti regionib⁹ in augmẽto nili ꝓp'e ſignificationes oſtẽdẽtur. Si aũt fuerit in ſigno eq̃noctiali autũnali: erũt ſignificatiões i ſeminib⁹ cũ ſeminãtur ac in herbis ⁊ i his ſimilibus. Sed ſi fuerint in ſigno ſolſtitiali hyemali in oleribus ⁊ i hoc q̃d ex volucribus ⁊ piſcib⁹ apparet eorꝫ ſignificationes euenient.

Ita q qñ fuerit i ſigno eq̃noctij vernalis ſignificatio ſua erit i fructib⁹ arborũ q cito creſcũt ſicut in nucibus ficub⁹ et alijs qui tꝑib⁹ iſtis naſcũtur ⁊ ſi fuerit i ſigno ſolſticij eſtiualis demõſtrãt accidẽtia q̃ erũt i fructibus q ſũt colligẽdi ⁊ gubernãdi ⁊ i terra egypti erit ſignificatio ſua ꝓp'e i augmẽto nili. et ſi fuerit i ſigno eq̃noctij autũnal' erit ſignificatio ſua i rebus que ſeminãtur i herbis ⁊ talibus: Et ſi fuerit i ſigno ſolſticij hyemal' erit ſignificatio ſua ꝓp'e i oleribus ⁊ eo q̃d apparet de nã auiũ ⁊ piſciũ.

Ratio ꝓpter quam q̃libet horũ ſignorꝫ hꝫ ſuũ ꝓpꝛiũ accidens quando ſignificatores fuerint in eo: eſt eo q ẽ principium temporis ⁊ virtus principij remanet ſemper in eo quod poſt venit. ⁊ ꝓpter hoc mutantur res omnes que generantur in quolibet tẽpore: ſm q principium eius ſignificat ⁊ hac ratione dixit ptholemeus hoc dictũ. id tamen q̃d dixit: q quãdo fuerint ſignificatores in ſolſtitio eſtiuali demonſtrat augmentũ in nilo i terra egypti maiori gloſa gloſa indiget. Nilus enĩ fit de fontibus ⁊ pluuijs que ſunt in parte meridiei circa montem qui dictus eſt len. ⁊ natura ẽ pluuiarum creſcere multũ in parte vbi vincit humiditas ſicut in fine hyemis. Et manifeſtum eſt q quando ſol veniet ad partem ſeptẽtrionis: infrigidabitur pars ſeptentrionalis: ⁊ creſcunt in eo pluuie ⁊ niues. ⁊ ꝓpter hoc quando ſignificatões fuerint in ſolſtitio eſtiuali ⁊ monſtrauerit humiditatem iungũtur cũ alia humiditate p'ia: ⁊ fit humor multum in parte meridionali: et per vim habet recẽtia nili creſcere. et ſi monſtrauerint ſignificatões ſiccitatẽ erit contrarium. Similiter ſi fuerit in parte meridionali res ſignificans ſiccitatem in ea demõſtrabit q recẽtia nili erit pauca multũ. et ꝓpter hoc cõuenit q magis ꝓpꝛia ſignificatio nili ſit ſigni ſolſtitij eſtiualis: et ſequitur ipꝫ ſignũ eq̃noctij vernalis. et ſi hec duo in humiditate concordauerit erit nili recentia magna valde. et ſi fuerint diuerſarũ manerierũ erit diuerſa ſm illõ: q̃uis res iſte veritatẽ non habeant niſi ſignificatores monſtrauerint humiditatẽ quando fuerint in cancro. per hoc enim ſcire ſtatũ nili poſſum⁹ ⁊ oĩum aliorꝫ riuorꝫ venientium a parte meridie ad ſeptentrionem. de riuis tamẽ veniẽtibus a parte ſeptẽtrionis ſciri poteſt a ſignificatoribus quãdo fuerit i ſolſtitio hyemali. et in ſigno libre de cõuerſo ſm q eſt in nilo.

¶ Item cum fuerit in aliquo signorum equinoctialium in eccleſijs et in domibus ad honorem dei conſtitutis futura cōtingere ſignificabunt.

¶ Similiter quando fuerint in duobus ſignis equinoctialibus demonſtrant ea que accident in ſanctuarijs: in ſeruitijs dei.

¶ Hec eſt alia proprietas quā habēt duo ſigna equinoctialia ita quod quando ſignificatōes fuerit i eis: demonſtrabunt quod accns erit i aere ſibi ptinente: et plātatura terre: et in rebus pertinentibus ad ſanctuaria: et ad ſeruitiū dei: ſicut ſūt eccleſie xpianorū: moſchete ſaracenorum et ſynagoge: et alia loca talia: et id quod ptinet ad ſeruitiū dei eſt: ſicut leges. quia duo ſigna equinoctij poſtquam vnū vnale ē principiū augmēti diei: et aliud autūnale principium augmēti noctis: cōuenit vt cōcordet cū legibus. quoniam leges ſūt principiū coniūctionis hominū. Et poſtquam leges ſunt concordate cum iſtis duobus ſignis: conuenit quod ſignificatio mutationis que i eis accidit ſit horū duorū ſignorum quādo ſignificatōres fuerint in eis.

¶ Si vero fuerit in aliquo ſignorum ſolſtitialium: mutationes morum in ipſa regione manentium indicabunt.

¶ Sed ſi fuerit i duobus ſignis ſolſtitiorum demonſtrabit mutatōes que accidēt i moribus ciuium.

¶ Hec proprietas accidit duobus ſignis ſolſtitialibus: eo quod minuunt de eo quod facit equinoctium: quia vnum eorū eſt calidū multū: et aliud multum frigidum. et propter hoc conuenit cum eis mutatio morum.

¶ Qui ſi fuerit in ſignis fixis in fundamentis et in edificijs: futura cōtīgere demōſtrabūt.

¶ Et ſi fuerint in ſignis fixis ſignificāt accidentia cōtigentia in zimētis frogis.

¶ Ratio propter quā ſigna fixa ſignificāt frogas et zimēta ē propter concordātiā quā hūt cū eis in ſtabilitate: et multotiēs. Dico enim quod regula generalis i rebus ptinētibus ad quēlibet planetā: et ad quodlibet ſignū. et quod habet ſignificationē propter cōcordātiā quā habet ſecum i aliqua manerie cōcordantie. vbi gratia: ferrū: eo quod ē multū ſiccū: cōuenit eē de natura martis: et enſis quia iterficit et ē ferrū cōcordat cū marte per duas ptes. vna quia eſt ferralia. ſcda quia iterficit. Et poſtquam res eſt ita nālis ē: quod ſigna fixa quando ſignificatores ſunt i eis habēt mōſtrare quod accns erit i froges et in zimētis. froge ſunt ſicut edificatio villarū et caſtrorū et domorū. et zimēta ſunt radices oium rerū iſtarū. quia radix cuiuſlibet ē zimētū ſuper quo ſtat.

¶ Et ſi fuerit i ſignis cōibus i hoibus et regibus euenire futura deſignabunt.

¶ Et ſi fuerit i ſignis fixis duorum corporum monſtrabūt ea que accidūt i hoibus et i regibus.

¶ Ratio propter quā cōcordāt ſigna duorum corporum cum hominibus et regibus: eſt eo quod ſūt cōmediana hūtia participationē cū ſigno fixo et cū mobili: et ſit nā in eis compoſita de nā amborū ſignorū que ſūt circa ipm: et ita ſūt hoies: quia eorum ſuba habet participatiōem cū oibus alijs ſubſtātijs. Et propter hoc dixerūt ſapiētes antiqui quod homo ē minor mundus. tamē quia reges habēt oia gubernare. cōuenit vt hēant participationē cum ſignis duarū naturarū duabus rōnibus. vna quia ſūt huane nature que ē oibus rebus compoſita. alia propter regimen quod habet gubernare res omnes.

¶ Similiter et cū fuerit hora eclypſis i locis proprie verſus orientem conſtitutis: in fructibus et in his quorum āni ſūt iuuētutis ac i fūdamētis euenire futura deſignabunt.

¶ Similiter ſi fuerint i locis que ſunt a parte orietis hora eclypſis demōſtrant quod accns erit i arboribus et in etate iuuētutis et in zimentis.

¶ Arbores concordāt cū ſignificatoribus qui erūt i oriente: quia pars orietalis ē nobilior et maioris vtutis illa occidentis. ſimiliter ē principium aſcēſionis ſtellarū oium. et propter hoc hūt oēs res ſue vi ſicut pueritia et arbores accordate cū hac orientali parte. ſimiliter concordāt ſecū oia principia ſicut zimēta et talia.

¶ Si aūt in celi medio fuerit quod eſt ſuper terram i eccleſijs ac potentibus: et in his quorum āni ſunt medij ſignificationes apparebunt.

¶ Et ſi in medio celi fuerint ſuper terram demonſtrat quod accns erit in ſanctuarijs et regibus: et in etate medianorum.

¶ Signa et ſtelle que ſunt in medio celi ſuper terrā: magnā habēt nobilitatē et virtutē et dominium. et propter hoc cōcordāt ſecū ea que talia ſunt: ſicut ſanctuaria que habent ſuper homines poſſe magnū: et reges et illi de mediana etate qui hūt vim: ſapiam: et experiētiā: et trāſiuerūt ac viderūt res multas: quoniam vis eorū eſt circa vi adoleſcētiū puerorū et trāſiuerunt per pſa quam ipſi et ſua corpora ſuique ſenſus ſūt ſaniora illis ſenū. et propter hoc cōuenit quod ſignificatores cū ſint a parte decime domus demonſtrent ſāctuaria: reges: et illos medietatis.

¶ Qui ſi in occidente fuerit i moribus ac morum variationibus: et in his quorum anni ſunt ſenectutis: necnō et i mortuis ſignificata perigēt.

¶ Et ſi fuerint in occidente demonſtrant quod accidens eſt in mutatione legum et in etate ſenum et in mortuis.

¶ Quia pars occidētalis ſignificat debilitatē et finē lucis et rerum oium: demōſtrat quod accidēs erit in fine rerū et earū mutatōe de vno in aliud. Ptholomeus autem dedit nobis per has ſimilitudines oēs regulas quibus ſcire poſſumus ſubiectum accidēs recepturum. nā docuit nos ea que ptinent ad ſigna tā bene ex proprietatibus accidētalibus ſicut eēntialibus: quia cū ſigna ſūt i aliqua harū partium quas dixit: habēt proprietatē accidentalē. et quod ſint fixa vel mobilia aut duorum nārum ē ſua proprietas eēntialis et cōuenit vt incedas hac via quā dedit tibi.

Scientia quidem quantitatis partis in qua futura ſubiecti generis apparebunt ex quantitate tenebrarum eclypſis et ex proportione ſtellarum que futuri ſunt occaſiones ad locum eclypſis deprehendetur.

¶ Quantitatē vero partis in qua continget accidēs illius generis ſubiecti itelligimus a quātitate obſcuritatis eclypſis: et a comparatiōe planetarū ſignificantium accidens ad locū eclypſis.

¶ Ipſe dat nobis regulas per hoc dictū: quibus ſciamus quantitatem accidētis quod recipiet illud ſubiectum: ſicut ante dedit regulas quibus ſciamus quod erit ſubiectum illud recipiēs. Et dicit quod duabus maneriebus poſſumus ſcire partes: vna quantitate obſcuritatis eclypſis. quia ſi illud lumiare totū coopertum fuerit ab eclypſi. demonſtrat quod accidēs recipiet totū genus. et ſi corporis lūinaris fuerit medietas obſcura: demōſtrat quod medietas ſubiecti generis recipiet accidens. et in oibus alijs partibus itelligas iſto modo. Alia maneries eſt concepta a cōparatione locorum planetarum dominātiū ad locū eclypſis: quia ſi fuerit virtutis magne demonſtrat quod accns erit i maiori parte illius gnis et ſi debiles i minori quod nobis aperiet Ptholomeus. per id quod dicet.

¶ Nã ſi fuerit in figuris veſpertinis in eclypſi ſolari aut ĩ matutinalib⁹: ĩ eclypſi lunari in minori parte illius generis futura cõtingẽt: cũq3 per diametrũ ĩ oppõne fuerit ipſius generis dimidium futurũ illd amplexabit. Si ãt ĩ ſolari eclypſi fuerint in figuris matutinalibus: in lunari vero in veſpertinis futura in maiori parte contingere ſignificabunt.

¶ Jta q ſi fuerint in figuris veſptinis in eclypſibus ſolis: aut ĩ matutinalib⁹ in eclypſibus lune: accidẽs erit ĩ minori parte ipſi⁹ generis. ⁊ ſi oppoſiti fuerit ſup dyametro: erit accidens in medietate generis: ⁊ ſi fuerint in figuris matutinalibus in eclypſibus ſolis: vel in figuris veſpertinis in eclypſibus lune: erit accidens in maiori parte generis.

¶ Uult dicere q ſignificatores quãdo fuerint veſptini in cõparatõe eclypſis ſolis: vel matutinales ĩ cõparatõe eclypſis lune ſunt debiles. et ppter hoc erit virtus eorũ ĩ min⁹ medietate generis. Et ſi ĩ oppoſito eclypſis fuerit erit accidẽs ĩ medietate. ⁊ ſi in figuris matutinalib⁹ ĩ cõpatõe eclypſis ſolis: aut veſpertinis in comparatõe eclypſis lune: erũt fortes ⁊ magne v̓tutis: et monſtrabũt q accidẽs erit ĩ magis medietate ſubiecti generis. Per hoc eniz dictũ dedit nobis regulã q cũ fuerint debiles erũt in minus medietate. et cũ fortes in plus. et ſi inter fortitudinẽ et debilitatez fuerint mediani: ita q ſint in oppoſito demonſtrãt medietatẽ. Et manifeſtũ eſt q q̃to magis creuerit virtus ſua tãtomagis creſcet in ipſo genere. et quanto debiliores fuerit tãto minus erit in ipſo genere. et eſt ſilr̄ manifeſtũ q quando fuerint in oppoſito medietatem demonſtrant: et quando in trino tertiaz. et quando in quarto quartaz: et quando in ſextili ſextam.

¶ Jn qualitatib⁹ futuroꝝ. Capi. VIII.

Quarta quidez ſpecies pnoſtice futurorũ qualitates ingrit. i. vtrum ea bona ſint an boni cõtraria: aut q̃ ſpecies ex iſtorũ duoruz ſpeciebus cõtingat: ineſtigare pponit. hec ãt ex naturis ſtellarũ almudbebir reginarum que futuroruz ſũt occaſiões: ⁊ ex commixtionibus vnius eorum ad alterã ⁊ ad loca in quibus fuerit deprehendatur.

¶ Quarta maneries pnoſticatõis eſt que res accidet ſi erit bona: vel contrariuz: ⁊ q̃ maneries horum duorum erit. Et hoc ſciri poteſt a natura planetarum gubernatorũ dominantiũ q accidens faciunt: ⁊ eorum cõmixtione vni⁹ cũ alio: ⁊ a locis quib⁹ ſunt.

¶ Ptholemeus dat nobis ĩ hoc capi. regulas qbus ſciam⁹ accidens ſi erit bonũ: ſicut abundãtia victualiũ: tẽperies aeris q̃ erunt corpora ſaniora: aut ſi malũ erit: ſicut guerre: prelia: fames: et minutio victualiũ: quorum duorũ poteſt vtrũq3 ſciri a tribus partib⁹. vna a nã gubernãtiũ. alia ex cõmixtione virtutis dominãtis cũ virtute alteri⁹ planete: et a ſitu loci zodiaci in quo ſunt.

¶ Jdeſt ſol ⁊ luna precipiunt ⁊ aliȷ̃s ſtellis dominantur. Quapropter totius operis ⁊ ſtellaruz diſpõnis: fortitudinũq3 ſtellaꝝ almudbebir ⁊ earum debilitationũ ſũt occaſiões.

¶ Quia ſol ⁊ luna ſũt dñi alioꝝ planetaꝝ ĩ eo q ipſi ambo ſũt cã oium operũ ⁊ gubernationis: ⁊ cã virtutis planetarum dominantium vel debilitatis eorum.

¶ Jn hoc dicto vult exprimere rõnem qua due eclypſes faciunt accidentia grãdia. et opus accidẽtis ẽ a. 5. planetis ſine ſole et luna. Et q planete ſũt fortiores et debiliores pp cõparationẽ quã habent ad duo lũinaria. Et dicit ita q ſol et luna ſunt qui oẽm rez faciũt nãlem. et qñ cõmiſcẽt virtutes eorũ: et fit de ambobus vna v̓tus vnuſq3 ſpũs q ambo operentur in vno: et cõmiſcebit ſibi aliqua alia v̓tus aliorum planetarũ inclinat ad virtutẽ ipſorũ planetarũ: et reducitur op⁹ duorũ lũinariũ in concordantia virtutis illoꝝ planetarũ. et hec virtus eſt que ĩclinat virtutem duorũ luminariũ. et propter hoc poſſunt ſciri accidẽtia a. 5. planetis erraticis. q2 opa ſtellarũ fixarum opa erraticorũ ſequũt.

¶ Obuiatio vero cõmixtionis ſtellaꝝ almudhebir adinuicem futurorum accidentium qualitates ſignificat.

¶ Tamen reſpiciendũ eſt in commixtione planetarum gubernantium vnius cuz alio: q2 hoc ſignificat accñia que habent contingere.

¶ Quãdo inſpiciem⁹ in cõmixtiõe planetarũ gubernãtiuz vnius cum alio hora eclypſis ſciemus q̃ accidẽtia contingent: et conuenit vt inſpiciamus ad primã virtutẽ et ad illam que vincit. et q eã pponamus. ⁊ q aliã v̓tutẽ ſequẽtẽ in dominio ⁊ virtute poſtea ordinem⁹: qm̄ accidẽtia eclypſium ſũt diuerſa per regiones et per loca. et poſtq̃ diuerſa ſunt: ſimiliter diuerſi ſunt planete dominantes in qualibet regiõe ſicut ante diximus. et ppter hoc conuenit: vt q vincit in vna regione ſit ab eo diuerſus: qui vincit in alia. Et ppter hoc expedit vt nobis demõſtrent opa cuiuſlibet planete per ſe quãdo ipſe ſolus fuerit gubernator: vel ſi in cõmixtione vincit virtus ſua.

¶ Nos autẽ vniuſcuiuſq3 ſtellaꝝ erraticarum pprietates operis incipiemus enarrare: ſed vt noſtra pfectior ſit narratio: quoddaz generale premittendum fore putamus. ⁊ eſt: q cum aliquibus ex q̃nq3 ſtellis erraticis complexiones generaliter oſtendemus: ſcire debem⁹ q ipſius opus eiuſdem nature aſſimilabitur: ſiue ſit ipſa ſtella pnominate qualitatis in ſemetipſa vel nõ pnominate: ob hoc q ſunt q̃dam ſtellaruz nõ erraticarum: ⁊ q̃dam ex locis circuli ſignoꝝ: quarum cõplexiões ipſius ſtelle cõplexionib⁹ aſſimilantur. at ſi fieri poſſet: q ſic nominib⁹ ſtelle carerẽt eaꝝ naturas ⁊ q̃litates oñderemus.

¶ Nos aũt incipiemus declarare pprietatẽ operis cuiuſq3 q̃nq3 planetaꝝ erraticoꝝ: ⁊ vnuz generale dictũ: vt breuius verbũ ſic preponem⁹. Dicimus eni q qñ noiabimus cõplexionẽ alic⁹ q̃nq3 planetarũ: ꝯuenit te ſcire q op⁹ ſuum ẽ cõcordãs ſue nature: ſiue ſit ipſe planeta noiatus in ſuo ſtatu ĩ ſe ſiue ĩ rõne q aliqua ſtellaꝝ fixarũ

ſibi aſſimilet̄. vel q̄ aſſimilat̄ alicui loco zodiaci ſignoꝝ ſic poterim⁹ noiare nās ⁊ ſtatus ſuos ſi ſtelle nomen aliquod non haberent.

¶ Uult dicere ꝙ opa planetarū erraticoꝝ ſūt ea q̄ cū ſua nā ↄcordāt cuilibet eoꝝ: ſcḋm ꝙ dictū ē i .4. capi. prime partis. Et opa cuiuſlibꝫ ſtellaꝝ fixarū ſūt opa planetarū erraticoꝝ q̄ ſūt de cōplexiōe ſua. Et ꝙ opa cuiuſlibꝫ gra. zodiaci ſignorū ſūt opa dn̄i illi⁹ loci. et opa ſtellaꝝ fixarū q̄ ſūt in illo termino. Et manifeſtū ē ꝙ qn̄ dicem⁹ opa cuiuſlꝫ planetarum erraticoꝝ per ſe erit ſicut dicerem⁹ oīa opa ſtellarū fixarū ⁊ oium graduū zodiaci ſignorū. Et cū tāto q̄tuꝫ hoc ē dedit nobis qcqd expedit ī ſciendo opa corpoꝝ celeſtium. et poterim⁹ ſcire op⁹ cuiuſlibet eaꝝ qn̄ ſciem⁹ i quo loco ē: ſiue ſciam⁹ vel neſciam⁹ nomē ſuū. qꝛ poſtq̄ ſciuerimus opa ꝑtinētia ad qḋlibꝫ eoꝝ: nō ē neceſꝫ ſcire noīa.

¶ Et qꝛ nos ēt cū eaꝝ ↄmixtiones obſeruabim⁹ nō ſolū ſtellaꝝ erraticaꝝ adinuicē cōmixtiones obſeruare debemus: ſed etiā eaꝝ nāꝝ cōmixtiones cū ſtellis nō erraticis ⁊ cum locis circuli ſignoꝝ: ſcḋꝫ hoc qḋ ex eaꝝ ſimilitudinibus cum ſtellis non erraticis explanauimus.

¶ Cū aūt iſpiciem⁹ ī cōmixtionib⁹ nō ↄuenit ſolū iſpicere ī cōplexionib⁹ erraticoꝝ vni⁹ cū alio. ſꝫ aliud ↄuenit vt iſpiciam⁹ in cōmixtione qua cōmiſcet̄ cū ſtellis fixis ⁊ ī locis zodiaci ſignoꝝ ſicut mōſtrauim⁹ ꝑ ↄiūctiones q̄s hūt cū pl'is.

¶ Quādo iſpiciem⁹ ī cōmixtiōe virtutū planetarū dominātiuꝫ: ↄuenit nos cōmiſcere ſecū v̓tutes planetaꝝ cuꝫ qb⁹ ſe aſpiciūt. ⁊ virtutes ſtellarū fixarū q̄ cū eis ſūt: ⁊ v̓tutes graduū ſignorū i qbus ſūt: ⁊ v̓tutes domoꝝ ī qb⁹ ſūt: ⁊ ſemꝑ aſpiciem⁹ i eo qḋ adiūgit̄ d̓ cōmixtiōe haꝝ reꝝ: donec ſciamus quā ſignificationē hēbit. nā accidit ꝑ cōmiſtionē diuerſarū v̓tutū quas dixim⁹ cōmixtio vna ꝑ ſe. ⁊ cū ſciem⁹ illā cōmiſtionē: ſcire poterim⁹ ꝙ accidens cōtiget. ⁊ cōuenit te ſcire ꝙ ars tota iacet i ſciēdo formas ↄmiſtiōis vn̄ opa veniunt. ⁊ hoc ſcire graue ē mltū: qm̄ expedit ibi magna acuitas ītellect⁹. magna virtus ingenij. magnus vſus. ⁊ ſcire naturas ſimplices qualꝫ ꝑ ſe. d̓ mō qḋ hōmet ſuo igenio ſcire valeat ſitatē. Et q̄lis hec ſit via ꝑ his ſciēdis ſciem⁹ primo nām planetarū vicente: ⁊ minuem⁹ ide q̄tū ē de nā ſtelle fixe q̄ ↄ̄riū ſignificat: aut ſi cōcordat ſecū addem⁹. Et ita debēs facere i re q̄ cōpoſita ē mltis naturis. Nā addemus ꝑ vnā ⁊ ꝑ aliā minuem⁹. ⁊ inſpiciem⁹ poſtea quid ē illḋ qḋ remanet: ⁊ iudicabim⁹ ꝑ illḋ. ⁊ hoc mō ſciem⁹ ea q̄ accidēt per virtutes corporum celeſtium.

¶ Saturn⁹ itaq̄ cū ſolus fuerit diſpōis dn̄s: ꝓp̄e gn̄alr erit occaſio d̓ſtructōis ex frigore ↄtigētis.

¶ Quia ſi ſaturn⁹ fuerit dn̄s gubernatōis ſolus gn̄alr eā erit dānū qḋ accidet ꝓpter frigus.

¶ Nā ſaturni ē frig⁹ magnū valde qḋ de tēperamēto exiuit. et ꝓpter hoc ſūt opa ſua: ⁊ omnis rei cōcordātis cū ſua natura damnatio que venit ꝓpter magnū frigus.

¶ Opus aūt ei⁹ ꝑticulare ē. ꝙ cū in hoib⁹ futura ↄtingēt lōgas gn̄abit ifirmitates: ⁊ ptiſin ac nocumēta q̄ ꝓueniunt ex humoribus ⁊ ex humoꝝ collectiōibus: febres q̄rtanas: fugas: ſtupores: anxietates: triſtitias: timores: ⁊ mortē: Maxime aūt in his q̄ iā in annos igreſſi ſunt.

¶ Et ꝑticulare ſuū opus ꝓpriū ſi accn̄s fuerit in hoib⁹ erit aduēt⁹ ifirmitatū longaꝝ ⁊ ptiſicoꝝ ⁊ defect⁹ nature ⁊ ipedimēta ꝑꝑ curſus humoꝝ q̄rtane: paliſis: anxietates dolores: met⁹: ⁊ mortalitates in illis maxime q̄ itrauerūt in dies.

¶ Ipſe dixit nobis ꝑmo op⁹ generale ſaturni. et dixit ꝙ dānū eēt ꝓpter magnū frigus. poſtea diuiſit nobis hāc ſūmā dicēs ꝙ ſi dānū fuerit i hoib⁹: erit ita ⁊ ita. et ſi i beſtijs erit ita. ⁊ ſi i aere erit ita ⁊ totalr̄: ⁊ ſignificabit ꝓprie ꝑ ſe rē vnā i quolibet ſubiecto ſꝫ accidēs qḋ ſibi ↄueniat ⁊ poſſit recipe. et ita fecit in quolibꝫ planetaꝝ. qꝛ primo dedit nob̄ ſuū gn̄āle opus. Poſtmodū diuiſit ſcḋm ꝙ cōcordat cū aliq̄ materia. Hec. n. gloſa ē gn̄alis ⁊ ꝑticipalis oib⁹ planetis ⁊ ſtellis fixis: ⁊ oib⁹ partib⁹ zodiaci ſignorū: ſicut demōſtrauim⁹ Tn̄ in hoc loco volum⁹ v̓ba ptholo. gloſare: dicētes ꝙ demōſtratum ē ī arte phyce ꝙ egritudies lōge ſūt ꝑꝑ frigiditatē ⁊ ſiccitatē: ⁊ ꝓpter hūmores melācolie ⁊ flegmatis. Et ptiſica de q̄ dixit ē plaga pulmōis. Et defectio ē ſicut dyabetes: fluxus. ⁊ fames canina. Et ꝙ dixi ipedimenta curſus hūoꝝ eſt reumaticū frigidū. Et quartane fiūt ꝓpter melācoliā qn̄ putreſcit. ⁊ hec oia ↄtingunt ꝓpter res frigidas. Et qꝛ mēbra radicalia infrigidant̄: ⁊ ifirmitas dyabetes q̄q̄ ſit ꝓpter calefactionē ifrigidantur mēbra radicalia ꝑꝑ elōgationē ifirmitatis ⁊ ꝓpter magnā defectionē. H̄ eni accidet ꝓpter nām ſaturni d̓ cortis: d̓ dolore ac morte. Qꝛ manifeſtū ē ꝙ qn̄ melācolia ſupat ī corꝑe hois ꝑ fortia habēt ſibi tales ifirmitates ↄtigere q̄les iſte. et ſic v̓t⁹ melācolie facit talia q̄lia hec ſūt i hūano corꝑe cuꝫ ibi ſupabundat: ſicut virtus ſaturni cum ifrigidat facit talia ī mundo. Et poſtq̄ facit turdas: facit cariſtias ⁊ victualiū minutionē: obſidiōes villaꝝ et exercit⁹. Et poſtq̄ nāe ſue ē facere fugere ⁊ expaueſcere: facit extirpatōes ⁊ deuictōes arācadas: ⁊ deſbaratās ⁊ talia. Silr̄ qꝛ etas ē vltia nāe frigide ↄuenit ꝙ hec ꝑ maiori ꝑte ↄtigāt i hoib⁹ q̄ vltie ſūt etatis. qm̄ illo tꝑe ſūt cōcordati cū talib⁹ v̓tutib⁹: q̄les ſūt iſte ⁊ h̄ ↄcordātia q̄ ꝑtinēt ad naturam ſaturni. ⁊ tu ſcḋm hec conſiderabis oia alia cōcordātia cum eodem.

¶ Sed cū in aīalibus qb⁹ hoīes iuuāt̄ vtunt̄. futura ↄtigerit: erit ipedimentū ex eoꝝ paucitate: ⁊ in his q̄ tūc inueniūtur: egritudines: ⁊ corpoꝝ d̓trimēta ↄtigēt. In hoib⁹ ēt q̄ eis vtūt̄ ifirmitates i ifirmitatib⁹ illoꝝ ↄſiles aduenient ⁊ morient̄.

¶ Et ſi fuerit i beſtijs qb⁹ ꝓficiūt ſibi hoīes erit dānū i eis ſicut vtpluimū mimat̄. ⁊ q̄ ibi fuerit recipiēt i corꝑib⁹ ſuis ꝑꝑ dānū ifirmitates que ſibi cōtingēt. ⁊ hac rōne accidēt hoibus ſeruiētibus ſibi de illis tales ifirmitates qb⁹ ꝑdētur.

¶ Beſtie qbus iuuāt ſe hoīes: ſūt beſtie ꝓ eqtādo: vt aſini cameli boues: vacce: et talia. ⁊ qn̄ v̓t⁹ ſaturni vicit ī reb⁹ h⁹ mūdi: facit i harū beſtiarū corporib⁹ dē dānum veniēs ꝑꝑ frigiditatē ⁊ hūmorē melācolicū: ⁊ ꝓpter ſiccitatē ⁊ curſū hūoꝝ. ⁊ ꝓpter hoc tales beſtie morientur. ⁊ minuentur. et ſoluentur de ſuis corporibus fumoſitates ⁊ mali hūores: quare ſimile continget malū hoibus ſuſtinētib⁹ ſibi ꝑ ipſis.

¶ Si aūt i aeris q̄litatib⁹ acciderit: erit frig⁹ maximū cū glacie ⁊ nebulis: eruntq̄ i aere detrimēta: q̄litateſq̄ mortifere, iſpiſſabit̄ nubib⁹ ⁊ obſcurabitur niues ac vētoꝝ flatus iconuenietes ⁊ deſtructores erunt. ex quibus q̄plures beſtie que nocebūt hominibus procreabuntur.

¶ Et ſi fuerit i ſtatu aeris ↄtigēt frigora magna

in eoꝝ ⁊ magne gelate ac nubes. ⁊ ꝑ talē ſtatū ſi accidet in hoīb⁹ mortalitas. ⁊ corruptio aeris: ⁊ nubes ſpiſſe lubritura grandines ⁊ magne niues male ac dānoſe generabūtur reptilie multe humane nature nocentes.

¶ Manifeſtū ē ꝙ qñ nā ſaturni vincit ī aere multū ⁊ fortiter infrigidabit illū ⁊ cōiūgent̄ ei omnis ꝑtes ſue: ⁊ nihil reſoluit̄ de fumoſitate illa. Et ꝑꝑ hoc cōtigir gelata nebula ⁊ nubes ſpiſſe lubritura ⁊ nimis ſicca: ⁊ h̄ totū cōtingit ꝑꝑ īcluſionē fumoſitatū eo ꝙ putreſcit aer: ⁊ qū putreſcit ex eo cōtigit īfirmitas ⁊ mortalitas corruptōis aeris: ⁊ genānt̄ ꝑꝑ ſuas ſupfluitates q̄ ꝯiūgūt̄ ī terra reptilia m̄lta nocētia: ſicut colubres: ⁊ alatraues. muſce: guſane: formice: mures ⁊ talia. generalr̄ enī dico demōſtratū eē vn̄ talia ꝯtigūt ī lbis Ariſto. qñ locut⁹ fuit ī naturis ⁊ alioꝝ ſilr̄ phycoꝝ. Et eſt manifeſtū ꝙ cū aer ī tali ſtatu fuerit: talia faciet ī oībus q̄ cōꝑhēdit ſm ꝙ cōplexio ſua ē. Cōuenit tñ ꝙ cōpares aerē naturalē ī quolibet tꝑe ſibi cōuenienti. q2 qñ ſaturnus talia mōſtrauerit: et tp̄s fuerit eſtiuale: calor eſtiualis remouebit ⁊ deſtruet multū de dānis iſtis. Et tp̄s fuerit autūnale augebit damnū ꝓpter frigiditatem ⁊ ſiccitatē temporis. ⁊ ita iudicabis in alijs temporibus anni.

¶ At ī mari ac ī fluminibus hyemalis aer ⁊ ſubmerſiones nauiū cōmuniter contingent. In eis iter agere difficiliter accidet: piſcium erunt paucitates atq3 deſtructiones.

¶ Et ſi fuerit in riuis ⁊ ī mari accidet ī his ī qb⁹ ambo ꝑticipationē hñt aer hyemalis: ⁊ ſubmerſio nauiū ⁊ ꝑiculū eūdi ꝑ mare ac defectus piſcium ⁊ eorum corruptio.

¶ Aſpice ad pto. qūo rē ſemꝑ ſeq̄t̄ nālem: ⁊ nūq3 inde hora aliqua ſeparat̄. q2 poſtq3 ſaturn⁹ oꝑat̄ ī aere ea q̄ dixit. manifeſtū ē ꝙ qū cōmiſcet̄ aer cū fumoſitate q̄ erit de mari ⁊ riuis: fiet ex hoc aer hyemalis. ⁊ ꝓpter tormētū vētorū qđ fit ex hoc qđ accidit ſubmerſio nauiū: ⁊ ꝑiculū nauigandi ꝑ mare. ſilr̄ aqua īfrigidabit̄ m̄ltū: q̄re morient̄ piſces. ⁊ ꝑꝑ frig⁹ qđ īcludit hūores ī ſuis corꝑib⁹. corrūpūt̄ ꝯplōnes ſue

¶ In mari vero diminutiones: ⁊ augmenta ꝓprie cōtigēt. In fluminib⁹ aūt ꝓprie īundatiōes maxime ⁊ aquarū detrimenta.

¶ Et in mari ſolū accidet recētie magne. Silr̄ riui creſcent ſūme m̄ltū ⁊ aque erūt corrupte.

¶ Quādo īcludit̄ hūiditas q̄ đ mari erit: fiēt ī eo recētie magne: ⁊ riui ſilr̄ creſcēt ꝓpter fumoſitatē hūidā q̄ cōiungit̄ ī aere. Et qñ ꝯiūgit̄ hūiditas: ꝓpter frigus aeris: fiēt īde m̄lte pluuie ⁊ niues. q̄re riui hñt m̄ltū creſcere. Et ē manifeſtū ꝙ aque riuoꝝ corrūpuntur quando aer comprehendēs eas erit corruptus: ⁊ ꝓpter hoc erunt aque male.

¶ In terraꝝ quoq3 fructibus eueniēt diminutiones: paucitates ac detrimēta: ⁊ maxie ī his qb⁹ hoīes op⁹ hñt neceſſario. erūt āt eoꝝ d'trimenta ꝑ vermes q creātur ī olerib⁹ vel per locuſtas aut ꝑ ſubmerſiones vel ꝑ pluuiaꝝ ſuꝑhabūdātiā: ſiue ꝑ frigus ſiue ꝑ horū ſimilia: ita ꝙ ex hoc qūq3 cariſtia ꝓueniet cui⁹ occaſione morietur hoīes.

¶ Et accidet in fructibus terre minutio et dānū ī illis maxime qui neceſſarij ſūt hoīb⁹ ⁊ dānū qđ eis cōtingit erit de guſanis et locuſtis vel đ pulzone ſiue magnis pluuijs: aut magno frigore ⁊ ſimilibus. Et ita ꝙ accidet ꝑꝑ hec grandis tēpeſtas q̄ erit cā ⁊ occaſio q̄ m̄lti hoīes morient̄.

¶ Fructus terre q ſūt hoīb⁹ neceṡ. ſūt triticū: ordeū: vue: et talia. nā qñ ſaturn⁹ īfrigidat aerē: ſūme debilitat̄ calor nālis q ē ī fructib⁹. ⁊ natura nō h3 virtutē cū qua eos ꝯplear ⁊ ducat ad ſuū ſtatū: ⁊ occit eos frig⁹: ſi frigidū fuerit tp̄s. Et aīalia m̄lta: ſicut ſt̄ gūſani: locuſte ⁊ mures q comedūt dānādo ⁊ deſtruēdo ipſos. ſilr̄ ꝑꝑ magnas pluuias: creſcēt riui ⁊ deſtruēt ⁊ auferēt đ illis magnā ꝑtē. ⁊ ꝑꝑ hec oīa expedit ꝙ ſit minutio magna ī fructib⁹ terre. ⁊ maxime ī his q̄ ſūt hoīb⁹ opportuna: q2 ſūt magis tēperata. Nā hec corrūpunt̄ magis ꝑ diſtēperiē aeris q3 ea q̄ nō ſūt tēperata. ⁊ qñ talia dāna ſūt ſicut iſta: ꝯtinget ꝑ res ſupradictas vt veniat magnus defect⁹ victualiū: ⁊ fames ꝓpter quā multi homines moriunt̄. nūc āt īſpicias quo mō vna res aliā ſeq̄t̄. per hāc. n. regulā iudicabis in hac arte. ⁊ ꝓpter hoc cōuenit vt ſis acut⁹ ⁊ bñ ītelligēs. ⁊ ꝙ cognoſcas qcq̄d iudicabis. nec iudices ī re q̄ nō ſit ī ſuo tꝑe. verbi grā. ſignificatio ſaturni accidet ī tꝑe quo nō ſunt meſſes tritici: cōuenit ne iudices ſuꝑ triticū cum aliqua harum rerum.

¶ Iuppiter āt cū ſolus fuerit dominus diſpoſitionis: res generaliter augmentabit.

¶ Et ſi iuppiter ſolus fuerit dñs gubernationis gñalr̄ faciet res omnes creſcere.

¶ Hoc eſt ſuū op⁹ gñale: q2 cōplō ſua ē calida: hūida: ⁊ temperata: ſicut ī ꝑma ꝑte demōſtratū ē. ⁊ natura caloris ⁊ humiditatis qñ fuerit cū temperamēto: eſt facere res omnes creſcere naturales.

¶ Cuius opus ꝓpriū ī hoībus ē gradniū ſublimitas ſtatuſq3 melioratio: aptꝰ carneitas: ſalutis ac ſecuritatis qualitas: augmentū ērerꝝ qb⁹ op⁹ habēt hoīes: corpoꝝ ⁊ aīaꝝ hitudo: cōueniēs: remuneratiōes: ⁊ regnū ꝑmia: augmenta quoq3 reꝝ regaliū: fama noīs atq3 magnanimitas: ⁊ generaliter eſt occaſio fortune.

¶ Et opa ſua ꝓpria ſi ſūt ī hoībus erit ī eis exaltatio dignitatū bonus ſtatus habūdātiā victualiū. Salus ⁊ pax: augmētū ⁊ additio rerū que neceſſarie ſūt hoīb⁹ ⁊ ſanitas corpoꝝ ⁊ ſpūū ⁊ grādia dona regū: ⁊ augmētū factorū regū: ⁊ eoꝝ nobilitas ⁊ hic corda nobilia: ⁊ grādia: ⁊ generaliter facit omnem bonam fortunam.

¶ Manifeſtū ē ꝙ quādo vicit virtus iouis ⁊ dñabit̄ in gubernatiōe mūdi ꝙ faciet meliorari ⁊ creſcere ſtat⁹ hoīum ⁊ eoꝝ dignitates extolli ⁊ terra fructificabit multum ⁊ homines pacē: ⁊ ſalutē hēbunt: ⁊ multiplicabūtur oīa q̄ ſūt hominibus opportuna ſicut aīalia ⁊ fruct⁹ terre: ⁊ in ſuis corporibus dabit ſalutem ⁊ fortificabūtur eoꝝ corda ꝑꝑ magnas diuitias quas habebūt ⁊ ꝑꝑ hoc erūt magni ⁊ dabūt dona multa ⁊ oīa q̄ dixit ptholeme⁹ dixit ꝑꝑ tēꝑamētū iouis ⁊ ſuorum operum bonitatem.

¶ In beſtijs aūt qbus hoīes frequenter vtunt̄ ſatis augmentabūtur: ille vero que his ſūt contrarie morientur ⁊ annihilabuntur.

¶ Et ſi fuerit in beſtijs de qbus ſe iuuant hoīes multiplicabuntur ⁊ creſcent multū ⁊ alie de qbus ſe nō iuuant morientur ⁊ corrumpētur.

¶ Beſtiarū de qb⁹ ſe iuuāt hoīes eſt cōplexio circa cōplexionē tēꝑatā qm̄ ē cōplexio multū circa hūanā et ꝑꝑ h̄ cre

ſcit et ꝑficit virtut e iouis q̄ facit oēs res creſcere et ē cōue niēs rei cuilibet tēperate vel q̄ ſit circa tēperamētū. Et ꝓ pter tēꝑamētū qḋ faciet ⁊ iſta vtꝰ putrefactio ⁊ corruptio remouebiẜ a terra et ab aere et nō erit i eo mā ꝑ nutriēdo malas beſtias ⁊ nocētes nec aliq̄ reptilia q̄ a tempātis ē ꝯ ria nāe taliū beſtiaꝝ: et ꝓꝑ hāc contrarietatem q̄ i iſtis ac cidet morientur et minuentur.

¶ Sꝫ aer tēꝑabiẜ eritqꝫ ſalutiſer ac multorū vē torū humidorū terre fructus augmentabit: ſalu bres erūt maris nauigatiōes ⁊ fluminū inunda tiones temperate: fructꝰ quoqꝫ multi ⁊ his ſilia.

¶ Et ꝯuenit ꝙ aer ſit tēperatus ſcōꝫ ſalutis hu midus ⁊ multoꝝ vētoꝝ. fructꝰ q̄ naſcenẜ de ter ra ꝑficiēt. naues maris ſane ac ſecure nauigabūt: augmētū riuoꝝ tēꝑamētū erit bōe māerici et fru ctꝰ terre ⁊ oēs res alie ꝑſectibiles erūt hꝰ māerici

¶ Tēꝑamētū aeris ē ꝙ recipit ꝓmū opus a virtute iouis cū ipſe gubernator eſt et donat ſalutē ꝓꝑ tēperamentū aeris ⁊ multi venti ſūt ꝓꝑ nālē calorē iouis q̄ diſſoluit hūidita tes ſpiſſas ꝯgregatas in aere lipidās eū: ⁊ ꝓꝑ h̄ fiūt ꝓprie venti aerei eo ꝙ ſaniores ſunt. humiditas vero a terris eſt quoniam virtus iouis ꝓprie operaẜ habūdantiā: ⁊ ꝑfectꝰ fructuū ꝓuēit ꝓpter tꝑamētū aeris ⁊ iouis virtutē dātis omnē habūdātiā ⁊ diuitias. ſecuritas nauiū venit ꝓꝑ tēꝑa mentū aeris ⁊ bonos vētos. Et augmētū riuorū ē q̄ꝛ iup piter diſſoluit humiditates q̄ cōiūgūẜ i aere tempate ⁊ ꝓꝑ h̄ erūt pl̄uie de bona manerie tēꝑate: ⁊ q̄les erūt pl̄uie ta les erūt riui. Qḋ aūt dixit alia talia: vult dicere ꝙ oēs res ꝑfectibiles mltiplicabūtur ⁊ creſcēt ⁊ nocētes minuēẜ: q̄ꝛ glibet pl̄tarū quando vincit facit creſcere et multiplicare res oēs cū eo ꝯcordātes et deſtruit ſuū ꝯriū. Vbi .g. ſaturnꝰ facit creſcere res oēs ipediētes hūanā nām ꝓꝑ frigus. et ſu perfluitates hūoꝝ ſicut ea q̄ hūt ſaporē et odorem malū ⁊ oēs res ꝯrias ſibi dānat ſic ea q̄ hn̄t odorē ⁊ ſaporē bonū. iuppiter ēt ꝑfectibilia facit ea q̄ fiūt ꝓꝑ tempamētū et dā nat oē ꝯriū et ē h̄ māeries opis cuiuſlibet pl̄arū.

¶ Mars v̓o cū ſolus fuerit diſpōis dn̄s: erit oc caſio detrimenti ꝓuenientis ex ſiccitate gn̄al̄r.

¶ Et qn̄ mars ſolus fuerit gubernator cā erit gn̄aliter oīs dāni qḋ fit ꝓpter ſiccitatem. hoc eſt opus vniuerſalis martis.

¶ Et iā demr̄auimꝰ i ꝓma p̄te: ꝙ opꝰ ſiccitatis martis calo rē ſeq̄tur fortē valde. et fiūt ꝓpter ꝯplōnē ſuā tales mores q̄les fiūt ꝓꝑ colerā qn̄ ſupabūdat i corde ⁊ cerebro: ſicut ē ira magna: ſtultitia ⁊ crudelitas.

¶ Eius aūt oꝑa p̄ticularia in hoibꝰ ſunt bellica tiōes ⁊ guerre multe iter euſdē gn̄is viros: de ꝑdatiōes: ſuitutes: ire regū: ⁊ turbatōes hoīuꝫ gn̄aliter. Quibuſdā etiaꝫ hoibꝰ ꝯtiget ꝓꝑ hoc mors repētina: egritudines cū febribꝰ: tertiane febres cupiſſis: ac mors feſtina. Maxime aūt his q̄ circa annoꝝ iuuētutis extremitatē v̓ſanẜ. ſil̄r ēt iraſcenẜ q̄dā ⁊ ab hoibꝰ ꝑuipēdenẜ: illicita ꝯmittēt: legē trāſgredienẜ ꝯbuſtiones ēt: viroꝝ iterfectōes: rapinas: ac viaꝝ abſciſiōes patiēẜ.

¶ Si oꝑa ſua p̄ticlaria fuerit i hoibꝰ accidēt iter eos lites ꝑlia et guerre mlte iter ſe et ꝓximos ſu os: captiuitas et ſuitꝰ iter hoīes et ira ꝑicipū.

et ꝯtiget aliq̄bꝰ hoībus mors ſubita et ifirmita tes febriū et tertiana et ſpuere ſāguinē ac mors ipetuoſa cū magno periculo. Et hec accidet ꝓ ꝓrie i medietate finis adoleſcētie et aliq̄ recipi ent dedecꝰ. et violētiā de ſuo ac ſuperbiā. et exi bunt ꝺ ſua lege ad aliā extraneā: ignes ēt erunt: vnꝰ cū alio ſe occidet: robarie ⁊ iſidie camioꝝ.

¶ Vult dicere ꝙ qn̄ v̓tus martis vicit i mūdo: ⁊ fuerit gu bernator ſpūs ſuus mouebit vi ire: q̄ꝛ res ē q̄ fit ꝑ ſiccitatē ⁊ calorē. ⁊ ꝓpter hoc erūt iter hoīes ꝑlia: iterfectōes. ⁊ cuꝫ hoc accidet captiuitas ⁊ ſuitꝰ aliquoꝝ ⁊ ipetꝰ i hoibꝰ: ⁊ ſup h̄ iraſcēẜ ꝓncipes: ⁊ ſil̄r recipiēt aliq̄ dedecꝰ ⁊ ſupbiaꝫ. Qḋ āt dixit: ꝙ hoc accidet iter hoīes ⁊ ſuos ꝓximos. manifeſtū eſt ꝓꝑ martē q̄ vi ire itendit. Et ſi applicuerit ſaturno oꝑa bit vtetqꝫ coꝝ i gēte cꝰ ſignificator ē vnā mali maneriēꝫ. ꝓpter qḋ erūt lites ⁊ cōtētiones iter vnū ⁊ aliuꝫ. Et ꝓpter hoc dixit hermes ꝙ lites fiūt ꝓpter cōiunctōēꝫ duaꝝ iſor tūnaꝝ vniꝰ cū alia: ſi applicatio ipa fuerit t̄pe ſignificatōis gn̄alis: et dicit ꝙ illi ꝺ terra martis alios ſupabūt. eo ꝙ vis ire: ⁊ audacia erūt i eis. et q̄ꝛ res ac dolores erūt magis i ho minibꝰ ⁊ gētibꝰ terre ſaturni ꝓpter vi ſuā q̄ talia facit i eis hoc tn̄ dictū ꝯditōibꝰ idiget. Nā expedit vt aſpiciamꝰ ad ſignificatorē cuiuſlꝫ ſecte. ⁊ illa cꝰ ſignificator fuerit for tunatꝰ vicet. ⁊ illa cꝰ ſignificator erit debil̄ ⁊ iſortunatꝰ: erit victa. et ignis quē facit mars vt retulit ꝑhole. ē q̄ꝛ mouet i hoc mūdo vires ignis. et ꝓpter guerras q̄ erūt iter hoīes cōburet. ſ. vnꝰ loca alteriꝰ. Qḋ āt ꝑtinet ad q̄uēlibꝫ hoīem ex oꝑibꝰ martis: ē ſic aduētꝰ mortis ſubite ab eo ꝑ eo iter ficiēdo aut cōburēdo: vl̄ ꝑ ifirmitatibꝰ acutis: ſic ꝑ apoſte matibꝰ aut febribꝰ mltū acutis: ⁊ hec oīa ſequunẜ mortes ſubitas. et talia q̄lia hec ſūt oꝑa martis i hoibꝰ: qn̄ ſignifi cator fuerit ipe ſolꝰ. ꝙ ſi cū alio planeta ꝑticipatōēꝫ hūerit eius ſignificatio erit cōpoſita: ꝓut diximꝰ ꝑ v̓ba hermetis cū locutus fuit de cōiunctiōe martis cū ſaturno tempore grandium accidentium.

¶ In aere vero fiet calor maximꝰ ⁊ vētꝰ calidꝰ atqꝫ peremptorius corporum diſſolutor fulgu ra: pluuiarūqꝫ paucitates.

¶ Et ſi fuerit i ſtatu aeris: accidēt: calor magnꝰ vēti calidi corrupti ⁊ mortales: tēpeſtates: ⁊ ra dij: ac radiꝰ q̄ dictꝰ ē cariſto: ⁊ paucitas pluuiaꝝ

¶ Magnꝰ calor aeris ē iflāmatio v̓tutis martis. ⁊ ſi fuerit tempore eſtiuo accidet calori aere q̄ nocebit corporibꝰ. Et ſi fuerit t̄pe hiemali frigꝰ paucū erit. ⁊ ꝯtinget i aere vnꝰ ca lor accidētal̄ q̄ eū corrūpet: ⁊ aer corrūpet corꝑa q̄ ꝯꝑhēdit. multiplicabūẜ mortalitates ꝑ ābas p̄tes. ⁊ ſi t̄pe fuerit au tūnali accidēt ꝓꝑ fumoſitates ſiccas res mlte ⁊ ſil̄r ꝓꝑ vir tutē martꝭ q̄ ꝯſūit ⁊ ꝺſiccat fumoſitates hūidas ⁊ ꝓꝑ h̄ plu uie pauce erūt ⁊ multiplicabūẜ vēti calidi meredionales: fortes cadēt corruſcatiōes ⁊ corruſcatio q̄ dicta ē cariſto: ⁊ ē corruſcatio q̄ cū cadit venit cū violētia magna ita ꝙ ſci dit corꝑa dura q̄ iuenit an̄ ſe ⁊ nō ſcidit lenia ⁊ poroſa. dici tur eni ꝙ ſcidit aurū ⁊ metallū i burſa et burſā nō: ꝓꝑ ma gnā velocitatem qua venit.

¶ In mari quoqꝫ ſubite ſubmerſiones nauiū ꝑ vētoꝝ commixtiōes vl̄ ꝑ fulgura aut ꝑ his ſilia ꝯtigēt. i fluminibus āt accidēt diminutōes aq̄ꝝ ac fontiū deſiccatōes: ac potabil̄ aq̄ detrimētū.

¶ Et ſi fuerit i mari accidet ſubmerſio nauium feſtina valde ꝑ vētos cōtrarios ⁊ diuerſos: aut

ꝑ coꝛruſcatiões ⁊ res tales. Et ſi fuerit in riuis accidet aquaꝝ minutio ſiccabũtur fõtes ⁊. cõrũ peĩ aqua que bibenda eſt.

¶ Nauiũ feſtina ſubmerſio erit ꝓpter. virtutẽ martis q̃ facit ventos grãdes cõtrarioꝝ motuũ: ⁊ apparebũt ẽt coruſcationes qñ cadẽt i naues q̃ ipſas cõburent aut cõcident marinarios in nauibꝰ ꝑuiẽtes. Et cõuenit ꝙ intelligamus a dicto ſuo vbi dixit et ꝑ res tales ꝙ accidet fractio nauis ꝑ iimicos vel eam cõburent aut accidet iter eos de nauilis et contentio ꝓpter quam hẽbũt eã frangere. Minutio quoqꝫ aq̃ꝝ cõtinget ꝑꝑ virtutẽ martis qui cõſumet fumoſitates hũidas ⁊ ꝓpter ħ pluuie minuẽtur q̃ ſunt mã riuoꝝ ſiccabũtur fontes: Et accidet i aquis bibendis ex martis v̓tute ꝙ bonũ et ſubtile corrũpẽtur aquaꝝ ⁊ diſſolueť paulati et remanebit ſpiſſum et turpe.

¶ In rebꝰ ẽt ad vſũ hoiuꝫ ꝑtinẽtibꝰ. ſ. i beſtijs ⁊ vegetabilibꝰ ꝯtiget paucitas: eritqꝫ fructuũ detrimẽta ſiue quoniã a caloꝛe cõburẽtur ſiue ꝑ locuſtas aut ꝓpter diſſolutiões eis accidentes ex vẽtis: vel q꞉ i ipſis reſeruatorijs cõburentur.

¶ Et ſi fuerit in his que neceſſaria ſũt hoibꝰ ſicut i aialibꝰ ⁊ vegetabilibꝰ accidet in eis dãnũ magnũ valde: fructus terre minueẽť ⁊ corrũpentur aut ꝑ ignes q̇ oẽs ꝯburẽt eos: aut ꝑꝑ peſtilẽtiã locuſtarũ vel ꝙ aũ cadẽt q̃ꝫ hoies ſe iuuẽt de ipis ꝓpter magnos vẽtos aut ignis cadet i locis qbꝰ gubernantur qui eos comburet.

¶ Minutio que cõtiget i aialibꝰ de qbus ſe iuuãt homies ꝑꝑ corruptionẽ aeris ſiue ꝑꝑ putrefactionẽ q̃ erit i eo vl ꝓpter calorem magnũ deſtructiuũ. Et ſilr ꝑꝑ virtutẽ martis q generabit i eis ĩfirmitates acutas. Et ẽ mãifeſtũ ꝙ ꝓpter v̓tutẽ martis fiet i aere putrefactio qua gñabũť aialia multa nocentia qualia gnãnť ꝓpter putrefactiões acutas ſicut locuſte ⁊ talia. ⁊ fructus terre dãnabiť ſi accidet eos calor magnus i pricipio qñ fuerit ⁊ ꝑꝑ ꝺfectũ hũoris ſiccabuntur vel cadẽt ſiue ꝑꝑ locuſtas miutas que eos cõedẽt ⁊ deſtruẽt: aut ꝑꝑ magnos vẽtos qui eos ꝯcutiẽt ſiue ꝓpter magnũ calorẽ vel ignẽ q eos ꝯburet i ſuis granatijs q꞉ vnꝰ cum alio calefiet et calor aeris fortificabitur vñ calefiẽt ⁊ dãnificabũť. tu ãt iſpicias ad ptholemeũ: qui lr vidit de re vna q̃ ſeqť aliã ⁊ tu ita facies ꝺ his q̃ certificãť ꝺ hac arte

¶ Venꝰ aũt cũ ſola fuerit diſpoſitiõis dña ipſa gñalr queadmodũ ⁊ iuppiter opabiť. ⁊ cũ hoc venereos actꝰ aliquantulum exercebit.

¶ Et quãdo venꝰ ſola fuerit dña gubernatiõis generaliter cõtigẽt ꝑ eã talia qualia cõtigũt ꝑ iouẽ ⁊ cũ his accidẽt alia ꝑtinẽtia ad luxuriam.

¶ Opꝰ veneris vlr ⁊ ꝑticlare ꝯcordat cũ ope iouis i tẽꝑamento niſi q꞉ ipa icliata ẽ ad femineitatẽ ⁊ opꝰ iouis ad maſclitatẽ qm̃ i ope veneris vicit humiditas: ꝯueit .n. te ĩtelligere qñ dixero tal̓ qualitas ẽ cõplexio talis planete vel tal̓ ſtelle ꝙ ħ dico eo ꝙ virtus illiꝰ planete gñat rẽ talẽ i aere q ẽ iter nos aut i aqua vel i aialibꝰ. Qꝺ ãt dixit ꝙ humiditas vicit i ope veneris. vult dicere ꝙ v̓tꝰ veneris gñat v̓ſus nos hũiditatem magiſquam ſiccitatẽ.

¶ Cuiꝰ opꝰ ꝓpriũ ꝑticlare i hoibꝰ ẽ graduũ ſublimitas. honores. alacritates. melioratões ſtatꝰ coniugij bonitas: filioꝝ mltitudo: cõmoditates oium rerũ coniugaliũ: augmẽtatiões ſubſe. actus nitidi ⁊ mũdi: bonꝰ animꝰ i legũ obſeruatione, ꝓpta carneitas applicatio ad reges ⁊ potentium cõſanguineitas.

¶ Si opus ſuũ ꝓpriũ ⁊ ꝑticlare fuerit i hoibꝰ accidet eis exaltatio dignitatũ ⁊ honoꝝ gaudia boni ſtatus: melioramẽtũ ꝯiugioꝝ: multitudo filiorũ laus coniugiorũ oium augmentũ diuitiarũ manutenimẽtũ bonũ ⁊ lipidũ. ⁊ bona volũtas i factis legis: igroſſabũtur eorũ corpa: amicabũtur cũ principibus ⁊ cõſecrabũt ſecũ.

¶ Demõſtratũ ẽ ꝙ nã veneris facit res creſcere ſic facit nã iouis niſi q꞉ femineitas vicit i ea. Et poſtq̃ꝫ ẽ ita exaltabũt hoies ⁊ dignitates hoium ⁊ accñt ꝯiugia multa ⁊ bona et gñatio filioꝝ ⁊ augm̃tũ diuitiarũ et ꝑꝑ ħ mãutenebũt ſe hoies pulcro mõ ⁊ lipide et erit bõa volũtas in te legis ꝓpter feminitatẽ q̃ vicit i v̓tute veneris. ⁊ ꝓpter hoc erunt hoies hũiliores et obediẽtiores ⁊ ꝑ hoies benignos bñ mãdati. igroſſabũtur eoꝝ corpa ꝑꝑ hũiditatẽ cũ tẽꝑantia quã facit venus: et ꝑꝑ exultatiõnẽ dignitatũ ⁊ femineitatẽ veneris hoies gaudebũt cũ ꝑncipibꝰ ⁊ ꝯſecrabũt ſecũ.

¶ Sed in aeris qualitatibus vẽti cũ tẽꝑie ⁊ hũiditate contingent comeſtiões multe erit aer hãbilis atqꝫ ſerenus.

¶ Et ſi fuerit i aere accidẽt i eo vẽti tẽꝑati ⁊ hũidi multi minuẽtur ⁊ erit aer lipidꝰ bonꝰ ⁊ clarꝰ.

¶ Q꞉ vicit i aere ꝯplo tẽꝑata veneris q̃ magis tẽdit ad hũiditatẽ: fiet i aere fumoſitas hũida q̃ mltuꝫ nutriet res oẽs ꝑꝑ ꝙ habebũt creſcere: et fiẽt ꝓpter hoc vẽti tꝑati humidi nutritiui: et erit aer tẽꝑatus et bonus:

¶ Aq̃ vo q̃ res oriri iuuãt ⁊ pluuie q̃ꝫ plᷓes erũt. Naues etiã i equore nauigãdo ſaluabũť: i merci monijs fiet lucꝝ: flumia augmẽtabũť ⁊ iplebũť.

¶ Et ſi fuerit i aq̃s generãtibus faciet mltas pluuias ⁊ naues bene ⁊ ſecure nauigabunt ⁊ multũ in mercimonijs lucrabũť ⁊ riui multũ creſcẽt.

¶ Manifeſtũ ẽ ꝙ qñ nã veneris dñabiť faciet multas fumoſitates hũidas cũ tẽꝑerãtia q̃ iuuãt i vitis ⁊ nutrimẽtis. et ꝓpter ħ erũt mlre pluuie: qbus riui habebũt creſcere: et aque faciẽt res oẽs ꝑficere. et ꝑꝑ tẽꝑerãtiã aeris euꝫ fortuna veneris ibũt naues ſecure mltũ et ſalue ꝑ mare ⁊ mltũ in mercimonijs lucrabũť: et maxie i rebus ſuauibꝰ et mercimonijs ⁊ aromaticis: put ſũt ſpẽs bone: ⁊ odorifere pãni preciati: perle: ⁊ lapides precioſi: et talia.

¶ Aialia quoqꝫ qbꝰ vtũtur hoies ⁊ terre fructus creſcẽt ⁊ meliorabũtur: atqꝫ ꝑficiẽt.

¶ Et ſi fuerit i aialibꝰ de qbꝰ ꝑficiũt ſibi hoies ⁊ in fructibꝰ ꝓprie terre hẽbunt mltitudinẽ ⁊ habũdãtiã ⁊ proficient hoies de illis.

¶ Manifeſtũ ẽ ꝙ qñ nã veneris accidit i aialibꝰ ꝑfectibilibꝰ aialia nocẽtia minuenť. et ħ mõ dabis cuilibꝫ pl̓e augmẽtũ i rebꝰ cõcordantibus cum eodem: et minutionem in his que ſecum diſcordant.

¶ Mercuriꝰ itaqꝫ cũ ſolus fuerit diſpoſitionis dñs ipe generaliter ſicut ceteraꝝ ſtellaꝝ ꝯmiſcebitur ipius nãe aſſimilabitur.

¶ Et ſi mercurius ſolꝰ fuerit dñs gubernatiõis generalr ſi inoluetur cũ nã alicuiꝰ alioꝝ planetarũ cõcordabit cũ nã illius planete.

¶ Vult dicere ꝙ qñ mercurius ſolus fuerit gubernator gn

erũt talia q̃lia opa pl'te ſeu ſtelle fixe cui applicat. et ſi nulli applicuerit aſſilabit̃ op⁹ ſuũ parti ſigñ i quo erit: et h̄ eſt ſtatus mercurij generaliter qñ fuerit gubernator.

¶ Eius aũt opus ꝓpriũ ẽ mot⁹ rex pluſq̃ aliax ſtellax ⁊ ei⁹ opus ẽ i futuris accñtib⁹ hoib⁹ acutiſſimũ: ⁊ forte erũt etiã in hoc q̄ agere voluerit ſubtilis ingenij. Uiax abſciſiones latrocinia ⁊ depdatões eis accidet. In itinerib⁹ vero maris: cum infortunijs aſſociabitur erit difficultas.

¶ Et op⁹ ſuũ ẽ mouere res multũ magis q̃ alij pl'te. Et opus ſuũ i his q̃ accidũt hoibus ẽ acuitas magna. ⁊ ſubtilitas i his q̃ vult latro facere q̄ vult iſidiare i caminis: latrocinia ⁊ furta ⁊ robarias facere ⁊ ponere celatas. Silr̃ p mare piculũ ſi pticipationẽ habuerit cũ pl'ta i fortuna.

¶ Qñ mercuri⁹ fuerit gubernator faciet opa ei⁹ cui commiſcebit̃ ſtelle feſtine multũ ⁊ cũ magno ⁊ forti motu. ⁊ pp̄ h̄ erũt opa ſua i hoib⁹ multũ acuta ⁊ furta: ⁊ dabit eis mores ſubtiles ⁊ feſtinoſos. ⁊ ſi pticipationẽ hñerit cũ aliq̃ pl'ta i fortuna: ſicut ẽ ſaturn⁹ ⁊ mars: vel ſtella fixa q̃ ſit de tali cõplexiõe: creſcit dãnũ ſuũ. ſilr̃ ſi erit i aliq̃ dignitate martis vel acordat⁹ cũ eo: res miraculoſas faciet i inſidijs viarũ furtis: latrocinijs: iterfectiõib⁹: ⁊ celatis. mars. n. facit talia palã ⁊ diſcopte vi armorũ. ⁊ mercuri⁹ facit ea p mores ſbtilitates ⁊ artes: ⁊ ſi ipi ꝯiũgẽt̃ ãbo: fiẽt ide res miracloſe.

¶ Eſt etiã ſicce egritudinis occaſio nec non ⁊ febriũ quotidianax: tuſſiũ: ac vomituum ptiſis.

¶ Et accident per eum egritudines ſicce: febres quotidiane vomere fortiter ⁊ ptiſica.

¶ Infirmitates ſiccas faciet mercuri⁹: eo q̄ ẽ ſicce nãe ⁊ faciet ifirmitates acutas: q: ẽ feſtini mot⁹. Et poſtq̃ ptho. dixit q̄ mercuri⁹ facit opa ſtellarũ cũ qb⁹ iuolnit̃: et partiũ ſigñ i qb⁹ ẽ: ita q̄ ſi fuerit i dignitate alic⁹ pl'te: cõplexio ſua reducet̃ ad ꝯplõnẽ illius pl'te: ſiue ſit dñs termini: ſiue dom⁹: aut exaltatiõis vel trigoni. nihilomin⁹ ãt nobis dixit: q̄ oĩa opa ſua ſũt opa ifortunata. ⁊ hoc ẽ q̄ due ſue domus: ſũt i trino duax domorũ martis. Et ꝓpter hoc expedit q̄ natura mercurij tẽdat ad nãm saturni ⁊ martis: ⁊ tẽdit parũ ad nãm veneris: et ẽ ꝯria nature iouis: q: domus ſue oppoſite ſũt domib⁹ iouis. tñ q: due dom⁹ mercurij ſt̃ i trino duax domox veneris: nihilomin⁹ caſus ei⁹ ẽ i exaltatione veneris: ꝯuenit q̄ aſſimilet̃ pax nãe veneris ⁊ elõgabit̃ ab ea: q̃tũ elõgata ẽ nã ſui a natura ei⁹: et q̃tũ ẽ elõgata exaltatio a caſu. Poſtea ꝯuenit q̄ oẽs res iſtas quas mercuri⁹ ſolus qñ fuerit dñs ſignificatõis faciat iſta mala ſine eo q̄ ſit cũ alia cã cõmixt⁹. et ſi cõmiſcebit̃ cũ fortũis faciet fcã q̃ ipe faciũt: ſ; nõ adeo ꝯpleta qñ commiſcebit̃ ifortunis: faciet valde maiora mala ⁊ dãna q̃ ipe faciãt. expedit enim vt hec omnia de facto mercurij ſm̃ q̄ ea ptholemeus expreſſit in memoria tua ponas.

¶ Diuinatõis officij diuini ⁊ cox q̃ futura ſunt i hereditatib⁹ domox orõnis: variatõis mox ⁊ legũ qñq; ſ; ipius cõmixtionẽ cũ ceteris ſtellis.

¶ Diuinatões aũt ſeruitiũ dei: ⁊ ea q̃ ꝯtigũt i ſãctuarijs: mutatio mox ⁊ legũ aliqb⁹ tpibus ſunt ſcd̃; cõmixtionem ſuã cum q̃libet ſtellax.

¶ In acciden tib⁹ ſanctuariox et morũ: legũ: q̃ ſũt ſuitium dei: et i morib⁹ vſitatis cuiuſlibet ciuitatis: erit fortitudo mali: et corruptõis vno tpe magis q̃ alio: qñ mercuri⁹ fuerit gubernator: ſm̃ q̄ planete cũ qb⁹ ꝯmiſcebit̃ ifortune fuerint vl' fortune. Et ſi fuerit cũ fortunis: dãnũ erit minus. et ſi cum infortunis multomagis.

¶ Quapropter q: ſicca ẽ eius cõplexio: feſtiniq; mot⁹ pp̄ ſolis ꝓpinqtatẽ ⁊ qm̃ ei⁹ frequẽtes ſũt retrogradatões i ſua circũuolubilitate turbatos ⁊ repẽtinos feſtineq; variatõis i aere vẽtos excitat: nec nõ tonitrua: fulgura apñões terre: terremotus ac coruſcatões ⁊ forſan pp̄ hec q̃ p̄dicta ſunt: detrimenta i aĩalibus ⁊ vegetabilibus qbus nimis vtuntur hoies euenient.

¶ Et q: ẽ ſicce cõplexiõis ⁊ motus feſtini eo q̄ ſp̄ vadit circa ſolẽ ⁊ retrogradat̃ ſepius ſuo curſu. opat̃ i aere ꝓprie ventos turbinoſos ⁊ feſtinos. ⁊ mutantur de leui ⁊ facit tonitrua: coruſcatiões: terremotus: ⁊ relãpagos p qbus accidet aliquãdo magnũ dãnũ in aĩalibus ⁊ in plantis de qbus hoies ſe iuuant.

¶ Iã determĩaui i p̄ma pte q̄ cõplexio mercurij d̃ſiccat ⁊ humectat vna manerie q̄ tãtũ facit ſiccitatis q̃tũ humiditatis. et dixit in hoc loco q̄ ẽ ſicc⁹. tñ dedit ſtatĩ rõnẽ ⁊ dixit ꝓpter qd: q̃uis faciat hũiditatẽ i maiori pte tpis pticipationis quã ſemp h; cũ ſole ⁊ p feſtinũ motũ. ⁊ q: ſepi⁹ reuertit̃ ad ſolẽ: vicit i eo ſiccitas ⁊ opat̃ i aere ſm̃ q̄ opant̃ ifortune qñ cõmiſcet̃ cũ nã ſolis. qm̃ de hac ꝯmixtiõe ſiũt fumi ſicci: de qbus fiũt vẽti tranſuerſi: ſicut dixit: ita q̄ peunt naues: dãnãt̃ plãte terre: ⁊ fiũt ide tonitrua: relãpagi: ⁊ coruſcatões: ſicut fiunt p ſiccitatẽ martis. Et q: mercuri⁹ generat fumos ſiccos: ⁊ trahit eos d̃ fũdo terre: expedit q̄ accidãt p eos terre motus: p qbus multa loca ſubmergent̃. ⁊ res iſtas ſeq̄t̃ corruptio planetax: arborũ: et aĩaliũ de qb⁹ pficiũt hoies: et augmẽtũ plantarũ ⁊ aĩalium nocẽtium hominibus ſicut mars facit.

¶ Diminutiões aq̃x ⁊ fluminũ i horis occaſus ei⁹ eueniẽt: i horis aũt ſui ortus augmẽtabũtur.

¶ Et qñ abſcõditur opatur minutionẽ magnã i aquis ⁊ riuis. ⁊ qñ apparet auget in illis.

¶ Hore qb⁹ abſcõditur ſũt qñ itrat ſub radijs ſol'. nã illo tẽpore facit ſiccitatẽ magnã: q: creſcũt fumi ſicci: ⁊ fumoſitates hũide minuũt̃. et pp̄ h̄ minuũt̃ aq̃ ⁊ riui. et r̄ps qñ aſcẽdit ẽ qñ exit de ſubradijs ſolis. et hoc tpe ſolo facit hũiditatẽ: q: creſcit fumoſitas hũida: et minuit̃ fum⁹ ſiccus. q̃re hñt creſcere aq̃ ⁊ riui. hic. n. dabit tibi ptho. loca i qb⁹ facit mercuri⁹ ſiccitatẽ. et ſũt qñ ẽ i dignitatib⁹ pl'tarũ ſiccorũ. ⁊ qñ aſpicit ſe cũ eis: ⁊ qñ itrat ſub radijs ſolis. et loca qb⁹ facit hũiditatẽ ſũt qñ ẽ i dignitatib⁹ planetarum humidorum: et quando aſpicit ſe cũ eis: et quando exit de ſub radijs ſolis. expedit enim vt hoc bene intelligas.

¶ Unuſq̄ſq; igitur planetax: cum in ſuo naturali eſſe ſibi ꝓprie fuerit operabitur.

¶ Et q̄libet hox planetax qñ fuerit i ſuo ſtatu q̄ eſt ſibi ꝓprius opatur res tales q̃les iſte ſunt.

¶ Quilibet planetarũ qñ ſignificator fuerit ⁊ nõ cõmiſcebitur cũ re alia virtus ſtabit i ſuo ſtatu cũ opibus ſuis ꝓprijs ⁊ ſũt hec opa que dixit ptholemeus vſq; hic. tamẽ qñ mutabitur v̄tus ſua pp̄ rẽ aliã aut p re q̃ h; ſecũ pticipatiõem in dñio aut i cõplexiõe mutabũtur ſua opa qñq; ad magis qñq; ad minus ſm̃ v̄tutẽ aliorũ q̄ cõmiſcẽtur ei. vbi gratia quando ſaturnus ⁊ mars dñabũtur i gubernatiõe mũdi aut q̄ vnus eorũ ſit gubernator ⁊ aſpiciat ſe cũ alio: d̃mõ

ſtrat ex hoc lites et guerras hominū extraneorū: captiuitates ⁊ res fortes magnas valde ſm qḋ aſpectus fuerit: ita ꝙ ſi fuerit de trino vel ſextili erūt paces ꝓpter magnū metum enſis ita ꝙ vnus obediet alij ꝓpter metū interfectiōis ⁊ captiuitates: ⁊ talium. Et ſi aſpectus fuerit ꝺ.4. ſignificabit fortitudinē magnā litiū et prelioꝝ et guerraꝝ q̄ multū durabūt: ⁊ multotiēs redibūt. Et ſi ſaturn⁹ ⁊ iupiter fuerit gubernatores: vl̄ ꝙ vn⁹ ſit gubernator ⁊ aſpiciat aliū: ſignificat ꝙ minuet̄ magnū dānū ſaturni: vl̄ minuetur banū iouis. et hoc erit ſm aſpectū q̄ fuerit. et hoc mō dicem⁹ itelligēdū eē ꝺ oībus alijs: et tu intelligere poteris quando bn̄ ſtudueris: et intelliges rationes huius libri: ꝓpter qḋ expedit vt apponas bene mentem in eo.

Cū vero ad iuicē commiſcebunt̄ ſm figurarū ſocietatē ⁊ ſignoꝝ differētiā eoꝝq3 apparitionē reſpectu ſolis: ⁊ ān hoc ſm operū cōmixtionē erit coꝝ op⁹ propriū ex differētib⁹ ſpēb⁹ ſm hoc ⁊ ex nāīs q̄ ſuis naturis aſſociabūt̄ ꝯmiſcebit̄.

Et qn̄ planete cōmiſcebūtur ⁊ ſtelle vna. ſ. cū alia ſm ꝑticipationē figuraꝝ ⁊ diuerſitatē ſignorū ⁊ ſz apparitionē quā habēt i cōpatiōe ſui ad ſolē ⁊ ān hoc ꝯmixtionē quā habebūt i opibus ꝑ talia qualia hec ſūt: erūt ſua opa diuerſaꝝ maneriarū ſm illō ⁊ erit ꝯmixt⁹ natura que cuz ſua natura participationem habebit.

Qn̄ venus planeta fuerit gubernator. ⁊ cōmiſcebit̄ cuz ſua virtute aliqua alia v̄tus aliquo aſpectu ex .4. figuris quas diximus ſine virtute graduū ſignoꝝ aut ꝓpter cōpationē quā habet ad ſolē ex tali cōmixtiōe cōuenit a ib⁹ modis qḋ ſit i ope ſua diuerſitas magna valde q2 ſemp hēbit eſſe ſm aliā nām que cōmiſcet̄ cū eo: expedit ēnī vt verba itelligas ptholemei de verbo ad verbū: nā id ꝙ dixit ſm ꝑticipatiōes ad figuras vult dicere ſecūdū aſpectū pl̄tarū .ſ. vnius cū alio ⁊ id qḋ dixit ſm diuerſitatē ſignoꝝ. vult dicere ſm ꝙ aliqui fuerint in dignitate alioꝝ ⁊ ſm ꝙ fuerit i angulis aut i ſeqūētib⁹ angulos ſiue ī cadētibus ab angulis. et id ꝙ dixit ſm apparitionē ſuā q̄ erit i cōpatiōe ſolis dixit vt ſint orientales ſiue accidētales ſiue apparētes ſiue abſconditi: aut directi vel retrogradi aut i ſuis veſptinis figuris. Aliud vero totū qḋ ptho. dixit demōſtratum eſt.

Qua ꝓpter cū enarratio ꝓprij opis qḋ ex vnaq̄q3 ſpē cōmixtionis fuerit ſit iexplicabilis ⁊ eē nō poſſit: ⁊ cū iſtorū oīum enarratio gn̄alr̄ i q̄libet figuraꝝ accidētiū mltis mōis poſſit ꝯpħēdi: hec ſpēs auditōib⁹ relinq̄t: vt q̄ i ea ſunt particularia inquirant ⁊ obſeruent.

Et q2 declarare opa cuiuſl3 maneriei cōmixtionū īfinitū res ē ⁊ ipoſſīs. Et gn̄alr̄ hoc totū in qua figura contingat res ē q̄ pt̄ itelligi multis modis: Cōuenit ꝑ hec que dixim⁹ demōſtrare hāc maneriē diſcipulo volēti diſcere: ita ꝙ ipſemet ꝑq̄rat ⁊ exq̄rat has res ꝑclares q̄ ſt̄ i eo.

Q2 cōmixtiōes pl̄taꝝ: vni⁹. ſ. cū alio: ⁊ cū gradib⁹ ſignorū: ⁊ ad ꝯpatōnē ſolis ſunt res īfinite. ⁊ ſilr̄ exponere mām cuiuſl3 cōmixtiōis ex iſtis ꝯpoſitis. ꝓpter hoc nō poterūt poni i libro. Et poſtq̄ ita eſt nō ꝯuenit vt a ptholemeo petam⁹ ꝙ nobis declaret opa cōmixtionū cuiuſl3 ꝯpoſitaꝝ q2 manifeſtū eſt ꝙ qn̄ ſciem⁹ nāe ſimplices ⁊ itelligem⁹ bn̄ regulas qb⁹ poterimus ſcire quō vna cū alia ꝯponit̄: bene poterim⁹ ſcire cōmixtiōes cōpoſitas ꝑ regulas ipas. Et eſt manifeſtū ꝙ opa cōmixtiōis cōpoſite: hec eadē ſūt opa cōplexionū ſimpliciū vn̄ ꝯpoſita fuit cōplexio ꝯpoſita. ⁊ opa ſilr̄ erunt compoſita: vnū cū alio. Et per eaſdem regulas poſſunt fieri opera ꝯplōnis compoſite. et poſtquam ita eſt et ptholomeus docuit nos omnes has regulas conuenit volēti adiſcere ꝙ ꝑq̄rat ꝯplōnē ꝯpoſitā ꝑ regulas ipſas: ita ꝙ ꝑ eas itelligat opa illi⁹ ꝯplōnis ī qualibet re. Et aliq̄ volūt nāſficare ꝯplōnes ꝯpoſitas: ⁊ viā rectā n̄ fuerūt ſecuti. ꝯuenit. n. tibi vt bn̄ vtaris regulis oībus q̄s ptholo. expſſit. qm̄ te ponēt i viā ſciēdi q̄lib3 rē quā petes. ⁊ nos ibi exēpla mlt̄a i gloſa nr̄a poſuim⁹: ⁊ tibi ſcripſimus h⁹ artis ſecreta: ⁊ nō remāſit res aliq̄ q̄ tibi neceīa ſit: niſi tuus itellectus cōuenit igr̄ vt ad illū redeas. ⁊ ſi ꝑueneris ad id qḋ petis ē banū valde. ⁊ ſi nō: ſcias ꝙ tuus itellect⁹ tibi nō ſuffiē neq3 cōplet: ⁊ tūc debes teipm̄ redarguere: q2 ꝑ aliō nō remanet niſi ꝑ te q̄ vis ſtare vagabūdus ⁊ nō ſtudere in his: aut q2 eras alijs multis negocijs occupat⁹: vel q2 cerebrū tuū nō eſt ꝯplōnis bane: ⁊ itellect⁹ tuus ē lōge ab eo. ⁊ quando ſic fuerit remoue te a ſciētia huius artis.

Has vero ſilitudies ſtellaꝝ ꝑ q̄s futura ꝯtīgēt cū regiōibus ⁊ terris i qb⁹ q̄ futura ſūt euēire ſignificāt obſuare debem⁹ hoc mō. Cū igit̄ erunt fortūe ⁊ locis i qb⁹ futura cōtigēt aſſilabūt ⁊ ſtelle q̄ ſūt ex hai3 caꝝ hai3 cōtraria ſup eas n̄ eleuabūt̄ erit ꝓpriū op⁹ nārū ſuaꝝ maioris valitudis ſicuti cū ipis locis nō aſſimilabūtur: ⁊ ſtelle que ſunt ipſis ꝯtrarie ſup eas eleuabūtur: minor erit eaꝝ valitudo. Cū āt eaꝝ ꝯplexio nociua fuerit ⁊ futuri opi dn̄abūtur: ſi locis i qb⁹ futura cōtigēt aſſilantur: ⁊ ſtelle q̄ ſūt ex hai3 ꝯtraria eaꝝ hai3 ſup eas eleuabūtur: earū nocumētū alleuiabūt. Q2 ſi nō earū fuerit ipaꝝ regionū diſpoſitio: nec ſup eas eleuabūt̄ ſtelle q̄ regiōib⁹ eiſdē aſſilant̄ earū nociue ꝯplexiōis op⁹ ī ipis magis euēiet.

Et cōuenit vt iſpicias cōcordātiā pl̄taꝝ qb⁹ cōtingit accn̄s cū regiōib⁹ ⁊ ciuitatib⁹ ſignificāt id qḋ accidere debet: ita ꝙ ſi fuerit fortune ⁊ ꝯcordauerit cū ipſis locis i qb⁹ cōtingit accidēs ⁊ n̄ eleuabunt̄ ſuꝑ eos pl̄te ſibi cōtrarij: erit op⁹ ſuū ꝑfectuoſū magis: Silr̄ ſi n̄ ꝯcordauerit cū locis ipis ⁊ eleuabūt̄ ſup eos pl̄te cōtrarij erit ꝑfectuū ſuū min⁹. Et ſi fuerit ꝺ cōplōe nociua: ⁊ dni operis accn̄tis. ſ. cōcordauerit cū locis accidētis et eleuabūt̄ pl̄te cōtrarij ſuper eos dānū paucum erit. Et ſi nō fuerint gubernatores regionū ipſarū: ⁊ non eleuabunt̄ ſup eos pl̄te cōcordantes cum regionib⁹ erit op⁹ dāni maius.

Hec ē regula bana valde: ⁊ conuenit ꝙ ſp eā teneas i memoria tua paratā ⁊ ī tuo itellectu. qm̄ accidet ꝙ aliq̄ regiones ꝯcordabūt cū aliquo pl̄ta. Et gubernabit op⁹ aliq̄ tpe alter pl̄ta: vel erit hic idē opis gubernator: tū eleuabit̄ ſup eū alter pl̄ta cōcordās cū eius ꝯplōne: vl̄ q̄ ſit eius ꝯtri⁹. Et ptholo. loqt̄ de hac eleuatōe diuerſis maneriebus. vna vt planeta ſit i aliq̄ dignitate alteri⁹. ⁊ qn̄ dn̄s dignitatꝭ applicuerit ei q̄ ibi ē: dicem⁹ ꝙ eleuat⁹ ē ſup eū. Alia ē ꝙ ſit vn⁹ pl̄ta debilior alio, ⁊ q̄ maioris v̄tutis eſt: eleuat̄ ſup eū q̄ debilior ē. Tertia maneries ē ꝙ ſit vn⁹ pl̄ta i.10. ſigno ab alio. ⁊ dicem⁹ ꝙ q̄ ē i.10. ſigno ſup aliū eleuat̄. Silr̄ pl̄ta fortuna

mūq̄: facit dānū ī aliq̄ regiōe ꝯcordata cū eo. nec pl'ta ī fortuna facit magnū dānū ī regiōibꝰ cū qbus cōcordat: ⁊ facit multū magnū dānū ī bis q̄ ſecū nō ꝯcordāt. ⁊ ſi aliquā gubernauerit regionē: ſcias ꝙ in ſuis regionibꝰ magnū dānū nō faciet. ⁊ ſi non ꝯcordauerit ſecum. ibi faciet magnum dānū. Ego enim declaro tibi obſcuritatem ⁊ clauſurā verborū ptholemei per h̄ dictū: ⁊ tu ad verba redeas ptho. ⁊ iſpicias diligēter: ⁊ bū ī ipa regl'a: q2 ī ea īuēies id qđ petes.

Accñtia vero gñalia freq̄uētiꝰ accidūt hoibꝰ ī quoꝝ natiuitatibꝰ loca nec̄ia. i. loca ī qbꝰ ſūt luminaria: ⁊ loca anguloꝝ ſunt loca reꝝ que ſunt occaſiones accidētium generalium. i. loca eclypſium vel loca que ſunt eis oppoſita.

Et ꝯtingunt accñtia gñaliter vt plimū habentibus loca neceſſaria: ⁊ hoc eſt vt ſint luminaria ⁊ loca anguloꝝ in ſuis natiuitatibus ipſemet loca eclypſium vel oppoſitoꝝ ſuoꝝ.

Hec ē alia regula: q2 ſicut regiōes recipientes accñs ſūt q̄ cōcordāt cū ſigno eclypſis ⁊ cū ſigno pl'te gubernatoris ſicut accñs continget his quorum aliqđ ylegex. S. ylegex fuerit ipſemet locus eclypſis vel eiꝰ oppoſitū ſiue pl'ta gubernator eclypſis. ⁊ quanto magis de hoc accidet tanto accidens fortior erit in eo.

Hoc aūt tunc erit grauius ⁊ ad p̄cauēdū ⁊ difficillimū: cū ipſe eedē ptes locoꝝ eclypſiuz erūt partes locoꝝ vniꝰ luminaris ī natiuitatibus ⁊ poſt hoc cum he partes erunt eis oppoſite.

Et hoc fortiꝰ qđ eē pōt ⁊ de quo minus ſe pōt aliqs cuſtodire ē qñ gradus loci eclypſis fuerit ipſimet gradus alicuiꝰ duoꝝ luīariū ī ſua natiuitate. ⁊ pꝰ hoc ꝙ iſti gradus ſint gradꝰ oppōiti.

Qñ accidit qđ ſit terminus graduū locoꝝ pricipaliū natiuitatis alicuiꝰ ipemet gradus eclypſis vel gradus oppoſiti eclypſis ⁊ fuerit iˢ hō ī terra vbi fuerit ſignificatō eclypſ. ipoſ'e ē ꝙ euadat vlla manerie ab accñte eclypſis bonū vl' malū ſit. ⁊ tñ nō ſe poterit cuſtodire qn eū attigat. Et hāc eādē tenebis regulam ī gradu eius q dñat' ī eclypſi ⁊ eius oppoito ⁊ ī ſignis ⁊ gradibꝰ qui ſe aſpiciūt ī ſigno eclypſis vel gradu ſuo et iudica qđlibet eorū ſcdm aſpectū ⁊ ꝯcordātiā quā habebit cū ſigno eclypſis vel eiꝰ gradu. Et bñ apparet a verbis ptholemei ꝙ ſi fuerit gradus principalis natiuitatis alicuiꝰ ipemet gradus eclypſis hoc fortiꝰ erit omnibꝰ ⁊ poſt hoc locus oppoſiti ſequitur illud. Similiter et poſt illud ille qui in quarto fuerit vel in tertio.

In coloribus eclypſis ⁊ in caudatis ſtellis ⁊ his ſimilibus. Caplm. IX. Dixit Haly

Mos ē aſtronomicoꝝ nominare res iſtas ſecūdas ſtellaꝝ eo ꝙ eueniūt ex facto ſtellarū prio ⁊ ſūt multū ſue ꝓprie eo ꝙ ſūt circa eas q2 ſil'r hūt v̄tutes q̄ opant' res q̄ ſūt ſub eis. Et poſtq̄ ptholomeꝰ locutus fuit de facto ſtellaꝝ dmōſtrauit hic fctm̄ iſtoꝝ aliaꝝ reꝝ q̄ eas ſequūt'.

IN rebꝰ nāq3 futuris vl'ibꝰ colores hora eclypſis apparentes. i. ipſoꝝ luminarium colores ⁊ eoꝝ q̄ circa ipa videntur vt ſūt ea q̄ vocant' haleiſi halela: ⁊ his ſimilia nobis obſeruare conuenit.

Sil'r ꝯuenit vt iſpicias ī ſcđo accñtiū vliuz q̄ accidūt ꝑꝑ colores accñtes apparentes hora eclypſis. volo dicere colores duoꝝ luminariū. vl' colores eoꝝ q̄ accidūt circū ea ꝓut eſt illud qđ dr̄ aſta ⁊ nidera ⁊ tales colores.

Una q̄q3 res ex illis q̄ generātur ⁊ corrūpūt' cōcordat cū aliq̄ v̄tute ſtellaꝝ ⁊ ꝓpriū opꝰ ſuū cōcordat cū ope ſtelle cū q̄ cōcordat: Et poſtq̄ ita ē poſſumꝰ ſcire ſignificatiōem accidētiū ꝑ colores eclypſium ſiue propter fumoſitatem que coniungitur circa duo luminaria.

Cuz igit' niger vel q̄ſi virides fuerit: ea q̄ ſaturni naturā imitari diximus ſignificabunt.

Ita ꝙ qñ color niger fuerit vel tetigerit aliq̄ tuluz ad viridē: ſignificabit ea que diximus que tendunt ad naturam ſaturni.

Color niger fit ꝑꝑ magnā cōbuſtionē ⁊ māifeſtū ē ꝙ res que m'tū cōburit' redit poſtea ad nām frigidam aut erit nigredo ꝓpter frigus multū magnū. Et color viridis fit ꝓpter magnū frigus ꝓut ē ī phiſica demōſtratū. Et poſtq̄ ita ē expedit ꝙ color niger ⁊ viridis cōcordet cū nā ſaturni.

Et cum albi fuerint: ea que ſunt ex natura iouis ſignificare dicuntur.

Et ſi fuerit albꝰ ſignificabit ea q̄ ſūt đ nā iouis.

Color albꝰ qui paꝝ tēdit ad croceū niſi albꝰ fuerit nimium ſignificat tēꝑantiā ⁊ ꝑꝑ hoc cōcordat cū nā iouis.

Qđ ſi ad rubedinē declinauerint deſignabūt ea: que ſunt ex natura martis.

Et ſi tēderit verſus vermilium ſignificabit ea que ſunt de natura martis.

Ea q̄ tēdūt ꝯ vermiliū ſūt res vermilie clare ⁊ ē ī phiſica demonſtratū ꝙ iſti colores ſignificāt calorē ⁊ ſiccitatem. ⁊ ꝓpter hoc concordat cū natura martis.

Et ſi aurei coloris extiterit: ea que veneris naturam ſequuntur idicabunt.

Et ſi fuerit croceus tēdēs ad colorē aureuz ſignificabit ea que ſunt de natura veneris.

Hic eſt color croceus ſplēdidus. ⁊ ꝓpter hoc demr̄at tēperantiā ⁊ cōcordat cū natura veneris. colores. n. đ qbꝰ dixit cōcordāt cū planetis ꝑ duas ptes. vna q2 color ſuus cōcordat cū colōe. alia q2 h3 talē ſignificatōꝫ q̄lē nā ipiꝰ pl'te.

At ſi diuerſoꝝ coloꝝ fuerint ſignificabunt ea que ſunt ex natura mercurij.

Et ſi colores diuerſi fuerint ſignificabunt ea que ſunt de natura mercurij.

Uult dicere ꝙ ſi aliq̄ haꝝ rerū q̄ apparēt fuerit diuerſorū colorū: q̄libet color demr̄at rē ſuā ꝓpriā. Et poſtq̄ ita ē cōcordāt cū mercurio: q2 ē ſtatuū ⁊ ſignificationū diuerſarū. ⁊ ſui colores ſūt ſil'r diuerſi ⁊ nō ſtabiles ī vna manerie. Et cōuenit vt hāc eādē rōnē itelligas ī oībꝰ ſignalibꝰ ſuperioribꝰ q̄ apparēt: q2 oīa fiūt ꝑ fumoſitatē hūidā et ꝑ fumoſitatē ſiccā que ſurſū aſcēdit. ⁊ qñ dñabitur v̄tus alicuius pl'te ī gubnatōe mūdi: ꝯuenit fumoſitates illas ad ſuā nāz eē: et erit color cōcordatꝰ ſignificatōi nāe ꝯpl'onis illiꝰ pl'te q dñat'. ⁊ ꝑꝑ hoc accipit' a colore ſignaliū ſignificatio nature pl'te. ptho. āt docuit nos ꝑ hoc dictū quō ſciamꝰ nāz eiꝰ q dominat' quando aliquod horum ſignalium videbimus deſuꝑ: et eſt res que multū nos iuuat ꝑ ſciēdo q̄ virtꝰ vicit in cōmixtione que fit ex corꝑibꝰ celeſtibꝰ vniꝰ cū alio.

Si aūt color ille totū corpꝰ luminaris vel eoꝝ q̄ circa ip3 ſūt amplexabit': ī maiori pte regionū

futurũ accidet: ſ; ſi q̃libz vnã ptẽ lũinaris vl' coꝝ q̃ circa ipſũ ſt occupauerit ĩ ea pte ſolũmõ q̃ ẽ ĩ di recto ptis illi⁹ ĩ q̃ ille colõ appuerit futurũ eueniet.

¶ Et ſi ipſe colõ ĩ toto corpe lũinariũ fuerit aut ĩ oib⁹ locis que ſunt circa ea erit accñs in maiori pte regionũ ipſorũ. Et ſi fuerit ĩ vna pte lũinariũ aut ĩ pte eius qð ẽ circũ ea accñs erit ſolũ ĩ pte il la q̃ ſtat in directo illius ptis vbi fit color.

¶ Vult dicere ꝙ fumoſitas q̃ ꝯuertit nãz eclypſis: dat talẽ colorẽ qual' ẽ color dñantis in eo. ⁊ ſi fuerit color ei⁹ tot⁹ in eclypſi eq̃lis: aut ĩ locis que ſũt circa duo lũinaria: ſciem⁹ ꝙ v̄tus q̃ talẽ ſibi dedit colorẽ ẽ magna valde. ⁊ pp hoc ſigni ficabit ꝙ accñs erit ĩ maiori pte regionũ ꝯcordãtiũ cũ acci dẽti. ⁊ ſi fuerit color ĩ vna pte lũinaris eclypſati: aut ĩ loco vno ei⁹ circa ipm. demrat ꝙ v̄t⁹ opatrix erit ĩ pte illa ⁊ opa bit ĩ regiõib⁹ ꝯcordãtib⁹ cũ ipa pte ĩ qua ẽ color. Et poſtq̃ȝ v̄tus eclypſis opat̃ illo tpe ⁊ poſtea manifeſtũ ẽ ꝙ ſignalia ſupiora q̃ accidũt poſt eclypſiz hñt driam a v̄tute guberna toris q ẽ ora pũcti cũ ipo ope: qm̃ p h accidũt ĩ terreno mũ do magni mot⁹ ĩ lõgo tpe: donec ꝯpleãt̃ ipe v̄tutes: ⁊ acci dũt alie v̄tutes illis ꝯrie. Et poſtq̃ȝ ita ẽ ꝯuenit vt ſignalia ſupiora donec durauerit tps gubernatoris eclypſis hẽant opera p ipm. ⁊ pp h hẽbit ſignificatõez ꝯcordatã cũ ſigni ficatiõe eclypſis: ita ꝙ ſi ſaturn⁹ fuerit gubernator ꝯiũget fumoſitates ⁊ faciet eas ſpiſſas: de mõ ꝙ viſus eas nõ trã ſibit ⁊ apparebũt nigre vl' virides. ⁊ ſi mars fuerit guberna tor ꝯburet fumoſitates: ⁊ expget: ⁊ fiẽt inde come. ⁊ radij aſ ſimilãtes ſtellis curtẽtib⁹ p celũ: ⁊ coruſcatões ⁊ talia: ⁊ ita ẽ in quolz ſignaliũ ſupiorũ q̃m aſſilant̃ pl'te gubernatori.

¶ Itẽ cõuenit vt caudatas ſtellas que hora ecly pſis vel alterius tpis apparuerũt obſeruem⁹ nec nõ ⁊ alia futura v'lia: vt ſũt illa que vocãt̃ alciſi abbocat balbaueni ⁊ his ſimilia. Quarũ natu re martialib⁹: ⁊ mercurialibus naturis quas p̃ dixim⁹ aſſilãt̃: q p̃lia cõbuſtiões ⁊ q̃litates q̃ res moueri faciũt ⁊ accñaque ppeas accidũt opãt̃.

¶ Cõuenit ẽt vt ĩſpiciam⁹ ad cometas appentes hora eclypſis vel alia hora: ⁊ ad accidẽtia v'lia q̃ ꝯtigũt ſic aſta ⁊ nebla q̃ appz ſurſũ nigra ſpiſ ſa ⁊ ad id qð aſſimilat̃ ſicut lacus aq̃ ⁊ ad talia. Et indicabimus naturas ſuas ĩ toto eo qð opa bunt̃ ſm qð dixim⁹ ĩ naturis martis ⁊ mercurij q opãt̃ lites guerras ꝯbuſtiões ⁊ res magni mo tus ⁊ feſtini ⁊ accñtis q̃ cõtigũt p eos.

¶ Iaz demrauit ꝙ accñs eclypſis ꝯtiget tpe eclypſis: ⁊ ĩ tẽ porib⁹ retinẽtib⁹ ſe cũ eo. ⁊ aliqñ ꝯtigũt tpib⁹ elõgatis a tpe eclypſis. ⁊ ꝙ ſignalia ſupiorũ q̃ accidũt ſurſũ ĩ medio aeri ⁊ fiũt d fumo ſicco ⁊ fumoſitate hũida: ⁊ forme ⁊ colões ac opa ſũt acordata cũ pl'ta dñante ĩ gubernatõe mũdi ioſuz ĩ illa hora qua appent. ⁊ ꝯuenit p hoc dcñ ꝙ fum⁹ ſiccus q fit ꝯcordet eũ nã martis vl' mercurij. ⁊ fumoſitas hũida cũ nã iouis aut veneris ſi ĩ eo vicit tẽperãtia. tñ ſi fuerit diſtẽ pat⁹ ⁊ exiuerit tẽpamẽtũ: ꝯuenit vt cũ nã ſaturni ꝯcordet. ⁊ ſi hoc ita fuerit ꝯuenit vt qðlibz ſignaliũ ſupiorũ ſignifi cet ea q̃ accidũt ĩter nos hoib⁹: plãtis: beſtijs: piſcib⁹: naui b⁹: augmẽto ⁊ decremẽto aq̃ꝝ: ⁊ ſignificatio ſua erit ſ; pla netã q ꝯcordat cũ eis. Et poſtq̃ȝ hec oia p̄poſuim⁹ aſculta ⁊ ĩtelligas id qð voluit dicere ptho. dixit. n. vt ĩſpiciam⁹ etiã ad ſtellas cometas q̃ fiũt horis eclypſis: vl' alijs horis: ⁊ ge neral'r qcqd dixit ĩ illo ãforiſmo. Nã vult dicere ꝙ qñ ſcie mus ſignificatõez eclypſis: ⁊ tps q̃ erit ĩſpiciem⁹ cũ hoc lo to ĩ accidẽtib⁹ ꝯtigẽtib⁹ ĩ reb⁹ ſupiorib⁹ d cõdiamẽto aeri. qm̃ ſi apparuerit ĩ tpib⁹ eclypſis: aut ĩ tpib⁹ qb⁹ accidũt ſua opa. ⁊ ſignificatões ſue fuerit acõdate illi pl'te q dñat̃: iudi cabim⁹ ſm illð. ⁊ põt eẽ ꝙ ſignificatões hoꝝ vat labunt ſi gnificatõez pl'te dñantis ĩ eclypſi. ſi alia ſtella dñabit̃ ĩ tpe quo ipe appẽt: ſiue illa q̃ dñat̃ ĩ eclypſi: ſiue ſit p aliũ eclyp ſis q veniet: ſiue p aliqð adiũgamẽtũ pl'taꝝ: aut p ꝯiũctio nes vl' oppões q̃ erũt ĩ illo tpe. Et q2 mã ſtellaꝝ currẽtiũ vl' aliaꝝ cometaꝝ. aſtc: nubli: nigri ſpiſſi: ⁊ ei⁹ qð aſſimilat̃ lacui aq̃ ⁊ taliũ reꝝ d hls oib⁹ q̃ fiũt p fumũ ſiccũ ẽ fumus ſiccus: ⁊ vicit ĩ quolz eoꝝ ſicca nã: ꝯuẽit vt ſignificatio ſua cõcordet cũ illa martis ⁊ mercurij: ĩ litib⁹ ⁊ guerris: ĩſidijs caminoꝝ: furtis: cõbuſtiõib⁹: ⁊ his q̃ mouẽt ſpũm ad male faciẽdũ: ⁊ ĩ accñtib⁹ veniẽtib⁹ p res tales: ſic d robare ⁊ cap tiuare: q̃ accidũt pp guerras: ⁊ mortes ſubite: febres acute ⁊ alia q̃ dixit ptho. ĩ nã martis ⁊ mercurij. et poſtq̃ȝ ẽ ita cõ uenit vt ſignificatio pluuiaꝝ tẽpataꝝ oĩ tẽpamẽto ĩ aere cõtigẽti ꝯcordet cũ illa iouis ⁊ veneris. ſic p̄ciũ reꝝ: exalta tio dignitatũ: ⁊ oia alia opa q̃ dixit ptho. d venere ⁊ ioue. ſi mil'r vt ſignificatio grãdinũ ⁊ fortiũ pluuiaꝝ ⁊ frigoris ma gni valde: ꝯuenit cũ illa ſaturni cũ ſua opa q̃ ptho. narrauit Ptho. n. dixit d ſignalib⁹ ſupiorib⁹ ꝙ erũt accñia: eo ꝙ eoꝝ qðlz ſũt accñia m'lta. ſic ſt pluuie: q̃ ſi m'lte fuerit nocebũt plãtis: ⁊ aĩalib⁹: ⁊ ſi pauce ⁊ diminute nocẽt ẽt. ⁊ t'le nocumẽ tũ ſeq̃t̃ defect⁹ victualiũ: cariſtia: fames: ⁊ mortalitas. Et ſi fuerit tẽpate pficiũt plãtis ⁊ aĩalib⁹: qð qdẽ ſeq̃t̃ abũdan tiã victualiũ far ⁊ amto: ⁊ ſalutis. ſil'r arc⁹ appẽs ĩ aere. ſi apparuerit añ pluuiã ſignificat pluuiã: ⁊ ſi poſt ſignificat ſerenũ. ſil'r q̃lz haꝝ reꝝ ſignificat opa ptic'aria. et ppter h noiauit ea ptholemeus accidens vniuerſale.

¶ Loca ẽt ĩ qb⁹ futura cõtigẽt ex coꝝ locis ĩ cir c'lo ſignoꝝ ⁊ ex locis q̃ ſt ĩ directo ſtelle caudate cognoſcem⁹. Spẽm quoqz ſignificati futuri ⁊ e⁹ ſubz gen⁹ ex fõma illi⁹ accñtis qð tẽ appebit d p̄hẽdem⁹. Ex q̃ntitate nõ tpis illi⁹ accñtis qð tẽ appz futuri ſciem⁹ ſpatiũ. Ex caꝝ ẽt affinitate cũ ſole quot a hora futurũ ĩcipiat indicabit̃. Nã cũ mãne magis appebũt ſubito futurũ coꝝ eueniet: cũ magis in veſpe futuꝝ coꝝ tarde ꝯtinget.

¶ Et mõſtrabũt loca ĩ qb⁹ erũt accñia p loca hoꝝ ſingnaliũ ĩ zodiaco ſigꝝ ⁊ p loca ſigꝝ ĩ q° directo ſtella cõata erit ⁊ mõſtrabit formã ſignal' appen tis d q̃ ſpẽ erit accidẽs ⁊ d quo gñe ⁊ tps quo ſi gnale ipſũ durauerit ſignificabit q̃ntũ durabit ac cidẽs ⁊ cõpatio e⁹ ad ſolẽ ſignificabit qñ ĩcipiet. Qm̃ vt pluimũ ſi mãe appuerit matutinali acci dẽs cito erit ⁊ ſi mãe veſptina: tarde.

¶ Poſtq̃ȝ ptho. mõſtrauit ſignificationẽ cuil⁹ȝ ſignaliũ ſu pioꝝ dedit nobis ĩ eo vnã regulã generalẽ dicẽe ꝙ qñ ap paruerit ſignale ſuperi⁹ ⁊ ſciueris ꝙ accñs vẽiet ĩ terrenis per illud ⁊ volueris ſcire ĩ qb⁹ regiõib⁹ ⁊ ciuitatibus accidȝ aſpice ĩ quo loco ſignorũ ẽ et directo cuius ſigni fuerit ſi gnale accidẽs erit ĩ regionibus et ciuitatibus q̃ eidẽ ſigno fuerit acordate. Et ſi volueris ſcire q̃le erit accñs inſpice ad formã ⁊ colorẽ ſuũ: ⁊ cũ q̃ pl'ta ꝯcordaverit erit accñs d nã illi⁹ pl'te: ⁊ v̄t⁹ accñtis erit ſ; v̄tutẽ pl'te dñantis ibi. Et ſi volueris ſcire qñ accidet q̃ntũ durabit: ĩſpice ad hõas q̃ fu erit ĩter ſignale ⁊ aſcẽdẽs: ſicut faci eclypſi ⁊ ſ; h indicab. et ſcies q̃ntũ erit cito vl' tarde ad ꝯpatõe ſignal' ad ſolẽ. ⁊ ſcies q̃ntũ durabit accñs a tpe q̃ ſignale durabit. ⁊ gñal'r dico: vt facias ĩ iſtis ſignalib⁹: ſic ĩ eclypſib⁹ feciſti. Ego ãt volo nar

rare tibi đ vno ſig^le qđ vidi qñ icipiebã adiſcere. apparuit .n. tale ſig^le i ſigñ ſcorpiõis ⁊ i oppõne ſol: exñte ſole in ipa hora .15. gra. tauri: ⁊ erat ſtella ipa alãzadera i .15. gra. ſcorpiõis: ⁊ erat mltũ magne figure rotũde: poterat eẽ magna ter tñ vt ven⁹. ⁊ đ ipi⁹ clari^te tota orizõta lucebat quia lux poterat eẽ tãta vt q̃rta ps lũe: vl' paꝝ pl⁹: ⁊ ſp mouẽdo appebat ſe i illo ſigñ cũ motu firmamẽti donec ſe poſuit i ei⁹ ſextili đ ſigñ ṽgĩs: ⁊ tũc õſtructa fuerit: ħ totũ ego vidi: ⁊ mlti alij ſapiẽ^s. loca ṽo pl'taꝝ appitõis h⁹ ſignal' ſtabãt ħ° ſol ⁊ lũa ꝯiũcti in .15. gra. tauri. ſatur. i leone .12. gra. 11. m^a. iuppiter i cãcro .11. gra. 21. mi. mars i ſcorpi. 21. gra. 9. mi. ven⁹ in gemĩs .12. gra. 28. mi. mercuri⁹ i tauro. 5. gra. ⁊ 5. mi. caput dracõis i ſag. 23. gra. 38. mi. ſtella ipa alazẽdera q̃ apparuit erat i ſcorpi. 15. gra. aſcẽdẽs qñ apparuit ſr̃ alforat ciuitate đ egypto erat leo .4. gra. ⁊ 2. mi. ⁊ đcia. aries. 27. gra. 37. mi. cũ toto tauro. Dico ꝙ fuit i ſcor. erat ſignum qui legis mauroꝝ ⁊ ſignum ſue ꝯiũctõis: acciderũt iter mauros magna p̄lia: fortes guerre ⁊ iterfeccões. Et pp ħ ciuitates ⁊ regiões magne ſuaꝝ terraꝝ depplate fuerũt. Et exiuit vn⁹ magn⁹ heretic⁹ ⁊ ſarrexit i regẽ meche: ⁊ yetob: ⁊ accidit magna ſiccitas: ⁊ magna cariſtia victualiũ: ⁊ magna mortalitas pp aeris corruptelã ⁊ pp peſtilẽtiã ⁊ cnſẽ: ita ꝙ fame gladio ⁊ ifirmitatib⁹ gentes ſine nũero perierũt ſupme: ⁊ hoĩꝫ miliaria ⁊ gẽtiũ. ħ .n. malũ ⁊ pditio ꝯtinua fuit: poſtq̃ ſtella apparuit mltis ãnis. loquamur eni đ hoc quãdo in talibus exẽpla ponem⁹.

℃ Incipit 3⁹ tractat⁹ gloſe haly heben rodan ſup 2ª pte quadripartit i ptholemei. ℃ In anni principio Ca. X

Id qđ gloſare volum⁹ ſup ṽbis ptho. đ eo qđ locut⁹ fuit i accñtib⁹ magnis ⁊ vl'tib⁹ iã trãſiuit. Nũc aũt volum⁹ gloſare id qđ dixit đ accñtib⁹ addẽtib⁹ vl' minuẽtib⁹. Ptho. dat nob i ħ ca. regl'as qb⁹ ſciam⁹ id qđ accidit i tpib⁹ anni: ⁊ qñ eas cõmiſcebim⁹ alijs regulis añdcis: ſciem⁹ ſi addẽt vl' minuẽt ab accñtib⁹ vl'ib⁹ q̃ ſcim⁹ p eclypſes: ⁊ ꝯiũctões pl'taꝝ. ⁊ cũ hoc ſciemus accñs ꝯplete ⁊ q̃le erit quolꝫ tpe.

POſt p̃miſſum vniuerſalẽ modum cognitiõis coꝝ q̃ futura ſũt in regiõibus ⁊ terris reſtat vt particularia .i. ea que in ãni tpibus acciderĩt ſubiungamus.

℃ Poſtq̃ docuimus opionẽ gñalẽ p ſciẽdo accñta q̃ cõtigũt i ciuitatib⁹ ⁊ regiõib⁹ reſtat narrare ſil'r pticularia et hec ſũt ea q̃ accidũt p tpa ãni.

℃ Opio gñalis ẽ: regl'a quã nobis dedit i eclypſib⁹ ⁊ ꝯiũctionib⁹ planetaꝝ: ⁊ pticularia q̃ contingũt i tpib⁹ ãni: ſũt ea q̃ accidũt p cõiũctões ⁊ oppõnes mẽſiũ ãni. Nã cũ hec adiũgem⁹ cũ eclypſib⁹ addẽt i eis vl' minuent.

℃ Et tps qđ ãni pricipiũ dicit i hoc vt oñdamus oꝫ ꝙ reiteratiõis igit ſolis ĩitiũ i vna quaqꝫ circũuolutiõe illud eẽ debeat fere ꝑpter ei⁹ vim eiuſqꝫ nomen planum et apertum eſt.

℃ In hoc eni cõueĩt nob noĩare ſtationẽ q̃ dctã eſt caput ãni ⁊ manifeſtũ ẽ ꝙ expedit vt ſit hoc principiũ redit ſol q̃lꝫ reuolutiõe ad locũ ſuũ ⁊ ħ ẽ res leuis ad itelligẽ^m pp ṽtutẽ ſuã ⁊ nomĩ ſuũ

℃ Uolẽti ſcire p hãc artẽ accñtia q̃ quolibet ãno cõtingũt expedit ſcire horã q̃ dicta eſt caput ãni: qꝛ pncipiũ qñ ligat ẽ aliquã ipa ſolui nõ põt donec tranſeãt ſua quattuor tpa q̃ ſũt pn^m augmẽtũ ſtatus: ⁊ abaxamẽtũ niſi res alia venerit q̃ faciat ipm forti⁹ in aliquo tpe iſtoꝝ quattuor. Et ħ eſt in oĩbus reb⁹ nãlibus manifeſtũ: maxie in arte phice. ⁊ qñ ſtelle ligauerint rẽ aliq̃ i capite ãni remanet illud ligamẽ tũ firmũ p totum ãnũ: ħ excepto ſi acciderit i illo ãno eclypſis: vel cõiũctio pl'taꝝ aut aliq̃ applicatio ſtellaꝝ q̃ ſignificẽt ꝯ illud ꝙ ſtelle ligauerũt i ãni pn° ⁊ ſoluẽt id qđ ligatuꝫ

fuit i principio ãni. Qꝫ aũt dixit de ſua ṽtute vult dicere ꝙ id qđ opabit pn^m remanebit firmũ donec ꝯpleat res illa vñ fuerit pncipiũ: ⁊ id qđ dixit de ſuo noĩe. vult dicere ꝙ id qđ ſignificat nomẽ pncipij ſignificat ṽt⁹ ſua pncipiũ aũt ãni ẽ ꝙ ſol redeat ad pũctũ vñ incepit. Qꝛ ſol ẽ pũct⁹ ⁊ dñat ſup oẽs pl'tas ⁊ ſtellas: ⁊ ꝑpter hoc cõuenit ꝙ ãn⁹ ſit acceptus a curſu ſuo ſolũmodo: qꝛ curſus alioꝝ pl'arũ i cõparatione ſui ſunt ſicut i aſtrologia demõſtratũ ẽ. Sapiẽtes ṽo antiq̃ pciabãt multũ pn^m anni tãtũ ꝙ compilauerũt multos libros i eo: ⁊ noĩauerũt hos libros reuolutionũ ãnoꝝ mũdi: ſicut liber accñtis quẽ fecit hermes: ⁊ ꝑpter ħ crediderũt multi aſtrologoꝝ ꝙ ſignificatio eclypſis: aut ꝯiũctõis vel alteri⁹ cõſtellatiõis q̃liſcũqꝫ fuerit que cõtigit i ãno nõ eſt accepta niſi a dño ãni: ⁊ ħ inuenies i oĩb⁹ libris ſuis. Ipi .n. a veritate recedũt qñ ptho. mõſtrauit i facto eclypſiuꝫ ꝙ poſtq̃ maior ṽt⁹ vicit minorẽ: ⁊ ṽt⁹ duoꝝ lũinariũ ẽ maior valde q̃ ṽt⁹ aliaꝝ ſtellaꝝ mãifeſtũ ẽ ꝙ coꝝ ꝯiũctio ⁊ oppõ ẽ maior ⁊ fortior ṽtutib⁹ reuolutionũ ãnoꝝ. ⁊ poſtq̃ ita eſt nõ remanet ṽtuti pncipij anni: niſi addere vl' minuere i accñtib⁹ magnis. ⁊ hec ẽ opinio ptholemei. Dixit Ptho.

℃ At i circulo null's exiſtiare pn^m poterit abſolute. i zodiaco ṽo circulo pn^m niſi a pũctis q ſũt i directo horaꝝ equinoctialiũ ⁊ ſolſtitialiũ intelligi minime põt.

℃ Et null's põt i circulo imaginari pricipiũ: tñ i zodiaco põt pricipiũ itelligere a punctis determinãtib⁹ quattuor tropicos.

℃ Aliq dicũt ꝙ pn^m ãni ẽ q̃uſqꝫ ſol vadit a pũcto ſuo angis donec ad illũ redeat. Et dixerũt ꝙ ħ ẽ ſuũ ꝓpriũ i ſphera ſua. tñ qꝛ opa veniẽtia p ſtellas i his q̃ ſũt iter nos: nõ ſũt ꝓpria ſphere ſol: ſꝫ ſunt ſm zodiacũ ſignoꝝ. expedit ꝙ pn^m anni ſit curſus ſolis de vno pũcto zodiaci: donec ad illũ redeat: ⁊ qñ hos pũctos i zodiaco pgrem⁹ ĩueniem⁹ in eo .4. pũctos: quoꝝ qlꝫ merẽt eẽ pn^m. ⁊ hi .4. pũcti ſũt q̃tuor tropici.

℃ Cõtingit ẽt hoĩb⁹ ſup hec loca dubitare: eo ꝙ qs coꝝ q̃ttuor ad p̃mittẽdũ ſit cõueniẽtior ignorat. Nã ſm planã naturã circularẽ: nullus coꝝ p̃cedit aliũ ita ꝙ ad initiandũ ſit magis apt⁹ alio.

℃ Et accidit hoĩ dubiũ i hoc loco: q̃l'r ſcire poſſit qs hoꝝ quattuor rectius p̃poni merẽt. Qꝛ tñ ſꝫ ſimplicẽ naturã circũferentie: nõ ẽ ibi locus q ſit añq̃ ali⁹ quo dicere poſſumus. ꝙ hẽat mai⁹ ius vt ſit anni principiũ q̃ alter.

℃ Poſtq̃ zodiac⁹ ſignoꝝ .4. hꝫ pũctos: quoꝝ qlꝫ meretur eẽ principiũ. Accidit i ħ dubiũ ꝙ hõ neſcit q mai⁹ ius hẽat eẽndi pn^m. Sil'r quõ põt eẽ pũct⁹ q ſit pn^m nãe circũferentie: ea exñte ſimplici ⁊ rotũda. hec .n. ẽ q̃ itellectũ nõ itrat: tñ ordinat hũc hõ poſitiue ſꝫ ſuã volũtatẽ: ſed ꝙ circunferẽtia illũ hẽat p nãm hec res ẽ ipoſſis. Et poſtq̃ ita ẽ ꝯueĩt nos iſpicere i verbis ſapiẽtũ ãtiquoꝝ q i his .4. pũctis locuti fuerũt de mõ ꝙ de ſuis itellectibus nos inueniemus: ⁊ ꝙ veritas exeat de dictis eaꝝ. Dixit Ptho.

℃ Illi ãt q ħ i ſuis lib. tractarẽ cõati ſũt: i mõis dcñtib⁹ ħ .4. tpa poſuere: ⁊ coꝝ vnũqđq loco pncipij ꝯſtituerũt. qs ꝯueniens coꝝ rõ: coꝝq nãꝫ effect⁹ ad ħ adduxit. iſtoꝝ eteni vnicuiq tpoꝝ qđdã ẽ ꝓpriũ p qđ ipꝫ ãni noui fore pn^m exiſtiare đbem⁹: ob ħ eteni eqno^le ṽnale tps initiũ poſuerũt ꝙ dies i ipo ſupare noctẽ icipit: ⁊ qm ipꝫ ẽ hũi^m: nãq hũida mlta ẽ i oĩ pn° rei cũ pcreãt: vt i p̃miſſis oñdim⁹. Tps ãt eſtiuale ſolſtitiale loco pncipij põit: eo ꝙ i ipo dies pficit: ⁊ ẽ e⁹ vltia lõgitudo. ⁊ qm i ipo apđ egyptios ẽ augm^m nili. aſcẽditq i eo aſchere algemẽia: ac eqno^le. tps autũnale ſupſit initiũ. ob ħ ꝙ i ipo ẽ oiuꝫ fructuũ collectõ ⁊ q̃ futura ſũt i eo ſeminari icipiũt hyemale ṽo tps ſolſtitiale ꝑpter ħ initiũ ꝯſtituit. qꝛ poſt dieꝝ curtationẽ i ipo icipit coꝝ dieꝝ elõgatio.

Et ſi illi q̄ d̄ his locuti fuerūt ī ſuis libris iudi-
cauerūt ꝙ hi q̄tuō pūcti ſīt diuerſi ⁊ quēlꝫ corū ꝓ
ꝑncipio poſuerūt: ⁊ eos ad hoc argumēta cōue
niētia adduxerūt: ⁊ opa nāꝝ ſuaꝝ: qꝛ q̄dlibꝫ ho
rū tēpoꝝ hꝫ rē ſuā ꝓpriā q̄ cōuenit q̄d teneat vt
ſit prinᵐ āni: eqnoctiū āt vernale: qꝛ dies icipit
maiō eē nocte ⁊ qꝛ hoc tp̄s ē hūidū ⁊ hec natura
humida vicit mltūꝫ ī oī pricipio reꝝ q̄ gñant̄ ſi
cut añ diximꝰ. Et ſolſtitiū eſtiuale: qꝛ dies com
pletur ī eo ⁊ ē maior dies totiꝰ āni ⁊ accidit ī eo
recētia nili d̄ egypto ⁊ ſtella aſcēdit in tp̄o q̄ di-
cta ē albabor. ⁊ eqnoctiū autūnale qn̄ oēs fru-
ctus hoc tēpore colligunt̄ ⁊ ſilr hoc tēpore ſemi
nāt oīa ſemīa ꝓ his q̄ ventura ſīt ⁊ ſolſtitiū hye
male eo ꝙ dies icipit in eo creſcere poſtquam
diminutus erat.

Quatuor tpa. vlt dr̄e q̄tuō āni tpa: et ſignificatio cuiuſlꝫ
ē accepta d̄ ſuo pnᵒ. dixit. n. ꝙ ſapiētes ātiq accipiebāt hos
quatuor pūctos diuerſis manericbꝰ. qm̄ ex eis fuerūt qui
poſuerūt āni pnꝰ eqnoctiū vernale. et alij q poſuerūt indi
ciū cuiuſlꝫ tpis eoꝝ ſm cōſtellationē ſui ꝑncipij. Et poſtq̄
ita ē: appꝫ ꝑ dicta ſapiētū antiq̄ꝝ hꝰ artis ꝙ qlꝫ pūctꝰ horū
hꝫ ꝓpetatē ſuā. et ptholo. docet nos q̄ rōne venerūt ī hac
opione: et dixit qꝛ ſciuerūt ꝙ circūſcrētia nō hꝫ ꝑncipiū. et
īuenerūt ꝓnā experientiā mltotiēs: ꝙ horū pūctorū q̄dlꝫ
facit opa ī rebꝰ q̄ ſūt iter nos: ⁊ rebꝰ q̄ ſequūt̄ nās hoꝝ pū
ctoꝝ. hoc. n. totū fecit eos ī hāc opionē venire. qꝛ tenēt ꝙ
q̄dlꝫ eoꝝ ē pnᵐ rebꝰ futuris. et vlt dr̄e ꝙ opa hoꝝ pūctoꝝ
fecit eos credere ꝙ oīa erāt ꝑncipia. et tp̄s eqnoctij verna
lis: qꝛ dies icipit eē maior nocte. ⁊ qn̄ dies icipit eſſe maior
nocte: icipit calor aſcēdere ſuꝑ frigꝰ: ⁊ tp̄s ē mlte hūiditatis
naturalꝭ: vt ſit mlta ī ꝑncipio cuiuſlibꝫ generatōis. ⁊ quādo
adiūgit̄ multa hūiditas cum augmento caloris fit ide res
cōcordata cū ꝑncipio totiꝰ gñatōis. ſicut d̄mrātū ē ī phīca
⁊ nāli. ⁊ ꝑꝑ h̄ ē tp̄s v̄nale gñator ꝑ nāꝫ: ⁊ ī eo emittūt arbo
res folia; canūt aues: ⁊ faciūt filios ⁊ q̄lꝫ res q̄ cōcordat cuꝫ
principio hꝫ ius maius vt ſit ꝑncipiū q̄ꝫ illa que non cōcor
dat: ⁊ h̄ ē res quā adduxit oībꝰ aſtrologis pro affirmando:
ꝙ hoc tp̄s eſt pnᵐ āni noui. Et pūctuꝫ ſolſtitij eſtiualis ſilr
ius hꝫ vt ſit pnᵐ: eo ꝙ dies ꝯpletur in eo: ⁊ ibi ē maior dies
totius āni: ⁊ tunc icipit nyli recētia q̄ ē pnᵐ ⁊ vis laboris ter
re de egypto: ⁊ hoc pnᵐ hꝫ opa talia quibus multi credide
runt ꝙ venit ꝑ aſcenſum ſtelle albabor: q̄ tpe illo aſcēdit: ⁊
crediderunt ꝙ hec opa remaneāt ꝑ totū annū: ⁊ tantū q̄ꝫ-
tū apparet de tpis huius v̄tute: ⁊ pūctꝰ tpis equinoctij au
tūnalis ſilr ius hꝫ vt ſit pnᵐ: eo ꝙ oēs fructꝰ tūc colligunt̄
⁊ gubernant̄ ꝓ futuro tpe: ⁊ ſemiatiōes ēt fiunt ⁊ incipiunt
h̄ tpe: q̄r eo oēs aues ⁊ oīa aialia hñt vincere: ⁊ ꝓpter hoc acci
piūt ab hoc tēpore ſignificationē eius q̄d futurū eſt in gra
natijs de ſaluatione vel corruptione: ⁊ ꝙ accidet aīalibus
de habūdātia victualiū: ſiue fame q̄ continget mortalitas
magna ⁊ ſimilia. ⁊ punctus ſolſtitij hyemalis ſimilr ius hꝫ
vt ſit ꝑncipiū: qꝛ in eo icipit dies creſcere poſtq̄ꝫ minutꝰ eſt
⁊ icipit calor creſcere ⁊ qn̄ calor creſcit gñatō venit cū eo. ꝑ
hec eniꝫ verba q̄ dixit ptho. intelligimus q̄ꝫtitatē virtutis
cuiuſlibet horū punctorū quattuor. Et ꝙ maior virtꝰ oīuꝫ
eſt illa pūcti equinoctij vernalis: ⁊ ꝙ a quolibet hoꝝ acci
pit̄ ſignificatio eiꝰ q̄d hꝫ cōtingere tpe ſuo: cōuenit. n. ꝙ ac
cipiamus cōparationē eiꝰ q̄d accidit quolibꝫ horū tempo
rum ad illā q̄ cōtigit in tpe q̄d preteriuit. v̄bi grā. qn̄ princi
pium tempore eſtatis ſignificauerit recētiā nyli ꝓpter hu

miditatē q̄ fuerit tēpore vernali q̄d tranſiuit ſm illud erit
recentia. ⁊ ſi multa fuerit humiditas vernalis erit recētia
magna mltū: ⁊ ſi fuerit pauca erit mior ⁊ ſilr de alijs rebꝰ.

E ꝙ magis eſſe conueniens naturaliq̄ꝫ ratio-
ni propius in obſeruatione rerū anni deprehen
dimus eſt iſtorū quattuor principiorū obſerua
tio necnon coniunctionū ⁊ preuentionum ſolis
⁊ lune que predicta tempora ꝓcedētes ꝓpe ipa
fuerint. Maxīe āt ī quibꝰ fuerīt eclypſes.

Et id quod teneo meliꝰ ⁊ proximius eē opini
oni naturali in facto anni ē operari per hec qua-
tuor principia: ⁊ inſpicere ad ꝯiūctiōes ⁊ ad op
poſitiones ſolis ⁊ lune q̄ ſunt proximiores iſtis
pricipijs añ hec tpa ⁊ ī ea ꝓpria q̄ erit eclypſis.

Iā ante diximꝰ ꝙ virtꝰ vincēs mutat v̄tutē debiliorēꝫ:
⁊ reducit eā ad ſe: ⁊ ita facias in oībꝰ v̄tutibꝰ q̄ minores fue
rint donec compleat̄ ſcdm̄ ipius v̄tutis: ⁊ veniat alia fortior
ipam vincēs: ⁊ ſic dn̄abitur virtus ſecūda. Et poſtq̄ꝫ ita eſt
conuenit ꝙ virtꝰ cōiūctionis vel oppōnis q̄ fuerit añq̄ꝫ ſol
igrediat̄ quēlibꝫ hoꝝ pūctoꝝ ſit dn̄a puncti quē itrat ſol.
Poſtmodo ſm hoc cōuenit vt ſignificatio eiꝰ q̄d accidet q̄
libꝫ hoꝝ quattuor tpum: ſit cōmixtio v̄tutuꝫ plaꝝ hora cō
iūctōis vel oppōnis añq̄ꝫ ſol intret pūctū ipius tpis. hec. n.
eſt opinio ptho. Sūt tñ alij dicētes ꝙ ſignificatio cuiuſlibꝫ
tpis ē ab aſcēdēte qua ſol igredit̄ punctū illiꝰ tpis. Et h̄ opi
nio eſt quattuor rationibꝰ defectiua. prima quia ꝯplō ſolis
⁊ lune eſt fortior ⁊ maioris potentie q̄ꝫ virtus ſolis cum
virtute illius puncti. Nā toti ſigno non eſt data virtus ni
ſi ꝓpter ſolē. ⁊ quāto magis ī pūcto ſigni. Scd̄a eſt qꝛ circū
ferentia nō hꝫ pnᵐ. Tertia ē qꝛ qn̄ ſol igredit̄ pmuꝫ pūctū
arietis certificari nō pōt: qꝛ cū vna tabula exibit vniꝰ ma
neriei: ⁊ cū alia alterius: et ita nō ſūt cōiūctiōes ⁊ oppōnes:
qm̄ eoꝝ aſcēdētia concordāt cū oībꝰ tabulis. per hec enim
itelliges ꝙ v̄tus cōiūctiōis aut oppōnis ē maioris potentie:
q̄ꝫ qn̄ ſol igredit̄ pūctū illū. Et poſtq̄ꝫ ē poſſe maioris v̄tu
tē aliā ad ſe trahit: ⁊ ipa erit gubernatrix: et cōuenit vt in
telligas verbū ptho. ꝓpe ſi fuerit ibi eclypſis. vult dicere
ꝙ qn̄ accidit eclypſis ī cōiūctiōe vel oppōne q̄ ante fuerit
q̄ꝫ igrediat̄ ſol aliq̄d hoꝝ q̄tuor pūctorum q̄liſcūq̄ꝫ ſit ipa
erit maioris potentie q̄ꝫ ſi fuerit ſine eclypſi ⁊ erit operis
et mutatiōis maiori.

Ita vt per principiū q̄d ex ſolis exiſtentia ī ari
ete deprehēditur vernalē qualitatem cognoſci
mus: ⁊ ꝑ initiū ex eiuſdē exiſtentia in cācro deꝑ
henſuꝫ: qualitateꝫ eſtiualē. Per pricipium aūt
q̄d ex ipiꝰ in libram ingreſſu cognoſcitur qualita
teꝫ autūnalē. Initiū vero q̄d per eiuſdē itroituꝫ
ī capricornū accipit̄ hyemalē q̄litatē d̄mōſtrat.

Ita ꝙ ſciamꝰ a principio hore qua ingreditur
ſol arietem qualiter erit ſtatus veris. Et a prin
cipio quando cancrū ingreditur quomodo erit
eſtas: ⁊ a pricipio quādo librā igreditur qualr
erit autūnus: ⁊ a pricipio qn̄ capricornuꝫ igre
dit̄ quomodo erit hyems.

Uult dicere ꝙ ſciemꝰ a cōiunctōe vl̄ oppōne q̄ fuerit añ
q̄ꝫ ſol itret arietē ſtatū veris q̄uō fuerit: ſi erit aer valde ca
lidus: vl̄ hūidus ſiue ſiccus. Si fuerit mltū calidus ſciemꝰ
ꝙ arbores emittēt cito folia: ⁊ fructꝰ erūt añq̄ꝫ ꝯpleant̄. Et
ſi fuerit mltū frigidus ſignificat ꝙ arbores tardabūt emi
tere folia ⁊ fructus: ꝗ leues fuerit erūt multū leuiores. Et

ſi fnerit bũidus ſignificat putrefactõez fructuũ:ꝛ erunt le
nes multũ. Et ſi fuerit ſiccus demonſtrabit ꝙ fruct⁹ ꝛ alia
ſiccabũť.ꝛ ꝑ hoc ſcire poſſumus ꝗ fruct⁹ terre erũt multi
ꝛ ꝗ pauci quolibꝫ tpe. et ſciem⁹ ꝑ hoc ꝙ fructus ꝗ mlť⁹ fue
rit erit vilioꝛ:ꝛ qui modicus erit carus. Sciem⁹ ēt hec per
nauigare nauiũ ꝛ ſecuritatis itinerũ. qꝛ qñ ſciem⁹ ꝙ naues
ꝛ itinera ſalua fuerit et ſecura: ſciem⁹ ꝙ ea q̄ trabũt erunt
vilia ꝛ boni foꝛi. Et ꝑ hoc idē ſciem⁹ id qd̄ accidet i ciuitati
bus i his que deferũť illuc: qꝛ ſi id qd̄ deferť modicũ fue/
rit erit ibi carũ vbi idigeť: ꝛ ita ſciem⁹ res oēs. Ego āt volo
tibi magis dicere in rõne cariſtie ꝛ abũdātie res bonas de
ꝗbus te iuuabis: foꝛmabis quatuoꝛ anglos: ꝛ ſtellas ꝛ alios
planetas hoꝛa eclypſis: ſiue cõiũctõez ꝛ oppõnez ſolis ꝛ lũe
vel aliā magnā ꝯnem ſi fuerit pľtaꝝ: tũc inſpicias ad angu
lũ medij celi ꝛ ei⁹ dñm: ꝛ ad locũ ſolis ꝛ ei⁹ dñm. ꝛ ſi fuerit
magne potētie ſignificabunt cariſtiā monetaꝝ: ꝛ erit vile
id totũ qd̄ emiť de illis. Et ſi potēcia fuerit aſcēdētis ꝛ ei⁹
dñi ꝛ lune ac dñi loci ſui: ſignificabit cariſtiā reꝝ q̄ emunť:
et tritici et oꝛdei: et vilitatē mõetaꝝ: ꝛ modica mercadātia
denarijs multis emeť. Et ſi luna ſeparata fuerit ab ifoꝛtu
na: et iuerit ad foꝛtunā poſt cõiũctionē vľ oppõnē: ſignifica
bit tritici et oꝛdei cariſtiā. qñ ſol et mediũ celi cõcoꝛdant
cũ auro. aſcēdēs et luna cõcoꝛdāt cũ anona. qꝛ ſiľis ſũt coꝛ
poꝛib⁹. et oīs res c⁹ ſignificatoꝛ i firmamēto foꝛtunat⁹ fue
rit erit cara. Et ſi tu itellexiſti qd̄ demrauimus: debes ſcire
ꝙ aurũ cõcoꝛdat cũ ſole: et moneta aurea cũ ſole: venere. ꝛ
mercurio: cũ venere ꝓpter foꝛmoſitatē ſuā: ꝛ cũ mercurio
ꝓpter ſculpturā. anona ꝯcoꝛdat cũ lũa. carnes cũ marte ꝓ
pter degulatõem et coctionē. fruges cũ venere ꝓpter odo
rē et dulcoꝛē ſuũ. res amare et acute ꝯburētes ſũt martis
acetoſe et ſtiptice cũ ſaturno ꝯcoꝛdāt. dulces cũ ioue. groſ
ſe cũ venere. et q̄ ſũt mĺtoꝝ ſapoꝛum cũ mercurio. bũide
aquoſe cũ luna. putrefacte ꝛ mali odoꝛis cũ ſaturno. ꝛ que
ſũt boni odoꝛis cũ ioue ac venere. Siľr coloꝛes poteris itel
ligere: qꝛ nigredo ē ſaturni: et de ꝟmilio ſiľr. et ita ſcire pō
teris oēm rem ꝑꝑ concoꝛdiam ſuā. anguli cõcoꝛdāt cũ au
ro. angulos ſequētia cuꝫ anona. cadētia ꝟo cũ his q̄ hoībus
neceſſaria nõ ſũt. Cũ āt foꝛtune fuerit in āgulis hoꝝ locoꝝ
cara fiet res ꝯcoꝛdata cũ illo loco. et cũ ſciueris pľtaꝫ ꝯcoꝛ
dātē cum te iſpice ad hoꝛā eclypſis: vel coniunctionis aut
oppoſitiõis quomodo ibi exiſtit ipſe planeta. et ſi fuerit foꝛ
tunatus et potens ſignificabit cariſtiam illius rei et exal/
tamentum eius: ꝛ ſi infoꝛtunatus ſignificabit vilitatem
hoc eni adiũgas his q̄ dixim⁹ de eo qd̄ opabiť aer i oībus
fructibus ꝛ ſaluationē nauiũ: vel eaꝝ ſubmerſionē: ꝛ ẜꝫ ꝙ
fuerit res illa quā iſpicere vis ante tps illud: ſcies res quo
modo viles fiēt: vel care: ꝛ ſcies ea q̄ hec ſequunť. ꝟ. gr̄a. qñ
ſciem⁹ ꝙ vnus rex qñ preliabiť cũ alio: ſciemus ꝙ ille cui⁹
terra eſt habũdās vincet illũ cui⁹ terra eſt cara ꝛ ſitia: quia
moꝛtalitas ꝛ ifirmitas ſēp cariſtiā ſequunť: eo ꝙ hoies oꝫ
comedere mala cibaria ꝗbus dānātur cõpľones eoꝝ: ꝛ ꝓ
pter hoc hñt infirmari ꝛ moꝛi. Scies ēt ſcḋm cariſtie ꝛ ha/
bũdantie ꝑꝑ mĺtitudinē aquarũ ꝛ foꝛtificatõez eaꝝ: ꝛ a fri
goꝛe ꝛ a caloꝛe: qꝛ qñ ſtelle ſignificant multas hũoſitates ꝛ
hũidas fiũt inde multe pluuie: ꝛ ſi fuerint in tpe quo neceſ
ſarie ſunt habũdantiā victualiũ demonſtrabũt: ꝛ ſi in tem
poꝛe q̄ nõ ſint neceſſarie dānamētũ ꝛ minutionē eoꝝ mon
ſtrabunt. Idē facit caloꝛ ꝛ frigus: qꝛ ſi caloꝛ fuerit tēpoꝛe q̄
cõueniat: ſignificabit ſaluamētũ oīuꝫ fructuũ a putrefacti
one: ꝛ ſi fuerit in tempoꝛe quo non expediat deſiccabit to
tum fructum terre anteq̄ꝫ cõpleať ꝛ perdetur. Similr̄ de
locuſtis guaſanis ꝛ muribus: qꝛ ſi multi creuerit deſtruēt
oēs fruct⁹ terre: ꝛ ſi pauci fuerint poterũt ſaluari: q̄ oīa ſci
re potes ꝑ aſtronomiā ꝛ ſcies id qd̄ futurũ eſt anteq̄ꝫ ſit. ꝟ.
gr̄a. ſi aſtronomia monſtrauerit multas pluuias i pte meri
diei: ſicut eſt ver ꝛ eſtas ſignificat ꝙ nilus egypti erit recē
tie magne valde: ꝛ ſi a parte ipa paucas ſignificauerit pluui
as ꝛ recentia paucs erit: ſcḋm autꝫ nili inductiones: oꝫ hře
vna earum que ibi ſunt vt pluuie pſeuerate ſicut i pte me
ridiei vno tpe anteq̄ꝫ veniat: ꝛ ꝓpter hoc cõuenit ꝙ nylus
ſit magne recētie eſtate intrāte cũ ven⁹ ꝛ mercuri⁹ occñta
les fuerint ipa hoꝛa ꝓpter humiditatē quā in aere faciunt
Et ſi fuerit mars aut aliq̄ cometaꝝ hoꝛa qua incipit ver ꝛ
eſtas i parte meridici: erit nyli recētia pauca multũ: ꝓpter
magnā minutionē pluuiaꝝ q̄ erit in pte illa. Siľr ſi vent⁹
ciercus affuerit euꝫ currere nõ ꝑmittet. Et ſi abregus leui
ter faciet cum decurrere ꝛ nõ detinebiť. Cũ aũt ſciueris ꝑ
aſtronomiā id qd̄ accidet i parte meridici de habũdantia
pluuiaꝝ vel eaꝝ mutatiõe ꝛ ſciueris ventos accñtes i ter
ra egypti tpe veris vel eſtatis: ſcies totũ factũ nyli quõ eē
debeat: et ꝑ eũ ſtatũ egypti ſi erit habũdās victualibus vľ
minutus iſpiciēdo ſēp i his q̄ pdiximus. Et per hāc regľaꝫ
ſcire poteris factũ cariſtie vel habundantie.

¶ Propterea ꝙ generales tempoꝝ qualitates
ꝛ eoꝝ oēs modi non ſunt niſi per ſolem. Qua
rũ qualitatũ notitiam non ſolũ doctrinaliũ exp/
toꝛes: verũ etiā alij anticipantur.

¶ Ita ꝙ qualitates vniuerſales tēpꝰꝫ: ꝛ ſuoꝛuꝫ
ſtatuũ erunt ꝓpter ſolez. Et has qualitates pñt
preſcire: illi qui nihil ſciũt de arte quadruuiali:
quātum ergo magis illi qui ſciũt: ſatis pꝫ.

¶ Per hoc dictũ poſſumus itelligere ꝙ ꝟt⁹ ſolis ē victrix
et ꝙ opa ptinētia ad .4. puncta: ſunt eadē opa ſolis: qñ mu
tať de vno loco i aliũ: nõ ꝙ ſint opera q̄ ad puncta pertine
ant: ſed ad curſũ ſolis et ad pľtas hñtes pticipatõnē cũ eo
Et poſſumus itelligere ꝙ ipe vult dicere ꝙ multi homies
intellexerũt ꝑꝑ aerē cuiuſlibet tpis res que accidũt in hoc
mũdo de cariſtia et habũdantia et oīb⁹ aliꝭ q̄ diximus: et
talia videmus ſepius accidere. Et poſtq̄ꝫ ita eſt conuenit
aſtrologo vt hoꝝ ꝓgnoſticationē ſciat magis q̄ꝫ alij.

¶ Conuenit etiam ad earũ notitiā ſignoꝛuꝫ ꝓ
prietates per quas ventoꝛuꝫ flatus ſignificem⁹
ꝛ gñaliter omnē eoꝝ obſeruare naturā.

¶ Similiter conuenit vt inſpiciamus in pꝛopꝛie
tatibus ſignorum vt ſciamus per ea curſum vē
toꝛum: ꝛ ſue nature.

¶ Uult dicere ꝙ qñ ſciemus ꝑ pľtam' dñantez accidentia
que contingunt conuenit vt miſceamus naturā ſuam: cuꝫ
natura planetarum ſecũ participantium: et cum ſignis i ꝗ
bus ſtāt: qꝛ qd̄libꝫ ſignũ hꝫ ꝓprietatē ſuā: q̄ ad ſe ptinet. Et
qñ vnũ cũ alio ꝯmiſcebim⁹ ꝑ cõmixtionē ipaꝫ ſciemus ꝗd
erit de oībus accñtibus q̄ ꝯtigēt et ꝗ vēti current et q̄ acci
dētia ꝑ vētos ipos cõtigēt i nauibus et i oībus alijs rebus
et ptho. docebit nos cito ꝓpetates ſignoꝝ in ca°. qd̄ ſeq̄ť.

¶ Uariationes autem augmēti vel diminutio/
nis in aliquibus hoꝛis cõtingentis ex coniũctio/
nibus ꝛ pꝛeuentiõibus que poſt pꝛefacta pun/
cta fuerint ꝛ ex ſtellarũ erraticarũ ſocietate cuꝫ
ipis in figuris gñaliter ſignificabimus.

¶ Et ſcire poſſumus mutationes que augebũt
vel minuent aliquando per cõiunctiões vel op
poſitiones que dicta puncta ſequentur: ꝛ pꝛo
pter participationem quam planete habebunt
cum eis in figura.

¶ Uult dr̃e ꝙ ſignificatio cuiuſlꝫ tꝑis auget ⁊ minuit ſꝫ ſi gnificationē ꝯiūctionū ⁊ oppōnū q̄ ſequūẗ p̄nciᵐ. ⁊ ſilr̃ au gebit ⁊ minuet ꝓꝑ applicatōes pl'raꝝ vniꝰ cū alio: vel aliꝰ. eoꝝ cū pūctis: aut cū loco ꝯiūctōis vl' oppōnis: aut cū aliq̄ angulo ꝝ ſuoꝝ. ⁊ ita ſignificatio cuiuſlꝫ tꝑis erit accepta a cōiūctōe vel oppōne q̄ erit añq̄ꝫ ſol īgrediaẗ pūctū ſuū ꝫ: et ab eo qd̄ ſeq̄ẗ itroitū ſol' ī pūctū ſuū: ⁊ locis pl'raꝝ cuiuſlibꝫ haꝝ triū horarū q̄ ſūt añ: ⁊ q̄ ſequunẗ: ⁊ ipamet hora q̄ ſol pūctū īgrediẗ. et ñ expedit ī hac hora aſcēdēs illd̄ īſpicere: qm̄ applicatio pl'rarum cū ſole ſufficit ⁊ cum his locis.

¶ Rē v̄o ꝑticularē deſignabimus ex ꝯiūctōibus ac p̄uētōibus ſolis ⁊ lune q̄ fuerit in vnoquoq̄ꝫ ſignoꝝ ⁊ ex ſtellaꝝ locis: hoc eſt igitur ꝙ menſium obſeruatio nuncupari poteſt.

¶ Et ſignificabūt res ꝑticl'ares ꝯiūctiōes ſolis ⁊ lune ⁊ coꝝ oppōnes q̄ fuerit ī quolibet ſignorū ⁊ pōt hō hāc ſignificationē mēſiū appellare.

¶ Uult dicere ꝙ qñ ſciemꝰ ſignificationē vl'eꝫ cuiuſlꝫ tꝑis: adiūgamꝰ eā cū ſignificatōe particulari: q̄ erit ꝑ ꝯiūctiōes ⁊ oppōnes cuiuſlꝫ mēſis. adiūgamus eā ſilr̃ cū locis plane tarū q̄ applicabūt ſoli ⁊ lune: ⁊ planete dn̄anti locis ꝯiūctio nū ⁊ oppōnū: ⁊ ſuis angulis: ⁊ gn̄aliter cū locis p̄ncipalibꝰ. Nā qñ h̄ ſciemꝰ: cognoſcemꝰ accidēs qd̄ q̄libet die cōtiget. ſi voluerimꝰ ſcire de ſtatu aeris adiūgemꝰ hoc cū ſignifica tione vl'i aeris q̄ erit illo tꝑe: aut cū eclypſi ⁊ ꝯiūctionibꝰ q̄ fuerint circa tꝑs illd̄. Et ſi voluerimꝰ ſcire d̄ legibꝰ: adiun gemꝰ cū ſignificatore illiꝰ legis. ⁊ ſi de regno ⁊ ī qualibꝫ ꝑ ſona cū ſignificatore natiuitatis illiꝰ: ⁊ de qualibꝫ ciuitate cū ſignificatore ciuitatis illiꝰ. v̄bi gratia. Inuenimꝰ vnū lu minare eclypſaẗ ſignificās ex legibꝰ legē vnā: ⁊ ſciemꝰ ꝑ eū q̄ꝫto tꝑe durabit lex ipſa. Et ſciemꝰ ꝑ ꝯiūctiōes ⁊ eclypſes alias que poſt fuerit q̄ꝫtitatē additiōis vel minutōis: ⁊ oēs mutatōes q̄ ī lege ipa cōtingent. Poſtmodū īſpiciemꝰ ſta tū regni pꝰmōꝫ ſtatū regl q̄ tꝑe illo erit: deinde ſtatū tꝑis: pꝰmōꝫ ſtatū mēſis ī illo tꝑe: deide ſtatū diei ī illo mēſe. Cū ādh̄ oīa īſpexerimꝰ ſciemꝰ id qd̄ accidet oī die in q̄lꝫ ciuitate ⁊ in quolibꝫ hoīe: cuiꝰ natiuitatem ſciamꝰ. Et heas ī mēte affixū qd̄ tibi diximꝰ: ꝙ p̄ncipium veris ē v̄tutis maioris ⁊ ſeq̄ẗ illico eſtatis p̄ncipiū ī v̄tute: ⁊ ſequiẗ p̄ncipiū eſtatis p̄ncipiū autūnale: ⁊ h̄ ſeq̄ẗ p̄ricipiū hyemale: ita ꝙ p̄mum eſt in modo principij rei. 2ᵐ in modo augmenti: tertium ī modo finis: quartum in modo abaſſamenti.

¶ In naturis ſignorū particularibꝰ qualitatibus anni cōuenientibus. Capl'ꝫ. XI.

Dixit Haly.

Ptho. docet nos ī hoc capl'o ꝓprietates ſignoꝝ ⁊ gra duum ꝑ cōmiſcēdo virtutes eorum cū v̄tute pl're dn̄ante: ⁊ cū ſole ⁊ cū luna ⁊ alia ſupradicta ꝑ exhen do inde nām vincentē ⁊ iudicabimꝰ ſm̄ illud in aere ⁊ om nibus alijs que diximus.

ILlorum q̄dē q̄ huic ſci neceſſaria ſunt hec p̄dicta nos enarraſſe ⁊ vni uſcuiuſq̄ꝫ ſigni naturales ꝓprieta tes ꝑticulares ex hoc ꝙ āni qualita tibꝰ cōuenit: ac vniuſcuiuſq̄ꝫ ſtella rum ꝓprietates oſtēdiſſe cōueniēs ē.

¶ Et poſtq̄ꝫ cōuenit nobis loq̄ in his q̄bus indi gemꝰ cū alio: qd̄ diximus ī ꝓprietatibus vl'ibꝰ ⁊ ꝑticularibꝰ cuiuſlibꝫ ſignoꝝ ꝑtinētis ad ſtatꝰ ſui āni ⁊ ꝓprietatū cuiuſlibꝫ planete.

¶ Poſtq̄ꝫ voluit narrare regl'as eiꝰ totiꝰ qd̄ accidit ī anno cōuenit vt loquatur ī proprietatibꝰ n̄alibus ſignoꝝ ⁊ ſua rū ꝑtiū ꝑ ſciēdo id qd̄ ꝑtinet ad q̄libꝫ eoꝝ: qñ in eo fuerit ꝯiūctio vl' oppō aut pl'ta: dn̄s ſiue ſol vl' luna: vl' ꝙ hēat ꝑti cipationē cū aliquo eoꝝ ī gubernatiōe: ⁊ qñ hec ſciemus ⁊ cognoſcemꝰ accñtia ꝑticl'aria q̄ fiunt ī q̄lꝫ mēſe ⁊ oī die.

¶ Erraticarū igitur ſtellaꝝ ſilitudinē ⁊ non erra ticarūꝫ quaꝝ cōpl'ones erraticarūꝫ cōpl'onibus aſſimilantur cū aere ⁊ ventis. ſ. cū ſol in eis fue rit necnon oīum ſignoꝝ cū ventis ⁊ tēporibus ſimilitudinē ī p̄miſſis oñdimꝰ. Reſtat itaq̄ꝫ par ticulares coꝝ naturas aſſignare.

¶ Dicimꝰ ꝙ ſiī locuti ſuimꝰ de cōcordia plane tarū et ſtellaꝝ fixarū q̄ ſunt de cōplexione plane tarum cū aere et cū v̄etis. Et ſilr̃ de concordan tia ſignoꝝ cūꝫ ventis et tꝑibꝰ: et remāſit nobis doctrinare ſuas ꝑticulares naturas.

¶ Iā diximꝰ ī p̄ma parte ⁊ eo qd̄ de ſc'da mā ſciuit id qd̄ ꝑti net ad v̄tutē cuiuſlibꝫ pl'te: ⁊ ſunt dicti pl're erratici: eo ꝙ aliqñ ſūt retrogradi: ⁊ aliqñ directi: ⁊ aliqñ ī ſtatiōe: ⁊ qūꝫ ſūt feſtini: qñq̄ꝫ v̄o tardi: ⁊ q̄ ſe remouēt a zodiaco ſignoꝝ: aliqñ verſus ſeptētrionē: ⁊ aliqñ ad meridiē. Et dixit ſilr̃ id qd̄ ꝑtinet ad ſtellas fixas ī .9. capl'o p̄me partis: ⁊ exp̄ſſit ſignificationē ſignoꝝ ⁊ trigonoꝝ. Et q̄ꝫq̄ꝫ expreſſit hec oīa remāſit narrare cuiuſlibet ſigni ⁊ ꝑtiū eius ꝓꝑetates.

¶ Arietis ergo ſigni natura gn̄aliter ꝓꝑ equino ctiū ī ipo ꝯtigēs tōitrus et coruſcatōes adducit.

¶ Dico ꝙ natura totiꝰ ſigni arietis: ꝓꝑ eqnoctiūꝫ qd̄ ē ī eo ē factrix tonitruoꝝ et relāpagaꝝ.

¶ Qd̄ ſignū arietis facit tonitrua ⁊ relāpagos eſt: q̄ cū ſol ipm̄ īgrediẗ diſſoluit eiꝰ calor hūiditatē q̄ adiungiẗ ī hye me: ⁊ ꝓpter hoc cōgregaẗ in aere multa fumoſitas hūida: ⁊ fiūt inde nubes: ⁊ qñ vna cū alia ꝑcutiẗ ⁊ mouenẗ forti ter fit tonitruū ꝓpter ſonū illius motus: ⁊ ꝓpter percuſſio nem motus fit relampagus.

¶ Sꝫ naturā ſuaꝝ ꝑtiū in augmēto et diminuti one ex ꝓprietatibus ſtellarum non erraticarūꝫ q̄ in eo ſunt deprehendit.

¶ Et natura ſuaꝝ ꝑtiū ī addēdo vl' minuēdo pōt ſciri ꝑ naturā ſtellaꝝ fixaꝝ q̄ ſunt in eo.

¶ Bene debes itelligere ꝑ hoc dictū id qd̄ plurics diximus qm̄ ſigna ſūt māſiones q̄ nō hn̄t opera: ⁊ opera ſūt ſtellaꝝ fixarum q̄ ſunt ī eis: ⁊ q̄ ſol currit ꝑ ipa oīa vno anno noīa tur q̄libet eoꝝ ſm̄ ꝙ ſol operatur ī eo. Et q̄ quelibꝫ ſtel laꝝ fixarum manet in parte ſigni .100. annis ſꝫ opinionem antiquam ⁊ nouam .70. ānis: cōuenit ꝙ ſit vnius ꝑtis opus ipſius ſtelle donec ibi durauerit: ⁊ qñ remouebiẗ ad partē aliā ipm̄ opus partis ꝓprie erit ſc'de: q̄ opus ſtelle fixū eſt: ⁊ ꝓpter hoc pertiet ad partem ipam ſigni: ⁊ accipit inde no mē: eo ꝙ ſtella fixa multum durat ibi. Et ſi ptho. voluiſſet narrare virtutē ⁊ opus cuiuſlibet ſtelle lōgꝰ fuiſſet nimis liber ſuus: tū docuit te viā in nono capl'o p̄me ꝑtis q̄ h̄ ſci as: ⁊ diuiſit ī hoc loco q̄libꝫ ſignū ī .3. partes: ⁊ extraxit cō pl'onē q̄ fit ꝓpter cōmixtionē v̄tutū ſtellaꝝ fixarū q̄ ſunt in quolibet tertio trinoꝝ ſignoꝝ: vt iudices ꝑ eam ⁊ hanc viam ſequaris: ⁊ inſpicias acceſſum ſtellarū ⁊ mutationē ſuam: de loco ad locum: ⁊ ſm̄ hoc mutabis iudiciūꝫ ⁊ faci es ī eo ſicut tibi diximꝰ ī glo. nr̄a. hec. n. ē maneries: ⁊ rō ſub tilis valde. vñ ī ea īſpicias ⁊ ipſammet intelliges.

¶ Huiꝰ nāq̄ꝫ ſigni p̄ricipia pl'uias ⁊ v̄ētos efficiūt eiuſq̄ꝫ medietas tēperate cōplexiōis exiſtit. Ex

.treina vo ps eiuſdē ɔbnrit ⁊ mōtalitatē gñat.

¶ Et pricipia horum ſignoꝝ ſūt generātia pluuias ⁊ ventos ⁊ media temperata fines facientes mortalitatem..

¶ Uult dicere ꝙ ſtelle fixe q̄ erāt i ſuo tpe i pn° arietis hūt ɔplonē q̄ nō cōmiſceť cū ɔplone ſolis: q̄ ptiet ad totū ſig^m arietis: ⁊ ꝙ accidit inde qdā virt° q̄ trahit fumoſitates humidas q̄ ſūt mā pluuiaꝝ ⁊ vētorū. Silr ſtelle fixe q̄ erant ſuo tpe i me° ſigno arietis: hūt ɔplonē nō cōmiſcētē cū cōplexiōe ſolis q̄ ptinet ad totū ſignū arietis: et accidit ide q̄dā vtus q̄ aſſimilabiť virtuti iouis ⁊ veneris i tēperamto. Silr ſtelle fixe q̄ tpe ſuo erāt i fine arietis hūt cōplexionē nō cōmiſcētē cū ſol cōplexiōe q̄ ptinet ad totū ſig^m arietis: et accidit ide vtus vna: q̄ aſſimilabiť vtuti martis ī ſua ɔbuſtione. ⁊ ē gnātrix mortalitatū: eo ꝙ facit putreſcere humiditates i hyeme cōgregatas. et qn̄ res ita fuerit: ɔuenit vt cū aliq̄ res haꝝ ſtellaꝝ mutabiť ad ſig^m tauri ɔmixtio fiat īter eas ⁊ op° ſolis qd ptinet ad totū ſignuз tauri. vbi gña. iā intelleximus ꝙ ɔplo ſolis q̄ ptiet ad totū ſignū arietis ē generatrix fumoſitatū hūidaꝝ q̄ faciūt nubes: tonitrua: et relāpagos. ⁊ ſcim° ꝙ qū vtutes ſtellarū fixarū ɔmiſceť cuз hac cōplexiōe q̄ erat tpe ptholē. i pn° arietis: accidet inde q̄dā ɔmixtio gnātrix pluuiaꝝ vētoꝝ. ⁊ ē declaratuз ꝙ h cōplexio haꝝ ſtellaꝝ gñat ſilr fumoſitates hūidas. et qn̄ mutabūť he ſtelle ad mediū arietis et cōmiſcēť ſue vtutes facientes hūiditatē cū vtute ſolis i ſig arietis: accidet nihil vētorū et minus pluuiarū. et ſʒ hoc hāc regulam cōuenit te ītelligere ī alijs ſignis: qm̄ iā dixit opa q̄ ꝓpria ſūt cuilibʒ ptī eoꝝ. Et pōt eē ꝙ addēt et minuēt h opa p illū q̄ dñabitur i ɔne q̄ añ fuerit ſine oppōne et eclypſibus: et ɔiūctiōibus aliorū planetarū ceteriſqʒ applicationib°.

¶ At ipaꝝ illa q̄ ſūt ſeptētrionalia calefaciūt ⁊ dſtruūt: q̄ āt ſūt meridiana cōgelāt ⁊ īfrigidāt.

¶ Et q̄ fuerit in ſeptētriōalibus erūt calide dāno ſe et que meridionales frigide multum ⁊ magnas generabunt gelatas.

¶ P°q̄ȝ diſit q̄dlʒ ſignū i tres ptes: ⁊ q̄lʒ ptē i. io. grad° poſit it cuilibʒ pti ex opib° ſtellaꝝ fixaꝝ ea q̄ erāt ſuo tpe i pte illa ⁊ remāſerūt i parte ſeptētriōis ⁊ meridiei multe ſtelle fixe i q̄libet ſigno ⁊ adiūxit ſilr opa que opabanť i ſeptētrione vna adiūctione: ⁊ q̄ operabanť i meridie alia: vn̄ capit q̄dlibet ſignū adiūctiōes. 5. Et appet per ſuum dcm̄ ꝙ oēs cōplexiōes ſtellaꝝ fixaꝝ que ſūt i pte ſeptētrionis arietis ſunt de cōplexione martis: ⁊ q̄ i parte meridiei ſūt de ɔplione ſaturni. Et qn̄ accidit i aliq̄ pte haꝝ duaꝝ ps eclypſis: aut latitudo lune tpe cōiunctiōis vel oppōnis ſiue plte dominantis cōmiſceť opus haꝝ cōiunctionū cū opere eclypſis: aut cū cōiūctōe vel oppōne ſiue cū dñante plta. Et ſʒ h intelligas i eo ꝙ de ſtellis remanet i alijs ſignis.

¶ Tauri vero ſignuз vlr vtrāqʒ cōplonē ſignificat: ſed tn̄ ad caloris ſignificationē proclm° ē.

¶ Et totū ſignū tauri ſignificat duas cōplones ⁊ tendit parum ad calorē.

¶ Uult dicere ꝙ qn̄ ſol fuerit in tauro deſiccat ⁊ hūectat equalr: ⁊ ſiccitas ē p magnum calorē: ⁊ hūiditas ꝓpter attractionē fumoſitatis hūide q̄ erat an̄: ⁊ ꝓpter h facit hic plus caloris q̄ȝ cū eſt in ariete: ⁊ poſtq̄ȝ ita ē erit ſignū tauri recipiēs a ſole hec opa. Silr q̄dlibʒ ſignū ⁊ ſue partes recipiūt a ſole ⁊ ſtellis fixis vtutē cū q̄ operanť vtutes ſolis: et ipaꝝ ſtellaꝝ fixarū: ⁊ hec ē res gñalis i toto.

¶ Ac ſuaꝝ initia ptiū maxie āt q̄ circa pleiades ſūt terremotus: vētos: ⁊ nebulas faciunt: eiuſdē vero medietas hūectat ⁊ īfrigidat. Q̄ aūt circa aldebaran in eius extremo poniť ē igneuз ⁊ coruſcatiōes ⁊ fulgura gignit. ipaꝝ vero q̄ ſeptētrionales ſūt tēpate ɔplonis exiſtūt ⁊ q̄ ſunt meridionales iſtabilitatē ⁊ mot° iordiatos faciunt.

¶ Et prime ptes eius ille que ſequūtur pleiades ſūt factrices terremotus ⁊ ventoꝝ ac nubium: ⁊ q̄ ſūt i medio īfrigidāt ⁊ humectāt. Et poſtremo a pte aldebaran: ſūt de nā ignis ignite de relāpagis ⁊ coruſcationib°. ⁊ ille de parte ſeptentrionis ſunt ɔplonis tēpate: ⁊ ille de meridie faciunt motus fortes trabaioſos p regiam.

¶ Hoc dcm̄ ptho. demōſtrat ꝙ pleiades erāt ſuo tpe in. io. gradibus pmis tauri: ⁊ ꝙ eius nā erat facere fnos ſiccos: q̄bus ſiūt vēti ⁊ terremotus: ⁊ ꝓpter adiūctionē ſui operis cū opere totius tauri ſiūt nubes. ꝓpter attractionē fumoſitatis hūide. Nūc aūt ē i nr̄o tpe i medio tauri: ⁊ ꝓpṫe facit vētos: tn̄ qꝛ fumoſitas ſpargiť ꝓpter magnū calorē n̄ facit nubes: nec terremotus niſi paucis vicibus. Apparet. n. a ſuis vbis ꝙ vt° ſtellaꝝ fixaꝝ q̄ erāt ſuo tpe in. io. gradibus pmis tauri erāt de nā mercurij. Et vtus eaꝝ q̄ erāt i medio tauri hēbāt vtutē veneris: ⁊ q̄ erāt i fine eius: hēbāt vtutē martis: ⁊ q̄ erāt i ſeptētriōe eius hēbāt virtutē iouis: ⁊ q̄ in meridie vtutē mercurij qn̄ cōmiſceť cū ſaturno. Et ꝙ q̄libet ptiū tauri recipiebat vtutes ſtellaꝝ fixaꝝ q̄ erāt i eo.

¶ Signuз āt geminoruз vlr facit tēpieм.

¶ Et totuз ſignuз geminoꝝ facit tēpātiam.

¶ Uerba ptho. q̄ dicit in q̄lʒ ſigno per ſe pūt hr̄e glo. duas. vna eſt quā an̄ diximus ꝙ ſigna recipiūt a ſole vtutē vnaз q̄ cōcordat cū ſuo opere qn̄ ipʒ igrediť. alia ē ꝙ ſignuз recipit ab oibus alijs ſtellis fixis q̄ ſūt i eo vi vnā q̄ concordat: cū ɔiūctiōe q̄ fit per cōmixtionē oium. tn̄ glo. p° ē cōueniētior vbis ptho.: ⁊ hn̄ apparet ꝙ vtus geminorum eſt ſimilr virtuti iouis.

¶ Quoꝝ pricipia magne ſunt hūectatiōis ⁊ deſtructiōis. Media vero tēpatā demōſtrāt ɔplonē. Extrema q̄dē cōmixte cōplonis ⁊ inſtabilis eē dicuntur: eaꝝ ptes ſeptētrionales ventos ac terremotus adducunt. At meridiane ignee ſunt ⁊ comburentes.

¶ Et prie ptes ei° ſunt hūiditatis multe q̄ corrūpit: ⁊ ille d medio cōplonis tēpate: et ei° poſtreme ſunt d natura ɔmixta: ⁊ q̄ ſunt i ſeptētriōe faciunt ventos ⁊ terremotus ⁊ ille de meridie ſūt ignee cōmburētes.

¶ Stelle fixe q̄ erāt tpe ptho. i pncipio geminorū habebāt vtutē ſaturni: ⁊ q̄ i medio vtute iouis: ⁊ q̄ i fine virtutē mercurij cū ē direct°. et q̄ erāt a meridie hēbāt martis virtutē.

¶ Signū itē cācri gñalr facit ſerenitatē ⁊ calorē cui° primordia q̄ circa pſepe locať calidū ac turbidū aerē reddit: nec nō terremot° ⁊ obſcuritatē afferre ꝓbanť. Que aūt ſunt i ei° medio tēperatā nutriūt cōplexionē: ⁊ que i eiuſdē extremo ponunť vētos ꝓcreāt: ſeptētrionales vero ptes ſiue meridionales ignee ſunt ⁊ comburentes.

¶ Et totū ſignū cācri facit ſerenū ⁊ eſt calidū. ⁊ prime ptes ei° q̄ ſunt circa ſtellā q̄ deā ē pſepe hrc

faciunt aerē calidū bucornadū: luguburā: ⁊ terremot⁹. Et ille de medio cōplexionis ſunt tempe‑rate. ⁊ poſtreme faciunt ventos. et ſeptentrio‑nales ⁊ meridionales ſunt ignee cōburētes:

¶ Stelle fixe q̄ erāt tpe ptholo. ī pñcipio cācri hēbāt virtutē martis ī faciēdo magnos calores ⁊ terremotus. ⁊ virt⁹ ſaturni eſt facere luguburam. ac ſi diceret ꝙ eius ꝫ eſt ſicut illa martis. ⁊ parū liē illa ſaturni. et q̄ erāt ī medio cancri hñt virtutē iouis: ⁊ poſtreme virtutē mercurij quādo commiſcet̄ cū ioue. ⁊ ille ō ſepte^{tri}e ⁊ meridie hñt v̄tutē martis.

¶ Leonis q̄dē ſignū calorē ⁊ aerē turbidum vl'r deſignat: ei⁹ ptes p̄cedētes aerē calidū ⁊ turbiduʒ ac mortalitates annūciāt: ei⁹ vero medietas tēperate cōplexionis exiſtit: ⁊ q̄ ponūtur extrema hūmectāt ⁊ deſtruūt. At q̄ ſunt ī ſeptētrione ignea ſunt ⁊ cōburentia: q̄ vero meridianā ſibi ptē vēdicāt hūmectāt.

¶ Et totuʒ ſignū leonis facit calorē ⁊ tp̄s bicornadū. ⁊ prime ptes ei⁹ faciūt aerē corruptum ⁊ bucornadū. ⁊ mortalitates. ⁊ ille de medio ſūt tēperate cōplexionis ⁊ poſtreme multū humide ⁊ faciūt corruptionē ⁊ ſeptētrionales ſūt ꝯburentes ardentes: et meridionales humectantes.

¶ Aer calid⁹ bucornad⁹ ꝯcordat cū v̄tute ſolis. et ſtelle fixe q̄ erāt tpe ptolo. ī pñ° leonis hñt nāʒ ſolis ⁊ martis. ⁊ ꝑꝑ h̄ fit aer calidus bucornad⁹ faciēs mortalitates. et q̄ erant ī ei⁹ medio ſignificāt tēperamētū ſcḿ ꝙ ptinet ad tp̄s eſtiuale: ⁊ ita cōuenit te itelligere a dictis ptholo. in quolibet loco vbi dicit tēperamentū. ſ. illud qđ ptinet ad tēpus. Nā ſcḿ ꝙ galienus ꝓbauit verbo abſoluto tēperantia ē tēperātia v̄a: ⁊ ē ibi tēperantia ī cōparatione alteri⁹ rei ſicut dicimus ꝙ hō tēperatus ē ī cōparatiōe ꝯplexiōis leporis ⁊ leonis. qñ cōplexio ſua ē elōgata ab iſtis duabus p vnū equale: ⁊ ſic dicim⁹ ꝙ ꝯplexio huius hoīs ē tēperata ī cōparatiōe huius alterius q̄ ē frigidus ⁊ huius q̄ ē calidus: his eniʒ tribus maneriebus debes ītelligere tēperātiā quā dicit ptholeme⁹ ſʒ ꝙ ptiēt ad q̄ʒlibʒ cap̄: ⁊ bene appʒ ꝙ v̄t⁹ ſtellarū fixaꝝ q̄ erāt ſuo tpe ī medio leonis ē de nā iouis. ⁊ poſtreme de nā ſaturni. Et ſeptētrionales de nā martis: ⁊ meridionales de nā mercurij: qñ cū venere eſt cōmixtus.

¶ Signuʒ aūt virginis vl'r humectat ⁊ tonitrua demōſtrat cui⁹ ptes prime maioreʒ caloreʒ faciunt ⁊ deſtruūt. At medie tēperatā complexioneʒ obſeruāt. vltime vero ſunt aquatice: ei⁹ vero ptes ſeptētrionales vētos adducūt: ⁊ meridiane tempatā cōplexionē obſeruāt.

¶ Et totum ſignū virginis ē humectās ⁊ faciēs tonitrua. Et eius ptes prime ſunt maioris caloris dānoſe: ⁊ ille de medio tēpate cōplexionis: ⁊ poſtreme aquoſe ⁊ ſeptētrionales faciētes vētos ⁊ meridionales tēperate.

¶ Uult dicere ꝙ ſignū virginis ē de complexione mercurij qñ cū venere cōmiſcetur. Nā hoc modo humectat: ⁊ facit tonitrua: ⁊ ſtelle fixe q̄ erāt ſuo tpe in principio v̄ginis: hñt cōplexionē martis: ⁊ ille de medio cōiunctionē iouis poſtreme cōplexiōe ſaturni: ⁊ ille de ſeptētrione: cōplexionē mercurij: ⁊ de meridie cōplexionē iouis.

¶ Libre ſignū gn̄aliter variat ⁊ mutat: cui⁹ partes p̄cedētes ac medie tēperate ſunt cōplexiōis. Qz āt in eius extremo locatur: ē aquaticum. At qđ ī ſeptētrione conſtituit̄ vētos ꝑcreat: ⁊ qđ in meridie ponitur: hūectat ⁊ mortalitatem gn̄at.

¶ Et totuʒ ſignuʒ libre ē mutans ⁊ cābiens res: et eius prime ptes: et ille de medio ſunt tēperate cōplexionis: et poſtreme ſūt aquoſe: et ſeptētrionales faciētes vētos et meridionales hūectātes et facientes mortalitatem.

¶ Totū ſignū libre ē cābiēs ⁊ mutās eo ꝙ qñ ſol ingredit̄ ſignum iſtud mutat̄ tp̄s ⁊ fit autūnū: ⁊ nā autūni ē vt aer mutet̄ mltotiēs ꝙ alā fiat calor: alā frig⁹: alā ſiccitas: ⁊ ꝑꝑ h̄ ē libra cābiēs res ⁊ mutās: ⁊ ſtelle fixe q̄ erāt ī pñ° ⁊ me° ei⁹: ſūt de nā iouis ⁊ veneris: ⁊ q̄ erāt ī fine habebāt nāʒ lune ⁊ ſaturni. Et ſeptētrionales ſūt de nā mercurij: qñ ꝯmiſcet̄ cū ioue: ⁊ meridionales de nā ſaturni.

¶ Scorpiōis ſignuʒ vl'r facit tonitrua: et ē igneum: cuius partes p̄cedētes vētiuiuū faciunt: ⁊ que in eius medio locātur tēperate ſunt cōplexionis: extreme vero terremot⁹ oſtēdunt eius ſeptētrionalia ꝯburunt: hūectāt aūt meridiana.

¶ Et totuʒ ſignuʒ ſcorpiōis ē igneū ⁊ faciēs tonitrua: et ei⁹ prime partes faciūt grādineʒ et earuʒ principium ē ſicce cōplexionis: et ille de medio ſī tēperate: et poſtreme faciētes terremot⁹: et ſeptētriōales ꝯburētes: ⁊ meridiōales hūectātes.

¶ Nā totius ſigni ſcorpiōis aſſimilat̄ martis nāe. Et eius pme ſtelle ſūt de nā ſaturni: ⁊ ille de medio ō nā iouis ⁊ poſtreme de nā mercurij. Et ſeptētrionales de nā martis. et meridionales de cōplexione ſaturni.

¶ Signuʒ ſagittarij gn̄aliter facit ventos: et ei⁹ humectāt initia: ptes vero medie tempatā complexionē idicāt: vltima ſunt ignea ipius: ſeptemtrionalia ventos adducunt: meridiana vero fortiter humectāt et variant.

¶ Et totuʒ ſignū ſagittarij eſt faciēs ventos: et prime ptes ei⁹ ſunt hūectantes. et ille de medio tēpate: et poſtreme ignite: et ſeptētriōales facientes vētos et meridiōales mltū hūide mutate.

¶ Totū ſignū ſagittarij recipit a ſole ⁊ a ſtellis fixis que ibi ſunt talem complexonem qualis eſt illa mercurij quando eſt mixtus cum ioue: ⁊ ſtelle fixe que erant ſuo tpe in eius pñcipio hēbāt virtutē veneris: ⁊ ille de medio ſicut virtutē iouis: ⁊ poſtreme ſicut martis. ⁊ ſeptētrionales ſicut iouis ⁊ mercurij: ⁊ meridionales ſicut ſaturni qñ ē ī loco hūido.

¶ At capricorni ſignū vl'r nimis hūectat c⁹ principia ꝯburūt ⁊ d̄ſtruūt; ⁊ e⁹ media ſūt tēpate cōplonis: extrema vero pluuias oſtēdunt: e⁹ ſeptentriōalia ſeu meridiōalia humectāt ac deſtruūt.

¶ Et totū ſignū capricorni ē multū hūidū: ⁊ ei⁹ prie ptes ſī cōburētes dānoſe: ⁊ illō ō medio tēperate ⁊ poſtreme mouētes ⁊ pluuias ſeptētrionales ⁊ meridionales ſūt mltū hūide ⁊ dānoſe.

¶ Qū ſol igreditur capricornū creſcit mltū hūiditas internos: ⁊ ꝓpter hoc recipit a ſole magnā hūiditatē. et ſtelle fixe q̄ ī ſuo tpe erāt ī eius pñcipio hñt vī martis: ⁊ ille de me‑

dio iouis:⁊ poſtreme lune ⁊ mercurij:qñ ē cōmixtꝰ cū lūa: ⁊ ſeptētriōales ⁊ meridiōales hñt viz ſaturni quando ē in loco aquoſo.

¶ Signū aq̃rij gñalr īfrigidat ⁊ ē aq̃ticū cuiꝰ iītia valde ſīt hūida ⁊ eiꝰ media tēpant ī ꝯplexiōe extrema v̄o faciūt vētos: illiꝰ ſeptētrionalia ꝯburūt:meridiana v̄o venīminū faciūt.

¶ Et totū ſignū aquarij ē frigidū aquoſuz: ⁊ eiꝰ p̄ıe ꝑtes ſūt multum humide: ⁊ ille de medio tēꝑate ⁊ poſtreme faciētes vētos: ⁊ ſeptētriōales ꝯburētes. ⁊ meridionales faciētes gradinē.

¶ Qñ ſol itrat aquariū īfrigidat tp̄s ⁊ multiplicanẜ pluuie. ⁊ ꝓpter h̄ recipit h̄ ſignū nām frigidā aquoſā:⁊ ſtelle fixe p̄me ip̄ius hñt ꝯpl̄onē lune ⁊ ille d̄ medio veneris:⁊ poſtreme mercurij:et ſeptētriōales martis ⁊ meridiōales ſatur.

¶ Piſciū v̄o poſtremū ſignū vl̄r īfrigidat ⁊ vētos gñat cꝰ ꝑtes p̄ıe tꝑate cōplexiōis exiſtunt: medie fortiẜ humectāt. vltie v̄o cōburūt meridiane quidem ſunt aquatice: ⁊ ſeptentrionales ventos efficiunt.

¶ Et totū ſignū piſciū ē frigidū faciēs ventos ⁊ eiꝰ p̄ıe ꝑtes ſūt tēperate: ⁊ ille d̄ medio mltū humide: ⁊ poſtreme cōburentes: ⁊ meridionales aquoſe: ⁊ ſeptētrionales faciētes vētos.

¶ Qñ ſol itrat piſces ē tp̄s adhuc frigidū. ⁊ q2 calō īcipit augeri paꝝ fiūt mlt̄e hūiditates ī aere. ꝓpterea hñt vēti creſcere. ⁊ ꝓpter hoc recipit h̄ ſignū nām frigidā faciētē ventos. Et ſtelle fixe q̄ erāt ī eius p̄nꝰ hñt nām veneris. ⁊ ille d̄ meꝰ ꝯpl̄onē lūe:⁊ poſtreme ꝯpl̄onē martis. ⁊ meridiōales ꝯpl̄onē lūe cū ē ī loco aquoſo. et ſeptētriōal̄ ꝯpl̄onē iouis ⁊ mercurij in faciendo ventos.

¶ Hic ꝑficiẜ dictū ptholo. ī ſignis ⁊ ſuis partibꝰ: ⁊ ē manifeſtū ꝑ regulā quā dedit nobis qm̄ ſciemꝰ id qd̄ accidet oī die: v̄bi grā: ſi ille q̄ dñaẜ fuerit humectās: ⁊ ꝯmiſcebiẜ cuz ſtellis fixis humectātibus: ⁊ locus cōiunctionis ⁊ oppōnis q̄ p̄ceſſit fuerit ī loco hūido: aut lūa: vl̄ ſol: ī tali loco he res ſi vna. ſ. alteri applicuerit aliquo aſpectu ſignificat q̄ erit illa dies hūida: ⁊ multe pluuie. Et ſi ſaturnus rebꝰ iſtis applicuerit erit pluuia fortis ⁊ dānoſa cū lugubzura. ⁊ ſi iuppiter erit tēperies: ⁊ tp̄s ſaporoſū: ⁊ omnes alias applicationes intelligas iſto modo.

¶ In ꝑticulariū q̄litatū īueſtigatiōe. Ca. XII.

Dixit haly.

Ptho. docet in hoc caplo qūo res quas predixit diuidanẜ de mō q̄ eas ſciamus certe qm̄ ip̄is hora qualibet indigemus.

His itaqz p̄miſſis ſignificationuz particulariū modos ſubſequenter dicamꝰ. Unus igiẜ iſtoꝝ modoruz ē obſeruatio rei gñalr qd̄ ꝑ obſeruationē rei vniuſcuiuſqz quarte dep̄hendiẜ. In quo ꝓpiorē cōiūctionē vel ꝑuentionem ſolis ac lune q̄ ſolſtitialia ⁊ eq̄noctialia puncta p̄ceeſſerit vt p̄dixīmꝰ obſeruemus oz: ⁊ vt oz angulos hora cōiunctiōis vel ꝑuētiōis ī vnoq̄qz climate ꝓ quo īueſtigare volumꝰ velut aptanẜ ī natiuitate aptemus: poſtea planetas almudebir locoꝝ in quibꝰ cōiunctio vel ꝑuentio fuerit: nec nō diſpoſitionis anguli quā hec loca ſequēẜ: quēadmoduz in rebus eclypſis oſtendimus obſeruemus.

¶ Et poſtq̄ȝ hoc diximꝰ iſto mō erunt ſignificatōes particulares: hac manerie quā volo dicere ac mōſtrare. vna eaꝝ eſt inſpicere in re vlī: ⁊ eſt id qd̄ pōt hō ſcire de facto cuiuſlibz quarti ex q̄rtis anni ſicut ī mō quē diximꝰ: q̄ oz vt inſpiciaẜ ⁊ mēs apponaẜ: ⁊ ī ꝓximiori cōiūctiōis ſolis ⁊ lune: vel oppōne q̄ fuerit añ quatuoꝛ tropicos. ⁊ q̄ rectificemꝰ āgulos tp̄e cōiunctionis vl̄ oppoſitiōis in quolibz climate: cuiꝰ eē ſcire voluimus ſicut facimꝰ ī natiuitatibus. poſtmodū accipies p̄las gubernātes locoꝝ coniunctionū vl̄ oppōnū ⁊ gubernatores anguloꝝ q̄ hec loca ſequunẜ ſicut ante nūerauimꝰ ī facto eclypſiū.

¶ Res p̄ma quā debemꝰ facere ē: q̄ accñs vl̄e ſciamus. ſ. q̄d erit ⁊ qñ erit: ⁊ ī qua terra ⁊ qñ ſciemꝰ hoc: ⁊ inſpiciemꝰ in quo quarto ex quattuoꝛ anni quartis accñs illud cōtinget: ⁊ accipiemꝰ cōꝑationē ab aſcēdente ad res ꝓprias illiꝰ quarti. Poſtmodo rectificabimus aſcendēs ꝯiūctionis vl̄ oppoſitionis q̄ erit anteq̄ȝ ſol ingrediaẜ pūctū illiꝰ quarti ⁊ alios angulos: ac p̄l̄tas ⁊ ſtellas fixas: ⁊ inſpiciemus q̄d ſignificat totū iſtud ī illo quarto: ⁊ cuz hoc bene certificabimus īſpiciemus totā ſignificationē: ⁊ videbimꝰ q̄ vicit: ⁊ ꝑ eam iudicabimꝰ. hoc. n. eſt ꝓpoſitū ptholo. ſi bene intellexiſti verba ſua.

¶ Deīde gñalia ꝓprietatū quartarum.

¶ Pꝰmodū: ſciēmꝰ rē gñalē a ꝓprietatibꝰ q̄rtoꝝ

¶ Uult dicere q̄ qñ ſciemꝰ ſignificationē vl̄em ⁊ q̄ ſignificat gubernatoꝛ quarti ī quo erit accñs īſpiciemus poſtmodū iſto modo. ponamꝰ q̄ accñs ſit frigiditas: ⁊ tēpus quo accidit eſtas: dicemꝰ q̄ eſtas erit modici caloꝛis: ⁊ ſi accñs fuerit caloꝛ ⁊ habuerit cōtingere ī hyeme iudicabimus q̄ hyēs erit calida: ⁊ modici frigoꝛis ac pluuie: ⁊ oīa alia iſtoꝰ.

¶ Et augmētū ac diminutionē fortitudinis debilitatiſqz futuroꝝ ex naturis ſtellaꝝ almudebir addiſcemus eoꝝ qualitates cuiuſmodi fuerit ⁊ q̄ qualitates ēt ab ip̄is mouentur obſeruādo.

¶ Et ſciemus minutionē ⁊ augmētū fortitudinis ip̄oꝝ accñtiū q̄ ad rē ꝑtinēẜ gñalē vl̄ ſue māſuetudinis a natura p̄l̄taꝝ gubernatoꝝ: inſpiciēdo cꝰ qualitatis ē: ⁊ cuiuſmodi ſtatꝰ mouēẜ ꝑ eos.

¶ Uult dicere q̄ ſciemus fortitudinē accñtis ⁊ quale erit a nā gubernatoꝛis: ⁊ ſi cōcoꝛdauerit ſua qualitas cū qualitate quarti erit accñs forte: ⁊ ſi diſcoꝛdauerit minueẜ de q̄litate accñtis tātum quātū erit diſcoꝛdantia.

¶ Scd̄s v̄o modus ē reꝝ mēſiū obſeruatio. In quo cōiunctiōes ⁊ ꝑuētiones q̄ ſūt ī vnoquoqz mēſe ⁊ ī vnoquoqz ſignoꝝ ſm ip̄m eundē modum quē p̄diximus.

¶ Scd̄z caplm ē īſpicere ī ſcd̄ō mēſiū: ⁊ hoc ē id qd̄ ꝯuenit īſpici a ſcd̄ō ꝯiūctionū ⁊ oppōnū q̄ erūt ī quolz ſignoꝝ in illa met manerie q̄ȝ diximus.

¶ Ult dicere q̄ qñ ſciemꝰ id qd̄ accidet gñaliter ī quolibz .4. quartoꝝ āni: ꝯuenit ēt vt ſciamꝰ id qd̄ accidit quolibz mēſe ex mēſibus illius quarti. Et poterimus hoc ſcire a cōiūctionibꝰ ⁊ oppōnibꝰ q̄ erūt quolibet mēſe illius quarti ⁊ angul: ⁊ a planetis gubernatoꝛibus.

¶ Post coꝝ que dicem⁹ notitiam obſeruare ne
ceſſe eſt. Cum igitur cõiunctio fuerit circa pun-
ctum ſolſtitialem vel equinoctialez que preceſ
ſit coniunctiones vſq3 ad eiuſdez quarte perfe
ctionem obſeruabimus. ⁊ cu3 circa quemlibet
iſtoꝝ pũctorum ꝑuentio fuerit: ꝑuentiones
vſq3quo eadẽ q̃rta ꝑficiatur attẽdem⁹.

¶ Et conuenit ꝙ ante retineam⁹ id qđ volo di-
cere. dico ꝙ quãdo accidit cõiunctio circa vnũ
punctum ex quatuoꝛ tropicis quod tranſiuit in
ſpiciemus ad cõiunctiones donec perueniam⁹
ad aliud quartu3 quod ſeq̃r ip3. Et qñ accidet
oppõ circa vnu3 hoꝝ punctoꝝ iſpiciem⁹ ad op
põnes donec ꝑueniam⁹ ad illđ q̃rtũ qđ ſeq̃r ipſu3.

¶ Poſtq̃ ſignificatõ eſt ſemper accepta a cõiũctionibus ⁊
oppõnibus cõuenit ꝙ ſit mẽſis de vna cõiunctiõe ad alia3
ſi quartũ coniunctionale fuerit aut de oppõne ſi quartum
oppõnale fuerit. Jta ꝙ ptholomeus tenet ꝙ principiũ cer
tũ tp̄is nõ eſt qñ ſol itrat aliqđ. 4. pũctorũ ſed tenet ꝙ eſt a
cõiũctione vel oppõne que erit circa h̃. 4. pũcta: q2 vi⁹ gu
bernatorũ h̃ remanet ⁊ durat donec durauerit illud q̃rtũ
ſicut añ mõſtrauimus. Et poſtq̃ ita ẽ iſpiciemus ſi quartũ
fuerit coniunctionale: faciemus caput menſis p̄mi q̃rti ab
illa cõiunctiõe: ⁊ ſecunda cõiũctio q̃ poſtmodũ veniet erit
caput mẽſis ſcđi illius q̃rti: ⁊ tertia cõiũctio caput menſis
tertij ⁊ iudicabimus quolibet menſe ſꝫ ſignificationẽ ſuẽ
cõiũctionis ⁊ ſm̃ ſuã cõꝑatiõnẽ cũ toto quarto. Silr̃ facie
m⁹ i oppõnibus ſi quartum oppõnale fuerit.

¶ Jtem angulos ⁊ ſtellas vniuſcuiuſq3 predi-
ctoꝝ locoꝝ alumdebir obſeruare debem⁹.

¶ Conuenit etiam nos inſpicere i angulis ⁊ pla
netis gubernãtibus ambo loca q̃ diximus.

¶ Unus loc⁹ ẽ cõiunctio ⁊ oppoſitio que ẽ circa punctum
q̃rti qđ ſol igredit̃. alius ẽ cõiũctio ⁊ oppoſitio principij
mẽſis i ip̄o q̃rto. Jnſpiciem⁹ eni ip3 q dñabit̃ i vno ⁊ alio.
⁊ vincet ille q magis ꝯcoꝛs fuerit cũ ꝓprietatib⁹ illi⁹ quarti
⁊ cum accũte vl' ſm̃ ꝙ videbimus de poſſe illius virtutis
aut debilitate.

¶ Ut propinquarũ ſtellarum apparitionez ⁊ er
raticarum ſtellarum alictiſal ⁊ alinſiref: earũq3
ſtellarum proprietates atq3 qualitates: quos ẽt
ventos ipe mouẽt: nec non ſignorũ in quibus fu
erint partes inueſtigem⁹. Rurſus ad quos ven
torũ flatus latitudo lune declinat cu3 a zodiaco
circulo declinauit obſeruabimus: ita vt i maio
ri parte qualitatu3 menſiũ: ꝑ hec oĩa q̃d vicet ⁊
coꝝ flatus preſciamus.

¶ Et ꝙ inſpiciamus ꝓprie in apparitione ſtella
ru3 fixaꝝ que ſũt circa: ⁊ per apparitiões plane
tarum: ⁊ applicationẽ aut elongationem vnius
.ſ. ab alio ⁊ in ſuis proprietatibus ⁊ ſtatibus: ⁊
quos ventos mouẽt he ſtelle: ⁊ partes ſignoꝝ
quibus erũt. Similiter iſpiciem⁹ a parte cuius
venti eſt latitudo lune: ſi remouebitur a zodia
co ſignorũ: ita ꝙ per hec omia. ſcire poſſum⁹ q̃
magis vincet de ſuis ventis i ſtatu mẽſis.

¶ Quando ſciemus de eo qui dñat̃ in quarto ⁊ eo q domi-
nat̃ in mẽſe: q̃d accidet i ip̄o q̃rto: ⁊ i illo mẽſe quarti a par
tibus ambabus: ⁊ de appitione ſtellaꝝ fixaꝝ q̃ apparebũt
circa: ⁊ de applicationib⁹ planetarum vnius cũ alio: ⁊ elon-
gatione ſua: ⁊ declinatione ſuarũ latitudinũ: ⁊ ꝓprietates
ſignorum ⁊ ſuaꝝ partium in quibus ſũt: ⁊ hec oĩa cõmiſce-
bimus vnũ. ſ. cũ alio: ⁊ ſciemus virtutẽ vincẽtẽ: ⁊ iudicabi
mus ſm̃ hoc rẽ cõtingẽtẽ quolibet tp̄e: ⁊ quolibet quarto
⁊ quolibet mẽſe. hic eſt locus qui ſolus intelligenti bñ ip3
⁊ i eo bene iſpexerit ſufficit i hac arte: tñ q ñ itellexerit erit
multũ elongatus ab hac arte. hoc aũt modo põt qs ip3 bñ
intelligere: intelligendo. ſ. q̃cq̃d docuimus vſq3 hic de v̉bis
ptholo. ⁊ hẽat id paratũ in intellectu ſuo habendo ẽt itelle
ctũ ſubtilẽ ⁊ ſanã cõſiderationis virtutem vtendo multũ
⁊ inſpiciendo in eo.

¶ Tertius aũt modus eſt vt fortiorem ſignifica
torez qui ſuper debilitatem ⁊ fortitudinez rei ſi
gnificat obſeruemus. Or ex ſocietate luminariũ
in figuris particularibus nõ ſolum in figuris cõ
iunctionis ⁊ preuẽtionis: verũ etia3 in ip̄is q̃ i di
cothomitate lune deprehẽditur.

¶ Tertium propoſitum ẽ inſpicere in ſubtiliori
ſignificatione q̃ manſuetudinẽ rei oſtendet: aut
fortitudinẽ: ⁊ hec ẽ res q̃ ſciri põt a ꝑticipatione
ſolis cũ luna i figuris particularib⁹ non i figuris
coniũctionis ⁊ oppoſitiõis ſolũmodo. Sed in
his q̃ fuerint qñ luna fuerit dimidiata i luce.

¶ Dedit nobis regulas ꝓ quatuoꝛ tẽpoꝛib⁹ anni: ⁊ ꝓ men
ſibus: ⁊ itelligem⁹ p eas q̃d accidet i medietate cuiuſlibet
mẽſis: p oppoſitionẽ ſi menſis fuerit cõiunctionalis: ⁊ per
cõiunctionẽ ſi fuerit oppoſitiõalis. ponamus eni q̃ aliquis
mẽſis ẽ cõiunctionalis. Poterim⁹ aũt ſcire id qđ accidet i
medietate ſecũda mẽſis ꝑ oppoſitionẽ q̃ fuerit poſt illã cõ
iunctionẽ. Et modo dat nobis regulã i hoc loco qua ſciam⁹
id qđ accidet in quolib3 quarto ex. 4. quartis mẽſis. dicẽs
ꝙ hoc ſciri põt a luna cũ fuerit dimidiata i luce ⁊ hec hora
erit luna in. 4. ſolis: ⁊ ſicut accipimus ſignificationem me
dietatis mẽſis p cõiunctionẽ lune cu3 ſole: aut ꝑ oppoſitiõ
nem coꝝ: ita accipiem⁹ ſignificationẽ eius qđ accidet in
quolibet. 4°. mẽſis a ſua quarta. Et qñ videm⁹ ꝯpationez
vnius ad aliud ſciem⁹ fortitudinẽ accidẽtis: vel eius man
ſuetudinẽ: ⁊ oĩa q̃ diximus alia. Silr̃ expedit vt rectifices
ãgulos i. 4. ⁊ iudicabis ꝑ eos ſicut iudicaſti ꝑ oppoſitiões
⁊ coniunctiones.

¶ Eritq3 frequentius initiu3 alterationis q̃ figu
ratur tribus diebus anteq̃3 ſit cũ ſole luna: ⁊ for
ſan erit hoc opus. 3. dies qui ſuper equaliu3 lon
gitudinem accidet.

¶ Et erit principiu3 ſignificate mutatiõis vt plu
rimum: aut per tres dies anteq̃3 luna ſit cum ſo
le. ⁊ põt accidere poſt per tres dies: ita ꝙ erit in
elongatione ꝑtium equalium.

¶ Luna currit ꝑ totum ſignum duobus diebus cõpletis: ⁊
vna pte tertij. ⁊ h̃ poſuit ꝑ ibo. diem cõpletũ ꝓpter breuita
te3: ⁊ q2 virtus corpoꝛis lune ẽ ante vel poſt ꝑ. 12. gradus: ⁊
ꝓpter hoc fuit tres dies: hoc dictũ ptholo. itelligitur duob⁹
modis. ꝑmus eſt q2 luna trãſit i ſex diebus duo ſigna com
pleta: ⁊ trãſeũdo ꝑ duo ſigna ꝑuenit ad tot numeros quot
ſũt in firmamẽto. Et poſtq̃ ita eſt conuenit ꝙ applicet ad
pũctũ dñi ſignificationis i trib⁹ diebus anterioꝛibus: ⁊ i tri
bus ſequentibus: ⁊ hora qua ꝑuenit ad ip̄m mouet̃ ſignifi

catio illa.2ª ē q vt⁹ lune voluit cū vtute ſol' ⁊ trib⁹ dieb⁹ añ applicationē: ⁊ ita remanet mixta vſq₃ ad tres dies p⁹ ſuaʒ applicationē: q₂ corp⁹ ſolis hʒ.15.gradus añ ⁊.15. poſt: ⁊ cor pus lune.12.añ ⁊.12.poſt.modus tñ prim⁹ magis cōcordat cū opiōne ptho.ꝙ̄ ſecūdus.nihilomin⁹ vterq₃ hʒ ſuā rōnē.

¶ Itē dep̄hēditur ex ip̄oꝝ duorū ſocietatib⁹ cuʒ ſtellis erraticis i h is vel in aliis qualitatibus vt in trino ⁊ ſextili.

¶ Silr̄ ſciemus hoc a pticipatiōe quā hēbūt cuʒ plt̄is i figura ⁊ quolibet horum ſtatuū: ⁊ alioꝝ ſicut ē in ſextili ⁊ trino.

¶ Inſpice ad vba ptho.q̄n̄o cōtinuat̄ vnū cuʒ alio: ⁊ qualr̄ poſuit radicē ſignificatiōis ſēp ab applicatiōe lune ſoli. Nā i hoc loco dicere voluit q ſcire poſſum⁹ id qđ accidet i mē ſe ⁊ i medietate mēſis a pticipatione plt̄aꝝ hora coiūctōis vel oppoſitiōis: poſtmodū ſecutus fuit h: dicēs q hēs iſpi cere pticipationē plt̄aꝝ ⁊ ſignoꝝ cū lūinarib⁹ hore.4.aut .6.aut trini: ⁊ tūc radix ē huiꝰ q i qualibet applicatiōe quā luna cū ſole hēat: habem⁹ formare aſcēdēs et angulos ⁊ i ſpicere ad plt̄as ⁊ ſtellas fixas q̄n̄o ipſa hora morant̄ et ad iūgēdo ſꝑ rē pticularē cū vli de modo q ſciem⁹ id qđ ſcire volum⁹ añ ꝙ̄ accidat.ptho.enim addit in hac demonſtrati one nobis ⁊ gloſam.

¶ Et q hec naturalē ordinē imitant̄.

¶ Quia hec q̄ dico rē naturalē ſequūt̄.

¶ Hoc qđ dicit ē: q₂ q̄n̄ virt⁹ ſolis ⁊ lune cōmiſcebitur erit virtus vincens pl̄te g dn̄abitur per multas dignitates ho ra cōmixtiōis illi⁹ pl̄te appebit opus in rebus q̄ ſunt inter nos ſicut monſtrauimus.

¶ Ad variatiōis āt qualitatē puenie m⁹ cū natu rales ſilitudines quas hn̄t ſigna ⁊ ſtelle q̄ obſer uant̄: cū aere circūdāte ⁊ ventis imitabunt̄.

¶ Et poterim⁹ ſcire ſtatū mutatiōis: ſequēdo cō cordantias naturales plt̄arū quas accipiūt: ⁊ ſi gnoꝝ cū aere nos circūdante ac ventoꝝ.

¶ Uult dicere q q̄n̄ iſpiciem⁹ angulos et loca plt̄aꝝ hora qua duo lūinaria vnū.ſ.alteri applicat: ⁊ ſciemus nām pl̄te dn̄antis q tn̄ mutabit̄ res vlis accipiendo ꝯpationeʒ ſui opis cū ope gubernatoris primi ⁊ cum ꝓprietatib⁹ aeris ⁊ vētoꝝ i illo tp̄e ſciemus ex hoc ꝙ̄tū augebit̄ res ⁊ minuet̄:

¶ Harū vero qualitatū particulariū fortitudo q̄ quotidie fuerit: tūc erit ꝓprie cū nō erratice ſtel le q̄ maioris claritatis ⁊ fortioris operis fuerit mane vel veſpe i oriēte vel occidēte ſʒ ſolis affi nitatē appebūt: ꝓpterea q hic i maiori pte qua litates pticlares ad ſuas nās mutāt ⁊ alterāt.

¶ Et virtus horū ſtatuū particulariū q erūt die qualibʒ erūt ꝓprie a ſtellis fixis q̄ ſūt luminis et opis maioris cū appuerit veſpere ſiue mane ex parte oriētis vl' occidētis reſpectu ſolis: et hoc ē q₂ mutāt et reducūt vtplūmum ſtatus particu lares i natura earum.

¶ Stelle fixe q̄ ſunt maioris lucis ſūt ille q̄ ſunt prime ma gnitudinis: ⁊ eas i vtute ſecuntur ſtelle q̄ ſūt ſecūde magni tudinis: ⁊ ſecūtur eas ille que ſūt.3.magnitudinis. Nā cui libet haꝝ creſcit virtus q̄n̄ mane apparet ſub radijs ſolis aut veſpe circa ad intrādū ſub radijs: q₂ virtus cōmiſcet̄ cū virtute ſolis.Et manifeſtū ē q ꝙ̄uis virtus ſolis ſit vi ctrix tendit ad virtutē q̄ ſtellaꝝ cōmiſcetur cū eo.Silr̄ et de luna.Et poſtꝙ̄ ita ē in ſtellis fixis magis erit in plt̄is: ⁊ q̄n̄ cōmiſcebimus res iſtas ſʒ q q̄libʒ die cōtingēt ſciem⁹ inde accidentia pticl'aria cuiuſlibet diei.

¶ Itē nō min⁹ erit hoc cū lūinaria i angulorū ali quo fuerit.Debilitates eteni et fortitudies qua litatū vniuſcuiuſq₃ hore cōtingēt cū i his locis lūinaria ꝓceſſerit.Sicut acceſſus et receſſus cū i his angulis luna fuerit euenire ꝓbāt̄: et muta tio diſpōnū ventoꝝ ꝓprie: nō ē niſi apud curſuʒ duoꝝ lūinarium ad iſtos cardines et ē mutatio earū ad vētū ad quē declinat latitudo lune.

¶ Silr̄ erit hoc nō min⁹ eo qđ dixim⁹ cū aliqđ lūinariuʒ trāſiuerit ꝑ āgulos: ita q māſuetudo et fortitudo q̄ erit i ſtatib⁹ cuiuſlibʒ tp̄is accidēt q̄n̄ trāſibūt lūinaria ꝑ hec loca ſicut recētia ⁊ mi nutio ſit ꝑ trāſitū lūe: per hec loca: et mutatō ſta tuū vētoruʒ erit ꝓprie q̄n̄ trāſibunt lūinaria per hos angulos: et mutatio ſua erit vento q erit a pte vbi declinat latitudo lune.

¶ Uult dicere q q̄n̄ aliquod lūinariū trāſiuerit ꝑ aliquē an guloꝝ q fuerint in applicatiōe ſua prima ſignificabit addi tionē vel minutionē accn̄tis applicatiōis: ⁊ additio erit q̄n̄ fuerit ſignificatio ſui tranſit⁹ ipſamet ſignificatio radicis: ⁊ minutio erit q̄n̄ fuerit due ſignes diuerſe: ⁊ poſtꝙ̄ ita ē q̄n̄ applicuerit gubernatori vtrūq₃ lūinariuʒ vel ipſi gradui ſi gnificatiōis faciet idē: ⁊ cōuenit vt ſcias q gradus ſignis ē gradus lūinaris qđ ē ſup terrā .poſtmodū gradus ſolis eſt gradus ſignis: Silr̄ ſm fortitudinē āguli erit fortitudo rei ⁊ māſuetudo: q̄n̄ āgul⁹ aſcēdētis ⁊ 10.hn̄t viʒ maiorē ꝙ̄.7ª. ⁊ quarta.Et ptho.certificat dcm̄ ſuū: ꝑ id qđ appꝫ i recētia ⁊ minutiōe maris: q₂ q̄n̄ lūa fuerit i vno gradu ſignis facit additionē i recētia.v̄.gr̄a.q̄n̄ fuerit aſcēdēs grad⁹ cōiūctio nis vel oppōnis p̄cedētis i itroitu ſolis i cācerū vl' aliđ ſignū ſēꝑ cū luna trāſiuerit ꝑ illud ſignū demr̄abit augm̄ᵐ nyli. Silr̄ ſēp cū applicuerit pl̄te gubenatori ⁊ cū trāſiuerit ꝑ lo cū cōiūctōis vel oppōnis q̄ fuit: h excepto ſi continget alia maior ſignificatio q̄ diſturbet.Silr̄ venti mouētur de vna pte ad aliā: hora q̄ trāſit aliqđ duoꝝ lūinariū ꝑ aliquē an gulū ex angulis aſcēdētis ſignificatiōis ſm partē ad quaʒ declinabit latitudo lune.

¶ In oi āt loco ſcire debem⁹ q pria gn̄al' occaſio fortior ē.Que vo ſequūt̄ ſūt accn̄tiū pticlariū oc caſiōes: eo q op⁹ certiſſime verificat̄: et corobo rat̄ cū ſtelle q̄ naturarū gn̄aliū fuerint almudhe bir i figura naturis particulariū aſſociabuntur.

¶ Et ꝯuenit q intelligam⁹ quolʒ loco q pria cā vlis ē añrior: et q̄ ſeq̄t̄ ē cā pticlariū accn̄tiū.Et q̄n̄ inueniem⁹ ſtellas gubernatrices naturarū vli uʒ q̄ ꝯcordēt cū naturis pticlariuʒ i figura opus certificabit̄: et fortificabitur.

¶ Uult dicere q q̄n̄ ſciem⁹ accn̄s vle: a cā maiorē virtutē hn̄te ⁊ ſciem⁹ accn̄s minus eo: a cā p̄mā ſequēte: ⁊ ita d ma iori ad minus ibim⁹ declinādo: ⁊ de vli ad id qđ ē pticula ri⁹ donec ꝑueniam⁹ ad finē oiuʒ: vnū poſt aliud ordinādo Et cū hoc fecerim⁹ iſpiciem⁹ quas res inueniem⁹ ſiles ⁊ ac cordatas i vno ⁊ pōem⁹ eas i vno loco ⁊ faciem⁹ h totuʒ rē vnā. h.n.faciem⁹: q̄n̄ fuerit duo ſignificatores aut tres vl plures i vnamet hora.Et cū hoc fecerim⁹: iſpiciem⁹ ꝯpati onē ſuā ad nām illi⁹ tp̄is: ⁊ ad cām fortiorem: ⁊ id qđ fuerit

iudicabimꝰ ſm illū q vicerit:q꜡ cū plꝛe ſignificant rē vnā q̄liſcūq; fuerit ſi acciderit ꝙ alij plꝛe:vel ſtelle ſignificēt h̄ rē:qꝺ cōcordet cū p̄ma cōſtellatione ip̄a ſignificatio fortis erit:⁊ certa:⁊ ſi diuerſi fuerit nihil certū erit:niſi ab eo qui fortioꝛ fuerit:⁊ magis circa nām tp̄is ī q̄ erit ſignificatō:h̄ .n.ē ī oībꝰ regula gn̄alis quā te obſuare ꝯuenit ī oī loco.

¶ In ſignibꝰ q̄ ex alijs ſignis accipiūť. Ca.XIII.

Dixit Daly. Iā dm̄rauimꝰ ꝙ ſignalia ſupioꝛa accidūt ſē ꝑ a v̄tutibꝰ ſtellaꝝ ⁊ ſꝑ h̄ aſſiľať ſignale ſupiꝰ:⁊ eꝰ ſignificatio v̄tuti plꝛe dn̄anti ⁊ ſigni ſue. vn̄ ꝑ hō. dedit nob reglas ī ſignalibꝰ ſupioꝛibus:vt ſciamꝰ ꝑ eas accn̄tia ꝑticularia ſicut dedit nobis regľas ī ſignalibus iſtis:vn̄ ſciamꝰ accn̄tia v̄ła:eo mō quo fecit ī plꝛis ⁊ ſtellis fixis.

Valet quidem ī ſignificationuꝫ particulariuꝫ prognoſticatione ſignacula que ſť circa ſolē ⁊ lunā ac ſtellas obſeruare.

¶ Magnū tenēt ꝓficuū ſig̃ones ꝑticlares ꝓgnoſticationū dū īſpiciť ī ſignalibꝰ appꝑentibus circa ſolē ⁊ lunā ac ſtellas fixas ī ſuo tꝑe.

¶ Inſpicere ī ſignalibꝰ ſupioꝛibꝰ q̄ ſunt circa ſolē ⁊ lunā ac ſtellas lucētes:magnū adducit ꝓficuū ꝓ ſciēdo accn̄tia ꝑticularia:q̄ cū die cōtigūt an̄q̄ ſint:qn̄ hec ſignalia iuuant ī ſciēdo ꝯplōnē vincētē:⁊ id qꝺ ī aere fit ꝑ eam.

¶ Ill' ꝺ ēt qꝺ ex his accit ſoli īueſtiganda notitia diurnaliū q̄litatuꝫ cū emergit. In cognitiōe v̄o qualitatum nocturnalium ꝑſcrutāda cum occiderit obſeruare cōuenit.

¶ Et ꝯuenit ꝙ īſpiciamꝰ ī eo qꝺ accit ex hoc ad ſolē:qn̄ aſcēdit ꝓ ſciēdo ea q̄ erūt ꝺ die:⁊ qn̄ occidit ꝓ ſciēdo ea q̄ accidunt de nocte.

¶ Qn̄ ſciemꝰ ꝑ ſignificatores quarti anni:⁊ q̄rti mēſis accidētia q̄ erūt ī aere ſicut vēti ⁊ pluuie:⁊ voluerimꝰ ſcire de tertio ea q̄ ex his accidūt oī die:īſpiciemꝰ qn̄ ſol mane aſcēndit ⁊ ad fumoſitatē q̄ adiungiť circa ip̄m.nā id qꝺ accidet ip̄o die:cōcordabiť cū fumoſitate illa:⁊ ſi fuerit fumꝰ ſiccꝰ ſciemus ꝙ accidēt ip̄a die venti ⁊ talia:⁊ ſi hūidus ſciemus ꝙ erit mollities pľuie:⁊ res tales:⁊ accidet ī ꝑte qua fumꝰ magis fuerit adiūcta vis.

¶ Ad ſciēdas v̄o q̄litates quaꝝ ſpatia ꝓlōganť horas ſocietatū lūinariuꝫ ī figura ꝯſiderabimꝰ:eo ꝙ vnaq̄q; figuraꝝ q̄litatē q̄ fuerit ab ip̄a hora vſq; ad horā ī qua lūa fuerit:ī figura q̄ eā ſequtur in maioꝛi parte ſignificat.

¶ Et īſpice ꝓ ſciēdo ea q̄ mlťū durāt ī horis qbꝰ ſol hꝫ ꝑticipationē cū luna ꝺ figura:q꜡ q̄lꝫ figura dm̄rat vtpľimuꝫ ſtatū q erit ab ip̄a hora vſq; ad horā q̄ ſe lūa pōit ī figura poſtmodū veniēte.

¶ Qn̄ lūa hūerit ꝑticipaᶜᵐ cū ſole ī aliq̄ figura ligať ī de q̄dā virtꝰ q̄ nō ſolui̋ niſi ꝑ aliā figurā ex his q̄ ſoluūt eā ſicut mōſtrauimꝰ. Et poſtq̄ ita ē:cōuenit vt qn̄ appꝑuerit circa lūinare faciēs ſignificationē.aliꝺ ex ſignalibꝰ ſupioꝛibꝰ ꝙ duret ſignificatō illa:dōec vēiat alia figura:⁊ h̄ tā bn̄ docuimꝰ.

¶ Cū ſol igiť oꝛieť vľ occidet:⁊ ip̄e clarꝰ fuerit:ita ꝙ ñ tegať ab aliquo:liber a nubibꝰ:ſerenum tp̄s ſignificabit:⁊ ſi eiꝰ circľs diuerſoꝝ coloꝛuꝫ fuerit:vel ad igneuꝫ ruboꝛē declinauerit:aut ſi ſolis radij q ab ip̄o ꝓceſſerit vel q circa ip̄ꝫ ſunt rubei fuerit:aut ſi nubes q̄ ſoles dicūť ī vna parte ſol' appꝑuerit:⁊ coloꝛē nubiuꝫ ad ruboꝛē ꝺclinātiuꝫ habuerit:eiuſq; radij ī lōgū extēſi fuerit:⁊ ab inuicē extra circuluꝫ ſeꝑati:ventos foꝛtiſſimos quoꝝ flatꝰ ꝓcedūt ab āgulis ī qbꝰ hec ſigna q̄ diximus appꝑebunt:ſignificabunt.

¶ Qꝛ qn̄ ſol aſcēdit vel ſe pōit exn̄s clarꝰ ⁊ lympidꝰ ſiñ nubibꝰ et re alia ip̄ꝫ coopiēte:ſignificat ſerenuꝫ:⁊ ſi circľs eꝰ fuerit diuerſoꝝ coloꝝ vel trahēs ad vermiliuꝫ:ſicut ignis aut ꝙ ſunt radij venientes a ſole:vľ q ſūt circa euꝫ ꝺ vermilio:aut ꝙ ſint nubes q̄ dicte ſť ſoles ab vna ꝑte eꝰ:⁊ aſſileť colori nubis tēdētis ad vermiliuꝫ ⁊ fuerint radij eiꝰ extēſi ⁊ lōgi:ſignificabūt vētos fortes:⁊ hi vēti mouebunť a ꝑte q̄ h̄ ſignalia appꝑebūt.

¶ Claritas ſolis qn̄ aſcēdit ⁊ occidit m̄rat ꝙ aer ē oī fumoſitate lympidus:⁊ ꝓpter hoc qn̄ aſcēdit m̄rat eiꝰ claritas ꝙ ip̄a die fiet ſerenū. Et ſi clarꝰ fuerit qn̄ ſe pōit:m̄rat ꝙ nox erit ſerena. Et qn̄ circulus ſolis fuerit diuerſoꝝ coloꝝ oſtēdit fumoſitatē de nā mercurij. Et ſi tēdit ad vermiliū ignis ⁊ fuerit radij vēiētes a ſole vľ q circa ip̄ꝫ fuerit ꝺ vermilio mōſtrat ꝙ fūoſitas ē de natura martis. Et ſi nubes q̄ ſunt dcē ſoles ſūt ille q̄ reuerberāt radios ſolis. Et qn̄ tendunt ad vermiliū ſignificāt ēt ꝙ fūoſitas eſt de nā martis. Siľr ſi radij ſolis fuerit extēſi ⁊ lōgi:dem̄rant fumū ſiccū ⁊ longū:⁊ hec oīa vētos fortes demōſtrant. Et ꝙ mouebuntur a parte ip̄oꝛum ſignalium.

¶ Qꝺ ſi niger aſcēderit vľ ad viriditatē ꝺclinās aut nubiloſus occiderit vľ circa ip̄ꝫ vnꝰ vel duo circuli fuerit:ſeu circa ſe nubes q̄ ſoles appellātur habuerit:eoꝛūq; radij ꝺclinātes ad viriditatē:vel nigri fuerit:aerē hyēalē ⁊ pľuias idicabūt.

¶ Et ſi niger aſcēderit:aut ꝙ tēdit ad viridē vel occiderit cū nubibꝰ:aut habuerit ab āmbabꝰ ꝑtibꝰ nubes q̄ dcē ſť ſoles vľ radij qꝺ ſole exeūt tēdūt ad nigredinē:aut viridem ſignificābit aerē hyemalem ⁊ pluuias.

¶ Sol qn̄ aſcēdit vel occidit ſi appꝑuerit niger vel v̄idis:demōſtrat ꝙ fūoſitas q̄ ē circa eū ē de nā ſaturni. Et ſiľr ſi nubes q̄ reuerberāt radios fuerit virides vel ad nigredinem tēdūt. Et ꝓpter h̄ ſignificāt hec qn̄ apparēt ī aſcēſu ſolis:ꝙ dies erit pluuioſus.⁊ ſi apparēt cū occidit erit nox pľuioſa:⁊ tota ſignificatio ſignaliū ſupioꝝ pōt eē certa ſi ꝯcordauerit cū figuris p̄mis lūinariū q̄ tales habeāt ſignificationes:⁊ per oīa ſic intelliges.

¶ Itē ī lūa ea die q̄ tribꝰ diebꝰ an̄ cōiūctionē:⁊ q̄ totidē an̄ ꝑuētionē ⁊ totidē an̄ dicothomitateꝫ:necnon que tribꝰ poſt has horas fuerit eiuſdeꝫ locuꝫ obſeruare:debemus.

¶ Et cōuēit ēt vt īſpicias ad locū lūe die.3.an̄ cōiunctionē vel oppōnē. Et tertia qn̄ ſit dimidiata ī luce:vel.3.die poſt has horas.

¶ Poſtq̄ dedit nob ſignalia ſolis:dat nūc nobis illa lūe ⁊ q̄ ꝑ ſciemꝰ accn̄tia durātia ⁊ veniētia ꝑ figuras:cū lūe.⁊ ꝓcepit nob aſpicere ad lunā die tertia an̄ figurā:⁊ tertia poſt:⁊ ſi lūaꝫ videbimꝰ cū ſignificatiōe tali:iudiciū erit certū ⁊ ſi diuerſe fuerit tenebimꝰ nos ad fortioꝛē rōnē ꝙ horum trium dierū iam demonſtrauimus.

¶ Cū igiť appꝑuerit:ſi ſubtilis ⁊ clara nitidaq; videbiť ⁊ nihil fuerit a q̄ circūdeť ſerenū ſignificabit:ſꝫ ſi ſubtilis fuerit ⁊ rubea:totūq; qꝺ ñ illūinať ex ea claruꝫ appꝑuerit:⁊ q̄ſi moueri videať:

vētoꝝ flat⁹ ex ea pte v̄ſus quā ipſa d̄clinat vētu
ros ſignificabit. Sȝ ſi nigra fuerit vel viridis ⁊
ſpiſſa hyemalē aerē atqȝ pluuias nunciabit.

¶ Et ſi clara fuerit: ⁊ circa ſe nō tenuerit rē aliq̄
d̄mr̄at ſerenū: ⁊ ſi fuerit ſubtilis v̄milia ⁊ ꝙ re
manet d̄ ſuo circulo ſine luce ſit clarū aſſīlando
qḋ moueat̄ ſignificat motū vētoꝝ a pte ad quā
d̄clinat: ⁊ ſi fuerit nigra vel viridis ſpiſſa ſignifi
cat aerē hyemalē ⁊ pluuias.

¶ Qñ lūa fuerit ſubtilis ⁊ clara: ⁊ circa ſe nō tenuerit circu
lū aliquē: nec nubē: d̄mr̄at ꝙ aer eſt fūoſitatib⁹ lympid⁹.
Et ſi fuerit ſubtilis vermilia ſignificat ꝙ fūoſitas circa cā
ē d̄e nā martis ī ſiccitate: ⁊ ſi ps ſui circuli ī q̄ nō ē lux clara
fuerit aſſimilās ꝙ moueat̄ ſignificat fūoſitatē ſiccā q̄ mo
uet̄: ⁊ pp̄ h̄ ſignificat curſū vētoꝝ a pte qua ē ipſa fūoſitas:
tū ſi lūa nigra vl̄ viridis fuerit ſpiſſa ſignificat ꝙ fūoſitas
q̄ adiūgit̄ circa ipāȝ ē d̄ nā ſaturni: ⁊ pp̄ h̄ ſignificat aerē hy
emalē ⁊ pl̄uias. cōuenit. n. vt adiūgas hec oīa cū ſignificati
onibus planetaꝝ d̄n̄antiū ī figuris duoꝝ lūinariū: ⁊ ꝙ totū
adiūgas cū ꝓpꝛietate q̄tti āni: ⁊ ūſis ⁊ ei⁹ qḋ dixim⁹.

¶ Itē cōuenit vt circulū q circa cā format̄ atten
dam⁹: ꝙ ſi vn⁹ fuerit ⁊ clar⁹ ac pedetentī abbre
uiet̄ aerē clarū d̄ſignabit. At ſi duo vl̄. 3. fuerit
hyemalē aerē d̄mr̄abūt: ꝙ ſi ad clarū ruborē de
clinauerit ⁊ quaſi abſciſi fuerit hyemalē aerē q
p̄ validos ventos ſiet: annunciabunt.

¶ Et cōuēit ēt vt aſpicias ad circl̄ȝ q fit circa cā
qꝛ ſi fuerit vn⁹ ⁊ clar⁹ q paulatī d̄ſtruat̄ ſignifi
cat aeris claritatē: ⁊ ſi fuerit duo vl̄. 3. ſignificāt
aerē hyemalē: ⁊ ſi tēdit ad vermiliū circuluȝ: ⁊
fuerit interciſus ſignificat aerem hyemalem ve
nientem per fortes ventos.

¶ Qñ circl̄s ē vn⁹ d̄mr̄at ꝙ fūoſitas eſt pauca ī aere: ⁊ qñ
pl̄es ſūt d̄mr̄at ꝙ ī fumoſitate ē groſſitudo ⁊ ſpiſſitudo: qꝛ
ml̄ti circuli fiūt: qꝛ radȳ reuerberāt. ſ. vn⁹ ad aliū. Et v̄mili
tudo circli d̄mr̄at fūoſitatē d̄ nā mar. ⁊ qñ ē iterciſ⁹ d̄mr̄at
motū fūoſitatis. ⁊ pp̄ h̄ q̄lȝ haꝝ reꝝ ſigificat vētos fōtes.

¶ Si āt turbidi ⁊ ſpiſſi fuerint hyemalē aereȝ q
per venniniuium erit īdicabunt.

¶ Et ſi fuerit turbidus ſpiſſus: ſignificat aerē hy
emalē cum grandine minuta.

¶ Spiſſitudo circuli ſignificat fūoſitatē ſpiſſā frigidam d̄
nā ſaturni. ⁊ pp̄ h̄ facit aerē hyemalē cū nubib⁹ ⁊ renuſtas.

¶ Et ſi ad nigrā viriditatē abſciſi d̄clinauerit ae
rē hyemalē q p̄ vtriuſqȝ occaſionē accidet ſigni
ficabūt: cūqȝ plures circuli fuerint: pluta erunt
ſ̄m hec que prediximus.

¶ Et ſi tēdit ad viridē cū nigro ⁊ fuerit īterciſus
d̄mr̄at aerē hyemalē his rebus duab⁹: ⁊ quāto
pl̄res fuerit circl̄i ſ̄ȝ hec res q̄s dixim⁹ erit ml̄te

¶ Nigredo ⁊ viriditas circuli d̄mr̄at fūoſitatē ſ̄raȝ ⁊ ſpiſſā
ī aere: ⁊ cū ē iterciſus d̄mr̄at motū h⁹ fūoſitatis: ⁊ cū h̄ duo
adiūgūt̄ d̄mr̄ant aerē hyemalē: q erit cū vētis f̄ris ⁊ niui
b⁹ ⁊ ml̄ti circuli d̄mr̄ant fūoſitatem multā ⁊ ſpiſſā: qꝛ vn⁹
reuerberat radios ad alium: ⁊ propter hoc ſigificant multi
rei fortitudinē quā demonſtrant.

¶ Circl̄s itē q circa erraticas ſtellas ⁊ ex ñ erra
ticis circa lucidas appebit: ea q̄ colorib⁹ ipoꝝ cir
culorū et eaꝝ q̄ circūdāt nāis aſſīlāt̄ ſignificabit.

¶ Sil̄r circl̄s q fuerit circa pl̄tās et ſtellās lucen
tes demonſtrat res concordantes cū coloribus
ipis circulorum: et cū naturis eos cōp̄hēdētib⁹.

¶ Hoc deū nō īdiget gloſa: qꝛ iā d̄mr̄atū ē. Sil̄r pōt intelli
gi ꝙ q̄libȝ ſtellaꝝ trahit ad ptē ſuā fūoſitatē ꝯcordātē cuȝ
ſua nā. ⁊ qñ appuerit h̄ fūoſitas ml̄ta ī pte alic⁹ eaꝝ d̄mr̄at
ꝙ virtus illius ſtelle vincit: ⁊ ſciemus quale erit accidens
per colorem fumoſitatis illius.

¶ Stellas ēt nō erraticas vt pliades alfeca et his
ſilīa nobis obſ̄uare ꝯuēit. q̄ten⁹ eaꝝ ī qb⁹ q̄pl̄es
ſtelle adīuicē appropiquāt collectōēs īſpiciam⁹
⁊ vt eaꝝ colores aſqȝ q̄ntitate dep̄hendamus.

¶ Et ꝯuenit vt aſpiciam⁹ ad ſtellas fixas: et ad
illas q̄ multū ſūt ad vnitatē vnaȝ circa aliā: et ꝙ
īſpiciam⁹ ad earū magnitudines et colores.

¶ He ſtelle ſūt: q̄ꝝ vna ſtat circa aliā ſicut ſtelle gemioꝝ ⁊
ſcorpionis. v̄bū āt ptho. gloſa hac nō indiget in hoc loco ſi
gloſam ītellexiſti aliā ſuper eo toto qḋ diximus.

¶ Nā cū appuerit et ipē maioris lūinis maioris
qȝ q̄ntitatis ſolito fuerit: vētoꝝ flat⁹ ex ea pte in
qua ipē cōſtituunt̄ ſignificabunt.

¶ Ita ꝙ qñ appuerit maioris et maioris lucis
q̄ȝ ſoleāt ſignificāt curſū ventorū a pte qua ſunt
ipē ſtelle: a quacunqȝ pte ſint.

¶ Hoc ē pp̄ q̄litates fūoſitatis ſicce qb⁹ fiūt vēti: ⁊ qñ h̄ fu
mus penetrat radios viſus ſic ꝓbatū ē in. 5° tractatu aſpe
ctuū: appent ſtelle maioris ⁊ mioris lucis q̄ȝ ſoleāt.

¶ Sili nāqȝ nō ſtelle q̄ ꝓpꝛie aſſilant̄ aladcha
velut ille q̄ nathra vocāt̄ q̄ et p̄ſepe dicūt: et his
ſilīa: cū ī ſereno tp̄e fuerit quaſi nō appētes vel
ſpiſſe ml̄tas pl̄uias et aerē hiēalē īdicabūt. At ſi
clare fuerit et fulgide vētos validos ānūciabūt.

¶ Sil̄r ſtelle nebuloſe ꝓpꝛie ſiē ſtelle q̄ d̄r̄ peſ
bre ⁊ alie tales ſi aſſīlabūt̄ coopte ēt tp̄e ſereno:
ꝙ vix appeāt vel ꝙ ſint ſpiſſe ſignificant multas
aquas ⁊ aerē hyemalē. Et ſi clare fuerit reſplē
dētes ſignificant fortes ventos.

¶ He ſtelle ſūt q̄ ſtāt vna. ſ. circa aliā ⁊ ſr̄ ī magnitudie ſex
ta aut ex nebuloſis: ⁊ qñ aſcōdite fuerint ꝙ vix appeāt ī tē
pore claro ꝙ ſibi illūinare ñ hñt d̄mr̄āt ꝙ ē ī aere fūoſitas
hūida q̄ ipȝ ipedit: ne ipas hñ videas: ⁊ iō ſigificāt pluuias.

¶ Modus ēt illaꝝ rerū q̄ ī aliqbus tp̄ib⁹ ex hītu
dinib⁹ alīȷs ꝯtigūt ſil̄r ē. Caudate nāqȝ ſtelle q̄
aſſilant̄ aladcha ventos ⁊ aeris ſiccitatē ſēp oſtē
dūt: erit ēt illi⁹ qḋ ex hoc cōtiget fortitudo ſ̄m il
laꝝ rerū multitudinē ⁊ ipārū ſpatīȷ lōgitudinē.

¶ Sil̄r ea q̄ aliū appēt d̄ ſignalib⁹ ſiē ſtelle cōate
ſēp aeris ſigiſicāt ſiccitatē ⁊ vētos: ⁊ ꝙ ide acci
det erit ſ̄m multitudinē harum rerū.

¶ Stelle comate ⁊ albanzadere oēs fiūt d̄ fūo ſicco. Et ſi
oppuerit nebuloſe d̄mr̄ant ꝙ ſpiſſitudo ē pauca ī ipa fūoſi
tate: ⁊ pp̄ hoc ſignificāt he res vētos ml̄tos ⁊ aeris ſiccita
tē ⁊ erūt venti ⁊ aeris ſiccitas ſ̄ȝ magnitudinem comete ⁊
albāzadere: ⁊ durabūt ſ̄m tp̄s quo durabūt.

¶ Ac ſtellarū iaculatio et earū currere ſi ab vno
āgulorū fuerit vētorū flat⁹ illa ex pte futuros ſi
gnificabit: et ſi ex d̄n̄tib⁹ āgulis appuerit: ior

diatos vētos ānūciabit. ꝙ ſi a. 4. āgulis videbiť
aerē hyemalez: ex multis dānūtijs iudicabit: ita ꝙ
ĩde tõitrua: coruſcatiões: et his ſimilia proueni
re non dubitabimus.

¶ Et curſus ſtellarū ſi fuerit ꝺ vno āgulo ſigniſi
cāt curſū vētoꝝ a pte illa: et ſi cucurrerit ꝺ āgulis
diuerſis ſignificāt vētos q ſiñ ordinatiõe cucur
rēt. Et ſi cucurrerit ꝺ q̄tuor āgulis ſignificāt di
uerſū aerē hyemalē: ita ꝙ perueniat ad tõitrua
et relampagos et talia.

¶ Iā ꝺmraueřūt Ariſto. ⁊ theophraſtꝰ ꝙ ſtelle albāzade
re fiūt de fūo ſicco: ⁊ ꝙ vēri ſilr̄ fiūt de hoc fūo. Et poſtq̄ȝ
māifeſtū ē ꝙ mlťe ſtelle albāzadere ꝺmrant mltos fūos
ſiccos i illa pte q̄ appent: p hec ſignificant curſū ventoꝝ a
pte illa. Angli vō ꝺ qbꝰ locutꝰ ē ĩ ħ loco ſť illi q̊s dixīmꝰ eē
īter ſeptētrionē ⁊ occñs ⁊ oēs alij q̄tuor āguli. Dixi ptho.

¶ Eodē quoqȝ mõ cuȝ nubiū qualitates lane floccis aſſimi
labūť: hyemalē aerē fortaſſis ſignificabūt.

¶ Et ſimiliter nubes q̄ aſſimilantur velleribꝰ la
ne ſignificāt aliqñ aerem hyemalē.

¶ Si nubes tales fuerit fcē ſť ꝺ fūo mltū ſpiſſo iciſo: ⁊ ħ fu
moſitas ꝯſueuit aerē facere hyemalē ⁊ malū. Dixit ptho.

¶ Iris ēt q̄ qñȝ vr̄: cū i ſerēis tpibꝰ appuerit: aerē hyēalē pſi
gnabit: cūqȝ i tpibꝰ hyēalʼ aerl formabiť: ſerenū nunciabit.

¶ Silr̄ arcus q alñ appet ſi appuerit tpe ſereno
aerē hyemalē demrat: cūqȝ i tpibꝰ hyemalis ae
ris formabiť ſerenū annunciabit.

¶ Arcꝰ fit i aere p reuerbationē radij viſus: ⁊ p rorēaq̄ i lu
ce ſol: ⁊ qñ appuerit i tpe ſerēo ꝺmrat adiūctā mītū fūoſita
tis aquoſe in aere hūide: ⁊ qñ aer ipe iſpiſſať fit pluia: ⁊ tp̄s
hyēale: ⁊ ſi appuerit i tpe fõtis pluie aerls hyēalʼ ꝺrat ꝙ fu
moſitas q̄ adiūctata ē i aere: ⁊ minuitur: ⁊ deramatur: ⁊ p
pter hoc ſignificat ſerenū. Dixit ptho.

¶ Gñalr̄ āt dicimꝰ ꝙ ĩ maiori pte ppriū colores q appēt i ae
re q̄litates ſiles accñtibꝰ pdcis coloribꝰ ſigificatl idicabūt.

¶ Et dico gñalr̄ ꝙ plures hoꝝ coloꝝ pprioꝝ q
appēt i aere ſignificāt res ꝯcordātes cū accñtibꝰ
q̄ ſignificauerīt colores quos diximus.

¶ In ħ loco adiūxit ptho. qcqd dixit añ ⁊ dixit ꝙ color fūo
ſitatl q̄ adiūgiť i aeř ꝺmrat ꝙ accñs ꝯtigit p eū. Dix ptho.

¶ Nec igiť vlī ineſtigatiõe reꝝ gñaliū ⁊ pticlariū gñali mõ
pdicta ſūt. In ſubſequētibꝰ vō natiuitatū pgnoſticationeȝ
velut ordo poſtulat explanabimus.

¶ Hoc ē id qꝺ diximꝰ i ꝺmratiõe gñali reꝝ vliūȝ
⁊ pticlariū. ⁊ nos nõbimꝰ pgnoſticatões q̄ erūt
ĩ natiuitatibꝰ hoīuȝ ſȝ ꝙ huic ordiatiõi ꝯuenit.

¶ Ptho. pfecit ptē zᵃᵐ cū ħ dcõ qꝺ dixit ꝙ pgnoſticatiões
vlēs ⁊ pticlares q̄ accñt i q̄lȝ regiõe ⁊ q̄lȝ ciuitate erūt p ea
q̄ diximꝰ. Et pꝰq̄ȝ ille cꝰ natitas vl̄ etas cõcors fuerit cū ac
cñte recipiet ipȝ accñs: ꝯuēit ut loq̄ť i natiuitatibꝰ. ¶ Ego
āt cognoui p bono addere i ħ trac. vba hermetis q dixit i
libro ſuo ꝺ accñtibꝰ res ꝺ qbꝰ intiare nos poſſumꝰ ĩ pnoſti
catõibꝰ vlibꝰ. Dixit hēmes ordia ſignificatores. p fortiorē:
poſtmodū ꝺbiliorē: qr q̄lȝ eoꝝ hȝ pticipationē ĩ ſigne cum
eo q fortior ē. Et dixit qñ fuerit plťe eq̄liū dignitatū aſpice
qs eoꝝ erit i aſcēdēte vl̄. iõ. vel ſi ſe aſpicit cū aliquo lūina
riū: ⁊ illū accipies p ſignificatore: ⁊ dixit ꝙ ſȝ ſtatū cuiuſlȝ
plťe: hora ſignificatoris erit ſtatꝰ illiꝰ ĩ q̄ dñať ille plťa: qr ſi
ſol fuerit iꝯᵒ. ſignificabit motū regū ꝺ vna terra ad aliā: ⁊ ſi
applicuerit ei fortūa erūt ſua itenera p bono ⁊ p pace ⁊ ſi
ei applicuerit ifortuna: erūt p guerra ⁊ malo: ⁊ dixit ſol eſt
ſignificator regū ⁊ lūa qñ fuerit i ſigno qnte ſolʼ ē ſignifica
tor filioꝝ regū: ⁊ dixit ꝙ iuppiter eſt ſignificator magnoꝝ
hoīuȝ ⁊ iudicū ac religioſoꝝ ⁊ ſapiētū ⁊ ſi fuerit ifortunatꝰ
q̄liſcūqȝ ſit eoꝝ iſtis q̊rū fuerit nã illiꝰ ifortūe. Et dixit iſpi
ce ad oēȝ gētē ⁊ reges a dño domꝰ illiꝰ q dñať. ⁊ dixit qñ fu
erit gubnator fortūa: ⁊ vadit ad ifortunā erit mutatio ꝺ bo
no i malū ⁊ eꝯ: ⁊ dixit qñ aliqs plťa vl̄ aliqꝺ ſignum fuerit
ifortūa hora ſig̊nis. oīs res i qua dñabiť erit infortunata ⁊
erit multū peior ſi retrogradabiť ifortūa i ſigno ſignifica
tõiſ: ⁊ dixit qñ aliq̄ ifortūa fuerit i exaltatõe alicꝰ plťe ipedi
et mltū illos q ſť i pticipatiõe illiꝰ plťe: qr ſi ſignū arietl no
cebiť ab aliq̄ ifortūa nocebit gregibꝰ ⁊ vaccis: ouibꝰ: meſſi
bꝰ ⁊ arboribꝰ: ⁊ dixit iſpice hora ſig̊nis loca oīuȝ plťaꝝ: ⁊ p
illū quē iuenies maioris põe dic ꝙ gētes q̄ fuerit hꝰ regio
nis erunt lete ⁊ bñ fortūate ⁊ marie ſi fuerit iꝺ plťa in loco
bono aſcēdētis: ⁊ ꝺ dic i bono aſpectu ſolis ⁊ ꝺ nocte lūe: et
ſilr̄ ſi fuerit ꝺ bono aſpectu cū infortunis erit maioris põe
opꝰ ſuū. ⁊ ſi ꝺ malo: erit ꝺbilius opꝰ ſuū: ⁊ dixit qñ retrogra
dabiť i fortūa i exaltatiõe alicuiꝰ plťe ⁊ trāſiuerit p gradū
exaltatiõis nocebit gētibꝰ q̄ fuerit i regiõe illius plťe. Et ſi
gnificat ꝙ rex regõis illiꝰ faciet ſupbias ⁊ maleficia: qr qñ
plťe illius retrogadꝰ ē ſicut ille q erit ꝺ obedientia ⁊ peior
retrogradatio plťaꝝ ē ſaturni ⁊ martis. ⁊ dixit: aſpice a regi
bꝰ ⁊ a gubnatore ⁊ magnatibus ⁊ potētibꝰ a plťa qeū ſeqť
i vtute ⁊ pplo a plťa zᵒ i vtute ſi pticipationē hūerit vnꝰ. ſ.
cū alio i ſigne. Et dixit ſēp cū mutabiť gubnator de domo
alicꝰ plťe vl̄ exaltatõe ſiue trigono: aut ꝺ trino ſuo rectifica
hora illa aſcēdēs ⁊ iſpice ſi fortūe iſpexerit gubnatorē a. ioᵐ
rex magnū bonū hēbit ⁊ eum omnes reges time būt ⁊ erit
illꝺ bonū ſm plťā aſpiciētē: ⁊ ſi fuerit maſculinꝰ erit baro
nū. ⁊ ſi femininꝰ mulieꝝ: ⁊ ſi fuerit ꝺ ſigno regali erit regū
⁊ ſi fuerit ſignoꝝ magnoꝝ hoīuȝ erit taliū. ⁊ ſi viliū erit ta
lium. ⁊ ſi fuerit a zᵒ erit ex pte aueris ⁊ diuitiaꝝ. ⁊ ſi fuerit
ab aſcēdēte erit ꝺ rebꝰ ꝺ qbꝰ ſe itromittūt. Et dixit: plťa di
rectꝰ ſignificat pacē ⁊ q ē i ſtatiõe faciet rixas ⁊ bella retro
gradus fač oē dānuȝ ⁊ malū. ⁊ qñ fortūa fuerit retrograda
affirmat malū ſuū ⁊ auget ipȝ. ⁊ qñ plťa q̄liſcūqȝ ſit hūerit
hora ſig̊nis ad ſpēȝ aliq̄ȝ cū duobꝰ luīaribꝰ vl̄ cū vno vicēt
illi q ſť illiꝰ plťe. ⁊ dixit: ſi gubnator eclypſis fuerit i angulo
ſignificat ꝙ accñs ānis durabit ⁊ ſi fuerit i ſeq̄nti āglʼoſ: mē
ſes ⁊ i cadēti dies. Silr̄ ſi gubnator fuerit ĩ āgulo eꝰ ſignifi
catio erit magna ⁊ durabit mltū: ⁊ ſi fuerit cadēs erit pau
ca ⁊ durabilitatis modice. ⁊ ſigꝰ mobile ſignificat ꝙ cito
exit ⁊ fixū tarde: ⁊ illꝺ duoꝝ corporū ſignificat ꝙ erit me
dianuȝ: ⁊ plťa feſtinꝰ ſignificat feſtinātiā: ⁊ tardꝰ tarditatē.
⁊ qñ dānati fuerit dñi trigõi gubnatoris: ñ iudices naſcēti
tpe illiꝰ ſig̊nis aliqꝺ bonū. ⁊ qñ fuerit i malo loco ſol dāna
tus hora ſig̊nis: hēbūt reges ifirmitates: dolores: ⁊ triſtiti
as ⁊ mutationem ꝺ vna terra ad aliā: ⁊ marie qñ ille q dña
tur fuerit dānatꝰ in ſigne p ꝯbuſtionē vl̄ rē aliā. qr qñ plťa
q dñať ⁊ ſol dānati fuerit ſignificāt dānū negotioꝝ regū ac
pplʼi ⁊ magnatum. ⁊ dixit: qñ plťa fuerit ĩ pncᵒ ſigni opꝰ eius
erit cito. ⁊ ſi latitudo plťe ſeptētrionalʼ fuerit erit ſignifica
tio ſua maior ⁊ durabit tpe lõglori. ⁊ ſi meridiõalʼ fuerit eꝯ.
⁊ dixit ꝙ oēs plťe mittūt ad lūinaria poſſe ſuū niſi plťa mlť
tas vtutes hūerit ſuū augētē poſſe. nã tc̄ mittit lūinare poſ
ſe ſuū ad eē. ⁊ dixit: qñ mars poſſe hūerit in eclypſi fač lites
⁊ iterfectiões. ⁊ ſi iuppiter dices eē bonū: ⁊ dixit hora ſig̊niſ
aſpice pplʼo ab aſcēdēte ⁊ ſuis datijs a. zᵃ. ⁊ ſuis ppīqs a. 3ᵃ.
⁊ ſuis filijs a. 5ᵃ. ifirmitatibꝰ a. 6ᵃ inimicis ſuis ⁊ mulieribꝰ
a. 7ᵃ. ⁊ totū aliꝺ ē ꝺ ħ mõ ⁊ ſȝ ꝙ iuenies oēȝ domū erit eiꝰ
ſignificatio: qr ſi dñs ꝯᵉ fuerit cadēs ⁊ louē aſpexerit ſigni
ficat itiera. ſilr̄ aſcēdēs ē eoꝝ q ſť i oriēte. ⁊. ioᵃ eoꝝ ꝺ meri
die. ⁊ q̄rta eoꝝ ꝺ ſeptētriõe. ⁊. 7ᵃ coꝝ ꝺ occidēte. ⁊ dixit. qñ
adiūgēť due fortūe i vno ſig̃ ⁊ fuerit ipedite lūa exñte ſecū
ſi ſignū ipȝ fuerit terrenū erit terremotꝰ magnꝰ ⁊ ruina ci
uitatū ⁊ pietū. ⁊ ſi aq̄uȝ valde magnū dānū accidet ⁊ forte
nocumꝰ i aqs: ⁊ ħ mõ erit de q̄lȝ ſm ꝙ ei ꝯuenit. et dixit:
qñ mars potēs et oriētalis fuerit vincēt illi q ſūt i oriente
morātes i occidēte eoꝝ. et ſi potens occidētalis vincēt illi
de occidente morantes in oriente eorum. Et ſi guerra fue

rit iter ſilos de occidente ⁊ oriēte:aſpice ſi ſaturn⁹ ⁊ iuppi
ter feſtini fuerit v̄tute:orietales erunt victores feſtini ⁊ ſi
fuerit tardi lis ꝓlongabit̄ iter eos. Et ſi hi duo plꝫe fuerint
i ſigno duoꝝ corporū erit lis i multis terris vł multotiens
Et ſi fuerit in ſigno fixo erit lis leuis. ⁊ ſi in mobilib⁹ erit
magnū ⁊ forte damnū i terra. ⁊ dixit qn̄ mars fuerit retro
gradus ꝯtra ſaturnū hora ſignificatōis accidet lis multū
magna ⁊ guerra fortis: ⁊ elōgabit̄ lis donec cōpleat̄ tp̄s ſi
gnificatōis. ⁊ ſcias ꝙ ſaturnus eſt valde peior de nocte ꝙ̄ d
die: ⁊ mars peior de die ꝙ̄ de nocte. Et dixit ꝙ caput draco
nis ē calidū ⁊ cauda frigida. Et ſi ſaturn⁹ ſe cōiunxerit cū
cauda hora ſignificatōis demōſtrat famē ⁊ forte frigus ſꝫ
rem i qua cōcordauerit ſignū ſuū. ⁊ ſi fuerit in piſcib⁹ acci
dent in boib⁹ expauentatōes:magn⁹ inet⁹ ⁊ grandis defe
ctus piſcamis: ⁊ accidēt boib⁹ religioſis dolor magnus ⁊
triſtitie: ⁊ ſi mars eos aſpexerit iterficiet eos. et ſi ven⁹ eos
aſpexerit erūt ſubiecti. ⁊ ſi ſol rex appodiabit ſe de ipſis. et
dixit ꝙ qn̄ pl̄ta alic⁹ gentis ipeditus fuerit hora ſignifica
tionis: ſi ſignū fuerit humidū erūt īpedite ꝑpter ſubmerſi
onē aquaꝝ ⁊ hūiditatū. et ſi fuerit ſiccū ꝑpter ſiccitatem
⁊ vētos. ⁊ ſi ea mercuri⁹ aſpexerit exn̄s infortuna erit aq̄
circa eos: ⁊ nō poterūt eā hr̄e. ⁊ ſi ſaturn⁹ eā aſpexerit cū do
lorib⁹ morient̄ vētoꝝ ⁊ delaſciradas. ⁊ ſi mars aſpexerit mo
rieſ̄ cū ſpota ⁊ igne. Et ſi fuit mars i ſigno duorū corporū
morieſ̄ cū ſagittis ⁊ reb⁹ diuerſis. Et dixit ſi aſpexerit for
tūe ⁊ ille de ſub radijs ſignificat ꝯriū e⁹ qd̄ ſignificauit fō
tūa: et ſi iſōtūa a loco ſuo aſpexerit erit malū p latrōes. et
qn̄ fortūe aſpexerit exiſtētes retrogade aut i ſtatiōe ſub ra
dijs herceſes ſignificāt ⁊ aliqd litis. et qn̄ ſignificatio fortūa
rū ⁊ iſortūaꝝ fuerit p v^m^ eq̄le ſignificāt ꝙ gēti pueiet bo^m^
⁊ malū i vno. et dixit ꝙ qn̄ mercuri⁹ dānat⁹ fuit ſignificat
ꝙ ſcribe ⁊ ſuiētes ꝯſulēt regi vt faciat iniuſtitiam. ⁊ ſi mars
Mercuriuꝫ aſpexerit in hoc ſtatu ſignifica t multos latro
nes. Et dixit ꝙ quando luna Martem ⁊ Mercurium aſpe
xerit ſignificat ꝙ gentes guerreiantes inter ſe petent tre
guas. Et dixit ꝙ qn̄ planeta magnatum: ⁊ populi fuerit in
fortuna exn̄s retrograda: vel i ſtatione ⁊ aſpexerit aſpectu
malo dn̄m regiōis ſurgēt hoies q nō ſūt de ſua terra: ⁊ ini
mici ſūt. ⁊ ſi aſpect⁹ fuerit de trino vł ſextili erunt inimici
ſui hoies de ſua domo: ⁊ ſui ꝑpinq: ⁊ qn̄ dānū forte fuerit:
aſpice i quo loco fuerit oppō: ⁊ dic ꝓ certo ꝙ die ipō mo
rieſ̄: ⁊ ſi fortune aſpexerint iudica ꝙ rex vincet: ⁊ euadet d
ſua gēte niſi cadēſ fuerit ipa iſortūa: ⁊ ſi mars ſibi aſpexerit
feſtinabit̄ mors ſua: ⁊ ſi ſaturnus hēbit ibi carcerē lōgo tp̄e
donec moriaſ̄: ⁊ ſi ābo aſpexerit mars ⁊ ſaturn⁹ erit capt⁹ ⁊
poſtmodū iterfect⁹: ⁊ ſi h̄ fuerit i ſigno bicorporeo iterfici
ent̄ i carcere multi ſecū: ⁊ ſi vna iſortuna fuerit in ſigno bi
corporeo: ⁊ alia imobili non erit vna ſola vice ſed multis: ⁊
erit dānū in terra ipa donec iſortuna exeat de loco ipō: vel
ꝙ aſpiciat fortuna deſtruēs ꝯſtellationē ipam. Et dixit cō
uenit vt des ꝯpationē a ſignificationib⁹ reꝝ ad ſignificati
ones lūinariū: q2 ſi ſol fuerit tardus: ⁊ luna minuta hora ſi
gnificatōis: ⁊ ſignificatio demōſtrauerit lites ꝓlongabunt̄
multū: ⁊ ſi ſol fuerit feſtin⁹ ⁊ luna aucta lūine: hora ſignifi
catiōis: erit res de cōuerſo: ⁊ demrāte ſignificatiōes lites
exn̄do de die: feſtinabūt lites: ⁊ nō ꝓlōgabunt̄. ¶ Dic. n.
adiūxim⁹ multa de dictis hermetis de qb⁹ ꝑficies: ſi deus
voluerit. Et expedit vt bn̄ inſpicias ⁊ itelligas ea q̄ bn̄ dixi
mus i iſtis duab⁹ ptibus. Et ſi itellexeris ea bn̄ ſcies id qd̄
accidet i mūdo: de pauco vel multo: cū auxilio ſūmi dei.

¶ Hic ꝑficit̄ glo. haly. hebē rodā ſup 2^a^ pte q̄driptiti ptho.

¶ Incipit pm⁹ tractat⁹ eiuſdē ſup 3^a^ pte q̄driptiti ptho. ⁊ ē ſeptim⁹ tractatus glo. Dixit Haly.

Iam gloſauim⁹ pmā ptē ⁊ ſecūdā ptē tractatuū: ⁊ demō ſtrauim⁹ i eis rōnes v̄borum ptho. ꝙ̄ breui⁹ potui m⁹. nūc ātē gloſare volum⁹ eodē mō 3^am^ ptē ⁊ 4^am^: ⁊ dicem⁹
ꝙ ptho. nobis mrauit i his duab⁹ ptib⁹: reglas qb⁹ ſciam⁹
accn̄tia futura cuilꝫ pſōe tota vita ſua: ⁊ q̄lꝫ tpe. In vna. n.
pte dm̄rat nobis reglas q̄ accidūt i eēntiā hoīs i corpe ſuo:
⁊ i alia dm̄rat reglas accn̄tiū q̄ ꝯtigūt hōi ex ſe. Et qn̄ hec
pfecit ptho. reputāt aliq ꝙ log diuiſit i qōnib⁹: elonib⁹: ⁊
ſilib⁹. Et nos dicem⁹ ꝙ h̄ oia mrauit i id qd̄ locut⁹ ē ptho. i
h̄ li^o^: qr qn̄ accipe voluerim⁹ qōnis: vł electōis aſcēdēs: vł
taliū aſpiciem⁹ pn⁹: ⁊ h̄ ē hora queſtiōis iterrogātis: vł ho
ra q̄ eligere volum⁹ aliqd: ⁊ aptabim⁹. lz. domos: ⁊ pl̄as ſup
illud pn⁹ ⁊ locū ꝯiūctiōis vł oppōnis añtis: ⁊ ptes: ⁊ iſpicie
mus ad hec oīa qd ſignificāt: ⁊ dicem⁹ ꝙ qō ſit tal: ⁊ electio
talis: eo mō quo faciem⁹ i natitatib⁹ ⁊ reuolutiōib⁹ ſuis. Et
dr̄a q̄ ē iter res iſtas ē in cōiūgēdo ſigñ forme cū mā q̄ re
cipit. v. g̃ra. for^a^ quā accipim⁹ ab eclypſibus ⁊ ꝯiūctiōibus
pl̄taꝝ ſicut dm̄rauim⁹ iā ptinet ad accn̄tia g̃nalia: ſic ſūt le
ges: regna: ꝓlia: cariſtia: abundātia victualiū: mortalitates:
peſtilētie ⁊ his ſilia: ⁊ forma quā accipimus ab aſcēdētibus
hoiꝫ q naſcūt̄: oñdem⁹ ꝙ ptinet ad accn̄tia q̄ ꝯtigūt cui
qꝫ hoiꝫ p ſe. oñdem⁹ ſilr̄ ꝙ forma quā accipim⁹ a reuolo
ne natitatis: ptinet ad accn̄tia q̄ ꝯtigūt cuilꝫ hōi: quolꝫ āno
p ſe. Sic demrauim⁹ ꝙ forma q̄ accepta ē a reuolone āno
rū mūdi ptinet ad accn̄tia q̄ accidūt mūdo quolꝫ āno p ſe.
ſilr̄ for^a^ q̄ accepta ē i qōne vł elone ptinet ad rē i q̄ accit ac
cn̄s illd. Et p⁹ꝙ̄ ita ē maneries h⁹ artis toti⁹ ē ptita ⁊ diuer
ſitas nō ē i alio: niſi materieb⁹ recipiētib⁹ accn̄tia: ⁊ cū ita
ſit oēs qōnes ⁊ elones icluſe ſūt i v̄bis ptho. q̄ locut⁹ fuit in
natitatib⁹: ⁊ añ natitates: ⁊ ſi qs diceret ſi ita ē vł fuiſſꝫ res
iſta ꝯueniret ꝙ id qd̄ narrauit i natitatib⁹ intrauiſſet i res
g̃nales q̄s narrauit. Rn̄dem⁹ ad h̄ ꝙ res ita ē: ſꝫ necū fu
it diuidere ⁊ iudicare res mr̄tas p̄ticl̄ates i natitatibus q̄s
i g̃nalib⁹ n̄ diuiſit: ⁊ ſi qs diceret ꝙ ſilr̄ ꝯueniret diuidere i
elonibus et qōnib⁹. rn̄dem⁹ et dicim⁹ ꝙ ſi res g̃nales ecly
pſiū et fortiū ꝯiūctionū pl̄taꝝ ꝯcordauerit cū ſignib⁹ nati
uitatū: et ſuaꝝ reuolutionū: grauc erit rex taliū ſignēꝫ de
ſtruere. Et poſtꝙ̄ ita ē. qōnes ⁊ electiōes nō hn̄t vi3 q̄ qeꝙ̄
valeat i reb⁹ q̄s ſignificāt ille alie fortes: et pp h̄ ſuperfluuꝫ
ē log i eis. Nihilomin⁹ pt hō exhere de eo qd̄ pdictū ē i re
bus necryis: et ppea n̄ laborauit ptho. ad librū i talib⁹ ꝯpo
nēdū: q2 tenuit ꝙ h̄ ars tota pficeret̄ cū eo qd̄ narrauit: et
h̄ ē v̄itas. vn̄ q bn̄ vſus ē: et bn̄ ſtuduit i h̄ q̄dripitito: ide bn̄
pōt exhere oēs electiones et qōnes. Et poſtꝙ̄ h̄ mrauimus
redibim⁹ ad gloſādū v̄ba ptho. ſicut icepimus.

¶ Incipit tractat⁹ terti⁹ libri q̄driptiti ptho. i quo ſūt decē ⁊ q̄tuor capl'a. Prohemiū iſti⁹ tractat⁹.

Poſtꝙ̄ accidētia g̃na lia i his que ex noſtra obſeruatione pmiſſa ſunt demōſtrauim⁹: eo ꝙ eorum obſerua tio ad premittendū ē conuenientior: quali ter futura rerum vni uſcuiuſqꝫ hoiꝫ i ſua rum naturaruꝫ ꝓprie tatib⁹ deprehendam⁹ nunc explanare nitemur. hec igitur pars operis vocat̄ rerū natiuitatū ꝓgnoſtica.

¶ Poſtꝙ̄ narrauim⁹ ante ⁊ icepim⁹ i accn̄tib⁹ generalibus: q2 eſt res conuenientior: vt ꝓpoa tur. modo oñdere volumus qualr̄ ſciri poſſunt ea que accidūt cuilibet homini i ſua nā ꝓpria: ⁊

hec ẽ pars huius artis dicta pronoſtica natiuitatum hominum.

Accidentia generalia ſunt que acciđũt vni genti vel pluribus in aliquo tempore ſicut terremotus: vẽti fortes: magna diluuia: inundationes riuorũ: noue leges: noua regna: abundantia victualium: ⁊ cariſtia mortalitates: ⁊ peſtilentie: fuga ⁊ depplatio hominũ de vna regione in alteraꝫ. prelia ⁊ robarie: cõflictus: diuerſe mortes: famis ⁊ gladij: ſubmerſio nauiũ: multiplicatio malarũ beſtiarũ: mortalitas aĩaliũ perfectibiliũ: guerre regum vnius contra aliũ: apparitio nouorum morum in hoĩbus ⁊ talia. Et iam oſtendimꝰ per gloſam ꝑtis ſecunde: regl'as oẽs quibus ſcire poſſumꝰ vnũqđqꝫ hoꝝ: añq̃ȝ accidat. Et manifeſtum eſt qm̃ res talis hꝫ ius maius: vt dicatur anteq̃ȝ natiuitates: qm̃ generalia ſunt maioris virtutis ⁊ vincunt particularia: ꝓpter qđ conuenit huius artis dño accipere comparationem particularis ad vl'e: ⁊ cũ h̃ ſẽp erit vbũ ſuũ firmũ ⁊ iudiciũ rectũ.

Qđ aũt iſtaꝝ duarũ ſpẽrũ vis i via opis ⁊ ſcientie ſit vna ſcire nõ eſt inconueniẽs. nã ſolis ⁊ lune ſtellarũqꝫ motꝰ vniuſcuiuſqꝫ proprij ⁊ generalis accidentis eſt occaſio. dĩa vero naturarũ eoꝝ q̃ p̃dicta ſũt ⁊ motuũ ꝯſiliũ ⁊ obſeruatõ quos ⁊ celeſtia mouẽt: ⁊ ea que ipa circundant eſt occaſio ꝑ quã erit hoꝝ accñtiũ ꝓnoſticatio.

Cõuenit vt ſciamꝰ qꝛ virtus harũ duarũ manerierũ ẽ vna i opãdo: ⁊ ſciendo eas. Qꝛ id qđ facit qđlibꝫ accñtium gñale vl' ꝑticlare: ſic eſt curſus plaꝝ: ac ſol' ⁊ lune: ⁊ ꝓpea ꝙ ſcimꝰ accñtia añq̃ȝ ſint ẽ diuerſitas naꝫrũ hoꝝ oĩuꝫ p̃dictoꝝ. ⁊ rectificatio motuũ ſibi ꝯſiliũ ſicut mouentur celeſtia i his que cõprehendunt.

Duarum maneriarum quas dixit: vna eſt accidentium vniuerſalium que narrauit in ſecunda parte. alia accidentium particularium: ⁊ h̃ narrat in tertia ⁊ quarta parte. Dicit ita: ꝙ vis eius qđ accidit per accidẽtia vniuerſalia: ⁊ particularia: ⁊ quomodo ſciamus: quãdo accidant eſt vna eadem ⁊ probauit hoc cũ eo qđ dixit ꝙ res faciẽs quodlibet accidentium eſt motꝰ ſtellarum: ⁊ totum aliud qđ dixit. Et accidentia particularia ſunt natiuitates: ⁊ vniuerſalia ea q̃ narrauit in ſecunda parte: quia hec accidentia veniunt per curſũ ſolis ⁊ lune: ⁊ planetarum ac ſtellarũ: ⁊ rerum celeſtium aliarum: ſicut diximus in gloſa prime partis: ita ꝙ per eos fit quolibet tempore: menſura ⁊ complexio vna diuerſa ab ea q̃ fit alio tp̃e propter diuerſitatẽ naturarum ⁊ ſuarum applicationũ ad terram. Et propter has cõplexiones: quarũ vna cõponitur cũ altera veniũt accidentia omnia: ⁊ ꝑ rectificationem haꝝ cõplexionũ: ſcimꝰ añq̃ȝ ſit. quod totum demonſtrauimus i gloſa p̃me partis.

Preter ꝙ gñalia accñtia maiora ſũt ⁊ alterꝰ ſupplemẽto nõ egẽt: ꝑticlaria v° non ſic.

Quõ accñtia vl'ia ſũt fortiora: ⁊ magis ꝯpleta ꝑ ſe: ꝙ ita nõ ſũt accñtia particularia.

Poſtq̃ȝ oſtendit ꝙ vis duarum maneriarum ẽ vna met: diſtinguit modo inter eas: ⁊ dicit ꝙ vis faciens accidentia vniuerſalia fortior erit ⁊ magis completa per ſe: qꝛ non indiget inductione in eo quod operatur: ⁊ vt id ſciamus vis tamen faciens accidentia particularia eſt debilior ea: nec eſt cõpleta per ſe: qꝛ opus eius non completur ſine affirmatione prioris ius. tamen ſi non affirmauerit illud vis prĩa in magnum cadit errorem: qm̃ euenire põt natiuitas alicuius ſignificãs ei vitam. 50. ãnorum: ⁊ accidet ei aliquo ãno ſue vite: aliqua debilis abſciſſio ⁊ accidet illo anno: aliqua vis fortis ex primis ſubmerſionem ſignificans generalem vel p̃liũ generale i quo gẽs maxia morieť: aut mortalitas magna ꝓꝑ aeris corruptelã ⁊ ille aũ q̃ȝ. 50. ãnos cõpleat morieť: eo ꝙ vis magna ꝯuertit ⁊ cõuincit oẽs alias q̃ ſũt ſub ea ſicut oñſũ eſt in ſcia phice. Et ꝓꝑ hoc dicemꝰ in tali vi q̃lis iſta qđ ita erit. Si tñ vi cõcordauerit gñali: ⁊ ꝯuenit vt a me itelligas i h̃ loco rẽ vnã quã phici demõſtrãt qđ ẽ ꝙ nõ ꝯuertũtur oẽs vires debiles ad maiores niſi ſint cõcordes cuꝫ ea: ⁊ ꝓpter h̃ non accit abſciſſio alicui: niſi de hoc habeat aliquã i natiuitate ſignificationẽ.

Nec oꝫ vt ipſoꝝ pricipij horas i qbꝰ celeſtiũ q̃litates ponimus ⁊ q̃bus id p̃ſcire nitimur qđ a ſocietate figurarũ q̃ i ipis horis formãť ſignificatur vnũ ⁊ idẽ pricipiũ eẽ putemus: imo ꝙ plura ſint initia gñaliũ accidẽtiũ exiſtimare debemus: eo ꝙ i toto vnũ pricipiũ iuẽire ñ poſſumus. hec vero pricipia ſꝑ nõ ex ipis rebus ſubis ſed ex rebus circũdãtibus q̃ futuroꝝ ſũt occaſiões inueniũť nos etenĩ i maiori ꝑte cũcta accñtia ꝑ grãdiores eclypſes ⁊ ꝑ ſtellas q̃ mãifeſto motu mouẽť iq̃rimus. In ſingulis aũt hoĩbus vnũ ⁊ multa pricipia reꝑiſitur vnũ nãqꝫ pricipiũ ẽ initiũ collectionis qđ ẽ i nobis. multa vero pricipia reſpectu primi ſũt alterationes q̃ poſt hec ex rebus circũdãtibus cõtigũt: vnũ igiť initiũ ad p̃mittẽdũ hoc i loco cõueniẽtius ẽ ob hoc ꝙ alia oĩa nõ niſi huius occaſiõe ꝓueniũt. Qua ꝓꝑ cũ hec ita ſint generales ꝓprietates collectiõis ex obſeruatione primi initij dep̃hẽdũť ex reliq̃s vero pricipijs id qđ i vnaq̃qꝫ horarũ ex augmẽto vel diminutione cõtinget ſcđm hoc ꝙ ex temporꝫ diuiſionibus ſubiungemus adiſcemus.

Et nõ cõuenit nobis vt itelligamus qđ hore pricipiorũ omniũ i qbus res celeſtes aptamus ꝓ ſciẽdo ea q̃ accidere debẽt ꝓꝑ figuras q̃ erũt i ill' horis ſũt oẽs vnũ ⁊ idẽ pricipiũ: imo ſcire nos oꝫ ꝙ pricipia accidẽtiũ vniuerſaliũ ſũt multa: qꝛ res q̃ oĩa ꝯp̃hẽdit nõ ẽ vnũ pricipiuꝫ ſolũmõ: nec ſꝑ accipimus hec pricipia a rebus ſubiectis recipiẽtibus imo a circũdãtibus ea qbus veniũt accidẽtia. Ita ꝙ i maiori ꝑte procuramus ſcire hec accidẽtia ab eclypſibus q magis ſũt cõpleti ⁊ a planetis curſu currẽtibus manifeſto: iuenimus tamẽ ꝑ ſe cuilibꝫ hoĩ pricipiũ vnũ ⁊ pricipia multa ⁊ ẽ vnũ pricipiũ qđ primitus formať: qꝛ hoc p̃dictũ pricipiũ hẽmꝰ: ⁊ multa principia ſũt multe mutatiões q̃ accidũt poſtmodũ ꝑ res circundãtes ſcđm ꝯꝑatioñẽ ad pricipiũ primũ. Et vnũ pricipiuꝫ hꝫ ius maiꝰ: vt p̃ponať in hoc loco: qꝛ oĩa alia pricipia ꝑ iſtud veniunt. Et poſtq̃ȝ ita ẽ ſcire poſſumus ꝑ pricipiũ primuꝫ ꝓprietates vl'es cõpoſitionis: ⁊ a principijs ſcienius q̃cq̃d accidet quolibꝫ tp̃e de augmento ⁊ decremẽto: ſicut i diuiſionibꝰ tẽporuꝫ oñdicemus.

Ptholo. dicit ꝙ ſcientia accñtium anteq̃ȝ ſint diuiditur

per maneries duas vna eſt ſcire gn̄alia:⁊ alia natiuitates:⁊
docuit nos ꝙ quelibet harꝫ duarꝫ accidit ꝑiũ nãrum ſtella
ruꝫ:qm̄ h̄ vis ē q̃ opat̃ occultia q̃ nos ſcire oꝫ añq̃ꝫ accidãt:
⁊ mõſtrauit nobis ꝙ h̄ ſcire poſſum⁹ qñ ſciem⁹ vires ⁊ opa
eaꝝ ⁊ aliud totũ qð dixit i hac rõne. Nũc aũt oñdit nobis
i his v̇bis q̃uo ſciem⁹ tp̄a i gb⁹ accidũt vires iſte gb⁹ veni
unt opa:⁊ p̄n^a eius ꝙ accidit i eo qð futurũ ē:Et dixit ꝙ tē
pora p̄ncipioꝝ i gb⁹ accidũt vires iſte.nõ ſũt vna eadem:i
mo multa.Et p̄mit⁹ nos docuit ꝙ nobis in prima parte de
rebus iſtis mõſtrauit ⁊ dicit ꝙ eaꝝ ſũt prin^a fortia:⁊ hec ſt̃
tp̄a ɔpleta i gb⁹ accidũt eclypſes ⁊ magne ɔiũctiões pl'taꝝ
ãnoꝝ principia:⁊ q̃rtaꝝ ⁊ cometarũ ⁊ taliũ. Et eoꝝ ſũt pri^a
minora ſicut p̄n^a edificandi ciuitates:caſtra:dom⁹ reguꝫ:
⁊ id qð ꝑtinet ad q̃ꝫlibet ciuitaté de diuerſitate haꝝ eclyp
ſiũ ⁊ cõiunctionũ ex ꝑte latitudinis ⁊ lõgitudinis ſue ⁊ tali
um reꝝ:qꝛ he ſunt vires minores nõ hñtes vi deſtruendi
fortes:ſꝫ addẽdi vel minuẽdi i eis q̃ꝫtitaté vnaꝫ. Et poſtq̃ꝫ
cõmemorauit nobis res iſtas quas nobis demõſtrauit cõ
plete.in ſecũda ꝑte incipit poſtmodo narrare nobis qð vl't
oſtẽdere in tertia ⁊ q̃rta ꝑte vt i eo qð vult dicere ſint itel
lectus nr̃i ꝓuiſi dñs ſicut ꝙ p̄n^a magnũ natiuitatis habẽs
vi maiorẽ altero ē ɔſtellatio firmamẽti hora qua hõ icipit
generari:qꝛ v̇tus opationis in illa hora operat̃ i corpore:⁊
oĩa accidẽtia que nũq̃ꝫ ab hoie ſeparãt̃ tota vita ſua. Alia
v̇o p̄n^a q̃ hec ſequũt̃ ſũt ea q̃ ſignificãt.pr̃uꝫ natiuitates fr̃nꝫ
ac filioꝝ:ac reuolutões diuiſores ad litias ductos:⁊ talia:⁊
hec oĩa ſũt principia minora q̃ꝫ primũ hñtia vim addendi
vel minuẽdi i opibus primi principij. Et qñ mẽtẽ apposue
ris v̇bis ſuis: ſꝫ hãc gloſã ea bñ itelliges v̇bo ad v̇bũ:⁊ qñ
ea intellexeris itelliges ꝓloguꝫ ptholo.ꝑ hunc tractatum
⁊ ſcies ꝑ eũ:quãtum ſcire poteſt hõ de hac arte ⁊ q̃l'r fiet.

¶ In caſu ſpermatis ⁊ in exitu infãtis ca. I.

Dixit Haly.

Poſtquam pthole. docuit nos ꝙ natiuitates veri
dicuꝫ hñt p̄ncipiũ:⁊ ꝙ alis principia q̃
ſũt poſt ipꝫ ališ vim nõ hñt niſi addẽdi:vel minuẽdi.ð pri
mo vult mõ ꝑgrere q̃le ē p̄n^m primũ ꝓꝑ dubiũ qð ē ibi. Si
principiũ ē hora q̃ cadit ſpma i vẽtrẽ matris:vel hora quã
exit creatura ad lucẽ. Et iuenit ꝑ argumẽta qð pri^m eſt illa
hora q̃ ſepat̃ creatura a ſuo p̄ ſtatu:⁊ h̄ icipit ide log.

Quoniam ad eſſe hominũ temporale
principium habetur: eſt autem hoc
principiuꝫ naturaliter cũ ſpma cadit:
in potẽtia vero ⁊ accidẽtaliter cuꝫ in
ſana hora partus egreditur. Conuenit his qui
horaꝫ caſus ſpmatis fortuitu vel obſeruãdo de
ꝓhenderint:ut cũ corporis ⁊ aĩe q̃litates ꝓprias
ſcire voluerit: ſuas ad hoc iueſtigatiões ex hoc
ꝙ figura ſtellarum hac hora proprie.i.hora ca
ſus ſpermatis operatur:accipiant.

¶ Quoniam generatio hominuꝫ habet pricipiũ
tẽporale ⁊ pricipiuꝫ qð eſt ꝑ naturaꝫ eſt qñ ca
dit ſpma:tñ ꝑ potẽtiaꝫ ⁊ accidẽs eſt pricipium
creature ipa hora q̃ naſcit̃:ꝓpea ɔuenit ſcientibus
horã caſus ſpmatis rectificãdo vl' ibi mentẽ po
nẽdo qñ voluerit ſcire ſtatus q accidũt corpi ⁊
aĩe qð ꝑquirat hoc ab opere quod operãt̃ figu
re ſtellaruꝫ in hac hora proprie que eſt hora ca
ſus ſpermatis.

¶ Qð dixit ptho.p̄n^m tp̄ale:ē diſtinctio ei⁹ ⁊ illi⁹ qð non eſt
i tp̄e ſicut lux q̃ venit ꝑ rẽ lucẽtem q̃ nõ hꝫ pri^m tp̄ale ⁊ alia
m'ta nõ hñtia prin^a tp̄alia:vt hõ ⁊ res q̃ tales ſũt gn̄ant̃ in
prin^o tp̄ali ⁊ dicit hoĩes ꝓ q̃libꝫ ꝑſona hoĩs:ſed ſpẽs gn̄alis
hoĩum nece hꝫ altiorẽ ꝑh̄ya q̃ꝫ iſta de q̃ nũc loqmur. Et qð
dicit prin^m ꝑ nãm eſt caſus ſpmatis.vl't dicere ꝙ ſpma dat
nãm mẽſtruo vt de eo fiat vnũ corp⁹ tale q̃le ē illð vñ ve
nit ſpma:⁊ h̄ nã ē gn̄atiua ⁊ formatiua:⁊ ɔuenit ꝙ princi^m
opis ſui ꝓ certo ſit hora q̃ cadit i m̃ricem:⁊ poſtq̃ꝫ cecide
rit illuc icipit mẽſtruũ ꝑmutari:⁊ ei⁹ opa erũt ɔtinua dõec
ɔpleat̃ opus eius. Et ꝓꝑ hoc expedit vt ſciam⁹ q̃cq̃d accit
corpi ⁊ aĩe:ſi ɔplebũt̃ vl' nõ.⁊ ſi ɔplebũt̃ cuiuſmõi maneri
ei erũt vel complexionis:h̄ totum ſcire poterim⁹ ꝑ figuras
naturaruꝫ ſtellarum hora qua cadit ſperma in matricem
⁊ eſt maneries huius principij qð eſt caſus ſpmatis:⁊ põt
h̄ ſciri rectificãdo ⁊ mẽtẽ apponẽdo i figuras ſtellaꝝ hora
ipa. Et forſitan ſciri põt itelligẽdo q̃ die ⁊ hora fuit:⁊ opta
bit̃ ɔſtellatio q̃ fuit ipa hora ⁊ id qð dicit.iñ ꝑ põm ⁊ accñs
ē prin^m hoĩuꝫ qñ naſcit̃ creatura.vl't dicere ꝙ nã ſpmatis
nõ hꝫ aliud facere niſi creaturã ſolũmõ:⁊ qñ ɔpleta fuerit
mouet̃ ꝑ nãm ſui ad exeũdũ:⁊ per hoc ē exit⁹ i ɔpõne nãe
ſpmatis ſm̄ accñs:qꝛ ſpma non hꝫ ex nã extrahendi eam.

¶ Qua ꝓꝑ cũ acciderit ſpmati ſemel i pricipio q̃
litaté recipere q̃ ſibi ex reb⁹ circõdãtib⁹ aduenit li
cꝫ illa qualitas in hoc ex rebus horis cẽ corꝑis cõ
tiget poſtea variet̃: ipꝫ tñ augmẽtũ materiei ſibi
tm̃ ſilis nãl'r ſibi inct atrahet. cũq̃ꝫ creuerit illa
rerũ maneries qualitati prie q̃ ſpmati propria ē
aſſimilabit̃.

¶ Ita ꝙ qñ ſpma ſe ꝑparauerit vna vice ad reci
piendũ i pricipio aliquẽ ſtatũ de ſtatib⁹ ad ipꝫ ꝑ
uenientib⁹ ex re circũdãte:lꝫ mutet̃ ſtat⁹ ipſe. po
ſtea i tp̄ibus ipm̃ ſpma ē qð trahit ad ſe ꝑ nãm
augmẽtũ materiei cõuenietis ei ⁊ nõ aliõ. Et qñ
creuerit materia reuertetur ſimiliter i ſimilitu
dinem primi ſtatus pertinẽtis ad ſperma.

¶ Hec ſũt verba multũ iclusa ⁊ obſcura: ⁊ qñ inſpexeris i
eis:iuenies ꝙ hic bon⁹ vir erat ſapiẽs multũ i ſapia ph̄ie ⁊
maxime i ph̄ia Ariſto.⁊ ei⁹ ſecta. qm̄ iſti bñ ɔſiderauerũt
i reb⁹ oĩb⁹ q̃ ſũt i mũdo:⁊ iuenerũt ꝙ ſpma ⁊ res ɔſiles ſibi
ſunt i aere parate ad recipiẽdum a firmamẽto v̇tutes cuꝫ
gbus faciũt opa ſua oĩa. Et poſtea dixit Ariſto.i lib. ſuo de
aĩalibus ꝙ ſperma eſt res dei i q̃ virtutẽ poſuit ꝓ mouẽdo
mẽſtruũ:vt creatura generaret̃ ex eo.⁊ dixit i libro ſuo na
turarũ:ꝙ hõ hoĩem gn̄at ⁊ ſol. voluit dicere ꝙ ſperma ho
minis ꝓpe recipit a ſole v̇tutẽ gn̄atricẽ ⁊ formatricẽ alteri
us talis hoĩs qualis p̄m⁹.⁊ ex hoc ɔuenit vt hẽat meliora
tionẽ ſuꝑ oĩa terrena iã magnã:ſicut ſol hꝫ opandi ſuꝑ oĩa
alia corꝑa celeſtia. Et qñ i hoc mẽtẽ appoſueris cõuenit ẽt
vt luna poſſe magnũ hẽat i hoĩe qð ē circa nãm ſolis. Et ꝓ
pterea tenent ſe natiuitates hoĩum ꝓprie cũ duob⁹ lũina
rib⁹ ⁊ eorũ cõiũctionib⁹ ⁊ oppoſitõib⁹:⁊ natiuitates aliorũ
aĩaliũ tenẽt ſe coꝝ.ſ.qðlibet cũ quo pl'taꝝ cõcordẽt. ⁊ tu i
uenies hec diſticta ⁊ diuiſa añ i verbis ptholo.tñ in hoc lo
co inquãtũ itellexit hãc rõnẽ ph̄ye i ſpmate demõſtrauit
nobis ꝙ qñ ſpma ſeparat̃ a viro ⁊ cadit i matricẽ recipit i
illo momẽto ꝑ commixtione q fit de nã ſtellarũ vnaꝫ virtu
tẽ cũ qua mouet mẽſtruũ:⁊ cũ hac v̇tute opant̃ poſtmodũ
v̇tutes nãles oĩa opa ſua.⁊ hoc ē qð ptholo.vult dicere in
h̄ocõ. Et oꝫ vt m'totiẽs i his v̇bis iſpicias dõec itelligas
ea bñ. Et ſi qs diceret ꝙ ptho.log ðbebat ſepati i caſu ſper
matis ⁊ ei⁹ cõſtellatione:ſicut locut⁹ fuit de exitu creature
dicem⁹ ei ꝙ q̃ꝫtũ hẽat log ibi ſeparati in antea oñdemus
⁊ qñ bene itellexeris ſcies ꝙ nõ erat plus neceſſe.

¶ Cum aũt hora caſus ſpermatis ignorabitur ſicut multotiens euenire cõpertum eſt: initium qđ eſt infantis exitus neceſſario conuenit obſeruare. Qđ idẽ maximũ eſt initiũ: nec ẽt a primo differt: niſi in hoc qđ ſubiungitur: ꝑ primũ itaqȝ principium id quod eſt ante partum vt preſciatur ante poſſibile eſt.

¶ Et quando neſcieris horã caſus ſpermatis ꝙ pleruqȝ accidit oportebit te ĩſpicere neceſſario ĩ pĩcipio qđ ẽ hora exitꝰ creature qđ ẽ maximum principiũ nec a primo differt niſi quãtuȝ tibi dixero: qꝛ hõ ſcire põt ꝑ primũ pĩcipiũ ea q̃ accidunt creature añq̃ naſcatur.

¶ Jam demõſtrauimꝰ ĩ ꝓcedẽtibus ꝙ a figura firmamẽti q̃ erit hora caſus ſpermatis põt ſciri id qđ accidit in opibꝰ ſpermatis de augmento vel diminutione: tñ qꝛ maior pars hominũ qñ cũ mulieribus ſuis iacẽt ſũt ĩebriati: ⁊ qñ alio modo ita ꝙ ñ cõſiderãt horã qua cadit ſpma ꝓpterea grauiſſimũ ẽ ſcire hoc prinᵐ. Et oȝ neceſſario vt inſpiciamꝰ aliud principiũ qđ ẽ hora exitꝰ creature de ventre matris: qꝛ licȝ hꝫ prinᵐ ſit ſcđm ꝑ tps hꝫ tñ vim magnã: qm̃ recipit ĩ eo creatura ṽtutẽ aliã quã habet et ante ⁊ non minuit hoc pĩcipiũ a primo niſi ꝙ ignorabimus qd accidet creature ante exitũ de ventre matris: ẽt a verbis ptho. credũt aliq ꝙ ꝑ principiũ ꝑmũ caſus ſpmatis: põt ſciri totũ illud quod accidet hõi in tota vita ſua: ⁊ ipe nõ fuit locutus de hoc pñcipio niſi ꝓponẽdo ipȝ in dubiũ: ⁊ dubiũ ĩ ãtea deſtruẽdo: ⁊ ꝑ demõſtrationẽ ꝓbauit ꝙ prinᵐ 2ᵐ eſt principiũ veridicũ hõis: ſed primũ nõ ẽ niſi ꝓ ſciendo qd accidet ſpmati:

¶ Nam primũ eẽ principiũ: aliud aũt ſimile fore pĩcipio ſatis enunciari põt: eo ꝙ vltimũ eorum ſcđm eſt in tpe: ⁊ fortaſſis eius quãtitas ẽ in fortitudine ꝑfectior primo: oȝ etiam vt primuȝ initium eſſe ſeminis hominis frequentius appelletur. Scđm vero eẽ hõis dicat̃.

¶ Et ſi q̇s dixerit ꝙ primũ hoꝝ duorum principiorũ ẽ principiũ veritatis: ⁊ aliud ẽ principio ſimile: dicemꝰ ꝙ vltimũ ẽ ſcđȝ ĩ tẽpe: tñ ẽ maioris fortitudinis ⁊ magis ꝯpletum primo. Et cõuenit ĩ maiori pte vt dicamus primũ pĩcipiũ eſſe gñationẽ ſeminis hõis ⁊ ſcđȝ hõis gñationẽ.

¶ In hoc ṽbo patefecit ptho. dubiũ ⁊ cũ quo deſtruit̃: ⁊ dubiũ ẽ ſi dixerit aliqs ꝙ principiũ primũ ẽ principiũ certũ: ⁊ ꝙ 2ᵐ ſequitur primũ. ptho. ãt deſtruit dubiũ iſtud cũ eo qđ dixit ꝙ 2ᵐ principiũ ẽ maioris fortitudinis ⁊ magis cõpletum: qm̃ priꝰ ẽ prinᵐ ſeminis hõis ⁊ 2ᵐ eſt principiũ gñatõnis hõis: qꝛ qñ nã̃ incepit hõem generare non potuit fieri hõ a pñᵒ fecit corpꝰ aĩale paratũ vt fieret de hoĩe: ⁊ hꝫ ẽ qđ fecit nã̃ in primo prinᵒ corpus aĩale paratũ vt eẽt hõ: tñ in 2ᵒ principio fecit nã̃ hoĩem de illo corpore aĩali: ⁊ ſi alr̃ eẽt: eẽnt princiᵃ infinita: qm̃ ante illud primum eẽt aliud quando fit ſperma ĩ corpore patris. Et ptho. demonſtrat hoc cũ ꝓpoſitionibus qbus nullus ꝯdicere põt.

¶ Ob hoc ꝙ infans ea tunc adipiſcitur: que dũ in vtero clauderetur non habebat ⁊ euȝ hoc ẽt ꝓprietates q̃ tñ ſunt in hominis natura: ⁊ q̃litatẽ q̃ ſuo corpi accidit acquirit.

¶ Ita ꝙ creatura tunc recipit rẽ quã ante nõ habebat tempore quo erat in matrice ⁊ recipit ſimiliter ꝓprietates ſoluͫmodo q̃ ſũt de natura hominis ⁊ ſtatu q fit in eius corpore:

¶ Res q̃s recipit creatura quando exit de ventre matris quas nõ habebat ante qñ erat ĩ matrice ſunt ſicut recipere cibum ore ſuo ⁊ exire ſuperfluitates recto ⁊ ante: ⁊ anhelare cũ pectoribꝰ ⁊ ſĩlia. hec. n. ſũt res nãles quas ante nõ habebat. Et nã̃ ꝑpabit ſibi mẽbra de quibꝰ nõ iuuabit ſe niſi poſtq̃ exiuit de matre: qm̃ anhelabat in matre ꝑ poros q ſunt inter venas eius: ⁊ venas matris ſue: ⁊ gubernabatur ꝑ venas q̃ cõtinẽtur cũ vmblico cũ venis quibus venit menſtruum ⁊ ſuperfluitates ſui corporis exeunt per poros qui ſunt inter ipm: ⁊ per aures. ꝓprietates ṽo quas dixit eſſe đ natura hõis ſolũmõ ſunt ſicut ridere plorare incipere imaginari: intelligere ⁊ hr̃e diſcretionẽ paulatim ⁊ ſtatꝰ, quem dixit accidere corpori ſuo: eſt motus mẽbroꝝ ſuoꝝ ⁊ vticis ac dormire ⁊ vigilare: ⁊ ceteri. 5. ſẽſus: ⁊ de oibus his rebus rem nullã habebat qñ erat ĩ matrice: qꝛ quando interius generat̃ eſt ſicut vna plãtarũ ꝑatarum ad recipienduȝ hora qua exiuerit virtutẽ cũ qua vtat̃ de ſuis opibꝰ aĩalibus ⁊ humanis corporũ celeſtiũ. ⁊ hic eſt finis ſue eſſentie nãlis veluti ſicut paratũ ẽ ſpma qñ ſeꝑatur a viro recipere de rebus celeſtibus virtutem cuȝ qua formet creaturã ⁊ cũ qua faciat eam paratã recipiendi res celeſtes ſicut hꝫ principiũ de quo fuit hõ ⁊ propter hoc ꝯuenit oibꝰ modis vt pñᵐ 2ᵐ ſit maioris fõtitudis ⁊ dñy ꝑ qđ ẽ caſus ſpmatis.

¶ Itẽ id qđ hora ptꝰ nos circũdat lȝ ĩ faciẽdo natum nihil iuuare putet̃ vt illius cuius ẽ qualitatis exiſtat: iuuat tamẽ vt ſit eius apparitio eiuſq; exitus, ſȝ ꝓpriã circũdãtis rei qualitatẽ ꝓpterea ꝙ nã̃ poſt ipſius perfectionẽ eũ ad exitũ moueri facit cũ qualitas qualitati que eum formauit aſſimilabitur.

¶ Silr̃ res q̃ nos ꝯꝑhẽdit hora natiuitatis lȝ credãt aliq̇ ꝙ nõ adiuuet vllo mõ ĩformãdo creaturã ĩ matrice q̃ ẽ adiuuat tñ vt ſit exitꝰ eiꝰ ⁊ apparẽtia ſua ꝺm ſtatũ ꝓpriũ rei cõꝑhendẽtis nos: qꝛ nã̃ fac̃ ĩ exitu motũ ſuũ ſimilẽ ſtatui ĩ quo formauit eã a primo gradu ꝑ gradũ poſtq̃ fuit ꝯpleta.

¶ Ptholomeꝰ nobis oñdit ꝑ hec ṽba q̃ta ꝑticipatio ẽ ĩter primũ pĩcipiũ: ⁊ 2ᵐ ⁊ locutꝰ ẽ ĩ eo ꝺm credibile argumẽtũ qꝛ licȝ nõ habuerit ꝓbõnẽ ꝙ pĩcipiũ 2ᵐ ſit maioris fortitudinis ⁊ plus maĩfeſtũ q̃ primũ cõuenit tamẽ ꝑ hãc ꝑticipationẽ que ẽ ĩter ea ꝙ pĩcipiũ 2ᵐ hr̃et vi ꝑ quã ſciremꝰ id qđ accidet ꝑ natiuitatẽ qñ neſciremus ꝑ certo pĩcipiũ ꝑmũ: qꝛ paucis vicibꝰ põt hõ aſpicere ꝓſciendo illud ⁊ hec ꝑticipatio ẽ ꝙ nã̃ quã dicimus q̃ ẽ virtꝰ quã recipit ſpma ĩ caſu eius ꝑ corpora celeſtia hec eadẽ mouit ſimilr̃ creaturã ad exeũdũ ĩ hora q̃ accidit ꝑ illđ ĩ rebus q̃ ſũt iter nos viſilis prime per corpora celeſtia. verbi gr̃a. ſol ſemper cõcordat in hora natiuitatis cũ loco eius quo erat caſus ſpermatis. qm̃ ſemꝑ erit in. 7. vel. 9. vel. 10. vel. 11. Et dixit hermes ꝙ locꝰ lune horã caſus ſpermatis ipemet ẽ aſcendens ĩ exitu creature. ⁊ aſcẽdens hora caſus ſpmatis ẽ locus lune exitus creature. Et ego ꝓbaui hꝫ dictuȝ hermetis: ⁊ ipȝ inueni vicibus multis certũ ⁊ aliquando ĩcertũ: luna tñ ſemꝑ concordabat cũ aſcẽdente: ⁊ de hoc nõ errat. Et poſtq̃ ita ẽ cõuenit vt ſit cõcordãtia inter duo pñcipia. ⁊ poſtquaȝ ẽ iter ea concordantia poſſumꝰ ſcire a principio ſecundo qcqd accidet creature. et hec eſt rõ quã nobis tribuit hic. ⁊ quando eam iũxerimus cũ prima ꝓbatõe: ſciemꝰ ꝓ certo ꝙ 2ᵐ pñcipiũ hꝫ maius ius oñdendi nobis id qđ accidet hõi.

¶ Oportet igit̃ vt ſtellaꝝ qualitatē hora exitus infantis iſtaꝝ reꝝ ſimilia iteꝝ ſignificare exiſtimemus nō ꝙ ipſa hec operēt̃: ſed neceſſario ⁊ naturaliter in fortitudine opifici aſſimilatur.

¶ Et ꝯuenit nobis vt teneamus ſtatū planetaꝝ hora exit⁹ creature. qꝺ ſimilr oñdent res tales q̃ ſūt factores eaꝝ ſine dubitatiōe: ſed per naturam aſſimilat̃ factori per potentiam.

¶ Hec eſt concluſio dicti quod narrauit de concordantia q̃ eſt iter duo principia: et iam gloſauimus hoc.

¶ At qm̃ ī hoc ſermōe noſtra itētio ē vt hāc ſcie partē ſolerti tramite manifeſtem⁹ ſicͤ ꝓmiſim⁹ in hui⁹ libri primordio: vbi ad hūc ꝓgnoſticādi modū perueniri poſſe ꝓbauim⁹: ⁊ qm̃ antiqſſima via ꝓnoſticādi que eſt ſcd̓z oīuz ſtellaꝝ. vel pluriū cōmixtionē multoꝝ eſt modoruz: ⁊ fere īfinita. cū qs eā plane ⁊ apte ꝑſcrutari tētauerit. Maxime aūt in futuris particularib⁹ q̃ a nārū ſpeculatorib⁹ ingrūtur: ꝙ in narrationib⁹ q̃ ab ipſis dicta fore dicunt̃ īueniri pōt: ⁊ ꝓpter eius vſus grauitatē ⁊ ei⁹ explanatiōis difficultatem nos hec pretermittere deliberauim⁹. Illi⁹ autē magiſterij ꝓnoſticationē ꝑ quā vnaq̃q3 ſpērū ī ꝑſcrutādi mō deꝑhēdit̃ manifeſtare: nec nō vires opifices ꝓprie ſtellis cū ꝑfectione ꝑ hoc ꝙ ꝯſequi poteſt via naturalis ꝯiecture cōpēdioſe narrare intendimus.

¶ Et ꝓpterea noſtrum ē ꝓpoſitum in hoc dicto narrare hāc partem artis cuz opinione certificata: ſicut p̄miſimus in p̄cipio hui⁹ libri quādo mōſtrauimus ꝙ quis pōt attingere talē manerié ꝓnoſticatiōis. Et opinio antiqua in dicendo res anteq̃z ſint per cōmixtionē oīum ſtellarū vel maioris partis earum eſt multarum manerierum: ita ꝙ poſſunt eſſe ſine fine: ſi aliquis voluerit multum certificare: demōſtrare ⁊ declarare: ⁊ maxime in accidentibus particularibus qꝺ petunt ſapientes naturarū de his quos audiuimus loqui: quoniā talē rem determinamus: q̃ multum fortis eſt ad operandū: ⁊ multum grauis ad demonſtrandū. ⁊ volumus procedere ad narrandū pronoſticationez ipſā artis: per quā ſciri pōt vnaqueq3 rerū ſm̄ modnz inquiſitionis: ⁊ ad narrandū virtutes factrices: ⁊ proprias ſtellarum cōplete ſm̄ ꝙ homo pōt rem talem ſequi breuiter ēt manerie ꝯſideratōis nālis.

¶ Opīo certificata toti⁹ artis ſapīe ac ſcie ē certificare bñ regulas certas ⁊ veridicas ꝑ quas iūgit̃ ītellectui hoīs ars tota. ſi bñ ītellixerit oēs regulas: et pōt ire ꝑ oēs res particulares artis: ⁊ ꝓp̄ h̓ dixit ptholeme⁹ ī h̓ dctō id qꝺ dixerat ī p̄ncipio p̄ie partis: q̃ ei⁹ propoſitum erat narrare ī h̓ libro regulas iſtas complete. Et poſtquā narrauit ī prima ꝑte generalia oīa regularū artis ⁊ narrauit in ſecūda parte ꝙ ex ea ꝑtinet ad magnā gentē ⁊ narrauit in tertia ꝑte ꝙ ex ea ꝑtinet ad quemlibet hominem ꝑ ſe ⁊ in .4. ꝙ pertinet ex ea de accidētibus que accidunt homini extra ſe. opinio autem antiquaquam dixit eſt aſtrologorum q̃ ante eū fuerūt q̃ nullus eoꝝ narrauit oīa accidētia ī hac arte. ſed eoꝝ q̃libet narrauit accidētia ꝑticularia: verbi. g. qui dicūt tale et tale ſignū ſignificat tale ⁊ talē rē qñ fuerit aſcendēs alicuius creature: et talis ⁊ talis planeta demōſtrat talē ⁊ talē rē qñ fuerit dñs gra. aſcēdētis. et talia dcā ⁊ tales res ſīt iſte quarū nulla ſeq̄t̃ regula: et ēt plus qꝺ ē res īfinita ⁊ grauis ad narrādū. Et ꝓpterea oportuit vt p̄mitterem⁹ dicta taliū ad regulas ꝓcedamus de quibus ars iſta ſolūmō cōponitur. Et id qꝺ dixit ī modum conſideratiōis naturalis. vult dicere ꝙ he regule ſūt accepte ꝑ ſciaz naturarū. ⁊ ideo erit cōſideratio ei⁹ cōcors ī reb⁹ futuris cū ſcia nāli.

¶ Nec oꝫ vt ad q̄litates rei circūdātis ꝑ q̃s vnūqꝺq3 accñs qꝺ accidit hoī deꝑhēdit̃ noſtra tradat̃ itētio. Sed gñalr ꝯuenit vt vires corporū opifices cuz locis ſibi ꝯſilib⁹ ꝯiūgam⁹. ſuꝑ victorie dñationiſq3 modū: ſicut in emiſſione ſagitte facimus at futuri ꝙ in hac ſubiecta ſpē ꝑ multarū nārū collectionē colligit̃ ei q ſuꝑ ip̄z ita deliberauerit ⁊ ꝑſpicaciter inq̄ſierit. ſic ſagittator cū bñ ei euenit ad ſignū obſeruationē relinqm⁹.

¶ Et nō ꝯuenit vt ſit noſtrū ꝓpoſitū ad qꝺ ꝓcedere volumus in ſtatibus rei circūdātis vñ ſciri pōt qꝺlibet accñs ex his q̃ contigūt hoibus. ſ3 cū hoc toto cōuenit vt iūgamus virtutes factrices q̃ cōueniūt corporibus cū locis cōcordātibus cuz eis in manerie potētie ⁊ dñij. ſic fit in ꝓiectione ſagittaꝝ: ⁊ accñs qꝺ adiūgit in ſpecie ſubiecta de cōpoſitione multaꝝ nāꝝ p̄termittemus illorū inq̄ſitionē q multū cogitauerūt ī eo ſicut facit baliſtrarius q certificat ad ſignū.

¶ Ptho. nobis dēmōſtrat ī hoc dicto reg̃las q̃s nobis dedit ī hac arte. et ratio ſuoꝝ v̓boꝝ ē hec. vult dicere non cōuenit tibi perquirere oēs virtutes q̃ cōponūt̃: q̃ impoſſe erit peruenire ad eas: qm̃ commixtiones infinite ſunt. Et ego tibi declarabo radices ⁊ ſimplices regulas: ⁊ oñdā tibi manerié cōpoſitōis eoꝝ: ita ꝙ ex eis extrahere poteris ex verbis noſtris ꝑ ꝑte vi q̃ accidit ex vnaquaq3 cōmixtione. v̓bi gratia. qñ ſol fuerit ī .10. dñs ē apt⁹ vt ſit rleg. vult dicere ſignificator vite quoniā ſol ī hoc loco h3 dñium ⁊ poſſe magnū: ⁊ ſi acciderit vt ſit ī alio loco ex locis rleg. ī triplicitate vl̓ exaltatiōe ſua: aſpiciat eū aliq̄s pl̄ta hñs dignitatē ī illo loco d̓ bono aſpectu ⁊ ñ ſit ibi aliq̄s ali⁹ hñs ibi poſſe maius eo ſimiliter apt⁹ erit vt ſit rleg. q̃ rleg. ſūt pl̄te hñtes mai⁹ poſſe ī natiuitate. Et poſtq̃z ita ē totū qꝺ audiuim⁹ d̓ v̓bis ptho. ē radix ⁊ reg̃la quā cōuēit vt ſeq̄mur ⁊ opamur ſm̄ h̓ Et qñ ſic fecerim⁹ poterim⁹ ire ꝑ quā ꝑtē artis voluerim⁹. Et ipe dedit tibi ſimilitudinē ſagitte q̃ ſꝑ trahūt ad ſig⁹a q̄cūq3 ꝑte. ⁊ ꝓp̄ h̓ cōuēit vt pōas v̓bū ptho. rē certā et aut. ēt ita tāq̄ te regas ⁊ aſpicias ī q̄l3 ꝯſtellatōe q̄uis vicit et ſcies ꝙ cōple⁹ v̓tutū ſtellaꝝ tēdit v̓ſ⁹ illā q̃ vicit ⁊ iudicab̓ ꝑ eam:

¶ Noſtri vero ſermonis initiū in rebus vl̓ibus in p̄cipio qꝺ eſt in exitu īfantis apparētibus: velut cōgruo ꝯuenit ordini ponemus. cū ꝑ hoc p̄cipiū ad eē oīuz rerū hāc nāz hñtiū: ſicut diximus ꝑuenire poſſimus. ꝓprietates aūt q̃ hora caſus ſpermatis inaſcunt̃: ꝑ hāc eandē obſerua

tionis ſpẽ ab illo q̃ ſolas proprietates q̃ in ipa eadẽ collectione fuerint ſagaciter pſcrutabit' ꝛ ſubtiliter inueſtigauerit dep̄hẽdũtur.

¶Et volum⁹ ponere pricipiũ noſtri dicti i reb⁹ vl'ibus poſtq̃ʒ appent i pricipio quãdo naſcitur creatura ſicut cõuenit poſtq̃ʒ puenit põt ad factũ horũ oium qđ hʒ hec nã p iſtud pricipiũ vt p̄diximꝰ: ꝛ ſciri poterunt pprietates q̃ accidunt in hora cãus ſpmatis p hãc eãdẽ maneriẽ a quolibet volẽte multũ ſtudere ꝛ ſubtiliare ad igredũ pprietates que ſũt ſolũmõ i ꝯpõne ipa.

¶Poſtq̃ʒ nobis demõſtrauit i dicto p̄cedẽti q̃ q̃tũ narrauit i 3lib. ſũt radices ꝛ regule quas narrare icipit p̄mitus ſũt res vniuerſalis p hoĩe q̃ tẽdere põt cũ eo i tota eius vita ſicut erit aſpectus: mores: factura corpis ꝛ cuiuſlibet mẽbri ꝛ narrat nobis id qđ demonſtrauit añ: q2 hec talia ſciri poſſũt a princi⁹ quod ẽ hora natiuitatis et quãdo hec oĩa narrauerit poſſumus extrahere i de res ptinẽtes ad pricipiũ qđ ẽ caſus ſpermatis qñ ſciuerimus bene horaʒ quoniam creatura recipit p corpa celeſtia hora exitus eius v̓tutes cõnexas corpori ꝛ aĩe ligãtes accidentia q̃ nũq̃ʒ i tota vita ſua ſepant̃ ab eo. Simil'r hora cãus ſpmatis q2 ſpma recipit a corporibus celeſtibus ſimiliter opera ad ſe pertinẽtia dũ i matrice morat̃ ſicut ẽ formare: figurare ꝛ trahere materias conuenietes ei pro nutriendo.

¶In ſcia grad⁹ aſcẽdẽtis. Ca. II. Dixit haly

Poſtquam nobis demõſtrauit ptho. i p̄rio cap. q̃ pricipiũ qđ ẽ exit⁹ creature ẽ mai⁹ principiu i natiuitate oñdit mõ nobis qualiter iſtud principiũ ſciemus p̄o certo ꝛ dicit.

Tam i re prima que ſuſtentaculum eſt: q̃ eſt grad⁹ aſcẽdẽtis: hora exit⁹ infãtis multotiẽs inaſcat' dubietas: eo q̃ i maiori pte horã egreſſionis abſq̃ ſcrupulo ſcire neqt niſi q̃ iter oĩa horaꝝ iſtrumẽta p ſoluʒ aſtrolabiuʒ obſeruauerit: alia q̃ppe horaꝝ iſtrumẽta q̃bus q̃ʒ plures eorum qui verſantur in his inſpiciunt multuʒ fortaſſe falluntur ꝛ a veritate declinant Illis et cuiʒ q̃bus ſol idicat horaʒ propter eoꝝdeʒ declinationẽ i poſitõe ſcioterorũ ꝛ ex ſcioterorũ tortuoſitate cõtingit. Inſtrumẽtis auteʒ horaꝝ q̃ p aquaꝝ decurſus adaptant̃: euenit ex aq̃ꝝ retẽtiõe ꝛ decurſus differẽtia. q̃ p differentes occaſiões vl'p quãlibʒ aliaʒ occaſionẽ ei cõtingentem aduenit.

¶Qm̃ m'totiẽs cadit dubietas i p̄ria re in q̃ magis ꝯfidere dbem⁹ q̃ eſt grad⁹ aſcẽdẽs hora exit⁹ creature. qui ſciũt hanc potẽtiã pro certo maior pars i ſpiciẽtiũ eã p aſtrolabiũ ſolũ iter alia iſtrumẽta horaruʒ: qm̃ ipa iſtrumẽta horaꝝ cũ q̃b⁹ aſpiciũt aliqui poſſunt m'tuʒ mẽtiri: ꝛ a veritate recedere. Et ſi fuerit ex illis eñ qui b⁹ aſpiciũt horas p ſoleʒ cadit error propter iclinationeʒ ſolis quã habet i illo loco ꝛ propter ſui tortuoſitates aſpect⁹. Accidit ẽt magn⁹ error i inſtrumentis horarũ aque pp detentionẽ q̃ accidit i aq̃ ꝛ q̃a diuerſimode currit p quonis ipedimẽto.

¶Quod dixit p̄ma res i qua debem⁹ conſiderare ẽ grad⁹ aſcẽdẽs hora exit⁹ creature: iã dixit ꝛ hic apte q2 p̄rici^m iſt⁹ veridicũ ẽ p hoĩe ꝛ i eo i quo debem⁹ ꝯfidere. Et ppẽa dixit ꝛ põt ſcire horã exit⁹ creature p certo q̃ aſpicit p aſtrolabium: ꝛ hoc ẽ iſtrumẽtũ cognitũ: ꝛ dr̃ q̃ p̄mus iuẽtor ei⁹ fuit abrachã. ꝛ dr̃ q̃ fuit iuẽtũ tpe regis ſalomonis filij dauid vel añ eũ ꝛ dicit̃ q̃ quidam q̃ vocabatur lab iuenit eũ et aſtor vult dicere linee vñ vocatũ ẽ aſtrolabiũ. i. linee lab. Et manif^m q̃ nõ põt retificari p ipſũ niſi ſit diuiſiõis certe ꝛ ille q̃ p ipſũ aſpexerit ſit hõ ſapiens eo mõ qđ i retificãdo ſibi error non cadat qm̃ i retificãdo multotiens cadit error quãdo ſtella quã aſpiciũt ẽ circa mediũ celi. ꝛ aſpiciẽs ignorabit vtrũ ſit i medietate celi recte vel tardabit regulã ponere ſup gradũ ita qđ firmamẽtũ ibit diu anteq̃ʒ moueat eã vel ſurget tarde ad iſpiciẽdũ poſtq̃ʒ fuerit ſibi dictum q̃ creatura ſit nata et ita neceſſario hẽbit aliũ gradũ aſpicere aſcendẽtis poſt natiuitatẽ. aut erit ibi error i aſtrolabio vel diuiſiõe graduũ altitudis vl'i regula vel i toto q̃rto altitudis ꝛ raro euadet hõ a talib⁹ ſicut hec nõ accidant ei. Si eñi acciderit ſibi error i vno gradu altitudinis aſcẽdẽs iuẽtũ nõ erit illud natiuitatis ꝛ etiã i vno minuto qđ erret nõ erit illđ aſcẽdẽs. Dixit nobis ꝛ ptho. q̃ i oib⁹ alijs iſtrumẽtis horarũ cadit magn⁹ error q2 i iſtrumẽtis vmbre cũ q̃bus ſol aſpicitur ſolũmõ cadit error qñ ſol nõ fuerit equidiſtãs ſupfciei i qua ponũt iſtrumẽtũ ipſũ aut q̃ linee aſpectus ſint retorte ita q̃ vmbra non erit certa. Dixit ẽt qđ erit error i iſtrumẽtis aq̃ p ea q̃ accidẽt i aqua vel q̃ ſit ſpiſſa vel qđ aliqđ tranſuerſẽt in ea vel pp clauſurã q̃ forami accidat vel q̃ ipa diuerſimode currat ex quo q̃nq̃ʒ ampliabitur foramen. vel q̃ erit aqua multa ꝛ curret cito. vel erit pauca et curret tarde: aut erit calida vel frigida. ꝛ poſtq̃ʒ ita ẽ nõ ẽ iſtrumẽtũ de quo poſſit hõ eẽ ſecurus i certificãdo horã qua ſepatur creatura a m̄re: põt tñ oñdere horã p̄ncipio huic ppiq̃s. verius tñ iſtrumẽtũ eẽ aſtrolabiũ. poſtmodũ iſtrumẽtũ vmbre: poſtmodũ illud aque. Et pp hos errores accidẽtes i iſtrumẽtis ꝯuenit vt nobis oñdat p̄mitus reglas ꝛ radices cũ q̃b⁹ certificare poſſumus.

¶Neceſſario ꝯuenit vt viã qua grad⁹ circuli ſignoꝝ q̃ ſecũdũ naturalẽ rationem ꝯſecutiuã debet eẽ aſcẽdẽs dep̄hẽdi poſſit indicem⁹. Poſtq̃ʒ graduʒ aſcẽdẽtis fere dep̄hẽdem⁹ i via aſcenſionũ p horã que nobis attribuitur.

¶Cõuenit modis oibus vt doctrinem⁹ maner ieʒ per quam poſſimus ſcire cui gradui ʒodiaci cõuenit vt ſit aſcendens f̃m viã naturalẽ quam ſemp ſequamur. ſciendo ante p horam q̃ nobis dabitur extimatõe ppinqua. magis gradũ aſcendentis per capitulum aſcenſionum.

¶Poſtq̃ʒ nobis demõſtrauit q̃ nõ ſufficiũt iſtrumẽta i rectificãdo certũ aſcendẽs natiuitatis. docuit nos i hoc dicto q̃ conuenit oibus modis vt primitus doceat nos regulas q̃bus ſcire poſſum⁹ grad⁹ aſcẽdẽtis nãlis q̃ ẽ hora exit⁹ creature: et ego vidi natiuitatẽ ꝛ de illis quas retificauerã q̃ ab hac deuiat nãli p aliquo diſturbamẽto accidente ibi ꝛ iueni rẽ i his natiuitatibus ſicut dixit ptho. i capitulo ipfectionis vel deſiccatiõis mẽbroꝝ ꝛ in capitulo nõ recipientiũ cibũ ꝛ hec diſturbatio põt eẽ pp anguſtiã horis matricis vel debilitateʒ virtutis inpellentis creaturã aut pp aliq̃ʒ ifirmitatẽ que accidat mulieri. nã pp talia ꝛ talia q̃ cõtigũt tardat exitus creature: ꝛ manifeſtũ ẽ q̃ corpa celeſtia

faciūt has diſturbatōes: ⁊ ꝑquiſiui hoc ⁊ longo tpe apposui
mentē in eo: ⁊ inueni ꝙ i eo accidat ſicut i alijs nālibꝰ. qm̄
aliquādo cadit error i illis. Et poſtq̄ ita eſt cōuenit nobis
ſolūmō res ꝑticulares ꝑquirere nāles. ⁊ ptho. dicit ꝙ ſcire
poſſumꝰ hāc rē nālē dādo aliqd̄ aſcēdēs ꝓpinquū natura
li: ſiue ſit illud aſcendens rectificatum ſiue non: quia per il
lud ſcire poterimus aſcendens naturale.

Oꝫ igitur vt gradū ꝯiunctionis vel preuentio
nis que ante natiuitatē ipſi propior fuerit inueni
amus ⁊ eū veraciter addiſcamus.

Et dicimꝰ ꝙ cōuenit nobis accipere cōiūctionē
vel oppoſitionē p̄cedētē natiuitatē q̄ carum .ſ.
propior fuerit ⁊ bene mentem apponemus i ſci
endo eius certū gradum.

Jam demōſtrauimꝰ ꝑ v̄ba p̄cedentia cōcordatiā quā hꝫ
natura hoīs iter nām ſolis ⁊ lune. ⁊ memorauimꝰ illō qd̄ i
hoc dixit Ariſto. ⁊ eadē eſt opinio ptholemei ſm̄ ꝙ īuenit
ꝑ experiētiā ⁊ naturalia argumēta. Silr̄ demōſtrauimꝰ in
ſcd̄a ꝑte ꝙ cōiunctiōis opus habet durare vſq; ad oppōnē.
⁊ gradus oppōnis hꝫ v̄tutē durādi vſq; ad cōiunctionē. et
ꝙ cuiuſlꝫ iſtoꝝ duoꝝ graduū creſcit ⁊ minuit hora qualꝫ ſꝫ
planetā hora ipa vincentē. Et poſtq̄ hec ſunt expoſita ⁊ cō
pleta: cōuenit modis oībꝰ vt aſcēdens exitus creature ha
beat nām cōnexam cū natura planete gubernātis gradū
coniunctionis vel oppōnis p̄cedētis natiuitatē. Et cū dicit
et bene mētē apponemꝰ i ſciēdo eiꝰ certū gradū. vult dice
re pro certo vnus gradus erit coniunctio: vel quem gra
dum dabunt oppoſitioni.

Qꝫ ſi fuerit illud i qd̄ inuenerimꝰ cōiūctio vtriuſ
q; lūinaris gradū accipiemꝰ. Si āt ꝓuētio fuerit
gradū lūinaris ſuꝑ terrā exn̄tis obſuabimꝰ.

Et ſi id qd̄ accipiemꝰ ꝯiūctiōale fuerit accipie
mꝰ gradū duoꝝ lūinariū. Et ſi oppōnale gradū
illiꝰ lūinaris qd̄ erit ſuꝑ terram.

Qm̄ planete ſuꝑ terrā ſūt maioris fortitudis q̄ exiſtētes
ſub terra: cōuenit vt accipiamꝰ gradū luminaris ſuꝑ terrā
exiſtentis. ⁊ hoc dictū pōt duobꝰ modis itelligi. vnꝰ eſt acci
pere gradū luminaris exn̄tis ſuꝑ terrā. aliꝰ accipere horā
natiuitatis hora oppōnis. ⁊ hoc ē magis notū. Silr̄ ſi vnū
lūinariū fuerit i oriēte ⁊ alteꝝ i occn̄te ſiue hora natiuitatis
ſiue hora oppōnis: ꝯuenit vt accipiamꝰ gradū illiꝰ q fuerit i
aſcendēte: q2 ſꝑ accipe debemꝰ illō qd̄ fuerit maioris poſſe.

Pꝰ hec cui plāetaꝝ natiuitatis hora illiꝰ gradꝰ
diſpōnē habere conuenit: inquiremus.

Aſpiciemꝰ poſtmodū qs pl̄ta ē maioris iuris
diſponendi gradū illū hora natiuitatis.

Uult dicere ꝙ qn̄ accipiemꝰ gradū cōiunctōis vl̄ oppo
ſitionis. aſpiciemꝰ qs pl̄ta dominabit̄ i eo hora natiuitatis
ſolūmodo: q2 ille q gubernat cū hora cōiunctōis vl̄ oppoſiti
onis diſponit ipm ꝓprie: ⁊ hoc magis ꝑtinet ad natiuitatē
Et ſi accidit ꝙ ille q fuerit diſpoſitio gn̄alis ſit ſimpl̄r ꝓpꝰ
firmior erit: ⁊ demōſtrabit ꝙ ſit natiuitas hoīs magni eē.

Gn̄alr̄ āt via q̄ pl̄te ꝯuēit diſpō his q̄nq; rebꝰ
explicat̄ q̄ ſt̄ triplicitas domꝰ: exaltatio: terminꝰ
⁊ apparitio: vel ſolis affinitas in figura.

Ea ꝑꝑ q̄ pl̄ta ius hꝫ diſponēdi ſt̄ q̄nq; dignita
tes triplicitas domꝰ: exaltatio: terminus: aut appa
ritio vl̄ ꝙ hēant ꝑticipatiōem cū ſole i figura.

Horū quatuor ſūt eēntialia ⁊ vnū accidentale. eēntialia
ſūt dignitates triplicitatis: ⁊ ipe ordinauit eā anteq̄ alias

Et oñſū ē i pꝰ parte: ꝙ ptho. in dn̄is triplicitatū cū aſtrologis
ñ cōcordat. ⁊ ſi volueris operari ꝑ hoc animodar: ſꝫ opinio
nē eiꝰ hēbis opari ꝑ dn̄os triplicitatū. ⁊ ille q ſeq̄t̄ ē dn̄s do
mꝰ: ⁊ dn̄m domꝰ ſeqtur dn̄s exaltatōis: ⁊ dn̄m exaltatōis
ſeq̄t̄ dn̄s termini. Et hec quatuor eēntialia q̄ ſcire poteris
a pma ꝑte huiꝰ libri. Et q̄nta occn̄talis ē ꝙ accidat vt plane
ta ſit apparēs ſub radijs ſolis: vl̄ ꝙ hēat ꝑticipationē cum
ſole in figura aſpiciēdo ſe cū eodē 3°: vel ſextili: vel 4°: vel
oppito: aut alio quocūq; modo de his q̄s i pꝰ ꝑte narrauit.

Eritq; loci illius diſpō: planete q habuit i eo
plus vna iſtarū fortitudinū vel omnes.

Et eſt diſpoſitor eiuſdē loci planeta q habue
rit i loco plus vna duarū dignitatū vel omnes.

Ptho. ſemꝑ petit rē maiorē vi habētem i cōpōne: ⁊ iam
oſtendimꝰ hoc ꝑ verba ipſius pties ita ꝙ cōuenit ꝙ quādo
ſciueris gradū cōiūctōis vl̄ oppoſitōis p̄cedētis natiuitatē
ꝙ aſpicias horā natiuitatis qs pl̄ta habet maius poſſe i illo
gradu. Et ſcies hoc ꝑ .5. dicta: ⁊ quē planetā inueneris hn̄tē
maiorē fortitudinem i illo loco ⁊ maiorē ꝯcordātiā illū aſpicias.

At ſi vni plāete hec oīa vel plura inuenerimus
eius gradū ex ſigno in quo fuerat ipſe natiuita
tis hora veraciter inētū obſeruabimus: dicemuſ
q; ꝙ gradus ſigni ꝑ aſcēſiōes fere accepti: qui
ei i nūero equat̄ ſit gradus aſcēdētis. Si aūt du
os vel plīes plāetas iuicē aſſociari inuenerimus:
aſpiciemus nūerū quē vnuſqſq; ꝑambulauerit
hora natiuitatis ⁊ qcūq; nūerus fuerit ꝓpior
aſcēdētis gradui q nobis ꝑ aſcēſiones appuerit
ipe erit aſcēdēs hore natiuitatis. Qd̄ numerum
graduū duoꝝ vel pluriū planetarū prope nūerū
aſcēdētis gradus q nobis ꝑ aſcēdēs exiuit inuene
rimus illū q plures auctoritates habuerit i āgu
lis ⁊ cuius fuerit haiꝫ in hoc imitabimur. At ſi
lōgitudo gradus almudebir a gradu aſcēdentis
abſq; ſubtili obſeruatiōe repto: maior fuerit lon
gitudine ſui ipſius a gradu medij celi ipſa eadē
via exqſitio illū eundē numeꝝ graduū medij celi
ꝯſtituemus ꝑ quē alios āgulos coequabimus.

Et ſi vi planete inuenimus oīa p̄dicta vel ea
rū plura aſpiciemus hn̄ i quo gradu illius ſigni
ē i quo morat̄ hora natiuitatis ⁊ cū certificabimꝰ
multū erit qm̄ i tot gradibꝰ ꝑ nūeꝝ ſigni qd̄ ante
accipiemus ꝑ extimatiōem eleuationū ille erit
gradus aſcēdēs. Et ſi inuenerimꝰ qd̄ duo plāe
te ꝑticipationē hēant i diſpōne vel plures aſpicie
mus ad numeꝝ quē vult q̄libet eoꝝ hora natiui
tatis. Et cui nūeꝝ inuenerimꝰ ꝓximiorē gradui aſ
cēdētis q nobis exiuit ꝑ eleuatōes nūe gradꝰ erūt ele
uati hora natiuitatis. Et ſi inuenerimꝰ nūeꝝ duoꝝ
pl̄taꝝ vel pluriū exiſtētiū circa gradū aſcēdētē q̄
nobis exiuit ꝑ eleuationes equo mō ſeq̄mur pl̄tā
habētē plures dignitates i angulis vel q ſit i ſuo
haiꝫ. Et ſi gradus planetarū diſponētiū fuerint
magis elongati ab aſcendēte qd̄ accepimus per
extimationē quā a gradu medij celi: aptabimus
ſuper eū omnes alios angulos.

Oia v̄ba iſta vnõ radicẽ hñt ⁊ ẽq p̄lra ſit alınuter.ſ.quib3 moi⁹ poſſe et plures dignitates ĩ cõſtellatiõe ita q̄ qñ ſcire voluerimus q̄s planeta dñat̄ hora natiuitatis in gradu cõiunctionis vel oppõnis p̄cedentis :⁊ mentẽ appoſuerimus in dictis quq3 rebus:q̄bus planeta erit diſpoſitor:ſi ĩuenerimus vnũ planetã dñantẽ ĩ illo gradu: ponem⁹ nũerũ graduũ aſcẽdentis aut graduũ medy celi tot:quot fuerint gradus quos inuit ĩ ſigno ſuo ĩ quo morat̄ equali mõ idẽ planeta.Et ſi nũerus ipe fuerit vicinior gradui aſcendẽtis dati nobis p extimationẽ:erũt gradus aſcẽdẽtis tot gradus:quot gradus planete equali mõ:Et ſi gradus quos pagrauit planeta viciniores fuerĩt gradibus medy celi.i.cõiunctõis vel p̄uentionis tot:quot gradus planete eq̄li mõ: tamẽ ſi in gradu q fuit añte dominabũtur due planete vel plures ⁊ eq̄les fuerit in virtute:cõſiderabimus planetam cuius gradus fuerĩt viciniores gradib⁹ aſcẽdentis vel medy celi ⁊ operabimus p eũ.Et ſi gradus vni⁹ equales fuerit gradibus alterius:vel circa accipiemus illũ planetã eoꝝ q hũerit plures dignitates in angulis natiuitatis:⁊ p̄ponem⁹ illũ qui fuerit fortioris haye:⁊ magis ꝯcors cũ ſole. Et ĩtelligimus ex verbis iſtis q̄ ſemp debemus accipere ⁊ iudicare per planetam qui fuerit maioris fortitudinis ⁊ maioris cõcordãtie cum re quam petimus.

In partitione locutiõis natiuitatũ. Ca. II.

Dixit Daly.

Poſtquam nobis demõſtrauit ĩ hoc capi. p̄cedenti:quo ſciemus p̄ncipiũ nãle hora exitus creature:incipit in hoc capi.nobis oſtẽdere oĩa que ſcire poſſumus per hoc p̄ncipium vt itellectus noſter ſit ĩ q̄lz eoꝝ par⁹.⁊ dedit nobis ĩ his tres regulas q̄s ĩ antea dixit.

Poſt p̄miſſã iſtaꝝ reꝝ poſitionẽ ſb iũgemus q̄ cũ generales natiuitatũ obſeruatiões ordinata ⁊ cõpetẽti partitiõe q̄s partiri voluerit: inueniet q̃ eorũ ad que naturali calle p̄uenitur: q̄dã ſunt accidẽtia q̄ ante partũ cõtingunt:vt loqui de parẽtibus: Quedã autẽ ſunt accidẽtia q̄ añ partũ ⁊ poſt partũ accidũt vt ſermocinari de fratribus.

Et poſtq̄ȝ hoc p̄poſuim⁹ dicimus nõ q̃ q̄ voluit diuidere ſeu diſtiguere iudiciũ natiuitatũ ordinata diuiſiõe ⁊ p regulas ĩueniet q̄ aliqua ex his q̄ hõ attigere põt ſ̄m viã naturalẽ ſũt accñ̄a que accidũt ante natiuitatẽ ſicut hoiem iudicare de parẽtibus. ⁊ aliqua ſũt accñ̄a q̄ accidũt añ natiuitatẽ ⁊ poſt ſicut hoiez de fratribus iudicare.

Id q̃ dicit poſtq̄ȝ p̄poſuim⁹ hoc. vult dicere q̄ iã demõſtratũ eſt in dictis p̄cedẽtibus q̄ principiũ q̃ erit hora exitus creature:idez ẽ p̄ncipiũ generatiõis nãle hois.⁊ hoc dignius ẽ dandi ſignificationẽ. Demõſtrauit ſ̄ılr quomodo ſcire p certo poſſumus p̄ncipiũ iſtud :⁊ q̄d cõuenit volenti aſpicere ĩ ſignificatione naturali huius p̄ncipy:vt primitus iudicet de parẽtib⁹: poſtmodũ de fratribus:⁊ dedit rationẽ quare.⁊ dixit q̄ p̄res ſũt ante natiuitatẽ:⁊ fratres eẽ poſſunt ante ⁊ poſt.Et põt aliq̄s petere ⁊ dicere poſtq̄ȝ ſperma exit a patribus qñ vis accidat q̄libet eoꝝ h3 natiuitatẽ ſignificantẽ ſuũ ſtatũ meipm q̃ põt dare natiuitas filioꝝ ſignificationẽ parẽtũ. Et hoc idẽ dicere põt de fratrib⁹. Cui ridem⁹ dicẽtes q̄ ſemp cũ iũgit̄ pater matri nõ inde generat̄ creatura.tñ qñ accidit vt iungant̄ hora qua cõcordat illa cõſtellatio cũ natiuitate parentũ.Et cõuenit vt h̄ eadẽ concordãtia ſit inter natiuitatẽ parẽtũ ⁊ fily.⁊ p̄p h̄ ſignificat natiuitas fily de parẽtibus totũ iſtd. Et manifeſtũ eſt q̄ natiuitas cuiuſlibet filioꝝ cõcordantiã hab3 cu3 natiuitate parentũ.⁊ res q̄ hñt cũ vno eadẽ re concordantiam:ſũt concordes.ſ.vno cum altera.⁊ p̄ptereo conuenit q̄ natiuitas cuiuſlib3 fratrũ:ſignificet ſtatũ aliorum fratrũ.⁊ hec cõcordãtia quãdoq3 ſignificat fortunã qñq3 ĩfortunã:qñq3 bonũ:quãdoq3 malũ.⁊ hoc totũ inuenies in antea demõſtratũ ⁊ diſtinctum in ſuo loco.

At illa q̄ ipa eadẽ hora p̄tus eueniunt nõ ſ̄t vnũ ⁊ idẽ plane ⁊ aptũ velut hec q̄ p̄diximus. Accidẽtiũ vero poſtremum q̃ ſciri p̄t illd̃ eẽ dicit̄ q̃ poſt p̄tum accidet. Hãc ãt ſpẽm multorũ3 modorum multarumq̄ȝ p̄tiu3 fore nõ dubitatur.

Idtamẽ q̃ erit ĩ natiuitate nõ ẽ res vna ſola ſimpl̄r ſicut ea q̄ narrauimus ⁊ poſterius ad q̃ attigere poſſumus ex accidẽtibus ẽ id q̃ ex eis accidet poſt natiuitatẽ ⁊ hec pars ẽ multarũ manerierum ⁊ modorum.

Ipe diuiſit iudiciũ ſtatus eius qui naſcitur ĩn duas p̄tes. vna ẽ id q̃ accidit hora ipſi⁹ natiuitatis ⁊ alia q̃ accidit poſt tẽpus natiuitatis et nulla harũ mãerietũ ſimplex ẽ ſicut iudiciũ p̄entũ :⁊ fratru3 quoniã q̃libet horũ iudiciorũ ẽ ſimplex et p̄p̄ea dixit q̄ iuditiũ cuiuſlibet horũ duoꝝ modorũ ẽ m̄ltiaꝝ mãerieꝝ ⁊ ipe vult hec ĩ antea demr̃are.

Ex his igitur q̄ ĩ ipſa eadẽ hora p̄tus euenit ſit illa q̄ ſcire volumus ſũt loqui d̃ maribus femis:⁊ vtru3 gẽinos an p̄l̄es p̄turiẽs p̄iet: loquiẽt d̃ formis mõſtruoſis nec ñ ex his q nunq̄ȝ creſcẽt.

Et id q̃ ſcire volumus ex eo q̃ accidit hora natiuitatis ſinet: ẽ iudicare de maſculis vl̄ feminis aut ſi duo naſcũt̄ ĩuicẽ aut ſi ille q naſcit̄ ẽ ip̄fecte facture aut ſi nõ recipiet victu3 vel cibu3.

Dic ẽ vn⁹ mod⁹ duoꝝ ĩ ꝯpoitoꝝ q̃s dixit ⁊ diuidit eũ.4. modis. p̄m⁹ ẽ d̃ maſc̄lo vel femĩo iudicare. 2⁹ ſi naſcit̄ plus vno. 3⁹ ſi ẽ ip̄fecte facture. 4⁹ de hisqui cibum non recipiunt iudicare.

Ex his ãt q̄ poſt p̄tu3 ea q̄ ſcire q̄rim⁹ ſ̄t ſ̄mociari d̃ vita eo q̄ eoꝝ q creſcunt narratiõibus ñ adherẽt. poſt hec ãt loqui d̃ forma corp̄is ⁊ ex ĩfirmitatibus atq3 ĩpedimẽtis corpori contingẽtibus. deiceps d̃ q̄litatibus aĩe ⁊ illius accñ̄tibus ſermociari. Deide loq̄ d̃ fortunio ⁊ ĩfortunio nati ⁊ d̃ regno ac exaltatiõe illiuſq̄ȝ ſublimitate. poſtea ipi⁹ ẽt eẽ ĩ hoc q̄ ex opibus efficiet enarrare: Deiceps de eius cõiugio ſermociari ac de mora cum vxore faciẽda: ⁊ ex hoc q̄ de ĩfãrib⁹. ei cõtiget nec nõ ex ei⁹ cõmixtiõe ac familiaritate cũ hoib⁹ ⁊ ex amicis ipſius. Deide p̄egrinatiões oñdere: poſtremo q̄dẽ modu3 ſue mortis indicare q̄ ĩ fortitudie locutiõi que fit de vita aſſimilat̄. Illi⁹ tñ ordo poſt hec p̄dicta ponẽd⁹ ẽ.

Id aũt q̄ ſcire volumus ex eo q̃ accidit poſt natiuitatẽ ẽ iudicare de vita q2 hec ñ ẽ res q̄ cu3 iudicio teneat̄ eorũ q cibũ nõ recipiũt: Et poſt

de forma corporis iudicare: ⁊ de infirmitatibꝰ ⁊ peſtilentijs corpi accñtibꝰ: ⁊ poſt hoc de ſtatu aïe ⁊ accidẽtibus ſpũalibus iudicare: pꝰ hoc ð forma nati ⁊ eius ſubſtãtia ⁊ honore ac exaltatiõe: poſt hoc de ſtatu eius. ſ. de quo magiſterio ſe ĩtromittet: poſtmodũ de ſuo cõiugio ⁊ q̃liter ſe hẽbit cũ vxore aut vxor cũ viro ſuo ⁊ cuiuſmodi filios hẽbit ⁊ cuiuſmodi ſocietatẽ vel ꝑticipatõem cũ hoïbꝰ ⁊ cuiuſmodi amicos habebit: ⁊ poſtmodũ iudicare ſi erit ĩ terris extrãeis ꝑegrinus ⁊ q̃ morte morieť vltio iudicare qð ꝯuenit ꝑ potẽtiam iudicij vite: ⁊ cõuenit ꝙ eius ordo ſit poſt hos omnes.

¶ Hic eſt nũerus eoꝝ q̃ ſũt ĩ 2ª ꝑte q̃ ẽ ꝯpoſita. ⁊ diuidit eã in. 13. modos. primꝰ ẽ iudicare vitã: ⁊ dicit ꝙ h̃ modus iudicij nõ tenet ſe cũ iudicio eoꝝ q cibũ nõ recipiũt: qꝛ ĩpi nõ hñt vitã hñtẽ q̃titatẽ ĩ ꝯparatõe curſus ſolis q ẽ dñs oïuz pl'taꝝ. ⁊ id qð adiuuat vt hẽat q̃titatẽ: ꝯuenit ꝙ ſit ſcḋm curſũ ſol' vt ſaltẽ cõpleat curſũ ſuũ vna vice: ⁊ h̃ ẽ ãnus vnꝰ. 2ꝰ modus ẽ formã corpis iudicare. 3ꝰ iudicare ĩfirmitates ⁊ peſtilẽtias corpis. 4ꝰ ſtatꝰ aïe iudicare. 5ꝰ ĩfirmitates ⁊ peſtilẽtias aïe cõtigẽtes. 6ꝰ fortunã nati ĩ ſuba. 7ꝰ exaltatione vel depſſionẽ eiꝰ. 8ꝰ de quo magiſterio ſe ĩtromittet. 9ꝰ ꝯiugiũ nati: ⁊ quot copulabiť: ⁊ q̃ manerie: ⁊ q̃tũ durabit cũ illis qbꝰ copulabiť. 10ꝰ de filijs quos natus hẽbit. 11ꝰ cꝯ vitam hẽbit: ⁊ quam ſotietatẽ cuz hoïbꝰ: ⁊ cꝯ amicos. 12ꝰ aſpicere cꝯ itinera faciet: ⁊ ad q̃s terras. 13ꝰ cꝯ manerie erit mors ſua. Et qñ aggregabimꝰ hos. 13. modos cũ ſupradcĩs q ſũt parentũ ⁊ fratrũ: erũt. 15. ⁊ in 4ª ꝑte ſũt q̃tuor modi: ſicut ibi ĩuenies. Et cũ dicit ꝙ cõuenit ꝑ potẽtiã iudicij vite. ⁊ cõuenit ꝙ eiꝰ ordo ſit poſt hos oẽs. vult dicere ꝙ iudiciũ mortis ẽ res q̃ cõcordat cũ iudicio vite: qm̃ res q̃ dat vitam: ẽ res q̃ dat nato vnũ tp̃s ĩ quo ſtnt eiꝰ motus nãles: et eius v̓tutes ex corpore. ⁊ hoc tp̃s durat dõec venit res alia q̃ abſcidit ip̃m. ⁊ hoc ẽ illð qð dat mortẽ. ⁊ ꝓpter hoc cõuenit vt iudiciũ mortis ſit cõcors cũ illo vite: ⁊ lꝫ ſit ibi ꝓportio iter eos per potentiam conuenit ꝙ ordineť poſt iſtud totum: qm̃ hic eſt finis peractum. Dixit Ptho.

¶ Nos ãt hoꝝ vniuſcuiuſqꝫ mõꝫ gñal'r enarrabimꝰ ⁊ cũ ſolis ẽ nr̃e narratiõis fortitudinibꝰ h̃ opãtibꝰ iſta dicemꝰ ſic̃ ſupiꝰ mãiſeſtauimꝰ. ea vero q a q̃plimis ſtulte ſupflueqꝫ ꝯplata ſũt. ĩ qbꝰ nõ ẽ ſmo ꝓbabilis: q occaſiõibꝰ ꝑ p̃ſm nãꝫ exiſtẽtibꝰ ꝯuẽiat ⁊ poſtpõemꝰ ex his id ad qð ꝑuenire poſſumꝰ. ñ ꝑ ſortes neqꝫ ꝑ nũeros ⁊ qbꝰ occaſiões ꝑ q̃s h̃ opteat eẽñ hẽnť: ſed ꝑ pl'taꝝ figuraꝝ earũqꝫ ſ̃litudinũ cũ ſuis locis obſeruationes inueſtigabimꝰ.

¶ Et diccimus qðqꝫ hoꝝ ĩ antea gñal'r ⁊ noïabimus virtutes ſimplices: q̃s fecit vnũqðqꝫ hoꝝ ſicut p̃dixinius: ⁊ p̃termittemꝰ vanitates quas multi hoïes narrauerũt: ĩ qbꝰ nõ ẽ aliqḋ ꝑfectũ neqꝫ qð audiẽdũ ſit: neqꝫ qð rõni ꝑtineat q̃ ſit de ꝓpria nã: ⁊ noïabimꝰ ea q̃ attigere poſſumꝰ ex p̃dictis: nõ ꝑ ſortes vl' nũeros nullã rõnẽ hñtes: ſꝫ aſpiciẽdo in figuris ſtellarũ: ⁊ in concordantia quam habent cum locis ſuis.

¶ Põas vna hora cor et mẽtẽ tuã mecũ vt poſſis ĩtelligere dictũ iſtud tã nobile: qꝛ ſi tu ĩtelliges ipſũ exibis de magno labore et lõga pena ⁊ ð vanitatibꝰ q̃s ꝯpilauerũt mlťi faciẽtes mlťos libros ð ill'. Et ẽ magnũ mirã q̃uo nõ appoſuerũt mẽtẽ ĩ h̃ libro qñ factꝰ ẽ iã ſũt mille ãni ⁊ q̃uo nõ gloſauerũt eũ nec demõſtrauerũt rõnes q̃s vult dicere ⁊ nõ ſũt eũ ſecuti ſolũmõ: Nõ. n. ĩtromiſiſſẽt ſe de vanitatibus nec de fabulis vetulaꝝ. Ego ãt ñ credo ꝙ ꝑ alio dimiſint niſi ꝓꝑ pigritiã vel maliciã. Si ꝑ pigritiã cã fuit qꝛ multũ ẽ h̃ lib̃ obſcurꝰ ita ꝙ eũ ĩtelligẽ nequerũt. ⁊ ſi ꝑ malitiã fuit qm̃ eũ aliqui ĩtellexerũt ⁊ deuiauerũt hoïes ab ĩtellectu ipiꝰ conpilãtes alias vãitates ĩ qbꝰ hoïes laborarẽt ne aſpicerẽt in h̃ libro. et ſi h̃ dicere vellemꝰ ꝙ aliqs eorũ q fuerũt añ me nõ ĩtellexerũt q̃ꝫm ego ð h̃ libro crederẽ dicere v̓itatẽ: et ſi tu bñ mẽtẽ appoſueris ĩ gloſa mea tenebis me v̓idicũ ĩ hoc meo dicto nec volo ꝓlõgare ãpliꝰ: ſꝫ v̓boꝝ ptho. tibi oñdere rõnes: Qꝫ ãt dixit narrabimꝰ vnãq̃qꝫ reꝝ iſtaꝝ gñal'r: vult dicere ꝙ iſte res quas narrabit ſũt regule ⁊ radices ſolũmõ qꝛ de regulis ⁊ radicibꝰ cõpõiť ars iſta tota. ⁊ ꝑticularia iacẽt ĩ ea q̃ ſũt ĩ ipa arte: Et ꝙ dixit. ⁊ narrabimꝰ v̓tutes ſiplices opãtes res iſtas: vult dicere ꝙ cũ iſtis regl'is põet exẽpla q̃ accepta ſũt ð v̓tutibꝰ ſtellaꝝ. Qð ãt dixit ⁊ p̃termitemꝰ vãitates ĩ qbꝰ ñ ẽ rõ q̃s multi dixerũt q̃ teneať cũ ꝓpriã nã. vult dicere ꝙ ñ hñt rõnẽ ꝓꝑ v̓tutes celeſtes q̃ opantur res iter nos exñtes. Et mãifeſte dicit ꝙ he v̓tutes vẽiũt ꝑ aliã nãm q̃ ẽ p̃ma cã. et oẽs phi multũ bñ demõſtrarũt rem iſtã ꝑ rectas ꝓbõnes qm̃ demõſtrauerũt ꝙ deꝰ p̃mõ creauit celos: ⁊ ſtellas: ⁊ poſuit ĩ eis v̓tutes ꝓ gubernãdo cũcta terrena: ⁊ hec ẽ res bñ affirmata ĩ ſcia phie ⁊ ĩ h̃ multũ locuti fuerũt plo ⁊ Ariſ. ⁊ illi ð ſecta eorũ: et ptho le. voluit nobis oñdere h̃ ꝑ dictũ iſtud qð ꝓbatũ ẽ ĩ phia ꝙ oïa q̃ ĩter nos accidũt ſũt ꝓꝑ volũtatẽ dei qm̃ ðs ẽ ipe q mouet celos ⁊ qcqḋ ẽ ĩ eis: ⁊ ꝓpter hoc motũ vẽiũt oïa accñtia ĩ h̃ mũdo de gnãtiõe ⁊ corruptiõe: Et poſtq̃ ita ẽ magnũ ius hꝫ ptholo. dedignãdi: et vilipẽdẽdi vãitates quas alij cõpilarũt qꝛ nihil ẽ ĩ eis ꝑtinẽs ad v̓tutes q̃ deriueneť a ꝑte dei. Et dixit ꝙ erãt vãitates qm̃ ipe ⁊ oẽs phi reputãt ꝙ nõ ẽ res ĩ mũdo q̃ veniat niſi ꝑ diſpõnẽ celeſtẽ: ⁊ ſi aliud credit homo eſt vãitas. Et ſiqs dixerit ꝙ hõ ꝑ ſe pt aliqḋ facere: verũ ẽ: tñ illud poſſe qð hꝫ cõſequiť volũtatẽ ad ſe ꝑtinẽtẽ q̃ ẽ ſua ꝓpria. Et ꝙ dixit ꝓgremꝰ ea q̃ attigere poſſumꝰ ex eis non ꝑ ſortes nec cõputatiões q̃ ñ hñt rõnẽ: vult dicere ꝙ dedignať ſortes: q̃ dicũť ꝑtes ⁊ nũeros illoꝝ q ñ hñt rõnẽ in hac arte ſicut ꝑtes q̃ ſũt accepte ab vno loco q v̓tutẽ ñ hꝫ ad aliũ locum ñ hñtẽ v̓tutẽ: ⁊ ſic nũeri quos narrauit veliꝰ ⁊ ſicut nũerꝰ miliariũ ⁊ cẽtẽoꝝ ãnoꝝ ⁊ ſ̃liũ ð qbꝰ locuti fuerũt aſtrologi: Et id qð dixit tñ ponẽdo mẽtẽ ĩ figuris ſtellaꝝ ⁊ ĩ cõcordãtia quã hñt cũ locis ſuis. vult dicere ꝙ regule: ⁊ radices ſcḋm q̃s demr̃abit ĩ hac arte ſũt ſcḋm ꝑticipationẽ que ẽ ĩter figuras ſtellaꝝ et res ĩ qbꝰ opanť: v̓bi. g. qñ ð̃moſtrabit ĩ iudicio parẽtũ ꝑticipationẽ q̃ ẽ ĩter patrẽ et ſolẽ: Et mãifeſtũ ẽ ꝙ ꝑ ꝑtes et nũeros q hñt talẽ ꝑticipationẽ q̃lis iſta cõueñit iudicare ſicut ẽ ꝑs fortũe ⁊ nũerus alioꝝ plãetaꝝ et aliaꝝ reꝝ his ſimiliũ.

¶ Quapꝓpt̃ ne verbũ hoc ĩ vnoquoqꝫ p̃ſcriptorũ capituloꝝ retractare ſit opꝰ ĩ oïbus gñaliter nos hic proferre conuenit.

¶ Et ne multotiẽs loq hẽamꝰ ĩ his q̃ p̃diximꝰ cõuẽit vt dicamꝰ deĩn vnũ ĩ oïbꝰ gñale.

¶ Poſtq̃ nobis ð̃mõſtrauit ꝙ id qð locutꝰ eſt ĩ hac rõne erũt regule ⁊ radices de qbꝰ cõpõiť dictũ ĩ q̃olꝫ. 17. mõꝝ p̃dictorũ: dicit ĩ hoc loco. ꝙ ne hẽret redire ad h̃ deĩn multotiẽs cõuẽit vt det ĩ hoc loco regulas gnãles et he regule ſũt tres ſicut ĩtelliges ante.

¶ Ex capitulis igiť obſeruatiõis nati natũ locũ circuli ſignoꝝ q ſpẽi illiꝰ q̃ſiti capituli aſſiſceť ꝯſiderem^9^. velut ẽ loci medij celi cũ opibus ⁊ loci ſol' cũ re p̃ꝛis ſ̃litudo: poſtea plãetas qbus ex p̃dictis. ſ. ſpẽbꝰ illiꝰ loci diſpõnẽ hẽe ꝯuẽit obſuemꝰ.

¶ Cõuẽit vt p̃miťꝰ aſpiciamꝰ ĩ loco circli ſignoꝝ q cõuẽit illi rei quã petimꝰ ð his q̃ volumꝰ iudicare: verbigr̃a. Sicut cõcordat locꝰ medij celi cũ magiſterijs ⁊ opibꝰ de qbꝰ ſe ĩtromittet natꝰ vl'

¶ Si aũt horũ cõtrariũ fuerit: vt lumiaria. ſ. ſint curſu vacua ⁊ a nullis ſtellis circũdata: pentũ d̃clinationẽ ac vilitatẽ ſignificabũt. Maxie vero ſi poſitio veneris ⁊ ſaturni fuerit icõueniẽs.

¶ Et ſi res i cõtrariũ ſe habuerit ita ꝙ luminaria ſint curſus vacui nec circũdẽt ea plãte aliq̃ ſignificat debilitatẽ pentũ ⁊ vilitatẽ eoꝝ: maxie ſi bon⁹ nõ fuerit locus veneris ⁊ ſaturni.

¶ Jam itellexĩmus p verba ptho. ꝙ ſignificator pr̃is ẽ ſol. poſtmodũ eũ ſeqtur ſatum⁹. ⁊ luna ẽ ſignificatrix matris: ⁊ ſeqtur eã ven⁹. Et itelligim⁹ ꝙ qñ vnus eoꝝ fuerit in bono ſtatu ſicut narrauit: ⁊ dñabitur ipſe ſolus in patre vl' matre: ille cuius ſignificator dñabit̃ erit in bono ſtatu. Et ſi illi qui ſequũtur eos i diſpõne fuerit ſil'r in bono ſtatu: augebuntur in bono ⁊ honore illi⁹ parẽtis cuius ſignificatores fuerint: qm̃ ſignificatores erũt ſup vna re cõcordes. verbi gratia: ponamus ꝙ ſol ſignificat patri pſperitatẽ ⁊ honorem. ⁊ ſi ſaturnus ſe cõcordauerit cũ h̓ eodẽ: iuuabit ſolez dare pſperitatẽ patri maximã ⁊ honorẽ ac nomen. Et ſil'r aſpiciem⁹ i ſtatu quẽ narrauit ptbole. in hoc loco: ⁊ diſtinguem⁹ infelicitatẽ parentũ ⁊ eoꝝ vilitatem: ſicut fecim⁹ in honore ac bono.

¶ Q̃ d̃ ſi plãete ex eorũ haiz nõ exiſtẽtes ea circũdẽt: Queãdmodũ cõtingit cũ mars poſt ſolem: ſaturn⁹ vero poſt lunã aſcẽderit: nec ẽt loca fortunatũ reſpectu lũinariũ cõueniẽtia fuerint: nec ex eoꝝ haiz: miſerã vitã parentũ ⁊ ipſoꝝ eẽ d̃ſtructionẽ nobis ex hoc ſignificare non diſcõuenit.

¶ Et ſi aſpexerint ea plãte q nõ ſũt de haiz eoꝝ ſicut accidit quãdo aſcẽdit mars poſt ſolẽ: ⁊ ſaturnus poſt lunã ⁊ loc⁹ fortũaꝝ nõ fuerit bon⁹ i cõpatione lũinariũ: ⁊ nõ fuerint de eoꝝ haiz cõueit vt p hoc itelligamus vilitatẽ vite amborũ pentũ ⁊ penam quam habebũt.

¶ Id qd̃ dicit ſi aſpexerit ea: dic̃ pp̄ter duos ſignificatores ſiue ſint duo luminaria: ſiue ſaturnus ⁊ ven⁹. Et iã demonſtrauimus ꝙ planete q nõ ſunt de haiz. dat nobis exemplũ de hoc ⁊ dicit ꝙ qñ mars aſcẽdit poſt ſolẽ ẽ ante eũ: ⁊ facit in virtute ſolis virtutẽ vnã dãnoſã pp̄ter magnã caliditatem ⁊ ſiccitatem. ⁊ quãdo ſaturn⁹ poſt lunã aſcendit ẽ ante eam: ⁊ facit in virtute lune virtutẽ vnã dãnoſã pp̄ter magnũ frigus ⁊ humiditatẽ. Et poſtq̃ dedit nobis hanc diuiſionẽ ⁊ exemplũ eius: dicit nobis vnã ſũmã i eo qd̃ dixit. Et non fuerit locus fortunarum bonus in cõparatione luminariũ: quãdo fuerint de ſuo haiz. vult dicere ſignificatões parentũ qñ fuerit corrupti ⁊ fortune non teſtificati eis fuerint duobus lũinaribus general'r: ſignificãt parentibus vilitatẽ ⁊ miſeriã habere laborioſam vitã. Et poſtq̃ hec perfecit vult dare nobis aliã regulam per quam ſciamus diuitias ⁊ paupertates parentum.

¶ Si ãt ps fortuniũ ſignificãs: cuius mentiõez faciemus: ſtellis ſolẽ vel lunã circũdãtib⁹: apta ꝯueniẽtia cõueniens fuerit i natiuitatib⁹ pentuz ſuba ſaluabitur atq3 durabit. Quod ſi pars fortunium ſignificans non extiterit: velud diximꝰ: Aut ſi hoꝝ cõtrariũ fuerit nec fortũe circũdederint luminaria: vl' ſi circũdãtes fuerit ĩfortũe ñ pficiet pentũ poſſeſſio: ſed nocebit.

¶ Et ſi pars ſignificãs fortunã quã in antea noiabimus fuerit i natiuitate cõueniẽs cũ pl'tis circũdãtibus ſolẽ vel lunã cõcordãtia bona ſa lua bũtur ⁊ remanebũt pentũ diuitie. Et ſi ps fortunã ſignificãs nõ fuerit ſicut prediximus aut contraria fuerit ⁊ aliquis pl'ta fortũata nõ circũdauerit luminaria vl' ſi ea circũdauerit plãte ĩfortũe ñ pficiẽt pentib⁹ eorũ diuitie: imo faciẽt eis dãnũ.

¶ Ptho. diſtinguit hãc rõnem: ſimiliter ⁊ affirmat eam. Et diſto eſt qd̃ dixit. ſi fuerit pars fortune conueniens i natiuitate cũ planetis circũdantib⁹ ſolẽ ⁊ lunam cõcordantia bona ſaluabuntur ⁊ remanebũt parentũ diuitie. vult dicere in hoc dicto ꝙ ſi pars fortune fuerit cõcors cũ planetis circundantib⁹ ſignificatorẽ parentũ: ſit quis ſignificat ꝙ non deſtruentur nec perdent̃ parentũ diuitie poſt natiuitatem iſtam. ⁊ ſi concors non fuerit neq3 de haiz ſignificatoris parentum: ſignificat ꝙ diuitie parentũ perdent̃ ⁊ deſtruent̃: ⁊ dedit exemplũ in ſole ⁊ in luna p dãdo intelligi: ꝙ ſil'r accidit i ſaturno ⁊ venere ſi ipſi ſignificatores fuerit. Et ſumma eſt qd̃ dixit. ſi aliqui planete nõ circũdauerint luminaria aut circũdent ea planete infortune. vult dicere ꝙ ſi ps fortune nõ fuerit cõcors in natiuitate cũ planetis circũdãtibus ſignificatores parentũ: perdent̃ ⁊ deſtruẽt̃ diuitie parentũ. Et ſi ꝙ pl'eſt accidit ꝙ infortune circũdent duo luminaria: penabunt ⁊ fatigabunt parentes p ſuis diuitijs donec remote ⁊ ablate ſint ab eis: ⁊ ad magnã ꝯueniẽt paupertatẽ ⁊ infortuniũ. Et conuenit vt hoc idem ĩtelligas de parte fortune qñ volueris iudicare diuitias nati. Et q̃ntum dixit ptho. vſq3 huc de parentibus ẽ in vno. 3. ſigno ꝑ predictorũ. Et ipſe nobis ante dixit ꝙ conuenit vt aſpiciam⁹ ſimiliter ad planetas dominãtes in locis ſignificatorum parentum: ⁊ in locis planetarum qui dominant̃. Et poſtq̃ ita eſt conuenit vt aſpiciamus in ſtatu parentũ ab vnaquaq3 haꝝ reꝝ triũ. ⁊ pp̄ hoc inuenimus in libris dorothi ⁊ aliorum aſtrologorũ iudicantiũ ſtatũ parentũ p dños triplicitatũ ⁊ per alia multa de quibus locuti fuerint: ⁊ hoc totum incluſum eſt in verbis ptbole. ſi bene recolis et quãtum tibi diximus in memoria tenuiſti: ⁊ hec pars fortune quã dixit in hoc loco: ẽ illa pars que p aſcẽdẽs natiuitatis ꝯputata ẽ.

¶ Longitudinẽ ãt vite pentũ eiuſq3 breuitatẽ ex ſtellarum ſocietatibus i figuris cõſiderabimus.

¶ Et expedit vt i lõgitudie ac breuitate vite pentũ aſpiciam⁹ ab alijs pticipatõib⁹ figuraꝝ pl'taꝝ.

¶ Ptho. demõſtrauit nobis quõ ſcire poterim⁹ q̃ta erit vita parentũ: ⁊ dedit nobi penitus regulã gñalem: q̃ ẽ ꝙ ſcire poſſumus h̓ a quolz ſignificatore parentũ. ⁊ nobis patefecit ꝙ ſignificatores parentũ ſũt tres. vn⁹ eſt locus diſpoſitoris. ali⁹ eſt dñs ipſius loci. terti⁹ ẽ locus ipi⁹ dñi: q̃ꝝ oiuz potẽtior ẽ loc⁹ diſpoſitoris: ⁊ poſtmodũ locus ipſius dñi.

¶ De pr̃is igit̃ vita dicamus. Cũq3 iuppiter ⁊ venus i figura quolz mõ ſoli vel ſaturno aſſociant̃ aut cũ iuppiter idẽ veneri aſſociat̃: fueritq3 ſol' ⁊ ſaturni apta ſocietas vel ſi cõiũcti aut ĩ trino vel ſextili aſpectu fuerit ⁊ vterq3 fortis lõgã patris vitam ex hoc annũciabimus.

¶ Et ſi iuppiter vl' venus cũ ſole pticipationẽ habuerit vel ſaturno i quauis figura aut ſi iuppiter pticipationẽ habuerit cũ venere: ⁊ pticipatio ſaturni cũ ſole fuerit ꝯcors ita ꝙ ſit i tertia eꝰ vel i ſextili aut ſit ꝯiuncti ⁊ ambo potentes itelligemus p hoc ꝙ vita parẽtum longa erit.

Jā docuit nos ꝙ ſignificator parētū nālr ē ſol et poſt ſolē
ſaturn⁹: cōuenit igit̄ vt ſciamus ꝑmitus ḡs eoꝝ ſit ſignifi
cator patris et qñ ſciuerimus: et inuenerimus qd̄ forme hēāt
ꝑticipationē cū eo: et per quēuis modū ex eis quos ꝓdi
ximus i pria ꝑte itelligem⁹ per hoc qd̄ ꝓlōgabit̄ vita patris
et ſi nō inuenerimus ita: ſed cū iter venerē ⁊ iouem ſit par
ticipatio ſic ꝙ eoꝝ v̄tutes cōmiſceānt per hoc itelligem⁹
id idē qm̄ peruenit magna virtus fortūaꝝ ad terrā ſatur
no hn̄re participationē cū ſole cōcordātie ſicut ꝓdixim⁹
hoc aūt patri tribuit lōgā vitā. et ſi qs dixerit quō erit cō
cordātia de cōiūctiōe ſaturni ⁊ ſolis dicem⁹ ꝙ calor ſolis
cū ſaturno i frigore tēperat̄ ⁊ vna bōa cōplo fit inde. Qd̄
aūt dixit ſi ambo fuerit potētes dcm̄ ē ꝓ ſole et ſaturno ſi
āmbo fuerit i ſitu mūdi vel ꝯparatiōe anguloꝝ patri lōgā vi
tā ſignabūt et eo fōti⁹ ſi fuerit ibi iouis et veneris ꝑticipa°.

¶ Si v̄o fortes nō fuerit: nō erit hoc ita: ꝑter ꝙ
vite breuitatē v̄aciter non ſignificabūt.

¶ Et ſi potētes nō fuerit hoc erit in cōtrariū non
tm̄ ꝓpca demōſtrabūt ꝑeit⁹ qd̄ vita erit modica.

¶ Vult dicere ꝙ ſi fortune ꝑticipationē nō habuerit cū ſi
gnificatoribus patris ⁊ ſol ⁊ ſaturnus nō fuerit potētes in
locis ſuis ſit tamē ꝑticipatio iter iouē ⁊ venerē ⁊ iter ſolē
et ſaturnū. Si res ſic ſe habuerit nō indicabimus ꝙ vita
patris ſit longa: ſilr ꝓ tā modica re nō indicabimus ꝙ ſit
breuis niſi ſit ibi aliquod qd̄ dicet.

¶ Hoc aūt ſi nō ſic euenerit: ſed ſupra ſolē vl̄ ſa
turnū mars eleuatus fuerit aut ſi ſeq̄t eos: nec
ſoli ſaturnus cōueīēs fuerit ſed in eius aſpectu
q̄rto vel per diametrū oppoſito vel ſi vterq₃ fu
erit ab āglo remot⁹: pr̄is d̄bilitas ſignificabitur.

¶ Et ſi hoc ita nō fuerit ⁊ mars eleuat⁹ fuerit ſu
ꝑ ſolē vel ſaturnū aut ſi fuerit ſequēs eos: vel ſa
turnus nō ſit cōcors cū ſole: ſed ſit i q̄rto vel op
pōne eius i diametro ſiue ꝙ ambo ſint cadētes
ab angulis accidit debilitas inde patri.

¶ Qr dixit ſi hoc ita nō fuerit. vult dicere quādo nō hūe
rimus ſignificationē demōſtrātē longā vitā patris imo i
uenimus aliā ſignificationem ex qua itelligimus debili
tatē eius ⁊ īfirmitatē corꝑis eius iudicabimus ꝙ vita pa
tris breuis erit: et id ꝓꝓ qd̄ itelligem⁹ patris d̄bilitatē ē qñ
fuerit mars eleuatus ſuper ſignificatorē patris vel ꝙ ſi
gnificatorē ſequatur ⁊ hoc ē quādo vadit vt iungat ſe cū
eo: nam quādo hoc modo fuerit debilitatē ſignificat vel
īfirmitatē corꝑis ſui cū ſole qm̄ auget i calore ⁊ ſiccitate
ſua ⁊ cū ſaturno qm̄ auget i malo et dāno ſuo. Et conuenit
vt intelligas ꝙ pl̄ta altus ē q vadit ꝑ motum equocty ad
locū pl̄te exiſtētis ſub eo: v̄bi gratia pl̄ta q fuerit i decia do
mo ē eleuatus ſuꝑ illūq ē i ꝯ° iudicabimus ſilr ſi inter ſolē
⁊ ſaturnū fuerit ꝑticipatio dānoſa ſicut ē q̄tra et oppō: qꝛ
hoc totū debilitatē patris ſignificat et īfirmitatē corꝑis
ſui. Et ſi ſol et ſaturnus fuerit cadētes ab angulis: qꝛ tunc
erūt debiles ſignificabūt ſilr debilitatē patris et īfirmita
tē corporis ſui. et quando pater in tl̄i ſtatū māſit cito mō
ē ieturet qm̄ eius v̄tus deſtruet̄ occaſione magnaꝝ īfir
mitatū q̄ multiplicabuntur i eo.

¶ At ſi in angulis vel i locis ad angulos aſcēdē
tibus fuerit: breuē vitā parentū aut nocumētū₃
ſignificabūt: cū. n. i duobus primis angulis qui
ſūt aſcēdens celiq₃ mediu₃ ſteterit: vite breuita
tem indicabūt. Cum aūt i duob⁹ aliīs extiterit:
qui ſūt occidēs: ⁊ angulus terre: vel in locis ad
ipſos aſcēdentibus īpedire dn̄r. Cū mars ēt ſo
lē ꝓdicto mō aſpexerit pater ſubita morte migra
bit: aut i ipſius lūīnibus īpedimētū continget: ſi
vero ſaturnū aſpexerit: patri mortē aut febrē cū
tremore: vel īpedimētū ex abſciſſiōe ſeu cōbuſti
one futurū ſignificabit: rurſus cū ſaturni figura
reſpcū ſolis iconueniēs fuerit occaſiōe morboꝝ
ex hūoribus nociuis accn̄tiū mors pr̄i eueniet.

¶ Et ſi ambo fuerit i angulis vel domibus q̄ ele
uātur ab angulis erūt patres modice vite: ⁊ ac
cidet eis peſtilētia ⁊ modica vita. ⁊ ſi fuerint in
duobus primis angulis: q ſūt aſcēdēs ⁊ mediū
celi: accidet eis peſtilētia: ſi fuerit i duob⁹ āgul̄
poſterioribus: q ſūt occidēs ⁊ angl̄s terre: vl̄ ꝙ
ꝑ hos āgulos eleuent̄. qm̄ qñ mars aſpexerit ſo
lē mō quē diximus: pater morte ſubita morieť:
vel accidet peſtilētia i oculis ſuis. ⁊ ſi ſaturnum
aſpexerit: accidet pr̄i mors aut febris cū tremo
re: vel aliq̄ peſtilētia ex ꝑte inciſiōis vel ꝯbuſtio
nis. ⁊ qñ figura ſaturni fuerit mala cū illa ſolis:
accidet patri debilitas ꝓ infirmitatibus eis veu
turis: occaſione malorum humorum.

¶ Qr dixit ſi fuerit in angulis: dixit ꝓꝓ īpetuoſitatē mar
tis ad ſignificatorē pr̄is: q ē ſol ⁊ ſaturn⁹: ⁊ ꝓꝓ nocumētū ſa
turni ad ſolē. Et qd̄ dixit qñ mars aſpexerit ſolē eo mō quē
dixim⁹. dixit qñ fuerit eleuat⁹ ſuꝑ eo: vl̄ qñ voluerit iungi
cū eo: vl̄ ꝙ eū aſpiciat alio aſpectu. Et qd̄ dixit ꝑ aſpectu₃ fi
gure ſaturni cū illo ſolis: ſi fuerit mala. dixit ſi fuerit de 4ª
vel oppōne: febres aūt q̄ ſūt cū tremore: ſūt ille q̄ accidunt
ꝓ hūo: ib⁹ putridis vl̄ putredie hūoꝝ. Et mali hūores q̄s
dixit ſūt illi q diſcurrūt ꝑ reuma: ⁊ ꝓ his accidūt apoſtema
ta gutturis ⁊ coſtaꝝ: ptiſica ⁊ fluxus: ⁊ his ſiſia q̄ ſꝑ accidūt
ꝓ reumate. Et ptho. nob̄ demr̄auit i h̄ dicto qñ accidet pr̄i
mors ⁊ peſtilētia. et ſi tu itellexiſti gloſā nr̄a₃ ꝓdictā: potes
bn̄ itelligere q̄cq̄d dixit i rōnib⁹ iſtis. et ꝓꝓ has regulas q̄s
te docuit ptho. ſcire potes id qd̄ accidet pr̄i ⁊ q̄ntitatem vi
te ſue: ⁊ q̄ntitatē accidentiū q̄ ſibi accidet ⁊ quando.

¶ Jtē de vita matris agamus: cū igit̄ in figura lu
ne ſeu veneris iuppiter vl̄ ven⁹ iter lune aſſoci
abitur: ſiue cū ea ſeu i eius aſpectu trino vel ſex
tili fuerit ⁊ vterq₃ fortes: vitā matris elōgabūt.

¶ Et qñ iuppiter hūerit ꝑticipatōe₃ cū lūa ⁊ ve
nere i figura quouis mō: vel concors fuerit ve
nus cū luna ꝺ ſextili vel tertio aut ꝯiūctōe ⁊ am
bo potētes fuerit: vitam elōgabunt matris.

¶ Si tu itellexiſti quātū demōſtrauimus i vita patris nō
ē neceſſaria tibi gloſa ⁊ ſi nō itellexiſti nūc itelligas. vult
dicere ꝙ ſi ſignificator matris fuerit fortūatus per quem
uis modū ſignificat lōgitudinē vite matris: et ſi matris
ſignificatores fuerint cōcordes i participatiōe amoris et
q̄libet eoꝝ i ſe potēs fuerit vitā matris ſimilr ꝓlōgabūt.
et ibi iacet vna qō qꝛ cōplexio veneris eſt circa cōplexio
ne₃ lune: ⁊ qñ cōiūgent̄ creſcet multum i eis hūiditas ⁊
multa hūiditas eſt damnoſa. Ad qd̄ reſpōdemus ꝙ in lūa
eſt calor accidētalis. et natura veneris ē circa nām̄ iouis:
et ex ambobus fit vna cōplexio tēperata. Et poteſt aliqs
querere nūq̄d fit talis cōplo de 4ª et oppōne lune et vene
ris. Et nos reſpōdemus ꝙ 4ª et oppoſitio ſunt figure diſ

cordes: ſicut demõſtrauimꝰ in gloſa prime partis. in cõiũctione tñ voluuntur virtutes: ⁊ tñ cõmiſcẽtur ꝙ ex eis fit vna virtus que deſcendit ad terram.

¶ At ſi lunã mars aſpexerit vel venerẽ ſecutꝰ fuerit: aut ĩ ipſiꝰ aſpectu .4. vel ꝑ dyametrũ oppoſitorem mãſerit: ſeu ſi ſaturni qualitas reſpcũ lune iſtiꝰ q̃litatis extiterit: ſi ipſi minuti curſu fuerint vel ab angulo receſſerint: ĩ morbos ⁊ egritudines ſolũmõ matres illaqueari deſignabũt. Sꝫ ſi aucti curſu fuerit vl' ĩ angulis: matrũ vitã abreuiabũt: aut eis ĩpedimẽtũ ĩferẽt: abbreuiabũt ꝗppe vitã cũ in orientalibꝰ ãngulis fuerit vel ĩ aſcẽdentibꝰ ad eos. In occidẽtalibꝰ aũt angulis vel in aſcendentibus ad ĩpos cũ fuerit: eis ĩpedimẽtũ adducẽt: cũ mõ nãqꝫ p̃dicto lunã mars viderit: fueritqꝫ luna oriẽtalis repẽtina: mors matꝝ: vel ſnoꝝ oculorũ ĩpedimẽtũ ĩde ꝓueniet. Si vero fuerit occidẽtalis carũdẽ mors ex aborſibus vel ex his ſilibũs accidet: aut occaſiõe ĩciſiõis ⁊ cõbuſtiõis eis ĩpedimẽtũ eueniet. Si venerem ãt mars aſpexerit: erit earũ mors ꝑ febres ⁊ ĩfirmitates ex viſus offuſcatõe ꝯtigẽtes ac ꝑ humores ſubito decurrentes: cũqꝫ lunã ſaturnꝰ aſpexerit: mortẽ vel egritudinẽ generabit: luna ꝟo cũ oriẽtalis fuerit ꝑ febres cũ tremore mortem annũciabit: ⁊ cũ fuerit occidẽtalis occaſiõe corrodentiũ apoſtematũ ⁊ cõmeſtionũ: vl' ĩ mulie bribus mẽbris cõtingentiũ illud eueniet.

¶ Tamẽ ſi mars aſpexerit lunã vel ſequẽs fuerit venerẽ: aut in q̃rta eiꝰ vl' oppõne ſuꝑ dyametrũ: ſiue fuerit ſtatꝰ ſaturni ĩ reſpcũ lune hoc mõ q2 ſi fuerit ãmbo minuti curſu vl' cadẽtes ab ãngulis: adducẽt matribꝰ ĩfirmitates ſolũmõ. tñ ſi fuerint aucti curſu vl' fuerit ĩ angulis abbreuiabũt vitã matꝝ: ⁊ accidet eis peſtilẽtia mala ⁊ abreuiatio vite erit quãdo fuerit ĩ duobus angulis orientalibꝰ: vl' ꝙ eleuant̃ ad eos. ⁊ accidet eis peſtilẽtia ſi fuerit ĩ duobꝰ ãgulis occidẽtalibꝰ vl' his q ad eos eleuant̃. q2 qñ mars aſpexerit lunã mõ p̃dicto: ⁊ ipa fuerit oriẽtalis: accidet ꝑ hoc matri mors ſubita vl' peſtilẽtia ĩ oculis. tñ ſt lũa occidẽtalis fuerit: accidet ꝑ hoc mr̃ibꝰ mors emiſſione filioꝝ vel ſiliuũ: aut ꝓpter peſtilẽtias accidẽtes ꝓ ĩciſione vel cõbuſtiõe. ⁊ ſi mars aſpexerit venerẽ: accidet ꝑ hoc matribus mors ꝓ febribꝰ ⁊ tenebris oculoꝝ ⁊ viſus debilitatẽ ꝑꝑ mãm que tẽdet ad eos. ⁊ ſi ſaturnꝰ aſpexerit lunã: accidet ipa mors ⁊ ĩfirmitates. ⁊ ſi luna fuerit oriẽtalis: erit mors cum febre cũ tremore: ⁊ ſi luna fuerit occidentalis: erit mors ꝑꝑ apoſtema quod fiet in ventre matris per cancrum.

¶ Totũ hoc dictũ iaꝫ gloſatũ eſt ĩ p̃cedẽtibꝰ gloſis de p̃re: ⁊ ea que ſũt hic plus q̃ itelligere debes ĩ hoc loco ſũt: ꝙ ptho. ſemꝑ dat nobis regulas memorãdo ꝑ v̾ba p̃terita. Et ego volo ea tibi oñdere in hoc loco: vt itelligas q̾cq̾d legeris ĩ verbis ptho. Qd̾ dixit curſu diminuti ⁊ cadentes ab anguł ⁊ aucti curſu ĩ angulis: ⁊ occidẽtales. totum dixit ad memoriã rõnis eius: qd̾ nos docuit ĩ capi. iſto p̃cedẽti de acuitate opis ⁊ eius laxitudĩe: vt itelligas ꝑ hos ſtatꝰ ſi acc̃ns erit cito: aut ſi prolongabit̃. Et ſi duo anguli orientales quos dixit: ſunt aſcẽdens ⁊ celi mediũ: ⁊ duo occñtales 7ᵃ domꝰ ⁊ quarta. Et qd̾ dixit qñ luna fuerit occidẽtal': dicit qñ fuerit cadẽs ab angulis ⁊ eſt oriẽtalis qñ fuerit in angulis. ⁊ hoc eſt ꝓpter ſilitudinem quã habet cũ planetis oriẽtalibꝰ vel occñtalibus. Et q̃tũ ĩ hoc dixit: iã oñſum eſt ꝑ gloſas preteritas. Qd̾ aũt demõſtrauit nobis de eſſe patrũ ĩ hoc loco: ſunt res contrarie: ſicut bona fortuna cõpleta ⁊ mala fortuna: ⁊ lõga vita ⁊ modica. ⁊ dedit in hoc nobis ſignificatiões notas de figuris planetarũ tali modo: ꝙ qñ intelligemus bñ ⁊ inuenerimus alias figuras mediocres inter eas: intelligemus per eas mediocres ſtatus parentum.

¶ At ſciendũ ꝙ ſi ſcire voluimꝰ ſpecies particulariũ ĩpedimẽtoꝝ vl' ĩfirmitatũ ſeu mortis q̃ parẽtibꝰ accidũt ſignoꝝ q̃litates cũ his q̃ p̃diximus: nobis obſeruare ꝯuenit. In qbꝰ ſtelle ꝓprie qualitatis opifices ĩueniunt̃: necnõ ſignorũ q̃litates quorũ mentionẽ facimꝰ: ⁊ quoꝝ ẽt eẽ explanabimꝰ: cũ res natiuitatũ enarrabimꝰ.

¶ Et cõuenit vt apponamꝰ mentem ſi volumꝰ ſcire maneries peſtilẽtiaꝝ particulariũ: ⁊ ĩfirmitates ac mortes q̃ accidũt parẽtibꝰ cuꝫ alio toto qd̾ diximꝰ in ſtatu ſignorũ: ĩ qbus ĩuenicimꝰ planetas opantes ſtatũ illũ ꝓpriũ: ⁊ in antea nominabimus ſtatus ſignorum: ⁊ oſtendemꝰ eos quando loquemur in natiuitate.

¶ Uult dicere ꝙ qñ ſciemus ꝑ illas regulas id qd̾ accidet parentibus de bono et malo et cõplete ſcire voluerimus manerıẽ illius accidẽtis qd̾ erit: aſpiciemus ĩ locis pl'tarũ habẽtium virtutẽ opandi rẽ illã: et ſciemus rei manerıẽ q̃ ꝑtinet ad illa loca. ⁊ ptho. oñdet hoc inantea diuidendo ea ĩ .z. maneries. vna ẽ eſſẽtialis pertinẽs ad quodlꝫ ſignũ ex .iz. ſignis. et alia ẽ accñtalis ꝑtinẽs ad q̃libꝫ .iz. domoꝝ.

¶ Et in die ꝓprie ſolem ⁊ venerem: in nocte ꝟo ſaturnum ⁊ lunam obſeruemus.

¶ Et quod aſpiciamꝰ de die ad ſolẽ ⁊ venerẽ ꝓprie ⁊ de nocte ad ſaturnũ ⁊ lunã.

¶ Uult dicere ꝙ ſignificatio patris eſt de die ſolis: et ſui loci ac dñi loci ſui ⁊ loci in quo moratur dominus loci ſui. Et ſignificatio matris de die ẽ veneris modo queꝫ diximꝰ, ⁊ de nocte lune in predicto eodẽ mõ: et hic iacet vna q̃ſtio cur potius eligitur de die venus q̃ꝫ luna: Ad qd̾ reſpondemus ꝙ luna maiorem vim habet de nocte q̃ꝫ de die et venus maiorem de die q̃ꝫ de nocte: qñ multuꝫ eſt propinqua complexioni iouis.

¶ Illud etiã qd̾ ad ĩueſtigãdas reſiduas res particulares parẽtũ nos obſeruare oportꝫ eſt: vt locum patris vel matris qui ẽm haiꝫ fuerit aſcendentis loco ponamꝰ: ⁊ omnes coꝝ res obſeruemus: ſicut ipſis parentũ natiuitatibꝰ facimus: queadmodũ ĩ ſequentibus ꝓbauimꝰ ex accñtalibꝰ ⁊ opificibꝰ modis: q ĩ gñalibꝰ ſpẽbꝰ ĩueniũt̃.

¶ Et id qđ nos oꝫ ꝑgrere ī parētū negocio đ particularibꝰ q̄ dcā nō ſūt: ē ponere locū ip̄ꝛis ⁊ m̄ris ad albayꝫ ſm aſcūs. ⁊ aſpiciemus oībus alijs domibus: ſicut facimus in natiuitate parentuꝫ veluti demonſtrabimus in antea per opiniōes accītales q̄ accepte ſūt ī maneriebꝰ gn̄aliuꝫ.

¶ Poſtq̄ ptho. dedit nobis vias ī facto parētū dixit ī h̄ loco ꝙ qn̄ voluerimꝰ ſcire ꝑ natiuitatē filiorū aſcēdēa valitu rū tātū cuilibꝫ ꝑentū q̄tū ſt eēt ſuemet natiuitatis vt ſciat ꝑ ipſū totū eē īpoꝝ gnāle ⁊ particulare: accipiemꝰ locū ſui ſignificatoris ꝓ aſcēdēte ⁊ ſciemꝰ ꝑ ip̄m oēs .12. domos ⁊ faciemꝰ vnā figurā ſeꝑatā vt iudicemꝰ res omnes quālibet ſm ꝙ dicit ī caplo ſuo et qn̄ mētē appoſuerimꝰ ī eo qđ ſciemus de .10. caplo et volueris aſcendēs facere patri vel m̄ri aſpiciemꝰ locū ſignificatoris: et accipiemꝰ eꝰ aſcēſiōis in circulo directo et eius aſcēſiōis ī villa illa ⁊ ſciemus qd erit inter vtraſqꝫ et inde accipiemus .8. ꝑtē ⁊ multiplicabimꝰ eā ī horis diſtantie loci ſignificatoris ab angulis et nūerus q ex eadē multiplicatione exierit addemus ſuper aſcenſiōes circuli directi ſi fuerit ip̄e aſcēſionis minus aſcēſionibꝰ ville: aut minuemus ſi cōtrariū fuerit ⁊ ꝙ poſt additionē vel minutionē fuerit erūt aſcenſiōes ſignificatoris ſuꝑ orizontē ī qua fuit et ſciemus ꝑ ipſū decimā domū cū aſcēſionibꝰ circuli directi ⁊ hoc mō extrahemus aſcēſiōes 7ᵉ domꝰ đ hoc eodē loco: ſimilr̄ ſciemus ꝑ hoc ꝑtes horarū eiuſdē loci et duplicabimus eas et extrahemus oēs .12. domos per hūc mediū et ponemus in qualibet domoꝝ ipſarū planetas ſm ꝙ fuerint in natiuitate et cum hoc hēbimus figurā ꝓpriā ꝓ patre vel matre. ⁊ hoc mō faciemꝰ ī aſcēdentibus fratrū ⁊ filiorū: ſicut nobis ptholo. oſ̄dēt in dictis ſuis.

¶ Modorū autē coadunatōis occaſionum adinuiceꝫ nobis hic ⁊ vbiqꝫ memoriā hr̄e cōuenit: vt cōſideremus ꝙ ſi planete q̄ locis exquiſitis dn̄abunt̄ vniꝰ ſpēi nō fuerit: ſꝫ ex ſpēbus differentibus vel cōtrariū operātibꝰ ex planetis quorū vires ſuꝑ ip̄m ſūt maioris auctoritatis illuꝫ q maiores auctoritates habuerit accipiemꝰ: ita vt ⁊ ipſe rei future cōueniat: ⁊ ꝑ ip̄ꝫ iſtarū reꝝ nature contingant. Qꝛ ſi coꝝ auctoritates eq̄les extiterit: ⁊ ſtelle eūꝫ eis eleuate fuerit: leuiter ad notitiā rei coadunate ex iſtaꝝ naturaꝝ differentiuꝫ ꝯmixtiōe ꝑueniemꝰ. Si autē fuerit ſeꝑate: id qđ ex accidētibus ei aſſimilat̄ ſꝫ horas ꝑticulares vnicuiqꝫ īpoꝝ attribuemꝰ. Sꝫ illis q matutinales fuerit attribuemus primitꝰ: illis v̄o q veſpertinales extiterit poſterius. Neceſſario tn̄ oꝫ vt ex principio eis aſſilet̄. nā ſi ſic ſe nō hūerit nil futuri facere poterit: cum nullam retinuerūt ſocietatem in principio.

¶ Cōuenit tn̄ vt modos cōpōnū eāꝝ vnius cum alijs reducamꝰ ī mētē ī hoc loco: ⁊ oībꝰ locis aſpiciēdo ſi ꝑ l̄re q ſūt dn̄i locoꝝ: q̄. ſ. loca petimꝰ nō fuerit de vna nā ſꝫ diuerſis: aut ꝯtrariū operantes: qs pl̄ra ex pl̄ris q hn̄t maiꝰ dn̄ium ⁊ inueniemus eū pl̄ium dignitatū: ita ꝙ hēat ip̄e maiꝰ ius ī operando id qđ accidet: q ſeq̄t ad ꝑquirēdū ſemper nām harū reꝝ. Et ſi eq̄les fuerit dignitates ī pōdere: aſpiciemꝰ ſi cū eis fuerit planete alij: ⁊ ꝑueniemus ad ſciēdū rem q̄ ꝯiūgit̄ ꝑ ꝯmixtionē haꝝ diuerſarū naturaꝝ leuiter. Et ſi fuerit ſeparare: dabimꝰ vnicuiqꝫ coꝝ accn̄a ſibi cōuenientia ſm tpa ꝑticularia. Et primitꝰ dabimꝰ đ his accidētibꝰ ea q̄ ꝑtinēt ad plānetas matutinales. ⁊ poſt modū ea q̄ ꝑtinēt ad veſpertinales. Et cōuenit oībus modis vt ſit cōcors cū ipſis a principio: qꝛ ſi ſic nō fuerit nihil opari poterit illo mō poſtq̄ non habuit ꝑticipationē cuꝫ pricipio primo.

¶ Hec ē via ⁊ radix gn̄alis ꝑ quaꝫ ſciri pōt cōplexio cōpoſita de v̄tutibꝰ planetaꝝ ⁊ q opat̄ p̄mo ⁊ q ſecūdo: ⁊ q tertio: ⁊ qn̄qꝫ erit opus cuiuſlibet eoꝝ. Et manifeſtū eſt ꝙ hec ē regula gn̄alis cōprehēdens res oēs neceſſarias ī hac arte. verbi grā. ſi planete dn̄antes ī diſpōne alicuꝰ rei nō fuerit vniꝰ manerici ſꝫ diuerſaꝝ: aut cōtrarij fuerint tūc đbemꝰ aſpicere qs eoꝝ eſt pl̄iū dignitatū: ſꝫ ꝑdictos qnqꝫ modos q ſūt: triplicitas: domꝰ: exaltatio: terminus: apparitio. ⁊ aſpectus ſolis. ⁊ accipiemꝰ ab eo ſignificationē. Et ſi dignitates fuerit eq̄les in pondere: nō pōt eſſe qn planete illi q dn̄ant̄ ſint vniꝰ cōplōnis ⁊ nāe ⁊ leuiter ſciemꝰ id qđ cōgruit eis. Et ſi fuerit ꝯplōnū ſeparaꝝ: dabimꝰ vnicuiqꝫ eoꝝ id qđ ſibi ꝯuenit. ſm tp̄s ꝑtinēs ad illđ opus. Conuenit ſilr̄ vt ꝓponamꝰ planetā matutinalē veſpertinali. Et conuenit oībꝰ modis ꝙ opus vniꝰ ⁊ alteriꝰ ſit cōcors cū ſignificatōe radicis. v̄bi grā. ſi aſcēdens ſignificauerit mortē dn̄i ſui cito: ⁊ alter planeta ſignificauerit cōiugiū vl̄ hr̄e filiū ī tp̄e lōgiori q̄ illud: ſignificatio illa deſtructa erit ſi fuerit ꝑticipatio inter illā p̄mā. Et cōuenit tibi multotiens ſtudere ī hoc loco donec intelligas verba ptholomei ⁊ noſtra.

¶ Prima v̄o diſpō nō ē occaſio futuri tp̄is: ſed qualitas ſtelle q̄ reſpectu ſolis ⁊ āguli mūdi domina diſpōnis fuerit tp̄e natiuitatis.

¶ Tamē qn̄. i. quo tp̄e erit accn̄s: illđ nō venit ꝑ primā diſpōnē ⁊ ī ꝯparatōe ſolis ⁊ āguloꝝ mūdi.

¶ Uult dicere ꝙ ſciemꝰ tempꝰ rei future qn̄ accidet non ab ip̄omet ſignificatore rē ſignificāte. verūetiā a cōparatione eiꝰ ad ſolē: ⁊ ab eius cōꝑatōe ad angulos mūdi. ⁊ ab h̄ ſciemꝰ qn̄ accidet res illa futura. ⁊ iaꝫ demonſtrauimus h̄ in gloſa capi. p̄cedētis: ⁊ ab inde poteris hū ītelligere.

¶ In fratribus ⁊ ſororibus. Capi. V.

Dixit haly.

Iam predixim ꝰ ꝙ ꝯuenit vt fratrū ratio ſequat̄ illā parentum: ⁊ demonſtrauimus quomodo.

Ex predictis igit̄ locū parentū ꝓbauimꝰ: locū vero fratrū ſiqs inueſtigatōe generali ꝑſcrutet̄: ⁊ ſua ꝑſcrutatōe q̄titatē poſſem non ꝑ̄tereat q̄ ad ingrendā notitiā numeri fratrū veraciter eē pōt: rē fratrū q eiuſdē matris ſr̄ naturali modo ſcire poterit ex ſigno medij celi: aut locum matris: locum quidē dicimus in quo venus in die ⁊ luna fuerit in nocte.

¶ Iā demōſtrauimus locū parentū ꝑ p̄cedentia verba: ⁊ ſi homo q̄ſiuerit locū fratrū in hoc loco gn̄aliter: ⁊ voluerit q̄rere niſi q̄tū homo ſcire pōt ī nūero fratrū vniꝰ ad vnū. pōt ſcire fratꝝ negociū qui ſūt vniꝰ matris naturaliter ꝑ ſignuꝫ

medij celi ⁊ a loco mãtris: ⁊ hic ē vel erit ven⁹ de die: ⁊ luna de nocte.

¶ In capitulo precedēti mōſtrauimus id qđ dixit ptholo. ī negocio parētū. et ſic vnicuiqȝ eorū poſſumus facere aſcē dēs p̱ aſcendens filij. Et nos mō volumus ī hoc capitulo oñdere qd dixit ptho. ī facto fratrū: et dicimus ſic ꝙ id qđ dixit ptholemeus: ꝑgrere vel petere gñalr̄: vult dicere ꝙ res quã nobis oſtēdet ī negocio frūȝ ſunt ſilr̄ regule ⁊ radi ces gñales ſicut fecit ī oīb⁹ alijs capitulis. Et qđ dixit: ⁊ no luerit hō petere niſi tātū q̃tū hō ſcire pōt: vl̄t dicere ꝙ q̃ tū nobis demonſtrat hoc ſolū ē qđ hō ſcire pōt de negocio fratrū. per hanc artē tñ id qđ alij dicūt hoc excepto eſt īpoſ ſibile: nec expedit vt ibi mētē apponas. Et oſtēdit nobis ꝙ quādo volumus iudicare q̊t ſint fratres vni⁹ matris p̱ ſi gnū medij celi ⁊ per locū q ē aſcēdēs matris iudicem⁹. et ſi milr̄ quando iudicabim⁹ fratres qui erūt vni⁹ patris qđ iu dicemus eos per ſignū medij celi ⁊ per id qđ erit aſcendēs patris: Et ꝙ dixit naturaliter: vult dicere ꝙ iſtud qđ dixi mus ī hoc loco cōcordat cū ſcia naturaꝝ: qm̄ ſignū medij celi ꝑticipationē hȝ cū aſcēdēte ſicut hȝ fr̄ cuȝ fratrib⁹ ſuis Et loca parētū ꝑticipationē habēt cū aſcēdēte filioꝝ ſuoꝝ Et p̱ hanc rōnē cōuenit vt ſignū medij celi habeat participa tionē cū ſignificatoribus fratrū ⁊ ꝙ loca patrum participa tionē habeant naturalē cū fratribus qui ſūt illius patris.

¶ At qꝛ ſignū hoc ⁊ ſignū qđ ad ipſum aſcendit locus matris ſunt: quo res filioꝝ eius deprehē duntur: eum locum fratrum eſſe oȝ.

¶ Et quoniā ſignū iſtud et ſignū qđ eleuat̄ ad lo cū eius ſunt ambo locus matris: p̱ quē ſcire pt̄ hō negocium filiorum ſuoꝝ: cōuenit ꝙ hic ſit locus fratrum.

¶ Id qđ dixit iſtud ſignū. vult dicere ſignū medij celi ⁊ qđ dixit ſignū qđ eleuat̄ ad locū: vult dicere. z. ſignoꝝ quoniā ſignorū iſtorū vnū hȝ participationē cū altero per meliorē virtutē q̃ȝ alie virtutes cum alijs ꝑticipationē habētes: Et id qđ dixit: locus matris per quē ſcire pōt hō negociū filioꝝ ſuoꝝ: vult dicere ꝙ h̄ duo ſigna que ſūt decima ⁊ vndecia ſūt loca per que ſcire pōt hō negociū filioꝝ q ſūt vnius ma tris ſolūmō: qꝛ nō ſūt loca ad ipſāmet matrē ꝑtinētia: imo ſūt ea q̊ dixit ptho. de die locus veneris ⁊ de nocte locus lu ne: et ſꝫm hoc de ſuis verbis ītelligere poſſumus ꝙ quartū ſignū ⁊ q̄ntū ſūt loca per que ſcire poſſumus negociū filioꝝ qui ſūt vnius patris. et h̄ ē ſꝫm ꝙ credimus. et pōt intelligi per eius verba ꝙ quādo cōiūgemus decimā et vndecimā cum loco matrū: qui eſt venus de die: et luna de nocte pote rim⁹ ſcire negociū fratrū eiuſdē matris. et qm̄ ꝯiūgem⁹ 4ᵐ ⁊ 5ᵐ cū loco patrum: qui ē ſol de die: et ſaturnus de nocte: po terimus ſcire negociū fratrum qui ſunt eiuſdē patris: Sȝ de illis qui ſunt matris: quoniam locutus nō fuit de alijs q ſunt patris: qꝛ reputat ꝙ tantū quantū hoc poteſt homo ſci re per hāc artem et non plus. Et cū dicit cōuenit ꝙ hic ſit lo cus fratruȝ: vult dicere ꝙ decima domus et illa que eſt añ eam que eſt vndecima: et venus de die: et luna de nocte: ſunt tria loca: Et quando inſpiciemus regulā generalē in ueniemus ꝙ quilibet horum triū locorū eſt tres: ſicut mul tis vicibus demonſtrauimus qꝛ cum quolibȝ horū ponere habemus planetā diſponentē euȝ. et locum ipſius planete. et cum hoc erit locus per quem aſpicere nos oportet ī fra trum negocio nouem loca: decima domus: et eius diſpoſi tor: et locus ꝓpri⁹ re: et ei⁹ diſpoſitor et locus diſpoſitoris.

¶ Huic ergo loco ſi planete fortune in figura aſ ſocient̄ fratrū multitudinē inde iudicabimus h⁹ aūt exiſtimationē rei ex numero iſtorum planetarum aſſumemus. Conſiderabimus etiā ſi fu erint in ſignis vnius imagis vel duoꝝ corpoꝝ

¶ Et ſi planete fortune cū hoc loco participatio nē habuerīt in figura: iudicabim⁹ ꝙ multos fra tres hēbit. ⁊ ſciemus quot erūt p̱ quātitatē hoꝝ planetaꝝ: ⁊ ſciemus ſi fuerint in ſigno vnius fi gure: vel in ſignis duoꝝ corporum.

¶ Poterim⁹ ſcire nūerū fratrū per nūerū planetaꝝ fortu natoꝝ. Nā ſi fuerit ī ſigno vni⁹ figure: nō duplicabit̄ virt⁹ eoꝝ: ꝓpter qđ tribuit fratrē vnū: ⁊ pl̄te qui fuerīt in ſignis duoꝝ corpoꝝ: qm̄ duplicat̄ virt⁹ eoꝝ: dabūt duos fratres. Et cōuenit vt cōiungamus regulā iſtā: regule ī q̄ diximus ꝙ pl̄ta opans ē ille q hȝ pl̄es dignitates: ⁊ to⁹ aliđ qđ dixim⁹

¶ Qꝫ ſi pl̄te infortune ſup̱ hūc locum eleuati fu erint: vel eū ex oppōne aſpexerint: paucitatē fra truȝ idicabūt: maxie aūt ſi ſol cū eis extiterit.

¶ Et ſi ſup̱ locū illū eleuabūt̄ planete infortune: aut fuerit ī eius oppōne ſup̱ diametrū: defectuȝ fratrū ſignificabūt: maxie ſi ītrauerit ſol cū eis.

¶ Locus quē dixit ē q̄libȝ nouē locoꝝ p̄dictoꝝ: ⁊ ſi planeta īfortuna ꝑticipatōeȝ hūerit cū aliquo eoꝝ: fratres nullos ſignificat. ⁊ cōuenit vt mentē apponas q̄uo nobis ptho. taȝ mirabilr̄ demōſtrauit: qꝛ ſemꝑ nobis demr̄at qđlibet ꝯtra riorū in ſuo capite: vt extraham⁹ inde illos q ſūt mediocres per ipſas regulas gñales q̃s nobis dedit: qꝛ primit⁹ nob di xit de planetis fortunatis: q̄uo fratres ſignificāt: ⁊ infortu ne fratrū defectū: ita ꝙ ſi inueniem⁹ fortunā ⁊ infortunaȝ cū ipſis locis participationē hñtes: aſpiciem⁹ quis eoꝝ ſit maioris fortitudinis: ⁊ iudicabim⁹ ſꝫm hanc: ⁊ dicemus ꝙ alter planeta eius ꝯtrarius addet vel minuet.

¶ Si vero fuerit ī angulis ⁊ ꝓprie in aſcēdēte: fueritqȝ planeta ī iſtoꝝ aliquo locoꝝ exiſtens ſa turnus: ī virginibus ⁊ maiorib⁹ fratrib⁹ hoc cē ſignificabit. Si autē mars fuerit: alioꝝ fratrum numerum p̱ mortē abbreuiabit.

¶ Et ſi fuerit in angulis maxie ī aſcēdēte: ⁊ pla neta q fuerit in vno horum locorū fuerit ſatur nus: erit ſignificatio in fratribus maioribus: Et ſi fuerit mars minuet̄ nūer⁹ aliorū fratꝝ p̱ mortē.

¶ Uult dicere ꝙ planete īfortune q ſūt ſaturn⁹ ⁊ mars. ſilr̄ mercuri⁹ ſi fuerit de natura horū duoꝝ. ⁊ ſol ēt: ſi aliquis eoꝝ locū fratrū dānauerit eo exñte ī aliquo anguloꝝ erit fortius nocumentū ei⁹. qꝛ manet in loco maiorē vim hñte. ſilr̄ qm̄ aſpiciet de 4ᵃ vl̄ oppōne. io. domum. Et ſi fuerit ſa turn⁹ ī aliquo āgulorū nocebit fratrib⁹ maiorib⁹. ⁊ ſi mars minorib⁹. Et cōuenit vt addat huic loco regulā quā p̄mo dixit. ſ. ꝙ planete matutinales ſignificant fratres maiores. veſꝑtinales minores. pones ſilr̄ mercuriū ſi cōmixtionem habebit cū fortunis vel infortunis. Dices ſilr̄ de fortunis ſi fuerint in angulis: ꝙ bonū vim maiorē hēbit: ⁊ iuppiter ſignificat fratres maiores. ven⁹ ⁊ lūa minores ſignificant.

¶ Qualitas q̄dē pl̄tarū q ſūt datores fratrum ſi fuerit in pōne cōueniens: fratres potētes ⁊ exal tatos exiſtimemus oportet. Si aūt in cōtrariuȝ fuerit imbecilles erunt ⁊ impotentes.

¶ Planetarū tñ dantiū fratres ſꝫm ſtatū eorum in ſitu mūdi ſuo. ſi fuerit bonus ſtatus intellige

mus ꝙ fratres erunt nobiles ⁊ magne laudis. ſi contrarius viles ⁊ modici valoris.

¶ Planete q̄ dāt fratres ſūt fortune: ⁊ bonus ſtatus in ſuo ſitu in natiuitate eſt: vt ſint ipſi planete in angulis vel ī ſuccedentibus. ⁊ hoc totum iam narratum eſt in. 3. capi. ⁊ hic voluit nobis oſtendere ptho. ꝙ fratrum nobilitas ⁊ valor erunt ſm ſtatū planete dantis fratres in ſuo ſitu ī natiuitate.

¶ At ſi planete īfortūe ſup datores eleuenī: vel ſi eos ſequātur: breuis vite iterum erunt.

¶ Et ſi planete infortune ſup dantes fratres eleuabūt: aut ſequenī eos: erunt modice vite.

¶ Jam noviſti ꝙ planete qui eleuantur: ſunt illi qui vadūt per motum firmamenti ad alicuam locū. Et poteſt intelligi ꝙ planete qui eleuantur: ſunt illi qui per fortitudinem alios vincuot. Noviſti etiaʒ ꝙ planete qui ſequūtur alios ſunt illi qui vadunt vt iongant ſe cum aliis. Et manifeſtuʒ eſt ꝙ fortune vel infortune quādo participationem habuerint cum locis fratrum ſi infortune fuerint ſup alios eleuate: fratres modice vite erunt: quia non viuent niſi ſm fortitudineʒ fortunarum.

¶ Maſculoꝝ datores ſunt planete maſculini in ſuis q̄litatib⁹ mūdi: largitores autē feminaruʒ: ſunt feminini in ſuis qualitatibus mundi.

¶ Et planete maſculos tribuentes ſunt maſculini in ſuo ſitu ī mundo: ⁊ dantes feminas ſunt feminini in ſuo ſitu mundi.

¶ Vult dicere ꝙ planete maſculini in ſe: ⁊ illi qui ſūt maſculini in ſitu mundi: fratres tribuūt maſculinos. Silr̄ pl̄te feminini ⁊ q̄ ſūt feminini ī ſitu mūdi: ſorores tribuūt. ⁊ tu potes intelligere totum hoc dictum per primam partem. et ſi aliqoeʒ planetā qoi fuerit maſculinus in ſe ⁊ fiet femininus ſm eius ſitum in mundo: indicabis ſm virtutem illius q̄ hūerit maius poſſe ⁊ fuerit plīum dignitatum.

¶ Orientales item primos largiunī fratres: occidētales poſtremos. Rurſus cum ī figura largitores aſſocienī ſigno rē fratrū ſignificāti ſocietatē cōuenientē fratruʒ ꝯcordiā ſignificabunt: ⁊ ſi cum parte iterum fortune conuenerint fratruʒ ſocietatem in ſuis rebus indicabunt. ſi vero fuerint in ſignis nullam adinuicem ſocietatē habētibus: vel ſi qualitateʒ predicte qualitati contrariam habuerint: voluntatem fratrum ad diſcordiam ⁊ inuidiam ſignificabunt: ⁊ eos deceptores eſſe demonſtrabunt.

¶ Orientales ſimiliter dant primos fratres: ⁊ occidētales vltimos. Similiter ſi planete dantes fratres habuerint participationem conuenientem cum ſigno diſponēte ſtatū fratrū: ſignificat ꝙ fratres ſe diligent. ⁊ ſi fuerint in ſigno a quo non ſint inter eos aſpect⁹: vel ꝙ ſit ꝯtrariū eius qd̄ dixim⁹ inimicitiam ⁊ inuidiam: ac deceptionem quam habebunt ſcilicet vnus cum altero: ſignificat.

¶ Ptho. nobis ī hoc dicto demōſtrat qualiter ſciem⁹ qualis erit vel quomō amor fratrū. ſ. vnus cū altero. et dicit ꝙ planete fortune qui dant fratres ſi habuerit pticipationē cōcordātie cū decia domo vel cū loco matris ſignificabūt amorē et amicitiā. ſilr̄ ſi ꝯcōdātiā habuerit cū pte fortune ſignificabūt amicitiā et pticipationē ī ſuba ⁊ ī vita ⁊ hiſ ſimilibus ⁊ illi qui cū illis locis pticipationem non habuerint ſignificabunt inimicitiam ⁊ maliuolentiaʒ ⁊ deceptionem inter fratres.

¶ Siquis aūt vnāquāqʒ rē fratrū pluſq̄ʒ ſupra dictū ſit inueſtigando perſcrutari voluerit ſatis hoc agere poterit: ſi loco aſcēdētis largitores planetas conſtituerit: et tunc omnes eoruʒ res quēadmodū in natiuitatib⁹ facim⁹ obſeruem⁹.

¶ Et ſi quis voluerit pq̄rere de negocio fratꝝ vltra hoc: pōt imaginari ſcd̄m hoc ponēdo planetā dātēʒ fratres ꝑ aſcēs ⁊ aſpiciet ī omnibus aliis reb⁹ ſicut fit in natiuitate.

¶ Poſtquā nobis demōſtrauit qūo ſciemus nūc ꝑ fratruʒ ⁊ totum eius negociū generaliter: vult nobis oſtendere ꝑ hoc dictum ſtatus eius particulares et dicit ꝙ qui hoc ſcire voluerit ponat planetā dantē fratres ꝑ aſcēdēte et ꝑ illud faciat oēs alias p̄dictas domos et iā nobis demonſtrauit ī capitulo parentū qūo facere ī hoc hēmus. Et qn̄ iſtud ſciuerit indicabit omnes ſtatus fratrū quos ſibi dedit ille pſta et p̄dices futura ſibi tā pticularia q̄ʒ vl̄ia.

¶ Tractatus octau⁹ gloſe haly heberodā et eſt tertius tractatus ſue glo. 3ᵉ ptis quadripartiti ptholemei.

¶ In maſculinis ⁊ femininis. Capi. VI.

Dixit haly ī tractatu gloſe que hanc precedit docuim⁹ quantum ſcire conuenit de ſtatibus qui eſſe poſſont ante natiuitatē volumus tñ oſtendere in hoc tractatu ſtatus omnes quos ſcire volumos qoi accidunt hora natiuitatis de rebus nato accidentibus in ſeipſo et ponem⁹ cum hoc iudicium temporis vite et ſemper preponemus verba ptholemei et gloſabimus ea ſicut hoc vſqʒ.

Poſtquā naturali calle fratrum enarrationeʒ explanauim⁹ quod in ipſo nato continget ſubiungam⁹ oportet: ⁊ maſculorum feminarumqʒ conſiderationem primit⁹ indicem⁹.

¶ Et poſtq̄ʒ demonſtrauim⁹ rōnē fratrū ſʒ opinionem naturalem concordatam conuenit nobis poſtmodum loqui de hoc in ratione rerum accidentiū ipſimet nato ⁊ primo loquemur de maſculis ⁊ feminabus.

¶ Ptholemeus in hoc capitulo tertie partis monſtrauit ꝙ rō fratrū ſequitur rōneʒ pentū et qd̄ rō ptinēs ad natū fratrū ſequitur rationē ⁊ ꝓpea ordinauimus capitula hui⁹ 3ᵉ partis ſicut añ locutus fuit ī primo ca. ipius ptis: et p̄mit⁹ ſcipit in rebus pertinentibus ad natiuitatem in maſculis et feminabus.

¶ Cuius obſeruatio non vnius modi eſt nec ab vna re ſed ab vtroqʒ luminari ⁊ ab aſcendēte nec non a planetis ī hoc auctoritatem habentibus accipitur.

¶ Aſpicere in hac ratione non eſt vnius manerici nec accipi p̄t ab vna re ſola imo a luminaribus ambobus ⁊ aſcendenti ⁊ a planetis in his locis habentib⁹ dignitatem.

¶ Vult dicere ꝙ ſi natus erit maſculus vel femina debemus accipere a duobus luminaribus ſm ſtatum eorum ī

mūdo: ⁊ ſm natiuitatem ⁊ ab aſcēdente ⁊ a planetis pſes hñtibus dignitates.i locis luminariū ⁊ in aſcēdente.

¶ Hoc autē ex q̄litate qua hora caſui ſpermatis fuerit ꝑprie deꝑhendem⁹. In vniuerſali vo niō ꝑ q̄litates hoꝝ natiuitatis appentes hoc idicabit.

¶ Qm̄ maſculus ⁊ femina generant̄ in matrice conuenit vt iudiciū hui⁹ rei proprie ſit principij: qḋ eſt hora caſus ſpermatis: ⁊ id qḋ de hoc ſci re poſſum⁹: q2 pricipiū qḋ eſt exit⁹ creature ē generale propter participationem quaꝫ habꝫ pricipiū iſtud cum primo.

¶ Nobis quoqꝫ generaliter obſeruare cōuenit: ſi hec tria loca prefata: ⁊ planete eis omnib⁹ vl' plurib⁹ dn̄antes maſculini fuerint q2 natus erit maſculus: ⁊ ſi feminini fuerint erit femia: ⁊ ſm hoc ſupra natum iudicabim⁹.

¶ Et conuenit nos aſpicere ſi tria loca predicta ⁊ planete ipſa diſponentia ſunt omnes maſculini vel feminini: vel maior pars eorum ⁊ ſcḋm hoc erit iudicium.

¶ Tria loca que dixit ſunt locus ſolis ⁊ lune ⁊ aſcēdēs. ⁊ ſi hec.3.loca fuerint maſculina ⁊ planete ipſa diſponentia ſimiliter maſculini in ſe: vl' ꝑpter eorum ſitum in mundo vl' hora natiuitatis: aut inuenerimus maiorem portēꝫ iſtorum vl' illos qui maius poſſe habent qui ſunt maſculini: iudicabimus q2 natus erit maſculus. ſimiliter faciemus ſi eos inuenerimus femininos vl' maiorem partem eorum. aut eos qui maius poſſe habent: iudicabimus q2 nat⁹ erit femina. Et iam tu ſcis q2 planete diſpoſitatres ſunt illi qui plures dignitates habent in his tribus locis ſꝫ illos quoqꝫ modos quos narrauimus in animodar.

¶ Oportet etiā vt loca ⁊ planetas maſculinos ac femininos cōſiderem⁹: quemadmodum i h⁹ libri principio mōſtrauim⁹. demōſtrauim⁹ inq̄ꝫ ex naturis ſignoꝝ in q̄b⁹ fuerit: ⁊ ex naturis ipſorum planetaruꝫ: necnō ex eoꝝ qualitatib⁹ reſpectu mundi: cum orientales nanqꝫ fuerint maſculinizant: femininizant vero: cuꝫ occidentales extiterint. Itē ex eoꝝ q̄litatibus reſpectu ſolis: maſculinizant nanqꝫ cum matutinales fuerint: veſpertinales exiſtentes feminizant. Ex his igitur omnib⁹ qḋ gen⁹ in nati cōſtitutione ſm maiorē partē incurrit coniciamus oportet.

¶ Et conenit nobis diuidere vel diſtinguere inter maſculos ⁊ feminas a locis ⁊ a planetis eo modo quō diximus primi t⁹ in principio huius libri: ⁊ hoc eſt a natura ſignorum in quib⁹ ſunt ⁊ a natura ipſoꝝ planetarū: ⁊ a ſtatu eorū in cōparatione mūdi: qm̄ quando fuerint orientales ſunt maſculini: ⁊ quando occidentales feminini. Similiter a ſtatu eorum in comparatiōe ſolis: q2 maſculini ſūt quando ſūt matutinales: ⁊ feminini qn̄ veſpertinales. Et conuenit vt extimemus hoc de toto: ⁊ ſciam⁹ que natura vincet in natiuitate in maiori parte.

¶ Si tu itellexiſti a principio huius libri vſqꝫ ad hūc locū bene debes itelligere oīa verba iſta tū ſi nō intellexiſti ldiges gloſa nec cognoſco aliquē itellect⁹ tā groſſi cui neceſſe ſit iterari hec vba mſtis vicib⁹ nihilhomin⁹ ea volo tibi expōnere vna vice. dico q2 ꝑ ho dixit debem⁹ diſtiguere ⁊ ſcire ſi tria loca que noiamus in hoc capitulo. et eoꝝ diſpoſitores ſint maſculi ⁊ femini ꝑ id qḋ diximus i pria pte in q̄ docuimus que ſūt ſigna maſculina ⁊ q̄ feminina: docum⁹ etiā qualiter vnuſqſqꝫ planetarū ſit maſculinus et etiam vnūqḋqꝫ ſignorū i cōpatiōe mūdi: et dixim⁹ q2 ſūt maſculia qn̄ fuerit i locis maſculis. ⁊ feminia qn̄ fuerit i locl feminis. Sitr ſiunt maſculi qn̄ ſūt oriētales ⁊: femi qn̄ occn̄tales. ſiūt ē maſculini qn̄ fuerit matutiales: femi qn̄ veſptinales. Et poſt quā hoc totum demonſtrauimus tibi bene potes meditari que harū naturarū vincit. et ſm hoc iudicabis. Et ſi ambe nature fuerint equales iudicabis q2 natus ille erit de duabus naturis commixtis.

¶ In natiuitate geminorum. Ca. VII

Dixit haly. Cōuenit nobis ſitr itēdere i hac rōne id q2 intēdit p̄cedens capl'm ita q2 huius rei iudiciū proprium eſt primi principij et generaliter ipſum ſcire poſſumus per duo principia propter participationē que eſt inter duo principia.

Simili quippe modo nobis in geminis et eis pluribus eſſe eorundem predictorum locorum. idest luminarium ⁊ aſcendens obſeruare conuenit.

¶ Conuenit etiam vt mentem apponamus in geminorū natiuitate ad ipa tria loca q̄ diximus que ſunt duo lūinaria: ⁊ aſcēn̄s.

¶ Qr aliquemulieres geminos pariant: notum: et manifeſtum eſt. tamen q2 pariant pluſq̄ duo raro accidit fuit enī quedā mulier que pepetit.6. ſimiliter dixerūt mihi aliqui ſe vidiſſe mulierem peperiſſe.12. filios et omnes obierūt. Et ꝑholemeus accipit ſignificatiōeꝫ numeri filiorū quot mulier vna vice habet a loco ſolis ⁊ lune et ab aſcendēte ſicut ante fecit.

¶ Hoc āt ex collectiōibus euenire māifeſtū ē.

¶ Qr hec res accidit propter cōpōnes.

¶ Vult dicere q2 hora qua cadit ſperma ſi ſol et luna fuerint in ſignis duorum corporum vel duarū figurarum et aſcendens fuerit ſimiliter ſeꝑabitur ſperma et generabitur ex eo plus q̄ vnus: Et propterea cōuenit quod quando ſimile acciderit i natiuitate vt ſit ſimilis ſignificatō: q2 ſm p̄ncipiū habet concordiam cū primo.

¶ Si prefatorum locorum duo vel tria fuerint in ſignis duoꝝ corporum: maxime autem cuꝫ planetis illorum diſpoſitoribus idem iterum accidens contigerit: vt quidam ſcilicet eorum ſint in ſignis duum corporum fuerintqꝫ quidā eoꝝ bini: et bini vel plures i diſpōne.

¶ Et quando duo loca que narrauimus vel.3. fuerint duorū corpoꝝ maxime ſi accidit hoc idem planetis diſponentibus ipſa loca vel q2 ſint vni.ſ. planete i ſignis duoꝝ corporū ⁊ alijs duob⁹ i duob⁹ vel pl⁹ q̄ duob⁹.

¶ Qn̄ acciderit q2 locus ſolis et lūe ⁊ aſcēdens ſint loca duoꝝ corpoꝝ oꝫ natos eē plus q̄ duos ⁊ ſi duo horū triū locoꝝ fuerit duoꝝ corpoꝝ ⁊ acciderit vt diſpoſitorea ſint ſimile in ſignis duoꝝ corporū nati erūt ſimilt plus q̄ vnus Et ſi acciderit vt vnus ſit duorū corporum et diſpoſitores

alioꝝ i ſignis duoꝝ corpoꝝ: erunt nati ſīr pluſq̄ vnus. Et ſi acciđi ꝙ oīa tria loca ſint ſigna duoꝝ corpoꝝ: ⁊ eoꝝ gubernatores ſint duo planete. vel ꝙ ſint in ſignis duoꝝ corporū: nati erunt plures q̄ duo. ⁊ ſm hanc regulam iudicabis in omnibus compoſitionib⁹. qꝛ he ꝯpōnes multe ſunt ⁊ regula que eſt ibi neceſſaria eſt: vt ille q maius poſſe hꝫ: ibi ſit duo: ꝓpter hoc erunt nati gemini. ⁊ ſi fuerit maioris poſſe. 3. nati erunt. Et cōuenit cuilibꝫ natoꝝ ponas aſcendens per ſe a planetis q illō ſignificauerūt ſm ꝙ añ demōſtrauimus: qñ locuti fuimus de parentibus ⁊ fratribus: et ſcies hoc per aſcendens cuius eorum volueris.

¶ Et ſi loca dominātia ſigna duoꝝ corporū extiterit: ⁊ cū hoc cū plib⁹ in figura planetis. aſſocient: erunt nati plures duob⁹.

¶ Et ſi loca principalia fuerint ſigna duorū corporū: ⁊ cū multis locis participationē hūerint in figura nati erunt pluſq̄ duo.

¶ Loca pncipalia ſūt loc⁹ ſolis de die: ⁊ loc⁹ lūe de nocte: et aſcēdēs et alia q̄ oñdim⁹ i capi. alitbes tp̄s vite. Et loca pncipalia que dixit i hoc loco. ſūt locus ſol' ⁊ lune ⁊ aſcēdens: quia ſi hec ſigna fuerint duorum corpoꝝ: et acciderit ꝙ eorum quodlibet participationem habeat vel aſpectum cuꝫ plus q̄ vno planeta: nati erunt plus q̄ duo.

¶ Eoꝝ quoqꝫ nūero nonuūq̄ augmentat planeta qui hanc ꝓprietatem habuerit.

¶ Et addet i nūero ſuo plīa q hꝫ hāc ꝓprietatē.

¶ ¶ Uult dicere ꝙ planeta q diſponit loca pncipalia: ſi fuerit de natura opandi duas res diuerſas: ſicut ē mercurius qñ applicuerint ei plus q̄ duo planete: vl' fuerint in ſigno duoꝝ corpoꝝ dat hoc totū augmentū natoꝝ numero.

¶ Generis aūt nati notitiā auget plīarū gen⁹: q ſoli ⁊ lune aſcēdētiqꝫ ſigno aſſociant̄ i figura q̄ maſculinis ⁊ femininis ſm p̄miſſū modū in naſcendi fortitudine ſuperaddit.

¶ Et addit i ſcīēdo gen⁹ nati eoꝝ gen⁹ q ꝑticipationem habent cum ſole ⁊ aſcendente in figura que affirmat viꝫ generantē maſculos ⁊ femias modo quem diximus.

¶ Plīe q habēt ꝑticipationē cū ſole luna ⁊ aſcēdēte i figura confirmante viꝫ gñationis maſculoꝝ ⁊ feminarū: ſunt hi q diſponūt: ⁊ planete qb⁹ applicant qñ fuerint i figuris duorū corpoꝝ vl' fuerint de duobus in duob⁹. ⁊ manifeſtum eſt ꝙ maſculinū ſignificat maſculū: et femininū feminam ſicut demōſtrauim⁹ i alio tractatu: ⁊ i caplo fratrum.

¶ Hec vero qualitas ſi ſignū aſcendens ⁊ lūinaria non continuerit: ſed ei⁹ loco medij celi loc⁹ ſic inuentus fuerit: harꝫ matrū part⁹ ſm maiorē partem geminorū vel pluriū erit.

¶ Et ſi ſtat⁹ hmōi nō cōprehēdit ſignū aſcendēs cū duob⁹ lūinaribus. ſed inuenitur hic ſtat⁹ i vice ſigni medij celi: erunt illud quod generabūt matres iſte: in maiori parte gemini vel plures.

¶ Uult dicere ꝙ ſi tria loca q̄ narrauit nō fuerit oīa duoꝝ ſignoꝝ: ſed ꝙ duo loca tātūmō ſint duoꝝ corporū: conuenit nobis aſpicere ſignū medij celi. qꝛ ſi fuerit duoꝝ corporum mater generabit duos vl' plures ſꝫ plīas diſpoſitores cum quibus coniungentur. ⁊ raro accidit hoc ꝙ nā decie dom⁹ ſit nature alterius q̄ aſcendens.

¶ Qꝫ aūt ꝓpriū in triū maſculinorū ꝑturitione ē: vt queadmoduꝫ contingit in albetatraꝫ q ſūt reges: cōtingat vt ſaturnus. ſ. ⁊ iuppiter ac mars cum p̄fatis locis in duū corpoꝝ ſignis exiſtāt. ⁊ eſt propriū in parturitione triū feminaꝝ: vt id qđ in alchatis cōtingit: eueniat vt luna videlicꝫ ac ven⁹: ac mercuri⁹ feminin⁹ i p̄dictis locis ꝑſtiancant. In duoꝝ maſculinoꝝ ac vni⁹ femie parturitōe propriū eſt vt contingat ſicut contingit illis qui diaſaccora vocantur: vt ſaturnus. ſ. ⁊ iuppiter ac venus in illis ſint locis. Parturiunt etiā duas feminas ⁊ vnum maſculū cū id euenerit: ꝙ illis qui dimantarcoris appellātur: eueniſſe dicitur: vt luna. ſ. ⁊ venus ac mars: illis in locis exiſtant.

¶ Et res que pertinet vt naſcant̄ tres maſculini completi eſt: vt ſit res i manerie que eſt in maſculis anepatros: ⁊ iſti ſunt reges: qui ſūt ſaturnus: iuppiter: ⁊ mars cuꝫ locis que nominauimus in ſignis duorū corporū: ⁊ ꝑtinet vt naſcātur tres femine ꝙ ſit res in manerie que ē generationis iaricos vt ſit venus ⁊ luna cuꝫ mercurio ⁊ ipſe femininus in locis que narrauim⁹. ⁊ ꝑtinet ad generationē duorum maſculinorum ⁊ vnius femine vt ſit res hac manerie que eſt i generatōe illorū qui dicūtur diſcora vt ſit ſaturnus: iuppiter: ⁊ venus in his locis ⁊ generabūtur due femine ⁊ vnus maſculus qñ res generationis fuerit in manerie que dicitur duninatari foritas: vt ſit venus: ⁊ luna: ⁊ mars i his locis.

¶ Jam dixim⁹ ꝙ mlīte mlieres: gñant duos filios i vno vētre: ac euadent ac viuent. et quādoqꝫ ambo moriēt̄ vl' vn⁹ eoꝝ. et hoc ē oībus māifeſtū. Mulieres tñ plus q̄ duos generantes: pauce ſūt. ſilr pauci ſūt viuētes ex his q. 3. naſcūt̄ vl' quatuor fil. et ꝓpter hoc dixit ptho. ſtat⁹ harū mulierū et filiorū ſuoꝝ. et dixit ꝙ illa q̄ tres filias genuit et. 3. filios in vno vētre: ⁊ qlibꝫ eorū fuerit cōplet⁹ de figura ⁊ cōpoſitione ſua: ita ꝙ ſtatus natiuitatis ſue ſit. ſi fuerint maſculini: cōuenit vt ſint tria loca duorū corporū et maſculina. et ꝙ ſint domini horū triū locorū ſaturn⁹: iuppiter et mars. et ꝙ ipi ſimiliter ſit i ſignis maſculinis duoꝝ corpoꝝ. nā ſtatus talis qualis iſti dicitur in greco anepatros ⁊ ſi oīa tria fuerint feminina cōueñ vt ſint tria loca duoꝝ corpoꝝ et feminina: et ꝙ ſint dñi horū corporū venus lūa et mercurius ⁊ ipſe femius i ſignis duoꝝ corpoꝝ femiorū. et tal' ſtat⁹ qual' iſte dicit̄ in greco iancoset ſi fuerit duo maſculini et vna feminina conuenit: vt ſint tria loca duorū corporuꝫ et vn⁹ feminus. ⁊ duo maſculina: ⁊ ꝙ ſint dñi hoꝝ locorū ſaturnus: iuppiter ⁊ venus et ipa loca duoꝝ corpoꝝ. ⁊ venus femia: et ſaturnus et iuppiter maſculini. nā talis ſtat⁹ q̄lis iſte dicitur in greco diſcora. Et ſi fuerint due femine et venus maſculus conuenit vt ſint tria loca duoꝝ corporuꝫ. et eorum femina et vnus maſculinus et quod ſint eorum domini venus luna ⁊ mars exiſtendo in ſignis duorum corporum: et venus et lūa femie: et mars maſculus ⁊ tal' ſtatus qualis iſte dicitur in greco dumnata riforitas. Et poteſt intelligi verbum eius iſto alio modo. ꝙ ſi venus ⁊ luna ⁊ iuppiter fuerint diſpoſitores horum locorum opꝫ ꝙ ſic eēt. ſed coniunctio ſaturni cum venere ⁊ luna non fa

ceret rem talem qualis iſta:qꝛ frigiditas ꝛ hũiditas vicere haberet in hac cõplexione:et haberet ꝑpterea mori. Et ſ3 hoc intelligi poteſt de alijs rebus quas prediximus quando inueneris ꝙ vnus planeta ſit in loco alterius.

¶ Scd̃m hunc vero modũ frequẽter cõtingit vt natus nõ pficiatur: ꝛ vt in ipſius natiuitate q̃dam ĩpedimẽta corpori accidentia contingant. In ipſius ẽt qbuſdam mẽbris id ex quo nullus timoꝛ perueniet abſq3 perfecta occaſione cõtingit: aut erit in eis quoddam hoꝛum accidentiũ ſm partem rei que non apparet.

¶ Et accidit ꝑ maioꝛi parte in ſtatu tali qualis iſte: ꝙ nat⁹ nõ erit cõpletus: ꝛ naſcet̃ cũ alia peſtilẽtia de his q̃ accidũt in coꝛpoꝛe. ꝛ accidet in aliquo mẽbroꝛum ſuoꝝ ĩpedimẽtum peſtilẽtie nõ ꝑ rẽ apparẽtẽ: ſicut res q̃ venit ſine ſuſpectione vel habebit in ſuis membris aliquod hoꝛu3 accidentiu3 in modo eius qd̃ apparet.

¶ Uult dĩe ꝙ ſtat⁹ in quo mlĩer generat plures duob⁹: ſic̃ tres aut plures: conuenit vt illi qui naſcũtur in tali ſtatu: ſicut iſte: non euadent a moꝛte aut aliquib⁹ peſtilẽtijs. qm̃ in natiuitate triũ maſculoꝛũ infoꝛtune plures ſũt q̃3 foꝛtune. et in natiuitate trium feminarum vĩcit cõplõ multum frigida ꝛ dãnoſa ſuper cõplõnem temperata3: qꝛ venus luna et mercurius exiſtentes feminini faciunt complexionẽ mlĩum frigidam et dãnoſam. et in natiuitate duoꝛu3 maſculoꝛum et vnius femĩe: ſaturnus et mars habent participatõe3 cũ foꝛtunis. Et cũ hoc toto quod dixim⁹: conuenit ꝑ maioꝛi parte vt moꝛiantur: vel ꝙ accidat eis dãnatio mẽbroꝛum. et erit hoc ante natiuitatem vel hoꝛa natiuitatis vel ſtati poſt natitatẽ. Et qd̃ dixit in mõ tes q̃pp3. vult dicere de re que de h accidet eis poſt natitatẽ ꝑ vĩutẽ pl̃taꝝ.

¶ In mõſtruoſis ſignis. Ca. VIII. Dixit haly

Utilitas quã habem⁹ de hoc capitulo eſt in ſciendo ſi nat⁹ ẽ hõ vl̃ nõ: ꝛ ſi hõ: ſi ẽ facture ĩpfcẽ vl̃ ñ.

Illud qdẽ qd̃ nullatenus a noſtro recedit intellectu eſt monſtruoſaꝝ figuraru3 enarratio.

¶ Et non eſt extra rõnem loqui in his qui habẽt ꝑmutata3 facturam.

¶ Uult dicere ꝙ loqui in his q̃ hñt nãm ꝑmutata3 ſeq̃t rõnẽ q naſcũt̃. 3. 4. ꝛ hoꝛũ mlĩi naſcũt̃ d ꝑmutata factura.

¶ Dicem⁹ igitur primit⁹ ꝙ in his luminaria frequẽtius inueniunt̃ remõta vel ab aſcẽdẽte disiũcta: ꝛ ꝙ ab infoꝛtunijs anguli continent̃.

¶ Dicim⁹ primit⁹ ꝙ duo lũinaria ſũt iuẽta ꝑ maioꝛi parte ĩ natitate taliũ, cadẽtia ab angulis vel non: concoꝛdantiã cum aſcendente aliquam habentia: ꝛ pl̃te ĩfortunati in angulis potẽtes.

¶ Aſpice qd̃ diximus anteq̃3 natiuitates hoĩum ſunt cõcoꝛdes cũ duobus luminarib⁹: ꝛ tu ſcis ꝙ planete cadẽtes ſũt illi qui ſunt ĩ. 12ª ꝛ. 6ª. Illi tñ q ſunt in. 3. ꝛ. 9ª l3 ſint cadẽtes ab aſcendente nõ aſpiciũt. 10. ſed aſpiciunt aſcendens. ꝛ planete qui non aſpiciunt aſcẽdens ſunt exiſtentes in domib⁹ non aſpicientibus aſcendens. Uñ quãdo accidit ꝙ ſol ꝛ luna ſint cadentes ab aſcendẽte: ꝛ ꝙ non habeant cũ aſcẽdẽte aſpectum. ꝛ accidit ꝙ infoꝛtune potentes ſint ĩ anglĩs ſignificat ꝙ nat⁹ erit vilis miſer et ꝑmutate fcũre.

¶ Cum hoc igit̃ ſic inuentum fuerit: conuenit ſi hoc illud foꝛe cõtigerit ꝙ in miſeris ꝛ ĩfoꝛtunatis natitatib⁹ mlĩtoties euenire dicitur.

¶ Qñ rẽ inuenerimus iſto mõ poſtq̃3 multoties accidit ĩ natitate viliũ ꝛ ĩfoꝛtunatoꝛũ conuenit.

¶ Id qd̃ dixit iſto modo. vult dicere ꝙ quãdo lũinaria fuerint ab aſcendente cadentia vel ꝙ ĩpm nõ aſpiciãt: ꝛ ꝙ ĩfoꝛtune ĩ angulis ſint potẽtes. Et talis ſtat⁹ multũ accidit vel in natiuitate viliũ ꝛ miſeroꝛũ ĩ qbus vincit paupꝰtas ꝛ exulatio de vna terra ad aliam. vel in natiuitate eoꝛum q ſũt facture ꝑmutate vel in ambabus natiuitatibus.

¶ Et ſi natiuitates ille monſtruoſarum figurarum non fuerint.

¶ Licet he natiuitates non ſint eoꝛũ q nõ ſunt facturarum permutatarum.

¶ Uult dicere ꝙ quãdo talem ſtatum a conſtellatione ĩuenerimus in aliqua natiuitatũ: ꝛ nõ fuerint facture ꝑmutate: conuenit vt aſpiciamus in alia re quam dicet: vt aſpiciamus in coniunctione vel ꝑuentione q̃ fuit ante natiuitatẽ. ꝛ ꝙ ſciam⁹ planetas diſpoſitoꝛes huius loci ꝛ cõiunctionis vl̃ ꝑuẽtõis et diſpoſitoꝛes duoꝝ lũinariũ hoꝛa natitatis.

¶ Ut preteritam coniunctionem vel preuentionem obſeruemus q̃tẽ⁹ cõiũctiõnis vel preuentionis: necnõ loci luminariũ natiuitatis hoꝛa diſpoſitoꝛes planetas depꝛehendamus. Qñ ſi loca coꝝ in natiuitatib⁹: ꝛ locus lune vel aſcendẽtis iteru3 omnia. ſ. vel planeta loco coniunctionis vel preuentionis non alligentur: erit natus foꝛme monſtruoſe.

¶ Si loca coꝛũ in natiuitate ꝛ locus lũe vl̃ aſcẽdẽtis locus ſimiliter: ſiue omnes vel maioꝛ ꝑs eoꝛum non aſpexerint locum coniunctionis vl̃ oppõnis: natus erit facture permutate.

¶ Iã ꝑcepit ſe aſpicẽ cũ ſtatu quẽ tibi narraui ꝑmlĩ⁹ ĩ alijs 4. rebus et ẽas adiũges cũ eo qd̃ ꝑdiximus et ꝑma harũ rerũ. 4. ẽ diſpoſitoꝛ cõiũctiõis vel preuẽtõis q̃ fuit añ natiuitatẽ ꝛ 2ª diſpoſitoꝛ locoꝛũ lũinariũ duoꝝ hoꝛa natiuitatis ſiue ſit locus ĩ natiuitate: vnus vel plus vno. tertia eſt loc⁹ lũe. ꝛ. 4 loc⁹ aſcẽdẽtis: Et ſi h oĩa vel maioꝛ ꝑs eoꝛũ ñ aſpexerit locũ cõiũctõis vel ꝑuẽtiõis añtis natiuitatẽ et cũ hoc acciderit ꝙ ĩfoꝛtũe potẽtes ſint ĩ angulis ꝛ ãbo lũinaria ab aſcẽdẽte cadẽtia vl̃ ĩp3 ñ aſpiciẽtia nat⁹ erit ꝑ certo facture ꝑmutate ita ꝙ ei⁹ figura ñ erit ĩ figura hoĩs tñ ſi aliqua haꝝ reꝝ vel maioꝛ ꝑs fuerit hoc mõ vel ꝙ ſint maioꝛis foꝛtitudĩs nat⁹ erit hõ. ſed erit ꝑmutate vel ſtimate figure.

¶ Hec ãt ſi ſic fuerit ꝛ cũ hoc ĩ q̃drupedib⁹ vel feralib⁹ ſignis lũinaria reꝑirem⁹ fueritq3 ĩfoꝛtũe in angulis exñtes: nõ erit nat⁹ ex hoĩb⁹.

¶ Et ſi he res ſic fuerint ꝛ inuenerim⁹ lũinaria ĩ ſignis q̃drupedũ aut beſtiaꝝ feraꝝ ꝛ pl̃te q fuerit. ĩ ãgulis ĩfoꝛtũe fuerit natus nõ erit hõ.

¶ Qñ figure pl̃taꝝ ĩ natitate ſignificauerit ꝑ certo ꝙ nat⁹ erit ꝑmutate fcũre: et acciderit cũ h ꝙ ſol et lũa ſũt ĩ ſigñ beſtiaꝝ feraꝝ et ĩfoꝛtũe ĩ ãglĩs fuerit nat⁹ ẽ aliq̃ fera be*

¶ Si qua vero foꝛtunaꝝ cũ lũinarib⁹ teſtimoniũ ñ habuerit: ſed eis ĩfoꝛtũe teſtificate fuerit: natus nõ erit domeſtic⁹ eritq3 natura ipſius ex feraꝝ impedientium naturis.

¶ Et ſi nulla foꝛtuna teſtificata fuerit: ſed teſtificentur infoꝛtune natus erit non domeſtic⁹ de natura ſilueſtris nocentis.

¶ Quando ſciuerimus p'id qd̄ p̄diximus q̄ natus ē aial domeſticū ſi iuenerim⁹ īfortunas duob⁹ lūinarib⁹ teſtificantes natus erit aial non domeſticū de natura ſilueſtris potētie: ꝛ hoc totū oñdit q̄ aliqua beſtia ſilueſtris eſt que cū hominib⁹ h3 vitā: ꝛ eſt domeſtica ſicut canis ꝛ muſipula. Et eoꝝ aliq̄ne ſūt ſocietarē cū hoīb⁹ nō h̄ntes ſicut leo: ꝛ liuncia. Et aliq̄ue que nō ſūt fere h̄ūt ſocietatē cū hominib⁹ vt camelus ꝛ aſinus. Et aliq̄ue ſūt que nō ſūt domeſtice: nec h̄ūt vitā cum hoībus ſicut vacce ſilueſtres ꝛ ſerui. demonſtrat ēt dictū iſtud: q̄ ſi duo lūinaria fuerit i ſignis auium q̄ aial erit auis: ꝛ ſi fuerint in ſignis piſciū aial erit piſcis: ꝛ alia oīa ſm h̄. Et ſi tu itellexiſti qcq̄d dixim⁹ a p̄n° huius libri vſq; ad hūc locū nihil tibi pōr de h̄ caplo occultari.

¶ Et ſi iuppiter aut venus luminaribus teſtificentur: erit natus ex aialibus domeſticis vt ſūt canes: furones: ꝛ his ſimilia. Si mercuri⁹ autē teſtificet̄ natus erit ex aialibus quibus opus habent ꝛ vtunt̄ hoīes: vt ex gallinis: porcis bobus capris: ꝛ his ſimilibus.

¶ Et ſi duobus lūinarib⁹ teſtificabunt̄ iuppiter ꝛ ven⁹: nat⁹ erit de beſtijs h̄ntibus ſocietatē cū hoībus ſicut canes furōes ꝛ ſilia. Et ſi teſtificabit̄ mercuri⁹ natus erit de aialibus de qb⁹ ſeruiunt ſibi hoīes: ſicut ſūt galline: capre: pecudes ſuelli: vacce ꝛ ſimilia.

¶ Ptholemeus dat hoc exēplū vt intelligas rōnem verborum ſuorū ita q̄ qñ ſciuerim⁹ q̄re demr̄auit q̄ natus ē beſtia fera ꝛ teſtificabit̄ lūinarib⁹ aliqua fortuna itelligem⁹ p hoc q̄ natus ſocietatē h3 cū hoībus ſicut canes ꝛ furōes ꝛ ſimilia. ꝛ hoc exēplum oſtendit nobis aliam rōnem ꝛ qñ ſciuerimus q̄ natus eſt beſtia nō fera ꝛ iuenerim⁹ aliquā fortunam teſtificātē luminarib⁹: ſciemus q̄ illa beſtia erit domeſtica. Et ſi cū hoc teſtificabitur mercuri⁹ erit natus de aialibus de quibus hoīes ſibi ſeruiūt vel proficiūt multum vt galline: capre. vacce ſuelle pecudes ꝛ ſilia. Et tu itelligere potes quanlibet harum rerum ſpecialr̄ per figuras ſtellarum que ſunt cum luminaribus: ꝛ ſm illam figuram erit ſpecies aialꝭ nati Si figura ſtellarū fuerit de ſtellis que dicuntur gallina erit illud animal gallis vel alia talis auis. Et ſi fuerint luminaria cum figura que dicit̄ coluber ſiue ſerpēs erit illud aial de reptilib⁹. ꝛ couenit vt res alias oēs ſupradictas p̄titas teneas i memoria ꝛ itellectu tuo.

¶ At ſi lūinaria mouentur i ſignis quorū imagines ſunt homines oiaq; ſimilr̄ fuerint natu3 ex hominibus vel ex his q̄ cū hoīb⁹ conuerſantur fore non dubitamus: preter q̄ eum monſtruoſam formam habere dicemus.

¶ Et ſi duo luminaria fuerit in ſignis figuraru3 hūarū ꝛ res alie fuerint vt p̄dixim⁹ erit nat⁹ hō: vel ſeq̄nēs hoīe3 erit tñ p̄mutare ꝛ ſtiate ſcīre.

¶ Vult dicere q̄ ſi figure p̄latum hora natiuitatis fuerit eo mō quo narrauit q̄ ſignificēt certius permutationē facture ꝛ fuerint lūinaria i ſignis figurarum hūanarum natus erit homo vel aſſimilās hōini. nihilominus erit p̄mutate fature ꝛ ſtimate. Sic ego vidi multos natos eē ſine pedibus: ꝛ alios ſine manib⁹: ꝛ alios ſine auribus. ꝛ dixit quidam q̄ natū vnū viderat cui nō videbat̄ aliqd̄ mēbroꝝ niſi foramen vnū p qd̄ recipiebat cibū. ꝛ aliud naturale p qd̄ eyciebat eū: ꝛ dixit mihi id̄ q̄ natus faciebat multa ſigna p que dabat itelligi futura. Permutationes aūt facturaꝝ ſunt multarum manerierū ſicut illius q non pōt ſe ſuſtinere ſub duob⁹ pedib⁹ ꝛ illi⁹ q h̄nt caput planū: aut oculos clauſos ꝛ ſilia. Nihilominus gñalr̄ ſcim⁹ q̄ qñ lūinaria fuerint ab aſcēdēte cadētis vl' ipm non aſpexerit ꝛ infortune potētes i angulis ꝛ diſpoſitor cōiūctionis vl' preuentionis precedētis natiuitatē ꝛ diſpoſitor lūinarium ꝛ locus lune: ꝛ locus aſcendentis non aſpexerint eorum. ſ. aliquis locum cōiūctiōis vl' p̄uētiōis aſcedentis: vl' maior ps hoꝝ: natus erit facture permutate vl' ſtimate. Poſtmodum ſi voluerimus ſcire cuiuſmodi aial ē. aſpiciem⁹ loca duoꝝ lūinariū: ꝛ ſi fuerit i ſignis figuraꝝ hūanaꝝ nat⁹ ē hō ſtimat⁹. ꝛ ſi in ſignis aliaꝝ figuraꝝ nat⁹ erit illi⁹ gn̄is. Et p̄tho. vl't nobis totū oſtendere: vt nulla i hoc remaneat dubietas.

¶ Qualitatis autē iſtius notitia eiuſq; p̄prietas erit hoc i loco iterū ex figuris ſignoꝝ i qb⁹ ifortune ſteterint q̄ lūinaria vl' āglos cōtinue ꝛ ſit.

¶ Scimus q̄ ſtatu3 iſtū p̄prie i hoc loco ſimilr̄ a figuris ſignorum i qbus erunt infortune que ſunt apodeate de luminarib⁹ vel anglis.

¶ Ult dicere q̄ qñ ſciuerim⁹ q̄ natus eſt facture permutate ꝛ iuenerim⁹ lūinaria i ſignis figurarum hūanatum ſciemus q̄ ē hō ſtimat⁹. ꝛ qñ hoc ſciuerim⁹ aſpiciem⁹ figuras ſignoꝝ i qb⁹ fuerit īfortūe q̄ ſūt potētes ſup lūinaria vl' ſuper āglos. ꝛ p hoc ſciemus q̄ mēbra ſua ſūt p̄mutata. v̄. grā. Si fuerit in ſignis quadrupedū ſciemus q̄ natus habebit plus q̄3 duos pedes vel erūt pedes illi⁹ alterius manerici q̄3 pedes hoīum alioꝝ ꝛ ſilr̄ corpus ſuū. Et iā nobis demōſtrauit i hoc dicto aliā rē q̄ qñ īfortūe fuerit appodeate de luminaribus et ipſa cadētia vel aſcēdēs non aſpiciētia natus erit permutate facture.

¶ Item ſi ſigna fortunarum hoc in loco nulli p̄dictarū loco teſtificetur. erit natus non loquēs eiuſq; forma ꝟaciter ꝛ p̄fecte mutabit̄.

¶ Et ſi non teſtificabitur ſilr̄ in hoc loco aliq̄ forma alicui loco de his q̄ narrauimus erit nat⁹ irrōnalis ſine aliquo intellectu ꝛ cū hoc tota erit pro certo facture p̄mutate.

¶ Vult dicere q̄ qñ ſciem⁹ q̄ nat⁹ ē hō p̄mutat⁹ aſpiciem⁹ ſilr̄ ſi nō iuenerim⁹ ēt aliq̄3 formā teſtificātē aſcēdēti neq; lūinarib⁹ nat⁹ erit p̄mutat⁹ ꝛ cābiat⁹ totalr̄ ꝛ cōplete. Et ego vidi multas narrātes ſe vidiſſe quoſdā natos q vaccis aſſimilabātur vel pecudibus vl' his ſimilibus.

¶ Si iuppiter āt vel ven⁹ teſtificetur nati p̄prietas quo fuerit illa mutatio erit vt honoretur ꝛ ſublimet̄ eo q̄ ex hoc illa figura armaforodhotis cōtinget. i. figura ex venere et mercurio denoiata necnon figura que nūcupatur arfocarazietu ꝛ his ſimilia.

¶ Et ſi teſtificabūt iuppiter vel ven⁹ erit natus hūs illā peſtilentiā honorat⁹ ꝛ hēbit̄ i reuerētia q2d̄ tali ſit forma q̄ di3 hermofroditus. Et vult dicere forma q̄ p̄tinet ad mercuriū ꝛ venerē ꝛ forma q̄ dicit̄ āfrocraciator ꝛ ſilia.

¶ Quando ſciuerimus q̄ natus ē hō p̄mutatus aſpiciem⁹ ſi iuenerimus iouē vel venerē teſtificātē aſcēdēti vel lūinarib⁹ duob⁹ ſciem⁹ q̄ natus cū illa peſtilētia erit honoratus: et honeſtus: et erit hō qui loquetur i legibus et p̄phetabit multa et forma q̄ pertinet ad mercurium ꝛ venere3 que dicitur hermofrodit⁹ vult dicere loqui de rebus occultis quas nō videt. et ſunt future. Et forma q̄ grece dr̄ amfrocraciator: vult dicere res que veniunt in voluntate antequā alter dicat eā ſibi ver. g. Uenit in voluntate alicui homini de egypto rex de perſ in illa hora mortuus eſt

Et dicet res futuras ꝑ vna certitudine q̄ ſibi venit ī voluntate. ⁊ id qđ dixit ptho. ⁊ alie res tales. vult dicere augurare ⁊ aſpicere ꝓuerbiū ⁊ res in nube intelligere: ⁊ in aqua ⁊ in membris aīalium ⁊ alia multa ſimilia q̄ ſciunt antiqui ſapientes de egypto qui erant in his multū ſapientes ⁊ intelligentes: magi.n. ⁊ incantatores egypti multa ſciunt de rebꝰ iſtis: ⁊ ſciētys. Et hoc intelligimꝰ a rebꝰ que narrātur de porphirō egyptiano: ⁊ ſignalibus q̄ hi ſapiētes fecerunt ⁊ iſti incantatores appent in hodierna die ⁊ demouſtrāt ꝙ erant multum ſapientes in his ⁊ ītelligentes valde. ⁊ in aliquibus locis indie ⁊ acyn: ſunt aliqui multum ſcientes de talibus: tñ in terris que ſunt circa nos ſunt hec perdita ⁊ d̄ſtructa: ſicut perdite ſunt multe alie ſcientie.

¶ Mercurius ipe ſi teſtificetur: fiet natus cum his ſomniorum interpretator: ⁊ ex his erit eius victus preter ꝙ ſurdus erit ⁊ abſq̄ dentibus. In his vero rebus erit conuenientia nature ⁊ ſubdolus ac deceptor.

¶ Similr̄ ſi teſtificabit̄ mercurius erit natus cū omnibus rebꝰ iſtis ſomniorum interpres: ⁊ qđ habuerit lucrabit̄ per hoc: veruntū ſine dentibꝰ erit ⁊ ſurdus: tñ in omnibꝰ alÿs erit bonorū morum: boni itellectus ſenſus ⁊ cōſilÿ.

¶ Uult dicere ꝙ quando Mercurius extūs fortūatꝰ teſtificabit̄ i natiuitate alicuiꝰ hoīs permutate facture erit ſomniorum interpres: ⁊ ex hoc lucrabitur ſuū cibum ⁊ os habebit ſine dentibus ⁊ erit ſurdus: tñ in oībus alys rebus ⁊ ſuis ſtatibus erit bonorū morum ꝓuidentie ⁊ boni cōſily.

¶ In his qui nō creuerūt. Capi. IX.

Dixit Haly. Qm̄ multi eorū qui naſcuntur permutati moriuntur eadē hora ꝓpter viꝫ infortunarū i eorum natiuitate: cōuenit vt rō eorum qui non recipiūt cibū ſequatur eos qui naſcūtur de permutata factura.

POſtq̄ eorū q nō creuerint ſermocinatio ꝑceſſit reſtat de illoꝝ elocutione quoꝝ per natiuitatis horā cōtingentiū notitiā habere querimꝰ Hanc aūt enarrationem ob hoc ꝙ iſtud queſitum capitulum ab iſtorum duorum vtroq̄ modorū non longe remouetur: quādoq̄ locutioni de vita adherere: quādoq̄ vero illi contrariam eē: eo ꝙ huiuſmodi inueſtigatōis vis quibuſdam variationibus alteratur: ſciendum ē. Sermo nāq̄ vite nō eſt niſi in his omnibus q vitam ſenſerunt. Hi aūt ſūt quorū vita ſolari circuitio ne qđ eſt vniꝰ anni ſpatiū nequaq̄ minor habetur: vita vero que eſt i fortitudie eſt id qđ minus eē dicitur: vt ſunt menſes: dies: ⁊ hore: Eorum autē qui non creuerint ſermocinatio eſt eoꝝ locutio qui ad aliqđ iſtorū predictorum tēporum nō ꝑuenīēt: ſꝫ in breui tempore ꝓpter mali ⁊ nocumenti ſupfluitatē morīēt̄. Quapropter vite inueſtigatio multarum ē partium. Illoꝝ āt q non creſcent: vna ē ⁊ plana.

¶ Poſtq̄ ſupſit nobis loq̄ ī his q̄ accidūt hora natiuitatis. In his loq̄ q cibos non recipiūt conuenit vt ſciamꝰ ꝙ hoc totum eē debeat quando q̄ꝫ coniunctū: cum videt̄ in rōne vite: q̄ tm̄ iſtd̄ elōgatum nō ē: tñ ab his duabus maneriebus: ⁊ q̄ñq̄ diuiſū ē ab eis: lꝫ virtus huiꝰ q̄ōnis ſit diuerſa. ſ. vna ab altera aliquātuluꝫ: qm̄ ratio vite non eſt niſi in his qui habent vitam: habentem aliq̄ q̄ntitatē: ⁊ tales q̄les iſti ſt̄ d̄ his quoꝝ vita nō abſcidit̄ niſi cōpleuerit vnā reuolutionē curſus ſolis ⁊ hoc tēpꝰ dr̄ annꝰ vnꝰ ⁊ vita que eſt ī potētia ē illa q̄ ē minꝰ iſta. ⁊ talis vita q̄lis h̄: ē illa q̄ durat ꝑ mēſē diē vel horā. Et loq̄ i his q ñ recipiūt cibū ē i illis q ñ ꝑueniūt ad cōplemētuꝫ alicuiꝰ ꝑdictoꝝ tꝑuꝫ imo i minori q̄ hoc tꝑe moriunt̄ ꝓꝑ magnā fortitudinē mali ⁊ nocumēti qđ accidit eis cā ſue male cōſtellatiōis. Et propter hoc ē īq̄ſitio vite multis modis ⁊ inquiſitio eorum qui non recipiunt cibum generalis ē ⁊ ſimplex.

¶ Qm̄ vult nobis demōſtrare regulas et radices quibus ſcire poſſumus ſi natus viuet vel nō: icipit nobis primitꝰ demōſtrare ꝑ hoc dictū diſtinctiōem q̄ ē iter hāc rōnē de qua locutus ē: et rōnē vite aliquā q̄ntitatē habētis et incepit memorare de eo qđ locutus fuit i tertio ca. tertie ptis. et ē id qđ dixit ꝙ illi q nō recipiūt cibū ē res poſterior quā ſcire debemus de rebꝰ accidētibꝰ hora natiuitatis: Et poſtmodū hec ratio debet eſſe cōiuncta q̄ñq̄ cū rōne vite. et q̄ñq̄ ab ea diſiūcta. et qñ i vita ē eē debet rōni vite ⁊ rō vite que eſt in potentia: et hec eſt que non complet vnum annum ſiue ſint hore dies vel menſes. vices tamen in q̄buſdā eē diſtincta a rōne vite ſūt quando morietur natus antequā cōpleat aliqđ hoꝝ temporū. et hi ſūt q ꝑ certo nō recipiūt cibū: Horū āt ē regula ḡnalis ꝓꝑ malū ⁊ nocumētū magnū qđ fortificatur ī eorū natiuitatē in locis pricipalibus: et dimiſit vitā q̄ ē ꝑ accidēs et hec ē quā dixit quantitatē habere: ⁊ iſti ſūt q viuūt ānū vnū cōpletū vel plꝰ. ⁊ hoc q̄ nobis multis vicibꝰ demōſtrauit cōcordiam quā hꝫ natura hominis cū nā ſolis. ⁊ ꝓpterea reputat ꝙ vita hoīs que hꝫ quātitatē ē illa que peruēit ad vnā reuolutionē curſus ſolis vel plus vna. Et poſuit aliā diuiſionem rōnis vite illā q̄ ē ī potētia ⁊ iſti ſūt illi qui nō ꝯplēt vnā reuolutiōem et hi diuerſi ſūt q̄ eorū ſūt q viuūt horas qui viuūt dies et q eoruꝫ mēſes et eorū qui dies et horas et eoꝝ qui viuūt dies et menſes et ſimilia: Illi tamē qui nullā vitā hñt ſūt q cibū nō recipiūt ullo mō. et talis modus qualis iſte: ē idē i oībus: ⁊ hoc ē ꝓꝑ magnū malū et nocumentū quod fortificatur i eorū natiuitate ī locis pricipalibus. Et poſtquā ptholemeus nobis demōſtrauit hoc: dixit cōcluſionē. et ē qđ dixit: Et ꝓꝑ hoc ē īquiſitio vite ꝑ multas ptes. vult dicere ꝙ regule ⁊ radices q̄bus ſcire poſſumꝰ vite negotiū ſūt multe et diuerſoꝝ mōꝝ. porro dixit ⁊ cōcluſiōē aliā que eſt qñ dixit et īq̄ſitio eoꝝ qui nō recipiunt cibum ē ḡnalis et ſimplex. vult dicere ꝙ regule ⁊ radices q̄bus ſcire poſſumus ſtatū eorū qui nō recipiūt cibū ē vna maneries ⁊ ſimplex et hoc eſt fortificamentū mali ⁊ īpedimēti et alynthies ſolummodo.

¶ Generaliter igitur cum luminarium aliquod in angulorū aliquo fuerit: eiq̄ aſſociet̄ ifortūaꝝ altera in longitudine q̄ cum eo fuerit gradu per gradū: vel fuerit ī figura eq̄curtia: nec fortunarum aliqua ei aſſocietur in figura: fueritq̄ diſpoſitor loci lūinarium in locis infortūarū: natꝰ

non viuet ſed mox morietur.

Generaliter dico ꝙ qñ aliqđ lūinare fuerit in aliquo angulorū ꝛ fuerit ſimiliter aliqua infortuna ꝑticipationē aliquam habens cū eo in lōgitudine q̄ ſit cum eo gradu per gradū: vel ipſū aſpiciēs ī figura duoꝝ laterū eq̄liū: nec hūerit cū eo fortuna participationē de figura. Et diſpoſitor lūinariū loci iuentꝰ fuerit in locis pſtarū infortunarū natꝰ ille non recipiet cibū ꝛ morieť hora qua naſcetur.

Primū qđ cōuenit volēti adiſcere eſt vt adiſcat rōnē rerum ꝛ poſtea vadat additamēto rōnē cōpoſitoꝝ ꝛ ī quātū demōſtrauit ꝙ rō eoꝝ q non recipiunt cibū eſt rō generaľ ꝛ ſimplex: p̄mitꝰ īcepit eam ꝛ qñ eā inceperit ꝛ ꝑfecerit incipiet oñdere rōē vite: qꝛ multaꝝ ē diuiſionū ꝛ manerieꝝ. Et nos volumꝰ oñdere v̄ba ſua dicētes ꝙ qñ dixit qñ fuerit aliqđ lūinare in aliquo āguloꝝ vult dicere ꝙ ſit lūinare ī ipō gradu āguli: ꝛ hoc eſt vt ſit ī circulo oriēte vel in circulo meridiei. Et id qđ dixit ꝛ ſi fuerit aliqua infortuna: ſiľr hñs aliquā ꝑticipationē cū eo ī lōgitudine q̄ ſit cum eo gradu ꝑ gradū: vult dicere ꝙ ſit īfortuna iūcta cū lūinari in lōgitudine ꝛ latitudine. ꝛ id qđ dixit ꝛ aſpiciat ſe cū eo in figura duoꝝ lateꝝ equaliū. vult dicere ꝙ ſit ī fortuna ꝛ lāglo ꝛ ī circulo oriēte vel meridiei. ꝛ cū erit ī quarta alterīꝰ lūinaris qđ erit ī āglo eiꝰ vel oppoſitiōe: ꝛ qñ ymaginabimur pſtas in vno circlo: ꝛ ymaginabimur vna linea q vadat ab vno ad alterū ꝛ duas lineas q̄ exeūt de ipis ambobꝰ applicātes ad terrā ſit de hoc triangulus duoꝝ lateꝝ equalium cōuenit ēt vt hͦ applicatio ſit ī lōgitudine ꝛ latitudine ſi fuerit cū ſole exñte īfortuna in zodiaco ipō ſignoꝝ ꝛ ſi fuerit cū luna ꝙ ſit īfortuna ī circlo inclinato lune. Et ꝙ dixit nec habuerit cū eo aliquā fortūa ꝑticipationem de figura. vult dicere qñ lūinare fuerit cū īfortūa ī ꝑdicta manerie ꝛ aliq̄ fortūa: illud nō aſpexerit lūinare exñs ī hac manerie: ꝛ id qđ dixit: ꝛ fuerit diſpoſitor loci lūinaris in locis pſtaꝝ īfortunaꝝ. vult dicere ꝙ qñ iungēť oēs res ille ī aliquo lūinari ꝛ acciderit cū hoc ꝙ diſpoſitor loci ſui ſit ī domo alicuius īfortune. aut triplicitate aut exaltatiōe eiꝰ aut ꝙ aſpiciat ī fortunā: Natꝰ cui fuerit ī eiꝰ natitate aliqđ luminare ī hac manerie cibū nō recipiet: ꝛ ſtatī cū natꝰ fuerit morieť.

Qđ ſi fuerit in figura eqcruria: ſed ī ꝓiectiōe radioꝝ infortunaꝝ a locis lūiariū ad ipſū aſcēdēs fuerintq̄ infortūatores duo: alterū vel vtrūq̄ luminariū īfortunantes ad ipoꝝ duoꝝ loca vel alterīꝰ aſcēdentes. Aut ſi in eiꝰ vľ coꝝ oppōne fuerit ſeu ſi vna infortunaꝝ alterū lūinariū infortunauerit cum eorū altera fuerit oppoſita: altera q̄dem ad lūinaris locū aſcenderit: natū vitam nō habere minime dubitatur.

Et ſi cū hoc non fuerit ī figura duoꝝ laterum equaliū ſint tñ ī proiectiōe radioꝝ pſtaꝝ infortunarū loci duoꝝ lūinariū vel ꝙ aſcendat ad ea ꝛ infortune fuerint due īpedientes aliqđ lūinare vel ipa ambo ſiue ſit qñ aſcēdat ad loca āborum vľ ad loca alicuiꝰ coꝝ: vľ ꝙ ſint in oppoſitione alicuius coꝝ: vel āboꝝ ſuper dyametrū: vel ꝙ vna ex īfortūis īpediētibꝰ aliqđ duoꝝ lūinariū ſit exñs in eiꝰ oppōne ſuꝑ dyametrū: ꝛ alia aſcēdens ad locū lūinaris natꝰ ille ñ hēbit vitā.

Totū hͦ dictū iacet ī re vna q̄ ē vt ſi tres ſint res īter lūinare ꝛ īfortunā ſicut illā quā añ dixit. Diſtictio tñ q̄ ē inter p̄mū: ꝛ hoc ē vt lūinare cū īfortūa iunctū nō ſit gradu ꝑ gradū: ſed ſint īter eos aliq gradus pauci: ſiue ī lōgitudīe ſiue ī latitudīe vel ī ipis ābabꝰ: ꝛ ꝙ aſcēdat īfortuna ad lūinarē vult dicere ꝙ vadat ꝛ ponat ſe ī angulo vbi fuerit lūinare: qꝛ hec maneries nō ē applicatio ī figura duoꝝ lateꝝ eq̄liū: ſed ē applicatio ꝑ ꝓiectionē radioꝝ.

Qñ maximū nocumētū qđ ē ī hoc: valitudinē ꝛ ꝑfectū q ex longitudīe loci ad locū lūinariū aſcēdentis ī vite ſpatio ꝓuenit dſtruit ꝛ occidat.

Et hoc eſt ꝑꝑ magnū nocumētū qđ eſt ī hoc: dānat ꝛ deſtruit vtilitatē ꝛ bonū qđ ꝓuenit ꝑꝑ elongationē loci aſcendentis ad loca duorū luminariū in durabilitate vite.

Vult dicere ꝙ qñ īfortuna dānauerit lūinare exñs ī angulis: ꝛ nulla fortūa applicuerit ad lūinare. ſiľr īfortūa non applicat ꝑ lōgitudinē ꝛ latitudinē: ſꝫ ꝑ radios: vľ aſcēdit ad locū ſuū magnū nocumētum qđ ē ī ſtatu dānoſo: ꝛ deſtruit vtilitatē ꝛ bonū qđ ꝓuenit ꝑꝑ elōgationē īfortūe ꝛ luminaris: Et ptho. vľt nobis dm̄rare ꝑ hͦ dcm̄ rōnē q̄ hͦ ſtatꝰ eſt: ſtē rō pͣ quā narrauit: ꝛ nūc nobis oſtenſū eſt ꝙ iudicium illorū q non recipiunt cibum eſt per vnam rem ſimplicem ꝛ hoc ē vt ſit aliqđ luminariū vel ambo in ipſo gradu angulorū exñtibꝰ ipis dānatis ab īfortunis: ꝛ dño illiꝰ loci ī dignitate infortunaꝝ nulla fortūa ipa aſpiciente. Et ſi ambo luminaria fuerint iſto mō fortiꝰ ē. ꝛ ſi vnū hoc mō fuerit ꝛ aliud alio: īdiget alio ītellectu. Et ptho. docet nos hāc regulā quā poſuit in nō recipiētibꝰ cibū: ꝑ alia q̄ nūc vult dicere.

Id āt qđ ꝓprie ſolē impedit ex his q̄ ſunt in loco q ad ipſiꝰ locū aſcēdit mars eē dicit: lunā vero ſaturnꝰ. At ī coꝝ oppōne vel cū ad ipſā aſcēderit: contingit cōtrariū. Solē cteñ ſaturnus: lunā vero mars īpedit. maxie aſit cū locis lūinariū ꝛ aſcēdētis: diſpoſitores eoꝝ exñdo dñenť.

Et ſi dānans ſolē ꝓprie fuerit mars: qñ aſcēdit ad locū vbi ipſe ē vel ſaturnꝰ ipe q lunam dānauerit ꝑ oppōnē: vľ qꝛ aſcēdit ad locū eius: hoc erit in contrariū: qꝛ ille q ſolē dānat ē ſaturnus ꝛ mars lunā. ꝛ ꝓprie ſi dñabunť in loco luminariū ꝛ ī aſcēdēte hñdo diſpōnē eoꝝ.

Vult dicere ꝙ maior fortitudo nocumēti ꝛ mali eſt ſi infortune fuerit diſpoſitrices lūinariū ꝛ aſcēdētis cū hoc ꝙ ſint nocentes luminaribus. ꝛ manifeſtum eſt ꝙ quando infortuna fuerit in aliquo angulo offēdit oēs q̄tuor.

Et ſi duas oppōnes hūerit: fuerintq̄ lūinaria ꝛ infortūe in angulis vel ī eqcruria figura: mortui vel ſemimortui naſcunť infantes.

Et ſi cum eis oppoſitum habuerint ſuꝑ dyametrum ꝛ duo luminaria ꝛ infortune fuerint ī angulis ꝛ in figura duorum laterū equaliū naſcunť tunc creature: ſiue mortue ſiue ſemiuiue.

Hic perficiť regula eorum qui vitam non recipiūt ꝛ moriuntur hora qua naſcuntur. Et eſt vt vtraq̄ ſit in fortuna ꝛ oppoſitione vtriuſq̄ luminariū per longitudinem ꝛ latitudinem ꝛ eorū vtrūq̄ in aliquo angulorū. 4. ꝛ qñ ſic fuerit conuenit vt naſcanť mortui vel quaſi.

Qđ ſi ita contingit ꝛ ab altera fortunarum luminaria ſeparata: vel in figura fuerint ei aſſocia

ta: τ ꝑuenerit radij ad precedētes partes: viuet natus ſm ſignificationē numeri graduū qui fuerint inter albileg τ ꝓpioris infortune radios ex numero menſium vel dierum aut horarū ſm eorū infortunij quātitatē q̄ ſūt hui⁹ occaſio.

C Qn̄ hec ita fuerint τ diuidunt̄ ambo luminaria ꝑ aliquē pl'tarum fortunam: vel habuerit cū ea ꝑticipationeȝ in figura τ radius applicat ad primas diuiſiones: natus viuet tantū: quantum fuerint gradus qui ſunt inter yleg τ radium infortune exiſtētis magis ꝓpe tot mēſes dies τ horas ſ;ȝ ſtatus ipſius malitie quantitatem: τ fortitudinem rerū hoc facientium.

C Uult dicere ꝙ quondo infortune τ luminaria fuerint in angulis τ occiderit cum hoc ꝙ luminaria ſeparant̄ o coniūctiōe pl'tarū fortunarum cum paucis gradibus: aut ſeparātur ab aſpectu fortunarū: tūc dabunt fortune fortitudineȝ qua viuet ſm quātitatem graduū q erunt inter luminare τ infortunā. τ ſi nocumentum ifortune fuerit multum forte erunt hore: τ ſi mediocre erunt dies: τ ſi debili⁹ erūt mēſes. Et iam nobis probauit ptho. ꝙ luminare in quo aſpicere oȝ in his eſt eorū illud quod fuerit yleg. Et ſimiliter propalauit per id qđ dixit numeruȝ graduū q erūt inter yleg τ radium infortune que eſt: qn̄ infortuna in hoc ſtatu non eſt cū luminari i figura duoꝝ laterum equalium.

C At ſi infortunarum radij ad ꝑcedētes partes luminarium: fortunaruȝ vero ad ſequentes ꝑuenerint: natus creſcet τ viuet.

C Et ſi radius infortunarum fuerit qui ad diuiſiones primas applicat luminariū: τ radius fortunarū q applicat ad diuiſionee ſequētes eam: natus recipiet cibū τ viuet.

C Ptholemeus vult dicere in quolibet loco primas diuiſiones illas que aſcendunt an̄ ſicut piſcis qui aſcendit an̄q̄ȝ aries τ p̄mi grad⁹ arietis anteq̄ȝ poſtremi arietis: τ ſic̄ nona domus anteq̄ȝ .10ª τ hꝫ talio τ partes que ſequunt̄. vlt dicere que poſt veniunt ſicut aries ſequit̄ piſces τ gradus ſecūdus arietis ſequitur primū: τ .10ª dom⁹ ſequitur nonā τ poſtq̄ȝ ita eſt bene demonſtrat hoc dictum eius ꝙ luminaria erunt ab infortunis ſeparata: τ vadunt verſus fortūas τ quando fuerint iſto modo natus recipiet cibuȝ τ viuet ſiue ſint luminaria τ ifortune in angulis ſiue i alijs locis.

C Itē cū eleuabūtur ifortune ſuꝑ aſſociātes fortunas i figura: erit nat⁹ miſere q̄litatis τ ibecill'.

C Similr ſi pl'te infortune fuerint ſuꝑ fortunas eleuate que ſunt cōcordate in figura erit natus infortunatus τ vilipenſus.

C Quando ſcinerimus ꝙ natus recipiet cibum τ viuet: aſpiciemus: ſi iuerimus infortunas fortiores q̄ȝ fortunas dantes vitam: ſciemus per hoc ꝙ natus erit vilipenſus τ infortunatus τ ſtimatus: aut omnia ſua membra de mala τ infirma compoſitione.

C Et ſi fortune eleuabūtur natus cum parentibus non morabitur.

C Et ſi fuerit fortūe exaltate nat⁹ erit alioꝝ ꝑētū.

C Uult dicere τ ꝙ ſi fortūe in hoc ſtatu fuerint maioris fortitudinis q̄ȝ infortune licȝ natus ꝓpter hoc euadat a peſtilentijs τ infirmitatib⁹ nō enutriet ipm parētes ſui ſ;ȝ alij.

C Et ſi altera fortūarū cū lūa ꝑiter oriat̄ vel ictifal habeat τ altera infortunarum occidat: natus a parentibus nutrietur.

C Tamen ſi aſcenderit aliqua fortuna cum lūa aut applicuerit ei τ aliqua infortuna in occidente: nutribūt eū parentes ſui.

C Uult dicere ꝙ qn̄ luna fuerit i oriente τ participationē hobuerit cū aliqua fortuna τ fuerit i oppoſitiōe e⁹ i occidēte aliqua ifortuna vicet lunā: τ ꝓpea enutribūt eū parētes.

C Hoc iterū mō m'toꝝ natoꝝ erit obſeruatio.

C Aſpiciem⁹ etiā in multis filijs iſto modo.

C Uult dicere ꝙ h̄ mō aſpiciem⁹ ad q̄uēlȝ filiorū q naſcuntur vna hora ad loca ſui aſcēdētis: τ ſciem⁹ ſi viuet vl' non: vel q̄lis erit ſtatus ei⁹ aſpiciēdo a loco: ſignificatoris cuiuſlibȝ eorum i loco aſcēdētis ſicut in ꝑcedētib⁹ docuim⁹.

C Cum ſtellarū aliqua duobus pluribuſue modis in figura ſocietatem habentium in occidente fuerit: infans ſemiuiu⁹ orietur: aut velut carnis fruſtum: aut imperfecte creationis.

C Et ſi aliquis planetarum habentium ꝑticipationnē in figura fuerit in duabus manerichus vl' pluribus in occidente creatura ſemiuiua morietur aut naſcetur in figura fruſti canis: aut de ſuis membris ſtimulatus.

C Uult dicerr ꝙ ſi lūinare fuerit ifortūatū i angulo occidētis vl' aſpexerit illō aliqua ifortuna ab āgulo occn̄tis in q̄rta vel oppōne: creatura ſemiuiua naſcet̄ vel i forma fruſti carnis aut ſtimat⁹ τ diminut⁹ mēbris ſuis. Et diffō vni⁹ cuiuſq̄ȝ hoꝝ q erit ꝑ caſū ꝑteritam de his q naſcūt̄ ſtimati.

C Et ſi altera infortunarum ſuper eam eleuet̄: non nutrietur natus vel non habebit vitam ſm hoc quod per iſtud contingit.

C Et ſi ſuper ipſū eleuabitur aliqua infortuna: non nutrietur natus vel vitam non habebit ſm ꝙ conuenit per hoc.

C Uult dicere ꝙ ſi aliq̄ ifortūa dn̄abit̄ ſuꝑ luminare aliqđ exn̄s i occn̄te non nutrietur natus nec vitam habebit ſm regulas antedictas.

C In ſpacio vite. Capi. X.

Dixit Haly. Capl'm iſtud ſeparatum eſt a capitulis an dictis qa nō ꝑtereūt illa horā natiuitatis narratiōis tn̄ h⁹ capl'i: τ alioꝝ q̄ ſuccedūt horā natiuitatis ꝑtercūt.

POrū qdem accidentium que poſt partum cōtigūt: enarratio. Primū eſt vite ſermocinatio: eo ꝙ eoꝝ qui primit⁹ ordinauerūt ex his oibus q̄ raro cōtigūt tractare: qui ad tot annos vite nō ꝑuenerit in qb⁹ iſta ꝑfici poſſunt: nobis riſum habere conuenit.

C Loq prio ꝯuenit i vita loquēdo de accn̄tib⁹ q̄ ꝯtingūt poſt natiuitatē: nā ꝯuenit vt riſus fiat d̄ illo q primit⁹ ordiat iudiciū vniuſcuiuſq̄ȝ rei accidentis nato vite annos aliquos non habenti in qbus poſſint res ipſe compleri.

C Accidentia que contingunt nato poſt natiuitatem ſūt ea que accidunt in corpore ſuo τ ſpū ſuo: τ qđ accit d̄ honore:

⁊ magiſterio: de filys ⁊ ſimilibus ⁊ ſi mentem appoſueris ad verba ptho. non idigebis gloſa.

¶ Hec autē obſeruatio nec leuis ē nec plana: tamen ex dominantium locorū poteſtatibus accipit̄ ⁊ dep̄hendit̄. Q̄ď mīria modis obſeruat̄.

¶ Intellectus huius rei eſt res abſcondita: tamē poteſt ſciri a dominio locorum principaliū: ⁊ eorum fortitudie: q̄ꝛ hec ē res ad quā debem⁹ aſpicere per multas partes.

¶ Sapientes antiq̄ huius artis concordati ſunt ꝙ ſignificatio vite debet accipi a dn̄io locorū principaliū ⁊ eorum fortitudine in natiuitate. Sunt tn̄ diuerſarum opinionū i maneriebꝰ quibus ſciri pōt quātitas vite q̄m eoꝝ ſunt qui reputāt ꝙ q̄ḋlibet luminariū q̄ñ fuerit ī aliquo angulorum ī quocūqꝫ ſit aptū ſit eē yleg. Et gn̄alr̄ q̄ñ multe dignitates coniūgentur alicui lūinari p̄ponūt illud: ⁊ accipiūt ab eo ſignificationē q̄titatis vite. Et ſunt aliq̄ q̄ reputāt: ꝙ q̄ñ nō aſpexerit yleg. aliq̄s diſpoſitor loci ſui: ⁊ hic eſt ille qui dicit̄ alcocoden ꝙ nō ſit aptus: vt ſit yleg. ſm opionē eoꝝ ⁊ alia multa q̄ ſcripta ſūt ī libris eorum. Et ſūt aliqui eorum q̄ reputēt ꝙ debet fieri directio yleg. ⁊ dr̄ atazir per aſcenſiones ciuitatis ſemp. Et ſūt aly q̄ dicunt ꝙ debet fieri h̄ atazir per aſcenſiones circuli directi ſemper: ⁊ ſunt aly qui dicunt ꝙ debet fieri per gradus equales: ⁊ aly q̄ dicūt ꝙ concordati debet donū ſolis cum alcocoden ⁊ ſi diſcordauerit aſpiciant ī reuolutione ān̄i ⁊ quēris eorū cōcordantem nocumento huius anni ponent pro abſciſſore vite. Et omnes he vie ſunt multorum ſenſuū ⁊ multarū inuolutionum. Et ptho. eycit has omnes ⁊ accipit viam vnā que ſequit̄ regulam naturalem ⁊ accipit pro yleg locorū principalium fortiorem ⁊ nobiliorem q̄ eſt in natiuitate: ⁊ facit directionē ipius yleg per aſcenſiones cōmixtas de aſcēſionibus ciuitatis ⁊ ď aſcēſionibus circuli directi: q̄ꝛ facit atazir per aſcēſiones circuli ī quo eſt yleg. Nihilominꝰ q̄m multi eorum qui ſunt noīati ⁊ autenticati in hac arte operantur ꝑ yleg ⁊ alcocoden: bonū erit vt ī hoc ſpatiū habeamus aliq̄ď vt ī hi patefaciamꝰ aliquid de ſuis dictis ī hoc loco. Dico ꝙ primitus aſpiciunt ad lumiare vias. i. haiz ⁊ ſi iungentur ī eo plures dignitates quam iūgant̄ ī altero loco de principalibus ⁊ acciderit cū hoc vt aſpiciat aliquē diſpoſitorum ſuorum accipiunt illud pro yleg: ⁊ illū diſpoſitorem ꝓ alcocoden. Et ſi hoc non acciderit et aſpicient aliud lumiare ī hac eadem manerie: ⁊ ſic ibunt perquirendo donec īueniāt q̄ď aſpiciant aliquis diſpoſitorum ſuorū: ⁊ dicunt ꝙ vita erit ſm numerū reuolutionū diſpoſitoris ipius aſpicientis ipſū ⁊ ſi fuerit idē alcocoden potens erit ſm numerū eiꝰ maiorē: ⁊ ſi fuerit mediocre erit ſm numerum mediocrē: ⁊ ſi fuerit debiliꝰ erit ſm numerū ſuū minorem. Et ī quolibet horū numerorum addūt ⁊ minuūt ſm fortunas ⁊ īfortunas aſpiciētes alcocoden pro yleg: ⁊ ſm magnā fortitudinē ⁊ ď bilitatē yleg ⁊ alcocoden ⁊ hec ē ſūma opinionis eoꝝ ⁊ ſic in eorum libris inuenies eā demōſtratā. Et poſtq̄ ptho. memorauit ī hoc libro ſuo multa de reuolutiōibꝰ plāꝝ bonū erit vt nūc patefaciamꝰ dictū eius. Dico ꝙ numerꝰ maior cuiuſlibet plāꝝ eſt rātū quot ſūt gradus terminoꝝ ſuorū per oīa ſigna. Saturnꝰ hꝫ. 57. Juppiter. 79. Mars. 66. Uenus. 82. Mercurius. 76. Numerus minor cuiuſlibet plārum ē quārū gradus ī q̄bus vadūt plāe reuolutiōes eq̄les. Saturnus. 30. q̄ꝛ. ī 30. ānis complet vnam reuolutionem. Juppiter. 12. annos q̄ꝛ ī his habet reuolutionē vnā. Mars 15. annos q̄ꝛ cōplet reuolutiones. 8. Uenꝰ. 8. q̄ꝛ in his ꝯplet. 5. reuolutiōes. Mercurius. 20. ānos q̄ꝛ in his cōplet. 61. reuolutiones cōpleras. Et q̄ñ adiungemus ānos maiores plaetarūcū minoribus erunt medietates totius anni medi

ocres: ⁊ ſm hoc erūt anni mediocres. Saturni. 43. ⁊ mediꝰ ⁊ ān̄i mediocres. Jouis. 45. ⁊ medietas. ⁊. Martis quadraginta. ⁊ mediꝰ. ⁊ Ueneris. 45. Mercurij. 48. ⁊ q̄ꝛ ſol habꝫ medietatē maiorē ſirmamēti que eſt a p̄ncipio leonis vſqꝫ ad finē capricorni. ⁊ ī hac medietate ſūt ſigna īfortunarū q̄ ſūt ſcorpio ⁊ capricornus: ⁊ ſol ī hac medietate hꝫ termini dignitatē: ⁊ quando minuemus duo ſigna remanent q̄t ruot que ſunt. 120. gradus tot ſunt ſui anni maiores ⁊ hoc concordat cum elongatione de trino: ⁊ quia eius exaltatio eſt in. 19. gradu arietis ſunt tot anni ſui minores quot ſunt iſti gradus. poſtmodum acceperunt medietatē annorū maiorum ſolis qui ſunt. 60. ⁊ addiderunt eis annos minores ⁊ hoc cōcordat cum elongatione de. 3ᵒ ⁊ ſunt anni. 79. ⁊ acceperūt medietatem qui ſūt. 39. ān̄i ⁊ dimidius: ⁊ poſuerūt eos annos mediocres ſolis. Similr̄ fecerunt de luna q̄ñ habet in minori medietate dignitatem termini. ⁊ q̄m mittetur inde aquarius ⁊ aries que ſunt domus infortunarum remanēt. 120. gradus: ⁊ q̄m hec medietas eſt diminutarū aſcenſionum in habitatione diminuunt ſibi quantū corpus lune ꝙ. 12. gradus: ⁊ ſic remanent anni maiores lune. 108. ⁊ loco hꝰ diminutiōis addiderūt quātum ē medietas ſui corporis que eſt ſex gradus ſuper annos minores ſolis: ⁊ poſuerunt eos ꝓ annis minoribꝰ lune. ⁊ fiūt. 25. anni ⁊ cōpleuerūt diminutionē que fuit ī annis maioribꝰ cum hac additione quam addiderunt in ānis minoribꝰ. poſtmodū acceperūt medietatē ānorum maiorū lune q̄ ſunt. 54. ⁊ addiderunt ſuper eos q̄tum ē corpus lune q̄ď eſt. 12. gradus ⁊ ſunt oēs. 66. ⁊ poſuerunt eos ꝓ annis mediocribus lune. poſt probauerunt hoc multotiēs ſine nūero: ⁊ inuenerunt ꝙ bene reſpōdebat per experiētiā: ⁊ poſuerunt eos quādoqꝫ annos quādo planeta potens erat. ⁊ quādoqꝫ mēſes q̄ñ inueniebant cū debilē: ⁊ q̄ñqꝫ dies quādo ďbilis erat īnſ rum. ⁊ quādoqꝫ horas quādo erat in ſūma debilitate. ⁊ addiderunt ⁊ minuerunt in quolibꝫ eorū ſm ꝙ iueniebant ſtatū cuiuſlibet eorum. verbi gratia. quādo daret plāe annos ſuos maiores: ⁊ minuerēt de ſua virtute q̄tum ē quarrum: minuebāt quartā partē annorū ſuorū. Ptholo. autē eycit ⁊ vitat viā iſtam ꝓpter magnā īuolutionē que eſt in ea: ⁊ accipit vnam viam que ſeq̄tur regulam naturalem. et ꝓpterea cōuenit vt hec ſit dia certa ⁊ vidica ſolūmō.

¶ Modus autem qui ſm noſtram eriſtimationem peruenit: ⁊ qui naturalem viam imitatur ē vt enarrabimꝰ. Hec āt obſeruatio ex loco albileg ⁊ corū qui ſup albileg poteſtatem habuerit necnō ⁊ ſtellarū interficientium locis ꝯſiderat̄.

¶ Maneries tamen opinioni noſtre cōueniens ⁊ que viā ſequitur naturalem eſt quam modo dicere volumus: conuenit enim vt aſpiciamus in locis ylegiorum ⁊ in rebus dominantibꝰ ſupꝛ loca ylegioꝝ: ⁊ ſilr̄ ī plāis iterficiētibꝰ.

¶ Maneries q̄ viā ſeq̄t̄ nālē ē ꝑ quā ſcire poſſumꝰ q̄titatē vite: ⁊ ꝑ eā ſcire poſſumꝰ id q̄ď cōcordat cū arte naturarū. Q̄m Ariſto. ꝓbauit ī libro gn̄atōis ⁊ corruptiōis: q̄m linea equoctial̄ ē q̄ facit cōtinuare ⁊ durare oē̄ generationem. ⁊ linea ȝodiaci facit gn̄ationē ⁊ corruptōē. Et q̄ñ ſcinit ptb. ꝙ phi p̄cedētes oñderūt iſtā rē recta dmr̄atiōe ī libris ſuis ꝑſuit viā q̄ ꝯcordet cū eis in hac arte ⁊ q̄ñ inuenit poſuit eā ī h̄ capi. ꝓ quolꝫ hoc ſcire volēte. Et primum q̄ď narrauit ď eo ē: ꝙ regula gn̄alis ī hac re ē ꝙ vita continuat ⁊ durat ꝑ loca ylegioꝝ ⁊ planetas ea diſponētes. Et res q̄ faciūt eā abſcīdere ſt̄ loca plāꝝ ꝯtrioꝝ ylegioꝝ. ⁊ ſꝫ h̄ ꝯuenit vt ſit q̄titas vite tāta q̄tū ē iter has duas res de nūero gra. eq̄nocty. ⁊ dixit ꝑ plāis ⁊ locī abſcīdētibꝰ iterfe

ctores:qꝛ dāt mortē ꝛ id qd̓ dat mortē ē iterfcōꝛ tā hn̄ de re
bꝰ q̄ ſūt ex̄ corpus q̄ꝫ ꝑ his que ſūt itra ſicut ē ꝯplō mala: vl
humoꝛ corruptus aut ꝟtutis deſtructio vel finis materie
nutriēti nālē calorē ſic̄ dmōſtrauit hypocras:galienꝰ ꝛ aly
phẏci multi ꝛ h̄ demr̄at nobis intellectū gn̄alē q̄ꝫtitatis vi
te. Incipit mō nobis oſtēdere vnāq̄ꝫq̄ꝫ rē iſtarū: ꝛ dicit.

¶ Iſtarum vero rerū vniuſcuiuſq̄ꝫ notitia eſt vt
ſubiungit̄. Primū nāq̄ꝫ nobis ſcire conuenit ꝙ
loca alhileg illa ſunt i quibꝰ ſtellam cuius domi
niū fuerit alhileg eē oportet: hic autē ſup ſignuꝫ
aſcēdētis: qd̓ eſt a qnque gradibꝰ qui ſuper ori
zontem ante ipm aſcēderit vſq̄ꝫ ad vigintiqn̄q̄ꝫ
qui ad aſcendēdum remanſerit: ꝛ poſt hos gra
dus q in horū triginta graduū dextera exagona
radiatione conſiſtſit: q ſunt domus fortunȩ. At
hi qui ſunt i eorū aſpectu tetragono: qd̓ eſt me
dium celi ſup terrā: ꝛ gradus etiam qui ſunt in
eorū trigona radiatione: qd̓ ē locus qui neuꝫ ap
pellat̄. Necnō ꝛ gradus qui ſunt i eorū oppōne
qd̓ eſt occidēs. Horū aūt id quod ad premitten
dum cōueniēs ē eo ꝙ fortioris auctoritatis exi
ſtit: id eē dicit̄ qd̓ ē celi mediū ſuper terrā: ꝛ pꝰ
hoc aſcendēs: deīceps id qd̓ celi mediū aſcēdit:
ꝛ poſt ipm occidens: ꝛ poſt ipm id ad quod ce
li mediuꝫ precedit.

¶ Diſtinctio vniuſcuiuſq̄ꝫ reꝝ iſtaꝝ ē ſm ꝙ vo
lo dicere: nūc primū qd̓ nos ſcire ꝯuēit ē ꝙ loca
ẏlegioꝝ ſunt in qbꝰ eē conuenit pl̄ta diſpoſitoꝛ
ẏleg: ꝛ hoc ē ſignū aſcēdētis qd̓ ē a qnq̄ꝫ gradi
bus q aſcēderūt an̄ orizōtem vſq̄ꝫ ad vigintiqn
q̄ꝫ gradus q remanēt ad aſcēdēdū poſtea: poſt
modū gradus q̄ ſūt i dextro hoꝝ trigīta graduū
i ſextili eoꝝ: ꝛ iſti ſūt vndecīa domꝰ fortūe: ꝛ alij
q ſunt i quarta eoꝝ ſup terrā ꝛ iſti ſūt mediū ce
li. ꝛ illi q ſūt i trino eoꝝ ſūt locus q dicit̄ theos
ꝛ illi q ſt̄ i eoꝝ oppoſito: ꝛ iſti ſūt i occidēte. Illi
horū quos nūc ꝑponere cōuenit ꝑꝑ magnū poſ
ſe qd̓ hn̄t i diſpōne ac dn̄io: ſunt illi de medio ce
li ſup terrā. Et ſubſequenter illi q ſunt i aſcēdē
te: poſtmodū illi q aſcendūt ad mediū celi: poſt
modū illi q ſunt in occidente. Et poſtmodū illi
qui ſunt ante mediū celi.

¶ Res due ſunt quas nobis de huiuſmodi verbis cōuenit
dmr̄are. vna ē diſio. iz. damaꝝ. ꝛ alia ē ſuaꝝ viriū ordiatio
vniꝰ ad aliā. Diuiſio. iz. domaꝝ eſt vt ſit qualiſcūq̄ꝫ. 30. gra
duū. 5. añcedētes locū diuiſtāis domus: ꝛ. 25. q ſequunt̄ ꝛ in
his qnq̄ꝫ añcedētibus ē fortitudo laci diuiſianis: qꝛ ſūt pro
pe locū: ꝛ cū hoc erit fortitudo diuiſiōis domꝰ ꝑ aēs. 3a. gra
dus q ſunt damus. ordiatio tn̄. iz. domoꝝ vniꝰ poſt alterā
ē iſto mō. ioª qꝛ eſt in medio celi: venit tota virtꝰ eiꝰ ad to
tā orizātā ꝑ vnū equaie: ꝛ qꝛ eſt ſup terrā virtus eiꝰ ſup ter
rā appet ſine aliq̄ diſturbatiōe ſicut demōſtrauimꝰ i glaſa
ꝑmi tractatꝰ: ꝛ ꝑpter hoc cōuenit vt hec domꝰ ſit maiaris
poſſe ac dn̄y. fartituda āt aſcēdentis i ipa eadē orizanta ē: ꝛ
vadit ſup totā ſupficiē eiꝰ: ꝛ ſemꝑ aſcēdēdo creſcit. ꝛ ꝑꝑa cō
uenit vt ſēꝑ ſeq̄t̄. ioᵘˢ i poſſe ac dn̄io. Silr. iiᶜ fortitudo ē ap
parens ꝛ creſcēs ꝛ vadit ad decimā aſcēdendo: ꝛ ꝑꝑea ſeqt̄

aſcēdēs in dn̄io. Occn̄s ēt ē i orizōtā ꝛ hꝫ talē fortitudineꝫ
qualē aſcēdēs niſi ꝙ fartitudo minuit̄ qꝛ cadit: ꝛ ꝑꝑ hoc ca
dit i q̄rta ordinatiāe dn̄y. Et ꝯᵘ damꝰ hꝫ talē fortitudinem
qualē ii. qm̄ in ſtatu tali ē reſpectu orizōtis: verūtn̄ qꝛ forti
tuda eiꝰ vadit diminuēdo: qꝛ deꝑmit̄ ē i. 5. ordiatione dn̄y
ꝛ hec ē regl̄a quā nobis dedit. ptho. i his ꝟbis: ꝛ ſm hoc or
dinare poſſumꝰ virtutes aliaꝝ domoꝝ ꝛ dicemus ꝙ q̄rta
domus q̄n ē i directo. ioᶜ. niſi ꝙ ꝑmutata ē eius virtus qm̄
ē ſub terra cāuenit vt ſit i ſexta ordinatione dn̄y. Et. 5. i di
recto. iiᶜ. vn̄ conuenit vt ſit i: 7. ordinatiōe dn̄y. Et 2ª ē i cō
paratione aſcēdentis ſicut eſt. iiª i cōparatiōe. ioᶜ. conuenit
igitur vt ſit i ordiatione 8ª dn̄y. ꝛ. 8ª ē i cōparatiōe occiden
tis ſicut ſecūda i cōparatiōe aſcendētis: ꝛ ꝑpter hoc conue
nit vt ſit i nana ordiatione dn̄y. ꝛ 3ª eſt i directo ꝯᶜ: ꝛ ideo
ꝯuenit vt ſit i. ioᵉ ordinatiāe dn̄y: ꝛ domus debiliares ſunt
ſexta ꝛ iz. ꝛ ſexta debiliar. iz. qꝛ eſt ſub terra: ꝛ h̄ modo ē
ordinatio. iz. domoꝝ ſm regl̄am ptho.

¶ Dē aūt qd̓ ſub terra morat̄ hac i re tā ꝑclara
ꝛ tā excellēti: ꝑtermittēdū fore decreuimꝰ ꝑter
id qd̓ aſcēdēs ſup terrā apparuit. Illoꝝ ꝟoq̄ ſu
pra terrā ſūt ſigna q̄ cū aſcēdēte nō colligāt̄ ob
ſeruāda nō ſūt: nec ēt ſignū aſcēdēs an̄ aſcn̄s qd̓
laboris domꝰ appellat̄ ob hoc ꝙ cū hoc etiā ꝙ
ab angulo remouet̄. eiꝰ fortitudinē ad terrā pro
uenientē ſpiſſus ꝛ obcurſus vapoꝛ q ad ipam ex
hūiditate terre aſcēdit diſturbat ꝛ deſtruit. Iō
q̄ꝫ id qd̓ ex coloribꝰ ac q̄litatibꝰ ſtellarū: hac i do
mo exiſtētiū appuerit nām ex eodē ꝟo dubitat̄.

¶ Et cōuenit vt nō opamur i rectam nobili ſicut
iſta per id totū qd̓ ē ſub terra ſed iſꝑ per id ꝙ aſ
cēdit ꝛ apparet ſuper terrā. Et per id qd̓ ſuper
terrā non conuenit nos operari ꝑ ſignū videli
cet qd̓ aſcēdēs nō aſpicit nec ꝑ ſignū qd̓ aſcēdit
ante aſcēndēs que dicit̄ domus laboris qm̄ eſt
cadens ab angulo: ꝛ plus ēt ꝙ fumoſitates
que eleuāt̄ ab hūoribus terre turbāt virtutē eiꝰ
que venit ab ea ad terram cū ſpiſſitudine ac luꝰ
britate ſua ꝛ damnat ea: propter qd̓ apparent
colores ꝛ magnitudines ſtellarū exiſtētiū i hac
domo alteriꝰ manerici q̄ꝫ ſint ꝑ natură eoꝝ.

¶ Iā demāſtrauimꝰ i glo. ꝑme ꝑtis ꝙ ꝟtutes reꝝ celeſtiū ve
niūt ad nas ꝑ lineas rectas: et manifeſtū ē ꝙ omnes ꝟtutes
nāles ꝑmutāt̄ ſm longitudinē ꝑ quā ad nas veniūt ꝛ q̄ꝫto
maioꝛ fuerit longiuda illa: tāto magis debilitant̄ ꝛ mu
tātur ꝑꝑ alias mās que miſcētur cū eis i langitudine illa.
Eſt ēt māifeſtū ꝙ ꝟtutes leuius trāſeūt i carꝑa ſubtilia et
leuia q̄ꝫ ſpiſſa. Et poſtq̄ꝫ ita ē cōuēit modis oībus ꝙ ꝟtutes
applicātes ad nos d̓ celo ex ꝑte iferiāi terre ſit ꝑmutate ac
debiles multū qm̄ elāgatio ē maior cū tanto quātū ē dya
metre terre: et terra in ſe ē groſſa ſpiſſa et dura multū: Et
poſtquā ꝟtutes veniētes a. iz. domo ꝑmutant̄ ꝛ dānant̄ ꝑꝑ
fūoſitates lubricas et ſpiſſas q̄ aſcēdūt ab hūaribus terre
q ſūt ſubtiliares ſatis q̄ꝫ terra q̄ꝫto magis ꝑmutari: ꝛ dāna
ri debēt virtutes exiſtentes ſub terra ꝑꝑ ſpiſſitudinē eiꝰ ſa
tis pꝫ: Et ptho. ēt oñdit ꝙ h̄ ē res viſibilr̄ appēs i eo ꝙ dixit
ꝙ ꝟtus trāſiēs a. iz. domo mutat̄ ꝑ has fūoſitates ita ꝙ vi
deri nō pn̄t colares nec magnitudies ſtellaꝝ exn̄tiū i hac
domo ſicut cōuēit: ꝛ hoc ē qd̓ oñdit ꝑ hec ꝟba de celeſtiū vir
tutū debilitate vēiētiū d̓ ſub terra. nō cōuēit ēt apari i tali
re q̄l iſta a duodecia domo: qꝛ dixit ꝙ eiꝰ virtutes mutātur

ꝛ dānantur per id quod dixit: ꝛ qꝛ cadens eſt ab aſcēdente
ſimiliter i re iſta non cōuenit opari ab octaua domo qꝛ ñ hꝫ
aſpectū cū aſcendēte: ꝛ virtutes que ſunt i ea vadunt minu
endo ꝛ debilitando. Et domus per quas operari debet in
hac re ſunt quinqꝫ ꝛ non plures de omnibus .12. domibus:
p̄mitus .10a. poſtmodum aſcendēs. tertia eſt .11a. quarta eſt
ſeptima. quinta eſt nona. Et manifeſtum ē ꝙ operatio fit ꝑ
has domos: quoniam aſpectū hn̄t cum aſcendēte.

¶ Poſtea cōuenit vt quattuoꝛ dn̄anna: q̄ ſūt ſol
luna aſcēdēs pars fortune: eoꝛūqꝫ locoꝛū diſpo
ſitores: albileg conſtituamus.

¶ Et cōuenit vt ponam⁹ yleg res q̄ttuoꝛ princi
pales: q̄ ſūt ſol luna aſcēdēs ꝛ ꝑs fortūe: ꝛ diſpo
ſitores locoꝛū harum rerum.

¶ In precedentibus verbis dixim⁹ pro ptho. ꝙ loca ylegio
rum ſūt .5. ſolūmodo ꝛ ſunt .10a. domus: aſcendens .11a. 7. ꝛ 9a
nunc tamē nobis oſtendit in his verbis quot ſunt res: ꝛ oꝛ
dinat eas vnam poſt aliā: ꝛ dicit ꝙ ſunt quattuoꝛ. Prima
eſt ſol. Scd̄a luna. Tertia aſcendens. Quarta ꝑs fortune: ꝛ
ipſe iam nobis i precedētib⁹ capitulis demōſtrauit: ꝙ cuiuſ
libet eoꝝ diſpoſitoꝛū erit i vice ei⁹: qū p̄ncipalis ñ erit apt⁹
i diſponēdo. v̄. gr̄a vt ſit ſignificatio ſolis exiſtens in domo
ſaturni ꝛ i eius triplicitate: ꝛ i loco apto vt ſit yleg. Et ſatur
nus qui eſt diſpoſitoꝛ ſolis i hoc ſtatu erit i .10a. domo vel in
alio locoꝛū aptoꝛum pro yleg: ꝛ quādo ſic iuenerimus con
uenit vt accipiam⁹ ſaturnū ꝑ yleg vice ſolis qm̄ habet do
miniū ſupra ſolē ꝛ cū hoc dn̄io hꝫ maximū regnum equi
parans regno ſolis: ꝛ poſtq̄ ita eſt res p̄ncipales ſūt quattuoꝛ
ſolūmodo: quoniā eoꝛū diſpoſitores tenēt vicem quando
apti non fuerint pro yleg. ¶ In tali loco qualis eſt iſte acci
dit dubietas vna. pōt enim homo dicere ꝙ quando ptholo
meus narrauit res p̄ncipales i capitulis precedentibus. di
xit ꝙ res ipſe tres erāt. ſol: luna: ꝛ aſcendēs: ꝛ modo i loco tā
nobili ſicut iſte poſuit locum fortune. Et quando pars foꝛ
tune habet ita magnā ſignificationē i quātitate vite: quan
to magis dare debꝫ ſignificationē i his que ſunt facture ꝑ
mutate: ꝛ qui nō recipiūt cibum: ſatis patet. ¶ Et ego ad
hoc reſpondeo dicens ꝙ virtus partis fortune minus eſt:
q̄ virtus aſcendentis ꝛ virtus aſcendentis minus foꝛtitu
dine lune: ꝛ virtus lune minus virtute ſolis. ꝛ ſi acciderit
in capitulis precedentibus ꝙ virtus ſolis: lune: ꝛ aſcenden
tis ſint oēs deprauare quo modo euadere poterit virt⁹ par
tis fortune ſi dānata eſſent ambo luminaria ꝛ aſcendens: ꝛ
pro tanto quantum ē iſtud: poſuit ptholemeus in capitulis
preteritis: ſolem lunam ꝛ aſcendens: ꝛ dimiſit partem foꝛ
tune. Accipiem⁹ tamē hic a loco ptis fortune terminū quā
titatis vite: ꝛ non accipiemus ab ipſo eodē ſignificationem
vite. ꝛ hoc bene demonſtratum eſt ei qui mentem appoſu
it i verbis ſuis: ꝛ inuenies ꝙ ptholemeus non poſuit in pre
cedentibus capitulis virtutem aſcendentis: quādo accide
rit ꝙ virtus ſolis ꝛ lune fuerit dānata: quia nouit ꝙ quan
do he dānate fuerit virtus aſcendentis poſſe non habebit
remouēdi dānū illō: ꝛ ꝯuenit vt ſic itelligas opinionē ipſi⁹.

¶ Partem igitur fortune ſciemus: ſi numerum
quem inuenerimus a loco ſolis vſqꝫ ad lune lo
cum: in die ac nocte acceperimus: ꝛ ab aſcendē
te incohoando illius numeri quantitatē ſꝫ ſigno
rum ſucceſſionē computauerimus. Hoc itaqꝫ
modo partis locū addiſcemus. Qd̄ icirco fa
cimus vt ſolis qualitas reſpectu aſcendentis ſit
velut q̄litas lune reſpectu partis fortune. Erit
enim fortune pars quaſi aſcendens lune. Hāc
aūt eandē rationem imitari videntur qui dicūt
ꝙ in nocturnis natiuitatibus ꝛ a luna i ſolē enu
merem⁹ oportet. Deinde ab aſcendente initian
do eiuſdem numeri quātitatē in contrariū eius
qd̄ prediximus. i. ſm ordinatā ſignoꝛum antece
dentiam cōputem⁹. Qd̄ cū fecerimus idē par
tis fortune locus qui nobis exierat: ſm modum
hūc apparebit: ꝛ eadē erit ſocietatis figure q̄litas.

¶ Tamen pars fortune ſciri pōt accipiēdo ſem
per numerū q ē a loco ſolis vſqꝫ ad locū lune de
die ꝛ de nocte: ꝛ incipiemus ab aſcēdente: ꝛ ab
eo numerabimus talē numerū: ꝛ a parte oꝛdi
nationis ſignoꝛum: ꝛ cum hoc ſciemus locum
partis iſtius. facim⁹ enim hoc vt ſtatus ſolis in
ꝯparatione aſcēdētis ſit ſicut ſtat⁹ lune i cōparati
one partis fortune: ꝛ erit pars fortune ſm aſcē
ſus lune: ꝛ eſt res conueniēs: quoniam hanc ra
tionem tenebat ille qui dixit conueniens eſſe
ꝙ i nocturnis natiuitatibus computaretur a lu
na vſqꝫ ad ſolē: ꝛ poſtea inciperetur computa
ri talis numerus ab aſcendente ad cōtrariā ptē:
quā diximus ꝛ hꝫ ē ꝑs anterior ſignoꝝ qm̄ qū hoc
fecerim⁹ exibit nobis locus ptis fortune q exiuit
añ ꝛ erit ei⁹ pticipatio i figura hoc eodē mō.

¶ Verba iſta nō idigēt gloſa qm̄ q aliqd itelligit i hac arte
leuiter itelligit ea. Et id qd̄ dixit: ꝛ erit ei⁹ pticipatio i figu
ra hꝫ eodē mō: vult dicere ꝙ qū cōputauerim⁹ grad⁹ q ſūt
a luna vſqꝫ ad ſolē. ꝛ ꝓiecerim⁹ ab aſcēdēte i cōtrariū ſuc
ceſſiōis ſignorū cadet ꝑs fortūe i illomet loco quo cadēt ſi
cōputauiſſem⁹ gradus q ſūt a ſole vſqꝫ ad lunā. et eos pro
ieciſſemus ab aſcēdente ad ptē ordinatiōis ſignorū: Et ꝑ
hos .2. mōs cadit ꝑs fortūe i vno eodē loco: ꝛ erit i cōpatiōe
lūe ſm ꝙ aſcñs i cōparitione ſolis. Inuenim⁹ eni ab hac
regl̄a aliquos recedētes: q dn̄t ꝙ aſcēdēs noctis ē aſcēdēs
lune. qꝛ lūa ē dn̄a noctis: ꝛ pp̄ hꝫ cōuenit vt nūerem⁹ de no
cte a lūa vſqꝫ i ſolē ꝛ ꝓiiciam⁹ ab aſcēdēte verſus ptē oꝛdia
tiōis ſignorū: ꝛ dixerūt ꝙ exiet locus ptis fortūe de nocte
aſcēdēs ſolis. ꝛ erit aſcēdēs natiuitatis aſcēdēs lune. Et
nos dicimus iſtis ꝙ ſi itelligerēt de ſcia nāꝝ id qd̄ ptholo.
itellexit ꝙ cōcordarent cū eo ꝛ dimitterēt dictū iſtud: qꝛ
vacuū ē: qꝛ ptho. tenet ꝑ id qd̄ docuit in hoc libro ꝙ ſol eſt
ille q maius poſſe hꝫ i celo: ꝛ hoc multū māifeſtū eſt ꝑ alia
multa q̄ demōſtrata ſūt i ſcia nāꝝ ꝛ aſtrologie. ꝛ ē demon
ſtratū i nāis ꝙ ſolis op⁹ patēti⁹ ē q̄ opa oīum aliaꝝ ſtellaꝝ
et lux q̄ ē i oīb⁹ reb⁹ mūdi ē ꝑ ſolē. qꝛ ſtellarū oīū lux nō ē
niſi quantum venit eis a ſole. ꝛ in aſtrologia probatum ē
eſt ꝙ motus omnium ſtellarum concordes ſunt in com
paratione ſecundum motus ſolis. Et poſtquam ita eſt cō
uenit vt ſol habeat prerogatiuam ꝛ dominium ſuper om
nes alias ſtellas: ꝛ conuenit omnibus modis vt de die ꝛ no
cte aſcendens ſit aſcendens ſolis. quoniam eſt principium
acceptum in comparatione ſolis ſolummodo. et propterea
debet accipi pars fortune de die et nocte a ſole in lunam.
et addemus ſuper illud gradum aſcendentis et proiicie
mus a principio ſigni aſcendentis ad partem ordinationis
ſignorum. Et ſi acceperimus a luna in ſolē conuenit vt ꝓ
iiciamus in contrarium ordinationis ſignorum: ita ꝙ hic
locus ſit idemmet locus et erit i cōparatione lune ſm com
parationem aſcendentis ad ſolem.

Conuenit etiā vt ex his in die ſolez: ſi fuerit loco albileg primitus eligamus: ſin autem lunā: quam ſi nequiuerimus eligere ſtellaz que maiores auctoritates habuerit i diſpoſitione loci ſolis: et loci precedētis coniunctionis: nec non et aſcendētis eligem⁹. i. ſtella que habuerit ex quinqz poteſtatibus per quas diſpoſitio conſiſtit tres vel plures auctoritates in aliquo locorum predictorum eſt eligenda. Qz ſi non contigerit: aſcédentis graduz accipiemus.

Et cōuenit vt de rebus iſtis ſimiliter ſolez primitus eligamus ſi fuerit de die eo exiſtente in loco apto pro yleg: et ſi ſic non fuerit lunaz primitus eligemus: et ſi apta non fuerit planetam plures dignitates habentez diſpoſitioni loci ſolis et in loco cōiunctiōis antecedētis et in aſcēdēte. volo dicere quādo habuerit tres dignitates de quinqz dignitatibus per quas data eſt diſpoſitio i aliquo loco quem aſpicimus vel plures: et ſi nō acciderit accipiemus gradū aſcēdētez.

Si natiuitas fuerit diurna: aſpiciem⁹ primitus ſi ſol fuerit i aliq̄ iſtoꝝ locorū qb⁹ cōuenit eē yleg. erit ſol yleg. Et ſi nō fuerit in tali loco ſed i. 12. vel. 8ª nō erit apt⁹ vt ſit yleg. qm̄ virtus eius delibitatur in his duobus locis. Et poſtq̄ ſoli ñ cōuenerit ylegia aptitudo aſpiciem⁹ lunam: ſi fuerit i aliquo locoꝝ iſtorū hñtium ylegiā aptitudinē erit ipſa yleg: et ſi fuerit in. 12ª vel. 8ª aut ſub terra nō erit apta vt ſit yleg. et tunc oportebit nos aſpicere pl'taz hñtem plures dignitates in diſpoſitiōe loci ſolis: et in diſpoſitione loci cōiunctiōis añcedētis et i diſpōne aſcēdētis: et ſi alicui. 5. pl'tarū inuenerim⁹ maiorē partē dignitatū i his tribus locis q ſunt: locus ſolis locus cōiūctiōis añcedētis et aſcēdētis: et cū hoc acciderit vt ſit iō pl'ta in aliquo locoꝝ aptoꝝ p yleg: planeta ipſe dz eē yleg. Et ſi cū hoc nō acciderit aſpiciemus planetā hñtez i aliq̄ hoꝝ triū locoꝝ pl'ta triū dignitatū. et ſi cū inuenerim⁹ i aliquo locoꝝ aptoꝝ p yleg ipſa erit yleg: et ſi nihil ō h toto inuenerim⁹ ad gradū redibim⁹ aſcēdētis: et ipm accipiemus p yleg. et hoc ē qd voluit dicere ptho. Et credūt aliq ꝙ aliqd deficeret i verbis ptho. ſed nō ē ita: qꝛ vnū verboꝝ ſuorū docet aliud: et hoc apte oſtēdim⁹ in hac gloſa qd itelligere tibi cōuenit qm̄ hoc totū ab vna re depēdet q̄ ē vt aſpiciamus rē maiorē vi habentē ſi fuerit i locis aptis p yleg ipſa erit yleg. et ſi nō fuerit ita aſpiciemus illū qui eū ſequit̄ in poſſe et accipiem⁹ eū: et ſic ibimus faciēdo donec ad vltimū puenìamus ad gradū aſcēdētem.

In nocte vero cōuenit vt lunā primitus eligamus: poſtea ſolē. Deide ſtellā q̄ maiores auctoritates habuerit in diſpōne loci lune: ac loci p̄cedentis p̄uētiōis: lociqz ptis fortune. Cū āt hoc nō euenerit dñium ſi natiuitatē piunctio p̄ceſſit accipiem⁹ aſcēdens. Si autem preuentio preceſſerit fortune partem.

Et pueniт vt de nocte lunā primit⁹ eligamus ſubſequēter ſolē: deide pl'taz plures dignitates hñtez i diſpōne loci lūe: et i loco diſpōnis oppōnis añcedētis et i loco partis fortune: et ſi hoc ñ cōuenit aſpiciem⁹ aſcēdēs vltio ſi natitas fuerit piūctiōalis vel ptē fortune ſi fuerit oppōnalis.

Accepit ō nocte primit⁹ lunā qm̄ ſol erit ſub terra et virt⁹ eius erit priuata ꝓpter terrā: qꝛ ſi inuenerimus lunā de nocte i aliquo locoꝝ aptorū p yleg: ipſa erit yleg. Et ſi nō fuerit ita aſpiciemus ſolem ſi fuerit de illis. 25. gradibus qui remanent de aſcendente. vel in illis. 5. gradibus qui. 12ª i trauerūt eſt ſol yleg: et ſi nō inuenerim⁹ eū ita aſpiciem⁹ planetā plures dignitates habētē in diſpoſitiōibus loci lune et loci oppoſitiōis añcedētis: et ſi fuerit i aliquo locoꝝ aptoꝝ pro yleg idē planeta erit yleg. Et ſi nō fuerit ita aſpiciem⁹ ſi natiuitas fuerit piunctionalis: et tūc accipiemus pl'tā plures triū dignitatū habētē in loco lune vel in loco oppōnis antecedētis aut in loco aſcēdētis. et ſi fuerit in aliquo locorum aptorū p yleg ipſe planeta erit yleg. et ſi non fuerit ita aſpiciem⁹ ſi eſt aliqs planeta hñs plures dignitates tribus in loco lune vel in loco ptis fortune: et ſi fuerit in aliquo locoꝝ aptorū p yleg: idē planeta erit yleg. et ſi nihil inuenerimus ō hoc toto aſpiciemus ſi natiuitas fuerit cōiunctiōal' et tūc accipiem⁹ gradū aſcēdētis p yleg: et ſi oppōnal' gradū partis fortune. et hec ſūt rōnes verboꝝ ptbole. quarū aliq̄ abſcōdit in his q̄ propalauit i quibus mentez apponere te oz. volo enim rem illam te docere. ſ. ꝙ oportet ꝙ aliquib⁹ vicibus accipiatur de nocte pars fortune a luna i ſolē et pyciatur ab aſcendēte ad partē ordinatōis ſignorū. et hoc fieri cōuenit quādo ſol fuerit ſub terra: vl' qm̄ eius v̄tus debilis erit multū. et accidit cū h vt natiuitas ſit oppōnalis ꝙ lūa i his locis et i hora oppōnis habeat vī multū maiorē q̄ ſol et apparentius op⁹: maxie ſi ipſa fuerit ſup terrā i forti loco: et aſpiciat eā diſpoſitor ei⁹. Ptho. n. nob i his dictis oib⁹ demōſtrauit vt accipiamus primitus ſignificationē a pl'ta q fuerit maioris poſſe. et ſi nō fuerit apt⁹: accipiem⁹ illū qui ſequitur euz in poſſe: et ꝙ ſic ſemper faciam⁹ donec puenìamus ad poſteriorez eoꝝ: et hoc mō itelligere te oportet.

Qz ſi fuerint vtraqz luminaria: et qui ſm cōueniens alaiz diſpoſitor fuerit i locis albileg: cōuenit vt ex lūinarib⁹: illud qd i loco maioris et fortitudinis p̄rie fuerit ſumam⁹: diſpoſitorē aūt eligere ſup lūiaria nll'aten⁹ cōuenit niſi cū i loco maioris et fortioris dignitatis fuerit: habēs in diſpoſitione ſm duo alahiz auctoritates.

Et ſi ambo luminaria et diſpoſitor q ē ſcd'us haiz apta fuerint in locis cōuenientibus p yleg: oportet de luminaribus nos illud accipere qd fuerit maioris regnationis et poſſe: conuenit tm̄ vt diſpoſitorem anteq̄ luminaria eligamus qm̄ fuerit i loco maioris regnationis et poſſe: et habuerit ſm duo haiz ābo dignitates i diſpoſitōe.

Quādo ſol et luna fuerint i locis aptis p yleg: vterqz illorum pōt eē yleg: vincet tm̄ ille q mai⁹ habuerit poſſe. et magis apparebit opus eius. Et iā demōſtratū eſt ꝙ qs eorum fuerit i domo. 10. ille vicet. et ſi nll'us eoꝝ fuerit i aſcēdēte q fuerit i vndecima vicet. et ſi nll'us ibi fuerit q erit i. 7. vicet. Et ſi acciderit ꝙ ābo lumiaria fuerit in quouis locorum aptoꝝ p yleg: accipiemus illū eoꝝ q fuerit magis ppe gradū diuiſionis domus et ille vicet. et ſi planetā diſpoſitorē inuenerimus i aliquo locoꝝ aptoꝝ p yleg: et ambo luminaria vel vnū eorū in loco ſimil'r apto p yleg aſpiciem⁹ ſi adiūget' i planeta diſpoſitore diſpō duoꝝ haiz i vno: quoꝝ vnus ē diſpoſitor ylegioꝝ diurnorū: et alter nocturnorū et fuerit locus eius melior q̄ locus luminariuz eligemus eū anteq̄ luminaria: qm̄ multas vires ſibi adiunxit: et manet in loco meliori q̄ luminaria. Hic enim pficitur qcqd ptho. locutus eſt i ordinatōe ylegioꝝ. alij vero reputant ꝙ ſi aliquis diſpoſitoruz yleg non aſpexerit ipm non

erit aptus vt ſit yleg. iſti. n. accipiūt nūeruꝫ vite a numero ānoꝝ pl'tarum q diſponūt yleg ſicut ꝑdiximꝰ. ⁊ qꝛ ptho. tenuit hanc viam ⁊ ſequit̄ viam concordātē cū ſcia nātū nō fuit nobis neceſſe in iſtoꝝ opinionibꝰ dilatare. Dicimꝰ aūt dictū iſtud ꝙ qñ inuenerimꝰ ſolē ⁊ lunam ⁊ pl'tam diſpoſitorem oēs. 3. dignitatū equaliū: aſpiciemus in hac rōne illū eoꝝ quē aſpiciet diſpoſitor eiꝰ: ⁊ ille aptior erit vt ſit yleg.

¶ Cūq3 patuerit albileg duas eiꝰ ſpēs nobis obſeruare cōueniet: Quarū altera ē ſꝫ ſignoꝝ ſucceſſionē ſolūmodo: Altera vero ⁊ ſꝫ eorūdē ſucceſſionē ⁊ iſucceſſiōis cōtrariuꝫ. Illā q̄ ē ſolummodo ſm ſucceſſionē i qualitate: q̄ radioꝝ ꝓiectio nūcupat̄: nos obſeruare ꝯuenit q̄ tunc eē dicum albileg i locis oriētalibꝰ. i. a celi medio vſq3 ad aſcēdēs fuerit. Illā vero q̄ ſꝫ ſucceſſionē ⁊ iſucceſſiōis cōtrariū exiſtit: ea i qualitate q̄ grece vtine appellat̄ cōſiderabimꝰ. Hec q̄dē ē: cū albileg: i loco recedēte a celi medio fuerit.

¶ Et poſtq̄ ſciuerimus yleg: conuenit nos operari ꝑ duas maneries yleg: q̄ꝝ vna ē ſcd̄m ordiationē ſignoꝝ ſolūmodo in ſtatu q dicit̄ ꝓiectō radioꝝ: ⁊ hoc ē qñ fuerit yleg i locis oriētalibꝰ: ⁊ hec ſt̄ a medio celi vſq3 ad aſcēdēs: ⁊ ille ꝑ quē nō operabimur ſꝫ ordiationē ſignoꝝ ſolūmodo ſꝫ ſcd̄m ordinatiōis cōtrarium ſilr̄ ē i ſtatu qui dicitur grece orima. ⁊ vult dicere tꝑales: ⁊ hoc erit qñ yleg cadēs fuerit a loco medij celi.

¶ Poſtq̄ nobis demōſtrauit loca yleg ⁊ eoꝝ ordinatiōes i poſſe: ⁊ qd̄ eoꝝ ꝯuēit nobis accipe: ⁊ qd̄ dimittere: vl't mō nobis oſtendere loca q̄ interficiūt: ⁊ pl'tas interficientes: ⁊ qñ hoc facere voluit incepit narrare quomodo ꝑ yleglam operemur: ⁊ nos volumus nunc gloſare dicta ſua ſicut ſoliti ſumꝰ. Id qd̄ dixit due maneries yleg: quarū vna eſt ſm ordinationē ſigoꝝ ſolūmodo. vl't dicere maneriem ꝑ quā facit atazir de yleg. directo ſm ordinationē ſignoꝝ ſolūmodo donec applicet ad gradū pl'te iſortune vel ad gradū radij eius. Et ꝙ dixit altera que ē ſm ordinationē ⁊ iordinationis cōtrarium. vl't dicere de alia manerie i qua fit atazir yleg. directū ⁊ cōuerſū in vnū donec directum applicet ad gradum pl'te infortune: vt ad gradū radioꝝ ſuoꝝ: ⁊ cōuerſū ꝑueniat ad gradū occidentis quoꝝ duoꝝ illud vincet qd̄ maius poſſe habuerit in abſcidendo. Et ꝙ dixit ꝑ illud qd̄ eſt ſm ordinationeꝫ ſignoꝝ ſolūmodo nos cōuenit operari in ſtatu q dicitur proiectō radioꝝ: ⁊ hoc eſt qñ fuerit yleg in locis oriētalibus que ſūt a medio celi vſq3 ad aſcēdēs. vl't dicere ꝙ qñ yleg fuerit in. 10ᵒ. 11ᵒ. aut i aſcēdēte ſēper faciemus ſuū atazir directū ſm ordinationē ſignorum vſq3 ad pl'tas interficientes. id tñ qd̄ dixit: illa per q̄ nō operemur ſm ordinationē ſignoꝝ ſolūmodo: ſed ſm añriora eorum ſilr̄ in ſtatu qui grece dicitur orima. ⁊ vl't dicere tēporales: ⁊ hoc erit qñ yleg cadens fuerit a loco medij celi. vult dicere ꝙ qñ yleg fuerit i. 9ᵒ. vel 7ᵒ. faciemꝰ eiꝰ atazir directū ⁊ cōuerſū: ⁊ nō iudicabimꝰ ꝑ vnā abſciſſionē ſolummodo. niſi alia cōcordauerit cū ea: ⁊ ſi āhe cōcordauerint ita eſt: ⁊ ſi diſcordauerit ſciemꝰ q̄ res cōuenit cōpl'oni eiuſdē hōis ⁊ res quas dāt ꝯſtellatiōes gn̄ales ⁊ dicūtur ꝓ his q̄ cadunt a medio celi tꝑales: rōne redeūdi: qꝛ dicemus ꝙ vmbra reuertit̄ q̄ reuertit̄ ꝙ tꝑat. Et ptho. patefecit nobis quodlibꝫ duoꝝ atazir. ſ. directū ⁊ cōuerſum. ⁊ nobis oñdit quo mō nūerabimꝰ ipm ⁊ ſciamꝰ ab eo q̄ntitatē vite.

¶ Et cuꝫ tal'r iſta fore ꝑcipiet̄ gradus interituꝫ ſignificantes ſꝫ albileg q̄ ē i ſpē quā ſꝫ ſignorum añcedētia inuenerimꝰ: erit gradus occidēs: eo ſolūmodo ꝙ ipe vite dñiuꝫ occultat.

¶ Et poſtq̄ ita ſūt res iſte: gradus ſignificantes mortē erūt ſi fuerit yleg i manerie ꝑtis añrioris ſignorum gradus occñs ſolūmodo: qm̄ cooperit vite dñium: ⁊ eū abſcondit.

¶ Yleg. qd̄ ē i ꝑte añriori ſignoꝝ ē yleg cōuerſū. ⁊ ipe reputat ꝙ ille q iterficit i h̄ yleg. eſt ipe gradus occñtis: ⁊ dedit rōnē q̄re. dicens: qꝛ cooperit ⁊ abſcōdit dñiuꝫ vite: ⁊ exterminauit ſeq̄lā ſue viris. i. fortitudinis ⁊ mutat eā d̄ appitione ad occl'tationē. ⁊ d̄bilitatē: ⁊ eā dānat: qꝛ ē ſub terra.

¶ Scd̄m ſtellaruꝫ gradus ipi eidē albileg q̄ ſic īuenta fuerit applicātiū aut eidē teſtificātium: ob hoc. ſ. ꝙ ipe collectis numeris ſuꝑaddunt ⁊ minuūt vſq3 ad horā qua ceciderit albileg: ꝓter ꝙ non occidēt: eo ꝙ ad locum yleg ipſe nō eūt: ſed ipſa vadit ad earum loca. At ille que ſemꝑ addunt fortune: que vero minuūt: infortune dicuntur. Mercurius iterum erit cū ſtellis quibꝰ aſſociabitur in figura.

¶ Et gradus planetaꝝ obuiātiū yleg: quod eſt hoc mō: ⁊ affirmāt ipm: addūt ⁊ minuunt ſolū mō i nūeris q iūgūt̄ vſq3 ad horā qua cadit yleg ſine ꝙ interficiant: qꝛ gradus iſti non ſunt illi q applicāt ad locū illeg: ipm tñ applicat ad eoꝝ loca. Qui vero addūt ſūt planete fortūe: ⁊ q minuūt iſortūe. mercuriꝰ tñ ſimiliter vadit cū pl'tis cū qbꝰ ꝑticipationē habet in figura.

¶ Pl'tatū obuiātiū yleg i atazir ꝯuerſo alij ſūt fortūe ſicut iuppiter ⁊ venꝰ. ⁊ ſtelle fixe q̄ ſūt de cōpl'one eoꝝ. ⁊ iſti addūt i dono atazir ꝯuerſo: ⁊ alie infortune: ſicut ſaturnus et mars. ⁊ ſtelle fixe q̄ ſūt ꝯpl'onis ipoꝝ. ⁊ he minuūt de dono atazir cōuerſi. Et cōuenit ꝙ ſtella fixa q̄ addit vel minuit nullā hēat latitudinē: vel ꝙ eiꝰ latitudo ſit modica: vt eius v̄tus ſit in ipo zodiaco ſignoꝝ. Mercuriꝰ tñ ⁊ ſtelle fixe q̄ ſūt de ꝯpl'one ipiꝰ fortune erunt ⁊ addent in dono atazir: ſi ꝑticipatōeꝫ hūerit cū fortūis. ⁊ ſi cū infortunis erūt iſortune ⁊ minuēt de dono atazir conuerſo. qm̄ yleg vadit ad loca ſtellaꝝ q̄ addūt vl' minuūt: cōuēit vt h̄ id ſeq̄mur i atazir directo. qm̄ pl'te vadūt ad loca yleg. Et ptho. docꝫ nos q̄ntitatē hꝰ diminutōis ⁊ additiōis i hoc qd̄ vult dicere.

¶ Nūerus aūt augmēti vel diminutōis ex locis graduū vniuſcuiuſq3 coꝝ deprehēdetur. Ipſe etenī ſm nūerū tēporū horarum quē vnuſq̄ſq3 gradus eorū habuerit inuenit̄. naꝫ cū tꝑs diurnum fuerit: tꝑa diurnaliū horaꝝ attribuemus. cūq3 nocturnū extiterit: tꝑa nocturnaliū horaꝝ attribuemus ſcd̄m quoꝝ q̄ntitatē erit nūerꝰ annorum perfectorū. Q̄d intelligendū eſt eē dictū cū in aſcēdēte fuerint. poſt hoc ſcd̄ꝫ ipiꝰ elōgatōeꝫ ab aſcendente. numerus itaq3 ex ipſo cum ad occidētis pūctū ꝑuenerimꝰ: nihil remaneat.

¶ Numerus additiōis ⁊ diminutionis ſitꝰ gradus cuiuſlibet eorum: ita ꝙ eſt ſm numerum tē

poꝝ horaꝝ cuiuſlibꝫ grad⁹ curſi: ⁊ ſi tp̄s natiuitatis fuerit ď die erit ſꝫ tp̄s horaꝝ diei: ⁊ ſi ď nocte erit ſꝫ tp̄a horaꝝ noctis: ⁊ tātū quantū hic erit numer⁹ ānorū ꝑfectoꝝ: cōuenit aūt vt hāc rē ītelligam⁹: q2 hoc dictum ē ſi fuerit ī aſcēdente: ⁊ poſt minuet̄ ď eo ſꝫ elongationē ei⁹ ab aſcendēte donec applicet ď eo: ⁊ nihil ſeq̄t̄ ď eo.

Vult dicere ꝙ q̄ntitas additiōis ⁊ diminutionis erit ſm elōgationē pl̄te ab occidēte ꝙ fiunt ei quattuor q̄ntitates ꝓportiōales: vna ē hora elōgatiōis pl̄te ab occidēte. 2ª ē. 12. hore. 3ª q̄ntitas additiōis vel diminutiōis. 4ª ē ptes horaꝝ pl̄te. Et qn̄ multiplicabim⁹ horas elongatiōis pl̄te ab occidēte in ptes horaꝝ pl̄te: ⁊ diuiſerimus ſup. 12. exibit q̄ntitas additiōis vel minutiōis: ⁊ hoc ē qđ petim⁹: ⁊ addemus vel minuem⁹ de q̄ntitate q̄ nobis exit de atazir conuerſo ipo qđ eſt q̄ntitas ei⁹ qđ vadit ď firmamēto donec perueniat yleg ad gradum occidentis.

At ſꝫ albileg q̄ ē in ſpē quā ſm ſignoꝝ ſucceſſionē īueſtigam⁹: loca ſtellaꝝ infortunaꝝ. i. ſaturni ⁊ martis ſt̄ ꝑeuntia cū corporal'r ad hileg ꝑuenerint: vl' cū radios ex quolibꝫ iſtoꝝ locorū ꝓiecerint. i. ex locis quarte ac oppoſite radiationis: ⁊ fortaſſis ex ſextilibus q̄ obediūt aut aſpiciunt ⁊ equāt̄ in fortitudine. Itē ēt quart⁹ aſpect⁹ loci albileg qui ē ſꝫ ſignorum ſucceſſionē occidet iterū: ⁊ forſitan idē opabit̄ ſextilis cū īfortuna fuerit: ⁊ cū ex ſigno multarum aſcēſionū extiterit. Sil'r quoqꝫ faciet trin⁹ cū fuerit īfortuna ⁊ ī ſigno paucaꝝ aſcēſionū manſerit.

Tū ſꝫ yleg: qđ eſt ꝑ manerie eādē ad ptē ordinatiōis ſignorū illđ qđ interficit ē locus pl̄tarū īfortunatarū: ⁊ hec ſunt loca ſaturni ⁊ martis: vl' qn̄ obuiauerint yleg ꝑ corpa coꝝ: vl' qn̄ ꝓiecerit eorum radios de quouis horū duorū locorum. ſ. ď loco quarto: ⁊ ď loco oppōnis: ⁊ qn̄qꝫ pōt hoc eē de ſextilibus obediētib⁹ vbi aſpicit̄: ⁊ ſūt eq̄les in ꝟtute: ⁊ loc⁹ quart⁹ ipiuſmet loci yleg: q ď ē ad ptē ordinatiōis ſignorū ſil'r iterficit: ⁊ qn̄qꝫ hoc facit ſextil' ſi fuerit ī fortuna: et cum ſigno multarū aſcēſionū extiterit. Sic quoqꝫ faciet trinus ſīi ſignis breuium aſcēſionum.

Vult dicere ꝙ atazir directū ſēp accipi debet ab yleg vſqꝫ ad locū īfortune vl' radij ei⁹ ſm ordinationē ſignoꝝ: ⁊ ď monſtrauit nobis factū locorū iterficientiū ⁊ aſcēdentium yleg cuius atazir factū ē directū: ⁊ dixit ꝙ ſūt loca pl̄tarum īfortune ⁊ loca ī quibus cadūt eaꝝ quarte ⁊ oppōnes. Et qđ dixit ⁊ qn̄qꝫ erit ſil'r de ſextilibus obedientibus vbi aſpicitur: ⁊ ſūt equales in virtute. vult dicere ꝙ qn̄ yleg fuerit in ſignis paucarum aſcēſionū talis ſextilis qualis iſte abſcindit yleg: q2 locus ſextilis infortune eſt iterfector ⁊ ꝑnceps ſuper yleg. ⁊ yleg eſt obediens loco ſextili infortune. Et qn̄ ſimil'r acciderit ꝙ yleg ſit elōgatum a capite arietis vel cācri talis qualis iſte ſextilis abſcidit yleg: qn̄ ē in loco cuius virtus vel vis equalis ē cū virtute ſeu vi loci yleg. Et qđ dixit ipe locus quarte yleg qui eſt in parte ordinatiōis ſignorum ſimiliter iterficit. vult dicere ꝙ quarta ſimil'r yleg. abſcīdit yleg: qm̄ in figura quarte ē inimicicia ⁊ nocumētū: ⁊ facit ꝙ hō ꝓprijs manib⁹ ſeipm̄ iterficit: ⁊ addit hic ptē

ordinationis ſignorū: eo ꝙ yleg ſemper ē rectū. Et id qđ dixit: ⁊ qn̄qꝫ facit h ſextilis ſi fuerit īfortūe ⁊ ī ſignis multarū aſcenſionū. i. ꝙ loc⁹ ſextilis vel yleg: qđ ſit in ſignis longaꝝ aſcēſionū eſt ſicut quarta: ⁊ ſimile habebit iudicium. Sil'r trinus quādo fuerit ī ſignis paucaꝝ aſcēſionū iudicabitur ꝓ quarta. Et hoc dictum docet nos ꝙ ptholeme⁹ facit ſē per radios pl̄tarum gradus iequales: q2 ſi faceret eos per aſcēſiones cōmixtas ſicut multi hominū crediderunt non poterat tā abſolute dicere dcm̄ iſtđ qđ dixit ſextilis ī ſignis lōgaꝝ aſcēſionū ⁊ trin⁹ ī figuris paucarū ꝓ q̄rta iudicat̄.

Cūqꝫ luna fuerit albileg iterficiet ſolis locus qm̄ eo ꝙ cū ſol ad locū albileg iſti⁹ ſpēi ꝑuenit interficiēdi et ſaluādi vim habebit. Ibit enim ipe ad locum albileg.

Et qn̄ lūa fuerit yleg iterficit ſic ſol' locus ſil'r q2 qn̄ ſol obuiauerit loc⁹ iſti⁹ medietatis yleg habebit poſſe iterficiēdi et ſaluandi: qm̄ ſol eſt qui vadit ad locum yleg.

Locus ſolis abſcidit ſuꝑ lunā qn̄ loca eorum diſſona fuerint vt ſit luna in hūido ⁊ ſol ſit in ſicco: vel ꝙ ſit luna in termino infortune: ⁊ ſol in termino fortune: aut ꝙ ī terminis infortunaꝝ ſicut ambo in dignitatibus infortunaꝝ: ⁊ in ſignis concordib⁹ non abſcīdet ſol ſuꝑ lunā. Et conuenit vt ītelligat̄ hec regula in ylegijs: vno. ſ. cū altero. q2 ſtelle contrarie ſemꝑ abſcindunt ſuper yleg. Et ſi ſtella eēt contraria per eēntiā: ſicut ſaturn⁹ eſt cōtrari⁹ ioui: ⁊ pōt eē ꝯtraria ꝑ accidens: ſicut quādo loc⁹ vni⁹ ē ꝯtius loco alterius.

Nec nobis exiſtimare conuenit ꝙ hec loca neceſſario ſemꝑ occidāt: nā nullatenus occident niſi cū infortunabuntur ſolummodo.

Et non cōuenit nobis itelligere: ꝙ hec loca abſcindant ſemper oībus modis: ſed hoc faciunt quando ſunt infortunata ſolummō.

Vult dicere ꝙ oēs res q̄ abſcindūt nō abſcīdūt ſuꝑ yleg: niſi qn̄ fuerit īfortunate. ſ. ꝙ ſint infortūe cū yleg: vel eam aſpiciāt: vel ꝙ ſint in terminis infortunaꝝ: vel ꝙ ſint in locis in quib⁹ debilitet̄ virtus yleg: ⁊ hꝫ talia.

Q2 prohibetur hoc: cum vni⁹ fortunarum terminus fuerit vel cum altera fortunarum ex q̄rto vel trino ſeu ex oppoſitione ad ipm̄ gradū qui occidit: ſeu ad gradum q poſt ipm̄ ſuccedit radios ꝓiecerit: ita ꝙ in proiectione radiorum iouis pluſq̄ꝫ duodecim gradus: ipm̄ non tranſgrediantur: nec veneris pluſq̄ꝫ octo.

Q2 res iſta diſturbat̄ quādo fuerit terminus alicui⁹ fortune: vel ꝙ aliq̄ fortūa ꝓijciat radios ſuos ſuꝑ eos ď tertio: vl' q̄rto vl' oppōne ad ipꝫ gradū iterfectoris: vl' ad illū q ſeq̄tur eū dūmodo non tranſeat ipſum in radijs iouis plus duodecim gradibus: ⁊ non tranſeat ipm̄ in venere plus octo gradibus.

Quādo fecerimus atazir yleg vſqꝫ ad locū iterfectoris: cōuenit vt aſpiciam⁹ ſi fuerit termin⁹ alicui⁹ fortune ⁊ aſpiciat eū aliqua fortuna q̄ applicet ad gradū iterficientem vel ad aliquem aliū gradū ex his q an̄ eā: ⁊ ꝙ ſit grad⁹ iſte q fuerit anterior gradus iterfectoris: ſi fuerit gradus iouis ꝙ ſit ad. 12. gradus vel min⁹. ⁊ ſi ſic fuerit: ſciem⁹ ꝙ abſciſſio non erit illo tpe: ſed ꝓlōgabitur donec aſpiciat res alia ſuꝑ yleg: ⁊ radij fortunarū quos narrauit ptholē. in hoc lo

eo ſunt tres ſolūmodo: q2 ſunt 4⁹ trinus ⁊ oppō: q̄nq3 qui
libet eoꝝ ſup magnā vim quā habet pōt defēdere mortē.
Sed q2 ſextilis eſt iuris debilioris quā aliquis alius alioꝝ
terminū nō habet potētiā remouēdi mortē: ⁊ ꝑꝑ hāc rōe3
ptho. noluit eū ꝯputare. Silr̄ intelligimus ꝑ verba ei⁹ pre
cedētia ꝙ ſextilis nō habet potētiā quarti: niſi q̄n fuerit in
ſignis longarū aſcenſionū. Et tunc iudicabitur ſicut q̄rta
vel ꝙ ſit in ſignis obediētibus vel equalibus i virtute. Si
milr̄ q̄n acciderit in oībus alijs aſpectib⁹: quos narrauim⁹
in p̄ tractatu: ꝙ cuilibet eoꝝ duplicet̄ virtus ei⁹ tali modo
ꝙ valeat tantu3 4⁹: vel trinus: aut oppō habebit poſſe re
mouendi mortē: ⁊ illud idē faciet ſtella fixa q̄ fuerit cōplo
nis fortunate ſi latitudinē nō habuerit zodiaci ſignoru3: ⁊
bene docet ptho. ꝑ hoc dictū ꝙ bene reputat ꝙ vis corpis
iouis. ē. iz. grad⁹. ⁊ vis corpis veneris. 8. ⁊ ſic itelligi ꝯuenit.

¶ Silr̄ ēt ita eueniet: cu3 coniungēt̄ albilg ſtelle
cui corporali cōditiōi adhere bit: nec coꝝ duorū
latitudo fuerit eadem.

¶ Silr̄ q̄n yleg obuiauerit planete ita ꝙ iūgant̄
corpaliter: ⁊ n̄ fuerit latitudo āboꝝ vna ⁊ eadē.

¶ Uult dicere ꝙ gradus interficiēs ſic fuerit ꝙ nō interfe
cit: niſi q̄n ī eo ē pſ̄ta iſortūa ⁊ nō ꝑ radios eius: ⁊ fuerit lati
tudo ei⁹ elōgata a latitudine yleg: eūtis ad eā. Si ita fuerit
gradus ī quo morat̄ infortuna iterficit in ſtatu tali: q2 īter
ficere nō pōt: niſi q̄n fuerit yleg ī vno circulo ḋ circulis ma
ioribus: ⁊ ſi tu gdc̄ꝫ de ariſmetrica intelligis: ſcies ꝙ in aliq
bus locis q̄n fuerit yleg ſeptētriōalis a zodiaco ⁊ infortūa
meridionalis ⁊ latitudies āboꝝ equales l̄ vna eadē īfortu
na abſcidit ſup yleg: ī ſtatu tali qualis ē iſte: quando accide
rit ꝙ ambo ſint ſuper vno circulo.

¶ Cū aūt ſtelle ſaluātes vel adiuuātes aut īterfi
cientes due vel plures fuerit in vno quoq3 iſto
rū duorū conuenit vt ſm̄ rerū ea iuuātiū multi
tudinē ac corūdē fortitudinē id q̄ḋ ipſorū duorū
forti⁹ eſt obſeruem⁹: ſm̄ multitudinē igit̄ cum
altera duaꝝ ſpērū pluſq̄ꝫ altera fuerit augmenta
tione manifeſta. Scḋm fortitudinē vō cū ſtelle
q̄ iuuāt vel iterficiūt in locis ſibimet cōuenienti
b⁹ fuerint: nec in hmōi locis alie permanſerint.
maxime aūt eū ſtelle vni⁹ ſpēi fuerint oriētales:
alterius ſq3 ſpēi ſtelle occidentales.

¶ Et ſi planete mortē remouentes ⁊ adiuuātes
vel interficientes: fuerit duo planete vel plures
ī vnaquaq3 harū duarū rerū cōuenit vt inſpicia
m⁹ q̄ harū duaꝝ maneriez̄ vicit ſcḋz ſimilitudi
nē rerū adiuuantiū: ⁊ poſſe ſuū: ac ſcḋz ſimilitu
dine3 ſuā: q̄n vna maneries ē plus altera i re ha
bente q̄ꝫtitatē ⁊ ea q̄ eſt ſcḋz poſſe q̄n fuerit pla
nete adiuuātes vel iterficiētes in locis ptinētib⁹
ad eos: ⁊ altera nō fuerit ī tali loco: ꝑprie ſi fue
rint pl̄te vni⁹ manerici oriētales: ⁊. planete alte
rius manerici occidētales.

¶ Uult dicere ꝙ quando dubitabimus de locis in quibus
inueniemus planetas interfectores: ⁊ planetas remouētes
mortē tunc aſpiciemus ſtatum cuiuſlibet duarum maneri
erum per potentiā quam habuerint: ⁊ per illum quē inue
niemus alterū vincere de virtute iudicabimus: ⁊ ſciemus
quis eorum vincit: aſpiciendo in eē cuiuſlibet horū per du
as maneries: vna ē numerus rerū affirmantiu3 quanlibet
duarum maneriez̄: q2 ille qui plures auxiliatores habue
rit in re habente quātitatē vincet. Altera eſt poſſe cuiuſli
bet harū duarum maneriez̄: q2 maneries que fuerit ipſa
vel res adiuuantes eam in locis pertinentibus ad eas vin
cit alteram que non eſt ſic in locis pertinentib⁹ ad eas. Si
milr̄ aſpiciem⁹ in oībus alijs eoꝝ ſtatibus: q̄ manerie ſtant
ī cōparatiōe mūdi: ⁊ i natiuitate. vbi grā. pl̄te oriētales ſūt
maioris potētie q̄ꝫ occidētales: ⁊ h⁹ ſimilis.

¶ Quapropter eorū q̄ ſūt ſub radijs i occidēdo
iuuādo ac ſaluādo nos nihil gn̄alr̄ oꝫ obſeruare
niſi vt luna ſit albileg. tūc etenī ipe idē loc⁹ ſolis
erit interfector: ⁊ tunc ēt ſi infortuna q̄ cum ipo
fuerit cum impedierit ⁊ nulla fortunaru3 eum
adiuuauerit conſiderabim⁹.

¶ Jta ꝙ nō cōueīt nos gn̄alr̄ iudicare ꝑ plāctas
ſub radijs exiſtētes nec ī iterficiēdo nec ī liberā
do niſi fuerit luna yleg: ⁊ erit tūc loc⁹ ſolis niet
interfector: ⁊ iudicabim⁹ ꝑ planetā infortunam
exiſtētē cū eo: ſi dānauerit ip3 ⁊ nō fuerit planeta
fortuna q ipm̄ adiuuet: et euadat.

¶ Nō cōuenit nos iudicare ꝑ planetā aliquē ſub ſol' radijs
exiſtentē: nec iterficiēdo nec liberando aliquo mō niſi ſit
luna yleg ⁊ loc⁹ ſolis īterficiat. q2 q̄n fuerit iſto mō ⁊ i aliq
infortuna fuerit ſub radijs ſolis quā nō aſpiciat aliqua for
tuna: pl̄ra ipſe erit iterfector: q̄m damnat locu3 in quo ſol
morat̄. ⁊ ꝑpter hoc hēbit iſte loc⁹ maius poſſe iterficiendi.

¶ Nūeros āt q ſūt ſcḋz lōgitudinē quā īter locū
albileg ⁊ locū abſciſorē iuenim⁹ vt diſſolute ⁊ q̄
litercūq3 ſumat̄ minime ꝯueniat. Queadmodu3
plimi faciebāt q ſcḋm quātitatē tēpoꝝ aſcenſio
nu3 graduu3 illi⁹ lōgitudinis hoc ſemꝑ eē dice
bant. nec etiā vt hoc aliquo tēpore ꝯſiderem⁹:
niſi cum aſcendēs fuerit ipſe locus albileg: vel
vnus locoru3 aſcendentiu3 ad aſcendens.

¶ Et numeꝝ annoru3 q erunt ⁊ exibūt ꝑ elōga
tiōes q̄ erunt iter locū yleg ⁊ locu3 iterfectoris:
nō cōuenit ſolūmō nos accipe: nec quocūq3 mō
accidat: ſicut multi hoīum acceperunt q credi
derunt ꝙ ſemꝑ eſſe debet ꝑ tēpora aſcenſionu3
graduum elōgatiōis ipſius: nec opamur ꝑ hoc
aliquo tp̄e niſi aſcendenſiuiet fuerit loc⁹ yleg: vl̄
aliqs loc⁹ ex his q̄ vadunt ad aſcendens.

¶ Poſtq̄ꝫ perfecit nobis loca yleg et ipmmet yleg et res q̄
interficiunt et illas q̄ mortē remouēt: incipit hic oſtendere
nobis quō ſciem⁹ q̄titatē ānoꝝ vite: ⁊ ſūt ſꝫ q̄ntitatē elōgatio
nis q ē iter locū yleg ⁊ locū interficiētis. Et q̄n hoc facere
voluit icepit p̄mit⁹ deſtruere dicta contraria vitati in hoc
facto: donec i hac re purā et directā vitatē ſequat̄. q̄m ml'ti
hoīu3 crediderūt ꝙ hoc ſcirem⁹ ſemꝑ a nūero q ē iter yleg
⁊ iterfectore3 ꝑ gradus aſcēſiōis ciuitatis nati. Et ptho. di
xit ꝙ h̄ nō ē vitas niſi ſi ipemet gradus aſcendētis fuerit yl
eg vel gradus alicuius loci ex his q vadunt ad aſcendens:
⁊ iſta ſunt ylegia que ſunt in ſeptima ⁊ nona domo. quia ab
iſtis locis ſciemus h̄ ab aſcenſionib⁹ ꝑ oppoſita ſua donec
ponatur yleg in occidente ſicut ante fecim⁹. tn̄ q̄n yleg fue
rit in gradu medij celi ſciem⁹ h̄ per gradus aſcēſionū cir
culi directi: ⁊ q̄n ſilr̄ fuerit i gradu decime vl' vndecie: vel
i gradib⁹ aſcēdētis q ſūt poſt gradū ipm q aſcēdit ſciemus
hoc per aſcēſiones compoſitas de his circuli directi et de
his aſcendentis, et he ſunt res diuerſe que nō ſequūtur res

naturalem ſicut ħ oſtendit in dicto ſequenti.

¶ Illos igiť qui naturali conſideratiōe hāc ſpeciē obſeruauerit: oīb⁹ modis vnū obſeruare cōuenit. ſ. quot tēporū ex equinoctialis circuli temporib⁹ erit loc⁹ ſtelle vł figure ſequētis loco ſtelle: vł figure precedētis in natiuitate eo ꝙ equinoctialis circuli tēpora circuli orizōtis ꝛ meridiei lineā equalr perābulant: q̇ duo ſūt ꝑ quos cōiſimiles longitudines locales accipiūť vnūq̇ḋq; vero equinoctialis circuli temp⁹ loco vni⁹ anni ſolaris conſtituitur.

¶ Et conuenit oīb⁹ modis volēti mentē apponere in hac rōne ſm naturam ꝙ mētē appōat i vna re: ꝛ ē ꝙ aſpiciat ad que tēpora ḋ tēporib⁹ equinoctij applicabit loc⁹ planete vł figura anterior in natiuitate: qꝛ tēpora equinoctij ibūt totam orizontam ꝛ totam lineam meridiei ꝑ vnū equale ꝛ hec ſunt due res: qb⁹ pōt homo iuenire elongationes ſignorū ſilantiū: ꝛ acceperunt quodlibet temp⁹ ex temporibus equinoctij in vice vnius anni ſolaris.

¶ Qꝛ dixit conuenit oībus modis valenti in hac rōne mentē apponere ſm nām ꝙ aſpiciat i hac re. vult dicere ꝙ ſemper dꝫ facere vnāmetipſam rem q̄ nō permutetur. Et totū illud qḋ dixit: eſt ꝙ vna res q̄ non permutať i hac re ē accipere inter yleg ꝛ interfectorē: ꝛ ſi fuerit atazir rectū accipitur ꝑ aſcēſiones circuli in qua acceptuꝫ fuerit yleg: ꝛ ſi atazir fuerit conuerſū accipiem⁹ illud ꝑ aſcēſiones appōni loci ad quā applicare debent yleg: qꝛ hoc cōcordat cū abaxamento circuli i quo acceptū fuerit yleg: ꝛ ħ totū docebit te añ: ꝛ ſi aliqḋ itelligis i aſtrologiā leuiter poteris itelligere dcm̄ iſtō ſine gloſa. Et ꝙ dixit ꝛ accipieť quolibet tpe a tēporib⁹ equinoctij vice āni ſolaris. vult dicere ꝙ qñ hoc fecerim⁹ accipiemus. ꝑ quolibet gradu qui nobis exiuit de atazir vnum annū ſolarem.

¶ Conuenit igiť vt cū ipe locus albileg preceſſerit ꝛ ſuper orientalē circuli orizontis fuerit: tēpora aſcēſionū graduū ab ipa hora vſqꝫ ad horā que interſicit accipianť: ob hoc ꝙ poſt hāc quātitatem temporis equinoctialł circli: in loco albileg qui eſt orientalis circułs orizontis erit interfector: cumqꝫ fuerit albileg in linea medij diei ꝛ aſcēſiones circuli directi ſm quas erit tēpus trāſitus illi⁹ partis circuli ſignorū: in circulo medij diei accipianť oportet.

¶ Et cōuenit qñ locus ileg fuerit anterior ꝛ i lo rizonta oriētis ꝙ accipiāt tēpora aſcēſionū graduū ab eadē hora vſqꝫ ad horā interfectoris: qꝛ iterfector applicabit ad locū yleg. ideſt ad orizōtam orientaleꝫ: poſt hanc tēporis equinoctij quātitatē circli in loco yleg: qui ē oriētalis circulus orizontis erit iterfector. Cūqꝫ fuerit yleg i linea medij celi ꝛ aſcēſiones circuli directi ſm quas erit tempus tranſitus illius partis circłi ſignoꝝ: i circło meridiei accipiantur.

¶ Uult dicere ꝙ qñ fuerit yleg i ipomet gradu loci accipiemus qḋ ē inter ipꝫ ꝛ locū interfectoris ꝑ aſcēſiones ciuitatis: ꝛ tātū quātū fuerit: ibit ab equinoctio: quouſqꝫ ad locū i qua fuerit yleg: applicet interfector. Et ſi yleg fuerit in linea meridiei cōuenit vt accipiāť aſcenſiōes ſphere recte: qꝛ ſm eam erit tp̄s in quo trāſibit ps ipa zodiaci i linea medij diei accipiemus aſcēſiones que ſūt inter ipm ꝛ locum interfectoris ꝑ aſcēſiōes circuli directi ꝛ q̄ꝫtū fuerit: tātū ibit ab equinoctio q̄uſqꝫ ad locū i q̄ erat yleg applicet iterfector.

¶ Cum aūt i occidentali circulo orizōtis fuerit numerū tēporum in quibus vnaqueqꝫ illarum longitudinum cadit: ꝛ occidit: accipiem⁹: qḋ ē ſicut numer⁹ graduū aſcēſionum ꝑtium circuli ſignorum q̄ ſunt iſtius oppoſita.

¶ Et ſi yleg fuerit i orizonta occidentis accipiemus numerum temporum i qbus abaxabitur quelibet elongationum ipaꝛuꝫ ꝛ ꝙ occidit. Et hic eſt talis qualł numerus gradus aſcēſionum partium zodiaci que ſunt eis oppoſite.

¶ Uult dicere ꝙ qñ fuerit yleg in ipſo gradu occidentis ꝛ accipiem⁹ id qḋ ē iter aſcēſiones aſcēdētis de ciuitate ꝛ inter oppoſitū loci i qua ē iterfector: ꝛ q̄ꝫtū fuerit tātū ibit ḋ equinoctio quouſqꝫ ad locū yleg applicet iterfector.

¶ At ſi looc⁹ albileg cū ꝓceſſerit nō i aliquo iſtorū triū: ſed i locis iter ipa cōſtitutis fuerit ꝓfatū tp̄s acceſſionū ꝛ tp̄s occaſus: ac tp̄s trāſit⁹ ꝑ celi medii: nō erūt illa i qb⁹ loca ſequētia ad loca ꝓcedētia: ſꝫ erūt i qb⁹ ad differentia locs perueñerit: eo ꝙ loc⁹ ad quē vadit ſequēs: loco i quo fuerat ꝓcedēs nec ſilis: nec tał quał ipſe eſt: diindicatur niſi cū ei⁹ poſitio ipi⁹ pōni aſſiłabiť: ꝛ eius ps reſpectu orizōtis ꝛ celi medij quēadmodum ipſius pars fuerit.

¶ Et qñ yleg qḋ ē oppoſitū ñ fuerit i aliquo horum triū terminoꝝ: ſꝫ ſit i locis q ſunt iter eos: nō erūt tēpora aſcēſionū ꝓdictaꝝ vł tēpora deſcēſionū: aut tēpora trāſitus ꝑ mediū celi ea que applicāt. i. locs ſequētia locis añrorib⁹: ſꝫ applicāt i ipſis ad loca diuerſa: qꝛ loc⁹ ad queꝫ applicat ſequēs: diciť ſilis loco i quo erat añrior: ꝛ ꝙ tał ē quał ipſe quādo ſitus ei⁹ ſuo ſimłis fuerit: ꝛ pars eius tał quał pars ſua in cōparatiōe orizōtis: ꝛ i cōparatōe linee meridiei: ꝛ i ipis ābob⁹.

¶ Tres termini quos dixit ſūt gradus met aſcēdēs: ꝛ grad⁹ medij celi: ꝛ ipemet gradus occidētis. Et id qḋ dixit ꝛ loca que ſūt iter eos. vult dicere yleg q̄ fuerit i alijs q̄ꝫ in iſtis trib⁹. qꝛ cōuenit ꝙ q ibi fuerit: ſit ſr i illis i applicāda iterfectore ſi ad locū yleg ſm ꝙ vadit de equinoctio ꝙ fiat ſimiliter ſicut malus. Et pōt hoc ſciri ꝑ cōparationē loci yleg ad lineā orizontis ꝛ ad lineam meridiei: ꝛ ꝓpter hoc aꝫ vt ſit atazir in hoc cū aſcēſionib⁹ cōmixtis de aſcenſionibus ville in qua fuit natus: ꝛ de aſcēſionibus circuli directi: ita vt per hoc fiat id qḋ vadat ab equinoctio q̄ꝫtum temp⁹ i quo applicat iterfector ad circulū in qua ſtabat yleg.

¶ Et cōtingit ēt vt reſpcū horuꝫ duoꝝ vna ſit eius poſitiōis: cū fuerit prope loca que ſunt ſupra ſemicirculuꝫ ex circlis per locū cōem circulo medij diei ꝛ circło orizōtis tranſeuntib⁹: ꝛ hi ſunt

qnoꝛum vnuſqſq̄ vnã temporalē efficit hoꝛá: equales adinuicem fere.

¶ Et accidit ꝙ ſit eoꝝ amboꝝ cōparatio vnamet: qñ fuerit ꝓpe loca q̄ ſunt in medio circulo de circulis que tranſeunt: ꝑ interſectiōē conalē linee meridiei ⁊ oꝛizontis ⁊ ſūt ille quarū quelibet facit vnam hoꝛam temporalē.

¶ Et partes hoꝛarū ſunt circuli q ſunt elōgati vnus ab altero tantū quātū vna hoꝛa de hoꝛis tēpoꝛalibus: ⁊ oēs abſcindunt ſup vnā iterſecationē eoꝝ. Siľr linea meridiei: ⁊ medietas cuiuſlibet hoꝝ circuloꝝ apparet ſup terram. ⁊ alia medietas eſt abſcondita ſub terra excepto ſolo circło oꝛizontis: qꝛ iſte ſemꝑ ē poſitus iter medietatē q̄ apparet ꝺ firmamēto: ⁊ aliā medietatē q̄ nō appet ſub terra. Et poſtq̄ ita ē oꝫ nos petere in toto yleg. medietatē circli i quo moratur ſuper terrā: ⁊ ꝙ accipiamꝰ atazir ſm̄ aſcēſionē medietatis huius circuli: ⁊ quātū fuerit tātū erit id qđ ibit ꝺ eqnoctio: quouſq3 applicet iterfectoꝛ ad locū i q̄ erat yleg.

¶ Cum aūt hic ſemicirculus prefatū locū cōem circūrotauerit erit eiꝰ poſitio qñq3 ſicut poſitio emiſperij: qñq3 vero ſicut poſitio circuli medij diei. erūtq3 tempoꝛa i quibus circuli ſignoꝛum ꝑtes: hec duo loca ꝑtrāſibūt iequalia: tp̄a vero in quibꝰ partes circuli ſignoꝛum hūc ſemicirculum trāſgredient cum in certis locis alijs extiterit: q̄ differētiſi ſūt lōgitudinū: erūt differētia.

¶ Et qñ hic medius circulus fuerit circūq3 in interſecatiōē3 conalē quā diximꝰ: fiet eius ſitus in aliqbꝰ tp̄ibus ſicut ſitus linee meridiei ⁊ fiēt tempoꝛa in quibꝰ ibūt partes zodiaci ꝑ iſta duo loca: tp̄a equalia: ⁊ fient tp̄a in quibꝰ ibūt ꝑtes zodiaci iſte medius circulus qñ fuerit in alijs locis q̄ ſūt ſup elōgatiōes diuerſas tp̄e diuerſa.

¶ Uult dicere ꝙ qñ ymaginabimur mediū circulū in quo moratur yleg: vel interfectoꝛ q mouet ꝑ totū equinoctiū qñq3 occidet cū circulo oꝛizōtis ⁊ qñq3 occidet cū circulo meridiei: ⁊ manifeſtū ē ꝙ aſcēſiones huius circli medij qñ fuerit ꝑ elongationes diuerſas q̄ nō ſūt i linea oꝛizōtis nec in linea meridiei. ſiľr ſunt diuerſe: ⁊ ꝓpterea modis oībus. cōuenit ꝙ qñ fuerit yleg in alijs locis excepto in ipis tribꝰ terminis ꝯmixtū ſit de aſcēſionibꝰ circuli directi: ⁊ de aſcēſionibus ciuitatis i qua fuerit natiuitas ⁊ qcqd diximus in arte aſtrologie oñſū eſt ſm̄ motum ſphere.

¶ Gñalē āt modū ꝑ quē opabimur ponemꝰ hoc qđ ſubiungit: videlic3 eum p̄cedēs duoꝝ predictoꝝ locoꝝ in aſcēdente vel in circło medij diei vel i occidēte: ſiue in alio loco fuerit: ſolus ipe locꝰ ſequēs ibit ad p̄cedētem ſ3 tp̄a que per ip3 eundē antecedētē locū ꝑtranſibunt.

¶ Et via ꝑ quā hoc opabimur: erit hec quā dicere volo. ſ. qñ anterioꝛ hoꝛum duoꝛum locoꝝ fuerit i aſcēdēte: vel in circulo meridiei: aut i occidēte: vel in aliquo alio loco ſequenti: accipiet ſuū atazir vſq3 ad locū anterioꝛē: ſ3 tp̄a que trāſeunt ꝑ illūmet locum anterioꝛē.

¶ Locus anterioꝛ ē locus yleg. ⁊ locus ſequēs eſt locꝰ iterfectoꝛis: ⁊ applicabit hic locus ſequēs ad locū anterioꝛē ſ3 aſcenſiones loci anterioꝛis: ⁊ hoc iam demonſtratū eſt: ſi tu bene intellexiſti quātū tibi prediximus.

¶ Nā cognito gradu medij celi: ac gradu p̄cedētis necnō ⁊ ſequētis locū añcedētis gradus prius ineſtigādo ꝯſiderabimꝰ: quot tp̄alibꝰ hoꝛis a medij diei circło diſtat: numerādo aſcēſiones q̄ ſūt ſub gradibꝰ q ſunt iter hūc ⁊ celi medij gradū q ſup terrā vel ſub terra i circło directo cōſtituit pꝰ hoc eas ꝑ numerū tēpoꝝ hoꝛaꝝ quē p̄cedēs gradus hūerit diuidemꝰ. Q ꝺ ſi ſup terrā fuerit ꝑ diurnalium hoꝛaꝝ tp̄a: ⁊ ſi terra fuerit ꝑ hoꝛaꝝ nocturnaliū tēpoꝛa: ⁊ ꝙ exierit: erunt hoꝛe ipiꝰ lōgitudinis a medij diei circulo.

¶ Ita ꝙ qñ primitꝰ ſciemꝰ gradus zodiaci q ē in medio celi: ⁊ ſiľr ſciemꝰ gradū añrioꝛē ⁊ gradū ſequētē: iqremꝰ primitus gradū loci añrioꝛis ⁊ aſpiciemus quot hoꝛis tempoꝛalibus elongatꝰ erit a linea meridiei numerando aſcenſiones q̄ erūt ſub gradibus qui ſunt inter iſtum gradum Et gradum medij celi q eſt ſup terrā vł eū q ſub terra i ſphera recta: ⁊ poſtea diuidemꝰ eas ꝑ nūerū tp̄ꝝ hoꝛarū q̄ ſunt gradus añrioꝛis. ſi tū fuerit ſup terrā erit ꝑ tp̄a hoꝛarū diei: ⁊ ſi fuerit ſub terra erit ꝑ tp̄a hoꝛaꝝ noctis: ⁊ quot inde exierit: tot erūt hoꝛe elōgatōis eiꝰ a līea meridiei.

¶ Ptho. docet nos in oībus vijs atazir vnam viāmet ipā que eſt vt primitꝰ ſciamus quot ſunt hoꝛe elongationis medij circuli in quo moratur yleg a linea meridiei. et totum verbum ſuū in hoc aptū eſt: ⁊ nō indiget gloſa.

¶ Quapp qꝛ circuli ſignoꝝ ꝑtes: q̄ꝝ lōgitudo ē circulo medij diei ē vna eadēq3 ꝗtitas nūeri tēpoꝛaliū hoꝛarū ſūt cadētes ſup vnū ⁊ eundē ſemicirculū ex p̄fatis circlis: op3 vt ſciamꝰ i longitudine ꝗti tp̄is ex tp̄ibꝰ eqnoctialis circuli longitudo gradꝰ ſequētis a līea medij diei: reddet hoꝛas tp̄ales eq̄les i nūero hoꝛis longitudinis gradus p̄cedentis a circulo medij celi.

¶ Et iꝗtū gradꝰ zodiaci q ſūt elōgati a līea meridiei vnamet ipa ꝗtitate: vł ābo nūeri hoꝛaꝝ tp̄aliū ſūt poſiti ſupermet circulo ꝺ articulis añdictis: ꝯuenit vt ſciamꝰ quot tp̄a poſt tp̄a eqnoctij erit elongatio gradus ſequentis a linea meridiei de hoꝛis tēpoꝛalibus tot per nūerū quot hoꝛe elōgatōis gradꝰ añrioꝛis a linea meridiei.

¶ Uult dicere ꝙ poſtq̄ ē res oībꝰ gñalis gradibꝰ zodiaci: vna et eadē res: ⁊ ē ꝙ qñ ql3 eoꝝ mouebit a linea meridiei in tot hoꝛis quot ille applicabit. Siľr ad circulū in quo ſtabat p̄mus gradus: et erunt hoꝛe ille hoꝛemet elōgationis cuiuſlibet eoꝝ a linea meridiei quādo fuerit i medio ipiꝰ circuli. Et poſtq̄ ita ē ſcire nos cōuenit ꝙ qñ ſciemꝰ hoꝛas elōgatōis gradus añrioꝛis a linea meridiei: ſciamꝰ ēt ꝗtū vadit eqnoctiū quouſq3 ſint hoꝛe elōgatōis gradus ſequētis a linea meridiei tot quot ſūt hoꝛe elōgatōis gradꝰ añrioris. et ꝗtū fuerit tantū erit ꝗtitas atazir. et hec ē radix regule atazir. ⁊ ptho. vult mō nob oñdere qūo nūerabimꝰ eū:

¶ Cumq3 hoc ſciuerimꝰ ꝯſiderabimꝰ quot tēpo

rū ex eqnoctialis circuli tpibus fuerit lōgitudo gradus ſequentis a gradu medij celi: cū poſitio gradus ſeqētis prima poſitio fuerit. Hoc āt ex aſcēſionib⁹ circuli directi dep̄hēdam⁹. poſt hoc igitur obſeruabim⁹ quanta erit ei⁹ lōgitudo ab eo iterū ꝙ ſuarū tēporaliū horarū numer⁹ q̄ ſūt īter eū ⁊ mediū diei circulum erit: ſicut ſūt hore gradus p̄cedētis: iſtaꝝ horaꝝ nūerꝝ in nūerum tēpoꝝ horarū ſeqētis multiplicando. At ſi hore q̄ nobis extiterint reſpectu medij celi qd̄ ſupra terrā eſt accepte fuerint ea p̄ que multiplicabim⁹ erunt tpa diurnaliū horaruꝫ. Si āt fuerit reſpectu medij celi qd̄ eſt ſub terra p̄ nocturnaliū horaruꝫ tpa mltiplicabim⁹: deinde id qd̄ īter vtrāqꝫ longitudinē ex ſupatiōe vnius ad alteruꝫ exierit accipiem⁹: qꝛ ip̄ꝫ erit nūer⁹ ānoꝝ q̄ſitoꝝ.

¶ Et qñ hoc ſciem⁹: aſpiciemus quot tpa de tēporib⁹ eqnoctij fuit elōgatio gradus ſeqētis a gradu medij celi: ſic vbi fuit ſit⁹ gradus ſequentis talis q̄lis prim⁹: ⁊ ſciem⁹ hoc p̄ aſcēſiones circuli directi: ⁊ poſtmodū aſpiciem⁹ quantū ē elōgatio ſua. Silr̄ qñ fuit nūerus horaꝝ ſuaꝝ tēporaliū eaꝝ. ſ. q̄ ſunt īter ip̄m ⁊ circl'm meridiei tot: quot ſt̄ hore gradus añrioris: ⁊ ſciem⁹ hoc mltiplicando nūeruꝫ iſtaruꝫ horaꝝ p̄ numeruꝫ tēporū gradus ſeqētis. Tū ſi hore q̄ nobis extiterit accepte p̄ ꝯparationē medij celi ſup terrā mltiplicabim⁹ ip̄ꝫ ī tpib⁹ horarū ſuarū nocturnaꝝ ⁊ poſtea ſupfluū accipiemus qd̄ hēbit vna elōgatio ſuper alteram: ⁊ tantū: quantū iſtd̄ erit numer⁹ annoꝝ quā petim⁹.

¶ Jam dixit ꝙ locus anterior ē loc⁹ yleg: ⁊ gradus ſequens ē locus īterfectoris in atazir recto ⁊ conuerſo ⁊ in yleg conuerſo: ⁊ poſtq̄ꝫ ita ē ⁊ ſciuerim⁹ horas elongatiōis grad⁹ añrioris a medio celi accipiem⁹ id qd̄ fuerit īter gradū medij celi ⁊ ſequentem p̄ aſcenſiones circuli directi ⁊ ponem⁹ eū apte: poſtmodū multiplicabim⁹ nūerū horarū elōgatiōis ī p̄tib⁹ horaꝝ grad⁹ ſeqētis: ſꝫ ſi hore elōgatiōis accepte fuerint p̄ cōparationē medij celi ſup terrā multiplicabimus eas ī partib⁹ horaꝝ diurnaꝝ: ⁊ ſi fuerit in cōp̄atiōe anguli terre multiplicabim⁹ eas ī partib⁹ horaꝝ nocturnaꝝ: ⁊ qd̄ exiuerit de ip̄a multiplicatiōe: tātū erit ꝙ ibit equinoctiuꝫ donec moueat gradus ſeqēs a medio celi: ⁊ tātū q̄ītū mouet ſe gradus anterior a medio celi. Et poſtea accipiemus id qd̄ extrahemus de multiplicatiōe ⁊ numerū quē poſuimus apte: ⁊ vnū ab altero minuem⁹. ſi fuerint ambo gradus ī vna p̄te medij celi: ſi tñ fuerint in duabus p̄tibus diuerſis addem⁹ vnū ſr̄ alteꝝ ⁊ ꝙ īde exiuerit erit qd̄ petim⁹.

¶ Et vt hoc qd̄ diximus ſit euidēti⁹: arietis pricipiū locus p̄cedēs ponaṫ: locuſqꝫ ſeqēs: ſit geminorū initiuꝫ: clima ēt ī quo fuerim⁹ queadmoduꝫ ⁊ illd̄ cui⁹ dies lōgior ē q̄ttuordeci horarū: tpa igiṫ horaꝝ pricipij gemioꝝ erunt fere deceꝫ ⁊ ſeptē. aſcēdatqꝫ primit⁹ arietis initiū ita ꝙ capricorni pricipiū ſit ī celi medio: tunc eteniꝫ erit lōgitudo gemiorū a medio celi qd̄ ē ſup terrā eē tuꝫ q̄dragintaocto tpoꝝ ex eq̄noctialis circli tpib⁹: ⁊ qꝛ lōgitudo initij arietis a medio celi qd̄ ē ſup circlꝫ medij diei ē ſex horaꝝ tpaliuꝫ cuꝫ eas ī deceſeptē tpa mltiplicauerim⁹ q̄ ſunt q̄ītitas tpoꝝ horarū initij gemiorū: eo ꝙ lōgitudo cētūquadragitaocto tēporū ſi ē niſi reſpectu medij celi: qd̄ ē ſup terrā erit tp̄s hui⁹ lōgitudinis. cētū duoꝝ tpoꝝ. Seqēs igiṫ loc⁹ poſt tot tpa quot ſt̄ tpa ſupatiōis q̄ ſt̄ quadragitaſex: ad p̄cedētē locuꝫ mutabiṫ: tpa igiṫ aſcēſionuꝫ arietis ⁊ tauri tot ſūt fere: quot ⁊ iſta tpa: hoc āt ita poſituꝫ ē: vt ſi loc⁹ alhileg ſit ip̄e loc⁹ aſcēdēs.

¶ Et vt qeqd̄ diximus meli⁹ ⁊ clarius oñdaṫ: ponam⁹ vnū exēpluꝫ. v̄ gr̄a. ſit loc⁹ añrior primus gradus arietis: ⁊ ſequens loc⁹ ſit prim⁹ gradus gemiorū: ⁊ ī climate ī quo ſum⁹ ſit maior dies q̄ttuordeci horarū: ⁊ ſꝫ hoc erunt tpa horarum capitis gemiorum circa deceſeptem tempora: ⁊ primitus aſcendat caput arietis: ita ꝙ ſit caput capricorni ī medio celi: ⁊ erit elongatio capitis gemioꝝ ſup terrā. cxlviii. tpa d̄ tpib⁹ eqnoctij. ⁊ qꝛ caput arietis elōgatū ē a medio celi qd̄ ē līca meridiei. vi. horas tpales. ⁊ qñ mltiplicabim⁹ has horas ī. xvii. tpa tot quot fuerit hore capitis gemiorū: qꝛ elōgatio. cxlviii tēporū ē ī ꝯparatiōe medij celi ſup terrā. p̄pꝑea erit tpa h⁹ elōgatiōis. cij. tpa: ⁊ mutabiṫ loc⁹ ſeqēs ad locū añriorē p⁹ tpa reſidui remanētis vl' ſuperflui q̄ ſūt xlvi. tpa. ⁊ ſilr̄ tpa aſcēſionū arietis ⁊ tauri ſt̄ tot quot ipſa tēpora vl' quaſi: ⁊ ꝙ ſit ibi poſitus locus yleg in gradu aſcendentis.

¶ Quādo yleg fuerit ī p̄ncipio arietis: ⁊ ip̄m ſit grad⁹ aſcēdens: et īterfector ſit ī p̄nci° geminoꝝ: ⁊ ſit ī climate alexādrie. cui⁹ hore ſūt ſicut manifeſtū ē elōgationis aſcēdēris a decima domo ſemp̄ ſūt ſex hore. Et manifeſtū ē ꝙ īter p̄ncipiū capricorni qd̄ ē grad⁹ medij celi: ⁊ p̄nm̄ geminoꝝ vbi ē īterfector ſūt. 148. gradus aſcēſiōuꝫ circuli directi. Silr̄ partes horaꝝ diurnaꝝ a p̄n° geminoꝝ ſūt. 17. ⁊ qñ multiplicabim⁹. 6. q̄ ſūt hore gradus añrioris ī. 17. exibūt nob. 102. gradus. ⁊ qꝛ gradus añrior et gradus ſeqēs ſūt ī vna p̄te minuem⁹ ipos. 102. gradus de ipſis. 148. ⁊ remāebūt. 46. ⁊ tāta ē q̄ītitas atazir: et ſi accepiſſem⁹ id qd̄ erit īter p̄nm̄ arietis qd̄ eſt aſcēdēs et principium geminorum inueniſſemus. 46. aſcenſiones ville.

¶ Sit iterū celi mediū arietis īitiū: ita ꝙ ſi primā pōnē īitij gemiorū lōgitudo a medio celi qd̄ ē ſup terrā ſit eqnoctial' circli tpib⁹. lviii. tēporū. Quapropter ī hoc ſcd̄o loco nobis obſeruare conuenit qñ erit ea ī qb⁹ aries ⁊ taur⁹ medij diei circulū abſcindunt. Jdeoqꝫ mediā diem accipimus ſic: qñqꝫ ibideꝫ alhileg eē ponimus.

¶ Ponam⁹ ēt ꝙ mediū celi ſit pricipiū arietis: ita ꝙ elōgatio pricipij geminoꝝ a medio celi ſuper terrā: ſicut poſt narrauim⁹ qnquagitaocto tpa de tpib⁹ eqnoctij. ⁊ qꝛ p̄uenit ꝙ ab hoc loco

ſeqnēti aſpiciam⁹ qñ p̄ncipiū gemi eoꝝ i medio celi erit: hēbim⁹ de reſiduo ꝙ hēbit lōgationē. lviij. tpa q2 tot tpa ibūt aries ⁊ taurus a līca meridiei: ⁊ accipim⁹ mediū hoc celi: quia loc⁹ yleg erit in hoc celi medio.

¶ Qñ yleg fuerit p̄n⁹ arietis ⁊ gradus medij celi erit: ⁊ interfector in p̄n° geminoꝝ yleg non habebit horas elōgationis ⁊ remāſit ꝙ ſit inter ip̄m ⁊ locum interfectoris p aſcēſiones circuli directi.

¶ Item ſit occidēs arietis principiū ſuper eundē modū ita ꝙ initiū cācri ſit i celi medio ⁊ lōgitudo p̄ncipij gemioꝝ a medio celi qꝺ ſup terrā eſt ſit ƀʒ ſignoꝝ acceſſionē. trigīta duoꝝ tpoꝛuʒ ex eqnoctialis circli tpib⁹. Rurſus q2 lōgitudo principij arietis a medij celi circulo: verſus occidētem ē. ſex horaꝝ tēporaliū cū cas i decēſeptē multiplicauerim⁹: hēbim⁹ cētū duo tpa q̄ ſunt a medij diei circlo gemioꝝ īitij lōgitudo cū occiderit: eratqꝫ iā ip̄i⁹ longitudo verſus hāc eādē ptē: cū i ſuo primo loco fuerat trigīta duoꝝ tpoꝝ: ꝓbatū ē igit̄ ip̄ʒ ire ad occidētalē locū i ſpatiōe q̄ ē inter hec duo tpa: qꝺ eſt tp̄s occaſus arietis ⁊ tauri: ac tp̄s aſcēſionū duoꝝ ſignorum eis oppoſitorum q̄ ſunt libra ⁊ ſcorpius.

¶ Ponam⁹ ꝙ ſit occidēs p̄ncipiū arietis hoc eodē mōꝛ: ita ꝙ mediū celi ſit p̄ncipiū cācri ⁊ ꝙ ſit elōgatio p̄ncipij gemioꝝ ſup terrā a medio celi ad ptē añrioꝛē ſignoꝝ triginta duoꝝ de tpib⁹ eqnoctij. Silr̄ q2 elōgatio p̄ncipij arietis a linea meridiei verſus occñs ē ſex hore tpales: qñ cas multiplicabim⁹ i decēſeptē fiet cētū duo tpa: ⁊ tātū eſt elongatio a principio gemioꝝ a līca meridiei: qñ occidit: ⁊ iā erat elongatio ei⁹ qñ erat i loco p̄io verſus hāc metip̄aʒ ptē trigīta duo tpa. ⁊ modo demōſtratū ē ꝙ applicuit ad locuʒ occñtis i vna īterſecatiōe īter hec duo tpa: ⁊ tot tempoꝛa ſunt deſcenſiones arietis ⁊ tauri: ⁊ eorū aſcēſiōes ſigꝝ oppoſitoꝝ q̄ ſt̄ libra ⁊ ſcorpio.

¶ Qñ yleg ⁊ interfector fuerint i his duob⁹ locis metip̄is exiſtente tñ yleg i gradu occidētis erit eius elōgatio a gradu medij celi. 6. hore ⁊ erūt īter gradū interfectoris ⁊ medij celi. 32. gradus ⁊ qñ multiplicabim⁹. 6. i. 17. fiet. 102. gradus qñ minuemus de ip̄is. 32. remanebūt. 70. gradus: ⁊ tantuʒ erit quātitas atazir: ⁊ ſi accipiem⁹ aſcēſiōes aſcñtis ⁊ aſcēſiones oppoſiti p̄ncipij gemioꝝ fuiſſet tātū quantum iſtud.

¶ Itē nō ſit arietis initiū i āguloꝛuʒ aliquo ⁊ ponam⁹ ei⁹ lōgitudinē verſus ptē p̄miſſā a circulo medij diei triū horaū tpaliū: ita ꝙ mediū celi ſit decēocto gradus tauri: ſitqꝫ gemioꝝ principij lōgitudo cū in ſuo loco p̄io fuerit a medio celi qꝺ ē ſup terrā ƀm ſignoꝝ añcedētiā. xiij. tpoꝝ ex eqnoctial' circli tpib⁹. Cū aūt. xvij. tpa i tres horas multiplicauerimus: erit gemioꝝ initij lōgitudo a medio celi circlo cū ad ſcđm locū puenerit ƀʒ ſigꝝ ſucceſſionē gnquagita ⁊ vnū tpa. erūt gdē hec oīa tpa ſexagintaquattuoꝛ.

¶ Et ponam⁹ ꝙ nō ſit p̄ncipiū arietis in aliquo āguloꝝ. vcr. grā. ꝙ ſit ei⁹ elōgatio ad ptē añriorē a linea medij celi triuʒ horaꝝ tpaliū: ita ꝙ ſit medietas celi. xviij. grad⁹ tauri: ⁊ erit elōgatio qñ fuerit i ſuo loco p̄oꝛi a medio celi ſup terrā ad ptē oꝛdinatiōis ſignoꝝ. xiij. tpa de tpibus eqnoctij: ⁊ ſi multiplicabimus. xvij. tpa i. xiij. tpibus erit elōgatio gemioꝝ qñ fuerit i ſuo loco ſecūdo a linea medij celi ad ptē añrioꝛē ſignorum gnquagita vnū tpoꝛa: ⁊ hec oīa ip̄a erunt. lxiiij.

¶ Qñ elongatio ylege exiſtentis in p̄n° arietis a medio celi fuerit. 3. horis ⁊ fuerint iter gradum interfectoris ⁊ medij celi. 13. gradus multiplicabimus. 3. in partes horaꝝ gradus interfectoris: ⁊ addem⁹ ſuper eos ip̄os. 13. q2 ſunt in tribus maneriebus diuerſis: ⁊ erūt atazir. 64. gradus.

¶ Et iā p̄ambulauerat locus alhileg: cū i aſcēdēte fuerat. xlvi. In medio āt celi. lviij. In occidēte vero. lxx. differūt itaqꝫ numeri tpoꝝ q ſt̄ cū iter occñtē celiqꝫ mediū ei⁹ loc⁹ fuerit ab vnoquoqꝫ nūeroꝝ q tūc ſt̄: cū ip̄i⁹ locus alr̄ q̄ʒ nūc diximus extiterit. ē. n. lxiiij. tpoꝝ ⁊ ƀʒ. 3. horas adiectōis ē ei⁹ dr̄ia eo ꝙ ſupatio tpoꝝ q nobis extiterat cū p āglos opabim⁹ q ſt̄ ꝺ q̄rta i q̄rtā circli. xij. tpoꝛum ſoꝛe nō dubitat̄: cūqꝫ triū horaruʒ longitudo fuerat. vi. tpoꝝ erat ſupatio.

¶ Et iā mot⁹ erat yleg qñ loc⁹ ei⁹ erat i aſcēdēte. xlvi. tpa: ⁊ qñ erat loc⁹ eius i occñte. lxxvi. tpa ⁊ videm⁹ ꝙ nūer⁹ tpꝝ ē diuerſus ab his q̄ fuerūt qñ loc⁹ erat inter mediū celi ⁊ occñs cuiuſʒ nūeroꝝ ab eo ꝙ erat qñ fuerit loc⁹ alio mōqꝫ dixim⁹ q2 fuūt. lxiiij. tpa: ⁊ ē diuerſitas ƀm tres horas q̄ ſūt de reſiduo: qñ qꝺ magis ē qꝺ ē iter tpa quādo fecim⁹ angulos fuerint. xij. tpa: ⁊ reſiduum vbi erat elōgatio erat triū horarū. vi. tpa. Et ꝓpter hoc tradidimus hanc regulam vt teneam⁹ ꝙ ita conuenit oibus modis.

¶ Ptho. docet i hoc v̄bo nos res duas. vnā ꝙ qñ fecerim⁹ atazir: p vnā eādē viā: ponet nos i reb⁹ diuerſis ƀm ſitum circli i quo moꝛat̄ gra. yleg. et poſtq̄ ita ē: i alio mō iā errāt illi q ſp accipiūt nūerū atazir p aſcēſiōes ciuitatis vl' p aſcēſiōes circuli directi: aut p gra. eq̄les. Altera gdē res ē ꝙ ꝓportio reſidui ē vna eadē. Et poſtq̄ ita ē iā tradidit nobis ptho. regulaʒ neciam: ſicut añ ꝓbauit p demōſtratōeʒ ſit⁹ circuloꝝ quo reſiduū ſeq̄t̄ vnimet ꝓportiōi. ⁊ iā ſilr̄ facere poſſumus atazir p hāc ꝓportionē: q̄ ē ꝓportio reſidui.

¶ Modū āt his oibus reb⁹ cōuenientē ſi agēdo ꝓſequemur: lʒ in hac alia leuiori aptioꝛiqꝫ via q̄ mox enarrabim⁹: ꝯueniēter vti poſſum⁹. Cū accedēs igit̄ gradus fuerit oriēs: aſcēſiōes que ab ip̄o vſqꝫ ad ſequētē extiterīt in hoc obſeruabim⁹. Cū āt i celi medio fuerit aſcēſiones circuli directi ꝯſiderabim⁹: cumqꝫ fuerit in occidente aſpiciemus illorum graduuʒ occidentia.

¶ Et ideo bene poterim⁹ opari per hāc aliā viā q̄ eſt leuioꝛ ⁊ magis declaratiua: q̄ ē qñ gradus añrioꝛ fuerit in aſcendente: dirigemus euʒ per

aſcēſiones q̄ ſūt a gradu illo vſq; ad gradum ſequentem. ⁊ ſi fuerit i medio celi faciemus illas aſcēſiones i ſphera recta: ⁊ ſi fuerit occidēs faciemus occidentes ipſius gradus.

¶ Poſtq̄ nobis patefecit quomō numerabimꝰ atazir per illā maneriē gn̄alē demōſtrat nobis modo h̄ idē ꝑ aliā regulā ⁊ ꝙ dixit h̄ locꝰ ſatis manifeſtꝰ ē ꝑ id qđ ꝓdixit.

¶ At cum īter hec loca ſteterit ⁊ erit exēpli cā in ſupra poſita longitudine arietis tp̄a ſuperatiōis vniꝰ ad alterū coꝝ. ſ. q̄ debēt vnicuiq; duoꝝ angulorū q formātur ex vtraq; pte arietis primitus accipiemꝰ. Quapp̄ qꝛ principiū arietis ē inter angulū medij celi ⁊ angulū occidētis. erat. n. poſitū ipiꝰ initiū poſt mediū celi qđ ē ſup terraꝫ accipiemus tp̄a q̄ ſigno geminorū debēt: ſi foret aries i celi medio q̄ ſūt. lviij. ſumemꝰ tp̄a q̄ debēt ei: ſi foret aries i occidēte q̄ ſunt. lxx. Cūq; ſic factū fuerit coꝝ ſuꝑatiōes accipiemꝰ: ⁊ tūc ꝙ horarū tp̄aliū longitudo precedentis puncti: ab vtroq; duoꝝ anguloꝝ ei intrinſecꝰ poſitorū inuenta fuerit: ⁊ quāta ſit eiꝰ ps ex. vi. horis tp̄alibus q̄ quāta ſūt obſeruabimꝰ: ⁊ ſ₃ ipſius partis quātitatē ex ſuꝑatiōe quā īter duos āgulos inuenerimꝰ accipiemꝰ. Qđ āt acceptū fuerit ab angulo cui relationē fecimus minuēduꝫ vel addēdum fore decreuimus.

¶ Et qn̄ fuerit inter hec loca. verbi gratia. ponamus ꝙ ſit ſuper elongationem arietis q̄ poſita fuit: accipiemꝰ primitus tēpora q̄ ſūt reſiduum occidens cuilibet duorum angulorum qui ſunt a duobꝰ lateribus arietis ſuper alterū: ⁊ inquātū eſt aries īter angulū medij celi ⁊ angulū occidentis: qꝛ principiū arietis poſituꝫ fuit poſt mediū celi ſup terram. Et ꝓpter hoc accipiemꝰ tēpora q̄ caderēt geminis ſi aries eēt i medio celi. q̄ ſunt quinquaginta octo tp̄a. Et poſtea accipiemus tempora q̄ ſibi caderēt ſi eſſet aries i occidente ⁊ ſunt. lxx. tempora. Et poſtq̄ hoc ſciuerimus accipiemus reſiduum qđ eſt inter ea: ⁊ aſpiciemus ꝙ hore temporales erunt poſite in antecedente elongatione ſpacij anterioris cuiuſlibet duorum angulorum q̄ ſunt duoꝝ laterū ſuorum ⁊ i q̄nta pte cadit de ſex horis tēporalibꝰ. ſ. que ſunt vnius quarti: ⁊ tātū accipiemus quātum illa pars reſidui quam tenuimus inter id quod cecidit duobꝰ āgulis: vl' addemus vl' minuemus illud ab eo qđ cadit angulo a quo accepimus comparationē.

¶ Uult dicere ꝙ qn̄ yleg fuerit ī alijs gradibꝰ q̄ in gradibꝰ anguloꝝ accipiemꝰ horas elongatiōis ipiꝰ ab vno angulorum ⁊ aſpiciemꝰ i qua pte cadit de. 6. horis q̄ ſūt īter vnum āgulū ⁊ alterū: ⁊ qđ īde exiuerit cuſtodiemꝰ apte. Et poſtea accipiemꝰ q̄ ſunt inter yleg ⁊ interfectorē ꝑ circulū directū ⁊ ciuitatē: ⁊ vnū ab altero minuemus ⁊ accipiemus de reſiduo qđ eſt īter eos tm̄ ꝙ proportio reſidui ſit ſicut ꝓportio horarū elongationis yleg ad. 6. horas ⁊ cadent ei quattuor q̄ntitates ꝓportiōales. pma nō eſt ſcita: q̄ ē ꝓportio reſidui ⁊ ē illa quā petimꝰ. ſcđa eſt reſiduū qđ eſt inter duas aſcenſiones ⁊ eſt ſcita. tertia eſt hore elōgatiōis. q̄rta. 6. hore. Et qn̄ multiplicabimꝰ reſiduū ꝑ horas elōgatiōis ⁊ diuidemꝰ ſuꝑ ipas. 6. exibit illud qđ nō erat ſcitū. poſtmodū addemꝰ illud ſuꝑ diminutū: vel minuemꝰ illud a reſiduo: ⁊ qđ inde exiuerit tātū erit quātitas atazir qđ petimus.

¶ Uerbi gratia. Qn̄ augmentum quod fit per has. vi. horas poſitas. xij. temporū fuerat: ⁊ qꝛ ꝑcedētis loci lōgitudinē ab vnoquoq; duoꝝ angulorū triū horarū tp̄aliū q̄ ſit medietas de. vi. poſuerimꝰ: accipiemꝰ dimidiū. xij. qđ addimꝰ ſupra. lviij. vl' minuimꝰ ex. lxx. īuenimꝰ augmētū eē. lx. qđ ſi fuerit huiꝰ loci lōgitudo a quolib₃ duoꝝ āgulorū: duarū tēporaliū horarū qđ ē illarū. vi. horarū ps tertia: tertiā ptē de. xij. q̄ ſuꝑatio ſūt accipimꝰ qđ ē. iiij. Si āt ille hore lōgitudinis a medio. c. lōgitudo fuerint: addimꝰ illa. iiij. tp̄a ſuꝑ. lviij. ſi v̄o fuerit lōgitudo ab occn̄te: illa eadē. iiij. de. lxx. minuemꝰ. Idoneū eſt igit̄ vt ex hoc mō quātitates tēporū predictaꝝ longitudinum: ſicut cōuenit ⁊ oportet adiſcamꝰ.

¶ Uerbi gratia: ⁊ qꝛ reſiduū erat rōne harū ſex horaꝝ poſitaꝝ. xij. hora: ⁊ poſuimꝰ ꝙ elōgatio loci anterioris cuiuſl₃ duoꝝ anguloꝝ erāt tres hore tēporales: ⁊ erant he tres hore medietas ſex horaꝝ: accipiemꝰ medietatē. xij. ⁊ addemꝰ ſuꝑ lviij. vl' minuemꝰ de. lxx. ⁊ inueniemꝰ reſiduum lxiiij. tp̄a. Et ſi elōgatio hꝰ loci fuerit ab illo āgulo vl' quouis duoꝝ duaꝝ horaꝝ tp̄aliū: ⁊ hoc ē tertiū ſex horaꝝ: accipiemus ſi'r tertiū. xij. tp̄ꝝ reſidui q̄ ſūt q̄tuor. ⁊ ſi duc hore elōgatōis fuerit elōgate a medio celi: addemꝰ ipa q̄tuor ſuꝑ. lviij. ⁊ ſi fuerit elōgate ab occn̄te minuemꝰ ipa q̄tuor de lxx. tp̄ibꝰ: ⁊ hoc mō ꝯuenit vt ſciamꝰ q̄ntitatem tēporū elongatōis q̄ diximꝰ ſicut expedit.

¶ Hec v̄ba iam patefacta ſūt i gloſis precedētibꝰ: ⁊ nos dicemus ſūmā huiꝰ regule tali mō ꝙ eā itelligat ſciens aliq̄d de ariſmetrica. Dicimꝰ. n. ꝙ ſi yleg fuerit i gradu aſcēdētis accipiemꝰ qđ ē inter eū ⁊ iterfectorē ꝑ aſcēſiōes ciuitatis. ⁊ ſi fuerit i gradu decime: accipiemꝰ qđ ē iter eū ⁊ iterfectorem ꝑ aſcēſiones circuli directi. ⁊ ſi fuerit i ſeptima accipiemus qđ ē iter aſcēdens ⁊ oppoſitū gra. i quo ē iterfector ꝑ aſcēſiones ciuitatis. ⁊ ſi yleg fuerit i alio loco ex̄ angulos: accipiemus horas elōgationis yleg ab angulo: ⁊ accipiemꝰ qđ ē iter yleg ⁊ iterfectorē ꝑ aſcēſiōes circuli directi ⁊ ciuitatis: ⁊ accipiemꝰ reſiduū qđ eſt iter eas: ⁊ ꝙ inde exiuerit multiplicabimus i horas elōgatōis yleg: ⁊ qđ īde exiuerit addemus ſuper aſcēſiones diminutas: aut minuemus de aſcēſiōibꝰ reſiduis: ⁊ qđ exiuerit erit atazir qđ petimus.

¶ Remāſit āt nob vnāq̄q; ſpēꝫ reꝝ ꝑmiſſaꝝ ipi albileg obuiantiū notificare: q̄ illaꝝ q̄ breuioris ſūt tp̄is fuerit occn̄tia: ⁊ q̄ fuerit ex his q̄ vocāt felimceaturaꝫ: ⁊ alia ēt q̄ obuiare dicuntur.

¶ Nūc reſtat diſtiguere vnāq̄q; maneriē reruꝫ obuiātiū yleg: ⁊ caſū ipiꝰ: ꝑ ea q̄ ꝓdiximꝰ de ill' q̄

ſũt tp̄is breuioris: q̄ eaꝝ ē iterfectoꝛ: ⁊ q̄ eaꝝ ē il
la que grece dicitur climatirtos: ⁊ oēs res alias
obuiantes eidem.

Res obuiãtes yleg ſũt planete ⁊ eoꝝ radij q accidũt in
ter yleg ⁊ iterfectorē vl' ptes planetaꝝ. Et id qđ dicit: ⁊ ca
ſuȝ eius.i. planete vl' radij: vl' partes eoꝝ accñtes iter yleg
⁊ occidēs. qꝛ ille q aſpicit ī iudicio vite conuenit vt cogno
ſcat ⁊ ſciat que res ē iterfectoꝛ vl' que res facit peſtilentiaȝ
magnam: vel que res dabit formā et ſimilia.

Cui⁹ rei cognitio erit ex ſcia inique obuiatio
nis impedientis: ⁊ bone iuuãtis que ſcđm moꝛ
predictum modū euenire dicuntur: necnō ex ini
tijs annoꝝ ſequentium ſup quos locus ille qui
ipſi alhileg obuiauerit ſignificationē habere nō
dubitat. Naȝ cū iniqua ⁊ ifortũata fuerit obuia
tionis loca: fuerintq3 loca ſtellarum in annoꝛuȝ
ſubſequētium initijs impedientia loca dominā
tia: illud quod inde ꝓueniet veraciter eſſe moꝛ
tem nobis ſcire non eſt incōgruum.

Hui⁹ cognitio erit i ſciēdo obuiationē malam
⁊ nobilē vl' bonā aut auxiliatricē que ſũt in ma
nerie ſupradicta: ⁊ p itroitū annoꝝ venientium
poſtea quē ſignificat ille loc⁹ qui obuiauit yleg.
qꝛ quando loca obuiationis fuerint mala ⁊ in
fortunata: ⁊ loca planetarum ⁊ itroitū annoꝝ
venientium poſtea fuerint nocētia locis princi
palibus: conuenit vt pro certo ſciamus qꝛ id qđ
tunc accidet erit moꝛs.

Quādo loca yleg puenerit ad loca ifortũata: ⁊ acciderit
ꝙ quatuoꝛ loca yleg ſint ifortunata q̄ an̄ narrauimus: vel
maioꝛ ps eoꝝ: vel ꝓprius homus illius: ⁊ ſit hic itroitus an
ni i quo applicuit diuiſio yleg ad locū ifortunatū: cōuenit
vt itelligam⁹ ꝙ hō ille moꝛiatur ipo āno. et ſi acciderit cū
hoc ꝙ loca diuiſionis ylegioꝝ illi⁹ hoīs ſint omnia infoꝛtu
nata: cōuenit nos ſcire ꝓ certo ꝙ homo ille non euadet a
moꝛte aliquo modo illo anno.

At ſi alterum iſtoꝛum duoꝛum tm̄ bonum fu
erit id quod inde continget magnuȝ felicaturaȝ
eſſe non dubitamus que ſunt impedimenta grā
dia magni timoꝛis.

Et ſi harum rerum fuerit vna bona conuenit
nos intelligere ꝙ id quod erit: accidet climata
ratraȝ: ⁊ he ſunt magne ⁊ piculoſe peſtilentie.

Una harū reꝝ ē locus diuiſiōis yleg: ⁊ altera ē ſtat⁹ loco
rū aliūtye i itroitu āni i q erit diuiſio illa. magne.n. peſtilē
tie ſũt: ſic cecitas: paliſis epilepſia alic⁹ mēbri iciſio ⁊ ſilia.

Oꝛ ſi vtraque bona fuerint pigritiam ⁊ debili
tatem: vel impedimentum: aut exulationem
ſeu peregrinationes inde ꝯtingere manifeſtū ē.

Et ſi he res ambe fuerint bone: conuenit nos
ſcire ꝙ accidet debilitas ⁊ impedimentum ⁊ i
foꝛtunium: ⁊ talia nocumenta vel exilia ⁊ ho
minem recedere de loco ſuo.

Quādo yleg in aliquo āno peruenerit ad gradū q fuerit
ifortunat⁹ i radice p aliquā ifortunā ⁊ adiuuerit foꝛ⁹ aliq̄
q̄ remoueꝛ poſſit abſciſiōeȝ illi⁹ āni ⁊ acciderit ſilr illo āno
ꝙ loca yleg fuerit ꝯplōnis ſalue ab ifortūis erit accñs fu
turū p illā ifortunā de radice alicui⁹ ifirmitatis vl' đbilita
tis aut nocumēti aut exibit đ loco ſuo ⁊ ibit ad aliū.

Proprias aũt ſpēs i vnaquaq3 iſtarū rerū cō
tigētes ex ſimilitudine loci rei obuiantis rebus
natiuitatis ꝯprehendemus.

Et poſſum⁹ ſcire ꝓprias manerie accñtes ob
quālibet harū rerū p cōcoꝛdātiā locoꝝ rei obui
antis rebus natiuitatis.

Uult dicere ꝙ poſſum⁹ ſcire mãeriē ꝓpam cuiuſlȝ haꝝ
reꝝ p ꝯcordātiā loci rei obuiātis yleg ⁊ de nā illi⁹ rei faciē
tis hoc: ⁊ ipe i añea h oīa demoſtrabit i dicto ci⁹.

Et cū quādoq3 dubitauerimus qui locoꝛum
carū interfectores eē debeāt: nihil nobis ꝓhibe
re poterit qui exiſtimem⁹ ⁊ obſeruem⁹ res que
in vnaquaq3 re nati pueniūt ad alhileg: ⁊ i hoc
qđ idē futurū eſt id qđ ei aſſimilatur qđ ex acci
dētibus iā contingit ⁊ apparuit ꝓſequemur: co
rūq3 modū oīum cōſiderabimus eo ꝙ modus
i perfectione coꝝ que per ea cōtingũt equal' foꝛ
titudis ē i oībus. Scđȝ hoc igitur noſtrā iueſti
gationem ⁊ eorum augmentū ac diminutionē
cōſtituemus.

Et ſi aliqb⁹ vicib⁹ dubitauerim⁹ i locis cōueni
entibus et rationē habentibus iterficiēdi nō di
ſturbat nos ſi pēſantes aſpiciemus i rebus ob
uiātibus yleg in qualibet rerū natiuitatis: ⁊ ſi ſe
quimur in reb⁹ que de ipſis accidũt rē cōueniē
tē ei ꝙ acciderit ⁊ appuerit đ accidētib⁹: ⁊ ꝙ hū
miētē apponamus in oībus poſtq̄ȝ res ē i cōplē
do qđ de ipſis acciderit equale in virtute p oēs
⁊ pquirem⁹ p quē modum creſcent vl' minuent
ſecundū hoc.

Uult dicere ꝙ qñ iueniem⁹ ꝙ res diuerſe i diuerſis tpi
bus abſcīdit yleg aſpiciem⁹ q̄ ꝯcordāt cū cōplōne illi⁹ ho
mis: ⁊ alia accñſa q̄ ſcim⁹ de fcō ipi⁹ ⁊ đ reb⁹ vlibus: ⁊ iudi
cabimus ſm illđ ꝙ cōcoꝛdat cū eo: vbi.g. pōam⁹ ꝙ alicui
homi accidāt abſciſiōes diuerſe et accidat ſilr ꝙ aliquo
eaꝝ ſit i tpe mortalitatis gñalis cōuenit tūc vt iudicem⁹ p
illā vnā ⁊ ñ p al's: vl' accidet ꝙ erit ꝯpō cōpiſ illi⁹ hoīs tal' ꝙ
plus durare non poterit mltis ānis. ⁊ ita ꝯuēit vt iudice
mus p abſciſſionē q̄ accidet illo anno. ⁊ tu ſcies compoſitio
nes coꝛpoꝛis a regulis quas narrauit in. capitulo eoꝛum q
non recipiunt cibuȝ: ⁊ in capitulo. ii. ⁊. iz. huius tertie partis
Et quando intellexeris has rationes omnes aſpicies cum
hoc ſimiliter ꝙ tam magnam vim habet abſciſoꝛ ⁊ ꝙ tam
magne ſunt vires accidentium que ſibi iunguntur. quoniā
quando bene mentem appoſueris augmenti ⁊ decrementi
intelliges quantitatem ſtatus qui conuenit. Et manifeſtū
ē ꝙ ptho. docet i hoc capitulo regulas ſolūmō reꝝ abſcidē
tium vt exemplum aſſumamus ab eis de rebus dantibus
fortunam. Et quia ſufficit hic tractatus in prolixitate glo
ſe conuenit vt in hoc loco finiamus eundem ⁊ ꝙ gloſem⁹
id quod reſtat de tertia pte libri i. 9: tractatu gloſe noſtre

Hic incipit nonus tractatus gloſe haly hebenrodan.

r Es quas nobis demōſtrauit in hoc tractatu ē iu
dicare accidentia que accidunt cuilibet homi
ni. Et poſtq̄ȝ hō cōpoſit⁹ ē đ mā q̄ ē coꝛp⁹: ⁊ đ foꝛ⁹ q̄
ē aīa ꝯuēit vt ſp ſciam⁹ hoīs accñs ꝑ ſtatu coꝛpis

ē aīe ꝓpterea diuiſit ptho. hūc in quattuoꝛ capitula pͥmū ē i quo poſuit regulas per quas ſtatus corporis ſciri poteſt. 2ᵐ i quo poſuit regulas qb⁹ ſcire poſſum⁹ peſtilētias corpori cōtingētes. In tertio poſuit regulas qb⁹ ſcire poſſum⁹ ſtatū anime. In quarto poſuit regulas qb⁹ ſcire poſſumus peſtilētias aīe cōtigētes. Et adiūxit hec quattuoꝛ capl'a decē pcedētibus. ꝛ ita fit hec pars tertia cū iſtis .14. capit'la quorū .10. iā gloſauim⁹. ꝛ nūc gloſare volum⁹ ꝙ dixit in his quattuoꝛ capitulis remanētibus.

¶ In forma ꝛ figura corporis nati ac i ipius cōplexiōe. Capi. XI.

POſt electiōis vite perfectiōem: formā et figurā corporis ex rebus pticularib⁹ ſicut ordinati cōuenit enarrare primitus icipiemus eo ꝙ corporis qualitates naturaliter anime qualitates pcedunt: iō qꝛ cū corpus ſpiſſius ſit ꝙ̄ plura in eo apparentia que ipſius coadunationi ſunt propria cū ipſo naſcitur. In aīa vero nō appent niſi eē q̄ p pͥmā occaſionē p⁹ natiuitatē ꝛ creatiōez ipa fuerit pcedēti.

¶ Dixit ptho. poſtquā loq pfecimus de tempe vite primitus icipe volum⁹ i pticularib⁹ reb⁹ iudiciū fortūe nati ꝛ ei⁹ facture ſm ꝙ ꝯuēit ordinationi huius libri: quoniam ſtatus corpis priores ſunt quam ſtatus anime per naturam: ꝛ qꝛ corpus eſt magis ſpiſſum res pro maiori pte in ipo apparentes de eo ꝙ pertinet ad cōpoſitionē ei⁹ ſunt nate cum eo. tamen in anima nō apparent res ei prouenientes a prima cauſa niſi poſt natiuitatē ꝛ gnātionē paulati ꝛ paulati.

¶ Iā mltotiēs dixim⁹ ꝙ dicta ptho. patēter nobis demonſtrāt maximū itellectū ipius i philoſophia ꝛ bn̄ demōſtrauerūt eius verba quādo locutus fuit i quantitate vite ꝙ ſapiētioꝛ erat aliquo alio i arte aſtrologie quadruuialis ꝛ ſi verba ei⁹ itellexeris i hꝭ loco ſcies rē nobilē valde. Sūt eni ſtat⁹ corpis poꝛes p nām ꝙ̄ ſtatus aīe eo ꝙ vtutes aīe ſequūtur corpis ꝯplōnē ſicut ſapiētes antiq demōſtrauerūt. et galie. cōpoſuit ſup hac rōne vnū magnū tractatū ſepati ꝛ hec rō viſibil' ē ꝛ māifeſta qm̄ iuēim⁹ ꝙ ille qui hꝫ coꝛ calidū ē audacioꝛ ꝛ iraſcibilioꝛ eo q hꝫ ipſū frigidū. Inuenimus ēt ꝙ i cōplōne illi⁹ i quo vicit humor mlic⁹ apparet timoꝛ et leuitas ꝛ oīa alia accn̄a de melia. Et qd aliud petis Ari. patefecit i li. ſuo de aīa ꝙ aīa ē ꝯplementū corporis nālis artificialis viſibilis p potētiā ꝛ iō cōuenit vt ſtat⁹ corporis pͥmit⁹ poſiti fuerīt ꝙ̄ ſtat⁹ aīe lꝫ vn⁹ ab altero non ſepet p tps. Sil'r ſubſtātia corpis ſpiſſioꝛ ē ꝙ̄ illa aīe: ſunt et accidētia corpi cōtigētia apparētioꝛa ad ſenſū ꝙ̄ ea q̄ cōtigūt aīe. Et manifeſtū ē ꝙ accidētia ꝓpa corpis naſcūtur cū corpe. et iā oſ̄ſū ē ꝛ ꝓbatū in philoſophia ꝙ pͥa cā q̄ ē de⁹ cuius nomē ſit i ſēpiterna ſecula exaltatū ordiauit aīaꝫ p⁹ ſubſtātias extractas ꝛ fecit eā nobiliorē lꝫ ſit ꝯiūcta virtutib⁹ corporalib⁹ ſicut ē aīa vegetabilis: ꝛ bona q̄ ſūt in reb⁹ veniūt ex pte dei. et mala eueniūt reb⁹ p ſuaſmet nāsꝛ ꝓpͥas mās ſuas. ꝛ poſtquā bōa eueniūt māe ex parte dī manifeſtū ē ꝙ res quā recipit aīa p deū ꝛ p corpus ꝛ p ſuāmet nām ſūt ſm qꝺ operāt i ea figure ſtellarū hora natiuitatis Et hꝭ ē rō q̄ ē i verbis ptho. ꝛ q̄ docet magnus itellect⁹ ipi⁹.

¶ Illa quidē q̄ ſūt extra corpus multo poſt i futuro tpe poſt iſta cōtingūt.

¶ Res tamē que ſunt extra corpus accidūt poſt hoc i tēpore multo qꝺ poſtea venit.

¶ Res que accidūt ex corpus: ſūt q̄ nō ptinēt ad compoſitionē corporis: ꝛ ideo conuenit vt accidant multuꝫ poſt natiuitatē in tempore qꝺ poſtmodo venit.

¶ Cōuenit āt nobis i vlitate rei orizōtē oriētalē ꝛ ſtellas q̄ ipm ſequūt ex erraticis: vl' dn̄os diſpōnis ex ipis eo mō quo pdixim⁹ obſeruare.

¶ Et ꝯuenit vt gn̄al'r mētē apponam⁹ i orizōta oriētali ꝛ i pl'tis erraticis ſequētib⁹ eā: aut i ill' q dn̄ant i eoꝝ diſpōnib⁹ ſm ꝙ demōſtrauimus.

¶ Uult dicere ꝙ regula generalis p quā ſcire poſſum⁹ ſtatum corporis: ē vt apponam⁹ menteꝫ ad aſcendēs ꝛ ad planetas exn̄tes in eo. ꝛ accipiem⁹ ſil'r cum eo planetas diſponētes ipſum ſicut monſtrauimus.

¶ In rei vero particularitate eſſe lune velut hic iterum nobis conſiderare conuenit.

¶ Oportet tamē vt ꝓ re particulari mentē apponamus ad lunam ſimiliter.

¶ Uult dicere ꝙ regl'a porticularis i hac rōne quā nos oꝫ adiūgere cū regl'a vl'i: ē vt aſpiciam⁹ ad lunā i q̄ loco ē: ꝛ qs pl'ta ſibi applicat: ꝛ accipiem⁹ cū hoc pl'tas diſponētes eā.

¶ Eo ꝙ forma moduſqꝫ corpoꝝ nōniſi ex nā figuraꝝ iſtoꝝ duoꝝ locoꝝ ꝛ ex figuris planetarū qui ſūt eoꝝ diſpoſitores: ac ex cōmixtiōe eoꝝ q̄ ſūt i vnaq̄qꝫ ipſorū ſpecie: necnō ex figura ſtellarum fixaꝝ cū eis aſcēdētiū deprehēditur.

¶ Nā figura corpis ꝛ ei⁹ ſtat⁹ ſciri pōt p nām ſignoꝝ horū duoꝝ locorū: ꝛ a figuris pl'taruꝫ ea diſponētiuꝫ: ꝛ a ꝯmixtione q̄ fit de qualꝫ harū manerierum: ꝛ ſimiliter a figuris ſtellaruꝫ fixarum que cum illis aſcendunt.

¶ Uult dicere ꝙ poſſum⁹ ſcire figurā corporis: ꝛ oēs ſtatus eius ꝓprios p nām aſcēdētis: ꝛ p nām loci lune: ꝛ p nāꝫ planetarū diſponētiū ipa duo loca: ꝛ p cōmixtioneꝫ q̄ fit de rebus iſtis. ꝛ de ſtellis fixis exn̄tib⁹ cū eis i vno circulo de circulis quos aū narrauim⁹ i capi. vite. Et qꝺ dixit: ꝛ ille ſil'r q̄ aſcēdūt cū illis. vult dicere de ſtellis q̄ ſūt i aſcēdēte in gradu orizōte: ꝛ de illis q̄ ſūt cū luna ſup vnū circulū: ꝛ de illis que ſūt cū quolibꝫ pl'ta diſpoſitore. ꝛ poterim⁹ hoc ſcire accipiēdo horas elōgatōis cuiuſlibet harū horarū: ꝛ id qꝺ inuenerim⁹ cōcordare cū horis elōgatōis alterius: dicemus eſſe cū eo ſup vnū circulū de circulis quos narrauimus.

¶ Et ille quidem quarum vires aliaꝝ vires pcecedūt: ſunt ſtelle dn̄atrices diſpōnis: q̄s p⁹ adiuuat iteruꝫ q̄litas ipis eiſdē locis ꝓpria.

¶ Et vis horum qui ſe extollunt ſuper vim alterius: ſunt planete diſpoſitores: ꝛ poſt modo adiuuat ſimiliter ſtatus ptinēs ad ipamet loca.

¶ Iā demōſtratū ē ꝙ tres ſūt res i qb⁹ debem⁹ i hoc capi. mētē apponere. pͥma ē aſcendēs ꝛ locus lune. 2ᵃ pl'te diſpoſitores horū locoꝝ. 3ᵃ ē ꝯmixtio q̄ fit de iſtis ꝛ alijs ſtellis. Et nūc nō oſ̄dit fortiorē eoꝝ ꝛ e⁹ ſignificatōem ꝯuenit añcedere ſignificatōeꝫ aliaꝝ: ꝛ dicit ꝙ horū poꝛē pl'taꝝ diſpoſitoꝝ. 2ᵒ ē ipemet loc⁹ lūe. 3ᵒ cōmixtio q̄ fit de iſtis ꝛ cū ſtellis. et ſm pͥmum dictum cōuenit vt pponam⁹ rem gn̄alem pticulari. et pͥmitus indicabimus p ſignificatōeꝫ aſcēdētis et diſpoſitoris ipſius ꝙ̄ p locū lune et ei⁹ diſpoſitoris.

¶ Res ꝑticularis quē leuiter ⁊ abſolute ex coꝝ modis enūtiari pt: ē id qđ ſubiūgit.

¶ Res pticularis qua iudicare poſſumus ſimplex iudiciū harū reꝝ ē via quā dicere volumꝰ.

¶ Poſtquā dedit nobis regulas de hoc: icipit nobis narrare res ſimplices que in hoc ſunt ita ꝙ quando eas ſciuerimus poterimus vnam cum altera commiſcere ⁊ ſciemus id quod cōponetur de ipſis.

¶ Primū ergo qđ ī ſtellis dicimus ē ꝙ cū ſaturnus oriētalis extiterit: ſubaudi ⁊ fuerit diſpoſitor ſolus erit natura in figura mellini coloris: mediocriſqȝ craſſitudis: pili eius erunt nigri: capilliqȝ capitis criſpi pectoriſqȝ pili ſpiſſi: oculi mediocres: corpus tēperate magnitudis: ⁊ ſuper ipiꝰ ꝯplōnē vicet frigiditas ⁊ hūiditas. Cum qȝ fuerit occidētal' erit natꝰ ſubniger macilētus pui corpis: plāos ⁊ raros habens capillos apte coadunationis: oculi eius nigri: ⁊ ī ipius cōplexione vincet ſiccitas.

¶ Primuȝ qđ dicimus de planetis eſt ꝙ quādo ſaturnꝰ fuerit oriētalis erit factura nati mellini: coloris ſpiſſi corpis nigroꝝ capilloꝝ ⁊ criſpoꝝ in capite: ⁊ pili pectorū ſpiſſi: eius oculi mediocris modi erūt: ⁊ erit natꝰ magnitudis tpate. vincet tñ ī ciꝰ ꝯplōne frigiditas ⁊ hūiditas. Et ſi fuerit occidētalis color nati erit baxus vermilius niger: pui corporis ⁊ leniū capillorū ⁊ raroꝝ ⁊ totus hōe cōpoſitionis: ocl'oꝝ nigrorū vicet tamen in eius ꝯplōne ſiccitas.

¶ Si nō es memor eius quod dixit ptho. ī prologo prime partis: ſ. ꝙ conuenit vt iquiratur de genere et ciuitate ⁊ ciharijs hōis ⁊ quod dixit ī ꝓlogo ſecūde partis de proprietatibus climatis cōuenit vt de hoc itelligas in hoc loco ⁊ ī quolibet: qꝛ nō loquitur niſi de locis temperatis et de complexiōibꝰ tēperatis: qꝛ demōſtrauit galienꝰ quot ſūt regule quibus pōt ſcire hō oēs alias cōplexiones. dixerunt .n. phiſici ꝙ talis medicina ē cal'a in ſecundo gradu. in cōparatiōe rei tēperate que nō iclinatur ad caliditatē neqȝ frigiditatē dicunt ſimiliter ꝙ h̄ medicia ē frigida ī ſecūdo gradu ī cōparatōe tal' cōplexiōis: ſimiliter aſtrologi dūt talis plācta ſignificat ſpiſſitudinē corporis ī cōparatione ſpiſſitudis corporis tempera: ti et talis color erit albꝰ in comparatiōe coloris tēperati et generis illiꝰ nati: et res alias demōſtratas ꝑ hec verba cōuenit te paratas ī memoria tua tenere cū nō cōueniat vt dicas de homine de ſcicilia ꝙ erit color mell' baxi imo dices ꝙ erit mioris albedinis altero. Et nō dicas pro ethiopiano ꝙ erit albus: ſed dices ꝙ nō erit ſic niger: vt alius. ⁊ ſic oportet te res itelligere quas ptho. tibi dicit ī hoc capi. ⁊ ſimilibꝰ. Et tu ſcis ꝑ gloſā nostrā prime ptis ꝙ qñ pl'te altiores fuerint orientales: creſcunt vires eorum ⁊ erit lux eorū maior. Et quādo fuerint occidētales minuūt vires eorū ⁊ ſua lux mior. Et propter hoc conuenit vt ſint alterius manerici qñ ſūt orientales: ꝗ̄ qñ ſūt occidētales et erit iter eos diuerſitas tanta quāta erit diuerſitas pl'te ī his duobus ſtatibus qꝛ planeta ſemper hȝ res proprias ⁊ diuerſificatur ſ̄m diuerſitatem ſtatuū ſuoꝝ. verba quidem ptholomei compoſitione. i. ꝙ compoſitio membrorum ſuorū erit bone manerici.

¶ Cū iuppiter aūt dñs diſpōnis locoꝝ predictorum extiterit ⁊ orientalis fuerit: erit natꝰ albi coloris ⁊ ꝯueniētis mediocriſqȝ capillature. Oculi eius mediocres: apte ſtature: ꝗ̄titatiſqȝ moderate. in ciꝰ ꝯplōne calor ⁊ hūiditas ꝑualebūt. Sȝ ſi fuerit occidētal' erit albꝰ pter ꝙ ñ adeo erit apte albedinis vt ſupra diximꝰ. erūt ēt illiꝰ capilli plani ⁊ ex añriori parte caluus: oculi mediocres: ⁊ ipſe corporis mediocris: vincet in iſtius complōne humiditas.

¶ Qñ iuppiter fuerit dñs diſpōnis locoꝝ predictoꝝ: ⁊ fuerit oriental': erit forma nati albi coloris: bonoꝝ capilloꝝ: mediocriū mēſuratoꝝ oculorū: bone magnitudis: ⁊ erit hō honoratꝰ: ſeu ordinatꝰ: vicet ī ciꝰ cōplōne caliditas ⁊ humiditas. Et ſi fuerit occidētalis erit natus albedinis mediocris: nō tātū ꝗ̄tū diximꝰ añ: capillorum ſubtilium: ⁊ erit caluus a duabꝰ partibꝰ frontis oculi ſui ⁊ corpus ciꝰ erit mediocris quantitatis vincet in eius complōne humiditas.

¶ Uolo tibi diſſiguere v̓ba ptbole. in hoc loco: ⁊ ea tibi tali modo aperiā: ꝙ inde poteris accipe ī alijs pl'tis exemplū. Dico ꝙ id qđ dixit qñ iuppiter fuerit dñs diſpōnis locorū ꝑdictoꝝ. vult dicere ꝙ qñ ipſe ſolus ſignificatōeȝ hūcrit: ſignificabit: ſic̄ ſignificat ciuitas tēperata: ⁊ genꝰ tēperatū hominū. ⁊ ſi ſua nō fuerit ſignificatio ſeparati: erit ī manerie quā ſignificāt res ſimplices. Et qđ dixit ſi fuerit oriētalis: erit natus talis ⁊ talis forme. i. qñ iuppiter fuerit oriētalis fortis: ſignificat talē colorē ⁊ talē formā: qualē dixit. Et qđ dixit ſi fuerit occidētalis: erit natus talis ⁊ talis: ſicut dixit ideſt qñ iuppiter fuerit occidētalis debilis ⁊ modice apparentie ac ſplēdoris: iđ res tales ſignificat quales dixit. ⁊ qꝛ natura iouis ē tēperata iter caliditatem ⁊ frigiditatē: ⁊ magis tendit ad hūiditatē: cōuenit vt det caliditatē qñ fuerit oriētalis. ⁊ ꝙ nō det caliditatē qñ fuerit occidētalis: iđ cōuenit vt det qñ fuerit oriētalis ꝯplōnem calidam ⁊ humidam. ⁊ ꝙ cōplexio quam dederit quādo fuerit occidētalis ſit hūida ſolūmō. ⁊ ſ̄m hāc regulā ī alijs iudicabis.

¶ Cumqȝ mars oriētal' extiterit albedis ⁊ rubedinis erit eius forma: particeps bone quātitatis ⁊ idonee carnoſitatis: ocl'i eius varij: capilli ſpiſſi ⁊ mediocres: in ipſius cōplexione preualebunt calor ⁊ ſiccitas. Si occidental' autem extiterit: natus tñ rubei coloris erit: ⁊ moderate quantitatis corporis: paruos habēs oculos: ⁊ raros ac planos capillos: ac flauos: vincet in eius complexione ſiccitas.

¶ Et ſi fuerit mars dominus diſpōnis locorum que diximus: ⁊ fuerit orientalis: erit forma nati inter album ⁊ rubeum: ⁊ bone magnitudis: ſpiſſi corporis: oculorū rubeorum: capillorum ſpiſſorum ⁊ mediocriū inter ſpiſſos ⁊ extenſos ⁊ vicet in eius cōplōne caliditas ⁊ ſiccitas. Et qñ fuerit occidētalis: erit forma nati mīte rubedis ī colore ⁊ magnitudis corpis tēperate: paruoꝝ oculorū: ⁊ rarorum capilloꝝ ac extēſoꝝ ⁊ blondorū: ⁊ vincet ī ciꝰ cōplōne ſiccitas.

¶ Qđ nobis demõſtratũ ē ꝑ martis naturã: ē cõbuſtio ⁊ ſiccitas maxima. Et qñ fuerit oriētalis recipit nãm calidam et tēperatã: ⁊ multã humiditatē: ita ꝙ ingroſſant corpus ⁊ oculi veniunt cardines. i. coloris celeſtis ꝓpter humiditatem que vincit: ⁊ capilli ſũt ſpiſſi ꝓpter fumoſitates ĩ ſtās q̃ ſũt ĩ corpe ob magnã caliditatē. ⁊ quando ĩtellexeris h̄ ĩtelliges qđ dicit ptho. de forma quã ſignificat mars.

¶ Veneris quidē opera iouis operib⁹ aſſimilantur: p̄ter qđ ea que per ip̄az contingũt pulchriora ſũt ⁊ magis recipiũtur: ciuſqꝫ pl̄chritudo mulierũ pulchritudini magis aſſimilat̄: erit etiã meliores figure ⁊ ꝯueniētioris q̄litatis aīe: corpiſqꝫ mollioris ē. Jtē ex ip̄i⁹ ꝓprietatibus eſt oculos ſubruffos ⁊ idoneos facere.

¶ Opa quidē veneris ſilia ſũt opibus iouis: niſi ꝙ pulchri⁹ ē qđ ip̄a opat̄: ⁊ placibili⁹ ac delectabili⁹ viſu: ⁊ ei⁹ pl̄chritudo magis aſſilat̄ pl̄chritudini mulierũ: ⁊ erit pulchrioris figure ⁊ melioris volũtatis ⁊ corporis groſſioris: ⁊ ē ꝓpriũ eius oculos pictatos facere: ⁊ pulchros commixtorum oculorum.

¶ Jd qđ accidit ꝑ venerem: ē ſicut id qđ accidit ꝑ iouē. tñ qꝛ eſt maioris apparētie q̃ꝫ iuppiter: ⁊ eſt femina: conuenit vt ſit diuerſa ab opib⁹ iouis ĩ his q̃ narrauit.

¶ Cũ mercuri⁹ itē oriētalis extiterit nat⁹ coloris mellis aſſilat̄: eritqꝫ ĩ q̄ntitate corpis moderat⁹: apte coadunatōis: paruoꝝ oculoꝝ: capillos habens mediocres: ⁊ ĩ illi⁹ ꝯpl̄one calor p̄ualebit. Sed ſi occidētalis fuerit: erit nat⁹ ſubnigredis croceiqꝫ coloris participans: macilentus vocē habēs exilē: ⁊ cauos orbes: erit etiam ipſorum oculoꝝ pupilla velut pupilla oculi caprini declinans rubedini. Jn ipſius complexione ſiccitatē preualere non dubitatur.

¶ Siľr ſi mercuri⁹ fuerit orientalis erit color nati: ſicut color mellis magnitudo ſui corpis tēpata bone ꝯpōnis: paruoꝝ oculoꝝ: ⁊ mediocriũ capilloꝝ: vicet ĩ ei⁹ ꝯpl̄one caliditas. ⁊ ſi fuerit occidētalis erit forma nati iter bazũ ⁊ rubeũ ⁊ croceũ colorē: nigri corporis ⁊ vocis ſubtilis: oculorũ cōcauorũ: ⁊ pupilla oculoꝝ eius aſſilabitur pupille ocl̄orum capre tēdētis ad rubedinem: ⁊ vincet in eius cōpl̄one ſiccitas.

¶ Jam diximus ꝙ planeta lucratur ꝑ orientalitatē bonā apparentiã ⁊ caliditatē. ⁊ ſi fuerit occidental̄ cōtrariũ. qm̄ ꝓpria natura mercurij tēdit aliquãtulũ ad ſiccitatē: ⁊ propterea ſignificat res p̄dictas. Et manifeſtũ eſt ꝙ ſi cōmiſcebitur alteri planete: inclinabuntur he res ad naturã ipſi⁹ planete. Et poſtq̃ꝫ mercuri⁹ facit ꝑ ei⁹ nãm ꝓpriã: ēt in villa temperata colorē mediocrē iter bazum rubeũ et croceũ: quãdo fuerit occidētalis: q̃ꝫto magis faciet nigredinē quando fuerit ĩ villa cōburēte. ⁊ h̄ꝫ mercuri⁹ hãc naturam inter omnes alios planetas. qꝛ ſemper eſt combuſt⁹ ⁊ ſub radijs ſolis: ſicut eſt villa multum calida.

¶ Vnãq̃ꝫqꝫ vero iſtarum ſtellarum adiuuat ſol ⁊ luna cum eis aſſociantur in figura.

¶ Et quelibet horum planetarum addiuuat ſol: et luna quando participationem cum eis habuerit de figura.

¶ Accidit dubietas quando fuerit ſol diſpoſitor nati vel luna l dicēdo qũo accipiemus ſignificationē a ſole. vel luna ĩ formis ⁊ reſpōſio ad hoc ē id qđ añ multis vicib⁹ docuim⁹ qꝛ ſol ⁊ luna ſũt domini ⁊ pricipes ſuꝑ oēs ſtellas ⁊ qñ ſignificatio fuerit alicui⁹ eoꝝ ꝑ ſe ſignificabit rē nãlē gnīs ville ſine aliqua ĩclinatiōe ad aliqđ caput: ⁊ diſtictio que ē ĩ eius ſignificatiōe ĩ his ē quã dicet ptho. ĩ h̄ dctō ꝙ vult dicere.

¶ Sol eteni adiuuat ĩ figura ⁊ formoſitate ac ĩ corporis pinguedine. luna vero generaliter iuuat in temperie ⁊ macie vel humiditate. Maxime ãt cũ ab eo ſepatur particulariter ēt erit ei⁹ auxiliũ ſcđm proprietates illius quod ei ineſt ex lumine: quemadmodum in huius libri principio narrauimus.

¶ Sol ſimiliter adiuuat ⁊ dat pulchrã appentiam ⁊ corporis ſpiſſitatē ⁊ luna generaliter adiuuat ĩ omni tēperie: et macredine ac hũiditate cōplexiōis hũide et hoc ꝓprie facit quãdo ſepata̅ ſole: pticulariter tamē erit adiuuatio ſua ſecũdũ ꝓprietates lucis que eſt in ea ſicut narrauimus ĩ principio huius libri.

¶ Manifeſtũ ē ꝙ ſol dat bñ apparere ad pulchritudinē et corporis ſpiſſitudinē ſiue ſol ſit per ſe ſignificator ſiue pticipationē hēat ĩ figura cũ planeta diſpoſitore: et ꝙ lũa gñal̄r dat tēperantiã macredinē et cōplexionē hũidã ⁊ hoc ꝓpe quãdo ſepatur a ſole ⁊ apparet lux ei⁹ ⁊ h̄ facit ꝙ dat flegma ſalſũ per augmētũ ſue lucis et dat flegma acetoſũ per diminutionē ſui luminis. particulariter tamē dat ĩ ſuis ſtatibus diuerſis. Similiter ſtat⁹ diuerſos ſ̄m pticipationē quã habet in figura cũ loco ſolis et cũ angulis ⁊ talib⁹ reb⁹ quales ĩ gloſa p̄nte partis docuimus.

¶ Stelle item generaliter cũ matutinales fuerit et apparuerint magna corpora faciēt: et cũ ĩ ſtatione prima fuerit vigorem ac fortitudinē eis tribuēt cũqꝫ p̄ibũt ea cōtēperabũt: et cũ ĩ ſcđa ſtatiōe ſe mouerit illa debiliora faciēt. cũ autem occiderint eorum miſeriam et impedimenta ac grauitates operabuntur.

¶ Generaliter etiam quando planete fuerit matutinales et apparentes faciunt corpora grandia: et quando fuerint in prima ſtatione faciunt ea fortia et calida et quando fuerint anteriores faciunt ea temperata. Et quando in ſtatione ſecunda faciunt ea debiliora. Et quando abſcōdiderunt ſe ita ꝙ non apparent faciunt ea vilia. quoniam accidunt eis peſtilentie et miſerie.

¶ Quando planete ſunt matutinales ſunt fortiores. ⁊ maiores. et ob hoc faciunt corpora fortiora et magis completa: ⁊ ſemper in hoc creſcunt donec applicant ad primã ſtationem ⁊ tunc perficitur eorum virtus ſiue vis. Et propterea faciunt corpora rigida ⁊ fortia ⁊ durabilia ⁊ abinde vadit minuēdo vis ip̄a donec ſint in oppoſitiōe ſolis ⁊ tũc faciunt corpora debiliora ⁊ ſemper creſcit debilitas donec fiunt veſpertini quouſque intrant ſub radijs ſolis: ⁊ tunc faciũt corpora dolentia: quia cito eis accidunt miſerie et

peſtilētie. ⁊ hoc ītelligere te oꝫ ī venere ac mercurio ⁊ hoc mō ſm qḋ demōſtrauim⁹ ī gloſa prie ptis.

¶ Ipſa iteꝝ eadē loca in qb⁹ fuerit nati formaꝫ ⁊ figurā eiuſdēmqꝫ complexionem vt prediximus adiuuabunt.

¶ Adiuuāt ſilr loca ipā ī qbus morāt̄: qꝛ corpis facturā ⁊ eius figuram ſignificant: ⁊ ipſius cōplexionem proprie ſicut diximus.

¶ Uult dicere ꝙ figure locorū in quib⁹ ſunt planete diſpoſitores ⁊ figure loci lune et aſcēdētis adiuuāt planetas ſilr in ſignificatōe facture corporis: ⁊ pmutāt facturā corporis ac figurā ⁊ cōplexionē ipſius ſm nāas eoꝝ ſi fuerint de natura contraria pltaꝝ diſpoſitoꝝ vt antea demōſtrauit.

¶ Uniuerſalr ēt q̄rta q̄ a puncto eqnoctiali vernali vſqꝫ ad ſolſtitialē eſtiualē pducit: natuꝫ boni coloris ſtatuſqꝫ ↄueniētis apteqꝫ carneitatis oculoꝝ bonorum fore demonſtrabit: ⁊ in ipo calor ⁊ humiditas preualebunt.

¶ Ulr etiā q̄rtum ē qḋ ē a vere vſqꝫ ad ſolſtitiuꝫ eſtiuale facit natū boni coloris: boni ſtat⁹: bone magnitudīs: groſſi corporis: bonoruꝫ oculorū ⁊ vincit in eo caliditas ⁊ humiditas.

¶ Hoc eſt: qꝛ iſtud quartum eſt tēperatuꝫ et tendit magis ad caliditatem ⁊ humiditatem.

¶ Quarta v̄o q̄ a ſolſtitiali eſtiuali vſqꝫ ad equinoctialē autūnalē punctuꝫ diſtēdit tēperataꝫ ⁊ mediocrē corpis q̄ntitatē ⁊ cōpetenteꝫ carneitatē: grādes oclos: ſpiſſos capillos atqꝫ criſpos nato donabit: vincet in eo calor ⁊ ſiccitas.

¶ Et quartū ſolſtitij eſtiuale vſqꝫ ad eqnoctiuꝫ autūnale: facit natuꝫ tempatuꝫ ⁊ mediocreꝫ in macritudine: ſpiſſi corpis: magnoꝝ oculorum: ⁊ multorum ac criſporum capillorum: ⁊ vicit in eo caliditas ⁊ ſiccitas.

¶ Quoniā hoc quartū eſt calidū ⁊ ſiccum. nā caliditas ⁊ ſiccitas faciūt ī terra tēperata totū qḋ dixit ptholemeus.

¶ At quarta q̄ a puncto equinoctiali autumnali vſqꝫ ad ſolſtitialē hyemalē ptrahit: colorē mellinū: atqꝫ maciē gracilēqꝫ vocē: ſpatulas āplas: capillos mediocres: aptos oclos: natū hr̄e deſignabit: ⁊ in eo frigiditas ⁊ ſiccitas p̄ualebunt.

¶ Et quartuꝫ qḋ ē ab eqnoctio autumnali vſqꝫ ad ſolſtitiū hyemale: facit colorem nati: ſicut ē color mellis. ⁊ facit euꝫ macrum: vocis ſubtilis: amplarum ſpatularum: mediocrium capilloꝝ: oclorum pulchrorum: et vincit in eo frigiditas et ſiccitas.

¶ Quū quartū iſtud eſt frigidū ⁊ ſiccum fit talis poſt calorem: ⁊ conuenit pptērea ꝙ ſignificet āplas ſpatulas ⁊ magnitudinem membrorum ſupiorum.

¶ Quarta autē que a ſolſtitiali hiemali vſqꝫ ad vernalē pūctū equinoctialē collocat̄ nigrū colorē et tempatā corporis quātitatē: planos capillos ⁊ raros aptāqꝫ coadunationē nato dare nō dubitabim⁹ vīcet ī eo frigiditas ⁊ hūiditas.

¶ Et quartū qḋ ē a ſolſticio hiemali vſqꝫ ad eqnoctiū vernale facit natū nigri coloris ⁊ magnitudinis tpate: capilloꝝ extēſoꝝ ⁊ rarorū: hōc cōpoſitionis: ⁊ vicit ī eo frigiditas ⁊ hūiditas.

¶ Qꝛ quartū iſtud eſt frigidū ⁊ hūidum ⁊ niger color pue nit a magno calore ſicut phiſici pbauerūt: ⁊ qn̄qꝫ venit p magnū frig⁹ ⁊ qꝛ h̄ quartū ē magne frigiditatis colorem nigrū ſignificat quartū eſtiuale: ſed pulchritudo ſolis ⁊ lune hoc diſturbat: Et id qḋ dicere voluit ptholo. ē ꝙ qḋlibet horū quartoꝝ adiuuat pltā cōcordantē cū eo. et minuit de opere illius q nō cōcordat cū eo ſm res ptinētes ad ipſū ⁊ ipſe vult nobis demoſtrare id qḋ opatur qḋlꝫ ſignorū p ſe ita qḋ h̄ adiūget̄ cū eo toto qḋ p̄dixit.

¶ Particulariter aūt loca quorū figura figuris humanis aſſimilant̄ ex figuris. ſ. iter circulū ſignoꝝ ⁊ extra cōformatis apte ⁊ tpate coadunationis corpora conformabūt.

¶ Res aūt pticularis eſt ita ꝙ loca quorū forme ſūt ſimiles formis hoīum de illis que ſūt in zodiaco ⁊ extra zodiacuꝫ faciunt corpora bone cōpoſitionis temperata.

¶ Cōuenit ꝙ forme iudicētur que ſūt extra zodiacū. qꝛ ille que hn̄t potētiā operādi ſūt que ſtāt ſup vnū circulū cū plā diſpoſitore de circulis quos prediximus ⁊ has formas iaꝫ demoſtrauim⁹ in gloſa prime partis.

¶ Illa v̄o quorū figure nō ſt versus tēperiē corporis ī hoc qḋ eorum figuris aſſimulāt̄ imitare pbāt̄ ⁊ eorum mēbra ſuis mēbris qualib⁹ aſſilari ſilītudine faciūt: ea nāqꝫ ad magnitudinē vel puitatē: ad fortitudinē quoqꝫ ſeu debilitateꝫ ad ↄueniētem vel iconuenientem coadunationem faciūt fore procliuiora.

¶ Hec tn̄ q̄ nō ſūt de hac forma ſꝫ de alijs mutāt tēpantiā corpoꝝ ſm ꝙ ↄueīt formis ſuis: et faciūt mēbra ſuis ſilia aliq̄ntulū ſilitudis iclinādo eos ad maiorē magnitudinē vel miorē ſiue ad fortitudīeꝫ vl dbilitatē ad bonā ↄpōnē ēt vl ad malā.

¶ Res que cōuenit forme hūane ē tpantia ſꝫ qḋ dmoſtrauit ga. ī li. ↄplonū: qꝛ qū for⁹ que ſūt ſeparate a formis hoīuꝫ pticipationē habuerit cū planetis diſpoſitoribus mutant ea corpa ⁊ trahūt ea ad naturā ſuā: ita ꝙ ea faciūt ſilia ſibi aliquantulū. ⁊ verba ptholomei declarata ſūt: ⁊ vult ea melius declarare p id qḋ dicet.

¶ Nā illa q̄ ad magnitudinē ea pducunt ſunt vt leo virgo ſagittarius. ad paruitatē vt piſcis cancer ⁊ capricornus.

¶ Ea que magis tendunt ad magnitudinem: ſunt ſicut leo virgo ⁊ ſagittarius. Et que tēdunt ad paruitatē ſūt ſicut piſces cancer ⁊ capricorn⁹.

¶ Quū figure leonis virginis ⁊ ſagitarij ſūt ī celo magne ſignificant magnitudinē. Similiter figure piſciū cancri ⁊ capricorni: qꝛ ſūt pue ſignificāt puitatē.

¶ Itē id qḋ ex ariete tauro leone v̄ſus eorū initia et in altiori arte fuerit ad pinguedinē membra faciet meliora pcliuiora. Qḋ autem verſus inferiora et eoꝝ extrema locatur: ea maciei ma

gl̄s applicat. In iſtoꝝ vero contrario id qđ ex ſagittario geminis et ſcorpione verſus ſua principia pōitur ad maciē ꝯclinare facit ⁊ illud qđ iſtorū̄ extrema ſibi vēdicat facit eā ad pinguedinem procliniora.

Similiter ille que ſūt ſicut aries ⁊ taurus ⁊ leo ſecūdū id qđ eſt anterius eorū faciūt mēbra tēdētia verſus groſſitudinē. Et id qđ ē poſterius eorū trahit mēbra ad macredinē ⁊ ꝺbilitatē. Et ille q̄ ſunt alteri⁹ manerieri ſicut ē āterius ſagittarij geminorū ⁊ ſcorpionis tendunt ad macredinē ⁊ eoꝝ poſteri⁹ trahit mēbra ad groſſitudinē.

Hec ē alia ſimilitudo qꝛ figure que beſtijs aſſimilātur trahūt figuras hoīum ad figuras beſtiaꝝ. ita ꝙ aries taurus ⁊ leo: quoniā anteriora ipſoꝝ ſūt maiora q̄ poſteriora faciūt rē talē i corpibus hoīum. ⁊ p hāc gloſā intelligere poteris totū qđ vult dicere ptho.

Itē virgo libra ⁊ ſagittarius verſus tēperiē ⁊ bonā coadunationē corpi pducūt. Scorpi⁹ aūt piſces ⁊ taurus illa remouēt a tēpie.

Similiter virgo ⁊ ſagittarius iclināt corpora ad tpantiā ⁊ bonā cōpoſitionē ⁊ ſcorpio piſcis ⁊ taurus iclināt corpora ad diſtemperantiam ⁊ malam compoſitionem.

Illa que tēperata faciūt: ea faciūt qꝛ ſūt de figura hominū. ⁊ ille que multū elōgate ſūt a figūris hominum faciunt diſtemperantiam.

Aliaꝝ itaqꝫ figuraꝝ q̄litates ⁊ alr̄ obſeruare.

Cōuenit ēt vt mētē appōam⁹ i alijs figuris.

Vult dicere q̄ꝫ mentē apponere i figuris erit ſm hāc rōnē quā predixit ptho.

Eaſqꝫ adiuicē cōferre ⁊ ꝓprietates i forma corporū ⁊ eorūdē ꝯplexiōe ⁊ eaꝝ oīuꝫ reꝝ ꝯmixtiōe coadunatas nobis i de ꝯijcere cōuenit.

Sꝫ accipiem⁹ ꝯpatiōeꝫ i toto. ſ. vno cū altero ⁊ itelligemus ide ꝓprietates q̄ iſigūt p ꝯplōnē harū reꝝ i forma corporis ⁊ ꝯplōnis ipſius.

Hec eſt regula generalis pro omnibus ita ꝙ quādo inueniemus ꝙ diſpoſitor ē vnus ⁊ ꝙ oēs alie res cōcordāt cuꝫ eo iudicabim⁹ p diſpoſitorē et ſi res alia huic' cōtraria fuerit minuemus tātū quātū iſtud de re illa ptinēte ad ipſuꝫ Et ſi inueniremus quod in diſpoſitiōe dominetur pl⁹ vno plāeta accipiemus illū qui fuerit maioris teſtimonij ⁊ omnes res alias cōueiētes ⁊ minuem⁹ ⁊ addemus ſm hec. Et cū hec ſciem⁹ figurā corporis ⁊ eius cōplexionē ⁊ formā.

In impedimentis ⁊ īfirmitatibus accidētib⁹ corpi nati. Capitulum. XII.

Dixit haly. Poſtq̄ꝫ nos docuit i capi. pcedēti regulas p q̄s poſſumus ſcire figurā corporis ⁊ formaꝫ ac cōplexionē ipius vult nobis i hoc capi. demōſtrare p ordinationē rectā regulas qbus ſcire poſſumus peſtilētias ⁊ infirmitates corpori contingentes.

Quoniā enarratio ipedimētoꝝ ⁊ infirmitatū accidentiū corpori pmiſſa ſubſeqt: hāc inueſtigādo ſpēꝫ pſeqtur: q̄ eſt vt ſubiūgit. Cū in iſto loco hoc iteꝝ gnāl'r ſcire cupimus duos āgl'os hemiſperij q ſūt aſcēdēs ⁊ occidēs. ꝓprie aūt ipm cuncte occidētē. illđ ēt qđ añ ipm ē qđ id eē manifeſtū ē: cui⁹ nullā cū aſcēdētis angulo colligationē fore dicim⁹: duas quoqꝫ ſtellas infortunas: ⁊ qualis ſit eaꝝ qualitas reſpcū hoꝝ locoꝝ nos obſeruare ꝯuenit. nā cū vtreqꝫ vl' earū altera reſpcū graduū ad loca p̄dicta aſcēdentiū i ipō eodē loco vl' i ei⁹ q̄rto ſeu oppoſito aſpectu fuerit: īfirmitates ⁊ ipedimēta i ipō nati corpore ꝯtigētia euenire nō dubitabim⁹. Maxime āt cū alteꝝ vl' vtrūqꝫ luminare fuerit i āgulis eo mō quo p̄diximus vt i eodē ſcđo vl' duob⁹ adinicē oppoſitis ſit vtrūqꝫ. tūc etenī nō ſolum cōfortaſ iſortūaꝝ alteꝝ cū ad eos aſcēderit poſt lūiaria ⁊ i āgulo fuerit iſortuna: ad aliqđ ex p̄dictis īfirmitatib⁹ faciendū: vt īfirmitates q̄s hemiſpij loca ſignificant: ⁊ loca ſignoꝝ nāeqꝫ ſtellarum infortunantium ⁊ infortunarum: ſtelle qnoqꝫ que eis aſſociantur in figura: verumetiā ſuper hoc iterum confortatur cum aſcenderit ante luminaria.

Et poſtq̄ꝫ iudiciū peſtilētiaꝝ ⁊ īfirmitatū que accidūt corpi ſeq̄ dꝫ id qđ p̄dixim⁹. nūc volum⁹ loq ⁊ pquirere i hac noſtra rōne quā narrabim⁹ Dicim⁹. n. i hoc loco cōuenire qū ſcire voluerim⁹ hanc rē gnāl'r vt aſpiciam⁹ ad duos angl'os orizontis: qui ſunt aſcendens ⁊ occidens: ⁊ ad ipſummet occidens: ⁊ ⁊ ad domū occidens precedētē: ⁊ ē illa q̄ nō habꝫ alligationem aliquā cuꝫ aſcēdēte: ⁊ ꝙ aſpiciamus ad duos pl'tas iſortunas: ⁊ cuiuſmodi ſtatū hūt i ꝯpatōe hoꝝ locoꝝ: qꝛ ſi fuerit hec duo loca p̄dcā i gradib⁹ i qb⁹ ābo loca vl' lūinaria eleuāſ: vel aliqs eoꝝ ita ꝙ ipſemet ſit in loco aut i q̄rta vl' oppōne ſup vnū diametrū: ꝯuenit nobis credere ꝙ natū attigēt peſtilētie ⁊ īfirmitates i corpe ſuo maxīe vt ābo luminaria aut aliqđ hoꝝ fuerit i āgulis māerie quā dixim⁹: ſiue ſint ābo i vno āgl'o ſiue i duob⁹ oppoſitis āgulis: ⁊ tūc nō ſolūmō dāt vī pl'tis iſortunis quando ad eos aſcenderit poſt luminaria infortuna exiſtente in angulo faciente peſtilentias ⁊ infirmitates quas loca ſignificant orizontis: ⁊ loca ſignorum ⁊ nature planetaruꝫ infortunantium: ⁊ ſtelle que habent participationē cum ipſis: verumetiam dabunt eis vim faciendi hoc idem ſi fuerit aſcendēs añ duo lūinaria.

Si mētē appoſueris i his verbis: ⁊ adiūxeris verbis capituli coꝝ q cibū nō recipiūt itelliges ea bn̄. Et id qđ i hoc capitulo nos docuit ptho. ē regulā general' qua ſcire poſſum⁹ peſtilētias et īfirmitates in nati corpe cōtingentes. hec āt regula docet nos vt aſpicias ad aſcēns. ⁊ ſeptimā domū. ⁊ ſextam: qꝛ non habet cū aſcēdente aſpectum: ⁊ ad planetas in his locis exiſtentes ⁊ ad planetas aſpicientes ipſa loca. Et ſi ea infortunata inueneris. ab infortunis vel duo loca fo-

lāmō īfortunata ⁊ ꝓprie ſeptimā domū ⁊ ſextā ſciemus ꝑ certo ꝙ nato accidēt īfirmitates ⁊ peſtilentie in corpe Et ſi vnum horū īfortunatum inuenerimus aſpiciemus ad duo lumīaria ſi fuerit ī fortūs ī anglis vel aliquod eoꝝ ſciemus ꝑ hec ꝙ accidet nato peſtilētia ī corpore nec aſpicietur ī his quinqꝫ locis q̄ ſūt aſcēdēs ſeptima ⁊ ſexta ⁊ locꝰ ſolis ⁊ lune ſi aliqs eorū ſepatur ab īfortuna vel vadit ad eā.qꝛ tātū eſt vnū q̄ꝫtū aliud:ē tamē maioris nocumēti ille q̄ vadit q̄ꝫ ille qui ſeparatur ab īfortuna ſicut diximꝰ ī cap. eorū qui cibū nō recipiūt.Et ad id qđ debemus mentez apponere in hoc loco eſt vt ſint vires planetarum commixte vna.ſ.cū altera.Et ꝯuēit te ſcire ꝙ peſtilētie ⁊ īfirmitates accidētes in corpore natí cā reꝝ p̄dictaꝝ erūt ſm ꝙ ſignū ſignificat aſcēdētia: ⁊ ſignū ſeptimū: qꝛ h̄ ſūt ſuper orizontē.⁊ ſm qđ ſignificāt ſigna ī quibus ſtāt ſignificatores ⁊ nature planetaꝝ īfortunatoꝝ.et loca īfortunata ⁊ planete ꝑticipationem habentes de figura cum eis.quod totum docet ab hinc in antea ptho.

¶ Eo ꝙ vniuſcuiuſqꝫ ſigni partes circūdātes ꝑtē recipientē lumen ex hemiſperijpartibꝰ.dico partē īpedimenta ſuſcipientē eā corporis partem in qua futurum continget ſignificant. deſignant etiam vtrum id quod eueniet impedimentum ſit vel infirmitas aut vtrunqꝫ. Nature quoqꝫ ſtellarū īpedimēta ⁊ cāus ſpecificāt.

¶ Ita ꝙ gradus cuiuſlibet ſignorum quicomprehendunt gradum recipientem nocumentum gradnum orizontis ſignificant locuꝫ corporis in quo accidens illud continget vel ſi illud quod accidet in membro ipſo erit peſtilentia vel īfirmitas aut vtrunqꝫ: Nature tamen planetarū faciunt maneries cauſarum ſuarum.

¶ Vult dicere ꝙ gradus qui recipit nocumētū a pl'tis īfortunis ſiue ſit de gradibus aſcendentis ſiue de gradibus ſeptīe ſignificat mēbrū ī quo accidet peſtilētia vel īfirmitas vel vtrūqꝫ:qꝛ ſemper erit ipſe gradus ī termīo alicuiꝰ planete:et ꝓpterea cōuenit vt diſpōatur mēbrū qđ ē illius pl'te: tñ nature planetaꝝ que faciunt maneries peſtilentiarū et īſirmitatū ſil'r faciūt cās haꝝ manerierum: Et poſtq̄ꝫ ita eſt quando ſciuerimus mēbra propria planetarum ſciemus totum ꝙ congruit huic capitulo.

¶ Eo ꝙ ſaturnus habet ex dignioribus ptibus hoīs auditū dextruꝫ ſplenē veſica ⁊ flegma.

¶ Quia ſaturnus habet de membris principalibus hominis auditum dextrum ⁊ bazum .i. ſplenem veſicam et flegma.

¶ Saturnus habet auditū dextrum qꝛ eſt de haiꝫ ſolis in multis ſicut qđ habēt participationem in diſpōne patris ⁊ habꝫ bazū.i.ſplenem ꝑ ꝑ meliam que eſt de natura eius et veſicam qꝛ hꝫ participationem in canalibus ſuperfluitatū ⁊ flā qꝛ qñꝫ facit magnū frigꝰ ⁊ qñꝫ magnā hūiditatem.

¶ Iuppiter ꝓ tactum pulmonem coſtas cartilagines ac ſperma.

¶ Et iuppiter hꝫ tactū ⁊ pulmonē ⁊ coſtas pulſus ⁊ ſperma.

¶ Hꝫ hec qꝛ ē calidꝰ ⁊ hūidus ⁊ tpatꝰ vſus hūiditatē ī alio et he res ill' ꝯueniūt:qꝛ tactꝰ ꝯuēit tpātie:⁊ pulmo coſtatꝰ pulſus ꝯueniūt calori et vite q̄ ē ꝑ ꝑ tēpantiā ⁊ ſpma ꝑ ꝑ illō idē.

¶ Mars autem ſiniſtrum auditum.renes venas ⁊ teſticulos.

¶ Et mars habet auditum ſiniſtrum: renes venas: ⁊ membra virilia.

¶ Hoc eſt qꝛ mars multotiēs participationem habet cuꝫ luna.⁊ ꝓptera pticipationē habet in diſpōne auditus ſiniſtri:⁊ ꝓpter vilitates locorū ꝑ que tranſeunt ſuꝑfluitates ad hec membra:ſūt eius renes vene ⁊ virilia membra.

¶ Sol viſum: cor: ⁊ cerebrum: neruos: ⁊ omnia dextre partis membra.

¶ Sol habet: viſum: cerebrū: cor: neruos: ⁊ omnia membra lateris dextri.

¶ Quā ſol nobilior eſt oībus alijs ſtellis:docet eum habere nobiliora membra que ſunt in homine:⁊ in latere dextro. latus dextrū eſt nobilius q̄ꝫ ſiniſtrū.Sil'r qꝛ ſol hꝫ pticipatōem cū alijs pl'tis ī termīs medietatis maioris firmamēti.

¶ Venus odoratū:epar:carnez.

¶ Venꝰ habet odorem: epar: ⁊ carnem.

¶ Iam ſcis qꝛ venus eſt ſm iouem ⁊ ſeparata ab eo inq̄ꝫtū eſt femina.⁊ qđ ipſa dat eſt pulchritudo.⁊ ꝓpterea conuenit vt habeat iſta membra.

¶ Mercuriꝰ locutionem: deliberationeꝫ: memoriam: linguam: fel: atqꝫ nares.

¶ Mercuriꝰ vero hꝫ rōnem loqlā: cogitationē: linguā: fel: ⁊ fūdamētū a pte inferiori.

¶ Iam ſcis qꝛ mercurius per ſe tendit ad ſiccitatē:⁊ eſt conuertibilis nature cū quouis planeta miſceať.⁊ ſcis ꝙ ſemper vadit circa ſolē q̄ eſt p̄nceps maior.vñ conuenit vt habeat loquelā.rōnem.cogitationem.⁊ linguam.qꝛ ſemꝑ eſt circa ſolem ⁊ tendit ad nām cuiuſlibet planetarū.⁊ hꝫ ſel ⁊ fundamētum ꝓpter cōmixtionem quā hꝫ cū infortunis

¶ Luna guſtū: ⁊ deglutitū: ſtomacū. vētrē: mulierū pudēda: ⁊ oīa ſiniſtre partis mēbra.

¶ Et luna habet guſtū ⁊ guttur: ⁊ ſtomacuꝫ ⁊ ventrē: ac matricem mulierum ⁊ omnia membra lateris ſiniſtri.

¶ Quā ſol hꝫ mēbra q̄ magis hūt dñiuꝫ ī directōe vite: ꝯuenit vt lūa hēat mēbra q̄ ſequūť illa p̄ncipalia ⁊ ſuiūt eis.⁊ ꝓpterea vēter ⁊ ſtomachꝰ:⁊ matrix:⁊ guttur ſūt ð dñio lūe. Sil'r hꝫ lūa pticipatōeꝫ cū pl'tis ī diſpōne mēbroꝝ q̄ ſūt in medietate miori firmamenti.⁊ nos demonſtrauimꝰ verba ptholemei in rebus iſtis:vt a te ſumas ſemper exemplum: ⁊ vt des cuilibet planete quod ſibi conuenit.

¶ Impedimenta vero generaliter contigent in maiori parte: cū infortūatrices ſtelle q̄ ſūt eorū occaſio fuerint orientales. Infirmitates autem euenient cū eedem ſtelle fuerint occidētales: eo ꝙ inter vtrūq̄ꝫ iſtorū duorū ē ſeparatio. nā īpedimenta non niſi ſemel cōtingent: nec multum durabūt. Infirmitates vero vel ſemper durabūt aut reciprocando contingent.

¶ Accidēs peſtilentiaruꝫ general'r erit: quando planete fortune eas faciētes fuerīt oriētales. accidēs tñ infirmitatū erit: qñ hi planete fuerīt occidētales. eſt.n.inter vtrunqꝫ horuꝫ dria: qꝛ peſtilentia accidit vna vice: ⁊ nō durat dolor ipiꝰ. īfirmitas āt ſemꝑ durat ⁊ hꝫ acceſſiones qñqꝫ.

¶ Planete infortune faciētes rem talem: qū fortes fuerit dant peſtilentias.⁊ quādo debiles infirmitates.⁊ hoc ē qđ vult dicere .ptholemꝰ eni dedit vnū exemplū fortibꝰ: vt

in alijs fortibus ſumas exemplū. et hoc exemplū ē: q2 pl'te
orientales ſūt fortiores: ⁊ occidētales debiliores. Et ē dr̄ia
īter peſtilentiam et infirmitatē. et ꝓpter hoc dixit ꝙ peſti
lentia accidit vna vice: ⁊ quieſcit dolor ei⁹ et ipſa remanet.
nec remouetur ſicut cecitas: ſurditas: ꝑditio vnius lateris.
infirmitas vō que accidit durat dolor quouſqꝫ liberet̄ vel
per acceſſiones: ſicut eſt podagra. et hic perficiūtur ei⁹ vba
in hac regula generali. ab hinc vero in anteo in particulari
bus vult loqui.

¶ In rebus vero per quas accidentia particula
ria deprehenduntur cum ipſe ꝓprie experimen
tate ſunt ⁊ obſeruate figure: ⁊ qualitates inuē
te ſunt infirmitates ⁊ impedimenta ſignifi-
cantes quod deprehenſuꝫ eſt ex accidentibus
que ſequūt̄ ⁊ accidūt i parte maiori ſꝫ ꝯſil'es po
ſitiones ſtellaruꝫ in q̄litatib⁹.

¶ Et res cū quibus ſcire poſſumus accidentia
particularia quando bene rectiſicate fuerint in
uenien̄do figuras ⁊ ſtatus ſignificātes peſtilen
tias ⁊ infirmitatem ſunt ſcire hec per accidētia
que ſequuntur ⁊ attingunt in maiori parte ſꝫ ſi
rum planetarū q̄ ſūt ſimiles in ſtatu.

¶ Poſtq̄ꝫ nobis demōſtrauit res q̄bus ſcire poſſumus gn̄a
liter peſtilētias ⁊ infirmitates que accidūt nato: vult oſtē
dere quō cognoſcem⁹ qualibet particulariū: ⁊ dixit ſic. Qn̄
hoc inq̄ſiui et ſcire volui: aſpexi et rectificaui has res ꝓp̄e:
et inueni ꝙ accidit cuilibet eorum per propriam figurā ei⁹
et ipſe diſtinguet in antea.

¶ Erit eniꝫ in altero oculorū viſus amiſſio: cuꝫ
lūa ſola fuerit i p̄dcis āgulis: ſueritqꝫ i ipſa hora
coniunctio vel p̄uentio: vel cū fuerit in alia figu
ra cū ſole ⁊ habuerit alictiſal: cū aliqua ſtellarū
alaceha que nubibus aſſimilantur: ⁊ ſūt i ſigno
rum circulo: velut ſtella nubiloſa que eſt in can
cro ⁊ athoraie que eſt in tauro. ⁊ cacumē ſagit
te ſagittarij: cauda quoque ſcorpionis. ⁊ id q̄ꝺ
eſt circa aldhafera ex partibus leonis: necnon
calbeꝫ aquarij.

¶ Ita ꝙ amiſſio viſus accidit vni oculo qn̄ luna
fuerit ſolūmō i an̄dictis āgul': ⁊ acciderit illa ho
ra ꝙ ſit ꝯiūctio vel oppō. Silr qn̄ fuerit i altera
figura de figuris quas habet cum ſole: ⁊ appli
cuerit alicui ſtellarū nebuloſarū q̄ ſūt i zodiaco:
ſicut eſt ſtella nebuloſa q̄ ē i cancro: ⁊ pleiades
in tauro: ⁊ alia q̄ eſt in ſagittario: ⁊ capud cau-
de ſcorpionis: ⁊ ille que ſunt in circuitu: crinis
leonis: ⁊ altaliſim aquarij.

¶ Hec eſt figura ꝓpria que facit cecitatem vel infirmitatē
in vno oculo ſolūmodo. et hec eſt figura vt ſit luna in aſcē
dente vel occidēte infortūata. et ꝙ ſit ſol cū ea vel ei⁹ oppo
ſitione. Naꝫ hec conſtellatio facit infirmitatem i vno ocu
lo vel cecitatem in eo. Similiter ſi lūa applicuerit ſoli exi
ſtenti in aliquo angulorū qui ſunt aſcēdens et occidēs īfor
tunata: exiſtente aliqua ſtella nebuloſa cū ea ſuꝑ vno cir
culo de circulis q̄ aſſimilantur oriçonti: quos ante narra-
uimus in cap. vite. talis cōſtellatio facit cecitatem in vno
oculo vel infirmitatem in eo.

¶ Cūqꝫ luna fuerit in aliquo angulorꝫ occidēta
lis fueritqꝫ mars ſol⁹ oriētalis: vel mars ⁊ ſatur
nus oriētales exītes ad eā a lōge: vel ſi ſol fuerit
i angulorū aliquo et ante cū he due ſtelle aſcen
derint: vel ſi duobus luminaribus aſſociētur iſti
gura ⁊ vtrūqꝫ lūinarie in vno eodēqꝫ ſigno vel
in oppoſitis ⁊ reſpectu ſolis matutinales ex-
titerit. luneqꝫ reſpectu veſꝑtinales: i vtroqꝫ ocu
lo futura contingent.

¶ Et qn̄ luna fuerit in aliquo angulo occidenta
li ⁊ mars oriētalis: vel mars ⁊ ſaturnus orien
tales. et occidāt cū ea poſtea. et quando ſol fue
rit in aliquo angulo ⁊ ibi duo planete fuerit aſcē
dētes anteq̄ꝫ ipſe: et cū hoc acciderit ꝙ hēant ꝑ
ticipationē ꝺ figura cū duob⁹ luminarib⁹ i vno
ſigno vel oppoſita ſuꝑ diametrū ⁊ fuerint ma-
tutinales in illa ꝑticipatione quā hn̄t cum luna
erit accidens in duobus oculis.

¶ Hec eſt alia regula oculos cōprehendēs ambos. poteri
mus enī ſcire id q̄ꝺ accidet ambobus oculis per tres figu
ras: quarꝫ prima ē vt ſit lūa in aliquo angulo īfortunata
cū marte: vel cū matre ⁊ ſaturno: et ipſis exiſtentib⁹ orien
talibus et lūa vadat vt applicet eis. Secūda ē ꝙ ſol ſit īfor
tunatus i aliquo angulo ab his duobus plāetis et vadat
applicādo eis. Tertia ē ꝙ lūa ⁊ ſol ambo ſint ꝯiūcti vel op
poſiti ⁊ ābo īfortunati a ſaturno et marte ⁊ ꝙ dans īfortu
niū ſoli ſit matutinalis et lunā īfortunās ſit veſꝑtinalis.
Nā quelibet harꝫ triū figurarū dat accidēs ambobus ocu
lis ita ꝙ ſi fuerit peſtilētia eruētur: ⁊ ſi infirmitas: occidet
eis ſcabies vel vuln⁹ aut tela vēarꝫ ⁊ his ſilia.

¶ Per martē igitur id q̄ꝺ ex amiſſiōe viſus p̄di
ximus eueniet aliquo ictu vel ferro aut cōbuſti
one. Et ſi mercurio fuerit aſſociatus in figura
cōtinget hoc ex luctamie vel ludo: ſiue ꝑ hoc ꝙ
ei ab iniq̄s fiet. Saturnus aūt faciet hoc ex ocu
lorū albugine vel frigiditate aut iaculatione: ⁊
ex his ſimilibus.

¶ Per martē enī ꝓueīt viſus amiſſio ex percuſ
ſione aut ferro vel igne: et ſi mercuri⁹ cū eo ꝑtici
patōem habuerit i figura erit accn̄s futurꝫ cā lu
ctādi vel ludēdi vel equū currēdi vel ꝑꝑ huiuſ
modi exercitia q̄ faciūt. Et accidit ꝑꝑ ſaturnuꝫ
ꝺſcēſio aq̄rꝫ capitis ad oc'los vl' ꝑꝑ magnū frig⁹
ſiue ꝑ aquā cardinē cadētē ibi ⁊ his ſilia.

¶ Poſtq̄ꝫ ſciuerimus id q̄ꝺ accidet in aliquo oculorꝫ vel in
ambobus de īfirmitatibus et alijs. et ſcire voluerimus hu
ius rei cām oſpiciemus ſi mars ē ille qui hoc facit. ⁊ ſi ipſe
fuerit erit illud ꝑꝑ ictū aut vulnus vel ferrū ſiue cōbuſtio
nē: Et ſi teſtificabitur ei mercurius erit illud cā luctandi
et ſolaciādi aut ex ꝑcuſſione alicuius hoīs mali. Et ſi ſatur
nus fuerit ille qui hoc fecerit erit hoc ꝑꝑ deſcenſū aquarū
ad oculos ſiue ꝑꝑ magnū frigus vel humiditatē aut ꝓpter
vulnera que fiēt ſuꝑ pupillā oculi et faciūt oc'los cardines
nebuloſos: Et oꝫ vt intelligas dictū eius qn̄ dixit et his ſi
milia: ſi due infortune fuerīt participes i ſignificatiōe com
ponetur ex duabus his naturis id quod ē in ſimplicibus
Et ſi luna ſola ſignificatrix fuerit aſpicies ſignum ⁊ termi

nū in quo fuerit: ⁊ ide ſcies cōplonem ipl⁹: ⁊ dices accidēs
erit tale ⁊ tale: ſcḋm ꝙ ↄuenit illi cōploni. vbi grā. ſi mars fu
erit ī ſigno calido: erit ꝓpter ignē. ⁊ ſi fuerit ī termis ſatur
nι erit ꝓpter ferrū. ⁊ hoc mō accipies ex⁹ ī omnib⁹ alijs re
bus. qꝛ id qḋ dixit ptho. erit regula de quib⁹ exemplū acci
pies. ⁊ oꝫ te ſcire ī hoc loco īfirmitates oculoꝝ aphycis: et
occaſionē cuiuſlibet eaꝝ: ⁊ iudicabis quālibet ſcḋm ꝙ ad eā
ꝑtinet. ⁊ opꝫ te habere ī memoria tua id qḋ diximꝰ in capi.
coꝝ q nō recipiūt cibū. Et ē ꝙ ſi nocumētū iſtḋ fuerit val-
de magnū: erit accidēs circa natiuitatē: ⁊ ſi magnū nō fue-
rit ꝓlongabit̄: ſilr̄ ſt aliq̄ fortūa teſtificabit̄ ei. ⁊ ſi ſcies tp̄s i
quo accidet ꝑ regulas quas ſciuiſti tpa qb⁹ accidēt ꝑicula:
⁊ hoc iā dictū ē. ſilr̄ hoc ſcies ꝑ reuolutiones annorum.

Itē cum venus in aliquo predictoꝝ anguloꝝ
⁊ ꝓprie in occidētali fuerit ⁊ extiterit cum ſatur
no: vel ei ī figura aſſociata fuerit ſuaqꝫ loca cō-
mutauerit: ⁊ fuerit mars eleuatus ſuper eam:
vel in ei⁹ oppōne continget ex hoc hominibus
non habere filios: mulieribus aborſum: ⁊ par-
tus intempeſtiui.

Silr̄ ſi venus fuerit in aliquo anguloꝝ ſi predi
ctorū ⁊ ꝓprie in occidente iuncta ſaturno: vl̄ aſ
piciat eū ꝑmutando loca: ⁊ mars altus fuerit ſu
per ipſos ambos vel ī coꝝ oppōne ſuꝑ dyame
trum accidet ꝓpterea viris ꝙ non facient filios
⁊ accidet mulieribus ꝙ morientur earū filij: vl̄
parient ante tempus.

He ſūt regule alie q̄ accepte ſūt per figuras veneris. Pri
ma ē vt ſit ven⁹ ī aſcēdente vel occidēte: qḋ ē fortius eo: ⁊
ſit cū ſaturno iūcta: vel ipꝫ aſpiciat. Altera ē vt ſit ſaturn⁹ ī
loco bonum onoiū locoꝝ anguloꝝ venere ſibi iūcta: vl̄ ipꝫ
aſpiciente. ⁊ ſi in his duab⁹ rebus mās aſpexerit venerem:
vel ſit ī eius oppoſito accidet viris ꝙ erūt manerti: nec fa
ciēt filios: ⁊ mulierib⁹ ꝙ morient̄ filij: vl̄ parīēt ante tp̄s.

Qn̄qꝫ etiā pueroꝝ detrūcatōes īde cōtīgēt:
⁊ ꝓprie in cancro ac virgīe ⁊ ī capricorno: ⁊ cū
luna ab oriēte hūerit aliꝗ ſal cū marte.

Accidet ſimiliter eis ꝙ abſcindētur creature ī
matricib⁹ ſuis: ⁊ hoc euenit ꝓprie ī cācro: virgīe
⁊ capricorno: lūa marti applicante a ꝑte oriētis.

Uult dicere ꝙ qn̄ venus fuerit ī hoc ſtatu quē dixit: ⁊ ac
cidit ipō mō in cācro aut v̄gine: aut capcorno: luna applicā
te marti ex parte orientis: accidet mulieribus diſmembra-
tio creaturarum.

Et ſi hoc iterū modo: mercurio ⁊ ſaturno ve
nus aſſocietur: eleueturqꝫ ſuꝑ eam mars vl̄ ſit
in eius oppōne ꝑ dyametrū: natus erit abſqꝫ te
ſticulis: aut hermafroditus vel clauſus.

Similiter ſi ven⁹ habuerit ꝑticipationē cum
mercurio exn̄te ipa in hoc ſtatu cum ſaturno: ⁊
mars altus fuerit ſuper eam vel in eius oppoſi
tione ſuper dyametrū: natus erit caſtratus vl̄
femin⁹ aut neuter vl̄ clauſus ō fūdamēto toto.

Uult dicere ꝙ qn̄ venus fuerit cū ſaturno vel in mane
rie quam narrauit ⁊ mars altus fuerit ſuper eā: ⁊ ipſa parti
cipationē habuerit cū mercurio exiſtente ī hoc ſtatu: nat⁹
erit caſtratus aut neuter vel clauſus.

Et cum hoc ita fuerit: ⁊ ſol iterū in figura fue
rit aſſociatus ⁊ maſculina fuerint luminaria ⁊ ve
nus: ⁊ luna occidentalis infortuneqꝫ ī gradib⁹
ſequētibus: ſi natus fuerit maſculus ementula
bitur vl̄ ī ſuis īpedimēta teſticulis accidēt. Ma
xime aūt cū hoc ī leone ariete ſiue ī ſcorpione
aut capricorno ſeu aquario fuerit. Si femina
ꝟo fuerit erit ſterilis ⁊ forſā iſtorū aliquis oclo
rū īpedimenta non effugiet.

Et quoniā he res ſic fuerit ⁊ ſol ꝑticipationē
habuerit in figura ⁊ ambo lūīaria ⁊ ven⁹ fue
rit maſculia et luna occidētalis ⁊ īfortune ī gra
dibus qui ſecūt̄: nat⁹ erit ſine mēbris virilib⁹ vel
ſi ea hūerit peſtilētia ſibi accidet ī eiſdē: et maxie
ſi hoc fuerit in ariete vel leōe ſiue ſcorpiōe aut
capricorno aut aquario ⁊ femie nō pariēt ⁊ erūt
manerte ⁊ accidet peſtilētia ī his aliqn̄ ī viſu.

Uult dicere ꝙ quādo ven⁹ fuerit in ſtatu predicto cū ſa
turno et marte et aſpexerit ſolē ⁊ ipa et ambo lūīaria fue
rint maſculīa ⁊ luna occidētalis ⁊ venus ī hoc ſtatu appli
cet īfortunis erit maſculus ſine mēbris virilibus vel ſi ea
habuerit accidet peſtilētia ī eiſdē ita ꝙ nō poterit dare ſꝑ
ma: ⁊ ſi fuerit mulier nō pariet et erit manerta et iſte qui ta
lē natiuitatē hꝫ aliquādo auiſus peſtilētia nō euadit ⁊ ma
xime ſi venus in tali ſtatu fuerit ī ariete leone ſcorpione ca
pricorno vel aquario.

Nati quidē quorū līgue tenētur ī loquēdo ⁊
qui balbutiētes exiſtūt ſunt hi quib⁹ ſaturnus ⁊
mercurius ī ꝑdictis āgulis cū ſole fuerit. maxie
quidē cū mercuri⁹ occidētalis extiterit: ⁊ vterqꝫ
lūe ī figura aſſociat⁹ fuerit. Mars aūt ſi cū his
duobus ſtellis fuerit ex quo lune aſſociet̄ ſuaꝝ
līguarū tēacitatē ī ꝑte maiori denodabit.

Et nati quorū līgue detinētur vel qui verba
eorūꝫ nō bene formāt ſunt illi q habēt ī eorum
natiuitatibus ſaturnū et mercuriūꝫ cūꝫ ſole ī an
gulis ꝑdictis et maxie ſi mercuri⁹ fuerit occn̄ta
lis aut ābo fuerit ī participatione vel in figura
cū luna ⁊ ſi acciderit mars cum iſtis duab⁹ pl̄tis
diſſoluit līgue d̄tentionē ꝓ maiori parte a tꝑe
quo lune obuiauerit.

Cōſtellatio faciēs līgue detētionē ē quādo ſaturnus: et
mercuri⁹ fuerint iūcti cū ſole exiſtēte ī aſcēdēte vel ī occi
dente ⁊ luna aſpiciēte ipſos ābos et ſi ſic nō fuerit ſꝫ fuerit
ſolus mercuri⁹ cū ſole habēdo aſpectū ad ſaturnū vel luna
appliicāte ſaturno talis cōſtellatio ſilr̄ lingue detētionē fa
cit: Et ſi mars aſpexerit lunā ⁊ hos plāetas diſſoluet aliqꝫ
tulū detētionē lingue ⁊ faciet accetūdo: et tēpus in quo d̄
ſtruet̄ līgue detentio erit ſcḋm grad⁹ q ſūt īter martē ⁊ lunā
vel īter ipſū et īter iſtos alios pl̄tas et h̄ ē regula ī his reb⁹
ꝑ quā ſcire poterim⁹ qcqd accidet līgue ſiue ab hora natiui
tatis ſiue alio tēpore vite aſpiciēdo ī hac re ſcḋm aſpectū ei⁹
cū fortunis ⁊ infortunis et ad loca pl̄tarum ꝑ reuolutiōes
ānorū ⁊ hꝫ ſilia.

Item cū ad īfortunatrices ſtellas ī angulis in
fortūatis iuerit luminaria vel cū ī oppoſito lūi-
nariūꝫ infortunatrices fuerint. ꝓprie autē cum
luna fuerint ī altero duorum nodorum vel ī caſ

mon: aut i ſignis iſirmantibus: vt aries: tau-
rus: cancer: ſcorpius: ⁊ capricornus: contigēt
corpori gibboſitatis impedimenta vl' alicuius
membri deſtructiones vt claudicatio: deſicca
tio aut diſiunctio. Qȝ ſi fuerint cū lūinarib⁹ infor
tunatrices ab ipa horū partus: hec cadē impedi
mēta cōtingēt. Si aūt i celi medio fuerit: ⁊ ſuper
luminaria eleuentur fuerintqȝ loca earum in lō
gitudine cum eis: aduenient hec impedimenta
per accidētia maxima plena timoris: vt p̄cipita
tio: vl' caſus i man⁹ latronū: ſeu p quadrupedia.
⁊ ſi mars eleuat⁹ extiterit ⁊ dn̄et: ex combuſtiōe
ignis vel ex plagis maximis: ſiue qȝ i latronum
manus icidet: hec ꝯtigēt ipedimēta. At ſi ſatur
nus eleuet ⁊ dn̄et: hec cadē accidēt ipedimēta
ex p̄cipitatōe: vl' ſubmerſiōe: aut ex paraliſi.

Silr ſi ambo lūinaria applicuerit i fortunis in
anglis exn̄tib⁹ vel i oppōne lūinariū ſup dyame
trū: ⁊ maxie ſi fuerit lūa i aliquo nodoꝝ: aut i co
zimō vl i ſignis i cecados: q ſt aries: taur⁹: cācer
ſcōpio: accidet i corpe nati peſtilētia: gibboſitas
aut coxedar: vl' ablatōis cruriū. ⁊ ſi iforſue fue-
rint cū lūinarib⁹ erūt he peſtilētie ab hora ipi⁹ na
tiuitatis. ⁊ ſi fuerit i medio celi: vl' alte ſup lumi
naria: ⁊ eis applicuerit i lōgitudie: accidēt he pe
ſtilētie p magnis accn̄tibus ⁊ piculoſis: ſicut q
cadit ab alto: ⁊ q cadit i man⁹ latronū aut aliq-
ruȝ feraꝝ. Et ſi mars fuerit ille q dn̄at: accidēt
he peſtilētie p igne ꝯburēte: vel p magnis calo
rib⁹ ⁊ malis: aut qȝ cadet i man⁹ inimicoꝝ. Et ſi
dn̄abit ſaturn⁹ erūt he peſtilētie p caſu ab alto
vel pp natatōeȝ in aqua vl' i tegumēto ō mēbro
faldruba: coxedar: vel figura ſignificans parale
ſim aut contracturam.

Cum inſint due infortune in angulis: ⁊ ambo luminaria
vadant ad cōiunctionem vel oppōnem: aut ad quadratu-
ram earū: ⁊ acciderit cū hoc ꝙ ſit luna cū capite draconis:
vel cauda: aut in cozimon. et hoc eſt loco vbi ſit caput dra
conis alicui⁹ planetarū: ⁊ ꝙ ſint ſigna ⁊ cecados: ſicut aries
taurus cācer: ſcorpio ⁊ capricorn⁹: talis ſignificatio qualis
iſta: ſignificat vnā iſtarum peſtilētiaꝝ vel plures vna ſȝ lo
ca in quibus morant̄ hi planete ſi fuerit ſig^a duoꝝ corpoꝝ
vel vnius ⁊ ſi aſpexerint ipm fortune: plongabitur tēpus
ipſius peſtilētie: ⁊ ſi non aſpexerint erit peſtilentia ab hora
natiuitatis. Et ego inueni ⁊ certificaui in vna natiuitate in
qua luna erat iūcta cū marte i capite draconis: ⁊ erant i pti
tione duodecie dom⁹: ⁊ ābo in q̄rta ſolis ⁊ iouis: q erāt ābo
in partitione duodecime dom⁹: ⁊ accidit ppter hoc gibboſi
tas: ⁊ elongata fuit peſtilētia ipa. iz. menſibus: ſicut eſt cur
ſus minor iouis: qȝ erat ſub radys ſolis. Et poſtq̄ ita eſt id
quod nobis mōſtrauit ptbole. hic non ē aliud niſi regule
generales i his rebus: vt inde ſumam⁹ exemplū in alys re
bus. Et id qđ dixit ſi fuerint i medio celi: vl' alte ſuper lumi
naria eis applicātes in longitudine. vult dicere ꝙ ſi due in
fortune fuerint in medio celi: ⁊ luminaria ambo cadentia
a medio celi in oppoſitione infortunaꝝ ambarum vl' in ea
rum quarto gradu p gradū talis ſtat⁹ qualis iſte: ſignificat
ꝙ peſtilētie q̄ accident: erūt ppter fortia accidētia ⁊ picla
magna: ſicē ē cadere ab alto loco: ſiue ī man⁹ inimicoꝝ vl' la
tronū: aut p feris aliqb⁹: vt ſūt lupi: leones: ⁊ vrſi: aut p eq p
cuſſione: vl' his ſimilia: ſicut eſt morſus colubri aut vipere.
Et tu ſcire potes ꝙ vnāquāqȝ iſtaꝝ rerū iā narrauit ptho.
qn̄ mētē appoſueris ī figuris ſtellarū fixarū q̄ ſtāt cū plāis
Et id qđ di. ꝙ ſi fuerit mars ille q dn̄at̄ erit peſtilētia p ignē
n̄ idiget gloſa. Et ſimiliter id qđ dixit de ſaturno. Id tamē
ꝙ ē ibi neceſſe ē cognoſcere loca lūinariū ⁊ iſortunarum.
Et ſcias cui⁹ maneriei erit peſtilētia qȝ ſi fuerit ī p̄ncipio ſi
gnoꝝ quadrupedū erit peſtilentia ī mā̄ibus: ⁊ ſi i fine: erit
i pedib⁹. et ſi alibi erit in alio loco corporis. horū aūt oium
cognitio iā trāſiuit i gloſis capitulorū que prediximꝰ ⁊ ita
facies i quolibet loco qȝ vbi tibi neceſſe fuerit aſpicere in
alys rebus que nomiāte fuerīt ī alio loco adiūges vnū cū
altero ⁊ intelliges que voluerimus.

Impedimēta quidē que frequētius accidūt: eſt
lūa i duob⁹ p̄ūctis equinoctialib⁹: ⁊ duob⁹ ſol
ſtitialibus extitit. ſūt hec. Cū fuerit itaqȝ luna in
p̄ūcto equinoctiali vernali ipedimētum inde ꝯ
tingēs erit pprie morfea: ⁊ ſi fuerit i p̄ūcto ſol
ſtitiali eſtiuali erit ipetigo: ⁊ i p̄ūcto equinoctiali
autūnali: erit albaras. et ſi fuerit in puncto ſol
ſtitiali hiēali freq̄nti⁹ idē ꝯtigēs erit lētigo ⁊ ſilia.

Et i maiori pte accidēt peſtilētie qn̄ luna fue-
rit i duob⁹ punctis eq̄noctij ſolſtitioꝝ vel equi
noctioꝝ ⁊ ſi fuerit i puncto eq̄noctij vernalis. pe
ſtilētia q̄ accidet erit abahac: Et ſi fuerit in pun
cto equinoctij autumnalis erit accn̄s albaras p
prie. Et ſi fuert in ſolſticio eſtiuali erit accidēs
empeymes. Et ſi fuerit i p̄ūcto ſolſticij hiema-
lis accn̄s erit p maiori pte rubedo ⁊ facies que
dicitur roſa.

Hec ē alia regula i peſtilētys que comprehēdūt corpa:
et ſūt ad remouēdū grauēs: ⁊ verba ptho. māifeſta ſūt i h
loco ⁊ h ē qȝ eq̄noctiū autūnale aſſimilatur equinoctio ver
nali. Et qn̄ lūa fuerit iſortunata ī equinoctio vernali facit
manzillas albas et qū ē i equinoctio autūnali cōuenit ꝙ
ſimiliter faciat albaras. ꝙ ē multū pei⁹ ad remouēdū: Et
poſtq̄ lūa qn̄ infortunata eſt in ſolſticio eſtiuali facit em
peymes ꝯuēit qn̄ fuerit i ſolſticio hyemali ꝙ faciat roſā et
ſimilia ſecundum infortunā que ibi eſt ⁊ planetam infor-
tunantem ipſam.

Accidunt aūt infirmitates: cum infortune p̄di
cto mō aſſociantur in figura ſoli vel lune: mōta
men contrario. i. vt ſoli aſſocient̄ ⁊ ſint matuti
nales et aſſocientur lune ⁊ ſint veſptinales.

Et accidūt infirmitates qn̄ infortune ſteterint
in manerie quā diximus habēdi pticipationē ō
figura cum ſole et luna hec tamē eſt alio modo
ꝙ. ſ. participatio infortunarum cum ſole iſor
tunis exiſtentibus matutinalibus. ⁊ cū lūa p
ticipatio ſit iſortūis exn̄tib⁹ veſptialib⁹.

Hanc regulā iam narrauit ptho. i p̄cedētib⁹: nihilomin⁹
vult repetere iſtud in hoc loco vt intellectum noſtruȝ bn̄
informet. ⁊ eſt hec regula: ꝙ quando infortune inuēte fue
rint cum duobus luminaribus vel cum vno aut ꝙ ſint in
oppoſito eorum: aut in quarto gradu per gradum accident
infirmitates ſi matitinales fuerint infortune in compara-

tione ſolis aut veſpertinales ſi fuerint i cōparatiōe lune.

Illud autē qḋ generaliter ex infirmitatib⁹ cō
tinget eſt id quod ſubiungitur: Complexionez
vētris nati: faciet ſaturn⁹ frigidā ꝛ valde flegma
ticaz: aut ex humorib⁹ ad mēbra diſcurrentibus
macilētū: morbidū ꝛ ictericū: plagā ēt in iteſti
nis: tuſſim: ſputū: caulegā atqꝫ leprā: ꝛ cū his oī
bus accidet mulierib⁹ dolor vulue. Mars autē
ſputū ſāguinis ꝛ melācoliā q̄ ex nigris colorib⁹
ꝓuenit: apoſtemata in pulmone atqꝫ ſcabiē: ꝛ
cū hec accidēt ei ſemꝑ īpedimēta ex icisionibus
ꝛ aduſtionibus i eo factis ꝑꝑ īfirmitates q̄s in
occultis locis patient̄: vt ſūt fic⁹ atqꝫ fiſtule: ꝛ
id qḋ i corꝑe naſcitur ꝛ amplificat̄: aut queād
modū ſūt vl'cera calida ignea: necnō ꝛ vlcera q̄
corrodēdo creſcūt: mulierib⁹ ēt cū his accident
pūerorum aborſus ꝛ eorum detruncatōes.

Et īfirmitates q̄ gn̄aliter accidēt erūt ita: q: fa
cit ſaturn⁹ de cōplōne vētris natū frigidū: ꝛ erit
multi flegmatis ꝛ humoꝝ deſcendētiū ad mem
bra: macer erit ꝛ infirm⁹: hēbit colorē oculoꝝ
ꝛ corꝑis m'tū croceū: ꝛ i iteſtis vulnera: tuſſiz:
vomet qcqd comedet: ꝛ patiet̄ dolores yatus
q̄ dicit̄ colica: et lepra: et cū hoc accidēt mulie
ribus i matricib⁹ dolores. Mars vero facit na
tuz ſāguinē ſpuere: ſibi vulnus i pulmone ꝛ ſca
biē: et accidet inde ſibi ꝙ dolebit ꝑꝑ ꝯbuſtionē
q̄ fiet ei: aut ꝑforabit̄ per loca cooꝑta occaſiōe
mali exit⁹ vt fiſt'le et emoroydes: aut res q̄ naſci
tur i corꝑe vel ꝑ vulnerib⁹ multū calidis et cō
burentibus: vl' ꝑ plagis cōmedētib⁹ carnez: et
accidet cū hoc mulierib⁹ mot⁹ filioꝝ quoā i vē
trib⁹ deferūt. vl' ꝙ putrefiēt aut diſꝑdētur i eis.

Iā ſcim⁹ ꝙ qn̄ infortune ſūt potētes ꝛ dānatrices lumi
nariū: id qḋ accidet i corpore erit peſtilētia. ꝛ qn̄ fuerit de
biles accidēt īfirmitates. Et ptho. dat nobis rōnē i h loco.
ꝑꝑ qḋ ē ꝛ ipi⁹ v̄ba declarata ſūt ꝛ gloſa q̄ īdigēt ē hec: vt in
telligas qḋ ſignificāt v̄ba ptho. id qḋ dixit: vēter nati: vult
dicere oīa loca vacua q̄ ſūt i corꝑe ſicut ē vēter cerebri: ꝛ
vacuitas pectoris ꝛ ſtomaci: ꝛ iteſtinoꝝ: ꝛ matricis. Et hu
mores q deſcēdūt: vult dicere humores q ꝑ vrinā deſcen
dūt: ꝛ q: flegma acetoſū ꝛ ſalſū macreſcit corp⁹ et mēbro
rū vulnera [illegible] accidūt ꝑpter hūores q deſcēdūt ibi ꝯue
nit ꝙ ille q fuerit i tali ſtatu ſit macer multū. Et manife
ſtū ē ꝙ flegma qḋ deſcēdit a capite ad pect⁹ facit tuſſim ꝛ
vomere cibaria: et colica accidit ꝑpter flegma qḋ ꝯpigit̄
in iteſtinis. ꝛ lepra ꝑprie accidit qn̄ ꝯtingit in corꝑe ꝯpl'o
ꝯburēs hūores. ꝛ facit eos melācolicos. et hoc facit ſatur
nus quando fuerit in aliquo locorum martis vl' ei⁹ termi
no: damnat̄ a duobus luminaribus vel ab vno: et ſi aliqd
itelligis de nā: v̄ba ptho. potes ītelligere ſine gloſa.

Predicte quoqꝫ nāe ſtellaꝝ q̄ adiuicē aſſociā
tur i figura: ꝑprias īfirmitates i mēbris corꝑis
qn̄qꝫ faciūt: q̄s i augmēto malitie mercuri⁹ ad
iuuat. Saturnū. n. iuuat i īfrigidādo ꝛ ꝑprie in
decurſu hūoꝝ ad membra ꝛ i eoꝝ nocumētis

Maxime āt i his q̄ ad palatū ꝛ pectus atqꝫ ſto
machū diſcurrūt. martē vero iuuat i deſiccādo
ꝛ i his q̄ ex deſiccatōe ꝓueniūt: vt ſūt cruſte vl
cerū: ꝛ eſcare: dubailet: ꝛ eriſipilla: ꝛ ipetigines
iniq̄: melācolia: freneſis: epilepſia: ꝛ his ſīa.

Et accidūt in naturis ſuis quas diximus ꝑꝑ
ticipatiōe figure que ē planetarū quā habent in
mēbris corporis īfirmitates ꝑprie: et res iuuās
ea ad augendū has res malas ē mercurius qui
iuuat ſaturnū: et cōcordat cū eo ad īfrigidādū
et maxime in eo qḋ currere facit hūores ad mē
bra et dolores pro humiditatibus et maxime q̄
dcurrūt ad guttur et pectus: et ad ſtomachuz: ꝛ
adiuuat martē i deſiccādo et qḋ accidit ꝑ deſicca
tiōe ſicut ſūt puſtule quelle ſiare corucz a yalas
exidas que fiunt incurtatiōem et exituras q̄ mul
tū durāt. et apata calia que ſunt coloris rubei ſā
guis cōburētis et laſēbexē mole et ipetigies ma
las et meſolia q̄ amittere facit ſēſū et ſtulticia q̄
fac̄ hoīez ſtultū m'tū ꝛ epilepſia et hmōi ꝛ talia.

Qn̄ mercuri⁹ miſcebit̄ cū q̄lꝫ īfortūarū auget i oꝑe ſuo: ꝛ
ſi miſcebit̄ cū ſaturno auget īfrigore et fac̄ reuma ad gutt̄
dſcēdere et ad pect⁹ ꝛ ad ſtomacū pluſqꝫ ſi ſaturn⁹ eēt i capi
te ſuo. i. ſol⁹ ꝑ ſe. et ſi fuerit cū marte auget i dſiccādo ita ꝙ
facit icurtatiōes i ſpatul' ꝛ exituras ꝛ apoſtemata calida
ꝛ ipetigies malas ꝛ malenāe q̄ furit ꝑ corp⁹ facit ꝑ melan
colias ſtultitiā feriēdi hoīes ꝛ res alias laborioſas.

Hec iterū habēt qn̄qꝫ ꝑprietates ſm̄ ſignoruz
differētias i qb⁹ fuerit earū ſocietas i ꝑdicta fi
gura q̄ ſuꝑ duos angulos fuit. nā cancer: capri
corn⁹ ꝛ piſces et oīa ſigna quorū figure ſilueſtri
b⁹ aīalib⁹ atqꝫ piſcib⁹ aſſilant̄ īfirmitates ꝑprie
generāt que corrodēdo augmētāt̄: ipetigies quo
qꝫ excoriatiōes ſcrofulas fiſtulas: lepras: et his
ſīa. Sagittari⁹ āt ꝛ gemini faciūt caſū ꝛ epilēſi
am: et his ſimilia.

Habēt ēt he infirmitates ꝑprietates ſꝫ diuer
ſitatē ſignorū i quo erit ꝑticipatio figure quā ꝑ
diximus q̄ ſūt duo āguli. ita ꝙ cācer capricorn⁹
ꝛ piſcis et oīa ſigna q̄ habēt figuras aīaliū ſilue
ſtriū q̄ aſſimilant̄ figuris piſcamis faciūt ꝑprie
īfirmitates q̄ ſpgūt ꝑ corpus et ipetigies ꝛ in
firmitatē q̄ dicit̄ dfectus cordis ꝛ dolorē lūbo
rū ꝛ fiſtulā ꝛ leprā ꝛ hmōi t'lia. Sagittari⁹ tn̄ ꝛ ge
mini faciūt īfirmitates d qb⁹ cadit hō ad terrā
et epiſiam.

Uult dicere ꝙ īfirmitates quas facit q̄lꝫ īfortuna ſūt di
uerſe ſm̄ nās ſignorum i qb⁹ ſūt ꝛ naturaz aſcētis et ſepti
me: ꝛ he quas faciūt cancer capricornus: et piſcis et oia ſi
gna et loca habētia figuras aīaliū ſilueſtriū: ꝛ q̄ ſūt que va
dūt ꝑ corp⁹ et comedūt carnē. et q̄libet die creſcūt ſicut i
petigies ſcabies ſicca lupīnelli fiſtule: lepra et huiuſmodi
talia. Et infirmitates quas faciūt ſagittari⁹ et gemī ſūt q̄
faciūt hoīem cadere ꝛ i hisq̄ tráſponūt̄ et amittūt ſenſū ſi
cut paliſis toti⁹ corpis ꝛ ſuffocatio matricis mulierum et

epilēſiā: Et poſtquā ita ē cōueīt vt diſtinguas res que ſūt in hac regula ſm ꝙ fuerit nā pl'te īfortūe ꝛ iudicabis quālibꝫ ſm hoc vct. g. Si mars vel mercuri⁹ fuerit ī ſagitario vel ge mī faciēt epiliam ꝛ ſaturnus ī his duob⁹ locis faciet parali ſiꝫ tot⁹ corpis. ſi aliquiſ eoꝝ īfirmitatē corpiſ ſignificauerit

Cūqꝫ ī poſtremis partib⁹ ſignoꝝ ſtelle fuerit accidēs īfirmitas ꝓpric ī corpis extremis appa bit: qḋ euenit pp īpedimēta ei ꝯtigētia: ꝛ pp hu moꝝ dcurſus: p quos lepra ꝓuenit: ꝛ ſꝫ maio reꝫ ptē podagra ꝛ ciragra inde ꝯtigit.

Et qñ pl'te fuerit ī vltimis gradib⁹ ſignorum erūt peſtilētie ꝛ īfirmitates quas faciēt ī extre mitatib⁹ corp'is ꝓpc. ꝛ accidꝫ hoc pp dānū eis eueniēs ex decurſu humorūꝫ ex quo fit lepra ꝛ podagra ꝛ ciragra in pedib⁹ ꝛ manibus.

Hec ē alia regula extracta a ſitu planetaꝝ infortunatū in ſignis: qꝛ qñ fuerit in finib⁹ ſignorū: erūt īfirmitates que accidēt ī extremitatib⁹ corporis: ſicut ē lepra ꝛ podagra. Et ſi fuerit in principijs ſignoꝝ erūt infirmitates ꝛ peſtilētie ī membris pncipalibus: aut ī facie aut ī tali loco.

Cum hec ita fuerit ſi fortūe nō aſſociēt ī figu ra ſtellis īfortunātib⁹ q̄ ſūt hoꝝ occaſio: nec lū narib⁹ et ī angulis exñtib⁹: erūt īfirmitates ꝛ im pedimēta ide ꝓueniētia valde grauia ꝛ icurabi lia. Idē iteꝝ eueniet cū eis aſſociāt ī figura: ꝛ ſu per eas eleuate fuerit fortune vl' magis fortes.

Et ſi hec ſic ſe hūerint iſto mō: ꝛ aliqs pl'ta pti cipatōeꝫ nō hūerit cū pl'tis īfortūis faciētib⁹ iſtḋ ꝛ luminaribus ſi fuerit ī āgulis erūt peſtilētie ꝛ īfirmitates q̄ accidēt nocētes multū: ita ꝙ nūqꝫ euarbūt. ſil'r erit qñ cū ipis pticipatōeꝫ hūerit ſi plte fuerit altiores eis: aut fuerit maioris poſſe.

Uult dicere ꝙ qñ infortūe fecerit aliq̄ īfirmitatē ī cor pore: ꝛ nō teſtificabit' īfortūis: neqꝫ luiarib⁹ aliq̄ fortūa nꝫ ī firmitates ille. nꝫ peſtilētie liberabūt': ꝛ erūt mltū nocētes ſil'r ſi fortūe teſtificabūt' ōbil'r ꝛ īfortūe fuerit viri maiori.

Cū āt ī ſuis dignioꝛib⁹ figuris: ꝛ fortiores in fortunijs q̄ ſūt opeꝝ occaſiōes fortūe fuerit: tūc nō erūt īpedimēta turpia: nec ad verecūdiā: erūt etiā īfirmitates leues q̄ cito qeſcūt: hoc ſil'r eue niet cum fortune fuerint orientales.

Si fortūe fuerit ī figuris oriētalib⁹: ꝛ eleuate ſup īfortūas faciētes rē illā: tē peſtilētie nō dura būt mltū: neqꝫ erūt turpes: ꝛ īfirmitates erūt le ues ꝛ cito quieſcent: ꝛ leuiter mutabunt': ſil'r erit ſi orientales fuerint infortune.

Uult dicere ꝙ qñ teſtificabūt' fortūe: ꝛ fuerit ī ſe fortes ꝛ infortune debiliores eis: peſtilētie turpes non erunt: nec corpus ꝓ eis minus valebit: ꝛ infirmitates ſimiliter leues erunt ꝛ cito quieſcunt. ꝛ ſi cum hoc fuerint fortune orienta les ꝛ ꝙ exeant ante ſolem: cito ſanabuntur.

Iuppiter eteni occultat īpedimēta: ꝛ quieſce re facit infirmitates aliorum auxilijs ei cauſa pe cunie vel probitatis attributis.

Qꝛ nā iouis ē coopire peſtilētias ꝛ īfirmita tes remouere vel mitigare cū auxilio quo pp cu ſtodiā bonā hoīum patiētes ſinantur.

Uult dicere qñ iuppiter aſpexerit peſtilētias cooperit et egritudines māſueſcit cū auxilio quo de hoīb⁹ ſe iuuabūt ꝛ eoꝝ aliq ſe iuuabūt egritudinē mitigando.

Cūqꝫ fuerit cū mercurio delebit īfirmitates cū medicaminib⁹: vel p iuſtorū medicoꝝ mede las. Ven⁹ āt dcorabit īpedimēta pte q̄dā dcora tiōis cā: dinis occōnib⁹ vel pp betijs īfirmitateſ quoqꝫ quoquo mō lēit ꝛ eas medicaminib⁹ di uina occaſione prouenientibus ceſſare facit.

Et ſi fuerit cū mercurio egritudies pp medici nā qeſcūt ꝛ bonoꝝ cuſtodiā phyſicoꝝ. Et ven⁹ egritudies ꝛ peſtilētias alleuiat alleuiamēto grā di diuio miraclo: vl' pp aliquē ꝓphetā vl' hoīeꝫ ſanctū: ꝛ egritudies māſueſcit cū medicinis vel cuſtodia ex parte dei proueniens.

Uult dicere ꝙ quādo ven⁹ aſpexerit affaitat aliqu ātulū peſtilētias quas faciūt īfortūe: qs eni hūerit eas ē dei ſuiēs ita ꝙ bona opa ei⁹ faciūt eū habere amorē hoīum nec te debēt cū peſtilētie illi⁹ reputabūt tñ hoīes ꝙ bō ille primū hēbit a dō ppterea. Et ſi accidēs fuerit īfirmitas ꝛ nō peſti lētia qeſcēt p reb⁹ q̄ fiēt ī ſc̄itatib⁹ vl' alicui⁹ caracteris q̄ ſibi ponētur ad collū ꝛ alijs talib⁹ que accepta ſūt ab aīcis dei vl' per ſomnia ab amicis proueniētia.

At ſi ſaturn⁹ cū ea fuerit: erit hoc notū ꝛ māi feſtū: vel horū equipollens. Et ſi mercuri⁹ cum ea fuerit fiet hoc cū ꝓficuo ꝛ lucro patiētis qḋ propter hoc patiet' illi cōtinget

Et ſi ſaturn⁹ fuerit cū ea erit res illa patefacta ꝛ detecta ꝛ ſilia ꝛ ſi mercuri⁹ fuerit cū ea erit illḋ cū auxilio ꝛ ꝓfectu quē hēbit ille qui peſtilētiaꝫ vel egritudinē patiet' ꝓ re illa quam hꝫ.

Uult dicere ꝙ qñ ſaturn⁹ fuerit cū venere erūt peſtilen tie ꝛ egritudies et affaitamētū et māſuetudo coꝝ res dmō ſtrate ꝛ apparentes multū: Et ſi mercuri⁹ fuerit cū ea hē bit ꝓficuū ꝛ vtilitatē ꝓ egritudie vel peſtilētia illa: qꝛ cre dēt hoīes ꝙ de⁹ auferre vel affaitare voluit eā ſibi ꝓ amo re quē habebit cū eo: ꝛ propter hoc cupiēt homines ſibi fa cere mercedem et bonum.

In qualitatibus anime nati. Cap. XIII.

Dixit haly. Poſtquā perfecit regulas quib⁹ ſcire poſſu mus ſtatū vni⁹ ptis hoīs q̄ ē corp⁹ et peſtilētias et egritudies accītes eidē: nūc vult nobis regulas demōſtra re qbus ſcire poterim⁹ ſtatū ſecūde ptis hoīs que ē aīa.

Od⁹ qdē quo corpis accñā ꝓgnoſticā tur ē hic quē pdiximꝰ. Ex aīarū ſo q̄li tatibus id qḋ ꝓpric ītellectui et rōni p tinet p mercurij q̄litates ſp agnoſcit'.

Pars ꝛ. n. q̄ ſcire pquirimus accñā corpis ē ſicut pdiximus cū aīe ſtatus q ſūt ī pte rōnali ſp ſciri poſſūt a ſtatu ī quo mercuriū videbimus.

Stat⁹ aīe ſūt hōi mores qui virtutes dicūt' ꝛ malicie q̄ vi cia nūcupāt': Et appat⁹ q erit ꝓ recipiēdo vnāquāqꝫ rerū iſtaꝝ et ſtatū ī q̄ mercuriū videbim⁹ ē ꝯplō quā hēbit hora natiuitatis ꝛ ſtat⁹ iſte oppōitur de ſigno ī quo morat' mercu ri⁹ ꝛ ḋ dnīs ſigni ꝛ ḋ applicatiōe vl' ſepōne ipi⁹ a halys pl'tis et reb⁹ que ī hoc demōſtrate ſūt. regula vero qua ſcire po terimus factū aīe rōnalis ꝛ omniū ſuoꝝ ſtatuū accepta ē

de compone mercurij q̄ cōponit̄ ex his reb⁹ quas dixim⁹.

¶ Illud āt qd̄ ē irrōnabilitatis exaltatio dūū lūinariū grossis corpib⁹ ppinqori qd̄ luna dī: nec nō ex stellis i figura ei associāt b⁹: ⁊ cuz ea aliciti sal ⁊ alinchiref habētibus deprehenditur.

¶ Et qd̄ ď ea fuerit i pte nāli sciri pt̄ a lūinari qd̄ ē vicini⁹ spissis corpib⁹ qd̄ ē luna: ⁊ a pl'tis cuz qb⁹ hz de figura participationē per applicationem ad eos vel separationem ab eis.

¶ Qd̄ dixit i pte sua nāli: vult dicere de bonitatib⁹: ⁊ i alys q̄ sūt i pte vegetabili ⁊ vitali. Et qd̄ dicit poterit sciri a lūinari qd̄ ē vicini⁹ spissis corpib⁹: vult dīc̄ ď corpib⁹ i qb⁹ morat̄ luna. Et bn̄ docēt v̄ba sua: q̄ regula q̄ scire poterim⁹ factū aīe irrōnalis ⁊ oēa stat⁹ ei⁹ sp̄ debem⁹ accipe a cōpone lune ea. s. q̄ sibi iest ď nā ei⁹ ⁊ signi in quo ē ⁊ a dñis dignitatū suaꝝ: ⁊ loco i quo ē i ꝯpatōe angulo ꝝ: ⁊ ab ei⁹ applicatōe ⁊ sepatōe: ⁊ ab oib⁹ alys statib⁹ ei⁹ q̄s narrauim⁹. Et postq̄ ita ē regula q̄ scire poterim⁹ factuz toti⁹ aīe gn̄alr̄ ē. a statu quē hēbūt mercurius ⁊ luna hora natiuitatis: ⁊ sepabit̄ aīa rōnalis a statu mercurij: irrōnalis v̄o a statu lūe. Et ē notoriū q̄ qn̄ hi duo pl'te applicuerit vnus. s. alteri: vl' aliq̄ ꝯcordātia fuerit iter eos: factū ale ordinatum erit: ⁊ ꝯcora inter eos. Et si mercuri⁹ fortior fuerit aīa irrōnalis obedit rōnali. ⁊ si luna fuerit fortior eia: similiter ille q̄ fuerit i signo directo: erit dñs eius qui fuerit in tortuoso.

¶ Quapp qn̄ mot⁹ aīe eiusq̄ q̄litates multoꝝ sīt modoꝝ: vt coꝝ iuestigatio vno codēq̄ calle plano ⁊ qualīcūq̄ pcedat nullaten⁹ ꝯuenit: sed vt multis obſuatōib⁹ diuersisq̄ cōsideratōib⁹ attendat̄: eo q̄ signoꝝ dn̄a i qb⁹ lūa mercuriusq̄ ⁊ coꝝ dñi fuerit: pprietatū aīe q̄litates multū iuuāt. Societates iteꝝ figuraꝝ stellaꝝ in pdictis respectu solis ⁊ anguloꝝ ptē habētiū: qualitates quoq̄ naturis vniuscuiusq̄ stellaruz proprie anime motibus auxiliantur.

¶ Postq̄ res ē i motu aīe i statib⁹ ei⁹ maneriez multaꝝ cōuenit vt ingsitio nostra i eis nō sit res simplex solūmō: nec quomōcunq̄ accidit: imo fieri dz cū maxia diligētia ⁊ diuersis rectificatiōnib⁹: q̄ diuersitates signoꝝ i qbus fuerit luna ⁊ mercuri⁹ ⁊ pl'te dispositōres caꝝ multum adiuuāt i statu pprietatū aīe: ⁊ magnū cōfert auxiliū. Silr̄ participationē signoꝝ planetaꝝ quā ptem hn̄t i eo qd̄ dixim⁹ i pticipatione quā habent ad solē ⁊ angulos: similiter statūs pprios nature cuiuslibet planetarum adiuuāt i motu anime.

¶ Hoc documētū ē glosa ⁊ iterptatio stat⁹ i quo erit mercuri⁹: ⁊ stat⁹ i quo erit luna hora natiuitatis. qn̄ postq̄ q̄lz hoꝝ statuū eē pōt i m'tis ⁊ diuersis figuris: ita q̄ eaꝝ q̄lz significabit de statib⁹ aīe aliā rē quā significet altera: oz q̄ iudiciū accidētiū aīe sit multaꝝ maneriez. Cōuenit ēt vt ingsitio accidētiū aīe nō sit sola res vna quocūq̄ mō accidat: s̄z fit cū maxia diligētia ⁊ rectificatōe figuraꝝ diuersaꝝ: et diuersaꝝ figuraꝝ quas hēbit mercuri⁹ ⁊ lūa: q̄ diuersitas naturaꝝ signoꝝ i qb⁹ erūt vnusq̄sq̄. s. hoꝝ duoꝝ pl'taꝝ: et id qd̄ facit pticipatio vni⁹ cū altero: ⁊ diuersitas naꝝ dispositoꝝ suoꝝ: ⁊ pticipatio quā hn̄t cū eis: ⁊ sit⁹ coꝝ i mūdo: ⁊ sit⁹ coꝝ i natiuitate dat i q̄lib̄z haꝝ reꝝ pprietatem suā nateale sepatā. Et postq̄ ita ē res: accñia aīe demonstrātes suiq̄

stat⁹ sciri possūt apponēdo mētē i his reb⁹ oib⁹ separatiz i q̄libet reꝝ. q̄ qn̄ sciem⁹ simplices ⁊ inuenimus quot caꝝ iungūtur scd̄o vel. 3. vnā cū alia cōpōem⁹: ⁊ iudicabim⁹ s̄z cōplexionē vicētem sicut multotiēs patefecim⁹. Nā vidi aliqaos astrologos aliqd̄ de hoc capi. nesciētes: ⁊ quādo mētē apposui ad eos iueni q̄ nihil itelligebāt ď toto eo: qd̄ ē pteritū i hoc libro. ⁊ itellexi q̄ debilitas suoꝝ itellectuū erat i hoc capi. q̄ nihil itelligebāt de capl'is pcedēnb⁹. ver. g. qs itelliget id qd̄ docuit ptho. i fine cap. diuisionis natiuitatū. ⁊ i fine ca. parētū q̄ nō possint itelligere rōnes q̄ sūt i hoc li. quē ptho. ordiauit qm̄ h̄ ē sicut id qd̄ ē i euclide ⁊ libris geometrie: q̄ rō hoꝝ libroꝝ secunda negt̄ intelligi nisi pma p̄mit⁹ itellecta: ⁊ q̄ intelligere pmā omisit secundā intelligere nō valebit. vn̄ talis ē liber iste. Et sicut ille q̄ silloas nō intelligit non poterit demōstrationē itelligere: ⁊ ille q̄ nō intelligit ppositōes nō iteliget silloa. et qn̄ nō itelliges ptes ppōnū nō itelliges ppōnea. Silr̄ q̄ nō itelligit picularia q̄ accipim⁹ ď aīa vnde regl'a gn̄alis ꝯponit̄: nō intelligit regulā gn̄alē. Et iā varia has res pticlares ⁊ sunt. 6. Pria ē nā signoꝝ. Secūda status quē hēbit mercuri⁹ in cōpatiōe lūe. Tertia pticipatio quā ipi āb o hēbūt cū alys pl'tis. q̄rta nā pl'taꝝ dispositoꝝ. 5⁹ id qd̄ facit stat⁹ sui situs in cōparatione mūdi ⁊ i cōpatione solis. 6⁹ id qd̄ facit stat⁹ sui sit⁹ i natiuitate et in ꝯpatiōe āgloꝝ. ⁊ ptho. docet vnāq̄q̄ rerum istarū particularium et dicit.

¶ Ex signis igi mobilia gn̄alr̄ faciūt aīaz res vnionis ⁊ vniuersalitatis atq̄ ciuitates diligere caz. Itē laudē affectare ꝯpellūt: ac diuis cogitare ⁊ cē acuti igēij: laudabilis mot⁹ iuestigatricē: liberalē: alijs bone opionis ⁊ i stellaꝝ iudicijs pitaz.

¶ Signoꝝ āt coꝝ gn̄alr̄ mobilia faciūt animas amatrices reꝝ pluriū ⁊ ciuitatū: ⁊ faciūt eas silr̄ amatrices laudis reb⁹ diuis ꝯnexas. sūtiles. boni mot⁹ laudati magni desirij. magne igsitiōis i reb⁹ bn̄facietes alijs: boni cogitat⁹: dādi silitudinē bonaz rebus: sapiētes iudiciorum astronomie ⁊ damnationum.

¶ Ult̄ dicere de signis id qd̄ dixit gn̄alr̄ q̄ sūt ď nā pticipabili: q̄ pp hāc nām quā hēnt significat rē ppriā. ⁊ coꝝ qd̄ lib̄z hz significationē ppam ptinētē ad ipa. Et q̄ hec signa mobilia significāt pncipia quattuō tēporū ꝯuēit vt significēt s̄m hāc nāz de reb⁹ ppl'i ⁊ ciuitatū ⁊ ville bonā famā: et iuenire ď reb⁹ acceptis ex pte dei q̄ dcē fuerūt in lege: Et ꝯuēit vt significēt s̄m nām subtilitatē ⁊ alia oia q̄ ptho. narrauit: q̄ pncipia sūt sp̄ maioris fortitudis q̄ ea q̄ sequūtur.

¶ Cōia faciūt eā multiformē: leuis mutationis: difficilez ad cognoscēdū: agilē: amātē: istabilē: dolosā: milinolā: amatricē musice: habilē: pspicacis intellectus: penitibilē.

¶ Signa v̄o duoꝝ corpuz aīas diuersoꝝ moꝝ. lētes i mūtādo: s̄z graue ē itelligere hoib⁹ q̄ voluerūt stultas leues ad mouēdū sc. ij. māeriebus amatrices res multas ⁊ diuersas ꝯpiscentes musice dilectrices pigras tardas ⁊ cito ei⁹ qd̄ faciunt penitentes.

¶ Q̄ signa duoꝝ corpoꝝ significant s̄m hanc pticipalem nām q̄ habent plus ꝯuenit silr̄ talē significationē i anima qualis conuenit huic nāe: ⁊ qd̄ narrauit ptho.

¶ Signa vero fixa faciūt eā rectā ifallacē: imobilē: boni igenij: quietā: itelligētē: patientē lab o.

rem: tolleratricē: rigidā: refrenātez voluptates inuidam voluntatis: efficacem: imitatricem: smatricē ꝯtentioſā: trāſgreſſoriā: icōuertibilez.

¶ Et ſigna fixa aīas iuſtas faciūt que ſe nō occipiunt fixe ac firme nature: magne maturitatis: intelligibiles: patientes: laboruz amatrices fatigationis duras ⁊ fortes: a vicijs abſtinentes: ⁊ apetitu ire retentrices: demonſtrationes bonorum cōſiliorum: perfidioſas dulcia inobedientes: ⁊ ſe pro re modica nō mouentes.

¶ Natura cōis quā hn̄t ſigna: eſt facere durabilitatē quattuor tēpoꝝ ⁊ geſcere i ſuis naturis ꝯuenientibus eis. ⁊ propterea ſignificant ſigna fixa i oī re ſignificationē cōcordantem cum ſua natura cōi. ⁊ ideo expedit vt ſignificēt in ſtatibus aīe res ꝯcordātes cū ſua nā: ⁊ ſūt ille q̄s dixit pthole.

¶ Ex ſtellarū qualitatibus earūqz figuris: id qđ oriētale fuerit ⁊ aſcendens: proprie autez id qđ in ſua almuna ſibi ꝓpria fuerit: faciet aīam liberam idoneam: ⁊ in ſuis ipſius cōſilio confidentem: rigidam acuti ingenij: largam ⁊ apertam.

¶ Et ſtatus planetarū orientaliū ⁊ earū figure. dico ꝙ illi q ſunt oriētales aſcendētes: maxie illi qui fuerint in aſpectu ſuo ſpeciei ad ſe pertinētis: faciunt animam liberam: ſimplicem ſeparatam cum ſuo conſilio: fortē ſubtilem: acutaz: ⁊ ſe leuiter non permutat.

¶ Poſtq̄ narrauit naturas cōes ſignoꝝ planetarum quas hn̄t ꝑ ſuū ſitū ad ꝯparationē mūdi. ⁊ dixit ꝙ oīs planeta q orientalis fuerit aſcendēs: ⁊ maxie ſi fuerit in aſpectu ſuo faciei ꝑtinētꝭ ad eū. ⁊ tu ſcis h̄ totū a gloſa p̄me ꝑtis: ſi talis plāta fuerit diſpoſitor operis aīe: ſignificat ꝙ erit libera ſimplex ſe ꝑata cū ſuo cōſilio: fortis: ſubtilis: acuta: nullatenus retrocedit. q̄m tal' ſtatꝰ plātaꝝ ſignificat vī magnā quā hn̄t planete: ⁊ ꝙ ſunt in bono ſtatu: ⁊ propterea conuenit eos talem ſignificationem habere.

¶ Stellarum autem matutinaliuz ſtationes: ⁊ cum in medio celi fuerint: faciunt animas cogitatrices: fixas memores: quietas: intelligentes: magnanimas: immobiles: incommutabiles: infallaces: cognoſcentes: operarias: inueſtigatrices: in veris ſcientijs peritas.

¶ Et ſtatio planetarum quando ſunt matutinales vel quando ſunt in medio celi: facit animas cogitatus magni: fortes: non permutabiles: memores: graues: intelligibiles: magni cordis: immobiles: ſine fraude: bone diſcretionis: operatrices ac perquiſitrices: nobiles: ſapientie certe.

¶ Id ꝙ dicit ſtacio plāarū matutinaliū vult dicere de ſtatione pria: Et iā demoſtrauimꝰ in p̄cedēti ꝙ plāete i hoc ſtatu erūt cōplete fortitudinis ⁊ ꝓpterea cōuenit ꝙ ſignificent in rebꝰ aīe res cōcordantes cum tali re qual' ē iſta ⁊ id qđ dixit: vel qn̄ ſūt circa medij celi: vult dicere i decima domo quoniā angulis iſte ē magis cōplete fortitudīs oībus alijs. i2. domibꝰ ſic demoſtrauimꝰ. et ꝑꝑea ꝯuēit vt plāte hēant i hoc loco talē ſtatū qualē hn̄t qn̄ ſūt cōplete fortitudinis. Et quādo plāeta fuerit i alijs hoꝝ duoꝝ locoꝝ ſiue ſtatiuū .i. i ſua ſtatione pria vel i medio celi ſignificabit in anima id qđ ptholomeus narrauit.

¶ Aſcenſiones quoqz ſtellarum in noctis exordio et earum occaſus faciunt animas leues. agiles: debiles: laborū itoleratrices: leuiter paſſibiles: īfortūatas: puſillanimes: efficatrices: puſillanimiter magnas: tentantes: feſſas: tarde: mobiles: ſolitarias.

¶ Planete tamē i noctis pricipio aſcēdentes: ⁊ oriētales faciunt aīas leues: ſtultas: debiles nō ſufferentes laborē: leuiter ꝑmutabiles: viles īfelices: dubitātes: mobiles inter vilitatē ⁊ exfortuni non feſſas ponderoſas duri motus.

¶ Qn̄ plāte aſcēdūt nocte media tūc ſūt i oppoſito ſolis: Simil'r qn̄ occidūt i fine noctis. ⁊ i tali ſtatu minuit' vis ſua qualibet die: vnde cōuenit ꝙ in tali ſtatu ſignificent in ſtatibus anime rem ad ſe ꝑtinentē.

¶ Statiōes quidē ſtellarū veſpertinaliū ⁊ cū fuerint in celi medio qui ſub terra ē: occaſus etiaz veneris ac mercurij veſꝑtialis: cū tēpus diurnū fuerit ⁊ earūdē matutinaliū occaſus cū tempus nocturnū extiterit. reddet aīam mūdā: purā: ⁊ ſenſatā icōuenientis memorie: illaboratricez. nullius laboris amatricē: rerū ſecretarū ineſtigatricē: et occultorū inq̄ſitricem: velut nigromantie abſcōditorū: rerum altiſſimaruz: ac ſcīe iſtrumtoruz ⁊ machinaruz opum mirabiliuz ⁊ iudicioruz ſtellaruz. eaz etiā faciet prophetatricē: ⁊ hꝫ artes augmētatricē: ſōnioꝝ iterꝑtē. ⁊ his ſīlia.

¶ Et ſtatio planetaꝝ veſpertinaliuz ⁊ illi qui in angulo ſunt ſub terra vel ꝙ ſint venus ⁊ mercuriꝰ veſꝑtinales ⁊ occidētales: ⁊ fuerit natiuitas diurna aut ſi fuerit matutinales occidētales et natiuitas nocturna oꝑabunt' i aīa ſubtilitatez magnā bonū ſēſū ⁊ bonū itellectuz nō erit i memorie hōe nec laborator nec diliget fatigari nihil hominus erit rex coꝑtaꝝ et ſecretarum inquiſitor ac rerū abſcōditarū ſicut nigromātic et rex reſiduaꝝ ſciēdi artificia vt iſtā et faciēdi extraneitatis ⁊ trāſgettamēta: aſtrologie iudicia: diliget phiā aliūm auguria et erit ſōniorum interpꝛes ⁊ his ſimilia.

¶ Statio planetarū veſpertinaliū ē ſtatio ſecūda. ⁊ manifeſtū ē ꝙ eorū vires erūt in hoc ſtatu mediocres inter fortitudinē ⁊ debilitatem. et quādo planeta fuerit ī medio celi ſub terra erit in angulo quarte domus: et manifeſtum eſt quod vires eorum in hoc ſtatu mediocres erunt inter fortitudinem ⁊ debilitatē. Et quia ſunt in angulo quarte habent potentiam: ⁊ ꝙ virtus eorum non tranſit ad terrā habent debilitatem. vnde conuenit ꝙ vtraqz harum duarum rerum ſignificet in anima res cum tali ſtatu concordantes. Et q2 venus ⁊ mercurius non habent oppoſitionē cum ſole ſtatum eorum addit in hoc loco: ⁊ narrauit ſtatuz inter debilitatem ⁊ fortitudinem: vt ꝑ hoc alios ſtatus intelligere poſſimus: ⁊ dixit. ꝙ quando venus et mercurius fuerint occidentales veſpertinales ſi de die fuerit vult dicere quando fuerint occidentales a ſole in natiuitatibꝰ di-

urnis: erūt mediocres īter fortitudinē ⁊ debilitatē. ⁊ dixit.
ꝙñ fuerit orietales ſi ꝺ nocte fuerit. vl'r dr̄e ꝙ qñ fuerit ori
entales i natitatib⁹ nocturnis: ſūt mediocres īter fortitudi
nē ⁊ dbilitate. ⁊ h̄ cōcordat cū ſtatōe pl'taꝝ ſuꝑioꝝ. ⁊ docꝫ h̄
dictū: ꝙ qñ venus ⁊ mercuri⁹ fuerit occidētales in natiuita
tibus nocturnis ſūt pōderoſi: ⁊ ſilr in natiuitatib⁹ diurnis ſi
fuerit orientales: ⁊ tūc ſignificabūt ī ſtatibus aie res quas
narrauit de ꝑlis ſuꝑioribus quādo fuerit i ſuis ſtatiōib⁹ ꝑ
mis. ⁊ ſcḋm hoc exemplū accipies i alijs reb⁹. Et poſtꝙ hoc
ꝑfecit dixit rōnem qua itelligendū ꝙ planete ꝙ ſūt medio
cres iter fortitudinē ⁊ debilitatē: ſignificāt in ſtatib⁹ aie res
cōcordātes cū tali natura: ⁊ ſūt he vt ſit aia ſubtilis ⁊ boni
ſenſus: nihilomin⁹ erit rixoſe nāe: nec laborator: nec laborē
diliget. ⁊ lꝫ ſit ita: erit ꝑquiſitor reꝝ cooꝑtaꝝ ſecreta poſtu
lans: ſicut nigromātiā ⁊ res ſuꝑiores: facere artificia: ⁊ iſtra
reꝝ villarū vel manerieꝝ: extraneitates ⁊ miracula: petet
iudicia aſtrologi ꝑ ꝓhiam: diliger auiuꝫ auguria: ſomnioꝝ
īterꝑtatōes: ⁊ hꝯ ſilia. Et hoꝝ ſtatuum quos narrauit ꝓtho
lemeus alij ſūt ꝓueniētes ex ꝯmēdatione ſignoꝝ que ſūt
īter fortitudinē ⁊ debilitatē: ſicut eſt acuitas ſenſus: qꝺ eſt
cum modica recordatione. ⁊ cum pigritia: ⁊ eorū ſunt: qꝛ hi
ſignificatores ſub radijs ſolis ſunt cooperti: vel vadunt vt
cooperiant̄ ſub eis: ſicut petentes res coopertas ſecretas:
hꝯ talia qualia ꝓtho. narrauit: ⁊ eſt hec īterꝑtatio. verborū
ſuoꝝ. Adhuc eni intelligimus ꝙ nobis dedit ſtatus q̄tuor
planetarū. Primus ē id qꝺ ſignificāt quādo ſūt orietales
aſcēdētes ꝓ ſciendo ex eo id qꝺ ſignificāt qñ ſūt occidenta
les cadētes: ⁊ id qꝺ ſignificāt quādo ſūt in ſuo aſpectu faci
ei ad ſe ꝑtinētis ꝓ ſciendo ex hoc contrariū. Secūdus ē id
qꝺ ſignificāt quādo ſūt pōderoſi ī ſua ſtatione ꝑma ꝓ ſcien
do inde id qꝺ ſignificant quando ſūt debiles. Tertius ē id
qꝺ ſignificāt quādo ſūt oppoſiti ſoli ꝓ ſciendo inde id qꝺ ſi
gnificant quādo ſūt ſub radijs ſolis. Quartus eſt id quod
ſignificāt quādo ſūt mediocres iter fortitudinem ⁊ debili
tatem: vt quādo inuenerimus aliquē planetaꝝ qui nō ſit i
iſtis quatuor figuris cōmiſceam⁹ ſtatū ſuum ſcḋm ſuam ope
rationem ad duos fines inter quos erit planeta: ⁊ dabim⁹
ſignificationem parti ad quā magis tenderit: ⁊ tu ſic intelli
ges ⁊ ſic iudicabis.

¶ Itē ſtelle que reꝝ aiarum diſpōni dominant̄
cuꝫ i ſuis locis ſuiſqꝫ haiz ſibi ꝓprijs atqꝫ ſimili
bus fuerint: ſicut i ꝑmiſſis explanauimus: aiaꝝ
ꝓprietates aptas faciūt: quaꝝ effect⁹ nihil īpe
dire poterit: ⁊ quarū vnaqueqꝫ ꝑte ſola mane
bit ⁊ ꝓſperabit. Maxime aūt cuꝫ vne eedē ſtel
le duoꝝ locoꝝ dn̄atrices fuerint. i. vt loco mer
curij qualīcūqꝫ aſſociēt̄ i figura ⁊ a luna ſeparēt̄
vel habuerint cū ea aliētiſal. ꝙ ſi nō ita fuerit vt
dictū ē. vel ſi i locis ſibi nō ꝓprijs extiterit earuꝫ
ꝓprie nature: qualitates aie nō apertas: ſꝫ occul
tas faciēt ⁊ imꝑſectas que nō ꝓſperabitur.

¶ Similiter ſi cū iſtis planetis gubernatores fa
ctoruꝫ anime fuerint in ſuis haiz: ad eos ꝑtinē
tibus ⁊ ꝯcordent ſe cuꝫ eis. ſicut ſuperi⁹ oſten
dimus: facient animaꝫ forteꝫ: nec eam aliquid
diſturbabit quin cōpleat id quod velit. ⁊ ſibi
accidat regere ex ſe ipo. et ponet ante illud qꝺ i
cipiet: ⁊ maxime ſi planete gubernatores duō
loca fuerit ambo vnus. ꝙ habeant participatio
neꝫ cū loco mercurij. quocūqꝫ ſit. ⁊ ſeparet̄ a lu
na qñ ſibi applicꝫ. Tñ ſi hoc nō fuerit. ſicut dix
mus. aut ꝙ ſint i locis nō ꝑtinētib⁹ ad ſuas nās
ꝓprias facient aias nō fortes. pauidas coꝑtas.
nō cōpletas nec ꝙ icipiūt ponunt ante.

¶ Oſtendit nobis ſibi i hoc dicto res. z. contrarias vt duos
ſtat⁹ mediocres itelligam⁹ ꝑ eas qui ſūt īter ipſas. Nam
manifeſtū ē ſicut cōtrariū vnū ſcinerim⁹ ꝙ aliud oppoſi
tū ſuū ſcire poterim⁹. ⁊ hec cōtrarietas de qua loquitur in
hoc loco ē vna que ē magis cōpleta: ꝙ planeta ſit in loco
ſuo ꝑtinenti ad eū: ſicut ē domus aut exaltatio: vel ei⁹ ter
mino: aut ꝙ ſit i ſuo haiz ad eū ꝑtinēti. et hoc ē ꝙ pl'ta diur
n⁹ ſit i loco diurno: et nocturn⁹ i nocturno. et gn̄aliter ꝙ ſit
i loco cōcordātie cū eo. q̄uis nō ſit ſua dom⁹ nec exaltatio:
nec eius trigonus nec terminus. et hec ē res vna ex duobus
cōtrarijs que dat vl pl'te cū qua de ſtatibus aie habeat rē
que ad ipſū ꝑtineat. et ē ꝙ erit fortis i ſuo fcō ⁊ reget ſe ſuo
cōſilio ⁊ quicquid icipiet pōet ante: et his ſimilia: Aliud cō
trariū eſt ꝙ ſit planeta in tali loco et haiz quod ad ipſum
nō pertineat ⁊ hoc dat planete debilitatem propter: quā
habebit in ſtatibus anime rem ſibi cōuenientem ſicut oſt
dere nullū bonū minutionē vilitatē i oībus ſuis manerie
bus et quod incipit non complet et quicquid aliud dicit
ptholomeus expedit nobis totum.

¶ Nature vero ſtellarum illis dominātiū vel
ſuper eas eleuatarum animaruꝫ humanarum
opera rigida: ſuiſque ſubiectis nociua faciunt:
velut iniuſti homines ⁊ iniqui: quib⁹ propter
infortunaruꝫ ſimilitudinem hec ꝯtingunt: que
cum dominatur ipſoruꝫ motus ad alios ipedi
endum leues faciunt ꝙ nihil prohibebit: nulla
ꝙ erit in eo difficultas. Cum auteꝫ iſtis domi
nabuntur ſtelle que fuerint ex haiz earum haiz
ꝯtrarijs eos infirmi nominis eſſe faciunt nec ꝓ
ſperabuntur: ⁊ ex eis ſupplicia ſumentur.

¶ Et nature planetarū exaltatarū ſuꝑ eos faci
unt facta aiarū fortia ⁊ nociua ſuper habentes
poſſe ſicut ſuperbi ⁊ mali i quibus hoc accidit
ꝓpter cōcordātiā pl'taꝝ iſortunaruꝫ ſi fuerint
gubernatores faciunt eos agiles ⁊ leues ad ma
lum faciēdum ſine diſturbatiōe aliq̄ vel labore
quē i hoc habeāt ⁊ hoc faciunt diſcopte. Et qñ
alter planeta ꝙ fuerit i haiz ſuo cōtrario dn̄atur
ſuper hos planetas faciet ex hoc i factis aie qꝺ
natus erit vilipēſus iſortunatus et penas: ⁊ ꝺ
decus aſſequetur.

¶ Vult dicere ꝙ planete gubernantes in gubernatione
mercurij et lune ſi fuerint infortunne exaltate ſuper eos:
et fuerint potentes ſignificabunt ꝙ natus erit ſuperbus
et mole priuatus et agilis pro malo alijs: ſi tamen facien
do fideles fuerint infortune ſignificabunt aliud: ita ꝙ
natus erit ſuperbus ⁊ malus. Si ipſe autem ille que fuerit
eleuate ſuper eos fuerint concordate. ⁊ ſi fuerint de haiz
contrario vna ſcilicet alij: faciet natum vilem infortuna
tum: pene propter malum quod faciet receptorem.

¶ Nec non etiam quemadmodum iuſti homi
nes ⁊ equi quibus per ſimilitudinem fortunaꝝ.

hoc accidet: ſup quas cum nihil eleuetur: alijs benefacere gaudebunt: ⁊ illud cōmendabunt: nec aliquod eis inde damnum ꝯtinget imo eorundem bonitas ſui proficui erit occaſio. Cuz autem earum contrarie ſtelle ſuper eas eleuentur: ꝯtinget predictoruz contrariuz: ⁊ propter eorum mollicieȝ atqȝ quietem dilectionem etiam in hominibus ⁊ pietatem: ꝑuipendentur ab hominibus ⁊ inculpabūt ⁊ eis violētiā īferēt.

Sicut boni ⁊ iuſti qui ſunt propter concordiam planetarum fortunarum ſi alius planeta nō fuerit ſuper eos eleuatus: erunt leti ⁊ gauiſi de bono qđ alijs facient: ⁊ pro fortunatis ⁊ laudatis ſe inde tenebunt: ⁊ habebunt ex hoc volūtatem: nec inde eis malū eueniet: ſed magnus honor ⁊ proficuū. ſic ſi dominabitur ſuper hos planetas alius planeta cōtrarius res conuerſe euenient ſibi pro manſuetudine ⁊ pietate ſua: ⁊ ꝑ amando ⁊ dando dona: ⁊ multa facient ei iniuriam magnam.

Natiuitates bonoꝝ ⁊ iuſtoꝝ ſūt qb⁹ dominanť ꝑlte fortune ſup mercuriū ⁊ lunā: vt ſup eos nō exalteť alter ꝑlanā tales natiuitates ſignificāt ꝙ natus erit letus ⁊ cōtent⁹ de bono qđ alijs faciet: ⁊ laudabiť ꝑ eo ſine eo ꝙ cuz peniteat ⁊ ꝑ ſuo bono faciēdo eueniet ſibi ꝑficiū magnū ⁊ honor. tamē ſi planete fortūe dn̄abūť ſup mercuriū ⁊ lunam ⁊ ſe exaltauerit ſup eos: alteri ꝑlte cōtrarij ſuo haiz: faciēt natū manſuetū vilipendentē ꝑpter amorē quē habebit ad hoīes: ⁊ ꝑ bono qđ eis faciet: ⁊ dehoneſtabiť. Silr multi ſient contra eum ſuperbi: nec poterit ſe defendere ab eis. Et ꝑtho. docuit nos in hoc dicto ⁊ ꝑcedēti quomō ſcire poterimus: ſi natus erit bonus vel malus: ⁊ quam dignitatē habebit in quolibet ſuorum ſtatuuz. ⁊ ſi bn̄ inſpexeris ī ſuis verbis: ⁊ in hac gloſa pluſqȝ diximus itelliges.

Hec igitur eſt via generalis qua ſenſate ⁊ rationales anime qualitates ꝑnoſticantur. ꝓprietates autem particularium que ex ſtellarum naturis ſm earum dominium contingunt elocutione generali edocebimus vſqȝ quo ad commixtioneȝ q̄ gn̄ali calle deꝑhenditur ꝑueniamus.

Hec eſt regula generalis ⁊ cōis qua ſcire poterimus partem hominis q̄ eſt in moribus ⁊ ꝟtutibus: volum⁹ generalr̄ numerare ſtatus particulares ꝑuenienes ꝑpter naturas planetarum ſm ſuas augmentationes: donec applicem⁹ ad compōnem q̄ apparebit ſm regulā generaleȝ.

Regula generalis ď qua loquitur: vlt dicere regulā que componitur de regulis quas nobis dedit in ſtatu anime: et id quod dicit partem hominis que eſt in virtutibus ⁊ moribus: vult dicere pro anima irrationali. quia paſſiones ſpirituales ſunt in hac parte ſolummodo: ſicut docuit Ariſtoteles in ethicis. Et id quod dixit volum⁹ dicere ſtatus particulares qui accidunt ꝑpter naturas planetarum generaliter ſm eorum dominia: donec aplicemus ad compoſitionem que apparuit ſm reg generalem. vult dicere ꝙ narrabit id quod faciet natura cuiuſlibet planetaruȝ quādo nō fuerit in ſignificatione ſua per ſeipſam: ⁊ quando habuerit participacionem cum eo ali⁹ planeta: ꝑ eo ꝙ eū paratū teneamus: vt accipiamus ď eo qđ neceſſe habuerim⁹: ⁊ ꝙ eū iungamus cum ſignificatoribus regularū ⁊ radicaꝫ generalium quas ante docuit in eo qđ preterijt: ꝑ eo ꝙ ſciam⁹ de illo nobis adijcere ſtatū pertinentē ad quēlibet natū. Et cōuenit vt hec teneas in memoria tua promptum in iſto ⁊ in alijs talibus capitulis.

Cum ſolus igitur ſaturnus diſpoſitioni rerū animarum dominetur: fueritqȝ dominus lune ⁊ mercurij: ſi reſpectu mundi ⁊ angulorum cōueniens fuerit: natus iuſtos homines amabit: et erit rigidi profundiqȝ conſilij: in ſui etiam ipſius conſilio permanebit: laborioſus erit: ⁊ diſputator: quandoqȝ autem a veritate modicū declinabit eritqȝ locuples ⁊ appetitor regni: verſipellis: teſaurizator: ſub terraneus: inuidus.

Et ſi ſaturnus ſolus fuerit in ſtatu anime gubernator et dominus loci mercurij ⁊ lune i bono ſtatu in comparatione mundi ⁊ in comparatione angulorum faciet natum ꝙ erit amator terraꝝ: magni ⁊ firmi conſilij: laborioſus: ſecretaꝝ rerum perquiſitor earum ⁊ diuiaruȝ magnaꝝ: amator regum: violatōr alieni ſumptus: et theſaurorum locutor.

Bonus ſtatus quem habent planete in comparatione mundi eſt vt planeta ſit in ſua domo vel exaltatione triplicitate termino vel facie ad ſe pertinente. ⁊ quod ſtatus ſolus ſit talis vt planeta ſit potentior: ſicut quando eſt matutinalis aut directus i curſu ſuo et motus feſtini. Bonus vero ſtatus quem habet in comparatione angulorum eſt vt planeta ſit in angulo et in ſuo haiz vel in ſuccedentib⁹ angulorum et debet hoc ordinari ſm ordinationem viriū duodecim domorum. et iam hoc pateſecimus multotiēs Et manifeſtum eſt ꝙ quando mercurius fuerit in hac maneric erit in meliori ſtatu quem habere poſſit: Et propter hoc cōuenit ꝙ ſit in rebus anime id quod ad hoc pertinet ſicut dixit ptholemeus: ita ꝙ ſi alie regule quas antedixit ſignificarent res alias adiuuabis eas cum rebus iſtis. he res quas inueneris concordantes accipies: et iudicabis ſm eam: et ſecundum illud quod maiorem habere ſignificationem inuenies iudicabis: et ita facies in quolibet planeta. et conuenit tibi itelligere nec petas ꝙ alia vice dicam tibi in alijs planetis.

Si autem in huius qđ diximus contrario extiterit vt inconuenienter videlicet exiſtat natus fuerit imſidus: vilis puſillanim⁹: inſciens: i ſuo tātū conſilio permanens: inuidus: inandax: ab hoibus ſeparabitur: in verbis doloſus: amator occultationis ⁊ lugubrij: iuerecundus: infortunatus laboris amator: neminem diligēs: deceptor amicoꝝ: nūqȝ gaudebit: bonoꝝ maliuol⁹.

Et ſi ſaturnus eius quod diximus fuerit de ꝯuerſo ⁊ non in bono ſtatu faciet natum turpem vilem parui cordis ſine diſcretione male cognitionis reget ſe ſuo conſilio: inuidum: ſolitarium vilem ab omnibus ſeparatum: mendacem deceptorē: falſū i celato diliget endichiertas ⁊ plācet⁹ exiūerecūdat⁹: iſortūat⁹: laboris amator: amorē nulli habebit: ab horribilis ⁊ falſus ſuis amicis ſemper triſtis ⁊ dolēs abhorebit bonos.

¶ Planete qui ſunt conuerſi ab eo ꝙ diximus ſunt maluz: habentes ſitum in comparatione mundi ſicut qui eſt oppoſitus domui ſue vel exaltatōis: vł in dignitatibus planetarum diſcordantibus ſe cum eo. et ꝙ ſit veſptinalis vel retrogadus vel tardi motus et ſimiliuz ⁊ ꝙ ſit in malo ſtatu in comparatione angulorum ſicut in. 12ª vel ſexta domo ⁊ ꝙ non ſit in ſuo haiz. ⁊ his ſimilia. hic enī docet nos ptholemeus de facto ſaturni duo contraria vt excolligas ꝙ fuerit inter hec duo: ita ꝙ ſi eū inueneris inter hos duos ſtatus quos dixit inſpice quis ſtatus eſt magis circa ⁊ dabis eidē ſtatui maius poſſe ꝙ̄ alteri ⁊ minues de ſuis operibus tantū quantum aliud contrarium inclinatur: ⁊ id quod itelliges retinebis. poſtmodum aliud adde cum regulis generalibꝰ huius rationis ⁊ iudicabis ſm ſignificationem vincentem ⁊ ſm id quod ei adiungitur magis de te vna: ⁊ tunc iudicabis rectitudinem: nec errabis: ⁊ ſm hoc facies in quolibet aliorum planetarum.

¶ Et ſi ioui aſſimiletur ſcđm quod prediximus eiuſqȝ qualitas commendabilis fuerit: natꝰ erit iuſtus: ſenes honorabit: eritqȝ ſani conſilij: adiutor regni: cognitor: magnanimus: bone notitie dilector amicorum: quietus: intelligens: patiens: philoſophus.

¶ Et ſi fuerit concors cum ioue in modo quez diximus ⁊ in bono ſtatu faciet natum liberum honoratorem bonorum: tutorem ſenum: boni conſilij: adiutorem alius rei: ſemper factorez notum regum: magne orationis: amatorem ſuorum parentum: manſuetum intelligentem ſufferentem ⁊ ſapientem.

¶ Et ſi cum ioue habuerit concordantiam ꝙ ipſe ⁊ iuppiter ſint gubernatores: aut ꝙ vnus ſit ⁊ alter cū aſpiciat bono aſpectu: vł ꝙ vnus eoꝝ ſit gubernator ⁊ alter gubernator gubernatoris ipſiꝰ: ita ꝙ ſit dn̄s domus ſue aut exaltatiōis trigoni vł his ſiliium: hec ē tō concordantie: ⁊ cōuenit vt h̄ intelligas ſic in alijs pꝛtis. Et id qđ dicit ꝙ ſi fuerit i alio ſtatu cōuenit vt intelligas ꝙ ſit cōcordantia bona manerie inter eos ita ꝙ ſit inter eos aſpectus bonus aut receptio ⁊ ꝙ vterqȝ eoꝝ ſit i cōpatiōe mūdi ⁊ āgloꝝ i bona manerie.

¶ Sed ſi huius ſtelle qualitas predictis contraria fuerit: natꝰ erit ignarus bene facere: inſenſatus: circa diabolica conuerſabitur: in oratorijs commorabitur: futura predicet: abhorrebit habere filios: non habebit amicos: morabitur i criptis ⁊ ſpeluncis cum hominibꝰ non conuerſabitur: nec in eo quis confidet: erit inſipiēs: malus: debilis: honorem non amabit: penitēs: male receptionis: electionis male: laboris patiēs.

¶ Et ſi ſtatus horum planetarum fuerit de conuerſo eius qđ diximus: faciet natum non vſum boni: male morigeratum: mali ſenſus: intromittet ſe de diabolicis rebus ⁊ malis: ⁊ ſemper ſtare diliget: in oratorijs: diuinator: diffamator filiorum ſuorum: nullum habebit amicum: ab omnibus ſeparatus: infidelis: malum queret hominibꝰ: mali cordis: debilis: tedioſus: honorem non diliget: laborator male receptionis: ⁊ contentus de omni re mala ⁊ vili tranſitor rerū: ⁊ dilatator.

¶ Uult dicere ꝙ mala cōcordātia q̄ eſt iter ſaturnū ⁊ iouē qn̄ ſūt gubernatores facti aīe: ꝙ qn̄ ipi ambo ſūt in aſpectu inimico: vł ꝙ ſūt i comparatione mūdi aut anguloꝝ in malo ſtatu vł ꝙ vnꝰ eoꝝ ſit gubernator aīe in tali ſtatu exn̄s: ⁊ alter aſpiciēs ſe cū eo: de eodem aſpectu exn̄s i alio tali ſtatu ⁊ ſiſa ſicut oſ̄ſū eſt i gloſa p̄mc ptis ⁊ alijs p̄cedētibus gloſis. Scies qn̄ talē inueneris cōſtellationē ꝙ natus erit talis qualis dixit ptholemeus. ⁊ conuenit prout diximus ꝙ addamus has ſignificationes cum regulis primis vt ſciamus proprium ſtatum nati: ⁊ ptholemeus docuit nos ſtatus bonos concordantie ſaturni ⁊ iouis ⁊ concordantie male ſilr: ita ꝙ quando concordantiā mediocrē iuenies iter eos ſm ꝙ conuenit indicabis: ⁊ compones iudicium rerūz quas dixit in illis duobus ſtatibus: ⁊ cum hoc poteris intelligere totum hoc dictum ptholemei: ⁊ id quod in alijs planetis dicet.

¶ Et ſi marti aſſimilet̄ ⁊ ipſe bone qualitatis ⁊ laudabilis exiſtat: erit natus non cognoſcens: valde laborioſus: miſer ⁊ imbecillis: nocens: ⁊ magna cum timore tentabit: erit grauis baratator: non pius: omnia parupendet: immoderatus: bellicoſus: animam ſuam ponet in timore: amabit conturbationes: proditor erit: aliorum perturbator: inuidie peſſime: pro euentu aliquo eius anima mutabitur: homines laborare faciet: vi preerit alijs: trāſgreſſor: odio reges habebit ⁊ principes: amabit hipocriſim: ⁊ victoriaz: inuidus: male profunditatis: erit grauis ad tolerandum: ruſticitate plenus: intolerabilis: oſtentator ſui: iniquus: hominibus nocebit ⁊ eos vilificabit ac odio habebit: nec mutabitur: nec alterabitur: intromittet ſe de pluribus ⁊ ab eis leniter recedet: erit artifex ⁊ ſtudēs generaliter: etiā proſperabitur.

¶ Et ſi cum marte concors fuerit ⁊ in bono ſtatu faciet natum male cognitionis: laboratorez: ⁊ vilitatum omnium: aliquando audacem: ⁊ quādoqȝ remiſſuz male ſocietatis: ſine pietate: dehoneſtatorē bonorum: vel durum rixatorē: ponet ſe in periculo magno: amator rixaruz: falſus: infidelis: occiſor: retentor ire male: loquax: inſtabilis in factis ⁊ dictis: oditor bonorū: amator blandicie ac ſuperbie: male voluntatis: de ſufferendo fortis: auſterus: ⁊ crudelis homini bus: factione mali: querelosus: malus violator: robator: dehoneſtator: non cambiat ſe: nec mutat de malo: bellicoſus: acutus: horum omniuz malorum completor ⁊ fortunatus in eis.

¶ Aſpice ad naturam duarum infortunarum quando participabūt i gubernatione anime ⁊ fuerit concordātia inter eos exn̄do i bono ſtatu: aut qn̄ vnꝰ eoꝝ fuerit gubernator. ⁊ alius concordet cū eo exiſtentibꝰ i bono ſtatu ambobus quomodo faciunt anime nati res iſte que multum inclinātur ad mala.

¶ Sed ſi hec ſtella fuerit in predicti contrarium: natū faciet eē depredatorem: ac viarum abſciſorē: miſerum: male qualitatis ⁊ mali lucri: deum non timebit: nec aliquē amabit: blaſphemator: perturbator: latro: deceptor: proditor: interfector: inceſtus malus: ipſi⁹: homicida: nigromāticus: depredator oratorij: fornicator ſepulchrorū violator: ⁊ gn̄aliter nequam erit i oib⁹.

¶ Et ſi plāta fuerit conuerſus ab eo qđ diximus: erit natus robator: inſidiator omnium i alijs cōplete manerici: male vite: mali lucri: deum non timebit: nec amorē habebit i eo: dehoneſtator: diſhonorator: interfector: truſator: nigromāticus: oratoriorū robator ⁊ altarium: luxurie male: expoliator: mortalium defunctorū: proditor: ⁊ in oibus alijs factis ſuis nequā.

¶ Hec facta ſignificant nām duarum infortunarum exiſtentium cū malo ſtatu ſūi modo malitie multe pure ⁊ vitia mala. Et ſcias qꝫ habebit inde natus qn̄ adiunges cum alijs regulis quas dixit i ſtatu aie ꝑho.

¶ Or ſi veneri ſaturn⁹ aſſimilet̄: ⁊ ipſa bone qualitatis exiſtat: natus mulieres abhorrebit: ſenes ⁊ rōcinos amabit: eritqꝫ male receptiōis: honorem n̄ appetet: abhorrebit formoſa: erit inuidus: male ſocietatis: ab hoib⁹ ſegregabit̄ ⁊ i ſui ipſi⁹ cōſilio confidet: deū verebit̄: eritqꝫ zelati cōſilij: male legis: amabit occlta: diuinator: de diuinis cogitabit: pacificus: verecūdus: amator ſciētie: fidelis: abſtinēs: deliberator: ab inuidis ſe abſtinēs: tedioſus ⁊ in mulierib⁹ zelotip⁹. hec autē ſtella cū fuerit in predicti contrariū: nat⁹ erit fornicator ⁊ imundus turpia cōmittet in ſuis: turpis adulter: a mulierib⁹ ſe decipi permitter. Maxime sūt a ſuis cōſanguineab⁹: erit valde miſer: imbecillis omnib⁹ modis circa venereos actus: abſqꝫ intermiſſione ſollicitabit̄: abhorrebit formoſa: maledicus: ſuperb⁹: celabitqꝫ aiūm: vil: ſceleratus in coitu turpiter: ⁊ extra naturā veneri ſubijciet̄. hic aūt cum annoſis ⁊ vilib⁹ hominibus: ⁊ contra legē: cū beſtijs ēt facere deſiderabit: deū non verebitur: vilipendet ſecreta: ⁊ oratiōis domos faſſans: caſtaſ ⁊ ois vilipendet: erit nigromantic⁹: ⁊ de oib⁹ ſe intromittet.

¶ Et ſi concors cū venere fuerit ⁊ i bono ſtatu: erit natus mulieres abhorrens: amator ſenū ⁊ heremitarū: male receptionis: honorē nō diliget: nec res pulcras: inuidus: male ſocietatis ab oib⁹ ſeparabit̄: reget ſe cōſilio ſuo: leget ſecreta: ſciet leges: ſecretorū amator: diuinator: amans deum ⁊ legē ſuā: amator rerū dei: caſtus: amator itinerū: promptus in litibus ⁊ bellis ſe ponet pro defenſione legis: amator phyloſophie fidelis: legalis: abſtinētie magne: ⁊ cogitat⁹: cuſtodiet ſe a mala fama: triſtis zelotip⁹ mulierū: ⁊ ſi planeta fuerit conuerſus ab eo qđ diximꝰ: erit nat⁹ fornicator magne turpitudinis: ſine diſcretione ⁊ lympiditate i luxuria ſua: decipietur propter mulieres maxime ꝑ conſanguineabus ſuis: male fame: dehoneſtat⁹ in oib⁹ rebus ſuis ſequutor luxurie: omne factum bonum odibit: male rōcinatus: ebriatus ſecretorum amator: ⁊ luxuriarum contra naturam cum maioribus cōdieb⁹: ⁊ cum vilibus extra legem ſuam: ⁊ cum beſtijs: deum non timebit: dedignator oratoriorum ⁊ religioſorum legis: diliget nigromantiā ⁊ ſimilia.

¶ Si memor exiſtis gloſarū omniū quas hinc retro diximꝰ apte intelligere poteris dictū iſtō: ſed ſi harū oblitus es aīo inſpicias qꝫ regloſemus: habes eni vnū cū alia virtute eorū q̄ diximꝰ tibi multa vice.

¶ Or ſi mercurio ſaturn⁹ aſſociet̄ ⁊ ipſe bone q̄litatis exiſtat: erit natus rerum atqꝫ legū inquiſitor ⁊ inueſtigator: amabit medicine ſciam: occultus: occltor: deliberator: mira faciet: ſophiſta erit: leuis: diſpoſitor: boni igenij: amare animie: inueſtigator acutus: amator itelligentie ⁊ operum ei etiam bene cōtinget. At ſi hec ſtella fuerit in predicti cōtrariū: erit natus inuidus animie qꝫ turbide: laborioſus: odioſus: habebit conſanguineos: erit laboris amator: triſtis: i nocte turbabit̄: porteror: deceptor i ſuis negocijs: nō aſſociabit̄ hoib⁹: latro: ſciens: nigromāticus: incantator: verſutus: non proſperabitur.

¶ Et ſi cum mercurio cōcors fuerit i facto animę exn̄do in bono ſtatu: erit natus perqſitor ⁊ petitor cronicarum: hiſtoriarum: ⁊ legū: amabit phyſicam: ſecretorum retentor: ſtudens i ſecretis miraculorum ſāctorum: ſophyſticator: in gēre ſua agilis: populi gubernator: intelligēs: inquiſitionis magne: expertus: diliget omne bonum: ⁊ rebus iſtis omnibus fortunatus. Et ſi planeta fuerit eius qđ diximꝰ de conuerſo: erit natus retentor ire: male voluntatis: ſemper triſtis: laborator: ſuos abhorrebit parentes: laborem diliget: doloroſus: de nocte metū magnū habebit: inſidiator ⁊ temptator ꝑ interficiendo deceptor: ſocietatem cū hominibus non habebit: latro: inuenerator: nigromanticus: factor caracterarum ⁊ extancorum ingenioſe: ⁊ cū hoc toto infortunatus.

¶ Hoc dictum ſimiliter eſt oſtenſum in aperto vl̄e: tamen rem vnam volumus aperire ꝑ quā declaremus qđ ante diximus: qua ſcies qꝫ mercuri⁹ quando gubernat factū aīe exn̄s in malo ſtatu: ⁊ fuerit cū ſaturno eleuatus ſuper eum: ſignificabit qꝫ natus erit proditor ⁊ latro: ⁊ cum hoc toto erit ſine fortuna: in eo penam pro ſuo facto recipiet. ⁊ i alijs planetis intelligere poteris iſto modo.

¶ Iuppiter autem cum ſolus extiterit dominus
diſpoſitionis anime.

¶ Et ſi iuppiter fuerit ſolus aīe gubernator.

¶ Solus iuppiter erit aīe gubernator: qñ ſolus dominus lo
ci mercurij ⁊ lune ſine vlla ꝑticipatiōe cū alio pl'ra hñdo.

¶ Si laudabilis q̄litatis fuerit: erit nat⁹ magna
nim⁹: largus: iuſt⁹: verecundus: hilaris: homi
nes amabit atq; formoſa: liberalis: equ⁹ magne
cogitatiōis: manſuet⁹: egregi⁹: in ſuis operibus
pius: benefaciet hoībus: amabilis ductor.

¶ Si fuerit ī bono ſtatu: erit nat⁹ magni cordis:
liber: lympid⁹: honeſt⁹: delectabil': amator hōi
nū: eſſētie bone: pietoſus: ꝑciabit ſe m'ltū: abſti
nentie bone: ſpūalis ⁊ cognitus pro oīb⁹ factis
bonis hominibus factor boni: ab omnibus ſe di
ligi faciet cognitiōis bone ⁊ gubernatōis bone.

¶ Aſpice q̄ñ pl'ra fortūa cū ē polēs exib; oēs bōas v'tutes.

¶ Et ſi fuerit in predicti contrariū: erit qualitas
anime nati: ſimilis predictis: preter q̄ in his erit
debilior: ⁊ magis occultus: abſq; bono intelle
ctu: loco nāq; magnanimi erit prodig⁹: loco iu
ſti ſeruiet diabolo: vel erit male opiniōis: vere
cundie loco: erit caudardus ⁊ loco māſueti erit
ſuperbus: erit etiam loco diligendi homines bo
ne qualitatis anime: loco amandi formoſa: dili
get delectationes: at loco magne cogitatōis erit
contumax: ⁊ pro libertate ifelus ⁊ his ſilia.

¶ Et ſi fuerit cōuerſus ab eo q̄d dixit erit aīa na
ti ſimilis ſtatibus quos prediximus: erunt tñ de
biliores multum ſine diſcretione ira q̄ ī loco q̄d
ſit magni cordis erit deuaſtator. Et in loco q̄d
ſit lympidus ⁊ iuſtus erit ſeruitor dyaboli: aut
credulitatis vel ſecte male: ⁊ in loco verecūdo
ſi erit vilis: ⁊ in loco caſti ⁊ bone abſtinētie: erit
fatuus: ⁊ loco amatoris hominū erit bone volū
tatis: ⁊ loco amādi res pulcras: amabit vitia ſi
ne abſtinentia ⁊ ſimilia.

¶ Ptholemeus nō curauit in quolibet loco dare nobis re
gulas vel q̄ eis aſſimilat': q' fortuna ſemꝑ donat q̄ cū ſua
natura cōcordat: ſi fuerit in bono ſtatu bonas trahet virtu
tes: ⁊ ſi fuerit ī conuerſo dabit loco bonoꝝ virtutū q̄d aſſila
bitur virtutib⁹ ⁊ non eſt ſicut res quas in hoc loco retulit
ptho. ⁊ dixit ita q̄ erit loco habendi cor magnū deuaſtator.
⁊ loco lympidi ⁊ iuſti ſ'uitor ydolatrie: aut hereſis magne
vt religioſi hereticoꝝ ⁊ tenētiū malam legē. ⁊ q̄ dicit loco
amatoris hoīum erit bone voluntatis. vult dicere tā blan
dus ⁊ manſuetus q̄ nunq̄ iraſcet' ⁊ oēs alias res q̄s dixit.

¶ Quod ſi marti iuppiter aſſimiletur ⁊ qualitatis
ipē laudabilis exiſtat: erit natus verſutus: placi
tator: bellicoſus: diſpoſitor: tunc agens fortiſſi
mus: ⁊ nulli humiliabitur: erit etiā; homo exer
citiū ⁊ operum: cupiens vindicari: ⁊ penitus
ſuperare: ſemetipm dominum faciet: eritq; re
rum inuentor: rei veritatē non ignorabit: proui
dus erit ⁊ magnanimus: proſperabitur: queret
etiam honorari: iracūdus rerū cognitor: m'lti ſq;
multa mādabit. At ſi hec eadem ſtella in huius
predicti contrarium extiterit: erit natus blaſphe
mator: ⁊ verborum perturbator: impudēs nul
lius rei celator: vilipenſor aliorum: ipocrita: mē
dicus: ſuperbus: inobediēs: depredator: leniter
alterabitur: lenis penitēs: iſtabilis: vilis: infide
lis: nullius notitie ac conſilij: inſenſatus: raptor:
ſuorum amiſſor: ⁊ gñaliter diuerſarum erit q̄li
tatum modorūq; mutabiliū.

¶ Et ſi fuerit concors cū marte in facto anime
⁊ fuerit in bono ſtatu: faciet q̄ nat⁹ erit malus:
incooperto: rixator: litigator: magni homicij: gu
bernator aliorum: inobediens: acutus: beſtiaꝝ
⁊ caualcatarum director: magne ꝑualētie: vo
let ſe vindicare: factor deſpectuum: mulris: di
liget ſemꝑ vincere ⁊ ſuper alios eſſe magnus:
rerum inuentor: vir ⁊ fortificator in omnib⁹ ſuis
factis: liber: donator: ſemper victor: magni cor
dis: amator honoris: iratus: preceptor ⁊ inhibi
tor. Et ſi ſic planeta fuerit de conuerſo eius q̄d
diximus: erit natus dehoneſtator: crudelis m'l
tum: non parcet: rixator: blādioſus ſemper erit
cū ſuo ſenſu: inobediens: fatuus robator: ⁊ le
uis ⁊ mobilis: cito penitebit: nec erit ſtabilis in
re illa: ſimplex: infidelis: ſine diſcretione ⁊ con
ſilio: cito de omnibus malū dicet q̄d dicere vo
luerit dicet ſicut inſenſatus: ⁊ generaliter eſt di
uerſarum manerierum.

¶ Iam docuit nos in eo q̄ tranſiuit duas contrarias cōcor
dantias que ſunt inter ſaturnum ⁊ iouem: ⁊ h' gloſauimus
tali mō q̄ ſemper non opꝫ ī alia vice ad alios redire plane
tas. ⁊ iō ñ hēm⁹ ī h' loco gloſare has duas c̄rias ꝯcordātias
q̄ ſūt īter iouē ⁊ martē. Nā v'ba ptho ī hoc loco manifeſta
ſūt ⁊ declarata ſi preteritarū gloſarum memor exiſtis ⁊ ex
pedit ī hoc loco ſi inuenis q̄ iuppiter ſit gubernator ⁊ ſe cō
cordauerit cū ſaturno ⁊ marte q̄ adiungas vnā ſignificati
onē cū alia: ⁊ q̄ oēs adiungas ⁊ cognoſcas ſ'm reg'las quas
dixit ī capl'o patrū ⁊ adiūges oēs reg'las ⁊ iudicabis ꝑ eas.

¶ Quod ſi veneri fuerit ſimilis ⁊ laudabilis quali
tatis exiſtat: natus erit ſimplex: amans nitiditā
tem ⁊ magiſteria atq; rerum inueſtigationes:
cantos etiam ⁊ iocos atq; comeſtiones appe
tens eritq; bone qualitatis anime: pius ſani cor
dis. deum amabit ⁊ illi ſeruiet. cupiet etiā amo
re dei laborioſus eſſe. erit ſenſatus. ⁊ amans: hūi
lis. aīe ſplēdide: gratific⁹: munific⁹: libroꝝ lectio
nes nullatenus abhorrebit: erit rerū cognitor:
⁊ circa legitimos veneris actus tēperatus. ſuos
etiā cōſanguineos amabit. honoris nominiſq;
formam concupiſcet. generaliter quidem erit iu
ſtus ⁊ probus. Sed ſi hec ſtella fuerit in ꝑdicti
contrarium natus erit illaborioſus. delicate vi
te: mulie bris anime: ſaltator: eius ira mulie

rum lre aſſimilabitur:erit prodigus:in rebꝰ mu
lierum inſenſatus:procꝰ:libidinoſus:deliquēs:
capillorū ornatus amabit:ſemetipm extollet:
neſcius ſuorum amiſſorum gaudebit:i boium
erubeſcētia leuiter ipedietur:ſui cōpos erit: fe-
mineiqꝫ ſenſus:in rerū eccleſiaſticaꝝ dilectiōe ꝑ
ualebit:i rebꝰ precedet:erit occultator: ⁊ fidelis
oium malorū ignarus:cūctis obnoxiꝰ. In ſuis
opibꝰ ꝯmēdabil' ⁊ liberalis i oibꝰ q̄ fecerit.

Et ſi fuerit hic plta cū venere cōcors exiſtens
in bono ſtatu:erit natꝰ lympidus:alacer:delecta
bil':amabit ſe tenere lympide atqꝫ bn̄:diliget mi
niſteria canere ⁊ exquirere res oēs cātus iſtru-
mēti:muſicos bene cōmedere:erit letus volūta-
ris bone:hoibus:factor boni:pietoſus:ſani cor
dis:dei ſeruiēs ⁊ amator: diliget ꝓ dei ſeruitio
guerrizare:ſenſatꝰ:diliget hoies:abſtinentie bo
ne:gratizator ⁊ retributor bōi amator:amabit i
libris ſtudere:bona diſcretionis i luxuriā tēpe-
rata: ⁊ bono mō ſuorū ꝑentū amator: dilector
valitudinis ⁊ honoris: ⁊ generalr bonꝰ i boni-
tatibꝰ ⁊ cōpletus. Et ſi hic plta fuerit de cōuer
ſo:erit natus amator ludorū corporis:femininꝰ
voluntatis: i ira ſua ire ſilis mulierū: hyalator
diſpēſator:amator mulierū:deceptuoſus: ma-
gne luxurie:ſine abſtinētia: vt diliget afaytatꝰ ⁊
pectinatꝰ erit:ſp riſor in vano:ſui deuaſtator gē
tiū repbēſor ſollicitabit de catugulis:ſenſu mu-
lieris hēbit:debilis cordis:diliget oratoria ⁊ ea
ſequet:amabit ſecreta: ⁊ puritates audire:tn̄ fi
delis:ſine remiſſiōe aliqua leta:bone receptōis:
ſocius omnium:bone voluntatis: ⁊ in eo qđ fe
cerit laudabitur.

Similr ſi hi duo ſtatꝰ ſūt cōtrarij accordamēto iouis cū
venere:ſi ambo vel vnꝰ eoꝝ fuerit aīe gubernator. Et ma
nifeſtū ē qꝫ ſi ſaturnꝰ ⁊ mars ambo cōcordauerint ſe cum
eis ſignificatio cōpoſita erit ⁊ mixta ſm regulas pteritas ⁊
ſm qꝫ gloſamꝰ eas oēs: ⁊ expedit vt mētē apponas a pnᵒ
huius capli: vſqꝫ ad hūc locū: ⁊ ſi mētē appoſueris in eo qđ
ſubſequitur melius iudicabis.

Or ſi mercurio iuppiter aſſimilet ⁊ fuerit qua
litatis idonee:erit natus in librorum lectionibꝰ
aſſiduus:amabit ſyllogiſmos ⁊ erit geometra
peritus in quadriuio:verſificator ac ſermocina
tor:acuti ingenij:humilis:boni conſilij:laudabi
lis in moribus:beneficus:diſpoſitor:bone qua
litatis aīe:dapſilis congregatiōis:bone opinio-
nis amator:bene ⁊ ſubito icepta pficiet: erit hō
regiminis:bone credulitatis:medicꝰ regia: deū
diliget:bone anime amabilis: conſanguineos
amabit:idolis erit bone: amator ſciētie: honio
diuitiarū. Qđ ſi hec ſtella predicti cōtrariū opti
nuerit:erit natus ſtultus:ſtultiloquꝰ: frequēter
falletur:miſer continget ei alantuſimus:diuinis
adherebit:impetuoſus erit:amare anime:cum
ſit ſtultus ſapientē ſe putabit:ſuperbus:pturba
tōr:in alteriꝰ ſeruitute ſemetipm collocabit:mo
tus erit iordinati: verboſus bone memorie: hō
doctrine ⁊ appetitus ridigi.

Et ſi hic planeta concors fuerit cū mercurio
exiſtens i bono ſtatu erit natꝰ perquiſitor: ⁊ ſtu
dēs p libros d̄mōſtratōis amator ac geometrie:
⁊ totiꝰ q̄druuialis ſciētie ꝟſificator ⁊ iuētor bene
rōcinatus ſubtilis:igenioſus:itelligēs abſtinen-
tie ⁊ cōſilij boni morū laudator: largꝰ omnibꝰ:
factor boni:habebit virtutem ⁊ intellectū alios
gubernandi:bone voluntaria:dona magna do
nabit:amator populi:boni intellectus i rebus:
quicquid fecerit adimplebit: ⁊ quicquid inci-
piet bonus ⁊ fidelis in lege ſua: amator ⁊ mā
dat orum ſuorum: ab omnibus ſe faciet ama
ri:ſuos amabit parentes. erit curialis: doctus:
diliget ſapiaꝫ:honoratus ⁊ a hoibus ꝑciatus:
Et ſi plāeta fuerit de cōuerſo natꝰ erit ſtultꝰ:ꝯtē
tioſus:igratus merorꝪ: i oibus rebus ſuis vi
lis:eueniet ſibi dedecus:res ſequet:eloquij ma
gni erit:credet ſemꝑ eē ſapiēs: ⁊ neſcius erit:ſilr
erit ſatuus in ſuis motibus: turbaioſus: mul
torū honorum narrator ⁊ reminiſcitor rerum.

Manifeſtum eſt totum hoc dictum per gloſas quas an
diximus in hoc capitulo: ⁊ id quod dicit contentioſus eſt
amiſſio ſenſus: ⁊ res dicendo futuras.

Or ſi mars aie diſpōm ſolus dūet: ⁊ laudabil'
qualitatis exiſtat:natus erit fortiſſimꝰ: ⁊ potēs:
iracūdus:armoꝝ appetitor:aīoſus:ponet aīam
ſuā i mortis ꝑiculo:nulli ſe hūiliabit:d̄ſtructor:
i ſuis cōfidet viribꝰ:primꝰ ī bello:vilipēdet oia:
violētiā hoibꝰ ingerit: ⁊ erit bomo regiminis. At
ſi hec eadē ſtella fuerit i iſtoꝝ q̄ pdiximus ꝯtra
riū:natus erit tedioſus:blaſphemator: ſanguis
effuſor:cōtrarietatū amator:cōſūptor:garrulꝰ:
ſtultus:ſuperbus:depredator:in ipſius malefi
cijs inordinatus:deiceps cōſanguineos abhor
rebit ⁊ deum ignorabit.

Et ſi mars fuerit aie gubernator ſolus exn̄s i
bono ſtatu erit vir fortis i oibꝰ factis ſuis alioꝝ
capitaneꝰ:iratus armator armoꝝ: fortificator:
victor belloꝝ:ponet ſe ſpōte ⁊ volūtarie ad mor
tis ꝑicula:iobediēs :nulli voluerit obedire : au
dax. virilis:i oibus dedignoſus:ſupbus :ſollici
tus:magni cordis:ſapiēs ad alios gubernādos.
Et ſi hic plta fuerit d̄ ꝯuerſo erit natus crudel'
multum:d̄honeſtator:diliget interficere homi
nes:bellicoſus : rixator ⁊ vociferator : mixtor
mali: ⁊ robator:ebriatus : ſine pietate :malo-
rū factor:malarum cogitationum:laborioſus:

ſtultus ſuos odibit pentes: et odiet oēs hoīes
inobediētes dei et mādatoꝝ ſuorum.

¶ Totū hoc dictuꝫ ſimiliter ē manifeſtū ꝑ gloſas ꝑteritas
in verbis q̄ dixit de ſaturno ⁊ inde accipere poteris totam
ſignificationē martis ſm̄ ſuā nām.

¶ Si vero ſimilis veneri fuerit ⁊ idonee quali-
tatis extiterit: natus erit alacer: ⁊ bn̄ moꝛigeratꝰ
ſuos amabit ſocios: mol' vite: iocoſus: bonꝰ hō:
apte cōpl'onis ⁊ forme: amabit ſaltatiōes: ꝓcꝰ:
homo diuitiaꝝ ⁊ qetis: vir leuis in coitu: ei tn̄ i-
de continget bene. ſibiq̄ꝫ precauebit: ſapiens: ve
recūdus: ⁊ cognitor: itē libenter habebit reꝫ cū
viris: ⁊ mulieribꝰ: erit ēt deuaſtatoꝛ: leuis iracū
die ⁊ zelotipus. Qd̄ ſi hec eadeꝫ ſtella in ꝑdicti
cōtrariū conuerſabit̄: natus multus ac ſuꝑfluus
erit in coitu: diuerſariſq̄ꝫ qualitatuꝫ: oēs vilipen
det: delinquēs erit: blaſphematoꝛ: mēdax: pro-
ditoꝛ: ſuos ⁊ alienos decipiēs: appetitꝰ feſtini:
faſtidioſus: cōiugataꝝ ⁊ ꝟginū corruptoꝛ: ⁊ ver
ſutus: acutꝰ: inoꝛdinatꝰ: deceptoꝛ: peierabit: iō
q̄ꝫ in ruboꝛem: ⁊ verecūdiā ſubito cadet: inſen
ſatus: ſemetipꝫ foꝛtaſſis adoꝛnare cupiet: īpetu
oſus: turpia cōmittet: ⁊ hoꝛridus erit.

¶ Et ſi fuerit hic pl'ta cū venere cōcoꝛdatꝰ exn̄s
in bono aſpectu: erit natus receptiōis ⁊ volūta
tis bone: amabit ſuos ſocios: ⁊ amicos: delecta
bilem vitaꝫ habebit: ⁊ letā: erit tribezatoꝛ ⁊ ala
cer bone cōpoſitiōis: ⁊ foꝛtune: ioculatoꝝ ama
toꝛ: cito capietur amoꝛe: vir in oībus ſuis rebus
ad luxuriā īhibitā cito mouebitur ⁊ ad peccan
dū in ea: tn̄ foꝛtunatꝰ in oībus ſuis factis: qd̄ vo
luerit adimplebit: ſcīatꝰ ſapiēs: i cuſtodiēdo ſe:
a verecūdia hominū foꝛtiter depꝛehēſoꝛ: bone
diſcretionis: ſocietatem diliget puerorū tā viro
rum q̄ꝫ mulierū: cito iraſcet̄: ⁊ erit zelotipꝰ. Et
ſi pl'ta fuerit decōuerſo: natus erit audax: luxuri
oſus: ⁊ verecūdus i co hoīum: dedignoſus ſta
tuū: diuerſoꝝ: dehoneſtatoꝛ: mēdax: falſus i fi
delis: inimicuꝫ decipiet: ⁊ amicū: ad vitia coꝛpo
ris cito mouebit̄: ⁊ ipm̄ cito tedebit: extractoꝛ
mulieꝝ: virginū: ⁊ nuptaꝝ amoꝛabilis: trauaio
ſus: ſiue laboꝛioſus: proditoꝛ: interfectoꝛ: i ſuis
ſacramētis piurus: cito falſabit ea: pro eīs autē
frontabit̄ mali ſenſus: ⁊ qn̄q̄ꝫ ſe diliget afayta
re malo et turpi mō: leuis et ſtultus erit.

¶ Totum hoc deīn declaratū eſt ꝑ id qd̄ trāſiuit nihilomi
nꝰ volumꝰ ī hꝫ paꝝ gloſare. vt accipiamꝰ exemplū ī eo qd̄ ac
ciderit de capl'o iſto tibi. Dicimꝰ eni ī eo qd̄ dicit vir in oībꝰ
ſuis rebus cito mouebitur ad luxurias īhibitas: ⁊ ad peccā
dum in eis: tn̄ ſciet ſe cū verecundia cuſtodire: totum hoc
erit veritas ſi concoꝛdauerīt ſecū he regule quas ante dixi
mus i ꝓncipio huiꝰ capl'i: tn̄ ſi diſcoꝛdauerit vel iuppiter cū
hoc teſtificabit̄ he res quas narrault non erūt fcē ſꝫ potētia
ī aīa nati: q2 patus erit ad illas ſed eas nō faciet: ſed ad opꝰ
rōducet: ⁊ ī aliȷs manerieb9 itelligas iſto modo.

¶ Qd̄ ſi mercurio mars aſſimiletur et cōmenda
bilis qualitatis exiſtat: erit natus cōductoꝛ: exer
cituū rectoꝛ: feſtini motꝰ: potēs: amans: ſapiēs:
laboꝛioſus: cogitatoꝛ: verſutus: ꝓditoꝛ: iſtabil':
a ſtutus: maloꝝ operum: leuis itellectus: dece
ptoꝛ: ipocrita: verſipellis: cōtumax: grandis iq̄ſi
toꝛ: rixarū amatoꝛ: eiq̄ꝫ tn̄ inde bene continget:
ſuos ſimiles diliget: et eos bene recipiet: gn̄al'r
quoq̄ꝫ nocebit inimicis: ⁊ ſuos iuuabit amicos.
ſi ꝟo fuerit i ꝑdicti cōtrariū: natꝰ erit deſtructoꝛ:
iobediēs: fatuꝰ: et d̄ceptoꝛ: penitēs: ioꝛdiati mo
tꝰ mēdax: latro deū ignoꝛabit: falſo iurabit: ver
ſutus: homo cōtrarietatis: ſapiens: hypocrita
māifeſte neq̄ꝫ: blaſphematoꝛ: viaꝝ abſciſoꝛ: pa
rietū trāſfoſſoꝛ: interfectoꝛ: p̄cātatoꝛ: proditoꝛ:
nigromanticus: ac homicida.

¶ Et ſi hic planeta ꝯcoꝛs fuerit cū mercurio exn̄
do i bono ſtatu: natꝰ erit alioꝝ gubernatoꝛ: ma
gni ſēſus uāl'is abſtinētie bone: agilis: nois ho
noꝛati: ſapiēs: ml'tarū diuerſaꝝ reꝝ amatoꝛ: tra
baiatoꝛ: curialis bn̄ doctꝰ: bn̄ rōcinatꝰ: ai decep
tuoſus: cū duabꝰ faciebꝰ: iſtabilis: falſus: ml'toꝝ
artificioꝝ ſapiēs ⁊ maloꝝ opeꝝ: mutabit̄ ad ꝓdi
tionē: male ſecte: male credulitatis: inq̄ſitoꝛ ⁊
petitoꝛ reꝝ: diliget rixas: erit foꝛtūatꝰ i toto: bo
ne amicitie aſſimilātibꝰ ſibi ⁊ eis receptōis hōe.
⁊ erit gn̄aliter ſuis nociuꝰ inimicis ⁊ ꝓfectuoſus
amicis. Et ſi plāeta fuerit d̄ cōuerſo erit rixatoꝛ
iobediēs: magne credulitatis: falſus: audax: ci
to penitebit eū: ſtultꝰ: laboꝛioſus i oībus ſuis re
bus: mēdax: latro: deū nō cognoſcet: ī falſitate
iurabit: teſtimoniū falſuꝫ ꝯfirmabit: delectabit̄
ī oī malo: cognitꝰ ⁊ noīatus ꝓ malo: dehoneſta
toꝛ ⁊ inſidiatoꝛ itineruꝫ: acceſſoꝛ ꝑ multa deſer
ta: hoīes iterficiet: malo mō ferizatoꝛ: deceptoꝛ
ſemꝑ erit inſidus ꝑꝑ homicidia q̄ cōmittet

¶ Inſpice ad ſtatuꝫ mercurȷ qn̄ cum marte participat: vt
mars cū eo qual'r compl'o trahit ad oēm acuitatem ſi con
coꝛdātia bona erit et ambo fuerint ī bono ſtatu operabun
tur ī anima nati moꝛes firmos. Et q harum rerum erit in
nato propꝛium eſt id cum quo ſe pꝛime regule cōcoꝛdaue
rint ſm̄ veritatem vincentem.

¶ Cunq̄ꝫ venus ſola fuerit dn̄a diſpōnis aīe: q̄
litatiſq̄ꝫ laudabilis extiterit: erit natꝰ iuſtꝰ ⁊ quie
tus: multarū delitiaruꝫ: ſenſatꝰ: hō deliberatōis
amās ſaltatōes: valde zelotipꝰ: i pietates abhoꝛ
rebit: amabit magiſteria: ⁊ deſi multū verebit̄
etiā erit pulchꝛe foꝛme: bone qualitatis: ⁊ bo-
noꝝ ſomnioꝝ: amabilis: pius: bn̄ficus: ꝓſpera
bit̄: ⁊ gn̄aliter ſubſuiet veneri. Et ſi eadē ſtella
i coꝝ q̄ ꝑdiximꝰ ꝯtrariū fuerit: natꝰ erit piger: ꝓ
cus: effeminatꝰ: eiꝰ ēt q̄litates mlieꝝ q̄litatibꝰ aſſi
milabuntur: erit nullius animoſitatis: nulliuſq̄ꝫ

notitie: nominis i firmi ꝛ q̄ leuiter ad lapidē pedes ſuos offendet. At ſi mercurius aſſimilet: ꝛ idōee q̄litatis fuerit: nat⁹ amabit magiſteria: ꝛ ſciās: doct⁹ erit: ꝛ acuti i geniȷ: v̄ſificator: muſicā amabit ꝛ oē cōmēdabile: erit ēt apte qualitatis aīe: homo delitiarum ꝛ getis: alacer: ſuos amicos diliget: eritq̧ bone legis intelligēs: equorū amator: erit boni ēt ingeniȷ ꝛ bone extimatiōis: recteq̧ calle ꝓcedet: libenter adiſcet: a ſemetipo meliorabit̄ i diſcēdo: bonoꝝ ac proborū mores hoīum imitabitur: iuſtiſq̧ viris aſſimilabitur: aptus in loquēdo: i verbis alacer: erit ēt amabilis: tēperate qualitatis aīe: equ⁹ defēſor: cognitor: magnanim⁹: poſtponet mulieres: cuȝ pueris aget: eritq̧ zelotip⁹. Qȝ ſi in iſti⁹ cōtrariū fuerit: nat⁹ erit verſut⁹: ꝛ multe aſtutie: maledic⁹: faciei duplicis: biliguis: mali cōſiliȷ: deceptor: mēdax: ꝑturbator: falſus: imunda faciet: ꝓfūde malus i conſiliādo ꝓditor: nec amabit nec amabit̄: decipiet mulieres: ꝛ deſtituet pueros: erit hō malorū operū: culpans ꝛ vituperās alios: oīa querens facere: ſȝ q̄nq̧ ad bonum nōnūq̄ ad malū plͥrima tp̄a perpetrabit: ꝛ in multis ac diuerſis rebus culpabitur.

¶ Et q̄n venus ſola fuerit aīe gubernatrix exn̄s in bono ſtatu erit nat⁹ māſuet⁹ bn̄ credēs i lege ſua delectabil: alacer lympidus ſine aliqua ruſticitate: bone cogitatiōis: amator pſallēdi: mltū zelotipus: oē malū odiet: ꝛ oēm rixā: miniſteriorum amator: deū diliget ꝛ mādata: ꝛ erit bone figure: bona ꝛ certa videbit ſōnia: ab oīb⁹ faciet ſe amari: factor boni: pictoſus: fortunat⁹ i toto: ꝛ gn̄alr̄ ſe ad res luxurie dabit. Et ſi hic plͥta fuerit ꝺ cōuerſo erit natus piger: amorat⁹: femineus i ſuo amore: oēs ſui modi aſſilabūt̄ modis mulierū: nō erit i eo agilitas nec diſcretio: dehoneſtatus erit ꝛ vilis: male fame: mutabit̄ oībus rebus. Et ſi hic plͥta cū mercurio cōcors fuerit: exiſtendo i bono ſtatu nat⁹ erit amator miſterioꝝ ꝛ ſciāꝝ: ſapiēs: itelligēs: iuētor: verſificator: diliget muſicā ꝛ oē bonū ꝛ oēm rem publicaȝ: erit bone voluntatis: alacer: delectabilis: let⁹: ſuos amabit amicos: bon⁹ erit i lege ſua: bone cogitatiōis ꝛ intellect⁹: direct⁹ i oībus rebus ſuis: diliget adiſcere: ꝛ adiſcet p ſe mlta: aſſociabitur ꝛ reget̄ p bonos hoīes: ꝛ cōpletos i bono: hōe rōcinationis: dilectus ab oīb⁹: ꝑpat⁹ in oīb⁹ ſuis modis: i toto bonus ꝛ diſcretiōis bone: mori diliget ꝛ guerator p deo: magni cordis: magis cū pueris q̄ cuȝ mulierib⁹ amabit iacere: zelotip⁹ erit mltū. Et ſi hic plͥta fuerit de cōuerſo erit falſus: ꝛ de malis reuolutis: ruſtic⁹ verborū facierū ꝛ linguarū duaꝝ: murmurator male facti: deceptor: diſturbator: mēdax: meſculator: iurator i falſo: malus i cooptor: i oī malo ſine amore aliquo: nullū habebit amicum: mulierū deceptor iacendo cum pueris aſſaytabit ſe multum: ꝛ de hominibus male dicet: ꝛ ad mala exempla trahet eos: ꝛ pōt eē q̄ facere voluerit res iſtas i retentione male faciendi: ꝛ vt aliquis ponat i opiniōe ſua ꝛ dānet eos ꝛ pōt eē q̄ eas faciet p ſe: ꝛ erit de hōeſtatus in maneriebus diuerſis.

¶ Nominauit concordantias veneris ꝛ mercuriȷ i caplͦo veneris ꝛ nō nominauit cōcordantiā ſuā cum aliȷs plͥtis: q̄ſi id dixit i caplͦo cuiuſlibȝ plͥtaꝝ: vn̄ accipies ab inde.

¶ Mercurius aūt cum ſolis fuerit diſpoſitiōis dominus anime ꝛ qualitatis idonee: erit natus boni intellectus: acuti ingeniȷ: rerum antiquarū relator: eritque multarum probitatum et experimentorum: dialeticus: rerum nature prelocutor: ſcientiarum inueſtigator: beneficus: deliberator: bone exiſtimationis: doctus i quadriuio: creditoꝝ occultator: ꝛ valde pſperabit̄. Si aūt in p̄dicti ꝯtrariū extiterit: erit nat⁹ deceptor ꝛ vilis: alios errare faciet: ſm̄ ſuū conſiliū ꝓcedet: leuis: feſtini mot⁹: leuiter cōuertet̄: ſan⁹: ignorās: magne fallacie: mendax: iordinate q̄litatis: inſtabilis: infidelis: inobediens ꝺ nō: faciet iniuſtitiā: generaliter aūt multe erit fallacie.

¶ Et ſi mercuri⁹ ſolus aīe fuerit gubernator exiſtēs i bono ſtatu: erit nat⁹ itelligēs boni ſenſus: narrator mltorū geſtuū ꝛ euētuū: deceptuoſus: ſapiens in mercimoniȷs: loycus: ſapiēs in naturis: acutus: doctor: factor boni hoīb⁹: bone cogitationis: bone conſiderationis: ſciētiaruȝ quadriuialiū ſapiēs: tenens ſecreta: fortunatus i reb⁹ ſuis. Et ſi hic plͥta fuerit ꝺ ꝯuerſo: erit falſus tedioſus: vanus v̄bo: ſophyſticus ſuo reget̄ cōſilio: leuis: mobilis in rebus: ꝛ cito redibit: ſtultus: neſcius: erroris multi: i toto mendax: laborioſus: ſine fidelitate ꝛ firmitate: inobediēs: tortuoſus ꝛ generalr̄ mltum ꝛ minutiȝ errabit.

¶ Quādo volueris intelligere q̄ſta narrauit ꝑ hō. opera ꝑtinētia ad quēlibȝ plānetaꝝ q̄n ipe ſol⁹ fuerit gubernator loci mercuriȷ ꝛ lune: aut participabit i gubernādo cū alio: aſpice i eo qō gloſauim⁹ ꝺ ſaturno: ꝛ addas id cū reb⁹ aliis quas tibi docuim⁹ i quolȝ plͥtaꝝ. ꝛ q̄n hoc feceris itelliges clare oīa dicta ꝑ hō. Et poſtq̄ ſcire poſſum⁹ factū aīe ꝑ res q̄nq̧: quaꝝ vna ē nā ſignoꝝ in q̄bus ſtāt mercuri⁹ ꝛ luna: ꝛ in q̄b⁹ ſtant plͥte gubernatores. 2ª ē ꝑticipatio quā habȝ mercuri⁹ cū luna. 3ª eſt nā plͥtaꝝ gubernatoꝝ. 4ª ē ꝑticipatio quā hn̄t plͥte i gubernamēto. 5ª eſt ſitus eoꝝ: ſȝ mūdū. i. ſm̄ natiuitatē. ꝛ nos patefecim⁹ quālibȝ haruȝ rerum p ſe. ꝛ ꝓpter hoc patefactum eſt totum iudiciū anime demonſtratione completa. Et quia id totum quod ante dixim⁹ eſt acceptum a quinq̧ planetis: conuenit q̄ det in hoc loco id quod ſignificet luna ꝛ ſol quando tenet q̄ luna ꝛ ſol dant ſignificationem ſolis generalem que eſt cuilibet

eẽtie nãlis: ſicͤ patefecim⁹ in gloſis caplm iſtud precedentibus. Et pp hoc dicit in hoc loco ab hinc in antea: qꝛ vtrũ qꝫ lũinare dat pl'tis gubernatoribus adiutoriũ ſolũmodo: ⁊ hoc eſt qđ dicit in hac rõne.

¶ Et cuꝫ hec ita ſint: nobis tantũ ſcire conuenit ꝙ lune qualitas hec que prediximus vt cũqꝫ iuuabit: nam cũ fuerit in locis anceᷓ ſ: finis ſeptentrionalis ⁊ meridici: variationes qualitatũ anime iuuabit: ⁊ eas ſubito faciet alterare.

¶ Et poſtq̄ꝫ ita ē ꝯuenit vt ſciam⁹ ꝙ ſtatus lune dat his que diximus aliquid adiutorij: ⁊ quando fuerit ĩ loco mot⁹ a pte meridiana ⁊ ſeptentrionali adiuuat in mutãdo mores anime ad mouendum ſe cito.

¶ Et qꝛ luna applicat ad finẽ ſue latitudinis ĩclinat ad partẽ zodiaci cõuenit ꝙ habeat iſte ſtatus mores concordantes cũ eo: ⁊ hec eſt mutatio voluntatis .ſ. mutãdo ſe cito de vno in aliud.

¶ Si autem in aliquo duorum modoruꝫ extiterit acuitates qualitatuꝫ anime iuuabit: ⁊ vt ip̄e feſtinanter operetur efficiet.

¶ Et quãdo fuerit in duob⁹ nodis ĩ acuitate volũtatis adiuuat: ⁊ ad tranſeũduꝫ per oĩa facta cito: ⁊ vt ſit motus feſtini.

¶ Qñ luna fuerit in duobus nodis eſt in ip̄o zodiaco vie ſolis: ⁊ ē mãifeſtũ ꝙ ñ remanet ĩ hoc loco qꝛ mutaᷓ de zodiaco ad partẽ meridiei vel ſeptẽtrionis: ⁊ ꝓpter hoc cõuenit vt habeat iſte ſtatus maneries cõcordantes cum eo: ⁊ hoc eſt acuitas motus feſtinus ⁊ cito intrare ad facta.

¶ Item cum luna fuerit aſcendens aucta lumie ſignificationes augmentabit: ⁊ erũt apertiores necnon magis neceſſarie.

¶ Simil'r ſi luna fuerit aſcendens ⁊ aucta lũine adiuuat in augendo res iſtas ⁊ in magis apparendo ⁊ vt plus ſciatur.

¶ Uult dicere ꝙ qñ luna fuerit aſcẽdens ⁊ aucta lũine: adiuuat ĩ augendo luie ⁊ maneries antedictas ⁊ vt ſint fortiores ⁊ magis ſcite.

¶ At ſi minuta lumine vel ſub radijs ſolis extiterit: eas faciet magis eẽ abſconſas ⁊ nõ vt ita fortiter contingat: operabitur.

¶ Et ſi fuerit lũine diminuta vl' ſub radijs abſcõdita: adiuuãt vt ſint õbiliores ⁊ feſſiores ac lapſe.

¶ Uult dicere ꝙ qñ luna fuerit aſcẽdẽs minuta lũine aut ſub radijs vl' ſub terra abſcõdita adiuuat aĩaꝫ vt ſit neſcia flacca .i. lenta debilis: ⁊ feſſa. Et manifeſtuꝫ eſt ꝙ narrauit contrarias ſtatus lune: ⁊ vnũ cõtrariũ ē qñ fuerit ĩ fine ſue latitudinis: aliud qñ nullaꝫ habuerit latitudinẽ: reliq̃ duo contraria ſũt qñ fuerit aſcẽdẽs vl' appẽs ſup terrã oriental' Et aliud ſuũ oppoſitũ qñ fuerit occidẽtalis: vl' coopta ſub terra ſuffecit enĩ ꝙ dixit aſcẽdẽs vl' ſub radijs ⁊ non curauit dicere ſup terram vl' ſub terra aut occidẽtal': qꝛ bene intelligitur ab eo ꝙ dixit: ⁊ ita cõuenit vt intelligas illa duo contrario ſunt augmentatio ⁊ minutio ſue lucis. Et ꝙ dicit qñ fuerit a radijs coopta: põt intelligi id qđ ſignificabit luna qñ fuerit cõpleta lumine. ⁊ poſtq̄ꝫ ita ē: cõuenit vt qñ lunam inueneris in quolibet iſtorum ſtatuũ cõtrarioꝝ oppoſitoꝝ cõmiſceas ſignificationẽ duoruꝫ capitũ.

¶ Iuuat etiam vtcũqꝫ in his que predicta ſunt: ſol ita cũ ſtellis q̄ diſpoſitioni anime dominanᷓ ſimilis extiſtat. nam cũ eis aſſimulaᷓ ſi eius qualitas cõmendatur: erunt anime qualitates magis directe ⁊ ip̄e remotior ab obliquo: necnon potentior ⁊ largior atqꝫ fidelior legiſqꝫ melioris.

¶ Sol etiam dat aliquid iuuaminis ĩ reb⁹ quas diximus quando ſe concordauerit cum planeta gubernatore facti aĩe: ita ꝙ quando cõcordauerit ſe cum eo exiſtendo in bono ſtatu erunt mores nati magis directi accordati ⁊ temperati ac nobiliores ⁊ honeſtiores ⁊ magis ſine ſupbia

¶ Docet nos ꝑ hoc dictũ ꝙ ſol ⁊ luna tũc adiuuãt qñ fuerint accordati cũ pl'ta gubernatore aĩe: ⁊ ꝙ ſol fuerit accordatus cũ pl'ta exñte ĩ bono ſtatu: adiuuat ĩ motibus vt ſint temperati ⁊ directi: ⁊ ab oĩ malitia denudati ⁊ elõgati.

¶ Cum autem ſol in predicti contrarium fuerit nec ſtelle aſſimiletur: erunt anime qualitates deteriores: ipſeqꝫ miſerior ac infimus: maioriſqꝫ laboris in ſui ipſius cõſilio magis permanebit: ſtultus erit ⁊ grauioris volũtatis: gñaliter etiã ad meliorandum difficilis.

¶ Et ſi res fuerit de conuerſo: ⁊ ſol non habuerit concordantiam cũ planeta: erunt mores anime viliores ac debiliores: ⁊ ſeparatim in ſua voluntate ac modo ⁊ duriores prioris volũtatis: generaliter multuꝫ fortes: ⁊ mali ꝑ dirigendo.

¶ Uult dicere ꝙ qñ planeta fuerit in malo ſtatu ⁊ ſol concordauerit ſe cũ eo: ſignificabit mores viliores: ⁊ ꝗeꝗd aliõ oñdit ⁊ docuit nos ꝑ hoc dictũ: ꝙ ſi ſol cõcordauerit cum pl'ta gubernatore lꝫ ſit ĩ tali ſtatu malo minuet aliq̄d õ malicia moꝝ tãtũ q̄ꝫtũ fuerit ꝯcordãtia ip̄a. Et iã oñdimus ꝙ ꝯcordãtia ē ꝙ ſit ĩter eos aſpect⁹ bon⁹: ſicut de trino: vl' ꝙ ſit vtrul receptio inter eos aut nãe vel ſi'liuꝫ. ¶ Et volum⁹ adhuc tibi oſtendere ĩ hoc loco ſũmã toti⁹ regule per quaꝫ iudicabis ĩ natiuitate ſtatũ aĩe: ⁊ oẽs cuiuſlꝫ nati circa natiuitatẽ ſciueris. hoc ē qñ aptaueris .iz. domos ⁊ direxeris pl'tas: aſpice ad mercuriũ ⁊ ad lunã. ⁊ ſi fuerit in ſignis cõcordãtib⁹ ſcribes apte mores quos ſignificabũt eadẽ ſigna. Et ſi fuerit ĩ ſignis ſolitarijs diſcordãtib⁹ ſcribes apte qđ ſignificat qđlibꝫ hoꝝ: ⁊ facies notaꝫ ſup mores ſigni mercurij rõnales: ⁊ ſup mores ſigni lune irrõnales. ⁊ aſpicies planetã diſpoſitorẽ cuiuſlꝫ hoꝝ duoꝝ. Et ſi amborũ diſpoſitõ fuerit vn⁹ pl'ta: ille ſol⁹ erit quẽ petem⁹. Et ſi hũerit ſinglos diſpoſitores diuerſos ſcribes apte cuiuſlꝫ modi mores ꝗ ꝑtinẽt ad quẽlꝫ diſpoſitorẽ. ⁊ ſi iueneris ꝙ aliq̄s eoꝝ hũerit plus vno diſpoſitore: accipies illũ eoꝝ ꝗ hũerit maiorem fortitudinẽ ⁊ pl'es dignitates in loco ſuo. Et qñ ſciueris ꝗs ſit diſpoſitor: aſpice ad ſitũ ei⁹ ſꝫm mũdũ ⁊ ſꝫm angulos: et ſꝫm ſolẽ: ⁊ ſcribes mores quos ſignificat q̄libꝫ hoꝝ ſtatuũ ⁊ poſtmodũ ſcribes mores: quos ſignificat ip̄emet pl'ta eo exñte ĩ bono ſtatu. ſil'r ſcribes mores quos ſignificat ſi fuerit ĩ malo ſtatu: ⁊ ſi ĩ ſtatu fuerit mediano: aſpicies id quod ſignificat idẽ median⁹ ſtat⁹: ⁊ qđ ſignificãt figure pl'taꝝ et qđ ſignificat ſigͫ ĩ quo ē. ſil'r ſcribes aperte: et ſi cum illo cõcordauerit alter pl'ta vel plus vno: ſcribes id qđ iuenies cõcordari cũ quolibꝫ eoꝝ. Et qñ hoc feceris appones mentem ĩ notis omnib⁹ quas ſcripſiſti: ⁊ ꝗ mores ꝯcordãt ĩ vnũ ⁊ ſcribes apte rõnales ⁊ irrõnales ĩ alia. ⁊ poſtea mẽteꝫ appones ad ꝯparatõeꝫ vni⁹ cũ altera: ⁊ qđ inueneris ꝯcordari

accipies τ iudicabis p illos: τ ibis q̄ nõ cõcordabũt appões mẽtẽ q̄ magis ꝯuenient corpis cõplõni: τ id accipies τ abycies id qđ nõ cõcordat cũ eo: τ qñ hoc feceris adiũges id qđ accepiſti in oĩbus in qbus adiuuat sol τ luna: τ ꝙ inde exiuerit erunt mores nati quos petis: et ꝙ ex his remanſerint ipariet cõplexio corporis tibi demonſtrabit: verũ nõ non apparebũt in eo: neqꝫ operabit per eos: τ tu opari poteris p hãc reglam qñ intellexeris qcqd diximus i alijs gloſis

❡ In impedimentis anime. Capi. XIII

Dixit Haly. Homo itellectus magni mirat̃ de ptholo. qñ dixit in caplo ſecũdo huius tractatus de facto corporis nati τ de peſtilentijs τ ifirmitatibus accidẽtibus i eodẽ τ dixit i hoc caplo peſtilẽtias aſcẽdentes i aia ſolũmodo τ nõ dixit ifirmitates: qm̃ ifirmitates aĩe cito recedũt τ nõ durant cũ moribus qz hõ hꝫ cũ quo ſe cõponit: τ cũ hoc dicte ſũt ifirmitates q̄ nõ moribus opponunt̃: τ ligantur cuꝫ eis peſtilentie ſolũmodo.

Quoniam impedimentoruꝫ anime propriorũ elocutiones narrationẽ proprietatum eiuſdem: vtcũqꝫ ſequuti ſumus: in ipſorũ notitiam mercuriales ac lunares qualitates adinicẽ τ eorum ad angulos atqꝫ infortũatrices ſtellas nobis gñalr̃ τ ſcire τ obſeruare conuenit.

❡ Et qz iudicium peſtilentiarum propriarũ aĩe: ſequitur iudicium proprietatũ ſuarum conuenit vt generaliter inſpiciamꝰ pro ſciendo hanc reꝫ a ſtatu mercurij τ lune: qualiter ſe habet vnus cum alio: τ quomodo ſtant ꝟm angulos τ planetas infortunantes.

❡ Gñalis reglã in ſciendo aĩe peſtilentias ẽ iſpicere ad ſtatum mercurij τ lune quõ ſe hꝫ vnus reſpectu alterius τ q̄lr̃ ter exiſtũt reſpectu angulorum τ pl̃tarũ infortunarum.

❡ Nam cũ luna τ mercuriꝰ adinuicem non colligantur: vel cum qualibet ſtellarũ quarũ qualitates impediunt in orientali orizonte: ſuper eos ẽleuetur: aut eos circũdet: vel in eorũ oppoſitione maneant multorũ impedimenta modorum aĩe qualitatibꝰ aduenire ſignificabũt.

❡ Et ſi mercurius τ luna non aſpexerint vnꝰ cũ alio: τ eleuatꝰ fuerit ſuper eos in orizonta orientis vel circũdet aut ſit in eorũ oppoſitione pl̃ta aliquis infortũa diſcordatꝰ: accident in proprietatibꝰ anime peſtilẽtie mixte multarũ maneriarum.

❡ Vult dicere ꝙ qñ mercurius τ luna fuerint diſcordati τ aſpectus non fuerit inter vnũ τ alium ſignificabit ꝙ due partes aĩe non cõcordãt vna cum alia: τ ꝓpter hoc accidẽt ei peſtilẽtie magne. Simil'r ſi ſe aſpexerit vnus cum alio: τ eleuati fuerint ſup eos pl̃te infortune nõ hñtes dñiũ i gubernamento ſuo: qz ſunt i angul'r vl' qz circũdant eos: aut qz ſunt i eorum oppoſito ſignificabit qz accidẽt aĩe ſimilr̃ peſtilentie magne. Et qñ peſtilentie accidentes aĩe diuerſe fuerint: maꝰ eſt ꝙ erũt multorum modoruꝫ: τ ptholemeus docet nos regulam per quam ſcire poſſumus vnãquanqꝫ earuꝫ in eo qđ dicet.

❡ Hoc qdem ex predictis proprijs qualitatibus ſtellarũ q̄ locis aſſimilant̃: cognoſcere τ explanare ſatis apte poterimꝰ. Nos aũt in his q̄ i demõſtrando ꝓprietates aĩe premiſimꝰ: plĩrima impedimẽta ex ipedimẽtis debilioribꝰ aĩe: vtcũqꝫ iterũ explanauimꝰ τ fortaſſis eaꝝ augmẽtationes ac fortitudies ex ſupabũdantia operũ ſtellarũ infortunãtiũ dephẽdemꝰ: ꝓpterea ꝙ ſigs aĩe q̄litates coerceri nequnt ipedimẽta nũc pa uerit: ſiue itẽdant̃ ſiue remittant̃ circa qualitatem temperatã: eas bene: τ ꝓprie noiabit.

❡ Cognitio hꝰ rei τ diſtictio eiꝰ erit a ſtatibꝰ ꝓprijs quos diximꝰ de pl̃tis ꝯcordãtibꝰ cũ locis. Silr̃ iã diximus i eo ꝙ trãſiuit peſtilẽtias debiles aĩe: τ poſſumꝰ ſcire fortitudinẽ τ augmẽtuꝫ ſuũ a magnis opibꝰ pl̃taꝝ ifortũaꝝ ſic hõ q dicit de vitijs nõ hñtibus abſtinẽtiã ꝙ ſint peſtilẽtie: dicet verũ ſicut minus vl' magis mediocribus.

❡ Hec eſt regula generalis qua ſcire poſſumus vnãquãqꝫ rẽ ex his q̄ ſũt peſtilẽtia aĩe. nã vl't i eo qđ dixit ſtatꝰ ꝓpriꝰ ꝙ itelligamꝰ de pl̃tis cõcordãtibꝰ cũ locis ꝓpter ſtatꝰ planetarum gubernãtiũ loca mercurij τ lune: Et addidit nobis hoc ſtatꝰ pl̃tarũ ifortũaꝝ q erũt ſuoꝝ pl̃tarũ: τ loci mercurij τ lune: τ poſuit tibi i mẽte vicia q̄ dixit i caplo añ iſtõ ea q̄ accidẽt pp malos ſtatꝰ pl̃taꝝ: τ qñ id iuenerimꝰ: τ voluerimꝰ ſcire q̄titatem augmẽti ipſoꝝ viciorũ de mõ ꝙ ſe faciũt peſtilentias poſſumus hoc ſcire ꝓpter magnas vĩutes planetaꝝ infortunaꝝ. Poſt hoc aũt diuiſit peſtilẽtias i duas partes. vna eſt mores q ſũt ſine abſtinẽtia τ mutant̃ d vna manerie vicij in aliã. τ ꝙ talia vicia ſũt iſta: lꝫ ſint minꝰ mediocribus peſtilentie: ſunt alia vicia que ſunt magis mediocribus. tamẽ mores mediocres ſũt virtutes ſatis. Et quelibet virtus hꝫ in ſuis extremitatibꝰ duo vicia. vnum ẽ minus ea. aliud tranſit magis τ ſuperat. vbi grã. patiẽtiã ẽ virtus τ in homine dehoneſtationem patiente ꝙ ſuum auferatur ei: eſt cordis debilitas: et malus mos. Silr̃ ſuperbia mediocre. et eſt vnum malũ ex fortium. ſimiliter ẽ virtus et ꝯcordia eſt minor eo: τ eſt vicium malum τ ſtultitia tranſit hoc: τ eſt mos malus. in libris autem morũ demõſtrãt philoſophi totum iſtud.

❡ Illud autem quod minus ſuperabundat τ velut infirmitas eſt: τ qđ omnino naturam excedit ac in parte intellectus anime ſit: τ in parte recipiente ipreſſionẽ ſicut dicam dephendetur.

❡ Et de illo qui fuerit fortitudinis magne: τ fuerit ꝟm infirmitatem τ res extra naturam. i. adõcado: accidit in hoc in parte rationali anime τ i parte recipiente operaꝫ: poterimꝰ ſcire hac manerie quam dicere volumus.

❡ Quando dixit de eo qui fuerit magne fortitudinis: dixit ꝓpter vicia mali ſi fuerint ſuprema. Et quod dixit ꝟm ifirmitatem: dixit ꝓpter vicium ſi fuerit malum: τ forte ꝙ ſit ꝟm infirmitatem corporis. Et quod dixit res extra naturã: adoncado: dixit ꝙ ſeparatus eſt a natura gubernante corpus. Et quod dixit: et accidit hoc in parte rationali anime. τ in ea que recipit opera. vult dicere ꝙ cum iſtis ſtatibus: impedit rationalem hominis: et partem que non eſt rationalis. τ ꝓpter hoc dicit ad partem que recipit operam: qz pars rationalis non recipit de mutatõe in ſe: ſicut dixerũt phi: qm̃ pars recipiens mutationeꝫ ẽ ps aĩal: qz opus rationalis non mutatur ꝟm ſua artificia corporalia: cum ipſa i ſe nõ recipiat mutationem ſicut philoſophi ondũt. Et nos ſimiliter oſtendimus i tractatibꝰ quos cõpoſuimus d nã.

❡ Epilentie itaqꝫ ſunt frequentiꝰ hi in quorum

natiuitatibus luna ⁊ mercurius: nec adinuicem velud prediximus: nec cū orientali orizonte colligantur: ⁊ cum hoc etiam in earum diurnis natiuitatibus ſaturnus: i nocturnis vero mars fuerit in angulis: ita tñ ꝙ ipſe huic qualitati dñetur.

¶ Itaqȝ epilentici pro maiori parte ſunt qui non habent i ſuis natiuitatibus lunā in aſpectu mercurij ſicut diximus nec vnus cum alio nec aliqs eorum cum orizonta orientis. ⁊ cum hoc ꝙ ſit ſaturnus in aliquo angulorū de die ⁊ mars de nocte ⁊ ꝙ ſit dñs huius ſtat⁹.

¶ Epilepſia eſt colambrium vnū capiens totum corpus ad horā ⁊ ſtatim deſtruit: ⁊ eoꝝ eſt ꝙ capit ad temp⁹ cognitū. ⁊ ē eoꝝ ꝙ oī hora qñ accidit. ⁊ eoꝝ qḋ capit totā vitā hoīs. ⁊ eoꝝ qḋ accidit poſtqȝ natus trāſiuerit annis mltis ⁊ eoꝝ ē vnū qḋ liberari pōt: ⁊ vnū qḋ non pōt. Et ego vidi oēs has maneries multa vice ⁊ ſūt in phyca demonſtrate. Res aūt huic infirmitati ꝓpinqua ſm opinionē Ariſt. ē ſum⁹ itrās ventriculos cerebri: ⁊ ſm Galienū ē fumus q ſe eleuat de aliquo mēbro ſicut narrauim⁹ de fumo i puero q ſe eleuabat de ſtomacho frigido ad ſuū cerebrū: ⁊ ē alia maneries q̄ eſt ꝓp infirmitatem: ⁊ demonſtratū eſt hoc totum ꝙ ſint accñtia ⁊ cōtingētia in cerebro q̄ opa ſpūalia īpediūt: ⁊ cuȝ hoc oñſū eſt ꝙ infirmitas q̄ accidit corpori ⁊ maneries harum quā dixit ptho. in hoc loco ē que durat tota vita hoīs: nec pōt mō aliquo liberari ⁊ ipſe locutus ē de hac manerie eplīe pro eo ꝙ qñ ſciuerim⁹ q̄ figure pltaꝝ faciunt rē talē ⁊ poſtea videbim⁹ rē aliā huic ſilem: ſciemus ēt ꝙ accidet alia maneries eplīe: tñ id qḋ narrauit ptho. i h̄ loco ē magis qḋ eē pōt. Et cōuenit ꝙ intelligam⁹ ꝙ ipſe ſciebat id quod eēt minus iſto: vt figura quā dixit. eſt Mercurius ⁊ luna ſi ſe non aſpiciūt vnus. ſ. cum alio nec aliquis eoꝝ cum aſcēdente: ⁊ ꝙ ſaturnus ſit de die i aliquo anglo͛ꝝ: ⁊ ꝙ ipediat locū mercurij aut lune: vl̄ ambo ī vno. Et mars ſilr ꝙ ſit ď nocte in aliquo anglo͛ꝝ: ⁊ ꝙ ſilr loca impediat ſupradicta. Nam talis figura qualis iſta eſt faciet eplīam ſp durabilē: nec hō pōt liberari ab ea. Et ſi forte inuenerim⁹ ꝙ mercurius non aſpiciat ſe cū luna: tñ vnus eoꝝ aſpiciat aſcendēs plīa infortuna in aliquo angulo exñte: talis figura ſilr facit eplīam: ſed non tam fortem vt alia ſupradicta: ⁊ ſȝ hoc exē plū in alijs maneriēb⁹ ſupdictis iudicabis.

¶ Inſani vero ſunt hi in quibus hoc erit in eoꝝ contrarium que prediximus. ideſt qualitatis dominus ſit in nocte ſaturn⁹: in die vero mars: maxime autem cum in cancro vel in virgine ſeu piſcibus fuerit.

¶ Stulti autem hōmines feſtinoſi ferientes ſūt quorum res iſta in eorum natiuitatibus fuerit de conuerſo eius qḋ diximus cum illo eodē ſtatu quē narrauim⁹: eo ꝙ ſit ſaturnus ď nocte dominus ſtatus ⁊ mars de die: ⁊ maxime ꝙ ſit in cancro aut i virgine aut piſcib⁹.

¶ Qḋ dixit cū illo ſtatu quē diximus. vl̄t dicere ꝙ mercurius ⁊ luna ſint diſcordes ſine vllo aſpectu nec eoꝝ aliqs cū aſcendente ⁊ totū aliud qḋ dicit manifeſtū eſt qñ iuenerís ſtatū mercurij cū luna de hac manerie: ⁊ accidit cum h̄ ꝙ ſit mars in aliquo anglo͛rū i natiuitate diurna: aut ꝙ ſaturn⁹ i nocturna: ſcies ꝙ natus ille ſtultus erit tota vita ſua ⁊ ꝙ hoīes feriet: nec poterit liberari. Et manifeſtum ē ꝙ h̄ ē corporis īfirmitas ⁊ ē de multis maneriēb⁹ ⁊ diuerſis. Et ptho. dedit nobis reglāȝ in re magis forti q̄ eē poſſit de hac peſtilētia vt addamus huic aliā maiorē iſta. v. gr̄a. ꝙ ſignificet reuolutio alicui⁹ anni ꝙ accidet nato res talis ⁊ ſignificabit yleg ꝙ ſibi accidet īfirmitas ipo āno: poſtmodo iudicabimus ꝙ hō ille infirmabit͛ illo anno tali infirmitate de qua mutabit͛ ſenſus ei⁹. Qḋ aūt dixit ⁊ maxie ſi fuerit i cancro aut virgine aut piſcib⁹. vl̄t dicere ꝙ hec ſigna ꝓpē hñt ſignificare peſtilētiā talē: ⁊ ſi acciderit ꝙ cōſtellatio ſignificet ſtultitiā antedictaȝ: in iſtis ſignis erit peſtilentia valde fortior atqȝ peior.

¶ Demoniaci quidē ⁊ qui nuncupantur aurotafel. ideſt in quorum capitibus ſuperabundat humiditas: ſunt hi in quorum natiuitatibus infortunarum qualitas queādmodū diximus extiterit: ⁊ ipſe dominate fuerint lune ipſaqȝ luna fuerit aſcendens ſub ſolis radijs: eiuſqȝ domin⁹ in coniunctione ſaturnus extiterit: in preuentione vero mars: maxime autem i ſagittario ⁊ piſcib⁹.

¶ Et illi q dicti ſūt demōiaci ⁊ dicūt͛ grece ogrofatali: ⁊ vl̄t de illis dicere quoꝝ hūiditas vincit in ſuis capitibus: ſūt hñtes in ſuis natiuitatib⁹: ſm ꝙ diximus infortunas dominātes ſuper lunam: ea ſub ſolis radijs exiſtente: ⁊ ſaturno dominante ſuper ea hora cōiunctiōis: ⁊ marte hora oppoſitionis: ⁊ maxime ſi fuerit in ſagitario vel piſcibus.

¶ Demoniaci ſunt illi q ſunt defectiui in mēbris de hora q̄ naſcuntur ꝓpter humiditatē vincentē in ſuis capitib⁹: ita ꝙ eorum cerebra ſunt ſic humida ꝙ nō itelligunt reȝ ī mūdo. ⁊ regula figurarū pltaꝝ q̄ facit eos tales ec: eſt ꝙ luna nec mercuri⁹ nō aſpiciūt aſcēdēs. ⁊ ꝙ ille q dñabit͛ infortuna lune exeunte de ſub radijs poſt cōiunctionē ſit ſaturn⁹. ⁊ qñ aſcēderit ſup terrā poſt horā oppōnis ſit mars. ⁊ ſufficit ꝙ dixit aſcendere ſub radijs ſolis: ⁊ nō oportuit dicere dſcēdendo ſilr ſub terra. qꝛ hi duo ſtatus lune ſtīce ſūt vna ſcȝ alteri ⁊ hoc qḋ dicimus: affirmat dictū ſuū dicens. Si fuerit i hora oppōnis ꝙ ſit mars. qꝛ manifeſtū ē ꝙ hora oppoſitōis: nec poſt oppōnē nō pōt eſſe luna ſub radijs. ⁊ ꝙ dicim⁹. maxime in ſagitario vel piſcib⁹: vl̄t dicere ꝙ hec duo ſigna in tali ſtatu qualis ē iſte habēt ꝓprietatem ſeparataȝ quā alia ſigna nō habēt: ⁊ ꝓpter hoc adiuuant infortunas in tali re ꝙ ſint fortiores.

¶ Qꝛ ſi vtreqȝ tñ infortune hac in qualitate vicerint: erunt anime infirmitates incurabiles: nō erunt tamē feroces ⁊ ignorabuntur.

¶ Et ſi in hoc ſtatu vicerint infortune in manerie quam diximus: facient ꝙ he infirmitates accidant in parte rationali anime: vt nullo tempore liberentur: tamen ſic turpes non erunt: nec adeo manifeſte.

¶ Iā oñdim⁹ ꝙ he īfirmitates tendūt ad cerebrū ita ꝙ virtutes ſpūales diſturbāt ne opa ſua faciāt. tūc poſtqȝ ita eſt tantū valet ꝙ ptho. dicit ꝙ īſirmitates iſte accidāt i in parte rōnali aīe. vel ꝙ accidāt in artificijs cū qb⁹ pars ipſa ſua opera opatur. ⁊ qḋ vult dicere i hoc dicto eſt: ꝙ ille in quo dominabitur vna infortuna vel ambe ſine aſpectu alicui⁹ fortune nunqȝ liberabitur: ⁊ ſignificationem non habēt aliam fortune magis qȝ iſtā: quia per vim ꝙ ipſe ſignificāt rē iſtam: non ſignificant ꝓ eo ꝙ he infirmitates ſint turpes: nec extracte: quia non demonſtrāt rem talem: niſi alia conſtellatio affuerit.

¶ Si autem vtreqꝫ fortune. ideſt iuppiter ⁊ venus ei ſimiles extiterint: ⁊ vtreqꝫ īfortune ī occidentis angulo: fortune vero ī oriētis angulo manſerint: licꝫ ferociſſimas: curabiles tamen generabūt egritudines. At ſi iuppiter fuerit ille qui ei aſſimilabitur: infirmitates medicaminibꝰ curabunt̃: ſiue per dietas ſiue ꝑ antidota. Qꝛ ſi venꝰ ei ſimilis fuerit prophetijs vel diuino auxilio repellent̃ egritudines.

¶ Si cum eis concordauerint due infortune q̃ ſunt iuppiter ⁊ venꝰ ⁊ fuerint infortune in angulo occidentis: ⁊ due fortune in anglo orientis facient infirmitates que poterūt curari: he tamen infirmitates erūt diſcooperte: ⁊ ſi fuerit iuppiter qui ſe accordauerit curabunt̃ infirmitates cura phyce pro dieta vel medicinis: ⁊ ſi fuerit venus erit liberatio ꝓphica vel ꝑ parte dei.

¶ Vult dicere ꝙ qñ aliqua ex predictis figuris ſignificabit ꝙ infirmitates erūt in cerebro ⁊ infortuna hoc faciens fuerit in occñte ⁊ vna infortuna vel ambe fuerint in aſcendēte ꝓpter meliorationem virtutis aſcendentis quā habet ſuꝑ aſcēdens: habebūt fortune meloratione͂ ſuꝑ īfortunas ⁊ ꝓpter hoc poſſunt īfirmitates ille curari. Aliud vero qđ dixit manifeſtū eſt: ita ꝙ nō oꝫ gl̃ari.

¶ Qđ ſi in orientali anglo infortune: ⁊ in occidētali fortune fuerit: erūt egritudines incurabiles ac feroces: minuſqꝫ manifeſte: infirmitates epilenſie ſemper cum clamore ⁊ timore mortis durabūt. Inſani vero ſenſuqꝫ carentes nullatenus retineri poterūt: ⁊ ſuos conſanguineos impedient atqꝫ turpia dicent: ⁊ his ſimilia demōiaci eorum etiam infirmitates ⁊ hūiditatis ſuperabundantiam: que capitibus nocet entuſimeſemꝰ: ⁊ detecta nimis: ac ſaltꝰ impetuoſos in hoīes facientes eos ꝑcutient: ⁊ his ſimilia.

¶ Et ſi infortune fuerint in agulo orientis ⁊ fortune in occidente facient īfirmitates que nō poterunt liberari ⁊ erunt diſcooperte ⁊ manifeſte multum. Et ſi fuerit epilēſia erit continua ⁊ nūqꝫ recedet: ⁊ erit cū clamoribus magnis: ⁊ periculo grādi de quo mors prouenire pōt. Et ſi fuerit infirmitas ſtultitie q̃ feriuntur homines vel ꝙ excat ſuum ſenſum: faciet ꝙ q caꝫ habuerit ſit contra ſuos parentes ⁊ dicet turpia ⁊ mala dicta. Et ſi fuerit infirmitas que eſt ferica demonum que eſt propter magnam humiditatem vicentez in cerebro faciet eos anguſtos ⁊ ſtl̃titias facient diſcoopertas: inſultabūt in hominem ⁊ percutient ⁊ tales res facient.

¶ Qñ infortune fuerint ī aſcēdēte in angulo iſtoꝝ ſtatuuꝫ vel eorum aliqua. Et in occidēte fortune vł eaꝝ aliqua virtus infortunaꝝ vincet ⁊ habebit virtꝰ gubernās corpus ꝑ fortunas virtutē cum qua impellit cauſam infirmitatis ⁊ qꝛ vincunt infortune liberari non poterit: ⁊ propter hoc accidet lis talis inter infirmitatē ⁊ nām ꝙ oportebit attendere res quas ptho. dixit ꝙ hic nos docuit. vt adiungant̃ his q̃ predixit vt qñ inueniemus infortunas ⁊ fortunas in figuris dicemus ſm illud quod in ipo vincit: ita ꝙ ſi fortūa fuerit domina figure ⁊ eius cōtrariū fuerit īfortuna ⁊ fortuna fortior fuerit iudicabimus ſm eam: ⁊ hoc modo ī oībꝰ alijs faciemus. Et ꝙ dixit anguſtus: eſt īfirmitas q̃ ſenſus amittitur ⁊ tales ꝑdicūt futura. ptho. aūt nos docuit in hoc loco ꝙ hoc accidit ꝓpter magnā humiditatē cerebri.

¶ Quedam vero locorum in quibus illa qualitas fuerit proprio iuuamine quandoqꝫ iuuabūt. Loca nāqꝫ ſolis ⁊ martis proprie iuuant vt ſit inſania. Loca vero iouis et mercurij epilenſie iuuant infirmitates. Veneris autem locus per prophetias: et vt occulta ꝓdicant̃ adiuuat. Saturni autem luneqꝫ loca demoniacos et humorum iuuant impedimenta.

¶ Et adiuuant aliquo iuuamine proprio aliqua ex locis in quibus fuerint iſti ſtatus: ita ꝙ loca ſolis et martis adiuuant proprie ad ſtultitiam eoꝝ qui fuerint homines: loca iouis ⁊ mercurij adiuuant ꝓprie ad epilenſiam: loca veneris ad diuinandum ⁊ ꝓphetizandum: loca ſaturni ⁊ lune ad infirmitates hūiditatum ⁊ ad demoniacos.

¶ Qđ dixit adiuuant aliqua locoꝝ in qbus fuerit iſte ſtatꝰ aliq̃ iuuamine ꝓpo: voluit dicere loca ī qbꝰ erūt pl̃te in fortūe ille q̃ cā fuerit illius rei: ⁊ loca in qbus erunt mercuriꝰ ⁊ luna. ⁊ ꝓpter hoc dixit ſi fuerint hec loca ꝙ hēat ī eis ſol vel mars aliquam dignitatem: aut de domo exaltatione: trigono vel termino iuuabunt ſtultitiam faciendo malum pro homines feriendo. Et ſi iuppiter habuerit dignitatem in faciendo epilenſiaꝫ iuuabit. Et fuerit venus ad diuinandum ⁊ profetizandum iuuabit. Et ſi fuerit in tali conſtellatione qualē diximus: erit in diuinatione ſtultitia. ⁊ ſi talis non fuerit: ſignificabit ſolūmodo ꝓphetizare. ⁊ ſi fuerit in illis locis in quibus habeat ſaturnus vel luna aliquā dignitatem iuuabit ad nocendum: vt multi currant humores: ⁊ habebit infirmitatem que dicta eſt ferica demonū. Et pōt intelligi ſimiliter verbum ſuum ꝙ loca que dixit ſunt in quibus ſtant ipſi planete hora natiuitatis.

¶ Plurime igitur ſpecies infirmitatum in agente parte anime contingentium ſunt he quas prediximus: que ſm naturam ſuaꝫ generaliter per huiuſmodi qualiates adueniant.

¶ Et plures infirmitates que accidunt in operibus partis rationalis anime: ſunt in his maneriebus quas diximus: ⁊ accidunt pro talibus cōſtellationibus ſm ſuam nām generalem.

¶ Vult dicere ꝙ figure nocentes ad opera partis rationalis anime ſunt quas diximꝰ. ⁊ nocet ſimiliter huic parti anime concordantia nature cuiuſlibet pl̃te cū illis figuris.

¶ Differentie vero que proprie in parte recipiēte diſpoſitionem accidunt in augmento ac diminutione rerum naturalium maſculinis ⁊ femininis nimis apparebunt.

¶ Et diuerſitates que proprie accidunt in parte recipiente gubernamentum: apparent multuꝫ in augmento rerum naturalium: que ſunt de generatōe. maſculina ⁊ feminina ⁊ minutōe ſua.

¶ Uult dicere ꝙ peſtilētie ꝗ̄ accidūt in parte beſtiali hominis pl'es ſunt: augmentum rerum naturalium que pertinēt ad maſculū ⁊ feminā: aut minutio harum ⁊ res naturales quas hȝ hec pars anime eſt id qđ ꝑtinet ad ſapores corꝑis

¶ Ad quarum pronoſticationem illa via ꝗ̄ predicte vie aſſimilat̄ peruenīemus. Poſtq̄ȝ luna ſolem queādmodum ibi cum luna mercurium poſuerimus: ⁊ veneris ac martis ad ipos ſimilitudinem obſeruauerimus.

¶ Et poſſumus hoc perquirere per viaȝ ſimilē ei quā ante diximus: ponendo ſolem ī hoc loco cum luna loco mercurij: cum luna in illo alio inſpiciam⁹ ad cōcordātiā martis ⁊ veneris cū eis.

¶ Uult dicere ꝙ regula hui⁹ peſtilentie talis ē qualis regl'a partis rationalis: ⁊ diuerſitas que ē iter ambas eſt ꝙ ſit ſol in iſto loco mercurij pro eo ꝙ ſol ē ſignificator rerū oiuȝ naturaliū: ⁊ debes aſpicere cum hoc toto ad accordātiā martis ⁊ veneris cū ſole ⁊ luna. ⁊ hec regl'a eſt ꝙ ſe nō aſpiciāt ſol ⁊ luna vnus ſcilicet cum alio: nec aliquis coruȝ cum aſcēdente. Et ꝙ aliqua infortunarum in angulo: ⁊ ꝙ ambos vl' aliqueȝ eorū impediat: hec eſt regula; ⁊ manifeſtum eſt ꝙ regula infortunarum cum ſole ⁊ luna ⁊ eſt ita vt diximus ī hac eadem manerie.

¶ Poſt horum igitur explanationem.

¶ Et poſt q̄ȝ res iſtas diximus.

¶ Uult dicere poſtq̄ȝ docuit nos regulam ⁊ res pertinētes ad dictum precedens in parte rationali ꝙ multum bene oſtendit hoc ⁊ clare.

¶ Oſtendemus: ꝙ ſi ſola luminaria ī ſignis maſculinis fuerint: ea que ſibi naturalia ſunt homines nimis exercebunt. Mulieres autem ea que ſibi contra naturam ſunt nimiuȝ operabuntur: ⁊ que ſibi naturalia ſunt in vires ⁊ maſculinitatem anime conuertentur.

¶ Uolumus dicere quando fuerint duo luminaria in ſignis maſculinis ꝙ viri erunt ſupremi in re naturali pro eis: ⁊ mulieres ſupreme in re naturali pro eis: ⁊ excedent naturam ſuam vt ſint viriles ⁊ fortes corde.

¶ Uult dicere ꝙ quando luminaria non ſe aſpiciunt vnuȝ .ſ. cum alio nec aliquis eorum cum aſcendente ⁊ fuerit ī angulo aliqua infortuna nocens duobus luminaribus exiſtētibus in ſignis maſculinis ſignificabūt in natiuitatib⁹ maſculorum: ⁊ erunt naturaliter luxurie magne valde ⁊ in natiuitatib⁹ mulierū ſuꝑmā luxuriā in tm̄ ꝙ rē naturalē trāſibunt ꝙ vna fricabitur cū alia: ac ſi eēnt cū viris.

¶ Item ſi mars ⁊ venus vel eorū alter maſculinus fuerit: in naturalib⁹ rebus veneris valde cōuerſabūt̄ homines: ⁊ nimis circa vitium illđ ſollicitabuntur. Ex rebus etiā coitus turpia que cōtra legem fuerint: feſtināter facere deſiderabūt. Mulieres autem innaturales actus cupidinis plus equo perpetrabunt: ⁊ erūt thaba herat: eo ꝙ adinuicem in agendo commiſcebūtur. Si venus autem ſola maſculina fuerint id qđ inde ꝑpetrabunt erit occultum ⁊ ignorabitur. Sed ſi mars maſculinus extiterit: ita erit illud manifeſtum ꝙ quandoqȝ mulieres que cum eis cōuerſabunt̄ q̄ſi ſibi ꝓprias vxores fore dmōſtrabūt.

¶ Et ſi fuerit ſimil'r mars aut ven⁹ vel aliquis eorum in ſignis maſculinis erunt viri ſupremi multum in luxuria extra naturam ⁊ turpiter ⁊ multum fornicatores diſcooperti ⁊ extracti ac priuati valde per eum ꝓhibitam: ⁊ mulieres extracte multuȝ in luxuria extra naturam: ſic ꝗ̄ iacent cum mulieribus ac ſi viri eſſent. ⁊ ſi ven⁹ fuerit maſculina ſola faciet hoc cooperte ⁊ extra ete non erūt. ⁊ ſi mars fuerit maſculin⁹ ecōtra: ita ꝙ ſue ſunt ille alie mulieres ac ſi eſſent nupte ſecum.

¶ Uult dicere ꝙ quando figura luminarium ſtatum ſignificabit ante dictū: ⁊ cū eo accidit ꝙ mars ⁊ venus ſint maſculini: erūt ſimil'r viri de manerie quā dixit: ⁊ ēt mulieres ⁊ dixit ꝙ ſi ven⁹ ſola fuerit maſculina: erū fcm̄ ipȝ coopꝑtū: ⁊ ſi mars fuerit ſolus maſculin⁹ erit diſcooptum ⁊ palam. ⁊ ſi ambo fuerint res non diſcooperta nec cooperta: ⁊ hec ē gloſa eius qđ vult dicere q2 verborum ſuorum docet vnū aliud. verbi gratia: qđ dixit de mulieribus quando venus fuerit maſculina: aut mars: illud idem debem⁹ intelligere de viris ⁊ re naturali ꝓ viris in hoc loco ī iacendo cū alijs viris: ⁊ de mulierib⁹ in iacendo cum alijs mulieribus.

¶ Et ſi eedem ſtelle in predicti contrarium fuerint. i. vt ſola luminaria cum predictis qualitatibus in ſignis femininis extiterint: mulieres ea que ſibi naturalia ſunt operabuntur. Uiri autē ea que ſibi ſunt contra naturam committent et cum mollicie ac feminitate anime naturalia trāſgredientur.

¶ Et ſi planeta fuerit de conuerſo eius qđ diximus: ita ꝙ ſint duo luminaria in ſignis femininis exiſtendo in ſtatu quem diximus: ſignificabūt ꝙ mulieres ſuꝑme fiēt in re naturali ad eas. ⁊ ꝙ viri ſupremi fient in re naturali pro eis: ⁊ tranſibunt rem naturalem: vt ſint laſciui ⁊ feminini corde.

¶ Status quem dixit eſt ꝙ duo luminaria ſe non aſpiciāt: nec eorum aliquod cū aſcēdente: et ꝙ in angulo ſit aliqua infortuna nocens duob⁹ lumiaribus vel alteri eoꝝ. ⁊ quādo hoc acciderit ⁊ fuerint duo luminaria ſolum in ſignis feminis: ſignificabit ꝙ mulieres diligēt ml'tū viros ⁊ iacere cum eis ⁊ erunt gentes: ⁊ viri erūt: multum in hac voluntate ſuppremi: ita ꝙ tranſibunt ſtatum naturalem pro eis ad mulieres eſſendum: ⁊ diligēt multuȝ hanc manerīē luxurie innaturalem.

¶ Item ſi ſola venus feminina fuerit: illegittimos act⁹ veneris mulieres nimis adimplebūt: frequentius tamen ad naturalia declinabunt ⁊ cum quolibet: adeo ꝙ nulli coitum denegabūt: ſeu deformis ſeu contra legeȝ fuerit: homines autem erunt effeminati ac molles: ⁊ ad innaturales actus veneris procliuiores: neminem etiā ab illicito coitu prohibebunt: preter ꝙ occulte illud perpetrabunt. Item ſi mars femininus extiterit: iſtorum duorū vtrūqȝ .id eſt fornicati

onem ⁊ turpitudinē: actuſq; illicitos detectos
⁊ abſq; frontis rubore facient: ita ꝙ ꝑ nimia de
tectione blaſphemabunt ⁊ vituꝑabunt.

¶ Similiter ſi venus fuerit feminina erunt mulie
res multum in meritricatione ſupreme: ita ꝙ in
re iſta ſtatum naturalem excedent q̄ hora eis ac
cident ⁊ cum quo ſit ꝙ in mundo ſe nō defēdēt
de re que ſit luxurie: licz ſit valde turpis et con-
tra legem vt viri feminini et laſciui erūt ⁊ volēt
luxuriari contra naturam et ſea viris alijs nō de
fendēt iacere volentibus cuz eiſdē aut ſecuz res
turpes facere. Et hoc erit i coopto. Et ſi mars
ſimiliter fuerit femininus erit in qualibet haruz
manerierum malarum et turpium: ꝙ dicimus
multum diſcoopertſi et ſine verecundia et erūt
extracti operi et noiati pro re iſta ſic ꝙ erunt ꝑ
pterea dehoneſtati.

¶ Totum hoc dictum eſt manifeſtū ⁊ declaratū ſi bene in
ſpexeris in gloſis preteritis: ꝙ ſi figure luminarium ſignifi
cauerit illas peſtilētias exiſtēdo i ſignis feminis ſignifica-
būt ꝙ mlieres erūt adeo meretrices ꝙ cum viris habere
poterint: ita ꝙ petent luxuriam in lege prohibitam ⁊ q. ſe
cū iaceant ex parte innaturali ⁊ turpi. Et quando talis con
ſtellatio qualis iſta in natiuitatibus viroꝝ acciderit: erunt
meretricatores ⁊ femini ⁊ appetēt ſimilr rem qualez dixit
⁊ erit ꝙ facient mulieres ⁊ viri in abſcondito ⁊ celato: vn̄
ſi mars fuerit femininus in loco veneris ſignificabit ꝙ res
erit publica ⁊ ſine verecundia nec timebūt pro eo ꝙ ſint ex̄
ita ꝙ dehoneſtabuntur ab omnibus nec in malū ten ebūt
Et ſi in tali ſtatu fuerit venus ⁊ mars ambo feminini erit
factū virorū ⁊ mulierū ſuſpectū inter cooptū ⁊ diſcooptū.

¶ Orientales autem et matutinales qualitates
veneris et martis in maſculinitate detectionem
adiuuant.

¶ Et ſtatus orientalis martis et veneris: et q ſūt
matutinales adiuuant vt ſint viriles et famoſi.

¶ Uult dicere ꝙ viriles ⁊ viri erūt maſculiniores ⁊ fortio-
res: ⁊ mulieres erūt fricatrices vna .ſ. cuz alia ⁊ extracte: ⁊
hoc manifeſtū eſt de ſtatibus orientalibus martis ⁊ vene
ris: ⁊ qū ſunt matutinales.

¶ Eorum autem veſpertinalis ⁊ occidētalis q̄li
tas i feminitate iuuat occultationē.

¶ Et ſtatus ſui occidentales ⁊ veſptinales adiu
uant ad feminitatem et vilitationē.

¶ Femineitas mulierum eſt vt ſint meretrices vt viroꝝ
vt ſint in hoc vitio contra naturam eis.

¶ Similiter etiam ſi ſaturn⁹ cum eis fuerit: hor
riditates et putredines ac coinquinationes: ma
gnamq; verecundiaz eos incurrere iuuabit: eo
ꝙ ipſi⁹ natura vnūqdq; iſtoꝝ de more iuuat.

¶ Similiter quando ſaturnus fuerit cum eiſdez
iuuabit in magna polutione et turpi: et qꝛ natu
ra eius eſt in talib⁹ reb⁹ iuuare.

¶ Uult dicere ꝙ ſi loca in quibus conſtant luminaria ⁊ pla
nete dantes eis infortuniū: ⁊ loca in quibus ſtant venus ⁊
mars vel alter eorum fuerit ſaturni vl' habeat ꝑticipatiōez
cum eis in magna polutiōe turpi ⁊ vilitate iuuabit

¶ At ſi iuppiter cum eis fuerit rerum pulchritu
dinem atque decorem aptamq; verecundiam
augmentabit.

¶ Et ſi fuerit iuppiter cum eis iuuabit in regen
do res iſtas et habēdo ide verecundiā ita ꝙ hec
pulchre facient.

¶ Uult dicere ꝙ ſi loca ſignificatoꝝ antedictoꝝ fuerint io
uis vel ꝙ ipſe habeat aſpectum cuz eis iuuabit ad pulcritu
dinem huius rei ⁊ facient coopte.

¶ Et ſi cum eis mercurius fuerit rerum detecti
onem et futurorum feſtinationē ſuarūq; ſpecie
rum multitudinē et augmētū adiuuabit.

¶ Et ſi fuerit cū eis mercuri⁹ iuuabit ad detegē
dū res iſtas et ad magnū motum iuuenū in mu
lieris maneriebus et ad magnū vſum: et ad ma
gnū augmentum de illis.

¶ Ult dicere ꝙ ſi loca ſignificatoꝝ antedictoꝝ fuerit mer
curij vel ipſe habuerit ꝑticipationē cū eis iuuabit i exēpla
mēto rerū ſignificatoꝝ ꝑ eū ⁊ ad magnū motū eaꝝ i mlris
manerieb⁹. Et illud completur totū qd dicit i h capl'o: et ē
manifeſtum pro eo ꝙ tranſiuit ꝙ infortune ſi fuerint in oc
cidente: ⁊ fortune in aſcendente ſignificant ſtatum ꝑdictū
ꝙ he infirmitates liberari poſſunt. Similiter ſi fortune fu
erint potentiores infortunis: tamen ſi infortune fuerint in
aſcendente: ⁊ fortune in occidente: erunt he iſirmitates du
rabiles. Similr ſi fuerint infortune potentiores fortunis.
Et poſtq̄ hic completur tertia pars quadripartiti ptholo
mei: completur hic ſimiliter non⁹ tractat⁹ gloſe haly eben
rodan phyſici ſuper hoc eodem quadripartito.

¶ Hic incipit decimus tractatus gloſe haly eben rodan: et
h ꝑncipium gloſe ſuper quarto quadripartiti ptholemei.

Dixit haly.

TRes partes huius libri gloſauimus in no
uem tractatibus gloſe: monſtrando ⁊ decla
rando q̄ breuius potuimus. ⁊ adhuc gloſa
re volumus ⁊ diſtinguere hanc partem ſi
ne abbreuiamento complete ⁊ aperte talia
redditurí exempla que legentem reddent
memorem eorum que in alijs partibus trā
ſiuerint: vt maius habeat auxiliū i intelligēdo hunc librū.
⁊ lz volens intelligere eum: foret philoſophus: dialecticus
in quadriuio ſapiēns ⁊ naturalium in practica philoſophie
que ſunt ethice: bene poſſet ſine gloſa noſtra verba intelli
gere ptholemei: nihilominus haberet in hoc ſtudium ⁊ la
borem. Et poſtq̄ ita eſt ꝙ noſtra gloſa prebet auxiliuz ma
gis intelligendo maioꝝ parti qui non ſunt in philoſophia:
nec mediocriter ſapientes. Aperimus eniz cannalia ⁊ clau
ſuras quas ptholemeus incluſit in eo quod in hac parte de
philoſophia fuerit locutus. Et quāq̄ ſciantur tabule ⁊ pla
netarum equationes: nihilominus ꝑfectus ⁊ auxilium ma
gnum iacet in gloſis meis: tamen ei qui nunq̄ ſtuduit i ali
qua parte philoſophie eſt melius conſilium: vt non laboret
in re aliqua de toto quod diximus: ex quo volūtas eius ge-
ſcet ſine labore. nam gloſas iſtas non facimus niſi ſciētib⁹
in hac ſcientia vel philoſophia. qꝛ ille qui nihil de hoc ſciue
rit: ſciat ꝙ eius neſcietas eſt: non de ſciētia. Silr intelligēs
librum iſtum ſi errauerit in aliquo iudicio aſtronomie: cō
uenit vt ſciat ꝙ error eſt: qꝛ non bene aſpexerit in eo qd ex
pedit ei ſcire: vel qꝛ bene non itellexerit id quod eſt i libro:
Et manifeſtū ē itelligenti hūc librū ꝙ iudiciuz ꝓꝑuz ei cō
uenit. vbi gr̄a: ꝙ erit ſi iudicauerit aliqs ꝙ natus non tran
ſibit. 20. annos ꝙ lucrabitur diuitias a rege: aut pro bonis
mortuorum: vel ꝑ theſauro quem inueniet ſi non dixerit:

p rebus pertinentibus ad regem: ⁊ ꝙ poterit lucrari diui tias pro eo ꝙ cū rege mercabitur: aut pro hereditatibus ve nientibus ei ex parte regis. Similr̄ non conuenit ei dicere ꝙ qui hic natus applicuerit ad .20. annos morietur aut īfir mabitur infirmitate grādi: vel ibit de vna terra in aliaꝫ: tñ conuenit ei dicere: morietur penitus: ⁊ ꝙ infirmabit̄ omni b⁹ modis aut accidet ħ totū: vl̄ ꝙ īfirmabit̄ ⁊ moriet̄: ita ꝙ verba ſua cognita ſint ⁊ vera ī omni re. q̄ꝛ ille qui bene nō diſtinxerit dictū ſuum in iudicio non bene intelligit id qđ dixim⁹: ⁊ ſi ītellexit ſi bñ īſpexit ad opa ſic ꝯuenietbot. Et ſi qs dixerit ꝙ materia nō ē ſtabilis in vna maneria: propter qđ nequit aſtrologus in iudicijs certificare in aliquo vba ſua. Reſpodemus ei ꝙ materia ſicut ante oſtendimus re cipit a corporibus celeſtibus rem particularem ⁊ vniuerſa lem: ⁊ manifeſtum eſt ꝙ particulare ſemper eſt predicatuꝫ de vniuerſali. Et qui bene ſciuerit aſtronomie iudicia ī vni uerſali opere ⁊ particulari de leui errare non poteſt: ⁊ raro poteſt cadere ī errorem tñ neſcientis bene res iſtas ſūt oīa iudicia in ſorte. Et hic iacet aliud quoniam aſtrologus iudi cabit in nato res aliquas ⁊ dicet ꝙ eorum aliqua accident ī capite .50. annorum vite ſue: ⁊ dicet in alijs ꝙ accident ad 10. annos: ⁊ poterit accidere in vtroqꝫ horum temporū duo rum ꝙ illud mutabitur iudicium. Ad qđ reſpondemus di centes qđ ante dixim⁹: q̄ꝛ conuenit aſtrologo inſpicere ī re bus generalibus ⁊ particularibus ⁊ in locis planetarū ⁊ re uolutionibus annorum ⁊ inſpiciat bene in his omnibus: et det virtutem habenti maiorē quolibet tempore ⁊ de poſ ſe operi pertinenti ad illud tempus iudicans poſtea. hoc .n. totum patefecimus ⁊ declarauimus in alijs tractatibus p̄ cedentibus ⁊ adhuc multa q̄ conueniūt ī antea oñdemus.

¶ Incipit tractatus quart⁹: libri Alabra Ptho lemei: in quo ſūt nouem capitula.

¶ Incipit prologus. Dixit Ptholemeus.

RErum igitur in qui bus ea que ante par tum ſunt ⁊ que in ipi us hora partus cōtin gūt necnon ⁊ omnia que poſt partum ſūt obſeruari poſſūt: id quod ei proprium ac naturale ē: ⁊ quo to tum eius eſſe natura liter probatur q̄ꝫ maxime demonſtrauim⁹.

¶ In rebus hominis poteſt iudicari de his que ſunt ante natiuitatem ⁊ eadem hora natiuitatis ⁊ res accidentes poſt natiuitatem que ſunt nati proprie: ⁊ que dirigunt̄ cum eis in ſeipis ⁊ ſuis ſtatibus quos vſqꝫ hic narrauimus.

¶ Res de quibus poteſt homo iudicare exiſtentes ante na tiuitatem ſunt iudicare de patribus ⁊ fratribus. Et de qui bus iudicare poteſt ipa hora natiuitatis ſunt ſicut eſt ma ſculus ⁊ femina: vel eſt mutate compoñis: aut ſi nō recipiet cibum. Et ꝙ accidit poſt natiuitatem eſt duobus modis ⁊ manerieb⁹: vna eſt ī nato propria ſemper ſicut iudicare vi tam: corpus: ⁊ animam ſuaꝫ. Et manifeſtū eſt ꝙ ī his oib⁹ poſſunt intelligi ſtatus nati pro eſſentia ⁊ pſes eorum ſunt iam demonſtrate in eo qđ tranſiuit: ⁊ ex his ſūt que de hic in antea oſtēdent̄. Aliā vero maneries rerū accidentium poſt natiuitatem ē iudicare ſtatus pro accidentibus cōtin gentes ⁊ ſūt extra natum. Et iā in gloſa patefecimus terty tractatus ꝙ hec oīa ſciri poſſunt a .2°. pñ° qđ eſt hora qua creatura exit de ventre matris.

¶ Eorum vero que extrinſecus accidunt: totuꝫ ſcilicet quorū enarratio oportune premiſſa ſub ſequitur. Primum eſt in ſubſtantia ⁊ valitudi ne nati proſperitatem iudicare: ⁊ ipi⁹ in ſubſtā tia proſperitateꝫ collectiꝫ cum reb⁹ corpori per tinentib⁹ enarrare: necnon eiuſdem in valitudi ne proſperitatem ſimul cum rebus ad animam pertinentibus enodare.

¶ Et res que accidunt nato extra eum ſequi con uenit idquod ante dictum fuit: eſt primum iu dicare fortunam nati in diuitijs ⁊ valore. Et iudicium fortune in diuitijs eſt ſimile reb⁹ perti nentibus ad corpus: ⁊ iudicare qualis erit eius fortuna in valore: eſt ſimile rebus ad animam pertinentibus.

¶ Quod dixit ꝙ dictuꝫ qđ ſignificauerit ⁊ plus qđ pertinet ad homines: iam demonſtratum eſt in eo quod tranſiuit. ⁊ intelligitur de eo ꝙ adhuc remanſit aliquid de rebus ad hominem pertinentibus: quod expedit demonſtrare: dixit hoc verbum. fortuna nati in diuitijs ⁊ valore: ⁊ adiunxit iu dicium diuitiarum cum iudicio corporis: ⁊ iudicium valo ris cum iudicio anime: q̄ꝛ diuitie ſunt valori ſubiecte: ⁊ va lor in comparatione diuitiarum eſt ſm̄ formam: ſicut cor pus eſt ſubiectum anime: ⁊ anima eſt complementum cor poris ⁊ forma. Et eſt viſibiliter manifeſtum ꝙ habens va lorem ⁊ honorem habet in poſſe ſuo res multas. ⁊ q̄ꝛuis di uitias nullas habeat: poteſt habere res alias homini natu rales ex parte exteriori: ſicut magiſteria: matrimōia: filios: ⁊ filia. Nam eſſe: nō poteſt ꝙ hō res tales habeat qñ nō hēat rem aliquam: ⁊ hoc eſt quod dicere voluit ptholemeus in prologo huius libri.

¶ De proſperitate nati ⁊ ſubſtantia. Capl̄m: I.

Dixit haly.

QUia diuitie ſubiecte ſunt valori et honori: et cum iſtis duabus rebus poteſt homo habere ſtat⁹ omnes poſtea venientes poſuit ptholemeus poſt iudiciuꝫ diuitia rum p eo quod ſequitur iudicium anime.

QUaliter rerum ſubſtantie qualitas adueniat: ⁊ a ſola parte fortune no titiā deprehendamus oportet: quā id qđ eſt inter ſolem ⁊ lunam obſer uando ⁊ ab aſcendente in diurnis ac nocturnis natiuitatibus ꝑpter ratiōes quas in elocutione vite monſtrauimus proijciendo ſemper addiſcemus.

¶ Et res pertinentes ad lucra ſubſtātie quomo do erunt conuenit nobis perquirere a parte for tune ſolummodo ab eo ꝙ ſcimus ſemper per id quod eſt inter ſolem ⁊ lunam ⁊ proijcitur ab aſcendente in naſcentibus de die: ⁊ in naſcē tibus de nocte pro rōnibus quas dicimus quā do dum fuimus locuti de vita.

¶ Iaꝫ ſcis ꝙ pars fortune ſemper accipitur a ſole in lunam: ⁊ addimus ſuper hoc gradum aſcendentis: ⁊ proyciamus ab aſcendēte: ⁊ ratio propter quā hec portio habet virtutem

ſic magnam eſt: quia hec portio eſt aſcendens lune ſicut luna eſt aſcendens ſolis: ⁊ iam hoc totum ante in iudicio vite patefecimus diligenter. Et poſtq̃ hec cõparatio huius partionis ad aſcendens eſt ſm cõparationem lune ad ſolem: cõuenit vt proprie ptineat ad diuitias ſicut aſcendens ptinet ad hominem: eſt talis: vt comparatio partis fortune intrãtis aſcendens: ⁊ ſicut aſcendens pertinet ad ſignificationez eius qđ hõ habet in potentiã: ſicut diuitie ſapientia miniſterium hereditatis ⁊ ſimilia.

℄ Huius autem obſeruationis via eſt velut ſubiungitur. Stellas igitur que ipſius ſigni diſpoſitioni dominantur obſeruabimꝰ. Et que ſit earuz fortitudo atq̃ ſimilitudo: ſicut prediximꝰ: conſiderabimus. Item ſtellas que eis aſſociant in figura vel que ſuper eas eleuant: ſiue ſint ex earuz haiz: ſiue ex haiz cõtraria: ſilr obſeruabimꝰ.

℄ Judicia huius ſũt iſtius mancrici. volo dicere: accipias planetas gubernatores ſigni ⁊ iſpicies qđ poſſe ⁊ quã concordantiam habent in mancrie quam diximus. Et aſpicies ſimilr planetas habentes participationem figure cuz eis: ⁊ illos qui eleuantur ſuper eos: ſi ſint eiuſdem haiz vel alterius.

℄ Uult dicere ꝙ regula per quã ſcimus nati diuitias ẽ accipere pl̃tas gubernãtes locũ partis fortune. Et ꝑponeo illũ q̃ habuerit ibi pl̃es dignitates: ⁊ iſpicies ſtatũ ſuũ i comparatione mundi ⁊ ſuũ ad angulos ⁊ ad ſolem: vt per hos ſcias ꝙ ſic magna eſt virtus gubernatoris loci partis fortune: ⁊ i qua mancrie eſt cõcordantia ⁊ ſignificatio ſua. Et qũ hoc fecerimus aſpiciamus ſimilr ad pl̃tas habentes participationẽ ſecum i figura ⁊ eos q̃ eleuant̃ ſuper eũ: q: ſi fuerint concordes cum eo ſignificatio maior erit, ⁊ firmior: ⁊ ſi fuerit alio modo: minor ⁊ debilior erit.

℄ Nam cuz predicte partis diſpoſitores: fortes extiterint: erit natꝰ multarum diuitiaꝝ. Maxie autem ſi teſtimonio ſimilitudis eis teſtificentur luminaria.

℄ Et quando gubernatores partis fortune fortes ⁊ potentiores fuerint erit natꝰ dominꝰ magnarum diuitiaruz maxime ſi duo luminaria teſtificabũtur in teſtimonio accordato.

℄ Uult dicere ꝙ quando planeta gubernator partis fortune fuerit fortis ⁊ patẽs ſignificabit ꝙ natus eſt diuitiarum magnarũ: ⁊ ſi cuz hoc accidit ꝙ ibi teſtificent̃ duo luminaria teſtimonio concordie: ſicut aſpectu trino vel ſextili ⁊ in talibus dent virtutem: ſignificabit ꝙ diuitie nati erũt multum maiores: ⁊ valde magne. Et propter hoc itelligit̃ manifeſte q: ſi gubernator ꝑtis fortũe fuerit debilis ꝙ erit natus paucaꝝ diuitiaꝝ: ⁊ ſi virtus eiꝰ fuerit dãnata ſub radijs ⁊ cadẽs ſub terra: natus nullas habebit diuitias nec auere aliqđ. Et ſi cum hoc ſtatu nõ teſtificabũt̃ ibi ſol ⁊ luna erit natus pauper omnium rerum valde. ⁊ ſi he res mediocres fuerint inter fortitudinem ⁊ debilitatem erũt eiuſdez manerici nati diuitie: ⁊ cõuenit vt iudices diuitiaꝝ quantitatez nati a poſſe gubernatoris vel debilitate: ⁊ ſꝫ a teſtimonio luminariũ accordato ⁊ diſcordato.

℄ Preter ꝙ ſaturnus nati diuitias ex edificationibus: vel ex terrarum cultibus: aut ex nauigationibus prouenire ſignificabit.

℄ Scias ꝙ ſaturnꝰ ſignificat ꝙ diuitie nati erũt ex parte terrarum: aut pro laborerio terre: aut pro marinaria.

℄ Pro eo ꝙ ſaturnus accipitur vice ſolis i locis i quibꝰ ſol non habet ſignificationem. Et nulla res diuitiaꝝ ad ſolem pertinet in hoc loco ⁊ ſignificat ſol matrimonium mulieꝝ dantur ſaturno vice ſolis i ſignificatione diuitiarum ꝓ parte laborerij terre. Et q: ſignificat ſimilr ꝑ ſeipſꝫ aquas magnas dat diuitias pro parte marinarie: ⁊ qñ iuenerimus ſaturnum ſolum gubernatorem partis fortune iſpicies ſi fuerit femina vel aſpexerit ſe cũ venere: ⁊ ⁊ rem talẽ indicabimus ꝙ diuitie nati erũt pro parte mulierum. Et ſi cum inuenerimꝰ i loco terreo indicabimus ꝙ diuitie erũt ꝓ laborerijs terraꝝ. Et ſi eũ inuenerimus in loco aque iudicabimus ꝙ diuitie erũt ꝓ aquis vel ꝓ marinaria: ⁊ hoc modo cognoſcemus ⁊ diſtiguemus quẽlibet ſtatuz quos inuenerimus i partitiõe vnius nature.

℄ Juppiter vero deſignabit: ꝙ eiꝰ diuitie ex cõmendationibus: vel ex baiula: aut ex qualibet ꝓbitate cõgregabuntur.

℄ Et ſi iuppiter ſignificat ꝙ diuitie erunt ꝓ ſeneſcalchia vl̃ ꝓ donis honoꝝ ⁊ religioſoꝝ.

℄ Uult dicere ꝙ quãdo iuppiter ſolus fuerit gubernator ꝑtis fortune: ſignificabit ꝙ diuitie nati erũt ꝓ parte ſeneſchalchie aut fidelitatis: vel ꝓ alcaldia: ⁊ tu cognoſcere poteris quẽlibet hoꝝ ſtatuũ a rebꝰ tenẽtibus ſe cum eis ſꝫ ꝙ iuenerimus ſtatus iouis.

℄ Mars autem ſignificabit illius diuitias ⁊ ex exercituũ dñio ⁊ regiminecq̃ prouenire.

℄ Et mars ſignificat ꝙ diuitie erũt pro ducẽdo milites aut gubernãdo hoies armorum.

℄ Si mars fuerit dñs ꝑtis fortune: ſignificabit ꝙ erũt nati diuitie ꝓ exercitibꝰ gubernãdis ſeu ducẽdis. Et ſi fuerit minus potens erunt ꝓ ducatu minori. ⁊ ſi i ſigno fuerit fortunarũ: aut in aliqua ſuarũ dignitatũ: erũt ꝓ gubernãdis hominibus: ⁊ huic ſimiles.

℄ Venus ex amicorũ donationibꝰ: vel ex mulieribus eas coaduuari denunciabit.

℄ Et venus ſignificat ꝙ diuitie erunt pro donis amicorum vel mulierum.

℄ Si venus i hac re fuerit gubernatrix ⁊ hũerit aſpectum amicitie cũ dño aſcẽdentis ⁊ cũ aliquo gubernatoꝝ nati: ſignificat ꝙ diuitie erũt ex ꝑte amicoꝝ. ⁊ ſi fuerit aſpectꝰ hic cũ aliq̃ ſignificatoꝝ mulieꝝ nati: ſignificat ꝙ erũt eiꝰ diuitie ꝓ ꝑte mulieꝝ. ⁊ cõuẽit vt iſpicias i quolꝫ horũ ſtatuũ: ĩ quo ſtatu iuenĩemꝰ pl̃taz gubernatorẽ: ⁊ ſꝫ h̃ iudicabimꝰ.

℄ Mercurius quidem ex mercationis iduſtria diuitias affluere ſignificabit.

℄ Et mercurius ſignificat ꝙ diuitie erunt ꝓ ſcientijs ⁊ mercimonijs.

℄ Q: mercuriꝰ de ſui nã̃ ſignificat ſtatꝰ aie rõnalis: hꝫ ſignificationẽ ſciaꝝ. ⁊ q: ſemꝑ reuoluitur circa ſolem: ſignificat res huic ſiles. ⁊ hoc ẽ reuoluere ſe in mercimonijs. poſtmodũ ſi fuerit gubernator ꝑtis fortune: inſpicias. ⁊ ſi fuerit in loco ſciarũ: ſignificabit ꝙ diuitie erũt ab iſta ꝑte. ⁊ ſi volueris ſcire ꝓ qua ſcia erunt diuitie: iſpicias in quo ſtatu erit mercuriꝰ: ⁊ ad dñm ſui loci. ⁊ ſi fuerit in loco itinerũ aut reuoluendi i lucra: ſignificabit ꝙ diuitie erũt ex parte mercimoniorum: ⁊ ſcire poteris cuiuſmodi mercimonia quando inſpexeris in toto eo quod diximus.

℄ Q: ſi ſaturnus ꝓprie parti ſubſtantie aſſimiletur ⁊ ioui in figura aſſocietur: ſignificabit here-

ditates quas hereditabit. Maxime autem cum in altis angulis fuerit vel ſi in ſigno cōmuni iuppiter extiterit aut cum luna iterum ictiſal habuerit: tunc enim ſignificabit ꝙ natus lucrabitur: ⁊ extraneorum hereditatem hereditabit.

¶ Et ſi ſaturnus proprie ſignificationem habuerit cum fortuna diuitiarum ⁊ concordauerit ſecum ioue: ſignificabit bona mortuorum que hereditabit. Et maxime hoc ſi fuerit ī angulis ſuperioribus: aut ſi iuppiter fuerit in ſigno duorum corporum vel ꝙ ſimiliter habeat aſpectum cuꝫ luna: ⁊ tunc ſignificabit ꝙ hereditabit bona peregrinorum.

¶ Poſtq̄ꝫ dedit nobis naturas pſtarum ſeparatas vnāquāqꝫ per ſe. vult nunc nobis dare regulam eorū quando participationē habuerint vnus. ſ. cum alio in gubernamēto loci partis fortune: ⁊ non nominauit participationem niſi ſaturni ⁊ iouis: vt inde aſſumamus ad omnes alias participationes exēplum qḋ panit ꝙ qui intellexerit librum ſuum a principio vſqꝫ ad hunc locū poterit per ſe intelligere oēs participationes contingentes īter alios planetas. nā ꝙ poſuit ſuper ſolam participationem vnā in hoc ſuffecit: ⁊ paſt q̄ꝫ ſufficiat pro alijs narratio participatiōis ſaturni ⁊ iouis. Ptholo. enim docet nos tres participationes inter ſaturnū ⁊ iouem que ſignificant rem vnaꝫ generalem: vt accipiam⁹ inde ſignificationem ad omnes alias participationes ⁊ erit ſignificatio triū participationū ꝙ diuitie nati erūt pro parte bonoruꝫ mortuorum ⁊ eſt prima caꝫ poſtq̄ꝫ participat ſaturn⁹ cū ioue ī gubernando partē fortune: vel ꝙ vnus ſit gubernator ⁊ habeat aſpectū cum alio: vł ꝙ ſit gubernator loci ſui: ⁊ ſimilia. Secunda eſt ꝙ ſi hec participatio in angulis fuerit qui ſunt ſuper terram ⁊ maxime qui ſunt ī medio celi erit ſignificatio firmior ⁊ maioris fortitudinis. Tertia eſt ꝙ iuppiter ſit in ſigno duorū corporum vel ꝙ aſpiciat ſe cuꝫ luna. Et res propter quā ſignificat participatio iouis cum ſaturno habere diuitias de bonis mortuoruꝫ eſt: qꝛ ſaturnus dat infortunam ⁊ iuppiter fortunam. nā hec ē res bona tribuens mortuorū: qꝛ infortuna dat ꝙ morit̄: ⁊ fortuna dat ꝙ hereditat̄ ſuas res. Similr̄ pro exiſtentia ī ſigno duoꝝ corporū ⁊ pro aſpiciendo ſe cum luna vt dictum eſt homines extranei de aliena terra vel ꝙ naſcetur ei filius de extranea muliere ꝓ quo hereditare habebit: qꝛ ſignum bicorporeum ſignificat participationem rerum duarum ⁊ ſimilr̄ lune aſpectus. Ptho. autē ſtabiliuit nobis res iſtas vt ſint radices a quibus ſumamus exempla in alijs planetis quando vnus cum alio participationem habuerit. Et ſi intellexiſti quicqd diximus bene ſcire poteris omnes participationes ⁊ qd ſignificat quelibet harum: ⁊ regula hec ē ꝙ aſpicias quā hꝫ participationem: cum quo planeta ē: ⁊ qd ſignificet in nati morib⁹ hic pſts ⁊ ei⁹ magiſterij: ⁊ ſm̄ hoc iudicabis. v. grā ſi participauerit cū marte ſaturn⁹ ⁊ hūerit ſignificationē aliquā ī nati morib⁹ vt ſit latro: ⁊ ſi in ſuo miniſterio vt ꝙ ſit miles iudicabis ꝙ erūt diuitie de rapina vł ī inſidijs itinerū ⁊ ſilb⁹: ⁊ ſi habuerit ſignificationem ī nati morib⁹ ꝙ ſit rect⁹ ⁊ iuſt⁹ ⁊ in ſuo miniſterio cuſtodire infirmos: ⁊ ſi fuerit gubernatores ptis fortūe ſaturn⁹ ⁊ mars indicabis ꝙ erūt ei⁹ diuitie ꝓ eo ꝙ ſit cirugic⁹ vł pro vulnerib⁹ ſanādis ⁊ ſimilib⁹. ⁊ ē manifeſtū ꝙ hec oīa ſcire poteſ qñ inſpexeris ī oīb⁹ ſtatib⁹ pſtaꝝ in eo ꝙ ſignificāt mores ⁊ ſubtilitā: ⁊ qñ rem iſtam volueris iudicare expedit ꝙ inſpicias hec i totumq̄ꝫ vſqꝫ huc diximus ī B libro ī B qḋ legis.

¶ Stelle quidem que fuerint ex haiꝫ ſtellarum diſpoſitionem habentiuꝫ cum eis teſtificantur nati diſpoſitionem apud euꝫ remanere ⁊ ſaluare deſignabunt. At ſi ſtelle que ex haiꝫ cōtraria fuerit ſuper loca auctoritatis eleuent̄ vel ad ipa ſubſequētes eāt: amiſſionē ſubſtātie demōſtabūt.

¶ Et planete qui ſunt de haiꝫ planetaruꝫ gubernatorum ſi teſtificabunt eis: erunt diuitie ille durabiles ⁊ cuſtodite nec mutabuntur. Et ſi planete qui ſunt de conuerſo haiꝫ eleuati fuerint ſuper loca principalia qui ſunt ſequentes ea vel quia vadāt ſignificant diuitiarū amiſſioneꝫ.

¶ Nō hñt virtutem teſtimonia pſtaꝝ cōtrarioꝝ niſi quando fuerit in cōiūctōe vel oppoſitione aut quarta. ⁊ gñalr̄ cum ſua contrarietate ſint nocētes cū aliquo aſpectu. loca eniꝫ pncipalia iaꝫ oſ̄dim⁹ ī caplo vite ⁊ dixit ꝙ ſūt quattuor. locus ſolis. locus lune. aſcēdens ⁊ locus ptis fortune. Et conuenit vt ſꝑ ordines ⁊ ponas primo habentem maius paſſe ſicut diximus in multis locis ⁊ hoc totū bene poteris iudicare inſpiciendo ad capitulū pmum prope: ⁊ ad id qḋ diximus in alijs capitulis de modo ꝙ id bñ itelligas.

¶ Uniuerſalr̄ vero tempus in quo iſtud eueniet ex ſtellarum que futuri ſunt occaſio aſpectibus ad angulos vel ad loca ad angulos aſcendentia deprehendetur.

¶ Et generaliter tempus in quo eueniet poteſt ſciri a ſtatu planetaruꝫ hoc facientium in angulis ⁊ in locis ad angulos aſcendentibus.

¶ Uult dicere ꝙ ſcire poſſum⁹ tp̄s quo natus habebit diuitias et horā qua pdentur ſi pdi debuerit a q̄ꝫtitate ſcitutis virtutis pſtaꝝ facientiū vnāquāqꝫ reꝝ iſtaꝝ. ⁊ iā gloſauim⁹ hoc ī tractatu pterito. Silr̄ a locis pſtaꝝ faciētiuꝫ B qñ iſpexerim⁹ ad āgulos ⁊ aſcēdētia loca ad anglos. Et iā diximus hanc totam gloſam in caplo vite: id qḋ in caplis illis dixit oſtendem⁹ tibi: dico ꝙ pſte feſtini mot⁹ ⁊ q ſūt orientales a ſole: ⁊ illi q ſt̄ ī medietate oriētali celi: ⁊ ſilia: ſignificant ꝙ tp̄s rei erit citi⁹: ⁊ ordinabis ſignificationē harum rerum: vt citius ſint ſꝫ hos ſtatus quos īuenies i illis planetis. Et pſte ſilr̄ q ſūt tardi mot⁹ ⁊ occidētales in medietate occidētali ⁊ ſilia: ſignignificāt ꝙ res accidēt tarde ⁊ ꝓlongabit̄. ⁊ ordinabis ſignificationē pſtaꝝ ſm̄ hos ſtatus ī q̄bus hos īuenies. Silr̄ quādo ſciemus q̄ꝫtuꝫ fuerint ab angulis elongati: ⁊ ad quos vadunt ſicut demonſtrauimus in capi. vite p atazir ꝓ eo ſcire poterim⁹ ēt ſi erit cito: ⁊ ſi ꝓlōgabitur: ⁊ quo tēpore erūt lucra vel amiſſio certe.

¶ De ꝓſperitate ⁊ in valitudine nati. Ca. II

Dixit haly.

Jam diximus ꝙ honor ⁊ valitudo eſt res dicta fortuna ⁊ cū iudicio illi⁹ cōplet̄ ī iudiciū diuitiaꝝ.

Res autem valitudinis ⁊ eiuſdem in valitudine proſperitates.

¶ Honorem ⁊ fortunam ad ſe pertinentem.

¶ Quod dixit fortunam ad rem pertinentem honoris: oſtendit diſtinctionem honoris. Nam dicit ꝓ honore fortunam compleram. ⁊ quando dicit fortunam ē ⁊ eſt fortuna pro aliqua re ſola cognita.

¶ Ex luminarium ac ex ſtellarum ea circundantium qualitatibus: ⁊ vt eorum videm ſimilitudinem cuꝫ hoc attendim⁹ ⁊ obſeruare neceſſe ē.

¶ Conuenit nobis aſpicere a ſtatu duorum lu

minariū: ⁊ a ſtatu planetarum ea circundan-tium: ⁊ cū ſi hoc ſimiliter habemus inſpicere in concordantia ſua.

¶ Uult dicere ꝙ regula generalis qua ſciemus res pertinē-tes ad fortunam eſt inſpicere in ſtatu ſolis ⁊ lune ⁊ plāetarū circundantium eos.

¶ Cum enī vtraqꝫ luīnaria in ſignis maſculinis fuerint: ⁊ vtriſqꝫ vel eorum alterum in angulis extiterit: maxime autem illō quod dominꝰ haiz fuerit ⁊ qnqꝫ ſtelle erratice ea circundederint: circundanteſqꝫ ſolem matutinales ⁊ lunaꝫ ambientes veſpertinales extiterint: ipꝫ natū regem fore non dubitabimus.

¶ Ita ꝙ quando duo luminaria fuerint in ſignis maſculinis ⁊ ambo in angulis vel vnus eorum ⁊ maxime qui eorū fuerit dominꝰ haiz: ⁊ qnqꝫ plāete fuerint circa ea: ⁊ q circa ſolem fuerint ſint matutinales ⁊ qui circa lunā veſpertinales: erit natus rex.

¶ Figura faciens natum regem eſt ꝙ ſint ſol ⁊ luna ī ſignis maſculinis ⁊ in angulis: ⁊ ſi non ambo in angulis eorū vnꝰ in angulo qui ſit dominꝰ haiz: ⁊ hoc eſt ſol de die ⁊ luna de nocte: ⁊ ꝙ quinqꝫ planete ſint circa luminaria ⁊ exiſtentes circa ſolem ſint matutinales: ⁊ circa lunam veſpertinales. Et iam ſcis ꝙ circundare eſt ꝙ ſit vnus plāta ante ⁊ alius retro eundem planetam vel radios ſuos. Et quando in natiuitate alicuius talem figuram inuenerimus dicemus ꝙ erit rex ⁊ ſui magnitudo regnatoris erit ſm horum fortitudinem: qꝛ ſi ſol fuerit in .ioᵃ. domo in ſigno maſculino ⁊ oēs planete circa eū qꝫ ipm aſpiciāt: dicemꝰ ꝙ natus erit mirabilis ⁊ potens. Cum autem figuram talem inueneris non oꝫ te inquirere a quo loco procedit: ſed ſolum ſi vixerit: vel ſenſum habebit in natiuitatibus filiorum regum: cōuenit vt īſpicias ad ſignificatorē regni ⁊ gentis ac patris ⁊ iudicare in quolibet horum ſm concordantiam ⁊ diſcordantiaꝫ ſoluꝫ quā hñt. Et quando inuenies hanc figuraꝫ quā ptholemeus dixit ⁊ inueneris nato vitam qua poſſit hoc cōpleri ⁊ inuenies ipm habiturum virtutem cordis ⁊ aīe cōcordantem cum eo iudicabis ꝙ natus erit rex licꝫ ſit filiꝰ mercatoris vel ſerui. Et ita cōuenit vt intelligas: quia res ē manifeſta. Quoniā iā multos inuenimus mercatores ⁊ ſeruos qui in multis terris reges fuerunt ⁊ conſueuerūt eſſe viles ⁊ ſerui: ⁊ debiles mercatores. Et conuenit vt ſcias ꝙ ſi cuꝫ tali figura cōcordauerit aliqua ex ſtellis fixis ita ꝙ ſint cū duobꝰ luminaribꝰ ſuper vno circulo erit nati potentia magna valde ⁊ citiꝰ ac fortior erit exñtibus illis fixis de haiz facientibus fortunam.

¶ Sed ſi ſtelle que ea circūdant in angulis item extiterint aut cum angulis ſupra terram exiſtentibus in figura ſocietatem habuerint: erit natus magne valitudinis atqꝫ potētiſſimꝰ ⁊ rex mūdi.

¶ Similiter ſi planete circundantes ea in angul' fuerint: ⁊ in figura participationem habuerint cum angulo qui eſt ſuper terram erit natꝰ multum mirabilis magni facti magne potētie: ⁊ rex valde potens in tota terra.

¶ Uult dicere ꝙ planete ⁊ ſtelle fixe circundantes ſolem vꝉ lunam: vel ille qui eſt ex eis dominꝰ haiz: ſi fuerint in angul': aut habuerint participationem cum ioᵃ domo in figura ſignificabit regnatū: iudicabis ꝙ natꝰ erit poᵗ ⁊ facti magni in ſuo regno: ⁊ regnabit ī maiori parte habitabil' terre: aut ī valde magna parte illius.

¶ Eius etiam fortuna cum ſtelle circundantes dextre fuerint ⁊ angulis ſup terram exiſtentibꝰ fuerint aſſociate: augmentabitur.

¶ Et augebitur multum in fortuna ſua quando fuerint plāte circundantes ſtellas ⁊ hūerint ꝑticipationem figure cū angulis q ſūt ſup terraꝫ.

¶ Ult dicere ꝙ quando figura plāetarum ſignificabūt in aliqua natiuitate ī angulis regnatum ꝙ augebit ī fortuna natus ille ī ſuo regnatu ⁊ poſſe. Et ſi plāte ⁊ ſtelle fixe cicundā-tes lumiaria fuerint bene potentes: quia dextre ſunt maioris potentie qꝫ ſiniſtre: ſicut oſtendimꝰ: ſi tales potētie fuerint ⁊ ſe cōcordauerit cū aſcēdente ⁊ .ioᵃ domo natus erit maioris potētie ⁊ fortune.

¶ Cum aūt ceterarum ſtellarū qualitates velut hec qualitas fuerit: ſoluſqꝫ ſol ī ſigno maſculīo rotauerit: luna vo ī feīno ⁊ eoꝝ alter ī angul' fuerit: natꝰ erit hō ſoliꝰ regiminis ⁊ īterfector.

¶ Et ſi ſtatus quinque planetarum fuerit iſto modo: ⁊ ſol in ſigno maſculino ſolum ⁊ luna in feminino: ⁊ vnus eorum in angulo: natus erit ſolummodo populi gubernator: iuſtitiandi: ⁊ incarcerandi: potentiam habiturus.

¶ Quando omnes planete ſignificauerit ꝙ natus erit rex ⁊ ex hoc minuuntur ſolummodo ꝙ ſol eſt in ſigno maſculino ⁊ luna in feminino: ⁊ vnus eorum in angulo: ⁊ aliꝰ nō talis figura de tanto diminuta ſignificat ꝙ natus non amplificabit vt ſit rex: ſed vt ſit tantummodo gubernator potens de iuſtitiando multos: interficiendo ⁊ incarcerando. ⁊ hoc dixit ſimiliter ptholemeꝰ: lꝫ natꝰ non ſit de loco ꝙ talis eſſe debeat. Nam vidi multos qui erant valde ex vilibus ſeruis ⁊ applicuerunt ad hunc ſtatum. Et vidi vnum qui erat ſargentus cuiuſdam vilis ſerui: ⁊ creuit factum et honor ſuus donec venit ad poſſe habenduꝫ in maiori parte terre egypti: ita ꝙ habuit vltra centum milia hominum armigerorum ad ſuum mandatum. ⁊ talia qualia iſta ſatis inuenta ſunt in hominibus. Quod autem tibi conuenit in hoc loco: eſt vt adiungas ſignificationem huius figure cuꝫ ſignificatione vite ⁊ corporis complexione: ac anime moribus ⁊ diuitijs. Et ſi rem parum volueris affirmare: aſpice concordantiam quam natus habebit cum ſignificatoribꝰ regni in quo eſt: aut cum ſignificatoribus regis aut cuꝫ aliquo ſignificatorum qui oſtenderunt in mundo accidentia grandia: ⁊ ſic certius rem intelliges: quia talis fortuna qualis iſta eſt fortuna: vicariorum: regum: ⁊ ducum: exercituū gubernatorum: ⁊ intelliges ſi natus erit vicarius regis: aut dux exercituum a re dante in natiuitate ſua diuitias: ⁊ propter miniſteriuꝫ quod habebit: ꝙ ſi diuitie fuerint pro parte ſcientie ⁊ rerum quas dat mercurius: erit vicarius: ⁊ maxime ſi iuppiter habuerit participationem cum eo. ⁊ ſi habuerit pro parte martis: erit exercituum gubernator vel dux magnus: et maxime ſi cum eo habuerit participationem iuppiter ⁊ mercurius: ⁊ poteſt peruenire ad talem dignitateꝫ qualis iſta deſcendens a ſtirpe nobili pro ſole qui habet aliquantulum ſignificationis talis fortune ⁊ fuerit ſignificatio planetarum in ſua natiuitate huius maneriei.

¶ Or ſi cum hoc circundantes ſtelle in angulis non appareant nec eis teſtificentur: erit natus

magni nominis tm̄: ⁊ eius valitudo velut illius qui vni parti dominabitur apparebit: ſeu velut dominiuz baiuli: ſeu dominiuz exercitus: ⁊ nõ vt dñiuz alcaidis qui toti regno diſponit.

¶ Et ſi cum hoc planete circundantes in angulis non fuerint: nec teſtificabuntur angulis: erit natus honoratus ſolum de magno modo: ⁊ erit honor eius ſicut habentis magnũ poſſe ſuper aliquã villam: vel habebit redditus regis videre: aut erit dominus militie: non ꝙ habeat talem honorem qualem exercitus gubernator ⁊ totius regni.

¶ Uult dicere: ꝙ quando figura ſignificauerit regnum et fuerit ſol in ſigno maſculino: ⁊ luna in femino: ⁊ vnus eoꝝ ſolus in angulo: ⁊ planete circundantes ſolem et lunam in angulo non fuerint nec teſtificabũtur eis talis q̃lis hec figura ſignificat ꝙ natus erit ſolum de magno modo: et erit fortuna ſua ſicut eorum qui precipiunt alicui ville aut maiorum domus regum: ⁊ ſicut antianorum ſuper militias: vl' homines armoꝝ nõ ꝙ perueniat ad fortunã: ꝙ ſit dux magnus toti⁹ regni ſicut regum vicary in toto regno.

¶ At ſi non luminaria: ſed q̃plures illaruz ſtellarum circundatricium in angulis extiterint: vl' cum eis in figura ſocietatem habuerint: nõ erit tante valitudinis nec etiam magni nominis: ⁊ ignorabitur. In diſponendo tamen ciuitatibus preualebit: ⁊ ĩ reb⁹ diſpõnis vite mediocris erit.

¶ Et ſi luminaria nõ fuerint in angulis ⁊ maior pars pl'taꝝ ea circundantium fuerit in angulis: vel habeat participationem cum angulis in figura: honor ſuus non erit famoſus nec manifeſtus: tamen erit antianus in gubernãdo aliquas villas mediocris in vitã hominũ gubernando.

¶ Si ſol ⁊ luna non fuerint in angulis ⁊ maior pars planetarum eos circundantium in angulis fuerint: aut participationem habuerint cum angulis in figura ſignificabũt ꝙ natus fortunatus erit mediocris tamẽ ſi luminaria fuerit in ſuis dignitatibus ⁊ planete ea circundantes in dignitatibus ſuis ſignificabit ꝙ natus erit mediocris in gubernando aliquas villas. Et ſi mars fuerit dominus in facto diuitiarum ſuaruz: natus erit mẽtius vel ei ſimilis. Et ſi fuerit iuppiter loco maris alcaldus vel iudex: ⁊ ſi ſaturnus erit director. Et ſi venus erit gubernator legis: et ſi mercurius erit ſcriptor mediocris honoris. Et hoc mõ ſumas exemplum in omnibus regulis que dicte ſunt in capitulo iſto: Et ſi luminaria non fuerint in ſuis dignitatibus. Et ſimiliter planete circundantes ea erit mediocris inter homines conditionis ſue: ſi fuerit mercator erit mediocris et ſi phyſicus ſimiliter: ⁊ ſimilia.

¶ Si autẽ ſtelle que luminaria circundauerint nullam cum angulis ſimilitudinem habuerint: natus in ſuis opibus miſer ⁊ infelix apparebit.

¶ Et ſi planete luminaria circundantes cum angulis non fuerint accordati: erit natus vel ĩ ſuis factis modice fortune: ⁊ ĩ ĩquocũqz fuerit.

¶ Uult dicere quando ſol ⁊ luna non fuerint in angulis ⁊ ſimiliter planete circundantes ea nec acordauerint ſe cũ angulis erit natus fame modice ac fortune in q̃cũqz fecerit.

¶ Et ſi luminaria nec in angulis nec ĩ ſignis maſculinis extiterint: nec ea etiaz fortune circũdederint: erit ĩ extremo miſerie ⁊ improſperitatis.

¶ Et ſi luminaria non fuerint in angulis nec ĩ ſignis maſculinis: ⁊ non circundauerint ea fortune: natus erit multum plenus laboribus depreſſus ⁊ vilificatus.

¶ Uult dicere ꝙ quando ſol ⁊ luna non fuerint in angulis nec in ſignis maſculinis nec planete circundantes ea fuerint in angulis nec acordauerint ſe cum angulis ⁊ nulla fortuna teſtificabitur alicui locorum principalium natus erit multum laborioſus vilificatus: pauper: ĩfortunatus ⁊ ſimilia. Et manifeſtum ẽ ꝙ ptho. dedit nobis regulam: per quã datur nato magna ⁊ bona fortuna: ⁊ ecõuerſo. ſimiliter dedit nobis regulas dãtes fortunas mediocres. Et poſtq̃ʒ ita eſt conuenit vt aſpiciamus ſemper in facto fortune a ſtatu ſolis ⁊ lune: ⁊ planetarum eos circundantium ⁊ comparationẽ quã habẽt anguli. Et ꝑ hõ. docet nos totũ ꝑ h dictuʒ.

¶ Uia igitur qua in harum rerum inueſtigatione eſt incedendũ: eſt hec quam in augmento valitudinis: ac diminutione monſtrauimus.

¶ Et via tota quam debetis ſumere in his rebus eſt ſicut diximus in augmento honoris ⁊ diminutione ipſius.

¶ Uult dicere ꝙ regl'a generalis qua ſcire poſſumus factũ fortune ⁊ quãta erit modica vel multa debet accipi a ſtatu ſolis ⁊ lune: ⁊ planetarum eos circũdantium: quomodo exiſtunt in comparatione anguloꝝ ⁊ locoꝝ in quibus ſunt.

¶ Quamplures autem qualitates que ſunt inter augmentum ⁊ diminutionem per ea que in illa ſpecie particularis alterationis inuenta ſunt quam habent luminaria ⁊ ſtelle que ea circũderunt: ⁊ que circundantibus diſpoſuerit: nos obſeruare debemus.

¶ Et conuenit vt ſtatus dantes augmentuz fortune ⁊ decrementum: ⁊ ſunt multi: perquiramus a rebus que erũt inuẽte in ipſa manerie de mutatione particulari quam habebunt luminaria in planetis: ea circundantibus ⁊ gubernantibus ipſos planetas.

¶ Status qui ſunt inter agmentum ⁊ minutionem fortune ſunt illi qui erunt inter gradum valde magni regis ⁊ ei⁹ qui eſt valde depſſus: ⁊ fortune modice: quia homines habent m'tos in fortuna gradus: vnus ſcilicet alio altiorem: ĩta ſcilicet ꝙ augmentum applicat ad gradum valde magnum regis ⁊ nobilis et applicabit in minutione ad fortun, nam multum paucam: nec multam. Et mutatio particularis quã habẽt luminaria ⁊ planete ipſa circundantes et gubernantes ipſos planetas ⁊ ꝙ ſint luminaria in duobus ſignis maſculinis ⁊ ꝙ vnum ſit in angulo et aliud non: vel ꝙ ſit dominus haiç eorum de meliori ſtatu alio vel ꝙ ambo ſint in ſuis dignitatibus ⁊ alia que in hac ratione oſtenſa ſunt: ſimiliter ⁊ ſtatus planetarum ea circundantium et gubernantium ipſos planetas. Et poſtq̃ʒ ita eſt figure planetarum ſunt multe et diuerſaꝝ maneriarum et quelibet eaꝝ dat vnũ ſtatũ fortũe ꝓpriũ ad eã ꝑtinẽtẽ: qḋ ſcire ꝑ certo bñ potes ſi ĩtellexiſti qḋ te vſqʒ hic docuim⁹: et ꝑ exẽpla

natiuitatum que tibi dabimus in fine huius libri.

¶ Nam cū diſpoſitrices dn̄e haiz vel fortune fu
erint: natus in valitudine magis durabit.

¶ Jta ꝙ iſti gubernatores ſi fuerit domini haiz
vel ſint fortune: conuenit ꝙ honor maior ⁊ fir
mior ſit.

¶ Uult dicere ꝙ quando ſciemus ꝙ natus habebit fortu
nam aliq̄ȝ ⁊ ſciemus quanta erit pro q̄ntitate vite ⁊ comple
xione ac moribus ſuis pro ſtirpe vnde proceſſit ⁊ a loco vn
de habebit diuitias. Et inſpiciemus poſt ea ꝙ planete gu
bernātes loca ſolis ⁊ lune ⁊ illi qui gubernāt planetas eos
circūdātes fuerint accordati cum ſole ⁊ luna: ⁊ cum plane
tis qui eos circundant iudicabimus ꝙ illa fortuna erit al
tior: nobilior: firmior: et melioris ſtatus. Similiter iudicabi
mus ſi planete gubernatores fortune fuerit: ſicut iuppiter
venus et mercurius quando fuerit de complexione vnius
eorum. Et conuenit ſimiliter vt accipiamus a ſtellis fixis
aliam ſignificationeȝ in hoc loco: quia ſi fuerint vnius con
cordantie: ſignificāt ꝙ fortuna altior et durabilior erit ac
melioris ſtatus.

¶ Si autem contrarie haiz dominētur: aut ſint
infortune: eius valitudo debilis apparebit: ⁊ le
uiter tranſibit.

¶ Et ſi iſti fuerint contrarij domini haiz vel fue
rint infortune: ſignificant ꝙ erunt cuȝ vilicatio
ne ⁊ raſēȝ deperdunt.

¶ Jam diximus ꝙ haiz acordatum eſt ꝙ ſit planeta de lo
co ſuo ꝺ natura ſigni ī quo moratur vel ad quē applicat. Et
eſt manifeſtum ꝙ hoc haiz diuerſum in hoc loco eſt quādo
planete gubernatores ſolis ⁊ lune ⁊ eorum qui circundant
fuerint diſcordati cum eis gubernātibꝰ. et quādo ita fuerit
ſignificāt ꝙ nati fortuna erit vilior ⁊ minoris tēporis.

¶ Res vero future valitudinis ex ꝓprijs ſtella
rū q̄litatibꝰ q̄ lūinaria circūdant ſūt obſeruādc.

¶ Tamen q̄ūo erit factū honoris qui eueniet in
ſciendo ꝯuenit vt inſpiciamus a ſtatu planetaꝝ
luminaria circundantium.

¶ Uult dicere ꝙ quando ſcire voluerimus factuȝ fortune
quā natꝰ habebit: quomodo erit: īſpicias hec ambo a ſtatu
in quo inuenias planetas: ⁊ hoc eſt inſpiciendo illum maio
ris ſtatus ⁊ fortitudinis ⁊ habenteȝ plus dignitatum in gu
bernamento: ⁊ iudicabis per eum.

¶ Cum huiꝰ et enim rei diſpoſitor ſaturnꝰ fuerit
fortitudo valitudinis in multitudine ſubſtantie
⁊ in ꝯgregatione pecunie permanebit.

¶ Jta ꝙ ſi ſaturnus huius rei fuerit gubernator
erit vis honores ī habendo multas hereditates
⁊ ſimilia.

¶ Uult dicere ꝙ ſi ſaturnus hꝰ ſtatꝰ fuerit gubernator: erit
virtus fortune nati in habēdo multas hereditates et bona
mortuorum. Et eſt manifeſtum ꝙ ſi ſaturnus fuerit in bo
no ſtatu: natus erit letus cum illis diuitijs ⁊ honore: ⁊ ſi in
malo ſtatu ſicut illi qui ſunt ſemper laborioſi licet ſint do
mini hereditatum multaꝝ. Et manifeſtum quia tunc ſunt
adeo parci ꝙ de ſuo bonū non facient ſibi ipſis ⁊ inter hos
ſtatus ſunt alij multi de plus et minus ꝙ bene intelligere
poteris per te ſi bene gloſas intellexiſti preteritas.

¶ Sed ſi iupiter vel venus extiterit: erit eiꝰ forti
tudo in iocunditatibus ⁊ donationibus atq̄ȝ ho
norificentia ⁊ magnanimitate.

¶ Et ſi fuerit iupiter aut venus: erit ſua virtꝰ in
gaudijs: letitijs: donis: ⁊ nobilitatibus.

¶ Si iuppiter aut venus gubernatores fuerint erit ſicut di
xit. Et eſt manifeſtum ꝙ ſi fuerit in bono ſtatu: ꝙ bonum
opertius erit et melius. Et ſi in malo ſtatu: minutum erit
bonum: ⁊ ipſe dehoneſtatus pro eo.

¶ Quod ſi mars fuerit: erit ī dn̄io expeditionū
⁊ in victorijs ac ī ſuoꝝ ſubditoꝝ timore.

¶ Et ſi mars fuerit ſignificator erit dux exercitꝰ
ī vincendo ⁊ leuando metuȝ ab ipſuȝ habētibꝰ.

¶ Uult dicere ꝙ ſi gubernator huius ſtatus fuerit mars:
maior virtus fortune erit in ducendo exercitus ⁊ ſuos ini
micos vincendo ⁊ intelligendo metum ab ipſo tibi vult ī
ponere. Et eſt manifeſtum ꝙ ſi mars fuerit in bono ſtatu
ꝙ res erit maioris virtutis ⁊ magis directa ⁊ recta. ⁊ ſi in
malo ſtatu: erit debilior ⁊ cuȝ ſuperbia.

¶ Et ſi mercurius fuerit: erit ī itellectu ⁊ diſcipli
na ac rerum diſpoſitione.

¶ Et ſi fuerit mercurius eſt ī intellectu doctrina
mento ⁊ ſapiētia ⁊ multis rebꝰ alienando.

¶ Si mercurius fuerit gubernator: erit virtus fortune: vt
dixit. ⁊ ſi fuerit in bono ſtatu: hoc nobilius erit ⁊ melius: et
ſi in malo: minus ⁊ minoris precij. Similiter ſi duo plane
te dominabuntur in hoc ſtatu vel plures: erit fortuna de
ſuis naturis compoſita. verbi gratia: aliquis erit ſapiēs ha
bens multas hereditates ⁊ erit auarus: ⁊ alter liber ⁊ ma
gnum quid. Et aliquis dux armorum poteſt eſſe ſapiens et
intelligens ⁊ ſimilia. hic enim non expedit alia gloſa: q2 in
eo quod tranſiuit docuit totum.

¶ Jn magiſterio nati: ⁊ ciꝰ opere. Capi. III.

Dixit haly.

Quod capitulum iſtud eſt complementum capitoloꝝ
que tranſiuerunt: quoniam miniſterium eſt de
claratum in iudicijs ⁊ fortuna.

Opus quippe nati eiuſq̄ȝ magiſteri
um duobus modis per ſolem. ſ. ce
liq̄ȝ medij ſignum dignoſcitur.

¶ Miniſteriuȝ auteȝ ⁊ opꝰ nati ſci
ri poteſt a duabus rebus: vȝ a ſole
⁊ luna: ⁊ a ſigno in celi medio exiſtente.

¶ Ptholemeus dixit in hoc loco pro fortuna ⁊ miniſterio
ſtatuum ⁊ dominus ſtatus miniſterij nati et ſui officij ſciri
poteſt a duabus rebus: ſole ⁊ luna: et alia a ſigno in celi me
dio exiſtente: quia ſol eſt potentior ⁊ maioris dominij cete
teris planetis et. io. domꝰ ſimiliter in reſpectu aliarum do
morum. Et miniſterium hominis eſt res cum qua durat
fortuna ſua: et cū qua poteſt habere res alias et lucrari: ꝯue
nit vt factum officij teneatur qd̄ lucretur a ſole et decima
domo virtutem talem cū qua naturā habeat: vt opera ſua
ſint potentiora maioris virtutis et plus completa.

¶ Naȝ ſtella que de ſub radijs ſolis egreſſa ma
ne modicum apparuerit: ⁊ que in celi medio fu
erit: proprie autem ſi cum luna ictiſal habuerit:
nobis obſeruare neceſſe eſt.

¶ Jta conuenit nobis aſpicere ad planetam
qui apparet in mane ſupra ſolem circa eum,
⁊ illum qui erit in medio celi: ⁊ maxime

ſi habuerit aſpectum cum luna.

¶ Planeta matutinalis qui eſt magis circa ſolē eſt qui ante eū ſubit parꝫ ⁊ hꝫ a ſole maiorē virtutē alijs: ſilr planeta exiſtēs in decima domo habꝫ maiorē virtutem ꝙ ceteri in alijs angulis exiſtētes. Et ſi habuerit participationē cū luna virtus eius erit maior ⁊ maioris dominij.

¶ Et ſi hec duo que ꝑdicta ſūt in vno tm̄ planetarū inuenerimus euꝫ ſoluꝫ in his obſeruabimꝰ Si autēꝫ alterum eorum vni planete: alterum vero nulli ꝯtingat: eū cui tm̄ alteruꝫ ꝯtinget: obſeruandum fore ſancimus.

¶ Si inuenerimus hos ſtatus i vno planeta cōuenit vt iudicemus ꝑ ipſum planetaꝫ ſoluꝫ. ⁊ ſi vnum horū ſtatuꝫ inueniemus vni planete: ⁊ alius ſtatū nulluꝫ habuerit ab alijs planetis iudicabimꝰ ꝑ illum qui ſolum habuerit ſtatum.

¶ Unus hoꝝ ſtatuū eſt pl̄ta exiſtēs circa ſolē apparēs mane circa radios: alius ſtatꝰ eſt ꝙ alter pl̄ta in medio celi ſit in domo .10. ⁊ aſpiciat ſe cū luna. Quia pl̄ta q fuerit in .10. et habuerit aſpectū cū luna habebit virtutē ſic magnā vt ille q apparet mane circa radios. Cū aūt habuerit virtutes eq̄les: accipiemus ꝑmo illū: q habuerit pl̄res dignitates ⁊ aliū poſt eum qui participat in ſignificatione.

¶ At ſi idē planeta qui de ſub radijs ſolis egreſſus mane modicum apparuerit: ⁊ i celi medio fuerit: ⁊ alius ꝑter ipſum lunam aſpexerit: erit vterqꝫ ꝯſiderandus. Illum autem qui ſecundū multitudinē numeroruꝫ auctoritatum ꝓprie diſpoſitionis velut premiſſum eſt: alteri preualebit: premittemus.

¶ Et ſi fuerit aliqs planeta circa ſoleꝫ apparēs mane alter i medio celi aſpiciēs ſe cum luna iudicabimus ꝑ ambos ⁊ preponemꝰ illum qui i loco queꝫ ꝑdiximꝰ plures habuerit dignitates.

¶ Uult dicere ꝙ qn̄ virtus amboꝝ pl̄taꝝ fuerit eq̄lis accipiemꝰ ſignificationē ab ambobꝰ ⁊ ꝑponemus fortiorē ⁊ alter iuuabit in opere ꝑmi: vl' minuet de eo. Et eſt manifeſtū ꝙ ille q fuerit circa eū ⁊ habuerit aſpectū cū luna habebit maiorē virtutē: ⁊ hoc mō inſpicies in alijs planetis.

¶ Siqueꝫ autēꝫ planetarum de ſub ſolis radijs egreſſuꝫ mane modicū apparere vel in celi medio moueri nō inuenerimꝰ: medij celi dn̄m accipiemꝰ: ꝑter ꝙ in tardis operibꝰ hoc euenire manifeſtū eſt. cuiuſcūqꝫ eteni huiuſmodi q̄litas fuerit ocioſus in maiori parte permanebit.

¶ Et ſi nullū inueniemꝰ planetā q mane appareat circa ſolē: nec vllū inueniemꝰ in medio celi: cōuenit vt accipiamꝰ dn̄ꝫ ipꝫ mediū celi: cū iſte erit i operibꝰ tēperatis vel tardis nā talis q̄lis iſte ſtatus: ſignificat ꝙ natus erit ꝓ maiori parte ſui tēporis ſine officio vllo balderus.

¶ Uult dicere ꝙ qn̄ petemus dn̄ꝫ officij: ⁊ non inueniemus vllū planetā q ſit matutinalis: nec vllū in medio celi accipiemus planetā habētem maiorē dignitatē in gradu .10. et hoc erit in officijs que ſunt ad tēpus: qꝛ ꝓ maiori parte ſtatus balderus erit ſine officio.

¶ Hec via eſt igiť qua ad cognitionē qualitatuꝫ ſtellarū quaꝝ eſt operis ac magiſterij diſpō: necnon eaꝝ que otium ſignificāt ꝓuenimꝰ.

¶ Qualitas aūt operis ⁊ magiſterij non niſi ex trium ſtellarum ꝓprietatibus: que ſunt mars ⁊ venus ⁊ mercurius: necnon ex ſignoꝝ in quibꝰ fuerint qualitatibus deprehendentur.

magiſterij / natus ſigni / ficatores / ♂ : ♀ : ☿

¶ Et ē via in cognoſcēdo factū planetaꝝ gubernantiū miniſteria ⁊ officia cū ſtatus miniſterij ⁊ officij ſciri pōt a natura triū planetaꝝ: qui ſūt mars: venus: ⁊ mercurius: ⁊ a ſtatibus ſignoꝝ in quibus ſunt.

¶ Uult dicere ꝙ qn̄ ſciuerimus qs pl̄ta eſt dn̄s officij: ⁊ voluerimus ſcire ꝓ certo miniſterium quale erit: iſpiciemus qualis erit ſtatꝰ ipſius pl̄te cū illis tribꝰ quos dixit: ⁊ q̄ res cōponiť de ſui natura ⁊ de natura ſigni i quo morať. Et qn̄ ſciuerimus hoc iſpiciemus cuiuſmodi ꝯcordantia erit iter eos: ⁊ qn̄ ſciemus cōmixtioneꝫ nature q̄ de illis cōponitur ſciemus pro certo miniſterium quale erit.

¶ Nam ſi mercurius auctor operis ⁊ magiſterij fuerit: natus erit baratator ⁊ computator atqꝫ doctor: mercator etiā ac numerator: rerū cognitor ⁊ imolator: per ſtellaruꝫ quoqꝫ vires iudicabit: ⁊ generaliter in libroruꝫ lectōibꝰ ac coꝝ expoſitionibus verſabitur: dabit ēt ⁊ accipiet.

¶ Ita ꝙ ſi mercuriꝰ fuerit q dederit miſterium ⁊ officiū: natꝰ erit mercator: baratator: ſapiēs i multo: aut cāpſor: aut diuinator: ſapiens in iudicijs aſtronomie: factor ſacrificioꝝ: ⁊ gn̄alr erit homo qui itromittet ſe de libris ⁊ de gloſādo: dando ⁊ recipiendo.

¶ Si mercurius ſolus fuerit dn̄s officij: ſignificabit vl'iter officia q̄ dixit ꝑ tho. ⁊ ſignificabit q̄libet ⁊ ꝓprie ſm naturā ſigni in quo erit ⁊ ſm naturā termini in quo eſt. Ubi grā. ſi fuerit mercurius in ſuiſmet dignitatibus: ſignificabit ꝙ erit numerator: gloſator: ⁊ baratator dandi ⁊ recipiendi ⁊ ſimilia. Et ſi fuerit in dignitatibus iouis erit mercator vel cāpſor. Et ſi in dignitatibus veneris erit aſtrologus ſapiēs in iudicijs aſtronomie.

¶ Et ſi ſaturnꝰ ei teſtificeť: erit alienaꝝ reruꝫ diſpoſitor: ⁊ ſomnioꝝ iterpres: vel in domibꝰ dei occaſiōe alicuius notitie ſeu diuinationis que in eo erit commorabitur.

¶ Et ſi teſtificabitur ei ſaturnꝰ: erit gubernator factorum aliorum: vel expoſitor ſomniorum: aut ſecutor altarium ⁊ ſanctuarioruꝫ pro parte indiuinationum.

¶ Uult dicere ꝙ quādo ſaturnus fuerit dn̄s miniſterij vel officij: ⁊ habuerit ꝯcordantiā cū mercurio: vel fuerit mercurius dn̄s officij ⁊ habuerit ꝯcordātiā cū ſaturno: quādo ita participabūtur ambo in ſignificatione erit natꝰ ſolutor ſomnioꝝ ſequēs altaria: ⁊ ꝑdicēs futura vel erit dn̄ator hominum alioꝝ. Et eſt manifeſtum ꝙ ſcire poſſumus q̄libet horuꝫ officiorum quale erit ex illis a ſtatu quē ſignificabunt ſaturnus ⁊ mercurius.

¶ Sed ſi iupiter ei teſtificetur: erit natus auctor

legis ⁊ ſapiens: cum probis etiam hominibus conuerſabitur.

¶ Si teſtificabitur ei iuppiter erit natus ſapiēs legum ⁊ iudiciorum ac rhetoris ⁊ cum alijs vitam habebit.

¶ Uult dicere ꝙ quādo iuppiter ⁊ mercurius fuerint ſignificatores miniſterij: erit natus ordinator legum ⁊ ſapiens magnus: in eis bene rōcinatus vitā habebit cū magnis pn cipib⁹. Et hoc totū itelliges a ſtatu iouis ⁊ mercurij.

¶ Q; ſi auctoritas operis ⁊ magiſterij fuerit venieri ex odore florum ⁊ ſpecierum ſeu ex vino vel tinctione aut pigmentis vel ex his que ad ornatum pertinent: ſe intromittet: velud mercari ſpecies: ⁊ medicamina ac florum variationes: adornare: ⁊ cauponare ſeu texere: vel pigmenta mercari aut pingere ⁊ colores variare: vel ſcritexere.

¶ Et ſi venus fuerit domina officij intromittet ſe natus de ſpeciebus aromaticis ⁊ bonorum odorum. aut de vino vel tincturis pulchris aut de rebus piſtatis: ſicut pictor vel ſpeciarius vel ſector pannorum preciatorum aut apotecarius vel venditor vini: aut tinctor vel venditor coloratorum pannorum.

¶ Quando venus ſola dominabitur in officio et aliud non oporteat iſpici niſi ꝙ ipſa ſola dat ſignificationem: eſt eius ſignificatio generalis: in rebus pulchris pictatis ⁊ habentibus bonum odorem. Et ſi fuerit in ſuiſmet dignitatibus: ſignificat pannos vēdere pretiatos. Et ſi in dignitatib⁹ ſol: vel erit natus venditor lapidum pretioſorum vel annulorum aut pannorum deauratorum. Et ſi in dignitatibus lune: erit venditor pannorum pertinentium ad reginas ⁊ nobiles mulieres. Et ſi in dignitatib⁹ iouis: erit phyſicus. Et ſi in dignitatib⁹ martis: erit apotecarius. Et ſi in dignitatibus ſaturni: erit textor: ⁊ pannorum pictator: ⁊ preciator. Et ſi fuerit in dignitatibus mercurij: erit pictor: viellator ⁊ ſimilia: hec enim omnia componuntur vna. ſ. cum alia: et ſm compoſitionem naturarum ſuarum: verbi gratia: natiuitas in qua dominabitur venus in officio ſuo: exiſtens in ſuamet domo ⁊ in trigono ⁊ exaltatiōe ſaturni. Et eſt ſimiliter iuncta cum luna: ⁊ vadit ad ſextilē ſaturni: ⁊ luna erat debilis. Cum autem hanc vidi natiuitatē: iudicaui ꝙ natus iſte eſſet textor de re vili: ⁊ ita fuit: quoniā accepi ſignificationem generalem: a venere ſignificante res pictas et pulchras ⁊ inueni venerem circundatam a radijs ſaturni: quia inter eam et vtrumq; eorum non erat plus duobus gradibus: vnde intellexi ꝙ he res eſſent pictate compoſite de natura lune ⁊ ſaturni. et propter hoc fuit officium i texere qđ eſt vilis. Silr ꝙ erat in fine libre ⁊ i pn̄ ſcorpionis in participatione ſexte dom⁹: et hi erunt de ſubter terram fuerunt he res pictate quas ſe texere intromittebat: ac lauare lintcamina pictata ⁊ ſimilia.

¶ Et ſi ſaturnus ei teſtificetur: erit eius mercatio in ſuperfluitatibus ⁊ mollitijs: eritq; deceptor atq; nigromanticus: ⁊ his ſimilia.

¶ Et ſi teſtificabitur ei ſaturnus: erit natus mercator ſuo officio rez q̄ fiunt ꝑpter vitia ⁊ affaytamenta: facturator ⁊ deceptor ⁊ ſimilia.

¶ Uult dicere quando ſaturnus fuerit dominus officij: et acordauerit ſe cum venere; vel fuerit in ſuis dignitatibus vel fuerit domina officij venus ⁊ fuerit i ſuis dignitatibus ⁊ ſi fuerit i bono ſtatu: erit effectus in rebus que fuerint ꝑ his que ante dicta ſunt ⁊ pro affaytamentis. ⁊ ſi non fuerit in bono ſtatu: erit officium de facturis ⁊ deceptionibus. tamen ſi ſola venus fuerit domina officij ⁊ fuerit in dignitatibus ſaturni: erit ſignificatio ſua ſm ꝙ ad eam pertinet: ſicut diximus de textore.

¶ Sed ſi ei teſtificatur iuppiter: erit luctator: ⁊ coronarum compoſitor: erit etiam aptus diuitijs: ⁊ eius affluent diuitie mulierum occaſione.

¶ Et ſi teſtificabitur ei iuppiter: erit natus abrachiator: aut par⁹ ad magnos honores: ⁊ erit ei⁹ honor pro parte mulierum.

¶ Uult dicere ꝙ quando iuppiter fuerit dominus officij ⁊ participabitur cum venere ⁊ ambo ſunt gubernatores officij: ſi fuerit in bono ſtatu: erit nat⁹ paratus vt ſit magnus iudex vel princeps: ⁊ ſibi pro parte mulierum eueniet honor iſte. Et ſi ambo fuerint in malo ſtatu: erit abrachiator. In hoc autem loco oſtendit ptholomeus nobis ꝑpter participationem iouis ⁊ veneris in gubernando officium rem vnam quam ſemper habere debemus in mente: et erit adiungere res ad officium pertinentes cū illis que dicte ſūt in capitulis que ante diximus. Nam debemus adiungere officium cum complexione corporis ⁊ cū moribus anime ⁊ cum fortuna ſubſtantie ⁊ honoris: q; per omnia ſcire potes ꝑ certo nati officium proprium.

¶ At ſi mars ſoli in figura aſſocietur: eius opus ⁊ magiſterium cum igne demorabitur: velud opus coqui: conflatoriſq; metallorum: necnon opus eraminis ac minerarum auri. q; ſi ſoli nō aſſocietur: nati magiſterium in ferro tractabitur vt naues cōponere: arare: architectari: lapides abſcidere: in annulorum lapidibus ſigilla ſculpere: arbores findere: ⁊ his ſimilia.

¶ Et ſi mars participabitur in figura cum ſole: erit officium ſuum opus ignis ſicut coquinari⁹ vel accēſor ignis ⁊ calderarius: aut aurifex: vel operator minerarum metallorum: Et ſi nō habuerit participationem cum ſole: erit officium ſuum in omni re: que fit de ferramento ⁊ ferro: ſicut carpentarius in faciēdo naues: ⁊ res ſimiles de carpētaria vel agricultura. vel icidēdo lapides vel gemmas aut de ſerrari lapides ⁊ ſilia.

¶ Id totum quod docuit nos ptholemeus ante factū mercurij ⁊ veneris: eſt id quod vterq; eorum ſignificat de ſui natura propria ⁊ id quod ſignificant quādo participantur cum ſaturno vel ioue et non docuit nos id quod ſignificāt quando participantur cum ſole ⁊ luna: nec aliquo planetarum aliorum. tamen in hoc loco vbi locutus fuit de ſignificatione martis: dixit concordantiam ſuam cum ſole prio: et poſtmodo id quod ſignificat de ſui natura ꝑpria: vt per hoc veniat nobis in mente id quod docuit nos i prima parte ꝙ ſol eſt de complexione calida: ⁊ mars de ſicca: et conuenienti: conuenit vt ambo ſignificent officia que fiunt per ignem. et ſi fuerit in bono ſtatu: erit foditor vel aurifex. et ſi in malo ſtatu: erit accenſor ignis in furnis vel balneis. ⁊ ſi fuerit i dignitatib⁹ veneris: erit coquinarius. ⁊ ſi i dignitatib⁹ ſaturni: erit calderari⁹ aut caletus: ⁊ hoc modo quādo participabit cū alijs iudicabis: hoc. n. ē qđ ſignificat martis

natura: quando concordatur cum ſole. Jd tamen qđ ſignificat per ſeipſuꝫ eſt ſicut miniſteria que fiunt per ferra: ſicut carpentaria nauium carris ⁊ alcantis: ſi accidit ꝙ ſit in dignitatibus ſaturni: tamen ſi fuerit in ſuiſmet dignitatibus ſignificat lapides ⁊ caricas: īcidere ⁊ ditigere. Et ſi in dignitatibus veneris ſignificat lapides incidere precioſos et gēmas ⁊ talia. Et ſi in dignitatibus mercurij vel lune: ſignificat ſeruare ſetare madonos vel ea incidere: ⁊ ad talia dixit. Et docuit nos ptbo. quia ſemper debemus querere ſignificationē miniſterij ī cōplexiōe quā videbim⁹ ipī nato.

Si ſaturnus ei teſtificeť: erit nauigator ⁊ natator: aquarum allator ⁊ cocus: pictor etiaꝫ: ⁊ qui in balneis morabitur.

Et ſi teſtificabiť ei ſaturnus erit marinari⁹ vel barcherius. aut coquinarius vel balneator vel depictor in balneis morās vľ portās aquā.

Vult dicere ꝙ quando ſaturnus vel mars fuerint domini officij. ſ. vnus eorum: ⁊ alter habens participationem cū eo: ſignificabit vterqꝫ eoruꝫ miniſteria q̄ dixit: ⁊ ſcies ꝓ certo ꝙ eorū erit ab his q̄ p̄dixim⁹: q2 ſaturnus ꝓ eo ꝙ ſignificat ōūiditates fedas ⁊ odores putridos: ⁊ mars ſignificat ſiccitatē ⁊ ſapores combuſtos ⁊ amaros: componitur ő ſua commixtione res quam dixit ptholemeus.

Sed ſi iupiter ei teſtificetur: erit miles ⁊ penarum miniſter: ac decimator: hoſpitator etiaꝫ ac lamo.

Et ſi teſtificabitur ei iupiter: erit miles vel ſergeutus: vel teneus apparatus domus vel carnifex: degulator animalium. pedagerius pontium vel viarum aut decimarius.

Juppiter ſignificat rectum ⁊ iuſtitiam: ⁊ mars ſignificat iram. ⁊ ꝓpter hoc quādo cōpľones cōmiſceňť: expedit vt ſignificēt ꝙ officium nati erit aliquod ex miniſterijs ī qb⁹ ē ſupbia: ab vna parte ⁊ ab alia rectū: ⁊ iuſtitia: ſicu ē miles pedagari⁹: ⁊ illi q accipiunt pedagia ꝑ vias ⁊ pōtes: ⁊ carnifices aīalia degulantes ad vſum hoīum: ⁊ ſiľia. Et manifeſtū ē ꝙ iā dedit nobis totum id qđ ſignificat quilibet planetarū: qñ ipſe ſolū dominabiť officio nati. q2 ſi ſaturn⁹ vel iuppiter fuerit dñs officij: ſciri pōt ꝙ officiū erit ſcđm ſtatuꝫ vtriuſqꝫ eorū in cōparatiōe martis ⁊ veneris ac mercurij. hoc enī vſqꝫ hic nos docuit ptbo. ⁊ inantea nos docebit id qđ ſignificāt iſti pľte: qñ duo vľ tres eoꝝ dñabūť ī officio.

Item ſi duo planete magiſterij dominiuꝫ habuerint: fuerintqꝫ venus ⁊ mercurius: exercebit ſe in muſica vel ludis: aut in cantationibus ſeu cantationum inuentionibus: vel in qualibet ſpecie reperiendi cantus.

Similiter qñ dominabūtur duo planete ⁊ fuerint mercurius ⁊ venus erit officium muſice īſtrumentorum locorum canendi ⁊ iueniendi. ⁊ cōponendi ſonos.

Jam docuit nos ꝙ officia propria nature mercurij ſūt ea que dixit vt arithmetica ⁊ officia ꝓpria nature veneris ſūt que ante dixit: vt pulchritudo: ⁊ quādo in officio alicuius ſe coniunxěrīt ſignificatōes eoꝝ duoꝝ: ſignificabunt arithmeticam ⁊ muſicam ⁊ affaytamentum ſonorum.

Maxime autem cum in ſua cōmutabūtur loca tunc erit natus ioculator hanaſtellarum ⁊ feminarum licitator: iocoſorum etiam inſtrumētorum magiſter ⁊ factor fidium: eritqꝫ pictor: predicator: deriſor: ⁊ incatationum inuentor.

Et maxime quando ſua loca mutabunt: quia quando ſic erit: natus erit ioculator factor truffarum: venditor ſeruarum ioculatricium cantatritium factor inſtrumentorum delectabilium: tortor cordaꝝ pro eis: pictor: pſallator: textor: ⁊ compoſitor cantionum.

Vult dicere ꝙ quādo venus fuerit in dignitatibus mercurij: et mercurius in dignitatibus veneris ipſis exiſtentibus gubernatoribus officij: ſignificant ꝙ natus erit ioculator: truffator: venditor ioculatricium vel letator earum factor inſtrumentorum pro ioco: ſaltator: cantator: textor: tortor: cordatum pictor. Et ſcietur qđlibet horum officioꝝ certe ſecundum ſtatum horum duorum planetaruꝫ ſi ſcietur ſecundum ꝙ fuerit.

Qđ ſi ſaturnus eis teſtificetur erit eius opus ⁊ magiſterium in his que predicta ſunt in mercationib⁹ ⁊ vēdet ea qb⁹ mulieres adornanť.

Et ſi teſtificabitur eis ſaturnus: ſimiliter erit officium cum his que diximus: mercationis de corationis ⁊ apparatibus mulierum.

Vult dicere ꝙ quando dominabitur ſaturnus in officio ⁊ participabitur cum venere vel mercurio vel aliquis horum duorum planetarum fuerit dominus officij ⁊ participabitur cum alijs erit nati officium vnum ex illis que dixit ptbo. ⁊ miſcetur cum eo: iam quātum de mercadantia apparatuum mulierum.

Si iuppiter autem eis teſtificetur: erit placitator ⁊ computator: ⁊ ſemper in locis congregationis hoīum: ⁊ circa regias portas cōmorabiť docebitqꝫ pueros ⁊ in rebus vulgi ſollicitabiť.

Et ſi iuppiter teſtificabiť ei erit aduocat⁹ cauſarum: receptor rationum: ⁊ ſequetur loca vbi conueniunt homines: ⁊ portas regum doctor pueroꝝ: ⁊ de negotijs populi habebit videre.

Vult dicere ꝙ quando fuerit officij dominus vnus horum trium planetaruꝫ iuppiter aut venus vel mercurius. et participabitur cum ceteris duobus: officium nati erit in vna rerū quas dixit ptbo. in hac loco. Jta ꝙ quādo iſti planete fuerint in dignitatibus martis erit natus aduocatus: tenens cauſas aut alcaldos. Et ſi fuerit in dignitatibus mercurij: erit receptor rationum: ſicut ſunt ſeneſchalchi: ⁊ maior domus: ⁊ ſi fuerit in dignitatibus ſolis vel lune: erit ſecutor locorum vbi conueniunt homines: ⁊ portarum regum: aut factorum populi gubernator: hoc autem erit totum ſi fuerit in bono ſtatu: ſed ſi in malo erit doctor pueroꝝ.

At ſi operis ac magiſterij dominium mars ⁊ mercurius habuerit: erit doctus in cōpoſitione imaginum ⁊ armoruꝫ eritqꝫ ſculptor in rebus quibus diuine domus vtuntur: ⁊ animaliū imagines faciet: eritqꝫ luctator: medicus: cirurgic⁹: maleficus: fornicator: ⁊ cartaꝝ falſificator.

Et ſi fuerint domini officij mercurius ⁊ mars erit formator imaginum ⁊ inciſor: ⁊ corum que fuerint pro altaribus ambrachiator:

phyſicus:cyrugicus:dictor mali hominuz ope rum malorum:falſator chartarum.

¶ Jam ſcimimus ꝙ ſignificatio propria mercurij eſt numerus ⁊ ariſmetrica:⁊ propria martis ſignificatio eſt res in quibus eſt ſuperbia vel que fiunt ferro:⁊ quando hi duo planete cōmiſcentur componitur inde opus:et erit officiuz in imagines incidendo:⁊ faciendo arma cum ſignalibus ⁊ figuris beſtiarum:ſimiliter ſi hi duo planete fuerint in dignitatibus veneris natus erit abrachiator:⁊ ſi erit in dignitatibus iouis erit phiſic⁹.⁊ ſi ī dignitatibus ſaturni erit dictor mali:⁊ ſi fuerit in malo ſtatu:erit malorum operum:⁊ falſator cartarum.

¶ Sed ſi ſaturnus eis teſtificetur:erit natus interfector:⁊ aliorum veſtimenta diripiet:eritq; viarum abſciſor:⁊ in cauernis morabitur:erit etiam ⁊ deceptor.

¶ Et ſi teſtificabitur eis ſaturnus:erit hominū interfector:robator:⁊ expoliator:detentor itinerum inſidiarum:⁊ proditor.

¶ Uult dicere ꝙ quando fuerit officij dominus aliquis horum trium planetarum:qui ſunt ſaturnus mars ⁊ mercurius:⁊ participatus fuerit cum alijs duobus erit nati officium iuſtitie:⁊ rectitudini ꝯtrariū:⁊ hoc eſt hoīes īterficere:robare:tenere:itinera:⁊ facere ꝓditionē ⁊ ſcādere.

¶ Quod ſi iupiter eis teſtificetur arma duellaq; diliget:erit etiam rector ⁊ procurator ac verſipellis:opera diliget:⁊ circa extraneos ſollicitabitur:⁊ ex huiuſmodi lucrabitur.

¶ Et ſi teſtificabitur eis iupiter:erit natus amator armorum:bellator abſtinentie bone:deceptor.ingeret ſe de multis.habebit de negocijs peregrinorum videre.⁊ erit de talib⁹ lucrū ſuū.

¶ Arma diligere eſt propter participationem martis mercurij ⁊ iouis litigare ſimiliter:⁊ abſtinentia eſt pro parte iouis:fraus ⁊ deceptio propter martem ⁊ mercurium.Et ingerere ſe in multis eſt quando hi duo planete erunt in bono ſtatu.Et videre facta peregrinorum ⁊ extraneorum eſt:q2 natura iouis eſt ſeparata a natura martis ⁊ mercurij.⁊ qū cōmiſcentur ſignificant talia.

¶ Item ſi domini diſpoſitionis operis:fuerint venus ⁊ mars:natus erit tinctor ⁊ ſpecierum venditor:auriq; ⁊ argenti ac plumbi magiſter:erit agricola:⁊ cum armis iocabitur:ac medicamina conficiet:⁊ erit medicus.

¶ Et ſi fuerit gubernatores officij ven⁹ ⁊ mars erit natus tinctor ⁊ ſpecierius laborator plumbi ⁊ ſtanni.aurifex auri ⁊ argenti.laborator terre:luſor cū armis:apothecarius:phiſicus:operator cum medicinis.

¶ Jam ſcimus ꝙ opus veneris eſt totum lympiduz.⁊ martis eſt ſiccitas:⁊ que fiunt ferro:tamen ſi veneris cōplexio vicerit:ſignificabit ꝙ erit tinctor aut ſpecierius.Et ſi vicerit complexio martis ſignificabit operari in ſtanno:⁊ ſi fuerit in dignitatibus ſolis ⁊ iouis aurifex:auri ⁊ argenti.Et ſi fuerit in dignitatibus ſaturni:erit laborator terrarum:et ſi martis:erit luſor cuz armis:⁊ ſi iouis erit phyſicus operator medicinarum.

¶ Et ſi ſaturnus eis teſtificetur ad imolandum animalia deo ſollicitabitur:mortuos induet:⁊ deflebit funera:ac ſepulchra cātabit.Quolibet etiam modo diuinabit in locis occultis:⁊ vbi cantus exercentur funebres ⁊ ſanguis effundetur:habitabit.

¶ Et ſi teſtificabitur ei ſaturn⁹ erit gubernator beſtiarum que degulantur propter ſacrificium dei:mortuorum factor ⁊ mediator planctus ſuper foueas:diuinator futurorum exiſtentium de ſui memoria:moratur in locis vbi ſunt ſecreta:⁊ in ſanctuarijs:⁊ in iudicando ⁊ vertendo ſanguinem.

¶ Quando natura ſaturni martis ⁊ veneris commiſcent̄ ſignificat officia ⁊ miniſteria infortunata qua trahunt ad partem boni:et hec ſunt miniſteria que dixit ptho.tamen ſi vicerit virtus martis erit cum illis effuſio ſanguinis:⁊ ſi vicerit ſaturnus:erit ſecreta ⁊ res coperte.

¶ Ac ſi iuppiter eis teſtificetur:in orationis domibus aſſidue morabitur:⁊ augur exiſtet:⁊ in feminis maritandis ſollicitabitur:⁊ ad effectuz perducet:⁊ inde erit eius vita:erit ⁊ delitioſus ⁊ diſſolute cogitationis.

¶ Et ſi teſtificabitur ei iuppiter:erit ſequens altaria:augurarius:factor matrimoniorū:⁊ ad effectum perducet:⁊ inde erit eius vita pro eis ꝺ talibus viuet:et erit delectuoſus ī quiete.

¶ Quando complexiones iouis martis ⁊ veneris cōmiſcē tur fortune magis erunt ꝙ̄ infortune:nam venus facit opera afaytata:iuppiter bona et famoſa:⁊ mars facit ſectas et miniſteria in quibus adiunguntur:res iſte ſunt ſequi oratoria:⁊ auguria auiuz:ire pro matrimonijs mulieruz ⁊ omne aliud miniſterium in quo eſt delectatio ⁊ volūtas.hoc aūt eſt ꝙ nos docuit ptho.de cōmiſtione ſignificationum planetarum:quando componuntur de duobus vel tribus:tamē ſi fuerit mercurius officij gubernator at venus ⁊ mars hoc non poſuerit in mente:niſi participatus eſſet cum eis ſaturnus:et iuppiter:quia res declarata et manifeſta per id qᵒ dixit ⁊ oſtendit.verbi gratia.quādo mars venus ⁊ mercurius dominantur in officio iam ſcimus ꝙ opera martis ſunt que fiunt ferro:⁊ illa veneris pulchra et compoſita:⁊ mercurij que fiunt pro numero:⁊ quando vnam cum alia cōmiſcebimus iudicabimus ꝙ officium nati erit in incidēdo gemmas:factor margaritarum ⁊ incidendo res compoſitas mulierum ⁊ ſimilia:Et ſi participabitur cum eis ſaturnus ſignificabit ex his ea que ꝑtinent ad mortuos:agriculturam ⁊ marinariam.Et ſi participabitur iuppiter:ſignificabit ex his que pertinent ad iudicium rectitudinem et honeſtatem:⁊ directionem hominum.

¶ Proprie autem vnicuiq; ſignorum figure in quibus ſtelle que dominantur operi mouentur magiſterij drias quolibet modo iuuant.

¶ Et figure pertinentes ad ſigna in quibus erūt planete gubernatores officij:adiuuant aliquid in diuerſitate officiorum.

¶ Uult dicere ꝙ figure ſignorum in quibus ſtant planete ſignificantes officium nati:adiuuant aſtrologum in ſciendo opus proprium nati.

¶ Signa nãq̃ quorũ figure figuris hominum aſſimilantur: omne magiſterium ſcientiarum quib⁹ opus habẽt homines perfectione iuuant.

¶ Ita ꝙ ſigna figuras humanas habentia: dant auxilium magnum omnibus miniſterijs q̃ ſũt pro ſapientia: ⁊ quibus homines multũ egẽt.

¶ Miſteria oib⁹ neceſſaria ⁊ ſũt ꝓ ſapiẽtia ſũt cõpoſita duabus partibus: quaꝝ vna ẽ theorica: ⁊ alia practica: ſic̃ ſunt phica: iudicia aſtronomie: ⁊ agricultura q̃ ſapiẽtes operantur ꝑ ſapiam: nõ ea quã ſciũt laboratores ꝑ vſum: q: laboratores in agricultura per vſum ſũt: ita in cõparatiãe ſapientum agriculture: ſicut vnus phicus ⁊ vnus aſtronomicus: q̃ vadunt audaces de villa in villã i cõparatõe phycaꝝ ſapientum: ⁊ aſtronomicoꝝ ſapiẽtũ: ⁊ ariſtotiles ⁊ oẽs de ſecta ſua docuerunt nos ꝙ miniſteria ſũt in quatuor maneries⁹. pma ẽ ꝓ theorica: ⁊ eſt ſcire ſolummodo ⁊ hec ẽ phia. Scđa eſt practica: ⁊ hoc eſt poſtq̃ ſcire põt hõ mores aie: et quomodo debet dirigere ⁊ gubernare ciuitates ⁊ manutenere domus. Tertia eſt que cõplet opa nature: ſicut phyca ⁊ agricultura. Et quarta eſt q̃ dirigit ⁊ affaytat: ſicut fabricatio domoꝝ ⁊ habitationũ: ⁊ militia: ⁊ carpentaria: ⁊ texere: ⁊ alia miniſteria ſilia. Et hec docuerũt nos: q: vnum miniſterioꝝ hoꝝ eſt ordinatũ ſub alio: ⁊ vnũ fuit alij. Sicut armerius ⁊ frenerius q̃ fuiũt militi: ⁊ miles fuit duci exercitus ⁊ dux exercitus fuit officio regis: ⁊ hoc ẽ gubernare ciuitates: ⁊ ita vadunt officia aſcendendo donec ſint oia ordinata ſub phyca. ⁊ ꝓpter hoc diuiſit ꝑhĩbo. miſteria i quatuor ptes. Prima ẽ totũ miniſteriũ qđ ſequitur phiam magna ꝯña ⁊ hec ẽ practica quã diximus q̃ ẽ ꝓpter ſapiaꝫ quã homines habent neceſſe: ⁊ ſigna ſignificãtia res tales ſunt habentia figuras ſimiles figuris hominũ. ⁊ iaꝫ dixit ꝙ hoc miniſterium eſt ſicut phyſica ⁊ agricultura.

¶ Signa vero quoꝝ figure quadrupedum figuris aſſimilãtur: iuuãt magiſteria mineraꝝ: mercationũ: ac edificationũ atq̃ dolãdi.

¶ Et ſigna habẽtia figuras q̃drupedũ adiuuãt i miniſterijs que ſũt opera metalloꝝ. ⁊ mercadãciarum ⁊ carpentaria.

¶ Hec ẽ ſcđa pars miniſteriaꝝ: ⁊ eſt ois res i qua ẽ directio ⁊ affaytamentũ: ⁊ miſteria metalloꝝ ſunt: ſicut opari aurũ ⁊ argentũ. ebur. ⁊ breuiter plũbũ. ſtannũ. lapides ĩcidere ⁊ ſilia. miſteria aũt mercimonioꝝ ſũt mlta: ſicut gubernare: panẽ. oleum. pannos. ⁊ mercadãtari cũ illis. ⁊ mlta alia que de vna terra in aliam inducuntur.

¶ Signa autẽ ſolſticialia ⁊ equinoctialia trãſlationis ⁊ variationis ac geometrie ac agriculture: nec nõ reꝝ domoꝝ orõis magiſteria iuuãt.

¶ Et ſigna ſolſtitij ⁊ equinoctij adiuuãt in miniſterijs que pro transferẽdo interpretando pro geometria ꝑ laborerijs terre ⁊ pro hijs que pertinent ad oratoria.

¶ Hec eſt pars tertia officioꝝ. ⁊ ẽ ois res q̃ dat radicem ꝑ alia re: ⁊ ẽ ſm phiam: ⁊ ſigna quatuor tropicoꝝ ſignificant talia miniſteria q̃ ſũt pncipia quatuor tẽpoꝝ. trãſferre ⁊ interpᷓtari de vna lingua in aliã dat pncipiũ vel q̃ neſciũt illã linguã ꝑ eſ ſciẽda. ⁊ geometria ẽ pncipiũ aliaꝝ miniſteriorum multoꝝ: ſicut ẽ facere decurrere aq̃s de vno loco ad alium: fontes ⁊ puteos aperire: ⁊ facere artificia ⁊ ferramẽta ꝑ alijs miniſterijs: ⁊ generalr̃ facere artificia ⁊ figuras: ⁊ eſt radix oium aliaꝝ miniſterioꝝ: ⁊ nos fecim⁹ i hoc tractatum vnũ: cui nomẽ ĩpoſuim⁹ librũ radicũ fabricationũ: laborare terrã ẽ pncipiũ hitatiõis: ⁊ oratoria ſũt ẽt pncipia aggregationis hominum ad ſeruitia dei.

¶ At ſigna quorũ figure feraꝝ ⁊ aquaticaꝝ aĩalium figuris aſſimilãtur magiſteria que ſunt ad humiditatẽ: et in quibus humectãtia ponuntur auxiliant̃: herbaꝝ etiam: compoſitionis nauium ſolertiã: ſallita quoq̃ et ſaliẽtia iuuãt.

¶ Et ſigna figuras habẽtia beſtiaꝝ ſilueſtriũ ⁊ aq̃ticaꝝ adiuuãt i miniſterijs que ſũt i hũidita tib⁹. ⁊ i que intrant herbe ⁊ i faciẽdo nauigiũ ⁊ laborando i rebus ſalicis vel ſale.

¶ Hec eſt quarta ps officioꝝ: ⁊ eſt ois res in q̃ eſt humor ⁊ herbe: vel laborare in aqua: ſicut piſcator vl̃ marinari⁹: ⁊ laborare nauigiũ: facere diſcurrere aquas: facere piſces ⁊ ſalem: ſalſare carnes ⁊ piſces: legumia vẽdere ⁊ talia.

¶ At ſi luna proprie loco magiſterij dominata fuerit ⁊ poſt cõiunctionẽ ad mercuriũ iuerit: ⁊ i capricorno vl̃ tauro ſeu cãcro: erit nat⁹ ſapiẽs ⁊ i molator ⁊ obſeruabit aquaꝝ vaſa.

¶ Et ſi fuerit lũa dña loco officij ⁊ p⁹ ꝯiunctionẽ fuerit iter ſuũ cũ mercurio ⁊ fuerit i tauro aut capricorno vel cancro erit nat⁹ diuinator. factor ſacrificioꝝ ⁊ inſpiciet in vaſis aquaꝝ.

¶ Multotiẽs diximus ꝙ ſol ⁊ luna ſunt pncipes ſuꝑ alios plãas: ⁊ ſignificatio ſua nãlis eſt dare ꝓpris in rebus oibus. id qđ ꝯuenit ꝑ nãꝫ: ⁊ ꝓpter hoc dãt in miniſterijs oibus apparatũ: ⁊ recipe oia alia miniſteria poſtq̃ ita ẽ ꝙ ſol nec luna: non habẽt ſignificationẽ ꝓpriã in miniſterio cognito: dãt cãꝫ ⁊ auxiliũ: in aliq̃bus miniſterijs ⁊ nõ dãt in alijs: q: ſol dat auxiliũ in omni miniſteria qđ eſt ꝑ potẽtia ⁊ vincendo ⁊ ꝓgrãdi apparentia. Et ꝑthõ. docuit nos iſtud qñ dixit ſi participabit̃ cũ marte: fiet idẽ cõplexio vna: que dabit oẽ opus qđ fit ꝑ ignẽ ita ꝙ nos ĩtelligim⁹ ꝙ cõplexio q̃ fit per ſolẽ ⁊ lunã: tamẽ quolibet alioꝝ dat tale miniſteriũ quale ꝯuenit eidẽ cõplexioni. Tamẽ docuit nos in hoc loco ꝙ luna dat auxiliũ in miniſterijs in q̃bus eſt diuinatio ⁊ de hoc fecit mẽtionẽ in ꝯcordãtia quaꝫ hꝫ cũ mercurio cuꝫ q̃libet ſignoꝝ. Et nos volumus verba ſua gloſare vt ĩtelligi faciamus id qđ ante fuit oñdẽdo. Cũ dixit ꝙ ſit dñs officij. vult dicere ꝙ dñs fuerit decime: ⁊ qñ fuerit pmus pl̃a apparẽs đ ſub radijs ſolis. Et hoc eſt id qđ dixit: ⁊ fuerit ſuũ ire poſt ꝯiũctionẽ cũ mercurio: ⁊ dixit mercuriũ ꝓpe ĩter oẽs pl̃s. q: hic ſtet⁹ iuẽtus ẽ in mercurio magis. Et id qđ dixit ⁊ accidẽt hec in tauro. aut in capricorno vel cãcro. dixit ꝙ ven⁹ q̃ ſignificat dñatões ⁊ luna hꝫ pl̃es dignitates in his ſignis. ⁊ diuinatões ſũt ꝓpe de ſigõne tauri rõe nãe veneris ⁊ lune. et natura degulationis ẽ ꝓpria de natura capcorni rõne ſaturni. ⁊ martis: ⁊ inſpicere de meminulis đ aqua ẽ ꝓpriũ cancri: q: ſignũ eſt aque. et fortune habẽt multas dignitates in eo q̃ ſunt iuppiter ⁊ ven⁹ ⁊ ſilia: de aqua ſunt vaſa in quibus ponitur: ⁊ aſpiciuntur res multe in eis: et ex his multi ſunt aſpiciẽtes in nubibus: riuis: et puteis: et ſilib⁹. Et iaꝫ oñdim⁹ ꝙ hec officia ꝑ maiori parte ſũt ꝑdita. q: đmõſtrationes vniuerſales contigerunt: leges dantes que inhibẽt aſpicere in his omnibus: et contrarium mandant eoꝝ.

¶ Si autem fuerit in ſagittario vel in piſcibus per mortuos diuinabit ⁊: malignos etiam ſpiritus de loco ad locuꝫ moueri coget.

¶ Et ſi fuerit in ſagittario vel piſcibus. d'cit diuinator pro inſpiciendo in mortuis. ⁊ demouendo ſpiritus.

¶ Uult dicere ꝙ qn̄ luna fuerit dn̄a officij: ⁊ fuerit mercurius circa cōiunctionē: ſi acciderit ꝙ ſit in ſagittario vel piſcibus: ſignificat ꝙ nat⁹ inſpiciet i mēbris aīaliū mortuoꝝ: ⁊ dicet multa futura: Similiter mouebit ſpiritus qui dicti ſunt diaboli: vel alios ſpiritus: propter ꝓpter qđ diuinabit: ⁊ hoc ē qꝛ ſagitari⁹ ⁊ piſcis ſūt dignitates iouis: ⁊ mercuri⁹ male moratur in his locis: qꝛ ſunt ſui caſus ⁊ oppoſita ſuis domibus. ⁊ ꝓpter hoc conuenit ꝙ quando miſcent̄ cū luna ⁊ mercurio habeant ſignificationem talem.

¶ Sed ſi fuerit i virgine vel ſcorpiōe: erit nigromanticus ⁊ aſtrologus: idicabit occulta ⁊ predicet futura.

¶ Et ſi fuerit in virgine vel ſcorpione erit nigromanticus ⁊ aſtronomic⁹: dicens res non iuſtas ⁊ futuras anteq̄ȝ fuerint.

¶ Uult dicere ꝙ qn̄ luna fuerit dn̄a officij: ⁊ mercuri⁹ fuerit circa cōiunctionem accipiens vim a ſole exn̄do in virgine vel ſcorpione: natus erit nigromantic⁹ ⁊ aſtronomicus diuinator rerum nō iuſtaꝝ. ſciet res anteq̄ȝ ſint. Naȝ nigromanticus ē ille q facit ꝑplo faſcinamēta ⁊ facturas ſeu maleficia: qbus credunt ꝙ accident ꝑ certo: ſicut ipſi credūt. Et aſtronomicus eſt ille qui ſcit futura per figuras ſtellarum. Et diuinator ē ille i cui⁹ volūtate res veniunt: ⁊ dicit res que nō ſūt apparētes ⁊ q̄ future ſūt: ⁊ neſcit qua parte dicat eas nec qua rōne ipſas extrahat. Nā manifeſtū eſt ꝙ in aīa iſtius talis veniūt res a ſignificatōibus corpoꝝ celeſtiū: ⁊ faciūt eas i mundū venire aliquo tpe futuro. et hora aliqua format̄ eadē figura ſtellarum vt ſit talis res. hac āt hora format̄ in voluntate illi⁹ diuinatoris illi⁹ rei futurę. Et ego multos tales vidi: ⁊ vidi aliū q dixit: dū eēt infirm⁹ tali die morlar: ⁊ poſtea quieuit: verū̄ ſic fuit de q̄ dixit

¶ Quod ſi in leone vel ariete vl' libra fuerit: erit ꝓpheta ⁊ ſomnioꝝ iterp̄tes ac ſapiens.

¶ Et ſi fuerit i libra vel ariete aut leōe erit ꝓpheta: ſolutor ſomnioꝝ ⁊ incantator.

¶ Uult dicere quando luna fuerit dn̄a officij: ⁊ fuerit cum mercurio circa cōiunctionē: ⁊ acciderit ꝙ ſit i libra vel ariete aut leone: erit natus ꝓpheta: ſi teſtificabit̄ ei venus exiſtente in bono ſtatu: ſed in malo: erit ſolutor ſomniorū. ⁊ ſi iuppiter teſtificabit̄ erit incantator. Et dixit libra ꝓpter dignitates quas habēt in ea: ſaturnus: mercuri⁹ ⁊ ven⁹: ⁊ ariete ⁊ leone ꝓpter dignitates quas hūt in eis ſol ⁊ iuppiter: q hūt in eis trigonum. Remanſerūt eniȝ ex omnibus ſignis gemini ⁊ aquarius q̄ nō noiauit: pro eo ꝙ ſignificatio lune ꝑditur in eis ⁊ illa mercurij fortificat̄ ibi ſolū: qꝛ iuppiter nec venus nō habet in eis aliquā dignitatē q̄ poſſe habȝ.

¶ Hec ē igit̄ via quā ad magiſterioꝝ qualitates eorumq̄ȝ ſpecies rationabiliter cognoſcendas nobis obſeruare ꝯuenit.

¶ Hec ē via ꝑ quā ire nos oȝ vt ſciam⁹ ſtat⁹ officiorū ⁊ cui⁹ maneriei erūt ꝑ viā demōſtratiōis.

¶ Id quod dixit hec eſt via qua nos oportet ire: vl't dicere via demōſtratiua bene certa qua ſcire poſſumus cuiuſmodi officium habebit natus ex officijs humanis.

¶ Eoruȝ autē virium quātitates ꝑ ſtellarū fortitudies que diſpoſitioni dominātur: ſūt obſeruande. Naȝ cum oriētales vel in angulis extiterint: erunt illi⁹ magiſteria: dignitatis ⁊ dominationis ac fortitudis. Sed ſi occidētales vel cadentes fuerint ab angulis eius magiſteria ſub aliorum poteſtate ꝯſtituentur.

¶ Tamen ꝯuenit vt inſpiciamus quātitatē ſue virtutis ꝑ virtutē planetaꝝ gubernatoꝝ. qꝛ qn̄ fuerint oriētales vel i angulis: erit officiū principale ac potēs: ⁊ habebit alios ſub ſe. Et ſi fuerit occn̄tales vel cadētes ab angulis: erit ei⁹ officiū ſub manu alterius.

¶ Uult dicere quādo ſciemus qua maneriee erit ſtatus officij ⁊ voluerimus ſcire ſi officialis ille erit ꝑncipalis per ſe. vel ſub manu alterius. iſpiciemus planetā ⁊ planetas. qui fuerint dn̄i officij: ſi ſint potētes in ſuo ſitu in mūdo: ſignificabūt ꝙ ſitus nati erit in ſuo miniſterio p̄cipalis. Et iā oſtendimus in gloſa primi tractatus ꝙ ſtatus bonus plaꝝ in ſuo ſitu in mūdo: eſt ꝙ ſit in ſuis dignitatibus. vel oriētales aut i angulis. ⁊ ſilibus. Et ſi etiā fuerit dn̄s officij potens in natiuitate: ſignificat ſilr ꝙ natus erit in ſuo officio p̄cipalis. Tamē ſi dn̄s officij fuerit in his debilis q̄ diximus: erit officialis ſub manu alterius. Qđ aūt dixit ptolomeus oriētalis. dixit ꝓpter potentiā ſm mundū. Et ꝙ dixit in angulis: eſt ꝓpter poſſe pl'e ſm natiuitatē. Et qn̄ occidētales fuerint de ꝯuerſo ⁊ nō in angulis.

¶ Sed ſi ſuper eos fortune vicerit illius magiſteriū erit ꝯueniēs ⁊ cōmendabile atq̄ȝ quietū nec in eo vnq̄ȝ decipiet̄. Sed ſi ſuper eos vicerint ifortune: erūt vilia deſpectabilia atq̄ȝ damnoſa ⁊ in eis decipietur.

¶ Et ſi fortune vicerint in miniſterio erit miniſteriū nobile ⁊ lucroſū. ⁊ ſi deficit ⁊ officialis in eo ⁊ ſi vicerit in fortune erit vilis ⁊ ꝑdens ⁊ nō lucrabit̄ in eo officialis.

¶ Sēper dat nobis in quolibet loco eos ſtatus ꝯtrarios. vt mediū itelligamus ꝑ eos. Nā dicit in hoc loco. ſi dn̄s miniſterij fuerit in aſpectu fortunaꝝ: vel ſuis dignitatibus: aut ſalue virtutis: miniſteriū nati erit nobile: ⁊ lucroſum: ⁊ ſi dn̄abūtur in eo infortune: vel fuerit in dignitatib⁹ vel fuerint virtutibus intentate: vel ipedite: ſignificat ꝙ miniſteriū nati erit vile: ⁊ ꝑditioſū: ⁊ deficiet officialis in eo: ⁊ bn̄ itellexim⁹ ꝑ hec alia: qꝛ ſi dn̄s miniſterij fuerit in ſtatu mediocri. hoꝝ duoꝝ: ꝙ miniſteriū erit mediocre.

¶ Qꝛ ſi ſaturnus impeditor fuerit: accidet ibi frigus ⁊ prolongatio ac pigritia.

¶ Et ſi fuerit ſaturnus impediens accidet in miniſterio elongatio ⁊ tarditas.

¶ Uult dicere: ꝙ ſi fuerit ſaturnus nocens dn̄o miniſterij vel dn̄s miniſterij fuerit de cōplexione ſua: natus erit piger: ⁊ tardus: intantum ꝙ ſuum vileſcet officium. perdet ⁊ deficiet in eodem.

¶ Si mars autem impeditor extiterit timor ibi atq̄ȝ deſtructio continget.

¶ Et ſi fuerit mars impediens accidet in miniſterio periculum ⁊ fama mala.

¶ Uult dicere ꝙ ſi fuerit mars nocens dn̄o miniſterij vel ipſe dn̄s fuerit de cōplexione ſua: erit natus tā cupidus: ſicut audax: ⁊ tantū ſine verecundia in ſuo officio: ꝙ ad magna pericula ſe ponet ꝓ eo in modo ꝙ perdet in illo: vileſcet ipſum ⁊ deficiet in eodem.

¶ Et ſi vterq̄ȝ fuerit impeditor: erunt in toto tē

pore vite ſue multa inconuenientia.

¶ Et ſi ambo fuerint nocentes: erũt hec omnia multum mala tota vita ſua.

¶ Vult dicere ꝙ ſi due infortune nocuerit dño miſterij: ſignificabũt ꝙ nat⁹ tota vita ſua nũꝙ̃ ibit ad dñm ꝑ miſterio. Et eſt manifeſtũ ꝙ ptho. emẽdauit i hoc loco id quod ſignificat dãnamentũ dñi miſterij per duas infortunas: vt nos itelligam⁹ id qđ ſignificãt due fortune quãdo adiuuãt dñm miſterij: qꝛ ſi iuuerit iuppiter erit miſteriũ nobile et lucroſũ: ⁊ i eo nõ deficiet ꝓpter bonũ ⁊ fortuniũ: bonũ qđ dat iuppiter. ſilr ſi iuuerit ipm ven⁹: erit officialis i ſuo officio fortunat⁹: lucroſus ⁊ let⁹. Et qꝛ ptho. tenet i mltis locis ꝙ venus ꝯcordat cũ ioue in ſua natura: dat eis in hoc loco ſignificationẽ vnam: ⁊ eſt ꝙ faciunt miniſteriũ nobile ⁊ lucroſum: ⁊ inter eos ambos diuiſionem non fecit.

¶ Eorum autẽ augmentũ ac decrementũ ex ſtellarũ qualitatib⁹ que futuri ſunt occaſiones ſecundum eorum habitudinem ad angulos deprehẽdeꝰ ſi matutinales ſeu veſptinales fuerit.

¶ Et ſciemus ẽt augmẽtũ ⁊ decrementũ: a ſtatu planetarum rẽ illaꝫ facientiũ: quomodo ſtãt ad angulos matutinales: ⁊ ad veſptinales.

¶ Vult dicere ꝙ quãdo ſcire voluerim⁹ qñ augebunꝰ miniſteria vl̃ minuenꝰ aut debilitabũꝰ: inſpiciemus id quod ſignificat elõgationẽ planetaꝝ ab angulis q̃ ſũt magis circa ipos: ⁊ accipiem⁹ inde ꝯparationem de acuitate planetarũ qñ ſũt matutinales: ⁊ de tarditate qñ ſũt veſptinales: et appciabim⁹ id cũ eo qđ ſignificat vita: ⁊ cũ eo ꝙ ſignificãt planete i oib⁹ annis vite: ⁊ ſciem⁹ ꝑ oẽs iſtas res q̃b⁹ temporibus fortificanꝰ: ⁊ augenꝰ miniſteria: vel q̃bus temporib⁹ minuentur ⁊ debilitabuntur. ¶ Hic perficitur totum qđ compoſuit ptho. in reb⁹ particularib⁹ ad hoiem.

¶ Hic incipit vndecim⁹ tractatus gloſe haly ſup libro ptholemei. Dixit haly volum⁹ gloſare id qđ remanſit de v̈bis ptho. de libro ſuo iudiciorum.

¶ De coniugijs. Capitulum IIII.

Dixit haly.

Partes de q̃bus componitur dom⁹ ſũt quatuor ⁊ ita oñdit Boeti⁹ phs. pma eſt diuitie. 2ª mlier. 3ª filij. 4ª eſt ſuientes. veꝝ aũt eẽ diuitiaꝝ nñauit ptholemeus, i. 4. caplis pteritis. Et vult adhuc mõſtrare i h cap. mulieris factũ. Et illõ filioꝝ moſtrabit i. 6. caplo. i ſuientibus v̈o nõ poſuit capla ſeparati: ſicut fecit alijs reb⁹. tamẽ fecit mẽtionẽ de amore vl̃ odio qđ habent ad ſuos dños i fine capli amicoꝝ: qꝛ tenet ꝙ ſuientes nõ ſũt res q̃ teneãt ſe cum hoie. qm̃ res eſt que ſe tenet ⁊ ptinet ad diuitias hominis. nã ſui hois hñtis diuitias: ⁊ loc⁹ q̃ cuꝫ illis fuerit in ſuis diuitijs nũeranꝰ: ⁊ ſm ſtatũ i quo fuerint diuitie: erũt ſui: ⁊ ab eodẽ loco pñt ſciri facta ſua. ⁊ ſilr factũ beſtiarum ⁊ hereditatum. mulieres tamen ⁊ filij ſunt naturales hominum ⁊ que tenent ſe cum eo. ⁊ propter hoc dat vtrique eorum ꝑ ſe capitulum ſeparatim.

Quoniam poſt premiſſa de matrimonio tractandum eſt: legitima virorum ⁊ mulierum coniugia quẽadmodum ſubiungitur: nos obſeruare conuenit.

¶ Et poſtꝙ̃ iudicium coniugis ſequitur aliud qđ diximus: conuenit vt aſpiciamus adhuc in cõiugio mulierum ⁊ virorum hoc modo quo adhuc volo dicere.

¶ Vult dicere ꝙ iudiciũ officij ſeqꝰ iudicium ꝯiugij: ⁊ iudiciũ diuitiaꝝ ſeqꝰ v̈tutem ale hois cõiugiũ milieꝝ. vult dicere cõiugiũ diſcurrẽs iter hoies ſm legẽ ſuam: quod nõ ẽ turpe nec tenetur malum: ſicut coniugium vetule vl̃ iuuenis pro filijs faciendis.

¶ In maſculorũ itaqꝫ cõiugijs lunares qualitates hora natiuitatis viri nos ſubtiliter iſpicere nõ eſt iconueniẽs. Primit⁹ etenim obſeruãdũ eſt. Si in altera duaꝝ q̃rtaꝝ oriẽtaliũ luna permaneat: tũc etenim in iuuẽtute matrimoniũ faciet: vel poſt ſuoꝝ annoꝝ plenitudinẽ iuuẽculã in vxorem accipiet. Si autem in altera duarũ occidentaliũ extiterit: tarde vxorabitur: vel ſibi vetulam ſubarrabit.

¶ Cõuenit vt iſpiciamus in ꝯiugio viroꝝ ſtatũ lune hora natiuitatis viri: ita ꝙ primo aſpiciemus ad lunã ſi fuerit in duob⁹ q̃rtis orientalib⁹ erit ꝯiugiũ viri in ſua pueritia aut copulabiꝰ cũ puella poſtꝙ̃ dies intrauerit: ⁊ ſi fuerit in duobus quartis occidentalibus coniugiũ erit tardũ aut copula cũ vetula.

¶ Vult dicere ꝙ regula ꝑ quã ſciem⁹ factũ viri ẽ accepta a ſtatu iuuẽto lune hora natiuitatis. Et dedit nobis de ſtatibus lune duos de cõparatõe ſua ad mũdũ ⁊ de ſua comparatõe ad natitatẽ: ⁊ adduxit totũ. ⁊ dixit ſi fuerit i duab⁹ quartis oriẽtalib⁹: vir copulabiꝰ i ſua pueritia cũ quacũqꝫ ſibi accidꝫ: vl̃ copulabiꝰ cũ puella poſtꝙ̃ i dies pceſſerit. et ſi fuerit i duab⁹ quartis occñtalib⁹: copulabiꝰ vir cum vetula i ſua iuuentute: aut ſuũ cõiugiũ ꝓlongabitur donec ꝓcedat i dies: ⁊ poſtea copulabiꝰ cũ quacũqꝫ ſibi accidet vetula vl̃ puella. Nam manifeſtum eſt ꝙ duo quarta orientalia ſm mũdũ q̃ ſũt ab hora cõiũctionis vſqꝫ ad oppõnẽ: ⁊ occidẽtalia ſũt ꝯria. ſ. ab oppõne ad cõiunctiõeꝫ: q̃ aũt ſũt talia ſm figuram ſũt ab aſcẽdẽte ad mediũ celi ⁊ ab angulo terre vſqꝫ ad ſeptimã. Reliqua duo occidẽtalia ſm natiuitatẽ ſũt duo q̃rta cadentia. vnũ quartũ ẽ 7ª dom⁹: 8ª ⁊ 9ª: ⁊ aliud ẽ aſcendens 2ª ⁊ 3ª. Et poſtꝙ̃ luna ſignificat de coniugio viri: hoc qđ dixit ptholo. qñ fuerit in aliquo hoꝝ duorum ſtatuum: conuenit vt ſignificet i ꝯiugio viroꝝ ſm oẽs alios ſtatus. Et ptho. docet nos rẽ iſtã i alijs dclis ſuis.

¶ Qđ ſi ſub radijs fuerit: ⁊ in figura cũ ſaturno ſocietatem habuerit: nunꝙ̃ vxorabiꝰ.

¶ Et ſi fuerit ſub radijs ⁊ participata fuerit cuꝫ ſaturno in figura nunꝙ̃ copulabiꝰ.

¶ Iã ſcimus ꝙ plãte cũ ſunt ſub radijs amittũt virtutẽ ſuã: ⁊ ꝙ ſaturnus dat frigiditatẽ ⁊ tarditateꝫ in reb⁹. Et ꝓpter hoc ſi luna fuerit ſub radijs: vel cũ ſaturno participata fuerit in figura. vel fuerit in ſuis dignitatibus ſignificat ꝙ vir natus nunꝙ̃ copulabitur.

¶ Poſt hoc aũt obſeruabimus: ſi in vnius figure ſigno luna fuerit: vel ſi ad vnũ ſolũ planetam ſcitiſal habuerit vni ſoli copulabiꝰ.

¶ Et poſt hoc iſpiciem⁹ ſi luna eſt in ſigno vni⁹ figure: ⁊ ſi applicat vni planete: naꝫ ſi ita fuerit copulabiꝰ vni ſoli mulieri.

¶ Hic eſt alius ſtat⁹ ex ſtatib⁹ lune: ⁊ eſt qꝛ poſtꝙ̃ vir ſignificationẽ habuerit copulandi: ⁊ fuerit luna in ſigno vni⁹ figure ⁊ applicuerit ſoli vni plãte dũ durat in illo ſigno ſignificat ꝙ vir copulabiꝰ cum vna muliere ſola.

¶ Sed ſi ī ſigno duū corpoꝝ vl' multaꝝ figurarū pmāſerit: ⁊ ī eodē ſigno pluſq̄ ad vnū pl'taȝ ictiſal habuerit ſibi q̄plures deſponſabit.

¶ Et ſi fuerit in ſigno bicorporeo aut ī ſigno mltarum figurarum ⁊ in eodem ſigno applicuerit plus vno planeta: multa habebit cōiugia.

¶ Hic eſt alius ſtatus lune ⁊ eſt ꝙ ſi vir habuerit ſignificationē copulandi: ⁊ fuerit luna hora natiuitatis in ſigno bicorporeo vel ī ſigno multaꝝ figuraꝝ ⁊ applicuerit plus vno pl'ta donec entrauerit in illo ſigno copulabit̄ multa vice: ⁊ pōt ſciri q̄titas mulieꝝ a q̄titate figuraꝝ ſigni in quo ſtat luna: ⁊ a numero ſtellaꝝ fixaꝝ cum q̄bus ꝯiūgitur luna in ſigno illo in longitudine ⁊ latitudine.

¶ At ſi planete cū quib⁹ ex cōiūctōe vel aſpectu ictiſal habuerit fortune fuerint: ſue ſponſe cōuenīētes erūt ⁊ apte. ſi āt ī fortūe fuerit: erit ꝯtrariū

¶ Et ſi planete q̄b⁹ applicat fuerit fortūe ſiue ꝑ cōiunctionē vel applicationē aliquā: mulieres quibus copulabitur: erunt bone ⁊ caſte: ⁊ econuerſo ſi fuerint infortune.

¶ Hec eſt alia regula qua ſcire poſſumus ſi mulieres q̄bus copulabit̄ vir: erūt bone caſte vel male: ⁊ ptho. docuit nos duos ſtat⁹ ꝯtrarios: ſicut facere cōſueuit: ita ꝙ ſignificatio bonaꝝ mulieꝝ eſt a pl'tis fortunis: et ſuis locis: et ſignificatio ml'ieꝝ malaꝝ erit a pl'tis infortunis et locis ſuis. Et ꝓpter hoc ītelligimus bn̄ ꝙ ſi luna fuerit in dignitatib⁹ fortunaꝝ erūt meliores: ⁊ ſi in dignitatibus infortunaꝝ peiores. ⁊ ſi res cōmiſcebit̄ erit vel ꝙ accidet de ipſa manerie: ⁊ ptho. docet nos poſt hoc ideȝ ꝙ ſignificat q̄libet pl'ta per ſe ad hoc vt ſcias componere ſignificationes ſi inueneris ſignificationes compoſitas.

¶ Nam ſi ad ſaturnū ictiſal hūerit: erit eius vxor laborioſa: ⁊ ipſi⁹ qualitates erūt ferales.

¶ Ita ꝙ ſi applicuerit ſaturno: ſciat mulierē laborioſam ⁊ prauam.

¶ Hoc ſignificat ſatū⁹ ſi luna ei applicuerit: vel fuerit in dignitatib⁹ ſuis exñdo ī bono ſtatu: ſȝ ſi fuerit ī malo ſtatu ſignificat ꝙ mulier erit vilis ⁊ turpis: ⁊ male volūtatis.

¶ Si vero ad iouem ictiſal hūerit: conueniens erit ⁊ idonea docta diſpoſitione.

¶ Et ſi applicuerit ioui: erit abſtinentie bone ac boni ordināmēti: ⁊ retardi ī domo ſuā.

¶ Et ſi fuerit in malo ſtatu minuitur hoc factum.

¶ At ſi ad martem: animoſa erit ⁊ idomita.

¶ Et ſi applicuerit marti: erit audax ⁊ ſupba.

Hoc ſi fuerit ī malo ſtatu erit meretrix ōhōeſtata: et mala.

¶ Et ſi ad venerē: erit formoſa valdeq̄ iocoſa.

¶ Et ſi applicuerit veneri: erit pulchra: leta ⁊ bone receptionis.

¶ Et ſi fuerit in malo ſtatu minuetur hoc factum.

¶ Si aūt ad mercuriū: erit boni ītellectus.

¶ Et ſi applicuerit mercurio: erit bona: intelligens ⁊ bonorum verborum.

¶ Et ſi fuerit in malo ſtatu minuet̄ hoc factum: ⁊ erit deceptuoſa ⁊ falſa: ⁊ ꝯuenit vt facias atazir lune ſicut alioꝝ ad pleg: ⁊ q̄ñ īueniemus: q̄ꝛ applicet ad radios alicui⁹ pl'te: vl' ad aliq̄ ſtellā fixā: ſm̄ hoc erit mulier cū qua copulabit̄ in ipſo anno. Et ſi volueris ſcire ſi mulier erit libera: vel ſerua īſpice ad pl'taȝ ſignificantē ꝯiugium cum fuerit in ſuiſmēt dignitatibus mulier erit libera: et ſi in dignitatibus alterius planete ſerua erit.

¶ Item ſi cū ioue vel ſaturno ſeu mercurio venus extiterit: in his que ad vitaȝ pertinēt ei ſatis ꝓderit. Ipm̄ etiaȝ ⁊ filios multuȝ amabit. Sȝ ſi cuȝ marte fuerit erit deuaſtatrix ac īſtabilis ⁊ non intelligens.

¶ Similiter ſi venus fuerit cū ioue aut ſaturno vel mercurio: erit mulier ꝑfectuoſa: amatrix viri ⁊ filiorum ſuorum. ⁊ ſi fuerit cum marte: erit mulier deſtructrix ſui boni: male perfectionis: ſine virtute ⁊ ſine intellectu.

¶ Uult dicere ꝙ regula qua ſciem⁹ ſtatū mulieris cū qua vir copulabit̄ dȝ accipi a ſtatu veneris ſilr: ⁊ ſi ven⁹ fuerit cuȝ pl'tis quos dixit vl' in ſuis dignitatib⁹. ſignificit ea que dixit. Et ꝯuenit in hoc vt petam⁹ qua rōne ſignificat luna ꝯiugiū viroꝝ: ⁊ ſol ꝯiugiū mulieꝝ: dico enim ꝙ demonſtrauim⁹ ī gloſis p̄teritis ꝙ ſol ⁊ lūa p̄nceps ⁊ dñi ſūt oīuȝ reꝝ terrenaꝝ: ⁊ id qđ ſe ꝯcordat cū oppoſito dȝ ſignificare ꝯiugiū ⁊ ꝓpter hoc ſignificat lūa: ꝯiugiū viroꝝ: ⁊ ſol illō mulierū. Et hec eſt res ꝯcordās ſe cum rebus naturalibus.

¶ In feminarum vero matrimoniīs ſolares q̄litates hora natiuitatis feminee ſūt obſeruande.

¶ Et cōuenit vt inſpiciam⁹ cōiugiū mulierum a ſtatu ſolis hora ſue natiuitatis.

¶ Uult dicere ꝙ poſſum⁹ iudicare ꝯiugiū mulieꝝ a ſtatu ſolis in ſuis natiuitatibus: q̄ꝛ ſi ſol fuerit in bono ſtatu ꝯiugiū erit bonū ⁊ ſi in malo malū: ⁊ ſi fuerit in mediocri erit tale: nā verbo generali q̄lis fuerit ſtat⁹ natiuitatis ml'ieris tale erit coniugium qđ habebit..

¶ Nam cū ſol ī altera quartaꝝ duaꝝ orietaliū .ſ. in figura ī iuuentute viro deſpōſabit̄: vel in ſenectute iuuenem ꝓ marito accipiet.

¶ Ita ꝙ ſi fuerit ſol ī duab⁹ quartis orientalib⁹: cōiugiū mulieris hñtis talem natiuitatem erit ī ſua pueritia vl' copulabitur puero poſtquam in dies proceſſerit.

¶ Ptho. notificat nobis de ſtatibus ſolis: res q̄s debemus accipere ꝑ regulā: ſicut fecit in ſtatib⁹ lūe. p̄mo ſtat⁹ quē dixit eſt ꝙ ſi fuerit ſol hora natiuitatis ī duob⁹ q̄rtis orietalibus ſcđȝ natiuitatē: ſignificat ꝙ mulier copulabit̄ in pueritia cū quocūq̄ viro ſibi acciderit: puero vel ſene aut cū puero poſtq̄ dies ītrauerit. Et iam diximus duo quarta orientalia ſecundū ſtatū natiuitatis ⁊ eſt vnū. 10. 11. ⁊. 12. domus. Et aliud. 4. 5. ⁊. 6. domus.

¶ At ſi in altera duarum occidentaliū extiterit tarde marito coniugabitur: vel in prima iuuentute ſeni deſponſabitur.

¶ Et ſi fuerit in duobus q̄rtis occidētalibus: copl'abit̄ tarde āt cū vetula poſtq̄ ī dies ꝓceſſerit.

¶ Unū ex q̄rtis occidētalib⁹ eſt aſcēdens. 2. ⁊. 3. ⁊ aliud eſt 7. 8. ⁊. 9. domus: hec duo q̄rta ſunt in cōparatione natiuitatis: ꝓ eo ꝙ ſol eſt maioris potētie ac dñij cūctis rebus celeſtib⁹: ꝯuenit vt oēs pl'te habeāt q̄rtā ſm̄ mundū in cōparatiōe ſolis: ⁊ ꝙ in his q̄rtis ſol nō habeat vllā partē. Et ꝯuenit vt ītelligas in h̄ loco: ꝙ q̄ñ acciderit in natītate viri ⁊ mulieris: vt ſit ſol ⁊ luna in q̄rtis orietalib⁹ ipſe ⁊ ipſa copulabunt̄ in ſua pueritia vir cū puella ⁊ mulier cū puero. Et

ſi ambo fuerit in q̃rtis occidẽtalib⁹ copulabũtur nati in ſenectute vir cũ vetula: ⁊ mlier cũ ſene. Et ſi luna fuerit ĩ natiuitate viri in aliquo quartoꝝ oriẽtaliũ ⁊ ſol in aliquo q̃rtoꝝ occidentaliũ: copulabit̃ vir in ſenectute ſua cũ puella ex puellis ab⁹. Et ſi luna in natiuitate alicui⁹ mulieris fuerit in aliquo quartoꝝ oriẽtaliũ: ⁊ ſol in aliquo quartoꝝ occidẽtaliũ: copulabit̃ ĩpo mlier poſtq̃ ꝓceſſerit ĩ dies viro. Et h̃ mõ ↄtigit mihi ſ₃ natiuitatẽ meã eo q̃ luna erat ĩ q̃rto occidẽtali: tardauit ↄiugiũ meũ circa. 30. ãnos: ⁊ q2 ſol erat ĩ q̃rto oriẽtali mlieres q̃b⁹ copulat⁹ fui: oẽs puelle erãt.

℄ Qð ſi ĩ ſigno vni⁹ fuerit figure: ⁊ in eo planetã matutinalẽ inuenerim⁹: vni tm̃ viro tradet̃.

℄ Et ſi fuerit in ſigno huius figure: ⁊ inueneris ĩ eo planetã matutinalẽ: copulabit̃ cũ vno viro.

℄ Uult dr̃e: q̃ qñ ſol fuerit ĩ natiuitate alicui⁹ mlieris in ſigno vni⁹ figure: ⁊ applicuerit in ipſo ſuo ſigno vni pl̃te ſoli mlier nũq̃ copulabit̃ pluſq̃ vni viro. Et q̃ dixit: ⁊ ĩueneris ĩ eo vnũ pl̃toꝝ matutinalẽ: vult dr̃e q̃ copulabit̃ cũ puero: ⁊ ſi eũ ĩueneris veſptinalẽ: copulabit̃ cũ viro magno dieb⁹. Ubi g̃ro. ſi acciderit ĩ natiuitate alicui⁹ viri q̃ luna iũgat̃ tribus pl̃tis donec ſtetit ĩ ſuo ſigno: quoꝝ vn⁹ ſit veſptinalis: ⁊ ali⁹ matutinal' alter v̓o ſub radijs. Ille q̃ fuerit matutinal' ſignificat q̃ vir ille copulabit̃ cũ puella: ⁊ ille q̃ fuerit veſptinal' ſignificat q̃ copulabit̃ cũ vetula: ⁊ ille q̃ fuerit ſub radijs ſignificat q̃ nunq̃ copulabit̃. Et debes ſimil'r ĩtelligere per ſtatũ ſolis in natiuitatibus mulieꝝ.

℄ Et ſi ĩ ſigno duũ corpoꝝ vl' pluriũ figurarum extiterit: aut ĩ figura pluſq̃ vni matutinali pl̃te fuerit aſſociat⁹: mltos maritos habebit.

℄ Et ſi fuerit in ſigno duoꝝ corpoꝝ vl' figurarũ multaꝝ: aut cũ plus vno planeta ex matutinalib⁹ ꝑticipatõe₃ h̃uerit ĩ figura: copulabit̃ vice mlta.

℄ Uult dr̃e q̃ qñ ſol fuerit ĩ natiuitate mlieꝝ ĩ ſigno bicorporeo vl' mltaꝝ figuraꝝ aut ꝑticipat⁹ fuerit ĩ ſuo ſigno: cũ pluri vno pl̃ta: ſignificat q̃ mlier copulabit̃ mlta vice. Et ꝓ eo q̃ dicit: ex his q̃ ſũt matutinales: notificauit nobis id qð gloſaui ĩ cap̃lo qð fuit añ iſtud: ⁊ eſt q̃ ſignificet ĩ eo pueroꝝ. Et adhuc rẽ aliã vltra id qð tibi gloſaui ⁊ ẽ q̃ pl̃te matutinales q̃ ſũt de hai₃ ſol: ⁊ ſignificat magis mltitudinẽ. ſil'r ĩtelligim⁹ ꝑ hoc q̃ pl̃te veſptinales ſignificãt ĩ natiuitatib⁹ viroꝝ qñ aſpexerit ſe cũ luna: mltis vicib⁹ copulari.

℄ Item ſi in figura ſoli ſaturn⁹ aſſociet̃: erit ſu⁹ vir probus ⁊ iuſtus ac laborioſus.

℄ Sil'r ſi participatus fuerit cum ſaturno: erit maritus bone legis: amator laboris.

℄ Conuenit q̃ hec participatio ſit de bono aſpectu: quia ſi fuerit de contrario nocebit.

℄ Si vero cum ioue ſol ſocietatẽ h̃uerit: humilis erit ⁊ magnanim⁹. ſi ãt cũ marte: erit crudel' ⁊ nulli⁹ dilectiõis: nec hũiliabit ſe. ⁊ ſi cũ venere: erit probus ⁊ formoſus. At ſi mercurio aſſociatur: in reb⁹ vite proficiet: ⁊ erit laborioſus.

℄ Et ſi h̃uerit ꝑticipationẽ cũ ioue: erit abſtinentie bone: nobil' cordis. ⁊ ſi cũ marte: marit⁹ erit fortis cordis: ſine vllo amore: ⁊ ſupb⁹. ⁊ ſi cum venere: erit pl'cher ⁊ lipid⁹. ⁊ ſi cũ mercurio: erit ꝓfectuoſus ĩ ſuis fcis: ⁊ factor mltaꝝ rerum.

℄ Hoc totũ gloſauimus: quãdo locuti ſumus de luna.

℄ S₃ ſi cũ ſaturno ven⁹ fuerit: ei⁹ vir erit feſſus: ⁊ a venereis actib⁹ ſe cõtinebit. ⁊ ſi cũ ioue fuerit ſuus vir erit bon⁹ ⁊ iuſt⁹: ac verecũdus. ⁊ ſi cũ marte: erit acute cõplexionis: ⁊ circa venereos act⁹ valde ſollicitabit̃. eritq̃ fornicator. At ſi cum mercurio permanſerit: circa filios ꝓprios erit valde pius.

℄ Et ſi venus participationẽ h̃uerit cũ ſaturno: marit⁹ erit feſſus ⁊ pauce luxurie. ⁊ ſi cu₃ ioue: erit bon⁹ ĩ lege ſua: ⁊ verecũdus. ⁊ ſi cũ marte: erit ↄplõnis calide: ſupmus ĩ luxuria.

℄ Hoc totum demonſtratum eſt in gloſis preteritis.

℄ Qð aũt ſupi⁹ dixim⁹ ex duab⁹ quartis oriẽtalib⁹ ĩ ſole ĩtelligendũ ẽ eẽ dictũ de duab⁹ quartis quaꝝ altera punctũ aſcẽdentis: altera vero punctum occidẽtis zodiaci circuli ꝓcedit. In lũa vero de duab⁹ quartis q̃ ſũt iter cõiũctionẽ ⁊ preuentionẽ quouſq̃ ſit dimidiũ illius luminis hoc intelligere debemus. Ex duab⁹ itẽ q̃rtis occñtalib⁹: illas q̃ his ꝓdictis opponũt̃ ĩtelligim⁹.

℄ Id qð dicere volum⁹ ĩ hoc loco ð duab⁹ quartis oriẽtalib⁹ ſolis ſũt duo quarta anteriora a puncto aſcẽdẽtis: ⁊ a pũcto occidẽtis zodiaci. Et ĩ luna duo quarta q̃ ſũt iter cõiunctionẽ ⁊ oppoſitionẽ dum ſit dimidiata in luce. ⁊ duo quarta occñtalia ſũt duo q̃rta cõpoſita duob⁹ q̃ ꝓdixim⁹.

℄ Uidet̃ q̃ aliq̃s addidit h̃ ĩ margine libri ptho. ĩ rõne gloſe: ⁊ ille q̃ extraxit librũ iſtũ: poſuit ĩ textu: ⁊ ſemꝑ ita remãſit q2 ptho. nunq̃ ↄſueuit v̓ba ſua gloſare ĩ aliquo loco: imo ſemꝑ ſuit ↄſuetudo ſua ĩcludere v̓ba ſua: ſicut fecit Ariſt. ⁊ vnũ cũ alio cooperire. Et poſtq̃ ita ẽ: duo q̃rta oriẽtalia et duo occidẽtalia ſũt ĩ luna ſcð₃ ſitũ ſuũ ĩ mũdo. ⁊ ſolis: ſcðm ſitũ ſuũ ĩ natiuitate: ⁊ hec res aſſil'atur vana: vt ſol habeat ſtatũ ſcðm natiuitatẽ ⁊ nõ luna. Et ꝓpter hoc intelligit̃ q̃ hec v̓ba fuerit ſcripta in margine libri ptho. in rõne gloſe: ⁊ poſtea poſita fuerit in textu.

℄ Cũq̃ lũinaria cõueniẽter adinuicẽ ĩ vtraq̃ natiuitate ꝑ aſpectũ aſſociant̃. i. trino vl' ſextili ſe reſpexerint: ꝓprie vero cu₃ hoc fuerit ex tabdil: ⁊ maxime cum virili natiuitate luna ſoli conuenienter in muliebri natiuitate fuerit aſſociata: eoꝝ coniugium nunq̃ diſſoluetur.

℄ Actum huius coniugij erit ĩ plus firmũ ⁊ fixũ ſi duo lũinaria ꝑticipatõe₃ h̃uerit ĩ figura ĩ ambabus natiuitatib⁹ tali ꝑticipatõe q̃ ſit concordãtie: ita q̃ ambo ſint de trino vl' ſextili. ⁊ maxie ſi hoc acciderit cũ cambiamẽto: ⁊ eo mai⁹ ſi luna ꝑticipatõe₃ h̃uerit in natiuitate viri cũ ſole in natiuitate mulieris participatione concordantie.

℄ Iã ſcim⁹ q̃ ↄiugiũ viroꝝ ẽ. ſcðm lunã ĩ ſuis natiuitatib⁹ et mlieꝝ ſcð₃ ſolẽ ĩ ſuis natiuitatib⁹. Et q̃ bonitas ⁊ malitia mlieris ⁊ viri ſil'r erit ſ₃ ſtatũ ĩ quo erit ven⁹. Et id qð ſuenit nos ĩ h̃ dcõ mõſtrare: ẽ: q̃ ſol ⁊ luna aſpiciãt ſe ĩ aliq̃ natiuitate de trino vl' ſextili ſignificat q̃ ibi erit amor et amicitia. Et ſi acciderit cũ h̃ q̃ ibi ſit cãbiamẽtũ: ⁊ hoc ẽ q̃ luno ſeſe ↄcordet cũ ſole in natiuitate viri. ſimiliter q̃ con-

cordet cum ſole in natiuitate mulieris: de bono aſpectu. ſimilr ꝙ ſol i natiuitate mlieris ſe ꝯcordet cuz luna: ⁊ plus ꝙ ſol ſue natiuitatꝭ ꝯcordet cū luna natiuitatis viri de bo tio aſpectu. Nā talis ꝯſtellatio q̄lis iſta ſignificat amorē et amicitiā magnā: iter viꝝ ⁊ mulierē: ⁊ ꝙ nunq̄ eoꝝ ſepabit̄ ꝯiugiū. Et poſt q̄ nob dedit regulā amoris ⁊ amicitie: ac fir mamti ⁊ ꝯiugij: vult dare uob regulā diſcōueniētie ⁊ odij.

Qualibet etiā occaſiōe diſſoluet̄: cū predicta lūinariū loca fuerit i ſignis q̄ ad iuicē nō colligāt̄ vl̄ que per diametrū ſibimet opponūtur: aut ex tetragona radiatione ſeſe reſpexerint.

Et deſtruit̄ ⁊ ꝑditur cōiugiū: ꝓ eo ꝙ accidat quādo loca lūinariū q̄ diximꝰ fuerint i ſignis diſ cordantibus: vel fuerit i oppōne vel quarta.

Uult dicere ꝙ qn̄ ſol ⁊ luna i natiuitate viri vl̄ mulieris fuerit diſcordari vnꝰ cū alio vl̄ fuerit i 4ª vl̄ oppōne: hoc ſi gnificat viro ꝙ erit ſolcero: ⁊ mlieri ꝙ nō erit firma cū vi ris qbꝰ fuerit copulata. Et manifeſtū ē ꝓ eo ꝙ ſupiꝰ dixit: ꝙ qn̄ cū tali ſtatu locꝰ lune i natiuitate viri ꝑticipationē nō hūerit loco ſolis i natiuitate mulieris: vir ipſe mulierē illā abhorrebit: nec erit firmus nec ſtabilis vlla manerie cū ea dē. Et ſi fuerit locꝰ ſolis: i natiuitate mulieris diſcordatus: cū loco lune: i ſuamet natiuitate: tali diſcordātia. Et ſilr ꝓ diſcordātia ad locū lune: in natiuitate mariti mulier ꝓpria illū abhorrebit maritū ⁊ nō remanebit cū eo.

Qz ſi ad lūinaria q̄ ſibimet i idonea figurā con ueniunt ſuos radios fortune direxerint: cōiugiū in vtriſq; dilectōe ⁊ iocūditate ac valitudine ꝑ manebit. At ſi ea reſpexerit infortūe ꝑmanebit quidē: ſed in litigio ⁊ odio ac damno.

Et ſi pˀte fortūe aſpexerit lūinaria accordata i ꝑticipatōe in figura: remanebit illud cōiugiū: cū volūtate amore ⁊ ꝑfectu. Et ſi ea aſpexerint infortune erit ꝑſeucrātia ſua cū rixis cauſis: ab horrentia ⁊ perditione.

Poſtq̄ ſciuerimꝰ ꝙ ꝯiugiū erit firmū ⁊ amicitie aſpicie mus ſi fortune teſtificātur loco ſolis: ⁊ lune. Et ſi ita fuerit erit illud ꝯiugiū cū volūtate ⁊ amore ⁊ ꝑfectu. Et ſi teſtifi cabunt̄ ſolūmō loco ſolis: erit volūtas ⁊ amor mulieri ⁊ nō viro. Et ſi teſtificabunt̄ loco lune: ſolūmō erit amor ⁊ ꝑfe ctus viro ⁊ nō mulieri. Et ſi teſtificabuntur infortune erit ꝑſeucratio illius ꝯiugij cum cauſis: iudicijs abhorrentia ⁊ ꝑditione. Et erit diſtinctio huius ſtatus ſcđz diſtinctionē ſtatus primi. Et manifeſtū eſt ꝙ qn̄ fortune ⁊ infortune te ſtificabūtur: res ſimilr erit mixta.

Silr etiā euenit i corū qualitatibꝰ inconueniē tibus. Nam ſi lūinaribꝰ fortune teſtificent̄: cōiu giū nō oīno denodabit̄: ſed poſt ſepationē recō ciliabunt̄: ⁊ cum dilectione durabiliter perma nebunt. Sed ſi infortune teſtificēt̄ eis: erit ſepa ratio valde litigioſa: ⁊ feritatis plena.

Et ſm hoc ſilr erit res i ſtatibꝰ i qbus nō ē cō uenientia nec firmitas: qꝛ quādo teſtificabūt̄ for tune duobꝰ luminaribꝰ: nō ſeparabit̄ cōiugium nec deſtruetur totaliter: ſed erit ſepatio i eo cuz reditu: reminiſcentia ⁊ amore: amborum perſe uerantiū i bona volūtate. ⁊ ſi teſtificabunt̄ i eis fortune: erit ſeparatio per rixas que ocurrent in ter eos: ⁊ fugiet vnus ab alio.

Quādo ſciemus ꝙ ꝯiugiū nō erit ſtabile nec remanebit: aſpiciemꝰ aūt ⁊ ſi teſtificabunt̄ fortune locis ſignoꝝ ſigni ficabūt ꝙ reditus erit ⁊ ꝙ iter eos durabit amor ⁊ bona volūtas. Et ſi teſtificabūt̄ iſortune: ſine vlla fortūa: erit ſe paratio ſine reditu cū rixis ⁊ mēdacijs. Et bñ itelligimꝰ ꝑ hec vba ꝙ ſi fortune teſtificabunt̄ lune in natiuitate viri: amor erit ex ꝑte viri. Et ſi teſtificabūt̄ ſoli i natiuitate mu lieris: amor erit ex ꝑte mulieris. Silr ſi iſortune teſtificabū tur in illa viri: rixa erit ex parte viri. Et ſi teſtificabūtur in illa mulieris: rixa erit ex parte mulieris.

At ſi ſolus mercuriꝰ cū eis extiterit: manifeſte ſeparabunt̄ cū inculpatōibꝰ ⁊ q̄rimonijs. Qz ſi venꝰ cū eis fuerit: cōtiget hoc ꝓpter adulteriū: vel nigromantiā: ſeu ꝑꝑ huiꝰ ſimilia.

Et ſi mercuriꝰ fuerit cū eis: erit ſepatio iſama ta ⁊ detecta: ⁊ malo dicto gentiū. ⁊ ſi fuerit ve nꝰ cū eis: erit ſepatio ꝑꝑ fornicatōez vl̄ faytturas.

Uult dicere ꝙ qn̄ mercurius teſtificabit̄ cū iſortunis ſi gnificatoribꝰ ſeparatiōis: oñdit ꝙ ſeparatio erit multū di uulgata ⁊ diffamata cū accuſatiōibꝰ magnis. Et ſi venꝰ cū iſortunis teſtificabit̄ ſignificatoribꝰ ipſis oñdit ꝙ ſepara tio erit ꝓ parte fornicatiōis ⁊ faytturaꝝ ⁊ ſilium ſecretoꝝ. Hoc.n. eſt iudiciū ꝯiugij qđ currit iter hoīes bone fame cū in fornicatiōe ⁊ luxuria hoīuz vnꝰ cū alio ⁊ mulieꝝ vna cū alia: ⁊ rebꝰ oībꝰ ꝑtinētibꝰ ad luxuriā: licet in hoc multū lo cutus fuerit ꝑtbo. qn̄ locutꝰ fuit in moribus aīe: vult dare hic regulas ꝓprias quales ad hoc pertinent.

Qualr autē fiat matrimoniū ꝑ venereas atq; martiales ac ſaturninas qualitates demonſtra bitur. Nam ſi cum luminaribus ſe conueniēter habuerit: erit coniugium idoneum ⁊ legitimū. Habetur etenim inter venerez ⁊ vtrunq; predi ctorum planetarum velut quedā habitudo: eiꝰ autē reſpectus ad martem vxorem iuuenculam fore demonſtrabit: ⁊ iter eos eſt habitudo: qꝛ vniuſcuiuſq; eoꝝ exaltatio eſt in ſigno triplici tatis alterius: eius vero ſocietas cum ſaturno: vetulam vxorem fore ſignificabit: inter quos ēt eſt habitudo: qm̄ vtriuſq; domus eſt in ſigno triplicitatis alterius.

Et cōiunctiōes quales euenīūt qualicūq; ma nerie: cōuenit nobis cognoſcere ac ſcire aſpiciē do ad venerem: martem ⁊ ſaturnum: Et ſi fue rint cum luminaribus in bono ſtatu: coniūctio erit cū rectitudine ⁊ cum lege: qꝛ inter venerez ⁊ predictos duos planetas eſt attinētia: quoniā ſi aſpexerit ſe cuz marte aſpectu bono: ſignifica bit ꝙ coniūctio erit cū puella. ⁊ attinentia que ē inter venerem ⁊ martem: eſt ꝙ exaltatio cuiuſ libet eorum eſt in ſigno de trigono alterius: Et ſi aſpectum habuerit cum ſaturno: ſignificat ꝙ coniunctio erit cuz vetula. ⁊ attinētia inter eos exiſtens eſt: quia res vtriuſq; eorum eſt in tri gono alterius.

¶ Jam demõſtrauimus q̄ coniugium qđ eſt ſm legē debet iudicari ſm ſtatū lune ⁊ ſolis. Et oñdim⁹ adhuc aũ q̄ ꝯiunctio q̄ eſt ſine lege dʒ iudicari ſm ſtatum veneris reſpectu martis ⁊ ſaturni: cui⁹ cõ eſt: qꝛ ven⁹ ſignificat luxuriã nālr: ⁊ eſt iter eã ſaturnũ ⁊ martē attinētia quã dixit ptho. i v̄bis iſtis: Et poſtq̄ʒ ita eſt ꝯuenit q̄ mars ⁊ ſaturn⁹ hēant in luxuria ſignificationē ⁊ eſt manifeſtũ q̄ ſi bi duo plte: participationē habuerint cum luminaribus bono aſpectu erit ꝯiugium ſm legem: ⁊ ſi non fuerit bono aſpectu: ſignificabit q̄ erit ibi fornicatio ⁊ ſimilia.

¶ Quapropter venus cuʒ marte qualitatē amoris efficit abſolute.

¶ Et ꝑpter hoc faciunt venus ⁊ mars res que ſunt inamoramentum.

¶ Uen⁹ eſt tēperate cõplexionis tēdēs pax ad frigiditatē ⁊ humiditatē: ⁊ mars ē male cõplexionis ⁊ valde fortis ſiccitatis ⁊ qñ cõmiſcenť cõponiť ex eis mixtio vna q̄ vterq̄ʒ eoꝝ alteri ꝯ declať. Et ptho. dixit q̄ exaltatõ vtriuſq̄ʒ eoꝝ ē i trigono alteri⁹. Et dixerũt alij q̄ gradus exaltatõis vtriuſq̄ʒ ē i gradu exaltatõis alteri⁹: ꝑꝑ q̄ ſignificat figura q̄ fit de venere ⁊ marte: oēʒ rē q̄ eſt iamoramentũ.

¶ Cũ qb⁹ ſi mercuri⁹ fuerit: erit hoc manifeſtũ.

¶ Et ſi fuerit mercurius cum eis: res erit diuulgata ⁊ detecta.

¶ Jã oſtēdim⁹: q̄ mercuri⁹ ſignificat detectionē rei: qꝛ demõſtrat v̄tutē ſolis in ſignis qꝛ eſt circa eũ: ⁊ defert ad alia ſigna cũ ſuo aſpectu: qꝛ ſemꝑ cito vadit circũquaq̄ʒ ſolē: ⁊ ꝑpter hoc ꝯuenit q̄ qñ cũ venere ⁊ marte ꝑticipationē hũerit in figura: ſignificēt amorē publicũ ⁊ detectũ.

¶ Si fuerit in ſignis qdē vtriq̄ʒ coib⁹: vt capricorn⁹ ⁊ piſces: ſignificabunt quod proprie ſorori vel ſue conſanguinee cõiugabitur.

¶ Et ſi fuerit in ſignis in qbus participationem habent ſicut capricornus ⁊ piſcis: ſignificat q̄ luxuria erit cũ ſororibus ⁊ ꝑpinquabus.

¶ Uult dicere q̄ qñ in natiuitate participabũtur venus et mars ⁊ fuerit in ſignis in qb⁹ ambo habuerit dignitatē ſignificabiť q̄ luxuria erit cũ ſororib⁹. ⁊ ꝑpinquabus ita q̄ vnus ſit in capricorno ⁊ alter in piſcibus qꝛ in his duobus habent ambo dignitatem.

¶ Qꝛ ſi i maſculinis natiuitatib⁹ in eiſdem luna fuerit: natus cũ duab⁹ ſororib⁹ vel duab⁹ ꝯſanguineis adinuicē venereos act⁹ exercebit. ſi aũt in feminea natiuitate idē ꝑmãſerit: eã duo conſanguinei vł duo fratres inceſtabunt.

¶ Et ſi i natiuitate viri aſpexerit ſe cũ luna: vir ille iacebit cũ duab⁹ ſororib⁹ vel duab⁹ ꝑpinquabus. ⁊ ſi ſe aſpexerit i natiuitate mľieris: iacebũt cũ muliere duo fratres vel ꝑpinqui.

¶ Uult dīc q̄ qñ ven⁹ ⁊ mars in ſignis fuerit qb⁹ ambo ꝑticipationē hũerit: ⁊ aſpexerit ſe cũ luna: ſignificabũt q̄ vir iacebit cũ duab⁹ mľierib⁹ q̄ ſint ſorores vł ꝑpīque. Et ſi i natiuitate mľieris aſpexerit ſe cũ ſole: ſignificabũt q̄ iacebũt cũ ipſa muliere: viri duo q̄ ſint fratres vel ꝑpinqui.

¶ At ſi cũ ſaturno ven⁹ extiterit: erit coniugium idoneum: longoq̄ʒ tempore permanebit.

¶ Silr ſi fuerit ven⁹ cũ ſaturno: erit coniunctio cum voluntate durabilis.

¶ Quia ven⁹ eſt femina: ⁊ ſaturn⁹ maſculus, ⁊ ei⁹ cõplexio tēperať cũ ea: eſt iter eos ſilr ꝑticipatio magis qꝛ libra ē domus veneris ⁊ ſilr trigon⁹ ⁊ exaltatio ſaturni. Et capricornus etiã eſt dom⁹ ſaturni ⁊ trigon⁹ veneris: ⁊ ꝑpter hoc ſaturn⁹ cũ venere tēperať maiori tēperamēto illo martis ⁊ iouis ⁊ veneris. qꝛ dom⁹ martis ſunt oppoſite domib⁹ veneris. Et poſtq̄ʒ ita ſe hʒ i ſaturno ꝯtigit qñ ꝑticipat⁹ fuerit cũ venere: q̄ ſignificet volũtatē ꝯiũctiõis ⁊ q̄ durabit.

¶ Cum quibus ſi mercurius manſerit: erunt cũ hoc eis ad proficuum.

¶ Et ſi hoc fuerit cũ mercurio: res erit ꝑfectuoſa

¶ Hoc eſt quia domus mercurij ſunt in trino domorum veneris ⁊ ſaturni.

¶ Qꝛ ſi cum hoc etiam mars iterum cũ eiſdē fuerit: coniugium nõ erit firmum ⁊ eis nocebit.

¶ Et ſi fuerit in hoc cũ marte: non erit firma nec ſtabilis: ſed nocibilis ⁊ zelotipia.

¶ Uult dīc q̄ ſi venus accordata fuerit cũ ſaturno ⁊ ſilr habuerit participationē cũ marte: ſignificat q̄ res erit nocibilis: nec durabit: ⁊ hoc qꝛ domus martis domibus veneris ſunt oppoſite: ⁊ in. 4. domoꝝ ſaturni.

¶ Si aũt ei⁹ qualitas eoꝝ qualitatib⁹ aſſimileť: mulier viro ſibi cõtēporaneo copulabitur.

¶ Et ſi fuerit ſtat⁹ ſuus tal': ſicut ille ſolis: erit cõiunctio mulieris cũ magno viro dieꝝ ſicut ipſa.

¶ Uult dicere q̄ qñ venus fuerit in ſuis dignitatibus ⁊ figuris ſibi ꝯuenientibus ſignificat q̄ ꝯiũctio que erit inter viꝝ ⁊ mulierem erit ſenilis etatis.

¶ Si aũt ipſa plus illis orientalis extiterit: viro ſe minori deſponſabiť: ⁊ vir vxorem ſe minorē ſubarrabit. At ſi magis occidentalis fuerit: mulier viro ſe ſeniori nubet: vir autem vxorē ſe antiquiorem deſponſabit.

¶ Et ſi fuerit magis orientalis alijs planetis: copulabiť mulier iuniori ea: ⁊ copulabiť vir iuniori eo: ⁊ ſi fuerit magis occidētalis: copulabiť mulier viro pliuꝫ dieꝝ ea: ⁊ vir antiquori eo.

¶ Hec eſt regula qua ſcire poſſumus quot dieꝝ erit vir aut mulier: ⁊ vult dicere q̄ ſi venus fuerit orientalior ceteris planetis copulabitur mulier iuniori ea: ⁊ vir iuniori eo: ⁊ ſi occidentalior econuerſo.

¶ Item ſi venus ac ſaturn⁹ in ſignis ſibi coibus cõmorentur: vt capricorn⁹ ⁊ libra: erit cõiugiũ inter cõſanguineos. Si aũt hui⁹ predicte qualitatis luna fuerit ⁊ in aſcēdēte celi ue medio q̄litas ipſa ꝑmanſerit: nat⁹ cũ matre vł nouerca ſeu matertera: mulier vero cũ ꝓle ꝓpria: vel cũ ſue ſororis filio: ſeu cũ ſuo genero veneri militabit.

¶ Et ſi ven⁹ ⁊ ſaturn⁹ in ſignis fuerit i qb⁹ participationē hēant: ſicut eſt capricorn⁹ ⁊ libra: cõiunctio iter ꝑpīquos erit. ⁊ ſi cũ luna fuerit iſte ſtatus: ⁊ acciderit hoc i aſcēdēte vel i medio celi: vir iacebit cũ matre ſua vel ſorore ſue matris aut cũ muliere patris ſui: mulier vero cũ ꝓle ꝓpria: vel cum ſue ſororis filio: ſeu cum ſuo genere: veneri militabit.

¶ Uult dře ꝙ qñ ſciuerimꝰ ꝙ ꝯiunctio acciderit īter ꝓpinquos īſpiciemꝰ in natiuitatibꝰ viroꝝ a luna: ⁊ ſi cū venere ꝑticipationē hūerit: ⁊ mars cū venere ⁊ ſaturno: ⁊ acciderit h̄ in aſcēdēte vel .io. ſignificat ꝙ vir ille cū mr̄e ſua iacebit vl̄ cū amita ſeu cū muliere pr̄is ſui: ⁊ ſi h̄ acciderit ī natiuitate mulieris: iacebit cuꝫ muliere illa pater ſuus vel filius ſue ſororis: aut maritus filie ſue.

¶ Qꝫ ſi ſol iſtius p̄dicte qualitatis extiterit: ⁊ planete occidētales fuerit: natus filie vl̄ ſui fratris: ſeu ſororis nate: aut ꝓprij filij cōiugis: inceſtabit cubilia. Mulier autem cuꝫ patre vel patruo ſeu matris viro delinquet.

¶ Et ſi ſol fuerit cū ſtatu quē diximꝰ: vel fuerint planete occidētales: vir cuꝫ filia ſua iacebit: aut cū filia ſue ſororis: aut cū muliere filij ſui: ⁊ mulier iacebit cū patre ſuo vel fratre ſui patris: aut cum marito ſue matris.

¶ Uult dře ꝙ qñ ſciemus ꝑ ſtatū veneris ꝙ ꝯiūctio erit in ꝓpinquis ⁊ īueniemꝰ ꝙ ſol id ꝑticipat̄: ⁊ fuerit pl̄te ſignificatores in occidēte: talis ꝯſtellatio ſignificat ꝙ vir iacebit cū filia ſua vl̄ cū filia ſui fratris aut cū muliere ſui filij. Et mulier cū pr̄e ſuo iacebit aut cū fratre ſui fratris: vel cū marito ſue mr̄is. Et ego vidi quandā ꝗ iuit ad terrā aliā dimiſſa ꝗ̄dā filia ſua pua: in domo ſua: ⁊ poſt ml̄tos annos redijt ad domū ſuā nec filiā ſuā cognoſcebat ⁊ petijt mulierē cui copulari poſſet: ⁊ ꝯtraxit mr̄imoniū cū eadē filia ſua: vno nō cognoſcēte aliū: ⁊ poſt ꝯiugiū fcm̄ hūit filios de eadeꝫ: veꝝ poſt longū tp̄s cognouerūt ſe: ꝙ erāt pater ⁊ filia: vn̄ ꝓpter legē oportuit eos diuortiū celebrare: filij aūt remāſerūt et ita cōpleta fuit ꝯſtellatio natiuitatum ſuaꝝ.

¶ At ſi hec p̄dicta qualitas nō in ſignis vnius generis ſed ī locis femininis fuerit: natꝰ plus equo veneri decantabit: oībus etiam modis agere ⁊ pati ſibi nullatenus erit difficile.

¶ Et ſi ſtatꝰ iſte quē ante diximus nō fuerit in ſignis nature vnius: ⁊ acciderit ꝙ ſint in locis femininis: natus erit multum luxurioſus: ⁊ ſine verecundia: de leui mouebitur ad luxuriam faciēdam per quaſcunqꝫ partes poterit.

¶ Uult dře ꝙ qñ venus ꝑticipationē hūerit cū ſaturno vel marte aut ambobꝰ: ⁊ acciderit ꝙ ſit venꝰ alterꝰ nature ab ea cuius eſt ſignū īfortune ⁊ fuerit loca in qbꝰ ſtat venꝰ feminina ſignificat ꝙ natus erit fornicatiōis magne ꝑ ꝗ̄cūqꝫ p̄tē poterit ⁊ quō ſibi accidat. Et iā oñdimꝰ in eo ꝙ trāſiuit qꝛ ſigna vnīꝰ nature ſunt mobilia: cū mobilibꝰ ⁊ fixa cuꝫ fixis: ⁊ maſculina cū maſculinis: ⁊ ſil̄ia. Et bene intelligit̄ qd vult dicere hoc de vna natura: ꝙ eſt ꝓ maſculino ⁊ feminino: per accidēs ſicut eſt ſcd̄m ſignū ab aſcēdente. Et loca ꝗ̄ ſunt dignitates planetaꝝ femininoꝝ.

¶ Si autem quarundam figurarum p̄dicta hec qualitas extiterit: cum hoc etiaꝫ in veneris actibus turpiter conuerſabitur.

¶ Et ſi ꝗ̄ figura ex ſtellis fixis acciderit cuꝫ hoc ſtatu: ſignificat ꝙ natus erit magne polutionis in luxuria.

¶ Uult dře ꝙ qñ ſignificatio nati fuerit vt ſit magne luxurie: ꝑ ꝗ̄cūqꝫ p̄te poterit: ⁊ ē vt iaceat vir cū viro vl̄ cū mlīere: vl̄ alter iaceat cū eo: vel ꝙ mulier velit vt vir iaceat ab ambabꝰ p̄tibꝰ cū eadē: ⁊ ꝙ ipſa ſil̄r cū alijs mlīeribꝰ iaceat fricās eas erit res talis fortior ⁊ v̄tutis maioris ſi ſignificatores iſti fuerit cū figuris ſtellaꝝ fixaꝝ quales dicēt.

¶ Sunt quidem hec figure principia leōis ⁊ arietis: necnō qḋ grece ſile littere. λ. vocatur: ⁊ hec eſt eius forma λ cuius vna ſtellarum aldebarā appellatur: eſt etiam illud qḋ grece vocatur calcas: ⁊ eſt finis leonis: facies quoqꝫ capricorni īter eaſdem figuras nūeratur. At ſi hec qualitas ī duobus primis angulis qui ſūt orientalis ⁊ meridianus inuenta fuerit: erit in ſuis operibus manifeſtus: ⁊ ea in locis in quibus hoīes in vnum conueniunt reuelabit. Si autem in vltimis angulis qui ſunt occidentalis ⁊ ſeptētrionalis fuerit: erit eunuchꝰ: ⁊ varias calamo diſtinguet voces: aut erit ſterilis vl̄ ſine virge foramine.

¶ He figure ſunt anteriores partes leonis ⁊ arietis: ⁊ id quod dictū eſt ethala: quod aſſimilatur laude grece littere. ⁊ eſt talis figura λ: ⁊ eſt hec in qua morat̄ ſtella fixa: que dicta ē aldebarā: figura etiā que dicta eſt ī greco calcas: ⁊ eſt finis leonis: ⁊ de illis eſt etiā finis capricorni. ⁊ ſi fuerint iſti ſtatus in duobus angulis primis: qui ſūt oriens ⁊ mediū celi: erit natus execreſſidatꝰ in factis ſuis ⁊ deteget illud: ⁊ labe ipſa inducetur publice. ⁊ ſi fuerit iſte ſtatus in alijs duobus angulis vltimis: qui ſunt occidentalis ⁊ ſeptentrionalis: erit caſtratus: algogerus: ſpadꝰ: vl̄ manerus qui filium non habebit: aut erit clauſus.

¶ Uult dře ꝙ qñ ſtatꝰ nati ſignificauerint pollutionē magnā in luxuria: ⁊ ſignificatores fuerit in aſcēdēte vl̄ .io. natꝰ deteget fcā ſua mala publice ⁊ ſine verecundia aliꝗ̄ ⁊ ſi ſignificatores in accn̄te fuerit vl̄ in ꝗ̄rta erit res ſic ī coopto ⁊ in pauco ꝙ natꝰ erit caſtratꝰ vel manerus ⁊ ſi fuerit mulier erit clauſa. Et poſtꝗ̄ hi ſtatus ſunt cū angulis iſto mō: bene ītelligit̄: ꝙ ſi fuerit ſignificatores īter angulos ꝙ erit detectio: ⁊ ꝯtrariū eius qḋ dixit ſcd̄ꝫ ꝙ ſtant circa angulos ſuꝑ terrā ⁊ illos ſubtus terrā: ⁊ hoc mō erit ſil̄r in ſua cōparatione ad ſolem in decreſcēne ⁊ ꝯtrario eius qḋ dixit.

¶ Sed ſi cuꝫ hoc in eis mars fuerit ſi maſculus extiterit: eiꝰ virga cū teſticulis abſcidet̄. ⁊ ſi fuerit femina: valde ꝓfūda erūt ſua muliebria.

¶ Et ſi fuerit mars cuꝫ eo vir habebit virilia mēbra inciſa. ⁊ ſi fuerit mulier erit fricatrix aliarū.

¶ Uult dicere ꝙ quādo ſignificatores mōſtrauerīt ꝙ natꝰ caſtratus vel manerus erit clauſus: ⁊ teſtificabit̄ eis mars ſi vir fuerit: mēbra virilia cōtracta habebit: ⁊ ſi fuerit mulier alias mulieres fricabit.

¶ In maſculinis vero natiuitatibus natorū qualitates in venereis actibus ex marte generaliter nos inueſtigare conuenit hoc modo. Cum igit̄ a venere vel ſaturno ſeparat̄ eiqꝫ iuppiter teſtificetur: natꝰ in coitu erit mitis ⁊ non immundus: nec veneri niſi ſolūmō a natura coactꝰ militabit.

¶ Et conuenit vt aſpiciamus ī ſtatu nati qui vir-

fuerit quõ erit ĩ luxuria ꝓ ꝑte martis iſto modo: ita ꝙ quãdo participatus fuerit de venere ⁊ ſaturno: ⁊ ſibi teſtificabitur iuppiter: erit natus limpidus ⁊ bone abſtinentie in luxuria: qꝛ tãtũ diliget q̃ntũ nature expedit ⁊ non magis.

ℭ Uult dicere ꝙ quãdo mars participatus fuerit cũ ſaturno ⁊ ſilr̃ venus ab eo ⁊ teſtificabit̃ ſibi iuppiter: mõſtrabit in natiuitatib⁹ viroꝝ res quas dixit.

ℭ Si autem cum ſolo ſaturno fuerit a venere ꝓlongabitur: ⁊ in hoc erit piger ⁊ frigidus.

ℭ Et ſi acciderit ꝙ ſit cũ ſaturno ſolo: erit piger ⁊ frigidus in luxuria ⁊ abſtinebit ſe de illa.

ℭ Uult dr̃e ꝙ qñ mars ſeparauerit ſe a ioue ⁊ a venere ⁊ remãſerit accordat⁹ cũ ſaturno ſolo: ſignificabit tali ꝯcordantia: ꝙ vir erit multũ frigidus in luxuria nec eã voluerit.

ℭ Qꝛ ſi veneri ⁊ ioui in figura aſſocietur leuiter ad iſta promouebitur: ⁊ magnaꝫ inde voluntatem habebit: ieiuniiſ ꝫ tñ inde redarguet: ⁊ coercebit: a turpib⁹ ẽt ⁊ inuĩdia ſibi m̃ltũ cauebit.

ℭ Et ſi participat⁹ fuerit in figura cuꝫ venere ⁊ ioue: mouebitur cito ad luxuriam: ⁊ inde magnam volũtatem habebit: vincet eum volũtas: ⁊ a turpibus ſe cuſtodiet.

ℭ Uult dr̃e ꝙ qñ mars aſpexerit cũ venere ⁊ ioue ĩ aliq̃ natiuitate nat⁹ ille magnã habebit luxurie volũtatẽ: tñ vicet voluntatem ſuam: ⁊ cuſtodiet ſe a fama mala.

ℭ At ſi cum ſola venere vel cuꝫ ioue ſolo abſq; ſaturni aſpectu fuerit: magnam ſtupri voluntatẽ habere dicit̃: ⁊ delicioſe viuere cupiet.

ℭ Et ſi cum venere ſolum fuerit vel cũ ioue ſtãdo cum eo: ⁊ ꝙ cum ipſa non ſit ſaturnus: nat⁹ magnam voluntatem delectationũ habebit: et ꝑ q̃ntam partem poterit ſe trahere ad vitia.

ℭ Uult dicere ꝙ qñ mars adiũxerit ſe veneri ſoli aut cũ venere ⁊ ioue ſil̃: vel cũ ioue ſolo ⁊ nõ teſtificabit̃ ſaturnus in his figuris habebit nat⁹ magnã luxurie volũtatẽ: ⁊ vterus ⁊ diliget eã multũ: ⁊ faciet vel artabit q̃ manerie poterit in faciẽdo vitia ⁊ delectatiões ⁊ hoc ꝓpter martẽ q dat rõnẽ in tali manerie qualis iſta: ⁊ creſcit eã multum: ⁊ ꝑ eo ꝙ ſe iũgit̃ cum venere manifeſtũ eſt qꝛ iũgit̃ cum ioue: quoniã iuppiter eſt cum cõplexione veneris.

ℭ Sed ſi alter eoꝝ veſpertinalis: alter vero matutinalis fuerit: natus cum viris ac mulieribus coire deſiderabit: nec minus in vno q̃ʒ in alio ſollicitabitur. Et ſi vterq; fuerit veſpertinalis: in mulieribus tm̃ veneri miniſtrabit. Qꝛ ſi ſigna feminina fuerint: ipſe forſitan ad turpes actus ſupponetur. Et ſi vterqꝫ matutinalis extiterit: cum maſculis ſolummodo ſcelus illud perpetrabit. ⁊ ſi ſigna fuerit maſculina: oĩbus modis circa maſculos agere ſollicitabitur.

ℭ Et ſi vnus duorum pl̃tarum veſꝑtinalis fuerit ⁊ alius matutinalis: amabit luxuriam maſculorum ⁊ feminarum: tamen non plus vnum genus q̃ʒ aliud diliget. ⁊ ſi ambo veſpertinales fuerint: diliget multum luxuriam ꝓprie mulierum. ⁊ ſi in ſignis fuerint femininis: ſubſtinebit ꝙ res eadem fieret de eo. ⁊ ſi ambo matutĩales fuerint: diliget pueros ſolummodo. ⁊ ſi ĩ ſignis maſculinis: diliget iacere cum viris cuiuſcunqꝫ etatis fuerint.

ℭ Uult dicere ꝙ qñ mars ⁊ venus fuerint accordati in natiuitate alicui⁹ viri ſignificabũt malũ luxurie appetitũ: ⁊ ſi eoꝝ vnus fuerit matutinalis ⁊ ali⁹ veſptinalis nat⁹ diliget iacere cũ pueris ⁊ mulierib⁹ equalr̃. ſꝫ ſcḋꝫ regulas ptho. ꝯuenit vt ſit ꝙ qñ vnus pl̃ta eoꝝ fuerit in q̃rto maſculino ⁊ ali⁹ in q̃rto feminino. Et ſi ambo fuerint veſꝑtinales dabunt nato magnã luxurie q̃ntitatẽ ⁊ magis ꝓprie cũ mulierib⁹ nõ cũ viris. Idẽ erit ſi ambo fuerit in q̃rtis femininis Et ſi in aliquo hoꝝ duoꝝ ſtatuũ fuerit mars ⁊ venus in ſignis femininis dabũt nato magnã ſuperationeꝫ luxurie in volũtate: ita ꝙ patiet̃ fieri de ſeipſo id qḋ facit de mulieribus. Et ſi mars ⁊ venus fuerint matutinales: natus cũ pueris amabit iacere ſolũmodo ⁊ idẽ ſi in q̃rtis fuerint maſculinis: ⁊ ſi in aliquo hoꝝ duoꝝ ſtatuũ fuerint venus ⁊ mars in ſignis maſculinis natus diliget iacere cũ viris cuiuſcũq; etatis fuerint: nec diliget mulieres.

ℭ Qꝛ ſi venus magis occidentalis fuerit: cum vilibus mulieribus ⁊ ancillis ac eis ſimilibus venereos actus exercebit.

ℭ Et ſi venus fuerit occidẽtalioꝛ: iacere diliget cũ vilib⁹ ⁊ ſuab⁹ que ſint cõtra eũ ꝓ ſtirpe.

ℭ Uult dicere: ꝙ qñ venus fuerit occidẽtalioꝛ marte: hora natiuitatis erit id qḋ dixit: ⁊ idẽ itelligas in natiuitatib⁹ in qb⁹ venus debilioꝛ erit marte. vbi grã. ſi venus fuerit ĩ .4. declinãte: ⁊ mars in .4. aſcendente et fuerit magis ĩpedita a marte: ſignificabit hoc ideꝫ. Et iam diximus multa vice ꝙ omnia que dixit ptho. ſunt regule et radices ſolũmodo intelligas ⁊ iudices ſecundũ eas.

ℭ Si mars magis occidentalis exiſtit: nobiliores ſe: aut maritatam vel ſuã dñam cognoſcet.

ℭ Et ſi mars occidentalioꝛ fuerit: diliget iacere cum mulieribus nobilioribus eo: aut cum ſua nutrice vel domina ſua.

ℭ Quãdo mars occidentalioꝛ fuerit venere vel debilioꝛ loco: ſignificabit ꝙ iacere diliget cum mulierib⁹ nobilioꝛib⁹ eo: aut cum ſua domina vel nutrice.

ℭ In femineis autem natiuitatibus venus eſt obſeruanda.

ℭ Conuenit vt ſimiliter inſpiciamus in natiuitatibus mulierum ad venerem.

ℭ Uult dicere ꝙ regula qua ſciemus lipiditateꝫ mulieris vel pollutioneꝫ ſuã in luxuria eſt ꝙ ea accipiamus proprie a ſtatu veneris in ſua natiuitate.

ℭ Si ioui nanqꝫ ⁊ mercurio in figura aſſociet̃: erit in coeundo mitis ac munda. ⁊ ſi abſq; ſaturno fuerit aſſociata mercurio: magnam coeundi voluntatem habebit: ⁊ illḋ valde facere deſiderabit: ſed tamen in maiori parte ſe inde refrenabit ⁊ verebitur: turpeſq; coitus poſtponet. Qꝛ ſi cum marte ſolo fuerit: vel ei in figura aſſociet̃: venereos actus ⁊ multum exercebit: ⁊ maximã

exercēdi voluntatem habebit. At ſi cum eis iup
piter fuerit ⁊ mars ſub radijs extiterit: rem cuz
ſeruis ⁊ miſeris hoībus: vel cū extraneis ſui ge
neris habebit. ſed ſi ſub radijs ven⁹ extiterit: cū
nobilibus vel ſuis dn̄is meretricabitur.

¶ Ita q̄ ſi cum ioue ⁊ mercurio ꝑticipationem
habuerit i figura: erit mlier limpida: bona: ⁊ ab
ſtinentie bone in luxuria. ⁊ ſi ſaturn⁹ non teſtifi
catur ei ⁊ ſe concordauerit cuz mercurio: ama
bit mulier luxuriam ⁊ inde magnam voluntatē
habebit: abſtinebit tamen ⁊ ſe cuſtodiet a re tur
pi. ⁊ ſi fuerit cū marte ſolo: vl' ſecū participatio
nem habuerit in figura: mulier amabit multum
luxuriam: ⁊ petet ſimiliter multum eam. Et ſi
fuerit iuppiter ⁊ mars ſub radijs cum eis: mu
lier iacebit cum ſeruis vilibus ⁊ pauperibus in
ſua ſtirpe. ⁊ ſi fuerit venus ſub radijs: iacebit cū
viris altis vel dn̄o ſuo ꝓ parte fornicationis.

¶ De ſūt due regule docētes id qd̄ ante dictū fuit. vna eſt
quando ven⁹ cum marte fuerit accordata in natiuitate: et
participationē hūerit iuppiter cuz eiſdem marte exiſtente
ipſis debiliore. nā hoc ſignificabit q̄ mulier iacebit cū vi
libus viris. Alia eſt q̄ ſi venus fuerit in hoc ſtatu debilior
marte: ſignificabit q̄ iacebit cum altioribus ea: vl' cum ſuo
domino pro parte fornicationis.

¶ Si autem hi planete in locis vel figuris femi
ninis fuerit ꝓpꝛie in hoīum coitu ſollicitabitur.

¶ Si hi planete fuerint feminini in locis ſuis vl'
in ſuis figuris: amabit multuz iacere ſol ummō
dō cum viris.

¶ Iſti plīte quos dixit ſunt ven⁹ ⁊ mars: ⁊ qn̄ ſūt veſptina
les vl' in quartis cadentib⁹: vl' in ſignis femininis ꝑtinent
ad femineitatē: ⁊ ſignificāt q̄ diligēt multū luxuriā viroꝝ:
ſic̄ ſignificaꝫ i natiuitate viroꝝ q̄ mltū diligēt mlieres.

¶ At ſi maſculini fuerint in mulieriz concubitu
valde conuerſabitur. q̄ ſi ſaturnus his qualita
tibus aſſocietur: erit horrida.

¶ Et ſi fuerint maſculini diligent mulieres frica
ri: ⁊ ide magnā volūtatē hēbūt. ⁊ ſi ſaturnus ſe
accordauerit iſtis ſtatib⁹ antedictis in figura: ⁊
fuerit femininus: ſimiliter dabit rationem i pol
lutione ⁊ vilitate luxurie.

¶ Predicti ſtatus ſunt quos dixit ptholo. in participatione
veneris cū marte: in natiuitate mlieris: ⁊ q̄ quando accide
rit ſaturno q̄ aſpiciat in quolibet illoꝝ ſtatuuz eo exſīte fe
minino ſignificat q̄ ſtat⁹ ille ē cum magna pollutiōe ⁊ tur
pi: ſicut iacere ſecum ex parte poſteriori: aut fricari ſe cum
alijs mlierib⁹: vl' inſtīm facere ſīl'e illi viri.

¶ Qꝫ ſi fuerit orientalis ⁊ maſculinus in ſolario
ſtuprū affectabit: vel viros quos ex ſolario re
ſpexerit: adamabit.

¶ Et ſi fuerit orientalis maſculinus: erit mulier
aſpiciens ad loca alta ⁊ ſuperiora: aut capietur
eorum amore qui ſurſum inſpicient ad ſolaria.

¶ Vult dicere q̄ qn̄ ſaturnus fuerit maſculin⁹ ⁊ accorda
uerit ſe cum venere ⁊ marte i quolibet illoꝝ ſtatuuz quos
dixit: ſignificabit i illo ſtatu q̄ mulieres a ſolarijs altis vi
ros aſpicient ⁊ intelligent ſe in eis: ⁊ eos diligent cā inſpici
endi in altū. ⁊ itelligim⁹ ꝑ hec v̄ba q̄ ſignificat ēt q̄ mlier
ꝑparādo ſe ad ſolaria: vl't oñdere id qd̄ tenet i volūtate.

¶ Iuppiter autez ſemper hec impedimenta mi
tigabit: mercurius vero iuuabit eorum detectio
nes: ⁊ iuuabit eorum turpia.

¶ Et iuppiter ſimiliter iuuat ad hec mala vicia
emendanda: ⁊ mercurius adiuuat ad ea dete
genda: publicanda: ⁊ manifeſtanda.

¶ Vult dicere q̄ qn̄ iuppiter aſpexerit venerē ⁊ martē i na
tiuitate alicuius viri vel mulieris: malicias i luxuria mul
tū emendat. ⁊ ſi aſpexerit mercurius: ſignificat detectionē
ipſarum malitiarum ⁊ augmentum in illis.

¶ De filijs. Capi. V.

Dixit haly.

Iam dixim⁹ q̄ in hoc caplo cōplet' iudicium eoꝝ qb⁹
gubernatio domus completur.

Quoniam de filijs poſt matrimoni
um ſubſequenter tractandum ē pla
netas qui i loco zenith capitum no
ſtrorum: aut in loco ſequenti qui ē
fortune vel in loco qui his in figura
aſſociatus extiterit nos obſeruare conuenit: q̄ ſi
in hoc non inuenerimus planetas qui eis ꝑ dia
metrum opponentur ꝯſiderare debem⁹.

¶ Et poſtq̄ʒ iudicium filiorum ſequitur iudiciū
coniugij: conuenit vt inſpiciamus ad planetas
exiſtentes in loco zenith capitum noſtrorum ⁊
ad locum qui ſequitur illum: ⁊ eſt locus fortu
ne: aut ad locum participantem cuz illis in figu
ra: ⁊ ſi hoc non inueniemus: conuenit vt accipia
mus planetas in ſuo oppoſito ſuper diametro
exiſtentes.

¶ Locus q̄ eſt ç̄enith capitū noſtroꝝ ē .io. domus: ⁊ locus q̄
cū ſeq̄t ē .ii. domus: q̄ eſt dom⁹ fortune: ⁊ regula quā ſciem⁹
factum filioꝝ ē accepta a planetis exn̄tib⁹ i locis participā
tibus cū eiſdē: ſicut ē aſcēdēs ⁊ ſeptima dom⁹: qꝛ vtraq̄ ea
rum participat̄ cū .io. ⁊ .ii. ⁊ ſi non inueniemus in iſtis locis
aliquēz planetaꝝ: aſpiciemus ſi quos iueniem⁹ i domo 4ᵃ
vel 5ᵃ: ⁊ accipiemus inde filioꝝ ſignificationē.

¶ Lunam etiam iouem atq̄ʒ venerem in dādis
filijs: ſolem vero ⁊ ſaturnum ac martez i dene
gandis vel i eoꝝ paucitate cōſiderabim⁹.

¶ Et lunam venerem ⁊ iouem iudicabimus: in
dando filios: ſolem ⁊ martem: ⁊ ſaturnum in
auferendo.

¶ Vult dicere q̄ qn̄ fuerit i .io. vel .ii. aut in loco ꝑticipāte
cum eis: vt 5ᵃ vel 4ᵃ. aliqui ex planetis infortunis q̄ ſūt ſol
mars ⁊ ſaturnus: ſi fortes fuerit: ſignificāt q̄ natus nulluz
hēbit filiū: ⁊ ſi hūerit erūt debiles ⁊ pauci filij.

¶ Mercurium autem cum vno eorum: cuz illo
videlicet qui ei in figura aſſociatur: quicunq̄ʒ fu
erit conſtituemus.

¶ Et dabim⁹ mercuriū participatorē cū quoc ū
q̄ʒ eorum qui ſecum ꝑticipetur in figura.

¶ Si mercurius ꝑticipationē habuerit cũ fortunis erit fortuna: ⁊ ſi cũ īfortunis īfortuna: ⁊ qñ fuerit ī aliquo ex locis filioꝝ ⁊ fortunaꝝ ſignificabit filios: ⁊ ſi infortunatum ecōtra: vel mortem eorum.

¶ Qui ſi fuerit oriētalis: dabit ei filios: ⁊ ſi occidentalis extiterit eos auferet.

¶ Et ſi fuerit oriētalis dabit filios; ⁊ ſi occidentalis ſignificat filios non habere.

¶ Uult dicere ꝙ mercurius qñ fuerit oriētalis exñs ī locis filioꝝ dabit filios: ⁊ ſi occñtalis ī eis ſignificabit filios non hr̄e: ⁊ bene ītelligit̄ ex hoc ꝙ ſi fortune ⁊ īfortũe fuerit ī locis filioꝝ ſignificabũt dare filios ⁊ auferre poſtea.

¶ At ſi datores pl'te fuerit ſoli erit ei vn⁹ fili⁹.

¶ Et ſi planete dantes filios fuerint ſoli erit ei vnus filius.

¶ Pl'te dantes filios ſũt luna iuppiter ⁊ ven⁹: ⁊ mercuri⁹ ēt qñ fuerit ī ꝯpl'e fortunaꝝ ⁊ oriētal': ⁊ id qḋ dicit ⁊ fuerit ſoli vult dicere ꝙ qñ ñ ſit ī io^a vl' .ii^a. ab aſcēdēte nec ī domib⁹ domibus oppoſitis io^e ⁊ ii^e q̄ ſunt 4^a. ⁊ .5^a. nō ſignificabũt filios ⁊ qꝛ filios nō ſignificabũt natus erit ſingularis ⁊ ſolus.

¶ Qui ſi fuerit ī ſignis duoꝝ corporum femininis: erunt due.

¶ Et ſi fuerint in ſignis bicorporib⁹ ⁊ femininis erunt due filie.

¶ Uult dicere ꝙ qñ aliqs pl'taꝝ dātiũ filios fuerit ī aliq̄ locoꝝ filioꝝ ⁊ ī ſigno femīno bicorporeo filij erũt femīe due.

¶ Sil'r ſi in ſignis multorũ filioꝝ: vt piſces: cancer: ſcorpius fuerint: duo vel plures naſcentur. Si aũt maſculini fuerint in ſignis ⁊ ī figuris q̄s hñt reſpectu ſol: qḋ naſcet̄: erit maſcl'ini ſexus.

¶ Et ſi ēt fuerint in ſignis multis ſemīs: ſicut ſt piſcis: cancer: ⁊ ſcorpio: filij erunt duo vel plures. Et ſi fuerint ī ſignis ⁊ figuris maſculinis reſpectu ſolis: erunt filij maſculi.

¶ Pl'ta dās filium ſi fuerit ī ſigno vnius figure ſignificabit vnum filium: ⁊ ſi in ſigno bicorporeo ſignificabit duos: ⁊ ſi in ſigno feminino: filiam ſignificabit: et ſi in ſigno maſculino ſignificabit maſculũ. Similiter ſi fuerit matutinalis: ⁊ in quarto maſculino ſignificabit maſculũ. Et ſi veſpertinalis ⁊ ī quarto feminino ſignificabit feminam.

¶ Et ſi fuerint in ſignis ⁊ figuris femīnis: id qḋ naſcetur: feminini ſexus eē non dubitabit̄. Qꝫ ſi ſup eos infortune vicerint: vel ī ſignis ſterilibus fuerint vt in leone ⁊ virgine: filius qdeꝫ erit ei: ſed infortunabit̄ ⁊ nō viuet.

¶ Et ſi fuerint in ſignis femininis vel ī figuris femininis filij erũt femine. Et ſi in eis vicerint infortune vel fuerit ī ſignis ſterilib⁹ ſicut leo ⁊ virgo: naſcet̄ ei fili⁹ ⁊ non durabit.

¶ Uult dicere ꝙ ſi aliq̄ īfortũa eleuata fuerit ſup pl'tas dātes filios ⁊ ſignificantes vnũ filiũ vel magis vno vel fuerit ī ſignis māneris habebit filium: tñ erit īfortunatus ⁊ infirmus: ac morietur.

¶ At ſi ſol ⁊ īfortune p̄dictis locis dñent̄ ⁊ non reſpexerint fortune: hoc ſignificat ꝙ non erit ei fili⁹: ⁊ ſi in ſignis maſculinis vel ſterilib⁹ exiſtāt ⁊ ſuper eos infortune vincant: eũ nullum filiuꝫ habiturum ſignificabũt.

¶ Et ſi ſol ⁊ īfortũe fuerit ī iſtis dñati p̄dictis locis ⁊ fuerit ī ſignis maſculinis vel māneris licꝫ eleuate fuerint ſuper eos infortune nō habebit filios vllo modo.

¶ Loca ante dicta ſũt io^a. ⁊ .ii^a. dom⁹ ⁊ q̄ cōcordāt cũ eis: ꝙ ē aſcēdēs: ⁊ .7. ⁊ eorũ oppoſita q̄ ſunt .4^a. ⁊ .5^a. dom⁹ qm̄ ſi infortune fuerit in his locis: vl' ēt ſol nulla cũ eo exñte fortũa ſignificabit filios nō hr̄e. Sil'r ſi fuerit ibi mercuri⁹ exñs ō ꝯpl'one īfortunaꝝ vel occñtalis ⁊ docet nos per hoc dictuꝫ ꝙ ſigna maſculina ſignificāt paucos filios: ⁊ feminina multos: ⁊ propter hoc cōuenit ꝙ planete ſignificantes non habere filios ſint in ſignis maſculinis ⁊ māneris licꝫ aſpiciāt eos fortune: ⁊ erit hoc qñ nocuerit .io^e ⁊ ii^e. domui.

¶ Et ſi fuerint ī ſignis feminis vl' multoꝝ filioꝝ: aut eis fortũe teſtificate fuerit: ei filiũ q mēdā aliquā patiet̄ vel q breui viuet tp̄e nũciabũt.

¶ Et ſi fuerint ī ſignis feminis vel multi ſemis aut eis teſtificabũt̄ fortune ſignificabit natũ hr̄e filiũ peſtilētiā habiturũ: vel q parũ viuet.

¶ Hoc totum demonſtratũ ē ꝑ gloſas p̄cedentes.

¶ Qꝫ ſi vtraqꝫ alaiꝫ in ſignis filios deſignātib⁹ partē hũerint oēs vel qdaꝫ ex illi⁹ filijs ab hoīb⁹ abhorrebunt̄: cui⁹ rei q̄ztitas ſm maiorē planetaꝝ fortitudinē ſuꝑ alios aliqũ alaiꝫ teſtificātiũ appꝛebit: ſi cōtigerit ꝙ eoꝝ maior vis ſit ſꝫ pl'taruꝫ m'ltitudinē vl' ſꝫ maiores auctoritates: aut ꝙ ſint plus oriētales vl' ꝓpiores āgulo ſeu altiores vel ad angulos aſcendentes.

¶ Et ſi duo haiꝫ hũerit in ſignis dantibus filios dignitatē: ſignificabũt filios abhorribiles ⁊ deiectos oēs vel ꝑtē eoꝝ. ⁊ q̄litas h⁹ erit ſꝫ meliorat̄ōeꝫ ⁊ auātagiũ pl'taꝝ teſtificātiũ vni haiꝫ magis q̄ꝫ alteri: ſi acciderit poſſe ꝑ m'ltos pl'tas auātagiũ inueniri: vl' ꝑꝑ magnā fortitudinē quā habeant: aut ꝙ ſint orientales ⁊ maioris altitudinis: vel ꝙ ſint ad aſcendentes.

¶ Unũ ex haiꝫ ē pl'te dātes filios. ali⁹ illi q auferũt: qꝛ qñ haiꝫ duo participant̄ ī figura ī ſignificatōe: ꝙ vn⁹ det filios: ⁊ ali⁹ aufert: īſpiciem⁹ ſi inuenimus ꝙ pl'ta dans teſtificat̄ auferenti: fili⁹ erit abhorribil' ⁊ deiectus. ⁊ ſi inueniemus ꝙ ei nō teſtificet̄ pl'ta auferens: fili⁹ erit dilect⁹. ſil'r ſi teſtimoniũ auferētis fuerit ꝯriũ: ſignificabit mortē filij. ⁊ gñal'r debes īſpicere auātagiũ ⁊ meliorationē quā hꝫ vn⁹ ſuꝑ aliũ ī q̄ꝫtitate pl'taꝝ aut ī fortitudīe potētie vl ī ſuo ſitu ī mũdo: aut ī ſuo ſitu ī natiuitate: ſic m'ltotiēs diximus: ⁊ iudicabim⁹ ꝑ illũ q magis vicerit: ⁊ h̄ ē manifeſtũ ꝑ gloſas p̄cedētes.

¶ Et ſi prefatorum ſignoruꝫ que filios dant dominatrices ſtelle in ſuis locis ſibi proprijs orientales extiterint: natus erit potens magnique nominis.

¶ Et ſi fuerit pl'te domini: ſignorũ dantiũ filios: illi quos añ diximus oriētales in ꝓprijs locis: fili⁹ erit nobilis ⁊ magni pretij.

¶ Ul't dīe ꝙ qñ aliqs pl'ta dat ſignificationē ī natiuitate dandi filios: ⁊ ſcire voluerim⁹ ſtatũ filioꝝ qual' erit: inſpiciem⁹ gubernatorē loci illoꝝ pl'tatum dantiuꝫ filios: ⁊ videbim⁹ ī quo ſtatu ē: ⁊ ſi fuerit fortis ⁊ oriental': filius erit nobil'er magni p̄cij: ⁊ ſi ita non fuerit: erit filius ſm illud.

¶ Si occidentales aũt in locis alaiz ſibi contrarie fuerint: natꝰ erit miſer ꝛ ignorus. At ſi hore partiqꝫ fortune alligẽtur: natus vſqꝫquo ducat vxorẽ remanebit ꝛ a parentibꝰ diligetur ꝛ eoꝝ heres efficietur.

¶ Et ſi fuerint occidẽtales aut in locis cõtrarijs ſuo haiz filius erit vilis ꝛ modici p̄tij. Et ſi fuerint accordati cũ hora ꝛ cũ pte fortune: filiꝰ erit a patre ſuo dilectꝰ ꝛ durabit donec matrimoniũ faciat ꝛ hereditabit ſubam patris ſui.

¶ Qñ dicit ſi fuerint accordati dicit ꝓ plt̃is gubernatoribꝰ locoꝝ alioꝝ pl̃tarũ dominãtiũ filios. Et dicit ita ꝙ ſi iſti gubernatores ſe accordẽt cũ aſcẽdẽte ꝛ parte fortune ꝙ filiꝰ viuet ꝛ eũ diliget pater ſuꝰ: copulabitur ꝛ hereditabit ſbam patris ſui. Hec aũt cõcordantia pl̃taꝝ inter aſcẽdẽs ꝛ ptem fortune eſt ꝙ ſe aſpiciant de trino vel ſextili vel ꝙ ſint de haiz conuenientibus.

¶ Or ſi nõ ſibimet ĩuicẽ colligent̃: vel ſibimet in cõtrariũ exiſtant: natus erit litigator ꝛ ſũmũ odiũ ſuper parentes accumulabit: ꝛ eos male tractabit: nec eis ĩ hereditate ſuccedet.

¶ Et ſi diſcordati fuerint vel diuerſi: filiꝰ erit cõtendens cum ſuis parentibus ipiſqꝫ nociuꝰ: nec bona hereditabit eorum.

¶ Qñ planete gubernatores quos dixit non concordauerit cũ aſcendente: nec cũ parte fortune cõueniẽti concordia: vel fuerit aſcendens pti fortune ꝯtrũ filius odiet patrẽ nec ſuũ hereditabit auere. Et ptho. dedit h̄ nobis duas reglas ꝯrias: vt ſciamus id qđ medio cte fuerit ĩter has duas res.

¶ Itẽ ſi planete filiorum datores ĩ figura conuenienter adinuicẽ aſſociant̃: fratres ſe mutuo diligent ꝛ honorabũt. Sed ſi non colligant̃: vl' in ſui oppoſito ꝑ diametrũ conſtituant̃: natus fratrũ aduerſitatis illator ꝛ auctor exiſtet.

¶ Silr̃ ſi pl̃te dantes filios participationem habuerit in figura concordata fratres ſe diligẽt: ꝛ vnus aliũ honorabit: ꝛ ſi diſcordati fuerit vl' oppoſiti ſuper dyametro: filius abhorrebit fratres ſuos: ꝛ ꝓgret qualr̃ ipos occidat.

¶ Quandó planete dantes filios fuerint pl̃es ꝛ ſe accordauerint ĩ participatiõe accordata: ſignificat ꝙ ſe diligẽt vnꝰ .ſ. aliũ. Et ſi malo aſpectu ſe aſpexerit: ſignificat ꝯriũ.

¶ Res aũt filiorum particulares per exiſtimationem deprehendi poſſunt: cũ planetã filiorum datorem in loco aſcendentis poſuerimꝰ. Tunc etenim cũcta filiorum particularia quẽadmodũ ex natiuitate ſciunt̃: gñalr̃ agnoſcemus.

¶ Res particulares filioꝝ: poteris ſcire per conſideratiõẽ quando bene inſpexeris in quolibet eorum ad planetã dantẽ filios: ita ꝙ cũ ponas loco aſcendentis: ꝛ ſcies cetera particularia filiorũ gñalr̃ ſicut ꝑ natiuitatem.

¶ Si tu itellexiſti caplm̃ primum ꝛ ſecũdũ ꝛ glas q̃ tranſiuerũt nõ egebis gloſa in hoc qđ dixit: ꝛ ſi non intellexiſti inſpicias ad has gloſas ꝛ intelliges. Qđ aũt vlt̃ ĩ hoc loco mõſtrare eſt ꝙ euenit in natiuitate mea: iſpexi ꝛ inueni iouẽ in ioꝰ. ꝛ ĩ. 28. gradu capricorni aſpicientem ſe cũ luna ꝛ ſaturno: ꝛ hoc ſignificabat ꝙ haberẽ filios: ꝛ ꝙ morerent̃: quia ſaturnꝰ erat cũ ioue in ioꝰ domo ꝛ iuppiter erat in ſigno feminino ꝛ luna ſimiliter: ſignificabãt ꝙ eẽnt magis vno: ꝛ ꝙ eẽnt pl̃es femine. Et qꝛ iuppiter erat oriẽtalis ſignificabat ꝙ haberẽ aliquẽ maſculũ: ꝛ ſic habui. 3. filios: vnũ maſclm̃ ꝛ filias duas ꝛ oẽs obierũt. Erat ãt gradus aſcẽdẽtis natiuitatis maſcl̃i circa gradũ ſaturni ĩ mea natitate: ꝛ ꝓꝑ hoc mortuꝰ eſt cito: ꝛ erat gradus aſcẽdẽtis vniꝰ femĩe ĩ piſcibus: in ſextili iouis ĩ mea natiuitate: ꝛ ĩ trĩo mee lũe: ꝛ erat ſol ꝑ leg. in ſigno capricorni: ꝛ erat gradus aſcẽdẽtis alteriꝰ femĩe in capricorno: ꝛ h̄ ẽ mirabile ꝓꝑ h̄ ꝙ fieri põt ꝙ natiuitates ſẽpe concordant vna cum alia: ꝛ diuidãt ĩ ꝑticularibꝰ rebus: ꝛ ꝓꝑ h̄ ꝯuenit ꝙ hẽat mã iudiciũ vl'e ꝛ ꝑticl̃are ꝺ eo ꝙ dat nã plus q̃ꝫ lex. nã audies mlt̃a vice ꝙ dicet̃ ꝑ hoĩes pr̃ meꝰ fuit talis: ꝛ ille alius venit de p̄mo mõ nobili: ꝛ ille alius de tali ꝛ tali ꝓgenie ꝛ ſilia. Et ſilr̃ iuẽta eſt ꝑticipatió iſta ĩ ꝓuĩtys ꝙ q̄libet ꝓuĩcia hꝫ de firmamẽto locũ ꝓpriũ cadẽtẽ in ſuo directo q dat gẽti ibi morãti aliq̃ꝫ ꝑticipationẽ ꝛ ſilitudinẽ ĩ mlt̃is rebꝰ: ꝛ iã dixximꝰ h̄ ĩ gloſis p̄cedẽtis ꝑtis ſede

¶ In amicitijs ꝛ inimicitijs. Ca. VI. Dixit haly

Profectuꝫ qđ iacet in hoc capitulo cui homini cõueniens eſt aſſociari: et qui retinẽdus eſt a ſocietate pro inimicitia eius.

Qualitates qdem amicitie ꝛ inimicitie: quaꝝ q̃ durabiliores ſũt amicitie ꝛ inimicitie nũcupantur. Que vero minꝰ ſunt durabiles ĩ alio applicationes ꝛ repulſiões cõmunes appellantur.

¶ Status qui eſt de amore ꝛ odio qui dictus eſt amicitia ꝛ inimicitia: ꝛ de hoc id qđ eſt maius ꝛ maioris temporis: ꝛ dicitur ei qđ ẽ minus ꝛ minoris partis tẽporis habere vita in vno: aut ꝙ cito diſcordent vnus cum alio.

¶ Ptho. diuiſit in v̄bis iſtis amorẽ in duas ꝑtes ꝛ dixit ꝙ ille q durat maiori tpe eſt dicta amicitia: ꝛ q eſt minoris tp̃is ẽ dicta ſocietas: diuiſit ſimilr̃ abhorrẽtiã in duas partes: ea que lõgo tẽpore durat eſt dicta inimicitia: et que durat modico tempore eſt dicta remotio.

¶ Taliter inueſtigare cõuenit. In illis igit̃ q̄litatibꝰ quas ĩ rebus maioribꝰ ꝯſideramꝰ: loca que ĩ vtriuſqꝫ natiuitate dñio ꝛ ptãti magis conueniunt. i. loca ſolis ꝛ lune: ac aſcendentis ꝛ partis ꝛ fortune nos obſeruare neceſſe eſt.

¶ Cõuenit vt ꝑq̄ramꝰ hoc mõ: ꝛ ẽ ꝙ ſi fuerit ĩ rebꝰ magnis: ĩſpiciamꝰ ad loca hñtia maiꝰ vis p̄ncipium in duabus natiuitatibus: ꝛ hec ſũt loca ſolis ꝛ lune aſcẽdẽtis ꝛ partis fortune.

¶ Oſtẽſum eſt ꝑ hec verba: ꝙ iudiciũ amicitie ꝛ inimicitie accepiũ eſt a locis q̃tuor p̄ncipalibꝰ: ꝛ ſunt locꝰ ſolis ꝛ lune aſcẽdentis ꝛ partis fortune. Et ſi in natiuitatibus amicoꝝ ĩter h̄ ꝯcordãtia fuerit amicabilis erit amor ĩſepabilis iter eos: ꝛ ſi fuerit ĩter hec ĩ natitatibꝰ inimicoꝝ ꝯria: vl aſpectꝰ malus inimicitia ſemꝑ durabit: ꝛ hoc ẽ id qđ te docꝫ ptho.

¶ Nam cũ hec oĩa ĩ eodẽ ſigno fuerint: vel partim ſeu vlr̃ loca cõmutauerint: Maxime autẽ cũ inter vtraqꝫ aſcendens fere decemſeptem gradus extiterint inter eos amorem fixum: qui nec ſeparabit̃ nec turbabitur: fore dicemus.

Si aūt in locis q̄ adinuicē nō colligant̄: vel que
ſibi per dyametrum opponunt̄ rotauerint: ſum
me diſcordabuntur: vel ſibi inuicem longo tem
pore aduerſabuntur.

¶ Ita ꝙ ſi hec fuerint in vno eodē ſigno vel fue
rint i locis vnitatis: hec oīa vel plura eoꝝ ⁊ ma
xime ſi fuerint inter duo aſcendentia q̄ꝝ īter decē
⁊ ſeptē grad⁹ erit inter eos amicitia firma val
de: q̄ nūq̄ꝫ tolleṫ: mutabiṫ nec deſtruetur. Et ſi i
locis fuerint diſcordatis vel in locis de oppoſiti
one ſuper dyametrū accidet inter eos inimicitia
magna valde ⁊ contrarietas lōgo tp̄e duratura.

¶ Qn̄ he res quattuor principales fuerīt ī natiuitatib⁹ duo
rum amicoꝝ ī vno eodē loco. v̄. g. ꝙ locus ſolis vnus ſit idē
met loc⁹ alteri⁹: ⁊ loc⁹ lune vni⁹ ipe idē locus alteri⁹: ⁊ aſcē
dēs vnius: ipmmet aſcēdēs alterius. Silr̄ ps fortune ꝙ ſit
eadē iſto mō ⁊ eodēmet loco. Et ſi fuerint diuerſi cū cābia
mēto: hoc ē ꝙ ſit locus ſolis vnius idē locus lune alterius:
⁊ locus lune vnius idē locus ſolis alteris. Et locus aſcēden
tis vnius: id locus ptis fortune alterius: ⁊ locus ptis fortūe
ſit idez aſcēdēs alterius: q꞉ qn̄ he res ſic fuerīt ſūt loca mu
tata. Et ptbo. ponit terminū ī his rebus qn̄ fuerit in vno ſi
gno: vel qn̄ fuerit mutata ꝙ ſit elongatus vnus ab alio .17.
gradus vel vnus. q꞉ tm̄ ſicut iſtd ē rei ꝯiunctio. Id aūt totū
qd̄ dixit ptbo. cū tāta gloſa intelligi nō pōt.

¶ At ſi in neutro iſtoꝝ modoꝝ: ſꝫ ſolūmodō i ſi
gnis q̄ viciſſim aſſociant̄ extiterit.

¶ Et ſi non fuerint in aliqua manerierum haruꝫ
quas diximus tm̄ ſint proprie in ſignis habētib⁹
participationē i figura

¶ Una maneries eſt q̄ dat amicitiā durabilē: alia q̄ dat du
rabilē inimicitiā: ⁊ hoc ē qn̄ loca rerū p̄ncipaliū ſūt cōtraria
⁊ ſigna ptcipātia in figura ſūt q̄ aſpiciūt ſe de oppoſito. ter
tio vel quarto aut ſextili ſicut dixim⁹ i p̄ma pte.

¶ Si ex trino vel ſextili ſeſe reſpexerit minor iter
eos erit dilectio. Si autem ex quarto ſeſe vide
rit: miores iter eos diſcordias fore n̄ dubitam⁹.

¶ Qui ſi habuerint participationem de trino vl̄
ſextili amicitia erit minor: ⁊ in quarta inimicitia
minor erit.

¶ Qd̄ dicit de ptcipatiōe: dicit pp quattuor loca p̄ncipalia:
q̄ ſūt ſol: luna: aſcēdēs: ⁊ ps fortune ita ꝙ nō hn̄t ptcipatio
nē ī ābab⁹ natiuitatib⁹ hāc ptcipationē quā volo gloſare.
Et erit ꝙ ſit locus ſolis ī natiuitate in trino loci ſolis natiui
tatis alterius: ⁊ ſilr̄ de oībus alys duobus: ⁊ ē de ſextili ⁊ de
quarta. Et illi q̄ ſūt i tertio i ſuis natiuitatib⁹: vl̄ ſextili dāt
minorē amicitiā q̄ꝫ ſi eēnt i eodē loco: vl̄ ī locis mutatis ſicꝫ
ante dixit: ⁊ q̄ ſunt in quarta ī ambab⁹ natiuitatib⁹ dāt mi
norē inimicitiā: q̄ꝫ ſi eēnt contrary ī ambab⁹ natiuitatibus
vl̄ ꝙ ſe non aſpiciant: ⁊ hec res creſcit ⁊ minuiṫ ſm̄ ſtatum
ptcipationis. Et ptbo. hoc tibi monſtrabit.

¶ Ita ꝙ q̄nq̄ꝫ in eorum dilectione verborum ab
ſciſiones itercidēt: ⁊ ſe alternati paruipendent.
hec aūt contingent: cū infortune p figurarū loca
tranſibūt. In diſcordia vero pax ⁊ concordia ēt
cū fortune p figuraꝝ loca diſcurrerit iterponēṫ.

¶ Ita ꝙ accidet aliquando in amicitia verboruꝫ
inhibitio inter amicos: ⁊ hoc erit quando tranſi
bunt infortune per locum: ⁊ accidet i inimicitia
aliquando pax qn̄ trāſibūt fortūe p locū aſpect⁹.

¶ Ult dicere ꝙ qn̄ ſciem⁹ ꝙ amicitia debilitabiṫ iter ami
cos erit ꝑpter ābulationē ī fortunaꝝ: qn̄ tranſibūt p loca q̄
ded erit amicitiā: ⁊ ſi fuerit amicitia firmata nō poterūt eā
auferre. Silr̄ qn̄ ſciem⁹ ꝙ īimicitia ē iter īimicos dbil̄ ⁊ ad
remouēdū dbil̄: ⁊ iuēiem⁹ aliq̄ vice. ꝙ fortūe trāſeūt p loca
īimicitie iudicabim⁹ ꝙ īimic⁹ ipa reuerteṫ i amorē ⁊ pacē.

¶ Quapropter qn̄ amicitie inimicitieq꞉ modus:
tribus modis extitit. i. q꞉ iſtarum duaruꝫ quali
tatuꝫ domini hoc ex natiuitate vel eā lucri ⁊ dā
ni: ſeu ꝑpter irā ⁊ gaudiū facere coguṅt.

¶ Et q꞉ manerieꝝ amoris ⁊ inimicitie ſūt tres:
ita ꝙ illi qui ſunt i duobus ſtatibus pro quibus
ſe diligent vnus alium pro voluntate quā ad ſe
habebūt: vel q꞉ erūt de vno conſilio: propter ꝑ
fectum vel danum: aut pro delectando ſe i vno
vel pro triſtitia.

¶ Illi q̄ ſe diligūt ⁊ odiūt ſūt tot maneriexꝫ quot ſūt res q̄
bus ſe amāt vl̄ odiūt. nā q̄libet eoꝝ hꝫ rōnē vnam qua dili
get vl̄ odiet: ⁊ res hūane q̄b⁹ amor ⁊ īimicitie veniūt ſūt. 3.
p̄ma ē pp voluntatē quā hn̄t cōcordātē i vno. 2ᵃ ē ꝑpter ꝑ
fectū vl̄ dānū. 3ᵃ eſt pp delectationē quā de altero vn⁹ ha
bet vl̄ p eīe ꝯrīū. ⁊ pp h̄ maneries amoris ⁊ inimicitie ſūt. 3.

¶ Cū hec oīa p̄fata loca vl̄ earū quāplurima ad
inuicē aſſimilabūt: amicitie ex his oīb⁹ ſpēb⁹ cō
gregabunṫ. ſi autē adinuicem nō cōuenerit: ini
micitie ex eis colligenṫ: ſed ſi eoꝝ dilectio conue
nientia vel cōuenientie ꝯtrariū iter duo tm̄ loca
luminariū fuerit: neceſſaria inde dilectio ꝑcrea
bitur: que vera ⁊ ſūma amicitia diciṫ: in qua ma
xime cōfidendū eſt. Inimicitia vero neceſſaria
⁊ q̄ꝫ p̄t eē deterrima q̄ nūq̄ꝫ ceſſabit īde naſceṫ.

¶ Quando oēs res vel plures earum fuerit ac
cordate: dabunt amorem: ⁊ quando fuerint
diſcordate: vna. ſ. cum alia: dabunt inimicitiaꝫ:
⁊ ſi fuerit concordia vel contrariū inter lumina
ria ſola: erit amor ꝑ cōcordia ⁊ volūtate: ⁊ hec
eſt amicitia bona in qua confidere poſſꝫ homo
⁊ ē inimicitia mala mltū q̄ nullo tp̄e deſtruetur.

¶ Loca q̄ dicit ſūt loca lūinariū et aſcēdētis: ⁊ ptes fortūe
⁊ ſi loca duoꝝ lūinariū fuerit accordata i duab⁹ natitatib⁹:
dabūt amicitiā iter ipos ſuos ꝑ ꝯcordia ac ꝑ recapto: ⁊ hec
ē amicitia bona d̄ q̄ dꝫ hō ꝯfidere: ⁊ erit tant⁹ amor quanta
iter duo lūinaria fuerit cōcordātia. ⁊ ſi loca lūinariuꝫ fue
rit diſcordata vl̄ ꝯtraria: vl̄ ꝙ ſe n̄ aſpiciāt: dabūt īimicitiā:
⁊ erit h̄ īimicitia iter eos ꝑ diſcordia ⁊ recapto. ⁊ tal̄ īimici
cia eſt mala multum: quia nunq̄ꝫ remouetur. Et ptbole. de
dit nobis in hoc dicto p̄mā manerīē amoris ⁊ inimicitie.

¶ Itē cum ipſoꝝ conuenientia vel ei⁹ contrariū
iter duo vtriuſq̄ꝫ ptis fortune loca fuerit: ꝙ ide
pficieṫ: cauſa lucri vel damni proueniet.

¶ Silr̄ quādo fuerit ꝯcordia vl̄ ꝯtrariū iter loca
ptis fortūe: erit hoc ꝑ pficuo vel amiſſione.

¶ Qn̄ loca ptis fortūe fuerit accōdata i duab⁹ natitati⁹ amō
erit iter eos tā ꝑ lucro q̄ꝫ pro auere: vl̄ ꝑ re quaꝫ habebit:
vnus de alio: ⁊ qn̄ hec loca ꝯria vel diſcordata fuerit i dua

bus natiuitatib⁹: hoc dabit inimicitiã ⁊ malã voluntatem inter eos: ꝓ dãno qḋ eueniet vni ab alio: vel ꝓ ꝑditiõe: ⁊ h̓ eſt rõ amoris q̃ erit de ꝓficuo: ⁊ inimicitie q̃ ꝓ dãno.

¶ Qꝛ ſi fuerit inter duos aſcendentes id qḋ efficietur ꝓpter irã ⁊ gaudiũ euenire dicemus.

¶ Et ſi fuerit inter duo aſcendentia: erit ꝓ delectatiõe quã vnus habebit de alio.

¶ Hoc manifeſtũ eſt ⁊ gloſa nõ eget.

¶ Modos quoqꝫ locorũ in qb⁹ hec figure ſocietas exiſtit: ⁊ id ẽt qḋ ſuper ipa eleuatᷣ: necnõ ⁊ planetas q̇ ea reſpexerit: nos obſeruare ꝯuenit.

¶ Et cõtingit vt inſpiciam⁹ ad loca i quib⁹ cadit participatio figure ⁊ ꝙ inſpiciam⁹ quis eorum eleuatᷣ ſuper ea ⁊ quis pl̓ta ipa aſpiciat.

¶ Poſtq̃ꝫ dedit nobis tres rõnes amicitie: ⁊ alias. 3. inimicitie. vult adhuc dare nobis qs ſtatus erit in qualibet eaꝝ dicens ita. Regl̓a hui⁹ ẽ accepta a ſtatu locoꝝ q̃ttuoꝛ ſigroꝝ

¶ In natiuitatib⁹ eni i qb⁹ planete q ſuꝑ cois figure loca eleuantᷣ i eodẽ fere ſigno fuerit: vel in eo qḋ ſuꝑ illḋ eleuatur occaſione amicitie et inimicitie i ſua fortitudine et durabilitate ac ſinceritate illis eleuatis planetis nos aſſignare conuenit. In natiuitatib⁹ aũt i qbus planetaꝝ aſpect⁹ fructuoſus et idoneus appꝑebit occaſionẽ fruct⁹ amicitie ⁊ meliorationis inimicitie planetis ea reſpicientibus attribuere nõ diſconuenit.

¶ Ita ꝙ natitates in qb⁹ erũt pl̓te exaltati ſuꝑ loca figure ꝑticipate ſint i vno ſigno vel circa: vel i illo qḋ eleuatᷣ ei: ad illũ ꝑtīet fortitudo amoris ⁊ inimicitie: ⁊ ſua firmitas ⁊ natitates i qb⁹ erit aſpect⁹ pl̓taꝝ bon⁹ ⁊ ꝑ̄ſtabil̓ ꝯtigit ꝑꝑ ipos pl̓taſ iudicari i ꝓfectu ⁊ bõitate amicitie vel iimicitie.

¶ Uult dicere ꝙ pl̓te q fuerint ſuꝑ loca ꝑ̄ncipalia exaltati: ⁊ acciderit ꝙ ſint in vno ſigno vel circa i ãbabus natiuitatibus vt illi q ſunt in natiuitate vnius fuerit in vno ſigno ⁊ ꝙ eleuentur ad ſignũ in quo ſtant planete i natiuitate alteri⁹. tali conſtellatiõe docet nos ſcire factum amicitie ⁊ inimicitie ita ꝙ ſi fortes fuerint ⁊ potentes ⁊ accordati: erit amicitia fortis ⁊ potẽs: ⁊ ſimil̓r inimicitia et ſi debiles fuerint ſimil̓r debiles. Status ẽt pl̓tarum aſpicientiũ loca ꝑ̄ncipalia in ambabus natiuitatibus: ſi acciderit i natitatibus ãbabus in ſigno vno vel circa: vel acciderit ꝙ illi q ſunt in natiuitate vnius ſint in ſigno qḋ eleuetur ad locuꝫ ſigni in quo ſtãt pl̓te: natiuitatis alteri⁹: ſcire poſſumus i tali cõſtellatiõe ſtatũ amicitie vel inimicitie ita ꝙ ſi fortes fuerit ꝺꝫ modũ: vel ꝺm natitatẽ: ita erit amicitia vel inimicitia fortis: ⁊ ſi debiles: res ſimiliter erit debilis.

¶ In qualitatibus vero cois amicitie ⁊ inimicitie q̃ contẽporalis fit et in qbuſdaꝫ horaria: imo etiã momẽtanea reꝑiatᷣ i vnaquaqꝫ iſtaꝝ duarũ natiuitatũ: planetarũ modos. i. tẽꝑa i qbus alhileg a locis ſtellarũ vni⁹ natiuitatis recedens: ad ſtellarũ loca natiuitatis alterius ꝑtranſibit: obſeruare non eſt inutile: qꝛ ꝺm hoc erunt amicitie et inimicitie particulares.

¶ Et cõuenit: vt dicamus factũ ſocietatis ⁊ ſeparationis future aliquo tꝑe: ⁊ poſtq̃ꝫ minuitᷣ ꝓpter mot⁹ pl̓arũ q erũt i duab⁹ natiuitatib⁹ ⁊ hoc erit ꝑꝑ aſcẽſiões ad q̃s applicat hyleg vni⁹ natiuitatis ad locũ pl̓taꝝ natiuitatis alteri⁹: qꝛ ꝑꝑ hoc accidet particulariter amoꝛ ⁊ inimicitia iter eos.

¶ Amicitia ⁊ inimicitia q̃ tꝑe ꝑuo durat: oꝫ iudicari i duab⁹ natitatibus ꝑ hyleg vtriuſqꝫ natitatis: ita ꝙ qñ applicuerit ꝑtitio vni⁹ ad talẽ locũ q̃lis ſtat i natitate alterius: vel ad locũ q ſe cõcordet cũ eo. Sil̓r qñ applicuerit alynthie: vel talis res ſicut iſta: ſi fuerit ibi concordãtia accidet ꝑꝑ h̓ amicitia ꝑticularis: ⁊ ſi fuerit diſcordãti vel contrarij accidet inimicitia particularis.

¶ Que ſue ꝑmanentie terminũ breuiorẽ añ iſti⁹ ſeparationẽ nõ nouerũt: diuturnitatis ãt tꝑis ſpatiũ donec alij ſtelle ꝯiũgatᷣ metã nõ iueniet.

¶ Et minus ꝙ durabit eſt donec illud cõpleatᷣ ⁊ magis ꝙ durare poteſt: eſt donec attingat aliam pl̓tam ex planetis qui ſequuntur.

¶ Amicitia ꝑticularis q̃ dcã ẽ ſocietas. ſil̓r ꝑticularis iimicitia qñ aliq̃ eaꝝ acciderit iter duos durabit ꝺꝫ tꝑs i q̃ applicuerit mot⁹ hyleg vni⁹ natitatis ad locũ hyleg natitatis alteri⁹. ⁊ ꝑtbo. dat nob̓ i h̓ res. 2. ꝯ̃rias: ⁊ ẽ min⁹ ꝙ durare põt: ⁊ magis ꝙ durare ꝑ̄t ipa ſocietas ⁊ amoꝛ: vl̓ ipa inimicitia. ⁊ h̓ erit tã magnũ tꝑs: vt tꝑs q̃ mouetᷣ hyleg q̃ diximꝰ: ⁊ magis ꝙ durare põt: ẽ a tꝑe i quo applicat mot⁹ hyleg natiuitatis vni⁹ ad locũ q ſe cõcordat cũ alio tali: ſicut ille in alia natiuitate: ⁊ donec applicet ad aliuꝫ planetam qui ipm abſcīdat: ⁊ manifeſtum ẽ ꝙ cõtingit vt ſit pl̓ta cõtrarius.

¶ Saturn⁹ igitur ⁊ iuppiter cũ alter eorum ad alterius locum ꝑuenerit: amicitiam iter eos ex agriculturis ⁊ hereditatib⁹ iudicabũt.

¶ Qñ ſaturn⁹ vel iuppiter q̃liſcũqꝫ ſit eoꝝ trãſiuerit per locum alterius: accidet iter eos amoꝛ ꝑ laborerio terre: vel ꝓ bonis mortuoꝛuꝫ.

¶ Hoc erit quando vnus eoꝛuꝫ fuerit hylegi natiuitate vnius ⁊ alius hyleg in natiuitate alteri⁹. ⁊ hoc mõ eſt ſicut locutus eſt in alijs maneriebus poſt iſtḋ. Saturnus ⁊ iuppiter ſignificant rem talem: quia ſunt ambo concoꝛdes vt ſint maſculini ⁊ de baiꝫ diurno. ⁊ quia domus cuiuſlibet eoꝛuꝫ eſt in ſextili domus alterius.

¶ Saturn⁹ aũt ⁊ mars cũ alter alterius locũ obtinuerit: ſpontaneas rixas ⁊ diſcoꝛdias iter eos generabunt. At ex ſaturno ⁊ venere ſocietas ⁊ dilectio cõſanguineoꝝ cã ꝓcreabitur: ꝑter qꝛ citiſſime terminabitᷣ. Saturnus quidẽ ⁊ mercurius eorum ſocietatem ⁊ cõmixtioneꝫ in reb⁹ vite: necnon dare ⁊ accipere ac mercari: ⁊ boꝛuꝫ ſilia ſignificabũt. Per iouẽ quoqꝫ ⁊ martẽ: diuitiarũ occaſione: vel quolibꝫ dñio vel diſpoſitione: ſocietas ⁊ amoꝛ iter eos ꝓcreabitᷣ. Per iouẽ ãt ⁊ venerẽ cã mulieꝝ: vl̓ diui cã ꝺuitij: aut per domos oꝛationis: vel ex prophetijs: ſeu ex his ſimilibus ſe inuicem adamabunt.

¶ Qñ ſaturnus trãſiuerit ꝑ locũ martis vl̓ mars ꝑ locũ ſaturni: rixa accidet iter eos ⁊ nocumẽtũ: ꝓ voluntate. Et accidet ꝓ ſaturno ⁊ venere ſocietas: ꝓ ꝑte parẽtuꝫ tñ celeriter abſcindetur: ⁊ accidet ꝑ ſaturnũ ⁊ mercuriũ ſocietas in merci

monijs τ in lucrando aliqd. Et accidet p iouez τ venerē amoꝛ ꝑ parte mulierū: τ rōne oratoꝛiorū vel romariaꝝ vl' ꝓphetiaꝝ. Et accidet per iouem: τ martē amoꝛ rōne honoris vel gubernationis populi.

℄ Erit id qđ accidet p ſaturnū τ martē: qꝛ ſūt ꝯtrariū ꝯplexionū: τ ꝙ accidet p ſaturnū τ venerē ē pp̄ cōcordātiā cōiugiorū q̄ ē inter eos. τ pp̄ h̄ accidet ſocietas ꝑ pte parētū τ celeriter abſcīdet: qꝛ vn⁹ ē fortūa τ ali⁹ ifortuna. Illud ſaturni τ mercurij ē: qꝛ dom⁹ vtriuſq; eoꝝ ē trin⁹ dom⁹ alterius. Illđ iouis τ veneris ē qꝛ ſunt cōcordanti nāe: τ qꝛ domus vtriuſq; eoꝝ ē i ſextili dom⁹ alteri⁹. τ ſilr qꝛ ven⁹ hꝫ i piſcibus magnū poſſe: q̄ ē dom⁹ iouis: τ pp̄ h̄ dat talia q̄lia dixit. Illđ iouis τ martis ē: qꝛ dom⁹ vtriuſq; eoꝝ ē i trīo do. alteri⁹

℄ Juppiter et mercuri⁹: occaſiōe dialetice ſcientiarū τ ꝓphetie: ſpontaneā ſocietatē idicabūt: Mars aūt τ venus: vt ita dicaꝫ: ex ebrietate vel adulterio ſeu fornicatōe: aut ſodomitico ſcelere eos pariter aſſociabūt p̄ter ꝙ hic breuē: qꝛ vnus eoꝝ ē fortuna τ alter ifortuna durabilitatē habebūt. Mars qdē τ mercuri⁹ inimicitias τ deceptiōes ac rixas iter eos occaſiōe icantationū τ nigromantie ſignificabūt. Ven⁹ āt τ mercuri⁹ in vite rebus magiſterij: vel muſice ſeu libroꝝ ſeu mulierum cā ſocietatē iter ipōs adducēt.

℄ Et accidet p iouē τ mercuriū ſocietas rōne ſciētiaꝝ τ loyce ac phie veniētis a volūtate. Et accidet p martē τ venerē ſocietas ꝑ parte luxurie τ meretricatiōis ac fornicatiōis: τ hoc non multū durabit: τ accidet p martē τ mercuriū: inimici detectio cōtētiōes τ accuſamēta ꝓ facturis τ ſimilibus. Et accidet p venerē τ mercuriū: ſocietas: τ amicitia hūdi vitā i vno ſiue pro magiſterio aliquo: vel pro muſica: ſeu pro ſcripturis: vel mulieribus

℄ Illđ iouis τ mercurij ē qꝛ mercuri⁹ aīaꝫ rōnalē ſignificat: τ iuppiter ſuū appatū: id qđ dixit p martē τ venerē: ē qꝛ qñ ven⁹ pticipat cū marte dat inamoramētū: fornicationē luxuriā τ talia: τ qñ iſti duo ſignificabūt i natiuitatib⁹ duab⁹ amicitiā vl' inimicitiā erit h̄ pp̄ res iſtas q̄s dixit ptho. τ qꝛ ſūt de naturis cōtrarijs nō eſt illa res ſtabilis nec durabit. Illđ martis τ mercurij ē: qꝛ mercuri⁹ ſignificat res ſonari: τ fayturas τ deceptiōes: τ qñ ꝯmiſcet̄ cū marte fiet ifortūa: τ pp̄ h̄ nō ab eis euenit vllū bonū. Id qđ dicit đ mercurio τ venere ē: qꝛ mercurius iclinat̄ ad nāꝫ plr̄e cui applicat: τ iā ſcim⁹ ꝙ ſignificat ſubtilitatem: ſcire de nūero: τ ariſmetrica: τ ꝙ ven⁹ ſigificat oēꝫ rē plchrā τ dlectabilē: τ qñ ꝯmiſcēt̄ eoꝝ nāe i amici^a: τ i inici^a erit illđ rōe alicui⁹ illaꝝ reꝝ q̄s dixit ptho. Et n̄ noiāuit pticipationē alioꝝ yleg: qꝛ ſēp ſt̄ i dignitatib⁹ hoꝝ. ſ. plr̄aꝝ: τ pp̄ hoc erit illud qđ ſignificat vnū. q̄ttuoꝛ yleg amicitia vl' inimicitia: vel amoꝛ: vel deſamoꝛ: τ id qđ ſignificauerūt dnī ſuorū locoꝝ: vna ex rebus quas dixit ptho. p ſtatus. ſ. planetarū.

℄ Augmētū aūt τ dimiutionē in cōis amicitie τ inimicitie vigore ex qualitatib⁹ locoꝝ i qb⁹ reſpectu quattuoꝛ locorū primoꝝ quoꝝ eſt dñium τ poteſtas exiſtunt: nos ſcire cōuenit.

℄ Et cōuenit vt ſciam⁹ augmētū τ decremētū: τ erit i vi amoris vl' iimicitie a ſtatu locoꝝ q̄ ſunt acepta i ꝯpatiōe q̄ttuoꝛ locoꝝ principaliū.

℄ Uult dicere ꝙ augmē^m vel decremē^m qđ erit i amore vl' inimicitia pōt ſciri a ſtatu locoꝝ ptiionis q̄ ē p atazir. τ per alyntiā: ſcḋm ꝙ dāt loca q̄ttuoꝛ yleg. hora natiuitatū āborū.

℄ Nam ſi i angulis vl' cū pte fortūe ſeu cū lūinarib⁹ fuerit: erit id qđ ſignificabūt plani⁹ τ apti⁹.

℄ Ita ꝙ ſi fuerit i angulis: vel cū pte fortune aut cū duob⁹ luminaribus erit ꝙ ſignificauerint apparētius τ manifeſtius.

℄ Uult dicere ꝙ qñ applicuerit ptitio vni⁹ duarū natiuitatū vel alyntia ad aliquē āglm natitatis alteri⁹ vel ad locū ptis fortūe illi⁹: aut ad locū alicui⁹ duoꝝ luiariū: erit ſua ſigificatō i amicitia vl' i inicitia māifeſtioꝛ τ p publica magis.

℄ Si āt ab eis lōge remoti māſerint: neq̄q̄ꝫ apparebit. Ei⁹ āt valitudies et nocumēta ſcḋ ꝓprietatē cōueniētis vel icōueniētis q̄litatis ſtellaruꝫ p̄fata loca reſpiciētiū depēdēt.

℄ Et ſi elōgabunt nō erit manifeſta: τ iudicare ſi nocebit vel ꝓderit: pōt ſciri a ſtatu pl'taꝝ aſpiciētiū loca p̄dcā: qual'. ſ. erit i bono vel malo.

℄ Loca predicta ſunt loca quatuoꝛ ſignificantia amoreꝫ τ deſamorem: amicitiam τ inimicitiam.

℄ Tractare vero de ſeruis i dilectōe vl' abhorritione ſuoꝝ dñoꝝ erga ipōs: ex ſigno ꝓprie qđ in fortunij loco fuerit ex naturali ſimitudie: quā adinuicē hūt plr̄e q locū illū in ipſa natiuitatis hora reſpexerit: vl' q i ipo eodēq; loco ſeu i ei⁹ oppoſito fuerit: idicabūt. maxime autēꝫ ſi plr̄e qui ſigno illi dominantur: cum locis dominij τ poteſtatis eorum i figurarū ſocietate conuenerint: vel ſi cum eis eiuſdem generis fuerint.

℄ Judicium ſeruorū ſi diligēt ſuos dños τ odient: ſciri pōt a ſigno qui erit in loco laboris: τ a cōcordantia naturali quā habebūt planete aſpiciētes ad huic locū hora natiuitatis met: vel horis quib⁹ ad eum veniunt vl' qui erūt i oppoſito eius. τ maxime ſi planete dominantes in ſigno fuerint concordati cū locis principalibus ſnarū natiuitatū ꝓ participando cum eis i figura: vel ꝙ ſint in hoc ſui generis.

℄ Jam diximus ꝙ iudiciū ſuoꝝ ē vna ex reb⁹ qb⁹ cōponit̄ dom⁹. τ ptho. nō dedit i hoc caplm ꝓpriū: qꝛ ſūt ps vna diuitiaꝝ. Et poſtq̄ narrauit i h̄ capi. res ſignificātes amoreꝫ vl' deſamorē quē ſui hūt ad ſuū dñꝫ. τ qñ accidit ꝙ homo emit ſuū ꝯueniētē vl' icōueniētē. dixit ꝙ regl'a h⁹ accepta ē a ſigno q ē in loco laboris: τ hec eſt dom⁹. iꝫ. Silr̄ a planetis q ſe applicāt huic domui hora natiuitatis: τ qñ applicat atazir vel alinthia yleg ad hunc locū. τ ſi ꝯcordātia fuerit ter res iſtas ſcḋ yleg hora natitatl: ſignificabūt ꝙ ſui diligēt dños ſuos: τ dñi eos. τ ſi ꝯtriū fuerit: erit ꝯtriū. τ ſi itellexiſti qcqd gloſauim⁹ hoc cap. itelligere potes de leui: ſine vlla gloſa. Tamē de ſexta domo quā dicūt multi eē domū ſuorū. iā diximus ꝙ ptho. eycit virtutē ei⁹ toti⁹ qđ ē ſub terra τ diximus ꝙ iꝫ^a. dom⁹ eſt maioris virtutis q̄ ſexta. Et poſtq̄ ita ē conuenit ꝙ ſexta dom⁹ ſignificet beſtias ſolūmodo. Et qñ ſeru⁹ hūerit natiuitatē cognitā: contingit vt aſpiciat̄ pticipatō q erit iter ſuū yleg τ yleg. dñi ſui: ſcḋm ꝙ ptho. ubi

dedit i capitulo amicitie ⁊ inimicitie.

⁋ In peregrinationibus. Ca. VII.

Dixit Haly. ptho. dat nobis i caplo iſto ſcire iudicare d nato: ſi ibit itinera vel nõ: ⁊ ſi ea iuerit cuiuſmodi ſtatũ habebit i illis: ſi lucrabit̃ vel amittet: vel ſi habebit periculum in eis vel pacem.

RES quidem peregrinationis: ex lũinarium qualitatib⁹ a ngulorũ reſpectu dephendetur. Maxime aũt ex qualitatibus lune. Nã cũ luna occidentalis extiterit: remota ab angulis: peregrinationes: ⁊ de loco ad locum mutationes indicabit.

⁋ Factum peregrinatiõis ⁊ itinerũ põt ſciri a ſtatu duoꝝ lũinariuȝ i ꝯpatiõe angulorũ: ⁊ maxie a ſtatu lune: ita ꝙ ſi luna fuerit i occñte vel iclinabit̃ ab angulis mõſtrat ire itinera ⁊ mutationeȝ de vno loco ad alium.

⁋ A ſole ⁊ luna ſm ꝙ ſtant cũ angulis: ẽ accepta regula itinerũ: ⁊ magis a luna q̃ȝ a ſole: q: ſi luna fuerit in occidẽte vl' declinauerit a io^a vel fuerit in locis cadentibus ab angulis gñaliter aut in quartis cadentibus: ſignificabit ꝙ nat⁹ mutabit ſe de vno loco ad alium.

⁋ Silr ẽt mars cum occidẽtalis fuerit vel cũ a zenit capituȝ declinauerit: ⁊ ei⁹ lõgitudo cuȝ hoc a lumiarib⁹ longitudo oppoſitiõis vel aſpectus quarte fuerit: qũqȝ operabit̃.

⁋ Et qñqȝ facit mars id. qñ fuerit i occidẽte: vl' decliãuerit a zenith capituȝ noſtroꝝ exñs a duobus luminaribus elongatiõe oppõnis vl' q̃rte.

⁋ Et hoc eſt q: mars concordat cum luminaribus vno mõ ⁊ alio modo diſcordat: manerics q̃ cõcordat cuȝ illis eſt q: domus lune cancer ẽ 9^m ſignum a ſcorpione domo martis: ⁊ leo eſt domus ſolis: ⁊ aries que eſt domus martis ẽ nonũ ſignũ a ſole: ⁊ manerics qua cõtrariat̃ illis eſt: q: aries eſt in quarta cãcri: ⁊ ſcorpio in q̃rta leonis. Et ꝑpter hoc conuenit ꝙ qñ mars fuerit hora natiuitatis i occidente: vel in toto quarto cadenti que ẽ. 7. domus. octaua ⁊ nona: ⁊ ſi fuerit i quarta ſolis ⁊ lune. vel in oppoſitiõe coꝝ ſignificet ire itinera ⁊ mutatiões.

⁋ Et ſi fortune ps iterũ in ſignis iter ſignificantibus ceciderit: erit tota eius vita: ac ipi⁹ opera ⁊ actus in locis extraneis.

⁋ Similr ſi pars fortune acciderit ꝙ ſit i ſignis dantibus itinera erit tota vita illi⁹: ⁊ ei⁹ mutatio in locis extraneis ⁊ alienis.

⁋ Ptho. docet nos rõnem itinerũ eẽ ꝑpter declarationem duorum luminarum ab angulis: ⁊ maxime lune: ⁊ ſimiliter martis: ⁊ oſtendit ꝙ loca dantia itinera ſũt occñs octaua ⁊ nona domus: ⁊ gñalr loca ab angulis cadentia: ⁊ ſolũmodo angulus occidentis: ita ꝙ qñ inueniem⁹ ſignificatorẽ itineꝝ que ſunt ſol ⁊ luna ⁊ mars in locis itinerum ⁊ inueniemus ſimiliter partem fortune in locis iſtis erit tota vita ei⁹: ⁊ ei⁹ labor i terris aliẽis. Et hñ oñdit h ꝙ ſi duo lũinaria ⁊ mars ⁊ ps fortune fuerit i locis alijs nõ dãtib⁹ itinera: nunq̃ȝ ibit itinera natus ille nec de loco ſuo exibit. ⁊ ſi ex eis fuerit i locis itineꝝ: ⁊ ex eis i locis more: ſȝ h itinerabit nat⁹.

⁋ At ſi fortune loca p̃dicta reſpexerint vel ad illa preterint: aut illa ſequẽtes fuerint: ea q̃ in peregrinationib⁹ opabit̃ idonea erunt ac pauca ⁊ ꝓficua: erit ẽt ipi⁹ a peregrinatione redit⁹ feſtin⁹ atqȝ leuis: nec ei vnq̃ȝ ab aliqua re cõtradicet̃.

⁋ Et ſi fortune aſpexerint loca q̃ dixim⁹: vel fuerint in eis que illa ſequunt̃: erũt opa de quib⁹ ſe intromittet i terris alienis: nobilia ⁊ gratioſa: ⁊ ſiñ turbatiõe aliq̃ ad locũ ſuũ celeriter reuertet̃.

⁋ Vult dicere ꝙ qñ fortune aſpexerit loca ſignificatoꝝ itineꝝ vl' vadãt ad ea ꝓ ꝓ motu ſuo: aut ꝙ ſe ponãt i ſuo ſitu ꝑpter motũ eqnocty. v. g. ita ꝙ ſignificator ſit i. 9. domo: et fortuna i. io. nã hoc mõ vadit fortũa ad locũ ſignificatoris: ⁊ ꝑ qd̃ horum attulerit: dabit fortunam in itineribus: ⁊ ſaluus celeriter reuertetur.

⁋ Sed ſi ea infortune aſpexerit: erũt illa ipſius opa laborioſa ⁊ nociua: plena timoris: tardeq̃ȝ ex peregrinatione reuertetur.

⁋ Et ſi ifortũe aſpexerit erũt illa opa cũ labore perditionis ac ꝑiculo: ⁊ tarde redibit.

⁋ Vult dr̃e ꝙ qñ infortune aſpexerint locũ ſignificatoris itieris vel vadãt ad eũ vl' ſeq̃nt̃ ipm ꝑ eqnoctiũ ſiue ꝑ motũ ꝓpriũ ifortũe: ſignificat ꝙ itinera erũt cũ labore: ⁊ facta q̃ ibi faciet erũt cũ ꝑiculo ⁊ ꝑditõe. ⁊ reditus tardus erit. Et hic dedit nobis ptho. res dãtes fortuniũ i itinerib⁹: ⁊ ifortuniũ. ⁊ ꝑpter hoc itelligim⁹ ꝙ ſi fortune ⁊ ifortune commiſcentur: res erit mixta: ⁊ q̃ fortior erit vincet.

⁋ Huius autem rei commixtio ſȝ planetas qui his locis aſſociantur in figura ſicut in premiſſis oſtendimus ſemper apparebit.

⁋ Cõmixtio erit h⁹ accepta ſꝑ a pl'tis ꝑticipantibus i his locis i figura ſicut mõſtrauimus.

⁋ Jam mſtrauim⁹ ml'tis vicib⁹ i caplis ꝑteritis qũo hõ ꝯſiderare põt cõmixtionẽ fortũaꝝ ⁊ ifortunaꝝ: ⁊ qd ꝑ vtrãq̃ȝ earum accidet: ⁊ q̃ȝtitatem ei⁹ ꝙ opabũt: ſilr ⁊ qñ accidet. vñ ſm hoc verbum iſtud ptholemei nõ oportet gloſare.

⁋ Cũq̃ȝ lũinaria i aliq̃ duaꝝ quartaꝝ oriẽtaliũ fuerint: frequẽti⁹ v'ſus oriẽtis ⁊ meridiei ptes iter agrediet̃. Qȝ ſi i aliqua duaꝝ occidẽtaliũ quartarum: vel in ipſo eodem occidẽte rotauerit: verſus ſeptentrionem ⁊ occidẽtẽ ei⁹ iter apparebit.

⁋ Et qñ fuerit lũinaria i pte quartaꝝ oriẽtalium vl i oriẽte: erũt itinera coꝝ pl'ra verſus ptes que ſũt oriẽtis ⁊ meridiei: ⁊ ſi fuerint in quartis occidentalib⁹: vel in ipſo occidenti: erũt itiera verſus partes ſeptentrionis ⁊ occidentis.

⁋ Quarta oriẽtalia q̃ dixit i hoc loco ẽ medietas firmãmẽti q̃ aſcẽdit: ⁊ vnũ quartũ ẽ. io. dom⁹: ⁊. ii. ac. iz. ⁊ aliũ q̃rtuȝ ẽ aſcẽdẽs i. z. 3. ⁊ duo q̃rta occidẽtalia ſũt alia medietas. Et poſtq̃ȝ ita ẽ: ꝯueuit vt id qd̃ nrãuit i pte z^a trigonoꝝ adiungam⁹ cũ hoc qd̃ h dixit: ita ꝙ trigon⁹ arietis ſignificat pteȝ ſeptẽtriõis ⁊ occidẽtis. ⁊ trigon⁹ tauri ſignificat meridiem. ⁊ oriẽs ⁊ trigon⁹ geminoꝝ ſignificat ſeptẽtrionẽ cũ oriẽte. ⁊ trigon⁹ cancri ſignificat meridiẽ cũ occidẽte: ⁊ q̃libet horũ trigonorum ſignificat de medio habitationis ptẽ illã q̃ eſt oppoſita ſue pti. ſilr ſi ſignificatori itineꝝ applicuerit aliqs pl'ta ſeptẽtriõal' ſicut ẽ iuppiter: ſignificabit ptẽ ſeptẽtriõis, ſilr ſi applicuerit ei pl'ta meridionalis ſicut ven⁹ ſignificabit ptem meridiei. Et ſi applicuerit eis pl'ta occñtalis ſicut mars ſignificabit ptẽ occñtis: ⁊ ſi fuerit pl'ta oriẽtalis vt ſaturnus ſignificabit ptẽ oriẽtis ⁊ ſol adiuuat i ptib⁹ oriẽtalib

bꝰ ⁊ luna i occidētalibꝰ. Expedit enī vt oēs res iſtas miſceas vnā .ſ. cū alia ⁊ tunc ſcies ꝓ certo verſus quā ꝑtem ibūt: vel erūt itinera. Et ſi magis ſignificabūt in vna ꝑte cuilibꝫ iudicabis o ſtatu quā videbis. In his verbis ptho. iacet qđ vna: iā dixit i ꝑncipio huiꝰ capl'i ꝙ ſignificatores itinerū ſūt duo lūinaria ⁊ mars ⁊ dixit i hoc loco ꝙ ſi accordauerit vt lūinaria i natiuitate fuerint i duabus quartis orientalibus erūt itinera verſus ꝑtē meridiei ⁊ oriētis: ⁊ manifeſtū ē ꝙ ſi fuerit i ꝑª quarta hoꝝ duoꝝ: nō ſignificabūt itinera vllo mō. Ad qđ rūdemꝰ dicentes ꝙ ſignificatores itinerū ſunt .3. fortior āt ē luna. poſtmō ſol: ⁊ poſtea mars: ⁊ q̄liſcūqꝫ hariū ſignificauerit itinera: inſpicies ſtatū ſuū ſcḋm quā ꝑtez ſignificat ⁊ ſtatum aliorū duoꝝ ⁊ iudicabis ꝑ illū q hūerit maiorē virtutē: ⁊ ꝓpter hoc dixit ptho. i maiori parte: ⁊ nō dixit abſolute. Nā pars verſus quā erunt itinera: pōt ſciri ab his q̄ ante diximꝰ ⁊ ꝙ dixit i hoc loco ptho. fuit pro toto alio documento.

¶ At ſi ipā ſigna q̄ peregrinationem ſignificant: vel eoꝝ dn̄i vniꝰ forme fuerit: fiet iter qūqꝫ. Et ſi duū corporū vel duarū figuraꝝ extiterint: erit iter continuū diuqꝫ durabile.

¶ Et ſi ſigna dātia itinera fuerīt vniꝰ figure ſpamet vl' pl'te ipa gubernantes accidēt itinera aliq̄bus tꝑibꝰ: tn̄ ſi fuerint duoꝝ corporū vel duarū figurarū itinera erūt cōtinua lōgo tꝑe duratura.

¶ Signa vniꝰ figure ⁊ duaꝝ ſcita ſūt: ⁊ peti expedit q ſūt pl'te vniꝰ ⁊ duarū figurarū: ⁊ hoc ē q: pl'te q ſūt vniꝰ figure ſunt aliq ⁊ q duarū ſūt alij. Nā venꝰ mars ⁊ ſaturnꝰ ſūt vnius figure. mercuriꝰ ⁊ iuppiter vterqꝫ duaꝝ figuraꝝ. Et ꝑꝑ h̄ dixerunt aliq aſtronomici ꝙ iuppiter ſignificat legē i qua eſt binitas vel trinitas ⁊ ſaturnus ſignificat legē i q̄ ē vnitas. Sil'r eē pōt planeta vnius figure ſi fuerit ſignū in quo ſtat vnius figure ⁊ erit duaꝝ figurarū ſi fuerit i ſigno duoꝝ vel ꝙ aſpiciat ſe cū plus vno planeta vel ꝙ ſit inter duo ſigna vel iter duos gradus ⁊ ſilia. Signa v̄o dātia itinera ⁊ ꝑegrinatiōes đ vna terra ad aliā: ſūt ea i qbꝰ ſtat ſigator itineꝝ.

¶ At ſi iuppiter ⁊ venꝰ locis iter ſignificantibꝰ: ac locis lūinariū dn̄ent: nulla erit in itiere formidatio: ſꝫ ab eo deſiderabit̄: eo ꝙ dn̄orū terraruꝫ legationē ſuarū amicorū cā portabit. Hoc āt habilitas cōplonis aeris ⁊ rerum ei proficientium multitudo iuuabit.

¶ Et qn̄ dn̄i locorū dantiū itinera: vel loca lūinariū fuerint iuppiter ⁊ venꝰ nullū in itineribꝰ impedimētū hēbit ⁊ erit dilectꝰ vel itinera erūt i legatiōibꝰ amicoꝝ ⁊ adiuuabūt eū: ⁊ hēbūt habundantiā rerū ſibi expedientium.

¶ Hec ē alia regula cū q̄ cōuenit opari i h̄ loco ⁊ alijs multis: ita ꝙ qn̄ dn̄s loci ſignificatoris alicuius rei fuerit ex fortunis nō hēbit piculū in re illa ⁊ erit dilectꝰ. v. gr̄a. ſi dn̄s locoꝝ .3. ſignificatoꝝ itineris fuerit aliq̄ ex fortunis i ſuis itineribus nullū piculū hēbit ⁊ erit dil'cta ⁊ cū volūtate ⁊ habūdātia victualiū: ⁊ ille q ea fecerit ꝯplebit ꝓ eo qđ fuerit.

¶ Qz ſi cū eis mercuriꝰ fuerit hac ꝑdicta occaſione magnū cōſeqt̄ ꝓficuū: ſuāqꝫ legationē ad exitum ꝑducet: dabunt̄ ēt ei dona ⁊ honorabit̄.

¶ Et ſi fuerit mercuriꝰ cū fortuna lucrabit̄ rōne quā diximꝰ: lucra vero complebit hn̄ ⁊ habebit honores ⁊ dona.

¶ Vult dicere ꝙ ſi mercuriꝰ fuerit cū aliq̄ ex fortunis vel ābabus eo exn̄te dn̄o ſignificatoꝝ itineꝝ: fiet đ ꝯplōne fortunaꝝ ⁊ afirmabit ſignificationē ſuā: ⁊ ꝑꝑ h̄ itinerans ille hēbit lucra ⁊ bōa q̄ narrauit ptho. ⁊ h̄ ē vna regula ⁊ adhuc vult dicere aliā circa iſtā vt ſciamus mediū iter iſtas.

¶ Si ſaturnꝰ et mars locis lūinariū dn̄entur. maxie aūt cū per lōgitudinē i oppoſitiōe fuerit: id qđ ei cōtinget inualitudo nuncupabit̄: ⁊ ipē multū ipedieť. Qđ ſi in ſignis hūidis vterqꝫ moreť: hoc ipedimētū ei ex iteſtatiōe aq̄tici itineris ⁊ ex ſubmerſiōe: vel ꝑꝑ infortuniū iter aride vie per deſertorum locorū trāſitus continget.

¶ Et ſi ſaturnus ⁊ mars dn̄abuntur ſuꝑ duo luminaria: eo magis ſi vnꝰ alteri fuerit oppoſitꝰ in logitudinē nō proficiet i itineribꝰ illis: ⁊ fortia ꝑicula intraret in ea. Et ſi fuerint in ſignis humidis periculū erit pro trāſitu aquarū ⁊ necādo itinera multuꝫ fortia ⁊ per loca đpplata ⁊ ꝑicloſa.

¶ Vult dicere ꝙ ꝑicl'ꝫ qđ datur a duabus ifortunis i itineribꝰ ſi fuerit in ſignis hūidis: erit ꝑꝑ tēpeſtatē maris: ⁊ ꝑ latrones: ⁊ q: mare depopulatū ē ⁊ nō habitatū: ꝯuenit vt ſigna humida ſignificēt loca depopulata.

¶ At ſi in ſignis fixis fuerit: hoc ex ꝑ̄cipitatione ⁊ ex vētorum flatibꝰ validis aduenict.

¶ Et ſi fuerint i ſignis fixis: erit ꝑiculū ꝑꝑ caſuꝫ a locis altis ꝑ ruinā: ⁊ ꝑꝑ vētos fortes ⁊ malos.

¶ Vult dicere ꝙ ꝑicl'm datū a duabꝰ ifortunis i itineribus exn̄tibus i ſignis fixis: erit ſi ſignū fixū fuerit ꝑ caſu: ⁊ ſi humidū ꝑ ruinatōe circa riuos: ⁊ ſi aereū erit ꝑꝑ vētos fortes.

¶ Si vero fuerit i ſignis ſolſtitialibꝰ vel equinoctialibꝰ: ex caꝝ rerū quibus opus hn̄t defectu ⁊ priuatōe: ac ꝑ q̄litates corrupti aeris egritudinē iferentis ei hoc accidere nō dubitabimꝰ.

¶ Et ſi fuerit i aliquo ſigno q̄tuor tropicoꝝ: erit ꝑiculū ex defectu victualiū ⁊ rerū expedientiū: vl' ꝓpter malū aerem q ifirmitatem adducet.

¶ Hoc ē q: hec ſigna ſūt principia quatuor tēpoꝝ dantium res ⁊ victualia quibus homo indiget. ⁊ ſi qua ex infortunis acciderit i eis ⁊ ſignificauerit ꝑicl'm i itineribus: erit illō ꝑiculū aq̄ defectu vl' cōductus: aut reꝝ qbus homo idiget in itineribus: vl' ꝓpter corruptū aerē egritudinē adducētem.

¶ Si autem in ſignis humane forme fuerint: ex viarum abſciſionibus ſeu proditōibus vl' depredationibꝰ euenire dicemus ſed ſi fuerit i ſignis quorum forme ſilueſtrium animalium formis aſſimilantur: ex luporum rapacitate ſiue ex terremotu continget.

¶ Et ſi fuerint in ſignis figuraruꝫ hominuꝫ: erit periculum per latrones ⁊ malos homines: robatores: ⁊ tenentes itinera. Et ſi fuerint i ſignis figurarum beſtiarum ſilueſtrium: erit periculum propter raptum beſtiarum malarum: ⁊ ꝓpter motus terre.

¶ Dictum totum hoc non expedit gloſare: q: ptholemeus docuit rationem eius.

¶ Qz ſi mercurius in eis fuerit ex aggreſſionibꝰ

timorē inferentibus: vel ex beſtiarum morſib⁹: ſeu venenoſorū animalium occaſione puenict.

¶ Et ſi fuerit ibi mercurius: erit periculum propter magnam compl'onem vel per arma in quibus ē piculū ſiue pp reptilia mala ⁊ venenoſa.

¶ Vult dicere q̄ ſi mercurius participationē habuerit cū infortunis dantibus ſignificationem itinerū ſi fuerit in figura hominū ſignificabit id qd̄ dixit de armis ⁊ latronib⁹: ⁊ ſi fuerit in ſignis beſtiarū ferarum ſignificabit morſurā beſtiarū reptilium venenoſarum. ⁊ manifeſtum eſt q̄ he figure ſciri poſſunt: quando fuerint cum planetis ſuper vno circulo: ⁊ bene intelligimus q̄ fortune dabunt fortunā bonam ſi fuerint in iſtis figuris contra id qd̄ dabant īfortune quādo fuerint cum ipīs figuris. Et bona fortuna que fuerit in itineribus: ſequit̄ bonam fortunā q̄ dicta ē ī capl'o diuitiarum ⁊ honoris. ⁊ pericula ſequūtur id quod dictum eſt ī capitulo vite ⁊ peſtilentiaꝝ corporis ⁊ anime: ⁊ perditionibus que accidunt in diuitijs ⁊ honoribus. ⁊ ptholemeus h̄ tibi iterum demonſtrabit.

¶ In proprietatibus autem rerum accidentium idest in futurarum occaſionum differētijs ſiue proſint ſiue obſint: a locis dominij que ſint operum ⁊ ſubſtantie rerūq̄ corporis ⁊ valitudinis occaſiones ſm̄ predictas occaſiones: nos obſeruare conuenit.

¶ Et conenit vt inſpiciamus in proprietatibus accidentium: ſi fuerint preſtabiles vel nocētes. nā debemus aſpicere pro rebus aſcendentibus ad loca principalia ſignificātia opa: diuitias: ſtatum corporis: ⁊ honorem ſcd̄m modū quē diximus tibi ante.

¶ Docet nos ptho. in capitulo iſto bonū ⁊ malū qd̄ accidit in itineribus gnāl'r. v. gra. ſi ſciuerimus q̄ aliquis natus itinerabit in. 30. annis vite ſue: ⁊ q̄ incurret piculum pro ipo itinere inſpiciemus ſi in illo anno eſt abſciſſio vite ⁊ iudicabimus omnino q̄ propter illud periculū morietur. Inſpiciemus ſil'r ad ſignificatores itinerum ſi bonum vel malū ſignificant ⁊ adiūgemus hoc cū ſignificatore vite nati ⁊ cū officio ſuo: ⁊ cum ſignificatore diuitiarum ſuarum: ⁊ ita de oībus alijs capitulis que ſunt dicta. Et quādo ito fecerim⁹. ſciemus pro certo id qd̄ accidet nato ī corpore ſuo.

¶ Horarum vero cognitio in quibus hec futura contingent ex qualitatibus in ſubſequentiū ānorum principijs aduenientib⁹ deprehendetur. In hoc igitur capitulo nobis hoc tractaſſe ſufficiat.

¶ Et ſcire tpa quibus hec accident: eſt a ſtatib⁹ qui nato cueniunt in quolibet tempore. Nam tantū dictū quātū iſtud ſufficit in capl'o iſto.

¶ Hec eſt regl'a gnālis qua operari conuenit in capl'o iſto: ⁊ multis alijs libri: ita q̄ quando ſciemus p radicem natiuitatis proficuū: vel dānū pro certo ⁊ annum quo accidet h̄ ſciemus: inſpiciemus id quod ſignificent loco diuiſorum: ⁊ alynthiarum illius anni: ⁊ loca per que tranſeunt p'lte illo anno: ⁊ extrahemus quantitatem illius boni vel mali ſi minuetur aut augebit̄ ⁊ ſciemus tempus cognitum quo occidet res illa de bono vl' malo.

¶ In qualitate mortis nati. Ca. VIII

Dixit Haly. Poſtq̄ docuit oēs regulas qb⁹ ſcire poſſumus ſtat⁹ hoīs de bono vel malo. vult iteꝝ ī h̄ capitulo demſtrare regulas qb⁹ ſtatū ſue mortis ſcire poſſum⁹.

Quia poſt compēdioſam predictorum enodationem mortis qualitates nobis obſeruande ſūt eorum q̄ in vita prediximꝰ vtrū mors ex radiorum proiectionibus an ex aduētu ſignificatoris ad occidentalem angulū ſuperuenerit: nobis ſcire cōueniēs eſt.

¶ Poſtq̄ non remāſit nobis ex eo qd̄ diximus niſi iudicare de morte qua mancti e erit: conuenit vt poſt ſciamus per ea que ante diximus ī vita: ſi mors erit propter obuiationem radiorum: vel quia huius rei gubernator applicat ad angulum occidentis.

¶ Qd̄ dicit erit mor⁹ p obuiationē radioꝝ. vult dicere pro morte q̄ ſignificauerit p recto atozir x leg: ⁊ id qd̄ vl't q² gubernator applicabit ad gradū occn̄tis p morte q̄ erit p' atazir cōuerſū x leg. donec applicet ad gradū anguli occn̄tis.

¶ Nam ſi mors ex radiorum proiectionib⁹: vel propter illius cui coniungetur vllam coniunctionem interuenerit: cum mortis qualitates ſcire voluerim⁹ eorum quibus coniūgetur loca cōſiderare non eſt incongruum. At ſi pp̄ter ipſius ad angulū occidētis applicationē mors affuerit ipſe occidētalis angulus erit obſeruādus.

¶ Ita q̄ ſi mors fuerit p piectōeȝ radioꝝ: aut p obuiādo ei q obuiat: cōuenit vt īſpiciam⁹ qn̄ voluerim⁹ ſtatum mortis ad loca que obuiāt. ⁊ ſi mors fuerit pp̄ter applicationē ad angulū occidentis: inſpiciam⁹ ad ipmmet locū occidētis.

¶ Hoc qd̄ dicit cōuenit vt īſpiciam⁹. vl't dicere q̄ īſpiciam⁹ ad illū gra. q abſcidet cō ſtatū hēbit: ⁊ ī q̄ gra. erit abſciſſio.

¶ Eo q̄ ſm̄ planetas qui locis predictis ſubſequentur: ſiqui ſubſequētur vel ſm̄ planetas qui ad ea primit⁹ iuerint ſi planete qui eis ſubſequātur non inueniant̄: mortis qualitas dep̄hendet̄ ſi cum coꝝ naturis in ſcia differentiarū accidentium ſtellarum in figura proprietates acceperimus: pp̄rie autem ſi qualitates predicti loci occidentis: quas ex ſignis et ex naturis terminorū habuerint conſiderabimus.

¶ Quia ſm̄ plnactas q ſequūtur loca illa que diximꝰ: ſi quis planeta ea ſequat̄ aut ſm̄ planetas applicātes ad ea anteq̄ ad alia: ſi aliqs planeta illa nō ſequitur: erit mors: adiūgēdo ſemper cū ſuis naturis q̄ ſignificant diuerſitatem accidentium pp̄rietates figurarum planetarum: ⁊ maxime ſtatum locoꝝ que diximus: q̄ interficiunt ea que ſunt pro parte ſignorum ⁊ pro parte nature terminorum.

¶ Ptho. docet nos ī hoc dicto ſtatū gradus īterficiētis: ita q̄ ſtat⁹ iſte cōponit̄. 5. reb⁹. p̄ma eſt nā p'lte ſtātis ī illo gradu: vl' qui pijcit radios ſuos ī illo gradu. 2ª eſt nā p'lte ſtātis circa illū gradū q an̄ vadit ad eum: aut pp̄rio curſu ſuo aut p motū eqnoctij. 3ª ē nā figure q̄ fiet p commixtionem

hoꝝ ī ex vnīꝰ cū aliā. Quarta ē nā ſigni ī quo ē gradus ille
vl ī quo ē plāta aſpiciēs gradū ipſū vel q̄ vadit ad eū. Quinta
ē nā termini cuꝰ ē ille gradus īterficiēs: ⁊ ſi accidit ꝙ gradus
tpe habeat vnū ex his .5. rebꝰ erit ſtatꝰ ſuꝰ ſꝫ ꝙ terminꝰ fue
rit ſolūmō: vl ſi ꝯponet̄ ſtatꝰ ſuꝰ ex duabꝰ rebꝰ ex iſtis qnqꝫ
ſiue ex tribꝰ vl q̄ttuoꝛ aut .5. Qd ex his fuerit mors erit ſꝫ
nām ſtatꝰ quē hūerit gradꝰ īterficiēs. Et ptho. docuit nos
ꝓꝓetatē ⁊ nāꝫ cuiuſꝫ rei ex iſtis ſepatis vnūqdqꝫ p ſe ſicut ī
alijs ꝑteritis facere cōſueuit: ⁊ nos ſciamꝰ ꝯponere res iſtas
vt ſciamꝰ ſtatū mortis qualis erit.

¶ Cū ſaturnꝰ igit̄ dñs mortis fuerit occaſiōe lō
ge īfirmitatis ſeu ptiſis aut acatarri: ſiue ꝑꝑ coꝛ
poris diſſolutionē vel eticā febrē: necnō ex ileon
aut idropiſi vētriſue ſolōne ſeu egritudie vulue:
⁊ alijs īfirmitatibꝰ q̄ magis frigoris occaſiōe ꝓ
ueniūt: mors ſupuenire dicet̄.

¶ Ita ꝙ ſi ſaturnꝰ fuerit dñs mortis accīt ꝑꝑ īfir
mitates lōgas: ꝑ ptiſicā ꝑ reumata: ꝑ ðfectū nāe:
ꝑ febres q̄ erūt cū magno tremore: ꝑ dolorē ſple
nis: ꝑ ydropiſiꝫ: ꝑ fluxū: aut ꝑ īfirmitates mri
cū: vl q̄ erūt ꝑꝑ vicīm̄ frigoris: ⁊ eꝰ mltitudinē

¶ Ptiſica reūata ⁊ defectꝰ ſūt qꝛ ſaturnꝰ ſignificat multas
hūiditates ⁊ febrē cū tremore. dicit ꝓ q̄rtanis tertianis q̄ti
dianis ⁊ dolorē ſplenis: qꝛ dñat̄ ī ſplene mlia: ⁊ ydropiſim
⁊ fluxū: qꝛ ſaturnꝰ ſignificat malas hūiditates ⁊ īfirmitates
matricū ſūt qꝛ matrices ſūt in terram in q̄ gñant̄ res oēs: ⁊
ſaturnꝰ ē ſignificatoꝛ terraꝝ oīuꝫ dātiū gñ'tionē.

¶ At ſi iuppi. dñs mortis extiterit ex ſynātia vel
ꝑipleūoma aut apoplexia ſeu ſpaſmo vel ex ce
phalagia ſeu cardia: oībꝰqꝫ īfirītatibꝰ q̄ magne
vētoſitatis occaſione naſcūt̄: vel ꝑ fetidos odo
res ei mortē ꝓuenire non dubitamus.

¶ Et ſi fuerit iuppiter dñs mortis: erit mors ꝑꝑ
apoſtemationē gule ⁊ pulmōis: ⁊ ꝑ calābrā ⁊ ꝑ
dolorē capitis: īfirmitatis cordis: ⁊ per oēs īfir
mitates vētoſas vel mali fetoris.

¶ Hoc ē qꝛ iuppiter ſignificās temꝑātiā gñat mltū ſāguis: ⁊
qñ ſāguis vicit accīt īfirmitates iſte ꝓuenientes a repletōe
⁊ ſi ð phyca ītelligis aliqd: bñ potes hoc totū cognoſcere: ⁊
malus fetoꝛ erit ꝑꝑ putrefactionē hūoꝝ. Dixit ptho.

¶ Qꝛ ſi mars eꝰ dñs fuerit occaſiōe febris aſſidue vl tertiāe
ꝯtinue ictiſue ſōiti ſiue nefreſis: aut ēpici morbi cuiuſlibet
ue ſanguis meatꝰ vl aboꝛſus ſeu ptꝰ vl eripiſile: aut egritu
dis mortifere: oīumue īfirmitatū febrili feruore ſeu caloꝛe
ſupfluo ventētū vite terminꝰ īponetur. Dixit Haly.

¶ Et ſi fuerit mars erit mors ꝑꝑ febres ꝯtinuas ⁊ acutas ⁊ ꝑ
eas q̄ docē ſt̄ emitrites: ⁊ ē media tertiana q̄ accīt ꝑꝑ acceſſio
nē venientē ad horā ⁊ p dolorē renū: ⁊ ꝓ ſpuēdo ſāguinē: ſilr
⁊ fluēdo ⁊ mouēdo filios: ⁊ p ptu ⁊ ꝑ apata cale: ⁊ ꝑ oēs īfir
mitates īterficiētes fōti febre ⁊ calore magno.

¶ Febres ꝯtinue ſūt ꝯburētes mltū ⁊ ardētes q̄ docē ſūt cau
ſon: ⁊ ſilēs. media tertiana ē q̄ fit de flate ⁊ colā ⁊ gñalr facit
mars īfirītatea q̄ ſt̄ ex calore ⁊ ſiccitate magna. Dixit ptho.

¶ At ſi venꝰ dñā mortis extiterit: ſtōachi vl epatis ſeu coꝛ
dis vitio: aut ſāguis egeſtiōe: ſiue mobilibꝰ apatibꝰ vl fiſtul
aut potiōibꝰ oībuſue morbis hūoꝝ ſupfluitate vel malitia
cōtingentibꝰ. vitā terminari ꝓnūctabimus. Dixit Haly.

¶ Et ſi fuerit venꝰ accidet mōs ꝑꝑ īfirītatē ſtōachi ⁊ epatis
⁊ cordis fluxū ſāguis ⁊ apata eūtia ꝑ corpꝰ ⁊ fiſtlas: ⁊ ꝓbibē
mediꝰ: ⁊ p oēs res ꝓuēiētes a mltl hūoribꝰ ⁊ cōuptōeꝫ coꝝ.

¶ Hoc ē qꝛ venꝰ facit tēpātiā tēdētē ad hūiditatē: ſic mul
tꝰ ſāguis n.i xtus cū hūiditate: ſlgma dulce ⁊ res quas fac
ſūt cōpoſite multa repletione ⁊ humida. Dixit ptho.

¶ Qd ſi mercuriꝰ illius dñs fuerit: mētis ꝑturbatōe vel ma
nia ſeu melācolia ſiue ꝑcipitatiōe aut epilenſia: vel tuſſi ſeu
ſputi ſupabūdātia: cūctiſue morbis nimia vl icōgrua ſicci
tate ꝓuenientibus mors occurret. Dixit haly.

¶ Et ſi fuerit mercuriꝰ erit mors per epilenſiā: vt ꝑꝑ ſtulti
tiā quā hoies ferūt vl ꝑꝑ amiſſiōeꝫ ſēſꝰ p cogitatōeꝫ malā
cognitā vl ꝑ caſū vl mltā tuſſiꝫ ⁊ vōitū: ⁊ ꝑ oēs īfirtēs q̄ ſiūt
ex ſiccitē magꝰ: aut ꝑ dānamēm ⁊ corruptōꝫ illiꝰ.

¶ Hoc ē qꝛ mercuriꝰ ē ſignificatoꝛ ſēſus ⁊ cerebri: ⁊ eiꝰ ꝯplo
iclinata ē ad ſiccitatē. Et ð ſimplicibꝰ rebꝰ quas dixit ī iſtis
.5. pltis ð ſigne nāꝝ ſuaꝝ. manifeſtū ē ſilr ꝙ ē ſignificatio
termioꝝ ī qbꝰ ſūt gradus īterficiētes: qꝛ ſignificatio cuiuſ
libꝫ gra. ē tal q̄lis ſignificatio plte cuꝰ termiꝰ ille ī q̄ morat̄.

¶ Illi āt qbꝰ mō ꝑdcō nā obitꝰ iniūxerit: cū plte
quoꝝ ē mortis diſpō ſꝫ ſibi ꝓprias ⁊ nāles q̄li
tates vl his cōſiles fuerit: nec ſup eos aliqs pla
netaꝝ: quoꝝ occaſiōe mala mors ⁊ grauis ſup
uenit: eleuabitur: vitam exuerit.

¶ Et illi qui moriūt̄ morte ꝑ ſe: diuidūt ſe a vita
hoc mō qñ fuerit ple q̄ gubernāt mortē ī ſuo ſta
tu nāli ꝓprio ⁊ cōuenienti eis: nec eleuatꝰ fuerit ſu
ꝑ eos alter plāta ex illis q̄ dant mortē ex pte loci.

¶ Ptho. diuiſit mortē ī .2. maneries: vna ē ꝓueniēs ex in
firmitatibꝰ: alia ē a re ī q̄ nō hꝫ phycꝰ qd videre: ſic ille q̄ mo
rit̄ gladio: lācea caſu: igne: aut morſu beſtie fere: vl aq̄ ſub
merſiōe: ⁊ alijs mltis occaſiōibꝰ: ⁊ ī q̄lꝫ eaꝝ exhibet rōneꝫ.
Mors ēt ꝓueniēs ī q̄ hn̄t phyci qd videre q̄ docā ē mors ꝑ
ſe: accidit qñ plte gubernatores mortis ſalui ab īfortunijs
fuerit: ⁊ ī ſuiſmet dignitatibꝰ ⁊ potētes. ⁊ qñ ſup eas nllus
plta ꝯriꝰ eleuat̄. mors āt ꝓueniēs ī q̄ nō hn̄t phyci qd vide
re: ⁊ quā dicit ptho. mortē ꝓ pte loci ē q̄ accidit qñ fuerint
plte q̄ dñant̄ ī morte īfortūati debiles vl ī dignitatibꝰ alie
nis eis ꝯrijs: aut alij plte ipis ꝯrij eleuati fuerit ſup eos.

¶ Mors āt q̄ vi ⁊ nō lege nature īſert̄: ꝯtiget cū
loco mortis vtreqꝫ īfortūe dilabūt̄: ita ꝙ ī ipo eo
dē loco: vl ī eiꝰ aſpectu q̄rto ſeu oppoſito ꝑma
neāt: aut eaꝝ q̄lꝫ dñiuꝫ ⁊ ptātē ſup ſol aut lune
vel ſup vtriuſqꝫ locū habeat.

¶ Et erit mors laborioſa cū penis ⁊ trabaioſa: ꝓ
qñ dñantes ſup loco mortis fuerit due infortu
ne ſimul: ſiue ſint ī eodē loco: ſiue ī eꝰ q̄rta vl op
pōne in longitudine: vel ꝙ ſit qualis eoꝝ velut
dñatrix ſuper ſolem vel lunam ſiue ambos.

¶ Mors penata ⁊ trabaioſa .i. vexoſa vl laborioſa pōt eſſe
mors p ſe vl mors loci. ⁊ ptho. dedit nobis ī hoc loco rōnem
de labore ⁊ pena q̄ erit ꝓ eo ꝙ due īfortūe dñabūt̄ ī gradu
īterficiēti: vl ꝙ vna dñabit̄ ī gradu: ⁊ alia ſup aliqd ex lūi
naribꝰ: vl ꝙ ambe ſup ābo lūinaris dñabūt̄. Et idē ꝯuenit
ꝙ tu intelligas de alijs ꝑ leg ⁊ res fortioꝛ erit quando domi
nabūt̄ ābo ſup ꝑ leg. certū: vl ſr gradū īterficiētēꝫ ⁊ hoc dñī
uꝫ qd dicimꝰ ē dominium infortunatū. Dix ptho

¶ Mors ēt mala ⁊ iniq̄ ꝑꝑ duaꝝ īfortunaꝝ ꝯiūctionē cōti
get. eꝰ vō magitudo ꝑ lūinariū teſtionia ꝓueniet.

¶ Et mors mala erit ꝑ ꝯiūctionē īfortunaꝝ dua
rū: ⁊ magna mors erit ꝑ teſtionia duoꝝ lūinaꝝ.

¶ Mors mala ē illa q̄ ē cū pena ⁊ labore: ⁊ ē hoc ꝑꝑ cōiūcti
onē duaꝝ īfortunaꝝ ī dādo mortem ⁊ magna mors erit qñ
duo luminaria teſtificabuntur infortunijs dātibꝰ mortem:
vel planetis mortem gubernantibus.

¶ At ipiꝰ mortis q̄litas ſꝫ alioꝝ plāraꝝ aſpectus:
q̄ ſigna ī qbꝰ īfortūe fuerit aduenient.

¶ Et erit ſiſr ſtatꝰ mortis ꝑ aſpectū alioꝝ planetarū: ⁊ ꝑ ſigna ī qbꝰ ſtāt īfortune.

¶ Status mortis erit ſm ꝙ ſignificauerūt alȳ pl'te applicātes ad locū mortis: ⁊ ad pl'tam īterficiētē: ⁊ ſm ſignuꝫ in quo ſtat pl'ta īfortuna ꝗ īterficit ⁊ abſcindit yleg.

¶ Nā cū ſaturnꝰ ī quarto ſolis aſpectu vel ī ipiꝰ oppoſito ⁊ ī ſue alaiꝫ cōtrario fuerit: ſi ī ſignis fixis ꝑmāſerit manu ppl'i lapidāte mortis nexibꝰ opprimet̄: vel ſtrāgulatiōe ſeu penis mortiferis affliget̄. Cūqꝫ occidētalis fuerit ⁊ eū luna ſequatur: idē euenire non ignoremus.

¶ Ita ꝙ qñ ſaturnꝰ fuerit ī quarta ſolis vel ī oppōne ſua ī baiꝫ diuerſa ſi fuerit ī ſignis fixis: erit mors ꝑ lapidamētū ppl'i māuale: aut ꝑ ꝯbuſtionē vel penā: ⁊ erit ſimiliter: quādo fuerit ī occidēte ⁊ cum ſequatur luna.

¶ Qñ fuerit ſaturnꝰ hora natitatis ī q̄rta ſolis: vel eiꝰ oppoſito: ⁊ fuerit ipe pl'ta abſcindēs yleg: ſignificabit ſi fuerit ī ſigno fixo: mortē ꝑ lapidamētū de manu ppl'i ⁊ idē ſignificabit ſi fuerit ī ſigno fixo ⁊ ī occidēte hora natiuitatis ⁊ eū ſeq̄tur luna: ⁊ oīs ſuffocatio eſt nō poſſe hanelare: ⁊ hͦ pōt accidere ꝓꝑ clauſurā viaꝝ vñ exit hanelitꝰ: ⁊ eē pt ꝓꝑ hūorē cadētē ad pulmonē vel ſuffocationē cū comeſtiōe ⁊ potatōe.

¶ At cū ī ſignis quoꝝ figure ferarum figuris aſſimilent̄ extiterit feraꝝ morſibꝰ īteribit.

¶ Et ſi fuerit ī ſignis figuraꝝ beſtiaꝝ feraꝝ: erit mors ꝓꝑ reptamētuꝫ beſtie fere.

¶ Qñ ſaturnꝰ fuerit ī q̄rta ſolis vl' eꝰ opꝰ: aut occidēte cū ſequente luna: ⁊ fuerit aſciſſor yleg: ⁊ in ſigno beſtiaꝝ ferarū ſiluestriū. erit mors ꝓpter raptum fere beſtie.

¶ Qꝫ ſi iuppiter ei teſtificet̄ ⁊ īfortūatꝰ exiſtat in cōuentu virorum die nota ⁊ ſolēni: ferarum obiectus voratui dānabitur.

¶ Et ſi teſtificabit̄ ei iuppiter exñs īfortunatus eijciet natū illū ad beſtias feras ī loco vbi conuenit ppl's diebꝰ ſanctis ſonitis ⁊ feſtinis.

¶ Qñ ſaturnꝰ ſignificauerit beſtie raptum: ⁊ teſtificabit̄ ei iuppiter infortunatꝰ exñs: ſignificabit id qḋ dixit ptbo. Et manifeſtū eſt ꝙ teſtimonia duoꝝ luminarium ſignificant huiꝰ mortes: diuulgatas ⁊ magnas.

¶ Qꝫ ſi ī alteriꝰ lūinaris ī aſcēdēte locū obtinētis oppōne ꝑmāſerit: carceris īteritu ꝑiclitabit̄.

¶ Et ſi fuerit ī oppōne qualiſcūqꝫ ſit ex lūinaribꝰ ⁊ id lūinare fuerit ī aſcēdēte morieт̄ īcarceratꝰ.

¶ Vult dicere ꝙ qñ ſaturnus fuerit abſciſſor: ⁊ acciderit vt aliqḋ ex lūinaribꝰ q̄lecūqꝫ ſit fuerit ī aſcēdēte natus in carcere morietur.

¶ At ſi mercuriꝰ ei ī figura cōſignat: maxie āt ī figuris ſerpētū celeſtis ſphere: vel ī ſignis quoꝝ figure ſūt ferarū rapaciū: venenoſoꝝ aīaliū morſibus dilaniabitur.

¶ Et ſi cū mercurio ꝑticipationē hūerit ī figura: ⁊ maxie ſi fuerit ī figuris ſerpētū q̄ ſūt ī ſpa vel ſignis q̄ ſūt de figuris aīaliū ſiluestriū: erit mors ꝓpter ꝑcuſſionē aīaliū reptiliū venenoſoꝝ.

¶ Vult dicere ꝙ qñ ſaturnꝰ ſignificauerit magnā morteꝫ ꝓ eo qḋ nocet alicui ex lūinaribꝰ ⁊ ꝑticipationē hūerit cuꝫ mercurio ī figura: ⁊ fuerit cū eo aliq̄ ſtella fixa ex his q̄ ſūt ex figuris ſpētū ſup vno circlo: vel fuerit ī ſigno figure beſtiaꝝ ſiluestriū erit mors ꝓꝑ ꝑcuſſionē reptiliū venenoſoꝝ.

¶ Si venus āt cum eis extiterit: potu mortifero fraude mulierum attributo: morieт̄.

¶ Et ſi venꝰ cū eis fuerit erit mors ꝑ toxicū mortale īterficiēs ipꝫ vl' ꝑ beſtiā ferā: q̄ eū īterficiet.

¶ Si cōſtellario ſignificauerit id qḋ dixit de toxicis: ⁊ teſtificabit̄ ſibi venꝰ: erūt toxica ea que dixit: qꝛ venꝰ ſignificat res cooꝑtas ⁊ ſecretas ⁊ ſignificationē ſiſr hꝫ mulierum:

¶ Qḋ ſi ī virgīe vel ī piſcibꝰ: aut in ſignis hūidis ſibi locū vendicauerit luneqꝫ ī figura aſſociet̄: vitaꝫ ſubmergendo terminabit.

¶ Et ſi fuerit locꝰ ipe ī ſigno virgis: vel piſcis: vl' id qḋ ſignū hūidū ⁊ cū lūa ꝑticipationē hūerit ī figura: erit mors ꝓꝑ ſubmerſionē ī aqua.

¶ Qñ ſaturnꝰ fuerit abſciſſor ⁊ nocēs lune ⁊ fuerit ī aliquo ex locis q̄ dixit ptbo. ſignificabit ꝙ mors erit ꝓꝑ ſubmerſionē ī aq̄: ⁊ hͦ ē qꝛ multā hūiditatē ſignificat ⁊ mortē grādē.

¶ At ſi ī naui fuerit tēpeſtuoſa fluctuatiōe maris vita priuabit̄. Et ſi ī aliquo ſignoꝝ ſolſtitialium vl' ī ſignis q̄drupedibꝰ cū ſole fuerit: ſeu ī martis oppōne vice ſol' ꝑmāſerit: ruine caſu ꝑimetur.

¶ Et ſi fuerit ī hoc loco qui dictꝰ eſt nauis: erit mors ꝓꝑ cremētū maris. ⁊ ſi fuerit cū ſole ī aliquo duoꝝ ſolſtitioꝝ: vl' fuerit ī ſignis hūtibꝰ figuras quadrupedū: aut fuerit ī oppōne martis vice ſolis: erit mors ꝓꝑ aliqd qḋ cadet ſuꝑ euꝫ.

¶ Qñ ſaturnꝰ iūctus fuerit cū ſole vl' ī oppōne martis: ⁊ fuerit in aliquo ex ſignis q̄ dixit eo exñte abſciſſore: erit mors per aliquid cadens ſuper natum.

¶ Si āt ī celi medio vl' eiꝰ oppōne fuerit: ex alto ꝑcipitabitur ⁊ morietur.

¶ Et ſi fuerit ī medio circuli ſuper terram vl' ſ ſub terra: mors erit ꝓpter caſum ab alto.

¶ Qñ ſaturnꝰ dānauerit ſolē exñs abſciſſor ⁊ fuerit ī .io. vl' 4º: erit mors ꝓꝑ caſū ab alto loco. He ſūt mortes grādes q̄s ſigt ſaturnꝰ qñ fuerit abſciſſor: ⁊ fuerit aliqḋ ex lūinaribus īpeditū ab eo: ⁊ ſꝫ hͦ poteris iudicare oēs mortes que accidunt per ſaturnum.

¶ Mars autē cum in quarto ſeu oppoſito ſolis ſeu lune fuerit aſpectu: ⁊ ī ſuo alaiꝫ ꝯtrario.

¶ Et mars quando fuerit ī oppōne ſolis vel lune: vel ī quarta eorum in diuerſo haiꝫ.

¶ Cōuenit vt ītelligas diuerſū haiꝫ ī modo quem dicā tibi ⁊ ē ꝙ ſol ⁊ lūa dant vitā. ⁊ qñ mars ſignificauerit abſciſſionem yleg: ⁊ ſe aſpexerint cum aliquo eorum alia yleg: erit aſpectus in diuerſo haiꝫ.

¶ Si ī hūane forme ſignis rotauerit: ꝓꝑ guerras ⁊ altercatōes īter ſuos ꝯſanguineos ꝯtigētes ſeu bellādo: capitis abſciſſiōe ꝑibit: vl' ſibi manū ꝓpriā cā mlieꝝ īferet: aut mlieꝝ māibꝰ īterficiet̄. Illḋ āt eueniet cū ei venꝰ īterū teſtificabit̄.

¶ Et ſi fuerit ī ſignis figure hoīꝫ: erit mors illa ſemꝑ ꝯgulamētū ꝓꝑ guerrā q̄ accidit īter vnā gentē ⁊ aliā: aut ꝓꝑ bellū: vl' ꝙ ſe īterficiet manu ſua cā mulierū: vel qꝛ eum īterficient mulieres: ⁊ hoc erit ſi ibi teſtificabitur venus.

¶ Si fuerit mars ꝯtrariꝰ ſoli vl' lune in haiꝫ: ⁊ fuerit in ſi

gno figure boium mouebit ille nat⁹ iter ſpiritū talē ꝙ eos i faciat pliari iter ſe:ꝛ erit mors illi⁹ i bello: ipo āt mouebiť vna volūtate tali: vt faciet ꝙ ſe occidet manu ſua ꝛ ſi aſpe xerit ſe cū venere erit eā mortis illius rōne mulieris.

C Qð ſi ei i figura mercuri⁹ aſſocieť: latronū ꝛ piratarū iſidiatorūue manib⁹ dilacerabiť.

C Et ſi mercuri⁹ pticipationē hūerit i figura erit mors p manū latronū itierātiū p mare vł terrā.

C Qñ mars fuerit abſciſſor: ꝛ dānauerit aliqð duoꝝ lūinari um ꝛ cū eo pticipationē hūerit i figura mercuri⁹ erit mors p manus latronū ꝛ maloꝝ: ꝛ ſi fuerit in ſigno aquatico erit mors ſup mare ꝛ ſi fuerit i ſicco erit i terra.

C At ſi i abſciſſis mēbra vel ipfectarū fortunarū ſignis: ſeu i catbene capite eū ci⁹ dño farſeo fue rit: capitis ſiue mēbroꝝ abſciſſiōe migrabit.

C Et ſi fuerit mars i ſignis ptiis q̄ non ſūt figu rarū cōpletarū aut cū capite algol: erit mors per inciſionē capitis vel mēbrorum.

C Qñ fuerit mars abſciſſor ꝛ dānauerit aliqð ex lūinarib⁹ vel fuerit i aliquo ex locis q̄ dixit ptbo. ſignificabit qð dixit.

C Et ſi i ſcorpiōe vel tauro fuerit: cōbuſtiōe aut pforatiōe mēbroꝝ: vel iciſione: vel ſpaſmo: vite termios trāſibit. At ſi i celi medio vel i eius op poſito ꝑmāſerit: i cruce ſuſpēdeť. Maxie aūt ſi cū ſicare ꝛ andromade fuerit. Qz ſi i ſigno occi dētali vel i aſcēdēte locū hūerit: viu⁹ igne crema bitur. Et ſi in ſignis quadrupedibus extiterit ca dendo conteretur.

C Et ſi i ſcorpione fuerit vel in tauro mars: erit mors ex ꝯbuſtiōe ignis vel āputatiōe mēbroruz aut pforatione coꝝ: ſiue caládrio forte. Et ſi fu erit i medio celi ſuſpēdeť: ꝛ maxie ſi fuerit cum cayfē: vel cū ēdromada. Et ſi i ſigno fuerit occi dētis: vel oppōne aſcēdētis ꝯbureť viu⁹: ꝛ talr morieť: ꝛ ſi fuerit i ſignis q̄drupedū erit mors ꝑ pter caſū: vel pp fractionē ſeu caſtrationē.

C Hāc manerīē mortis ſignificat mars qñ fuerit in aliq̄ ba tuz figurarū ſup vno circulo ꝛ dānauerit aliquod ex lumi naribus exiſtens abſciſſor.

C Sı̄ vo iuppiter ei teſtificeť ꝛ iſortūat⁹ exiſtat: ira ptātis vł regis mortis ſibi ſit iudiciū māifeſtū.

C Et ſi teſtificabiť ei iuppiter exñs iſortunat⁹ erit mors ꝑpter iuſtitiā exēplatā ꝛ diuulgatā multū ꝛ pp irā regū ꝛ principum.

C Sēp qñ fortune teſtificabunť ſignificat ꝙ nat⁹ erit cum aliq̄ iuſtitia ꝛ rectitudie: ꝛ ſi fuerit mars abſciſſor ꝛ dānaue rit aliqð ex lūinarib⁹ i natitate ꝛ teſtificabiť ei iuppiter iſō tunat⁹ exñs ſignificabit id qð dixit ptbo. Nā manifeſtū eſt ꝙ .z. infortune ſignificant ꝙ tales mortes grādes. Si eedē fuerit abſciſſores ꝛ dānauerit aliqð luminariuz. tñ ſi abſciſ ſores fuerit ꝛ nō dānauerit aliquod ex luminaribus mors cū tanta pena non erit.

C Qð ſi vtreqꝫ infortune iſigant: vł altera alteri opponať: queādmodū ꝑdiximꝰ: vt mortis. ſ. ſit occaſio malā vitalis ſpūs priuatione pciorabit. Dñs āt q̄litatis mortis ē dñs iterficiētis loci.

C Et ſi due iſortune ꝯiūgeť vł vna alteri opponi tur i vna manerierū: quas diximꝰ dātiū mortem: i dādo malā mortē ꝑcipue adiuuabūt. dñs āt ma nerici mortis: ē dñs illi⁹ loci iterficiētis.

C Qñ due iſortune cōiungeť i abſciſſione ſignificāt malaz mortē: ꝛ mors mala ē i qua nō hñt pbici qd videre: ꝛ iā oſtē dimus hoc in eo qð pertranſiuit. Gubernator āt mortis eſt dñs gradus interficientis.

C Interficientia qdē accidētia in q̄titate vł qua litate multiplicabunť cū vtreqꝫ iſortune in locis iterficiētib⁹ auctoritatē hūerint. Cūqꝫ ſtellaꝝ q̄ litates huiuſmodi fuerit: ſepultura carebit ꝛ re gimine. Greſſibilia: rapacia: volatilia: ꝑdatoria eū i ſignis hoꝝ aialiū formaruz ſuſceptiuis iſor tune fuerit nec locis iterficiētib⁹ fortiaꝝ aliqua teſtificeť: ꝛ eis i emiſperio iferiori ꝯmorantib⁹: ſpūs cadauere paſcētur.

C Et accidētia qbus mors ꝑuenit erūt duplica ta in qualitate vel q̄titate: qñ due iſortūe digni tatē hūerint i locis iterficiētib⁹: ꝛ ille i cui⁹ nati uitate ſtat⁹ planetaꝝ fuerit iſto mō nō coopieť: nec ſepelieť: ſꝫ ꝯmedēt eū lupi canes: vł aues ma le. Si iſortune due fuerit i locis taliū figurarū: q̄les diximꝰ: nec teſtificabiť fortūa aliqua locis interficientibus: exñtib⁹ ſub terra fortunis.

C Duplicamētū qð dixit manifeſtū ē i arithmeticis: ꝙ res tāta ſit dupla q̄ta vnū ad duo: vł tria ad ſex. ꝛ q̄litas ꝛ quā titas ē res mōſtrata. Nā qualitas vłt dicere accñtia qbus mors euenit. ꝛ q̄titas. vult dicere penarū q̄titatē: ita ꝙ ſi vna iſortūarū fuerit abſcidēs ꝑlegi i aliquo gradu: ꝛ fuerit ipa gubernatrix ipi⁹ grad⁹: ſignificabit id qð dixit ptb. Qð āt dixit ꝛ nō teſtificabiť aliq̄ fortūs locis iterficiētib⁹ exñ tib⁹ ſub terra fortunis. vłt dīe qñ fortūe teſtificabūť iſortu ne abſcindēti: q̄ ſignificāt natū nō ſepeliri: erit hoc qñ for tune fuerit ſup terrā. tamen ſi teſtificabūtur exiſtendo ſub terra ſignificabunt ꝙ ſepelietur ꝛ cooperietur.

C Cūqꝫ planete locoꝝ iterficientiū dñatores i locis declinātib⁹ extiterit: maxie āt cū lūa ꝑdcis i locis: ꝛ i q̄rto ſeu i iſtoꝝ locoꝝ oppoſito māſe rit: inter alienigenas iuri mortis obediet.

C Et erit mors i terra aliena qñ acciderit ꝙ plte dominātes ſup loca iterficientia ſint i locis incli natis: ꝛ maxime luna in illis locis que diximus vel i quarto locoꝝ ſuoꝝ vł oppōne eoꝝ.

C Qñ fuerit dñs mortis vł abſciſor qualiſcūqꝫ ſit eoꝝ vel ābo i locis itinerū: ſignificabit ꝙ mors erit i terra aliena: ꝛ affirmabit rē iſtā: ꝛ ſi luna fuerit i locis itinerū vel aſpiciat ſe cū eis de 4ᵃ vł oppōne. nō expedit vt mltotiēs ad capi tulū iſtð redeas: ꝛ iſpicias donec bene intellexeris i oibus ſuis rōnib⁹ diligēter: ꝛ ꝙ poſſis ꝯmiſcere ſignificatōes: ſi cō miſceť ꝯſtellatōes: vna. ſ. cū alia: ꝛ ita ꝯuenit vt facias i ca pitulo quolibꝫ hoꝝ h⁹ libri. nā qñ hoc feceris ſcies bonam partē h⁹ artis. tñ ſi cū hoc ſcies aliqd ð naturis ꝛ phyca: et ſciueris bene equare pltas ꝛ ſciueris aliqd de ſuis ſtatibus quadriuialib⁹ ſm ꝙ demōſtratū ē in almageſto: nullus te vincere poterit i hac arte: nec idigebis libro aliq̄ niſi iſto.

C Hic finitur ſcðus tractatus gloſe quarti tractat⁹ libri: ꝛ eſt vndecim⁹ tractatus gloſe. C Incipit tractat⁹. iz. gloſe haly ſup libro q̄dripartiti ptholemei.

C In diuiſiōe tpꝝ i vita nati. Ca. IX. Bi. haly.

MIror multũ de illis q auſi nõ fuerũt mentem ap
ponere ĩ hoc libro tot aſtronomis exñtib⁹ tãtã
volũtatẽ habẽtibus ĩ hac arte: ꝛ ꝙ eũ nõ gloſaue
runt: nec fecerunt intelligi iacẽte ĩ eo ſic magna
parte ſcie naturarum que multum neceſſaria ꝛ
preſtabil' ẽ ĩ vita hominis ꝛ omnibus factis ſuis. Nam per
hoc ſciri pñt res oẽs q̃ eẽ debẽt anteq̃ ſint: ſic ꝙ ꝓpabir ꝙ
rea creſcãt ĩ bano: ſi bonũ fuerit: ꝛ ſi malũ minuet' de malo
Nã talis res q̃lis in iſta iuuat multũ ĩ bano ꝛ ꝑ eo hoĩs vo
luntas geſcit ꝛ nõ laborabit de eo qd̃ hr̃e nõ põt: ꝛ q̃uis vo
lũtatẽ nõ habeat res ſcire futuras: nec ſe ĩ hoc delectauerit
magnũ ẽ ſibi bonũ ꝛ qes q ꝛ nõ habebit ꝑ quo penare ð re
bus quas nouit eũ habiturũ: nec laborabit ꝑ his q̃ ſcit hr̃e
debere. Et poſtq̃ magn⁹ ẽ ꝑfect⁹ ĩ ſcia ĩ libro h̃ latẽte: ma
gnã hẽm⁹ rõnẽ vt adiſcam⁹ ꝛ ſciamus ꝛ vt multũ nos dele
ctet itelligere id qd̃ latet ĩ eo: qꝛ qñ eũ ĩtelligem⁹ ꝛ inuenie
m⁹ certũ ꝑ expientiã: ꝛ rectificatiõe certa cõfidem⁹ magis
ĩ his q̃ ſignificãt q̃ futura ſũt ꝛ res gñales ſciem⁹ q̃ accidẽt
ꝑplis coĩter: ꝛ ꝙ ꝑ ſe accidit vnicuiq̃ de reb⁹ ꝑticularibus
Ille vo q hũc librũ compoſuit cooperuit v̾ba q̃ dixit ĩ qua
druuialibus ſicut facere cõſueuerũt ſapiẽtes ãtiq: ꝛ hoc vt
nõ reuelentur nec detegãt' ſcie nobiles illis q ſũt viliũ aĩa
rum ꝛ moꝝ malorũ: ſicut dixit hypocras q̃to magis corpa
nõ lympida gubernaueris: tãto plus augebis ĩ malo ſuo. Et
dixit plato. q̃to magis docueris aĩas malas ſciẽs ac ſapiẽ
tiã: tãtũ plus ĩ ſuũ malũ augebis. Et antiq ſapiẽtes q fuerũt
añ ariſto. dicebãt v̾ba ſciaꝝ añ ꝑ metbaphoras vt ea coopi
rẽt ſicut fecit plato. Et poſtq̃ vidit ariſt. ꝙ v̾ba ipa diuerſis
ĩtellectib⁹ ĩtelligi poterãt: placuit ei gloſare ꝛ non copulare
ſcias coopte ĩ mõ ꝙ eas itelligere nõ poſſent illi ð mal' aĩa
b⁹: ꝛ ꝙ illi q eẽnt de bonis itelligerẽt eas ꝑ certo: qñ ĩſpexi
ſẽt: ꝛ poſtq̃ venit ptho. p⁹ oẽs phos iſtos cepit viã ariſtotel'.
ꝛ cõpilauit hãc artẽ multũ coopte ꝛ nos apuim⁹ tea mltas
ex illis q̃s cooꝑuit ꝛ mõſtrauim⁹ eas illi q ẽ phs medianus
ꝛ nõ ſumus locuti ĩ eo qd̃ gloſauim⁹ ſicut talis vt illi q ſe ia
ctãt ꝙ ſciũt hãc artẽ ꝛ ſũt multũ lõgiq ab ea: qꝛ ſũt malarũ
aĩaꝝ ꝛ itellect⁹ mali: tñ locuti ſum⁹ ſicut illi q hñt magnã
volũtatẽ ꝛ ſtudiũ ĩ lucrãdo mores ꝛ virtutes bõas q̃ quoti
die magis creſcũt. ❡ Et placet mihi dicere ĩ hoc loco v̾ba q̃
dixit galie. ĩ .5. tractatu ſui libri ð pulſu: ꝛ dixit ꝙ per multũ
magnũ ſtudiũ ſẽſit ĩ pulſu res multas q̃s añ nõ ſẽſerat: ꝛ di
xit q̃uo: ꝛ h̃ ſũt v̾ba ſua. Dixit galien⁹ hãc manerieꝫ ſolaꝫ ſci
ui ĩ multis annis cũ aliq̃ re ei⁹ ꝙ eã ſeq̃t' ĩ ſciẽdo fortẽ pulſũ
tñ rẽ aliã ex his q̃ ꝑtinẽt ad pulſũ neſciebã hñ: ꝛ hñ ſtudui
ãnis multis laborãdo ꝛ cogitãdo cũ magnis dubitatiõib⁹ ĩ
coopertis expt⁹ fui: nõ ꝙ dimitterẽ meũ ſtudiũ nec meã ĩq̃ſi
tionẽ: tñ q̃to plus ꝑcedebã tãto magis augebat' volũtas ĩ
ꝑgrẽdo ꝛ ſtudẽdo: ꝛ viſũ fuit mihi ꝙ ſẽtirẽ in cognitiõe pul
ſus: ꝛ poſtq̃ ſtudui ꝛ laboraui: magis ĩtellexi me ſẽtire ĩ co
gnitiõe pulſus nõ ſcia ðbili ſꝫ hñ certa: ita vt ſciui extẽſionẽ
ad id qd̃ põt attigi. poſtq̃ itellexi cognitionẽ: ꝛ q̃cito cogno
ſcebã res ꝑtinẽtes ad pl'ũ oẽs ñ poſſũ tibi narrar': ꝛ feci me
ſicut hñs ĩ lubrico comorãtẽ ꝛ ſibi lux magna occurrit ad
horã tenẽs vo dcm̃ meũ: ꝛ credẽs ꝙ ſit veꝝ ꝛ nõ ſit vacuũ
magnũ ſeq̃nt' ide ꝑfectũ: qꝛ ſtatĩ cũ icipiet res petere ñ dif
fidat qn eas attigat ꝑ certo non dimittat ſtudere: vt aliq̃d
ſciat ſi velit longo tpe: qꝛ hoĩ ſtudẽti ꝛ laborãti multũ in re
aliq̃: creſcit ĩ eo talis vt⁹ ꝛ ñ itelligit qñ: ꝛ ſẽꝑ creſcet ꝛ melio
rabit': ꝛ neſciet qñ ĩcepit: ita ꝙ appebit ipa vt⁹ ad horã ꝛ da
bit cito fructũ q q̃tũ laborauit leuiter reſtaurabit. Et ſi vo
lueris dicere q̃uo dicũt gẽtes ꝙ capitale ꝛ lucrũ reuertent'
ĩ vnũ. Dixit haly. galienus docuit nos ꝑ hoc dcm̃ id qd̃ cõ
uenit laborãtib⁹ ꝑ v̾tutib⁹ hoĩs q̃uo ſe hñt gerer' ĩ oĩb⁹ reb⁹
q̃s volũt attigere qꝛ magnũ ſtudiũ dat fructũ talẽ ĩ reb⁹
hoĩs: q reſtaurabit q̃tũ laboris hõ hũit ꝛ luc^m mag^m: ꝛ magĩ
qꝛ ſtudiũ auget ĩ hoĩe v̾tuẽ talẽ: q̃ põt attingere res q̃s petit
ꝛ qñ virt⁹ venit neſcit hõ donec iuenit ſe cũ ea: ꝛ ꝑꝑ h̃ ego
volo magis caſtigamẽtũ iſtud vt ipm̃ meis amicis tribuat
res bonas petẽtib⁹ ꝛ v̾tutes: ꝛ volẽti dare ꝛ petere hanc ar
tẽ ꝛ ſciam: cõuenit vt ĩſpiciat id qd̃ dixit galien⁹ ĩ hoc loco
ꝛ ꝙ ſtudeat in eo fortiter nec eũ tedeat: nec diffidat: qꝛ hñ
ſcire poterit artẽ iſtã ð mõ ꝙ hñ ꝯfidat ĩ q̃to iudicabit ð re
bus futuris fiducia tali ꝙ dubiũ nõ habebit: ꝛ ſi aliq̃s dubi
tauerit dicẽs ꝙ ĩ ſtudio nõ eſt profectus. poſtq̃ ſignificaue
rint ĩ natiuitate hoĩs q̃d futurũ ẽ ꝛ ð eſſe nõ põt nec ide eua
dere. Et ego rñdeo dicẽs ꝙ ſi ĩtellexiſſes id qd̃ phy demon
ſtrauerũt: ꝛ qd̃ dicit ptho. ĩ ꝑlogo hui⁹ libri ꝛ ꝙ ĩ h̃ caplõ ſi
militer demrant: de te liberati eſſemus. ꝛ iã demrauim⁹ ti
bi ĩ eo qd̃ trãſtuit ꝙ ibi ſũt opa talis pl'taꝝ inciſorum: ꝛ de
eſſe non poſſunt: ꝛ he ſunt prouenientes propter virtutem
grãdem multum ꝛ potentem: ꝛ ex his que mutantur ſunt:
ꝛ he ſũt que ꝑueniunt propter virtutẽ debilẽ: ita ꝙ qñ iue
niem⁹ ĩ natiuitate alicui⁹ v̾tutẽ aliq̃ ſignificãtẽ ꝙ erit ſapiẽs
ꝛ aliam ſignificãtẽ ꝙ erit delitioſus ꝛ aliã ꝙ erit ſenſat⁹.
dico ad hec ꝙ ſtudiũ longũ ꝛ cõtinuũ augebit ĩ virtute ſi
gnificante ſapientiam: ꝛ ſenſum: ꝛ virtus delectationis re
ducet' ad hec bona: ita ꝙ magnã delectationeꝫ de illis aſ
ſumet. dcm̃ ãt tuũ ẜm ꝙ dicis eẽ poſſet ſi hõ fortũat⁹ eſſet
ad laborãdũ de re aliqua: ꝛ poſtq̃ hoĩs nã ẽ de laborãdo: ꝛ
ſtudẽdo cõuẽit vt ſtudeat. ꝛ laboret ĩ his que vl't attigere.
Galien⁹ aũt mltũ hñ expoſuit hãc rõnẽ ĩ vno dcõ qd̃ dixit
poſt illud ꝑmum. Dixit galie. ꝛ illi q vẽiẽt poſt me ꝑ quãto
ꝑueniẽt ſtudio ꝛ perſeueratiõe in ea ad ſciendum factum
pulſus manerieꝫ qua poſſũt ſcire tempore longo. precis
hñt min⁹ q̃ tpſ ĩ q̃ ꝑpca laboraui: ꝛ laborabunt ibi min⁹ q̃
ego laborauerĩ qm̃ viã doceo qua ibũt recte ad ſciẽdũ qd̃
volũt leui⁹. Eſt tñ vna cõditio ibi neceſſaria ꝛ ẽ v^m de cupi
ditate lucrãdi diuitias ꝛ vanã gloriã retiẽre: qꝛ hec ſũt duo
q̃ diligit hõ mltũ: ꝛ dixit ita poſtea ꝙ hoc de quo loquor
ĩ iſto li. nõ ſufficit hoĩb⁹ volẽtib⁹ hoc addiſcere deponẽdo
ad eos ad hoc audiẽ^m ꝛ vtẽdũ: ſꝫ expedit vt acuti ſit mltũ
ꝛ magne ꝑſeueratiõis ĩ eo ꝛ tales quales iſti ſũt pauci: tam
ego faciã ſicut dixit ãbraclides. qꝛ cõmẽdo magis vnũ q̃
decẽ mil. ꝛ magis ðſidero cũ illo viro q̃ cũ ipſo decẽmil.
q̃ tñ ñ valẽt q̃tũ ille vnus: Nã veritas cũ magno populo
iudicari nõ pt: tñ pt cũ aliq̃bus itelligẽtibus iudicari ꝛ ſẽſũ
hñtibus: ꝛ ego nõ loquor niſi cũ vno: ſit q velit q diligat v̾i
tatẽ: ſiue hoc ĩ meo tpe: vl' vẽiat poſt me. Dixit haly. Si tu q
legis hunc nr̃m librũ volueris eẽ talis vt dixit galienus
phiſicus: ſtudiator: amator: ꝛ ꝑſeuerator veritatis appli
cares ad ſciẽdũ futura oĩa qñ ea ſcire voles. ꝑ totũ id qd̃
tibi gloſauim⁹ ꝛ mõſtrauim⁹ ð v̾bis ptho. ꝛ hoc ẽ mltũ ma
gnũ lucrũ ꝛ ide potes habere fructũ valde bonũ. tñ ſi dile
xeris ꝛ nũc diuitie debent eſſe per agriculturam ꝛ mer
cimonia fructus ille non erit pro illis qui venient poſt
te tñ ſi dilexeris ſapiam: ꝛ bonitatẽ ꝛ eã petere volueris ꝑ
uẽire potes ad grãdẽ rẽ ſi ĩtellexiſti galieni caſtigamẽtũ
qd̃ diximus ĩ hoc ſtatu: ꝛ ſil'r ẜm ꝙ teſtificamus. Nã licet
galie. phicus caſtigauerit nihilominus aliys oĩbus dedit exẽ
plũ q̃uo ſe hẽant gerere ſi aliq̃ rẽ nobilẽ ſcire voluerint.
Nã accidit haĩ eã accipe cũ magno ſtudio ꝛ ꝑſeuerantia ñ
ſtudere vna vice ſola: ſed multis ꝛ cum hoc ad id quod vo
lueris applicabis. verumtamen conuenit vt res quam pe
tiet ſit poſſibilis tantummodo: Et nos oſtẽdimus in gloſa
primi tractatus ea que poteſt homo attigere ꝑ hanc ſciaꝫ
ꝛ ſimiliter oñdimus ĩ gloſa ẜi tertij ꝛ quarti tractatus et ñ
remãſit nobis ad loquẽdũ de alio niſi ĩ partibus tpis vite
que creſcũt ꝛ minuũt ĩ rebus quas dãt corpa celeſtia in
natiuitatibus ꝛ debic ĩ antea volumus hac gloſare.

❡ In diuiſiõe tẽpoꝝ ĩ vita nati. Cap. VI.

Dixit haly. Uita diuidit' ĩ ꝑtes: ꝛ q̃libꝫ pl'taꝝ gubernat
ꝑtẽ ſuã: vel ꝑticipat' cũ eo ali⁹ pl'ta ĩ gubernãdo.

Poſtq̄ in vnaquaq; ſpē ꝝ iſtaruz ꝓ
noſticádi modú vſq; ad notitie ipa
ruz vliuz rerú ꝑfectioné gñalr ꝓut
oſtéſú eſt explicauimꝰ: ipo eodem
calle: ea q̄ i natitatú ꝑtitióe ꝑ tpa in
ipis obſeruáda: ⁊ i rebꝰ ꝑticularibus ꝑfatis mo
dis ſr attédéda: nos ſupaddere nālr ꝯuenit.

¶ Poſtq̄ viá dedimꝰ i ꝑgrédo gñaliter quálib;
haꝝ maneriecrú: ita ꝙ ꝑueniemꝰ ad ſciéduz oés
res ſuas naturalr ſm ꝙ diximꝰ i eo ꝙ tráſiuit: cō
uenit adhuc nobis vt adiúgamꝰ cú illo i hac ead
manerie res oés ꝑtinétes ad iudiciú ꝑticioniſ na
tiuitatú ꝑ tpa vite ſcd; naturá ⁊ ſcd; vias quas
dedimꝰ in rebꝰ particularibus.

¶ Uult dicere. ꝙ iá docuit ſm arté phye res oés gbus ars
iſta cóponit demóſtratióe gñali q̄ dat reglas ⁊ radices toti
us artis hꝰ. Et ꝙ dicit ita ꝙ applicuimꝰ ad ſciédú oés res
ſuas vles: vult dicere applicuit: ad illas reglas ⁊ radices q̄s
dixit ad ꝯplemétú oiū ꝑtium: gbus cóponit hec ars toia
vlr: ⁊ id qd dicit: cōuenit vt ꝙ adiungamus cū illo i hac ea
dē manerie: vult dicere ſm vias phye: ⁊ ꝙ remanſit ad di
cendum é id qd corpa celeſtia i ꝑtitióe vite. Et id qd dicit
ſm naturā: dicit ſm ſciam nāꝝ q̄ conuenit phye. ⁊ vie quas
dixit i rebꝰ ꝑticlaribꝰ ſt regle ⁊ radices q̄s dixit i natitatibꝰ.

¶ Quéadmodú igit iudicia ⁊ exiſtimatiócs reꝝ
ꝑticulariuz q̄ in enarratione natitatú a ꝑfatis lo
cis aſſúpta ſút: ꝑmittunt: ⁊ ſi maioꝝ eoꝝ ps ſint
iudicia ⁊ exiſtimatiócs q̄ ab ipis eiſdé regióibus
aſſumunt. ſ. q̄ a regióibꝰ ſumunt: ⁊ ipa ſút iudi
cia i qbꝰ ꝑticularia q̄ i natiuitatibꝰ obſeruant: ge
neraliter cótinent: vt ſút forme ⁊ figure corpoꝝ
ac qualitatum: aiaꝝ ꝓprietates: necnó differétie
moꝝ ⁊ legú. Conuenit ét his q naturaliter hoc
obſeruauerit vt prie occaſiói q̄ ceteris cóuenien
tioꝛ é: ne vnq̄ i natitatibꝰ ſimilitudie decipiant:
ſép adhereant. Ueluti ſi natum in ethiopia albe
dine ⁊ capilloꝝ planitie decoratú: vel hoꝝ aiaꝝ
qualitates magis domeſticas ſeu ad rónes ꝑeli
uiores ſiue reꝝ ineſtigatores eos eē dixerit. Aut
ſi terre alemá icolas ſilueſtres aias: mutuatos
⁊ a róe diſſétaneos affirmauerit: vel i his iterú ꝓ
pter mores ⁊ leges vnicuiq; gétiú ꝓprias decipi
ent. Quéadmodú ſi i mrímóijs italos ſuas ger
manas i vxores ducere decreuerit ſupaddéduz
eteni eis eét i iudicio ſi nati fuerit i egypto: vel i
egyptiacis ſuas matres nubere ſine huiꝰ addita
méto ꝑgnauerit ſi nati fuerit i ꝑſia. Tales át q̄li
tates i ſuis iudicijs ⁊ exiſtiatióibꝰ prius gñaliter
obſeruare: deide ꝑticulares q̄titates ꝑ quas iu
dicabút: his ſupaddere cóuenit: vt augméta ⁊ di
minutiócs i his ꝯtigétes: ex hoc deꝑhédát.

¶ Et ſicut tráſiuerút iudicia reꝝ ꝑticulariú q̄ ſút
accepta a locis q̄ diximꝰ i iudicijs natitatú: verútñ
maiꝰ iudiciú é id qd acceptú é ꝑ regióes ⁊ terras
hitatas q̄ñ i hoc iudicio itrát mó gñali res oés ꝑti
clares ꝑtinétes ad natitates ſié forme cóꝑoꝝ ⁊ fra
ctióes ſue: ſtatꝰ aiaꝝ: diuerſitates moꝝ legú ⁊ ꝯſue
tudinú: ⁊ ꝯuenit alid qd ſtudeat in rebꝰ iſtis ſép
deteriare i róne pria q̄ h; ius maiꝰ determiare d ſe
q̄ d oibꝰ alijs ꝓ eo ꝙ nullus erret i reuolutis na
titatú. V. gra. dicemꝰ ꝙ qdá natꝰ fuit i terra ethy
opie: ⁊ erit albi coloris ⁊ leuiú capilloꝝ: ⁊ alius
natꝰ i terris germanie ⁊ gallice: ⁊ erit ba;ꝰ ⁊ criſ
pus: ⁊ iſti ſút de moribus máſuetis ⁊ diligút do
cumétú ⁊ ſcia; rerú. illi vo q ſt i terris de ales ſt
ſilueſtres ꝓ volútatibꝰ ⁊ aialibꝰ ⁊ male doctria
ti. Ná poſſet errari i talibꝰ rebus ꝑꝑ etates vel
conſuetudines ⁊ leges pertinétes ad géte aliq̄
ita ꝙ i cóiugijs iudicabit: ⁊ dicet hic hó d italia
copulabit ſorori ſue: ⁊ debeat dicere cú hoc erit
ſi natꝰ iſte fuerit de terra egypti vel dicet ꝓ hoie
de egypto ꝙ copulabit matri ſue: tñ ſi natus iſte
erit d perſia. Et generaliter dico ꝙ primo debe
mus accipere res vniuerſales inq̄tú voluerimꝰ
iudicare ⁊ poſtea adiúgemus ꝑticularia eu; eiſ
dem: ⁊ per hoc intelligemus omnem rem q̄uo
augebitur ⁊ minuetur.

¶ Quicqd mrauimꝰ i hoc dicto: mrauimꝰ ⁊ nos totú i gloſis
ꝑteritis. ná docuit nos i hoc loco ea q̄ faciút eos d hac arte
errare: ⁊ volút iudicare natitates. narrauit eni ſingulariter
res iſtas: vt qñ eas ſciuerimꝰ: cuſtodire ſciemꝰ nos ab illꝭ ⁊ li
berabimur ab errore qñ res ꝑticulares voluerimꝰ iudicare
ad natitaté quál; ꝑtinétes: q2 iá oñſu; é ꝑ ꝑdicta ꝑterita ꝙ
ea que veniút a corporibꝰ celeſtibꝰ diuidunt in tres ꝑtes. pᵃ
eaꝝ é. vt ſit iudiciú inciſú: ⁊ é idé ꝙ ꝓueniu a vi magna mul
tú ⁊ potéti q̄ alia oia vincit. 2ᵃ q̄ hác ſeqt ſút ea q̄ veniút a
vi debiliori pᵃ. Tertia q̄ ſeqt hác é ea q̄ veniút a vi debilio
ri ſcda: ⁊ hec é illa q̄ pót cábiri ⁊ mutari ꝓpter leges: mores
⁊ cóſuetudies ⁊ ſilia. ⁊ ꝑꝑ hoc cōuenit voléti aſpicere i hac
arte: vt ponat itentioné ſuá i. 4. iudicijs ꝑtinentibꝰ ad q̄l;
haꝝ vtutú: ⁊ aſpiciat vná ſignificationé cú alia: ⁊ iudicabit
ſm vincété: ⁊ h facere pt ſi ſciuerit ea q̄ faciút errare: ⁊ ſút
hec i ſex manerībꝰ. pᵃ é forma corpoꝝ. 2ᵃ figura corpoꝝ. 3ᵃ
ſtatꝰ aie. 4ᵃ mores. 5ᵃ leges ⁊ ꝯſuetudies. 6ᵃ mā vñ venit. d
ꝑma náq; manerie 2ᵃ ⁊ 3ᵃ iá demrauit i 2ᵒ tractatu: ꝙ pl’te
ſigna ⁊ oés alie figure celi dát vnicuiq; géti cuiuſl; clima
tis ſuá ꝓprietaté. ⁊ ꝑꝑ hoc ꝯuenit iſpicieti i hac arte: ꝙ qñ i
ueniet ꝙ corpa celeſtia ſignificét alicui nato aliq̄ fortuna;
ꝓpriá: vt aſpiciat fortuná illá: cú alia gñalr ꝑtinéte ad illa;
géte illiꝰ climatis ⁊ alteriꝰ climatis i q̄ natꝰ fuit: ⁊ idé debet
facere i 2ᵃ manerie ⁊ 3ᵃ. Ná manifeſtú é ꝙ figure gétium
cuiuſl; climatis hñt quádá ſilitudiné gñalé vne cú alijs: ⁊
mores ſilr aiaꝝ. ná iudicare ñ debes idé nato i ethiopia ꝙ
erit albꝰ: tñ dices ꝙ erit minoris nigredis illis de terra ſua:
nec iudices alicui ethiopiano: nec alicui ſcoto ꝙ erit phila
ſophꝰ: niſi tranſfert ſe ad alid clima. i. glo. corporum celeſti
um mutantur virtutes per q̄rtú ⁊ quintú que ſunt mores:
leges ⁊ cóſuetudies q2 fortiora vincunt minora: ⁊ virtutes
fortiores ꝑme vincút ſecúdas virtutes debiliores. Corpo
ra vero celeſtia cábiút ⁊ mutát quartá manerié ⁊ quitá de
re vna i aliá: ſicut eoꝝ q i ripa maris naſcūt vl i terra agri
culture. nam mox ille ponet eos: vt ſint marinarij ⁊ labora
tores terre. Silr natú iter ſapiétes adducet mox ille vt ha
beat aliq̄ ex maneriebꝰ ſapiétú. Et q natus fuerit ⁊ nutritꝰ
iter latrones reducet ipo more vt aliq̄ faciat ex opibꝰ eorú
dé. Silr leges ⁊ cóſuetudines cábiút ⁊ mutát. V. gra. iudeis

data eſt lex φ copulet̃ cui ſibi placeat de ſuis ꝓpinquab⁹: ⁊ ſignificauerit pl'ic φ copulabit̃ ſorori ſue: iudicabim⁹ ꝑ certo φ copulabit̃ ei. Tũ ſi ei cui data ē lex φ propiquab⁹ copulet̃: ꝑterq̃ ꝑſonis exceptuatis ⁊ ſignificauerit pl'te φ ꝓpique copulabit̃: iudicabis φ ꝓpinque copulabit̃ nõ ꝓhibite in lege ſua. Sil'r hñs legẽ: nõ niſi vni mulieri copulanti nõ põt copulari niſi vni. Sil'r q legẽ nõ hʒ cõiugiũ nõ faciẽdi. Sexta maneries ex his q̃ errari faciũt ex mã: vñ ꝯuenit natus: ita φ bonũ ⁊ ꝓſperitas patrũ attingit filios ⁊ illa filiorũ patres: ⁊ ſm h̃ iſpicies in oĩb⁹ alijs. ꝑtbo. ãt dedit nobis regulam gñalẽ in his q̃ faciũt errari. Et id qđ dixit conuenit vt iſpiciam⁹ p̃mo ſtat⁹ generales qñ voluerim⁹ iudicare: ⁊ poſtea iungem⁹ cũ eis alios ꝑticulares: vt ſciam⁹ augmentũ ⁊ diminutionẽ q̃ ibi accidet. vl't dicere φ p̃mo debemus accipere ſignificationẽ gñalẽ ſignificantẽ q̃libʒ eaꝝ rerũ. 6. ⁊ qñ eam ſciuerim⁹ adiungem⁹ cũ ea ſignificationẽ ꝑticularẽ: ⁊ ſciem⁹ ꝑ hãc cõmixtionẽ res ꝑtinentes ad ſtatũ ip̃m i quolibet ſtatu. Rõ nãq̃ illaꝝ ſex maneierũ ē q̃ grãdis ⁊ potẽs virtus ſignificauerit q̃libet eaꝝ ita φ i formis cuiuſlibet climatis ⁊ eoꝝ ſexzõe s figuris maneries ⁊ mores res manifeſta ē: leges ⁊ cũ mã: vñ venit. ſignificare fuerint per ignes magnos ⁊ fortes eclypſes: ⁊ ſil'r ꝑ cõiũctiões grãdes: ⁊ manifeſtũ ē φ virt⁹ maior minorẽ ſupat. v̇. gr̃a. qñ videbimus aliquẽ eũtẽ bellatũ iſpiciem⁹ ſi hʒ ĩ natitate ſua abſciſorẽ alicui ex ylegys: ⁊ ſi habuerit videbim⁹ φ mori poterit in ip̃o bello: ⁊ ſi nullã habuerit abſciſſionẽ ylegys hora belli inſpiciem⁹ ſi teſtificabũt̃ fortune ⁊ iudicabim⁹ φ euadet ⁊ ſi teſtificabunt̃ i fortune iudicabim⁹ φ morieẽ̃ ĩ bello: ⁊ iſpiciem⁹ ſi vicerit ⁊ ſi debiles fuerint: iudicabim⁹ φ erit ꝑcuſſus ⁊ vulnerat⁹: h̃ ãt ē maneries q̃ iudicare debem⁹ i ꝑticularib⁹ ad vnũquẽq̃ ꝑtinẽtib⁹ ad iũgẽdo cũ gñalib⁹ ea ꝑ.

Sil'r ẽt in diuiſione tẽpoꝝ ⁊ horaꝝ nati: vt tꝑales ãnorũ diẽ coꝝq̃ cum vnoquoq̃ futurorum ſub ſequẽtiũ ſilitudies p̄mittant̃ ⁊ vt eorũ qualitates inſpiciant: ita φ nullaten⁹ in gñalibus accidentibus q̃ natiuitati obſeruauerint decipiãtur: neceſſario conuenit: vt puerum operari ac vxorẽ ducere vel id agere quod a nullo niſi maioris ſit etatis agi poterit: ⁊ vt decrepite virũ etatis prolem gignere: actuſq̃ ſoli iuuẽtuti poſſibiles efficere diiudicẽt: imo gñaliter eis cõuenit: ⁊ ea q̃ ꝑ tẽporum obſeruationes dep̃hẽderint ex ãnis ip̄is cõuenientib⁹ his q̃ eis aſſilantur: ⁊ q̃ i ip̄is accidere poſſunt ſupaddere.

Cõuenit ẽt oĩ mõ vt faciam⁹ id idẽ i ꝑtitiõe tẽpoꝝ vite nati: ⁊ debem⁹ ponere poſt diuerſitatẽ etatũ tꝑaliũ: ⁊ ẽt ꝯuenit cuilibʒ accẽtiſi q̃ ꝯtigit: ⁊ iſpiciam⁹ i eis de mõ φ nõ errem⁹ vlla hora in accidentib⁹ gñalib⁹ ⁊ ſimplicibus q̃ aſpicimus i natitatibus: ita φ qñ dicemus φ iſãs puns facet opa magna vl' copulabit̃: aut faciet aliq̃ ex opibus q̃ nõ põt facere niſi magnus: aut φ ſenex habebit filiũ adnihilatus: vel aliq̃ faciet ex ea q̃ non põt facere niſi puer: m̃ cõuenit vt huic toti adiũgamus ea q̃ itelligemus de iudicijs tꝑoꝝ cũ his q̃ ſibi conueniunt: ⁊ poſſunt accidere in illis etatibus res ſibi conuenientes.

ꝑtbo. dedit nobis in hoc dicto res facientes errare in iudicio coꝝ q̃ accidũt in ꝑtibus vite hoĩs ⁊ regl'a quã nos docuit eſt: vt aſpiciamus ea q̃ ſignificãt ſtelle ĩ quolibet tempore vite: ⁊ φ aptemus cũ rebus duabus: vna cũ gñalibus q̃ ſignificauerit virtutes grãdes. Alia ē ſtatus ꝑtinentes ad natum i oĩbus ſuis etatib⁹: ⁊ ſm φ ſignificauerit natiuitas ſua. v̇. gr̃a. qñ inueniemus φ ſtelle ſignificẽt alicui φ copulabitur iſto ãno: vel ibit itinera ⁊ ſil'a iſpiciemus ſi h̃ cõcordauerit cũ ſignificatiõe radicis natiuitatis ⁊ etatis ſue ⁊ iudicabimus ſm vim maiorem. Qđ aũt dixit i hoc ꝑtbo. eſt ſi bene inſpexeris manifeſtũ.

Eo φ eadẽ via idẽq̃ modus necnõ idẽ ⁊ vn⁹ ordo cũctis tꝑalib⁹ dieb⁹ habet̃: nãʒ vl'eʒ oẽs homies cõtinẽtẽ ꝯplectẽs: ⁊ cũ. vij. pl'tarum ordinẽ ſimilitudinẽ obtinens.

Nã hec ē via ⁊ regl'a vna oĩb⁹ diuerſitatib⁹ tꝑalib⁹: ⁊ vnus idẽ curſus q ſeq̃t nãʒ vl'em q̃ cõp̃rehẽdit oẽs hoĩes aſſilantes ordini. vij. planetaꝝ.

Uult dicere φ vita nãlis hominis eſt que diuidit̃ i ſeptẽ ꝑtes ordinatas ſm ordinem ſeptem planetarum.

Hec ãt via ſiue ordo a primis ãnis ⁊ a ſphera nobis affiniori. ſ. lunari ſumit exordiũ. ⁊ in extremis ãnis ad vltimã planetarũ ſpherã q̃ ſaturni dicit̃ explicat̃. Sciẽdũ ē ẽt ſingulis ãnis res accidere: cũ illi⁹ planete natura q̃ i illi⁹ ãni directo fuerit: ſilitudinẽ ſortiẽtes. Mul⁹ aũt obſeruatio rei neceſſaria ē ad generalis hoꝝ vniuſcuiuſq̃ tẽporũ qualitatis cõp̃henſionẽ. Quoꝝ dñie ꝑticulares ex eis iherẽtib⁹ ꝓprietatib⁹ cognoſcentur.

Curſus iſte icipit a p̃ria etate ⁊ p̃ria ſphera q̃ magis ē circa nos: ⁊ hec ē ſphera lũe: ⁊ applicat vſq̃ ad poſtremã etatẽ ⁊ poſtremã ſpherã pl'tarũ q̃ dcã ē ſphera ſaturni: ⁊ accidit ꝑ certo i qualibʒ arte id qđ ꝯuenit nature ip̄i⁹ pl'te aſſimilãtis eidem etati. ⁊ ſi ē res quã nos iſpicere cõuenit vt ſciam⁹ ſtatũ cuiuſlʒ tꝑis vl'r: tñ diuerſitates ꝑticulares pñt ſciri a reb⁹ ꝓprijs q̃ ſũt iueute.

Uult dicere φ q̃libʒ ſeptẽ etatum cõcordat cũ nã pl'te gubernãtis etatẽ ip̄am gñal'r: ⁊ φ i ſtatu cuiuſlʒ etatis accidũt mi'te diuerſitates ꝑticulares: ſʒ φ ſignificat ex pl'tis gubernantib⁹ glʒ: annos: dies: mẽſes: ⁊ horas que ſũt i illa etate. ⁊ poſtq̃ ita ē: cõuenit vt p̃mo doceam⁹ factũ cuiuſlibʒ ſeptem etatũ: ⁊ poſtea docebim⁹ regulas qb⁹ ſcire poterim⁹ diuerſitates ꝑticulares. Et ē manifeſtũ φ phyci diuidũt vitam hoĩs i q̃tuor ꝑtes: ⁊ poſuerũt p̃mã ꝑtẽ pueritiã totã: ⁊ h̃ diuidit̃ ad tp̄s infantiũ ⁊ ad alios: ⁊ poſuerunt 2m tp̄s iuuentutẽ totã: ⁊ poſuerũt 3m ſenectutẽ totã: ⁊ poſuerũt 4m ſeniũ totũ. Et qñ hõ bñ iſpexerit i ꝑtitõe vite: partit̃ nãl'r i ſeptem ꝑtes: ſicut aſtrologi diuiſerũt: tñ diuiſio phycoꝝ cõcordat cũ regula phyce: q̃ ars phyce non inſpicit niſi res manifeſtas ſentiendo ⁊ videndo.

Nã q̃ luna ad plus. iiij. primoꝝ ãnorũ infãtis diſpõni dñat̃ q nũero ꝑ quẽ quatuor primos annos itelligim⁹ aſſimilãt̃: i fans ſui corporis teneritudinẽ ⁊ ifirmitudinẽ feſtinũq̃ cremẽtũ ſuſcipit: cui⁹ ẽt maior ⁊ frequẽtior ē aquoſa cibatio: eiuſdẽq̃ forme leuis alteratio: necnõ ip̄i⁹ aĩa debilis imp̄fectaq̃ tenet̃: ſm φ ex eis q ꝑꝑ opificẽ inſẽtis aĩe partem accidunt: conueniens eſt.

Ita φ luna ē gubernatrix etatis ifantiũ: ⁊ hoc

in q̄uattuoꝛ primis annis ĩ mollioꝛi pte:qꝛ ſunt
tales ſicut dixi qđ dictũ ẽ de quattuoꝛ ãnis: ꝛ pp
hoc ẽ coꝛpꝰ ĩfãtis hũiduȝ ꝛ nõ bñ ꝯpletũ creſcẽs
cito: ꝛ eiꝰ cibꝰ ꝓ maioꝛi pte liquidus ꝛ mutan-
tur cito ſui aſpectus ꝛ aĩa ſua nõ eſt adeo cõple
ta nec ita foꝛtis vt ptinet ad accñtia q̃ veniunt ꝓ
pte opatrice aĩe ĩfantis.

¶ Iaȝ oñdimꝰ ĩ capitulo vite ꝙ ãnni maioꝛes lune ſũt.108.
ꝛ monſtratũ eſt per aſtrologiã ꝙ luna currit ſuũ circulum
ꝑ firmamẽtũ ĩ.27.diebꝰ vel circa:ꝛ qñ diuiſerimꝰ.108.per
27.cadẽt lune quattuoꝛ ãni quos dixit ptho.ꝛ qꝛ luna aſſi-
milaꝫ ſtatui ĩfantis in eẽndo circa terrã ĩ multa hũiditate
ꝛ ĩ mutãdo ſe cito:cõuenit vt luna ſit gubernatrix infantie
his quattuoꝛ ãnis ſĩr.nã virtus coꝛpoꝛis ĩfantis nõ ẽ foꝛtis
qꝛ ẽ ꝓpe natiuitatẽ ꝛ nã ſua eſt liquida multa:ꝛ currẽs pro-
pter multã humiditatẽ:ꝛ pp hoc crediderunt multi aſtro-
logoꝝ ꝙ nõ cõuenit vt nati natiuitas iudicetur donec tran
ſiuerint q̃ttuoꝛ hũidi anni p̃mi:ꝛ ptho.tenet ꝙ eam iudica
re debemꝰ ab hoꝛa qua naſciꝫ qꝛ nato nõ cõuenit vllũ ac-
cidẽs vllo tpe:niſi ꝑ ſignificationẽ plãꝝ ꝛ hoc bñ intelligẽs
põt ſcire id qđ ei accidet quolibet tpe:ꝛ quomõ infãs moꝛi
põt in his quattuoꝛ annis ſine hoc ꝙ de hoc habeat ſignifi
cationẽ in natiuitate ſua.

¶ Et qñ ſcđs plta q mercuriꝰ appellaꝫ dñs exi
ſtat diſpoſitiõis.10.ãnoꝝ ſequentiũ q ꝛ pueritie
ſũt: ꝛ ſcđi noĩanꝫ pp hoc inq̃aȝ ꝙ numeri me
dietatis.xx.annoꝝ ĩpe dñs eſt:infra hoc annoꝝ
ſpatiuȝ:effectũ ĩtellectus, ꝛ rõinatiõis aĩe mãi
feituȝ:puer ĩgrediꝫ velut ſi quaſi eruditiõis plã
ta ꝛ qualitatuȝ aĩe radices ĩ eo plantarenꝫ. In
his ẽt annis ex eoꝝ q̃ aptantur ꝓprietatibꝰ caſti
gatio:necnon ꝛ doctrina ſplendeſcit ꝛ ad primi
exercitij modos expergefactus ĩſurgit.

¶ Propter qđ gubernatoꝛ.10.ãnoꝝ q ſunt poſt
iſtos q̃ ẽ etas pueritie: ꝛ ẽ etas ſcđa:ẽ plta ſcđs
q ẽ mercuriꝰ dñs medietatis.xx.ãnoꝝ: ꝓpterea
ĩcipit natꝰ ĩ hac etate ĩtelligere ꝛ rõneȝ hr̃e ſicut
rami ſapientie ĩ ſua aĩa plãtarenꝫ: ꝛ radices vir
tutum: ꝛ apparent in eis ꝓprietates opum que
operabitur per doctrinam: ꝛ ibit ĩtelligẽdo pri
mam maneriem exercitij.

¶ Etas pueritie ẽ ꝓ certo ĩ p̃ncipio quarti ãni donec ad mu
lierẽ ſe ponat:ꝛ põt hoc eẽ ad cõplementũ.14.ãnoꝝ ꝛ nos
docuimꝰ ꝙ anni minoꝛes curſus mercurij ſunt.20.ꝛ maioꝛ
ptitio q̃ põt ibi eẽ ẽ medietas:pp hoc hȝ mercurius ꝯcoꝛdã
tias duas cũ etate pueritie.vna qꝛ ẽ ſcđe ſpe dñs: conuenit
vt hẽat ſecũdã etatẽ.Alia qꝛ hȝ medietatẽ.20.ãnoꝝ:ꝛ ſunt
10.poſt quattuoꝛ.ꝛ tanta ẽ etas pueritie:ꝛ ĩ hac etate ſumit
vim anima: ꝛ dat mãm ꝛ incipit tp̃s quo plãtantur ĩ ea p̃n-
cipia opum ꝛ propriarũ virtutũ ſuaꝝ:ꝛ he res q̃ plantantur
ĩ ea trahẽt vt ſint ſm vſum quo conuerſabaꝫ in hac etate:ꝛ
vſus quo vteꝫ erit ſm aerem:legẽ:ꝛ moꝛẽ cõgruentem gen
ti illius climatis:ꝛ ſm doctrinã q̃ natꝰ fuerit doctrinatꝰ.

¶ At qꝛ diſpoſitiõi ſubſequẽtiũ ãnoꝝ.viij. qui ꝛ
adoleſcẽtie ſunt ꝛ tertij noĩantur: venꝰ dñando
p̃ſidet: ꝛ q nũero ãnoꝛuȝ eius ꝓprie circũuolu
tionis equanꝫ motꝰ decurſus ſpmatis eiuſqȝ mul
titudinis adunatio ſumit initiũ: ꝛ ad actus vſqȝ
venereos adoleſcẽs ĩpe mouetꝫ.hoc ãt tp̃s eẽ di
cimꝰ:ĩ quo aĩe quaſi boliſmi ſimilitudinẽ ſoꝛtiunꝫ
ꝛ vix minimaȝ abſtinẽtie poꝛtionẽ tangẽtes ad
plurimũqȝ cupidinis ĩpetũ ĩ oĩbꝰ ex rebꝰ veneris
ꝯtingere poſſibilibꝰ ꝑuenientes tẽpeſtuoſaȝ luxu
riam deceptionem mentiſqȝ cecitatem in opta
tis omnibus incurrunt.

¶ Et qꝛ gubernatoꝛ tertie etatis q̃ eſt etas adole
ſcentie ꝓueniẽs ĩ.viij.annis poſt iſtos quos di
ximus: ẽ venꝰ ſcđȝ ꝙ ſũt ãni ꝓprij curſus ſui:in
cipit pp hoc ĩ hac etate motus ſpmatis:ita ꝙ ab
eo fungunꝫ ſua itinera ꝛ mutanꝫ ad facta luxu
rie: ꝛ ĩ hac etate aĩe canine ſunt: ꝛ aſtinẽtie mo
dice: ꝛ eſt etas ĩ amoꝛamẽti et diligẽdi q̃cq̃d ac
cidit luxurie:decipit ſe ꝛ ꝑdit de re tali: qualiſcũ
qȝ ſit q̃ ſuam voluntatem intret.

¶ Venꝰ hȝ cũ hac tertia etate ꝯcoꝛdãtias ſue ſphere alia cõ
coꝛdãtia curſus minoꝛis q̃ ẽ tot ãnoꝝ:ſicꝫ h̃ etas.Inuenimꝰ
eñi ꝙ ptho.poſuit ĩ capi.vite ꝙ coꝛpꝰ veneris ẽ circa gradũ
octauũ:ꝛ coꝛpꝰ iouis.12.ſicꝫ oñdimꝰ ĩ loco illo ꝛ ĩuenimꝰ hic
ꝙ res iſta ſeq̃ꝫ ꝙ dat tot ãnos vtriqȝ hoꝝ duoꝝ pltaꝝ tot
ãnos quot tenȝ:vt nãlr ſignificẽt tot ãnos.ꝛ poſtq̃ȝ res vna
diuerſas hȝ ſignificatiões ĩ mõ ẽ habẽdi ſignificationẽ ĩ q̃li
bet eaꝝ ſm ꝙ cuilibȝ ſtatui ꝯuenit.ꝛ ĩpe patefecit ĩ capi.cõ
iugioꝝ ꝙ venꝰ ꝑ ſui naturã ꝓpriã ẽ dña totiꝰ nãe luxurie.ꝛ
propter hoc ſignificat ĩ hac etate res quas dixit ĩ tali ſigni
ficatione generali.

¶ Et qꝛ ſol medialꝭ ſphere dñatoꝛ diſpõni ãnoꝝ
vnũ de.xx.q q̃rto loco notati ꝛ oꝛdĩe ſũt medij:
ꝛ iuuentuti deputati p̃eſſe dicitur:ĩ opibus po
tentie ꝛ ĩn fructuoſa diſpoſitione vite necnon
eiuſdeȝ directione ſollicitudinem iuuenilem ha
bere aĩaȝ ſancimꝰ: ꝛ ex qualitatibꝰ deriſoꝛijs lu
dicris ꝛ deceptibilibꝰ ad aĩe ſalutẽ pudoꝛiſqȝ cõ
ſuatiõeȝ ac honoꝛis affectũ:cõ alterari dicimꝰ.

¶ Qꝛ dñs etatis q̃rte q̃ ẽ mediana in oꝛdinatiõe
ꝛ dñs mediãe ſphere ẽ ſol: ꝛ ẽ nũerꝰ ãnoꝝ ſuoꝝ
.xix.facit ꝙ aĩe ĩ feis oĩbꝰ dñanꝫ: ꝛ ptãtẽ ſumunt
de illis: ꝛ ꝙ trahũt ad dirigẽdũ ꝛ gubernãdũ res
vite neceſſarias: ꝛ vt ſint directi ꝛ quieti ac mu
tati ꝺ trãſlatiõibꝰ ludis ꝛ magno erroꝛe ad abſti
nẽtiã ꝛ q̃etẽ aĩe ꝛ eꝰ hõeſtatẽ ꝛ honoꝛẽ diligi.

¶ Sol hȝ cũ hac etate cõcoꝛdãtias tres.pª ẽ ꝯcoꝛdãtia ſue
ſphere.2ª ꝯcoꝛdãtia ãnoꝝ ſuoꝝ minoꝝ cũ q̃titate tp̃is hꝰ
etatis tertie:qꝛ ſol ẽ oĩuȝ pltaꝝ p̃nceps:ĩ hac etate ẽ hõ foꝛ-
tioꝛ ꝛ maioꝛis v̇tutis:qꝛ ẽ etas iuuẽtutis:ꝛ qꝛ ſol nãlr ſigni
ficat oẽs res nãles nõ ĩclinãtes magis ad vnã ptẽ q̃ȝ ad aliã
inueniꝫ in hac etate ſignificet res q̃ nãles ſũt hoĩ:qꝛ cũ eis
ꝛ ꝑ eas eſt mũdus ĩuẽtus:ꝛ ſũt res quas narrauit.

¶ Poſt ſolẽ ãt qꝛ mars.xv.ãnis q̃nto loco cõſti
tutis dominaꝫ qui ſũt anni roboꝛis atqȝ vigoꝛis
ꝛ nũero ꝓprie rotationis ĩpſiꝰ equanꝫ: vite graui
tas ac impedimentum ꝛ aduerſitas incumbũt:
anime vero cum coꝛpoꝛibus anxietates ꝛ im
pedimenta ſuſtinent: ꝛ coꝛpoꝛis declinatio fe
re ſentitur ꝛ intelligitur:operabitur ẽt hõ gran-
dia vnde ſibi ſũmus laboꝛ eueniet quoꝝ explica
tionẽ ante ſue moꝛtis acceſſum expetiꝫ.

¶ Et mars in etate quīta dn̄at poſt ſolē ⁊ ē etas ī qua eſt ſuperbia ⁊ magnanimitas: ⁊ ſunt anni xv. tot quot proprius curſus ſuus. Accidūt eniꝫ ī hac etate peſtilentie multe: ⁊ fortitudo vite accidunt ī aīabꝰ ⁊ corporibus anxietates ⁊ triſtitie multe: ⁊ vadit intelligendo ac ſentiendo corporis minutionē: ⁊ facit vt hō magis opa opet̄: in qbꝰ laborare ac penare habet: ⁊ anteq̄ꝫ moriatur facere habet iſta.

¶ Mars hꝫ in hac etate cōcordantias duas. vna ē cōcordātia ſue ſpe cū .5. etate. alia ē concordātia ſui curſus minoris cū q̄ꝫtitate huiꝰ etatis. Et ꝑhs. dixit magnanimitatē ꝑꝑ ſenſum ⁊ ſapientiaꝫ: qꝛ ſcit hō ⁊ addiſcit ꝑꝑ experientiā rex̄: ⁊ qꝛ mars ꝑ ſui naturā qn̄ cū ſole ꝑticipat īclinat ad ſui naturaꝫ opa: ꝯuenit ꝙ opa ⁊ mores quos hō habuit in etate ſolis inclinentur ad ea que dixit ꝑhs. de opibꝰ martis.

¶ Deinceps aūt ioui: ſexti loci ſenē vendicāt ſenectutis annos. xij. ſue ꝓprie circūrotatōi eq̄les aſſignamꝰ: ī qbꝰ hō ab operibꝰ corporis ⁊ laborioſis necnō ⁊ ab anxietate manuū retrahit: aīaꝫ q̄ꝫ ſuā deīde ꝑiculo nō cōmittat: ꝑ quibꝰ oībus ſanū mētis habitū induens bone cōſeruatōi ſtudebit: ⁊ pre ſua magnanimitate turpia negligēs in oībus rebꝰ deſiderādo ꝓuidus: necnō ſermocinator ⁊ cōſolator habebit̄. In hoc ēt tp̄e circa libertatē ⁊ honorificentiā bonāq̄ꝫ famā cum pudore ⁊ reuerentia maxime ſolicitabit̄.

¶ Inuenimꝰ ꝙ .vi. pl̄ta q ē iuppiter etateꝫ ſenectutis gubernat. ⁊ ſūt āni .xij. tot vt illi ꝓprij ſui curſus: ⁊ tūc trahit̄ hō ad operandū res per ſe: ⁊ non vult laborare nec penare: nec ad ꝑiculuꝫ ſe ponere: ⁊ loco ⁊ vite huiꝰ trahit̄ ad vitā: ⁊ itinera bona: ⁊ remonet aīaꝫ ſuā a rebus vanis ⁊ cū triſtētia mala: ⁊ cogitat ī oībꝰ rebꝰ honeſtis ⁊ bonis ⁊ honeſtat ⁊ letificat ſe ⁊ reducit̄ ī hac etate ad lucrādū honorē famā ⁊ bonitatē cū verecundia ⁊ oī exiſtentia bona.

¶ Iuppiter hꝫ ī etate ſenectutis q̄ ē .6. etas a ꝓnº .57. annoꝝ: vſq̄ꝫ ad finē .68. ānoꝝ. ꝯcordātias duas. pᵃ ē ꝯcordāª ſue ſpe. ſecūda concordantia ſui curſus minoris cū quātitate huius etatis: ⁊ ſi gloſas intellexiſti preteritas bene debes ītelligere hec verba ꝑho.

¶ Poſt hos aūt āni ſaturni velut ī extremo poſiti q ſūt ſenij: nec ante vitalis locis egreſſū terminati: ordinati eueniunt. Hos frigidior corpiſq̄ꝫ motus: grauedo delectationis: ⁊ appetitus diminutio: necnon et natura feſtina decliatio conmutātur. hec aūt qualitas vitā hoīs exuit: impedimētum et triſtitiā modicāq̄ꝫ rerū ſuſtētationē ꝓpter ſuoꝝ motuū debilitatē īprimit.

¶ Etas vltima ē ſaturni q̄ ē etas ſenij vſq̄ꝫ ad finem vite: et hec ē in qua accidit frigiditas et grauedo motus corporis et ſaporis delectationum diminutio et declinatio feſtina nature. In hoc enim ſtatu vita cōplet̄ humana: accidūt homini infirmitates et triſtitie et res ſuſtinere nō pōt: qꝛ motus oēs deficiendo vadūt.

¶ Quia valde pauci ſūt trāſeuntes ānos .100. in vita ⁊ q ad dies iſtos ꝑueniūt ſūt velut illi q opa oīa ſua ꝑdunt. dedit ꝑhs .7. etatem ſaturno ⁊ nō trāſiuit ad plus: qꝛ qn̄ addiderimꝰ curſū minorē ſaturni q ē ānoꝝ .30. applicat numerꝰ ad 98. ānos. poſt quos reuertēmur ad lunā ſignificātē curſuꝫ humoruꝫ: debilitatē aīe ī corpore ſicut ī etate infantiuꝫ ſignificat ⁊ multū magis: qꝛ mutat̄ natura ſaturni faciēs frigiditates: ⁊ ſuperfluitates humoruꝫ ad naturā lune cito mutātis ⁊ ē multi humoris: ⁊ contingit vt poſt ſaturnum luna habeat annos .25. tot vt illi ſui curſus minoris: ⁊ nō .4. anni: qꝛ nūerus iſte hoꝝ .4. annoꝝ poſitus fuit in etate infantie: qꝛ conueniebat: ⁊ ꝓpter hanc rōnem teneo hn̄ ꝙ dentes alia vice renaſcantur trāſeuntibus etatem ſaturni: ⁊ qꝛ valde pauci ſunt ꝑueniētes ad hāc .8. etatē non fuit locutus de ea ꝑhs. ⁊ poſuit ipam in .7. etate.

¶ He ſūt igitur qualitatū tp̄oꝝ proprietates que ſcd̄m gn̄ales res nature apparēt.

¶ Hac manerie ſunt ſtatus tp̄oꝝ ſcd̄m rem generalem vſeꝫ ſcd̄m naturā.

¶ Uult dicere ꝑhs. ꝙ accidētia generalia ꝑtinētia ad q̄ꝫlꝫ ꝑtē vite vniuſcuiuſq̄ꝫ hoīs ſūt res ille q̄s narrauit per naturas planetarum.

¶ Particlares vero tēporū ꝓprietates: quoniā nō niſi ex natiuitatis ꝓprietatibꝰ obſeruare debemꝰ: id qđ ex eis vſe appuit nobis ab albyleg dominatrice cōſiderauimꝰ. Noſtra tamen ī his obſeruatio nō ex earū aliq̄ ſigillatim: ſed ex oībꝰ notitiam attulit quemadmodum in vite ſpacio perſectum eſt.

¶ Modum .n. ſtatuum ꝑticularium q accidūt ꝑ tp̄a q cōueniūt vt ſint ſcd̄m natiuitates: accipimꝰ vl̄r ab yleg principalibꝰ que p̄diximꝰ: nec accipiemus cum ab vno eorum ſicut facimus ī vita: ſed ab omnibus yleg.

¶ Poſtq̄ꝫ ꝑhs. dedit nobis regulas accidētiū generalium in qualibꝫ re: vult poſtmodū nobis dare regulā accidentium particulariū: ⁊ diuiſit regulaꝫ in duas ꝑtes. vna eſt vl̄is ⁊ alia ꝑticularis. vl̄is āt accipit̄ ab atazir ſemꝑ q̄tuor yleg. ⁊ ꝑticularis ſemꝑ ꝑ alyithie: ⁊ ꝑ curſus pl̄tarum in annis menſibus: ⁊ diebus.

¶ Illa etenim albileg que ab aſcēdente ſumitur in corpori accn̄tibus ⁊ peregrinatōibꝰ vtimur.

¶ Operabimur .n. ꝑ yleg acceptum ab aſcendēte in accidētibꝰ: ī corpibꝰ: ⁊ in itineribꝰ euēturis.

¶ Uult dicere ꝙ gradus ad quē ꝑuenit atazir aſcēdentis ī quolibet anno: ſignificat id quod accidit ī corpore đ ſalute ⁊ infirmitate: Et qꝛ ē equalis gradui atazir occidētis ſignificantis itinera: conuenit vt accipiamus ab iſto gradu ⁊ eiꝰ oppoſito ſignificationem itinerum.

¶ Ea vero que a parte fortune conſideratur: in rebus ſubſtantie potimur.

¶ Et operabimur per yleg acceptuꝫ a parte fortune in rebus pertinentibus ad diuitias.

¶ Uult dicere ꝙ cum applicat atazir partis fortune: accipitur ſignificatio diuitiarum ⁊ ſubſtantie

¶ A luna quoq̄ꝫ ſumpta ī anime qualitatibus ⁊ coniugijs obſeruamus. Que aūt a ſole dep̄hen

dit̃ur in rebꝰ valentie ⁊ ſublimitatis aſſumimꝰ: a medio vero celi repertã in alijs omnibus ſui eſſe qualitatibus particularibus vt in operibus ⁊ amicis atq̃ filijs ſequimur.

¶ Et operabimur etiã per illud quod acceptũ fuerit a luna in ſtatibus anime ⁊ coniugiorũ. ⁊ per id qđ acceptũ fuerit a ſole in honore ⁊ nobilitate: ⁊ per id quod acceptũ fuerit a medio celi in alijs ſtatibus particularibus: ſicut ſunt officia filij ⁊ amicitie.

¶ Uult dicere ꝙ gradus ad quẽ applicat atazir lune ſignificabit eodẽ ãno ſtatus aĩe ⁊ cõiugij. ⁊ ſolis ĩ honore ⁊ nobilitate: ⁊ eoꝝ ſilr̃ qm̃ ſol ẽ maior ꝑnceps alijs pl'tis. Silr̃ q̃ ſicut demõſtrauimꝰ. io. domus ſignificat officia ⁊ filios accipit̃ ſignificatio ꝑtinens ad ea a gradu ad quem peruenit atazir eiꝰ. Et poſtq̃ ita eſt cõuenit vt faciamus atazir a ſeptẽ planetis: ⁊ a. iz. domibus: ⁊ a parte fortune ꝑ accipiẽdo ſignificationẽ de his que demonſtrauerũt ĩ radice natiuitatis a loco ad quẽ ꝑueniet atazir vniuſcuiuſq̃ eorum: et hoc eſt quod ptholemeus voluit in hoc loco monſtrare: ⁊ hermes iam demonſtrauit hoc ſilr̃ in aliquo libroꝝ ſuorũ ⁊ ptholo. in antea demonſtrabit oĩa h̃ atazir: ⁊ q̃uo accipit̃ ĩ de ſignificatio: ⁊ qualiter diuiduntur partes vite.

¶ Nos nãq̃ ſic faciẽtes nõ niſi vnũ ſolũ pl'tam: fortuna vel infortuna fuerit: rei dñũ intelligimꝰ: quod iuſtum ⁊ idoneũ fore non ambigimus.

¶ Et quãdo eo modo quo ꝑdiximꝰ opabimur: non erit diſpoſitor vniꝰ rei niſi pl'ta vnus ſolus an ſit fortuna vl' infortuna: ⁊ hoc rectum eſt.

¶ Uult dicere ꝙ qñ faciemus atazir planetaꝝ ⁊ domuũ ac partis fortũe: q̃libet eoꝝ applicabit ad gradum qui ſit ĩ diſpõne vniꝰ planete ſiue fortũa ſit vel infortuna. Et ptholemeus dat rationem cur habemus facere atazir cuiuſl3 ꝑdictoꝝ ⁊ eorum aliquod non pretermittere.

¶ Cum in eadẽ ſimul hora ſepe cõtraria occurrunt accidẽtia: vt cum quis aliquem ſuũ amittit cõſanguineũ: cuius heres efficiatur: vel infirmitas incubuerit: ⁊ ditetur ſeu ocioſe viuẽdo prolem ꝓcreauerit: ⁊ his ſimilia frequẽter accidentia in corpore ⁊ in anima: in diuitijs ⁊ potẽtia: necnon in ceteris accidentibꝰ bonis ſiue malis: vna eademq̃ qualitas ita neceſſario ꝑueniens: vt ĩ his omnibꝰ homo bonũ ſeu malũ incurrat: at in tẽporibꝰ intenſionis fortunӱ vel infortunӱ huic ſil'e contingere forſan eſt poſſibile: cũ oẽs fortune vel infortune pariter oĩbus albileg vel eorũ pluribꝰ obuiauerint: qđ ſucceſſiue cõtingere manifeſtũ ẽ: ob qđ hũana natura ad vtrinſq̃ itenſionẽ ꝓpter ſubitam declinationẽ ⁊ a tẽpõe exitũ bonorũ ⁊ malorũ alteratione cõtingentes minime peruenire poterit. hoc igitur predicto modo res locoꝝ oĩum albileg dep̃hendũt.

¶ Qm̃ multis vicibꝰ accidũt vno eodẽq̃ tẽpore accidẽtia cõtraria: ita ꝙ perdet homo aliquẽ ſuũ cõſanguineũ: ⁊ hereditabit de eo aliquã ſubſtantiã: ⁊ accidet ei infirmitas: ⁊ tũc eueniet ſibi honor: vel vacabit eiꝰ miniſteriũ: ⁊ naſcent̃ ei filij: ⁊ multa alia accidentia que cõtingũt: q̃ ſtatus corporis ⁊ anime: diuitiarum ⁊ honoris: ⁊ accidentia bona ⁊ mala non ſunt omnia ex toto vnius manerici. ⁊ hec oĩa in homine vel hõi cõpleantur vel omnia deſint: poſſibile tamen ẽ ꝙ accidet res aliqua que videbitur vel aſſimilatur talis in temporibus: que ſũt multũ ⁊ ſup̃flue infortunata: ⁊ multũ fortunata: quoniam accidet hominibus yleg vel eorum maiori parti: vt ꝑueniãt ad oẽs fortũas aut ad oẽs infortũas: ⁊ hoc raro accidit: quoniã natura hominis nõ ſufficit ad talia ꝑuenire: eo ꝙ cito inclinatur ⁊ recedet a tẽpore ꝓpter celerem ꝑmutationem rerũ bonarum ⁊ malarum: ⁊ hoc modo ꝑdicto diuidemus factum ylegiorum.

¶ Expedit vt intẽdamus ĩ hoc nono capitu. ꝙ qñ dixerit yleg. vult dicere ꝑ pl'ta vel pro domo hñtibꝰ ſignificationẽ ĩ aliqua re propria in radice natiuitatis ⁊ ille erit yleg illius rei: et curſus verbi ſui currit ſuper rẽ vnã que ẽ qđ qñ fecerimꝰ atazir ſignificatoris cuiuſuis reꝝ: inueniemꝰ gradũ ad quẽ applicabit ſignificantẽ aliã rẽ quã ſignificet alter gradus ad quẽ applicabit ſignificator alteriꝰ rei. ver. g. faciemus atazir mercurij ꝑ ſignificatiõe aĩe rõnalis: et faciemus atazir martis ꝑ audacia ⁊ ꝑ magnanimitate cordis: et inueniemꝰ ꝙ locꝰ ad quẽ applicabit mercuriꝰ ⁊ mars erit fortis et potẽs: ⁊ locus ad quẽ applicabit lũa erit ĩ termino fortũe: vñ ĩ tali eẽ iudicabimꝰ ꝙ dominꝰ tal' natiuitatis h̃ tẽpore ꝑhĩam ꝑquiret: ⁊ ĩ rebus vilibus erit abſtinẽtie bone ⁊ addet ei mars fortitudinẽ cordis ⁊ exfortumiũ ꝑ euz.

¶ Ex locis autẽ albileg obuiãtibus non tm̃ exitũ vite ſignificãtia velut in ſpacio vite cõſiderãda ſunt: verum etiam omnia intuenda fore indicamus. Itẽ nec eoꝝ tm̃ corporeã vel oppoſitã ſeu tetragonalẽ obuiationẽ: ſ3 etiã illis ex trino ſextiliq̃ coniũctũ: obſeruare debemus.

¶ Ex locis .n. obuiãtibus ylegijs non ꝯuenit vt accipiamꝰ ſolũmodo loca iterficiẽtia ſicut facimus in tẽpore vite immo accipiamꝰ oĩa: nõ ꝯueñit ẽt vt accipiamꝰ ſolũmodo loca obuiãtia corporaliter aut de oppoſitione vel quarta: ymmo accipiemus ſimiliter obuiãtia de tertio ⁊ ſextili.

¶ Iaz oñdimꝰ ĩ cap. vite ꝙ loca iterficiẽtia ſũt ea ĩ qbꝰ ſũt ĩfortũe vel radij eaꝝ ꝯtrij ⁊ gradus occñtis. ⁊ ptho. dicit ꝙ nõ ſufficit ĩ atazir cuiuſl3 ſignificatorũ aſpicere ſolũmodo ad loca interficiẽtia: imo debemus aſpicere ĩ alijs aſpectibus qui viciãt ⁊ nocẽt ita ꝙ ſciamus ꝑ ipm id qđ accidet ĩ quolibet tempore ꝑ totã vitã.

¶ Tẽpora quoq̃ ĩ vnaquaq̃ albileg planete in ipſo eodẽ gradu exiſtẽti albileg vl' eidẽ in figura aſſociata primitꝰ attribuemus: Qđ ſi nullus planetaꝝ in illo gradu ꝑmãſerit: nec ei qs in figura aſſociatꝰ fuerit illa viciniori planete gradũ illũ ꝑcedenti ꝯuenit vt aſſignemꝰ donec ad illũ qui gradũ ꝑdictũ gradũ ſequentẽ reſpexerit: ꝑ-

neniam⁹: ⁊ huius ad illū ſecūduʒ ſignorum ſucceſſioneʒ ſit aſpectus: de hinc ſequētia tempora prefato donentur: vſq; quo ad illuʒ qui euʒ ſubſequitur applicentur. Et ſimiliter in omnibus faciendū eſſe decernimus.

Et dabimus primit⁹ in quolibet ylegiaꝝ tempora plāete q̄ erit i gradu ꝯcer ylegij: vl' participauerit cū eo in figura. Et ſi null⁹ planeta fuerit in eodeʒ gradu: vel cū eo nō ꝑticipauerit in figura: ꝓueniet vt dem⁹ loco eius gradū ꝓpinquiorem ante eū donec perueniamus ad illū qui aſpiciet gradū ſequentē ipm graduʒ. ⁊ ꝙ aſpectus ſit ſecunduʒ ordineʒ ſignoꝝ: poſt hec dabim⁹ tēp⁹ qd̄ poſtea venit ei queʒ diximus donec perueniamus ad eum qui venerit vltimo ⁊ ita in omnibus faciemus.

Grauitas ē i v̄bis iſtis. vult tn̄ dicere ꝙ ſi aſpicias i gradu yleg quē vis dirigere ē aliq̄s pl'ta hora natiuitatis vel radij alicuius pl'te q2 ipe erit ſemꝑ diſpoſitor donec ꝓueniat directio ad aliū gradū in quo ſit aliq̄s pl'ta vel radij pl'te ⁊ erit ille ſcd̄s pl'ta diſpoſitor yleg donec ꝓueniat directio in aliū tertiū planetā vel ad radios eius: ⁊ erit ille tertī⁹ pl'ta diſpoſitor yleg: ⁊ h̄ modo facies ⁊ planeta q̄ obuiauit ei .ſ. atazir in illo tempe erit diſpoſitor yleg: ⁊ habebit de tēpe vite rātā ꝑtē quātā gradus qui ſūt inter gradū vbi incipit diſpōere vſq; ad gradū alteri⁹ diſpoſitoriſq̄ erit ſbſeq̄nter.

Planetas ēt i ſuis terminis exiſtētes cōſtituem⁹ quoſdā ex plāetis quos obſeruauerīmus ⁊ quos quaſi diſpoſitores poſuerimus.

Et accipiem⁹ aliquē plāetaꝝ ꝑ quē opabimur loco diſpoſitoris pl'taꝝ q̄ ſūt i ſuiſmet terminis.

Vult dicere ꝙ dn̄i terminoꝝ diſponūt de vita ſil'r tēpora. vl'ia q̄ñ quilibʒ eorū diſpōit yleg donec durauerit diuiſio i termino ſuo. et q̄ñ ſcire volueris quātum durabit aliud ſuū tempus aſpiciem⁹ quātū ē atazir poſtquā venit in termino illo ſuo vſq; ad exitū eius vite ⁊ ille pl'ta erit dn̄s ipſorū ānoꝝ. ⁊ ſi acciderit vt ſit in ipo eodē termino vel aſpiciat cū erit diſpoſitor yleg. ſ. domus ꝑ duas ꝑtes vna q̄ ꝓuenit yleg ad ipmmet. ſ. terminū altera q2 eſt domin⁹ termini ⁊ hoc modo faciemus i terminio domorum ⁊ exaltationum ⁊ triplicitatum.

Numeꝝ āt ānoꝝ nūero graduū lōgitudinum dari cōuenit. Albyleg igi ab aſcēdēte ſūpte numerus ānorū numero tēpoꝝ aſcēſionuʒ cliatis i quo natiuitas fuerit eq̄lis aſſignabit: albyleg āt a celi medio deꝓhenſe: āni quoꝝ numer⁹ nūero tēporuʒ trāſitus ꝑ celi mediuʒ eq̄bit: ꝓbeāt. In aliis āt albileg aliūde ſumptis hoc ordie ꝓcedem⁹: ⁊ ſm̄ eaꝝ appropiquatione ad angulos numeꝝ aſcēſionuʒ vl' occidētiuʒ ſeu ꝑ medium celi trāſit⁹: quēadmodū i enarratiōe ſpacij vite explanauimus: accipiem⁹. hoc igit' mō ꝓfato: reſ reꝝ t̄puʒ vl'iuʒ dn̄atrices deꝓhēdētur.

Cōuenit vt dem⁹ nūeꝝ graduū elōgatiōis nūeꝝ annoꝝ termi i yleg: qd̄ acceptū ē ab aſcēdēte dabim⁹ nūeꝝ tot ānorū quot ſūt ipa aſcēſionū climatis i quo erit natiuitas: ⁊ in yleg qd̄ acceptū eſt a medio celi dabim⁹ tot ānos quot ē nūer⁹ t̄puʒ trāſitus ꝑ mediū celū: ⁊ hec ē res i aliis ylegiis acceptis ꝑ alias res ſcd̄ʒ hāc ⁊ ſcd̄ʒ ꝓximitatē eorū q̄ ſūt ꝓping āgulis ad āgl'os accipiem⁹ d̄ nūero aſcēſionū vl' d̄ ſcēſionū vl' d̄ trāſitu ꝑ mediū celū ſicut d̄mōſtrauim⁹ i dictis q̄ narrauim⁹ i tēꝑe vite ⁊ t'li mō ſūt ē iſte ſciem⁹ d̄ꝓoituras vl'ia ipa.

Si tu intellexiſti qd̄ narrauimus i capi. vite leuiter hoc itelliges q2 qd̄ ꝑthō. i hoc vl't dicere ꝙ addemus nūerum annorū cōpletorū q̄ tranſacti ſūt de vita ſuꝑ aſcēſiones ſignificatoris ⁊ circli horaꝝ in quo ē. ⁊ ponemus id totū in arcu aſcēſionū illius circli ⁊ vbi ꝓuenerit ibi erit locus diuiſionis ſignificatoris ⁊ modus qual'r hunc nūeruʒ faciemus eſt ꝙ ſi aſcendens fuerit ſignificator addemus nūeꝝ annorū ꝓteritorū ſuꝑ aſcēſiōes eius i villa qua nat⁹ fuit ⁊ poſtea ponemus hoc i arcu. Et ſi fuerit in medio celi addemus nūerū annorum ꝓteritorū ſuꝑ aſcēſiones eius i circulo directo ⁊ pōemus id i arcu tn̄ ſi fuerit in aliis locis ſignificator nūerabimus horas elōgatiōis ſignificatoris eiuſdē: poſtmodū accipiemus aſcenſiōes eius i circl'o directo: ⁊ aſcenſiōes eius ī villa ⁊ addemus ſuꝑ quālibet aſcenſionum nūerū annoꝝ ꝓteritoꝝ: ⁊ ponem⁹ id i arcu ſuꝑ duo loca: et exibūt nobis duo gradus diuerſi. ⁊ accipiem⁹ ſextā parteʒ ei⁹ qd̄ eſt īter ipſos duos gradus: ⁊ multiplicabim⁹ id ꝑ horas elōgatiōis ſignificatoris: ⁊ addemus id ſuꝑ gradum q̄ nobis exiuit ꝑ aſcēſiōes circuli directi ſi fuerit min⁹ gradu q̄ nobis exiuit ꝑ aſcēſiones ciuitatis. ⁊ ſi fuerit plus minuemus ipm ab eo: ⁊ qd̄ poſt additionē ⁊ minutōeʒ exiuerit: eſt locus diuiſionis ſignificatoris. Et manifeſtū ē ꝙ hore elōgationis .ii. dom⁹ ab angulo medij celi ſūt .z. ⁊ ſūt tot hore elōgatōis 9ᵉ dom⁹. ⁊ hore elōgatōis .iz. dom⁹ ab angulo medij celi ſūt .4. ⁊ totidem 8ᵉ dom⁹. Et ꝑtitio domorum oppoſitaꝝ iſtis talis ē q̄litas haꝝ. Hec eſt via q̄ ſcire poſſum⁹ loca ad que ꝓueniūt ylegia quolibʒ anno. Tamē q̄ño ꝓueniunt ylegia ad planetam vel ad radios planete patefecimus in capitulo vite.

Dominatrices aūt reꝝ ānoꝝ cognoſcētur cuʒ ānorū nūerum a natiuitate ſuꝑſerim⁹ ⁊ ab vnoquoq; locoꝝ albileg incipiēdo vnicuiq; ſignorū: ſcd̄ʒ ſui ſucceſſionē ānū vnū ꝓieccrim⁹: ⁊ illi⁹ ſigni dn̄i ſi quo nūer⁹ termiat⁹ fuerit reſeruabitur.

Et ſciem⁹ diſpōnē ſci ānoꝝ accipiēdo nūeruʒ annoꝝ natiuitatis ⁊ ꝓiciēdo eos a quolibet locoꝝ ylegioꝝ ſm̄ ordinationē ſignoꝝ vnicuiq; ſigno annū vnū: ⁊ accipiem⁹ diſpoſitorē a ſigno in quo applicat numerus idem.

Jam tibi mōſtrauim⁹ ꝙ oīa ylegia q̄ narrauit i hoc capi. vult dicere ſignificatores reꝝ q̄ ſūt ad ſignificādū i natiuitate. Et ꝙ i hoc dicto vult narrare: eſt alynthie: ita ꝙ q̄libʒ ſignū diſponit vno anno. ⁊ ſic ibi ſigni reuolutio ꝓueniet .iz. annis vna vice vſq; ad finē vite. ⁊ h̄ ſciūt oēs aſtrologi.

Hoc idē ⁊ i mēſib⁹ faciem⁹. nā nūeꝝ mēſiuʒ q̄ ex natitate ꝓterierūt accipiēdo a locis quoꝝ eſt āni diſpō. xxviij. dies vnicuiq; ſignoꝝ ꝓiciem⁹.

Et tale quale iſtō i menſib⁹ faciem⁹: quoniaʒ accipiem⁹ nūerū mēſiū a mēſe natiuitatis ⁊ ꝓijciem⁹ cum a locis diſponentib⁹ illo āno: ⁊ dabimus cuilibet ſigno. xxviij. dies.

Ul't dicere ꝙ q̄ñ ſciem⁹ ſignū alyntbie āni cuiuſuis ſignificatoꝝ: ⁊ voluerim⁹ ſcire ſignū alyntbie mēſis: aſpiciem⁹

meſes pteritos ſiliꝰ āni: extāte q̄libꝫ mēſe vigintiocto dierū ⁊ extrahemꝰ nūeꝝ mēſiuꝫ a ſigno alynthie āni dādo cuilibet mēſi vnū ſignū ⁊ vbi applicuerit nūerꝰ ē alithie mēſis ⁊ ita erit nūerꝰ mēſiū alithie .12. mēſes: q2 dꝫ eē alithie vnū cū alio cōtinuū vt cadat alithie mēſis p̄mi ſcdi anni i ſcdo āno qd ē alithie .2. anni. Et hi vigintiocto dies hñt aliā rōnē q2 ſūt medij iter nūeꝝ menſis lunaris ⁊ numerum dierū i qbꝰ lūa pagrat .12. ſigna: cōuēit ēt vt dies mēſis alithie ſint vigintiocto ⁊ .2. hore ⁊ .3. tamen ptho dimiſit .2. horas ⁊ tertiā vt leuior eēt nūerus.

¶ Mō ⁊ ſilr i diebꝰ faciemꝰ. Nūeꝝ eī n. dierū a die natiuitatis ſumētes: a locis mēſiū vnicuiqꝫ ſigno duos dies ⁊ tertiā abijciemus.

¶ Silr faciemꝰ i diebꝰ accipiēdo numerū dierū a die natiuitatis ⁊ extrahemꝰ eos a locis mēſiū. ⁊ dabimꝰ cuilibꝫ ſigno duos dies ⁊ tertiā.

¶ Cōuēit vt q̄lꝫ ſignū ſit duoꝝ dieꝝ ⁊ 6ᵃ vniꝰ diei vt alithie dieꝝ ſit cōtinuū alithie mēſis: ⁊ hñ teneo q̄ errauit ſcriptor q p̄miꝰ librū extraxit: ⁊ poſtea remāſit i illo errore q̄ſi q̄n dabimꝰ cuilibꝫ ſigno .2. dies ⁊ ſextā partē vniꝰ diei: cadunt vni diei .12. gradus ⁊ .52. minuta: ⁊ hore tres q̄nta vniꝰ gradus vel circa: ⁊ totus hic numerus leuis eſt mltuꝫ ⁊ leuiter poteſt quiſquis intelligere ipſū.

¶ Pltaꝝ iterū exiſtētiā i locis tpꝫ nos obſuare ꝯuenit. Hoc eī n. futurorū in tpibꝰ ꝯtingētiū cognitionē nō minimū adiuuat.

¶ Et ꝯuēit vt iſpiciamꝰ ad pltas cadētes i locis tēpoꝝ: q2 hoc mltū adiuuat res i tēporibꝰ euēturas non modicum.

¶ Loca tēpoꝝ ſr loca i qbus mutāt̄ ſignificatores radicis ⁊ vbi ē ylegioꝝ diuiſio ⁊ vbi applicuerit alinthie.

¶ Exiſtētia itaqꝫ ſaturni i locis tpꝫ vniuerſaliū: iouis q̄dē i locis ānoꝝ: ſolis āt martis: veneris mercurijqꝫ i locis mēſium: lune vero in dierum locis obſeruabimus.

¶ Aſpiciemꝰ ēt quomō cadit ſaturnꝰ i locis vliuꝫ tpꝫ ⁊ quomō cadit iupr̄ i locis ānorū. ⁊ q̄n ſol ⁊ mars venus ⁊ mercurius i locis mēſiū: ⁊ quomō trāſit luna per loca dierū.

¶ Loca tēpoꝝ vliū ſr loca q̄ cadūt iter ea dū ſepat̄ directio yleg ab aliq̄ plta vl a radijs eiꝰ donec applicet ad aliū pltā vl ad radios ſuos: ſilr ſr termi i qbus cadit diuiſio yleg: et loca ānoꝝ ſr ſigna alithie ylegiorum: ⁊ loca menſium ſunt ſigna alinthie ſignificatorum menſium: ⁊ loca dierum ſr ſigna ⁊ gradꝰ alithie ſignificatoruꝫ cuiuſlibꝫ diei ⁊ hore.

¶ Et planetis tēporū vniuerſaliū dños i eē futuri: ac eidē perfectionem ꝯſiderabimus.

¶ Et iudicabimus ꝑ planetas diſponentes vlia tēpora in eē accidētis ⁊ eius cōplemēto.

¶ Uult dicere q̄ ſignificatores fortes hñtes i pticipatiōibꝰ vite poſſe ſūt plte ylegia diſponētes: ⁊ hij plte duobus modis diſponūt vnus ē plāeta a quo ſeparat̄ yleg vel ad quē applicat. alter eſt dominus termini alinthie.

¶ Tēporūqꝫ particulariū dños: in huius augmēto vel diminutiōe ſꝫ rerū in locis exiſtētiū ſilitudinē iſpiciemus: hoc etenim erit occaſio fortitudinis ⁊ debilitatis accidentiū.

¶ Et iudicabimꝰ diſpoſitores tēporū pticulariū in iuuādo illud: vel ei nocēdo: ⁊ ſm ꝯcordātiā militarū rerū cadētiū in locis fortificabūt accñtia vel ea debilitabūt: aut ſm diſcordantiam.

¶ Uult dīe q̄ iudicabimꝰ ꝑ dños alynthie ⁊ ꝑ pltas q fuerit i locis tpꝝ. ⁊ ſi fuerit cōcordes cū diſpoſitoribꝰ tpꝝ vliuꝫ iuuabūt eos i ſignificatōe: ⁊ ſi ꝯrij fuerit nocebūt eis.

¶ Nā ꝓprietatū vlis q̄litatis ⁊ ſpacij tpis ſignificator locꝰ alhileg dñiqꝫ tpꝝ vlium q terminorū ē dñs: ꝓhibet̄ ob hoc q̄ vnaq̄qꝫ ſtellarū iſtaruꝫ i ipa eadēqꝫ natiuitate: cū locis ſtellarū quaꝝ priꝰ fuerit diſpoſitio ſimilitudinem habuerit.

¶ Qm̄ ille q ſignificat vleꝫ ſtatū ad q̄ntitatē tpis: ē locꝰ yleg: ⁊ diſpoſitor vliū tēporū: ē dñs tēpoꝝ q2 q̄libꝫ planetarū horū fuit ꝯcors i eadē natiuitate a pricipio cū locis planetarū diſponentium.

¶ Uult dīe q̄ vlis ſignificatio accñtiū ꝓpoꝝ ꝑ oēs ptes vite accepte ſūt a locis ylegioꝝ: ⁊ a loco vbi applicat: ⁊ diſpoſitore tpis vlis i illo tpe. Et manifeſtū ē illo tpe q̄ iter q̄lꝫ haꝝ reꝝ ⁊ locū yleg: ad q̄ ꝑ eta zir applicat ē ꝯcordātia i radice natiuitatis: ⁊ quādo ibi applicuerit ylegia: accidet ꝑ illud qd ſignificauerit cōcordātia ipſa.

¶ Sꝫ rei accidētis bonitas ſiue malitia ex ꝓprietatibꝰ q̄litatuꝫ nature dñoꝝ tēpoꝝ eorūqꝫ ꝯplexiōe i faciēdo bonū ſiue malū: necnō ex eoꝝ i principio cum re dominatrice: ſimilitudine ſeu contrarietate deprehendetur.

¶ Et ſciemꝰ ſi accñs ē bonū vl cōtrariū ꝑ ſtatuꝫ nature diſpoſitionis temporum ⁊ eiꝰ ꝯplōnem quā hñt i opando bonū vl malū: ⁊ ꝑ eiꝰ ꝯcordātiā a pricipio cū illo q diſpōit ꝑ eiꝰ diſcordātiā.

¶ Uult dīe q̄ ſciemꝰ modū accñtis q̄le erit i q̄libet pte vite ꝑ nās planetaꝝ opantiū tps illō: ⁊ ꝑ ꝯmixtionē vniꝰ eoꝝ cū alijs: ⁊ per id qd ſignificauerit ſꝫ participatōeꝫ eoꝝ quā habuerit cū diſpoſitore in radice natiuitatis.

¶ At i quo tēpoꝝ ꝓpriē futurū ꝯtigat ex ſignoꝝ rei āni ⁊ mēſis dñantiū q̄litatibꝰ q̄s ſꝫ loca q̄ futuri ſūt occaſiōes hūerit: necnō ex q̄litatibꝰ cōtingētibꝰ cū plte ac ſol ⁊ lūa i ſignis rei ānoꝝ ⁊ mēſiū dñatoribꝰ extiterit iudicabit. nā plte q cū p̄dictis locis ab hora pricipij q̄ natiuitatis dicit̄ cōuenerāt eiſqꝫ i figura hora extātie cōuenienter aſſociati fuerit: bonū i re futura ſignificabūt. Cūqꝫ i cōtrario fuerit: ei malum annunciabūt.

¶ Et ſcire poterimꝰ quo tpe accñs illō ꝓpriē apparebit ꝑ ſtatū ſignoꝝ diſponētiū illo āno ⁊ mēſe: aut illō aſpexerit cū locis accñs illō ſignificātibꝰ: ⁊ ꝑ ſtatū q̄ erit q̄n pltē ac ſol ⁊ luna itrauerit ſigna diſponētia tpa ānorū ⁊ menſiū: q2 plte cōcordātes cū locis p̄dictis a pricipio natiuitatis: q̄ hec loca itrauerit ſi ꝯcordātia fuerit: cōueniens bonū faciēt i re illa: ⁊ i contraria malum.

¶ Qñ plte ⁊ eoꝝ figure ꝯueniētes fuerit ⁊ adiuuātes aliquē ſignificatoꝝ radicis: ſignificabūt q̄ res illa ꝯplebit̄ ſiue bonū ſit ſiue malū donec demōſtrauerit tpa cōcordātie. tñ ſi planete ⁊ ſignificatores radicis ſilr cōuenientes fuerit eiꝫ eo quod ſignificauerit yleg in radice natiuitatis: erit accñs ⁊ illō adiuuans: ⁊ ſi contrarium erit nociuum.

¶ Illi āt q eis icōueniēter aſſociabūt vt ſit. ſ. i ea

rũ oppõnẽ p diametrũ vel ĩ q̃rto aſpectu ꝛ ĩ contrario alaꝫ: erũt aduerſitatis occaſio.

¶ Et ſi pticipãtia cũ eis ꝯcorditer ita ꝙ ſint ĩ oppoſito vel q̃rta ꝛ fuerit ĩ ꝯtrario aiꝫ opabũt malũ.

¶ Qñ q̃lꝫ corp⁹ celeſtiũ fuerit ꝯrie ꝯcordãtie cũ aliq̃ ſignificatoꝝ veniet malũ p ea. Et iã oñdim⁹ ꝙ ſignificatores annoꝝ ĩ ſ pꝛte ꝛ ſigna ꝛ grad⁹ od q̃s applicãt ylegia ꝛ alyntbie

¶ In aliis vero q̃litatib⁹ nihil oper abſitur.

¶ Nec nõ aliq̃d op abſitur ĩ aliis ſtatib⁹.

¶ Aly ſtat⁹ q̃ nihil opãt ſũt illi ĩ q̃b⁹ applicãt ſignificatores ad talia loca q̃ nihil addũt ĩ vi ſua nec minuunt.

¶ Et ſi idẽ pꝛte ĩ tpib⁹ ꝛ ĩ cẽ ptãtẽ hũerit nam futuri boni ſeu mali ſupfluitatẽ ꝛ augmẽtũ ſẽtiet: hoc aũt nec̃io magis ꝯtiget cũ ptãte ſup occaſionẽ ad hoc vt tpib⁹ ſolũmõ dñent caruerit: Immo ꝓpter hoc q̃d ipſi iterũ in principio natiuitatis diſpoſitores extiterint.

¶ Et ſi dñabunt ĩ tpib⁹ ꝛ locis iĩdẽ pꝛte: ſupabit natura illi⁹ acc̃ñtis: ꝛ fortificabit ſiue bonũ ſit ſiue malũ: ꝛ hoc erit forti⁹ qñ nõ dñabſitur ĩ re eo ſolo ꝙ ſint dñi tẽpoꝝ: verumetiã vt ſint diſpoſitores in radice natiuitatis.

¶ Cũ dñant aliq̃ pꝛte ĩ diſpõne all'c⁹ ãni: ꝛ fuerit ĩ locis diſpõnis aut aſpexerint ea: ſupabit ꝛ creſcet multum nã illius acc̃ñtis bonũ ſit aut malũ: ꝛ erit h̃ fortius ſi iſtimet pꝛte diſpoſitores fuerit in radice natiuitatis.

¶ Et vt nato ĩ oib⁹ ſuis reb⁹ bonũ ſiue malũ pariter eueniat qñq̃ ꝯtingit: ſeu pp hoc ꝙ oẽs ſpẽs albileg aut caꝝ q̃dẽ pꝛtes ĩ vno codẽq̃ loco concurrerit vel qñ a ſe iuicẽ ſegregate fuerint: ꝛ in eodem tpe res eis obuiã euntes vl' q̃ oẽs ſeu cari quãplures fortune vel infoꝛtune fuerint ſibimet inuicem conuenerint.

¶ Ille nat⁹ pficiet res oẽs aut ĩ eis deficiet oibus qñ oẽs manerics ylegioꝝ vel maioꝛ ps eoꝝ fuerint ĩ vno codẽ loco vl' expanſe: ꝛ acciderit vno eodem tempoꝛe: qñ omnes obuient fortunis: vel omnes infortũis: aut maioꝛ ps coꝛuꝫ.

¶ Iã docuit nos ꝙ q̃lꝫ plãetaꝝ ꝛ .iz. dom⁹: ꝛ ps fortũe hñt ſignificationẽ ꝓpꝛiã ĩ oib⁹ ſtatib⁹ nati. ꝛ ſi oẽs applicuerint vno tempore ad aliquã fortunã vcl fortũas: oẽs ſtat⁹ nati ꝯplebũt: ꝛ ibũt ad bonũ: ꝛ hec eſt melioꝛ fortũa q̃ eẽ poſſit: lꝫ raro accidat. ꝛ ſi oẽs applicuerit ad aliquã ĩfortunã vel ĩfortunas: deficiet ĩ oib⁹ reb⁹ nat⁹: ꝛ h̃ ẽ mal⁹ infoꝛtuniũ q̃d eẽ poſſit: ꝛ h̃ ẽt raro accidit. Et audiuit tñ p certo: ꝙ q̃daꝫ hõ erat hñs diuitias m'ltas ꝛ hñs m'ltos filios et vaſallos: ꝛ adueniẽte quodã magno diluuio aq̃ꝝ: abſtulit ei oẽs ditias: filios ꝛ vaſallos: ꝛ ipẽ ſolus euaſit ſup vno camelo cũ quodã filio ſuo paruo quẽ accepit ĩ brachyis: ꝛ qñ eẽ credidit ĩ loco ſalu⁹ a diluuio: deſcẽdit ꝺe camelo: ꝛ camelus aufugit: ꝛ ipẽ dimittẽs ibi filiũ ſecut⁹ ẽ camelũ: tũc n. venit q̃dã leo: ꝛ accepit filiũ ꝛ cõmedit. homo vo duꝫ capere vellet camelũ percuſſit eũ camelus ĩ oculis: ita ꝙ cecus rem anſit ꝛ pauper de filys ꝛ vaſallis.

¶ Hac igit via ẽm modũ nãli rei ꝯpetentẽ pres tpꝝ ꝓnoſticamur. Viaꝝ ãt pticulariũ q̃b⁹ tpalis futuri qualitates ꝓnoſticant: ob hoc ꝙ ide ꝓuenientium multiformis eſt collectio: necnon gra-uis enarratio. Maꝛie ãt ĩ hoc loco enarrationẽ ꝓpõere idoneũ iudicauim⁹: eo ꝙ ab illi⁹ libri primordio op⁹ g̃nal' nãe ſtellaꝝ cuiſq̃ cũ reb⁹ particularib⁹ vt oꝫ ſilitudinẽ ẽm ſpẽ rõnalis extiſtimationẽ ĩ cõmixtiõe hoꝝ explanare ꝓpoſuim⁹.

¶ Hec ẽ viã p quã debem⁹ pq̃rere res tpꝝ ſꝫ naturã: tũ vias pticulares p q̃s iq̃rere bẽm⁹ ſtatuꝫ accidẽtiũ pticulariũ p id q̃d acciderit de eo ſtunt narrare multis vicib⁹ ꝛ m'ltis manerieb⁹ ꝛ graues ad doctrinãdũ: ꝛ maxime ĩ hoc loco: qñ p poſitũ h⁹ libri ẽ oñdere opa pl'ariũ g̃nalr: ꝛ q̃uo cũ reb⁹ pticularib⁹ cõcordãt ẽm eſtimationẽ in modo demonſtrandi hui⁹ rei commixtiones.

¶ Uie pticlaris ꝓ q̃iquirẽdo ſtatũ accidẽtiũ ſt̃ vt redeam⁹ ĩ vnoquoq̃ ſignificatoꝝ tpꝫ vite ꝛ ĩ annis mẽſib⁹ ꝛ dieb⁹ ꝛ ꝙ nũer⁹ id q̃d ꝯuẽit illi ſignificatori: ſicut dictũ ẽ: qñ tal' ꝛ talis plãeta fuerit dom⁹ alitbie ꝛ fuerit ĩ bono ſtatu ſignificabit talẽ ꝛ talẽ rẽ: ꝛ ſi ĩ malo ſtatu talẽ: ꝛ talẽ. ꝛ qñ pticipauerit cũ t'li ꝛ tali plãeta ſignificabit talẽ ꝛ talẽ rẽ. Et q̃ ſignificatores tẽporũ multi ſũt ĩ quolibꝫ ylegiorũ ẽm ꝙ õmrauit ptho. vt ſit res multis mãerieb⁹: ꝛ cũ h̃ toto grauiſe ẽ ad narrãdũ: ꝓpterea placuit ptho ꝯtermittere rõnẽ ei⁹ qñ ſuffitiũt ſolũmõ regule ꝛ radices quas docuit ẽm ꝙ fecit in toto libro. ꝛ ego miroꝛ q̃uõ nõ itellexerũt hoĩes hãc rõneꝫ q̃ nos ĩpediuerũt cũ multitudĩe librorũ quos ꝯpilauerũt in reuolutionib⁹ natiuitatũ: iuro tñ d̃o ꝙ nũq̃ potuit aliq̃s eorũ facere reuolutionẽ aliq̃ l qua ñ poſuerũt iudiciũ ĩ cãu: ꝛ fortũa: ꝛ narrare. ꝛ. ſignificatiões diuerſas ĩ vno re. ꝛ vna hora: ꝛ ſi talis ẽ hec ſcia ꝙ velim⁹ cã qñ iudicarem⁹ de aliquo bono vt dicam⁹ aut erit vitas vel mendatiũ: ſiue dicat aliq̃s eorũ dñs fardarie ſignificat bo^m ĩ hoc ãno. poſtmõ dicat dñs alitbie ſignificat malũ in ipo ãno. poſtea dicet dñs diuiſiõis ſignificat ſtatũ mediocrẽ iter bonũ ꝛ ma^m ꝛ iter h̃ iudicia ponet res alias: ꝛ re putat ꝙ multuꝫ dixerit ꝛ ꝙ iudicauerit rectũ iudiciũ: qñ ipoſe ẽ q̃n vnũ iſtoꝝ accidat. ſ. bo^m vl' malũ ꝛ ptho. diſplicet tal' via: q̃ ñ ꝯgruit alicui arti ũꝫ ꝛ õmrauit ꝙ qñ aſtrologi itellexerit hũc librũ ſuũ. ꝛ opa hunt p euꝫ poterunt iudicare d̃ q̃ re voluerint ꝛ cũ tali maneriei aut tali tpe ꝛ ſciẽt p certo q̃lis erit res: ꝛ quo tẽpore ꝛ hñ poſſũt vno ꝛ eodẽ tẽpore accidere res diuerſe ſic narrauit ptho. tñ res ille nõ erũt vnius maneriei nec ĩ vna re. vbi g. ſicut qñ hõ lucrabitur ſubſtãtiã ꝛ pdet de ea eodeꝫ tẽpore ꝛ hoc accidit qñ participauerit fortuna cũ ĩfortũa ĩ aliqua ſignificatiõe: ꝛ cõuẽit aſtrologi vt dicat hõ ille lucrabitur ſubſtãtiã ĩ tali tẽpore de t'li re ꝛ pdet d̃ ea d̃ t'li re aliq̃ ꝛ cũ hoc certificabit vbũ ſuũ ĩ qualꝫ duaꝝ reꝝ.

¶ Reb⁹ itaq̃ natiuitatũ g̃nalis explicatis hoc ĩ loco huic lib. finẽ ĩpõnere ñ icõgruũ extiſtimam⁹.

¶ Et poſtq̃ ĩ mõ vl' pfecim⁹ iudiciũ natiuitatuꝫ finẽ ĩ hoc loco huic li. ĩpõere ꝯueñẽs extimam⁹.

¶ Q̃d dixit ĩ mõ vl'i. vult dicere ꝙ q̃cq̃d poſuit ĩ hoc libro ſũt regule ꝛ radices q̃b⁹ ars iſta ꝯponit.

¶ Explicit liber. 4. ptho. ĩ radicãti diſcretiõe p ſtellas de futuris ꝛ ĩ hoc mũdo cõſtructiõis ꝛ d̃ſtructiõis ꝯtigẽtib⁹.

¶ Scia proiectionis radioꝛum.

Um plectionẽ radiorũ ſtellaꝝ ſcire volueris: ſcias gradũ aſcẽdẽtẽ ꝛ ſup eũ. 4. ãgulos eq̃ debic gradũ medy celi lõgitudine ab initio capcoꝛni: nec nõ ipius pꝛte lõgitudinẽ ab eodẽ ãgl'o cũ circulo directo conſiderabis minues alterũ d̃ altero. ꝛ q̃d ſupfuerit eq̃tã lõgitudinẽ nũcupabis poſt hec addes

ſup aſceſſiões grad⁹ pſte in circlo directo ptē radiatōis q̄ q̄ſieris ex ſextili vł .4. ſeu trīo aſpectu: ſi raditionē ſiniſtrā fuerire volueris: vel minues eā ex gradu pſte ſi dextrū radiū obſuaueris et qđ remāſerit erit locus radiatiōis pme deīde addes vel minues eā ð aſceſſionib⁹ gradus plāete ī regiōe ipa ꝛ qđ ſupuenerit erit locus radiatiōis ſcđe: poſt hec minues locū radiatiōis pme ð loco raditiōis ſecūde: ꝛ qđ remāſerit p eq̄tā lōgitudinē multiplicabis ꝛ qđ collectū fuerit diuides p mediū arcuȝ diei ipi⁹ planete: ꝛ qđ exierit erit equatio radiatōis. Et ſi iter gradū aſcēdētis: ꝛ graduȝ medij celi ipe pſta fuerit pdictā radiatiōis equatiōeȝ ð ſcđe radiatiōis loco ſbtrabes: Si vo fuerit iter graduȝ medij celi ꝛ gradū occīītis: eā pıme raditiōis ſupaddes ꝛ qđ collectū fuerit ipſū erit piectio radiorū ı gradu pſte. Si āt pſta ſub terra fuerit ipſi⁹ pſte ꝛ āguli terre lōgitudinē a pn⁹ capricorni p āſcēſiōes cīt clı directi ſubtiliter obſuabis: ꝛ ulterū de ultero minuēdo reſeruabis: qđq; remāſit equatū radiationē appellabis. Dehinc trinū aſpectū ſi eū operari volueris vł .4. ſeu .6. ſupaddes vł minues p circulū directuȝ ꝛ per ipi⁹ regiōis aſcēſiōes. vt pme ſcđeq; radiatōis locum addiſcas. Deīde minorē de maiori ſubtrahes: ꝛ qđ remāſerit p dimidiū arcū noctis grad⁹ ipi⁹ pſte mltiplicabis: ꝛ qđ collectū fuerit p equatā radiatōeȝ diuides: ꝛ qđ exierit erit equatio radiatōis. Si āt ipe pſta fuerit iter gradū .7. ꝛ gradū anguli terre: minues equationē radiatōis de loco radiatōis ſcđe. ꝛ ſi inter gradum anguli terre ꝛ gradum aſcēdentis fuerit: eum pme ſuperaddes: ꝛ quod collectum fuerit: erit locus radiationis equate.

De tribus natiuitatibus.

Volo ī h loco tibi dare exēplū triūȝ natitū: vt meli⁹ itēdas qd q̄d locuti ſum⁹ ī eis. ꝛ p⁹ ē natitas mea. Ego nat⁹ fui ī 3° climate ī loco ī q̄ diuiſit ptho. terrū egypti ī duab⁹ ptib⁹: qñ locut⁹ fuit de figura terre: ꝛ latitudo illi⁹ loci ē .30. gra. ꝛ fuit ī .356. annis hac ere Jezdagit: ꝛ āgli ꝛ loca plāꝫ erāt eadē hora ſic ī hac figura.

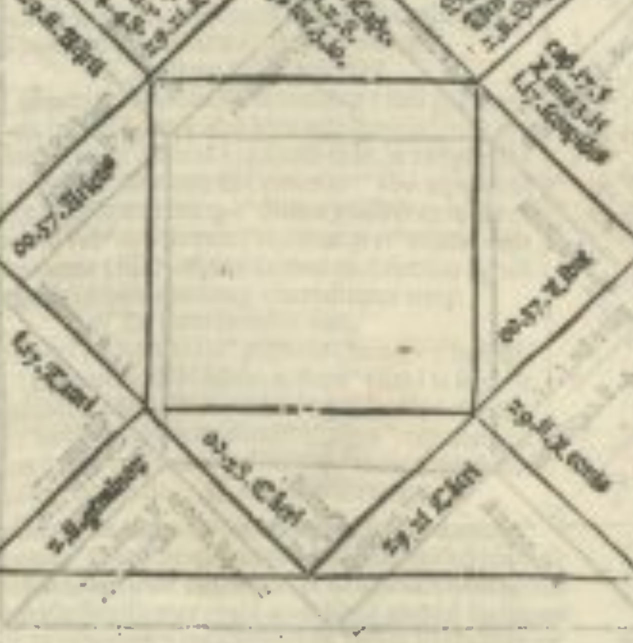

De ſtatu patris.

Speri pmit⁹ ī ſtatu patris vł ī eē ei⁹: ꝛ iueni ſolē 15° domo ī aq̄rio: ꝛ qm̄ erat ī .ii. dedi ei vi medianā: ꝛ q2 erat ī oppoſito dom⁹ ſue dbilˀ erat. ꝛ pp h ſignificauit q pr̄ erat ſtat⁹ mioris q̄ mediocris iter ſocios ſuos. Et iueni radios .4. lūe añ eū: lūa exñte ī .8. domo ſine aſpectu aſcēdētis: et h ſignificabat dbilitatē pr̄is: Aſperi et ſatumū gubernatorē ſolˀ quē iuēi ī pticipatōe io͂ dom⁹ ſua nonā iter fortūas duas: ſignificauit h igr̄ q pr̄ iret poſt natiuitatē ī romaniā ī. pegrinatōeȝ: ꝛ teneret regulā religiōis. ꝛ q2 lūa erat ī .io. do. a ſole ꝛ ī ſuo caſu: ꝛ ſepata a fortūa: ꝛ ī eā ad q̄rtā mercurij ꝛ martis: ſignificauit q accidet ei nocumētū ex pte regl pp imixtionē ſcribaꝝ boiuȝ. Et q2 lūa aſpic̄ ptē fortūe pr̄is ſignificat q h nocumētū accidet ei ī diuya ꝛ ſuba ei⁹. Poſt modū poſui locū ſolˀ ſuū uſcēdēs ꝛ q eēt ylegˀ: ꝛ feci ſuū atazir dōec applicuit ad martē: ꝛ erāt cū eo radij ſextiles veneris ī .ii. pr̄is: pp qđ nō abſcidit. Direxi poſtmodū ſuū atazir ad trinū ſiniſtrū lūe ī ſig̃ piſciū: ꝛ q2 h erat ī ſigno ex obedientib⁹ ꝛ aſceſſionū breuiū: ꝛ lūa erat ī ſigno igneo: ꝛ lōgarū aſceſſionū: ꝛ ipa erat ī radice natitatis inimica ſolˀ hūit abſcidere pr̄ ſolē: ꝛ q2 ipa erat ī .io. domo. fuit abſciſſio pp caſū. ꝛ q2 erat ī ſigno hūido hūit cū h fluxū vētris: ꝛ obijt pr̄ ī capite .3. ī āni: ꝛ trāſiuit p hec oīa.

De ſtatu matris.

Poſtmodū aſperi ī ſtatu mr̄is ꝛ iueni lunā ī 8ª: ꝛ circundabāt eā retro radij ſextilˀ iouis ꝛ 4ᵉ ſolˀ: ꝛ añ 4ᵉ mercurij ꝛ martis ꝛ lūa ī ſuo caſu ſignificauit ptitio iouis cū luna q mr̄ viuet et mltū: ꝛ ſtat⁹ lūe oñdebat pauptatē ei⁹ ꝛ debilitatē ī ſuo ſtatu: qm̄ lūa erat ī ſuo caſu: nec aſpiciebat aſcēa: Et qm̄ natitas fuit diurna aſperi venerē quā iueni ī 9ª do. ppe ptitionem io͂ cūteȝ ad īfortūas: ꝛ h ſignificauit q mr̄ erit paup: ꝛ poſui locū venerˀ ſuū aſcēa: ꝛ cecidit lūa ī iiª ab ea: ꝛ fuit aptu vt eſſet mr̄is ylegˀ. ꝛ q2 iuppiter ſignificauit ei lōgā vitā trāſiuit tps ī q̄ applicuit atazir lūe ad .4. dexterā matris nec remāſit ei ali⁹ abſciſſor niſi ſatum⁹: ꝛ puenirȝ vita ei⁹ ad pl⁹ de .50. ānis p⁹ natiuitatē. Feci atazir mr̄is veneris: ꝛ iueni q pueniebat ad ſolē ī .37. ānis: ꝛ illo tpe cecidit abſciſſio ſup matrē: ꝛ euaſit ide cū maxia infirmitate. Direxi mr̄is venerē ad q̄rtā lūe: ꝛ cecidit abſciſſio ī .43. ānis ꝛ obijt. pp mltā ſiccitatē quā ſp migebat: ꝛ deſiccatōeȝ corpis: ꝛ durauit mltū eī ipa īfirmitas illo āno.

De ſtatu fratrum.

Speri poſtmodū ad ſtatū fratꝝ ꝛ ego iuēi ieuē ī .io. domo q ſigificat frēs ſolū maioris etatis q̄ ego ꝛ q2 iuppiter erat ī ſuo caſu iūct⁹ cū ſaturno ſignificabat eius pauptatē ꝛ dbilitatē ſtat⁹ ei⁹ ꝛ q nihil fui pficui faciebat: ꝛ iuppiter ſigificat eū eē bonū ꝛ lipidū: ꝛ q2 radi⁹ ſextilˀ lūe cadebat ī .io. ſine aſpectu ī fortūaꝝ ſiglficauit vnā ſororē: ꝛ vndecia ñ odit frēs aliquē qm̄ ſol erat ī ea: ꝛ pp hoc nō habui niſi vnaȝ ſororē ꝛ vnū fratrē. Volo āt dimittere de bialog ī eē natitatis, locutur⁹ ſū fꝫ q ſigificauerit ꝛ qđ de⁹ mihi tribuit p virtutē quā poſuit ī me.

De ſexu mei ꝛ gemelitate.

Demonſtrauit aſcēa q erat maſculus: ꝛ locˀ ſolˀ ꝛ loc⁹ lūe q nat⁹ erit maſcul⁹: ꝛ q2 hec due rēs ꝛ lūa erāt ī ſignis vnius figure: nat⁹ fuit ſol⁹ ſine alio. Et q2 iuppiter erat dñs termi oppōnis añ natitatē ꝛ ī .io. ꝛ loca pricipalia erāt ſalua ab īfortūis nō fuit ī me aliqua macula vł defect⁹. durauit mihi vita bono tēpore. Ut aūt ſcirē q̄ta eēt feci atazir ſolis q2 erat ī vndecia ꝛ iueni q applicabat ad .4. ſiniſtrā ſaturni ī piſcib⁹ ī fine. Saturnꝰ ꝛ fortūe aſpiciebāt locū ipm ī radice natitatis. ꝛ ſi hoc nō offēderit locˀ ſaturni huc locū euadā vſq; ad .4. q2 tūc perueniet ylegˀ ad .4. ſui ipius. tamē ſi ſatum⁹ locū diuiſiōis offēderit āno illo nō euadā ꝛ hec tibi ī añā demōſtrabo.

¶ De ſtatu corporis nati.

Spexi poſtmodū i ſtatu corpis tm̄:τ īueī q̄ iuppiter exn̄s cū ſatᷣno aſpiciebat lūaʒ a .io. domo τ mars erat dn̄s aſcēdētis τ lune i partitione vndecie i ſextili veneris demōſtrauit hoc e toīū tꝑamtū mee ꝯplōnis i frigiditate τ calidirate ꝑꝑ ionē q̄ ē oriētalis τ martē q̄ ē occn̄talis:τ īueī cū hoc toto q̄ vlcebat būiditas:demōſtrauerūt hoc ēt corpus mēſuratū iter ꝑuū τ magnū τ ēt tales oculos:τ iuppr̄ remouit nocuſitū ſaturni q̄ nocebat .io. domui. τ nullū nocumētū erat i .8. nec ēr i āgulo occn̄tis. τ ꝑpea euaſerūt ab oī peſtilētia mēbra mea. τ q2 ſaturn⁹ erat dn̄s loci martis. τ iouis τ radij ſui erāt i āgulis demōſtrauit multa reumata τ mltū flegma acetoſū.

¶ De ſtatu aīe nati.

Oſtmōm aſpexi i ſtatu aīe τ īueī mercuriū aſpiciētem aſcēdēs τ lunā aſpiciētē ꝑtē fortūe ita q̄ vn⁹ aſpiciebat alterꝫ:τ gra. oppōnis ꝑcedētis aſcēdēs. vn̄ hec omnia dmōſtrabāt liberationē aīe mee rōnalis ab īfirmitarib⁹ ſēſum dānāti b⁹:τ ambo ſigna mercurij τ lūe q̄ fixa erant ſignificauerūt q̄ eēʒ ſtabilis ſēſus τ bōe ſapīe τ boni itellect⁹:τ q̄ eēm patiēs laboris τ tedij. Aſpect⁹. n. iouis ad lunā τ veneris cū mercurio ſignificauerūt ſignificationē cōueniētē his ſignis q̄ ē reticere irā lōgo tēꝑe:τ deceptōeʒ:τ q2 mercuri⁹ τ mars erāt occn̄tales exn̄te marte dn̄o lūe ſignificauerūt acuitatē bonū itelle^m et ſēſū nālē: ſigĩficauerūt ēt penā τ laborē i igrēdo ſecreta et pħiā:et ſaturn⁹ q̄ erat āboꝝ dn̄s ſignificabat hōeſtatē:τ aptamītū:et q̄ me regerē meo ꝯſilio τ operarer bona opera et famoſa et ea ꝑficerē: Juppiter dedit mihi bōitates:et v̄tutes bonas:ven⁹ et mars dederunt mihi abſtinētiā et bonos mores et alia q̄ ſūt i gloſis ꝑcedētib⁹ determinata.

¶ De ſtatu diuitiaꝝ nati.

Speri poſtmodū i ſtatu diuitiaꝝ meaꝝ et īueī ſ̄ʒ mores ſignificatōis q̄ ſaturn⁹:iuppr̄ mars venus et luna q̄ ꝑticipabāt i gubernamēto ꝑtis fortūe et i aſpectu quē habebāt cū ea q̄ diuitie ꝑuēirēt ex donis amicoꝝ:et labore ac pena officiorū humanoꝝ q2 ſaturn⁹ dabat laborē terraꝝ et marinariā et rōne mulieꝝ: et q2 ꝑticipat cū ioue ſigĩficabat aliquātulū hereditatis mortuorū. Et q2 mercuri⁹ erat dn̄s termi ꝑtis i fortūe ſignificat ſcias et mercationes:et cū hoc fuerūt i me hec oīa. Fuit aūt iitiū diuitiaruʒ mearū poſtquā tenui ſcolas pħice:et ꝑpterea vn⁹ amicorū meorū poſuit me i offō quodā et tenui locū ei⁹ ex quo vtilitatē hūi et ꝑfectū et q2 erat i .io. fuit officiū tale d̄ quo traxi maximam vtilitatem quidem pro phyſica τ q2 ſol erat i vndecia et vis ei⁹ erat minus q̄ʒ mediocris ſicut prediximus quoniam erat i oppōne domus ſue τ ſignū hoc erat maſculinū τ iuppr̄ aſpiciebat lunā et ꝑtē fortūe exiſtētē cū ſaturno q̄ erat dn̄s loci ſolis et in io. domo i ꝑncipio capcorni:et iuppr̄ ſilr̄ erat mediocris ſtat⁹: ſigĩficauerūt hec oīa ꝓſpitatē mediocrē i reb⁹ tēporalib⁹ et neceſſarijs vite et ſe his gaudia et letitie commiſcuerunt.

¶ De magiſterio nati.

Et q2 iuppr̄ erat i .io. τ mercuri⁹ dn̄s termi ſui: et ꝯmiſcuit ſe v̄t⁹ iouis cū illa veneris et ſaturni et ſimilr̄ illa veneris cū illa martis:et v̄tus iouis cōmixta erat cū illa lūe eo q̄ ſe aſpiciūt d̄ ſextili τ v̄t⁹ lūe cōmixta ſilr̄ cū illa ſolis conuenientis fuet ꝑꝑ hec omnia q̄ ſol mars ſaturn⁹ mercuri⁹:τ ven⁹ oēs diſponerent officiū meū τ māifeſtum ē q̄ concordāt cū moribus τ diuitijs meis: τ ꝑpter hoc fuit miniſteriū meū pħica τ aſtronomia:τ i adoleſcētia mea feci alia oꝑa nobilia:τ cōcordantia i his reb⁹. poſtmodū icepit augeri ſtat⁹ me⁹ donec tepl tenere ſcolas pħice qm̄ iuppiter erat i .io. et aſpiciebat lunā exn̄s dn̄s dom⁹ veneris:et ſaturn⁹ diſpōebat eū q̄ erat ꝯiūct⁹ cū venere et q2 mars ē dn̄s exaltatiōis io. et ipe occn̄talis aſpiciēs venerē et ē ſilr̄ i .io. q̄dam ſtella fixa q̄ noīat vulr̄ cadēs i tpo eodē gradu. io. cōpoſita de nā veneris et mercurij ſignificauerūt h̄ omnia mea officia q̄ narraui.

¶ De coniugio nati.

Spexi poſtmōʒ i ſtatu mei ꝯiugij τ īueī lūaʒ i 4ª occn̄tis ſignificauit h̄ q̄ cū de vxoraret: τ q2 iouē aſpic̄ exn̄tē in 4ª cele: ſignificat q̄ puellas amarē. τ q̄ vxores mee pulchre eēnt: τ mi⁹ q̄ʒ mediocres i ꝓgenie:τ h̄ ſignificāt ꝑlte q̄ h⁹ iūgir lūa. τ q2 mlr̄is iūgebat ꝑlēis: ſig̃ q̄ vxores mltas haberē:τ eaꝝ ꝑles eēnt v̄gies τ puelle. τ q2 erat i 4ª ſol: ſignificabat q̄ diuiderē me ab eis. τ q2 venus vadit ad martē τ erat ꝑpe ſamr^m: ſignificabat q̄ mltū diligerē mlieres τ eēʒ i eis abſtinētie mo^{ce}. τ q2 iup. erat ꝯ venerē:τ dn̄s do. e⁹ τ ſilr̄ ꝯ ſatur⁹. τ iuppr̄ erat potēs i .io. ſignificabat lipiditatē:τ q̄ agerē legalr̄ τ ſ̄ʒ legē. τ ego nūq̄ʒ mlierē cognui: niſi ſ̄ʒ legē ꝑ mr̄imo^m: τ maxīe q2 iuppr̄ aſpiciebat lunā. τ q2 lūa erat in loco i q̄ hēbat aliquā dignitatē. τ mars erat diſpoſitor ei⁹: dn̄s 9ᵉ τ 12ᵉ: ſignificabat q̄ vxoraret τ hēeʒ alias mltas emptas. Et q2 lūa ſolē aſpic̄ d̄ 4ª: ſig̃ q̄ nō ꝑſtaret mihi eē mulierē cū q̄b⁹ ꝯiūgerer mr̄imōia lr̄: nec cū alijs q̄s haberem.

¶ De ſtatu filiorum nati.

Et iueni iouē i .io. q̄ dabat vnū filiū maſclʒ:τ q2 erat cū ſaturno: obijt idē fili⁹ ad paucos dies a natitate. τ q2 lūa aſpiciebat .io. τ ꝓijciebat radios ſuos ſn̄ ſolē τ lūa femina τ in ſigno femino: τ i 4ª femi⁹. ſignificabat .3. filias femīas:τ q2 ſol erat i vno hoꝝ locoꝝ τ radij ſaturni i altero: nō vixit aliq̄ eaꝝ: vna vixit aliq̄ʒtulū ꝑlᷣs .7. ānis:τ altera ꝑlᷣs modico vno āno. τ q2 lūa ibat i vno circlo cū ꝑte fortūe: ſig̃ q̄ hērem .3. filias: duas a venere τ aliā a lūa.

¶ De itierib⁹ nati.

Oſtmōʒ aſpexi eē itieꝝ:τ īueī lūaʒ i 4ª cadēti: q̄ v̄e ſig̃. itiera τ q2 lūa erat i trigono meri^{li} occn̄^{li}:τ ven⁹ ſilr̄ i 9ª iūgēſ ſe cū marte: ſig̃ q̄ itīera mea eēnt ꝓ maiori ꝑte ad ꝑtē meridiei. τ q2 lūa aſpiciebat iouē exn̄tē i .io. ſignificat q̄ eſſent ſalua τ ꝓ ꝑgrēdo mihi victualia.

¶ De q̄litate mortꝭ nati.

Aſpexi poſtmōʒ q̄lis eēt mors:et iueni q̄ ſaturn⁹ dn̄abat i ea. τ ē manif^m q̄ eēt ꝓ fluxu hūoꝝ τ ꝑꝑ diſinteriaʒ. τ q2 due fortūe circūdabāt eū: ſig̃ q̄ mors erit ꝑ ſe nālr̄ i domo mea et iter meos ꝯſāguineos:et ſ̄ʒ illa q̄ tibi narrabim⁹: i alijs natitatib⁹ poteris iudicare:et ego ꝑmiſ⁹ ponere volui natitatē meā: qm̄ totum i me ꝓbaui et nō ꝑ auditū.

¶ De ſecunda natiuitate.

Nunc āt volo noīare alias duas natitates: q̄ꝝ ſtatuʒ totum hūi ſciui: et ꝑ me magnā partē ꝓbaui: et vna eaꝝ fuit in alforzat ciuitate egypti:et loca ꝑlᷣtaꝝ erāt ſ̄m q̄ apparet in hac figura.

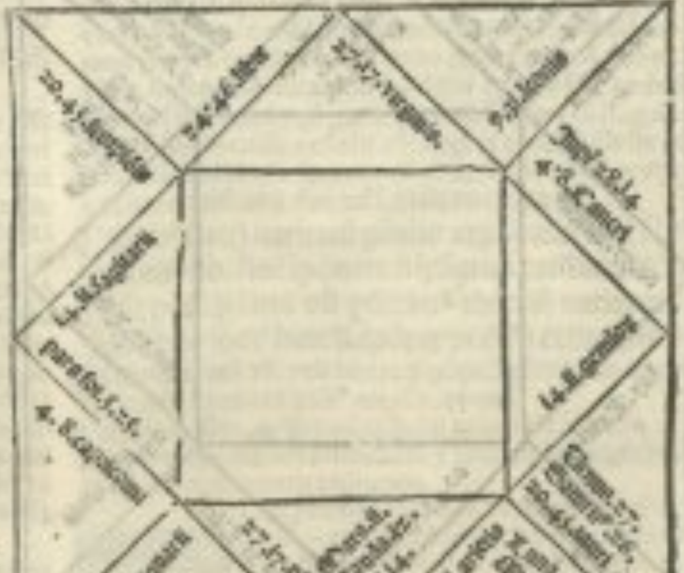

p Oſui ſaturnū i hac natitate aſcēſa pr̄is: ⁊ pueīt ꝑ atazir
ꝯuerſū ad ſolē exn̄tē cū marte i .36. ānis ſigīficat ꝙ pr̄
iret ⁊ gladio piret ⁊ moreref̄. Et feci atazir ſaturni ꝯuerſū
ad ſolē q erat ſub terra. ⁊ ibat ad locū vbi ſtabat ſol . ⁊ qꝛ
mars erat ſub ſole ⁊ ſaturn⁹ cadēs patri ſignificauit itiera.
⁊ ꝙ i eis gladio moreref̄. ❡ De ſtatu ſubē patris nati.

c Onſideraui poſtea i eē ſubſtātie pr̄is a ꝑte fortūe ⁊ in
ueni ꝙ erat i. 4. martis. ⁊ i. 3. lūe ⁊ mercurij ſigificat ꝙ
pr̄is ſubā ꝑtiref̄ p⁹ hāc natitatē ꝙꝛ mars erat domin⁹ exal
tatōis pr̄is fortūe: ⁊ erat ꝯbuſtio ſub ſole ſigificat ꝙ nocu
mētū qd̄ hr̄et pr̄ eēt p⁹ natitatē lōgo tp̄e hr̄etn̄ magnā ⁊ ho
noratā fortunā ſtati p⁹ natitatē: ⁊ ꝑꝑ h luna ⁊ mercurius
aſpiciebāt de. 3. ꝑtē fortūe. ⁊ qꝛ ābe fortūe circundabāt ſat
nū: eēt pr̄ ſꝑ felix donec atazir e⁹ ꝯuerſū pueīret ad pricipiū
arietis: ⁊ tūc icipet ꝑdere ſubſtātiā e⁹. aſpexi ēt ad ꝑtē for
tūe pr̄is ⁊ iuēi eā i gemis i ſextili iouis ſigificat hoc ēt qd̄ p
diximꝰ qm̄ ſol erat dānat⁹ a marte. ❡ De ſtatu mr̄is nati.

a Spexi i ſtatu mr̄is i hac natitate ⁊ qꝛ lūa cadit i e⁹ ex
altatiōe cū mercurio: ⁊ ven⁹ an̄ eā ſignificabat ꝙ mr̄
viueret mltū: ⁊ nc valde lōge ꝓlōgē: Uolo narrare de ſta
tu h⁹ nati res miraclosas. ❡ De for^a ⁊ ꝯplone corꝑis nati.

d Jco ꝙ ſol ⁊ mars erāt i ꝑticipotiōe. 4. domus: ⁊ ſol
aſpiciebat āgulos ⁊ mars partē fortūe ſigificabat ꝙ
nat⁹ eēt deſiccat⁹: Et qꝛ hec i fortūa cadit i. 4. ſignificat ꝙ
eēt ſiccus i ꝑtib⁹ iferiorib⁹ dictis: ⁊ qꝛ ſignū i q̄ erat fortūa
erat d̄ figura q̄drupedū accidit h i pedib⁹: ⁊ talis exiuit na
t⁹. hēbat eni vnū pedē rectū: ⁊ aliū ſicut beſtie. ⁊ cū hoc to
to mēbra iferiora nō erāt ꝯpleta ſicut ſuperiora.

❡ De ſtatu anime nati.

q Uia lūa erat cū mercurio ſigificabat ꝙ eēt ſēſus ꝯple
ti: correcti et bōe aie: et qꝛ erat i ſigno fixo ſigificat ſciam
et itellectū: ⁊ qꝛ erat ſb terra ſigificat ꝑqſitiōez rerū ſcere
taꝝ ⁊ ſciaꝝ ⁊ aſtrologie ⁊ ſiliū. Et qꝛ ve⁹ erat diſpoſitrix exi
ſtēs i cōplexiōe iouis ⁊ ſaturni ſigificauit ꝓnoſticatiōes ⁊
exponere ſōnia vidica: bonos mores: amicitiā bonā ligali
tatē: diligere bonos ⁊ abhorrere malos ⁊ omnē ruſticitatē
⁊ laborare i bono ⁊ honore itellectu doctriamto: ⁊ ma
gnā d̄lectatōem ⁊ ꝯſuātōem oīu₃ reꝝ. Silr̄ ſaturn⁹ da
bat aie diligere phyſicā: ⁊ aſtronomiā ⁊ ꝑcitatē: Et ſi in
tellexiſtis gloſas ꝑdictas leuiter poteris itelligere hec
oīa: ⁊ ſcire ꝙ aīa h⁹ nati d₃ eē ab oi peſtilētia liberata:
nec vnq̄ i vita ſua patief̄ epilīā nec mlīā: nec h9 ſilia.
Et qꝛ hij ſigificatores ſt̄ ſō terra. ⁊ ven⁹ ē cū saturno ſi
gificat aratriā ⁊ d̄ceptōem: tn̄ hoc erit i occulto ꝑꝑ ma
gnū bonū qd̄ dat nā ſaturni q aſpicit venerē.

❡ De ſtatu ſubſtantie nati.

a Spexi poſtmodū i ſtatu diuitiaꝝ ⁊ iuēi ꝑtē fortu
ne cadētē i ꝑtitōe aſcēdētis nihil boni n⁹ erat i cap
como q̄ ē dom⁹ ſaturni. ⁊ exaltatō martis: ⁊ triplicitas
lūe ⁊ termin⁹ mercurij: lūa ⁊ mercuri⁹ ābo aſpiciebāt
eā d̄. 3. ſignificauit hoc ꝙ e⁹ diuitie ꝓueīrēt ex mltis: ⁊
diuerſis reb⁹. qm̄ mercuri⁹ ſigificat ꝙ ei⁹ diuitie erūt
ꝑ ſcribania ⁊ ſilib⁹. aſpect⁹ ſaturni cū. 2. fortūis ſignifi
cat ꝙ hr̄et d̄ bōis mortuoꝝ ⁊ hereditates terre.

❡ De ſtatu honoris nati.

a Spexi poſtmodū i ei⁹ ꝓſꝑitate ⁊ honorē ⁊ iuēi ſolē
i ſigno maſculio i āgulo. 4. dom⁹ ⁊ lunā in ſigno fe
minino i. 4. maſculio ſuccedētē ⁊ ꝑtē fortūe i aſcēdēte
ꝑ q̄b⁹ iudicaui ꝙ eēt mediocriter ꝓſpoſ⁹: ⁊ qꝛ mars dā
nabat ſolē: ⁊ ꝑtē fortūe iudicaui ꝙ bis contigeret ſibi
amiſſio i eius ſubā. ❡ De magiſterio nati.

p Oſtmodū aſpexi i ei⁹ miniſterio: ⁊ iuēi ꝙ mercuri⁹
erat e⁹ diſpoitor: qꝛ erat dn̄s. io. ⁊ erat iūct⁹ cū lūa defe
rēte ſibi lūa vi ſolis ⁊ ſignificabat ſcribaniā: ⁊ oñiū medio
cre qꝛ iſte ſignificator erat i. 4. oriētali angulū ſuccēdente
ſi eēt debilis multū iudicauiſſe₃ de ꝯuerſo tn̄ eius ſtatus
mediocris erat ſecundū mūdū ⁊ ſecundū angulū.

❡ De ſtatu coniugij nati.

Spexi poſtmodū i ſtatu ꝯiugij ⁊ iueni lunā i 4.ª oriētali:
ex q̄ iudicaui ꝙ hr̄et ꝑ vxores i adoleſcētia. ⁊ qꝛ lūa non
aſpiciebat ſe cū ſole: iudicaui ꝙ ille mlieres eēnt hue ꝑ ma
iori ꝑte. ⁊ qꝛ lūa aſpiē mltos ꝑltas i illo ſig̃: iudicaui ꝙ vxo
rabif̄ cū mltis mlierib⁹. ⁊ qꝛ lūa iūcta ē cū mercurio: iudica
ui ꝙ faciet ꝯiugiū cū vna mliere legalr̄ q̄ cito morief̄ ⁊ po
ſtea accipiet alias vxores hua: qꝛ mercuri⁹ erat i ꝯplone
lūe i fine āgli. Jnueni poſtmodū venerē exn̄tē circa ſaturnū
⁊ iuppiter aſpiciebat eā. vn̄ iudicaui ꝙ aliq̄b⁹ vicib⁹ dilige
ret iacere cū pueris: ⁊ aliq̄n faceret fornicatōez cōtra legē
⁊ h paucis vicibus. ❡ D filijs nati.

Et qꝛ ven⁹ ſaturn⁹ ⁊ iuppiter aſpiciebāt 10^am: ⁊ iuppiter
ſilr̄ aſpiciebat. ii. ſig^t ven⁹: 2. filios. quoꝝ vn⁹ ſtati: ⁊
alter aliq̄ tp̄e viueret: ⁊ ſilr̄ morief̄: ⁊ eēnt d̄ mliere ātiq̄: ⁊ h
eēt ꝑꝑ ſaturnū q dānabat ſignificatōez veneris: ⁊ remanet
ſignificatio iouis q dabat duos filios d̄ vna hua. ⁊ qꝛ iuppr̄
erat i 4.º cadēte: ſig^t ꝙ hoc ꝓlōgaref̄ dōec nat⁹ trāſiret ter
minū vite ſue: ⁊ tūc hr̄et duos filios bonos ⁊ ſaluos lōgo tē
pore victuros. Et qꝛ ꝑs fortūe h⁹ nati ꝯueniebat cū ꝑte for
tune natitatis mee: iudicaui ꝙ iter me ⁊ ipm̄ eēt magnus ⁊
firm⁹ amor occaſiōe ſocietatis ſapie: qm̄ mercuri⁹ erat dn̄s
termini ambarum partiū. ❡ De ſpatio vite nati.

Spexi i q̄ntitate vite e⁹ ⁊ feci atazir ſui ylegꝫ q erat gra.
aſcēſ dōec ꝑueniebat ad q̄rtā dexterā ſaturni q cadit
i aq̄rio ⁊ applicabat i. 69. ānis ſolarib⁹. 8. mēſib⁹. 4. dieb⁹: ⁊
qꝛ ſaturn⁹ ē abſciſſor ⁊ ſignū i q̄ abſcidit ē ſuū: cōuenit vt ſit
ex ifirmitatib⁹ mors q̄lis ſignificat ſaturn⁹. Et qꝛ iuppiter
ē i 8^a aſpiciēs ſaturnū: ſignificat ꝙ ꝑ ſe morief̄ i domo ꝑ pa
iter cōſāguineos ſuos honorat⁹. ⁊ iā i p̄cedētib⁹ determina
uim⁹ ifirmitates ſaturni: ⁊ ſi feciſſem⁹ reuolutionem anni
i q̄ obijt: ſciuiſſem⁹ diē ⁊ horā mortis: ⁊ c9 ifirmitas ex illis
ſaturni fuiſſet mors ꝓcreata. ❡ De tertia natiuitate.

Ec tertia natitas fuit i iſula alforſcat ciuitate egypti

b Et ego ꝓbaui ⁊ vidi oēs ſtat⁹ nati bonos ⁊ malos ab
eius p̄ncipio vſq ad finem: aſcēdens enī ⁊ loca pla
netaꝝ erant hora natiuitatis: ſicut demōſtrat hec figura.

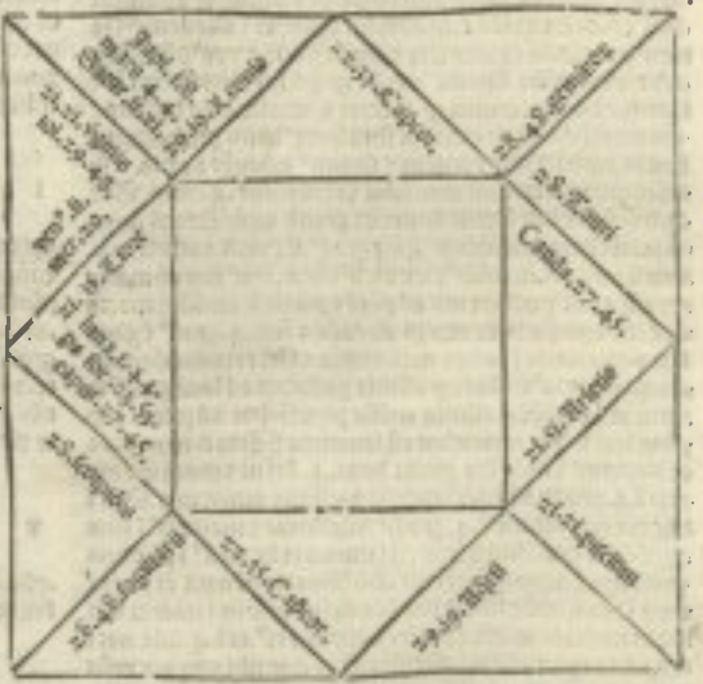

❡ De ſtatu potris.

Ene demōſtrat hec figura ꝙ mars iuppiter ⁊ ſaturn⁹
ſūt coniūcti in. ii. domo: ⁊ ꝙ ven⁹ ē i ꝑtitiōe iz^c: ⁊ luna i
aſcēdente. Aſpexi igif̄ i eē pr̄is ⁊ iueni ſolē cadentē ab āgu
lo i. iz. domo: verūtn̄ ē circūdat⁹ an̄ a venere: ⁊ poſt a trib⁹

plāetis ſupiorib⁹ ⁊ ſaturn⁹ i.12.ꝙ totū ſigificauit patris na
tiuitatē: ⁊ diuitias magnas. direxi poſtmodū ſolē ⁊ iuēi ꝙ
ꝑuēiebat ad venerē i.9.ānis ⁊ ven⁹ erat ifortūata i ꝑtitiōe
.12.ſilr ꝙ ſol erat i.12.obyt pr̄ ꝺ colica fortiſſima qm̄ ꝯſtel
latio ſigificauit ꝙ viueret modicū. ❡ De ſtatu mr̄is nati.

a Spexi poſtmōꝫ i eē mr̄is ⁊ iuēi venerē i ꝑtitōe.12.do
mus ſub radys et lunā applicātē iſortūis ꝺ ſextili ⁊ exi
ſtētē in ſuo cāu ꝙ totū ſignificauit mr̄ia iſortuniū et ꝙ ma
le ſibi erat ꝺ pſāa tn̄ viueret multū donec videret mortēꝫ
filioꝝ qꝛ lūa erat i aſcēdēte. ❡ De ſtatu frum nati.

Spectus.n.veneris: et lune ad .10.ſignificat ꝙ na
t⁹ hēret.2.ſorores quaꝝ maior aliquā alia moreret̄
ꝙ ſigniicat̄ a venere.

❡ De ſtatu corpis nati.

a Spexi poſtmodū i ſtatu nati et iuēi mercuriū in ipo
gradu aſcēdētis ⁊ ſaturn⁹ ibat cū eis ſup.2.circulos eqdi
ſtātes ſignificauit hoc igit̄ ꝙ ipeditā hēret linguā.

❡ De diuitys nati.

T qꝛ.3.plāete ſupiores iūgebāt̄ in vndecia et mars q
erat domin⁹ ꝑtis fortūe iūgebat̄ ioui ſignificauit ꝙ hē
ret diuitias maxias: Et qꝛ ſaturn⁹ erat cū eis ſignificat ꝙ
hereditatem patris et ꝑauūculi hereditabit: et quia mercu
ri⁹ erat ꝺ ꝯpſōne ſaturni. et ibat ſup vnū circulū cū aſcen
dēte ſignificat magnā ꝑcitatē et ꝙ expōet corp⁹ ſuū ad la
borē et ad laborādū ſuas terras et hereditates cum alys
operationibus. ❡ De filys nati.

T loc⁹ veneris et lūe: et ei⁹ aſpectus ad.10. et vndeci
mā ſiginficat ꝙ haberet.2.filias.

❡ De ſpatio vite nati et qualitate mortis ei⁹.

m Aniſeſtū ē āt ꝙ grad⁹ aſcēdēs erat yleg ei⁹: et ꝙ lūa ab
ſciſor ei⁹ ꝙ erat i ꝑtitōe aſcēdētis i ſuo cāu et i ſigno aq
tico. tamē mars: ⁊ iuppiter aſpiciebāt eā de ſextili ⁊ ꝑpabāt
magnā ſterelitatē: ⁊ hūiditatē e⁹ ꝑꝑ ꝙ elōgata ē abſciſio do
nec ꝑuēiret directio ad ſextilē ſat̄ni i ſcorpiōe ⁊ ꝙ multuꝫ
creſceret frigiditas: ⁊ hic ſextilis cadit i ſigno lōgaꝝ aſcēſio
nū ⁊ ꝑꝑ hoc ē aſciſor ſine dubio ꝑpter magnā frigiditatē: ⁊
humiditatē q̄ iūgebat̄ ſuper lucē lune: Et māifeſtū ē: ꝙ q̄ꝫ
do radi⁹ iſortune fuerit abſciſor. ⁊ ipe exaltat⁹ ꝙ ſignificat
caſū ⁊ ruinā: ⁊ qꝛ lūa erat abſciſor exiſtens i aſcēdente: ⁊ ſa
turn⁹ q erat dn̄s exaltatiōis ⁊ triplicitatia ⁊ ven⁹ dn̄a 8ᵉ do
m⁹: ⁊ aſcendētis ſignificauerūt ꝙ ipſemet iterficeret ſe ⁊
ſignificabāt hec omnia ꝙ ꝓiceret ſe ab alto loco i aquam:
⁊ mareret ibi: Et qꝛ cadebat ibi āſpect⁹ iouis prolongatur
hoc.12.annis: Mars autem ⁊ ſaturn⁹ minuūt de his.2.ꝑ
tes: ⁊ quia iuncti ſunt cum ioue ⁊ remanent.4.anni: Silr̄
ē tātū q̄tū ē iter ſextile ſaturni: ⁊ gradū aſcēdētē: qn̄ miue
mus eū cū ſuis aſcēdētib⁹ q̄ ſūt grad⁹: Et vixit nat⁹ iſte.24.
ānis ſolarib⁹.5.menſib⁹ ⁊ ſex dieb⁹ tūc.n. irat⁹ fuit cū matre
occaſiōe vni⁹ puelle: ⁊ iuit ad ꝑōtē ⁊ ꝓiecit ſe in nilū ⁊ mortu
us ē: Et ego ipa hora accepi aſcēdēs: ⁊ fuit.4.grad⁹ v̓ginis
i quo erat mars i radice natiuitatis: ⁊ feci reuolutiōem an
ni i quo mortu⁹ ē: ⁊ iuēi ꝙ alithia ꝑuēiebat ad locū grad⁹ ſa
turni in ſcorpiōe. ⁊ alithia mēſis perueīebat ad piſces i op
pōne loci ſolis ⁊ aſpiciebat eū ſaturnus ꝺ q̄rta ꝺ reuolutōe
et mercuri⁹ i eodē ipo gradu hora.4. ſat̄ni: ⁊ mars ipa die
erat i.4.gradu aſcēdētis radicis natiuitatis ⁊ mercury. Silr̄ i
hac die erat ſaturn⁹ i.4.gradu ꝯiūctionis ⁊ mercuri⁹ i eius
oppōne et erat iſortūatus cū ſaturno et ſaturn⁹ i piſcibus
ꝙ eſt ſignū aquaticū: et erāt ābo lūinaria dānata et iſortu
nata i reuolutiōe: fuit ēt illo āno eclypſis ſolis i quarta loci
lūe in natiuitate marte exiſtēte i oppōne ei⁹: et i.4. lūe nati
tatis. hec exēpla ſatis ſufficiūt cū his que tibi narrare volu
mus vt ea melius itelligeres. vn̄ expedit tibi vt non labo
res in alio libro niſi i iſto. Nā oēs libros quos cōpilauerūt
aly aſtrologi in ſciētia iſta inſpexi et nec aliquē iuēi q ꝯcor
daret cū vita: niſi liber iſte.4.partiū ꝑtholomei.

❡ De partitione temporum trium natiuitatum.

Unc āt narrare volo ꝑtitōes tpꝝ iſtoꝝ triū natoꝝ:
n ⁊ ꝑmit⁹ dicere volo vnū gn̄ale dictū. Dico ꝙ cōue
nit vt operis i accn̄tib⁹ gn̄alib⁹ q̄ narrauim⁹ i gloſa
tertij tractat⁹ ꝑ atazir ſignificatoꝝ ⁊ alyncbie hn̄ ſcḋm ma
nerie q̄ opaberis i ſignificatorib⁹ natiuitatū ⁊ ſuoꝝ alyncbie:
ponēdo aſcn̄s illi⁹ aſcēdētis vlr̄ ſcḋm aſcēdēs natiuitatis. ⁊ hoc
mā ꝯueniēs fuit ꝙ iudicarē ꝑtitōes tēpoꝝ mee vite q̄ ſūt
accepte ꝺ ꝑma figura quā ꝑdiximus: Apponas mētē ad par
titionē ⁊ gubernatorē: ⁊ ad.10.domū: qꝛ qn̄ ꝑuenit ad corp⁹
ſolis i.21.annis: ⁊ ꝑtitio ꝑtis fortūe ꝑuenit ad q̄rtā lūe: ꝑce
ptū fuit mihi ꝙ tenerē ſtudiū i la auſermeria ꝺ maraſone:
⁊ hūi ꝑꝑ hoc exaltationē dn̄y: ⁊ delectationē ⁊ bonū offi̅.
qꝛ ꝑtitio ſol̓ ſilr̄ applicuit ad.4.gra.⁊.50.mi.piſciū: q erat lo
cus trin⁹ lūe: ⁊ erāt ibi rady ſextil̓ iouis i radice. ⁊ qn̄ mars
fuit ꝯiūct⁹ cū ſaturno i cap̄. ſextili ꝑ gra. ⁊ iupp̄r erat i v̓gie in
3° eoꝝ gra ꝑ 6ᵐ: ⁊ applicuit ſe i radice: ꝑceptū fuit vt ſederē
en la enfermaria: ⁊ ſp creuit honor ⁊ laus mihi bn̄dict⁹ de⁹.
donec fui i nūero honoꝝ hoiꝫ famoſoꝝ q erāt i aſſorſcat.
Et qn̄ ꝑtitio aſcēdētis ꝑuenit ad.24.gra. ⁊ vnū minutū tau
ri: ⁊ ꝑagrauit ven⁹ ꝑ.10.domū radicis: ⁊ gubernatoris gra
d⁹ ꝑtitōis ſol̓ ⁊ lūa i itroitu āni aſpiciebat eā ꝺ.3.a loca vbi
erat i radice i reuolutōe lucrat⁹ fui tp̄ib⁹ iſtis theſauꝝ ma
gnū cū q̄ fui let⁹ ⁊ hilaris valde: qꝛ nūq̄ viderā tale qd et
adheſi regib⁹ ⁊ hūi vtilitatē ab eis. iupp̄r.n.i.32.ānis addu
xit mihi lucra mlta: qm̄ erat i ꝑtitōe illi⁹ āni in gra. ꝑtitiōis
decime domus. ❡ De partitōe in ſcḋa natiuitate.

T aūt non multū extēdā: volo loq de his alys duo
v bus natiuitatibus: vt ide ſūmas exēplū. Accidit nato
ſcḋē figure reuolutio vna i vno āno: i quo ſignifica
uerūt ꝑlre magnas feritas vni ſocietati ſcribanoꝝ: ⁊ annus
iſte erat i.52.annis a natiuitate ſua: ⁊ applicuit ꝑtitio ſui yleg
q erat gra. aſcn̄s ad.10.gra.⁊.19.miª aq̄ry: ⁊ mars erat ibi ho
ra reuolutōis: ⁊ erat oppoſitū ſigni alyncbie: ⁊ accidit ipi na
to eodē āno magna tribulatio: qꝛ erat vn⁹ ex maiorib⁹ eoꝝ.
⁊ hora qua capt⁹ fuit erat mercuri⁹ infortunatus in hoc gra
du cum marte de 4°: ⁊ ipa hora capt⁹ fuit cum meliori ſo
cietate ſcribaꝝ. nō tn̄ fuit ibi iſortuna in radice: ex quo ſibi
accidit min⁹ mali q̄ alys. ⁊ ꝑpter h̄ nō fuit ꝑcuſſus nec mlˀ
tū dedecorat⁹: ⁊ fecerūt pactū cū eo ꝑ.500. mār. q̄s ſoluit:
nec tale pactū alys facere voluerūt: qꝛ alīq eoꝝ ſoluerunt
200.mar. ⁊ alīq magis. Et poſtq̄ ānus ille iſortunatus fuit
trāſact⁹ liberatus fuit: ⁊ rediuit ad ſuū officium: ſic erat añ.

❡ De tertia natiuitate.

Am narraui tibi multū ꝺ reuolutōe tertie natiuitati
i illi⁹ āni quo ſubmerſus fuit i aqua. Erāt.n. loca pla
netaꝝ ſicut i ei⁹ reuolutōe: ſol i v̓gie.29.34 luna in
v̓gine.3. Saturn⁹ i cācro.2.19. iuppiter. i v̓gie.11.14. mars: in
cap̄.14.48. venus i libra.11.2: mercuri⁹: i v̓gie.2.52. loca vo
ꝑlraꝝ erāt hora q̄ ſeipꝫ ſubmerſit hoc mō. ſol i piſcibus.6.
.26. lūa i cācro.19.47. ſaturn⁹ i gēi.23.46. iupp̄r i v̓gie retro
gradus.23.11. mars i cācro.21.26. i ſtatiōe ſcḋa. venus i arie
te.20.49. mercuri⁹ i piſcibus.24.gra.17.miª. Hec ſūt que
tibi gloſaui in quibus ſtudium ⁊ mentem apponas: ⁊ deus
te dirigat in viam rectam.

❡ Expliciunt examinationes triū natiuitatum.

Olui ꝓbare vtrum auctor iſte iudicaret ſcḋm nonaꝫ
v ſpherā vel ſcḋm 8ᵃᵐ. Et iueni loca ꝑlraꝝ que ponit in
figura ſue natiuitatis ꝙ ipſa fuit annis.4. perfectis
.986.10.menſibus.15. die ianuary qua die equaui planetas
ſcḋm tabulas mach. ⁊ inueni ſic.

Finis.

¶ Incipit liber centum verboꝝ ptholemei cū commento haly.

Dixit ptholemeꝰ: Jam ſcripſi tibi ieſure libroſ de hoc quod operātur ſtelle i hoc ſclo: ⁊ ſunt libri multe vtilitatis il lis q volūt p̄ſcire futu ra: ⁊ hic eſt fructꝰ illo rum libroꝝ omniũ: ⁊ qui ꝓbatus eſt multoti ens: q ⁊ nō intelligenť niſi ab eis qui in aliȷ̄s li bris laborauerſit: ⁊ multas alias ſciētias cogno uerſit: accipe ergo bono animo illum.

¶ Uerbum primum in cognitione eorum que verum iudi cium perhibent.

Scientia ſtellarum ex te ⁊ ex illis ē: aſtrologus aūt nō debet dicere rē ſpecialr̄ ſed vniuerſaliter vt q emi nus videt aliquam rem: ſic enim facit qui conſiderat rem ſecundum materiam ſuā ⁊ non venit ad eiꝰ certā cognitio nem. ¶ Per materiā habemꝰ de re cognitionē dubiā: ꝑ formā vero certā: ⁊ hec iudicia q̄ trado tibi ſūt media inter neceſſariū ⁊ poſe: q̄ dixi hec iudicia eē iter neceſſariū ⁊ poſe: hoc ē apō eum q rerꝝ naturas ⁊ ſtellarū opꝰ cōſiderat. ¶ Sz il li q ex meliori pte aīe cognitionē hñt futuroꝝ ꝓ pinquiores ſūt veritati propter aīe vim i eis do minantē: lʒ nō mlťā hēant hꝰ artis ſciam.

¶ Expō haly ſup primo verbo

Quod dixit ptho.. Ex te ⁊ illis. Significat q̄ q res futuras ſcire deſiderat. duabꝰ viȷ̄s oʒ icedere. Una vt aſpiciat motꝰ ſtellaꝝ: ⁊ opa q̄ fiūt i rebꝰ ſm eaꝝ motū. ⁊ libros quos an tiq ſcripſerūt de ſignificatiōe motuū ipaꝝ: ⁊ adiūgat his q̄cūq ꝓbabit i ſuo tpe. Jō di xit Ex illis. Alia via ē: cū aliqs ꝑ diuinā iſpi ratōeʒ hūerit iſtā ſciam: mlťa vō poterit dare iudicia. Mul ti.n. ſūt q dāt vera iudicia: q̄ꝝ.ſ. iudicioꝝ nec ſignificatōes nec rōnes iuenimꝰ i opatiōe nec in opato. ſʒ qđ dñt ex eoꝝ cordibus manat. Et ex his multos vidimus: ⁊ hec via cū pu ra fuerit a plēs diuina dicit. Jō dicit ptho. ſʒ ſcia eoꝝ q̄ fiunt ſub circulo lūe q̄dā hñt ꝑ doctrinā: aliȷ̄ vō ꝑ iſpiratōes diui nā. Cū vō aliqs hō ſil' has duas vias hūerit iter ſapiētes re putabiť: ⁊ i iudiciȷ̄s veridicus iuenietur. ſi vō aliq̄ iſtaꝝ ca ruerit: minus ſapiēs iudicabiť. ¶ Hoc vō qđ ptholo. dixit: aſtrologus nō debet dicere ſpālr̄ ſʒ vlr̄. Hoc iō dixit: q̄ hec ſcia nō ē niſi ſm ꝓbationē ⁊ opionē vl' opationē. Et q̄ hec mā ad quā ptinet totū opus ſtellaꝝ ꝯuertibiľ ē ad vnuʒ et ad aliud: iō dixit: Nō ſpālr̄ ſʒ vlr̄. Ut ignis effectū: calorem vocamus: ſic effectū aliaꝝ reꝝ calorē efficiētiū: lʒ ignis effe ctus ꝓpe dicať cōbuſtio. Qr dixit ptho: Ex meliori pte. Di xit ſm vim aīe qua rōnales ſumus: ⁊ i illa vi eſt notitia qua ipa cognoſcit qđ ꝯtingere debeat: ⁊ q̄ habemus circa hāc vim iram ⁊ cupiditatē. ⁊ q̄ oportet nos eſſe ſollicitos circa mūdana auferť a nobis futuroꝝ cognitio: ſed ſi hāc vim a mundanis oibus ſeꝑamus: poſſemus futura ꝑcognoſcere: ſicut vidimus heremitarū quāplures q futura predicunt q̄ tūc corporeis ſenſibilibꝰ nō vtūť ſed ſola vi aīe vnde q̄ñ qʒ futura ꝓnunciāt: Et ſignificatiōes reꝝ quas videmus i ſomniȷ̄s ex vi iſta contingunt: ⁊ propterea que diximus multa alia ſigna ſunt i ea. Eorum autē qui ex ſe futura ꝑ cognoſcūt: nō oēs eodē mō cognoſcūt: q̄ aliȷ̄ ex ſolo corde: aliȷ̄ vō ex aliquo ſigno qđ vidēt i iterrogāte: aliȷ̄ ex pauca locutiōe ad h̄. Et aliȷ̄s modis mlťis dixit ptho. mūdanorū mutatio ad hoc ⁊ ad aliud corporum ſupceleſtiū tēꝑat.

Additio.

¶ Scia nā aſtroꝝ ex te ⁊ ex illl' ē ⁊ nō oʒ ꝑitū illū iudicare ſʒ formā effectuū ꝑticlariū queadmodū ñ oʒ ſciētē recipe formā ſēſibiliū ſingularium ſʒ i gñe ſibi conuēiētē ⁊ h̄ ordo iudicātis ſupra māʒ ⁊ eiꝰ q̄litatē q̄ ñ p̄t qdē futuroꝝ ſigni ficare formā q̄ ē i agētē ⁊ vitatis formā: cū hac forma iueſti gare ex pte materie receptoris ⁊ recipientis: Erit ergo rece ptio formarum iudiciȷ̄ in hoc mūdo ⁊ meliꝰ itra vitatem ⁊ ineſtigationē: hoc eſt i quibus oʒ querere inductioneʒ na turarū ⁊ opꝰ poſſibilitatis. Sʒ q iueniūt hāc ſciaʒ ex ſubti liori pte ſui ipi ſciūt formā vitatis ex vitate diuia q̄ ē in eis aſtronomice ⁊ ſi nō ſit i eis ex ſcia ſubiecti plurium.

Doctrina ſtellarum ex te et ex illis eſt: nec ē doctrina mea vt propter hanc formam actus idiuidualis ſit: nec ſentientis conuenientem vt capiat formā ſiue ſitum i diuidualē. primo capiat formā cōuenietē ei in gñe. Eſt aūt hic modus iudicandi ſupra māṁ ⁊ qualitatem. Minime aūt p̄t vt dicat ſupra formā q̄ ē i actu vt q in aīa cū hac for ma. Eſt āt iqſitio ex parte māe: ⁊ actus: erit itaq ſumenda forma iudiciȷ̄ i hoc opere accurētibꝰ ſm curſū ex anima ⁊ inquiſitione. ſ. in eo q̄ ſuperat ſupra ipſum reuolutio na turatū ⁊ leneus vl' veſtigiū effectus: Qui ergo iueniūt añ cedentes notitias ex pte meliori in eis ad id acceſſerunt ex forma aīe q̄ i eis ē ex potētia diuina nō q̄ ſit i eis aliq̄ do ctrina fundamentum magne rei.

¶ Uerbuʒ 2ᵐ i iceſſu vō circuloꝝ.

¶ Quando eliget elector meliꝰ: nō erit differen tia aliqua iter ipſū ⁊ euʒ qui habet hoc ex nā.

¶ Multi hoīes putauerūt q̄ ptho. loq̄reť hic dē electiōibꝰ quas eligebant aſtrologi i iceptionibus operum. ſed non ē ita: imo volebat iprobare rōnes eoꝝ q dicebāt q̄ circli nō eēnt aialia ſed eēnt ſicut vnū q̄ttuor elemētorū ⁊ hēbent iſtā opionē: q̄ videbāt eos ſꝑ moueri ab oriēte ad occidēs ⁊ aial nō moueť ſic: imo vadit huc ⁊ illuc: ſed q̄ circli ſunt potētes ſuꝑ oia q̄ ſub eis ſūt. iō elegerūt ſibi meliorē iceſſū .i. orbicularē q iceſſus nō habʒ ꝯrios. ⁊ nil ē qđ eos poſſit re trahere retro: iōq oīs q facit meliꝰ: ⁊ ſꝑ p̄t idē facere ⁊ non cognoſcit aliud meliꝰ eē ſꝑ facit illud.

¶ Uerbū 3ᵐ de apparitiōe effectus ſtelle cū fortis fuerit i natiuitate alicuius.

¶ Ille q facit aliqđ opꝰ ex nā vl' artificiū: inueniet i natiuitate ſua pſtā fortē ex nā eiuſdē rei.

¶ Docebit ptho. i libro iſto ca. ſexto q̄ tales ſūt ſtelle: ⁊ for titudines ex eis manātes: ⁊ opera eaꝝ i aialibꝰ qualia ſunt elemēta corꝑibꝰ: Et iō q̄ñ aliqua fuerit fortis in natiuitate alicuiꝰ apparebit opꝰ illiꝰ ſtelle i illo nato: ⁊ cito id addiſcet artificioſe q̄ ꝑficiet: fortitudo planete eſt vt ſit in aliqua ſuarū dignitatū: ⁊ aliquo angulo: ⁊ i aliquo bono eē a ſole: id ē tres ſuꝑiores ſint oriētales. duo vō iferiores occiñtales.

¶ Uerbū 4ᵐ i ſcdis ſtellarū ⁊ i eorū iudicio.

¶ Aīa q̄ ex nā dat iudicia: iudicabit ſuper ſcdis ſtellarum: eritq eius iudiciū melius q̄ʒ illius q iudicabit ſuper primas ſtellas.

¶ Jaʒ docui te: quomodo hoc anima habet ex natura nūc dico tibi quia ſecunde ſtellarum ex opere ſunt: qđ ipſe facit

ſub circnlo lũari vt ſint illatiões vľiatula: ⁊ ſtelle cũ cau
dis ⁊ circulis q̃ appent: q̃nq̃ʒ circa ſolẽ ⁊ multa alia que ꝑ
pe circulũ lune iferi⁹ fiũt. Et hec oĩa noĩauit arat⁹ ĩ li. q̃uẽ
de ſignificatiõibus harũʒ ſcdarum ſtellarum compoſuit: ⁊
alij pbi ſibi noĩ merunt. Sʒ ſignificatio earuʒ nõ tm̃ valet
q̃ꝫtum ſignificatio ſtellarum ⁊ tñ aĩa q̃ habʒ hoc ex nã. i.
iudicare per ſcdas ſtellas melius iudicabit ꝑ eas quã ali⁹
ꝑ ſtellas primas.

¶ Uerbum quintum ĩ permutatõe ⁊ prohibitione ventu
ri mali ſecunduʒ ſtellas.

¶ Q primꝰ aſtrologꝰ multũ malũ ꝓhibere pote
rit qđ ſcđm ſtellas vẽturũ ẽ: cũ earũ naturã ꝑſci
uerit: ſic. n. ꝑmuniet eũ cui malum futurum eſt
vt poſſit illud pati.

¶ Uidemus q̃ idẽ opus nõ ẽ equale ſuſcipiẽtibus: ⁊ rece
ptorẽ ad maius vel minꝰ ſuſcipiẽduʒ vtere poſſumus: Iõ
ꝑitus aſtrologus cũ timuerit ne malũ eueniat: ↄuertet ip
ſũ ĩ futuri mali ↄtrariũ. vt cũ ipſũ malũ euenerit: nõ tñ ei
applicet̃ quãtũ ſi ex iprouiſo cõrigeret: vbi. g. Si aliq̃s tem
ꝑatus eẽt hñ: cuiꝰ natiuitatẽ ſciremꝰ tũc ſi aliq̃ꝫ ĩfirmitatẽ ex
martis nã ſibi vẽturã videremꝰ eiꝰ ↄplõnẽ ad frigiditatem
vteremꝰ: vt ĩfirmitas adueniẽs: eã ĩ tẽꝑantiã vteret. Silr
oꝑabit̃ ĩ ceteris ꝑtis: cum preſciuerit quid ex eorum natu
ra venturum ſit.

¶ Uerbũ ſextũ: in quibus electiones multum ꝓficiunt: et
in quibus parum.

¶ Tũc electiões ꝓficiũt: cũ fortitudo tẽꝑis vel
electiõis maior fuerit quã ſuꝑfluitas q̃ iter duoſ
receptores erit. Si vero mior fuerit: eiꝰ ꝓficuũ
nõ tñ appebit: licet aliquãtulũ ꝓficiat.

¶ Significatio natiuitatis ⁊ fortitudo electiõis: cũ ĩ ſignifica
tõe hõi ↄuenerit: idẽ bonũ accreſcet elcõ. Si vo diſcordaue
rit: fortitudo fortioris appebit: q̃ꝛ natiuitas corꝑi aſſilatur: ⁊
electio rei q̃ corpꝰ addiuuat: vt ẽ cibꝰ: et medici ⁊ q̃ ſũt alie
na a corꝑe. Q̃nq̃ʒ. n. videmꝰ q̃ medicia corpꝰ igrediẽs ſi il
lđ ſanũ iuenerit: eiꝰ ſãitatẽ augebit: Si par ĩfirmũ ad ſãita
tẽ reducet. Si vo ĩ ĩfirmitate multũ grauatũ nil videtur
ei ꝓficere licet ꝓficiat. Taliter diſcernas iter natiuitates:
et electões. Si vo natiuitas ⁊ electõ bõe fuerit ꝓficiẽtes ꝓ
ficiet bõa electio. Si cognita fuerit ⁊ ſi natiuitas mltũ mala
fuerit ñ videbit̃ ei electio ꝓficere: lʒ aliquãtulũ ꝓficiat. ⁊ re
ceptor ẽ mã ĩ qua oꝑabit̃ electio ſiue corpꝰ ſit ſiue alter duo
rũ exercituũ: ſiue alter duorũ plãcitãtiũ: Docuit nos ptho.
ĩ hoc cap. qđ multi aſtrologi ignorauerũt: q̃ꝛ cũ volumꝰ alte
ri duorũ exercituũ aſpicere dhemꝰ ſcire q̃d ſit iter vtrũq̃ʒ
ex gẽte ⁊ fortitudie ⁊ aſcẽdẽs alteri eorũ accipe: ſi natiuitas
fuerit ignota: ẽt q̃d ſit iter dominũ aſcẽdẽtis ⁊ dñum ſep
timi: ↄſiderare: ⁊ q̃s eor fortior fuerit: ſi dñs aſcẽdẽtis for
tior fuerit q̃ꝫ dñs ſeptimi: aut equalis: aut par ĩ ſta illũ: tũc
de electõe ei faciẽda itromittere debemus: q̃ ſi multũ pe
ior fuerit đ eius electõe nõ multũ nos ĩtromittamus: q̃ꝛ ñ
apparet electõis ꝓficuũ: licet ꝓfecerimus. Et hoc comme
morat zael in libro electionum.

¶ Uerbum ſeptimum in cognitione virtutis alicuius ex
natura ipſius anime.

¶ Nõ poterit dare iudicia ſecũdũ ſtellarũ com
plexionẽ: niſi homo q̃ vim anime ⁊ complexio
nem naturalem bene cognouerit.

¶ Cõplexio ſtellarũ eſt hec: q̃ operant̃ earum nature ĩ cõ
iunctionibus ⁊ aſpectibus ipſarũ. Coniunctio eni ⁊ aſpectꝰ
operant̃ ĩ vi anime ⁊ in operibus q̃ ĩ hoc ſeculo agimus. Iã
docuit nos ptholo. ex hoc magna verba ĩ tertia parte libri
quattuor ꝑticularũ. q̃ꝛ ibi nos docuit qualiter ex natiuitate
alicuiꝰ aĩe qualitatem cognoſcimus: ⁊ opus eſt aſtrologo:
vt multũ ſit audax in aĩe ſciẽtia: ⁊ in eius tribus viribꝰ: ⁊ in
hoc qđ manat ex illis ex bono ſiue malo: iuſtitia ſiue ĩiuſti
tia: largitate ſiue auaritia: veritate ſiue mẽdacio: fidelitate
ſiue ꝓditione ſuꝑbia ſiue humilitate. Cũ vo hoc totũ quali
ter ex aĩa manat cognouerit: tũc ſtellas aſpicere debet: ⁊ vi
dere q̃uo ex ſtellis hoc ad aĩam ꝑueniat: ⁊ hoc totũ ſcire ra
dicitus. ⁊ hec ꝑs ſcie eſt melior cũctis ꝑtibꝰ q̃ ĩ hac ſcia con
tinẽtur quã q̃ hñ ſcit aſtrologus phyc⁹ vľ vidicꝰ mereẽ dici.

¶ Uerbum octauũ đ dignitate ꝑſcie anime.

¶ Aĩa ſapiens ita adiuuabit opus ſtellaruʒ quẽ
admodum ſemiator fortitudies naturales.

¶ Sapiens eſt illa aĩa que ſcit illud quod diximus de forti
tudinibus celi: ⁊ eius adiutoriũ eſt quãdo aliqđ bonum ali
cui euenturũ cognouerit ei res ſic aptare ꝑcipiat: vt illđ bo
num venturum maius ac melius eueniat q̃ꝫ eueniret niſi
ſic eum premuniret: vt iam locuti ſumus de hoc ſufficien
ter in quinto capitulo.

¶ Uerbũ. 9. đ imagibꝰ celeſtibꝰ vniuſcꝰq̃ʒ creature terrene.

¶ Uultus huius ſeculi ſunt ſubiecti vultibus ce
leſtibus: ⁊ ideo ſapiẽtes qui imagines faciebãt
ſtellarum itroitũ in celeſtes vultus iſpiciebãt:
⁊ tunc oꝑabantur qđ debebant.

¶ In hoc caplo vult ptho. multa imaginũ ſecreta pateface
re: ⁊ vultus quos ĩ hoc ſeculo eẽ dixit: ſũt ſpẽs aĩaliuʒ ⁊ ſpẽs
plãtarũ. ⁊ ideo dicit q̃ oĩbus iſtis ſpẽbus dominãt̃ ſibi vul
tus conſiles ĩ celo manẽtes. verbi grã. Scorpio celeſtis ter
renis ſcorpiõibꝰ dñat̃: ⁊ celeſtis ſerpẽs terrenis ſerpentibꝰ.
⁊ ſapiẽtes imaginũ inſpiciebãt q̃uo pľta de ſub radijs ſolis
egrediebat̃ ⁊ ingrediebat̃ hos vultus: eũq̃ꝫ ĩ aſcẽdẽte pone
bant: ⁊ vultũ quẽ ĩtrabãt celabãt. i. ſculpebãt ĩ lapide ⁊ mi
ſcebãt cũ eo alia ad hec neccia: faciebantq̃ꝫ cũ eo ex aptatõe
vel deſtructõe qđ volebãt: ⁊ vis illa ĩ lapide mltis tꝑibꝰ du
rabat: ⁊ ego vidi ĩ tꝑibus camorche regis xp̄ianorũ ſatellitẽ
q̃ ad nos ex romanis venit ⁊ ſapiẽs dicebat̃: q̃ factus ẽ ſaro
cenus in egypto diutius morans: ĩ geometria peritus: q̃ fa
ciebat imagines que artificialiter mouebant̃: lapidũ quo
q̃ʒ ⁊ herbarum nãm cognoſcebat. Quadã aũt die dũ cũ eo
eſſem armigerũ eius vociferantem audiuimus queʒ ſcor
pius pupugerat q̃ ſtatim ex marſupio ſigilla odorẽ incenſi
habentia extraxit eiq̃ꝫ vnum porrexit ⁊ eum portare fecit:
ſtatimq̃ꝫ vt bibit armiger requieuit. Tunc ego aſpexi illa ſi
gilla: ⁊ in vno quoq̃ꝫ vidi vultũ ſcorpoionis impreſſũ inter
rogauiq̃ꝫ eũ: cũ quo illa ſigillauerat. Tũc ipe oñdit mihi an
nulũ aureũ cuius lapis erat heçabar: in quo ſcorpiõis vultꝰ
ſculptus erat: interrogaui euʒ qua hora lapidẽ illũ ſculpſe
rat: dixit mihi luna exñte ĩ ſcorpione ſculpſi: eratq̃ʒ ſcorpiꝰ
vnus ex quatuor angulis ⁊ ſigillaui cũ eo incenſũ maſtica
tũ ĩ eadem hora: alia ẽt q̃dam cũ ſigillo ſigillaui: q̃ꝛ putaui
q̃ vis eẽt ĩ incẽſo: ſʒ ĩ alijs rebus tãtũdẽ valebat.

¶ Uerbũ decimũ ĩ q̃bus ſunt vtiles infortune.

¶ Utioꝛ infortunis in electionibꝰ ſicut ꝑiti me
dici vtũt̃ venenoſis ſcđm cõpetentem q̃ꝫtitatem.

¶ Imperiti aſtrologi ponunt ſignificatores ĩ oĩbus ſuis ele
ctionibus fortunas: ⁊ faciunt eas fortes: ⁊ abijciunt infortu
nas: faciũtq̃ꝫ eas debiles nõ ↄſiderãtes dñi electionis nãm
nec ſpẽm cui q̃rit̃ electio: ⁊ ſic planete qui iuuare creduntur
impediunt: docti vero loca aſpiciunt in electionibus primo
ad naturam illius cui eligunt ⁊ rei pro qua fit electio: que ⁊
ſi natiuitas nota fuerit illis fortem faciunt ſignificationeʒ
vtriuſq̃ꝫ capli rei ꝓ qua fit electio: ⁊ illi cui fit ſiue fortuna
fuerit ſiue infortuna. Si ignota fuerit aſpiciunt id quod ĩ
natura eius ⁊ moribus: ⁊ id cui fit electio ⁊ fortẽ faciũt pla
netam concordantẽ illi in electione ſiue ſit fortuna ſiue in

fortūa. Et ideo excitauit nos ptholemeus vt operatemur per infortunas in electionib⁹: q2 ꝓpter hoc ꝓficiunt q̄daꝫ que nobis necessaria sūt i quibusdā horis de caliditatibus ꝛ mendacijs cū nequit veritas punire reos ꝛ ceteris similibus: assimilauit etiā infortunas spēbus acutis que dicunt̄ q̄si venenū. Jgit̄ sīc prudēs ph'ycº exercet has spēs singl'as ꝛ v̄tutes eaꝝ penetratiuas ꝛ attractiuas ī mēbris purgandis ꝛ corporib⁹ sibi aptis: sic astrologus prudēs v̄tutes infortunarū exercet i his que cōnumerauimus ſm q̄titatem esse earū. Et hortatur nos ptho. vt q operatur per illas caueat sibi ab illis. ꝛ dixit ſm ꝙ locutus est q̄titatē idoneam.

℄ Uerbum vndecimum non solum in ratione: verūetiam in experimentorum memoria.

℄ Non eligas nisi illi cui⁹ tibi patuerit intentio ꝑ experimenta in natura cui eligis: ꝛ nisi eius intētionis finem in illa sciueris: per figuram natiuitatis illius cui eligitur omnino: ꝛ vt compares quod est inter virtutem alcamianē. s. directiōis vel retrogradationis. Et similiter necesse est vt sit loquela tua super id quod indicas. s. in quolibet iudicio: ne animaduertas solaꝫ sphere naturam: ne legenti libros: ꝛ edictionis linguā ignoranti assimileris: nec cōfidat qs i his sibi bus.

℄ Intendit per hoc ꝙ nō solū oꝫ astrologoꝝ suoꝝ expimentoꝝ esse memorē: verūetiā ꝛ antiquoꝝ: vt ꝑ illa fortunarū ꝛ infortunaꝝ q̄titatē deprehendat. Et accedat ꝑ hoc qđ intellexit ad futuras figuras nec sufficiat ei loq̄ sup suā gen'ue dicat. s. cū viderit fortunā ꝙ iterrogator terminabit esse suū i ꝓsperitate. Cū aūt infortunā viderit: dicat ꝙ interrogator terminabit esse suū in malū. Et erit sicut legēs alicui chartā nesciēs ꝓter litteraturā solā: sed oꝫ vt terminet q̄titatem: ita vt dicat ꝙ accidet huic fere sicut illi: ꝛ confetat illam alicui ex figuris quas ipe exēplificauit expiendo.

℄ Uerbum duodecimum in magnanimo ꝛ pusillanimo ꝛ in frigiditate ipsius anime.

℄ Amor ꝛ odium remouēt hoīes a rectitudie. Magnanim⁹ paruipēdit magna. Pusillanim⁹ v̄o magnificat parua: ꝛ ē eq̄litas iter vtrūq3.

℄ Duas esse infirmitates aīe: q̄ sūt amor: ꝛ odiū: a phis deprehensum est a bona rei discussiōe ꝛ ꝑscrutatōe illaꝫ ꝓhibentes. Pareēt eni per amorē multis rebus quas scrutari deberēt. Scrutant̄ cū odio qđ nunq̄ ꝓficiet ꝓpter malaꝫ significationē. Ob hoc aūt phis ꝛ astrologis a grecoꝝ regibus donatiua dabant̄: vt eoꝝ rata eēnt iudicia. ꝛ non timerent aliquos: ꝛ eoꝝ remouerent̄ sollicitudines. Nec etiaꝫ honor vel dignitas seu diuitie eos a via rectitudis auerterent. Magnanimus audaciā ꝛ nature ꝑfectōeꝫ significat. Qui v̄o talis ē paruipēdet grādia ꝓpter excellentiā aīe super corpus: ꝛ ea nō discutit s3 ꝓterit ꝓpter suā aiositatem. Pusillanimus v̄o aīaꝫ imbecillē significat: et versat̄ iuxta minima: ita vt lōga cōsideratio euꝫ a maioribus impediat: . s. celestibus ꝓpter oclatationem anime. A veris vero commendatus in oī scia: medius ē iter has vtrasq3 nās.

℄ Uerbum decimumtertium in secundis stellarum super affirmatione iudiciorum astrorum.

℄ Cū spherica vis aliqđ ꝓmiserit sup illđ a secūdis stellarum testimonium accipe.

℄ Scđa stellarū sūt effectus q fiūt in hoc mūdo. s. in aere ꝑ stellas: obseruatori v̄o iudiciorū astroꝝ necesse ē scire qđ doceat. s. ostēdat hoc scđm: ꝛ cōfirmet per hoc qđ indicant stelle. Cuius rei exēplum est. Significauerūt stelle in aliqua gente ꝙ ver illi⁹ anni eēt m̄taruꝫ infirmitatum. Asperimus itaq3 in illa hyeme: fuitq3 m̄tarum pluuiarum continuarū ꝛ accidentiū: vt sunt veti: tonitrua. Et medici significant ꝑ hoc destructionem rerum in illo vere. ergo conuenerunt significatores agētes ꝛ patiētes: ꝛ corroborati sunt per hoc vt confiderent in hoc quod iudicauerunt. Qñ v̄o stelle significāt aliqđ: ꝛ scđa stellarū affirmāt illđ: certior ē astronomus: ꝛ si non: non est adeo certus.

℄ Uerbum. 14. in malicia significatorum.

℄ Quantus erit error astrologi: cū septimum ꝛ eius dñs fuerint impediti.

℄ Cū sint ascēdēs ꝛ ei⁹ dñs significatores iterrogātis: septimum ꝛ eius dñs erūt significatores rei q̄site. Cū igit̄ infortunati fuerint: significant maliciaꝫ quam ꝯsequet̄ astrolog⁹ i re illa ꝑ qua iterrogatur. Et ꝑma pars ē conuenientior vt fiat illi error in re quesita. Astrologi vero indi q̄ādo infortunatum erat septimum ꝛ eius dñs: iterrogationem differebant: ꝛ etiam loqui de illa timore erroris.

℄ Uerbū. 15. de diuersitatibus ascendentium quorūlibꝫ. s. ciuitatum: edificationum: ꝛ intronizationum.

℄ Ascendentia inimicorum regni ab eiusdē ascēdente cadentia sunt. Et ascendentia dominantium in illo regno anguli eius scilicet regni. Ascēdentia vero ministrantium in illo succedentes angulos. Ciuitatum autem ascendentia in earū edificationibus indicāt omnia que eis accidūt. Que verō ascēdentia sunt in rerum ordinatiōibus earundem ciuitatum: pronunciant omnia que sub earum regno fient: ꝛ ascendens apparitionis alicuius secte indicat ciuitatibus que eis accidunt in illis: ꝛ demōstrāt quicqđ sub illa secta futurum est in illis ciuitatibus.

℄ Signa cadentia sūt: quorum vnus non erit angulus post angulum: ꝛ sunt quatuor. 2. 3. 6. 9. Notum est omni astrologo: ꝙ cum fuerit ascēdēs natiuitatis: aut angulus ex angulis eius: ascendens inceptionis regni: aut angulus ex angulis regni: fueritq3 natiuitas cui regnū cōgruat: ꝓficient ei regnū: s. filij regis i illo regno. Eritq3 ei honor in illo ꝛ nō i alio. Quippe reges ātiq oīuꝫ i suis regnis nascentiū natiuitates obseruabāt: ꝛ cuiuscūq3 natitatē regno cōpetentē deꝑhendebant ꝛ eius ascēdēs domum inimicorum suorū vel . 6. aut. 9. aut. 3. iterficiebāt eū puerū. q2 regnū ipsius esset cōtra regnū eorū. Sed si esset ascēdēs: aut aliqs anguloꝝ regni: ꝛ esset natus regno cōpetēs: ipse potens eēt i illo regno. Et eēt illius esse sicut eē ministri. Ascēdēs autē ciuitatis signū: sub eius ascēsiōe q̄ādo icipit quis collocare primū lapidē in illa: Et illud significat illud quod futurum ē oībus imorantib⁹ illā exaltatione: ꝛ destructione. s. duꝫ rex ad ipsā fecit illā ciuitatē. Et ascēdēs ordinatiōis vel ademptiōis regis indicat fortitudinē regni ī bono ꝛ malo illius principis ꝛ totū filiotū: ꝛ debilitatem dum rex erit in illa. Ascēdēs secte ē i quo ipa secta icipit ꝓualere sup sectā illi⁹ ciuitatis ꝛ susceperint eā īmotātes illā. ꝛ illud significat quā diu durauerit eē quod accidet de illa.

℄ Uerbū. 17. i diuerso eē fortune vel ifortune in locis timēdis vel fortunis vicissim ꝛ eorū significatōe.

℄ Cū prefuerint fortūe locis timēdis adducēt nocumētū a iustis. Si vero aspexerint ad illud īpedimētuꝫ fortune trino vl' sextili. i. sint almubtir. a ut fuerint i illo: annullabit̄ timor ille: ꝛ ſm hunc modū dic in q̄tuor cōmixtionibus.

¶ Intentio ei⁹ eſt q̄ ipoſſibile eſt:qm̄ dominent̄ adinuicez
in locis timendis fortune vel infortune. Et erunt hic qua
tuor cōmixtiones Una vt preſint locis timēdis fortune: ꝛ
veniet malum a bonis: ſicut teſtantur ſuper illud iuſti pro
pter cōfirmandā veritatē: ꝛ nocebunt ei. Scd̄a: vt preſint
locis timendis infortune: ꝛ fiet ei malum ab iniuſtis notis
in rapina. Tertio eſt vt preſint fortune locis fortunaruz: et
venient commodum: bonor: ꝛ ſublimitas: a bonis ꝛ iuſtis.
Quarto eſt: vt preſint infortune locis fortunarū: ꝛ accidet
bonū ꝛ vtilitas a malis ꝛ iniuſtis. Aſpectus v̄o fortunaruz
ad aliquā illarum partium .ſ. cōmixtionū q̄tuor: auget bo
nū ꝛ minuet malum. Et aſpectus infortunaruz ad illas: au
get maliciā ꝛ minuet bonum. Alius dixit: cum prefuerint
fortune locis timēdis .ſ. ꝑ dn̄ium dom⁹ exaltationis vl̄ al
teri⁹ dignitatis. Loca timenda ſunt corporum vel radioꝝ
infortunorum: ad quez perueniunt ſignificatores natiuita
tum per directionem vel profectionez.

¶ Uerbum .17. in errore iudiciorum vite: actuum quoqz ꝛ
paſſionum.

¶ Rimare naturam originis vel ſubiecti vitam
quoqz: actus: ꝛ paſſiones ipſius anteq̄ꝫ propo
pones iudicium de illo.

¶ Intendit in hoc cap. ꝑ hoc. q̄ aſtrologus cū ſibi fuerit por
recta alicui⁹ natiuitas. non debet iudicare qcq̄ꝫ de vita ei⁹:
aut de quolibet eſſe eius: niſi prius indagauerit cui⁹ origis
ſit: qꝛ poſſibile eſt vt ſit natiuitas beſtie: vel huic ſil'e: ꝛ non
erit eius prolongatio ſicut humane vite. Et ſic dici poteſt d̄
eius actibus ꝛ paſſionibus: que omnia variantur: ſicut va
riantur origines vel ſubiecta.

¶ Uerbū .18. de coniunctione luminarium in eodem minu
to: ꝛ eſſentia fortune in gradu aſcendente:

¶ Cum fuerint luminaria in eodem minuto: fu
erintqꝫ fortune in gradu aſcendente: erit fortu
na eius in acquiſitione ſubſtantie. Et ſimiliter ſi
fuerit luna in minuto oppoſitionis ſolis: ꝛ for
tuna in gradu ſeptime ab aſcendente. ꝛ erit ecō
uerſo cū fuerit infortuna i loco fortune.

¶ Omnes aſtrologi recuſabāt intromittere ſe i aliquo: dū
duo luminaria eſſent in eodem nūero. Et cū fuerit fortuna
in minuto aſcendentis: erit tunc pars fortune corporaliter
cum fortuno: ꝛ erit tunc opus ei⁹ cum proſperitate ꝛ lucro.
Si v̄o fuerit i loco fortune infortuno: erit illi in damno. Et
fortūa cum fuerit in minuto ſeptime: hora oppōnis ſolis ꝛ
lune: erit pars fortūne cum fortuno: ꝛ hoc vtile eſt. Et ſi fue
rit i loco ei⁹ ifortuna: mltiplicabit̄ ei⁹ nocumētū. Et iō dīc:
mltiplicabit̄ dānū: qꝛ tūc impedit aſcendēs .ſ. infortūa: ꝛ .7.
hec eſt expoſitio ſani oſtri magiſtri.

¶ Uerbū .19. i purgatōib⁹ lune cū ioue exn̄te.

¶ Si quis purgatorium acceperit: luna cum io
ue exiſtente: abbreuiabitur eius opus: ꝛ effect⁹
ipſius minuetur.

¶ Effectus medicine nō ē nālis corpori: ſꝫ attrahit hūores
ſuperādo pl'es virtutes nāles. Cūqꝫ natura fortior illa me
dicina fuerit: ꝓhibebit illis effectū. Et ſignificatio hui⁹ rei
eſt hec: odorate odorifera: cōfortat naturam. Et in ipſo im
petu medicine debilitat effectum .ſ. natura. Juppiter vero
confortat naturam ꝛ auget i coniunctōe ſui cum luna: forti
titudinem ꝓhibentem effectum medicine.

¶ Uerbū .20. i vulneratōe lūa exn̄te i ſigno mēbri illi⁹.

¶ Tangere membrum ferro: luna in ſigno illius
membri exiſtente: verendum.

¶ Jā ꝯuenerūt antiq: q̄ luna auget hūiditatē in oi mēbro
ad cui⁹ ſignū mutat̄. Et tangere membra ferro ē illa vul
nerare. Et addere vlneri hūiditatē: mltiplicat nocumētū.

¶ Uerbum .21. in dandis purgatiuis: in ſignis hūidis: ꝛ do
mino aſcendentis ſub terra ꝛ econtra.

¶ Purgatorium accipere: ꝛ luna in ſcorpione
vel piſce: domino etiam aſcendentis coniuncto
planete qui fuerit ſub terra per coniunctionē .f.
vel aſpectum laudabile. Si vero cōiunctus fu
erit dominus aſcendentis planete exiſtenti i me
dio celi: patietur nauſeam: ꝛ mouebitur medici
na: ꝛ in eo non morabitur.

¶ Triplicitas humida: hoc eſt aquatica: tota prodeſt pota
tori medicine ſolubilis. Quia cum medicina igreditur cor
pus: in illis membris humiditas non obſtat fortitudini e⁹.
Cumqꝫ hora ſumptionis medicine coniunctus fuerit domi
nus aſcendentis: planete exiſtēti ſub terra: mouebit medi
cinam ſub terra: ꝛ erit actus eius vtilis. Cumqꝫ domin⁹ aſcē
dentis iunctus fuerit planete exiſtenti ſuper terram: moue
bit ad ſuperiora: ꝛ qui acceperit: nauſeam patietur: ꝛ minuē
tur eius effectus.

¶ Uerbū .22. in vitādis ſignis fixis in his que mutare ꝛ al
terare intendimus.

¶ Noua veſtimenta facere vel exercere ꝛ luna
i leone: timendum: maxime ſi fuerit impedita.

¶ Per facere intendit ſcindere ꝛ conſuere: per exercere in
duere ꝛ vti. Signa vero fixa vitanda ſunt in omnibus ope
ribus que intendimus ab errore: ꝛ precipue ſignum leonis:
qꝛ cum hoc ſit fixum: ſignificat multitudinē victorie oīuz
que exercentur: ꝛ malum dominium in illis.

¶ Uerbum .23. in ſignificatione planetarum ad lunam ex
diuerſo eſſe eius ex circulo vel aſcendente.

¶ Almuſechelet: al's figuratio vel conuenientia
lune cum planetis in natiuitate: ponit natos mo
biles: vl' mouentes: in hoc q̄d ſignificat. q̄ ſi cue
nerit q̄ ſint planete fortes in ſemetipſis: ſignifi
cat q̄ exerceat ſe i hoc plus q̄ꝫ ſciatur. Et appa
ritio in qua erit exercitium: erit ex eſſe illorū pla
netarum in angulis apparentibus: aut ſuccedē
tib⁹ illos: vtilitas ei⁹ erit de fortunio coꝝ. ꝛ ſm
hūc modū cōfert q̄d remanet ex partibus.

¶ Almuſechelet d̄r duob⁹ modis vnus ē aſpectus. alter cē
tius ex circulo ꝛ a ſole. Quod vero in hoc loco itendit eſt
almuſechelet: aſpect⁹ qui ſūt ex angulis figurarū: qui ſūt tri
angulus quadratus exagona ꝛ oppoſitio: Dixit etiam q̄
planete dant lune motū ex naturis ſuis. Luna vero ſignifi
cat partes recipiētes i nobis formas rerū ꝛ operationum.
Jtē v̄o fit per aſpectū iouis ad illā: iuſticia. Et ꝑ aſpectum
martis: ipiū. Et ꝑ aſpectū ſaturni: patiētia. Et ꝑ aſpectuz ve
neris: hilaritas. Et ꝑ aſpectū mercurij: ſapiētia ꝛ diſcretio. Et
vnuſqſqꝫ ex planetis cōfortat opus ſuū i dn̄o natiuitatis
ſm fortitudīs quātitatē ei⁹ i ſemetipſis .ſ. cū fuerit auctus
nūero ꝛ magnitudine i ſuo hai3: ꝛ apparebit ſicut ille appa
ret: hoc ē ſi fuerit in angulis apparētib⁹: vel i ſuccedētibus
angulos apparebit: ſin aūt nō apparētes dn̄r cū ſūt orietales
a ſole vel i angulis. Proderit v̄o illi ſm quātitatē fortune
ſue ꝛ aſſociabit̄ fortitudo planete lune: ꝛ erit q̄d cōponit̄
ex illis ex fortitudīe. ꝛ apparitione ꝛ fortunio ꝛ eo ad q̄ ꝑ
uenerit diuiſio. Octo modi ſunt ſignificantes ea que com
memorauim⁹ ꝛ ſūt hi. Fortis apparens valens iuuās. For
tis apparens nocens. Fortis occult⁹ iuuans. Fortis occul
tus nocens: debilis apparens iuuans: Debilis apparens
nocens. Debilis occult⁹ iuuans: Debilis occult⁹ nocens.

Diuꝰ ſtellarū ſūt quatuor: aut eſt fortis aut debilis: aut fortunatus aut infortunatꝰ. Eſt autem forma ſtellarum tripartita: mltiplicit: plenaria: diminuta. Multipliciter vt ꝯueniunt in multis dignitatibꝰ. Plenaris vt i domiciliis meliores figure: vt saturnꝰ in aquario ⁊ cetera. Diminua: vt i alteris. Eſt aūt fortitudo aſcendens in ſeptentrione vel in atrio aſcenſus in circulo ex terra: motus augmentū: ſtatio ſecūda: extra aduſtis directus in angulo ⁊ in ſuccedēti: ſuperiores oriētales: ⁊ in oriētalibꝰ circuli quadrantibꝰ ſolis ibidem pariter: ⁊ in ſignis maſculinis: pter libram.

Verbū .24. i horrendis aſcendentibus ppter eclypſim ſolis ⁊ lune in angulo natiuitatis ⁊ reuolutionis.

Eclypſis luminariū: i angulis natiuitatum vel reuolutionum annorum impedit ſm naturam illius ſigni in quo fit eclypſis. ſ. ſm domū ⁊ tempus in hoc: eſt vt ſit proportio que eſt inter gradum aſcendentem ⁊ gradum eclypſis: vſqꝫ ad horam illā ad totū tpa: qd ſignificatur a tota eclypſi vnaqꝫ hora tienſis.

Intentio eius eſt vt ſol vel luna cum alter eorū eclypſat in angulo natiuitatis humane: vel in angulis reuolutionū ānorum eius: aſſequet ei aliquod horrendum in loco qui ē eiuſdem ſigni: veluti ſi fuit angulus domus regni: erit i regno: Si vero fuerit āgulus domus vite: erit in corpore eiꝰ. Et ſm hūc modū dic i ceteris angulis: pter q anguli reuolutionū leuiores ſūt āglis natitatū. Hora āt q̄ id maxie ꝯtiget qd eē dꝫ: ē vt aſpicias horas eclypſis: q̄t ſint: ⁊ ſi ſol fuerit eclypſis pono i eiꝰ hore ānū: ⁊ fractōi hore ſꝫ eādē pportionē. Deinde aſpice tēpus illō totū: quot āni ſint: ⁊ quota fractio ſit anni. ⁊ accipe ex eo ſm q̄titatem illius qd eſt inter gradum aſcēdentem ⁊ locū eclypſis ex .180. gradibꝰ. Cuius rei exemplū eſt: q īuenimꝰ lunam eclypſati in pricipio capricorni: ⁊ ē mediū celi natiuitatis: ⁊ morā eclypſis .3. horis. Scimꝰ itaqꝫ q regnū nati debilitabit .3. mēſibꝰ. ⁊ inuenimꝰ totū tempꝰ: 90. dies. Aſpeximꝰ itaqꝫ ad hoc qd eſt inter gradum aſcendētem q eſt initium arietis: ⁊ gradū medii celi: ⁊ erit medietas .180. per gradꝰ equales. Accipiamꝰ ergo de .90. diebꝰ q̄titatē: ⁊ erit inde .45. ab eclypſi grauiꝰ quod accidet, ex quo ſignificat. Et eodem modo operare in eclypſi ſolis.

Verbum .25. in directione ſignificatorum.

Diriges ſignificatores cum fuerint in medio celi cuiuſlibet ciuitatis per aſcenſiones circli directi ſm ordinem ſignorū. ⁊ cum fuerint i gradu aſcendentis: per gradum aſcenſionum eiuſdē ciuitatis. In his vero que ſunt inter illa fac cum aſcenſionibus graduū ſm quantitatē caſus eorum. ⁊ duo loca ei oppoſita ſm quantitatem illius: partes vero diriges retrorſum: quia quanto magis creſcunt motus ipſorum principiorum retardantur.

Intēdit q directō ſignificatorꝝ cum fuerint i gradu medii: celi ſit ſꝫ ſucceſſionem ſignorum: ⁊ ſꝫ aſcenſionem circuli directi. Si vero fuerint in gradu aſcendente ſm ſucceſſionem ſignorum: etiam per aſcēſiones ciuitatis. Si vero inter illa fuerint ſm ſucceſſionem ſignorum ſm eundē modum: ⁊ per aſcenſiones que equantur inter illa in multitudine graduum: ⁊ diminutione illorum. Partium autē directio. ſ. fortune ⁊ aliarum: eſt contra motum ſtellarū erraticarum: cuiꝰ rei cā eſt: quia mutatio earum eſt ſicut motus circuli mouentis ceteras ſtellas fixas: qꝛ gradus partis eſt de gradu firmamenti: ⁊ mouet in illo. Motus quippe totius eſt contra ſucceſſionem ſignorum.

Verbum .26. in occultatione hominis vl actionis.

Fortior occultatio eſt: cum ſignificatores incorporantur ſoli: vel fuerint ſub terra: aut in loco non cōgruenti domui eorum vel exaltationi. Et fortior q̄ꝫ poſſit eſſe eſt: cū fuerint ſignificatores euntes a caſu ſuo ad ſuam exaltationem: ⁊ ille in angulo idest nature ſue cōueniēti. ſ. ſigno vel ſit in angulo in quarta vel ſeptima: que ſignificant ocultationē: in quo ſit ſignum conueniens nature ſignificatoris.

Jam inciderunt plures ex malo intellectu huius capituli in impedimentum magnum: quod autem intendit i hoc eſt id quod occultatur: aut eſt homo vel actio huius. Sicut aliquis timens principem vel aliquem qui eum inſequeretur ⁊ abſconderet ſe. Actio eſt vt ſi quis manifeſtaret ſecretum ſuum alteri quod vellet occultari ⁊ nulli patefieri. Et in his indicia ſunt diuerſa. Cum enī fuerit actio: vtilius ē in ſignificatoribus vt ſint euntes ad coniunctionem ſolis: ⁊ in domo finis rei. In homine vero remoueantur hec: qꝛ hec indicant: q qui abſcondit ſe morietur in ipſo patibulo. Sed laudabile eſt in hominis occultatione vt ſit ſignificator iam tranſiens gradum coniunctionis: ⁊ non ſit egreſſus ab omnibus radiis. Et quando ſignificator vadit a ſuo caſu ad exaltationem ſuam: ſignificat q ipſe apparebit i fortitudine ſua ⁊ bona perſeueratione: ⁊ q rei finis laudabit. Significatores oñr ſignificantes ea q̄ debēt abſcondi.

Verbū .27. in ſignificatiōibꝰ veneris i aſcendente natiuitatis in membris diuerſis aliorum qꝫ planetarum.

Venus natū facit adipiſci in membro quod ab eius ſigno in quo eſt hora natiuitatis ſignificatur ad delectationem: ⁊ ceteri planete quicquid dant: ad hunc modū dant.

In hoc conuenerunt antiqui: q venus faciat delectationem adipiſci ⁊ non eſt dubium: quoniam eius locus magis eis ſit idoneus in delectationibus. Et ſepe vidi quoſdam: in quorum natiuitatibus venus erat in ariete: ⁊ eorū aſcēdens in eodem: fuitqꝫ eorum delectatio in videndis rebus famoſis: eo q viſus ſit in capite: ⁊ caput ſignificatur per arietem ⁊ aſcendentem. Et quibuſdam vidi eam i leone: qui fuerūt multū amatores mulierū: eo q leo habꝫ cor i quo ē amor. ⁊ qbuſdā vidi i eā i libra qui fuerūt mltū libidioſi qꝛ libra hꝫ verēda: fuitqꝫ libido eorꝝ iceſta ſꝫ fortūarꝝ: ⁊ i fortūarū aſpectū ad illam.

Verbū .28. i cōfortatōe nāe compoſite ex nāis duarum ſtellarum erraticarum.

Cū vero acciderit tibi vt luna corporaliter duobus pl'tis coniūgat: quere eiꝰ corpalē cōiūctionē cū aliqua ex ſtellis fixis cuius natura ſit commixta ex naturis vtriuſqꝫ.

Cū neceſſe fuerit: cōfortare nām ꝯpoſitā de nāis duarꝝ ſtellarꝝ erraticarū ⁊ difficile nobis fuerit vt ſit ſignificator ſiue fuerit lūa ſiue alter plta: i aſpectu earꝝ: aſpiciemꝰ aliq̄s ex fixis: quarꝝ nāe ſint compoſite ex nāis illorꝝ erraticarū ⁊ iueſtigabimꝰ vt ſit lūa vl ſigificator iūctus corpaliter illi Et hoc adeo pꝫ vt nō idigeat exemplo que in .9. cap. primi libri alabꝛa inuenice.

Verbū .29. i cognitōe dignitatis nati ⁊ eiꝰ morlis vel finis per natiuitatem.

Stelle fixe: dant dona grādia: modū excedētia: ſed multoties finiūtur in malum.

¶ Laudabilius eorum que ſcire intendimus in natiuitatibus poſt originē ⁊ nutritionē eſt dignitas nati: cuius ſignificatio ē a planetis orientalibus et ductoꝛia eorū vt ſint ſignificatores nati fortes in āgulo. ſ. in gradu āguli vel ꝓpe ꝑ .3. grad⁹. Et iā ſignificat ꝙ natus perueniat ad dignitatem ſuorū parentū tantū: nec ad plus. Sed cū fuerit aliqua ex ſtellis fixis que dicuntur bei bemie. i. fixe qui ſūt corda fixarū: ſicut cor tauri ⁊ cor leonis ⁊ coꝛ ſcorpionis. ſ. ille que ſunt in orbe ſignoꝛum. ex pꝛia magnitudine. Et etiam omnes ð prima magnitudine dicuntur: coꝛda aliatum ſtellaꝝ que ſunt maiores ⁊ in quantitate earum prima: in aſcendēte: aut i angulo in medio celo: aut cum domino ⁊ nenba natiuitatis ex luminaribus. Ille ſcilicet cuius eſt dignitas vt ſolis in die: lune vero in nocte ⁊ cum parte fortune exaltabit eius eſſe in maximam dignitatem: donec conſulet regibus magni regni: quamuis etiam ſit vilis ꝓgeniei ⁊ ignobilis: Sed he ſtelle cum ſole pꝛefuerint per fortunam eaꝝ erit moꝛs eius moꝛs peſſima: Ductoꝛia erit cum fuerit inter planetam eius orientalem ⁊ ſo'ē .60. gradibus et iterꝑtaſ diſtinctio vel ſecuritas.

¶ Uerbum .30. de ſucceſſiōe ꝓpiquoꝝ regū i regno.

¶ Opus propinquoꝛum reguꝫ vt ſuccedant regno eſt: vt conueniat natiuitas eius cuꝫ eſſe circuli: in hora qua rex ipſe itronizatus ē.

¶ Scito ꝙ idocti aſtrologi. obſeruant natiuitates propinquorum regum ⁊ cuius natiuitatem inueniunt minui ob hoc ꝙ non ſint eius planete orientales: et in virtute anguli: et cetera talia: cōueniūt ꝙ ipſe non ſuccedat: regno ⁊ pretermittūt quod ꝑecipuum erat: ⁊ eſt vt ſit aſcendens natiuitatis eius: vel medium celi conueniens aſcendenti: vel medio celi hoꝛe intronizationis eius regis: vel congruat aſcendenti coniunctiōis minoris vel medie que ſignificauit ſectam illam. Ego quidem recordoꝛ: cum eſſem vnus ð i doctis aſtrologis: adhuc quidem iuuenis: venit quidam ſeruus regis humarogoci deferens natiuitatem aaron filij regis ⁊ interrogans vtrum poſſē itelligere ſi natus iſte ſuccederet patri i regno: Et cū preſagirē: inueni planetas eius pōderoſos occidentales: ⁊ cadentes ab angulis ⁊ a ſole: nec ꝑpēdere potui vnde ſignificarem ſibi regnum patris. Tūc diſtuli dare iudiciū donec ſtudioſius inquiſiſſē: poſt modicū vero tempoꝛis queſiui a quodā ſene: quem caleth dicebāt. filiū alimelit elcemini: perito i dādis indicijs: q cū reſpiceret figuram: interrogauit cuius eſſet natiuitas: ⁊ dixi aaron filij regis: optinebit inquit locū. 10. annis fere in regno: ⁊ erit ſub poteſtate vel regimine alterius: vel erit ille cui iubetur. Et queſiui vnde depꝛehenderet hec: qui detinens me ſermonibus: noluit mihi indicare. Cum autem illum venerarer ⁊ donis coꝛrumpere non ceſſarem. Dixit huius aſcendens eſt ſcoꝛpius: ⁊ ſol in virgine. Et ſimiliter erat: cum auus ingreſſus eſt hoc regnum. Et ſucceſſit aarō patri ſuo in regno: ⁊ regnauit annis nouē ⁊ quibuſdā menſibus: nam ſol in ꝟgine locum medij celi obtinebat. Et ſilr indicauit rahabachat almanſoꝛ: ꝙ ipſe obtineret iperium dum eſſet eius hoſpes: et erat tunc almanſoꝛ in paupertate maxima: in oiebus benumeie. Et hec oia cōmemoraui i quodam meo libro.

¶ Uerbum. 31. de eē regis in regno: et quid et accidat i vita et ſuis familiaribus.

¶ Cum peruenerit directio ſignificatoꝛis regni: ad ſtellam que abſcindit: moꝛietur rex eius: vel potens in illo. Et omnis ſtella que fuerit in ſigno alinthic reuolutionis anni: ex annis regni: ſignificat neceſſe potentis in regno eodē anno: ſecundum naturam ſtelle.

¶ Intendit per hoc ꝙ gradus aſcendentis in pꝛicipio regni ⁊ etiam in qualibet dignitate: cum directus fuerit ꝑ aſcenſiones illius patrie: in qua eſt illud regnuꝫ ad vnumquēqꝫ gradum Annum: cum pꝛeuenerit directio ad infoꝛtunaꝫ: fiet alicui magnati eius nocumentum: ſm naturā eius: qm̄ aſcendens eſt medium celi diuitum. ⁊ cum peruenerit ad foꝛtunam: fiet ꝓſperitas ſm eius naturam. Omnis etiam ſtella que fuerit in ſigno alynthic. i. in ſigno reuolutiōis anni ex annis regni: interficiet eius potentem cōſimilem illi ſtelle in eo qđ ſignificat. Si fuerit ſaturnus: erit occulti animi: quiſ non detegit quod habet in animo. Si iuppiter fuerit: erit iudex vel ſibi ſimilis. Si mars: erit aīoſus: aut dux militū. Si ſol: erit rex ex pꝛopinquis vel potentibus regis. Si venus: erit mulier multe fame. Si mercurius: erit ſapiens vel ſcriba. Si luna: erit vnus ex vernaculis regis vl' miniſtris. Et ſi fuerit ſtella oꝛientalis ⁊ aſcendēs in ſua auge: erit iuuenis. Et ſi fuerit occidētalis: ⁊ deſcendens ab auge ſua: erit ſenex: ⁊ ſm q̄titatem fixionis: vel moꝛe eius in angulo: ⁊ ſm foꝛtitudinem eſſe eius: ⁊ ſm foꝛtitudinem ei⁹ ex exaltatione: vel ex alia dignitate: erit huius honoꝛ. ſ. moꝛientis ⁊ poteſtas: ⁊ ſꝫ quātitatem eius foꝛtune ſcilicet ſtelle: erit eius ſubſtantia vl' foꝛtuna: ſcilicet moꝛientis.

¶ Uerbum. 32. in ſignificatione duarum natiuitatū: ſuper concoꝛdia ⁊ ſuper amicitia ⁊ inimicitia.

¶ Concoꝛdia duoꝝ in re aliqua eſt: quod reperitur ex ſignificatiōe illius rei in vtriuſqꝫ natiuitate. Si ergo fuerit in eſſe laudabili: erit inter illos concoꝛdia bona: et qui foꝛtioꝛ loco fuerit: erit ſicut agens et pꝛinceps: ⁊ debilioꝛ ſicut patiens ⁊ ſubiectus.

¶ Intendit per concoꝛdiam duoꝛū: vt cōueniāt in vno opere: vel in vno negocio: ⁊ in aliquo his ſimili. Et oꝫ vt aſtrologus aſpiciat ad duos ſignificatoꝛes eoꝝ in natiuitatibus eoꝛū. ſ. illi⁹ negocij. ⁊ ſi oēs ſignificatoꝛes fuerit ꝯcoꝛdes in oībus erunt cōcoꝛdes: ⁊ ſi in nullis: in nullis. Et ſi fuerit vnus eoꝛum aſpiciens alterum ex trino vel ſextili aſpectu: ſignificabit per hoc ꝙ erit cōuenientia inter illos: i illo opere vel negocio. Si vero fuerit aſpectus ex q̄rta vel oppōne: ſignificabit maximam diſcoꝛdiam: que erit inter illos i hac re. Sed ſi ſe non aſpexerint: non perficietur inter illos concoꝛdia i re illa. Et cum ſe aſpexerint: foꝛtioꝛ in domo ⁊ i angulo: erit pꝛinceps vel victoꝛ i illa re ſuper alterum.

¶ Uerbum. 33. in ſignifiatione duarum natiuitatum i dilectione ex dilectōe eē ſolis ⁊ lune: ⁊ coꝝ aſpectuū.

¶ Amicitia ⁊ inimicitia: accipiūtur ex permutatione duoꝛum locoꝛum luminariuꝫ in duabus natiuitatibus: ⁊ ex conſimilitudine aſcendentiū earum: in amicitia ⁊ diſcoꝛdia: ⁊ ſignum obediens: eſt foꝛtioꝛis amicitie.

¶ Intendit cum ſol fuerit in alicui⁹ natiuitate vbi fuerit luna in natiuitate altera: ⁊ fuerit luna i natiuitate pꝛima: vbi fuerit ſol in natiuitate ſecūda: fueritqꝫ aſcendens vnius in ſextili aſpectu aſcendentis alterius: vl' in trino aſpectu: firmabitur inter illos dilectio. Et ſignum obediēs alteri: erit foꝛtioꝛis dilectionis et maioꝛis inclinationis.

¶ Uerbum. 34. de differentia natiuitatis hoīs a natiuitate alterius animalis per gradum almuſteuli.

¶ Almuſteuli ſuper locuꝫ coniunctionis: erit in ſimili gradu anguli oīs nati ex angulis qui erunt in illa coniunctione: ex indiuiduis hominum: ⁊ ſimiliter in pꝛeuentione.

¶ Snia ptho. io animodar ē: ꝙ locus almuſteuli ſup cōiunctionem aut pꝛeuentionem: conuenit ſemper cum angulo:

ex angulis aſcendentis natiuitatis hoīs in illa cōiūctione ſeu preuentiōe. Et gradus qui nō fuerit ſilis gradui illi: nō erit angulus in natiuitate alicuius hominis. Iaȝ quoqȝ expertus ſum in natiuitatibus brutorū aīalium: ⁊ non īueni angulū ex angulis natiuitatum: vel cum aſcendente vl' cū .10. ipſorum equalē gradui almuſteuli ſuper gradū coniunctionis vel preuētionis: ī qua fuit illa natiuitas. ¶ Sēſus huius capl'i eſt: ꝙ in natiuitate hoīs ſemper oportet: ꝙ gradus aſcendētis vl' medij celi ſint in tanto gradu ſui ſigni in quoto fuerit almuſteuli ſuper coniunctionem vel preuentionem ſui ſigni. Et ſi hoc non fuerit: non erit illa natiuitas hominis: ſed alterius animalis.

¶ Uerbum. 35. in frigore tēperie: vel calore hyemis.

¶ Cū peruenerit ſtella ī aliquā quartaȝ ex quartis anni ad locum circuli ſignorū in quo nō fuerit ſol ⁊ moueat̄ aeri aliqua qualitas. Tūc ſi fuerit ſtella cōcordans illi qualitati: cōfortabit illā quartā. ⁊ ſm̄ hūc modū dic ſemꝑ ī oībus.

¶ Intēdit ꝙ cū ſtella peruenerit ad aliquod ex ſignis hyemalibus: ⁊ fuerit frigida vt ſaturnus ⁊ confortabit idem ⁊ augmentabit frigus illius hyemis. Et ſi calida fuerit: contemperabit naturā illius hyemis: ꝙ ſi fuerit ſtella illa calida perueneritqȝ ad ſignum calidum: augebitur calor illius eſtatis. ⁊ ſic erit in ceteris. ſ. in ſiccis ⁊ humidis.

¶ Uerbum. 36. in quibus edificationibus exerceri debent fixe ⁊ in quibus erratice.

¶ Exerce ſtellas fixas ī conſtructione vrbium ⁊ planetas ī cōpōne domorū. Oēs citates fundate marte exiſtente ī medio celi: vel aliqua ſtella fixa ex albemenia ei⁹ nature: morietur ꝗ̄plures principes eius gladio.

¶ Intendit vt ſint ſtelle fixe ex albemenia que ſūt ex complexione iouis vel veneris in aſcendente conſtitutionis ciuitatis ⁊ in medio celi ⁊ in domo finis rei: ⁊ ī. 7. ⁊ ſtelle erratice aſpiciētes illas vel cōiuncte illis: qꝛ almuſteuli ī apparitione vrbium ex ſtellis: neceſſe eſt vt ſit in maiori tarditate. ſ. ſtationarij: vt prolonget̄ earū fixio ⁊ tardet̄ earuȝ deſtructio. Stelle eni fixe maiorē ſignificationē ſignificāt ꝗ̄ planete: vn̄ ſtelle fixe ciuitatibus dant̄: ⁊ planete domibus. Deide dixit ſi fuerit mars ī medio celi vl' ſtella fixa: c⁹ natura ſit ſicut martis: pl'es ꝑncipes ei⁹ ꝑibunt gladio. Mediū nanqȝ celū eſt aſcendens principū eius. Et mars in tali loco terminat tempora eorum gladio.

¶ Uerbum. 37. in cognitione totius eſſe nati: ⁊ finis eius ꝑ aſcenſiones natiuitatis.

¶ Uix fiet vnqȝ ꝙ nō ille idē: cui fuerit aſcēdens piſcis vel virgo: ſit maior ſui regni occaſio: ⁊ cuius aſcēdens fuerit aries vl' libra erit fortior cā ꝓprie necis: ⁊ ſcorpio vl' taurus cā egritudis: ⁊ ſꝫ hūc modū confert ī ceteris aſcēdentibus.

¶ Ptho. dixit nobis ꝙ oēs due dom⁹ q̄ fuerit vni⁹ pl'te q̄ꝛ vna fuerit aſcēdens natitatis vl' iterrogatōis. Et altera q̄libet ex domib⁹ ꝙ pl'ta q cōiūgit dn̄atū vtriuſqȝ: ē ſicut cōiūctio corꝑalis dn̄i vnius eaꝝ cū dn̄o alterius. Patet igitur ex hoc: qm̄ id qđ ſignificat aſcēdens cōmouet ad id quod ſignificat̄ ab alia: vt ſi fuerit v̓go vel piſcis aſcendēs erit geminis vel ſagittarius dom⁹ regia. Et natus abſqȝ grādi labore ī regalib⁹ rebus ſe promanebit. Silr̄ ſi fuerit ſcorpi⁹ aſcendens: erit aries. 6. domus. ⁊ ſi fuerit taurus aſcendēs: erit. 6. domus libra: ⁊ ideo erit cauſa ſue egritudinis. Et eodem modo ſi fuerit aſcendens aries vel libra erit ſue mortis occaſio: quia ſcorpius vel taurus erit in octaua. Si fuerit aſcendēs capricorn⁹ erit natus cauſa reſeruatiōis ſue pecunie et lucri: Qđ ſi fuerit aſcēdēs aquari⁹ erit ipe cā inimicitiaꝝ hominū. i. ꝓpter capricornū q ē in. 12. Ecce ego noui quēdā cuius aſcēdēs erat aries: q ex ſua egritudie nimia fcūs ē demēs: et ꝑiuſqȝ amitteret ſēſū ꝑ multitudie vaporis: circa arterias quaſi ſuffocatiōnē ſētiebat: q̄ ſignificatio arietis ē. Quadā ēt die de ſcriptorio ſuo cultrū accipiēs ſecuit ſibi gutt̄ abſcidēdo ſibi arterias vel gutt̄ ⁊ ſic n̄ ceſſauit ſāguis emanatio: donec finiret vitā. In hac etiaȝ vrbe quēdā vidi quē ꝓpoſuit amettrillōis filius vt fūdaret meſchidā maiorē q et diſtulit. vn̄ ipator idignat⁹ fecit cū veīr ad ſe. Cūqȝ veiſſet q̄ſiuit cur op⁹ ſuū iꝑfectū relinq̄ret: qui ſuo iſortūio ſtulte rn̄dēs ī irā regē ꝯmouit. Qua ꝑꝑ diu ceſus: expirauit et eius aſcēdēs natitatis fuerat libra. O quā bn̄ īquit ptho. cū diceret vix fiet ⁊c. Qꝛ n̄ ꝯtigit ſꝑ vt cuius fuerit aſcendēs vnū ex illis ꝙ neceſſe ſit illud ꝓprie necis eē cām. Sȝ cū fuerit ſigificator natitatis dn̄s interfectorē ille ſemetipſū iterficiet: Si v̓o cū in loco ſuo moriturū ſignificauerit: eueniet et ſm̄ hoc. Qđ ſi male fuerint in. 8. ſigificat ꝙ dn̄s natus itetfeci: ⁊ ſi ibi fuerint fortūe vel reſpiciant: ſignificat eum mori in lecto ſuo.

¶ Uerbum. 38. in ſignificatione mercurij in domib⁹ maiorum in natiuitate nati.

¶ Cū fuerit mercuri⁹ ī aliq̄ domorū ſaturni: ⁊ ipe mercuri⁹ fortis ī eē ſuo dat bōitatē itelligentie vel cognitiōis medullit⁹ ī reb⁹ radicalib⁹ vel pricipijs artiū. Et ſi fuerit ī duob⁹ ſignis martis dabit fortitudinē ⁊ acuitatē ꝑfidie vel bonitatē ſubite eloquētie et dehoneſtationē: ⁊ fortior locis duobus eſt aries.

¶ Cuius nāe ꝑfuerit mercuri⁹ erit acut⁹: ⁊ addet ei ſubitā eloquētiam ſuꝑ cogitatiōnē eius: ⁊ maiat erit eius prudentia ex auditu ad itelligēduȝ ꝗ̄ ad aliqd meditādum: Eſſe igr̄ ei⁹ ī ſigno calido ⁊ ſicco exiget hoc ad velocitatē: ⁊ agilitatē vbi icorꝑat⁹ fuerit fortūe ex pl'tis ⁊ ſtellis fixis. i. cū tāta feſtiatiōe itelliget ꝙ ꝑus itelliget: ꝗ̄ audiat vel dicat̄: ⁊ videbit̄ ei itelligere: cū tm̄ n̄ itelligat. E cū ocurrerit ſigno tēꝑato declinātc ad frigus ⁊ hūiditatē figet aīum ei⁹ ī quo itromittet ſe: ⁊ aſſidue erit ī illo ⁊ illis duob⁹ ſignis q̄ ſūt capcorn⁹ ⁊ aq̄ri⁹ ē cū tēꝑamēto ꝓꝑo: aliqd qđ attribuit eis ſaturn⁹ ex occultatōe aī: Et iō neceſſe ē eē ſicut dixit ptho. Et locus ei⁹ ī ariete dat ſibi accēdi ꝓpter qđ adeptus eſt ex marte de acuitate ⁊ agilitate ⁊ n̄ ē ita ī ſcorpiōe ꝓpter nāȝ ei⁹ hūidā que frāgit nām martis. Indi v̓o cū fuerit ī natiuitate alicui⁹ mercurius ī capcorno vl' aquario eligūt illi vt exerceat ſe ī ſcīs qꝛ hoc exꝑti ſt̄ ſepe: ⁊ nō decipit eos vnq̄.

¶ Uerbum. 39. in malo eſſe. ii. in regum intronizatione.

¶ Malū eē vndecie dom⁹ ⁊ ei⁹ domi ī intronizatiōe regū ſigificat ꝙ accidet ꝯſiliatorib⁹ ſuis ⁊ e⁹ ſuba ō malo: ⁊ eodē mō erit malū eē ſcđe q̄ eſt dom⁹ ſubſtātie: ſignificans: ꝙ modicū adipiſcetur populus cum illo rege.

¶ Iā ꝯuenerūt aſtrologi ꝙ. 10. ī oī ordinatiōe regū ē locus eius: ⁊. ii. auxiliarorū eius et ei⁹ ſubſtātie: et aſcēdēs ppl'i: ⁊ ſecūda ſubſtātie illorū. ſ. populi. Et iō īpedit. ii. ꝯſiliatores et ſecūdā ſubſtātiā ppl'i: ſi ſūt ibi mali corꝑaliter vel ꝑ aſpectū ex cauda vel aliqua ex ſtellis fixis malis: vel ꝙ eius dominus ſit cadēs vel cōbuſtus: vel luna debilis ſit.

¶ Uerbū. 40. ī ſigificatōe fortitudis malorū ī aſcēdēte natiuitatis ſuꝑ his ī qbus delectat̄ natura.

¶ Cū ꝑfuerit mali ī aſcēdēte natitatis: delectabitur dn̄s eiuſdē natitatis ī rebus iſipidis ⁊ ſapo

re amaris. Et quandoqꝫ erit eius delectatio i rebus odore terribilibus ⁊ ceteris his ſimilibus.

¶ Jam concordati ſunt aſtrologi ꝙ cum domin⁹ aſcendentis ſolus p̄fuerit in natiuitate ⁊ non participabitur ſibi aliter: erit natura nati ſm̄ ꝙ dicetur de illo planeta. Si ergo ſaturnus fuerit: ſignificabit ꝙ delectetur natus i guſtu aceto ſis ⁊ ponticis. Et ſi fuerit mars delectabitur in acutis et amaris ⁊ vino turbido: ⁊ huiuſmodi erit delectatio ⁊ i odoribus terribilibus: ita vt preferat calorem ſtercoris in coitu bono odori ⁊ ſuaui: ⁊ videbuntur ei piſces ſaporiferi ſalſi ⁊ fetentes. Et ego quidem vidi quendam diuitem: cuius natiuitatis domini erant mars ⁊ ſaturn⁹: ⁊ erāt fortes ⁊ delectabatur in commeſtione marinarum beluarũ q̄ erant inſalſe ⁊ fetentes: ⁊ coquebat illas in furno. Jurabat etiam ꝙ quando coibat cum formoſis ⁊ ſuauiter redolentibus: deficiebat eius virga: ⁊ cū vili ⁊ olente confortabatur.

¶ Uerbum. 41. in ſignificatione euntium ⁊ redeuntium ⁊ eorum lucro.

¶ Caue ab infortunis in. viij. ⁊ ei⁹ dño exeūti in itinere: ⁊ in ſecundo ⁊ eius domino redeūti.

¶ Septimum eſt locus ad quē tendit viator. ⁊. 8⁹. 2ᵐ ab illo ⁊ indicant qḋ futurum eſt illi in illo: ⁊ quid ibi lucrabitᷣ Aſcendens vero eſt loc⁹ ad quem reuertitur rediens: ⁊ 2ᵐ ſignificat quod adipiſcetur ibi. Luna vero ſemper ſit fortuna: ⁊ in bono loco ab aſcendente. Sciamus ꝙ in mutatione domus ſi fuerit iuppiter in ſecundo ⁊ luna in bono cōuenienti eidem ſecundo ſemper ditabitur.

¶ Uerbum. 42. in ſignificatione planetarum ſuper egritudines ex eſſe ſuo in radice natiuitatis.

¶ Jn egritudinibus ſi fuerit luna in ſigno in quo fuerit infortuna hora natiuitatis eius: aut in ei⁹ oppoſitōe vel quadrato: erit egritudo difficilis. Sed multo validius ſi in illo ſigno egritudinis hora fuerit infortuna: vel in figura illius laudabili. Et eſt fuerit. ſ. hora natiuitatis in loco fortune. ſ. luna i principio egritudinis: erit leuis: niſi conueuerit complexio egritudinis nature illius fortune qui tunc iuuabit eam. ⁊ hoc dic poſtq̄ noueris certiſſime quantitatē egritudinis ſicut dixim⁹ in capitulo. xij. tertij libri alabra: i eo eni docet cui⁹ cōplōnis erit infirmitas.

¶ Jā patefecit nobis galien⁹ hoc i tractatu ſcḋo libri dierū creticoꝝ: ⁊ dixit ꝙ docti egyptij agūt ſilr̄. Sꝫ ſꝫ lunā ptho. docuit nos i h̄ ꝙ mali ſi cōtrarij fuerint cōplōni egritudīs: minuēt malicia eoꝝ. Si v̄o fortūa fuerit ꝯueniēs egritudi minuēt ei⁹ formniū. Qḋ egregie dixit: dic ſꝫ q̄tītatē egritudis: qꝛ ſi fuerit modica: nō ꝓuēiet egritudo ad eē magnū.

¶ Uerbum. 43. in ſignificatione fortunarum vl̄ malorum ſuper libidine q̄ ſit cum lege vel extra legem.

¶ Res que fiunt ſm̄ eē naturale vt matrimoniū: ⁊ ſm̄ leges deſtruunt infortūe. Que vero fiūt ſm̄ naturam. ⁊ non ſcḋm leges: vel que nō fiūt nālr̄ nec ſcḋm leges deſtruuntur a fortunis.

¶ Intēdit p matrimoniū vtile fore vt p̄ſint fortune i inceptiōe. ſ. principio. Et vt cōiūgātur cū ſignificatore: ⁊ nocēt in hoc ifortune. ſ. matrimonio: ⁊ deſtruūtur ab ifortunis: Jn fornicatōe vero que fit nāliter ⁊ nō ſm̄ leges: vt i ſodomitis ⁊ mulierib⁹ ſe cōfricātib⁹ que oia ſūt extra nām ⁊ legē nocēt illis fortūe: ⁊ iuuāt ifortūe: Et oꝫ aſtrologū vt noſcat vnāquāqꝫ iſtarū reꝝ: que fuerit nāliter ⁊ extra nām. Et ſicut dixi i matrimōio: ita i alijs reb⁹ nālib⁹. Et det quātitatē ſufficiēter vel inſufficiēter ex reb⁹ extra nām.

¶ Uerbū. 44. in ſignificatione aſcēdētis ifirmitatis cōtrarij figure natiuitatis.

¶ Cū fuerit aſcēdēs infirmitatis cōtrariū figure natiuitatis. Et nō peruenit annus reuolutiōis ad illā figurā natiuitatis: peſſimū erit.

¶ Intēdit p cōtrariū: vt ſit aſcēdens egritudinis: ſeptimū natiuitatis aut finis dom⁹ q̄ ē ſub terra vel dom⁹ mortis: qꝛ tūc erit horrēdū niſi fuerit figura reuolutiōis illi ſimilᷣ. i. figure: tunc enim leuius erit ſcilicet infirmitas.

¶ Uerbum. 45. in ſignificatione ſuper mores nati per aſcēdens ⁊ ſignificatorem.

¶ Jn oī natiuitate cui⁹ nec aſcēdēs nec ei⁹ ſignificator fuerit i ſigno hūano: dominꝰ ei⁹ erit ex hoib⁹ qui non aſſociantur hoib⁹.

¶ Cū fuerit aſcēdēs hoīs: ſm̄ hoīs formā erit aſſociabilis illis ⁊ domeſticus illis. Cūqꝫ fuerit ſecūdū formā aialium feraliū erit quaſi tirānus ⁊ furibūdus iter eos. Nec vultᷣ aſſimilari alicui ex ſuis ꝑentib⁹: Eodē mō erit ſi natiuitas fuerit diurna: ⁊ ſol fuerit yleg: ⁊ fuerit i ſigno hūano. vel natiuitas fuerit nocturna. ⁊ lūa fuerit yleg: ⁊ fuerit in ſigno hūano. vel i aliquo alio: Quoniā i natiuitate diurna ſol erit dñs neuba. i nocturna: luna erit domina neuba: ſic de dño neuba natiuitatis ex ilegia ſua.

¶ Uerbū. 46. i ſignificatōe ſtellarū fixaꝝ ⁊ eē ſupiorū iferiorum quoqꝫ ⁊ lune in radice natiuitatis.

¶ Maior fortūa i natiuitate ē ex ſtellis fixis. ſ. albebenia. ⁊ āgulis allure. ſ. cōiūctio. i. ⁊ ductoria ⁊ ex loco partis fortūe regni in aſcēdente.

¶ Jā ꝯmemorauim⁹ i verbo. 29. modū ſtellaꝝ fixarū ⁊ āgulorū. ſ. malū: ⁊ allurē iā expoſuim⁹ i verbo. 30. Et ductoria ē vt ſint pōderoſi i eē laudabili a ſole oriētales i āglis. Leues vero qui ſūt ſub ſole occidētales: laudabiles: Sunt. n. qdā qui ſūt occidētales illaudabiles: ⁊ ſūt hi leues occidentales a lūa: Sitqꝫ pars fortūe q̄ ceciderit i itronicatione regni i aſcēdētⁱ natiuitatis: Ductoria ē vt ſint tres ſuperiores oriētales a ſole ⁊ i āgulo: ⁊ tūc ſūt laudabiles. Et ſi fuerit occidētales illaudabiles ſed nō multū. Inferiores vero a ſole occidētales ſūt laudabiles. Si fuerit oriētales ſūt illaudabiles: i lūa vero econuerſo quoniā ſupiores a luna occidētales ſūt laudabiles: ſed oriētales ab ea ſūt illaudabiles. Et iferiores ſi ſūt oriētales a luna ſūt laudabiles. Si fuerint occidētales ab ea ſūt illaudabiles: Ponderoſi ſunt circumdātes ſolē orientales in angulis.

¶ Uerbum. 47. in proficuis impedimentis et iniurijs inter aliquos ex malo eſſe vel bono.

¶ Cū malus in natiuitate alicui⁹ ceciderit. ſ. corporaliter i locum fortune i natiuitate alterius: illi nato i cui⁹ natiuitate fuerit fortūa: aliqḋ horribile malū ab eo i natiuitate cuius fuerit ifortūa euēire ſignificat. Et gen⁹ mali erit ex nā plīte. Illud vero i quo fiet: erit ex q̄litate nāe loci eius. Et ſecundum hunc modum fit in omnibus ꝑticipationib⁹.

¶ Jd in quo fit ꝑticipatio ē vt ſit malus i loco boni: vel bonus i loco boni: ⁊ malus in loco mali. Malus vero in loco boni: īpedit p ſe dñm boni: ⁊ iuuat dñꝫ. ſ. natū mali. Bonus aūt i loco boni: ſignificat ꝙ vnuſquiſqꝫ ꝓderit ſocio ſuo. Et

malus ī loco mali: ſignificat ꝙ vnuſquiſqꝫ ipediet ſociū ſuū. Nocumētū vo erit ex natura mali. Si fuerit ſaturnus: erit occult⁹ nocēs: vt accuſator ꝛ blaſphemator. Si fuerit mars initiū malum pſequēs: vl̄ ſi fuerit tūc malitia inceptiōis ꝛ groſſitudinis ideſt electiōis ꝛ inuaſionis. Genus aūt rei vn̄ ſit ex loco pl̄te ī domibus vt ſi fuerit ī domo regia: erit ex pte regis. Et ſi ī domo ſbſtātie: erit ī ſbſtātia: ꝛ ſic ī ceteris.

Verbū. 48. ī cōueniētia ſubiectoꝝ cū dominis.

Cū decimum aſcēdētis miniſtri. ſ. regis: fuerit aſcendēs regis: vel miſtri alicui⁹ fuerit aſcēdēs alteri⁹: ſocij ſūt: ꝛ cū venerit almutaz ſup vnū ex illis: cū almutaz ſup alteꝝ cōcordia cōuenientijs ſignificatiōibus ſignificatorū: ſignificabit aptationē eē eoꝝ ꝛ paucā diſcordiā iter illos.

Intēdit per hoc ꝙ miniſter vel ſequēs: ꝛ captiu⁹: ꝛ vxor: cū fuerit in locis ſuis naturalib⁹: regi vel ſequēti dn̄o: ꝛ marito: erit longa proſperitas in eē eoꝝ: Conuenientie vel conditiones ſunt: quas dixim⁹ ex alio capitulo: ex aſpectu ſignificatoris. ſextili vel trino: ꝛ ex pięctu radioꝝ fortune ſuper illū: ꝛ ex fortitudine ei⁹: a ſemetipo. ſ. ſignificatoris.

Verbū. 49. in poſſe ſubiectoꝝ vel ſociorum ſuper dominos ſuos vel ſocios.

Cū aſcēdēs miſtri fuerit. x. aſcēdētis dn̄i: dn̄abit miſter dn̄o ſuo vel ei⁹ q aſſociat ſequēs: ſocio ſuo dn̄abit. Et ſilr̄ ſi fuerit dn̄s. vi. alicuius natiuitatis ī medio celi: ibi recipiēs diſpoſitionē a dn̄o aſcēdētis eiuſdē natiuitatis: erit boni dn̄ij in ſuis ſeruiētib⁹: ꝛ hꝫ hūc modū ꝯfert his filijs.

Parens eſt de eē decie: ī fortitudie magis ꝙ eē ceteroꝝ angulorum: qꝛ illud apparet totū: qđ nō fit in reliquis trib⁹ angulis ꝛ cum fuerit aſcendens miniſtri vel ſequētis: ſignificans ꝙ eē ſuū meli⁹ ē: ꝙ eē dn̄i ſui: vel ſocij ſui: dn̄abitur illi. Et receptor diſpoſitiōis ē fortior dante ei diſpoſitionē. ergo receptio diſpoſitionis ſignificatoris ſerui: ꝛ dn̄o aſcendentis dn̄i ſignificat bonā ſocietatem vel vicinitatem dn̄i cū illo: ꝛ ꝙ venerabuntur ſerui illū. ꝛ ſic neceſſe eſt eē in fratribus: ꝛ filijs: ī his quoqꝫ qui ſequuntur hoc.

Verbū. 50. in cōiunctionibus pl̄taꝝ ꝛ earū vtilitatib⁹ incremento ꝛ decremento.

Nō obliuiſcaris eē cētūuigīti cōiunctiōes q̄ ſūt ī ſtellis erraticis: ī illis eni eſt maior ſciētia eoꝝ q̄ fiūt ī hoc mūdū ſuſcipiēti icremētū ꝛ dcremētū.

.120. coniūctiones continentur ī oī eo ad qđ pueniūt coniunctiōes. 7. pl̄taꝝ. Et ſunt he: Binaria: Ternaria: Quaternaria: Quinaria: Senaria: Septenaria.

Binaria.

Binaria. 21.

Saturnus. Juppiter.
Saturnus. Mars.
Saturnus. Sol.
Saturnus. Uenus.
Saturnus. Mercurius.
Saturnus. Luna.
Juppiter. Mars.
Juppiter. Sol.
Juppiter. Uenus.
Juppiter. Mercurius.
Juppiter. Luna.
Mars. Sol.
Mars. Uenus.
Mars. Mercurius.
Mars. Luna.
Sol. Uenus.
Sol. Mercurius.
Sol. Luna.
Uenus. Mercurius.
Uenus. Luna.
Mercurius. Luna.

Ternaria.

Ternaria. 35.

Saturnus. Juppiter. Mars.
Saturnus. Juppiter. Sol.
Saturnus. Juppiter. Uenus.
Saturnus. Juppiter. Mercurius.
Saturnus. Juppiter. Luna.
Saturnus. Mars. Sol.
Saturnus. Mars. Uenus.
Saturnus. Mars. Mercuri⁹.
Saturnus. Mars. Luna.
Saturnus. Sol. Uenus.
Saturnus. Sol. Mercuri⁹.
Saturn⁹. Sol. Luna.
Saturnus. Uenus. Mercuri⁹.
Saturn⁹. Uenus. Luna.
Saturn⁹. Mercuri⁹. Luna.
Juppiter. Mars. Sol.
Juppiter. Mars. Uenus.
Juppiter. Mars. Mercuri⁹.
Juppiter. Mars. Luna.
Juppiter. Sol. Uenus.
Juppiter. Sol. Mercurius.
Juppiter. Sol. Luna.
Juppiter. Uenus. Mercuri⁹.
Juppiter. Uenus. Luna.
Juppiter. Mercuri⁹. Luna.
Mars. Sol. Uenus.
Mars. Sol. Mercuri⁹.
Mars. Sol. Luna.
Mars. Uenus. Mercuri⁹.
Mars. Uenus. Luna.
Mars. Mercuri⁹. Luna.
Sol. Uenus. Mercurius.
Sol. Uenus. Luna.
Sol. Mercurius. Luna.
Uenus. Mercurius. Luna.

Quaternaria.

Quaternaria. 35.

Saturnus. Juppiter. Mars. Sol.
Saturnus. Juppiter. Mars. Uenus.
Saturnus. Juppiter. Mars. Mercuri⁹.
Saturnus. Juppiter. Mars. Luna.
Saturn⁹. Juppiter. Sol. Uenus.
Saturnus. Juppiter. Sol. Mercuri⁹.
Saturnus. Juppiter. Sol. Luna.
Saturnus. Juppiter. Uenus. Mercuri⁹.
Saturn⁹. Juppiter. Uenus. Luna.
Saturnus. Juppiter. Mercuri⁹. Luna.
Saturnus. Mars. Sol. Uenus.
Saturnus. Mars. Sol. Mercurius.
Saturnus. Mars. Sol. Luna.
Saturnus. Mars. Uenus. Mercurius.
Saturnus. Mars. Uen⁹. Luna.
Saturnus. Mars. Mercuri⁹. Luna.

Saturnus.Sol.Uenus.Mercurius.
Saturnus.Sol.Uenus.Luna.
Saturnus.Sol.Mercurius.Luna.
Saturnus.Uenus.Mercurius.Luna.
⁋ Juppiter.Mars.Sol.Uenus.
Juppiter.Mars.Sol.Mercurius.
Juppiter.Mars.Sol.Luna.
Juppiter.Mars.Uenus.Mercurius.
Juppiter.Mars.Uenus.Luna.
Juppiter.Mars.Mercurius.Luna.
Juppiter.Sol.Uenus.Mercurius.
Juppiter.Sol.Uenus.Luna.
Juppiter.Sol.Mercurius.Luna.
Juppiter.Uenus.Mercurius.Luna.
Mars.Sol.Uenus.Mercurius.
Mars.Sol.Uenus.Luna.
Mars.Sol.Mercurius.Luna.
Mars.Uenus.Mercurius.Luna.
Sol.Uenus.Mercurius.Luna.

⁋ Quinaria.

⁋ Quinaria.21.
Saturnus.Juppiter.Mars.Sol.Uenus.
Saturnus.Juppiter.Mars.Sol.Mercurius.
Saturnus.Juppiter.Mars.Sol.Luna.
Saturnus.Juppiter.Mars.Uenus.Mercurius.
Saturnus.Juppiter.Mars.Uenus.Luna.
Saturnus.Juppiter.Mars.Mercurius.Luna.
Saturnus.juppiter.Sol.Uenus.Mercurius.
Saturnus.Juppiter.Sol.Uenus.Luna.
Saturnus.Juppiter.Sol.mercuri⁹.Luna.
Saturnus.Juppiter.Uenus.Mercurius.Luna.
Saturnus.Mars.Sol.Uenus.Mercurius.
Saturnus.Mars.Sol.Uenus.Luna.
Saturnus.Mars.Sol.Mercurius.Luna.
Saturnus.Mars.Uenus.Mercurius.Luna.
Saturnus.Sol.Uenus.Mercuri⁹.Luna.
Juppiter.Mars.Sol.Uenus.Mercurius.
Juppiter.Mars.Sol.Uenus.Luna.
Juppiter.Mars.Sol.Mercurius.Luna.
Juppiter.Mars.Uenus.Mercurius.Luna.
Juppiter.Sol.Uenus.Mercurius.Luna.
Mars.Sol.Uenus.Mercurius.Luna.

Senaria.

⁋ Senaria.7.
Saturnus.Juppiter.Mars.Sol.Uenus.Mercurius.
Saturnus.Juppiter.Mars.Sol.Uenus.Luna.
Saturnus.Juppiter.Mars.Sol.Mercurius.Luna.
Saturnus.Juppiter.Mars.Uenus.Mercurius.Luna.
Saturnus.Juppiter.Sol.Uenus.Mercurius.Luna.
Saturnus.Mars.Sol.Uenus.Mercurius.Luna.
Juppiter.Mars.Sol.Uenus.Mercurius.Luna.

Septenaria.

⁋ Septenaria vna.
Saturn⁹.Juppiter.Mars.Sol.Uen⁹.Mercuri⁹.Luna.

⁋ Uerbum.51.in directo ⁊ aſcēdētis lune:in hora natiuitatis ab hora caſus ſpermatis ad eundem locum in mora media:in maiori vero ⁊ minori minuitur ⁊ augetur.

⁋ Locus lune in natiuitate:eſt ipe gradus aſcendens in circulo:hora caſus ſpermatis in matricem:Et locus lune hora caſus ſpermatis:ē gradus aſcēdēs hora natiuitatis.

⁋ In hoc concordati ſūt phiſici ꝙ more natorum in vteris matrum ſunt diuerſe ⁊ nō ſint eedē i oībus.Ex illis igitur ē mora media.273..Et eſt cum luna ⁊ gradus aſcendens perfecerint in tempore more.ſ.natorū in ventre matris orbes equales.⁊ inuenietur tunc luna in gradu aſcendēte natiuitatis.Maior.288.vero mora eſt tempus auctum:ſuper tēpus more medie poſt orbes perfectos minus vno orbe. Et inuenietur luna per hoc vltra gradum aſcendentem.Minor.257.vero mora eſt ſubtractio de tempore medio:⁊ ſubtractio illa minor orbe.⁊ inuenitur luna per hoc ſubtracta de gradu aſcendente.ſ.vltra gradum i quo eſt luna hora caſus ſpermatis qui erit gradus aſcendens ī hora natiuitatis Tamq; commemorauerunt aſtrologi in libris ſuis ſermonib⁹ prolixis moras natiuitatū:quia erūt ſibi valde neceſſarie in iudicijs.Jlle enim oſtendunt nobis locum aſcendentis in caſu ſeminis. Et illud eſt principium inceptionis natiuitatum ex quo diſcernimus cōplexionem corporis eius:⁊ modum membrorum:⁊ multa que accidūt illi anteq̃ egrediatur a matrice.Jlli autem qui fuerunt ante ptholemeuz pro inquiſitione caſus ſpermatis paſſi ſunt laborez nimiū. ⁊ patefecit nobis ptholemeus breuiter:⁊ via leui:ꝙ locus lune in tempore natiuitatis eſt aſcendens caſus ſpermatis Et locus lune i tempore caſus ſpermatis:eſt gradus aſcendens natiuitatis.Quoq; aſcendēs ⁊ luna reuertūt̄ ad locum ſuum in orbibus equalibus in mora media ⁊ augetur ⁊ minuetur in maiori ⁊ in minori mora.

⁋ Uerbū.52.de longitudine ⁊ breuitate nati per locum ſignificatoris ⁊ aſcendentis.

⁋ Longorum ſignificatores erunt i ſūmitate ſuorum circulorum ⁊ aſcendens eorum in initijs ſignorum.Breuium vero ſignificatores erunt in inferiori parte circulorum ſuorū:⁊ erit eoruz aſcendens in fine ſignoruz. Auxiliare quoq; cū illis per planetas orientales:⁊ per ſtationes ſuas:⁊ per ſigna ſignificantis longitudinem que ſunt ſigna multarum aſcenſionum:breuitatem vero paucarum aſcenſionum.

⁋ Per ſignificatores itendit planetas maioris dignitatis i aſcēdente natiuitatis.Sūmitas vō circuli ē pūctus remotior i circulo cuſpidis egreſſe:⁊ in circulo breui a centro terre.Et ſciūt hoc equatores planetarum:cū fuerit medius curſus diuerſitatis ⁊ cuſpidis i minuto vno fere:⁊ ſignificat ꝙ natus ille erit longus.Poſtq̃ ꝓuiderit aſtrologus qd commemorauimus de eſſe reuolutionis . Et eſt vt aſpiciat patrem eius ⁊ matrem ſ̄m longitudinem.⁊ ſi fuerint longi vl mediocres:iudica illi ſ̄m hoc.ſi vtriq; longi fuerint:longitudinem.Si vero vtriq; breues equatem in longitudīe .ſ.ſi cum hoc ſignificatores fuerint in ſūmitatibus circulorum ſuorum:⁊ ſic ſignificat gradus aſcendens natiuitatis:cum fuerit in initio ſigni aſcendentis vſq; ad.5.graduz ei⁹: ⁊ fuerint aſcenſiones ſigni augentes ſuper.30.gradus:⁊ fuerit dominus medij celi:vel etiā dominus aſcendentis orientalis.Sed ſi fuerint ſignificatores in inferiori parte circuli ſui ⁊ in eſſe contrario:omnium que enumerauim⁹:erit ille in fine breuitatis.Inferior vero circuli pars breuior linea extracta de loco ſtelle ad centrum terre . Poſtq̃ ſciueris eſſe parentum in longitudīe ⁊ breuitate.Si eniz lōgi fuerint:non erit natus in fine breuitatis:ſed erit mediocris Si cum hoc ſignificatores fuerint i longitudinibus propriorībus:⁊ ꝙ aſcn̄s ſit i fine ſigni:⁊ dn̄s i medio celi occidentalis:⁊ ſi omnia nō conueniunt:dic mediocritatem.

⁋ Uerbū.53.i macrie ⁊ graſſitie leuitate ⁊ tarditate motus nati per ſignificatores domini aſcendentis .

⁋ Cum non fuerit ſignificatoribus aſcendentis latitudo:erit macilentus. Si vero illis fuerit latitudo multa:erit natus pinguis. Si vero fuerit latitudo meridiana:erit eius mot⁹ leuis cuz car

noſitate illa: Et ſi fuerit ſeptētriōalis: erit pōde
roſus in motu. Cum vero fuerit ſignificator ad
retrogradationem: vel ad directionē vel ad ſta
tiones ſuas operabit̄ idem.

¶ Sol qđ ſupra intendit per ſignificatores. ſ. dñi aſcenden
tis ⁊ domini rei queſite: Cum autem fuerit cum aliquo ſuo
rum geriçar in eodem minuto: erit natus macilentus. Et ſi
fuerit illius latitudo erit addens carnes: ſcđz proportionez
ſue latitudinis. Si igitur meridiana fuerit: ⁊ hoc eſt cū fue
rit ante punctum capitis minus. 180. gra. erit motus eius le
uis: q2 hec pars eſt calida alleuians oīa. Et ſi fuerit ſeptētri
onalis: ⁊ hoc eſt cum fuerit poſt punctum capitis. 180. gra.
q2 hec pars eſt multe frigiditatis aggrauans quicquid ī ea
perficietur: erit natus ponderoſus in motu ſuo. Retrogra
datio autem ſignificat pinguedinem quoniam planete tūc
ſunt frigidi ⁊ humidi. Et ſimiliter ſtatio pria. Directio vō ⁊
ſtatio ſecunda ſignificat macilentiam: quoniaz planete tūc
dicuntur calidi ⁊ ſicci. Neceſſe eſt aſtrologo vt non feſtinet
iudicare in aliquo iſtorum donec certiſſime inquiſierit eſſe
pareſtū. ſ. in pinguedīe ⁊ macie: ſicut ī p̄cedēti patefecimꝰ.

¶ Verbum. 54. de ſignificationibꝰ in edificationibꝰ.

¶ Nullum edificium cuius ſignificatores iuncti
fuerint planete exiſtēti ſub terra eleuabit̄.

¶ Conueniunt aſtrologi: ꝙ motus qui mouent opera ⁊ cor
porum naturas ſm proportionem ſunt motus ſtellarum.
Cūq3 ita neceſſe ſit: ſi voluerimus eleuare edificium: pona
mus ſignificatorem ſuper aſcendens inceptionis eius ī con
iunctione ſtellarum exiſtentium ſuper terram. Coniunctio
nāq3 planetaꝝ ſub terra dilatat eiꝰ ſtabilitatē ⁊ erectionē.

¶ Verbum. 55. in his q̄ accidūt naui ex eſſe planetaꝝ.

¶ Minuitur quidem martis impedimētū in na
uibus cum non fuerit ī medio celi vel. xi. quia in
his duobus locis amittetur quicqđ fuerit in na
ui per dominium piratarū in illa. Et ſi cum hoc
fuerit aſcendens gradus infortunatus a ſtellis fi
xis albebeniis q̄ ſūt ex natura martis combureē
nauis: ⁊ qcquid in illa fuerit.

¶ Omnium diuerſitatum infortunarum naturarum que
dam expellunt vires aliarum frequenter. Impedimēta vō
que fiunt in mari ſunt ſaturni. Sed ipedimenta martis cuz
fuerit in aſcendente vel prefuerit illi ſunt modici: eſſe vero
eiꝰ ī medio celi ⁊ ī. xi. q2 vnū ex his. ſ. decimū p̄eſt naui. aliđ
vō p̄eſt rebꝰ q̄ poſſidentur in illa ingerit timorez de piratis
Cum autem infortunauerint eum ſtelle fixe in aſcendente
ex natura martis cum his que prediximus. hoc eſt vt ſit in
medio celi vel in vndecimo combureturnauis. Et cum di
citur omnium diuerſitatum: ⁊c. ſenſus eſt: quando due īfor
tune iunguntur fit vna fortuna.

¶ Verbum. 56. in acceſſione humiditatum corporum ⁊ in
profundatione ipſarum.

¶ Humiditates corporū accedūt in prima quar
ta. In ſecunda vero recedūt. Et ſz hāc propor
tionem erunt in reliqs duabus quartis.

¶ Intēdit ꝙ humiditates corporum ab hora coniunctiōis
vſq3 ad quartū aſpectum ſolis ⁊ lune accedunt: quia exe
unt ab interioribus ſuis vt appareant ⁊ erunt ſicut flumia:
quorum aque creſcunt: ⁊ dicitur illud icremeutū acceſſio.
Et ab aſpectu quarto vſq3 ad preuentionē contrahunt̄ ab
extremitatibus corporum ad eorum interiora: ⁊ ſunt ſicut
flumina quorum aque recedunt. Et a preuentione vſq3 ad
. 4: aſpectum ſcđm: ſicut in quarta prima. Et ab aſpectu. 4
ſcđo vſq3 ad cōiūctionē recedūt ſz ꝓportionē ſcđe q̄rte.

¶ Verbum. 57. ī ſignificatione firmi: medici quoq3: infir
tatis ⁊ medicine.

¶ Cum fuerit. vij. ⁊ eius dñs impediti in egris
remoue medicum ab egro.

¶ Aſcendens ⁊ eius dominus ſm aſtrologos ſignificant eē
egroti. ſeptimum vero ⁊ eius dominus: medicum eius: qui
cum infortunati fuerint: turbationem medici ⁊ eius erro
rem ſignificant. Item remoue medicum: vel permuta me
dicinas in egroto. Aliter diſtinxit çael Aſcendens medico:
decimum infirmo: ſextū īfirmitati: q̄rtū medicine.

¶ Verbum. 58. in ſignificatiōe coniunctionis anni: ⁊ vnius
anni fortitudine ad maius.

¶ Vide vbi ceciderit locus alkirem minoris ab
aſcendente anni in quo fuerit illa coniunctio: ⁊
ſcđm quantitatem q̄ fuerit inter illum ⁊ aſcen
dens ex ſignis: erunt anni vſq3 ad maius q̄z ī illa
coniunctione fuerit.

¶ Intendit ptholemeus ꝙ oportet aſpicere ad. aſcendens
āni ī quo cadit minor cōiunctio. Cōiūctionis eteni ſūt: Mi
nor q̄ eſt cōiunctio ſaturni ⁊ iouis vſq3 quo ꝯiungātur ſcđo.
⁊ eius q̄titas eſt fere. 20. annorum. Media eſt ſaturni et
iouis in aliqua triplicitatum vſq3 ad aliam: ⁊ eius quātitas
eſt. 240. annoꝝ fere. Maior eſt ſaturni et iouis: et eſt ī ali
qua triplicitate donec abſcidat. 4. triplicitates: et reuertat̄
ad triplicitatem in qua incepit: et eius q̄titas eſt. 960. āno
rum fere. Cumq3 ſciueris illud aſcendens anni: et ſignum
coniunctionis: aſpice quid fuerit inter illa loca ex ſignis
et gradibus: et pone omne ſignum annum: ⁊ gra. partez an
ni ſm proportionem ſuam. Per alkirē intendit corporalez
coniunctionem et non aſpectum.

¶ Verbum. 56. in errore iudicantium et eoꝝ doctrina.

¶ Cum interrogatus fueris de abſente non iudi
ces de eo mortem donec remoueas ab eo ebrie
tatem: nec vulnus tibi tollat ſanguinis minutio
nem: nec etiam ſubſtantiam acquiſitam: donec
pecuniam ſibi comiſſam remoueas. Eſt eniz in
omnibus idem iudicium.

¶ Iam prediximus in prima expoſitione huius libri: ꝙ qui
tractat de iudiciis: iudicat per formas q̄ ſūt ꝓpe veritatē:
et oſtendimus hoc eſſe verum. Et ideo nō inuenitur in for
titudine iudiciorum partitio inter ſopitum et mortuum: et
inter vulneratum et minutum: nec inter illum cui cōmiſſa
eſt pecunia: ⁊ illum qui acquiſiuit eam. Audiui ſiquidem a
patre meo: cui deus parcat: ꝙ cum ipſe fuiſſet cum his qui
ſe abſconderant a facie imperatoris almenum: cum abraaz
filio almohedi: et quotidie occulte viſitabat eum albacē fi
lius abrae: rauci aſtrologus: diſcipulus raucbil: qui p̄cepit
vt afferret concham maximaz eneam: aqua plenam: ī qua
ponens ſcabellum conſuluit ei: vt deſuper ſederet in maio
ri parte diei. Et hoc ideo precepit vt faceret errare aſtrolo
gos imperatoris in eſſe abſconditorum. Dixerunt enim: ꝙ
eſſet in medio maris. Tandez ſonꝰ factus eſt ꝙ aufugeret
per mare iudiciū: et hoc ē qđ mouit ptho. vt remoueremꝰ.

¶ Verbum. 60. dieꝝ creticoꝝ et determinabilium egri.

Albaharim ſane ⁊ certe ſunt hore quibus decla
rant̄ mutationes morboꝝ: ad bonum vel ma
lū velociter. Et ſūt loca lune in angulis quadra
ti concluſi a circulo directo. Alterationes vero
que precedunt has ⁊ indicant: ſunt loca lune in
angul̄ habentibus. xvi. latera: ⁊ hoc poſtq̄z pre
ceſſerit eſſe egritudinis: ſm equalitatem ſine in

terpretatione: ⁊ non acciderit aliquid exterius quod conturbet infirmū: deſtruat vel noceat: vt cibus: ira: labor: ⁊ huiuſcemodi. Cū igitur inuenerimus huic fortunam ſcilicȝ in predictis angulis: hora principij egritudinis: tam de fixis q̄ȝ de erraticis: ſignificabit alterationem proſperā. Si vero infortunam: alterationē aduerſam niſi fuerit egritudini i p̄a infortuna contraria in ſuo haiȝ. ſ. ifortuna. Luna vero in his angulis ſignificat morbos acutos. Sol vero ꝓlixos: Et ſilr oīs pl̄ta ſ꜀m mores ꝓprios ſignificat.

Ptholeme⁹ i hoc verbo docuit nos cauſam dierū determinabiliū: ⁊ qui ſūt: ⁊ q determināt de bono: vel de malo: ⁊ alteratiōes ſ꜀m ordinem. Utilitas vero i hoc maior eſt medicis q̄ȝ aſtrologis. Et hoc ideo: q: multi phiſici conueniunt ſup determinatiōes egritudinū ſicut dixim⁹ in alio libro: ꝙ ſint alterationes ⁊ ꝓelia inter naturam egri ⁊ morbū. i. 4. 7. ⁊ q̄ augenī ſuper hoc: de. zi. die accepto ſolo auditu ⁊ doctrina ſiue ſciētia: ⁊ nō determinētur i hoc niſi ꝑ illō qō preterijt de experimentis ſuis. Sed ptho. detexit cauſā ei⁹ ⁊ patefecit occaſionem vnde fiat. Et occaſio ſ꜀m ptho. eſt: ꝙ natura deuicta eſt a morbo in initio eius. ſ. qñ incipit dolere: ⁊ prohibet naturā: ne ꝓcedant ei⁹ opera ſ꜀m equalitatē: nec repugnat morbo natura illa hora qua vincit̄: ſȝ expectat vt ſit luna i loco illi cōtrario per aſpectū morbi: vel per contrarietatē ſignoꝝ i quo fuit i ꝑncipio morbi. Tunc eteniȝ icitat̄ natura vt repugnet morbo. Sicut agit prudēs accuſator cū accuſato inſipienti: cū voluerit illi repugnare nō repugnat: niſi cū ei⁹ virtus debilitata fuerit ⁊ ad locū in quo ille careat auxiliatorib⁹: ⁊ excitat illū in quarto ſigno a ſigno in quo icipit egritudo ⁊ luna in illo: q̄a ſcōȝ ſignū ab oī ſigno: ⁊ quartū contrariū eſt nature ei⁹ ⁊ ſimilr ſeptimum: q̄a hec loca ſignificāt inimicitias ꝓpter cōtrarietatē ſignorū ⁊ aſpectuū: q̄a cōtraria curant̄ contrarijs. Et tēp⁹ qō eſt iter initiū morbi ⁊ itroitum lune in gra. quadrati i quo fuit in initio morbi ꝑ aſcenſiones ſignoꝝ: ꝑ proiectiones radiorum ſūt. 7. dies. Hoc eſt adde ſup aſcenſiōes gra. lune i initio infirmitatis, 180. grad. vel. 90. vł. 45. vł. zz. ⁊ mediuȝ. Et poſtea reducat̄ i gradus equales: ⁊ quando erit luna in illo gradu erit in predictis angulis equatoris diei ſiue orbis ſignorū. Et hoc eſt qō dicit. Per proiectiones radiorum ſunt. 7. dies. Et eodem modo qō eſt iter lunam i principio morbi ⁊ ipam i oppoſitione ſunt. 14. dies: ⁊ qō eſt inter initium morbi. ⁊. 4. aſpectum ſiniſtrum q ſic eſt contrarius principio morbi. zi. dies. ⁊ ſ꜀m hunc moduȝ procedit modus aliorum dierum: ⁊ erūt hec puncta anguli quadrati: quē includit linea circuli directi: ⁊ illis pūctis alia pūcta ſūt indicatiua. ſ. octogoni: ⁊ ſedecagoni. Alia pūcta ſunt idicatiua. ſ. oppoſita vel quadrata: ⁊ eſt vt preueniat luna ad pūctum qui abſcindit vnūquēq̄ȝ arcū cui ſubtēdit̄ latus de laterib⁹ quadrati per medium. Et in his arcub⁹ ſūt latera figure habētis quattuor angulos. Et omnia hec pūcta contraria ſūt pūctis in quibus cepit morbus per naturam. Igitur obſeruet aſtrologus circa initiū morbi ꝙ fuerit in his punctis. ſ. quadrati ⁊ octogoni tm̄. Illi nāq̄ȝ anguli indicatiui ſunt: quia ſemper fiunt i ſignis contrarijs. Sed latus ſedecagoni eſt ex. zz. gra. ⁊ dimidio: ⁊ ſūt min⁹ ſigno ⁊ ſicut nō ē i illis angulis contrarietas: quare nō deberēt eſſe ſignificatiui aliorū. Solo. Ideoq̄ȝ ptholeme. dixit illos oēs ſignificatiuos q: arcus iſti ſūt medietates arcuū octogoni. 45. gra. Et obſeruet circa initiū ꝙ fuerit i his pūctis. De ſtellis tam fixis q̄ȝ de erraticis: cum fortune fuerit aut infortune: ⁊ ſi fortūa. fuerit: iudicet ꝙ ſignificet victoriam nature ſuper coleras Infortune vero ſignificant ꝙ colere ſupera būt naturaȝ. ſi ifortune ⁊ morbus fuerit eiuſdem nature: niſi fuerit ifortuna contraria morbo: ⁊ fortis i ſuo haiȝ. Non enim infortunabit lunam: cum ſit i ſuo haiȝ: ⁊ iam remouebit morbū per ſuam contrarietatem illi. Et propter cōtrarietateȝ ifortune ad morbū: vt ſi fuerit frigida: ⁊ morb⁹ calidus: vł ſi calida ⁊ morbus frigidus: ⁊ cū his ſilia i ſpecie diuerſitatum: ⁊ dixit ꝙ eſſe ſolis i morbis prolixis ſit ſicut eſſe lune i acutis: quorum maius temp⁹ erit orbis lune: ⁊ i prolixis orbis ſolis. Innuit etiam ptholeme⁹ nobis ſubtile quoddam: cuȝ diceret. Similr omnis ſtella ꝙ eſt illi de moribus. Docuit q̄ppe nos ꝙ quicq̄d immoderatū eſt i nobis ⁊ fuerit ex moribus quos in conſuetudine nō habem⁹: dicit̄ ꝓ morbo. Et ideo iuſtū eſt vt faciamus i hoc ſimilr. Et dixit iuſtum eſt hoc: niſi acciderit aliq̄d extrinſecus quod deſtruat ordinē determinationis. Et locuti ſunt de re que deſtruit determinationem: hı̄ qui expoſuerunt librum aphoriſmoruȝ hypocratis. Et ideo non eſt neceſſe nobis hoc recitare i h̄ loco.

Uerbū. 61. i cōparatiōe lune ad pl̄tas: quēadmodū corp⁹ virtutibus comparatur.

Luna propria eſt corpori propter conſimilitudinem eius in operatione.

Qm̄ lūa dat diſpoſitiōem ſuā oībus planetis. et nullus ei dat diſpoſitionē ſuā aſſimilauerūt eā corpi per qō virtutes operātur: ⁊ nō operat̄ ipſū ꝑ eos: Et ꝓpterea ꝓpria eſt corpi i iterrogatōib⁹ ⁊ ceteris reb⁹.

Uerbū. 6z. i mutatōe aeris per cē almutaȝ ſup āgulos lunares ⁊ proportionem figurarum in: reuolutōe anni: ⁊ aliarum figurarum.

Cū poſueris minutū coniūctionis ꝑcipiū albaiurē cētrorū vel pūctorum indicabis alterationes aeris in illo mēſe: ⁊ erit indicium i hoc ſ꜀m almutaȝ ſup āglos oīs figure illoꝝ: q: ille vicet nāȝ aeris: poſtq̄ȝ remouebis nāȝ tp̄is pn̄tis.

Ptho. diuidit nobis mēſē lunarē ꝑ. 4. variatiōes: ⁊ erit p̄ria quarta a gradu ꝯiūctiōis: vſq̄ȝ ad gradū. 4. aſpect⁹: ⁊ almutaȝ ſup aſcēdēs cōiūctiōis: ꝑerit illi q̄rte. Scōa vō q̄rta ē a gradu atrabie vſq̄ȝ ad minutū ꝑuētōis: ⁊ ꝑerit ei ei⁹ diſpoſitiōi almutaȝ ſup aſcēdēs cū fuerit luna i gradu atarbie. Tertia vō quarta ē a gradu ꝑuentōis: vſq̄ȝ ad graduȝ atrabie ſcōe: ⁊ ꝑerit illi almutaȝ ſup aſcēdēs ꝑuētōis. Quarta vō vltia ē ab atarbia ſcōa: vſq̄ȝ ad ꝯiūctōeȝ cui ꝑerit dn̄s aſcēdētis cū luna fuerit i atarbia ſcōa. Aſpice itaq̄ȝ ad nāȝ aſcēdētis. ⁊ ei⁹ dn̄i: ⁊ ad plāetā fortiorē illo: ⁊ iudica alterationes aeris i ipa quarta ſ꜀m nām illi⁹ ſignificatoris. Ob quā cām hū dixit remoue i ꝑiudicio de aere tp̄s pn̄s. Si. n. ſignificator ſignificauerit pluuiā i aliqua ſeptiana ⁊ fuerit i mēſe eſtiuali erit humor i aere cū quodā flatu leui ⁊ humido ſine pluuia. Itē ꝑcipiū alboarā cētroꝝ ꝑcipiū āguli quadrati i quo cū fuerit lūa ſit criſis ſicut ſupius dcm̄ ē. ⁊ ē loc⁹ altior i circulo breui: Sēſus h⁹ capl̄i ē ꝙ illō qō ſignificat ꝯiūctio maior ſcit̄ qñ dēbeat fieri ꝑ cōiūctōeȝ mediā hoc mō i ꝯiūctione maiori faciēda ē figura ⁊ ei almutaȝ ſilr iuenīēd⁹ ē: ⁊ tūc faciēde ſt̄ reliq̄ tres figure reliquaꝝ triū ꝯiūctionū mediaꝝ q̄ fiet i ipa ꝯiūctōe maiori: Et tūc. vidēdū ē: cū q̄ illaꝝ triū cōcordauerit illa ꝑma: ⁊ ſic fiet illō i illa ꝯiūctione media: ⁊ ſi n̄ ꝯcordauerit cū aliq̄ illaꝝ triū: tūc ſignificabit̄. ꝙ illō fiet i illa ꝯiūctōe media: ⁊ ſic ſcie t̄ i q̄ ꝑte mūdi fiet illud: Sciet̄ et̄ i qua q̄rta cōiūctionū mediaꝝ fiet ⁊ ſic ꝯiūctio media diuidit vł diſtiguit vł ꝑtitur coniūctiōeȝ maiorē. Poſtea vero ſūt faciēde. iz. figure. iz. cōiūctionū minorum: que fient in ipſa coniūctione media in qua fiet illud quod ſignificatum eſt a maiori: et cum qua illarum concordauerit ipſa figura coniunctionis medie: ⁊ tunc dicetur ꝙ in illa coniuntione minori fiet illud quod ſigni

ficatum eſt in media: ⁊ ſic minor diuidit mediam. Dein de
faciende ſūt .20. figure .20. annoꝝ: q̄ ſūt i cōiūctiōe minori. ⁊
cū q̄ illaꝝ .20. cōcordauerit: i ipo āno erit illud quod signi/
ficatum eſt a media coniunctione: ⁊ ſic reuolutiones anno
rum determinauit illud confuſe qđ ſignificauit coniunctio
ne media. Similiter .4. figure .4. quartarum anni reuolu
ti: determinauit in qua parte anni fiet illud qđ ſignificatur
in principio anni. nam cum qua illarum cōcordauerit figu
ra anni: in illa parte anni fiet illud. Et ſimiliter tres cōiun/
ctiones ſolis ⁊ lune que fiunt i vnaquaqꝫ quarta anni ſi fu/
erit coniunctionalis: vl̕ tres preuentiones: ſi fuerit preuen/
tionalis. ſ. quarta anni determinerū oſtendit in qua parte il
lius quarte fiet illud qđ ſignificat̄ per figuram quarte: qa
cū q̄ illarum concordauerit figura quarte: in illa coniuncti
one fiet illud. Et ſimilr̄ illud quod ſignificauit coniunctio:
quādo debeat fieri: ſcitur per quattuor figuras que fiūt: cū
luna peruenerit ad quatuor angulos figure coniūctiōis: vt
dictū eſt in tertio verbo ante iſtud. Et ſic qñ tibi affertur fi
gura aliqua: debes eā proportionare figure coniunctionis
vl̕ preuentionis: ⁊ figure anni reuoluti: ⁊ figure cōiūctionis
minoris: ⁊ figure cōiunctionis medie: ⁊ figure cōiunctionis
maioris: q2 hoc erit fortius: q2 ſi minor figura nō concorda
uerit cū maiori ſe ꝓpriori: nō erit illud adeo forte.

℄ Uerbum .63. in ſignificatione fortitudinis: eleuatiōis pla
nete ſuper planetam.

℄ Oportet aſpicere in coniunctione ſaturni ⁊ io
uis in eodem minuto ad eleuationem vnius eo
rum ſuper alterum: ⁊ iudica eiꝫ fortitudine na
ture eius. ſ. eleuati in hoc mundo. ⁊ ſilr̄ fac i .xx.
reſiduis coniunctionibꝰ.

℄ Eleuatio plr̄te ſuper planetam eſt: vt ſit remotio eius ab
auge circuli ſui breuis: minor remotione alterius ab auge
ſui circuli breuis: ⁊ ille dicitur eleuatus ſuper alterū. Quod
vero dixit de .20. coniunctiōibus reſiduis: dicum eſt ꝙ pla
nete ſūt .7. ⁊ cum geminati fuerint: erūt .21. ⁊ ſunt hi. Satur
nus iuppiter. Saturnus mars. Saturnus ſol. Saturnꝰ ve
nus. Saturnus mercurius. Saturnꝰ luna. Juppiter mars.
Juppiter ſol. Juppiter venus. Juppiter mercurius. Juppi/
ter luna. Mars ſol. Mars venus. Mars mercuriꝰ. Mars
luna. Sol venus. Sol mercurius. Sol luna. Uenꝰ mercu/
rius. Uenus luna. Mercurius luna. ℄ Habent itaqꝫ effe/
ctus mirandos: ſed ſuperat eleuatus. Eſt autem iudicium
validum: cum fuerit in aſcendente anni: vl̕ i quarta āni vl̕
in alcbirem: aut in eclypſi ſolis vl̕ lune.

℄ Uerbum .64. i expoſitiōe ſūmarū vniuerſaliū ꝑ diuiſio/
nem ⁊ cōiunctiones maiores medias ⁊ minores.

℄ In alcbirem minori: eſt diuiſa alcbirē media:
⁊ in media diuiſa eſt maior. Cum igitur locutꝰ
fueris de diuiſione partium confirma vniuerſi
tatem: ⁊ non ponas ſermonē tuū i reuolutiōe:
q2 vertetur malum eſſe i bonū.

℄ Intendit per diuiſionem exponere vniuerſitatem q2 ma
ior indicat vniuerſa: ⁊ non ſufficit nobis niſi exponantur.
Ideoqꝫ fiunt reuolutiones annorum ad exponendas vni/
uerſitates que ſunt in natiuitate. Et maior vtilitas eſt i hoc
quia alcbirem minor perficitur vbi peruenerit alinthie q̄
eſt profectio alcbirem medie: ⁊ qđ promittit media perfici
tur vbi peruenerit alinthie maioris: ergo ſi proceſſerit via
hac non vitabit ꝙ non ſit i reuolutione cui nulla eſt expo
ſitio. In coniunctione minori: eſt diſtinctio coniunctionis
medie: ⁊ in media diſtinctio coniūctionis maioris. Cū ergo
locutus fueris i diſtinctione verifica vniuerſitatem eius: ⁊
non ponas ſermonem tuum reuolutionem: quoniaꝫ eſt de
bilioris expoſitionis.

℄ Expoſitio addita. Uſt per diuiſionē expoſitionē vniuer
ſalem. Quoniam maior annunciat ſummas: que non excu
ſant niſi exponantur. Et ſm̄ hoc cadit reuolutio anni diſtin
guens ſummas que ſunt i natiuitate. Et plurimū iuuamen
ti in hoc eſt ꝙ eius qđ promittit coniunctio minor: non eſt
vtilitas niſi vſqꝫ ad illud ad quod peruenit ex coniunctiōe
media. Et ſimilr̄ eius qđ promittit coniunctio media non ē
vtilitas niſi vſqꝫ ad illud quod prouenerit ex coniunctione
maiore. Nam ſermo quando currit hoc curſu ſeruatur ab
hoc vt ſit relatiuus cui non ſit expoſitio: neque in quo ſit
declaratio.

℄ Uerbum .65. conſiderationis ad verum iudicium profe
rendum in qualibet queſtione.

℄ Poſtq̄ꝫ fortitudo ſignificatoris iterrogatiōis
fixa fuerit vl̕ manifeſta. Aſpice fortitudinē eiꝰ i
aſcēdēte reuolutiōis eiuſdē āni. Et i aſcēdente
alcbirē minoris: Et i ſigno ad qđ ꝑuēit alithie
.i. ꝓfecto i illo āno: ⁊ ſꝫ fortitudinē eius i his oi
bus ⁊ debilitatē: ꝑerunt iudicio ſignorum.

℄ Subtiles aſtrologi qñ ſciebāt fortitudinem planete i
interrogatione ex fortitudine eius ſuper aſcendens ⁊ rece
ptione diſpoſitionis ex locis laudabilibus in interrogatio
ne non ſufficiebat eis donec aſpicerent eſſe eiuſdem plā
te in his que commemorauit ptholomeus partem aliqꝫ
⁊ ſi inuenirent illi aliquam preponebatur omnibus alijs
planetis. Et erat qui loquebatur ſecundum illum ſecurus
ꝙ iudicium ſuum eſſet verum ⁊ ratum. Si vero vacuus
eēt ſignificatione ab his: minuebant aſtrologi de ſignifica
tione eius ſecundum quantitatem qua carebat iſtis par
tibꝰ ⁊ ponebāt dominos iſtorū locorū participatores vel ꝑ
ticipantes cum illo. Et vidi ealitam filiū aluelir qui pone
bat ſignificatorem in omni interrogatione nō alium pre/
ter dnum cōiūctiōis vel preuētiōis i qua erat ſi eſſet ei do
minium vel dignitas i aſcēdēte: ⁊ faciebat eum participē
cum domio iſtius iterrogationis: ⁊ ſi inueniret illum do
minuꝫ coniunctiōis vel preuentionis in angulo non partici
pabitur cum eo aliquis. Et hic erat valde veridicus in dā
dis iudicijs.

℄ Uerbū .66. In natura ſignificatione mortis: ſāitatis quo
qꝫ vel alterius accidentis algebutar ſcilicet profectione:
⁊ diuiſione.

℄ Non abſcidas ꝑ directionē ſolā niſi ꝯplete do
natiōes ſignificatorū fuerit: ⁊ ſignificāt verā eē
directionem per hoc ad quod peruenerit alin
thie natiuitatis.

℄ Intendit cum dixerimus gradum aſcendentis natiuita
tis ad vnumquemqꝫ gradum annum: ⁊ peruenerit ad ma
lum: Non debemus per ipſū ſolū ſignificare mortem na
ti ſine directione hileg ⁊ alcochodeu. Et ſi conuenerint ad
id qđ peruenerint vtreqꝫ directiones ꝙ perfecta ſint dona
annorum non erit in morte eius dubietas. Sin autem nō
abſcindas per illum alinthie poteſt intelligi pro profectiō
ne etiam ꝑ diuiſione ſcilicet per agelbutar: Et ſic quādo
profectio vel diuiſoris agelbutar conuenerit i bono vel
malo cum directiōe gradꝰ aſcēdētis: nūc accidet nato illud
i quo ꝯuenerūt. qm̄ iſta tria ſignificāt eē ſāitatis i egritudi
nibꝰ nati: ⁊ hoc eſt qđ dicit.

℄ Uerbū .67. de iquiſitiōe originis alicuiꝰ nati ante iudiciū ad
vitandum errorem.

℄ Remoue in oī iudicio ſcđꝫ ꝙ non poterit acci
pere nisi totā formā agentis. ſ. ſtelle.

¶ Intendit ꝙ cum viderimus in natiuitatibus vel interro
gationibus proſperitatem: aſpiciamus ad receptorem eius
qui eſt natus vel dominus interrogationis ⁊ non iudice
mus ei perfectionem ſignificationis: donec ſciamus ori
ginem eius: ⁊ erit diuiſio inter illum ⁊ alium: ſcilicet in
ter natũ ⁊ natũ qui magis erit idoneus: ad ſuſcipiendũ illi⁹
propinquitatem ꝑ genus ⁊ nobilitatem vt in.17. verbo hu
ius libri: ⁊ iam reiteraui hoc in alio ꝑ ſe in expoſitione v̾
borum huius libri qḋ ſufficit.

¶ Uerbum.68. de impedimento membrorum officialium
⁊ aliarum egritudinum.

¶ Cum fuerit malus orientalis ſignificabit ipe
dimẽtum. Et cũ fuerit occidẽtalis: egritudies.

¶ Ponit differentiam inter impedimẽtũ ⁊ egritudines: q̄
ipedimenta ſunt acemena mẽbroꝝ de quibus nõ confidi
mus ꝙ poſſint reuerti ad ꝓpꝛium actũ vt eſt cecitas ſurdi
tas: ⁊ claudicatio. Egritudines dicuntur q̃ egrediunt̃ mẽ
bra a temperamẽto ⁊ proprio officio rei naturalis ⁊ non de
ſperamus qui reuertant̃ ad id in quo erant. Et dixit ꝙ ma
lus q̃ ipedierit aliqḋ membrũ ⁊ fuerit orientalis: deſtruit
illud penitus. Cũ vero ĩpedierit: ⁊ ille occidẽtalis: erit effe
ctus eius minoꝛ q̃ꝫ orientalis.

¶ Uerbũ.69. de amiſſione oculorum.

¶ Cum fuerit luna in oppoſitiõe ſolis mixta ſtel
lis nebuloſis vel induta eis: ſignificat moꝛbos ĩ
ſeparabiles ĩ oculis. Et ſimiliter ſi fuerit occidẽ
talis luna ⁊ in angulo: ⁊ vtriqꝫ mali. ſ. ſaturnus
⁊ mars ante ſolem aſcẽdentes: ⁊ illi. ſ. ſol ⁊ lũa
oppoſiti perdet natus vtrũqꝫ oculum.

¶ Maius impedimẽtum in duobus luminaribus ẽ: cũ fue
rint duo mali aſcendẽtes ante ſolẽ ⁊ poſt lunam ⁊ vnus ſit
in oppoſitione alterius. ſ. ſol in oppoſitiõe alterius ⁊ ecõuer
ſo. Et ſol ſignificat oculũ dextrũ: luna vero ſiniſtrũ. Et ieui
tabile eſt quin natus amittat vtrũqꝫ oculũ: cũ fuerit ſignifi
catoꝛ i eius natiuitate hoc mõ. Stelle vero nebuloſe ſũt he
athoraie: caput geminoꝝ: ⁊ locus ĩ quo cadit aqua quã fun
dit aquarius: ⁊ gutte leonis ⁊ alie q̃ q̄ mixte ſũt nõ lucẽt.

¶ Uerbũ.70. ſuper egritudines coꝛpis longas: ꝑ malũ aſpe
ctũ planetarũ ad lunã in natiuitate.

¶ Epilentici ſunt in quoꝝ natiuitatibus luna
non complectitur mercurio: vel nõ aſpicit: nec
vnus ex illis complectitur aſcendenti ⁊ cũ hoc
ſit ſaturnus in natiuitatibus diurnis in angulo:
⁊ mars in natiuitatibus nocris. Amentes autẽ
ſunt eodem modo vel maniaci vel demoniaci
preter ꝙ ſaturnus ſit in angulis in natiuitatibus
nocturnis: ⁊ mars in diurnis: ⁊ propꝛie ſi ſit an
guli cacer vel virgo aut piſcis i quo fuerit mars.

¶ Cõuenerunt ſapientes aſtrologi ꝙ luna ſit quaſi coꝛpus:
⁊ planeta q̄ aſpicit illã quaſi virtutes q̃ apparẽt i illo ſm̃ na
turã planete aſpiciẽtis. Ergo cũ non fuerit iter lunã ⁊ mer
curiũ aſpectus nec alter eoꝝ aſpexerit aſcendẽs: indicat ꝙ
natus non habeat vires agendi id qḋ eius ſit: ⁊ erit multe
obliuionis. Sed cum non aſpexerit vnus eoꝝ aſcendens:
nec alter aſpexerit alterũ: erit nat⁹ demens. Si vero fuerit
infoꝛtuna i angulo: erit fatuus vel epilẽticus. Cancer vero
iouis: virgo mercurij: piſcis veneris: ſunt exaltatiões foꝛtu
narũ mercurij: q̃ cũ ĩpedita fuerit: ⁊ fuerit anguli i natiuita
te: amittet natus notitiã ſuã vel diſcretionẽ. Et erit amẽs:
vel demoniacus.

¶ Uerbum.71. ĩ moꝛibus maſculinis vel femininis nati.

¶ In natiuitatibus virorum cum fuerint duo lu
minaria in ſigno maſculino: actus eoꝛum erunt
naturales. Et femine immoderate erunt in eſſe
ſuo innaturaliter. Et eodem modo mars ⁊ ve
nus: erunt coitus vt diximus: ⁊ cum fuerint ori
entales he due ſtelle auxiliantur ſuper maſculi
nitatem. Et cum fuerint occidentales auxilian
tur ſuper femininitatem. Saturnus addit immũ
ditiam. Mercurius auxiliatur ſuper impetum
delectationum. Et ſcḋꝫ hunc modũ conferunt
in contrarijs eoꝝ. ſ. q̃ modo dixi.

¶ Luminaria cũ fuerint in natiuitatibus viri in duobus ſi
gnis maſulinis ⁊ ĩ duabus quartis maſculinis: vel ĩ eadẽ q̄r
ta maſculina: opabit̃ vir oia que ad viros pertinent. Et cũ
fuerint loca luminarium feminina in natiuitate viri effe
minabitur natura eius: ⁊ erit deſiderium eius femininum.
nec poterit lachrymas ſuas cohibere vel retinere. Et cum
oia loca luminarium fuerint maſculina in natiuitate femi
narũ: apparebunt actus earũ ſimiles viribus: ⁊ non ſubiu
gabunt̃ hominibus. Cũqꝫ fuerit mars ⁊ venus ĩ ſignis ma
ſculinis: ſignificabũt ꝙ modus coeundi dñi natiuitatis: ſit
ſm̃ naturam. Et ſi fuerint orientales: ſignificabunt ꝙ ipe
ſpnat in mulieribus ꝓpter multã maſculinitatem: ⁊ coeat
cum pueris. Et ſi fuerint i ſignis femininis: ⁊ aſpexerit eos
ſaturnus: ⁊ ipi occultantes: eius coitus erit innaturalis. Et
foꝛſitan pmittet illud donec roget vt agant cũ illo: quia
tunc effeminabitur: ⁊ hoc ꝓpter ſaturnũ. Et ſi fuerit femia:
locus vero martis et veneris maſculinus: et ipi orientales:
fugiet viros et odioſus erit ei coitus virorum ⁊ eliget frica
re puellas. Si vero fuerit locus martis ⁊ veneris femini
nus: ⁊ ipſi occidẽtales: diliget virorum coitus: ⁊ erit mod⁹
eius naturalis. Si vero fuerit iuppiter in loco martis
erit coitus viri ac mulieris ſecundum leges. Et ſi mars
ſolus prefuerit non aſpiciens iouem: erunt quamplures
coitus eorũ nõ ſm̃ precepta legis.

¶ Uerbũ.72. radicũ ſniarũ ĩ iudicijs.

¶ Ex dominis triplicitatis aſcendentis proba
tur nutritio. Et ex dominis triplicitatis domini
nauba ſcilicet temporis luminarium: ſcimus vi
ctum nati: vel eſſe vite.

¶ Ptho. narrat nobis ĩ hoc li. canonũ radices ſniarum ĩ iu
dicijs aſtronomie. Eaꝝ v̾o ramos recitat ĩ lib. q̄rto alabra.
Prima vero itentio obſeruatoꝝ nutritiõis ẽ: vt aſpiciãt
dñm triplicitatis: aſcendẽtis natiuitatis: quatẽus ſciãt foꝛti
tudinẽ eius per eſſe ſuum ĩ aliquo anguloꝝ vt ſit liber a
malis planetis. Et addit ĩ hoc loco foꝛtitudinẽ bonoꝛum ĩ
aſcẽdẽte: ⁊ alia multa que numerant aſtrologi ĩ nutritiõe.
Anni nutritiõis ſunt quattuoꝛ ⁊ dñi triplicitatis ſunt tres.
diſponit ergo vnuſquiſqꝫ vnum annum ⁊ tertiã parte anni.
Ptho. fecit etiã ĩ hoc mentiõem illius: ꝙ ſi non fuerit non
ꝑficiemus cum alia re ĩ ipo: nã ſi iſta que ponit ptho. defue
rit ĩ natiuitate nulla alia poſſe ꝓdeſſe: ⁊ ſi videant̃ poſſe iu
uare. Et ſimiliter itelligo ĩ oĩ eo quod dicit ĩ hoc recto libro
Et ideo hoc quod dicit in hoc li. toto: radices dicunt̃: ⁊ ea q̃
ipe dicit ĩ alabra: ⁊ etiã que alij dixerunt in ſuis libris ramĩ
dñr. Et ſic ſi iſta defuerint: ille non proſunt in ipſo. ſ. nutriẽ
do: quãuis alia addant in tempore ⁊ dent proſperitatem
in nutritione preter dominos triplicitatis aſcendentis vi
dẽtur ĩ libro natiuitatum. Similiter ⁊ in victu: ſi dominus
anauba ĩ natiuitate. hoc eſt ſol in die: ⁊ luna ĩ nocte: ſi fuerit
in angulis aut in locis ĩ quibus poſſunt eſſe alhyleg. Gra
dus etiam aſcendentis in coniunctione: ⁊ pars fortune
in preuentione: Quicunqꝫ eorum fuerit dominus nau
ba ſcilicet ſol in die: et luna in nocte: alius gradus

aſcendentis in coniunctione ꝛ gradus partis fortune in preuentione. Et ſi ſol ꝛ luna non fuerit hyleg: qꝛ quilibet iſtorū dicit neuba: ex dominis triplicitatis vnius eorum operandum erit. Si dominus triplicitatis eiꝰ prius ſaluus fuerit: ſignificabit bonitatē victus in prima tertia vite. Et ſecundus ſignificat ꝙ erit poſt illam vſqꝫ ad ſecundam tertiam vite. Tertius aūt ꝙ remanet deuicta. Sunt etiam quidaꝫ qui aliunde victus bonitatem attribuunt: ex bonitate ſecūde ꝛ eius domino ex parte fortune ꝛ eius domio. Sed iſte dixit ꝙ erat fortius in bonitate ꝑ oibus alijs.

¶ Uerbū. 73. i qualitate mortis nati.

¶ Cuꝫ fuerit corpaliter mars iunctus capiti algol. ſ. ſtella que ē i tauro: ꝛ nō aſpexerit fortuna gradum abſcindentē nec fuerit in quarto ꝛ dn̄s anauba luminariū oppoſitus fuerit marti: vel i eius quarto aſpectu: nati truncabit caput. Qđ ſi fuerit luminare i medio celi: ſuſpendet. Et ſi ſuerint mali aſpiciētes ſc a gemini ꝛ a piſce abſcidētur eius manus ꝛ pedes.

¶ Iā recitauit nobis ptho. ꝙ cū fuerit mars iunctus capiti algol corporalr̄ in natiuitate hoīs: pdet caput. Sꝫ adiūxit qđdā ꝑ qđ eius ꝓuidētia maxīe fore deprehēdit. Ait enim illud qđ ſignificat bonā mortem. ſ. ꝙ aſpiciat fortuna gradū abſcindētē. i. occidētē. Et vt ſit fortuna i. 8. Quia hec ſꝫ aſtrologos remouet malā mortē. Et ſi fuerit hec: morietur natus ex morbo calido exiſtente in capite i lecto ſuo. i. ſi vt diximus ꝙ fortuna ſit in gradu interficiēte vel. 8. Audiui eq dem a quodam qui vocabat leualet: filius accelē: filiꝰ fortilegi: q ebroamal vocabat q fuerat concede filio aali: valde animoſo i mari vel i nauigando: q cū vellet igredi tibriꝫ: nimis tumultuoſū: ventis vndas exagitātibus: cū illum iterpaſſet dixit illi: nō timeo mihi mortē i mari. Juppiter enim fuit i natiuitate mea i domo mortis ꝛ oriētalis: q ꝓhibꝫ mihi mortē iuſſu dei oīpotētis. Et vidi īgđ illū i lecto ſuo mori. Accidit ēt vt qdā ſeruiēs oſtenderet mihi natiuitatē filij dn̄i ſui: ꝛ inueni ſolē i medio celi: ꝛ iƥe erat dn̄s anauba albileg. ſ. ſol erat ylegi: ꝛ martē i quarto aſpectu eiꝰ. ſ. aſcēdētis: ſaturnū ēt i angulo terre: cuiꝰ aſcēdēs piſcis: vn̄ exteritꝰ: diſtuli indiciū dicēs: oꝫ vt antequā iudicē cōpleant oies nutritiōis. Creuit āt puer: ꝛ cū valde ſollicitarer circa īueſtigationē mox ſuoꝝ: Nil audiui vn̄ ſibi timerē trūcationē manuū ac pedū ꝛ īfurcationē: cū cēt vercceū dus manſuetꝰ. Cūqꝫ ꝑueniſſet ad. 30. ān̄ū igreſſi ſūt qdā domū eiꝰ fugiētes: eo ꝙ accuſati eēnt ſup illū ꝺ dolo q ꝑerat vrbi i egypto: ꝛ dꝑhēſi ſūt i domo illa: ꝛ iƥe cū illis amiſit manus ꝛ pedes: ꝛ i furcatus ē: ꝛ ego vidi illū abſqꝫ manibꝰ ꝛ pedibus ꝛ infurcatum hec oia induxi ad cōfirmanda verba ptho.

¶ Uerbū. 74. i ſignificatiōe cicatricis future nato.

¶ Cum fuerit mars in aſcendente: erit i facie vl̄ capite nati ſignū.

¶ Mars ē ꝓncipal̄r cā vl̄nerū ꝛ cicatricū. Caput vo totū eſt aſcēdētis cuiꝰ ꝑs facies: nō ḡ mireris: ſi fuerit ſignū i facie.

¶ Uerbū. 75. in cōbuſtione nati.

¶ Cum mars coniunctus fuerit cū dn̄o aſcendētis corporalr̄ i leone: ꝛ non fuerit marti in aſcēdēte aliqua dignitas nec fuerit i. viij. fortūa: natus ille cremabitur.

¶ Leo ē ſignū calidū ꝛ ſiccū quo nullū callidiꝰ ē i eiꝰ triplicitate. Cūqꝫ fuerit corpalr̄ mars cū dn̄o aſcēdētis natitatis in leone ſignificat: ꝙ accidet nato peius quā impedimentuꝫ a ferro: ꝛ ē ignis ꝛ ħ augebit ꝑ ħ ꝙ mars non hēat dignitatē i gradu aſcēdēte. Qꝛ ſi hēret ibi aliquā ꝑtātē minueret de malitia ſua: ſicut minuit malicia amici ꝑfidi: erga notū ſuū. Qꝛ cū mars hꝫ dignitatē i aſcēdēte cognoſcit natū: ꝛ remonet Ptho. fortunā ab octauo ꝑꝑ ħ qđ dixi i vbo ꝑmiſſo.

¶ Uerbū. 76. i ſigne diuerſoꝝ ꝑicl̄oꝝ ꝛ mortis nati.

¶ Cum fuerit ſaturnus in medio celi: ꝛ ille cuiꝰ fuerit anauba ſolis vel lune i oppoſitiōe eius: ꝛ quartuꝫ ſignū ſiccuꝫ fuerit: moriet natus ex ruina vel rebus pōderoſis ſup ipꝫ cadentibus. Et ſi humidum fuerit ſubmerget. Qđ ſi fuerit ad formā hoiꝫ ſignuꝫ quartū ſtrangulabit: vel baculis ceſus morietur niſi fortuna fuerit in. viij. ꝛ ſic eni ſient que diximus: ſꝫ nō morietur inde.

¶ Ruīa ē ex accidētibꝰ ſaturni cū fuerit ſup terrā. ſ. i medio celi ꝛ fuerit yleg: ille cuiꝰ fuerit anuba ſub illo: ꝛ q̄rtū ſignū ſiccū. Et ſi hūiduꝫ fuerit: ſubmerget ꝛc. Sꝫ ptho. remonet i hoc vtile qđdā: ꝛ dixit ꝙ deſtruit mortē malā: ꝛ ħ ē cū fuerit fortuna i. 8. accidēt eni q̄ diximus: ſꝫ nō moriet.

¶ Uerbū. 77. ſup eē corporis ꝛ alteratiōe ꝯplonis eius: agilitate: hilaritate quoqꝫ ꝛ amiſſiōe.

¶ Dirige gradum aſcendentem: accidentibꝰ corporis ꝛ gradum partis fortune ſubſtantie eius: gradum vero lune ad eſſe corporis cuꝫ anima: ꝛ gradum ſolis poteſtati principum eius: gradum autem medij celi illis in quibus operat ad vnum quenqꝫ gradum annum.

¶ Hoc verbū ꝛ ſi planū ſit vt apparet: m̄ reddit nos dubios i gradu aſcēdēte ꝛ gradu lune. Per gradū. n. aſcēdentē ſcimꝰ de eē corporis alteratōes ꝛ cōplones eiꝰ: ſꝫ ꝙ renouabit ſup eā ex morbis ꝛ ſanitatibus. Et dirigemꝰ gradū lune ad id qđ erit corpi ex hilaritate ꝛ agilitate: ꝛ ꝙ ſit obediens aie: ꝛ agūt ea q̄ ꝑtinēt ad aiam. Directio vo ꝑtis fortune ad id qđ acqret vl̄ amittet. Et dirigemus gradū ſolis poteſtati vel dignitati quā hēbit a ꝓncipe vel rege ſuo i bono vl̄ malo: qꝛ ſi obuiauerit fortune gradꝰ ſolis vel radijs eiꝰ: auget honor eiꝰ erga dn̄m ſuū. Si vo malo vl̄ radijs eiꝰ: minuet honor eiꝰ. Et directio gradus medij celi nō fit ita. qm̄ directio ſolis ē tibi: ꝛ oībus illis q dn̄ant tibi. directio vo medij celi fit tibi ꝛ oībꝰ illis qbꝰ dn̄aris: ꝛ directio ē ſicut diximus ꝙ cū fuerit i medio celo: diriges per aſcēſiones circuli directi: qn̄ fuerit i aſcendente: ꝑ aſcēſiōes regionis tue. Qꝛ vero nō fuerit in aliquo iſtoꝝ: ꝑ aſcēſiones iſtaꝝ duaꝝ aſcēſionū gradum quoqꝫ medij celi ad illđ in quo iƥe exercet ex opibus. gradum ſolis dirige dignitati quā habꝫ a rege ſuo: hec ſūt in vltimo capitulo libri alabra.

¶ Uerbū ſeptuageſimūoctauū i ſignificatiōe plte qn̄ ꝑuenit ad locum in quo ꝓmiſerit aliquid in natiuitate.

¶ Nil opatur planeta i loco in quo nil ꝓmiſerit: nec i loco ad quē nō ꝑuenit natiuitas.

¶ Indocti aſtrologi ſuſpicabant ꝙ malus cū fuerit i aſcendente vel i medio celi ſiue i quolibet loco natitatis vel figure faciat malū: ꝛ bonus eꝫ bonū: Sꝫ obſeruādū ē tā i natiuitate quā i reuolutōe ꝛ itertogatione. Si plta ꝓmiſerit bonū vel malū i initio natitatis illiꝰ: vel reuolutōis āni: vl̄ intertogatōis: ꝑficiet illđ cū cōiunget illi: aut aſpexerit illuꝫ. ꝛ ſi ꝑuenerit ad locū i quo nō fuerit eiꝰ aſpectꝰ i initio eiuſdem loci: nō apparebit locꝰ eius in illo. Cūqꝫ ꝑuenerit plta ad aliquē gradū ꝑ directionē dabit ſm̄ nām ſuā: ſiue fuerit bonꝰ vel malus. Itē plte i natiuitate qōne ꝛ reuolutōe promittūt aliqđ i locis vbi fuerāt i prinꝰ vl̄ aſpexerāt. Sꝫ i locis i qbꝰ nō fuerāt: vl̄ i locis q̄ nō aſpexerāt i locis natitatis vl̄ reuolotionis vel interrogationis: nil ꝓmittūt. Ergo cū pla

neta fuerit in his locis corporalr̄.ſ.que non aſpiciebat ī prī
cipio ⁊ cū hoc non fuerit ī locis in quibꝰ ꝑuenit eiꝰ directō
vel directio gradus aſcendentis natiuitatis:vel alicuius al
terius qui dirigitur nil operatur.

Verbū.79.in ſignificatione natiuitatis illius qui deſtru
et ſubſtantiam regis.

Cū fuerit mars ī.xi.fueritqꝫ eius ſignificatio
fortis in aſcendente:dn̄s natiuitatis īfidelis erit
principi ſuo vel regi.

Domus.ii.ſcd̄a eſt a domo regis.Et eſt domus ſubſtantie
eius.Cūqꝫ fuerit in illa mars:ſignificat:ꝙ cā amiſſionis eiꝰ
ſubſtātie erit aliquis q fuerit ex natura martis.Si itaqꝫ fue
rit marte in aſcendente aliqđ teſtimoniū:ſignificat ꝙ dn̄s
natiuitatis.ſ.natus erit occaſio illius amiſſionis.

Verbum.80.in ſignificatiōe turpitudinis coitus nati.

Cum venus incorporabit ſaturno in natiuita
te:fueritqꝫ eidem in.vij.dignitas:erit natus im
mundi coitus.Et hoc modo confert in alijs do
mibus ⁊ in coniunctionibus vniuſcuiuſqꝫ plte:
cū quolibet duorum malorum.

Venus eſt principalis cauſa coitus:⁊ precipue cū prefue
rit ſeptime:q̄ eſt domus coniugij.Cū ergo iuncta fuerit cor
poraliter ſaturno:incitabit natum vt preferat ſtuprū poſte
riorem anteriori ⁊ in excitatione ſpermatis cum manu.Sꝫ
ſi fuerit ſaturnus orientalis:diliget cōfricationem cū pue
ris:⁊ preponet nigros albis ⁊ flauis.Qđ ſi fuerit infortuniū
ex incorporatiōe martis:ſignificabit ꝙ nō ſit zelotipus:⁊ ꝙ
coeat cū pluribꝰ pueris:q et coeant cum illo ⁊ cū vxore eiꝰ:
⁊ ꝑueniet vt fornicet̄ cū ꝓprijs filijs:⁊ agat cū eis cōtra le
ge:⁊ cetera q̄ ꝑtinēt ad imūditiā:⁊ erit legis ꝓuaricator.

Verbū.81.in ſignificatione finis temporis rerū.

Hore accipiuntur ex.vij.partibus vel.vij.mo
dis.Primo qđ eſt inter vtroſqꝫ ſignificatores.
Scd̄o qđ eſt inter eos.ſ.aſpectu ⁊ ſimilitudine
in figura.Tertio vt ꝑueniat vnꝰ eoꝝ ad locū al
terius.Quarto qđ eſt inter vnum ex illis ⁊ locū
in quo eſt natura rei queſite:vt ſi queſtio fuerit
de vxore primam querenti:vij.rei queſite.Quī
to id quod prouenict ex dono planete poſt aug
mētū vel ſubtractionē.Sexto:mutatio figure ſi
gnificatoris rei cum directione:⁊ orientalitas ⁊
ꝙ huic ſimile fuerit.Septimo cum peruenerit
plta ad locū q cōcordat illi ꝑ naturam.

Per tp̄a intēdit tp̄a intentionum īterrogationū ⁊ īcepti
onum.Quia ꝑmū ē vt accipias qđ ē inter vtroſqꝫ ſignifica
tores ex gradibus.Et verte eos ī dies ⁊ ī partes tēpoꝝ.Se
cūdo vt dn̄s aſcēdentis eat ad coniunctionē dn̄i rei q̄ſite.
ſed perfectio eius erit cū ꝑfecta fuerit cōiunctio:⁊ hec ē ꝑ
fectio figure.Tertio vt ſciamꝰ:quādo perueniet dominus
aſcendentis ad locū rei:vel dominus rei ad gradum aſcen
dentē ex gradibus:eruntqꝫ dies vel alie partes temporū.
Quarto qđ eſt īter vnū ex illis ⁊ locum īterrogatiōis ꝑ mo
tum eius ſcd̄m ꝙ ꝑuenerit ad illū in diebus ⁊ horis ⁊ non per
numerū graduū:ſicut in tertia.Vide itaqꝫ ī quot diebꝰ ibit
dn̄s aſcēdētis:vel dn̄s domꝰ rei ad ipſam domum rei.Quin
to vt aſpicias qd valeat ſuſcipere dn̄s īterrogationis ex do
no.ſ.tp̄is.7.ſicut aſpicit̄ alcobodeu in natiuitate qd det de
annis:⁊ poſt aſpicias qd addāt vel minuant boni vel mali
planete ꝑ aſpectū ⁊ qd remaneat ei poſt augmentū vel di
minutionem planetaꝝ.Ita aſpicit̄ in qualibet interrogati
one almutaz quid habeat dare ex tempore.Et poſtea quid
remaneat ei poſt augmentum ⁊ diminutionem bonorū
⁊ maloꝝ planetaꝝ.Aſpiciāt nāqꝫ qd addant vel minuant
boni vel mali planete ꝑ aſpectū:⁊ remanebit ſicut dn̄i alco
chodeu:⁊ erit hoc finis tp̄is.Sexto vt ſignificator ſignifi
cet aliqd ī re queſita:⁊ qr forte erit retrogradus:nō poterit
ꝑficere qđ ꝓmittebat donec dirigat̄:⁊ erit hoc ſcd̄m q̄titatē
temporis retrogadatiōis ⁊ ſtationis ſecunde.Silr̄ ſi cōbu
ſtus fuerit:expectādus eſt donec ſit oriētalis.Septimo ſi
cut cū non apparuerint ſignificatores ī itinere ꝑꝑ diſcordi
am ſignificatorū:eo ꝙ vnꝰ teſtificet̄ iter ⁊ nō alter.Et cum
fuerit mars ī parte q̄ auxiliet̄ itineri:vel in domo itineris:
incitabit viam.Vel ſeptimo vt appareāt ſignificatores in
itinere ⁊ ſint equales:⁊ eat mars ad.4.cadentē aut ad do
mum itineris incitabit illud:nec ē illđ tempꝰ ꝑter hoc.Hec
lr̄a eſt melior predicta.Et ſicut dixi de itinere ita intellige
in alijs queſtionibus.7.pro vnoquoqꝫ gradu:qui ſunt iter
dominum aſcendentis:⁊ domum rei.vel econuerſo:⁊ pone
diem vel alia tempora:⁊ non ſunt alia ꝑter hec.7.

Verbum.82.in quibus ſignificatiōibus nō ſit iudicādū.

Cum equales fuerint ſignificatores in re aliq̄
⁊ in eius contrario.ſ.ꝙ tot ſunt ſignificatores
fortes qui negant:quot qui concedunt:⁊ eque
fortes.Aſpice aſcendens coniunctionis vel pre
uentionis:ꝙ ſi ibi equales fuerint:non feſtines
dare iudicium.

Inſipiētes aſtrologi ī oī īterrogatiōe iudicabāt ſemꝑ per
hoc qđ eis ꝑmū occurrebat:ideſepius ī errorē cadebāt:ve
rū in hac arte diſcutiūt periti:ſignificatoꝝ fortitudines:ꝯcor
dantiū īterrogatōi:⁊ illi diſcordātiū.Poſtmodū iudicāt ꝑ
fortiorē:qđ vt lucidius clareſcat ſub exēplo ponamus.Quī
dam īterrogauit nos de itinere qđ volebat agere:inueni
muſqꝫ ſignificatores īterrogātis:⁊ ſignificatores itineris ī
ter quartū ⁊ ſeptimū:⁊ ſignificabat morā vl̄ ſtationem.In
uenimus ēt ſignificatorē īterrogantis euntē ad cōiunctōē
ſignificatoris itineris:⁊ ex hoc ſignificauimus iter.Erat.n.
ſaturnus ī tertio ab aſcēdēte:⁊ hoc īdicabat ſtationē.Opor
tuit itaqꝫ priuſq̄ loqueremur ī hoc diſcutere oēs ſignifica
tores ſtationis itineris:q ſi equales fuerīt:nō iudicabimꝰ:
ſed ſi vnus fuerit alteriꝰ fortior:ꝑ illū iudicabimꝰ.Inde ait
ptho.cū equales fuerit ſignificatores:obſerua ſignificatorē
ꝯiūctiōis vl̄ ꝓuētionis dn̄antē ī eiꝰ aſcēdēte:⁊ fac cū illo ſic
cū dn̄o īterrogatōis:quē ſi īueneris ſcd̄m eē ⁊ modū ꝯcordā
tiū:ſi iudicabimꝰ ide:ſꝫ differemꝰ donec īteret īterrogatōē.

Verbū octuageſimū tertiū ī ſignificatōe eoꝝ q̄ accidūt
per horam adeptionis:etiā que accidūt per horā ītronizati
onis:ideſt per aſcendens.

Hora adeptionis dignitatis ē ei quod erit iter
illum ⁊ principē eiꝰ.Hora vero ītronizatōis eiꝰ
eſt modus eius in opere ſuo.

Conuenerūt aſtrologi ꝙ hora adeptōis ſit ei q adipiſcit̄:
⁊ ei q ꝑeſt illi.Et hora ītronizatōis eiꝰ ē ei q adeptꝰ ē:⁊ q ſūt
ſub illo.Et hec ē diuerſitas ꝓpter diſtantiā loci in quo mo
rat̄ q adipiſcitur ⁊ q dat.Res autem in hoc adeo patet ꝙ
nō eget expōne.Hora ītronizatōis ē illa qn̄ aliqs ponitur ī
dignitate vl̄ officio.Cū qs dat honorē alicui:ꝑ aſcēdēs ipiꝰ
hore videmus qđ eſt inter dantem ⁊ accipientem.i.vtrum
in bona hora det ei.Hora vero que intronizatur:aſcēdens
indicat quid accidit ei in dignitate illa.

Verbum octuageſimū quartum de eo qđ accidit ſuper
res intronizati in officio vel dignitate.

Cum fuerit dn̄s aſcendētis intronizatōis ali
cuius.ſ.officij alicuius dignitatis mars:⁊ ipſe

i ſecūda domo vl' cōmixtus dn̄o ſecūde deſtruet ſubſtātiā eorū qb⁹ p̄eſt p̄cipue ſi fuerit dominus ſecunde iuppiter.

¶ Secūda ab aſcēdēte hora adeptōis dignitatis ē domus ſubſtātie eorū qb⁹ p̄eſt: Cūq₃ fuerit mars i illa: ⁊ ipe dn̄s aſcēdētis ſigificat q̄ rapiet ſubſtātiā eorū ⁊ malū eē eorū cū illo: Cūq₃ p̄fuerit iuppiter domui ſecūde erit opus martis i illa pluſquā ſi p̄fuerit illi ſaturn⁹ qꝛ i alijs cū p̄fuerit loco tuebit̄ eū locū. ⁊ expellet ab illo et repugnabit ipediētē Juppiter aūt recedit a iurgijs: ⁊ largit̄ exigēti ab illo nec ſuſtinet nequitias vt tueatur res ſuas: Et ideo in hoc loco vtiliores ſūt mali.

¶ Verbū. 85. i ſubſtāria itronizati vel p̄lati in qualitate expēſarū eius vel acquiſitionis.

¶ Cū cōmiſerit vel pulſauerit dn̄s aſcēdētis domino ſcd̄e diſpoſitionē ex eē laudabili cōſumet vl' expēdet villicus vel p̄fectus mltū: Si vero fuerit ex illaudabili amittet. Cūq₃ cōmiſerit dominus ſcd̄e dn̄o aſcēdētis diſpoſitionē lucrabit̄. Qd̄ ſi fuerit ex eē laudabili: erit ex propria volūtate ppli. Si vero ex illaudabili erit cōtra velle populi ⁊ cum eius ira.

¶ Ptho. ponit aſcēdēs ⁊ ſecūdū i p̄miſſo verbo pplo: ⁊ eius ſubſtātie. Et i hoc docet nos ſigificationē eorū. ſ. aſcēdentis ⁊ ſecūdi ſup p̄fectionē: ⁊ ei⁹ ſubſtātiā: vn̄ adducūt i errorē illos qb⁹ occulta ē ſcia nārū: ⁊ aſcēdēs itronizatiōis prefecti ſigificat ipſm̄ p̄fectū. Scd̄a vero ſigificat pplm̄: ⁊ eius ſubſtātiā: ⁊ oē cui p̄eſt pricepſ: Et nō ē aliqua dubietas: ſi fuerit mars domin⁹ aſcēdētis cū pſte nō ifortunēt dignitates ſuas qui diſpgat ⁊ ipediat qcquidē i ſecūda ex reb⁹ aliorū ⁊ ſaluabit qd̄ ē aſcēdētis: cui ipe p̄eſt: ⁊ hoc mō ſoluitur error: qui hētur ex verbo p̄miſſo. Qd̄ vero iqnit i hoc verbo: Notū ē. qꝛ cōmiſſio diſpōnis dn̄i aſcēdētis dn̄o ſecūde ex eē laudabili: ⁊ ē vt eat ad cōiūctionez ſuā: ex ſextili vel trio aſpectu ſigificat q̄ p̄fect⁹ expēdet multū ex ꝓpria volūtate. Sed ſi fuerit cōiūctio ex eē illaudabili: hoc ē ex q̄rto aſpectu vel oppoſito ſigificabit amiſſionē nō ex ꝓpria volūtate. Cūq₃ dn̄s ſecūde iuerit ad cōiunctionē domini aſcēdentis ex ſextili vel trio aſpectu lucrabit̄ bono aīo illorū a quib⁹ ſuſcipit. Qd̄ ſi cōiūct⁹ fuerit dn̄s ſecūdi cū dn̄o aſcēdētis ex quarto vel oppoſito ſic lucrabit̄ ex raptu contra donāriū velle qꝛ p vi.

¶ Verbum. 86. in quattuor planetis per quos fit incremētum ⁊ deſtructio ⁊ tribus per quos habent mores indiuiduorum.

¶ Sol eſt origo virtutis vital' q̄ ē cordis. Luna ē origo virtutis nālis epatis. Saturnus origo virtutis receptiue. Juppiter virtutis creſcētis: ⁊ vegetātis. Mercurius virtutis imaginātis fātaſtice: ⁊ cogitātis. Mars virtutis iraſcibilis: ⁊ attractiue. Venus virtutis cōcupiſcibilis: ⁊ appetitiue: Jō Mercurius Mars ⁊ Venus i natitate ſignificant mores nati ⁊ magiſteria.

¶ Philoſophi conuenerunt in hoc quod indiuidua ſuſcipientia effectum et deſtructionem: ſunt rami harum radicū vel ſecundum quantitatem operationis eorum in fortitudine ⁊ debilitate vel operatione. vt indiuidua rami: terre: ⁊ aque: ignis quoq₃ ⁊ aeris. Et incrementum horuz indiuiduorum: ⁊ detrimentum fit ex virtutibus illorum ſecundum eorum commixtionem in fortitudine. Mores quippe omnes qui ſunt: largitas: auaritia: veritas mēdaciū: fidelitas: ⁊ infidelitas: ⁊ his ſimilia fiūt ex cōmixtione morum horum trium. Ex eſſe horum triū planetarum martis: veneris: ⁊ mercurij. Et ſimiliter magiſteria. Et iaz cōmemorauimus hoc totuz ſufficienter in alio libro extra: hunc. Intentio capituli ē: qꝛ p q̄tuor planetas. ſ. ſolem: ⁊ lunam: ſaturnum: ⁊ iouem: fit incrementum ⁊ deſtructio ōis indiuidui aīalis. ⁊ per tres reliquos planetas: ſ. per martē: venerem: ⁊ mercurium: habētur mores nati.

¶ Verbū. 87. i diſiōe mēſiū ⁊ reuolutōe ārū vſq₃ ad aſcēſ.

¶ Tēpus mutatōis ſignoꝝ i reuolutōe ex parte ſigni ꝓfectionis ſunt. xxviij. dies. ⁊ due hore: ⁊ xviij. minuta vni⁹ hore fere. Ex pte autē aſcendētis emiſperio. ſ. in oriente. xxviij. dies: ⁊ qnta diei fere: menſis vero ſolaris eſt a mutatione ſolis de gradu in quo fuerit natiuitas i gradū ſibi conſimilem in ſigno altero.

¶ Vult oſndere nobis hoc: quot dies: notādū ē q̄ ſignoruz p̄ſit ab aſcēdente ꝓfectionis: ⁊ ab aſcendente obſuato ad reuolutionem. Et que ſūt pūcta gradus ſolis in alijs menſibus ſolaribus ꝓpe v̄itatē. ⁊ q̄ ſignū i quo cepit annus ſolaris: quē. ſ. reuoluim⁹ i aſcēdente: erit ſcd̄z ab illo. i quo incepit annus tranſactus. Et eſt vt dirigam⁹ ab initio ſigni vſq₃ ad finē eiuſdē: ⁊ ꝯplebūt̄ i āno ſolari. 12. ſigna in qb⁹ mutabit̄ nat⁹: ⁊ ſignificabit̄ eē illi⁹. Cū ergo diuiſerim⁹. 365. dies ⁊ quartā diei p. 12. ſigna exibūt. 28. dies ⁊. 2. hore: ⁊. 18. miª vni⁹ hore fere: 2⁹ min⁹. ⁊ hoc eſt tp̄s i quo morabit̄ ꝓfectio i vno quoq₃ ſigno: donec moueat̄ ab illo ad ſignuz qd̄ ſuccedit illō: ⁊ dicit̄ mēſis ꝓfectionis. Ex aūt ex pte aſcendētis eſt hora reuolutōis eius eſt. Qm̄ annus qui eſt ex. 368. diebus ⁊ quartā diei fere: cū diſtributus fuerit p. 12. ſigna: ⁊ decimā vnius ſigni fere: a minuto aſcēdentis obſuato i reuolutione vſq₃ ad aſcendens in quo incepit annus ſequēs. Accident vnicuiq₃ ſigno. 28. dies ⁊ qnta diei fere. Tēpora quidem menſis ſolaris ſunt diuerſa. Et ſunt ab ingreſſu ſolis i minutū i quo fuerit hora natiuitatis: vſq₃ quo ꝑueniat ad ſimile illi i ſcd̄o ſigno ab illo. ⁊ vniuſculuſq₃ iſtaꝝ partiū ꝓprietatē pate fecim⁹ iā i libris noſtris iudiciorum.

¶ Verbū. 88. i directōe ptis fortūe i annoꝝ reuolutiōe.

¶ Cū voluerimus dirigere partē fortūe i aliquo annorū reuolutōis: accipiem⁹ a loco ſolis in loco lune in natiuitate: ⁊ proijciem⁹ a gradu aſcēdente anni reuolutionis.

¶ Ptho. eiuſdē verbi ſciam collegit i hoc verbo: ita q̄ non oꝫ nos qcq₃ addere i ſuo verbo. Jā ēt commemorauit hoc dorothius: ⁊ vocauit eā ptē lūe. Vn̄ rep̄hendūt eū quidaz: ignorātes ei⁹ itentōez. Sꝫ h̄ ē dirigere ptē fortūe i anno reuolutionis ad fortunas ⁊ ifortunas: necnō ad eoꝝ radios.

¶ Verbum. 89. de inuentione domus patruorum ⁊ dom⁹ filiorum ⁊ fratrum.

¶ Eſſe aui a. vij. ⁊ eſſe patruorum a. vi. ⁊ hoc modo in ceteris.

¶ Intendit cum quarta ſit domus patruz: ⁊ eſt ſeptima domus auorum: tertia vero cū ſit dom⁹ fratruz: erit tertia domus a domo fratrum: que eſt ſexta domus patruorum: ⁊ ſimiliter ſignificabit filios fratrum. 7. quia eſt quinta dom⁹ a domo fratrum.

¶ Verbum. 90. in cognitione ſube rei occulte.

¶ Cum aſpexerit ſignificator aſcendens: erit genus rei occulte ex ſubſtantia aſcendentis. Si vero nō aſpexerit aſcendens: erit genus ex ſubſtantia loci ſignificatoris: ⁊ dn̄s hore ſignificabit co

lorẽ rei. Locus autem lune ſignificabit temp⁹
eius hoc eſt ſi fuerit ſuper terram: erit nouum:
ſi vero ſub terra vetus. A domino quidem par
tis fortune ſignificabitur tibi longitudo ipſius
ꝛ breuitas. A domino vero termĩ gradus quar
te domus: ꝛ a domino termini gradus medij
celi ab illo ſcilicet eorum qui fuerit ĩ angulo: ꝛ
domino termini lune natura rei.

❡ Significator quẽ ĩtẽdit ꝑtho. nõ ẽ lũa: nec ille qui ꝓfue
rit aſcẽdẽti tãtũ: Sed pl'a cui iũgẽtur fortitudĩes dignita
tũ ĩ aſcẽdẽte ꝛ ĩ locis lũinariũ ꝛ fuerit vacu⁹ curſu .i. nulli
iunct⁹: Et nõ cõmiſerit diſpoſitionẽ ſuã alteri: Qð ſi forte
ille qui ꝓfuerit aſcẽdẽti: ꝛ locis alijs q̃ enũerauerim⁹: iũga
tur alteri: ꝛ ille itẽ alteri. Et ille ad quẽ ꝑuẽit cõiũctio vl
tima: nõ cõiũget alteri erit ſigificator poſtquã ĩuenerit eũ ĩ
ſigificatõe fortitudo loci ſui: ꝛ fortitudo ẽt ĩ ſemetipſis. Se
n⁹ ẽt ſubſtãtie aſcẽdẽtis ſi fuerit terreũ: erit res occulta ter
rea. vel naſcẽs de terra. Et erit aquatica: vel ex mari ſi aq̃
ticũ fuerit et factũ erit ꝑ ignẽ: ſi fuerit igneũ. ſimil'r locus
ſignificatoris: Domin⁹ ãt hore: Per horã ĩtẽdit tꝑa q̃ ſunt
.12. ĩ die ꝛ totidẽ ĩ nocte oĩ die ãni. Uidit etiã ꝑtho: ꝙ cũ lu
na fuerit ſup terrã erit nouũ: ꝛ cũ ſub terra vet⁹. Alij nõ ſu
ſpicati ſ ꝙ cũ fuerit ſignificator oriẽtalis erit nouũ: ꝛ cũ fue
rit occidẽtalis erit vet⁹: ꝛ ſm hũc modũ ꝙ erit ĩter hec lo
ca plãeta qui nõ iũgit alteri: ſed alter iũgitur ei erit ſigni fi
cator. Sigificatio ĩ longo ꝛ breui. Loqĩ ex hoc ꝙ aliquis
accepit vt ſi accepit aliqd cui⁹ ꝑtes ſũt breues ꝛ clauſerit ĩ
manu ex vitalibus: vt partẽ corticis auelane: quorũ vnũ ẽ
lõgũ aliud breue: Ubi dixit ꝑtho. de termĩs dixit de ſuis ꝛ
nõ de alijs. Et eius nã ẽ qð ſignificat ei⁹ actio: vel paſſio eſt
cũ fuerit ſiccum vel humidũ.

Additio.

❡ Uel ſignificatio. ſuꝑ lõgitudĩe ꝛ breuitate eius nõ vicit
niſi haiz. Aliõ ĩ lõgitudĩe ꝛ breuitate ſua: de quo accipiĩ il
la ꝑs ſicut cũ illud qð accipiĩ ſit portio parua quã capiat al
ma ex aĩali aũt palma corticis auelane. Et hec eſt lõga: ꝛ h ẽ
curta ꝛ dñi termĩ: vult termĩos ꝑtho. ꝛ nõ alios. ꝛ nãm ei⁹
ſemꝑ ſignificat actio vel paſſio: ſicut cum fuerit durũ aut
leue in alio molle.

❡ Uerbũ. 91. egrotãtis ſuꝑ peiorẽ ſignificationẽ eius.

❡ Deteſtabilius in ſignificatione egrotantis ẽ
vt ſit ſignificator interrogationis ingrediẽs ſub
radios: vel vt ſit ꝑs fortũe ĩfortunata.

❡ Cũ ꝑficienĩ ĩ ſigificatore q̃ diximus ĩ ꝓcedẽti cap. ꝑerit
eẽ egrotãtis. ſ. ꝙ ſit dñs aſcẽdẽtis ꝛ domin⁹ locorũ lũinari
um ꝛ ſol⁹. ſ. vacu⁹ curſu vt dictũ ẽ ĩ ꝓcedẽti cap. Cũq3 volu
erit cõburi mutatur ad amiſſionẽ opis vel actiõis ꝛ deſtru
ctionẽ: Pars vero fortũe cũ ĩfortũata fuerit deſtruet vitã
et nõ deſtruiĩ vita alicui⁹ nec amittit actões ſuas niſi qui
preparatur ad mortem.

❡ Uerbũ. 92: de minutiõe ĩpedimẽti malorũ in ſuo haiz.

❡ Saturnus orientalis egrotantes: mars vero
occidentalis egrotantes minus impedit. ꝛ hoc
modo erit augmentum ꝓſpitatis iouis ꝛ: vene
ris in ſetemptrione et meridie.

❡ Intẽdit ꝙ ĩpedimẽta malorũ minuũtur ĩ ſuo haiz. Et ꝓ
ſpitates fortũaꝝ augerĩ ĩ ꝑte ſua. Et hi q̃ttuor pl'te hñt q̃ttu
or ꝑtes. Oriẽs ẽ ſaturni: occñs martis: vẽ⁹ hz meridiẽ iuppĩ
ſeptẽtrionẽ: Cũ ĩuenerim⁹ pl'tã haꝝ priũ ĩ aſcẽdẽte egrotã
tis ĩ illa parte: vel in loco alio cui preſit: minuet malum de
impedimento ſuo ꝛ augebit fortunam ꝛ proſperitatem
ſui eſſe: mars minuit malitiam: cum eſt occidentalis: ſatur
nus vero cum eſt orientalis.

❡ Uerbũ. 93. vt obſeruemus primã cõiunctionẽ regũ. dein
de eẽ ꝯiũctõis ꝛ cõferre ſimul ne errem⁹ ĩ iudicio.

❡ Non preſumas aſſimilare figuras añ ſciaz añ
ſimilationis poſitorũ: q2 regna .i. ſignificatiões
regnorũ mutantur vl' variantĩ in omni coniũcti
one: ꝛ cum certificaueris ordines: dabis regi ꝛ
illis quibus preeſt: qð debetur illis in vno quo
q3 tẽpore: ꝛ ſaluus eris ab errore.

❡ Intẽdit ꝙ cũ pl'es aſtrologi erãt ĩ collatõe eẽ regũ: ꝛ ſolis
ſolũmodo eẽ diuitũ ꝛ nobilium. Per iouem tñ: ꝛ per alias
ſtellas erraticas in collatione malorũ: ſignificabant altera
tionem regum ſm alterationem figurarum vel fortunarũ
illorum planetarũ. Premittunt quoq3 mutationez rei. ſ. q̃
ſit ꝑ aliquẽ planetaz vnũ poſt aliuz: ꝛ opari ꝓtermittebant
ſm naturã ipſius. Cuius rei exemplũ: ꝙ mutatũ ẽ regnum
ad martẽ: alterabitur itaq3 eſſe regni in tꝑe ipi⁹ ſm altera
tionẽ eius: ꝛ mutatũ eſt opus ſolis vl' diminutũ: ꝛ qcqd ab
alijs ſignatũ eſt ĩ eſſe regũ ꝓter martẽ. Incitauit itaq3 nos
ꝑtho. vt obſeruem⁹ regna. i. ꝙ nos debem⁹ obſeruare ꝑmã
cõiunctionẽ q̃ ſignificauit regnũ: deinde oẽm cõiunctionẽ
ꝛ conferre vel aſſimilare ſil'r: ꝛ ſic non errabim⁹. ꝛ ea ꝑ q̃ ſur
rexit. i. planetas ꝑ quos ſurrexit regnũ: necnõ ꝛ illa quibus
ꝑeſt rex: ꝛ qui elegerunt. ſ. ciues: vt ſollicitemur ĩ obſeruati
one motuũ corꝑ. ſ. ciuiũ. ꝛ in oppõne vniuſcuiuſq3 rei. ſ. ſtel
le in loco ſuo. ſ. in figura coniũctionis: q2 aſtrologus qui hoc
poſtpoſuerit: errabit ĩ iudicio: eo ꝙ nõ ꝯfert ſm ꝙ ẽ via. Et
nõ ꝙ phyci vocãt eẽ regũ figuras vl' formas. In collatiõe
eſſe regũ iudicant eſſe regis per ſolẽ ſolũmodo. ꝛ eſſe diui
tum per iouem ꝛ alias ſtellas. Et ſm ꝙ ſol ꝛ alie ſtelle mu
tantur in ſignis ꝛ locis diuerſis ita iudicabant. Et in h erat
error: qm̃ ꝓtermittebant mutationẽ regis ꝛ regni que fit in
qualibet cõiunctione. Naz reges mutantur ſm nãm ſigni
decimi ꝛ eius domini: ꝛ eẽ diuitũ in qualibet cõiunctione.

❡ Uerbũ. 94. in loco qui ſignificat qð ẽ ĩ aĩa ĩterrogãtis.

❡ Locus fortior ſignificatoris ĩ interrogatiõe: ſi
gnificabit qð eſt ĩ animo interrogantis.

❡ Significator interrogantis eſt ille quẽ ꝓdixim⁹ ĩ. 90. ver
bo. ꝛ locus in quo eſt de interrogatõe: eſt id qð in ei⁹ aĩo. Ut
ſi fuerit in domo regia: querit de regno. Si vero in domo
itineris de itinere: ꝛ ſic de ceteris domib⁹.

❡ Uerbum. 95. ĩ ſignificationibus figurarum vel fortuna
rum in faciebus ſignorum cõmorantium.

❡ Forme ſemper accidunt vt id quod aſcendit
ex gradu: ſimile ſit ei quod appetet natus. Et ſi
militer id quod aſcendit in omni facie: haruz fi
gurarum vel formarum ſimile eſt operi eius in
alio. Et iam expoſuimus hoc in alio loco: ſcili
cet in. xl. verbo.

❡ Figure vl' forme q̃ aſcedũt cũ facieb⁹: ſcripte ſũt in libro
dargenẽ. Et indi cõmendãt eas ꝛ alijs iudicijs preferunt.
Ego qppe vidi quoſdã q̃ iudicabãt ꝑ illas ĩ his q̃ accidunt
nato. Et noui etiã quendã cui⁹ natiuitatis aſcendens fuit ꝑ
ma facies arietis. Et pl'es ſignificatores ei⁹ in terminis ſa
turni. Erantq3 ipſius indumẽta ſplendida ꝛ mũda hũ redo
lẽtia: ꝛ ipe ſplẽdide viuebat. Accidit aũt ꝙ vna die cũ ſede
rẽ cũ eo: erat. n. mihi familiaris: dixi ei ſic: hec qdẽ ĩdumẽta
ꝯria ſũt ſignificatorib⁹ tuis. Et ille ait qcqd vides ego facio
per oculos hoĩuz. ꝛ ſi denudarẽ tibi deſideriũ meũ addiſce
res: q2 valde nitor ꝯ volũtatẽ aĩ mei: ꝛ ꝙ ſũ ĩ maximo labo
re. ꝛ ego dixi ꝛ oſtendi ei. Nullũ ẽ dedec⁹ id opari qð ei⁹ nã
exigit. Sz tũc ẽ maximũ dedec⁹: cũ mala ꝯſuetudo nãz ſu
perat. Et ipe mihi dixit: Nil. n. ago qð ĩ meo ſedet aĩo. Nũc

quidẽ appeto vt amplectar nigrã aliquã vel aliquẽ nigruꝫ
cum quo forem inuolutus in gualagna alba de pilis hirci-
nis.ſ.albis texta: ⁊ hoc parietẽ: et vt iacerẽ cũ eo p noctẽ.
ſcit tñ dẽs q2 ſemper abhorrui coitũ virilẽ. Et lꝫ hoc apppe-
tam nolo tñ reuelare volũtatẽ mei animi propter milites
meos ⁊ hoĩes circũſtantes.⁊ hoc ꝓbant dicta indorũ. Q2 ĩ
pma facie arietis aſcẽdũt qdã: quoꝝ vn⁹ ẽ vir niger inuolu
tus guadagna alba allegiſſe: vl' iuuenes. vidi quoqꝫ q̃plu-
ra in fortitudine ſignificatorum iſtorũ: quoruꝫ commemo
ratio ꝓlixa eſſet in hoc libro noſtro.

Uerbum.96. in quibus terris vel locis cadunt retrogra-
datio vel planetaruꝫ directio: ⁊ effectus eclipſis; ⁊ in qbus
natiuitatibus vel reuolutionibus ⁊ in ſigno ſuper p̃dictis.

Loca in quibus cadunt effectus vel opa ecli
pſis: vel ſigna: vel ſignificationes planetarum
⁊ ſtationuꝫ. Inceptionis quoqꝫ retrogradatio
nis ⁊ directionis: ſunt anguli propinquiores lo
cis eclipſis: vel qui ſunt circa loca eclipſis in na
tiuitatibus ⁊ reuolutionibus hominum ⁊ vrbiũ
quas ſignificant ⁊ anguli que ſub ipſis angulis
edificate ſũt. Et natura in qua opabĩt: erit ſcḋꝫ
locũ eclipſis: qḋ expoſitum eſt in ſeptimo capi
tulo ſecũdi libri alabra. Et ſcḋm indictioneꝫ fi
gure ſtellarum. Et ſcḋm naturam illius que fu
erit in ſigno eclipſis ex ſtellis erraticis. Quanti
tas vero ipſius: ꝙ ſtellarum fixaruꝫ ſcḋm quã
titatẽ eclipſis in luminaribus. Et hoc modo lo
quere ſuper hec que apparent tibi de bono vel
malo. Itẽ loca in quibus ⁊c. hoc expoſitum
eſt in q̃nto capitulo ſecundi libri alabra.

Hoc verbum eſt valde abbreuiatũ ⁊ obſcuruꝫ cõplectẽs
ſcientie iudicioꝝ partẽ. Et hoc eſt quod in mũdo fuerit ef
fectus eclipſis cuiuſlibet luminaris: ⁊ ſtationũ aliaruꝫ ſtel
laruꝫ erraticarũ: ⁊ inceptionũ retrogradationũ earũ.ſ. que
fiunt almudhebir in hora eclipſis: ⁊ directionuꝫ. Loca ve
ro in quibus cadunt iſti effectus ſunt ẜꝫ ꝙ ſignificat angu
lus qui eſt circa eclipſim: ſcilicet ex climatib⁹ ⁊ regionibus
Et ciuitates ſuper quas ſignificat ſignum illius anguli in
quo fuit illa edificatio.ſ. earuꝫ. Et illud quod ſignificat ille
angulus ſuper natos illius ſigni in natiuitatibus hominuꝫ
vel eoruꝫ reuolutionibus: ideſt. ſuper natos in quorum an
nis reuolutionum: angulus ille fuerit aſcẽdẽs: ⁊ id in quo
cadet impedimentũ vel ꝓſperitas erit ẜm locũ eclypſis: ⁊
impedimẽtũ ſtellarũ fixarũ: figurarũ eius qui eſt in ſigno
eclipſis. Q2 ſi fuerit eclipſis luminaris multa.ſ. ꝙ multuꝫ
obſcuretur de eo: apparebit opus eius multũ. Et ſi modica
modicũ. Proſperitas vero ⁊ impedimentuꝫ erit ẜm illum
planetam qui p̃fuerit angulo gradui ſtationis: vl' retrogra
dationis: aut directionis.ſ. triũ ſuperiorũ fortuna fuerit vl'
infortuna. Itẽ loca in quibus cadunt ⁊c̃. Senſus eſt: ꝙ effe
ctus eclipſis ⁊ planetarũ qui ſũt in ſtationibus: ⁊ q ĩcipiunt
retrogradari ⁊ dirigi in eclipſib⁹: cadũt in hoĩbus ⁊ reuolu
tionib⁹ hominũ ⁊ vrbiũ: quoruꝫ hominũ: ⁊ quatuꝫ reuolu
tionuꝫ: ⁊ edificationũ: ſigna que ſunt circa eclipſim fuerũt
aſcẽdẽtia: ⁊ maxime in ciuitatib⁹ que ſũt de triplicitate eo
rum.ſ. angulus qui eſt propinq̇or eclipſi. Et etiã poteſt dici
ꝙ ipſe effectus erit in ea parte mũdi cũ eſt ꝓpior angulus:
vel ſi fuerit in angulo orientis: erit in ciuitatib⁹ quas ſignifi
cant in oriente: ⁊ ita intellige in angulis medii celi ⁊ occiden
tis. Sed in q̃nto capitulo ſecũdi libri alabra dixit Ptho. ꝙ
effectus eclipſis eſſet in ciuitatibus: que ſũt de triplicitate
ſigni eclipſis: vel que fuerũt fundate in ipſo. Et in hoc libro
addidit ꝙ ſilr. erit ille effect⁹ in ciuitatib⁹ ⁊ ĩ hoĩb⁹ q fuerũt
ſub ſigno anguli q erat propior eclipſi. Et hoc ideo: q2 pla-
neta q habuerit plures dignitates in ſigno eclipſis ⁊ ĩ ſigno
illius: erit almudhebir. Et effectus totius eclipſis erit ẜꝫ na
turã almudhebir: ẜm ꝙ fuerit direct⁹ vel retrogradus vel
ſtationarius. Sed ille effectus eueniet maxime in illis qui
ſũt de natura ſigni eclipſis: ⁊ ſtellarũ fixaruꝫ que ſunt in eo
vel qbus iduiĩ eclipſis: ideſt de natura planete qui eſt in ſi
gno eclipſis: ⁊ hoc eſt qḋ ipẽ dicit hic: ⁊ in alio capitulo ſecũ
di libri alabra. Et cetera leuia ſunt.

Uerbum.97. in patefactione rei occulte per dominuꝫ cõ
iunctionis vel preuentionis habentẽ plures partes in aſcẽ-
dente.

Dominus cõiunctionis vel preuẽtionis: cum
fuerit in angulo rei queſite: perficietur res. Et ſi
militer id quod volumus durabile vel ſtabile
pmanere. Cũqꝫ ſe occultauerit qſpiã: ⁊ ipſe in
angulo medij celi fuerit: apparebit occultãs.

Dominus coniũctionis vel preuentionis eſt planeta ha-
bens plures partes in aſcendente coniũctionis vel preuen
tionis.ſ. cuꝫ illis: ⁊ in gradu eius: ⁊ ipſe reuoluiĩ cuꝫ effectu
humano. Et iam patefeci hoc in verbo.65. ⁊ ex ipſius natu
ra eſt vt occulta detegat: ⁊ alleuiet difficilia. Ob hoc cũ fu-
erit in medio celi occultationis alicuius rei: apparebit qḋ
eſt occultuꝫ.

Uerbum.97. in domino anguli anni aſcendentis: ⁊ quar
taruꝫ menſiuꝫ: ⁊ ſignificatione ſuper ſementa: ⁊ fructus: et
precium eorum.

Dominus anguli coniũctionis ⁊ preuẽtionis
necnõ ⁊ quartarũ anni: cum fuerit fortis erit co
rũ eſſe qḋ ſignificat.ſ. ſi fuerit in angulis vel in
ſuccedentibus. Et cum debilis fuerit: erit vile:
ſcilicet in cadentibus. Et ſimiliter cum fuerit ve
lox curſu vel tardus.

Omnes anguli aſcendentis anni ⁊ quartaruꝫ menſium
de ſtellis erraticis eſt ille qui plures partes habuerit.ſ. in il
lis locis. Quoniam quomodo Ptholo. loq̇tur de domino
coniũctionis vel preuẽtionis: ⁊ ego expono de domino q̃r-
tarũ anni. Tu ergo cõmiſce ẜm hoc ⁊ iudica. Et vnicuiqꝫ il
lorum eſt ſignificatio ſuper ſementa ⁊ fructus: ⁊ ideo inq̇t
cum prefuerit aliquis eorum in angulo augebitur preciuꝫ
omniuꝫ que ſignificabat. Qḋ ſi fuerit cuꝫ hoc curſu velox
perueniet ad perfectionẽ augmentationis precij. Si vero
tardus medium erit in ſuo precio.

Uerbum.99. in iaculis ⁊ ſintillationibus ſtellarũ.

Alnaezic.i. iacule ⁊ habẽtes comas ſunt de ſe
cundarijs ſtellarum ⁊ non ſunt de illis.

Iam patefecimus in premiſſis ꝙ ſecundaria ſiderũ ſunt
res que contingunt a ſtellis in aere ⁊ vocãt eas arabes aſu
buli: ⁊ alnaeçic: ⁊ ſunt iacula: eo ꝙ aſſimilantur illis in velo
citate motus. Et certuꝫ eſt ꝙ de ſecundarijs ⁊ non de illis
ſint.

Uerbum.100. In mutatione aeris: ventorum: pluuiaruꝫ:
fluuioꝝ: ⁊ eſſe cõditionis gentium.

Alnaezic: ſignificat ſiccos vapores: cuꝫ ergo
fuerint in vna parte ſignificabunt ventos acci
dentes in eadẽ parte. Et ſi diuulſe fuerint in oẽs
partes ſignificabunt diminutiones aquaruꝫ.ſ.
ſiccitatẽ ⁊ turbationẽ aeris: ⁊ exercitus venien
tes ad illud clima: requirẽtes regnũ illius clima
tis. Et ſunt contra id ſuper qḋ cõuenerint.i. ſũt

contrarij legi in qua cõueniunt homines illius climatis. Comas vero habẽtes: ⁊ ſunt ille iter quas ⁊ ſolem: ſunt duodecĩz ſigna cũ apparuerint habentes multos crines ⁊ fuerint aſcendẽtes vel apparẽtes in angulo ex angulis regni vł regis: morietur rex eius: aut homo potẽs in eo. Et ſi fuerint in ſuccedenti angulo deſtruentur theſauri eius ⁊ mutabit cõſiliatores ſuos. Quõ ſi cadẽtes fuerit ab angulis. ſ. regni multiplicãtur carceres ⁊ infirmitates: eritq3 mors eorum quã maxime ſubitanea. ſ. ſm maiorez partẽ. Et accidet hominibus illius climatis detrimentuz in conſilijs. Si vero habuerint comã. ſ. dudauciaba inſurget contra regem proditor vel hereticus. Cum igitur inueneris habentem vnam comam ſe mouentem: mouetur ſemp tñ ab occidente verſus orientem: veniet ꝓditor de longe ad illud clima: Si vero fuerint immobiles: erit proditor ex aliqua ciuitate eiuſdez climatis.

¶ Jam patefecit Ariſtoteles in libro de operib⁹ altis: ꝙ vapores aridi quotiens perueniũt ad etherem fiunt ſub ethere: ⁊ ſunt alnaeçic. Non ergo admirandũ ſi earũ apparitio ſignificet deſiccationes aquaruz. Quoniaz cõmemorauit Ariſtoteles in predicto libro de operib⁹ altis: ꝙ ſubſtãtia vẽti eſt vapor ſiccus: ſignificabit cũ fuerint alnaeçic ĩ vna parte: fore ventos in illa parte. Cũqꝫ diuiſa fuerint alnaeçic: in omni parte ſignificabit diminutiones aquaruz: quia ariditas cuz multiplicatur in aere minuunt᷑ aque. Reminiſcor enim: quoniã in nocte. 290. anni arabum diffuſe ſunt a ſub multe. Occupaueruntqꝫ aerem totuz: ⁊ extincti ſunt homines: durauitqꝫ plus quatuor horis: trãſacto nõ modico tempore eiuſdez anni: imoderatam ſitim paſſi ſunt homines ⁊ peruenit nilus egypty ad. 13. cubitos. Et minuta ẽ ad incõmodum hominuz: quantitas. 4. cubitoꝝ: creuitqꝫ preciũ ãnone: ⁊ cõturbati ſunt populi turbatione vehemẽti: ⁊ terminatuz eſt regnuz Ptolemei regis egypti. Similiter in anno. 300. arabũ: diffuſe ſũt in omni parte aeris: ⁊ minutus eſt iterũ nilus: ⁊ via aperta eſt ſuper egyptuz ab occidente. i. a terra arabuz per henbaça: ⁊ poſt hunc per claraamẽ. Acciditqꝫ ĩpedimẽtũ magnũ repugnãtibus: ĩſurgẽtib⁹ cũ illis. ſ. egyptys. Ex habẽtib⁹ vero comaz: aſcẽdit vna habens crines. ſ. duanebai: egypty paſſi ſunt multum. Et fuit in angulo ex angulis cõiunctionis: in qua ĩceptuz ẽ regnuz filiorũ abeç. Obyt ergo abeç aneçir. In anno vero. 92. quedam aſcẽdit habẽs comã: ⁊ durauit. 11. noctibus: mouebaturqꝫ omni nocte motu ſenſibili. Intrauit igitur fili⁹ alchalig poſt hoc breui tempore: ⁊ prefuit egypto: ⁊ eius partib⁹. Acciditqꝫ tũc in egyptuz quicqd dixit Ptholemeus. Hoc eſt ꝙ malui exponere ex libro. Et credo ꝙ idoneus ſit ſuis rationibus: ⁊ ꝙ perfecta ſit eius expoſitio. Dico tibi ⁊ hoc dignum eſſe vt cõmittas euz illi quez doceat: ⁊ remoueas eum ab illo cuius intentio eſt ſolũmodo vt euz habeat. Et qui putat eum ſcire cordetenus: ſi in archa ſua poſitus fuerit: difficile eſt enim illi laborare vt addiſcat euz. Quapropter remouendus eſt ab hoc libro: ⁊ ab huic ſimili. Maximus nãqꝫ error foret ſi traderetur illi. Et ego deuz precor vt te diligat: quoniam perfecta eſt huius libri tranſlatio. 17. die menſis Marcy. 12. die menſis gumedi ſecundi: ãno arabum. 530.

¶ Liber Ptholemei quattuor tractatuũ: cuz Centiloquio eiuſdez ⁊ cõmento Haly: feliciter finit.

¶ Incipit liber Aphoriſmorum Centum Hermetis.

Dixit Hermes. Sol ⁊ luna poſt deū: omniū
viuentiuꝫ vita ſunt. Multorum quidē na-
tiuitates non habēt hyleg. Sed quia ſol et
luna aſcendens eorum ex dilectione aſpici
unt: eodeꝫ libero exiſtente eoruꝫ. vita diui
us elongatur. 1.

¶ Omnes natiuitates diurne confortanꝰ
per ſolem. Quando ideꝫ configuratur beniuolis. Nocturne
vero p Lunā quando ipſa aſpicitur a beniuolis: ⁊ ſi hoc
nō fuerit: ſi tamē fuerint boni planete in angulis: ſic natiui
tas eſt fortunata. 2.

¶ Mars cuꝫ fuerit dñs aſcendens in .10. prebet nato digni
tatē atqꝫ potētiaꝫ: qbus cū iniuria ⁊ crudelitate vteꝛ: ⁊ hoc
vere infortuniū diciꝛ potius q̃ fortuna. 3.

¶ Juppiter cōfiguratus maliuolis mutat eoꝝ maliciā ī bo
nuꝫ. Uenus nō pōt hoc facere niſi adiuueꝛ a ioue. ⁊ ideo ī
augmētādo bonū ⁊ in ꝓhibendo malū iuppiter multo me
lior venere reputatur. 4.

¶ Non poteſt facere aſtrologus commixtionem ſtellaruꝫ
ſignificationum anteq̃ cognoſcat amicitias ⁊ inimicitias
earum. Amicitia quidē ⁊ inimicitia earum eſt triplex: vna
quidē ſm naturā: alia ſm domos: ⁊ tertia ſm aſpectus. 5.

¶ Opponitur venus mercurio. Hic quidē ſermones ⁊ di-
ſciplinas: illa vero voluptates ⁊ delectatiōes amplectitur.
Similiter ⁊ iuppiter marti. Hic quideꝫ vult miſericordiā
⁊ iuſticiā: ille vero impietatē ⁊ crudelitatem. 6.

¶ Magnoruꝫ principuꝫ facias ſignificatoreꝫ ſoleꝫ vel ali-
quem de ſuperioribus. Scribaruꝫ vero ⁊ ruſticoruꝫ īferio
res planetas: ⁊ precipue lunam. 7.

¶ Aſpectus non poteſt diminuere ſignificationē coniūctio
nis. Cōiunctio vero diminuit ſignificationē aſpectus. Nā
coniunctio fortior eſt aſpectu. 8.

¶ Nō diffinias vel eligas aliquid exiſtēte ſcorpione in aſcē
dente: nec cuꝫ anguli ſunt obliqui. Aut ſi mars ſit in eis: fal
ſus eni eueniet diffinitionis euentus: ⁊ precipue qꝛ ſcorpio
falſitatis eſt ſignum. 9.

¶ Fert a .6. vl a .12. loco mala beniuolus cū ibi fuerit a ma-
liuolus impeditus. 10.

¶ Rumores dicti luna exiſtente in prima facie ſcorpionis
mendaces ſunt ⁊ compoſiti. 11.

¶ Eueniunt quādoqꝫ in queſtionibus aſtrologoruꝫ iudicia
non vera: vel ꝓpter erroreꝫ inſtrumētoꝝ eoruꝫ: vel ꝓpter
interrogantis inſipientiam: vel quādo ſol eſt circa graduꝫ
medij celi: vel quando figure que rem concedunt vel dene
gāt ſunt equales. 12.

¶ Duꝫ luna erit meridionalis deſcendens in ſcorpione vel
piſcibus non incipias fabricare. Cito eniꝫ huiuſmodi fabri
ca diruetur. 13.

¶ Oportet mercuriuꝫ per loca conſona: ⁊ per configuratio
nes aliaruꝫ ſtellaruꝫ in natiuitatibus eſſe fortem ad hoc ꝙ
natus habeat dignitatem. Mercurius enim per ſe planeta
debilis eſt. 14.

¶ In ſignis qdē duorū corpoꝝ victoria bona: deuictio autē
mala: vtraqꝫ ſiquideꝫ duplicatur. 15.

¶ Non diffinias aliquid anteq̃ ſcias intentioneꝫ querētis.
Multi quideꝫ interrogare neſciunt: nec poſſunt exprime-
re quod intendunt. 16.

¶ Cum interrogatus fueris de patre aſpice .4. de fratre .3.
de filio .5. de vxore .7. Si vero interrogatus fueris ꝓ egro
nullam aliam q̃ aſcendens aſpicias. 17.

¶ Luna cum peruenerit ad beniuoloruꝫ vel ad maliuolo
rum quadratos: ⁊ impedimentum ⁊ auxiliuꝫ erit dubium
⁊ timendum eſt: ne forte maliuoli quidē impediant: ⁊ be-
niuoli adiuuare nequeant. 18.

¶ In inceptione itinerum ⁊ redituum nō ſit luna in aſcen-
dente: vel in .4. vel in .9. ⁊ ſi non fuerit impedita: In introi-
tu vero ciuitatis nō ſit in aſcēdente vel .2. vl .4. Similiter
nec in introitu domus. 19.

¶ Tribus modis preſciunꝛ accidētia hominū: vl ex natiui
tate propria: vel pmogeniti filij: vl ex interrogatione cū af-
fectu ⁊ ſollicitudine cognita. 20.

¶ Omnis īceptio facta cuꝫ planeta retrogrado ſi luna fue-
rit coniūcta cito deſtruitur: ⁊ ad peius eſſe deuenit cū fue-
rit impedita. 21.

¶ Regum atqꝫ principuꝫ eſſe accipitur a ſaturno ⁊ ſole ⁊ a
planeta exiſtēte in .10. Auxiliatoruꝫ vero regis ab .11. Et au-
xiliatoꝝ ruſticorum a loco .2ᵒ. 22.

¶ Exitus regis aut principis ad itinera penitus reprobaꝛ:
cum cancer erit in aſcendente. 23.

¶ Gemini ⁊ Sagi obediunt capiti draconis ⁊ caude magis
q̃ alia ſigna: ⁊ ideo grauiora mala in eis faciunt q̃ in alijs
ſignis. 24.

¶ In natiuitatibus mulierum cum fuerit aſcendens ali-
qua de domibus Ueneris Marte exiſtente in eis: vel de
domibus martis: venere exiſtente in eis: erit mulier im-
pudica. Idem erit ſi in aſcendente Capricornum habue
rit. 25.

¶ Sol recipit planetarum virtutes quando in aſcendente
vel in domo medij celi iungitur cum eiſdem: hoc in nocte
luna facit: ſimiliter cum eiſdem locis iuncta fuerit cuꝫ pre
dictis. 26.

¶ Juppiter ſoluit ſaturni maliciam: quēadmodum venus
martis. 27.

¶ Cum fuerit interrogatio pro muliere ſimpliciter accipe
ſignificationem a Uenere. Determinate vero a ſeptima.
Et ſi pro inimico abſolute quidē a duodecima. Determina-
te vero a ſeptima. 28.

¶ In exitu cuiuſcunqꝫ ad pugnaꝫ ſed ſpecialiter regum ſit
aſcendens aliqua domus ſuperioruꝫ planetaruꝫ vel ſolis:
Et ſit tā ipſe q̃ dominus eius fortis: Dominus vero .7. de-
bilis ⁊ impeditus a malis. 29.

¶ Luna ſaturno vel ioui iūcta lumine ⁊ numero aucta ad
omnia erit bona. Si vero minuta fuerit ad omnia erit ma
la. Totū ꝯriū intelligas in venere ⁊ marte. 30.

¶ In mutuis ⁊ depoſitis caueas ne ſit ſub radijs iuppiter
vel īpeditus a malis. Quod ſi ſic fuerit: nec ab īpeditione
receptꝰ nulla vel modica reſtitutio ſequeꝛ. 31.

¶ Euntes ad cōfigurationē maloruꝫ beniuole ex quacūqꝫ
figura diminuunt aliquid eorum malicie: ⁊ per bonas quī
dem figuras magis: per malas vero minus. Maliuole ve
ro euntes ad configurationem bonarum ex quadrato qui
dem vel oppoſito diminuūt aliquid bonitatis earum: ex
alijs vero aſpectibus nihil. 32.

¶ Saturno quidē trāſeunte ab vno ſigno in aliud fiunt in
celo diacohontes quod arabes vocant aſſub: vel quedam
alia ſigna de natura ignis. 33.

¶ Temperantia aeris ex cōiunctione iouis ⁊ ſolis cōtingit:
maxime cum ipſa coniunctio fit in ſignis aereis. Ex coniū
ctione ſaturni ⁊ ſolis fit frigus. Et ex coniunctione ſolis et
Martis in ſigno bicorporeo ⁊ ī tempore veris fit tenebro-
ſitas aeris: ⁊ infirmitates frequenter contingunt. 34.

¶ Eſtiuo tempore cum Sol ingreditur terminum Mar-
tis fit eſtus: In hyemali ſiccitas ⁊ paucitas pluuiarum ad-
erit. 35.

¶ Facias in natiuitatibus ⁊ queſtionibus virorum hyleg ⁊
alcocodem: ⁊ directiones eorum ⁊ maxime in queſtioni-
bus regum ⁊ magnatuꝫ. Per ea enim ſciuntur accidentia
eorum ſiue bona fuerint ſiue mala. 36.

¶ Aſcēdēs cū fuerit boni eſſe: dominus eius mali: ſanitatē quidem corporis indicat: anxietatem vero ⁊ triſtitiam animi Si vero fuerit ecōuerſo diffinias ecōuerſo. 37.

¶ Notabis ſemper configurationem ſtellarū: nō per ſigna: ſed per radios. 38.

¶ Utere luna in curandis oculis cuȝ fuerit aucta lumine ⁊ libera a malorum aſpectu. 39.

¶ Si pars fortune fuerit cū malo in q̄rto vel nono vel duodecimo. Remotis beniuolis mortē idicat egrotanti. 40.

¶ Durabilia erunt bona vel mala cū fuerit ſignificator ſtationarius ⁊ in angulo. Tranſmutabilia vero de facili cum fuerit idē retrogradus: ⁊ in cadentibus angulorū. 41.

¶ Eandeȝ in ipediendo vim habet dñs. 2. quā dñs. 8. Similiter dñs. 6. eandē quā dñs. 12. 42.

¶ Marte occidentali in cancro nō aſpiciente ſaturnuȝ nec iouem: nec venerē: nec ſolem erit phlebotomator. Eodem vero modo marte exiſtēte in capricorno erit corruptor hominuȝ ⁊ ſanguinis effuſionis amator. 43.

¶ Errare contingit peritū aſtrologum quando de ſignificatore eius cui eligit eſt ignarus. 44.

¶ Saturnus per quadratum ſuper venereȝ eleuatus facit natos impudicos: ⁊ in mulieribus impatiētes. Si vero venus ſuper ſaturnum eleuata fuerit: faciet faciles ad mulieres ⁊ pronos. 45.

¶ Si fuerit in natiuitate alicuius mercurius in aſcēdente orientalis ⁊ velox: tunc natus ſit eloquens ⁊ in ſcientijs liberalibus doctus. Idem erit etiam ſi fuerit in ſagittario in proprijs terminis tali modo. 46.

¶ Angulorum primus eſt horoſcopus. Secundus mediuȝ celi. Tertius occidens: ⁊ quartus angulus terre. Reliquoruȝ vero locoruȝ primus eſt. 11. deinde. 2. poſt. 5. deinde. 9. poſt. 3. poſtq̄. 8. Sextus vero ⁊. 12. ſunt peſſimi. 47.

¶ Niſi beniuolus planeta prohibeat quodcūq̄ dat mars reuocat. 48.

¶ Ad pſonas q̄bus ſupplicabis adaptabis planetas. 49.

¶ Horoſcopus vel planeta dum inuenitur in trigeſimo gradu ſigni: ſignificatio eius eſt in ſigno ſequēti. Si vero in vigeſimonono erit in ipſo ſigno. virtus enim planete in trib⁹ conſideratur gradibus: ſcilicet in quo eſt: ⁊ in precedēti ac ſuccedenti. 50.

¶ Oportet futura conſiderare a coniunctionibus planetarum: preſens vero vel preteritum a ſeparationibus eorundem. 51.

¶ Si iuppiter fuerit in cancro remotus ab aſcendente: nec īpeditus ab aliquo: erit quideȝ natus rationabilis ⁊ in ſciētia valde peritus: diliget tamen ſolitariā vitam: nec habebit laudem de ſcientia ſua. 52.

¶ Fiunt in mundo multa icōmoda quādo erit in vno menſe vtriuſq̄ luminaris eclipſis: ⁊ p̄cipue in his locis in quib⁹ eſt ſignificatio eorum ſpecialis. 53.

¶ Luna tempore iceptionis itineris cū fuerit in via cōbuſta egrotabit peregrinus in peregrinatiōe ſua: vel aliquas graues moleſtias patietur. 54.

¶ Oportet in erraticarum directionibus: ⁊ non erraticarū tempus conſiderare. 55.

¶ Res paterna tranſit in filium duȝ ſaturnus fuerit fortunatus: ⁊ ex dilectione aſpexerit dominū aſcendētis magis ac amplius ſi fuerit dñs. 4. loci. 56.

¶ Exiſtentibus beniuolis in ſignis in quibus nō habent dignitateȝ tranſfundetur horum benignitas. 57.

¶ Si mors fuerit almutaç in natiuitate: ⁊ nō fuerit iunct⁹ beniuolis ſignificat q̄ natus incendiū patietur. 58.

¶ Donat felicitatē immēſam planeta beniuolus cū fuerit in propria domo receptus: Maliuolus vero abſtinet ſe a malicia multa duȝ fuerit taliter receptus. 59.

¶ Eger erit natus ⁊ debilis cum Mars ſuper Saturnum fuerit eleuatus. Si vero ſuper Martem ſaturnus: erit fortis ⁊ pinguis. 60.

¶ Si pars cōiugij viri ceciderit in ſignis obediētibus: mulier autem in iperantibus: mulier quidem imperabit viro: vir autem obediet mulieri: ſi autem econuerſo erit diffinias econuerſo. 61.

¶ Ex dilectione ſi fuerint domini triplicitatis cōiunctionalis luminis coniuncti adinuicem: primus ſecundo: ⁊ ſecundus tertio permanſibilem proſperitatem ⁊ triſtitiarum liberationem ſignificant. 62.

¶ Cum Mercurius erit in piſcibus in gradibus puteoſis facit natos inſipientes vel mutos. Juppiter vero in domibus Martis ⁊ in gradibus putei facit ſordidos ⁊ egenos ⁊ a perſonis militantibus leſos. In domibus autē ſaturni: et ſpecialiter in capricorno ⁊ in gradibus putei facit rigidos ⁊ omnibus odioſos. 63.

¶ Recipit naturā martis mercurius in domibus illius exiſtens: ⁊ ſi fuerit cōfigurans eidem cadenti ab angulo erit natus amator venationis: diliget ludere in taxillis. Si vero cadēs nō fuerit erit bellicoſus ⁊ miles. 64.

¶ Exiſtentibus planetis ſub radijs cum infra. 12. gradus ſoli proximi fuerint infortunantur: niſi fuerint in eodem gradu cum eo. Cum vero. 12. gradus tranſierint exiſtētes oriētales ſunt fortes. 65.

¶ Terribilia mala operatur caput: cuȝ malis auget enī eorum maliciaȝ. Multa vero bona cuȝ bonis: per ipſuȝ eniȝ augetur eorum benignitas. Cauda vero ſicut in ſitu: ſic ⁊ ſignificationibus obijcitur capiti. 66.

¶ In loco. 6. natiuitatis ſue ſi aliq̄s habet mercuriū cōuertetur a fide ſua in aliā. Et qui partē felicitatis habuerit ipeditaȝ: hic non erit firmus in fide ſua. 67.

¶ Signuȝ primū in ſignificationibus habet dominiū quādo per duo ſigna ſignificatio rei fiet. 68.

¶ A Luna initium omnis rei accipitur: omnis finis vero a domino domus ſue. 69.

¶ Si iuppiter in reuolutione annorū mūdi fuerit in p̄pria domo vel exaltatione oriētalis in angulo: ⁊ expedit⁹ a malis penuriā annone ſignificat. 70.

¶ Timetur in egrotantibus cū luna ⁊ dominus aſcendētis fuerint ab. 8. loci domino impediti. 71.

¶ Rixam contētionem aut litem nullo modo incipias cuȝ luna fuerit mali eſſe. Nam ſi tali modo conrigerit eris procul dubio ſuperatus. 72.

¶ Omnis rebellis icipiens rebellare in principio anni obtinebit ſine difficultate dominium. 73.

¶ Luna exiſtente in ſignis ruminantibus: vel cōiuncta planete retrogrado non eſt bonum purgationibus vti. Hec. n. vomitum inferunt: vel alias leſiones. 74.

¶ Orientales planete bona exhibētes vel mala: cito dant: occidentales vero tarde. 75.

¶ Gradus ꝯiūctiōis luminariū ē media mora eclipſis. 76.

¶ In reuolutione annorū mundi multe difficultates erūt ⁊ prelia: cū in exaltationibus ſuis fuerint Juppiter ⁊ ſaturnus. 77.

¶ Eſto ſuſpicioſus atq̄ ſollicitus quando beniuolus eſt cū maliuolo: nec valde cōfidas q̄ mali⁹ malicia penitus auertatur. 78.

¶ Duodecim ſigna ab aſcendente dependent: ⁊ aſcendens quidem ſignificat eſſe corporis: dominus vero eius eē anime. Studeas igitur omni modo: vt non ſint aſcendens et eius dominus impediti. 79.

¶ In ſignis fixis planete duȝ fuerint rem durabileȝ ſignificant. In bicorporeis vero dublaȝ: in mobilibus conuertibilem vel ad bonuȝ vel ad maluȝ. 80.

¶ Utere in rebus clamdeſtinis luna ſub radijs non eunte: ſed exeunte. 81.

Incidere vel induere nouas veſtes Luna exiſtente in ſigno fixo: ⁊ ſpecialiter in leone: horribile ⁊ periculoſum eſt: etiam cum fuerit in coniunctione vel oppoſitione ſolis: aut a malis impedita. 82.

Habet in interogationibus luna magnam potentiam niſi fuerit aſcendens leo: aut ſagittarius vel aquarius. Deinde quidam eorum auferunt ſignificationem ipſius: Et precipue cum fuerit in leone vel aquario. 83.

Eſt adhuc Saturnus ſub radijs: dum infra eundem ⁊ ſolē .15. gradibꝰ exiſtit diſtantia. Idē intellige ⁊ de ione. 84.

Reprobatur in matrimonijs penitus luna in cancro ſiue in virgine: preterq̄ in matrimonijs viduarum. 85.

Maliuolus cum erit orientalis in domo propria vel exaltatione melior eſt retrogrado ⁊ impedito beniuolo. 86.

Erit īpedimētum circa illam partem corporis quam ſignificat ſignū quod fuerit natiuitatis tēpore impeditum. 87.

Tunc fiunt proſperitates immenſe quando domini triplicitatis luminaris cuius fuerit auctoritas ſūt in angulis vel ſuccedentibus angulorum in locis proprijs ⁊ ab aſpectu maliuolorum remoti. Et ſi dominus aſcendentis fuerit boni eſſe: magis ⁊ amplius erit bonum. 88.

Idem faciunt planete per trinum: quod faciunt per ſextilem: minus tamē in bonis vel malis infert ſextilis aſpectꝰ q̄ trinus. 89.

Saturnus infert mala cū tarditate. Mars vero ſubito: ⁊ ideo Mars reputatur Saturno deterior in nocēdo 90.

Tunc dicitur magna coniūctio quando tres ſuperiores planete in vno de ſignis regijs coniunguntur: ⁊ tunc regna potentiſſima faciunt quando aſpiciuntur a ſole. 91.

Reuelatur ſtatim verbum occultum quod queritur: qn̄ Luna ⁊ planeta cui applicat ſunt in ſignis vocem habentibus: ⁊ in .5. vel .3. vel in oppoſitionibus eorum. 92.

Auget in .8. loco maliuolus ſuam maliciam: beniuolꝰ vero ibidem: neq3 bona exhibet neq3 mala. 93.

Nunq̄ perficietur bonum vel malum niſi quando planete beniuoli vel maliuoli in natiuitate vel in reuolutiōe lunam aſpexerint per quadratum. 94.

Si Mercurius in .6. fuerit impeditus: natus in carcere morietur. Si ſaturnus in .12. includetur ⁊ Venus in .8. precipitium patietur. 95.

Timendum eſt in principio egritudinis: cum ſol in die: ac Luna in nocte fuerint impediti. 96.

Variātur ſemper ſignificationes ſtellarum quando in cōfigurationibus earum adinuicem ipſarum latitudines variantur. 97.

Luna in .4. vel in .7. vel .9. vel .12. indicat cauſam illam iam interrogatam fuiſſe. Idem indicat ſi ſeparata fuerit a Mercurio. Si vero fuerit aſcendens ſignum bicorporeum ⁊ luna ſimiliter in ſigno bicorporeo iterum ipſa cauſa queretur. 98.

In propria domo vel exaltatione: ſi fuerit maliuolus: licet cum tarditate tamen exhibet bonum finem. Si vero idem in aſcendente fuerit impeditus quamuis in domo ꝓpria: vel exaltatione infert tamen impedimentum: ⁊ malū finem. 99.

Terminatur finis euentuū omnis inceptionis omniumq3 dubitabilium ipſius per hos ſignificatores: videlicet per .4. locum: ⁊ dominum eius: ⁊ per planetam: ſi forte fuerit in eodem. Item per luminare cuius erit auctoritas: ⁊ dominum eius. Et per planetam cui luminare ipſum coniungitur ⁊ dominum eius. 100.

His ⁊ alijs que tibi tradidi Clariſſime vtere: ⁊ cum ſobrietate vtendo nunq̄ errabis. Cum dei auxilio. Amen

Explicit Liber Aphoriſmorum centum Hermetis.

Quāuis ego viderim magnā ꝑtē harū ſtellarū aliter ſe habere i tabulis alphōſi regis q̄ ſcripte ſint ī h libello tā quo ad latitudīes q̄ quo ad loca earū: nolui tn̄ aliter ⁊ ego illas ſcribere q̄ i exēplaribꝰ ꝯcorditer īuenerim ne ꝓſūptuoſe mutaſſe imputarer dicta ſummi hermetis cui libellus iſte tali inſcriptione aſcribitur.

Incipit liber hermetis capitis omniū ph̄oꝝ de iudicijs ⁊ ſignificatiōe ſtellarū beibeniarū in natiuitatibus.

Dixit hermes ego dicā vobis de rebꝰ fortūe Vn̄ hēbitis leutiā ⁊ magnū ꝓficuum ex eis: ⁊ hoc ē de rebꝰ ſecretis q̄s deꝰ poſuit ⁊ cōpoſuit i ſtellis q̄ dicunt̄ beibenie: ⁊ dedit regimen eis ſup nos: ita q̄ cū ſint in eodē gradu ī aſcēdēte vl̄ i .10. vl̄ i .7. vl̄ cū ſole ī eodē gradu: vl̄ cū lūa: lz ple fuerit īfortunati i natiuitate aut cadētes vl̄ male diſpoſiti: ⁊ erit aliq̄ ſtella ex ſupradictis in ſuꝑdictis locis ſignificat altitudinem nati ſi deꝰ voluerit. Nā lz ple ſint male diſpoſiti ī natiuitate dū mō ipe ſtelle ſint in ſupradictis qnq3 locis nō nocebit: ſignificat eni q̄ ꝑueniet ad illā dignitatē quā nō credebat aliqs: nec ī corde alicuiꝰ aſcēdebat. Et ſi īueneris eas cū alijs ſtellis ī locis iā ꝑdictis: ⁊ maxīe ſi fuerit ille ſtelle meridionales vel ſeptētrionales ſicut beibenia. Et maxime ſi fuerint in gradibus lucidis ſunt maioris fortitudinis. Ergo dicit hermes princeps ſapientū q̄ natꝰ erit dn̄s ⁊ eleuatus ⁊ placebit oībꝰ ciꝰ eleuatio: ꝑſertim ſi illa ſtella beibenia in domo fortune: vl̄ in termio fortune fortis fuerit. Et ego explanabo vobis qd ſonāt beibenie ⁊ earū iudiciū ⁊ fortitudiné in locis ſuis iſ ſignis ⁊ gradibus: ⁊ ſuis cōplexionibꝰ cū ſtellis ſi deꝰ voluerit: ꝑꝑ qđ ſciēdū q̄ multe ſūt ſtelle beibenie q̄rū noīa loca ⁊ cōplexiōes in ſequētibꝰ declarabūt̄.

Veneris ⁊ mercurij.

Reſpice ergo ſtellā q̄ dicit̄ albaiſelh: ⁊ eſt i libra in .6. minuto meridiōalis: eſtq3 de nā veneris ⁊ mercurij: ⁊ ē exaltationis ꝑme: ſiue magnitudinis ꝑne. Et aſpice illā que dicit̄ hzineti .i. vultur cadēs: ⁊ ē in ſagittario .24. gradu eiuſdem meridionalis: ⁊ ē exaltatiōis ſcđe de nā veneris ⁊ martis. Et aſpice illā que dicit̄ ſedulli .i. cauda galine: ⁊ eſt in aquario in duodecimo gradu eius ⁊ .15. mi. latitudinis meridionalis: ⁊ eſt exaltationis prime de natura veneris ⁊ martis. Cū g̊ inueneris vnam de iſtis tribus beibenijs in aliquo de iſtis quinq3 locis: ſcilicet gradu aſcēdēte: vel .10. natus erit formoſus: ⁊ noiatus: ⁊ diues: ⁊ magne ſciētie eleuatus philoſophus: verſificator: miſericordia plenꝰ cui placet cātus: habebit m[illegible]ltos ſeruientes: amator ſapiētū: pacificus: alacer: velocis reuerſionis: itromittēs ſe in oibus bonis negotijs: boni magiſterij: ⁊ ſubtilis in eo in oī tempore bene fortunatꝰ: verax homo. ⁊ qui ex īgenio ſuo facit omnia: nec loquitur: nec facit aliquid niſi ingenio ⁊ ſcientia: amat qđ bene loquatur de eo: homo grauis in ſuis actibus: dilecti eloquij: benefactor omnium: amator mulierum: ⁊ hoc quando ſaturnus fuerit ſupra terram orientalis ⁊ aſpexerit venerē. Et ſi inueneris vnā de iſtis tribus beibenijs in aſcēdente in natiuitate. ille natus acquiret ſapientiam ⁊ leges ⁊ decreta: niſi fuerit ſaturnus in aſcendente: quia damnabit illud. Et quando fuerit ſaturnus cum aliqua ex illis non in aſcēdente appetet natus epulari gaudere: ⁊ potare: ⁊ eſſe cū muliere. Et ſi eſt ſaturnus in aſcendente cum ſole ⁊ venus in quarta domo vel fuerit cum venere ſaturnus: vel cum aliqua ex iſtis tribus beibenijs in domo decima erit natus infortunatus ⁊ cōtrarius ſupradictis oībus. erit .n. homo frigidus: vl̄ homo nō habēs poteſtatē coeundi: vl̄ omnes nati eius erunt femine. Nam ille beibenie vertent̄ ad malum quando erit cum eis ſaturnus ⁊ venus in angulis: ⁊ ſi aſpexerit beibenie ſaturnū a domo ſeptia ⁊ venerē erit natꝰ ſapiēs i ph̄ica: ⁊ g poterit ſcire ſecreta ⁊ itētōz libroꝝ ⁊ ōs ſcit.

Et ſi iupiter aſpexerit aliquē ex his trib⁹ beibenys addet natus in ſui fortuna ꝛ ſui altitudine ꝛ ſublimitate eius. Qꝺ ſi inueneris mercuriū cū aliqua ex iſtis beibenys in aſcēdēte aut in decimo nat⁹ erit ꝓpha: ꝛ magnus in oculis hoīuȝ: ꝛ erit pħus ꝛ inuētoꝛ sciarū: ꝛ ſciet bn̄ oēs res: ꝛ maxime illa que naſcūtur in climate bibilonenſi: ꝛ ſi natiuitas fuerit in nocte: ꝛ qn̄ videbis mercuriū ſic ꝛ mars ī ſexto ſuo a dextro aſcēdētis fuerit: erit natus adoratoꝛ ydoloꝝ ꝛ famoſus pro eis: ꝛ loquetur verba prophete: ꝛ faciet mirabilia: ꝛ deus ſapientioꝛ eſt in eo.

¶ Jouis ꝛ mercury.

¶ Sūt alie beibenie que dicunt̄ cirnecit meridionales ī decimoqnto gradu libre. zo. minuto exaltatiōis ſcōe de nā iouis ꝛ mercury. Et alia beibenia q̄ dr̄ humer⁹ equi in. z9. gradu piſciū latitudis ſeptētriōal' exaltatiōis ſcōe de nā iouis ꝛ mercury. Et alia que dicit̄ beribas ī. z7. gradu. 5. minuto libre exaltationis ſcōe de nā iouis ꝛ mercury. Si ergo inueneris aliquā de iſtis tribus beibenys in p̄ma vel decima: ꝛ maxime illā que dicit̄ cirnecir que eſt in libra. nā illa ē foꝛtioꝛ alys duab⁹: lȝ eadē ſit triū nā: ille qui naſcit̄ cuȝ ea erit magnus in ſui aparētia fortunatus rex amatoꝛ altaris dei verſificatoꝛ: malefactoꝛ: cito in lōginqs terris nominabit̄: amatoꝛ hoīuȝ ſui regni. Et qn̄ alie due beibenie erūt in primo vl' decimo: nat⁹ erit amatoꝛ ſciētie: ꝛ verboꝝ liberalis: ſapiēs in verſib⁹: ꝛ famoſus in ſuo ſeruitio: phiſicus ꝛ rethoricus: amatoꝛ dei: ꝛ gratiarū ſuſceptarū retributoꝛ: fortunatus in auro ꝛ argēto ꝛ filibus: ꝛ erit liberalis in oībus ſuis actibus ꝛ ſuis negotys: ſiue recipiat ſiue det: ꝛ maxime cuȝ ſapiētibus ꝛ formoſis: ꝛ deus eſt ſapientioꝛ in eo.

¶ Jouis ꝛ martis.

¶ Sūt alie beibenie ꝛ eſt vna in leone in. 6. gradu. io. minuto meridionalis exaltatiōis p̄me de nā martis ꝛ iouis: ꝛ eſt alia in ſcoꝛpione in gradu. i6. minuto. zo. ſeptētriōalis exaltatiōis p̄me de nā martis ꝛ iouis. Et ē alia in geminis ī gradu. zi. minuto. zo. exaltationis p̄me de nā iouis ꝛ martis. Et eſt alia in geminis in gradu. 6. minuto. zo. meridionalis exaltationis ſcōe de nā martis ꝛ iouis. Et eſt alia in capꝛcoꝛno que dicit̄ vultur volans in gradu. 9. minuto. 3o. meridionalis exaltationis p̄me de nā iouis ꝛ martis. Et ſi inueneris aliquā ex iſtis qnq3 beibenys in aſcēdente: vl' decimo in natiuitate alicui⁹ magiſter erit militū. i. dux militie: ꝛ erit magnus in ſuis actib⁹: noīatus in lōginquis terris: accipiēs terras: ꝛ ciuitates ꝛ artes donec fuerint in ſua poteſtate: ꝛ ei obedientur: diſtribuēs ea ꝑut vult: ꝛ oēs obediūt illi: ꝛ faciet hoīes luctari: liberalis: laudat⁹ ab oīb⁹: foꝛtis ī regno: ſapiēs in ſuis negotys: amatoꝛ hoīuȝ: ꝛ cōfidit in oībus: nō diligit litigioſos: ꝛ ſuccedit ei in oīb⁹ bn̄ que volet: ſenſat⁹: diues multe pecunie. amat qꝺ laudat̄: ꝛ amat qꝺ bene loq̄tur de eo: ꝛ moꝛiet̄ bona moꝛte: ꝛ erit famoſus: ꝛ deus eſt ſapientioꝛ in illo.

¶ Jouis ꝛ ſaturni.

¶ Sunt ſimiliter alie beibenie: ꝛ eſt in gradu. zo. mi. 5o. tauri ſeptētriōalis exaltatiōis p̄me de nā iouis ꝛ ſaturni. Alia in gradu. zo. mi. 4o. geminoꝝ ſeptētrionalis exaltatiōis ſecūde de nā iouis ꝛ ſaturni. Alia in gradu. 3. mi. 5o. tauri meridionalis exaltationis ſcōe de nā iouis ꝛ ſaturni. Alia ī gradu. zo. mi. 4o. ſagittary ſeptētrionalis exaltatiōis ſecūde de nā iouis ꝛ ſaturni. Alia in gradu. z8. mi. 4o. tauri: ꝛ ē alchibꝛa meridiōalis exaltatiōis p̄me de nā iouis ꝛ ſaturni. Si ergo inueneris aliquā de iſtis qnq3 beibenys in aſcēdēte: vl'. io. in natiuitate alicuius nat⁹ erit diues ꝛ multe pecunie: ꝛ erit pecunia ſua in m'tis locis: amatoꝛ gēris ꝛ letitie: ꝛ amat qꝺ bn̄ loquat̄ de eo. Et ſi luna aſpexerit aliquā ex illis ꝛ fuerit luna in aſcēdēte: vl'. io. erit pietate plenus: ꝛ oꝛnamēto ſimplex: ꝛ fortunatus: patiēs iniuriarū: ſapiēs in oībus: amat hoīes ꝛ amat̄ ab eis. Et dixit hermes q2 illa que eſt in ſagitario lȝ habeat omnia iſta in ſe tamē natus amat aues ꝛ beſtias: ꝛ erit bon⁹ equitatoꝛ: ꝛ habebit domuȝ in q̄ hēbit aqlas ꝛ aues m'tas: ꝛ deus eſt ſapiētioꝛ in illo.

¶ Martis ꝛ ſolis.

¶ Eſt alia beibenia in gradu. zo. cancri meridionalis exaltatiōis p̄me de nā martis ꝛ ſolis. Et qn̄ erit hec in natiuitate alicuius: ꝛ maxime nocturna ī aſcēdēte vl'. io. erit natus belicoſus: ꝛ erit caput ꝛ p̄nceps p̄ncipū ac iterfectoꝛ viroꝝ ꝛ i m'tis erit bell' ac iterfectioīb⁹: ꝛ ſi amat qꝺ ſit ſub aliq: iracundus erit ꝛ homo magni coꝛdis. Et ſi natiuitas fuerit diurna erit nat⁹ ſine pietate: ꝛ erit ꝯtius religioſis: ꝛ raptoꝛ oīuȝ q̄ poterit: ꝛ diſtributoꝛ ſui: ſȝ male ſenſatus: erit iratus: verboſus: rethoꝛicus: amicus regū: moriet̄ pulcra moꝛte: ꝛ ds eſt ſapiētioꝛ in illo.

¶ Martis ꝛ mercury.

¶ Sunt alie beibenie ꝛ eſt vna in gradu. zo. mi. 4o. cancri ſeptētrionalis exaltationis ſcōe de natura martis ꝛ mercury. Alia in gradu. 4. mi. z4. cancri ſeptētrionalis exaltationis p̄me de nā martis ꝛ mercury. Alia in piſcibus in gradu iz. mi. 3o. meridiōalis exaltatiōis ſcōe de nā martis ꝛ mercury. Alia in geminis ī gradu. 5. mi. 4o. ꝛ eſt manus gemioꝛuȝ exaltatiōis ſcōe ſeptētriōalis de nā martis ꝛ mercury. Alia in virgine in gradu. zo. mi. 7. exaltatiōis tertie meridionalis de nā martis ꝛ mercury. Alia in gradu. 4. ſagittary de nā p̄dicta. Alia in piſcib⁹ in gradu. 5. mi. 5o. ſeptētrional' exaltationis tertie de nā martis ꝛ mercury. Si ergo inueneris aliquā ex iſtis beibenys in aſcēdēte: vl'. io. in natiuitate alicuius: maxime ſi fuerit natiuitas nocturna natus erit magiſter militū ꝛ ponet ſe in negotio dei: altus moꝛib⁹: ſenſus multi: ſapiēs in oībus: ꝛ amat ſapiētiā: ē famoſus in m'tis terris: amatoꝛ pecunie: ꝛ habebit pecuniā multā: diligit cōtra naturā pueros ꝛ puellas. Sed cui⁹ natiuitas erit cuȝ aliqua ex iſtis de die erit audax in oībus negotys: pauce pietatis: mēdax: iroſus: nō diligit aliquē: deceptoꝛ: nō eſt m'tuȝ ſubdolus: loquitur de eo oīs maluȝ: occiſoꝛ erit falſus ī ſuo teſtimonio: fictoꝛ: nā aliud loquit̄ in oꝛe q2 hȝ ī coꝛde: ꝛ deus ē ſapiētioꝛ in illo.

¶ Jouis ꝛ veneris.

¶ Sūt alie beibenie de nā iouis ꝛ veneris. Et eſt vna earū in. 9. gradu ꝛ. 5. mi. aquary latitudinis ſeptētrionalis de natura iouis ꝛ veneris ac tertie magnitudis. Alia ē in. 4. minuto libre latitudis ſeptētrionalis de nā iouis ꝛ veneris ꝛ magnitudis ſcōe: cū ergo inueneris aliquā ex iſtis ī aſcēdēte: vl' in. io. ī natiuitate alicuius erit nat⁹ foꝛmoſus: cōgregatoꝛ pecunie: ꝛ verecundātur hoīes de eo: amatoꝛ dei: amat ludos: ꝛ eſt ſenſatus: clara facie: ſemꝑ liberalis: pietate plenus: amat mulieres: ꝛ habebit de vxorib⁹ multā pecuniā: ſublimis erit: verax fortunat⁹: humide cōplexiōis ꝛ maxīe ſi aſpexerit eā luna: ꝛ deus eſt ſapientioꝛ in illo.

¶ Ueneris ꝛ ſaturni.

¶ Sūt alie beibenie de nā veneris ꝛ ſaturni. Et vna earuȝ eſt ī. 17. gradu ꝛ. 18. mi. leonis latitudinis meridiōalis de nā veneris ꝛ ſaturni: ꝛ ſcōe magnitudis. Jn. z7. gradu ꝛ. 18. mi. leonis. eſt alia latitudinis meridionalis de nā veneris ꝛ ſaturni ac ſcōe magnitudinis. Jn. 3. gradu leonis eſt alia latitudis ſeptētrionalis de nā ſaturni ꝛ veneris ac ſcōe magnitudinis. Si ergo inueneris aliquā ex iſtis ī aſcēdēte: vl' ī. io. in natiuitate alicui⁹ natus erit foꝛtunat⁹ ꝛ diues: ꝛ faciet vltra q2 mādet̄ ſibi: ꝛ in oīb⁹ qꝺ deſiderauerit faciet: erit turpis facie: verboꝝ humidoꝝ: amatoꝛ plātarū: ꝛ arationū: ꝛ ſeminū: ꝛ edificioꝝ: foꝛnicatoꝛ ī reb⁹ mulierū: ꝛ qn̄ ꝑueniet ad ſenectutē exaltabit̄: cōgregabit pecuniā ꝛ ſubhumabit eaȝ: ꝛ q̄ret m'ta fercula: ꝛ erit aſtrologus in ſecretis ſapiētū nigros habēs oculos: dulcis eloquy: ꝛ de⁹ erit ſapientioꝛ in illo.

¶ Martis ꝛ veneris.

¶ Sūt alie de nā martis ꝛ veneris ſicut alolebarā que eſt in. z. gradu ꝛ. zo. mi. tauri latitudinis ſeptētrionalis de nā martis ꝛ veneris ac ſcōe magnitudis. Alia eſt in. z3. gradu ꝛ. 8. mi. tauri latitudis meridionalis de nā martis ꝛ vene

ris ac p̄me magnitudis. Si ergo īueneris aliquā ex iſtis in aſcēdēte vl̄.10. in natiuitate alicui⁹ erit nat⁹ fortunat⁹ ſuper oībus fortunatis: ⁊ diues ſup oībus diuitib⁹: ⁊ hēbit mltas ciuitates: villas ⁊ caſtra: opator mltarū operū: ⁊ hēbit multos officiales vl̄ ſcriptores: ⁊ erit famoſus in terra: ſicut ille ſtelle in celo. Et quēadmodū diximus de exiſtētia ſtellarū beibeniarū in aſcēdēte vl̄.10. domo: ita intelligēdū ē de exiſtētia earū i gradu occidentis: aut in eodē grado cū ſole vl̄ luna. Debilitātur aūt iterdū iſte beibenie fortitudine aliarū beibeniarū: q: qñ iſte beibenie que ſūt in tauro aſcēdūt: deſcēdunt ille q̄ ſūt in ſcorpione: ⁊ iſta duo ſigna habēt magnam fortitudinē in celo: ⁊ adiuuabit earū fortitudinē fortitudo dei. Et ſunt beibenie eleuate in oī climate ⁊ fortitudine. Et ſi ille q̄ fuerit in tauro fuerint in aſcēdēte: ⁊ ille q̄ in ſcorpione in.7. erit vxor ei⁹ diues ex parte viri ſui: ⁊ ſi ecōtra fuerit erit nat⁹ diues ex parte vxoris. Et dixit in natiuitate mulierū ꝙ ſi qua nata fuerit cū beibenia ſicut diximus in natiuitate viri erit famoſa famoſitate viri: ⁊ hoc in terris lōginquis formoſa ⁊ timoroſa alijs. fortis in ope venereo itātū ꝙ detrahit ſibiipſi. Et erit pulcritudo eius ſup oēs pulcritudīes ⁊ erit formoſior oibus formoſis. Et dixit hermes ꝙ ſi inueneris aliquā ex iſtis beibenijs in.9. vel.7. in natiuitate alicuius ipſa ad iter vl̄ ad matrimoniū opabit̄. Et ego opatus ſuȝ: ⁊ nō inueni opus forte: ⁊ ideo nō ſcripſi iudiciū in eis: ⁊ qñ ac ēpis partē forme in natiuitate alicui⁹ ſm beibenias: aſpice dn̄m triplicitatis ſolis in natiuitatibus diurnis: ⁊ in nocturnis dn̄m triplicitatis lune: ⁊ ſic peruenies ad quod queris ſi deus voluerit.

¶ Explicit hic liber hermetis philoſophi de fortitudīe ſtellarum que beibenie dicuntur.

¶ Incipit centiloquium bethem. 1.

HUnc ichoabo librum de conſuetudinib⁹ in iudicijs ſtellarum. 2.

¶ Scias ꝙ quando planete ſūt retrogradi ſunt vt vir infirm⁹: ſtupefactus: ſollicit⁹. 3.

¶ Cadens vero eſt quaſi mortuus cui non eſt motus. 4.

¶ Combuſtus vt captiuus: icarceratus: vituperatus abſq; poſſe. 5.

¶ Stans ad retrogradationeȝ vt ſanus a quo recedit ſanitas: ſed remanet parum de ea. 6.

¶ Stans ad directioneȝ vt eger poſtq̄ conualeſcit ⁊ videt initium ſue ſanitatis. 7.

¶ Obſeſſus vt timens inter duos hoſtes. i. quando eſt īter duas infortunas. 8.

¶ Quando eſt inter duas fortunas vt homo comedens: bibēs: ſecurus ab omni malo ⁊ timore. 9.

¶ Quando īfortune aſpiciunt planetam a quarto: vel etiaȝ ipſe eas: eſt vt homo cui incipit iam ſua mors ⁊ vindicta ⁊ decoratio. 10.

¶ Quādo planeta eſt in aſpectu ſui hoſtis: eſt vt vir timens hoſtem ſuum. 11.

¶ Qñ ē cū hoſte ſuo: eſt vt vir pugnās cū hoſte ſuo. 12.

¶ Quādo eſt cum planeta ſibi amico ⁊ ſimili: eſt vt vir cui exhibet̄ hoſpitalitas ⁊ complexus. 13.

¶ Qñ eſt in domo ſocij ſui: eſt vir cū ſocio ſuo. 14.

¶ Quādo eſt cadēs a domo ſua: vl̄ a domo exaltationis ſue eſt vt vir abſens a domo ſua: aut ciuitate ſua. 15.

¶ Qñ eſt in domo ſua aut domo exaltationis ſue: eſt vt vir in domo ſua: ⁊ perficit̄ iudiciū ⁊ volūtas ſua ⁊ cōplet̄ quod vult fieri. 16.

¶ Quādo vero eſt in domo ſua aut domo exaltationis ſue retrogradus: eſt vt eger vir in domo ſua. 17.

¶ Quādo eſt cōbuſtus in domo ſua vel domo exaltationis ē vt vir quē icarcerauit dn̄s ſu⁹ i domo ſua aut rex ſu⁹. 18.

¶ Quando eſt cadēs: eſt vir vexatus timidus. 19.

¶ Planeta fortunatus quādo eſt retrogradus eſt quaſi infortunatus ⁊ planeta fortunat⁹ cadens ab angulis: vel aſcēdentibus: eſt vt vir ſperans fortunā ⁊ nō inuenit. 20.

¶ Planeta fortuna qñ ē retrogradus: ⁊ ē cū infortuna conuertit̄ nā fortūe ad īfortunā: ⁊ corroborat̄ i fortūa pl̄te. 21.

¶ Planeta īfortuna qñ ē i domo ſua direct⁹: ⁊ ē cū planeta fortuna cōuertitur ab īfortuna ad fortunam. 22.

¶ Qñ planeta ē i poſtremo ſigni ē recidēs vl̄ recedēs. 23.

¶ Quādo eſt in primo gradu ſigni eſt debilis virtutis in iudicijs ⁊ queſtionibus. 24.

¶ A primo autem gradu ad.15ᵘ eſt accedēs: ſȝ a.15° ad.25ᵐ eſt completus. 25.

¶ Si eſt in poſtremo ſigni eſt recedens: ⁊ tunc eſt vt vir recedens a domo in qua moratus eſt. 26.

¶ Planeta agreſtis in aſcēdente in quo habet auctoritateȝ eſt ſingularis in iudicio ⁊ diſpoſitione. 27.

¶ Planeta in domo nō ſua: ē vt vir i domo alieno pulſans iā deprimitur iudiciū ſuū: nec eſt ei auctoritas. 28.

¶ Quando eſt cum ſole ſunt vires eius debiles ⁊ ſuū diminuuntur iudicium. 29.

¶ Planeta in poſtremo ſigni exiſtēs retrogradus trāſmittit iudicium ſuum ⁊ debilitatur lumen ſuum ⁊ aufert̄ ab eo claritas ſua. 30.

¶ Quādo eſt in domo ſua retrogradus ⁊ in gradu ſeptimo a ſole eſt vt vir in domo ſua ⁊ ſup ſe ē cuſtodia. ſ. vir potētior eo ⁊ affectat fugere iorē ei⁹ ⁊ vituperationē ⁊ ſupbiā. 31.

¶ Planeta in domo inimici ſui ē vt vir i domo alterius inter quos iam aduenit odium ⁊ ira. 32.

¶ Planeta in domo ſua direct⁹: liber ab i firmitate ⁊ infortunis ſignificat perfectionem queſtionum: ⁊ perſcrutationis ⁊ complementuȝ ⁊ cōſecutioneȝ interroganti. 33.

¶ Qñ luna ſepat̄ a planetis ſignificat ſupra ṗteritū. 34.

¶ Qñ luna ↄtinuat̄ cū planetis ſignificat qd ē futurū. 35.

¶ Luna ſeparata a ſaturno accidunt ligationes ⁊ triſtitie: ⁊ inuentiones mali ⁊ caſus. 36.

¶ Luna ſepata a ioue accidūt gaudiū ⁊ letitia: amicitia: cōfirmatio dotiū addimētū in familia: ⁊ filijs: ⁊ ſeruis: ⁊ hereditatibus: additio etiā in cenſu: multiplicatio fortunarum diſſolutio infortunij ⁊ caſus. 37.

¶ Luna ſepata a marte accidūt rixe ↄtrarietates mali rūores: dolores: ligamenta: mortes: effuſio ſanguīs: falſa teſtīonia: filij fornicatiōis ⁊ meretricū remotio çelotipie: vt in lectionibus cōceſſio ꝓhibiti: coitus maſculini: ṗpoſitus mulieri: potatio vini paſſarū ⁊ vini ex quolibet inebriabili: vulnera: abſciſſo natoꝝ: diſpoſitio ſyruppoꝝ qui faciūt deſcendere filios a matrice ad vuluā ⁊ planitiem terre. 38.

¶ Luna ſeparata a ſole accidūt egritudines ſollicitudo timor: mors: īcarceratio: inuētio mali: ⁊ decoratio: dolores: caſus: egritudo: ligatio: captiuitas: equitatus: exercitus populus res terribiles. 39.

¶ Luna ſeparata a venere accidūt fornicatiōes: ioci: riſus: geſtel'ationes: cantus: veſtimenta: ſerica. colorationes: varietates. 40.

¶ Luna ſeparata a mercurio accidūt ſm quātitatē applicationis mercurij cū fortuna vel infortuna. 41.

¶ Luna aplicata cū aliqua planetarū ſignificat de futuro ſm āplicationē lune cum planetis. 42.

¶ Lūa mane fortūata laudabil̄ q̄ q̄ſierit ī illa die ō negotio aut natiuitate illi gratū erit fortunatū ī oī īterrogato. 43.

¶ Luna mane infortunata aut corrupta queſitū in illa die non eſt gratum in queſtione: ⁊ quilibet natus non durat: ſi durat debilis eſt in vita ſua. 44.

¶ Luna iuncta ſaturno dies illa mala ī oī ope ⁊ q̄ōne. 45.

¶ Luna iūcta ioui dies illa bona i oī ope ⁊ q̄ſtione. 46.

¶ Luna iuncta marti dies ingrata in oī opere. 47.

¶ Luna iūcta ſoli dies illa vituperanda i oī ope: niſi ī eis que

vult aliqs abſcōdi ſiqs egrotauerit morieť illa cā. 48.

¶ Luna iūcta veneri dies illa grata in oi ope: pcipue cū fuerit q̄ſtio de nuptijs ⁊ reuerſiōe mulieris diſſolute. 49.

¶ Luna iuncta cū mercurio dies illa bōa in oi ope: pcipue paciſci dotes: obuiare ſcriptoribus: ⁊ diſpēſatoribus: bonū eſt emere: vendere: computare. 50.

¶ Quādo luna opponiť ſaturno dies vituperanda in omni ope: nō ē aptū pponere in ea nec luctoſuz. 51.

¶ Qñ ioui dies laudabilis i oi ope: pcipue in q̄rēdo veritatem: paciſci dotes q̄rere de pactis imitari res: ſenuz cōputare diſpēſatorib⁹ res eūdo ppe vl' longe bonū. 52.

¶ Qñ opponiť marti dies illa nihil in omni ope. 53.

¶ Qñ ſoli dies illa nihil in nullo ope bonum 54.

¶ Quando veneri dies laudabilis in omni opere p̄cipue in coitu ⁊ rebus mulierum querendo amicitias ⁊ ſocietates earū: reuerti mulierē ſepatā bonū: aptū ērē iter agere. 55.

¶ Quādo mercurio dies media in omni opere. 56

¶ Luna in .4°. aſpectu a ſaturno dies illa laudabilis in oi ope: p̄cipue obuiare regib⁹ p̄ncipibus regni: ⁊ nobilib⁹ nō ē bonū iter i ea: exitus illaudabilis: eger morieť in ea. 57.

¶ Luna i q̄rto iouis dies laudabilis: maxie i determinādo veritatē ⁊ q̄rere ꝯiugiū ⁊ aceſſuz ad nobiles: ⁊ his q p̄ſunt regno fundare edificia: gratuz eſt exire die illa de quolibet facto: in illa die letabitur factor. 58.

¶ Luna in .4. martis illaudabilis in omni opere: maxime obuiare regi. querere negotiuz in illa non eſt bonū nubere: eger morieť aut exibit de eo ſanguis aut plaga. 59.

¶ Lūa i .4. ſol' dies vituperanda i oi fcō: maxie obuiare regi ⁊ nobilib⁹ ⁊ q̄rere qd ē apd eos de negotijs ⁊ cauſis. 60.

¶ Luna in .4. veneris dies laudabilis in omni ope: p̄cipue ſegregare ſe cū muliere: īduere nouas veſtes: exercere res nobilitatis: ludi: cōuiuij: cōiugij: coyt⁹: emptio beſtiarū: ſuorū: itrare balnea: ornare exire ad q̄rēdū quietē. 61.

¶ Lūa i .4. mercurij dies bōa pponēdo vēdere emere miſceri regibus: cōputatio maioris domus: ⁊ librorūz legere libros ⁊ ſcientias. 62.

¶ Luna i 6[u]. aſpectu ſaturnij dies bona ⁊ obuiare ſenib⁹ et villicis: iſpicere in cauſis ſuis: ⁊ negocijs: ⁊ reb⁹ ſuis: ⁊ incedere i decuratiōe ſuatū rerū: ꝯcordare oi negotio determinādo ⁊ auditui viri ⁊ certe amicitie: ⁊ miſceri magnis viris aſſotiari ſuis cōſilijs al' cōſiliarijs. 63.

¶ Luna in 6[u]. iouis dies bona cōcordare in illa obuiatiōe alcaldeis iudiciū iuſtoꝝ q̄rere numereū ⁊ oē op⁹ bonū: nubere: iter agere: miſceri nobilib⁹ ⁊ alij viris: firmare res grādes: ꝯſtringere regnū p̄ſentari cōuiuijs ⁊ nuptijs. 64.

¶ Luna in 6[u]. martis dies bona: melius qđ ē i ea eſt obuiare ducib⁹ ⁊ puiſoribus armoꝝ: exercit⁹ diſtribuere arma puidere de bellis bonū ē uictoſate accipe ptiri equos. 65.

¶ Luna in 6[u]. ſolis dies bona: p̄cipue obuiare ſenibus villicis puiſorib⁹ ciuitatis: obuiare regib⁹: p̄ncipib⁹ regis nobilis q̄rere negotia: cogere regnū icedere in negotia ſua. 66.

¶ Luna in 6[u]. veneris dies bona in oi ope: p̄cipue in miſcēdo mulieribus ⁊ impuberib⁹ ſiue caſtratis maiorib⁹ mulierū dñabus: querere amicitiā q̄zliber cōuiuiū preparationē ſpectātium: induere nouas veſtes. 67.

¶ Lūa i 6[u]. mercurij dies bona: iocis ⁊ pactis dotū cōputatiōi: obuiatiōi villicoꝝ puiſorib⁹ i oi ope ⁊ mercari. 68.

¶ Luna in trino aſpectu ſaturni dies bona in omni opere maxime obuiare ſenib⁹ diſis regni ⁊ regi laudabile: ī ea colere terras ⁊ fundare edificia: ⁊ iſpicere ī reb⁹ antiqs. 69.

¶ Luna in trino iouis dies bona ī oi ope maxie q̄rēdo veritatē ⁊ determinādo oē opus bonū ⁊ amorem dei: ē bonū obuiare regibus alcaldibus ⁊ nobilibus. 70.

¶ Luna ī tertio martis dies bona in rixis: venatiōe: obuiare regib⁹: bonū emere beſtias diſponere de bellis: mittere nuntios: p̄ſentatiōes ī bello: electio aciei ⁊ manipulaꝝ. 71.

¶ Luna in trino ſolis dies bona ī oi ope meli⁹ eſt in ea obuiare ſenibus regi opus terre puidere cuilibet operi: bonū obuiare principibus nobilib⁹: ligare vexilla: cogere regnū omne factum bonum. 72.

¶ Luna in trino veneris dies bona in oi ope melius i ea ē queſtiones de ligatione cōnubij: ⁊ īduere nouas veſtes eſt apta: p̄parare ire ad tendas ⁊ cauſas: amoꝝ ſpōſalia emere beſtias ancillas: obuiare ſeniorib⁹: inſpicere in conuiuijs et nuptijs opari imagines ⁊ cauſas amoꝝ. 73.

¶ Luna i trino mercurij dies bona ligare obuiare villicis ⁊ ſcribis puidere de oibus factis. 74.

¶ Saturnus in aſcendēte iſortunat queſtionē apud querētem ſi fuerit retrogradus apud queſtionē: ⁊ tadat: ⁊ aggrauat deſolat ⁊ frangit. 75.

¶ Saturn⁹ in .io. terre q̄rentē: ſollicitat negotia fiunt cum fortuna: ⁊ accidit in q̄ſtione corruptio. 76.

¶ Saturnus in ſeptima corrūpit queſtionē ⁊ facit contingere apud queſtionē corruptione negotij: ⁊ mutat negocium ab infortuna ad infortunam. 77.

¶ Saturnus in q̄rta facit cōtingere i q̄ſtione fortunā in p̄ncipio rei: ⁊ trahit iſortunatū ad corruptionē. 78.

¶ Juppiter diſſoluit qđ ſaturnus ligat. 79.

¶ Similiter venus quod ligat mars. 80.

¶ Qñ luna ſepať a fortuna ſoluit qđ ligat mercurius. 81.

¶ Planete ſupiores qñ opponūtur ſoli: ipediūr ⁊ corrūpūt negocia: ⁊ impediunt queſtiones. 82.

¶ Saturnus in .4. a ſole ſignificat pceſſuz negotij tamen terminat ad infortunā ⁊ corruptionē. 83.

¶ Saturnus in .4. iouis aut oppoſito ſuo aufert malū ⁊ diſſoluit oppreſſionem ſiue impreſſionē ſuam. 84.

¶ Saturn⁹ in .4. ⁊ oppoſito ⁊ cōiūctiōe martis phibet letitiā ⁊ p̄cipitat negociū ⁊ corrūpit ⁊ īpedit q̄ōnē. 85.

¶ Saturnus in .4. veneris: aut coniunctione: aut oppoſitione cōplet oēm queſtionē ī illicito ⁊ ī obediētia: ⁊ ſi fuerit ſꝫ diuerſitatē obediētie dico dicimus reuertetur auferr pudorem ⁊ corrumpet. 86.

¶ Saturnus in .4. mercurij aut oppoſitiōe: aut ꝯiunctione corrumpit queſtionem ⁊ deſolat negocia: ⁊ facit ſuperflue re ſuperfluitatem. 87.

¶ Juppiter ī .4. ſaturni: aut oppoſitiōe: aut cōiūctiōe vetat eius corruptionē ⁊ vertit ab iſortuna ad fortunā. 88.

¶ Juppiter i .4. martis aut cōiūctiōe: aut oppoſito phibet eius gnātionē: ⁊ corruptionē ⁊ ipreſſionē. 89.

¶ Juppiter ī .4. veneris aut ꝯiūctiōe aut oppoſitiōe ſignificat ſupra cōplemētū q̄ōnis ⁊ finē gratū cū illo. 90.

¶ Juppiter cū mercurio in quarto aut cōiunctiōe aut appoſitione ſignificat ſuper perfectionem queſtionum: ⁊ determinationē negociorūz ⁊ perfectionem ſuam ⁊ additionem fortune ⁊ res bonas. 91.

¶ Quando planeta iſortuna fuerit i aſcendente ⁊ in ſecunda domo ſit fortuna quetēs tranſmutabit ab infortuna ad fortunam. 92.

¶ Quando planeta fortuna fuerit in aſcendente: ⁊ ī domo ſecūda planeta iſortuna: mutabitur queſtio de fortuna ad infortunam. 93.

¶ Quando planeta fortis fuerit i aſcendente ⁊ i vno angulorū planeta mutabiť q̄ſtio de fortuna ad iſortuniū. 94.

¶ Quando dominus aſcendentis fuerit in via cōbuſta corrumpetur negociū ⁊ rogatum. 95.

¶ Qñ fuerit iſortuna ī .io. aut .4. ab aſcēdēte tremebūr corda ⁊ accidet iſortuna ⁊ p̄uabiť q̄ſtio ⁊ recidet. 96.

¶ Quando planeta infortuna fuerit in aſcendēte: ⁊ in ſecūda domo ſit fortuna complebiť queſtio ⁊ minuetur negotium cum letitia ⁊ lucro famoſo. 97.

¶ Qñ planeta iſortuna fuerit i aſcēdēte: ⁊ in ſa domo ſit infortuna recedet q̄ſtio ⁊ pcedet ad iſortunam. 98

℄ Qñ aſcēdēs minuit̄ in aſcēſionib⁹: ⁊ dñs ſuus ē in loco de
ſcēdente in .6. aut .12. querēs ſperabit res quas nō cōſequet̄.
⁊ quādo erit fortuna in .3. ab aſcēdente ⁊ infortūa in aſcen
dēte: q̄rēs erit pue applicationis ad negocium. 99.

℄ Planeta quū euenerit perdēs de tpe aſcēſionis querēs
conſequetur infortunaꝫ in fine negotij ſui poſt determina
tionem eius ⁊ adeptionem. 100.

℄ Quādo planeta infortuna erit in angulis receptus dabit
⁊ applicabit querētis negocium: tamē accipiet ab eo qđ de
dit ſibi: ſcientia receptionis eſt quādo fuerit planeta in do
mo ſui: aut domo exaltationis ſue ſaluus ab infortuna.

Explicit centiloquium bethem.

℄ Sequitur de horis planetaruꝫ: ⁊ primo de hora ſaturni.

Um fuerit hora ſaturni bonū eſt emere res grauis
c nāe: vt ferrū: ſtannū: plumbū: ⁊ oīa metalla: ⁊ lapidē:
⁊ pānos nigros: ⁊ incipere ortos fodere: ⁊ aliqs frau
des excogitare cōtra inimicos: ⁊ nō eſt bonū ſanguineꝫ mi
nuere: nec medicinā accipere: nec poteſtati loqui: nec p̄lato
mon ac ho ypochrite: nec piſcatori: nec venatori: nec alicui
amico loqui: nec aliqđ murum cōſtruere: vel edificare: nul
lum quidem hominē incipe eſt bonū: neq̄ꝫ aliquā ſocietatē
facere: nec vxorē accipe: qr nunq̄ꝫ erūt concordes: nec pan
nos incidere: nec nouos induere eſt bonum.

De hora iouis.

Ora iouis bonū eſt emere ⁊ cābiare argētū: ⁊ oīa ne
b gocia tractare que ptinent ad argētū ⁊ pānos açuri
coloris mercari: ⁊ pōtes ⁊ domos orōnis cā: ⁊ iter cā
dñi bonū eſt icipe cauſa etiā negociatiōis: nauigatiōis iter
incipere bonū ē: ⁊ medicinā accipe ⁊ ſanguinē minuere bo
nuꝫ eſt: ⁊ loq de ꝯcordia ⁊ pace ⁊ amicitia ⁊ poteſtate: ⁊ eme
re equos caſtanei coloris: ⁊ arma de açaro bonū eſt: ⁊ telaꝫ
ordiri: ⁊ agrū arare: ⁊ ſeminare: puteū etiā fodere: murum
cōſtruere ⁊ edificare. quid plura referas: oīa bona opa bo
num eſt incipe hora iouis.

De hora martis.

Ora martis bonū ē emere arma: ⁊ equos ferrādos
b ⁊ omnes equos aptos in bello: galeas armare: iter
cauſa belli icipere ſiue p terrā ſiue p mare: ⁊ oēs pā
nos rubei coloris emere: medicinā vero accipe: ⁊ ſanguieꝫ
minuere: iter icipe pp aliquā negociationeꝫ nō ē bonū: p̄re
rea bonū ē oīa opa q̄ ad ignē ptinēt ſicut fabroꝝ cocoꝝ for
narioꝝ fornaſarioꝝ. ⁊ queādmodū dixim⁹ de hora ſaturni
nō ē bonū icipe ſocietatē: nec vxorem firmare vel ducere.

De hora ſolis.

Ora ſolis bonū ē emere aurū ⁊ oēs res aurei coloris
b ⁊ equos aureos: ⁊ optimū eſt in ea hora loqui regi: ⁊
oibus potētibus: ⁊ bonū ē poteſtatib⁹ iter icipe cau
ſa belli ⁊ icipe bellū: ⁊ bonū ē negociari pānos crocei colo
ris: medicinā vō accipere: ſāguinē minuere: aut iter icipere
negociationis cauſa: ſiue vxorē ducere: vel ſocietatē ꝯduce
re vel facere vel cōtractare non ē bonū neq̄ꝫ malū.

De hora veneris.

Ora veneris bona eſt emere feminas margaritas ⁊
b oia ornamenta mulieris: ⁊ ānulos aureos: ⁊ oēs res
muliebres inuadere: diſponſare ⁊ vxorem ducere: p
fectiſſimuꝫ eſt: emere quoq̄ꝫ equos albos ⁊ veſtimēta alba:
⁊ medicinā accipere: ⁊ ſanguinem minuere: loqui reginis ⁊
nobilibus mulieribus bonum eſt.

De hora mercurij.

Ora mercurij bonū ē emere omnes res pictas: ſcri
b ptas: furmētū: milium: paniciꝫ: ⁊ omnes veſtes va
rij coloris que pertinent ad vſuꝫ hominum ſpecios
omnes: bonuꝫ eſt emere bonbace: ſetā ſiue ſiricuꝫ: ⁊ omnia
opera que ſunt de ſerico: ⁊ incipere placituꝫ facere: vxoreꝫ
quoq̄ꝫ ducere ac ſocietatē facere: medicinā etiam accipere
ſanguineꝫ minuere optimū eſt: iter quoq̄ꝫ cauſa negociatio
nis facere: equos quoq̄ꝫ baleianos emere: ⁊ arma duoꝝ co
lorū crocei ⁊ aurei: ⁊ veſtimēta viridis coloris emere: telaꝫ
ordiri bonum eſt.

De hora lune.

Ora lune bonum eſt emere: mel: oleum: ficus: caſta
b neas: nuces: amigdolas: lanaꝫ: linū: cānapuꝫ: ordeuꝫ
carnes porcorū ⁊ omniū animaliū preterq̄ꝫ ouium:
bonuꝫ eſt etiā emere aues ad mercuriuꝫ pertinētes: ⁊ oēs
beſtias que pertinēt ad macellū: iurare: deceptiones: tradi
tiones: fraudes: ⁊ ingenia facere bonū eſt. opera quoq̄ꝫ quo
ruꝫ vis ſtabilitatē non eſt bonuꝫ icipere: quorum vero vis
celeritatem bonum eſt incipere.

℄ De ortu triplicitatuꝫ: ⁊ primo de ortu p̄me triplicitatis.

J fuerit in ortu aries Leo vl̄ ſagittarius: quia iſta ſi
f gna ſunt ignea: bonū eſt ſub eorum ortu incipere: ea
que pertinent ad ignem ſicut fornacem icendere au
rum: argentuꝫ: plumbuꝫ: ſtannuꝫ: auricalcū colorare: ⁊ con
tra fabricalia. ⁊ omne opus cuius vis celeritatē: nauigare:
curſus equorūꝫ facere: nunciuꝫ mittere: vela erigere: pute
um fodere: theſauros inuenire: ⁊ multa que numerari non
poſſunt.

De ortu ſecūde triplicitatis.

J fuerit in ortu taurus virgo vel capricornus: qr ſūt
f ſigna terrea: bonū eſt ſub eodē ortu omnia opera fa
cere que pertinent ad terraꝫ: vt eſt terraꝫ arare: eme
re terras ⁊ domos: terram menſurare ⁊ diuidere veſtimen
ta: ⁊ emere ligna: ex quibus vis facere naues ⁊ omnia edifi
cia ⁊ omnia opera facere cuius vis habere ſtabilitateꝫ per
ſeuerantiā ⁊ durabilitatem.

De ortu tertie triplicitatis.

J vero aſcenderint gemini libra vel aquarius: quia
f ſunt ſigna aerea ſub eorum aſcenſu bonum eſt face
re que pertinent ad aerem: vt arboreꝫ in naui pone
re ⁊ in ipſam erigere: ⁊ antenas ⁊ vela preparare ⁊ extende
re: ⁊ omnia opera que pertinent ad nauem: curſum equoꝝ
⁊ galearum ⁊ iter bonuꝫ eſt incipere.

De ortu quarte triplicitatis.

J vero aſcendens fuerit cancer ſcorpio vel piſcis: qr
f ſunt aquatica ſigna: ſub eorum ortu bonum eſt face
re omnia que pertinent ad aquam vt retia mitte
re in aquam: ⁊ omne genus piſcationis exercere: balneare
⁊ balnea conſtruere: ⁊ cluſa ad molendinum facere: ⁊ aque
curſus dirigere: ⁊ multa que enumerari non poſſunt.

De hora ſaturni ⁊ ſigno eius aſcendente.

Et tñ diligentius eſt attendēdū q̄ ſi fuerit hora ſa
b turni: ⁊ ſignum ſaturni aſcendat mirabile eſt facere
omnia que dicta ſunt de horis ſaturni: ⁊ idem intelli
ge de omnibus alijs horis ⁊ ſignis: ⁊ ſi potes concordes ho
ras cum ſignis quia optimum eſt: ⁊ qđ diximus de ſaturno
ſic intellige de omnibus alijs planetis.

Explicit de horis planetarum bethem.

¶ Almanſoris iudicia ſeu propoſitiones: Incipiunt capitula ſtellarum oblata Regi magno Saracenoꝝ ab Almāſore aſtrologo: ⁊ a Platone Tyburtino tranſlata.

Aphoriſmoꝝ compendiolū Mi rex petyſti vt tuis ſatiſfaciā votis: laborē nequaꝗ̄ ſubire recuſaui. Scripſi equo aīo accipias q̄ſo.

¶ Signoꝝ diſpoſitionū: vt dicā ab ariete ſit initiū: vnū .ſ. eſt diurnū: alterum vero nocturnū. vnū maſculinū: alterū femininū. vnum leue alterū graue. 1.

¶ Cuiuſq; planetarū ſeptē exaltatio in illo loco eē dicit̄: in quo ſubſtantialiter patitur ab alio cōtrarius: Ueluti ſolis in ariete: qui ſaturni caſus eſt. Sol eni habet claritatē: ſaturnus tenebroſitatē: ⁊ vt iouis in cancro in quo mars cadit. Quoꝝ alter cupit iuſticiā: alter vero ſignificat iniuſticiam: ⁊ ſic mercurij in Uirgine: qui caſus eſt veneris. Alter nāq; ſignificat ſciētiā ⁊ philoſophiam. Altera vero cauſat alacritates: ⁊ quicq̄d eſt ſaporiferū corpori. 2.

¶ Significatio partiū circuli o Rex magne ſuper vnū ſolum eſt: ſicut ſignū ignee partis ſignificat ſuper ignē. Terree vero ſuper terram. Aeree ſuper aerē: ⁊ aquatice ſuper aquas. 3.

¶ Aries leo ⁊ ſagittarius: eſt triplicitas calida ⁊ ſicca: amara ignea: diurna maſculina: ⁊ ſignificat colerā rubeā.

¶ Taurus virgo ⁊ capricornꝰ: triplicitas terrea: frigida: ſicca. Nocturna feminina ⁊ ſignificat colerā nigram.

¶ Gemini libra ⁊ aquarius: triplicitas eſt aerea: calida: humida: ſanguinea: dulcis: diurna.

¶ Cācer ſcorpio ⁊ piſces: aquatica triplicitas eſt: frigida: humida: phlegmatica: inſipida: nocturna. 4.

¶ Fortune large ſunt ⁊ fideles. Infortune vero ſunt auare ⁊ infideles. 5.

¶ Fortune nihil cū labore dabunt alicui. Infortune v̄o quicquid dabunt abbreuiabunt ⁊ auferent. 6.

¶ Quando due cōiunguntur infortune fit ex eis fortuna perfecta: ſicut ex duarum fortunarū coniunctione: ⁊ hoc ſ̄m dicta Ptolemei. 7.

¶ Omniū aſpectuū planetarū melior eſt trinus ⁊ ſextilis: Deterior vero quartus ⁊ oppoſitus. 8.

¶ Nō prodeſt aſpectus trinus ⁊ ſextilis infortunarū: ſicut nec obeſt quartus ⁊ oppoſitꝰ fortunatū. 9.

¶ Ex multis vite ſignificationibꝰ in hyleg ſignificat̄ multa ⁊ lōga vita: ⁊ purus itellectus maximuſq; vigor. 10.

¶ Cuicūq; fuerit mercuriꝰ in radice natitatis in domo martis erit male ſuſpiciōis ⁊ feſtinus in ſuis negotijs. 11.

¶ Cuicūq; fuerit mercurius in natiuitatis radice in domo ſaturni: erit magni itellectus: longeq; cogitationis: ſapiens ⁊ philoſophus. 12.

¶ Nunq̄ erit pauper ⁊ inops: Cuius natiuitatis dominus fuerit Juppiter.

¶ Cuicunq; fuerint in aſcendente infortune turpē notā in facie patietur. 14.

¶ Nō poterūt eius oculi euadere ab ipedimēto graui: cuiꝰ in natiuitate ambo luminaria fuerint impedita. 15.

¶ Non amittet ſenſū in cuiꝰ natiuitate luna iuerit ad mercurium. 16.

¶ Cū fortune prefuerint natiuitati: erit natus largus ⁊ diligēdus. Si autē infortune prefuerint: auarus erit ⁊ abhorrendus. 17.

¶ Cui Saturnus in natiuitate prefuerit erit ſordidus: ⁊ cui mars feridus. 18.

¶ In cuiuſcunq; natiuitate fuerint īfortune: in domo octaua: mala morte morietur. Si vero fortune ibidem fuerint in lecto ſuo migraturus eſt. 19.

¶ Nō congregabit pecuniā: nec theſaurçabit: niſi ille cuiꝰ aſcendentis dominus: ⁊ dominus quarte fuerit idē planeta. Sicut non lucrabitur pecunias nec diuitias: nec viuet ſplendide: niſi cuius dominus aſcendentis: ⁊ dominus decime: fuerint idem. 20.

¶ Non poterit inter duos eſſe dilectio: niſi fuerint in radice natiuitatis luminaria cōmutata: ideſt vt ſit vnū in loco alterius: in natiuitate ſocij ſui. Odioſi vero ſunt adinuicē: q in oppoſitis horis naſcuntur: ⁊ in oppoſitis ſignis vel quadratis vel dominis illoꝝ ſignoꝝ exiſtentibus in hūc modū: aut luminaribus ſe cōſpiciētibus illo modo. 21.

¶ Dominus quinti circuli .ſ. venꝰ ſignificat madefactiōes ⁊ pluuias: ſicut dñs ſexti .ſ. Mercurius itinera ⁊ mutatiōes ac peregrinationes ſignificat. 22.

¶ Qui acceſſerit ad regē luna in aquario: nec recipietur nec aliquo modo de eo curabit Rex: Si autē ad eū acceſſerit ipſa in piſcibus auertet faciē ſuam ab ipſo. 23.

¶ Nō erit bona ſanguinis minutio: luna in geminis: ſic nec erit cōueniēs vti ventoſis: luna in thauro. 24.

¶ Meliora ſigna in accipiendis laxatiuis ⁊ purgatorijs ſūt aquatica: ſed coꝝ melius eſt ſcorpius: Deterius vero cācer exiſtimatur. 25.

¶ Melius ſignū in ſocietatibꝰ eſt leo. Deteriꝰ v̄o aries 26.

¶ Stelle fixe dāt dona grandia: ⁊ ex paupertate ſubleuāt ad ſublimitatē quā nō faciūt planete .7. 27.

¶ Perfectus medicus erit cui mars ⁊ venus fuerint in ſexta. Bonus vero cantor ille cui mercurius retrogradus cū venere in eodem ſigno. 28.

¶ Dominus quinti circuli .ſ. venus cū fuerit in primo gradu cancri faciet pluuias. 29.

¶ Cum planete pōderoſi fuerit occidentales a ſole dabunt probitatem circa finem vite: ⁊ econuerſo. 30.

¶ Qui emerit aliquid luna a capite cancri vſq; in finē ſagittarij. emet care: ⁊ vēdetq; viliter: Ecōuerſo autē cū fuerit a principio Capricorni vſq; in finē Geminoꝝ. 31.

¶ Non eſt bona circunciſio luna in ſcorpione: ſicut nec bonus vomitus in leone. 32.

¶ Illius ſigni naturā in quo venꝰ fuerit: nato attribuet. Cū enī fuerit in leone: dabit amorē. In tauro cantus: ⁊ in ſcorpione coitus. Ratio eſt q̄r leo habet cor: Taurus guttur ⁊ collū: ſcorpius veretrū. 33.

¶ Cuicunq; fuerit mercurius in duodecima erit ſapiens: magnuſq; philoſophus. 34.

¶ Cū in radice natiuitatis impedietur luna: ceciderintq; omnes domini triplicatū .ſ. hyleg: maxime vero p̄mus dominus triplicitatis aſcendētis: fueritq; in aliquo anguloꝝ infortuna. indicat nato vite paucitatē. 35.

¶ Dominus quinti circuli: ſcilicet Uenus: diſſoluit quod ligat dominus tertij: ⁊ eſt mars.

¶ Dominus autē ſecundi: ſcilicet Juppiter: Diſſoluit que ligat dominꝰ p̄mi .ſ. ſaturnus: ⁊ hec ſignificatio eſt ſup̄ res magnas. 36.

¶ Cum ceciderint omnes domini triplicitatū: fueritq; in aliquo anguloꝝ vna ſtellarum fixarū exaltationis prime vel ſecunde: que ſit ex natura dominoꝝ triplicitatū p̄ficietur ei nutritio ⁊ tranſibit eam. 37.

¶ Quod cadit ſuper lunā ex malicia martis ⁊ ipſa aucta lumīe equale eſt ei quod cadit ſuper eam ex malicia ſaturni ipſa lumine diminuta. Hoc aūt capitulū res grādes ſignificat: nec ſcitur eſſe hereticoꝝ: niſi ex domino circuli ſecundi. Et dñs quarti circuli ſignificat ſuper reges. 38.

¶ In electionibus regū cōmendantur ſigna planetarum altioꝝ: ſicut in electionibus impotentū ſigna inferioꝝ planetarum cōmendantur. 39.

¶ Illa que fortuniū altius idicāt: ſūt iuppiter: pars fortune: pars donationis: domus quoq; ſcda: ⁊ qui in ea fuerit eiuſq; dominꝰ: dñs etiā triplicitatis luminaris cuius fuerit auctoritas: necnō dñs decime: ⁊ q in ipſa fuerit. 40.

¶ Cum ſignificator erit inter aſcendens ⁊ decimā erūt dies ⁊ hore. Cum inter decimā ⁊ ſeptimā erunt ſeptimane et menſes. Inter autem ſeptimā ⁊ quartam: cum fuerit erūt anni. 41.

¶ Dominus primi circuli: ſcilicet ſaturnus cum fuerit in ſignis fixis faciet mortalitatem ⁊ cariſtiam: hoc autem ſapientes experti ſunt. 42.

¶ Cum volueris alicui eligere ⁊ non poteris differre: ſi luna fuerit ĩpedita pone ĩpedientē dominū aſcendētis. 43.

¶ Melior ictiſal eſt in longitudie ⁊ latitudie. Fortune corroborāt naturā boni: ⁊ vilificant naturaꝫ mali. Infortune autem agunt contrarium. 44.

¶ Cuiuſcūq3 planetarū natura ſupior fuerit: nō ceſſabit eiꝰ actus: vſq3 quo ſit ibidē eius cōtrariū. 45.

¶ Cū nequeris electionē differre ponas aſcēdēs: ⁊ eius dominū ſaluos: necnō nōīa fortunarū ponas ĩ angulo ⁊: quod melius eſt in decimo. 46.

¶ Non nocet mars in peregrinationibus aquarū: ſicut nec ſaturnus in peregrinationibus terrarum.

¶ In itineribus ſigna fixa vituperantur: mobilia vero cōmendantur. 47.

¶ Cum aſpexerit infortuna ſignificatorē fueritq3 retrograda: ⁊ cadens: necnon in loco in quo fuerit peregrina: id eſt ĩ nulla dignitatuꝫ ſuaruꝫ: ⁊ in ſigno contrario ſue nature infert ſignificatori malum: quod nullus curare poterit niſi ſolus deus. 48

¶ Cum mars appropinquauerit terre pacificabitur cuꝫ ioue: ſaturnus quoq3 ſic pacificabitur cū venere: ⁊ luna cum terre appropinquauerit: ⁊ eſt aſcenſio duaruꝫ partiū in parte vna. 49.

¶ Luna ſoli cōcordat cū fuerit aucta lumīe ⁊ numero. oīs quoq3 ſtella luminoſa ei cōcordat. 50.

¶ Quādo mars debilitaꝛ: venus cōfortaꝛ: ſicut iuppiter ſaturno debili: minuiꝛ malitia iſortunarū cū in aliqua dignitum ſuarū fuerit ⁊ ecōuerſo. 51.

¶ Cū recipiet iſortuna fortunaꝫ non ĩpediet eam: maxime autē cū nō aſpexerit eā ex quarto vel oppoſito nec fuerit ĩ eodeꝫ ſigno. maximū eſt planetarū ĩpedimētum cū fuerit in locis peregrinis. 52.

¶ Oīs planeta cū in eodē pūcto ſoli iūcteꝰ fuerit ibit feſtinanter: cū ad eū acceſſerit ibit pedetētim. 53.

¶ Fortius teſtimoniū eſt Ietiſal lune ad planetā qui fuerit in medio celi in aſcendente. 54.

¶ Cancer ſignificator eſt ſup aquas multū mobiles: ſcorpiꝰ vero ſup aquas currētes riuoꝝ: piſces quoq3 ſup imobiles ſcilicet vt lacunas ⁊ puteos. 55.

¶ Omnis res que feſtinācer fit: ⁊ feſtinācer deſtruiꝛ: ⁊ que reiteraꝛ eſt in ſignificatione martis. 56.

¶ Omne qđ feſtinanter fit ⁊ ſubito deſtruiꝛ: ꝑmanetq3 diu deſtructiū: eſt de nā ſaturni ⁊ martis. 57.

¶ Quicūq3 fuerit ex ſtirpe regali: ſi in eius radice natiuitatis fuerint duo ſoles erit regibus contrarius: ſeparabiturq3 ab eis in operibus ſuis. 58.

¶ Cuicūq3 fuerit luna hora natiuitatis in tauro in minuto aſcenſionis: ⁊ ſol in leone in aſcēdente in minuto aſcēſiōis: ad magnā exaltationē perueniet. 59.

¶ Ea que accidūt in hoc ſeculo ſciuntur ⁊ inueſtigantur ex magna fortitudine ſuperioris ſignificatoris: ⁊ ex ſua eleuatione: ⁊ ſi ea non fuerit exquiritur a planeta: ad quē iuerint omnes alij planete. 60.

¶ Siqd ſignificauerit aliquis planetaruꝫ in natiuitatis radice: cū diuiſo ⁊ dn̄s ad eū peruenerit: apparebit eius ſignificatio ſeu bona: ſeu mala fuerit. 61.

¶ Cū dn̄s. io. retrogradabiꝛ ab Ietiſal domini aſcendentis nō recipietur natꝰ a dn̄o ſuo: cū dn̄s aſcēdentis ⁊ lune iuerint in aſcēſione ⁊ due fortune ſimiliter aſpexerint ſeſe adinuicē erit natus multū fortis ⁊ potens: nulluſq3 preteribit eius mandatum. 62.

¶ A gradu aſcenſionis ſciuntur accidētia corporis: a gradu partis fortune eſſe ſubſtātie. A gradu vero lune eſſe corporis ⁊ anime deprehenditur. A ſolis autē gradu valitudines eius: ſed a gradu medij celi magiſteria ⁊ opera dignoſcuntur: vnicuiq3 gradui da annum. 63.

¶ Fortunabiꝛ eritq3 boni eſſe necnō potēs ille cuius anni reuolutionis ſimilis fuerit radici: ⁊ cuius circulus in eadeꝫ ſimitudine fuerit in qua erit ipſo anno radicis. 64.

¶ Diurnuꝫ eſſe nati accipitur ex directione: aliter ex motu dn̄i: aliter de die in diē eſſe. nati accipitur ex motu dn̄i ſigni ꝑfectionis anni in terminis expoſitis dn̄i ſigni alinbie anni ad terminos expoſitos. 65.

¶ Cū ſaturnus aſcenderit in altiori parte ſui circuli. i. in ſua auge: cōiungeturq3 luna ſoli in extremo mēſis: ⁊ ipſa iuerit ad eum: ſignificabit augmētuꝫ rei q̄ fuerit ex natura ſigni ĩ quo ipſe fuerit. 66.

¶ Cū fuerit planeta in ipſo minuto gradus orientis: cōiungeturq3 ei luna in eodē loco apparebit actus nature illius planete ſeu bonus: ſeu malus fuerit. 67.

¶ Cū aliquis planeta dominabiꝛ alicui anno: ex annis mūdi: in ipſo gradu ſue exaltationis apparebit eius ſignificatio: ⁊ eleuabiꝛ rex in regione illa ⁊ in climate in quo ab ipſo ſignificabitur. 68.

¶ Impedimētū mercurij a ſaturno dꝫ ĩpedire linguā nati deterius autē ſi corporaliter cōiungatur. 69.

¶ Quātus erit timor ſuper infirmū cuꝫ fuerint luminaria hora ĩterrogationis ſub terra. 70.

¶ Cū fuerit vtrūq3 luminariū in eodē gradu ſue exaltationis in ſuo dominio liberū ab infortunijs erit natꝰ totiꝰ mūdi rex: ⁊ ſemen eius hereditabit terras eiꝰ obtinebitq3 multo tempore. 71.

¶ Cū fuerit aſcendēs alicuius natiuitatis mediū celi mūdi fueritq3 ſignū mobile aries. ſ. vel cācer: ⁊ ille gradus qui fuerit ſup lineā medij celi fuerit idē gradus in quo eſt exaltatio ſolis vel iouis expandetur nomē eius per vniuerſaꝫ terram: ⁊ diuulgabiꝛ eius fama. 72.

¶ Hec ſunt illa que ſunt aptanda vel ex eis aptari pōt: ſcilicet aſcēdens: pars fortune luminaria: ſignum cōiunctionis eorūq3 domini: ſignū domini hore: necnō ⁊ locus rei queſite: eiuſq3 dominus. 73.

¶ Ex dn̄o exaltationis ⁊ diuiſore: necnō dn̄o alioꝝ diuiſoꝝ radioꝝ: ⁊ ex domino anni: ex mutatione quoq3 planetaruꝫ in locis ⁊ eorū aſpectibus ſciuntur accidentia mundi in reuolutionibus annorum. 74.

¶ Cū dominus. io. domus fuerit in. 8. timebitur ne mater nati ex illo partu morietur. 75.

¶ Cū fuerit dominus. 4. domus ĩpeditꝰ a domino aſcendētis timebitur ſuper patrē nati. 76.

¶ Nihil ꝓdeſt pliāti cū fuerit dn̄s aſcēdētis in fortuna ⁊ retrogradus: vł ſub radijs: q ſilr ſi fuerit eū. 7. vł eiꝰ dn̄o obtinebit in ꝓlio qui prius pugnare ceperit. 77.

¶ Infortuna ſuū locuꝫ calefacit ⁊ impedit: ſol vero calefacit ⁊ non impedit. 78.

¶ Caue ne rex exeat ad preliuꝫ domino aſcendentis eunte ad dominum. 7. 79.

¶ Cum fuerit mars cū ſole in ſignis ſeptētrionalibꝰ erit calor maximus: ſilr etiā cū ſol iuerit ad ſaturnū in ſignis meridionalibus erit frigus maximū ⁊ ecōuerſo. 80.

¶ Cū puenerint infortune ad locū cōuenientē nō nocebūt ſi non fuerit eius ſignificatio in radice natiuitatis: ⁊ ſimiliter fortune non proderunt: cum non ſit ex eis in radice ſignificatio. 81.

¶ Impedimenta q̄ ventura ſunt in annis aliıtbic eueniēnt: cū peruenerit annus mundi ad corpora malorum vni cuiqꝫ ſigno da annū. 82.

¶ Maius īfortuniū ſaturni eſt cuz fuerit in ſignis femininis: ſed martis cū fuerit ī maſculinis. 83.

¶ Nullus debet expugnare ciuitatem cuius dominus fuerit dominus aſcendentis anni mundi. 84.

¶ Oportet in omni inceptione aptare circulū ad naturam eius quod qs īcepturus eſt. 85.

¶ Non cōmendatᷓ Jctiſal lune ad martem ex domibus veneris: nec ad iouem ex domibꝰ ſaturni ꝛ mercurÿ: neqꝫ ad ſolem ex domibus ſaturni. 86.

¶ Ex maioribus fortunis eſt vt planete ſint diurni: orientales a ſole in ſignis maſculinis: planete vero nocturni occidentales a luna. 87.

¶ Cuz domini triplicitatis luminaris diei fuerint diurni ꝛ orientales: ab eo quoqꝫ domini triplicitatis nocturni occidentales: ꝛ etunt aucti lumine: erit maius ſignū fortune et felicitatis. 88.

¶ Punctus oriētalis ſigtificat pueros iuuenes ꝛ vniuſcuiuſqꝫ principia: mediuz vero celi reges legiſqꝫ dominos: iudices: ꝛ etiam preliozuz dominos. Septimuz quoqꝫ ſenes atqꝫ defunctos: Mulieres etiaz ac inimicos atqꝫ omne venuſtum: Angulus autem terre patres ꝛ terras: locum etiaz in quo natus eſt infans. Horam quoqꝫ mortis ꝛ ſepulchra demonſtrat. 89.

¶ Planete q dant grandes diuitias tres ſūt: videlicet Juppiter Sol ꝛ Mercurius. 90.

¶ Horrenda eſt oīs īceptio ab eo qui multarū fuerit diuitiarū: ī oibs medietatibꝰ ī qbꝰ īpedita fuerit coniūctio vel preuentio: caueat igitur ab hoc. 91.

¶ Uniuerſalis q̄ſtio natiuitati aſſimilatur: Reuolue igitᷓ annos eius: ꝛ ſuper eos iudica. 92.

¶ Gaudet ſaturnus in aquario: ſicut Juppiter in piſce: gaudet etiam mars in ſcorpione: ſicut venus in libra: ꝛ mercurius in virgine. 93.

¶ Sicut addit Gençabar ſuper naturam oīs planete q cuz eo fuerit: ita cauda minuit ex natura cuiuſqꝫ planete: q cuz eo fuerit. 94.

¶ Fortior ſignificatio ſuper eſſe patris eſt primogenitꝰ: et q ſequūtur dabūt ſimiliter aliquid ſignificationis. 95.

¶ Algebuthar fortior eſt ī cauſa vite. Alcocoden aūt fortior eſt ī alÿs rebus. Dominꝰ vero radiozuz fortior eſt q̄ʒ algebuthas: ꝛ forſitan erunt eque fortes. 96.

¶ Cum morietur natus priuſq̄ʒ trāſeat vna dies ꝛ vna nox erit ſicut abortiuus: ꝛ nullam habebit in aliquo ſignificationem. 97.

¶ Reges quorū negocia cito fiunt: ꝛ qui cito ſe vindicant: qui cito etiam perficiunt quod deſiderant: ſunt quorum aſcendens in principio regni fuerit ſignuz igneum: ꝛ ſimiliter medium celi: vel alterum fuerit igneum: alterum vero aereum. 98.

¶ Cū fuerit dñs aſcendētis in bono loco ī terminis fortunarum: fueritqꝫ dominꝰ termini boni eſſe colligatus ei dabit ꝓbitatem ei ac regnum ꝛ omne bonum. 99.

¶ Cū fuerit ī medio celi ſignificator dirigetur per aſcenſionem circuli directi. Jn aſcenſione vero per aſcenſiones regionis. Jn eo aūt qđ eſt inter vtrūqꝫ per vtrūqꝫ: hoc qđem capitulū narrauit alchindus. 100.

¶ Cauſa fortuny ac proſperitatis eſt vt ſint dominꝰ domꝰ ſolis: dominus domus lune: dominuſqꝫ aſcendentis oriētales: ſint ꝛ in angulis: ꝛ aſpiciant ſeſe ex bonis locis: id eſt ex trino vel ſextili. 101.

¶ Multū potens eſt ille cui ſol fuerit in medio celi ī ſigno igneo: ꝛ luna ī tauro: cuiꝰ aſpectus erit ſiniſter. 102.

¶ Ualde diuites ꝛ qui diuitÿs abundabūt: magniqꝫ ſūt nominis quibus dominus ſecūde domus fuerit in exaltatiōe ſua vel domo: iens ad dominuz aſcendētis: maxime autez ſi fuerit Juppiter. 103.

¶ Uita omnium annimantium eſt ſm graduz ſolis ꝛ lune: ꝛ hoc ab altiſſimo datū ſm aſtapham. 104.

¶ Cuz fuerit fortuna ī locis martis: ꝛ ſignificator iuerit ad eam: vel ea ad ſignificatorē abſcindet ſicut īfortune. 105.

¶ Auerte oculos a figura in qua mars fuerit ī angulo: maxime cū fuerit aſcendens ſcorpio. 106.

¶ Cū voluerit aliqs aliquid abſtrahere: ſignificatore ſaturnum aſpiciente: grauiter abſtrahet. 107.

¶ Si quis poſtulauerit aliquid: capite exiſtēte in medio celi cum Joue: ꝛ Luna eunte ad eū: vel ſi ſeparata ab eo iuerit ad dominum aſcendentis: vel ſi dominus aſcendentis iuerit ad euz: non preteribit quin breuiter adipiſcatur queſita. 108.

¶ Non eſt bonum volenti bellare: nec etiam regi q faciat iter domino aſcendentis ꝛ in octaua: ꝛ ſi ſit in exaltatione ſua. 109.

¶ Nō ē ſol bonus in aſcendente hora belli: nec cū dño aſcēdentis: niſi fuerit aſcēdēs aries vel leo. 110.

¶ Jn ea parte qua ſol ꝛ luna fortunabuntur: erit victoria īterrogantibus: veluti ſi fortunabuntur ab aſcendente vſqꝫ ad medium celi: vel ab aſcendente vſqꝫ ad quartum vincet querēs ſi in locis alÿs fuerit: aduerſarius ſupabit. 111.

¶ Oꝫ maximuz impedimentuz eſſe rerum que ſunt in poteſtate ſigni in quo fuerit planeta cadens: vel retrogradus aut in malo eſſe ſolis. 112.

¶ Signa ſignificant corpora: Planete vero ea que mouēt corpora: loca planetaruz in circulo eorūqꝫ ſubſtātie: ꝛ loca eorum a ſole ſignificant opus ꝛ deſtructionem. 113.

¶ Jn cuiuſcunqꝫ natiuitate fuerit Juppiter receptor fortitudinum omnium planetarum ꝛ ipſe commendauerit eas ꝛ ſuam ſatum o: fueritqꝫ receptus ab eo: ꝛ vterque orientalis ꝛ aſcēdēs in angulo: erit natꝰ magnꝰ ꝛ potēs in hoc ſeculo: necnō ꝛ boni eſſe: ſurget etiā nomē ſuū in orbe. 114.

¶ Caue ne ſit ſaturnꝰ cū domino aſcendentis vel ī alÿs locis exaltatis: qꝛ ipſe eſt deterior caudaꝰ 115.

¶ Ueri ſunt rumores ſi fuerint hora nunciationis anguli ſigna fixa: ꝛ Luna atque Mercurius in ſignis fixis: ꝛ ſi luna etiam ſeparata fuerit a fortunis: necnon ſi fuerit fortūa in angulorum aliquo: cūqꝫ ita ieneris hec ſignificatio nec falli nec fallere poterit. 116.

¶ Prima diei hora vſqꝫ ad perfectionem triū horarum eſt ſanguinis. Tres vero ſecunde colere rubee. Tertia colere nigre: Sꝫ vltime tres phlegmatis. ſimiliter ꝛ in nocte. Eodem quoqꝫ modo eſt in quartis mēſis lunaris: Quarte autem anni ſunt ſolis. 117.

¶ Cui dominus aſcendentis fuerit in dextra ſolis: fueritqꝫ ſuper ipſum eleuatus: ideſt duſtoriaz habuerit ꝛ iam perficiat ſuam vt ita dicam orientalitatem erit amicus reguz ꝛ potentium: diues etiam ꝛ magni nominis. 118.

¶ Noli feſtinare in iudicando cum planete adinuicem cōiungentur: niſi prius ſigni naturam conſideres: in quo coniuncti fuerint. Utrum ſit ex eorum ſimilitudine: nec ne. ſi enim fuerit ex eorum ſimilitudine confortabis eorum ſignificationem. 119.

¶ Cum fuerit dominus. 1 i. aſcendētis: vel. ii. Lune: aut. 1 i. partis fortune circumuentus a fortunis magis fortunabitᷓ q̄ʒ alter aliquis. 120.

¶ Cū due fuerint infortune in gradu. 4. domus ꝛ in eodez termino erit natꝰ infortunatꝰ: ꝛ valde miſer. 121.

¶ Cuz planete fuerint in angulis apparebunt ea que ab eis ſignificabuntᷓ: ſiue bona: ſiue mala fuerint. ſignificatio dñi

:4.Circuli eſt annus:Sed ſeptimi circuli ē mēſis. 122.

Cū fuerint anguli aſcēdētis ſigna mobilia ⁊ due infortune
i angulis:miſera erit ois eius vita nati. 123.

Cum luna fuerit i angulis ꝯfortabit oēm ſignationē ſuā ma
xime autem ſi quam auctoritatē habuerit i aſcēdēte. 124.

Feſtina cōmutatio non poterit eē niſi a marte:ſicut magna
elongatio niſi a Saturno. 125.

Status oium bonorum mutatur de bono ad malum. vel ꝺ
malo ad bonum.Cum mutantur ſigna ⁊ figure planetarū.
qui ſignificant ſuper eos de aſcenſione in deſcenſionē ⁊ ecō
uerſo. 126.

Juppiter ⁊ Saturnus mutāt res ⁊ cōuertūt:eritq̧ variatio
nis initiū:Cū mutanť de vna triplicitate ad aliā in coniun
ctiōibus:⁊ ex vna figura i aliam. 127.

Meliores cōiunctiōes due ſūt quaꝝ altera eſt luminariuȝ:
Altera vero duoꝝ planetaruȝ ponderoſorū:pl̄te maſculini
ſunt qui agunt:Feminini vero ſunt in quos agitur:⁊ ſimilr̄
etiam i ſignis. 128.

Aſpice aſcenſionem planete ⁊ gradum exaltationis gradum
quoq̧ ſui caſus.Nam hec ſunt que ſignificant homines ⁊
eorum opera. 129.

Si iueneris ſignificatorem in angulis maſculinuȝ ⁊ in ſigno
maſculino:cōtrarij vero ſignificatorem femininū:⁊ i femi-
nino ſigno:Aget i eum.i.vicet alterū ille cuius ſignū ē ma
ſculinum ⁊ i maſculino ſigno. 130.

Significationes ſunt duobus modis ſubſtantialr̄.ſ.⁊ accidē
taliter:⁊ vtroq̧ modo numerū ſeptem planetarum ſignifi
cabunt. 131.

Cum due infortune cōiungūtur:⁊ luna ſaturno in latitudīe
erit fames ⁊ mortalitas:Si vero Marti mutabunť reges
⁊ erit multa ſanguinis effuſio ⁊ ꝓlia in loco q̄ ſignabitur ab
ipo ſigno ⁊ hoc nō fallit 132.

Ex cōiunctione Saturni ⁊ Jouis i ſignis mobilibus cogno-
ſcetur cōmutatio ſtatus ⁊ mūdi:⁊ ex eoꝝ coniūctionibus i
ſignis fixis iterum. 133.

Cū coniūgentur due fortune coniungeturq̧ luna ioui i lati
tudine erit iuſtitia:⁊ quies in terra dirigeť. Si aūt veneri
erit alacritas:gaudiū:ſaluſq̧ corporū atq̧ ꝓſperitas .134.

Cū venus ⁊ mars fuerint in eodē pūcto cū Sole i loco vene
ris ⁊ termino:verba nati ab hominibꝰ recipiētur:⁊ a nullo
repudiabuntur. 135.

Heremita ⁊ quaſi ꝓpħa:necnon cuius verba recipiunť eſt
ille i cuius natiuitate Juppiter ⁊ Venus in eodem gradu
cum Sole fuerint. 136.

Famoſi reges i hoc ſeculo:⁊ quoꝝ mādata nō ſpernūtur:ſūt
quorū Juppiter ⁊ luna fuerit in eodē pūcto aſcendentis ad
angē ſuam. 137.

Cui vigor maximus ⁊ poſſe magnū fuerit eſt cui ſol i medio
celi cum ſaturno erit i ſigno maſculino oriētalis. 138.

Cū Luna ⁊ ceteri ſignificatores remouenť ab angulis nō ꝑ
ficiētur res ipe niſi fuerit qō ex itinere ⁊ nō ex alio. 139.

Cū nō fuerit inter aliquē pl̄taꝝ ⁊ ſignificatorē Jctiſal aſpe-
ctus ⁊ fuerit vterq̧ i eodē circulo:⁊ ex circulis paralelis in
nadir vel anabat vl̄ i eqnoctiali itinere erit melius q̄ icti-
ſal aſpectus. 140.

Ois pl̄ta duo hȝ ſigna ꝑter lūinaria quoꝝ vtrūq̧ ſolā hȝ do
mū:qm̄ eoꝝ lumē eſt ſaturni tenebroſitas:Jōq̧ poſite ſūt
eorum domus contrarie. 141.

Fortune ſūt fideles ⁊ ꝓſpere cū fuerit i locis exaltatiōis ac
directe:necnon ⁊ aucte lumine. 142.

Jn magnis ⁊ exaltatis reruȝ diuitijs vel initijs laudať vt
ſint lūinaria i termis fortunaꝝ ſe ſe aſpiciētia ⁊ vt dn̄i ter-
minoꝝ ſint ex rei icipiende natura. 143.

Res circuli q̄ cōplectunť oia:⁊ q̄ maxie ſūt Septē ſunt vȝ
ꝑncipiū creatiōis hoīuȝ āni Sol Maximi:⁊ ſūt.14.13.

Cū ēr aſcēderit aliqđ initiū in termio aſcēdētis radicis cuiuſ
libet iceptiōis inueneritq̧ duo minuta duoꝝ pl̄taꝝ grauiū
Scientia hore anni i qua cōiūgeť i ſignis:Aſcēdēs reuolu-
tionis āni mūdi:Aſcēdēs quoq̧ cōiūctiōis vel preuētionis
qō fiet ēt i hora natiuitatis vel queſtiōis. 144.

Non accidet ſup aliquē bonū vl̄ malū:niſi cū mutať nā vel
ſimilitudo triplicitatis ſignorū planetarum que ſūt eius
loci ſignificatores. 145.

Cū diuerſificantur duo climata diuerſificatur planetarum
aſpectus ⁊ eorum radij. 146.

Cū vero due latitudīes diuerſificāť:circuli eꝰ circl̄aris mo
tus diuerſificantur. Jn hoc autem capitulo nullus ita per
fecte locutus eſt. 147.

Duorum nodorum impedimenta peiora ſunt planetis infe
rioribus q̄ ſuperioribus. 148.

Figura circli in qōnibꝰ magne ſimilitudinis eſt ad ſimilitu
dinem anime querentis. 149.

Cum fuerit iuppiter in a rite directꝰ abſq̧ malo aſpectu for
tūarū dabit fortitudinē ⁊ regnū i q̄ nl̄la fiet iiuſtitia. 150.

Finis.

¶ Perfectus eſt liber capl̄orum almanſoris cū dei auxilio
tranſlatus de arabico in latinum a Platone Tyburtino
quem deus exaltet i ciuitate bardonia. Anno arabū.1530.
18. die mēſis dullugida Sole i vgie.1.5.luna in ariete .15.16.

Explicit.

¶ Incipit introductorium de pncipȳs iudiciorum ꝫabelis
yſmaelite. Caᵐ. pᵐ. de diuiſione ſignoꝝ ⁊ de triplicitatibus

In nomine dei pȳ ⁊ miſe
ricordis: Dixit ꝫabel ben
biꝫ yſmaelita. ¶ Scito ꝙ
ſigna ſūt .12. ⁊ ex eis .6. ſunt
maſculina ⁊ .6. femi. Aries
ergo ē ſignū maſculinū ex
ſignis diei. ⁊ taurꝰ femini
nuꝫ: ex ſignis noctis: ⁊ ſilr
ſuccedit maſculino femini
nū: ⁊ feminino maſculinuꝫ
vſqꝫ ī finē ſignoꝝ: ⁊ ex eis
ſex ſūt ſigna directe aſcen
dentia .i. hn̄tia directū aſcē
ſum: ⁊ ex eis .6. ſūt tortuoſe aſcēdētia .i. aſcēſū hn̄tia tortuo
ſum. Et directe aſcendētia ſūt ab initio cācri vſqꝫ in finem
ſagittarȳ: eo ꝙ latitudo vniuſcuiuſqꝫ eoꝝ ſit maior lōgitu
dine eius: ⁊ aſcēdit in plus ditabꝰ horis equalibꝰ: ob hoc no
minant̄ directe aſcēdētia: ⁊ tortuoſe aſcēdentia ſunt ab ini
tio capricorni vſqꝫ in finē geminorū eo ꝙ latitudo vniuſcu
iuſqꝫ eoꝝ ſit minus lōgitudine eius ⁊ aſcendit in minꝰ dua
bus horis equalibus ab hoc noiant̄ tortuoſe aſcendentia.
Et ex his .4. nominantur mobilia. ideſt aries cancer. libra.
capricornus: ⁊ iō noiant̄ mobilia: qꝛ cū ſol igrediat̄ in initia
ſignoꝝ illorum mutat̄ tempus ad ſubam tpis ſequentis.
Et .4. ex eis ſunt fixa .i. taurꝰ. leo. ſcorpio. ⁊ aquarius: ⁊ iō
dicunt̄ fixa: qꝛ cum ſol ingredit̄ eoꝝ minuta figit̄ tempus
in eſſe ſuo ⁊ non mutatur. i. ſi fuerit calidū: calidūꝫ erit: ⁊ ſi
fuerit frigidūꝫ: frigidū erit: ⁊ ſi fuerit ver: ver erit. ⁊ ſi fuerit
autūnꝰ: autūnꝰ erit. Et ex eis ſūt .4. ꝯmunia que arabice
deuet. grece deyn .i. duum corporum dicuntur. que ſunt ge
mini. virgo. Sagittarius. piſcis. ⁊ ideo nominant̄ cōmunia
qꝛ cū ſol peruenerit ad medietatem illoꝝ cōmiſcetur tp̄s:
fitqꝫ medietas eius prima calida ⁊ alia frigida: aut medie
tas prima frigida: ⁊ alia calida. Et quedam ex eis dicuntur
quadrupedia .i. aries. taurus leo. capricornus. ⁊ finis ſagit
tarȳ. Sūt ēt ex eis ſignis quedaꝫ ignea .i. aries. leo. ſagit
tarius: ⁊ eſt triplicitas prima. Et ſecunda triplicitas eſt ter
rea ⁊ ſignificat quicquid ī terra eſt ⁊ ex terra naſcitur. ideſt
taurus. virgo. ⁊ capricornus. Et tertia triplicitas eſt aerea:
⁊ ſignificat homines ⁊ ventos: ⁊ quicquid fuerit in aere. id
eſt gemini. libra. ⁊ aquariꝰ. Quarta eſt aquatica: ⁊ ſignificat
aquas: ⁊ qcqd in aquis eſt. ideſt cancer ſcorpio. ⁊ piſcis. Et
quedam ex ſignis dicuntur tenebroſa. ideſt libra ⁊ capricor
nus. Et eſt quidam locus in ſignis qui vocatur combuſtus
⁊ eſt finis libre ⁊ initiuꝫ ſcorpionis. Et quedā ex ipſis ſignis
habent dimidiam vocem. ideſt virgo. capricornus ⁊ aquari
us. Et quedam ex his habent voces. ideſt taurus. aries. ge
mini. leo. libra. ſagittarius. Et ex eis ſūt quedam non habē
tia voces .i. cancer. ſcorpio. piſcis. Et quedam ſūt ī generatio
ne filioꝝ dimidia vel cōmunia. ideſt nec ex toto ſunt gene
rantia: nec ex toto ſterilia. ideſt taurus. gemini. ⁊ aquarius.
Et quedam plures filios hn̄tia .i. cancer. ſcorpio. ⁊ piſcis.
Quedam vero ſūt ſterilia: aries. leo. virgo. libra. ſagittariꝰ.
⁊ capricornus. Et quedā ex eis ſignificant mōtes ⁊ loca gra
uiora. ideſt aries. leo. ſagittariꝰ. Et quedam ſignificāt loca
habitabilia ⁊ plana .i. rura ⁊ q̄ fuerit culta .i. taurꝰ. v̄go. ⁊ ca
pricornꝰ. Quedā v̄o ſignificāt loca arenoſa .i. gēini. li. ⁊ aq̄ri.
Quedaꝫ etiā ſignificant loca humida ⁊ aquoſa: vl̄ que ſūt
iuxta aquam .i. cancer: ſcorpio: ⁊ piſcis. Igitur ſigna ignea ſi
gnificant ignem ⁊ omnem ſubſtantiam que pertinet ad eū
vel que per eum fit: ⁊ ſignificant nobiles. Et ſigna ſemen
tis ſignificant terram ⁊ omne quod ex terra eleuatur. Si
gna q̄qꝫ aquatica ſignificāt loca hūida: ⁊ omne opus quod
fit ex humiditate. Et ſigna generantia plures filios ſignifi
cant congregationes hominum. Arietis igitur triplicitas ē
calida: ſicca: habet ex naturis coleram rubeam: ⁊ ex parti
bus mundi orientem: cuius triplicitatis domini ſunt: ſol in
die: ⁊ iuppiter in nocte: eorumqꝫ particeps in die ac nocte ē
ſaturnus. Tauri quoqꝫ triplicitas eſt frigida ⁊ ſicca: habet
ex naturis coleram nigram: ⁊ ex mundi partibus meridiē:
eius domini ſunt venus in die ⁊ luna in nocte: horum par
ticeps in die ⁊ nocte eſt mars. Geminoꝝ triplicitas eſt ca
lida ⁊ humida: ⁊ ex naturis habet ſanguinem: ⁊ ex partibꝰ
mundi occidentem: ⁊ huius triplicitatis domini ſunt: ī die
ſaturnus ⁊ in nocte mercurius: particeps quoqꝫ eorūꝫ ī die
ac nocte ē iuppiter. Cancri vero triplicitas eſt frigida ⁊ hu
mida: habet ex naturis flegma: ex partibus mundi ſepten
trionem: ⁊ huius triplicitatis domini ſunt: venus in die et
mars in nocte: quoꝝ particeps ī die ac nocte eſt luna.
¶ Capitulum ſubſtantiarum duodecim ſignorum: ⁊ quid ſi
gnificat omne ſignum.

Scito ꝙ inuenimus vnicuiqꝫ interrogationi
ſeu rei queſite ſignificationem qua ſignifi
catur quicquid boni vel mali in eadem iter
rogatiōe fuerit: ex modis quos expoſuerūt
ſapientes in ſignificatione interrogationū
⁊ rerum ex ſubſtantȳs duodecim ſignoꝝ
⁊ ex naturis ſeptem planetarum: ⁊ loca a q
bus accipiuntur res: ſicuti habēt planete ex naturis ⁊ ſigni
ficationibus: prout volente deo narrare diſponemus.
¶ Prima domus aſcendentis ⁊ omne quod in ea eſt de in
terrogationibus ⁊ ceteris ex duodecim ſignis.

Prima domꝰ cuius initiū oritur vel aſcendit in
oriente hora interrogatōis vel natiuitatis ſeu ali
cuius operis inceptōis: ⁊ hoc ſignificat vitaꝫ ⁊
mortē: qꝛ ē aſcēſus vite illiꝰ cū quo puenit eius vi
ta in mundum dum exiret de ventre matris ſue. Aſcendit
enim hoc ſignuꝫ ab inferiori parte terre ad ſuperiora illiꝰ:
⁊ quaſi a tenebris ad lumē. ⁊ exiuit ſilr natꝰ de tenebris vē
tris ad lumen huiꝰ ſeculi: ⁊ de anguſtȳs vteri ad latitudinē
aeris: ⁊ oſtendit interrogans interrogationē ſuam ex ſecre
to cordis ſui: luxitqꝫ ⁊ patefacta ē q̄ prius fuit occulta. Si
gnificat ḡ corpora ⁊ vitam ⁊ oē initiuꝫ ⁊ motus corporis ⁊
qcqd ab aliquo accidēte venerit ⁊ vniuſcuiuſqꝫ rei inchoa
tionē: ſeu euētū: ⁊ oē mobile: ſiue rōale atqꝫ initia oīuꝫ reꝝ.
¶ De ſecūda domo.
Ecūda domus ab aſcendente non aſpicit ſignū aſcē
s dens ſignificat congregationem ſube: ⁊ continentiā
vite ⁊ eē ſeruientiū ⁊ acceptiōes ⁊ donatiōes.
¶ De tertia domo.
Ertia domus nō ex toto eſt cadens ab aſcendente ſi
t gnificat germanos atqꝫ germanas: ꝓpinquos atqꝫ
cognatos ⁊ eē eoꝝ. patiētiā quoqꝫ ac conſilia fidem
ac religionem ⁊ contentiones ī ſectis. ep̄las. legationes quo
qꝫ atqꝫ legatos: ⁊ pegrinationes ac ſōnia.
¶ De quarta domo.
Uarta domus dicitur angulus terre ſignificat p̄res
q ⁊ eē eoꝝ .i. originem ⁊ radiceꝫ: parentelam atqꝫ car
ceres: terras ⁊ rura: villaſqꝫ ac ciuitates: ⁊ omne edi
ficiū: omēqꝫ tectū ac abſcōditū: ſiue theſauros abſcōditos
⁊ mortem: ⁊ qd ſit futurū poſt mortem .i. quid accidet mor
tuo. ſ. ex ſepultura ſcilꝫ ⁊ vtrū effodiat̄ mortuꝰ vl̄ cremet̄:
ſeu ponat̄ ī patibulo: aut eyciat̄ ī aliquo loco ⁊ cetera q̄ ac
cidūt mortuis: ⁊ ſignificat finē eoꝝ ⁊ domos ac terras .i. he
reditates ⁊ oē qđ ſepultū eſt ſub terra.
¶ De quinta domo.
Uinta domus ſuccedit angulū terre ⁊ locus ē amo
q ris qꝛ eſt ex triplicitate atqꝫ gaudio aſcendentis ⁊ ſi
gnificat filios ⁊ omne ī quo eſt fiducia: legatos quo

qꝫ ac dōatiões bonaꝝ ac petitionē mulierū amicitates atqꝫ amicos ciuitates ⁊ cē ciuiū eaꝝ: ⁊ fructus hereditatiõis.

¶ De ſexta domo.

s Exta dom⁹ cadēs eſt ab aſcendente nec aſpicit eū ⁊ eſt locus malignus ⁊ ſignificat ĩfirmitates tā ſepabiles q̄ĩſeparabiles ⁊ cauſas ĩfirmitatū ſeruos quoqꝫ ⁊ ancillas: iniuſtitias: ⁊ a loco ĩ locū mutationes.

¶ De ſeptima domo.

s Eptima dom⁹ eſt angulus occidentalis: ⁊ ſignificat nuptias ⁊ res earū: ꝑlia ⁊ cõtētiones: ⁊ cõtrarietates: ⁊ cõuentiones q̄ fiūt inter duos: illū quoqꝫ q querit ⁊ q q̄rit vt fugitiu⁹ ⁊ latro: ⁊ ãmiſſū ⁊ cetera hoꝝ ſĩlia: ꝑegrinationes ⁊ amiſſiones reꝝ ⁊ cãs eaꝝ: ⁊ hoc ſignū eſt inimicus aſcendentis: ⁊ oĩs planeta q in eo fuerit oppanit aſcendēti.

¶ De octaua domo.

o Ctaua domus ſuccedit angulus occidētalem ⁊ ſignificat mortē ⁊ interfectionē ⁊ venena letalia: ⁊ metū ⁊ qcqd hereditat a mortuis: ⁊ oē qḋ interijt ⁊ laborē ac triſtitiam bella quoqꝫ ⁊ cõtētiões ⁊ pediſſeq̄s ſiue auxiliatores aduerſarioꝝ ſiue contentorū ⁊ cõmendata.i. q̄ traduntur ſeruanda: ⁊ villicatiões ſegnities atqꝫ igenia.

¶ De nona domo.

n Ona domus eſt cadens ab aſcendēte ⁊ ſignificat peregrinationes ⁊ itinera ⁊ deitatis culturā: ⁊ oēs domos religionis: philoſaphiā ⁊ preſciētiā oĩum reruꝫ: ſapiētiā aſtroꝝ ⁊ diuatões epl'as: ⁊ legatos ⁊ legatiões: ſeu rumores: ſõnia: fidē: ⁊ ſapientiā diuinā: ⁊ ſãctitatē atqꝫ religionē: ⁊ oēs res p̄teritas atqꝫ recedētes ⁊ viꝝ ob honore ſiue opē ſuo depoſitū ⁊ res futuri ſeculi ⁊ preſciētiam futuroꝝ.

¶ De decima domo.

d Ecima domus dicit᷑ angulus celi: ⁊ ſignificat regem ſeu regnuꝫ exaltationē ⁊ iperiū: gl'am: ⁊ memoriam: ſeu laudis voceꝫ: matres quoqꝫ ⁊ ſubam furatā atqꝫ ablatā: iudices p̄ncipes ⁊ prelatos opū: ⁊ oē magiſterium.

¶ De vndecima domo.

n Ndecima domus ſuccedit anguluꝫ celi ⁊ ſignificat amicos: fiduciā atqꝫ fortunā: ſubaꝫ regis atqꝫ ei⁹ redditus vel tributa: ⁊ ei⁹ milites ⁊ pediſſequos ⁊ viruꝫ q ſuccedit regē ſeu principē primū. ⁊ ſignificat laudationes ⁊ filios.

¶ De duodecima domo.

d Uadecima domus ē cadēs ab aſcēdēte nec aſpicit eū: ſignificat inimicos ⁊ labores: lamētatiões ac triſtitias ſuſurrationes: doloſitates: inuidias ⁊ calliditates maliuolentias ⁊ peregrinationes maliciā: laborē: carceres: ac beſtias.

¶ De diuiſione circuli ⁊ dignitatib⁹ ſiue fortitudinibus domarum.

d Igniora aūt oĩbus circuli loci ac laudabiliora ſeqꝫ ĩ inuicē ĩ fortitudine, ſuccedētia ſic diſtinguūt᷑. Circulus diuidit᷑ ĩ.xij. ſigna. ex quib⁹.iiij. nominant᷑ anguli.i. ſignū aſcēdēs. 4^{m}. 7^{m} ⁊. 10^{m}. hec ſigna ſūt velut āguli celi q̄ ſignificant oē qḋ p̄ſens fuerit ex rebus.i. p̄ñtiam reruꝫ ⁊ fortitudinē ĩ oĩ re ⁊ ex eis. 4. vocant᷑ ſuccedētia ſiue ſequētia angulorꝝ.i. aſcendentia poſt eos.i. ſcd̄m 5^{m}. 8^{m}. ⁊ 11^{m}. hec ſignificāt oē qḋ futurū eſt: ⁊ qcqd ſit: ⁊ ſuccedit ex rebus ⁊ reliqua quattuor dicunt᷑ cadētia ab angulis qui receſſerūt ⁊ ceciderunt ab angulis q̄ ſunt. 3^{m}. 6^{m}. 9^{m}. ⁊ 12^{m}. ⁊ hec ſignificāt qcqd receſſit ⁊ abijt nutu dei ex reb⁹. ¶ Fortior oĩbus locis circuli eſt aſcendens ⁊ hoc ſignuꝫ eſt dignius oĩbus ſignis ⁊ planeta qui ĩ eo fuerit eſt fortior oĩbus planetis ⁊ maxime ſi fuerit idē pl'ta ĩ domo ſua vl' ĩ exaltatiõe vl' triplicitate aut ĩ termino vel ĩ facie ſua: deide ſuccedit ĩ fortitudine ãgl's celi: deĩde ſuccedit ãgl's occidētal'.i. ſeptimū ab aſcēdēte: deide ſuccedit angulus terre.i. q̄rtū ab aſcēdēte. Poſt hec ſeq̄t᷑ hãc domū ĩ fortitudĩe dom⁹. 11. ab aſcēdēte. ⁊ hãc dom⁹. 5. deide. 9. Hec ſeptē loca ſūt laudabiliora ⁊ fortiora: primus loc⁹ ē melior ſcd̄o, ſcd̄s melior tertio. ⁊c. ⁊ eliguntur poſt hec ex ſignis q̄ bona cognoſcūt᷑. Signū. 3^{m}. ab aſcēdente: eo q̄ ſit locus gaudij lune: deide loc⁹ ſecūdus ab aſcēdēte eo q̄ aſcēdat p⁹ aſcēdēs. In. 8. āt ſigno ab aſcēdēte ē impedimētū ⁊ iſortuniū magnū: q2 ē dom⁹ mortis ⁊ non aſpicit aſcēdēs. reſidua quoqꝫ circl'i ſigna.i. 6^{m}. ⁊. 2^{m}. ſūt peiora oĩb⁹ locis atqꝫ deteriora: ⁊ oĩs pl'ta q ĩ his locis fuerit nulli⁹ ꝓfectus erit. q2. 6. ſignū ab aſcēdēte ē loc⁹ ĩfirmitatū ⁊ viciorū ⁊ oĩuꝫ morboꝝ ſepabiliū ⁊ ĩſepabiliū: ⁊ ē cadens ab aſcēdēte: nec aſpicit eū ⁊ ē loc⁹ gaudij martis ⁊ duodecimum ab aſcēdēte: ē locus inimicorū ⁊ laboris atqꝫ triſtitie: ⁊ ē cadēs ab aſcēdēte: nec aſpicit eū ⁊ eſt loc⁹ gaudij ſaturni. Nam ſaturn⁹ gaudet ĩ lamētatiõe atqꝫ plãctu: ac tribulatõe. Et nota q̄ oē ſignū aſpicit tertiū ante ſe. ⁊ tertium poſt ſe quod eſt vndecimū: ⁊ hic aſpectus dicit᷑ ſextilis eo q̄ ſextā partē circuli teneat. ideſt. 60. gradus de. 360. gradibus totius circuli. verbi grã. pl'ta qui fuerit in initio arietis aſpicit eum q fuerit in gemini ante ſe ⁊ eum qui fuerit in aquario poſt ſe ⁊ aſpicit quartū ante ſe: ⁊ quartum poſt ſe. ideſt 10^{m} ⁊ hͦ aſpectus dicit᷑. 4⁹. eo q̄ quartā ꝑtem circuli teneat ideſt. 9. gradus. Aſpicit quoqꝫ. 5^{m}. ãn ſe, ⁊. 5^{m}. poſt ſe.i. 9. ⁊ hͦ aſpect⁹ dr̄ trin⁹ eo q̄ teneat tertiā ꝑtē circl'i. idē. 120. gradus. Aſpicit ēt 7^{m} ꝑ oppoſitionem ⁊ hic aſpectus ē inimicitie et ſi in his ſignis fuerit pl'te: dicuntur ſe aſpicere.

¶ De aſpectibus planetarum.

b I ſunt aſpectus planetarum.i. coniunctio ſextilis: et quartus trinus atqꝫ oppoſitus. Nam coniunctio eſt quando duo planete iunguntur in vno ſigno: ⁊ ſunt inter eos. 12. gradus ⁊ infra: hoc eſt termin⁹ coniunctionis. ¶ Sextilis aūt aſpect⁹ ē a. 3. ſigno: ⁊ ab. 11. Quart⁹ aſpect⁹ eſt a. 4. ſigno ⁊. 10. Trinus aſpectus eſt a 5° ſigno ⁊ 9°. Aſpectus vero oppoſitus eſt a ſigno ſeptimo. Igitur his aſpectibus fortior eſt coniunctio atqꝫ oppoſitio. ⁊ hi ſunt fortioris operis atqꝫ inimicitatis: ⁊ hi aſpectus ſignificant inimicos palam nocētes: ⁊ ſignificāt cõtrarietates ⁊ participatiões. Aſpectus quartus eſt medius.i. non ex toto detegit inimicitias. Et aſpectus ſextilis ſecundus.i. qui fit ab 11° ē fortior ſextili aſpectu p̄mo. Et quartus aſpectus ſcd̄s.i. qui fit a decimo eſt fortior quarto aſpectu p̄mo: ⁊ ex trinis aſpectib⁹ nona domus.i. aſpectus ſecundus fortior eſt trino aſpectu primo: ⁊ hic aſpectus vocatur eleuatio ideſt altior. Signo aūt que ſe inuicē nõ aſpiciūt: nec planeta qui in eis eſt aſpicit alium ſunt hec. ſignum 2^{m}. 6. 8. ⁊. 12. cetera vero preter hec aſpiciunt ſe.

¶ De effectu ⁊ detrimento planetarum.

Cito q̄ oē qḋ ſignificāt ſtelle faciendū vel nõ: fit. 16. modis: hͦ ē alichel arabice: qḋ latĩe ſõat ꝑfect⁹. Alidh ideſt deterioratio. Alcticſal.i. cõiunctio. Alinciraf.i. ſeparatio ſiue diſiūctio planetoꝝ a cõiunctõe ſua. Annael.i. tranſlatio. Algēmee.i. cõgregatio vl' collectio: qḋ meli⁹ ſonat. Almane.i. vetatio vel prohibitio. Alcobol.i. receptio. Gairalcobol.i. in receptio. Galaacen.i. euacuatio curſus. Alrchad .i. redditus. Dapha alchia.i. pulſatio v̄tutis. Dapha aredir .i. pulſatio diſpõis ⁊ nature. Alcdeuh.i. v̄tus vl' fortitudo. Adof.i. debilitas. Uvanuelhalcemat.i. eſſe lune.

¶ Expoſitio alichel.

a Lichel ē qñ pl'te fuerint ĩ angulo vl' in ſequente angulum. Alidh eſt vt ſit planeta cadens ab angulis. Alictiſal eſt vt petat planeta leuis atqꝫ velox coniunctionem alterius planete tardioris atqꝫ ponderoſioris: et ſit planeta leuior minus gradibus q̄ tardior q̄ diu iuerit ad eum: donec iungatur ei: ⁊ fuerit in tali minuta ꝑ aſpectum. Mutatil.i. coniunctus vel conglutinatus ita vocat᷑: donec ſeparatur ab eo per gradus vnius ſpacium: ⁊ tūc vocatur inuerſarif: ideſt ſeparatur ab eo. Sed ſi coniungunt᷑ planete ĩ vno ſigno: non dicitur ſeparatus planeta ab alio donec tranſeat euꝫ per ſpacium ſui dimidij orbis: ideſt ſu

luminis: quia vnuſquiſq; planeta habet orbem luminis: et partes ſingulares: ⁊ dimidiū ipar̄ partiū ē ante ipm planetā: ⁊ aliud dimidiū poſt eū quo ſpacio dū tranſierit planeta alius vocatur ſeparatus ab eo.

¶ Sciētia luminū vel orbiū planetar̄.

Cito ꝙ orbis lūminis ſolis ē.30.graduū: cui⁹ medietas eſt ante illū.id eſt.15. gradus āte ipſū ſolē ⁊.15.gradus retro. Cumq; fuerint inter ſolem ⁊ aliquem planetarum gradus ab vno vſq; ad.15. tūc proijcit lumen ſuum ſuper eum ⁊ coniungitur ei: ⁊ lumen lune.12. gradus ante: ⁊.12. retro. ⁊ lumen veneris ⁊ mercurij vniuſcuiuſq; eorum ſeptem gradus ante ⁊ ſeptem retro hui⁹ luminis q̄titate alter alteri iūgitur planete. Lumē ſaturni ⁊ iouis vniuſcuiuſq; eor̄.9.gradus ante ⁊.9.retro. Lumē aūt martis ē.8.gradus ante ⁊.8. retro. Cūq; aſpexerit planeta aliū ⁊ ſuo lūie ꝑcuſſerit gradū illius dicit̄ cōiūgi illi: ⁊ niſi ꝑcutiat cū lūine ſuo: nō vocat̄ ei cōiunctus: ſed vadēs ad cōiunctionē donec īcipiat iūgi ei: ⁊ ſi fuerit planeta ī fine alicuius ſigni nemini iunctus ⁊ ꝑcuſſerit alterū ſignum lumine ſuo q̄ſq; planetarū fuerit dignior lumīe illo: erit cōiūctus ei lʒ planeta q̄ fuerit ī p̄mo ſigno nō videat eū.

¶ Expoſitio receſſiōis vł ſepatiōis planetar̄.

Expoſitio receſſiōis vł ſepatiōis planetar̄ ē vt p̄tereat planeta leuior aliū ponderoſiorē: ⁊ incipiat hr̄e plus gradus tā ī aſpectu q̄ ī cōiūctione. nā aſpectus eſt a ſigno in ſignū. Cōiunctio āt dicit̄ a gradu in gradū: ⁊ hec ſciā eſt meſahalah.i. quem deus voluit magiſtrum.

¶ De trāſlatiōe luminis.

Trāſlatio luminis a planeta in planetam eſt vt ſeparetur planeta leuior ab alio ponderoſiori ⁊ iungatur alteri: tūc quaſi cōiungit eos ⁊ defert naturam p̄mi ad alterū cui iungitur. Cuius rei exēplar ē: vt eēt aſcendēs virgo: ⁊ ⁊ fieret iterrogatio de ꝯiugio: ⁊ eſſet luna in.10°.gradu ſigni geminorum: ⁊ mercurius ī octauo gradu leonis. ⁊ Juppiter in.13. gradu piſcis: erat dominus aſcendentis qui erat ſignificator īterrogationis nō aſpiciebat iouem q̄ ē dn̄s dom⁹ cōiugij: q: erat ī.8.ſigno ab eo. Aſpexi ergo lunā quā.ſ. inueni ī.10.gradu geminor̄ ſepatā a mercurio ⁊ iunctā ioui: deferebat eni iter vtroſq; lumen: ⁊ hic ſignificauit effectū rei.i. acceptionē mulieris ꝑ manus legator̄ ⁊ inter vtroſq; diſcurrētiū.

¶ De cōiunctione luminis planetar̄.

Cōniūctio luminis ē qn̄ dn̄s aſcēdētis ⁊ dn̄s q̄ſite rei: iungunt̄ planete ponderoſiori ſe: q̄ ꝯiūgat eorum fortitudinē atq; lumen: ⁊ accipiat eor̄ naturas. v̄.gr̄a. q̄dā interrogatio fuit de rege vtrū acq̄reret regnum an nō: ⁊ erat aſcendens ſignū libre: cui⁹ dn̄a venus que erat ſignificatrix interrogationis ī.10. gradu ſigni arietis: ⁊ luna dn̄a dom⁹ regie: q̄ ſignificat regnū in.12.gradu ſigni tauri non aſpicientes ſe: ⁊ erat iuppiter ī.15.gradu ſigni cancri in angulo celi ī domo.ſ. regia ⁊ luna atq; venus iungebantur ei: coniungebat ergo iuppiter lumen.i. radios ābar̄ ī loco queſite rei.i. in loco regni ⁊ ſignificat acq̄ſitionē regni per manus cuiuſdā ducis ſiue ep̄i vel ꝑ manus alicuius viri dilecti cui ambo planete libenter tribuant aſcenſū.

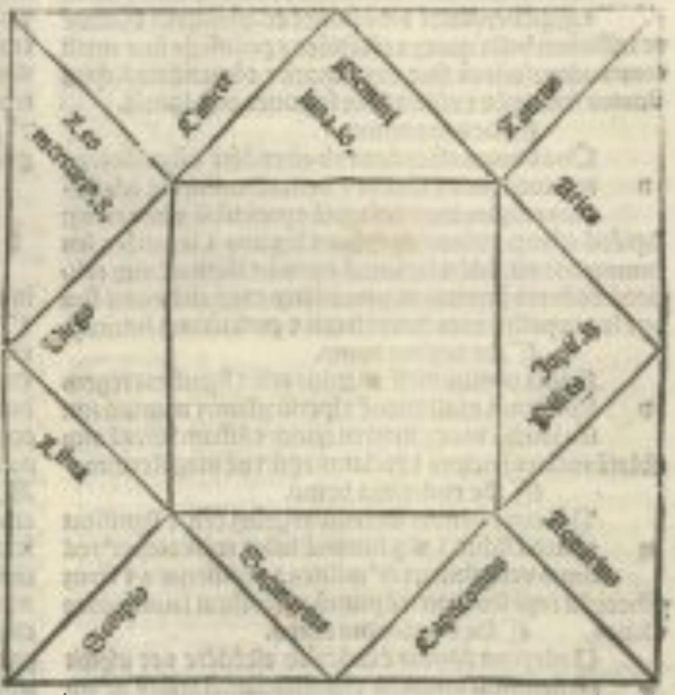

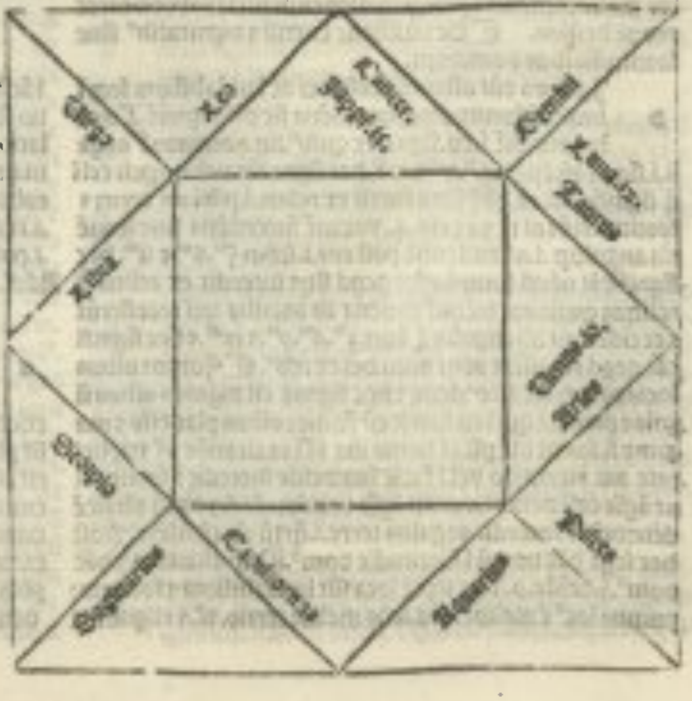

¶ De ꝓhibitione luminis: ⁊ fit tribus modis. Lumaria.i.ꝓhibitio fit tribus modis: quoꝝ vnꝰ dicitur abſciſio luminis: ⁊ hic fit qñ inter dñz aſcendentis ⁊ dominum queſite rei fuerit pl̃ta aliquis in paucioribus gradibꝰ vnius eoꝝ ⁊ fuerit coniunctio cũ eodẽ anteq̃ fiat cõiunctio cũ dño rei: cuius exemplum eſt vt eẽt aſcendẽs virgo: ⁊ interrogatio fieret de coniugio: ⁊ mercurius dñs aſcendentis qui eſt ſignificator interrogantis in.xº gradu ſigni cancri: ⁊ iuppiter dñs domus ſeptime qui eſt ſignificator ſponſe i.15.gradu ſigni piſcis: ⁊ mars erat i.13.gradu arietis: abſcindebat ergo mars lumẽ mercurij a Ioue: ⁊ erat mars in.8.ſigno.ſ.ſube mulieris: ſignificauit ꝙ deſtructio huius rei fieret ex deſcriptiõe dotis.

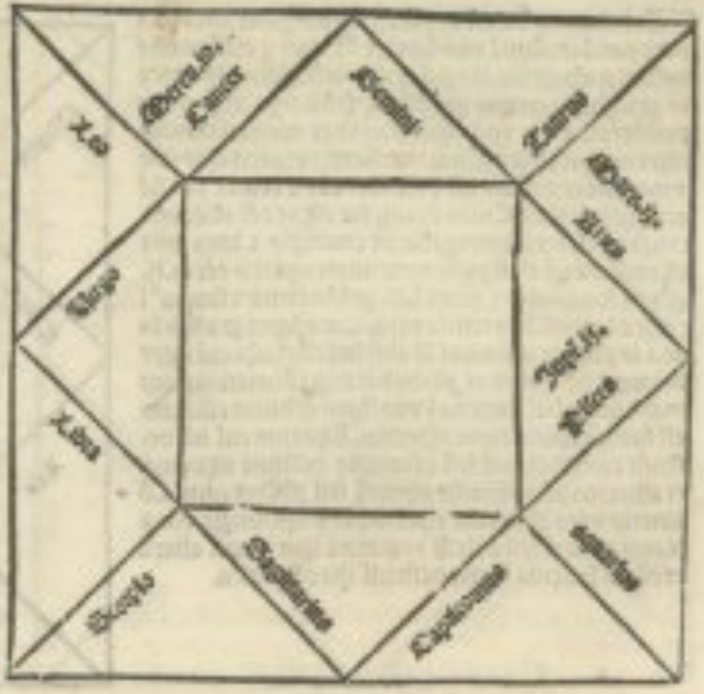

¶ Scd̃s modus eſt: vt pl̃ta leuis: ⁊ alter ponderoſior ſint ambo in vno ſigno ⁊ ſit tertius inter eos i eodẽ ſigno petens coniunctionẽ põderoſioris: h̃ aufert coniunctionẽ primi: cuiꝰ exẽplũ eſt vt eſſet aſcendens cãcer ⁊ interrogatio fieret de coniugio. ⁊ luna i.8.gradu geminorũ ⁊ mars in gradu.10.ꝑdicti ſigni. Saturnus vero in.12.gradu eius ante martem: Mars ergo ſeparat lunam ⁊ ſaturnum: ⁊ aufert cõiunctionem eorum ⁊ deſtruit cauſam eorum.

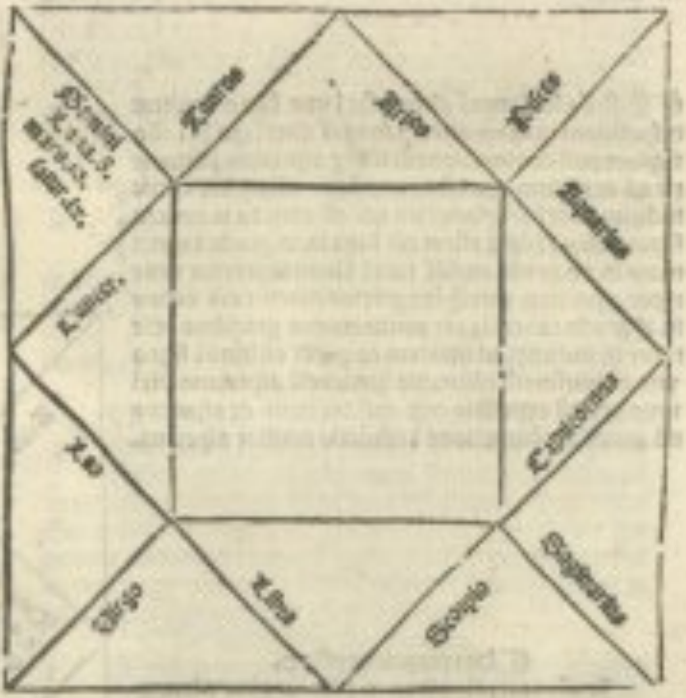

¶ Tertius modus eſt vt pl'ta leuis iungatur alteri planete ponderoſiori i vno ſigno: ⁊ ſit alter ꝗ eidē ponderoſiori ꝑ aſpectum iungat̄ qui ſit infra illum leuiorē in gradibus.i.minus gradibus. Pl'ta ergo leuis ꝗ cū ponderoſo eſt in vno ſigno ꝓhibet coniunctionem alterius qui aſpicit. Cūq; tranſierit: vera erit eius coniunctio: ⁊ is modus ſil'r ꝓhibet eās ⁊ reddit eas ſicut duo precedentes. Cuius exemplar eſt: vt eēt aſcēdens cancer: ⁊ fieret interrogatio de coniugio: ⁊ luna dn̄a aſcendentis q̄ eſt ſignificatrix interrogantis eēt in.15. gradu ſcorpionis ⁊ mars i.18. gradu tauri: ⁊ ſaturn⁹ i 23.gradu eiuſdem tauri: eratq; mars ſupra gradus lune.i.in plus gradibus: et iō abſcindebat aſpectū inter lunam ⁊ ſaturnum et ꝓhibebat eoꝝ cōiunctionē: q2 mars iungebat̄ ſaturno i vno ſigno et boius cōiūctio eſt fortior cōiunctione aſpectus. Aſpectus enī nō deſtruit coniunctionē: ſed cōiunctio deſtruit aſpectū: et aſpectus nō abſcindit aſpectū ſed ꝓhibet eām. Cōiunctio vero abſcindit aſpectū: et aliqn̄ iungit̄ vnus planeta alteri: ſed anteq; veniat ad ipm iungit̄ alteri: et cū illi iunctus fuerit deſtruit̄ ipa cōiunctio.

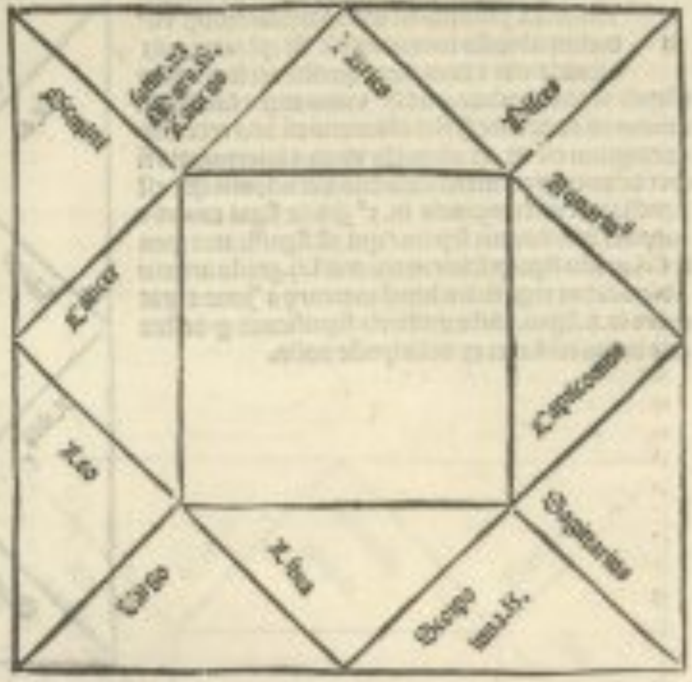

¶ Sil'r ſi pl'ta iungat̄ alteri pl'te i vno ſigno ⁊ mittat diſpoſitionem ſuam alteri, i.iungat̄ alteri qui ſit i alio ſigno: ⁊ poſt coniunctionem iſti⁹ ꝑ aſpectum peruenerit ad eum cum quo eſt in vno ſigno ⁊ iungitur ei erit iudicium ſecūdū planetam qui eſt cum eo in eodem ſigno: cuius exēplū eſt: vt eēt luna in.10.gradu tauri: ⁊ mars in.20.gradu eiuſdē tauri: ⁊ luna iūgeretur veneri per aſpectum anteq; iungeretur marti: ⁊ eēt venus in.15.gradu cancri: licet eēt venus minus gradibus referetur tn̄ iudiciū ad martem eo ꝙ eēt cū luna i ſigno vno ⁊ huiuſmodi cōiunctio fortior eſt aſpectu vt diximus hec eſt expoſitio eoꝝ que diximus q2 aſpectus nō annullat cōiunctionē ⁊ cōiūctio ānullat aſpectū.

¶ De receptione pl'taꝝ.

Fit aūt receptio pl'taꝝ cū pl'ta iungitur planete o domo vel exaltatione ſua tunc recipit eum bono aīo ⁊ perfecta receptione. Eſt ⁊ alia receptio infra iſtam.i.minor iſta qn̄ videlꝫ planeta iungitur pl'te dn̄o ipius triplicitatis ⁊ termini: vel dn̄o termini: ⁊ faciei.i.qn̄ iungitur pl'te qui habeat i loco ſuo de his minoribus dignitatibus duas vel plures: ⁊ tunc erit vera receptio. Si vero vnā tn̄ habuerit nō erit ibi receptio ⁊ iō dic hic q2 quod diuerſū fuerit ab iſtis: alienatur a perito aſtrologo: ⁊ ꝓ nihilo dicit̄. Cuius exemplar eſt vt luna eſſet in ariete: ⁊ iūgeret̄ marti qui eſt dn̄s arietis ⁊ tūc reciperet eam mars: q2 eſt i domo eius: aut iungeretur ſoli reciperet eā ſol: q2 eſt

domus exaltationis fue:aut cēt in tauro:⁊ iungeretur veneri aut in geminis:⁊ iungeretur mercurio: hec eſt receptio perfecta. Receptio aūt triplicitatis eſt vt ſit luna in virgine in termino veneris ⁊ iungatur eidem veneri:eſſetq̧ venus dña triplicitatis lune ⁊ domina termini eius:aut ſi eſſet luna in geminis in termino ſaturni:⁊ iungeret̄ ſaturno: reciperet eam ſaturnus: qꝛ eſt dominus triplicitatis ⁊ termini. Cūq̧ fuerit luna vel planeta in tali ſimilitudine erit recepta. Hec ē ſententia meſebalah:in receptione triplicitatis ⁊ termini. Et ſi fuerit luna i hac ſimilitudine iuncta alicui planete:⁊ ipe planeta iūctus fuerit dño domus in quo eſt luna:aut domino eius exaltatiōis erit luna recepta:⁊ ſi fuerit luna vacua curſu:poſt hec trāſierit ad alterū ſignum ⁊ iuncta fuerit domino primi ſigni aut domino exaltationis eius:erit luna recepta:⁊ ſi fuerit planete iuncta qui non fuerit dominus primi ſigni aut dominus exaltationis eius impedit eam. Sed hec loca ſūt:in quibus nō fit receptio neq̧ coniunctio:cum luna.ſ.aut dominus aſcendentis iunctus fuerit planete qui non habeat in loco lune vel domini aſcendentis teſtimonium.i.aliquam dignitatem nō cognoſcit eum nec recipit. Similiter ſi iūcta fuerit luna aut dominus aſcēdētis planete i deſcenſiōe ſua erit quaſi q venit ad eū de domo inimicoꝝ ſuoꝝ:⁊ nō recipit eū nec diligit. Cuius exemplum eſt:vt ſit luna in ariete:⁊ iūgatur ſaturno:aut i capricorno ⁊ iungatur ioui:aut i cancro ⁊ iūgatur marti:aut i libra ⁊ iungatur ſoli:aut i virgine ⁊ iūgatur veneri:aut i piſcibus:⁊ iūgat̄ mercurio:⁊ ſi aliquis ſignificator fuerit i deſcēſione ſua ⁊ iunctus fuerit planete qui non habeat in loco illius ſignificatoris poteſtatem:domum.ſ.vel exaltationem: videbis eum pro nihilo:ac ſi alicui querēti daretur veſtimētū ignotū:⁊ ſi iūctus fuerit planeta alteri planete in deſcenſione ſua:aut deſcēderit ipe pl̄ta pulſans facit eum deſcēdere:⁊ minuit qđ veniet ei ex hoc.

¶ De curſu pl̄te vacui.

Expoſitio curſus vacui cum luna ⁊ orbis eius: vel planeta fuerit vacu⁹:⁊ planeta fuerit quaſi exulans:tunc dicitur vacuus curſu:hoc eſt quādo nulli planete iungitur:aut nullus planetarum iungitur ei.

¶ De expoſitiōe redditus.

Expoſitio redditus eſt quādo planeta vel luna iungitur retrogrado planete aut ſub radijs ſolis ⁊ reddit ei quod recipit ab eo:⁊ deſtruit cauſam. Alter quoq̧ modus eſt de redditu ⁊ iudicio ⁊ deſtructione:vt iungatur planeta pulſans.i.leuis qui ſit cadens ab aſcendente planete ponderoſo cadenti tūc reddit ei quod recepit ab eo ⁊ deſtruit eius diſpoſitionē:⁊ ſignificat ꝙ interrogatio ipſa non habeat initium nec finem:cuius exemplum eſt:vt ſit aſcendens cancer ⁊ luna in ſagittario in ii°.ſ.cadens ab aſcendente ⁊ iungatur marti:⁊ ipe mars fuerit in geminis i.i2°. ab aſcendente cadens.⁊ tunc ſignificat deſtructionē initū interrogatiōis huius ⁊ finis.

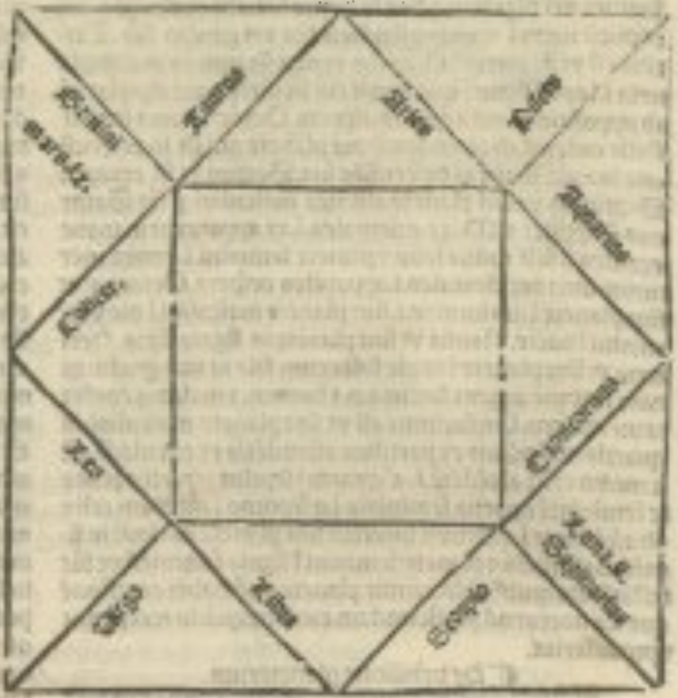

¶ Et eſt alius modus de redditu vt ſit planeta leuis q iungitur in angulo:⁊ iungatur planete cadēti ab aſcendēte:cui erit illi cauſe initium:qꝛ ille qui iūgit̄ q ſignificat rei initiū erat in angulo ⁊ non habebit finē:qꝛ receptor eſt q ſignificat finē rei erat cadens: ⁊ ille qui iungitur eſt leuis:⁊ ab eo eſt initiū rei.⁊ receptor eſt ille qui eſt pōderoſus:⁊ nominatur receptor diſpōnis:⁊ leuis vocatur pulſator diſpoſitiōi.

¶ De pulſu virtutis.

Expoſitio huius rei eſt vt iungatur planeta alteri de domo ſua:aut de triplicitate:aut de exaltatione ſua ſub tali exemplo:vt eſſet.ſ.luna in cancro vel in tauro ⁊ iungeretur ioui vel alteri ex planetis ⁊ pulſaret virtutem ſuam ad eum:qꝛ pulſauit.i.cōmiſit diſpōnem ſuam ꝺ domo ⁊ exaltatione ſua. Similiter faciunt reliqui cum pulſauerint diſpoſitionem ex domibus vel exaltatōib⁹ ſuis.

¶ De pulſu diſpōnis ⁊ nature.

Pulſatio quoq̧ diſpoſitionis ac nature eſt: vt planeta iungatur cum alio planeta de domo vel exaltationem pulſet diſpoſitionem ſeu naturam ſuam ad eum:cuius exemplum eſt vt luna vel aliquis planetarum eſſet in ariete ⁊ iungeretur marti:vel eſſet in geminis ⁊ iungeretur mercurio:⁊ luna cū fuerit in tauro vel in cācro pulſat vtraſq̧:virtutem.ſ.⁊ diſpoſitionem ⁊ cum non fuerit in his duobus ſignis:pulſat tm̄ diſpoſitionem.

¶ De fortitudine planetarum.

Expoſitio autem fortitudinis planetarum cui deerit occaſio ſiue impedimentum ad perficiendam cauſam cum receperint atq̧ promiſerit:fit hoc vndeci modis ¶ Quorum primus eſt:vt planeta ſit in bono loco ab aſcendēte.i.i angulis ⁊ ſuccedētib⁹ anguloꝝ ex locis.ſ.qꝛ aſpiciūt aſcendens. ¶ Secundus eſt:vt ſit pl̄ta in aliqua partium

ſuarum vel dignitatuꝫ hoc in domo ſua: aut exaltatiõe aut triplicitate: vel termino ſeu facie ſua vel gaudio ſuo. Tertius eſt vt ſit directꝰ. Quartus vt non ſit cum eo malus planeta. i. i eodẽ ſigno i quo fuerit cui ſit iũctus: aut aſpiciat eũ ab oppoſitione vel a quarto aſpectu. Quintꝰ vt non iungat̃ ſtelle cadenti ab aſcendente: aut planete qui ſit in deſcenſione ſua: aut ſit ipe in deſcenſiõe ſua. Sextus vt ſit receptꝰ. Septimus vt ſint planete altiores maſculini: q ſũt Saturnus. Juppiter ⁊ Mars orientales. i. vt appareant in mane exeũtes d ſub radijs ſolis: ⁊ planete feminini. i. venus: mercurius luna occidentales. i. apparẽtes veſpere. Octauus: vt ſint planete i ſuo lumine. i. ſint planete maſculini i die ⁊ feminini i nocte. Nonus vt ſint planete in ſignis fixis. Decimus vt ſint planete i corde ſolis: cum ſole in vno gradu: qꝛ tunc fortune augent fortunam ⁊ bonum: ⁊ maloꝝ confortatur malum. Undecimus eſt vt ſint planete maſculini in quartis maſculinis ex partibus aſcendẽtis ex circulo: ꝟ eſt a medio celi i aſcẽdẽtẽ. i. a quarto i ſeptimꝫ directi: ⁊ planete feminini: i quartis femininis. i. a ſeptimo i medium celi ⁊ ab aſcẽdente i quartum directi: ⁊ ſint planete maſculi: in ſignis maſculinis ⁊ planete feminini i ſignis feminis. hec ſũt teſtimonia quibꝰ cõfortantur planete ⁊ nõ habẽt occaſionẽ que eis noceat: ad perſiciendam cauſam: quãdo receperint ⁊ promiſerint.

De debilitate planetarum.

d Ebilitas vero pl̃arum fit. 10. modis: ⁊ impedimẽtuꝫ eorum in natiuitatibus ⁊ iterrogationibus ex quibꝰ modis vnus eſt: vt ſit pl̃ta cadẽs ab ãgulis ⁊ nõ aſpiciat aſcẽdens. i. in ſexto vel duodecimo. Secũdus eſt vt ſit pl̃ta retrogradus. Tertius vt ſit ſub radijs ſolis. Quartus vt iũgatur malis planetis ex cõiunctiõe vel oppoſitione. i. vt ſit cum eo in vno ſigno vel ſit in ſeptimo eius aut ex q̃rto aſpectu. i. a quarto ſigno. Quintus vt ſit obſeſſus inter duos malos. ideſt vt ſeparetur ab vno malo ⁊ iũgatur alteri. Sextus vt ſit pl̃ta i deſcenſione ſuo: vel iungatur planete qui ſit i ſua deſcenſione. Septimus vt iungatur planete cadenti ab aſcẽdente aut ſit a planeta ſeparatus qui cuꝫ recipiebat. Octauus vt ſit planeta i domo in qua non habet teſtimonium. i. aliquam dignitatem. i. vt nõ ſit i domo ſua aut exaltatione ſua: vel triplicitate ⁊c̃. ⁊ vt ſit peregrinus: ⁊ iam inſequutus a ſole. i. ante ſolem. Nonus vt ſit planeta cum capite vel cauda: ſi ei nulla fuerit latitudo. Decimus cum planete impediet it ſemetipos. i. cũ fuerint i oppoſitione domorum ſuarum: qđ eſt illis quoddam impedimentũ. Hec ſũt ergo capitula in quibus eſt impedimẽtum ſeu detrimentum planetaꝝ que fiũt i natiuitatibus. i. iterrogatõnibus ⁊ in ceteris operibus. Serua ergo hos modos quos diximus i planeta qui recipit diſpoſitionem ⁊ qui pollicet̃ cauſam.

De vicijs lune ⁊ eius malo eſſe.

v Icia ergo lune ⁊ eſſe ſuuꝫ malum quibus detrimenta facit rerum in omni iterrogatione: ⁊ i omni initio fiunt. 10. modis. Et primus eſt vt ſit luna. ſ. cõbuſta infra radios ſolis: nõdum tranſiens. 12. gradus. ⁊ poſt ipm̃ ſimiliter: ſed ꝟ leuius eſt. Secundus vt ſit i gradibus deſcẽſionis ſue: aut iungatur planete i ſua deſcenſione. Tertius vt ſit i oppoſitione ſolis infra gradus. 12. nõdum veniens ad gradum oppoſitionis. Quartus vt ſit iuncta malis vel aſpiciant eam a quarto aſpectu: aut ab oppoſitione: aut ſit obſeſſa inter duos malos ſeparata. ſ. ab vno: ⁊ iũcta alteri. Quītꝰ vt ſit cũ capite vl̃ cauda i vno ſigno ⁊ ſit iter eos minꝰ. 12. gradibꝰ. Sextꝰ vt ſit i ſigno. 12. a domo ſua: qđ ſignuꝫ ẽ geminorũ: aut ſit i fine graduũ ſignoꝝ q ſũt termi maloꝝ. Septimꝰ vt ſit cadẽs ab angulis aut iũgat̃ planete cadẽti ab angulis. Octauus vt ſit i via combuſta: hoc ẽ i fine libre ⁊ initio ſcorpiõis. Nonus vt ſit feralis vel curſu vacua. Decimꝰ vt ſit curſu tardior. i. qñ minuit̃ ex ea eiꝰ eq̃tio: aut qñ minuit̃ lumẽ eiꝰ qđ ẽ i fine mẽſis lunaris. Hec ſunt p̃dicta vicia lũe ⁊ eiꝰ ipedimẽta: ſub quibꝰ nõ dꝫ vllũ opꝰ incipi. ſ. dum ita fuerit luna nõ debet aliquod opus incipi: nec laudatur i natiuitate nec i peregrinatiõe. Scito ẽt eſſe lune i augmento huius luminis ⁊ eius diminutione. i. dum creſcit ⁊ dum minuitur: qꝛ luna dum augmentatur. i. dum creſcit ſi aſpexerit eam mars a ſigno quarto vel a ſeptimo: aut fuerit cum ea in vno ſigno: ipedit eam mars: qꝛ erit tũc calida. Econtrario autem ſi cum ea fuerit ſaturnꝰ ⁊ minuitur: aut eam aſpexerit a quarto aſpectu vel ab oppoſitiõe impedit eam: quia cum fuerit luna plus lumine. hoc eſt in initio mẽſis ⁊ fuerit calida: non impedit eam ſaturnus: qꝛ ẽ frigidꝰ. ⁊ impedit eam mars qꝛ eſt calidus: ⁊ cum fuerit minus lumine: hoc eſt in fine mẽſis erit frigida: tunc nõ impedit eaꝫ mars: quia eſt calidus: ⁊ ipedit eaꝫ ſaturnus qꝛ eſt frigidus. Et ſcito q ſaturnus in natiuitatibus diurnis ⁊ iterrogationibus que interrogantur in die: ⁊ in initio mẽſis. ⁊ i ſignis maſculinis minus impedit: ⁊ in fine menſis: ⁊ i ſignis femininis plus impedit: ⁊ mars in nocte ⁊ in ſignis femininis: ⁊ in fine menſis minus impedit: ⁊ in die ⁊ in initio menſis et in ſignis maſculinis plus impedit: et non vocat̃ planeta impeditus nec luna: neqꝫ ſignum: donec ſint mali cum eo: aut aſpiciant eum a quarto ſigno vel a ſeptimo: aut a decimo: nec vocatur fortunatus planeta: neqꝫ aſcendẽs donec ſint fortune in angulis eiuſdem pl̃te: vel in angulis aſcẽdentis.

De planetis obſeſſis.

e Xpoſitio planete obſeſſi eſt: vt ſit planeta inter duos malos ſeparatus ab vno eorum ⁊ iunctus alteri abſqꝫ proiectione radiorum alterius planete inter eos. i. vt nullus alius planeta proyciat radios ſuos iter eos: ⁊ eo fortius ac deterius ſi fuerit ſeparatio ac coniunctio a ſeptẽ gradibus ⁊ infra: cuius exemplum eſt: vt ſit mars in decimo gradu cancri. ⁊ ſaturnus in. 18. gradu arietis: ⁊ luna in. 13. libre: ⁊ luna ſeparata a marte ex quarto aſpectu ſcđo ⁊ iuncta ſaturno ab oppoſitione: tunc erit luna obſeſſa: quia ſeparata a lumine martis ⁊ iuncta lumini ſaturni.

De planeta in lumine ſuo.

d Icitur planeta eſſe in lumine ſuo: vt mars cum fuerit in nocte ſignificator qui eſt nocturnus: ⁊ ſaturnꝰ in die dicitur eſſe in lumine ſuo qui eſt diurnus.

De teſtimonijs planetarum.

e Xpoſitio quoqꝫ eorum que dicuntur de planetis q habent teſtimonia aut partes ſeu dignitates: ſi fuerit planeta in domo ſua aut in exaltatione ſua: aut triplicitate vel in termino ſuo: aut in facie ſua: ipſe eſt p̱ficiens cum fuerit in ſigno in quo habeat teſtimonia.

De gaudijs planetarum.

e Xpoſitio autem gaudij planetarum fit quatuor modis. p̃mo aũt gaudium eorum eſt ex circulo qꝛ mercurius gaudet in aſcendente: et luna in tertio: ⁊ venus gaudet in. 5. ⁊ mars in. 6. ⁊ ſol in. 9. ⁊ iuppiter in. 11. ⁊ ſaturnus gaudet in. 12. ¶ Secũdo gaudium qđ habet ex fortitudine eorum in domibus ſuis. Nam ſaturnus gaudet in aquario: eo q ſit ſignum maſculinum: ⁊ iuppiter gaudet in ſagittario: ⁊ mars in ſcorpione: ⁊ ſol in leone: ⁊ venus i tauro ⁊ mercuriꝰ i virgine ⁊ luna gaudet i cancro. ¶ Tertio qꝛ planete diurni gaudent cũ fuerit in oriente: hoc ẽ quando oriuntur in mane: ⁊ planete nocturni gaudent cuꝫ apparuerit veſpere i emiſperio occidentali. ¶ Habẽt ⁊ quartũ gaudij modum: qꝛ ſaturnus ⁊ iuppiter: atqꝫ mars gaudent cum fuerint in parte circuli maſculina: que eſt a medio celi vſqꝫ in aſcendentem: ⁊ a ſigno quarto i ſeptimuꝫ luna vero ⁊ venus gaudent cum fuerint in parte feminina a. 7. ſ. vſqꝫ in medium celi: ⁊ ab aſcendente in angulũ terre: qđ ẽ ſignum quartum. Mercurius autem gaudet in vtriſqꝫ

ꝑtib⁹.i.cū fuerit cū ꝑtꝭis maſculinis:gaudet ī ꝑte maſculina ⁊ cū fuerit cū femininis:gaudet ī ꝑte feminina ꝓpter diuerſitatē boꝝ ꝑtiū ⁊ eoꝝ domoꝝ.

℄ Incipiunt precipua iudicia ⁊ ſunt.50. primū de receptione diſpōis ꝑ lunam. I.

s Cito ꝙ ſignificatrix.i.luna cuius circulus eſt omnium planetarū circulis propior terre pre omnib⁹ planetis eſt conſimilis rebus mundi. Nōne vides ꝙ homo incipit eē paruus:deinde creſcit donec finiat̄. Similiter facit luna. habeto ergo lunā ſignificatricem oīum reruꝫ:q꞉ ſanitas ipius: ſanitas ē omnis rei:⁊ eius detrimentū eſt detrimentuꝫ oīs rei: ⁊ ipa pulſat.i.cōmittit diſpoſitioneꝫ ſuam ei ſꝫ quē ꝓijcit radios ſuos ⁊ cui iungitur de ꝑtiis ⁊ mutat eē ſuuꝫ ad ipꝫ planetā:noiat̄ q꞉ ipa planeta receptor diſpoſitionis:q꞉ recipit quod ſibi cōmiſſuꝫ fuerat. Ipa ergo luna eſt delatrix boꝛum planetaruꝫ ⁊ ipa pacificat eos ⁊ defert a quibuſdaꝫ eoꝝ ad alios. II.

℄ Quid mali quidue boni planete ſignificent.

m Ali planete ſignificant detrimentum ⁊ maluꝫ propter excedētiā vel ſuperfluitatem vis frigoris vel caloris in eis vincentis ⁊ impediētis Sed ſi fuerit planeta bonus in domo mali vel ī exaltatione eius recipit eum ⁊ refrenat maliciaꝫ ſuam ab eo:aut ſi fuerit aſpectus maloꝝ a trino vel ſextili aſpectu refrenatur etiam ab hoc:eo ꝙ ſit aſpectus amicicie abſꝗ vlla inimicitate. fortune vero q꞉ ſunt temperate natvre atꝗ equalis complexionis.i.q꞉ ſunt temperate ex calore ⁊ frigore ſemper proficiunt ⁊ preſtāt receperit an nō:ſed receptio ī eis eſt vtilior ac melior

℄ De impedimento planetaꝝ tria iudicia. III.

d Uo modi ſunt ſtellaꝝ bonus.ſ.⁊ malus:quocūꝗ ergo videris malos planetas:dic malum: et quocūꝗ videris fortunam:dic bonū. IIII.

e T nomiatur planeta impeditus donec malus ſuꝑ lumen ſuum proiciat radios ſꝫm quātitatē quam dixi tibi de eoꝛuꝫ orbibus. Cūꝗ trāſierit terminuꝫ maloꝛuꝫ vocat̄ aſpiciens maluꝫ ⁊ non poterit impedire:⁊ cum tranſierit malus planeta per gradum perfectuꝫ imittit timoreꝫ abſꝗ ipedimento corporis ⁊ non pōt malus planeta agere:q꞉ ſeparatus eſt ab eo. Siīr fortuna cuꝫ tranſierit planetā:⁊ fuerit ſeparata ab eo ꝑ gradū integrū ſperat ſꝫ nō perficit̄ res: ⁊ omnis ipediens cuꝫ fuerit cadēs ab aſcendente:mittit timorē ⁊ nō ipedit. Similiter fortune cū fuerint ab aſcendente cadentes ſpat̄:ſed non perficitur res. V.

p Laneta cū fuerit in angulis maloꝛuꝫ.i.cuꝫ fuerit cū eo:aut in quarto ab eo:aut in ſeptio. vel ī decimo erit ſicut q pugnat ꝓ ſemetipo contra tribulationē ⁊ malū quod deſcendit ſuper eum. Cūꝗ trāſierit eum ⁊ ſeparatus fuerit ab eo per graduꝫ integruꝫ ſicut predixi tibi:iam euaſit ipedimentuꝫ illius mali ⁊ nihil poterit malus preter timorem imittere. Serua ergo hec capitula:q꞉ ſunt ex ſecretis iterrogationū.

℄ De curſu lune vacuo. VI.

l Una cū fuerit curſu vacua.i.nulli planetarum iuncta:ſignificat inanitionē:⁊ annullationem. ac reuerſionē ab eadē cauſa:⁊ impedimentum eiuſdem cauſe.

℄ De coniunctione lune cū planetis. VII.

c Oniunctio lune ſignificat qđ futuruꝫ eſt:⁊ qđ ſperatur ex rebus ſꝫm quantitatē nature planete qui recipit diſpoſitionē lune.i.ſi fuerit fortuna:bonū:⁊ ſi fuerit malus malū.

℄ De ſeparatione lune a planetis. VIII.

Eparatio lune a planeta ſignificat ꝙ preteritū eſt:⁊ qđ iam receſſit ſꝫm quantitatē nature illi⁹ planete a quo ſeparatur luna.

℄ De planeta in ſua deſcenſione. IX.

p Laneta cum fuerit in deſcenſione ſua ſignificat triſticiā ⁊ carcerē ⁊ anguſtiā.

℄ De planeta retrogrado X.

Laneta retrogradus ſignificat inobedientiaꝫ ⁊ ꝯdictionē ac reuerſionē ⁊ retractatiōeꝫ ⁊ diuerſitatē ſeu diſcordiā.

℄ De planeta ſtationario. XI.

Laneta in ſtatione ſua ſignificat malū ⁊ quod iam quieuit.

℄ De malis planetis. XII.

m Ali ſignificant difficultatem:⁊ preſſurā ⁊ feſtinationē in opere.

℄ De planeta tardo in curſu. XIII.

p Laneta cum fuerit tardus.i.cum tarde ambulat poſtponit numerum ſuum ſiue promiſſum ſuum.i.facit dilationem in numero ſiue ꝓmiſſo ſuo tā ī bono ꝗ̄ in malo. Similiter facit cū fuerit ī domib⁹ ſaturni vł iouis:⁊ ī domib⁹ ꝑtiaꝝ leuiū feſtiat.

℄ De cōiunctiōe lune cū ꝑtis ī minuto. XIIII.

p Uꝫ piūcta fuerit luna alicui ꝑte ⁊ ꝑfecerit ſuā cōiunctionē.i.cū fuerit cū eo ī vno minuto:aſpice quod futurum ē de ipa interrogatione a planeta cū quo iungitur luna poſt hoc.

℄ De eſſe planete in fine ſigni. XV.

Laneta cum fuerit in vltimo gradu ſigni iam receſſit fortitudo ei⁹ ab ipſo ſigno ⁊ erit fortitudo ei⁹ in alio ſigno:⁊ quaſi vir qui poſuit pedē ſuū ſuꝑ limē porte volēs exire:ꝙ ſi dom⁹ tūc cecide rit non ipediet eum. Si ꝯplia fuerit i.29.gradu:erit fortitudo planete eius in eodem ſigno:q꞉ ſūt vnicuiꝗ planete tres gradus ī quib⁹ expanditur virtus ei⁹: gradus.ſ.in quo eſt:⁊ gradus qui eſt poſt euꝫ: ⁊ grad⁹ qui eſt ante eum.

℄ De ꝑtia qui petit ⁊ nō cōſeqtur coniunctōeꝫ. XVI

p Laneta petit aliquando coniunctionem:ſꝫ nō cōſequitur hanc in ſigno ſuo donec imitet̄ ipꝫ planeta per feſtinationem ſuam. Cūꝗ inſecutus fuerit eū in alio ſigno ⁊ non fuerit iūct⁹ alteri perficitur cauſa. Et ſi iunctus fuerit alteri cum mutatus fuerit:poſt ea iunctus fuerit illi:non perficietur cā:q꞉ iam cōmixtus eſt lumini planete alterius. XVII.

p Laneta volens iungi planete in vno ſigno:ſed non poteſt eum conſequi ī eodem ſigno:donec egrediatur ad aliud ſignum. ⁊ ſi eum conſeqt̄ in alio ſigno:perficitur tunc cauſa niſi prius iungatur alteri. ſed ſi iungitur alteri per aſpectuꝫ: non impedit eum h ꝓpter quod dixi tibi: q꞉ coniunctio que fit ꝑ aſpectum:non annullat coniunctionem que fit ꝑ corpus in vno ſigno:⁊ huiuſmodi coniunctio ānullat cā que fit per aſpectū:⁊ aſpectus non abſcindit aſpectū: ſed prohibet cauſam:ſed coniunctio corporalis abſcindit aſpectum.

℄ De planeta malo bene diſpoſito. XVIII.

m Alus planeta cum fuerit orientalis.i.cum mane apparuerit in oriente in domo ſua :aut ī exaltatione ſua:⁊ non fuerit iunctus malo q euꝫ impediat:melior eſt ac dignior fortuna retrograda ⁊ impedita.

℄ De malis planetis dn̄is cāꝝ exiſtentibus. XIX.

m Ali cum fuerint domini cauſarum ⁊ iunct⁹ fuerit eis dominus aſcendentis aut luna a q̄rto aſpectu aut oppoſitione.i.a quarto ſigno vł a ſeptimo faciunt cauſam:ſed deſtruunt eam in fine. ⁊ ſi mali fuerint illi qui coniunguntur bonis:meli⁹ erit

ꝙ vt ſint ipſi recipientes diſpõnem.i.vt ipſi mali pulſent ⁊ iungantur eis.

De malis planetis in aſcendente. XX.

m Alus cum fuerit in aſcendente ĩ domo ſua aut in exaltatione: refrenatur a malo: ſi autẽ ipſe ſit retrogradus in aſcendente: confortatur ei⁹ malum ⁊ multiplicatur eius diuerſitas ac variatio.

De planeta in ſigno ſimili nature ſue exiſtenti. XXI.

p Laneta cum fuerit in ſuo habitu ac ſimilitudine ex ſignis: erit ei conueniens.i.ſi fuerit saturnus in domo aut in exaltatione ſua aut ĩ ſigno frigido ⁊ fuerit mars ſicut predixi tibi ⁊ ĩ ſigno calido erit bonum. Si vero fuerit in contrarietate ſue nature erit ei malum: ſicut aqua ⁊ oleum que non cõmiſcẽtur neqꝫ complectunt̃: ⁊ ſi fuerit in ſigno ſibi ſimili, cõmiſcentur ⁊ cõplectuntur ſicut aqua ⁊ lac.

De fortunis aſpicientibus malos. XXII.

f Ortune quando aſpiciunt malos: minuũt eoꝝ impedimentum.

De malis aſpiciẽtibus fortunas. XXIII.

m Ali quando aſpiciũt fortunas a quarto aſpectu vel ab oppoſitione minuunt eorũ fortunã.

De fortũis cadẽtib⁹ ab aſcẽdẽte. XXIIII.

f Ortune cũ fuerint cadentes ab aſcendẽte aut retrograde erunt impedite ſimiles malorum.

De planetis cum ſunt recepti. XXV.

p Lanete cum fuerint recepti ⁊ fuerint fortune: erit eorum bonum fortius: ⁊ ſi fuerint mali erit eorum impedimentũ minus.

De malis in ſigno peregrino vel non peregrino exiſtentibus. XXVI.

p Lanete mali cum fuerint in ſigno peregrino ⁊ cum non fuerint in domibus ſuis nec in exaltatione nec in triplicitate augent malũ ⁊ magnificatur eorum impedimentũ: ⁊ cũ fuerint in ſignis in quibus habẽt teſtimonium refrenantur a malo: ⁊ oio nõ erit ĩpedimentũ.

De malis cũ fuerit dñi rerum ⁊ bene diſpoſiti. XXVII.

m Ali cum fuerint in domibus ſuis ⁊ fuerint dñi rerũ aut in exaltatiõibus aut in triplicitatibus aut in terminis ſuis ⁊ ĩ angulis vel in ſequentibus angulorũ erit fortitudo eoꝝ ſicut fortitudo fortunaꝝ. Intellige qđ dixi tibi.

De fortunis peregrinis vel non peregrinis exiſtentibus. XXVIII.

f Ortune cũ fuerit ĩ ſigno in quo non habent teſtimoniũ minuitur eorum fortuna ac bonum ⁊ cũ fuerint in ſigno in quo eſt illis teſtimoniũ .i. in domibus vel exaltationibus aut triplicitatibus vel terminis ſuis: magnificatur earum fortuna ac perficitur res atqꝫ augeẽ bonũ.

De pl̃tis in loco maligno aut ſub radys exiſtentibus. XXIX.

c Um fuerit fortune ⁊ mali in loco maligno.i. in aliqua domoꝝ quas predixi: aut fuerit ſub radys cõbuſti ſignificant res paruas ⁊ deſpicabiles ⁊ nõ poterũt pl̃te ſignificare bonũ vel malũ ꝑpter debilitatẽ que eſt in eis. Qꝛ planeta cum fuerit ſub radys combuſt⁹ aut ĩ oppoſitione ſolis: erit debilis: qꝛ ĩ hoc loco nulla vtilitas nec aliqđ boni eſt bonis pl̃tis: neqꝫ aliquid mali malis: qꝛ fortune ſignificant modicũ boni cũ fuerit ſub radys: ⁊ mali ſimiliter cũ fuerit ſub radys erit minus eoꝝ ĩpedimẽtũ.

De pl̃tis ĩ dignitatib⁹ ſuis exñtib⁹. XXX

T Omnis planeta fortuna aut malus cum fuerit in domo ſua aut exaltatione aut in triplicitate ſua ⁊ cetera: auertitur quicquid in eis eſt ex malo in bonum. Ammirare ergo qđ dixi tibi: ⁊ ab eo accipe menſuram iudicandi.

De malis ĩ ãgl̃is exñtibus. XXXI.

m Ali cum fuerint in angulis aſcendentis ⁊ impedierint a quarto aſpectu vel ab oppoſitione: erũt mali fortes ad nocendũ: ⁊ maior eoꝝ erit afflictio ⁊ maxime ac proprie ſi fuerint fortiores planeta quẽ opprimunt vel impediũt.i.ſi fuerint in loco fortiori.i.ſi habuerit aliquã dignitatẽ: ſed ſi aſpexerit a trino vel a ſextili aſpectu: refrenantur a malo ⁊ minuitur eorum impedimentum.

De ꝯſideratiõe hñda circa loca pl̃taꝝ. XXXII.

f Ortuna nõ ſignificat ſemper niſi fortunam ⁊ malus nihil ſignificat ſẽp niſi malũ ꝑꝑ ſuꝑfluitatẽ nature illius ⁊ malignitatẽ ei⁹ cõplonis. Oportet ğ aſpicere loca pl̃taꝝ.i.loca eoꝝ ab aſcendente ⁊ ſigna ĩ qbus fuerĩt: qꝛ lꝫ ſit pl̃ta malus: tñ ſi fuerit ĩ ſil̃itudie ſua: vel ĩ ſuo lũine: aut ĩ domo vel exaltatione ſeu triplicitate ſua aut ĩ loco bono ab aſcendente ſignificat bonũ.

De fortuna cũ fuerit male diſpoſita. XXXIII.

f Ortuna ſi non fuerit in lumine ſuo.i. ſi fuerit ex planetis noctis: ⁊ fuerit ſignificator in die: aut fuerit ex planetis diei: ⁊ fuerit ſignificator in nocte: aut fuerit peregrinus a ſigno ſuo: vel cadẽs ab aſcendente aut ſub radys: impedit ⁊ non proficit.

De eo qđ pñt mutare iuppiter ⁊ ven⁹. XXXIIII.

i Uppiter cum aſpexerit malum mutat naturã ſuam in bonum: ⁊ venus non poteſt vertere rem magnam.i.malum saturni niſi aſpiciant iouẽ. Juppiter enim ſoluit quod nodat saturnus.i.ſi Juppiter iungitur saturno: frangit maliciã eius ⁊ mutat eam: ⁊ venus ſoluit quod nodat mars.

De eo quod ſignificat pulſatio planetarum adinuicem. XXXV.

c Um malus pulſat.i.iungitur malo: vertitur.i. mutatur malum in aliud malum. ⁊ ſi malus iũgitur fortune: conuertitur malum in bonum. Si vero fortuna iungitur fortune: conuertitur bonũ in bonum. Et ſi fortuna iungitur malo: inueniet poſt bonum malum: ⁊ hoc modo cõmiſce res.

De eo quod liberant fortune a malis infortunatum. XXXVI

l Una ⁊ dominus aſcendentis cum fuerit impeditus a cõiũctione vel a quarto aſpectu ſiue ab oppõne malorũ ſi tunc fortũe iungãtur ei a qr̃to aſpectu quicquid inuenerit virum ex deſtructiõe: ſoluet̃ a fortunis ⁊ liberabit̃ ab eis. Sil̃r ſi fuerit iuncti malis a 4° aſpectu: ⁊ aſpexerit fortũe a trino aſpectu: euadet vir ille qđ occurrit ei ex dẽſtructõe illa ⁊ cadet ĩ alterã: vel euadet vir ille qđ occurrit ei ex dẽſtructione illa ⁊ non cadet in alteram.

De pl̃ta ex̃ dignitates ſuas ⁊ cadẽte ab ãgl̃is. XXXVII.

p Laneta cũ nõ fuerit ĩ domo vl̃ ĩ exaltatõe aut triplicitate ſua vl̃ ĩ termio vl̃ ĩ gaudio ſuo: ⁊ fuerit cadẽs ab ãgulis: erit h̃ ſigͫ malũ abſqꝫ vlla vtilitate: ⁊ nihil boni ẽ in impedimento planete.

De planeta ſub radys verſus occñtẽ. XXXVIII.

p Laneta cũ fuerit ſub radys v̾ſus occidentem .i.qñ oriẽ veſpe: erit fortitudo ei⁹ debilis vt dictũ ẽ de ſuꝑioribus: Nulla.n.fortitudo erit ei nec lumini eius: ⁊ min⁹ erit ei⁹ impedimẽtũ ſi fuerit malus. ⁊ ſi fuerit retrogradus erit tardus in omnibus rebus.

De planeta ſub radys infra.iz.gradus. XXXIX.

p Lanete cum fuerint ſub rodys erunt debiles in oībus rebus. hoc eſt ſi fuerint inter eos ⁊ ſolem mi⁹. iz. gradib⁹ niſi ſit plāeta ī gradu ſolis. qꝛ tūc erit fortis.

❡ De planeta cum ſole. XL.

Laneta cū fuerit lōge a ſole p. iz. grad⁹ ī mane ab oriente erit fortis ī oī initio et ī oī opere et cū prolōgatus fuerit ab eo p. iſ. gradus tunc erit fortior. i. tunc erit in maiori fortitudine quam debet eſſe: et ſi fuerit plāeta ante ſolem ex porte occidē tis id eſt ſi oriatur veſpere in occidente et fuerit īter ipſum et ſolē a. iſ. gradibus vſqꝫ in ſeptem tūc incipit debilitari a ſeptem gradib⁹ donec ſit in corde ſolis: fit planeta debilior quā poteſt fieri. Et cum fuerit in corde ſolis erit fortis per cor ſolis: ſic vult ītelligi vt cū ſole ſit in vno gradu.

❡ De planeto peregrino. XLI.

Laneta cum fuerit in peregrinotione. i. cum nō fuerit ī aliqua dignitotū ſuarū: vt eſt exaltatio focies ⁊c. ſit animus eius callidus ⁊ eius natura ⁊ ſi non fuerit in domo ſua aut exaltatione: ⁊ fuerit directus ⁊ in loco bono ab aſcendente: aut in medio celi vel ī vndecimo erit bon⁹. Si luna iūgitur alicui planete ille cui iungitur dicitur eſſe receptor diſpoſitionis lūe ⁊ ſic procedet receptio vſqꝫ ad ſaturnū qꝛ ſuper ſaturnum nō eſt olius qui recipiat diſpōnē.

❡ De receptore diſpoſitiōis. XLII.

r Eceptor diſpoſitōis cum fuerit occidētalis p. iz. gradus ⁊ ifra onte ſolem: erit debilis ⁊ confractus ⁊ nō pficitur quod iudicat: et ſi fuerit orientalis erit fortis ⁊ prudens perfectus in iudicio quia planeta impeditus ſimilis eſt edificio ⁊ cum ceciderit reedificatur melioratur ⁊ fit bonum.

❡ De planeta ī octaua domo. XLIII.

p Laneta cum fuerit ī octauo ab aſcēdēte ⁊ fuerit fortuna non operatur bonū neqꝫ malum ⁊ mali cum fuerint ibidem magnificatur eorū malum.

❡ De plāeta ī pīcipio ſigni ⁊ ī pricipio āgli. XLIIII.

Laneta cum fuerit in initio ſigni: erit debilis donec firmetur in eo ⁊ perambulet in eo ſex gradibus: ⁊ non cadit planeta ab angulis niſi poſt qnqꝫ gradus: verbi gratia. Si fuerit āgulus. io. gradus arietis omnis planeta qui fuerit ī minus quīqꝫ gradibus eſt cadens ⁊ nō putatur ī āgulo. ❡ Qūo planeta poſt angulū intelligit̄ eſſe in angulo. XLV.

c Ois plāeta qui fuerit poſt angulū per. iſ. gradus erit conſimilis illi qui eſt in angulo ⁊ ſi auxerit gradus nulla fortitudo erit ei. verbi gratia: Si eſſet angulus. io. gradus ſigni arietis tunc ois plāeta qui fuerit ab eodē. io. gradu vſqꝫ ī. z5. gradus eiuſdem orietis vir putatur ī eodem āgulo: ꝙ ſi oddiderit ſup. iſ. grad⁹ nō erit ī angulo. Sed tbolo. dic vſqꝫ ī. z5. grad⁹ poſt āgulū erit plāeta ī āglo. ❡ Quid ſignificēt plāete ī ſignis De ſtabilitate rei. XLVI.

p Lanete cum fuerint in ſignis fixis ſignificont fixuram id eſt firmitatem ⁊ ſtabilitotem rerū de quibus fit interrogatio: ⁊ cum fuerint in ſignis cōmunibus ſignificant ſolutiones rerum ac reiterationes ⁊ applicabitur illi rei altero. vel aliqđ aliđ tale. Et cuꝫ fuerint in ſignis mobilibus ſignificant celeritatē ꝯuerſiōis vel mutatiōis reꝝ ī bonū vel malū.

❡ Quid ſignificēt ſigna ī īterrogationibus. XLVII.

f Ignum fixum ſignificat fixuram. i. firmitateꝫ interrogationum ⁊ rerum de quibus fit interrogatio: ⁊ omnem rem fixom ⁊ firmiſſimā atqꝫ ſtabilem: ⁊ eſt auxilium bone interrogationis: et ſigna communia ſignificant res que non poſſunt fieri ⁊ que ſecundo iterantur. ⁊ ſignum mobile ſignificat celeritatem mutationis rei in aliud.

❡ De planeta ſtationario. XLVIII

p Laneta cum ſteterit ad retrogradationem. i. cuꝫ fuerit in ſua ſtatione prima: ſignificat ſolutionem cauſe ⁊ inobedientiam: ⁊ cum ſteterit ad directionem. id eſt cum fuerit in ſua ſtatione ſecūda: ſignificat directionem poſt tarditatem rei vel duritiam. Et omnis planeta qui fuerit ſignificator ⁊ voluerit dirigi. id eſt ſi fuerit in ſtatiōe ſecūda: ſignificat renouationē actionū rerum ⁊ earū actionem ac fortitudinem ſeu directionē. Et ſi fuerit in ſtatiōe prima volens retrogradari: ſignificat deſtructionem earuꝫ ⁊ tarditatem ac diſſolutionem.

❡ De interrogatione facta luna impedita. XLIX.

f Cito ꝙ in die in qua fuerit luna impedita oē đ quo īterrogatur in die illa erit impeditū: niſi malus impediens eam ſit cadens ab aſcendēte ⁊ debilis: ⁊ luna tunc non habeat partem in aſcendente: quia malus cum impedit lunaꝫ ⁊ ipſe fuerit cadens ab aſcendente īmittit timoreꝫ ⁊ ſollicitudineꝫ. ⁊ cum fuerit in angulis vel in ſequentibus angulorū ingerit corpori timorem.

❡ De planeta cui iungitur luna ⁊ de ipſa luna ⁊ domino aſcendentis ī oppoſito dom⁹ ſue. L.

f Cito ꝙ planeta cui iungitur luna ſignificat ꝙ futurum eſt ⁊ prouentum rei. Que ſi iungitur fortunis ſignificat prouentum bonum. ⁊ ſi iungitur malo ſignificat prouentuꝫ maluꝫ. Et ſcito ꝙ dominus aſcendentis aut luna cum fuerit in oppoſitiōe domus ſue. i. in ſeptimo domus ſue: erit dominus īterrogationis horrens cauſam de qua īterrogat: grauis enim erit illi: Scito hoc totum. ❡ Seqr̄ đ īterogatōib⁹: ⁊ p̄ đ īterrogatōib⁹ aſcendētis. i. prime dom⁹

Cum interrogatus fueris de aliqua interrogatione: incipies aſpicere ſicut predixi tibi. Jam enim conſtitui tibi ī omni re modum a quo occipitur. non ergo queras de niare ad aliud: nec imittas couſam đ qua interrogatus non fueris: in cauſa de qua interrogaris ne imittas ſuper temetipſum cōmixtionem: ſicut ille qui interrogat de coniugio. Cunqꝫ aſpexeris hoc īterrogabit te de alia re que tunc ſibi viſa fuerit. Si ontē meditatus fueris ante conſideratiōem de diuerſis rebus: iuſtum eſt ac rectum vt accipias vnamquāqꝫ reꝫ de capitulo ſuo. Nec licet vt quis interroget in vna interrogatiōe de duabus rebus que ſūt vnius modi. Et non aſpicias niſi ei qui venerit od te ſperans: aut ſub neceſſitate aut triſtis: ⁊ qui ſollicitus vel cuꝫ labore venerit ad te. Nam qui venerit ad te ſciēter quaſi callidus aut temptator: non aſpicias ei: quia res exit ꝟm quantitotem ſollicitudinis interrogantis in re de qua interrogat. Caue igitur ī his capitulis: tunc enim vtilior erit interrogatio: cum interrogauerit vir de ſemetipſo: aut miſerit talem qui interroget pro ipſo qui ſit ſollicitus de re illius. Scito ergo intentiones hominum: quia conſideratio ⁊ op⁹ fit ꝟm ſollicitudinem ⁊ intentionem interrogantis. Qui enim interrogauerit ⁊ eius intentio fuerit ī ipſa interrogatione in toto tempore ſito loca plānetarum hora interrogationis: ſignificant eſſe ſuū omni tempore ſuo. Similiter ſi fuerit eius intentio interrogare de aliquo re in anno ſuo vel in menſe out in die: aut quolibet tali erit ita. Intellige ergo eorum intentiones ante conſiderationeꝫ: quia omnis interrogator non interrogat niſi đ eo quod vincit in eo ex natura circuli cuꝫ eſſe ſuo de

quo in terrogat ex complexione ſcilicet circuli cuz eē
ſua ſuper aliqua fartuna vel malo. Sunt enim rami
⁊ partes. Cui ergo occurrit vel conuenit fartuna da
mini ſui aſcendentis ⁊ lune fortunatur: ⁊ cui cangru
it eorum impedimentum impeditur: quia nan iterro
gat ineſſe impedimenti ſignificataris ideſt lune: ⁊ do
mini aſcendentis in hora interrogatianis aut natiui
tatis niſi amnis vir impeditus ⁊ malus. i. infartuna
tus atqꝫ tribulatus: aut vir qui debet inuenire mala
Similiter fartuna nema interrogat de ea niſi omnis
fortunatꝰ ⁊ vir qui debet babere fartunam. Neverea
ris ſi iterrogatus fueris de diuerſis iterragatianibꝰ
ſub aſcendente vno quia res fiunt diuerſe: ꝙ ſi pl'es
ex eis conuenerint in eſſe vna bac eſt in malo aut in
bono: fartuna ſeu infartuna erit hoc illis. Nam vide
mus quaſdam fortunatas. ⁊ alios conſimiles fartu
natos. ¶ Queſtio de durabilitate rei ⁊ melioratiōe.

J autem interrogatus fueris de aliqua re que
f debet proficere ⁊ meliatari ⁊ eē ſtabilis: aſpice
coniunctionem damini aſcendentis cum dn̄o
rei ⁊ receptionem recipientis planete ſcilicet planete
qui recipit diſpoſitionez ſiue dominus rei fuerit vel
dominus aſcendentis illius ſcilicet qui fuerit ponde
raſiar: ⁊ aſpice libertatem eius ab bis que dixi tibi de
ipedimentis planetarum.

¶ Queſtio de inſtabilitate rei ⁊ eius mutabilitate.

J autem fuerit interragatia de iſtabilitate rei
vel de motiane: vt pegrinatia vel mutatio aut
exitus icarcerati: aut euaſio alicuius de tribu
latione ⁊ triſticia: Aſpice bis rebus de: loco iſtabili
tatis. i. de cadentibus ab angulis ac receſſionis.

¶ Queſtio de re aliqua ad duodecim ſigna ptinēte
ſi fiet vel non.

T ſi interrogatus fueris de aliqua re ex rebus
e que ſunt in. iz. ſignis da aſcendens ⁊ dn̄m eiꝰ ⁊
lunā ſigificatares illiꝰ viri q te iterrogat ſignū
rei q̄ſite: ⁊ dn̄z vniꝰ rei q̄ſite: paſt boc aſpice dn̄m aſcē
dentis ⁊ lunam ⁊ fortiarem eorum. illum ſcilicet qui
in angulo fuerit ⁊ qui aſpexerit aſcendens ⁊ ab eo in
cipe: Quad ſi aliquis eorum iunctus fuerit domino
rei: perficietur illa res petitiane iterrogantis: ⁊ ſi in
ueneris dominum rei iunctum cum damina aſcendē
tis perficietur ipſa res cum leuitate ac ſtudia interro
gātis ſine petitiāe ⁊ ſine aliqua importunitate. Et ſi i
ueneris daminum aſcendentis aut lunam in loco rei
aut inueneris daminum rei in aſcendente perficietur
res niſi ſit aſcendens impeditꝰ ⁊ dominꝰ eiꝰ i deſcēſiāe
ſua. aut combuſtus in eo tunc non erit. Et ſi iue neris
dominum aſcendentis aut lunam iungi alicui plane
te in laca cauſe aut daminum cauſe inueneris iunctū
alicui planete in aſcendente: ⁊ babuerit ipſe planeta
teſtimanium in eo de damo aut exaltatiāe vel tripli
citate ⁊ cetera: perficietur: ⁊ ſi nō fuerit aliquid de oi
bus que diximus: aſpice tunc i tranſlatiane luminis
ad lunā vel ad aliquem planetarum leuium: quem ſi
inueneris ſeparatū a damino aſcendentis ⁊ iunctum
domino rei: aut ſeparatum a domino rei ⁊ iunctū da
mino aſcendentis: perficitur res per manus legatorū
⁊ eorum qui diſcurrunt inter: vtraſqꝫ. Et ſi nan inue
neris inter eas planetam qui defert lumen vnius ea
rum ad ſociū ſuū: tunc aſpice i collectione luminis: ꝙ
ſi iueneris daminū rei et dn̄m aſcēdētis vtraſqꝫ. ſ. iū
ctos vni pl'te ſe pōderoſiori et ipe pl'ta aſpexerit locū
rei: aut fuerit in aſcendente aut in media celi perfi
cietur res per manus iudicis aut viri cui mittuntur.
Ab bis ergo tribus modis fit effectus omnium rerū.

Primo a coniūctiōe domini aſcendentis ⁊ lune ac do
mini rei. Secundo vt aliqs planeta deferat inter eos
lumen: ideſt ſeparatur ab vno eorum ⁊ cōiungatur al
teri: tunc fit res per manus legatarum. Tertio a col
lectione luminis: ideſt vt ſint iuncti ambo alicui pla
nete ſe ponderoſiari qui coniūgat lumen earum acci
piens fartitudinem vtrorūqꝫ: eritqꝫ acceptabile inter
eas eius iudicium: aut per viruz q auxiliabitur i eadē
re. Ex bis erga tribus primis capitulis fit effectus re
rū. Poſt bec aſpice ſicut predixi tibi ad receptorem
diſpoſitionis ab aliquo earum qui eſt planeta ponde
roſior: ſiue dominus aſcendentis fuerit aut daminꝰ
rei: ⁊ planeta qui calligit lumē ſi fuerit a malis liber i
angulis vel in ſequentibus angulorum: ⁊ nan fuerit
retrogradus neque combuſtus: nec cadens ab an
gulis: perficietur ipſa res paſt adeptianem eius. ⁊ ſi fu
erit receptor retrogradꝰ: ſoluetur poſtq̄ʒ putauerit ſe
eam adeptum fuiſſe.

¶ Queſtia ſi fiet res cum leuitate vel cū duritia.

T ſi intertogatus fueris vtrum adipiſcet̄ eaz
e cum leuitate aut cum duritia: Aſpice ſi fuerit
coniunctio a domino aſcendētis ⁊ domino rei
ex trino vel ex ſextili aſpectu: erit adeptio cum leuita
te. ⁊ ſi fuerit caniunctia ab aſpectu quarti vel ab ap
poſitiane earum: erit adeptia poſt duritiaz ⁊ inoppor
tunitatem ⁊ prolangationem.

¶ Queſtia ſi rem per petitianem adipiſcetur an
abſqꝫ petitiane babebit eam.

T ſi interrogatus fueris vtrum per petitionez
e eam adipiſcetur an vltro ſibi veniat abſqꝫ ali
qua petitione. Aſpice dominum aſcendentis ⁊
lunam: ſi iunguntur ipſi damino rei: erit hoc cuz peti
tione. Et ſi daminꝰ rei iungitur domina aſcendētis:
veniet vltro. Itez ſi daminus aſcendētis aut luna fue
rit in loca rei: erit cum petitione ac ſtudia interragan
tis. i. cum anguſtia eius: ⁊ cetera. Si vera dominꝰ cāe
fuerit in aſcendēte: ſtudebunt ſuper cuz in ipa re: ⁊ da
bitur ei ſponte. Et ſi fuerit iterragatia de ordinatiāe
alicuius honoris: veniet vltro: ⁊ nan veniet ad portas
regum ꝓpter hoc. Et ſi fuerit effectus rei a tranſlatia
ne luminis: erit per legatos: ⁊ eos qui diſcurrunt inter
eas. Si autē luna ſeparata fuerit a domino aſcendē
tis ⁊ iūcta fuerit dn̄o rei incipiet legatia ab interragā
te. Si vero lūa fuerit ſeparata a dn̄a rei ⁊ iūcta dn̄o
aſcendētis: veniet ei legatꝰ: ⁊ ſtudiū erit ſup eū i bac.
Et ſi fuerit adeptia rei a collectiāe luminis: erit adep
tio rei ꝑ aliquē iudicē q igreditur iter eos: aut ꝑ vnuz
qui itrat i re donec adeptio rei fiat. Et ſcito ꝙ ſi domi
nus aſcēdentis aut lūa iungat̄ planete ex deſcenſiōe
ipſiꝰ planete: ſignificat detrimētū rei: veluti ſi iūgerē
tur marti ex cancro aut iaui ex capricorna. Hi enim de
ſtruunt res. Similiter ſi iuncti fuerint planete q fue
rit i deſcenſiane ipſorum qui nan recipiat eos: ſignifi
cat malam diſpoſitionē dn̄i iterrogatianis in bis que
vult aperari: ⁊ ꝙ res nā ꝑficiatur: cuiꝰ exemplum eſt:
vt iungatur luna alicui planete qui fuerit ī tertio gra
du ſcorpionis q̄ eſt deſcenſio eiuſdem lune: aut ſit da
minus aſcēdentis mars ⁊ iūgatur planete qui ſit in fi
ne caneri q̄ eſt deſcenſio eiꝰ. Et ſcito q: malus ſi fuerit
dn̄s rei: ⁊ iūctus fuerit ei dn̄s aſcēdentis aut luna ex
quarto aſpectu vl' oppōne ⁊ nō receperit eos: deſide
rat iterrogatianē vt ipa res nō fiat ꝓpter mala ſeu tri
bulatōes ac labares q ingrediunt̄ ſup eū i eadem re.
Si āt fuerit cōiūctio a tria vl' ſextili aſpectu minuet̄
ab boc. Et ſi dn̄s aſcēdētis aut dn̄s rei fuerit vnꝰ pl'ta
. i. ſi idē dn̄s aſcētis fuit ⁊ dn̄s rei: ⁊ fuerit receptꝰ: bē

iunctus domino domus vel exaltationis ſue vel ſitu erit liber a malis: perficietur res: et ſi fuerit aliter deſtruetur res: Similiter ſi luna ei iuncta fuerit ⁊ fuerit ſalua a vicijs perficietur.

¶ Teſtimonia ſignorum in effectu rei.

T Scito quia teſtimonia ſignorum in effectu rerum ſunt: vt ſit aſcendens ſignum fixum: aut commune: ⁊ anguli ſtabiles .i. vt ſit mediũ celi ſignũ 10. et angulus terre ſignum quartum: ⁊ nõ ſit medium celi ſignum nonum: nec angulus terre ceciderit in tertium ſignum. Hec expoſitio angulorũ eſt ſtabilium.

¶ Teſtimonia planetarum i effectu rerum.

T teſtimonia ſtellarum in effectu ſunt tria. a quibus queruntur dominus aſcendentis ⁊ luna ac dominus rei. ſi duo eorum liberi fuerit a malis predictis: id eſt dominus aſcendentis ⁊ domin' rei perficientur due partes rei. ⁊ ſi vnus eorũ ſaluus fuerit perficietur tertia pars illius rei quam poſtulauerit: hoc eſt ſi habuerit vnum teſtimonium habebit tertiam partem: ⁊ ſi fuerint duo teſtimonia adipiſcetur duas partes eorum que petierit: ⁊ ſi iuncta fuerĩt tria teſtimonia id eſt ſi dominus aſcendentis ⁊ dominus rei ac luna ſalui fuerint a retrogadatione ac combuſtione: a malis quoq ⁊ a deſcenſione vel caſu: adipiſcetur omne quod petierit. ⁊ ſi fuerint cum ſuis duobus teſtimonijs recepti: et ipſe qui eos receperit fuerit etiam receptus augetur eius bonũ ſuper eo quod petierit: Scito ergo has interrogationes quia cõiunguntur ⁊ congruũt omnibus rebus: cuius rei exẽplũ eſt quedam interrogatio que facta eſt pro regno vt ꝑ acquireretur an non: fueritq aſcendens ſignum geminorum. 20. gradus ⁊ mediũ celi primus grad' ſigni piſcis: et ſol in cancro. 12. gradus et luna in virgine. 19 gradus et mercurius in geminis. 27. gradus et mars in tauro. 8. gradus: et ven' in leone. 3. grad': et iuppiter in piſce. 20. grad' in ſtatione prima volens retrogradari. et ſaturn' in geminis ſex gradus: Aſpexi igitur in hac interrogatione ad ſignum aſcendens et dominum ei' ac lunam qui ſunt ſignificatores interrogantis ⁊ ad ſignum medij celi ⁊ dominum eius qui ſunt ſignificatores regni de quo erat interrogatio eratque aſcendens ſignum geminorum ⁊ mercurius in eo aſcendente ſcilicet in fine ſigni ⁊ Juppiter qui erat dominus rei in medio celi in vigeſimo gradu ⁊ inueni dominum aſcendentis ſeparatum a domino rei: Aſpexi ergo lunam quam inueni in angulo terre iunctã ioui ab oppoſitione: ⁊ ſignificabat adeptionem rei ꝑ acquiſitionem ⁊ importunitatem eo quod eſſent inimici ex oppoſitione. ⁊ ſi iungeretur ex ſextili vel trino aſpectu fieret adeptio cum leuitate: et erat luna que iungebatur domino rei ſignificans quod hoc fieret ꝑ petitionem ac ſtudium interrogantis. et ſi dominus rei eẽt qui iungeretur eẽt adeptio rei per inceptiõẽ illius qui ordinaret eum abſq petitione ſeu importunitate interrogantis. Aſpexi etiam iouem: qui erat receptor diſpoſitionis: et hunc inueni in medio celi i ſtatione prima volens retrogradari ſignificans ſolutionem rei quã dixi: ⁊ eius detrimentum citius fore: et erit hoc ex parte regis propter iouem qui erat domin' decime domus: que eſt domus regia: q ⁊ ſignificabat regem: ⁊ ſi eẽt receptor diſpoſitionis dominus aſcendentis et ipſe eſſet impeditus dicerem ꝙ detrimentum fieret ab interrogante et ex opere illius: et quia dominus aſcendentis mutabatur a domo ſua in domum ſubſtantie qui ſignificat celeritatem mutationis interrogantis. et eius iter pro inquiſitione ſubſtãtie ad locum in quo faceret moras: et non reciperet hoc quia cum exierit de ſigno ſuo. iungetur marti: et ipſe nõ recipiet: Significauit itaq hoc ꝙ faceret in exitu ſuo tale op' per quod igrederetur ſuper eum detrimentum et triſticia: et quia mars erat dominus ſexti ab aſcendente: que eſt domus ſeruorum et infirmitatum ſignificauit quod hoc quod dixi fieret ex parte ſeruorum ⁊ vilium perſonarum ⁊ ab infirmitate et quia iuppiter erat dominus rei qui volebat retrogradari ⁊ erat cum cauda ſignificauit ſolutionem que igrederetur ſuper virum a quo petebat res: et multitudinẽ commixtionis et ſignificatur ſeparatio mercurij a domino rei quod interrogator eſſet ante diem: id eſt ante ipſum temp' i ſpe huius rei: id eſt ſperabat quod perficeretur ei: et cuius ſepararetur a domino rei deſperauit ab ea: Similiter in vniuerſis rebus.

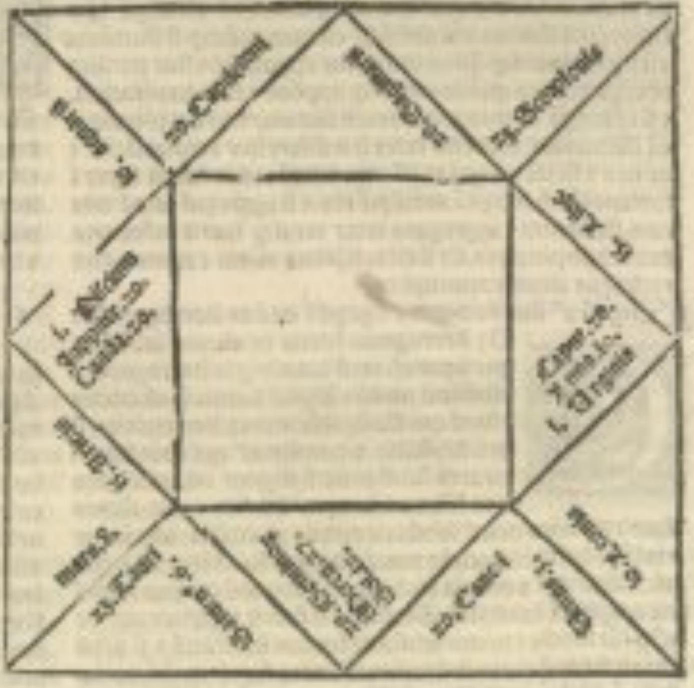

¶ Capitulum coniunctionis aſcendentis.

ET non oportet vt hoc deficiat ab eo in nat
iuitaribꝰ ⁊ qōnibus ſimiliter: ⁊ ipm qdē cor
rumpit qōnes ⁊ corrūpit vitam nati: meſa
ala qdē occulta ab ħ abſcindēs: ⁊ ē vt aſpi
cias ſtellā lucētē vł vincentē ī natiuitatibꝰ
⁊ qōnibꝰ ⁊ ſtellā cū q̄ iūctus ē dn̄s aſcenden
tis aut dn̄s rei: aut cui iuncta eſt luna: quan
do lūa eſt particeps dn̄i aſcēdentis: aut ē lucēs vel vincens
ī queſtione ſuper aſcendens ⁊ dn̄m eiꝰ ⁊ dn̄m rei. Cōſidera
ergo ſtellam cōiunctam ei cū quo cōiūgat̄. Nā ſi coniungi
tur cū infortuna q̄ nō recipiat eā: aut cū ſtella retrograda:
aut cum cadēte: aut cū ſtella cōbuſta: aut cū ſtella infortu
nata abſciſi luminis corrūpit̄ res. Et ſi cōiungit̄ cū ſtella et
ſtella illa eſt ſalua: ⁊ ſtelle illi eſt coniūctio: aſpicimꝰ ſtellaꝝ
cū qua iūgit̄ illa ſtella donec minuant̄ ꝯiunctōes: tūc aſpi
cimꝰ ex cōiunctis cū ea. ⁊ ſi eſt ei abſcidens ſcḋm ꝙ narraui
mus in primis: corrūpetur res poſt rectificationē. Et ſi nō
eſt ei abſcindēs: tūc queſtio ē completa. Et ſi cōiungit̄ i pn
cipio rei cū ifortunata: abſcidit̄ cū corruptōe: ꝙ ſi ifortūata
eſt receptio abſq̧ q̄dratura ⁊ ſine oppoſitōe ⁊ ſine parilita
te: cōpletur res quādo eſt abſq̧ oppōne ⁊ ſine quadratura.
⁊ ſi cōiungit̄ in principio rei cū fortuna ⁊ nō ē ei cōiunctio
cū ifortunata: cōpletur res: ⁊ ſi trāſfert iter vtraſq̧ ſtellā ⁊
lumen ⁊ ſtella ad quā trāſfertur lumē cadēs fuerit ſuper ī
fortunatā nō receptā: corrūpit̄ res. ⁊ ſi aggregat̄ lumē dua
rum ſtellarum ⁊ aggregans inter vtraſq̧ fuerit infortuna
ta: corrumpitur res. Et ſi eſt recipiens vnam earum ⁊ non
recipiens aliam corrumpitur.

¶ Signū 2m ſiuē 2a domus ⁊ qcqd ī eo ē de iterrogatōibꝰ.

Uꝫ iterrogatus fueris de aliqua ſubſtātia
que ſepatat̄. vtrū iueniat q te iterrogauerit
ſubſtātiā an nō: Aſpice dominū aſcēdētis
⁊ lunā qui ſūt ſignificatores iterrogātis ⁊ ſi
gnū ſubſtātie ⁊ dominū eiꝰ qui ſunt ſignifi
catores ſubſtantie: ſi iūgitur dn̄s aſcenden
tis ⁊ lūa domio domꝰ ſubſtātie: aut iūctus
fuerit dominus domꝰ ſubſtātie domio aſcēdētis: aut iuene
ris lūaꝫ deferētē lumē a domio domus ſubſtātie ad dn̄m
aſcēdētis: aut a domio aſcēdētis ad dominū domus ſubſtā
tie adipiſcet̄ ſubſtātiā. Similiter ſi fuerit iuppiter aut ve
nꝰ q ſūt fortūe i domo ſubſtātie iueniet ſubſtātiā ⁊ ſi nihil
fuerit ḋ hīs q̄ dixi: nihil iuēiet. Si vero fuerit mali i domo
ſubēq̄ ē ſcḋa ab aſcēdēte ſigificat detrimētū i ſubā domi i
terrogatōis. Et ſi lūa fuerit curſu vacua tūc iterrogator nō
ceſſabit talis eē donec moriat̄.

¶ Qō ḋ modo lucri.

ſ SI āt iterrogatꝰ fueris q̄li mō erit lucrū: aſpice rece
ptorē diſpōnis ſiue dn̄s aſcēdētis fuerit: aut dn̄s rei
ipſū. ſ. q poderoſior fuerit: qui ſi fuerit i aſcēdēte vł
i ſecūdo iuēiet ⁊ acqret de opibꝰ manuū ſuaꝝ. Et ſi fuerit i
tertio a fratribꝰ ⁊ ab amicis: ⁊ ſi fuerit i quarto a pr̄e vel a
parētibꝰ vel a terris vel ab hereditatibꝰ. Et ſi fuerit i quin
to a filijs aut ab alijs i quibꝰ hꝫ fiduciā. Et ſi fuerit i ſexto
ab ifirmitate ⁊ a ſuis vel a vilibꝰ pſōis: ⁊ ſi fuerit i ſeptimo
a mulieribꝰ: ſi fuerit ſignū femininū aut ex bello vel con
tētiōe ſi fuerit maſculinū. ⁊ ſi fuerit i. 8. a reliquijs mortuo
rū ⁊ rebus vetuſtis. Et ſi fuerit ī. 9. a pegrīatōe ⁊ ex ſectis
ſeu oratorijs ⁊ ſi fuerit i. 10. a regibꝰ et magiſtratibꝰ vł a no
bilibꝰ. Et ſi fuerit i. 11. ab amicis et negociatiōe vł mercatio
ne: Et ſi fuerit in. 12. ab inimicis: Et ſi fuerit ſignum ex qua
drupedibus et beſtijs: ⁊ ſi fuerit ex ſignis hominum: a
carceribus: ⁊ eorū hītatoribꝰ. He ſūt nature. 12. ſignorum
quocūq̧ iueneris fortunā ex ſubſtātia ⁊ natura illiꝰ ſigni
erit acquiſitio. ⁊ quocūq̧ malos iueneris ide erit detrimē
tū ⁊ confuſio. Ita aſpice ī vniuerſis rebꝰ vt ſcias quali mō
erit leuitas ⁊ qualis erit diſpōſitio.

¶ Signū tertiū ſiue tertia domꝰ cū ſuis iterrogationibꝰ.

CUꝫ iterrogatus fueris de eē fratris aſpice ſignū
tertiū qḋ ē ſignū fratris ⁊ dn̄ꝫ eiꝰ ⁊ aſpectū fortu
nē ac malorū planetarū ad eū: ſi iueneris domi
nū tertij ab aſcēdēte i ſexto: q̄ ē domꝰ ifirmitatis
aut iūctū domio ſexti: dic ꝙ frater eiꝰ ifirmet̄.
Similiter ſi fuerit dn̄s ſexti ī tertio et ſi iueneris dominū
tertij ī quīto aut i. 11. frater eiꝰ erit abſēs et ſi fuerit impedi
tꝰ i. 12. hēbit frater eiꝰ ifirmitatē et triſticiaꝫ. et ſi igreditur
ī cōbuſtiōe nō euadet de hoc. Similiter annūciabis ḋ ſub
ſtantia ſignorum: ⁊ ſi iterrogauerit te de patre ſuo vel ma
tre ex quarto: ⁊ de filio ſuo ex quīto ab aſcēdēte et de ſer
uis ſuis ex ſexto: et de vxore ſua ex ſeptimo ſicut p̄dixi tibi
ſi deus voluerit.

¶ Signū quartū ſiue quarta domus et de ſuis iterrogatio
nibus.

CUm interrogatus fueris de terra ſiue de domo
ſiue hereditate quā aliq̄s petierit vtrū adipiſce
tur eā an nō: aſpice dominū aſcēdētis aut lunā
qui ſunt ſignificatores interrogātis ſignū quar
tū ac dominum eius qui ſūt ſignificatores terre
Si dominꝰ aſcendentis vel luna iūcti fuerit dn̄o q̄rti aut
dn̄s q̄rti iūctꝰ fuerit dn̄o aſcēdētis: aut ſi fuerit dn̄s aſcēdē
tis vel luna i quarto: aut fuerit dn̄s quarti i aſcēdēte adipi
ſcetur eā: ꝙ ſi luna deferat lumen ab vno eorū ad aliū adi
piſcet̄ p manꝰ legatorū. ¶ De hereditate q̄ ꝯpat̄ q̄lis ſit
⁊ de edificio et ḋ oī eo quod ē i ea.

ſ SI interrogatus fueris de aliqua hereditate que cō
paratur qualis ſit eſſe ſuum ⁊ eſſe eius edificij: et
qcquid in ea eſt: ordinabis aſcendēs hora q̄ interro
gatus fueris de eo: ⁊ pone eū ſignificatorē agricolaꝝ: ⁊ eoꝝ
. ſ. q operantur in ea ex agricolis: ⁊ ſignū 4m ſignificat ter
tam: ⁊ qs ſit: ⁊ ſignū 7m ſignificat qcqd ī ea fuerit ex ſequē
tibꝰ q̄ ſūt iſta arbores: ⁊ ex medio celi qcqd in ea eſt ex ar
boribus. Et ſi fuerit malus planeta in aſcendente: ipi agri
cole erūt latrones ac ſeductores: ⁊ ſi fuerit directus rema
nebunt in terra. ſi vero retrogradus fuerit fugient ab ea.
⁊ ſi in aſcendente fuerit fortuna: erunt agricole iuſti ac fide
les. ⁊ ſi fuerit ipſa fortuna directa: non exibunt de terra.
ſi vero retrograda fuerit: exibūt. ⁊ ſi fuerit i medio celi for
tuna: ſignificat multitudinē arboꝝ. ⁊ ſi directa fuerit: erūt
arbores eius fortes ⁊ fructu abūdātes. ſi vero fuerit retro
grada: patiētur impedimētū: ⁊ compariet emptor: ⁊ vēder
oēs fructus arborū. Si vero in medio celi fuerit malus: ſi
gnificat paucitatem fructꝰ arborū. ⁊ ſi fuerit retrogradus
vēdet̄ qḋ remāſerit in eis. Et ſi nō fuerit pl̄ia i medio celi
aſpice dn̄m medij celi: ſi aſpexerit mediū celū: erūt i eo ar
bores. ⁊ ſi fuerit orīētalis: erūt arbores nouiter plātate. Si
vero fuerit occidētalis: erūt ipſe arbores ex plātatione an
tiquorū. ⁊ ſi fuerit directꝰ: remanebūt. Si vero retrogradꝰ
fuerit: nō remanebūt quin deſtruant̄. Et ſi dn̄s medij celi
nō aſpexerit locū ſuū. i. ſi fuerit in ſcḋo ab eo aut i. 6. vel in
. 8. aut in. 12. erit terra abſq̧ arboribꝰ. Poſt hec aſpice ſignū
ſeptimū: ſicut p̄dixi tibi i medio celi, p ſubſtantia aūt terre
aſpice ſignum 4m ab aſcendēte ſi fuerit aries: leo: aut ſagit
tariꝰ: ipa terra mortuoſa erit ⁊ fortis ad culturā. i. idigens
multa cultura. et ſi fuerit taurꝰ aut v̄go: aut capricornꝰ: erit
terra plana. et ſi fuerint gemini aut libra vł aquarius: erit
duobꝰ modis. i. mōtana et cāpeſtris. ⁊ ſi fuerit cācer vł ſcor
pio: aut piſcis: erit aquoſa vel iuxta aquas. et ſi ſigꝰ 4m fue
rit cōe. i. gemini aut virgo: ſagittariꝰ vł piſcis: erit terra duo
bꝰ modis: ħ ē erūt i terra ipa mōtes et cāpi. Et cū volueris
ꝯducere terrā aut ptes eius: aut volueris populare eam:
vel tale aliquid eligere: aſpice rem venditoris ab aſcen
dente et emptoris a ſeptimo et finem operis eius: et eius

cã3 ex medio celi: ⁊ ex ſigno .4. finem illius rei. ⁊ ſi fortuna fuerit in oſcendente: erit ipſe venditor optus: ⁊ ſtudioſus erit. ⁊ ſi fuerit in eo malus: penitebit eum vendidiſſe: ⁊ remouebitur ab hoc: vel voluerit eam vendere cum calliditate ⁊ non perficiet ei. ⁊ ſi fuerit malus in ſeptimo: ipſe emptor reuertetur. i. penitebit ⁊ non tribuet ei: ⁊ ſi tribuerit igredietur i rixã ⁊ abhoïatõez: ⁊ nõ pficiet ei. ⁊ ſi fuerit in eo fortuna: erit ipſe emptor vtilis ⁊ optus. ⁊ ſi inueneris malũ in medio celi: aut aſpexerit eũ oſpectu inimicitie ip3 negotium nõ dirigetur. Si vero fuerit malus in quarto vł oſpexerit eum. i. quartum: erit finis in maximũ malum. ⁊ ſi fuerit fortuna: bonus erit finis ⁊ laudabilis ſi deus voluerit.

¶ Signum quintum ſeu quinta domus cum ſuis iterrogationibus. ⁊ primo vtrum habeat filiũ ex illa mľiere an nõ.

S I aliquis te interrogauerit vtrum habeat filium de hac muliere an non: aſpice dominum aſcendentis ⁊ lunam ſi iuncti fuerint domino domus filiorum: aut dominus domus filioru3 ſi iunctus fuerit domino oſcẽdentis: out fuerit dominus domus filiorũ in aſcendente: aut fuerit dominus aſcendẽtis: aut luna in domo filiorum: aut inueneris planetã qui reddat lumen inter dominum aſcendentis ⁊ dñm domus filiorum: erit ei filius: ⁊ ſi fuerit ibidem redditus luminis: erit dilatio in hoc. Poſt hec aſpice receptorem diſpoſitionis qui eſt planeta ponderoſus: qui ſi fuerit liber a malis. i. ſi non fuerit eis iunct⁹: nec ipſi iũcti fuerint ei: ⁊ non fuerit cadens ab aſcendente neq3 combuſtus: viuet filius. ⁊ ſi fuerit predictus planeta retrogradus vel combuſtus: aut cadens ab ongulis erit: poſt hec peribit. Et ſi inueneris iouẽ in bono loco ab aſcendente: ⁊ nõ fuerit impeditus nec ſub radijs ſolis: ſignificat pregnationem. ⁊ ſi fuerit malus planeta cum venere non ſignificat pregnationẽ. Si vero luna fuerit iuncta malis: ſcito q̧ non impregnabitur. Et ſi inueneris fortunam in .5. que eſt domus filiorum: pgnabiť mulier. ⁊ ſi fuerint in eo mali: vel aſpexerint eu3 ex oppõne vł ex quarto aſpectu: non ſignificat pregnotionem.

¶ Utrum naſcetur ei filius an non.

T Si interrogauerit mulier out vir vtrum ſit ei fili⁹ an non: aſpice aſcendens ſi fuerint in eo fortune vel aſpexerit domin⁹ aſcendentis in oſcẽdente out in .10. vel .11. aut in .5. ⁊ iuppiter ſi fuerit in optimo loco: naſcetur fili⁹. ⁊ ſi fuerit dominus oſcendentis in .4. out in .7. ⁊ iuppiter in bono loco: naſcetur ei fili⁹ poſt dilationem ab interrogatione ſua. Si vero inueneris malum in aſcendente aut oſpexerit eum ex oppoſitione vel a quarto aſpectu: et dominus oſcendentis fuerit i loco malo: fuerit q̧ iuppiter cadẽs vel in domo mortis aut ſub radijs: ſignificat paucitatem filiorum: ⁊ q̧ modicum durabunt ſi fuerint: ⁊ non dimittas oſpicere quintum ab oſcendente: quod eſt filiorum ſignum: in quo ſi fuerint fortune naſcetur ei filius cito. ⁊ ſi fuerint in eo mali: ⁊ videris aliquid boni in interrogatiõe erit filius: ſed cito videbit mortem eius. Si inueneriſq̧ iouem orientalem in angulo: naſcetur ei cito filius. Si vero fuerit occidentalis in angulo. i. ſi apparuerit veſpere in occidente: ⁊ fuerit dominus aſcendentis in loco opportuno: naſcetur ei tarde ⁊ poſt aliquam dilationem.

¶ Utrum mulier ſit pregnans an nõ: ⁊ vtrũ pariet vel nõ.

T Si interrogatus fueris de aliqua muliere vtrum ſit pregnans an non: ⁊ vtrum pariet an non: vel perficiatur ei aut non: aſpice dominum aſcendentis et lunã q̄ ſũt ſignificatores filioꝝ. Si inueneris dñm aſcñtis ⁊ lunã in domo filiorũ: ⁊ fuerit dñs dom⁹ filioꝝ in aſcendẽte lib a malis: dic q̧ ſit pregnans. ⁊ ſi pulſauerint dñs aſcendentis ⁊ luna. i. ſi commiſerit diſpõnem ſuam alicui planete in angulo: erit pregnotio: ⁊ eo melius ſi fuerit receptus. et ſi iuncti fuerint planete cadenti ab aſcẽdẽte: ſignificat detrimentum ⁊ quod pregnotio ſit fruſtra: ⁊ eo fortius ſi fuerit aſcendens ſignum mobile aut fuerit malus in angulo: ont ſi fuerit luna iũcta malo quia hec omnia ſignificant detrimentum: Receptor autem diſpoſitionis. i. planeta ponderoſior qui recipit diſpoſitionem omnem a domino aſcẽdentis vel lune cũ fuerit liber a malis. i. ſi nõ fuerit iunctus eis nec ipſi fuerint ei iuncti ⁊ fuerit i bono loco pregnatio perficietur.

¶ Utrũ pgnatio ſit vera vel falſa.

T Si interrogauerit de pregnatione vtrũ ſit vera vel falſa. i. vtrũ veniat ad effectum: vel fruſtra. aſpice dominũ aſcendentis qui ſi iunctus fuerit planete cadẽti ab aſcendente nec recipienti ſignificat detrimentum. ſimiliter ſi fuerit iunct⁹ planete retrogado vel ſit luna recepta vel fuerit domin⁹ aſcẽdẽtis i bono loco ab aſcẽdẽte: q̧ tũc ſigſificat pgnationẽ.

¶ Utrũ mľier pgnãs piet gemios vel non.

T Si interrogatus fueris de muliere pregnãte vtrũ pariat gemios vel .ñ: aſpice aſcendẽs hora i qua interrogatus fueris ſi fuerit ſignum commune aut ſi fuerit in aſcendẽte. aut in domo filioru3 duo plãete fortune erit pregnans cum geminis. i. par at gemĩos: Silr̄ ſi inueneris ſolem ⁊ lunam in ſignis cõmunibus: ⁊ ſi non fuerit oſcendens nec ſignum filiorum cõe neq3 fuerit i eis ex hoc quod dixi: nec fuerit lũinaria i ſignis cõibus portat pregnans vnum.

¶ Utrũ piet maſculũ vel feminã.

T Si iterrogat⁹ fueris vtrũ maſculũ piet vel feminã aſpice dominum aſcendentis ⁊ dominum domus filiorum ſi fuerint in ſignis maſculinis erit in vẽtre eius maſculus: ⁊ ſi fuerint in ſignis femininis erit femina in ventre eius: ⁊ ſi fuerit vnus eorum in ſigno maſculino ⁊ alter in ſigno feminino: aſpice ſignum in quo fuerit luna et planetam cui iungitur luna. ſi fuerit luna in ſigno maſculino: ⁊ iuncta fuerit planete maſculino: pariet maſculũ: ſi vero fuerit luna in ſigno feminino aut iuncta fuerit planete feminino pariet feminam: ⁊ ſcito quod mercurius cũ fuerit oriẽtalis hoc eſt quando oritur ante ſolem erit maſculus. ⁊ ſi fuerit occidentalis hoc eſt quando oriť poſt ſolẽ erit femina ſi deus voluerit.

¶ Signum ſextum ſiue ſexta domus cũ ſuis interrogatiõibus ⁊ primo. ſi infirmus ſanabitur vel morietur.

S I interrogatus fueris de infirmo vtrum ſanetur vel moriatur: aſpice aſcendens. Aſcendens enim ſignificat medicum: ⁊ medium celi ſignificat ifirmum: ⁊ ſignum ſeptimũ ſignificat infirmitatum: quartum vero ſignum ſignificat medicinam. ſi fuerit malus in aſcendente non proficiet ei medicia medicorum. ſi vero fuerit fortuna in aſcendente proficiet ei medicina medicorum ⁊ eorum cura: ⁊ ſi fuerit in medio celi malus non auxiliabitur ſibi infirmus: ſed magis excitabit ſuper ſe infirmitatem. Si vero fortuna fuerit in .10. curabit ifirmus ſemetipſum cum quibus ſibi proficiunt. ⁊ ſi fuerit malus in ſeptimo vertetur ab infirmitate in infirmitatem: ⁊ ſi fuerit idem fortuna veniet ſuper eum ſanitas abſq3 curatione aliqua quo poſſit curari. ⁊ ſi fuerit malus in quarto ſigno augebit ei medicina eſſe ſui fortitudine3 .i. aggrauabit eũ medicina: ⁊ ſi ibidẽ fuerit fortuna: proficiet ſibi: Poſt hoc aſpice dñ3 aſcẽdẽtis. ⁊ lunã ab illo qui fuerit in angulo ⁊ aſpexerit oſcendens ſi fuerit liber a malis ⁊ non fuerit in aſpectu domini dominus mortis: ⁊ maxime in quarto vel in ſeptimo que domus mortis ẽ ſignũ octaue

ab aſcendente: nec fuerit ſub radys: ſignificat ſanitatem. ⁊ ſi iunctus fuerit fortunis: ſignificat etiam ſanitatem: ſin autem ipſa fortuna fuerit retrograda: ſignificat prolixitatē infirmitatis: ſed ſanabitur. ⁊ ſi non fuerit luna ſuper terram ſed fuerit iuncta planete qui ſit ſuper terram ſignificat ſanitatem. ⁊ ſi fuerit ſuper terram: ſignificat ſanitatem: niſi planeta receptor diſpōnis ingrediatur cōbuſtionem: quia tūc ſignificat mortē. Et ſi fuerit luna ſuper terrā: ⁊ iuncta fuerit malo ſub terra: ſignificat mortē. ⁊ ſi iungitur luna domino aſcendentis: ⁊ hic fuerit auctꝰ lumine ⁊ nūero: ſignificat celeritatem eius ſanitatis ⁊ emendationē corporis. Et ſi fuerit dominus aſcendentis ſub terra: ⁊ luna iuncta fuerit planete in .9. ab aſcendente volenti cadere: ſignificat mortē. Et ſi iunctus fuerit dominus aſcendentis domino domus mortis ⁊ luna impedita: ſignificat mortem. ⁊ ſi portauerit lumen a domino aſcendentis ad dominum octaue erit timendum qꝛ malum eſt. ⁊ ſi fuerit receptus ꝓlongabitur infirmitas. Si vero dominus aſcendentis iunctus fuerit domino octaue a trino aſpectu: ⁊ fuerit dominus aſcendentis in angulo: quando peruenerit dñs domꝰ mortis ad gradum ſigni aſcendentis: ſignificabit mortem. ⁊ ſi reddiderit lumen domini aſcendentis ad dominū octaui aliqs planeta ⁊ dñs aſcendentis fuerit cadēs: ⁊ dñs octaui in angulo: ſignificat mortem. Et ſi fuerit dominus domꝰ mortis in aſcendente: ⁊ dñs aſcendentis vl' luna fuerit impedita: ſignificat mortē. ⁊ ſi impeditus fuerit receptor diſpōnis: ſignificat fractionē. i. recidiuationem poſt ſanitatem. Preſentia quoqꝫ domini octaui in angulis malum. ⁊ ſi non fuerit dñs aſcendentis ſuper terrā ⁊ iunctus fuerit domino octaui in quarto ⁊ in domo mortis: ſignificat mortem. Et ſi nō aſpexerit dominꝰ octaui dñm aſcendentis: ſed reddiderit lumen eorū aliquis planeta: fueritqꝫ dominus aſcendentis cadens: ⁊ dominus octaui in angulo: ſignificat mortem. Et ſi dominus aſcendentis ingreditur combuſtionē ideſt ſi fuerit inter eum ⁊ ſolem minus .iz. gradibus morietur. Similiter ſi fuerit combuſtus ⁊ non fuerit receptus. Qꝫ ſi planeta non pulſauerit diſpoſitionem. i. ſi fuerit planeta recipiens: ⁊ fuerit liber a cōbuſtione: ⁊ luna fuerit ſalua: ſignificat euaſionem. Et ſi fuerit domus infirmitatum ſignum mobile: alleuiabitur infirmus quadam vice ⁊ aggrauabitur vice altera: ⁊ ſi fuerit cōe: mutabitur ab vna infirmitate ī aliam. ⁊ ſi fuerit fixum: durabit in vno eſſe. Et ſi luna ſeparata fuerit a planeta orientali: hoc eſt in mane orienti in oriente: erit infirmitas noua ⁊ recens. Et ſi ſeparata fuerit luna a planeta occidentali. i. in ſero apparente: iam ꝓlongata eſt eius infirmitas. ⁊ ſi iuncta fuerit planete orientali: ſignificat celeritatem. Si vero iuncta fuerit lūa planete occidentali: ꝓlongabitur eius infirmitas: ⁊ eo melius ſi aſpexerint dominum aſcendentis fortune: ⁊ ipſe fuerit in loco bono ab aſcendente: ⁊ deterior erit aſpectus malorum ad eum ſi fuerit a quarto aſpectu aut ab oppoſitiōe: vel fuerit cum eo in vno ſigno. Et ſi luna iuncta fuerit planete retrogrado: ſignificat diuturnitatem morbi. ⁊ ſi iūcta fuerit planete tardiori: ſignificat aggrauationem: ⁊ dubiū eum reddit.

¶ De diebus creticis per locum lune.

f Cito etiam locum lune in ſeptimo die ex initio eius infirmitatisꝰ ⁊ interrogationis de ea: ⁊ in .14. ⁊ i .zi. ⁊ in .z8. die. Nā luna qua die peruenerit ad malos aut ad dominum domus infirmitatis: aggrauabitur infirmus in eadem die. ⁊ cū peruenerit ad fortunas vl' aſpexerint eam: accidet ei ſalus ⁊ quies ab infirmitate: ⁊ ad ſciendum eſſe infirmi die ſeptimo addes ſuper locum lune: .90. gradus ⁊ proficias a gradu lune quo peruenerit numerus: ibi erit locꝰ lune in .7. die: ad diē vero .14. adde ſuper locū eius .i8. gradus: ⁊ hec ē oppō loci eiꝰ ī quo erat eadem die qua icēpit infirmitas aut iterrogatio: ad diem quoqꝫ zi. adde ſuper locum eius .z70. gradus die vero .z7. reuertitur luna ad locū ſuū id eſt ad ſignum: ⁊ ad gradum ī quo erat ī pricipio īfirmitatis vel īterrogatōis: ⁊ quotiens iuncta fuerit lūa in his diebus alicui fortūe: totiens inueniet īfirmus quietem ⁊ emendationem: ⁊ quotiens iuncta fuerit malo totiens augetur eius dolor atqꝫ grauatur.

¶ Utrum aliquis ſit infirmus an non.

f Jfueris interrogatus de aliquo viro. vtrum ſit īfirmus an non: aſpice dominum aſcendentis ⁊ lunam qui ſi fuerit in ſexto ab aſcendente que eſt domꝰ īfirmitatū aut fuerit iūctus domino ſexti aut in deſcenſione ſua vel cōbuſtꝰ ſub radys dic eū īfirmari: ſin āt nō.

¶ Utrum ſeruus liberabitur a ſeruitute an nō.

e T ſi interrogauerit ſeruus vtrum liberetur a ſeruitute an nō: aſpice dominum aſcēdētis ⁊ lunā. ⁊ ſi īueneris aliquem eorum ſeparatum a domino medy celi vel a ſole: aut a malis ⁊ nō fuerit iūctꝰ alicui eoꝝ quos ꝑdixi dic fore eū liberū: ſin autem non.

¶ Queſtio ſi ſuus liber ab vno ſuiet alteri.

e T ſi te iterrogauerit ſuus dicēs egrediar de manu domi mei ad aliū an nō: Aſpice ī hoc dominū aſcēdentis ſi fuerit ī angulo ⁊ nō fuerit iūctus pl're cadēti ab aſcēdēte non exibit de manu eius: ⁊ ſi iunctus fuerit alicui planete in nono vel in .3. ſigīficat eum egreſſū. Si vero fuerit dominus aſcendentis in angulo impeditus ex oppoſitione aut ex coniūctione: vel a quarto aſpectu: aut īgrediſ cōbuſtionē morieſ añqꝫ egrediaſ de dño ſuo.

¶ Qō an dominꝰ preſens melior ſit ſeruo an futurus.

T ſi ſeruus interrogauerit te dicēs eſt ne mihi dñs meus apud quē ſū melior an ille quē volo vel apō quē ꝓficiſcor: aſpice dominum aſcendentis ſi fuerit receptus in ſigno in quo eſt ideſt ſi iunctus fuerit domino domus eius vel exaltationis: dominus eius cum quo ē: et locus in quo ē: eſt illi melior. Si vero dominus ſeptimi fuerit receptus ille ad quē vult ire erit ei melior. Deinde aſpice planetam a quo ſeparatur luna ⁊ planetam cui iūgiſ lūa ⁊ ſi planeta a quo ſeparatur luna fuerit fortuna: dominus eius cum quo eſt: ē illi melior ⁊ ſi receperit lunam ipſe cui iungitur ille quem petit erit illi melior. ⁊ ſi non iungiſ alicui aſpice dominum aſcendentis ⁊ lunam ſi aliquis eorum fuerit receptus in ſigno in quo eſt: aut fuerit ſignum ī quo eſt dominus eius exaltatio aut triplicitas: ⁊ cetera. dominꝰ eius cum quo eſt: eſt illi melior. Quod ſi fuerit receptus in ſecundo ſigno ab eo in quo eſt aut erit ei conueniens tunc ille ad quem venit erit ei melior domino ſuo: ⁊ deus melius nouit.

¶ Queſtio vniuerſalis de mutatione rerum de loco ad locum quis ſit melior an in quo eſt an ad quē mutaſ.

f Jmiliter iudicabitis viro peregrinanti de eſſe ſuo in terra in qua eſt: aut de eſſe ſuo in illa ad quam venturus eſt. i. cū que fuerit que eatū erit ei melior. Similiter aſpice in reuolutione: hoc eſt in mutatione omnis rei quando. ſ. debet mutari a manſione in manſionem ⁊ eē viri de domo in domum. ⁊ de terra in terrā: ⁊ ab vno opere in alium. Et quotiens fueris interrogatus de duabus rebus que earū ſit melior aſpice ī hoc ſicut ꝑdixi tibi.

¶ De ſeruo emendo ſi ꝓficietur emptio vel non.

q Uotienſcunqꝫ interrogatus fueris de ſeruo comparando vtrum perficiatur eius adeptio vel non. aſpice dominum aſcēdentis ⁊ lunā ſi fuerit iuncti domino ſexti ab aſcendente domino aſcendentis aut iūctus fuerit dñs ſexti ab aſcendēte domio aſcēdētis ꝯplebiſ eiꝰ emptio. ⁊ ſi fuerit dñs aſcēdētis aut lūa ī .7. ab aſcēdēte vl' fuerit dñs ſexti ī aſcēdēte aut īueneris plāetā deferētē lumen īter dominum aſcēdētis ⁊ dominū ſexti: adipiſcetur hoc de

quo interrogat: ⁊ ſi nihil fuerit de his que dixi tibi: non adi/
piſcetur hoc de quo iterrogat.

℄ De petente ancillam an habebit eam vel non.

Et ſi interragatus fueris a viro qui petit ancillã ab ali
quo: aſcendens: ⁊ dñs eius ac luna erũt interrogantis: ⁊
ſeptim⁹ ac dñs ei⁹ illius a quo iterrogat. Signũ vero vn
decimũ ab aſcendente erit ancille. Aſpice ergo cõiũctionẽ
dñi aſcendentis: ⁊ lune cũ eo vel cũ tranſlatione alicui⁹ pla
nete inter eos: ſicut p̄dixi tibi in hoc capi.

℄ Si dominus habebit ſubſtãtiam ſui mortui.

Et ſi interrogatus fueris de reliquijs mortui ſui vtrũ
adipiſcatur eas dñs an non. Aſpice dñz aſcẽdẽtis ⁊ lu
nam ſi cõiuncti fuerint dño ſeptimi ab aſcẽdente qđ ẽ ſcđz
a doma ſeruorũ adipiſcetur eam. Silr̃ ſi dñs ſeptimi iũct⁹
fuerit dño aſcendẽtis: aut fuerit dominus ſeptimi in aſcen
dente aut dominus aſcendentis: vel luna in ſeptimo: aut i
ueneris pl̃tam deferentem lumen ab vna eorũ ad ſacium
ſuum: adipiſcetur eam.

℄ Si iterrogans habebit poſſeſſionẽ vl̃ nõ. ſ. ſerui.

Et ſi interrogatus fueris de poſſeſſiõe vtrũ p̱ueniat ad
eũ q te iterrgauerit an nõ. Aſpice ſignũ tertiũ ab aſcẽ
dente: qđ eſt decima dom⁹ ſuorũ. Si inueneris dñz aſcen
dentis vel lunã ꝯiũctũ dño tertij ab aſcendente: aut inue
neris dñm tertij iunctum dño aſcendentis: adipiſcet̃ eaz.
Silr̃ ſi fuerit dñs aſcendentis ⁊ luna in tertio: aut dñs ter
tij in aſcendente: aut fuerit planeta trãſferens inter eos lu
men: hoc eſt a domino aſcendentis ad dñm tertij: aut a do
mino tertij ad dñm aſcendentis: adipiſcetur poſſeſſionez
p̄dictam per manus legatarum.

℄ Signũ 7ᵐ ſiue dom⁹ 7ᵃ cum ſuis interrogationibus: ⁊ p̄
ma ſi cõiugium perficietur an non: ⁊ qualis erit conuenien
tia inter eos poſtq̃ꝫ perfectum fuerit.

Cum iterrogat⁹ fueris đ cõiugia vtrũ p̱ficiat̃ an
nõ: ⁊ ſi p̱fectũ fuerit qũo erit ꝯuẽtio iter eos. Si
vero nã fuerit p̱fectũ a q̃ fit ei⁹ ſep̱atio vel diſci
diũ pone aſcñs ⁊ dñz ei⁹ ⁊ lunã iterrogãti: ⁊ ſigᵐ
ſeptimũ ac dñm ei⁹ mulieri. Si iũctus fuerit dñs aſcendẽ
tis: aut luna dommino. 7. aut fuerit in ſeptimo: adipiſcetur
mulierẽ. Silr̃ ſi dñs ſeptimi iũctus fuerit dño aſcendẽtis:
aut fuerit dñs. 7. i aſcendente: fit res cũ facilitate: ⁊ magis
erit volũtas mulieris q̃ꝫ viri. Et ſi fuerit luna deferens lu
men iter eos: diſcurrent iter eas legati: ⁊ erit effectus rei p̱
manus eoꝝ. Poſt hoc aſpice receptorem diſpõnis: hac eſt
planetam ponderoſiarẽ ſi fuerit impeditus a malis ex q̃r
ta aſpectu vl̃ oppõne: aut fuerit cadens: deſtruetur res poſt
q̃ꝫ fuerit directa.

℄ Qđ de ipedimẽto ſiue detrimẽto quali modo erit.

Et ſi iterrogat⁹ fueris q̃li mõ erit detrimẽtũ. Aſpice
ipm malũ qđ ipedit: ſi fuerit dñs. z. ab aſcẽdẽte: aut
. 8. erit detrimẽtũ ex p̱te deſcriptõis dotis. Et ſi fue
rit dñs. iz. ab aſcẽdẽte: erit detrimẽtũ ex rep̱henſiõe gene
roſitatis mulieris. ⁊ ſi fuerit dñs ſexti: erit ex p̱te generoſitã
tis viri. ⁊ ſi fuerit dñs q̃rti: erit ex p̱te pr̃is. ⁊ ſi fuerit dñs
tertij: erit ex parte fratrũ. Sic itellige de religs ſignis ſcđm
ſubãs ſuas. ⁊ ſi fuerit plantea abſcindens coniunctianez in
ter eos: erit detrimẽtũ ex ſubã dom⁹ ei⁹. i. ſi fuerit dñs ſcđe
dom⁹ aut 8ᵉ ex p̱te deſcriptõis dotis: erit inuolutio. ⁊ ſi fue
rit dñs tertij erit ex p̱te fratꝝ: ⁊ 4ᵐ ex p̱te pr̃is ⁊ parentũ: ⁊
5ᵐ eo q̄ mlĩer fuerit nupta ⁊ hẽat filiũ: h̄ erit occaſio. ⁊ ſi fu
erit dñs ſexti: erit ex iſirmitate: aut ex vitio ſui corp̱is: aut
ex p̱te ſeruoꝝ. ⁊ ſi fuerit mal⁹ pl̃ta qui deferat iter eos lum̃
erit ex parte legatorum.

℄ Queſtio de qualitate animi eorum.

De q̃litate ai eoꝝ aſpice ꝯiũctionẽ q̃ fuerit iter dñm
aſcẽdẽtis ⁊ dñz rei queſite: ſi aſpexerit ſe a ſigno. 7.
q ẽ aſpect⁹ oppõnis: ſignificat maliciã animi ⁊ mlt
tudinẽ ꝯtẽtionis: ⁊ ſi fuerit aſpect⁹ ex q̃rto ſignificat boni
tatẽ ai ſed aliq̃n erit ibi cõtentio: ⁊ ſi fuerit aſpectus trin⁹
vel ſextilis: ſigificat dilectionẽ ⁊ bonã ai qualitatẽ ⁊ ſimilr̃
ſi fuerit lũa recepta ⁊ ſi fuerit domin⁹ aſcẽdẽtis i angulo ⁊
fuerit plãeta: ponderoſus. i. receptor erit vir eleuat⁹ dñans
⁊ vicẽs mulierẽ ⁊ qualẽcũqꝫ eorũ inueneris cadẽtẽ aut pl̃ſã
tẽ: ipſe erit victus ⁊ ſubiectus dñs. ſ. aſcẽdẽtis aut domin⁹
rei: Si vero coniuncti fuerit i vno ſigno ſigificat cõtẽptio
nes: ⁊ ſi fuerit lũa aſpiciẽs aſcẽdẽs ⁊ fuerit ipedita erũt iter
eos cõuicia: ⁊ ſi fuerit mal⁹ i aſcẽdẽte: erit hoc ex p̱te viri: ⁊
de reliquis ſignis ſecundas ſubſtãtias ſuas ſic itellige. ⁊
cũ videris ſolẽ ipeditũ erit ipedimẽtũ ſup̱ virũ: ⁊ ſi fuerit i
pedita venus ipediet mulierẽ: cũ v̓o lũa ipedita fuerit ipe
diet vtraſqꝫ.

℄ Qđ de muliere que aufugit a viro ſi reuertetur vel nan.

Et ſi iterrogatus fueris de muliere egreſſa de domo
ſua p̱ ira mariti ſui: vtrũ reuertatur ad domũ ſuam:
an nõ: aſpice venerẽ ⁊ ſolẽ qui ſũt ſigiſicatores viri ⁊
mulieris ſi fuerit ven⁹ ſup̱ terrã i loco op̱io ab aſcẽdẽte: ⁊
ſol ſub terra renũciat reuerſionẽ mulieris ad domũ ſuã cũ
dilatiõe fortl ac duritia. ⁊ ſi fuerit lũa hora q̃ exiuit đ domo
ſua aut hora iterrogatõis iã trãſiẽs p̱uẽtionẽ. i. poſt dimidi
um mẽſis: erit reuerſio ei⁹ ad domũ ſuã feſtinãter. ⁊ ſi fue
rit lũa aucta lumie. i. i initio mẽſis erit ei⁹ reuerſio cũ tardi
tate ⁊ ſi fuerit venus dum exiret de domo ſua retrogada ⁊
occidẽtal̃ erit reuerſio eius ad domũ ſuã ſpõtanea volũta
te ac penitẽs: ⁊ ſi fuerit oriẽtalis egrediẽs de ſub radijs ⁊ re
tragada reuertetur ⁊ erit vir ei⁹ penitẽs de egreſſione eius
ſed nõ penitebit eũ de hoc qđ fecit ſicut penitet i primo ca.
⁊ ipſam penitebit de reuerſione ſua ſed nan penitebit de h̄
quod fecit ſicut penitet i p̱io cap.

℄ Queſtio đ muliere ſi ſit virgo: vel corrupta.

Et ſi iterrogat⁹ fueris de muliere. vtrũ ſit virga vel
corrupta aſpice aſcẽdens hora qua iterrogatus fue
ris et dominium eius ac lunam ſi fuerit i ſignis fixis:
erit virgo ab oĩ vicio ⁊ libera ab eo de quo diffamata ẽ: ⁊ ſi
fuerint in ſignis mobilib⁹ aut cõib⁹ erit corrupta. Jã eniz
nup̱ſit ⁊ ſi mulier putauerit ſe virginẽ eẽ deluſa eſt ⁊ acce
pta ẽ v̓gitas ⁊ ſi fuerit luna i ſigno cõi aut mobili: ⁊ aſcen
dẽs ac dñs ei⁹ i ſigno fixo iã vexata ẽ ab aliquo ⁊ nõ ẽ acce
pta v̓gitas bene: et ſi fuerit luna cum marte i ſigno mobili
aut cõi iã virgitas ẽ accepta i amicitia viroꝝ. et ſi fuerit ſa
turn⁹ i aſcendente cũ lũa i cõi ſigna aut fixo: ille cui cõiũge
bat̃ vtebat̃ ea extra naturã: ⁊ nõ ẽ accepta virgitas eius.
⁊ ſi fuerit mars i angulo vel ſecũdo i quarto aſpectu vel ſe
ptio veneris et lũa i pedita a marte ⁊ venus in ſcorpiõe: aut
i triplicitate eius non erit virgo. et ſi inueneris mercurium
ante Jouem i triplicitate veneris aut in angulo eius et ce
ciderit mars ab ea proprie et nõ aſpexerit fueritqꝫ i arie
te mars: vel leone: vel ſagittario erit virgo.

℄ Utrũ mulier hẽat filiũ an non.

Et ſi iterrogatus fueris de muliere: vtrum habeat
filium an nan: aſpice venerem ſi fuerit in aquario
aut leane et fuerit cum ea mercurius nunquam pe
perit. Si vero venus et mercurius fuerint in ſcorpione
aut tauro habet filium: et ſi fuerit mars et luna aut venus
in ſigno cõmuni preter ſagittarium habet filium. Nam ſa
gittarius ſigificat q̄ mulier nan habeat filium nec pariat
in eternum Sed ſi et filiam pepererit morietur. Si autez
fuerint mali in ſignis mobilibus: erit eius filius ex iniuſti
tia: ideſt ex fornicatione ⁊ amicitia. non enim ſeruat fidem
marito ſuo: Si vero fortune fuerint in ſignis cõmunibus
erit eius fili⁹ ex iuſtitia: et ſi vtriqꝫ fortune ſcilicet ac ma
li fuerint ⁊ mixti in ſignis mobilibus triſtabitur cauſa
filij ſui.

¶ Quo de pgnāte ſi ſit ex fornicatōe vel nō.

Et ſi īterrogatus fueris de muliere pgnāte vtrum ſit filius eius ex iuſticia: aſpice ſignum filiorū qḋ eſt quītū ab aſcēdēte: ⁊ ſi aſpexerit eū mars aut ſatur n⁹ vel mercuri⁹ erit eius fili⁹ ex fornicatōe. ⁊ ſi aſpexerit eū fortūe: erit filius ei⁹ ex iuſtitia. ⁊ erit legitimus.

¶ Utrū mulier bȝ virū quē diligat vel qui eā diligat.

Et ſi īterrogatus fueris de muliere vtrū hēant virū q eā diligat vł quē ipa diligat vt p̄ ēt eā diligit aliqs vir an nō: aſpice dn̄ȝ aſcēdētis: ⁊ lunā ſi fuerit aliqs eorū cū marte ī vno gradu bȝ amicū ſecū ī domo: ⁊ ſi fuerit ī vno ſigno ⁊ nō ī vno gradu ē ei vicini⁹ ppe ſe: ⁊ ſi fuerit aliqs eorū ſepatus a marte bȝ amicū quē diligebat: ſed iā dimiſit eū: ⁊ ſi aliqs eorū iungit̄ marti: fueritqȝ ī aliqua domorū eius iā dilexit virū qui petit eam ⁊ ipa vult vt hēat eā. Si vero aliquis eoꝝ iūct⁹ fuerit ioui iā oli dilexit virꝫ ſe altiorē ⁊ nobiliorē ⁊ adhuc diligit eū: ⁊ ſi iūct⁹ fuerit mercurio diligit iuuenē marito ſuo prio pulchriorē: etate quoqȝ miorē ⁊ eſt ſcriptor ac negociatior: ⁊ ſi aliqs eorū iūct⁹ fuerit veneri: diligit mulierē: ē etiā occupata a mulierib⁹ Si aūt iuppiter aſpexerit illū dimitteret eum cā religionis q̄ ei accidet. Si vero ſol aſpexerit. iā eā iuuit⁹ ē quidā vir magnus ⁊ ob hoc dimiſit eū. ⁊ ſi aſpexerit ven⁹: iā hec pcep mulier. Similr vniuerſi pl'te ſecūdū gen⁹ ſuū. Et ſcito q mercuri⁹ vel ſatum⁹ ſi fuerit ī vno ſigno ⁊ aſpexerint lunā vł dominū aſcēdētis iā pcepit hec iuuenis deſpōſatus ſimł iuuenib⁹ ⁊ ſi eis iūgit̄ luna: diligit virū effeminatuȝ tali figura vt dixi.

¶ De cōtētione duoꝝ qs eoꝝ vicet.

Et ſi īterrogat⁹ fueris de cōtētione que fuerit īter duos qs eorū vīcet ⁊ obtiebit victoriā. Pone aſcēdens ac dominū ei⁹ ⁊ lunā īterrogāti qui te īnterrogat ⁊. 7. ac dominū ei⁹ cōtētori. poſt hec aſpice ſi ābo pl'te īuicē ꝯiūcti fuerīt a ſextili aſpectu vel trio pacificabuntur aū cōtentionē. ⁊ ſi fuerīt iūcti a quarto aſpectu vel ab oppōne nō pacificabūtur niſi poſt guerrā ⁊ ⁊ cōtētionē: ⁊ ſi vtriqȝ cōuenerit ī vno ſigno erit īter eos pax abſqȝ imiſſione alteri⁹ ⁊ abſqȝ alio q īgrediat̄ iter eos cā pacificādi: ⁊ ſi aſpexerit eos dn̄s medy celi ⁊ fuerit eū eo ꝯiūctio anteqā vn⁹ eoꝝ iūgatur alteri nō pacificabūtur donec veniāt corāȝ rege: ⁊ ſi lūa tráſtulerit iter eos lumē erit īitiū pacis p man⁹ legatorū: p⁹ hec aſpice locū vtrorūqȝ pl'taꝝ dn̄i aſcēdētis. ſ. ac dn̄i rei. i. domi ſepti ⁊ fortitudinē eoꝝ: qꝛ p ħ itelliges fortitudinē eoꝝ q cōtēdūt. fortior. n. ē ille c⁹ ſignificator fuerit ī āgulo: ⁊ q fuerit recept⁹ ex eis hēbit pl'es auxiliatores: ⁊ ſcito q īitiū pacis erit a pl's pulſāti. i. ab eo q petit cōiūctionē qui ē leuior ⁊ a pl'a cadēti ſi fuerit leuior: ⁊ ſcito q dn̄s. 7. cū fuerit ī aſcēdente ſignificat fortitudinē īterrogātis. ⁊ dn̄s aſcēdētis ī. 7. ſignificat fortitudinē ei⁹ de quo iterrogat̄ qꝛ ſimilē victo ⁊ ſi vn⁹ ſignificator fuerit retrograd⁹ ſignificat debilitatē ⁊ fugā negociationē quoqȝ atqȝ mēdaciū illi cuius fuerit ſignificator. i. ſi fuerit dn̄s aſcēdētis retrogradus erit debilitas īterrogātis: ſi vero fuerit domin⁹ ſeptie retrograd⁹: erit debilitas cōtētoris: Si ſi domin⁹ medy celi aſpexerit eos ⁊ fuerit retrograd⁹ ſignificat iiuſtitiā iudicū ⁊ cōtētio plōgabit̄: Silr ſi vn⁹ ſignificatorū fuerit ſepatatus ab alio: ſignificatores dico dn̄m aſcēdētis ⁊ dominū rei. et ſcito q lūinaria. i. ſōl ⁊ luna ſi vnū eorū iūctū fuerit vni ſignificatorū: aut fuerit ī domo eius erit fortior ⁊ dignior: ⁊ ſi domius aſcēdētis iunctus fuerit domio medy celi queret domi⁹ īterrogatōis auxiliū a rege. Si vero domius medy celi iūct⁹ fuerit domio aſcēdētis auxiliabit̄ ei rex abſqȝ rogatu ſuo: ⁊ ſi dominus. 7. iūctus fuerit domino medy celi poſtulabit auxiliū cōtēptor a rege. Si vero domius medy celi iūct⁹ fuerit domio ſepti auxiliabit̄ rex ꝯtētori. Cūqȝ noueris fortitudinē vniuſcuiuſqȝ eoꝝ ex altero. ⁊ no ueris q non pacificabuntur. aſpice regem vel iudicē qui iudicat iter eos a domino medy celi: deīde aſpice quem eoꝝ ſignificatoꝝ aſpiciat. i. vtrū dn̄m aſcēdētis vł dn̄ȝ ſeptimi aſpiciat pdictus dn̄s medy celi q eſt ſignificator regis vel iudicis: ⁊ ſcito q rex vł iudex ſit cum eo quē aſpicit. ⁊ ſi fuerit ī medio celi planeta peregrin⁹ nō aſpiciēs eos: ⁊ dominus medy celi nō aſpexerit eos: ipi inter ſe conſtituunt qui iuſte iudicet iter eos. Si fuerit ſatur⁹ ī medio celi: et fuerit ipe dn̄s medy celi: iudex nō iudicabit iuſte nec vere. ⁊ ſi mars impedierit ſaturnū: vituperabit̄ pp̄ter hoc iudex ⁊ erit inde diffamatus. ⁊ ſi fuerit mars ī medio celi: erit iudex leuis ⁊ mlt'e celeritatis acutus ⁊ velox. ſi vero iuppiter fuerit: erit iudex iuſtus. ⁊ ſi fuerit ven⁹: erit euis ⁊ boni aī: ⁊ leuiter ſuſcipit̄. ⁊ ſi fuerit mercurius: erit viſu acut⁹. ⁊ ſi ſignum medy celi cōmune fuerit: p̄mus iudex nō finiet eoꝝ iudiciū donec eant ad alium iudicem.

¶ Queſtio de emptione ⁊ venditiōe qd erit de ea.

Et ſi iterrogatus fueris de emptiōe vł venditione alicuius rei: aſpice in hoc ad dominum ſeptimi ⁊ dn̄m aſcendētis ſi iuncti fuerint: erit cōuentio iter eos: ⁊ leuitas erit ex planeta pulſanti qui eſt leuior. ſi autem nō fuerint iuncti ⁊ inueneris inter eos planetā reddentē lumen vni⁹ eorum ad alterū: erit conuentio per manus alicuius viri qui ingredit̄ inter eos. ⁊ ſi fuerit dominus aſcendentis ī. 7. erit emptor ſequēs venditorem. ſi vero dominus. 7. fuerit in aſcendente: erit venditor ſequens emptorem. Et ſi fuerit in aſcendente fortūa: ſignificat leuitatem vendentis ⁊ eius veritateȝ. ſi vero malus fuerit in eo: ſignificabit eius duritiam ⁊ tarditatem atqȝ mendaciū. ſi aūt in ſeptima fuerit fortuna: ſignificat leuitatem emptoris ⁊ eius veritatem: ⁊ malus econtrario. ⁊ ſi luna non fuerit ſeparata ab aliquo planeta: ſed fuerit iuncta: vendet venditor poſſeſſionem ſeu rem quā non emit: ſed poſſedit ab aliquo: ſed ſi emit nōdum dedit de pcio ei⁹ quicqȝ. ſi vero fuerit ſeparata ⁊ nō fuerit alicui planete iuncta: erit in emptiōe dilatio ⁊ placitū. ſi aūt planeta a quo ſe parat̄ luna ingredietur combuſtionem: morietur venditor anteqȝ reuertatur ad eum ſubſtantia ſua.

¶ Queſtio de fugitiuo a ſuba vel alia re pdita ſi inueniet̄.

Et ſi interrogatus fueris d̄ fugitiuo ⁊ d̄ ſubſtantia vel de aliqua re perdita: pone aſcn̄s ⁊ dn̄m eius interroganti dn̄o. ſ. fugitiui ſiue fugitiuus fuerit ſeruus vł aliud. Septimū vero ⁊ dn̄m eius ac lunaȝ ſuo: ⁊ rei perdite: deinde aſpice ſi dn̄s aſcendentis iungit̄ domino. 7. adipiſcetur interrogans fugitiuū p inquiſitionem ac ſtudiū ſuū. Silr ſi fuerit dn̄s aſcēdētis in 7°. ⁊ ſi dn̄s ſeptimi iunct⁹ fuerit dn̄o aſcēdētis: aut domin⁹. 7. fuerit ī aſcēdente: veniet ſpontanea volūtate anteqȝ egrediatur de terra. Si autem inueneris lunā ſeparataȝ a dn̄o aſcendentis: ⁊ iūcta dn̄o. 7. veniet ad dn̄m pditi q dn̄ det ei vbi ſit ſeruus ſuus. ⁊ ſi fuerit ſepatata a dn̄o. 7. ⁊ iuncta fuerit dn̄o aſcendentis: mittet ſeruus ad dn̄m ſuū legatū q ſibi petat ſecuritatē. ⁊ ſi poſt hec iūctus fuerit dn̄s. 7. domino aſcēdentis: reuertet ſuus ad dn̄m ſuū ſpontanea voluntate. Si aūt dn̄s. 7. iunctus fuerit malo planete ī angulo: capiet̄ fugitiuus. ſed ſi aſpexerit dn̄s aſcendētis malum aut dn̄m. 7. adipiſcetur eū dn̄s ſuus: ſed reddet p eo ſubſtantiā. ⁊ ſi aliqḋ lūinariū iunctum fuerit dn̄o. 7. nō poterit abſcondi locus fugitiui. ſi fuerit quoqȝ dn̄s. 7. ſub radys: ſignificat inuentionem fugitiui. ⁊ ſi aſpexerit cū dominus aſcēdētis: capietur. ſi dn̄s. 7. iunctus fuerit malo: capietur idem fugitiuus: ⁊ ſi iunct⁹ fuerit fortune non capiet̄ niſi ipſa fortuna ingrediatur ſub radys vel retrogradēt aut īpediatur qꝛ ſi intrauerit in combuſtionem ſignificabit ei⁹

mortē: ⁊ ſi iūctus fuerit malo ⁊ ipſe igredieť ſub radys in ꝯbuſtiōe inueniet cadauer eiꝰ: ⁊ ſi luna iūcta fuerit malo adipiſceť fugitiuū. Si aūt iūcta fuerit plāete retrogrado reuerteť a ſeipſo ſpontanea volūtate ⁊ ſi iunctꝰ fuerit pl'e ſtāti.i. q fuerit i ſtatiōe ſua i anglo vel i ſequēti āgulū fugitiuꝰ vel errās nō moueť a loco ſuo: donec capiať. Sꝫ ſi fuerit pl'a in ſtatiōe pma volēs retrogradari capieť fugitiuꝰ ⁊ ſtringeť vinculis ⁊ reddeť dño ſuo: ⁊ ſi fuerit i ſtatōe ⁊a qn̄ vult dirigi capieť i parte ⁊ vincieť: poſt hec euadet de captiuitate illa ⁊ iteruꝫ poterit capi ⁊ ſi ipſe planeta cui iungiť luna fuerit directus reddeť abſqꝫ viculis. Si vō luna fuerit ſub radys ⁊ fuerit iūcta marti cremabiť fugitiuꝰ igne ⁊ ſi iūcta fuerit ſaturno morieť in aq̄. Si vero luna aſpexerit dñz domꝰ ſue capieť ſuba fugitiui: ⁊ ſcito ꝙ malus cum fuerit in.9. fugitiuꝰ capieť ⁊ reduceť: ⁊ ſi fuerit fortune ibideꝫ nō poterit capi: ⁊ ſi fuerit luna augmētata lūie ⁊ numero tardabiť eiꝰ captio: ⁊ i diminutiōe lune capietur citius.

Queſtio de loco fugitiui ⁊ rei prodite ſiue latrociny.

Et ſi iterrogatꝰ fueris de loco fugitiui ⁊ pditi aut de loco latrociny: aſpice locū lūe: ſi fuerit i aſcēdēte erit fugitiuꝰ i parte oriētis ⁊ ſi fuerit i medio celi erit fugitiuꝰ i pte meridiana: ⁊ ſi fuerit i.7. erit i occidētali pte: ⁊ ſi fuerit i.4. erit i ſeptētrionali: ⁊ ſi nō fuerit i aliquo anglō ꝝ aſpice ad partem planete ad ſignum.ſ. in quo fuerit: ⁊ indica ſuper partem loci lune ⁊ ſigni in quo fuerit.

Queſtio ſi reuerſio fugitiui ad locum vnde aufugit ſit ei melior ꝙ̄ ire quo vult.

Quod ſi iterrogauerit fugitiuꝰ cui aſpicis vtꝝ reuerſio eiꝰ ad locū vn̄ vēit erit ei melior ꝙ̄ ire a q̄ vľt: aſpice lunā ſi ſepata fuerit a malis reuerſio eiꝰ ad locū vn̄ fugerat erit ei mala: ⁊ ſi ſepata fuerit a fortūis reuerſio eiꝰ erit melior. Si aut iūcta fuerit fortūis quo pergit erit ei meliꝰ: ⁊ ſi iūcta fuerit malis: quo pergit erit ei malum.

Qō de latrocinio vtꝝ adipiſcať ipm interrogans vel nō.

Si interrogatꝰ fueris ď latrocinio ⁊ vtꝝ adipiſcať eū iterrogās an nō: pone aſcēdēs ac dñz eiꝰ ⁊ lunā iterrogāti.i. dño latrociny ⁊ ſeptimū ac dñz eiꝰ latroni: ⁊ mediū celi latrocinio: anglꝫ vero terre latrociny loco: ſi fuerit dñs aſcēdētis iūctꝰ dño.7. aut fuerit dñs aſcēdētis in.7. adipiſceť inqſitor q̄ſitū.i. latronē cū inqſitione ſua: ⁊ ſi fuerit cū hac cōiūctiōe dñs ⁊e ab aſcendēte q̄ ē domꝰ ſube ſub radys: adipiſceť iterrogator latronē cū inqſitiōe ſua: ſꝫ non adipiſceť latrociniū: ⁊ ſi iūctꝰ fuerit dño.7. dñs aſcendētis aut fuerit dñs.7. i aſcēdēte reddet latro qō furatꝰ ē: ⁊ ſi fuerit cū hac ꝯiūctione dñs ⁊i ab aſcendēte q ē dñs domꝰ ſube ſub radys iuenieť latro: ſꝫ nō iuenieť latrociniū: ⁊ ſi fuerit egreſſus de combuſtione: inuenieť pars latrociny: ⁊ ſi iūctꝰ fuerit dñs aſcendentis pl'e i anglis: ⁊ eo meliꝰ ſi fuerit i medio celi adipiſceť iterrogator latronē. Si vero iūctꝰ fuerit planete cadēti nō aſpiciēs aſcēdēs ſignificat eiꝰ fugiti receſſionē: ⁊ ſi fuerit ipſe pl'a aſpiciēs aſcendens ſperať.i. poterit hr̄e fiduciā: ⁊ ſi fuerit dñs ſeptimi ſub radys ſignificat iuētōeꝫ latrōis: ⁊ eo meliꝰ ſi aſpexerit eū dñs aſcēdētis: qꝛ ſignificat hoc ꝙ dñs habebit latronē: ⁊ ſi fuerit iūctꝰ i hoc qō dixi dñs.7. dñs aſcēdētis cū dño medy celi reducet ſubſtātiā timore regis: ⁊ ſi iūctꝰ fuerit dñs aſcendētis dño medy celi minabiť ei dñs ſube p regē aut p aliū timēdū: ⁊ ſi nō aſpexerint ſe.ſ. dñs aſcēdētis ⁊ dñs ſeptimi accipiet rex ſubſtātiā aut aliꝰ ꝙ̄ ille q iterrogauit p eo: ⁊ ſi iunctus fuerit dñs.7. cū dño medy celi auxiliabiť latroni ⁊c. ⁊ ſi iūctꝰ fuerit dñs aſcendētis cū domo medy celi auxiliabiť dño ſube rex. Et ſi trāſtulerit luna lumē iter vtroſqꝫ ſignificatores.i. iter dominū aſcēdētis ⁊ dñm.7. ſignificat inuentioneꝫ latronis ⁊ ſi iūctꝰ fuerit dñs ſeptimi ab aſcēdēte dño terty exibit latro de regione: ſi aūt fuerit in anglō ab aſcēdēte nō diſcedet a loco ſuo ⁊ p aſpectꝰ maloꝝ ad ſeptimū aut ad dñz.7. ſcito ꝙ occurret latroni: ⁊ ſi luna iūcta fuerit malis ſignificat ablationeꝫ ſbe: ⁊ ſi iūcta fuerit fortūe ⁊ fuerit ipſa fortūa ſub radys ⁊ ipedita ſignificat ablationē ſube: ⁊ ſi iūcta fuerit planete i aſcēdēte aut i.7°. ⁊ ipſe planeta liber fuerit a malis: ſignificat iuētionē ſube: ⁊ ſi ſe aſpexerit luminaria a trino vľ a ſextili aſpectu: ſignificat iuētōeꝫ latrociny ⁊ rei pdite ⁊c. Si fuerit aliqō luminariū.i. ſol ⁊ luna i aſcendēte aut i medio celi. Si vero aſpexerit ſe ex.4. aſpectu vľ oppoſitōe erit adeptio poſt deſpationē ⁊ iuolutionē: ⁊ ſi aſpexerit aliqō luminariū ptē fortūe aut fuerit cū eadē in vno ſigno iuenieť latrociniū ⁊ eo citiꝰ ſi aſpexerit ſol. Si vero luna aſpexerit portē fortūe aut iūcta fuerit ei i vno ſigno: erit i iuētiōe eiꝰ aliq̄ dilatio. Si aūt nō aſpexerit aliqō luminariū partē fortune nec aſcendens: ⁊ nō ſe aſpexerint luminaria: non inuenieť latrocinium ineternum.

Qō de eo qō abyt ſiue pyt ď ſuba ablta inuenieť vel nō.

Et ſi volueris ſcire vtꝝ iueniať qō abyt an nō. Aſpice dñz aſcendētis ⁊ lunā ſi iūctꝰ fuerit aliqs eoꝝ dño ⁊i ab aſcēdente aut reddiderit lumen eiꝰ ad eū aliqs planeta q ē vt deferat inter eos limē: ſignificat adeptioneꝫ ſube. Silr̄ ſi iūxerit lumē eoꝝ aliqs planeta.i. iuncti fuerit ambo alicui pl'e ſe pōderoſiori: ꝙ ſi dñs ⁊i q ē ſignificator ſube fuerit i aſcēdente: ſignificat adeptōeꝫ lꝫ poſt modicū. Silr̄ ſi iūctꝰ fuerit dñs ⁊i ab aſcendēte pl'e q fuerit in ⁊o ſigno ab aſcendēte. Et ſi dñs ⁊i ab aſcendēte nō aſpexerit: pibit ſba. Silr̄ ſi iunctus fuerit dñs octaui ab aſcendēte dño.7. q eſt ſignificator latronis: ⁊ dñs.7. ſi iunctꝰ fuerit dño ⁊i ſignificat amiſſionē ſube: ꝙ ſi iunctꝰ fuerit dñs.8. q ē ſignificator ſubſtātie latrōis dño ⁊i q ē ſignificator ſbe iterrogatoris ⁊ eoꝝ q̄ amiſit inueniet ſubaꝫ ⁊ accipiet parteꝫ ſubſtātie latronis ⁊ eo meliꝰ ſi aſperit eos dñs aſcendētis. Nā ſi dñs medy celi aſpexerit rex accipiet qō dixi: ⁊ ſi iūctꝰ fuerit dominus.8. dño medy celi q eſt ſignificator regis: placabit latro regem muneribꝰ. Si aut dñs.z. ab aſcendente nō aſpexerit aſcendēs vel dñm eius amitteť ꝓprius ſubſtātia ⁊ nō erit de ea mentio. Si vero iunctus fuerit dñs ⁊i ab aſcēdēte dño terty ⁊ noni aut alicui planete in eis aut fuerit dñs ⁊i in eis: ſignificat exitū ſube quaꝫ furatus eſt de regione: ⁊ ſcito ꝙ cū luminaria fuerit vtraqꝫ ſub terra fur ignorabiť ineternū. Si aūt fuerit luna in aſcendente ⁊ dñs eius: aſpexeritqꝫ eos ſol: illō qō abyt aut pyt aut furto ablatuꝫ fuerit iuenieť ⁊ reuerteť cito: ⁊ eo leuiꝰ ſi fuerit aſpectus trinus.

Queſtio de latrone an ſit peregrinus vel non.

Et ſi volueris ſcire vtrū ſit latro peregrinus an non: aſpice luminaria: ſi vtrūqꝫ aſcendens erit latro ex domo: ⁊ ſi aſpexerit vnum eoꝝ aſcendens ⁊ aliud non aſpexerit erit eis commixtus ⁊ non erit ex domo. Similiter ſi inueneris dominū aſcēdentis in aſcendente: aut dñs ſeptimi fuerit cuꝫ domino aſcendentis erit latro ex habitatoribꝰ domꝰ. ⁊ ſi fuerit luiaria i domibꝰ ſuis: aut i domibus domini aſcendentis aſpicientia aſcēdens: aut dñs aſcendētis: erit latro ex habitatoribus domꝰ: ⁊ ſi fuerit in triplicitatibus ſuis: erit latro ex ꝓpinqs eoꝝ: ſed non moratur cum eis in domo: ⁊ ſi fuerit in terminis ſuis vel faciebus erit familiaris ex habitatoribus domꝰ: ⁊ putatur ꝙ ſit inter eos aliqua propinquitas ⁊ ipſe frequentat eos. Et ſi fuerit duo luminaria in aliqua re eaꝝ quas diximus ⁊ aſpexerit vnuꝫ eoꝝ aſcendens ⁊ eius dñs ipſe eſt familiaris hominibus illius domꝰ ⁊ frequētat eos. Si vō aſpexerit aſcēdēs aliqō luminariū ⁊ nō aſpexerit.7. nō itrauit domū an̄ eā vicē qua furatus eſt niſi ſit vnum luminarium in ſigno cōi tunc iam intrauit eam iteruꝫ ſcientibus illis habitatoribꝰ: qꝛ ſignuꝫ cōmune ſigificat iteratiōem. Si aūt vnum luminariū aſpexerit dominum aſcendentis ⁊ non aſpexerit aſcendēs erit notus habitatoribus domꝰ: ſed non intrauit domum pꝰus. At ſi domus aſcendentis iam cecidit a gradu aſcendentis

⁊ fuerit cum eo ali⁹ planeta in eo ſigno in quo ē gradus aſcēdentis propior erit latro ex quibuſdam de habitatoribus domus. Si vero fuerit dñs ſeptimi in nono a domo ſua: non erit latro de regione illa. Si aũt fuerit in .6. aut i .8. a domo ſua erit ſeru⁹ vel ancilla. Si aũt fuerit ī exaltatiōe ſua: erit latro nobilis: ⁊ ſi fuerit in domo ſua: erit ex habitatoribus dom⁹ notus inter eos: ⁊ ſi fuerit in triplicitate aut in termino: aut ī facie ſua: nō erit not⁹ in regione ſua. Sʒ tamē not⁹ erit in vico ⁊ in habitatione ſua.

Um vero noueris ꝙ latro ſit ex domo ⁊ fuerit ſol ſignificator illi⁹ dom⁹: erit pater ei⁹. Si vero luna: erit mater ei⁹. At ſi fuerit ven⁹: erit vxor ſua. Si aũt fuerit ſaturn⁹: erit ſeru⁹ aut peregrinus. Si vero iuppiter: erit nobilior omnib⁹ q ſunt in domo: ⁊ nō ſit notus ī latrocinio .i. de quo nulla erit ſuſpicio. Et ſi fuerit mars erit fili⁹ vł filia vł frater ei⁹: ⁊ ſi fuerit mercuri⁹: erit ex amicis familiaribus. Si aũt fuerit ſignificator latrōis peregrin⁹: aſpice partē fortune ⁊ ſi fuerit libera a malis latro ille aň hāc vicē nihil furat⁹ erat. Siı̄r ſi fuerit dñs aſcendentis liber a malis: ⁊ ſi fuerit mars ſeparat⁹ a dño ſeptimi not⁹ fuit in furto ab eis aň hoc: ⁊ ſi lunā ſaturnus aſpexerit aut aſcendēs: latro ille cũ calliditate ⁊ igenio furat⁹ ē. Si aũt iuppiter ſignificator latrōis ē .i. ſi fuerit dñs ſeptimi nō ītrauit vt furaret̄: ſʒ ītrauit cā alteri⁹ negocij: accidit ei latrociniũ ⁊ furat⁹ ē. Si vō mars fuerit ſignificator: nō peruenit ad latrociniũ donec ꝑforauit domũ: aut fodit parietē eius dom⁹: aut fregit ſerā: aut inuēit clauē. at ſi fuerit ſignificatrix ven⁹ ſignificat amicitiā ⁊ dilectionē: ſocietatē quoqꝫ ⁊ audaciā inter eos qũ intraret ad ſermocinationē ſuſcipiēs ymaginē ⁊ ſimilitudinē amici viſitantis ⁊ ſic furatus ē eis. Si aũt fuerit mercurius ſignificator latro intrauit domũ calliditate: ingenio: vel arte aliq̃. Nā ſol ⁊ luna cũ aſpexerit aſcendēs: erit latro ex habitatoribus domus. Si aũt ſignificator latronis fuerit fortuna: erit liber. Si vero malus erit ſeru⁹: ⁊ ſi ven⁹ aut mercurius fuerit ſignificator erit latro iuuēis vel puella: ⁊ mercurius minoris etatis ē ꝙ̃ venus. Et ſi fuerit mars ſignificator latronis erit iuuenis collect⁹ .i. perfecte iuuentutis. pl's ſaturno .i. plus iuuēis. Juppiter vero maior ē marte: ⁊ ſi fuerit ſaturnus erit ſenex decrepitus. Si aũt fuerit orientalis: erit perfecte etatis. Sed ſi luna fuerit ſignificatrix ⁊ fuerit in initio mēſis: erit iuuenis: ⁊ ſi fuerit in medio menſis: erit medie etatis .i. perfectus vir: ⁊ ſi fuerit ī fine menſis: erit ſenex. Si vero ſol fuerit ſignificator ⁊ fuerit inter aſcendēs ⁊ mediũ celi erit latro etate iuuēis: ⁊ ita nō ceſſabis augmētari donec puēias ad anglm terre: qꝛ hic ē loc⁹ finis vite.

Queſtio de loco in quo eſt latrocinium.

J vō iterrogat⁹ fueris de loco latrocinij: aſpice angulũ terre ſi fuerit cancer aut eius triplicitas: erit latrociniũ ꝓpe aquā ſepultũ: ⁊ ibi erit loc⁹ ei⁹: ⁊ ſi fuerit aries vł ei⁹ triplicitas: erit ī loco beſtiaꝝ ⁊ in loco ignis. Si vō fuerit taur⁹ aut ei⁹ triplicitas erit ī loco boũ aut vaccaꝝ: taur⁹. n. ſignificat locũ vaccaꝝ ꝓprie. Et vigo ſignificat locũ meſſiũ ⁊ anone: ⁊ capricornus locũ ouiũ. Et ſi fuerit gemini vel eius triplicitas erit in domicilio vel in arca aut in loco altiori a terra. Si aũt fuerit in domo latrociniũ ⁊ volueris ſcire locũ eius ex domo: aſpice dominum quarti ⁊ planetā q fuerit ibidē. Si aũt fuerit ſaturnus: erit in latrina dom⁹: ⁊ in loco longiori ſiue immũdiori ⁊ profundiori ac tenebroſo. Et ſi fuerit iuppiter: ſignificat locũ nemoꝝ ⁊ oratorium: ⁊ mars ſignificat coquinam aut locũ ignis: ⁊ ſol ſignificat clauſtrũ domus ⁊ locũ ſeſſionis domini domus: ven⁹ vero ſignificat locũ ſeſſionis mulieꝝ: ⁊ mercuri⁹ ſignificat locũ edificij picti ⁊ librorum: aut locus annone ⁊ maxime in virgine. Et ſi fuerit luna: erit iuxta puteum vel ciſternam: ſeu lauatorium: ⁊ ſcito ꝙ fortūe cum fuerint in quarto ab aſcendente: erit latrociniũ in loco mũdo ⁊ pulcro: ⁊ iam commiſſum eſt cuidā nobili. Si vero fuerit in eo malũ: erit in loco horrido ⁊ fetido: ⁊ iam commiſſum eſt cuidā viro ignobili.

Queſtio an res furata ſit vna vel plures.

Et ſi interrogatus fueris de numero latrocinij ſi fuerit ſubſtātia vel quodlibet aliud quod poſſidet̄ aſpice ſigna que ſunt inter lunam ⁊ mercurium: ⁊ ſi fuerint paria illud de quo interrogatus eris: erit conglutinatio aut plus vno. Si vero fuerint inter eos ſigna imparia: erit res vna.

Queſtio an ille de quo habetur ſuſpitio ſit latro vel non.

J aũt interrogat⁹ fueris de homine capto in ſuſpicione vtꝝ fuerit latro an non: aſpice pro hoc ſicut aſpicis pro rumoribus vtꝝ ſint veri an non: ⁊ vide re luna etiā ī teſtimoniũ: que ſi cōiuncta fuerit malo: ipe erit latro. Si interrogatus fueris de aliquo viro virum furatus ſit aliquid an non: aſpice dominũ aſcendentis ⁊ lunam fortiorez ſilicet eoꝝ: ſi acceperit aliquid a malis .i. ſi fuerit ſeparatus ab eis: furatus eſt: ⁊ eo verius ſi fuerit ſeparatus a domino domus ſubſtantie: hoc ē a dño ſecundi ab aſcendēte: ⁊ ſi non acceperit a malis aliquid nihil furatus eſt.

Queſtio de re furata quid ipſa ſit.

J iterrogatus fueris quid ſit ipſa res que furata eſt: aſpice locum lune ex ſignis ⁊ terminis: ſi fuerit in termino ſaturni erit de his que neceſſaria ſunt ad operationem terre. Si tamen fuerit ſaturnus in aſcendente aut in decimo in tauro vel in eius triplicitate vt virgo: ⁊ capricornus. Si vero fuerit in quarto ab aſcendente aut in ſeptimo erit alia ſubſtantia: ⁊ ſi fuerit cadens ab aſcendente: ⁊ non aſpexerit eum aliquod luminarium: aut fuerit in ariete: ſignificat malignitatem illius rei ⁊ eius vilitatem ⁊ ꝙ ſit res horrida vł fetida. Si aũt fuerit ſaturn⁹ ī geminis aut in triplicitate eius erunt due ſubſtātie: ⁊ ſi fuerit iuppiter in medio celi: aſpiciens ſaturnum: vna ex ipſis ſubſtantijs erit aurum: ⁊ ſi fuerit in quarto vel in ſeptimo ab aſcendente: erit argentuꝫ. Si vero fuerit cadens ab angulo erit plumbum vel tale huic ſimile. Si autem fuerit luna in termino iouis: aſpice eſſe ſuũ ⁊ eius locum: ⁊ ſi quis aſpicit caꝫ ſi fuerit in ariete aut in triplicitate eius vt leo ⁊ ſagittari⁹: erit ipſa res aurũ vel argentũ: ⁊ omne quod ſit per ignem. Sed ſi venus iouē aſpexerit aut fuerit iuppiter ī termino eius: erit margarita: ⁊ ſi fuerit iuppiter ī tauro aut in ei⁹ triplicitate res erit vtilis diuitib⁹: aut veſtimentum .i. quicqd fuerit aut erit ex veſtimento: aut pertinet ad veſtimentũ. Si vero fuerit in geminis vel triplicitate eius vt libra ⁊ aq̃rius: erit ſubſtantia animata aut aliquid procedens ex animalibus. Si vero in cancro ⁊ eius triplicitate: vt ſcorpio ⁊ piſcis fuerit: erit extractum ex aqua: vt margarita ⁊ cetera. Sed ſi fuerit luna in termino martis ipſa res iam trauſiuit per ignem vel qualicunqꝫ modo tetigit ignis eam. Si vero luna venerem aſpexerit: iam operata fuit in ea tinctura. Et ſi fuerit luna in termino veneris ⁊ in ariete vel in triplicitate eius erit aurum vel argentum: ⁊ ſi fuerit in tauro ⁊ ei⁹ triplicitate: aut ī cācro ⁊ ei⁹ triplicitate erit veſtimētũ ornatũ aut veſtimēti gen⁹ ſirici ꝓcioſi varijs colorib⁹ ac diuerſis picturis ꝯtexti. Et ſcies bonitatē ſube ac pulcritudinem eius a loco veneris in ſignis que ſi fuerit in geminis ⁊ eius triplicitate non erit res illa ex ſubſtantijs animaliũ: ⁊ ſi fuerit ven⁹ de ſubradijs egreſſa erit res noua. Si vero retrograda fuerit aut ī fine curſus ſui aut diminuta numero erit res vetus ⁊ induta: ⁊ ſi fuerit in ariete ⁊ eius triplicitate erũt nũmi: ⁊ ſi fuerit in geminis ⁊ eius triplicitate erũt ipſi nummi accepti de loculo vel de aliquo vaſe quod ſit coopertum corio rubeo. Poſt hec aſpice locum lune: ſi fuerit in ariete erit res que ponitur ſuper capud: ⁊ faciem: ⁊ ſi fuerit in tauro: erit ornamentum aut res que ſuſpendit̄ in collo aut ſubſtantia precioſa: ⁊ ſi fuerit in geminis erunt

nūmi ſi aſpexerit eā mercuri⁹: ⁊ ſi ñ aſpexerit erit ex corys:
⁊ ſi fuerit in cancro: erit res extracta ab aq̄ vl' humida: aut
madefacta: ⁊ ſi fuerit in leone ⁊ aſpexerit eam ſol: erit aurū
vel argentum: ⁊ ſi nō aſpexerit eam ſol erit ferrum vel auri
calcum. Si vero fuerit in virgine ⁊ aſpexerit eaꝫ mercuri⁹
erunt nummi: ⁊ ſi non aſpexerit erūt veſtimenta: ⁊ ſi fuerit
in libra ⁊ aſpexerit eam ven⁹: erit res que venditur ponde
re ⁊ eſt boni odoris: eſt quoqꝫ de quibus ornāt mulieres: ⁊
ſi non aſpexerit eā: erit animal: ⁊ mercetur vt in ea ſanguis
ſit: ⁊ ſi fuerit in ſcorpione ⁊ aſpexerit eam mars erit aurum
vel argentum. ⁊ ſi nō aſpexerit: erit es: aut ꝙ operatur per
ignem: ⁊ eſt ſplendidum: ⁊ ſi fuerit in ſagittario: ⁊ aſpexe-
rit eam iuppiter: erit ſubſtantia non vna: aut res tincta: ⁊ ſi
non aſpexerit eam erit res vilis: infra quam dixi ⁊ non erit
precioſa: ⁊ ſi fuerit in capricorno erit res inueterata vel ſor
dida: ⁊ vilis ⁊ ſi aſpexerit eam ſaturnus erit de ſubſtantia
terre ⁊ feminū. Si autem fuerit in aquario ⁊ aſpexerit eaꝫ
dominus eius: erit animal aut extractuꝫ de animalibus. Et
ſi aſperit eam iuppiter erit aurum vel argentum. Si vero
ſol ⁊ mercurius lunam erūt nūmi ⁊ erunt in corio. Et ſi fue
rit in piſce ⁊ aſpexerit eam iuppiter erūt margarite vel am
bre vel aliquid productum ex aqua: ⁊ ſi non aſpexerit eam
erit ſericum ⁊ varij colores.

¶ De re ablata vel furata quid ſit ⁊ de modo rei.

T ſi interrogatus fueris de re ablata furtiꝫ quid ſit
e ⁊ de modo rei. Et ſi vis ſcire modum rei furtim ab-
late tunc conſidera: naꝫ ſi dominus termini gradus
lune eſt iens ad venerem ⁊ aſpicit eam ſol tunc ſunt dena-
rij aut aurum in quo eſt ſculptura aut imago aut purpura
aut ꝙ ei eſt ſimile ex pannis precioſis laudabilib⁹ bone fa
cture: ⁊ ſi eſt venus ⁊ aſpicit eā luna tunc eſt res ex ſuo capi
tulo in q̄ ſunt forme ⁊ res bone facture ex pannis ſicut ſunt
panni coccei ⁊ que ſunt tincta ex canabe ⁊ herbis ⁊ que eis
ſunt ſimilia: ⁊ ſi aſpicit eaꝫ mercurius eſt illud ex rebus bo
narum facturarum ſicut panni facti ex eis que ſunt in ani-
malibus ſicut cucullum ⁊ ſericum ⁊ lana: ⁊ que ſunt ita: ⁊
que fuerint facta ex induſtria decenter ⁊ menſuratiōe re-
cta: ⁊ ſi aſpiciens eſt eaꝫ mars tūc eſt res in qua ſunt forme
fabricate aut que fit cū igne ⁊ ferro ⁊ que ſunt eis ſimilia: ⁊
ſi eam aſpiciens eſt ſaturn⁹ eſt res antiqua in qua ſunt for
me vel tincture vel lapis decēter factus ⁊ eſt ex eis que ſūt
ex luto aut lapidib⁹ ⁊ que eis ſunt ſimilia: ⁊ ſi aſpiciens eam
eſt iuppiter ſunt res in qbus ſunt facte forme ex corys ani-
malis ⁊ q̄ ſūt ſilīa illis. Et ſi eſt dominus termini lune mer
curius tunc ſunt libri: ⁊ ſi eſt aſpiciens eum ſol ſunt de deco
rationibus libri ⁊ trono regum ⁊ fortaſſe eſt in eis ex auro
aliqd aut deſcriptio in aliq̄ re ex auro: ⁊ ſi eſt aſpiciēs ipm
luna tunc ſunt res in quibus ſunt carte vel calliditatis in-
geniorꝫ ⁊ acceptionis ⁊ donationis ⁊ agricultute ⁊ q̄ ſunt
eis ſimilia: ⁊ fortaſſe eſt argentum aut inſcriptiones in ar-
gento. ⁊ ſi eſt aſpiciens ipſum venus tunc ſunt libri ⁊ res in
qbus ſūt ſculptura ⁊ formatio bona: ⁊ fortaſſe ſunt in eis ar
gentum ⁊ aurū ſimiliſue deſcriptio in argento ⁊ auro. ꝙ ſi
cuꝫ illo aſpiciunt eum ſol ⁊ iuppiter tūc eſt ſubſtātia precio
ſa ex eis que accipiūt vel faciūt reges ⁊ decorant cū eis mu
lieres ⁊ fortaſſe ē cū eis aromaticitas ſublimis odoris qui
eſt acut⁹ ſicut muſcus ⁊ ambra ⁊ xiloaloes ⁊ que ſūt ita: ⁊ ſi
eſt aſpiciens ipſum iuppiter ſignificat precium earum ⁊ li
bros in qbus ſūt laudatio ⁊ exaltatio ⁊ parabole de iuſtis.
⁊ ſi aſpiciens eſt ipſum ſaturnus ſunt libri in quib⁹ ſunt car
mina ⁊ exorciſmi ⁊ res in quibus non ſunt veritates: ⁊ for-
taſſe ſunt in eis fabricationes ferri aut lapidis in qbus ſūt
deſcriptiones: ⁊ ſi aſpiciūt venus ⁊ mars ſunt inſtrumentuꝫ
ex inſtrumentis delectationis ſicut ſunt alochod ⁊ tripana
⁊ balmaſtf ⁊ aſelebꝫ ⁊ pſalteria ⁊ fiſtule: ⁊ que ſunt taliter:
inſtrumēta potus ſicut vaſa ⁊ ſciphi ⁊ vaſa magna ⁊ vaſa q̄
conueniunt vino quecunqꝫ ſint aut vinū ipſum ⁊ que ſunt
ita. ⁊ ſi aſpicientes ipſum ſunt iuppiter ⁊ venus tunc eſt de
corario mulierum que fit mulieribus ad induendum ⁊ res
facte ex inſtrumentis mulierum feminis ⁊ vaſa aromati-
ca ad moralia ⁊ aromata: ꝙ ſi aſpicit cum illo mars tunc
ſunt ſic̄ vaſa erea ad diuinum cultum habentia formas ex
eis que faciūt reges ⁊ que fiunt regib⁹ ex inſtrumento glo-
rie ⁊ que ſunt illis ſimilia: ⁊ ſi aſpiciūt iuppiter ⁊ mars ſunt
ex eis que faciūt maiores ⁊ minores ad purificationeꝫ: ⁊ ar
ma ex ferro ⁊ ere ⁊ q̄ fiunt cuꝫ ignib⁹ ex eis q̄ fiūt ad naues
⁊ ſimiliter commiſce virtutes aſpicientiū ad compoſitum
ſcilicet multitudinem: ſm intentiones eorum in ipſoꝝ ſim
plicibus. ſ. in aſpicientibus ſimplicibus: ⁊ ſi dominus termi
ni eſt ſaturnus tunc eſt res terrena ex eis que fiunt ex luto
⁊ lapidib⁹ ⁊ ferro: ⁊ ſi aſpicit ipꝫ luna tunc eſt ſicut qddā qd̄
fit ad aquā aut ad agriculturā ⁊ ſi aſpiciens ipſuꝫ eſt ſol: tūc
eſt ſicut quiddaꝫ qd̄ fit ex iſtis rebus regibus: ⁊ ſi aſpiciens
eſt iuppiter tūc eſt ſicut quiddaꝫ qd̄ fit ex eis ad intenſilita
tem hominū. ⁊ ſi aſpicit mars eſt illud ex inſtrumentis pu-
gne ⁊ refrenatione calumniatoꝝ ⁊ exit⁹ ad iuſticiā ⁊ eq̄lita
tem: ⁊ ſi aſpiciens eſt ven⁹ tūc illud eſt ex iſtrumētis homi-
nis q̄ faciunt mulieres ad orationē ⁊ operationē bonā ⁊ re-
ctam in fide de qb⁹ fit ammiratio: ⁊ ſi eſt aſpiciēs mercuri⁹
tunc eſt ſicut iſtrumēta ex libris ⁊ ex eis ad q̄ fiūt libri in le
ge ⁊ que ſūt illis ſimilia: ⁊ ſi eſt terminus martis eſt illud ex
inſtrumentis ferri ⁊ armis: aut ex eis que fiūt cuꝫ ignibus.
⁊ ſi eſt aſpiciens luna eſt ex armis vulgi. ⁊ iſtrumēto pugne
⁊ ex eis que accipiunt nuntij regum ⁊ ſi eſt aſpiciens venus
eſt illud bonuꝫ in quo ſunt forme ⁊ imago bōa ⁊ ſculptura.
⁊ ſi eſt aſpiciens mercurius eſt illud ex iſtrumētis puellaꝝ
⁊ ex operationibus caſtellaꝝ ⁊ que ſunt illis ſimilia. ⁊ ſi eſt
aſpiciēs ſaturnus eſt illud virge ⁊ faretre: ⁊ ſagitte ⁊ arcus.
⁊ ſi eſt aſpiciēs iuppiter eſt illud ex armis vulgi caput tegē-
tibus ſicut lorice clipei et flaui ⁊ que ſunt ſimilia illis. Et ſi
omnis ſtella dominatrix. ſ. termini lune eſt aſpiciēs termi-
num eius eſt illa res ex ſubſtantia bona: ⁊ ſi eſt oriētalis eſt
noua: ⁊ ſi eſt occidentalis eſt vetuſta: ⁊ ſi eſt in deſcenſione q̄
eſt ante retrogradationem aut poſt retrogradationem eſt
media inter vetuſtatem ⁊ nouitatem: ⁊ ſi eſt directa eſt eq̄
lis figure ſane: ⁊ ſi eſt retrograda eſt tortuoſe figure aut in
ea eſt fractura aut macula ex via tortuoſitatis. ⁊ ſi nō eſt p-
pter conamē ex adherentia eſſe ſcd̄ꝫ diuerſitateꝫ eius ꝙ ex
cuſatur. ⁊ ſi eſt in angulo eſt ex ſubſtantia ſua fortis: decēter
facta: ⁊ ſi eſt cadēs eſt ex ſuba ſua debilis ⁊ nō decēter facta
⁊ ſi eſt in ſuccedēti angulo eſt īter fortitudinē ⁊ debilitatē ⁊
ↄueniētiā ⁊ īcōueniētiā: ⁊ ſi eſt fortūata eſt ſana ī natura bo
na: ⁊ ſi eſt īfortunata ē feda nociua ⁊ eſt ei macula: ⁊ ſi eſt ī fi
gura eſt ↄueniēs in bonitate ſua: ⁊ ſi eſt ī eo ꝙ eſt extra figu
rā eſt īcōueniēs ex bonitate ſua: ⁊ in ea eſt accuſ qd̄ ꝓhibet
illā: ⁊ ſi ē ſꝫ diuerſitatē ei⁹ ꝙ narrani ex aſpectu dn̄i ſui tē di
uerſifica iudiciū ꝑ qd̄ iudicaſti apd̄ aſpectū dn̄i ſui: ⁊ ſilr̄ teſti
ficat̄ rectitudo dn̄i hor̄ ⁊ retrogradatō ei⁹ ſimilitudinē ꝙ teſti
ficat̄ ſup illō dn̄s lūe ⁊ oīa q̄ teſtificāt̄ ex diſpōib⁹ dn̄i lūe.

¶ Qd̄ de latrone vtrū ſit maſcl's vl' femina: aut de ibrione.

E T ſi iterrogatus fueris de latrone an ſit maſcl's
an femina: aut de ibrione tunc ↄſidera illud qd̄
aſcēdit in facie aſcendētis in q̄ fiat qd̄ ex formis
hoīuꝫ ⁊ dic ſꝫ ſbaꝫ illaꝝ fōmaꝝ: ⁊ ſcias ꝙ ī pͥma
facie arietis aſcēdit forma hoīs nigri īuoluti ī ki
ſe albo: ⁊ aſcendit ī ſa facie forma mlieris ſuꝑ quā ſūt pāni
rubei. Et ī tertia forma viri pallidi coloris rubeoꝝ capillo-
rū: ⁊ aſcēdit ī pͥma facie tauri vir ſpeculator ⁊ vir nudus: ⁊
aſcēdit ī ſa facie vir nudus ī cui⁹ mānu ē clauis: ⁊ ī tertia vir
ī cui⁹ mānu ē ſerpēs ⁊ ſagitta: ⁊ aſcēdit ī pͣ facie geminoꝝ
in cuius manu eſt virga ⁊ alter ſemiēs. Et in ſa vir ī cuius
ē manu fiſtula ⁊ alt̄ curu⁹ ⁊ ī tertia vir q̄rēs arma. Et aſcē-

dit in ꝑma facie leonis forma leõis ⁊ vir ſup quẽ ſunt pãni eleuati. Et in ſ͞a ymago eleuatas hñs manus ⁊ vir ſup cuiꝰ caput ẽ corona. Et i tertia iuuenis i cuiꝰ mãu ẽ ſcutica ⁊ vir vehemẽtis triſticie ⁊ fetide faciei. Et aſcendit in ꝑma facie virgis forma puelle bõe ⁊ i 2ª vir niger ſup quẽſũt veſtimẽta ex corys ⁊ vir hñs coronã: ⁊ i tertia mlier ſurda alba. Et aſcẽdit i ꝑma facie libre forma viri irati i cuiꝰ manu ẽ fiſtula. Et i ſ͞a duo viri ẽnietes ⁊ irati: ⁊ i tertia vir i cuiꝰ manu ẽ arcus ⁊ vir nudus. Et aſcendit ꝑma facie ſcorpionis forma mulieris bõe faciei ⁊ corpis. Et i ſ͞a vir nudus ⁊ mulier nuda: ⁊ i tertia vir curuatꝰ ſup gẽua ſua. Et aſcẽdit i ꝑma facie ſagittary forma viri ſordide creature: ⁊ in ſ͞a mlier ſup quã ſunt pãni: ⁊ i tertia vir coloris ſilis colori auri. Et aſcẽdit in prima facie capricorni forma mulieris ⁊ vir niger ⁊ in ſ͞a due mulieres ⁊ in tertia mulier nigra ſapiens i ope. Et aſcẽdit i ꝑma facie aq̃ry forma viri ⁊ i ſ͞a forma viri alteriꝰ longe barbe ⁊ in tertia vir niger iratꝰ. Et aſcẽdit i ꝑma facie piſcium vir ſuper quẽ ſunt idumenta bona: ⁊ i ſ͞a mulier bone faciei: ⁊ in tertia vir nudus.

¶ Qõ de ſocietate duoꝝ et quis erit finis eius.

e Et ſi iterrogatꝰ fueris de participatõe et ſocietate alicuiꝰ: aſpice iterrogãti ab aſcẽdẽte: et ſocio eiꝰ .a. 7. et cẽ coꝝ a medio celi et fini eorum ab angulo terre: ſi fuerit dñs aſcẽdẽtis et luna i ſignis mobilibꝰ erit in participatõe eoꝝ ↄturbatio: poſt hoc durabit. Et ſi fuerit in ſignis fixis: erit coꝝ participatio durabilis. Si vͦ fuerit in ſignis cõibꝰ erit ꝑticipatio eoꝝ cũ lucro: et eoꝝ ſocietas erit cũ ſecuritate et fidelitate vniuſcuiuſq; eoꝝ adiuicẽ. Et ſi fuerit mali i aſcẽdẽte: ab iterrogãte veiet iīuria et mẽdaciũ ac ſeparatio. Silr ſi fuerit mali in. 7. veniet iniuria a ſocio ſuo: et ſi fuerit luna domino domus ſue ↄiuncta: ſeparabũꝛ cuʒ dilectõe et lucro. Si vͦ nõ aſpexerit eã ſeparabũꝛ ꝑ ſuſpicõem quã hẽbũt adiuicẽ. Si fuerit q̊q; mali ſub terra ſeparabũꝛ ꝑꝑ malã extimationeʒ quã hẽbũt erga ſe. Et ſi fuerit fortune i medio celi mltiplicabiꝛ lucꝝ eoꝝ. Si vero mali fuerit ibidẽ: minueꝛ lucꝝ eoꝝ: et ſi fuerit lũa iũcta domino domꝰ ſue in vno ſigno: et iũcti fuerint ambo malo planete non ſeparabuntur niſi per mortem.

¶ Qõ volentis ire ad magnũ viꝝ ſi eum inueniat aut non.

c Et cũ voluerit ire vir ad magnũ viꝝ: interrogauerit q; vtꝝ inueniat eũ an ñ. Aſpice dñʒ ſeptimi ſi fueit i ãgulis erit vir i loco i quo putaꝛ: et ſi fuerit i ſequẽti angulo erit prope locum ſuum: ſi vero fuerit cadens: non erit vir ille in loco ſuo.

¶ De duce ꝓficiſcẽte ad bellũ: aut aliꝰ qñ ꝓ eo ſollicitꝰ q̃rit.

f Si te iterrogauẽit dux ꝓficiſcẽs ad bellũ aut iterrogauerit ꝓ eo aliqs q ſit ſollicitꝰ de eo: qꝛ ſi rex et regnuʒ eius ſtabile fuerit: põt tũ fieri vt dux ille ſupeꝛ et iterficiaꝛ et veniat alter: pone ğ aſcẽdẽs et dñʒ eiꝰ et planetam a quo ſeparaꝛ luna iterrogãti atq; icipiẽti: et ſignũ ſeptimũ ac dñm eius: ⁊ planetã cui iungiꝛ luna inimico. Si aut non fuerit lune ſeparatio nec ↄiũctio nõ imittas eã i hoc opere. Et ſcito q̧ plẽ altiores fortiores ſũt planetis inferioribus in cã belli: aſpice ğ vtroſq; ſigificatores .i. dñʒ aſcẽdẽtis: ⁊ dñm ſeptimi. Si iũcti fuerit a trino vel a ſextili aſpectu vnuſq; eoꝝ receperit alteꝝ erit pax ⁊ erit initiũ a pulſãte .i. a leuiori planeta. Si vero ↄiuncti fuerit ex q̃rto aſpectu: vel oppõne: receperitq; vnꝰ ex eis alteꝝ erit pax poſt ↄtentionẽ. Si ãt fuerit vnus eoꝝ retrogradus: aut i loco ab eo q eũ recipit .ſ. icõueniẽti vt ẽ deſcẽſio: aut .6. aut .8. aut .12. tradet ſociũ ſuũ ⁊ oꝑabiꝛ ei ſcḋm quãtitatẽ ſube domus in q̃ fuerit. Si fuerit i ſcḋo ab aſcẽdẽte: dabit ei ſecuritatẽ poſt hoc accipiet ſubaʒ eiꝰ: ⁊ ſi fuerit i .6. aut i .7. dabit ei ſecuritatẽ poſt hoc tenebit eũ ⁊ patieꝛ ab eo diſtrictõeʒ: ⁊ ſi fuerit i .8. iterficiet eũ: ⁊ deſtruet: ⁊ ſi fuerit dñs ſeptimi i hoc q̧ dixi retrogradꝰ ſignificat fugã eius poſt ſecuritatẽ: ⁊ ſi ſeparatus fuerit vnꝰ ſignificatoꝝ ab alio durabit bellũ iter eos: ⁊ ſi fuerit vnus ex ſignificatoribꝰ ex plãetis altioribus: fueritq; i anglo receptꝰ: dic q̧ dñs illius ſignificatoris vincet: niſi igrediaꝛ ↄbuſtiõnẽ. Si ẽt fuerit dñs aſcẽdẽtis ex ſuꝑioribus ⁊ ipſe fuerit cadens ab aſcendente: ⁊ dñs .7. in anglo ⁊ fuerit ex iferioribꝰ nõ indicabis interrogatorẽ vincendum donec aſpicias cui iungiꝛ dñs .7. qꝛ ſi iũgiꝛ plẽ i angulo q eũ recipiat inimicus vincet: ⁊ adipiſceꝛ interrogãtẽ ⁊ habebit ſuper eũ fortitudinẽ ⁊ victoriã ſcḋʒ quantitatem illiꝰ planete: cui iunctus eſt dominus .7. Si aũt fuerit dñs .7. fortis: ⁊ iunctus fuerit planete cadenti q eũ impediat non ceſſabit dominus ſeptimi .i. inimicus habere fortitudineʒ q̄; diu durauerit i loco ſuo optimo. Cũq; mutatꝰ fuerit ab eodem loco debilitaꝛ ⁊ non ceſſabit eſſe debilis: donec impediaꝛ a malis .i. dominus .7. aut comburaꝛ ⁊ tũc peribit inimicus. Si vero nulli planete iungiꝛ in ſigno in quo ẽ mutabit eũ ad ſcḋʒ ſignũ: poſt hẽ aſpice coniunctõeʒ eiꝰ cũ planetis ⁊ nõ indices ꝑ fortitudinem planetaꝝ inferioꝝ niſi ꝑ bonitatẽ loci eius ab aſcẽdẽte: ⁊ per liberationẽ eius a planetis impediẽtibꝰ: ⁊ per auxiliũ altioꝝ planetarum erga eũ. Et ſi fuerit dominus aſcẽdẽtis in .7. ſignificat fortitudinem inimici: qꝛ aſſimilaꝛ victo ⁊ eo grauiꝰ ſi aſpexerit eũ dominus ſeptimi: qꝛ ſignificat q̧ adipiſcaꝛ inimicus interrogantem. Et ſi fuerit dominus .7. in aſcendente ſignificat fortitudinẽ interrogantis: ⁊ ſi aſpexerit eũ dominus aſcendentis: interrogator adipiſceꝛ inimicum. Et ſi fuerit dominus aſcendentis in .8. aut iunctꝰ fuerit domino .8. vel dominus .8. iunctꝰ fuerit ei: ſignificat mortem domini interrogantis. Similiter ſi dominus .7. fuerit in ſcḋo ab aſcendẽte aut iunctus fuerit domino ſecũdi vel iunctus fuerit ei dominꝰ ſecundi ſignificat mortem inimici: ⁊ eo fortius ſi fuerit dominus huius domꝰ impeditus a malis ⁊ non receperit pulſantẽ illum .ſ. q iungiꝛ: ⁊ ſi iũctus fuerit dñs aſcẽdentis dño medy celi aut dominꝰ medy celi iunctus fuerit domino celi aſcẽdentis. fueritq; dominus aſcẽdentis i medio celi ſignificat fortitudinẽ itertogantis i ſuo regno: ⁊ q̧ adipiſcaꝛ eum q ſecũ cõtendit: ⁊ eo meliꝰ ſi fuerit receptor in angulo: qꝛ erit victus: nullus eniʒ poterit cũ eo nec hẽbit fiduciã i regno eius ⁊ adipiſceꝛ eũ q ſecum ↄtendit. Silr ſi dñs .7. ab aſcẽdẽte fuerit i quarto aut iunctꝰ fuerit dño eiꝰ: aut dñs quarti iunctꝰ fuerit ei fueritq; receptor i anglo erit inimicus iuictus: nulluſq; poterit cũ eo: ⁊ timeꝛ de regno iterrogãtis: ⁊ ſi iũctꝰ fuerit vnꝰ ex ſignificatoribꝰ alcui plenete i anglo vel dño anguli ⁊ eo meliꝰ: ſi ipe fuerit i angulo: qꝛ tũc ſignificat fortitudinẽ dñi eiuſdẽ ſignificatoris: ⁊ ſilr ſi fuerit vnꝰ duobꝰ ex ſignificatoribus i angulo liber a malis receptꝰ ⁊ eo meliꝰ ſi fuerit i ſigno fixo ⁊ ſi ſi fuerit liber a mal: ⁊ fuerit i ſigno mobili ſignificat ei mortẽ poſt adeptõeʒ cito. Et dñs aſcendẽtis cũ fuerit i .12. ab aſcẽdẽte ſignificat fugã dñi iterrogatõis. Silr dñs .7. cũ fuerit i .6. ſignificat fugã inimici: ⁊ ſi fuerit vnꝰ ſignificator retrogradus ſignificat ↄfractõeʒ: ⁊ debilitateʒ dñi eiuſdẽ ſignificatoris: et ſi fuerit dominꝰ decimi in aſcẽdente ſignificat q̧ rex ꝓbeat auxiliũ iterroganti. Silr ſi fuerit i .7. ab aſcendẽte ſignificat q̧ rex auxilieꝛ inimico. Si vͦ pulſauerit aliqḋ luminariũ diſpõnẽ ſuã vni ſignificatoꝝ .i. ſi iunctus fuerit ei ſignificat fortitudinẽ dñi eiuſdẽ ſignificatoris: ⁊ q̧ ipſe habeat auxilium a rege. Et ſi ſeparata fuerit luna a domino aſcendentis: et iuncta fuerit domino .vy. erit victoria inimico. Et ſcito q̧ ſaturnus cũ fuerit i angulo hora iterrogationis: ſi nulluʒ fuerit ei teſtimoniũ ſignificat ꝓlixitatẽ belli. donec inde recedat: et eo fortius ſi fuerit retrogradus quia bellũ tũc ſepe reiterabiꝛ. Et ſi fuerit luna cũ Marte: et fortune fuerit cadẽtes ab ea: tunc iterrogator interficieꝛ vel capieꝛ. et ſi fuerit ſol cũ capite aut cauda qñ incepit bellũ erit vtriuſq; exercitus iterfectio maxia: et non erit iter eos pax: q̧ ſi dñs aſcẽdẽtis ⁊ dñs ſeptimi fuerit cũ cauda nõ re-

manebūt ex vtriſqꝫ exercitibꝰ niſi pauci. Aſpice quoqꝫ for
titudinē belli ⁊ eius terrorē a marte ⁊ a loco eius: ab aſcē
dente: ⁊ ab eo qui aſpicit eū: ⁊ aſpice paucitatē īterfectōis
⁊ eius multitudinē a luna: ⁊ ab eē eiꝰ: ⁊ a loco illius. ⁊ aſpi
ce eē ducū. ⁊ etati eorū a ſignificatoribꝰ duobus: ⁊ aſpice
planetā a quo ſepaꝛ̄ mars: ⁊ hūc pōe ſignificatorē īterroga
toris: ⁊ inceptoris ⁊ cui iungiꝛ̄ mars ſignificatorē inimici.
poſt h aſpice vnū duoꝝ ſignificatoꝝ: qꝛ ille ꝗ fuit in ſigno
mobili erit debilior: ⁊ ab eo timeꝛ̄ fuga: ⁊ ille qui fuerit ex
eis in ſigno cōmuni ſignificat ꝙ dñs illius ſignificatoris
erit pſeuerās in bello: ⁊ ſignū ſignificabit ſtabilitatē rei ꝙ
ſtabilis ſit: De inde aſpice fortitudinē eorū ꝓut dicā ti-
bi. ſi fuerit vnꝰ ſignificatoꝝ in exaltatōe ſua erit fortior ꝗ̄
ſi fuerit in domo ſua: ⁊ domꝰ fortior ē triplicitate: ⁊ tripli-
citas fortior ē termino: ⁊ terminꝰ fortior ē facie. ex vtriſqꝫ
planetis dignior ē ꝗ aſpiciꝛ̄ dñm domꝰ ſue: qꝛ tunc duplicat
fortitudinē ſuā: ⁊ tūc erit pꝛ̄ia magis callidior cū fuerit ī de
ſceſſione ſua. aut in loco inimicitatis ſue: ⁊ nō aſpexerit eū
dñs domꝰ ſue: ⁊ ſi fuerit vnꝰ duoꝝ ſignificatoꝝ ī exaltatio
ne ſua: erit dñs illiꝰ ſignificatoris rex: ſi vͦo fuerit in domo
ſua erit ex ꝓpinqs vl̄ domeſticis regis: ⁊ ſi fuerit ī triplici-
tate ſua erit ex filijs nobiliū. Si aūt fuerit in termino ſuo
erit īfra h: ⁊ ſi fuerit in facie ſua erit īfra iſtud: ⁊ ſi fuerit do
minꝰ domꝰ ſignificatoris aſpiciēs eū ſignificat audaciā du
cis ⁊ militū eiꝰ: ⁊ ꝙ ſit fidelis regi. Si vero nō aſpexerit eū
dñs domꝰ ſue erit nō bene fidelis. ¶ Et ꝗ ſqs ſignificatoꝝ
fuerit retrogradus: ⁊ īpeditꝰ ipē ꝓuocat ad falſitatē: ⁊ ꝗ ſi-
quis eoꝝ fuerit directus ⁊ fortunatus ipē ꝓuocat ad veri-
tatē: ⁊ fidē. Aſpice quoqꝫ martē ſi fuerit in exaltatione ſua
aut in exaltatiōe ſolis bellū manifeſtabiꝛ̄: ⁊ erit nominatū
Si vero fuerit cū h in medio celi ꝯfortabiꝛ̄ bellum donec
audiaꝛ̄ in oriente: ⁊ occidēte: ⁊ ſi fuerit in aſcendēte erit in
fra qͦd dixi tibi. Et ſi fuerit in angulo occidētis erit ibi cali
ditas ⁊ ſtabilitas: ⁊ multiplicabiꝛ̄ pꝛ̄liū. Si aūt fuerit mars
in ſigno fixo ⁊ non fuerit in angulo erit bellū infra h. Et ſi
fuerit ī ſigno cōmuni erit bellū ſepe iteratū: ⁊ multiplica-
bitur ſi vero fuerit in ſigno mobili erit bellū forte: ⁊ ſi fue
rit in domo ſua aut triplicitate ſua erit mediū: ⁊ ſi in deſcē-
ſione ſua fuerit nō magnificabiꝛ̄ bellū. Sed ſepabiꝛ̄ in ꝑ-
uo tpe ⁊ annūtia ſcdͦ ꝙ videris de fortitudine martis: ⁊ eiꝰ
debilitate. Et ſcito ꝙ luna cū fuerit in aſcendente ⁊ mars
in. 7. aut ecōuerſo mars in aſcendēte: ⁊ luna in. 7. ille ꝗ va-
dit ad pꝛ̄lium ⁊ qui incipit interficienꝛ̄. ¶ Et aſpice multi-
tudinem militū: ⁊ auxiliatoꝝ ex aſpectu pꝛ̄tarū ad ſigni-
ficatores ⁊ ex ꝑſentia eoꝝ in domibus ſuis: ⁊ pone ſignum
ſcdͦ: ⁊ dñz eius ſignificatores militū interrogantis: ⁊. 8. ⁊
dñm eius ſignificatores militū inimici: ⁊ ſignū. 11. ⁊ dñz eiꝰ
ſignificatores auxiliatoꝝ: ⁊ miniſtroꝝ regis. Quintū vero
⁊ dñm eius ſignificatores eſſe ciuitatis: ⁊ eoꝝ qui ſūt ī ea.
Si vero fuerint fortune in ſigno ſcdͦ ab aſcendente: aut
aſpexerint illō fueritqꝫ dñs ſcdͥ ī bono loco: ſignificat for-
titudinē militū interrogantis: ⁊ eoꝝ fidelitatē atqꝫ auxili-
um eoꝝ ei. Similiter. ꝑ. 8. ab aſcedente ſignificaꝛ̄ fortitu-
do militū inimici: ⁊ ſi fuerint fortune ꝗ̄ ſunt in ſcdͦ vl̄. 8.
ab aſcendēte in ſigno cōmuni: aut in ſigno multoꝝ filiorū
aut in mobili annūcia multitudinē militū eius: ⁊ ſi fuerit
planeta orientalis in domo ſcdͣ: aut dñs ſcdͥ fuerit oriētal̄
milites interrogantis petūt veritatē. Si vero fuerit retro
gradus inobediens ei: ⁊ ſi inueneris malum in. xi. ab aſcē-
dente dñm. xi. retrogradū ſeruientes regis: ⁊ eius auxilia-
tores ſunt ꝓditores maxīe ſi fuerit in. 8. a ſole malus pꝛ̄ta
aut mercurius: ⁊ cauda cū ſole: qꝛ rex ēt cū ſocijs ſuis ē ma
lefactor multū nocuus vl̄ nocibilis. ¶ Cū vero noueris
ꝙ iſti duces pacificabuntur aſpice pꝛ̄tā ꝗ h ſignificat ſi
fuerit in domo ſua ille ꝗ ingrediꝛ̄ inter eos erit ex ſemet-
ipſis: ⁊ ſi nō fuerit ī domo ſua erit ꝑegrinus. Si vero fuerit
ſaturnus erit ſenex: ⁊ ſi fuerit iuppiter erit nobil̄ ⁊ magnꝰ.
Si aūt fuerit mars erit dux ex ducibus eoꝝ: ⁊ vult malū
ēt ſentiens mendaciū: ⁊ ſi fuerit ſol erit rex vl̄ caput ꝯgre
gationis. Et ſi fuerit venus erit getus vir non hñs diſcipli
nam neqꝫ ingenium malum: ⁊ ſi fuerit mercurius erit do
ctus: ⁊ ſapiens vl̄ ſcriba. Et ſi fuerit luna erit vir qui veni-
et inter eos cū bonitate ⁊ iuſtitia. ¶ Et aſpice in ꝓditione
⁊ calliditate ad mercurium ſi fuerit īpeditꝰ ſubradijs ex
vtriſqꝫ pꝛ̄tis erit ꝓditō ⁊ calliditas adinuicē ab vno quoqꝫ
eoꝝ. ſ. ad ſociū ſuū: ⁊ ſi fuerit mars cū mercurio ip̄a callidi
tas ⁊ ꝓditio appebit ꝓpalabiꝛ̄ eni ⁊ non poterit regi. Te-
ſtes ſūt planete qñ aſpiciūt ⁊ qñ ſunt ī vno ſigno: ⁊ ſi fuerit
luna ⁊ ſaturnus teſtes aſcendēti indica ꝙ ꝓditio iam fuit
aut erit. Similiter iuppiter cū ꝑbuerit teſtimoniū lune: ⁊
aſcendēti ſignificat bonū. Si vero venus ꝑbuerit teſtimo
niū lune: ⁊ aſcendēti nō ſignificat proditionē: ⁊ ſi aſpexerit
mercuriꝰ aſcendēs aut lunā ſignificat calliditatē ⁊ ꝓditō
nem. nā ⁊ ille pacificator ꝗ fuerit inter eos ſciꝛ̄ a mercurio
qui ſi fuerit ſub radijs: ⁊ luna cū marte aut cum planeta a
quo ſepaꝛ̄ mars: ip̄e pacificator capieꝛ̄. ⁊ ſi fuerit ip̄e mer
curius oriental̄ inueniet eū diſtrictio ⁊ liberabiꝛ̄ ab ea ⁊ ſi
fuerit mercuriꝰ ī ſigno cōmuni ip̄e pacificator ꝗ diſcurrit ī
ter eos nō erit vnus: ⁊ ſi fuerit malus pꝛ̄eta exaltatus ſuꝑ
mercuriū īueniet ſententiā grauē ⁊ affligeꝛ̄: ⁊ ſi exaltabiꝛ̄
ſuꝑ eū fortūa: euadꝫ: ⁊ ſi fuerit īpeditꝰ a marte erit ip̄e ꝗ af-
fligit eū ex bellatōibꝰ: ⁊ ſi fuerit ſol erit rex vel capͦ exerci
tuū. Scientiā vero cauſe a qua excitatū eſt bellū: cū volue-
ris ſcire aſpice martē: qꝛ planeta a quo ſeparaꝛ̄ mars: ſigni-
ficat incipiētes bellū: ⁊ cui iungiꝛ̄ mars ſignificat aduerſa-
rium: ſi fuerit ſeparatus a fortunis īcipiēs ⁊ interrogator ꝗ̄
rit veritatē: ⁊ ſi ſeparatus fuerit a mal̄ nō ꝗ̄rit veritatē: ⁊ ſi
iunctꝰ fuerit mars fortunis: inimicus ꝗ̄rit veritatē: ſi vero
malus iūctus fuerit nō ꝗ̄rit veritatē: ⁊ ſi fuerit mars ī aſcē
dente erit bellū cauſa victꝰ: ⁊ ſi fuerit in. 2. erit cauſa ſube.
⁊ ſi fuerit in tertio cauſa fidei: ⁊ religiōis: ⁊ ſi fuerit ī. 4. erit
cauſa terre: ſi vero fuerit ī. 5. ſignificat ēt ꝙ bellū fit cauſa
ſube: ⁊ ꝙ ſit inter duces ꝓpinquitas: ⁊ fortaſſis pacificabū-
tur: aut erit bellū cauſa mulieris aut ciuitatis: ⁊ maxime ſi
inueneris lunā iūctā mercurio ex dilectiōe erit tūc bellū
cā ciuitatis: ad quā ꝓficiſcunꝛ̄ volētes accipe eā. ⁊ ſi fuerit
in. 6. erit bellū cā rei debilis: ⁊ erit multa īterfectio vel vul
neratio. ⁊ ſi fuerit in. 7. erit cauſa antique inimicitie: ⁊ non
querit ſubam. ⁊ ſi fuerit in. 8. erit cauſa rei antique īquiſiti
one ſanguinis. ſed ſi aſpexerit luna dñz medij celi: erit hoc
cauſa ſube regni: ⁊ multiplicabiꝛ̄ interfectio ī vtriſqꝫ popu
lis. ⁊ ſi fuerit in nono cauſa fidei. ⁊ ſi luna fuerit in medio ce
li: ⁊ iūcta fuerit marti a quarto aſpectu aut ab oppōne: aut
fuerit cū eo in vno ſigno: erit bellū pro honore regis vl̄ ma
gnificatione regis: ⁊ inqſitione regni. ⁊ ſi fuerit in. 11. erit ꝓ
amicis ⁊ pro his qui ſunt minores rege. ⁊ ſi fuerit in. 12. erit
bellū cauſa inimicitie antique: ſed nō erit bellū: qꝛ mars in
12. nō ſignificat bellū: qꝛ ē cadēs ab angulo: audiēt. n. ⁊ obe-
dient ei qui ꝓficiſcitur ad eos ſi deus voluerit.

¶ Queſtio vtrū exercitus ſit magnus vel paruus.

Et ſi iterrogatus fueris de exercitu vtrū ſit magnꝰ
vl̄ modicus: accipe a lūa ī mercuriū numeꝝ ſignoꝝ
que ſūt iter eos: que ſi fuerint paria erit exercitꝰ ma
gnus: ſi vero fuerint īparia erit exercitus paruus: poſt hoc
aſpice in vniuerſis rebus belli ad hoc capitulū: qꝛ eſt vl̄ e
vniuerſis rebus belli: hoc eſt vt ſcias ꝙ aſcēdens ſit ſignifi
cator īcipiētibus bellū ⁊ cauſe eius: ⁊ ꝗd ſit qͦd excitauit il
lud bellū: ⁊ vtrū cū veritate cepit aut cū mēdacio. ⁊ ſcdͦ ab
aſcēdēte: ſignificat vtꝝ ſit bellū an ñ: ⁊ vtrū ſit pro ꝓfectu
aut dāno: ⁊ tertiū ab aſcēdēte ſignificat arma ⁊ ꝗ̄ ſūt: ⁊ ꝗ bꝰ
generibus armoꝝ erit victoria ⁊ adeptio: ⁊ que gnā armo
rum nō ſunt neceſſaria in ipſo bello. ⁊ quartū ab aſcēden

te ſignificat locū in quo erit bellū: vtruꝫ.ſ.erit cāpeſtris: vł
mōtanus: ⁊ ſi ſit in littoꝛe maris maioꝛis.ſ.maris: aut parui
aut iuxta fluuiū: aut ſi ſunt in eodē loco arboꝛes fructifere
aut nem⁹ ⁊ gntū ab aſcēdēte ſignificat ꝓbitatē ac facilitatē
militū: et coꝝ īceſtū: ⁊ audaciā vł pigritiā: ⁊.6.ab aſcñte ſi
gnificat aīalia militū: ⁊ q̄ ſint.i.vtꝝ ſint eq̄ł aſini ł muli ſi
ue cameli: ⁊.7.ſignificat inimicū ⁊ opus almagenie.i.iſtru
mentoꝝ cū qbus ꝓyciunꞇ lapides: ⁊ vtrū ſit bellū cū calli
ditate ⁊ ingenio: ⁊ ꝯꝰio: ⁊.8.ſignificat plagas ⁊ captiones ⁊
moꝛtē fractiōes quoq; ⁊ victoꝛū fugā: ⁊ nonū ſignificat op⁹
exploꝛatoꝛū ⁊ ſciam rerū inimici ⁊ eius rumoꝛes atq; calli
ditates: ⁊.x.ab aſcendente ſignificat ꝯſuetudinē vł actum
ducis maioꝛis ceteroꝛūq; ducū q ſunt ſub eius impio: ⁊.11.
ſignificat oꝛdinatōem eoꝛū ⁊ q̄liter erit acies eoꝛum ⁊ glo
bi ⁊ qualiter incedunt ⁊ oꝛdinationeꝫ erga inimicū: ⁊.12.ſi
gnificat ciuitatē ⁊ eos q obſidenꞇ ⁊ expugnanꞇ in ea. Aſpi
ce ergo 12.loca ⁊ loca dominoꝛū eoꝛuꝫ ⁊ aſpectū eoꝛū qui
aſpiciunt vnam quāq; domū ex eis ex malis.ſ. ⁊ foꝛtunis: ⁊
qui ſunt ēt in eis ſiue foꝛtuna fuerit ſiue malus ⁊ quis aſpi
cit dominuꝫ vniuſcuiuſq; domus ex ipſis foꝛtunis ⁊ mał
poſt h̄ loquere ſcd̄m qđ videris de aſpectu foꝛtunarū ⁊ in
foꝛtunatū: ⁊ de foꝛtitudine eoꝛū atq; debilitate.qm̄ foꝛtūa
cū aſpexerit ſignuꝫ ſignificat eideꝫ ſigno foꝛtunaꝫ ⁊ bonū:
⁊ malus cū aſpexerit ex quarto aſpectu: vł oppōne aut fue
rit in eodē ſigno imittit in illud ipedimentū ⁊ malū in h̄.ſ.
ꝙ pertinet ad ipꝫ ſignū ſꝫ ſignificatōes ſuas ꝓ de his que ex
poſui tibi in hoc capitulo

¶ Signū octauuꝫ ſiue octaue domus cū ſuis interrogatio
nibus: ⁊ pꝛimo vtꝝ abſens vł aliqs vir viuat vł nō.

c Um interrogatus fueris de viro abſēte vel de alio
aliquo viro vtrū viuat an ſit moꝛtuus. Aſpice dñꝫ
aſcendētis ⁊ lunā ſi fuerint in q̄rto ab aſcēdēte aut
in domo moꝛtis q eſt.8.ab aſcendente aut fuerint cōbuſti.
aut in deſcēſione ſua.aut cū dño domus moꝛtis: aut cū do
mino quarte domus erit moꝛtuus: ⁊ ſi inueneris aliquē co
rum ita: aſpectum aſpice maloꝛuꝫ ⁊ foꝛtunarū ad eos ſi fue
rit dñs aſcendētis in quarto retrogradus aut in deſcenſiōe
ſua retrogradus.aut in domo moꝛtis retrogradus aut ſepa
tus a domino domus moꝛtis: per retrogradationem: Aſ
pice ſi reuertatur ad gradum conbuſtionis erit moꝛtuus:
⁊ ſi iūgitur luna planete ſub terra erit moꝛtuus: ⁊ ſi iungi
tur planete ſuper terrā viuit: ⁊ ſi inueneris dñm aſcēden
tis in.12.cuꝫ mał aut aſpexerint eū mali ⁊ aliquod lumina
rium fuerit ipeditū iudicabis ei moꝛtē ſi fuerint quoq; ma
li in vno ſigno cū luminarib⁹ q̄ ſunt ſol ⁊ luna abſq; aſpectu
foꝛtunarū ſignificat moꝛtem: ⁊ ſimiliter ſi fuerit luna cum
marte in quarto ⁊ foꝛtune nō aſpexerint eaꝫ: ſimiliter cum
fuerit pars foꝛtune cuꝫ malis in quarto ab aſcendente: aut
in.6.vł.12 ⁊ foꝛtune nō aſpexerīt eā ſignificant moꝛtē. Et ſci
to q2 qđ eſt ſuper terrā ſignificat vitā: ⁊ qđ ē ſub terra ſigni
ficat moꝛtē. Cum ergo inueneris dñm aſcendentis ꝯbuſtū
ſub radys nullaq; foꝛtuna cuꝫ aſpexerit: ⁊ luna fuerit ſb ter
ra cadens ab aſcendente in.3. vel.6.ſcito ꝙ ille de quo ē q̄
ſtio ſit moꝛtuus maxime ſi euenerit vt luna ſit in ſcoꝛpiōe
in.3.gradu eiuſdē impedita a ſaturno q2 naturaliter ſignifi
cat moꝛtē tūc verificabis moꝛtē illi⁹ de quo fit īterrogatio

¶ Nonuꝫ ſignum ſiue nona domus cū ſuis interrogatiōi
bus: ⁊ pꝛimo vtruꝫ pegrinatio ſit an non: ⁊ ſi perfici non po
teſt quid eam pꝛohibet.

c Um interrogatus fueris de pegrinatione vtrū
ſit an nō: ⁊ ſi non poteſt pfici quid erit quod eā i
pediat vel ꝓhibeat. Aſpice dñm aſcendentis ⁊
lunam qui ſunt ſignificatoꝛes interrogantis: ⁊ ſi
gnū nonuꝫ ⁊ eius dñm q ſūt ſignificatoꝛes pere
grinationis ſi fuerit dñs aſcendentis aut luno in.9.aut iun
ctus fuerit vnus eoꝛū dño.9.q̄renti pegrinatio a ſemetipſo
non erit hoꝛribilis: ⁊ ſi fuerit dñs noni in aſcendēte aut iun
ctus fuerit dño aſcendētis accidet ei iter qđ oīo nō poterit
fruſtrari. Si āt nō fuerit de eē dñi aſcñtis ⁊ de eē dñi noni
qđ pꝛedixi ⁊ reddiderit ſiue detulerit lumē eoꝛum ad inui
ceꝫ aliquis planeta ſignificat peregrinationē trāſlatio.ſ.lu
minis. Qđ ſi h̄ non fuerit ⁊ inueneris dñm aſcendentis ac
dñꝫ noni iunctos planete ſe pōderoſioꝛi. ⁊ ipe planeta aſpe
xerit domum pegrinationis ſignificat pegrinationē: ⁊ ſi nō
aſpexerit nō peregrinabiꞇ. item ſi fuerit dñs aſcēdentis in
angulo ⁊ iunct⁹ fuerit planete q ſit i ſiniſtra pte aſcendētis
i.inter aſcendēs ⁊ tertiū fuerit q; lib a malis ſignificat pe
regrinationē. Si āt iunctus fuerit dñs aſcēdētis: ⁊ luna ali
cui planete in angulo nō pegrinabiꞇ ⁊ ſi iūcti fuerint ſigni
ficatoꝛes inuicem.ſ.dñs aſcñtis: ⁊ dñs noni: ⁊ fuerit i aſcen
dente malus pegrinus ipediens dñꝫ aſcēdentis: aut domi
nū noni nō erit pegrīatio: ⁊ h̄.accidet ex pte viri.i.ex pte in
terrogātis accidet ei aliqđ qđ turbet ⁊ ꝓhibeat eius pegria
tionem: ⁊ ſi fuerit ipſe malus: in.7.veniet ei de eadeꝫ terra
ad quā volebat pficiſci aut de re quaꝫ petebat ꝙ fruſtret
eius pegrinatōem ac ꝓhibeat ⁊ ſi fuerit malus i medio ce
li veniet ei grauitas a rege vł ab eo q ſup eū ē aut peſt ei ⁊ ſi
dñs aſcendētis iunctus fuerit dño domus itineris poſtea
iunctus fuerit malo ab oppōne. vel a ꝯiunctiōe. vel a quar
to aſpectu aut fuerit cū eo i vno ſigno annūtia diſtrictiōeꝫ
que occurret ei poſt peregrinationem ſecundum quanti
tateꝫ inimicitatis illius planete ſexti.i.ſi fuerit dominus
ab aſcendēte erit infirmitas. ⁊ ſi fuerit dñs q̄rti erit carcer:
aut aliq̄ triſtitia. ⁊ ſi fuerit dñs.8.erit moꝛs. ⁊ ſi fuerit dñs
7.aut.12.ſignificat diſtrictionē a latronibus ⁊ inimicis. ⁊ ſi
aſpexerit ab aſcēdente timeꞇ ei iterfectio. Si vero aſpexe
rit a ſcđo ab aſcēdente: ſignificat detrimētuꝫ ſube. Similr
quartus aſpect⁹ ab aſcēdente ſignificat ipedimētuꝫ coꝛpo
ris. ⁊ alter quartus aſpectus ſcđs.i.a decimo ſignificat de
trimentū ſube. ⁊ ſi inueneris dñꝫ aſcēdentis in.7.aut in.8.
ſignificat laboꝛē in pegrinatiōe: ⁊ maxime ſi fuerit malus.
Et ſi dñs aſcendentis iā icepit oꝛiri de ſubradys: aut iā fue
rit ſolut⁹ ab ipedimēto ſuo in quo fuerat erit pegrinatio le
uis: ⁊ ſi ipſum dñm aſcēdentis inueneris in aſcēdēte aut in
domo ſua altera nec iūctū dño noni iam nō pegrinabitur:
maxime ſi fuerit ſignū fixoꝫ: q2 ſignum fixū deſtruit iter. ⁊
cuꝫ inueneris lunā receptā ſignificat leuitatē. ſi vero nō fue
rit recepta ſignificat tarditatē ⁊ inuolutionē: ⁊ ꝙ in pegri
natione illa nihil adipiſceꞇ ⁊ erit odioſus ⁊ pōderoſus apđ
euꝫ ad quē venit. Similr ſignificat dñs aſcēdentis ſi aſpe
xerit eā ex oppoſitione: ⁊ ſcito ꝙ aſcēdēs ſignificat pegrinā
tem ⁊ mediū celi res eius queſitas: vel querēdas: ⁊.7m ab
aſcendente terrā ad quā vadit. Quartū vero ab aſcēdente
ſignificat rei illius finē. ſi ergo fuerint foꝛtune in aſcēdēte
eſſe eius animi ⁊ coꝛpoꝛis erit vtile: ⁊ ſi fuerit foꝛtune i me
dio celi erunt res eius vtiles ⁊ ꝓficue. ſi vero in.7° fuerint
foꝛtune videbit in terra ī quā venit qđ voluerit ⁊ deſidera
uerit. ⁊ ſi inueneris aliquē maloꝝ in aſcēdēte aut in medio
celi: aut in.6° accidet ei infirmitas ⁊ laboꝛ inanis ⁊ diminu
tio. ſi autē īueneris foꝛtunas in q̄rto ab aſcendēte erit finis
rei illius ſm̄ qđ vult ⁊ deſiderat. ſi infoꝛtunas econtra. ⁊ ſi
videris que ſit pegrinatio ⁊ volueris ſcire ad quē pficiſciꞇ
pegrin⁹: aſpice lunā: ſi iuncta fuerit ſoli pgit ad nobiles: vel
ad regē. ⁊ ſi iuncta fuerit ſaturno: dic ꝙ ꝓficiſcaꞇ ad ignobi
les ac viles. ⁊ ſi iuncta fuerit ioui dic ꝙ pgat ad nobiles. ⁊ ſi
veneri ad mulieres. ⁊ ſi mercurio ad ſcriptoꝛes ⁊ mercato
res ac ſapiētes. ſi vero fuerit luna curſu vacua exiuit q̄rēs
notū: que ſi tūc ſeparata fuerit a ſaturno exiuit ꝓpter debi
tū q2 ifeſtabaꞇ a creditoꝛib⁹ ſuis. ⁊ ſi fuerit ſeparata a mar
te: erit fugitiuus: aut ſimił fugitiui a rege. deinde aſpice pla
netā cui iungitur luna: ſi fuerit in domo ſua: erit vir ille ad
quē pgit ex ciuibus regionis. ⁊ ſi fuerit i triplicitate ſua nō

eſt ex ciuib⁹ illius: ſed venit i ea ⁊ morat̃ in ea. Et ſi dñs domus planete cui iungit̃ luna aſpexerit eũ erit notus in regione: ⁊ ſi nõ aſpexerit eũ erit ignot⁹ in ea. ⁊ ſi fuerit aſpectus ex q̃rto: erit ex eadẽ regione: inter laudabilẽ ⁊ vituperabilem: nec ex toto laudatur: nec ex toto vituperat̃: ⁊ ſi fuerit aſpect⁹ ex oppõe erit odioſus ⁊ ꝯtentioſus. ſi aũt ſextilis ⁊ trinus fuerit aſpect⁹ erit dilectus: ⁊ ſi fuerit ei ꝯiunctus in vno ſigno erit de his q vi auferũt ſubas boĩuz. Poſt h aſpice ipm malũ qui impedit dñm aſcendentis vel lunã ſi fuerit i humanis ſignis q̃ ſũt gemini ⁊ ei⁹ triplicitas: ãmone eũ vt caueat a latronib⁹ ⁊ viarum abſciſionibus. ⁊ ſi fuerit i ſignis aquaticis caueat a naufragio. Et ſi fuerit in ſignis animaliũ caueat a caſu beſtiarũ aut ab earuz ꝑcuſſione. ſi vero fuerit in ſignis ſementũ caueat ab arboribus ⁊ ſpinis: ⁊ a loco altiori aut a cibo in quo fuerit venenuz. ſi vero malus fuerit in leone ꝓprie erit ipedimentũ ex lupo: ⁊ in ſcorpiõe ꝓpe ex reptilibꝫ: ⁊ in piſce ꝓpe ab his q̃ morant̃ in aquis: ⁊ mars maioris impedimenti eſt in terra: ⁊ ſaturnus in mari plus impedit.

¶ Qđ de igreſſu pegrinãtis i ciuitatẽ aliquã qd ei erit i ea.

De ingreſſu pegrinantis in ciuitatẽ. Aſpice qñ ingreditur pegrinus ciuitatẽ qđ ſignũ aſcendat hora ingreſſionis eius: ſi fuerit dñs ſcđe domus ab aſcendẽte retrogradus ſignificat celeritatẽ reuerſionis eius abſqꝫ pfectione ſui negocij. ſi vero fuerit in ſua ſtatõe ſcđa qñ vult dirigi reuertetur inter celeritatẽ ⁊ tarditatẽ et pficiet negocium ſuũ poſt deſpationez. et ſi fuerit in ſtatione ſua pma qñ vult retrogradari tardabit et reuertet̃ abſqꝫ pfectione ſui negocij: et nõ inueniet bonũ et ſi fuerit dñs ſcđe in aſcedente vel in medio celi aut i. 11. erit pegrinatio ſana et pficua: et ſi fuerit in. 7. occurret ei in pegrinatiõe ſua diſtrictõ atqꝫ contentio. ſi vero fuerit in nono vel tertio nõ quieſcet in ipſa terra donec pficiſcat̃ ad aliã. ſi aũt fuerit i. 4. et aſpexerit eum malus aut fuerit cũ eo: h erit vltima eius pegrinatio et timetur ei mors in eadem regione: et nõ reuertet̃ aliquo modo. ſi ãt iũcta fuerit lũa dño ſcđi i vno ſigno aut aſpexerit eam aut iuncta fuerit mercurio in vno ſigno: vel aſpexerit eam mars inueniet plagas ⁊ fractiões ⁊ rez horribilez. ꝙ ſi tunc luna fuerit in angulo terre: moueat̃ de h. ſi vero fuerit in angulo extra hũc remanebit veſtigiũ illius diſtrictionis ac fractionis in eo: ⁊ ſi aſpexerit luna martẽ ⁊ nulla fortuna eũ aſpexerit inueniet plagas ꝺm iſtã ſubſtantiã ſigni illius in quo ẽ. ꝙ ſi tunc fortune aſpexerint lunaz erit ei de diſtrictione quã dixi liberatio ⁊ ſanitas huic īfirmitati: ⁊ fractiõi ac plagis inueniet̃ remediũ. Si vero fortune nõ aſpexerint remanebunt in hoc donec moriatur ex eis.

¶ Queſtio de eſſe itineris ꝑncipum vel regum ⁊ eſſe eorum qui ſuccedunt vel remanent.

Et ſi interrogatus fueris de eẽ itineris ꝑncipũ vel regum: ⁊ eſſe eorũ qui ſuccedũt vel remanent. Aſpice ad ſcđz ab aſcendẽte ſi fuerit in eo malus qui nõ habeat teſtimoniũ erit poſt exitum eius in his qui poſt eũ remaneñt in ꝓpinquis. ſ. ciuis atqꝫ regno eius aliquod detrimentũ: ſi fuerit mars ꝯtẽtio ⁊ bellũ: ⁊ ꝯbuſtio ignis. ⁊ ſi fuerit ſaturnus latrones aut infirmitas: vel naufragiũ. ſi autẽ fuerit ille malus receptus nõ impediet h et meliorabitur: ſi vero fuerit in deſcenſione ſua perficietur: ac monſtrabitur: et eo fortius ſi fuerit retrogradus: qꝛ tunc ſignificabit diſſolutionẽ ac detrimentuz: ſimiliter dic de fortunis cum fuerint in ſcđo ab aſcẽdente de ꝑfectu et bona laude: et ſcito ꝙ dñs aſcendentis vel luna cũ ipediti fuerint ſignificat triſtitiaz et diſtrictõez i via. ꝙ ſi fuerit malus ſup terraz inter aſcendẽs: ⁊. 10. accidet ei h in reuerſione ſua: ⁊ ſi fuerit inter. 7. ⁊. 10. ī diſceſſiõe ſua: ⁊ ſi fuerit mal⁹ ſb terra iter aſcẽdens ⁊ quartũ in eis q̃ acq̃ſiuit in diſceſſiõe ſua. ſi vero fuerit inter quartũ: ⁊. 7. in eis q̃ acq̃ſiuit in reuerſione ſua.

¶ Queſtio vtꝝ terra i q̃ q̃s ẽ: ẽ melior: an ea ad quã ĩ itur⁹.

Cum te interrogauerit aliq̃s dicẽs terra in aqua ſuz ẽ mihi melior: an illa ad quã volo ire: aſpice lunã ſi fuerit ſepata a malo egreſſio erit melior ei: ſi vero a fortũis ſepata fuerit manere ẽ ei vtilius. ⁊ ſi eẽ dñi aſcẽdẽtis fuerit bonũ manẽ ẽ ei vtilius. ſi vero eſſe dñi. 7. fuerit melius: ire erit ei vtilius. Et ſi te interrogauerit vides mihi bonũ ſi egrediat ad hoc negociũ aut faciã h vł illud. Aſpice dñm aſcendentis: ⁊ lunaz ſi fuerint ſepati a mal' ⁊ iuncti fuerint fortũis precipe ei vt faciat quod vult. ſi vero ſepati fuerit a fortunis ⁊ iuncti malis nõ appropinquet illi operi.

¶ Queſtio de victo quid erit de eo.

Si interrogatus fueris de aliquo victo. Aſpice in h ſicut aſpicis i pegrinatõe qꝛ aſpicis vtriſqꝫ in exitu eoꝝ a loco ſuo: ſꝫ in capitulo victi cũ fuerint dñi angulorũ aut q̃dã eoruz ĩ domibus ſuis in angulis ſignificat quorũdã retentõez eorũ in ipo anno. poſt h aſpicies a dño aſcẽtis ⁊ ei⁹ loco. q ſi fuerit i anglo ſignificat ꝓlõgõez carceris ⁊ eo forti⁹ ſi fuerit angulus terre: quẽ ſi aſpexerit dominus. iz. aut aliq̃s malorũ inueniet diſtrictõem cũ carcere. Si vero dñs aſcendentis fuerit cadẽs ab aſcendente: ſꝫ iunct⁹ fuerit planete i angulo ꝓlongabit̃ eius carcer poſt quã ſpabat euadere. ſi autẽ fuerit i angulo ⁊ iũctus fuerit planete cadenti ſignificat liberationẽ eius poſt deſperationẽ. ſed ſi iũctus fuerit planete malo q ſit i angulo terre qđ eſt q̃rtuz ſignũ: aut fuerit dñs. 8. in aſcẽdente qđ eſt ſignũ mortis nõ exibit a carcere donec moriat̃. ⁊ ſi iũctus fuerit dñs aſcẽdẽtis: aut luna alicui pl'te in. 3. vł. 9. ſignificat liberationẽ ⁊ eo leuius ſi non fuerit dñs alicui⁹ anguli ex angulis aſcẽdẽtis: ⁊ ſi vnus ex eis: idest dominus aſcendentis: vel luna iũctus fuerit domino tertij vel noni vel receptori in ſiniſtra aſcendentis ſignificat ei⁹ liberationez: ⁊ erit hoc de opere qđ opabit̃ per ſemetipſum: ⁊ nullus exorabit ꝓ eo. ſi vero dñs tertij aut noni iũct⁹ fuerit dño aſcendẽtis operabitur aliquis pro eo ⁊ liberabitur abſqꝫ petitione ſua. ſi vero dominus aſcendentis iunctus fuerit domino. iz. ⁊ fuerit in ſiniſtro aſcendentis ſignificat fugam illius ex carcere. ſimiliter ſi fuerit dñs tertij aut noni cum dño. iz. ſi autẽ iunctus fuerit dñs aſcendentis dño tertij vel noni: ſed receptor fuerit in angulo: idest ponderoſus: nõ exibit donec egrediatur receptor a ſigno ⁊ recedat ab angulis. ⁊ ſi iũctus fuerit dñs domus lune dño aſcendentis ſignificat dilationẽ in exitu.

¶ Poſt hoc aſpice poſtqꝫ ceſſaſti aſpicere cum dño aſcendentis ⁊ eius coniunctione cum ſtellis: ⁊ i coniũctione ſtellarum cuz eo locũ ſignificatoris: idest lune ſi fuerit i ſigno mobili ſignificat celeritatẽ liberationis preter cancrũ qui eſt tardus: eo qđ ſit dom⁹ ei⁹: ⁊ aries ⁊ libra velociores ſũt in liberatione a capricorno: ⁊ non tardabit i carcere: ⁊ inueniet ibidem multos auxiliatores. Capricornus vero ſignificat tarditatem ⁊ ſolitudinem ac triſticiam: ⁊ qm inimici laborant vt retineatur in vinculis: ⁊ ſi fuerit i ſigno fixo ſignificat tarditatẽ exitus ⁊ tardior oibus eſt aquarius. ſi autez fuerit luna i ſigno cõmuni: ⁊ non fuerit liberatus antequaz egrediatur luna de eodẽ ſigno prolõgabitur eius carcer: et eo fortius ſi fuerit domus iouis ⁊ ipſe eaz nõ aſpexerit. In domib⁹ vero mercurij ſi fuerit ipoſitio in ipo carcere iueniet bonũ ⁊ gaudiũ. deinde aſpice eius coniũctionez ſi fuerit in angulo: ⁊ iũcta fuerit planete i ſiniſtro aſcẽdẽtis: ⁊ teſtificatus fuerit dñs aſcẽdẽtis: ſilr ſignificat libationez. ⁊ ſi fuerit luna cadẽs ⁊ iũcta fuerit alicui planete i angulo ſignificat prolõgationẽ carceris niſi fuerit planeta dñs tertij aut noni: tũc liberabit̃ cuz mutatus fuerit ipſe planeta. ⁊ ſi fuerit cadens: ⁊ iũcta fuerit planete cadẽti: qui ſit dñs alicui⁹ anguli erit i ſpe egrediẽdi donec igrediat̃ ipſe planeta aliquẽ angulorũ aſcẽdẽtis: ⁊ tũ deſpabit̃: ꝙ ſi fuerit ille cui iũgit̃ dñs anguli ⁊ fuerit i ſigno tertio aut. 9. erit melius ⁊ leuius

ad exitū ⁊ ſi iuncta fuerit cū dn̄o alicuius angulorꝫ ⁊ ꝓprie cuꝫ dn̄o aſcendētis ſignificat tarditatē: ⁊ ſi dn̄s aſcendētis ingreditur ſub radijs: ⁊ fuerit malus in q̄rto: raro viuit. Quod ſi fuerit ipſe malus mars: interficieť poſtq̄ꝫ exibit de carcere. ſi aūt dn̄s aſcendētis iā tranſiuit ꝯbuſtionē: infirmabiť infirmitate forti: ⁊ cū fuerit aliquis malorū in aliquo angulo: q̄ꝫto plus videris eum a gradu ſol' longiorē: tāto erit leuior eius infirmitas: ⁊ eo citius liberabitur ⁊ ſi iunctus fuerit dn̄o .8. ab aſcendēte: vel malo ī angulo terre morietur in carcere ⁊ ſi fuerit cū ſaturno aut aſpexerit cū ex fortitudīe. ſignificat ꝓlongatōēꝫ carceris ⁊ triſtitiā atq̄ꝫ īpedimentuꝫ in ſubſtantia: ⁊ corpore: ſi v̓o fuerit cū marte ſignificat ipedimentū: ⁊ vinctōēꝫ: ⁊ ſi fuerit luna tūc īpedita. īueniet eū diſtrictio ⁊ nō flagellabiť: ⁊ ſi aſpexerit luna dn̄ꝫ dom⁹ ſue erit leuius: ſi vero non aſpexerit erit durius. Poſt h̄ aſpice eſſe illius interrogātis a dn̄o aſcendentis: ⁊ eſſe illius q̄ contendit cuꝫ eo a dn̄o .7. ſi ſe aſpexerint ex trino vel ex ſextili aſpectu: ille qui ꝓuocat aliū cū leuitate petet eū. ac patiētia optans pacē ⁊ ſalutē: ſi vero aſpexerint ſe ab oppōne vel a quarto aſpectu: petet eum cuꝫ grauitate ac importunitate: ⁊ erit perſeuerans multum in petitione iuſtitie ſue.

¶ Queſtio de aduentu abſentis.

c Um interrogatus fueris de aduentu abſentis. Aſpice dominum aſcendentis ⁊ locum eius: ſi fuerit ī aſcendente aut in .10. aut conmiſerit diſpoſitionem ſuam planete: qui ſit in eis: ſignificat eius aduētū ⁊ ſi fuerit dominus aſcendentis in nono. aut in medio celi aut ꝯmiſerit diſpoſitionem ſuaꝫ planete in eis ſignificat eius aduentum: ſi vero fuerit dominus aſcendentis in .7. ab aſcendente aut in angulo terre: erit in aduentu eius duricia: ⁊ dilatio ⁊ ſignificat q̄ abſens ſit in terra in qua eſt nondum exiens inde: ⁊ ſi fuerit dominus aſcendentis in .9. vel in .3. ab aſcendente: ⁊ iunctus fuerit planete in aſcendēte: erit in itinere volēs redire. ſimiliter ſi fuerit dn̄s aſcendentis in .8. ab aſcendente. aut in ſcd̄o ⁊ iunctus fuerit planete in .10. q̄ꝫ eſt in medio celi: ſi aūt dn̄s aſcendentis fuerit cadens ⁊ nō fuerit iunctus alicui planete in angulo: nec aſpexerit aſcēdens erit malū q̄ꝛ ſignificat tarditatē. ⁊ ſi iūctus fuerit dn̄s aſcendentis aut luna planete retrogrado aut fuerit dominus aſcendentis retrogradus: ⁊ aſpexerit aſcendens: ſignificat eius aduentū: ⁊ ſi fuerit dominus aſcendētis impedit⁹ ſignificat duritiam ⁊ prolongationem aduentus: ſi autem non fuerit de domino aſcendentis quod dixi: Aſpice ſignificatricem que eſt luna que ſi ꝯmiſerit diſpoſitionem ſuā domino aſcendentis in aſcendente aut prope aſcendens. ſ. per .11. gradus ſignificat celeritatem aduētus: ⁊ ſi fuerit dominus aſcendentis in .7. ⁊ in ſuccedenti eum: prolongabiť: ſi autem ſeparata fuerit luna a domino quarti aut .7. noni quoq̄ꝫ vel tertij et iuncta fuerit domino aſcendentis ſignificat aduentuꝫ. item ſi ſeparata fuerit a planeta qui fuerit in ſiniſtra aſcendentis h̄ eſt ſub terra: et iuncta fuerit planete in dextera aſcendentis: ideſt ſuper terram ſignificat aduentum: ſi vero fuerit luna cadens ⁊ iūcta fuerit ad dexterā aſcendentis planete in decimo ſignificat aduentū cū dilatione quia luna cum in dextera aſcendentis fuerit impedita: ſignificat duriciam ac retentionem aduentus.

¶ Queſtio viſionis vel ſomnij.

c Ognitio illi⁹ ē vt ꝯſideres ſemꝑ ſignū nonū tūc ſi inuenies in eo ſtellā pone eaꝫ ſignificatriceꝫ ſuper bonitatē vel malitiā viſionis: ſi aūt nō inuenis ī eo ſtellaꝫ tunc ꝯſidera decimū: ⁊ ſi inueneris in eo ſtellā tunc ipſa eſt ſignificatrix ſuper bonitatē viſionis. Quod ſi non inuenis in eo ſtellā tūc ꝯſidera aſcendens. ⁊ ſi nō inueneris in eo ſtellā tunc ꝯſidera .7. ⁊ ſi nō fuerit in eo ſtella tunc conſidera .4. q̄ ſi nō inueneris in eo ſtellā tūc ꝯſidera .3. q̄ ſi nō inueneris in hoc loco aliq̄ꝫ ſtellarꝫ tunc viſio nō eſt ſana ⁊ ē vanitas ſomnij vani: ⁊ non videt ipm aut oblitus ē eius. ⁊ ſi inuenis in vno predictorꝫ locorꝫ aliq̄ꝫ ex ſtellis tūc ſcias eam: q̄ ſi eſt ſaturnus aut cauda tunc ipſe videt rem terribilem ex eis que timorē inferunt. deinde aſpice cui⁹ domus ſit ſtella dn̄a tūc illud q̄d facit euꝫ timere ⁊ terret ipm ē de genere domus illius pre. naꝫ ſi ē dn̄s .12. domus tūc illd q̄d terret ſūt inimici aut genera eorꝫ: ⁊ ſimiliter dicit in reliq̄s domibus: ⁊ ſi eſt ſignificator ſuꝑ viſionē iuppiter tūc ipſe vidit r̄ges: ⁊ ꝑpoſitos aut ſublimatos ⁊ maiores ex oībus ⁊ q̄ ſimilanť nature iouis. Si aūt eſt mars tunc ipſe videbit venationē aut duellū: aut ex lege cōiungi aut alterationē aut pugnā aut carnē: aut ſanguinē aut arma aut inſtrumentuꝫ & que ſimilia ſunt nature martis: ⁊ ſi eſt venus tunc vidit veſtimentū ⁊ pannos ⁊ rē bonā dilectā aut aromaticam ⁊ delectabileꝫ aut margaritas aut mulieres aut puellas aut pueros ſodomiticos ⁊ cetera q̄ conueniūt nature veneris. ⁊ ſi eſt mercurius tunc ipſe vidit aromaticū aut miſcbitas aut quoſdā orātes: aut denarios aut imagies aut voces: aut q̄ſdā emētes ⁊ vēdētes ⁊ alterantes ⁊ que ſūt ſilia nature mercurij: ⁊ ſi ē ſol tūc vidit q̄ꝛ ipſe volabat iter celū ⁊ terrā aut vidit lumē: aut ignem: aut regem ⁊ que ſimilia ſint nāe ſolis: ⁊ ſi eſt luna tunc ipſe vidit mulierem: aut marem: aut vetulas: aut fluuium. ⁊ ſi eſt cauda tunc ipſe vidit tenebroſitatem: ⁊ puluerem: ⁊ ſuſurrationem: ⁊ murmurationem. ⁊ ſi eſt cap: tunc ipſe vidit viriditatem ⁊ redolentiam ⁊ aurum ⁊ ſimilia: ⁊ ſi ſignum in quo eſt ſignificator eſt femininuꝫ: ⁊ ſignificat ſtella aliquid timoris: tunc ipſe vidit locum altum eleuatum: aut rupem altam ſupereminentē caute: aut quaſi ipſe cadat ex alto: aut eleuationem in locū ⁊ oppreſſioneꝫ: aut ventum procelloſuꝫ: ⁊ ſi eſt ſtella que ſignificat timorem in ſigno terreo: tunc ipſe eſt quaſi lapidatus aut obſeſſus: aut cadens in foueam: aut in loco tenebroſo ⁊ ſtricta tamē īuenit exitum. ⁊ ſi eſt in ſigno igneo: tunc ipſe vidit ſuſpenſionem: aut cōbuſtionem: aut flāmaꝫ: aut ignem: aut caligineꝫ: aut nigredinem. ⁊ ſi eſt in ſigno aquoſo tunc vidit ſubmerſionē: aut diluuiū: aut refluxū aut mare: aut periclitationem. ¶ Deinde aſpice cū qua ſtella coniungatur dominus aſcendentis: ⁊ ſignificator viſionis: naꝫ ſi coniūguntur ambo: aut vnus eorum cū fortuna tūc non conſeqtur ipſum ex eo q̄ vidit nocumentuꝫ: ⁊ ſi coniūguntur cū infortuna tūc conſeqtur ipſum ex ipſa viſione nocumentum ſm̄ genus domus cōiuncti. nam ſi eſt domin⁹ cēſus conſequitur ipſum nocumentum in cenſu ſuo. ⁊ ſi ē dominus ſeptimi conſequiť ipſuꝫ nocumentuꝫ in mulierib⁹. ⁊ ſi eſt dominus quinti tūc in filijs: ⁊ ſimiliter fit in reliq̄s domibus. ⁊ ſimiliter ſi viſio eſt conueniens tūc aſpice gen⁹ domus coniuncti cum ſignificator: ⁊ ſimile illius ex domibus: ⁊ iudica iuuamentum ex genere dom⁹ eius.

¶ Decimum ſignum ſiue decima domus cum ſuis interrogationibus. Et primo de regno ī quo quis habet fiduciā ſi adipiſcetur illud vel non.

ſ I interrogat⁹ fueris de regno in quo hꝫ q̄s fiduciā. vtrū adipiſcatur illd an nō. Aſpice dominū aſcendētis ⁊ lunā: ſi iūctus fuerit dn̄s aſcendentis: vel luna dn̄o .10. ⁊ receptor aſpexerit mediū celi ſignificat adeptionē cū profectu ⁊ ſtudio: et cum petitione interrogantis atq̄ꝫ inquiſitione eius. Similiter ſi fuerit dn̄s aſcēdētis: aut luna in .10. nō impedita. Si vero dn̄s medij celi fuerit in aſcendente vel iūctus fuerit dn̄o aſcendentis adipiſcetur regnum abſq̄ꝫ petitione ⁊ importunitate. ſimiliter erit ſi dominus medij celi iunct⁹ fuerit fortune in aſcendente. Quod ſi nihil fuerit de hoc quod dixi: ⁊ videris planetā reddētē lumen eorū. i. transferentem ab vno in alium lumen: tunc interrogator non petit rem

per ſemetipſum. ſed petit aliquem qui pro eo operetur in hoc: ſi autem aſpexerit receptor diſpoſitionis: ad medium celum ⁊ fuerit liber a malis adipiſcet̃. Si vero fuerit impedit⁹ ⁊ nõ aſpexerit mediū celi ſoluet̃ hoc op⁹ poſt directionẽ. ¶ Et ſcito ꝙ mali cū impedierit a quarto vel ab oppoſitiõe: reuertet̃ dñs interrogatõis a ſocio ſuo reuerſione feda deſtruenti interrogatiõnẽ: a trino aūt vel a ſextili aſpectu reuertetur minus impediunt: ⁊ ſi cõiūxerint lumen dñi aſcẽdentis: ⁊ lumen dñi medij celi planeta aliq̄s. i. ſi iuncti fuerint ambo cū eo ⁊ fuerit ipſe planeta ĩ aſcendẽte: vel in medio celi aſpice tunc lunaʒ: que ſi iuncta fuerit reuerſiõe bona vel pulchra ⁊ dño aſcendentis: aut dño decimi erit adeptio: ſi võ nulli eoꝝ iuncta fuerit ⁊ fuerit libera a malis adipiſcet̃ ⁊ habebit auxilio multoꝝ hoīum. Si aūt non fuerit luna ſicut p̄dixi: ⁊ fuerit planeta q̄ ꝯiunxerit lumen in medio celi: aut aſpexerit euʒ: ⁊ non fuerit cadẽs: nec exierit ab eodẽ ſigno donec iungat̃ ei dñs aſcendẽtis ⁊ dñs. 10. ⁊ fuerit liber a malis adipiſcetur oīo.

¶ Queſtio de qualibet re ſi adipiſcetur vel non.

Cum videris dñm aſcendẽtis ⁊ dñm decimi ꝯiunctos: aſpice lunā ſi cõmiſerit diſpõnẽ ſuā ac fortitudinẽ vni eoꝝ: fueritq́ʒ recepta: ac libera a malis: annūtia ex toto ⁊ ſpera effectū: ſi võ nulli eoꝝ cõmiſerit diſpõnẽ ſuam ſʒ fuerit recepta erit tardius. ſi autẽ non fuerit recepta nec fuerit ĩpedita aſpice receptorẽ diſpoſitionis ex eis: ſi fuerit liber a malis aſpiciẽs domuʒ ſuā adipiſcet̃ partẽ eoꝝ q̄ petierit. ⁊ ſi fuerit ĩpeditus ſcd̃m ꝙ dixi de ĩpedimento lune nõ adipiſcet̃: ⁊ ſi iunct⁹ fuerit dñs decimi dño quarti ⁊ dñs quarti dño aſcẽdentis adipiſcet̃: ſi vero dñs aſcẽdẽtis iunctus fuerit dño quarti: ⁊ dñs q̄rti iunctus fuerit dño medij celi: adipiſcet̃ poſt deſperationeʒ: ⁊ cū receperit dñs aſcendentis diſpoſitõem lune: leuior erit petitio regni: ⁊ ſcito: ꝙ cum dñs aſcẽdentis fuerit ĩ domo ſua: ꝯſtituet̃ ſup terram in qua ẽ: ⁊ ſi fuerit ĩ exaltatiõe ſua conſtituet̃ ſuper terras multas: ⁊ opus p̄cipue dignitatis. ſi võ in triplicitate ſua fuerit ſignificat opus magnū: ſed non erit ĩ terra ſua ĩ qua eſt: ſi autem nõ habuerit teſtimoniuʒ ĩ loco ſuo: erit ignotus ĩ terra cui preerit. ¶ Et ſcito ꝙ fortaſſis dñs aſcendentis ⁊ decimi erit vnus planeta: ac ſi eſſet aſcendens virgo ⁊ decima gemini. Qđ ſi ita fuerit ⁊ fuerit ipſe planeta receptus ⁊ luna cõmiſerit ei diſpoſitionẽ ſuaʒ: ac fortitudinẽ ab angulo adipiſcetur: ſi võ fuerit planeta receptus: et luna ſiľr fuerit recepta et ĩ bono loco: et aſpexerit locū rei: vľ domos ſuas adipiſcet̃ partẽ eoꝝ q̄ petierit: ſi aūt nõ fuerit receptus et luna et fuerit ĩpedita: nõ adipiſcet̃ qđ petierit et fortaſſis nõ ꝯueniet vt dñs aſcẽdẽtis aſpiciat dñʒ decimi: vt ſi eſſet leo aſcẽdẽs et taurus medium celi: tūc aſpice locū ſolis: et veneris vnūquẽq́ʒ pſe: q̄ ſi fuerint recepti et aſpexerit mediū celi: ſignificat pfectū eoꝝ: ſi vero fuerit vnus eoꝝ receptus: et alter nõ: aſpice lunā ſi cõmiſerit diſpoſitionẽ ſuaʒ: ac fortitudinẽ illi q̄ nõ eſt recept⁹ adipiſcet̃: ſi aūt nõ fuerit recepti et luna fuerit ĩpedita: et non recepta nec aſpexerit aliqueʒ eoꝝ: et ipſe q̄ recipit diſpoſitionẽ aſpexerit mediū celi: et nõ fuerit impeditus adipiſcet̃ partem eoruʒ que petierit. ⁊ ſi coniunxerit lumen eorū planeta in angulo nec egrediẽs fuerit de loco ſuo donec iungatur ei ſignificat profectuʒ ⁊ adeptionẽ eorum que petierit. Poſt h̄ aſpice lunam ſi fuerit recepta ⁊ aſpexerit medium celi. iam perfecta eſt fortitudo eius atq́ʒ fortuna. Et ſi luna iūcta fuerit lumini dñi medij celi aut tranſiret per eum iunctaq́ʒ fuerit corpori eius atq́ʒ aſpexerit medium celi adipiſcetur: ⁊ ſi receperit eam dñs domus in qua eſt luna aſpexerintq́ʒ ambo. 10. adipiſcetur. ⁊ ſi nõ occurrerit luna lumini alicuius planete: in ſigno ĩ quo fuerit anteq̄ʒ egrediatur de eo petens ipſam rem non adipiſcetur rem ſuaʒ niſi dñs aſcendentis ⁊ dñs rei habeāt fortitudinẽ ⁊ teſtimonium in locis: ⁊ aſpexerint ambo locum rei. ⁊ ſcito quod vitiuʒ lune ⁊ domini medij celi ſignificat diminutionem rei in opere: ⁊ eo deterius ſi fuerit receptor diſpoſitionis lune impeditus: quia ſignificat detrimentum operis: ⁊ ſi iuncto fuerit luna domino aſcendentis aut domino medij celi auxiliabitur ad profectum. Si auteʒ pulſauerit dominus medij celi fortitudinem atq́ʒ diſpoſitionem planete qui eos recipiat: ⁊ qui habeat fortitudinẽ in loco ſuo: ⁊ rei: ⁊ non aſpexerit medium celi: non perficietur res eodẽ modo quo petit̃. Et cū ſignificator inimicat̃ domui ſue: ſignificat duritiam ⁊ inuolutionem in petitione rei: ⁊ inimicitia eius eſt, vt ſit in duodecimo domus ſue: aut in ſecundo: aut in ſexto: aut in octauo. Et ſi aſpexerit eum a ſeptimo: ſignificat contrarietatem. Et ſcito ꝙ dominus aſcendentis eſt ſignificator eoruʒ que occurrunt domino regni ex laude vel vituperatione: ac cetera que de eo ſunt. Et dominus. 7. eſt ſignificator operis ciuium eius: ⁊ medium celi ac dñs eius ſunt ſignificatores eorum que fiunt in regno eius ex bono vel malo. Et vndecimum ac dñs eius ſunt ſignificatores eorum qui ſuccedunt eum in opere ſuo. i. in regno: ⁊ nonuʒ ac dñs eius ſunt ſignificatores eorū que fuerunt ante euʒ. Et quartum ac dñs eius ſunt ſignificatores eius operis finis. Quere ergo ſignificatõeʒ acq̄ſitionis eius atq́ʒ ſbe ei⁹ a ſigno ſcd̃o ac dño ei⁹: ⁊ a parte fortūe ac bonitate loci ei⁹: ⁊ ſcriptores a ſigno ſcd̃o ⁊ ei⁹ dño: ⁊ ab. 11. ⁊ dño illi⁹ reditus illi⁹ atq́ʒ amicos: ⁊ fratres ei⁹ a ſigno tertio ⁊ dño ei⁹: ⁊ ſuos ei⁹ a. 6. ⁊ dño ei⁹: inimicos vero illi⁹ a. 12. ⁊ dño illi⁹. aſpice q̄ aſpectu fortunarū ⁊ malorū planetaruʒ ad hec loca vbicūq́ʒ fuerit fortūa: ibi erit bonū gaudiū atq́ʒ lucrū: ⁊ quocūq́ʒ inuenerit malū ibi erit impedimentū ⁊ timor ⁊ ablatio manuū ab obedientia ⁊ bellū.

¶ Qđ in quo expendet ſubſtantiā quā collegit rex.

Et ſi iterrogat⁹ fueris ĩ quo expẽdet ſubaʒ quā collegit. aſpice dñm dom⁹ ſub̃e ſi fuerit mars expẽdet eā ac diſpget in oĩ ope malo: vt guerra ⁊ luxuria ⁊ ebrietate: ⁊ cetera talia. ⁊ ſi fuerit ſaturnus agitabit animū ſuum ⁊ thezaurizabit ſubaʒ ſuā ⁊ alienā. ſi võ iuppiter fuerit expẽdet eā p amore dei ĩ elemoſynis vľ ĩ oĩ ope bono. Et ſi fuerit ſol dānabit eā cā parẽtū: ⁊ ĩ acq̄ſitiõe nobilitatis. ⁊ ſi fuerit ven⁹ faciet aīum ſuū vti oĩ delectatione. ⁊ ſi fuerit mercuri⁹ ĩ emptiõe vľ vẽditiõe q̄rẽdo lucrū. ſi aūt luna fuerit operabit̃ ſm̃ nām planete cui iūgit̃. et ſi fuerit vacua curſu expendet eam donec cõſumet̃. Et dñs quoq́ʒ aſcendẽtis ſignificat eſſe finis ſui: q2 eſt q̄rt⁹ a. 10° ⁊ eius depõne. Si in veneris. ſ. dñm aſcendentis: aut in. 12. vľ. 6. vel. 8. ſignificat turpitudinẽ depoſitionis eius: ⁊ eo turpi⁹ ſi fuerit in. 6. aut ĩ. 12. tũc ſignificat q2 iraſcet̃ ſibi ⁊ ſuſpicabit̃ ⁊ exrecitabit̃ vt inſurgat in eū ille qui poſt eū conſtituetur. Si auteʒ fuerit dñs aſcendentis receptus auferet̃ malū. i. non patiet̃ aliqđ martiriū nec vinciet̃. Si vero nõ fuerit receptus ⁊ fuerit ĩpeditus cū hoc qđ dixi: erit qđ occurret ei poſt depoſitionẽ ſuā deterius ſua depõne: ⁊ ſi iunct⁹ fuerit dñs. 12. dño aſcẽdentis: ⁊ ipſe nõ recepit eū: pfat⁹ p̄poſitus viciet̃: ⁊ eo fortius ſi fuerit in aliquo anguloꝝ: ꝙ ſi fuerit ĩ. 10. viciet̃ ĩ regno ſuo in ocl'is oīum: ⁊ ponet̃ corā eis. ⁊ ſi fuerit in aſcendente erit infra hoc qđ dixi. Si võ in. 4. fuerit erit hoc ĩ occulto: ſʒ in honore ſuo tm̃. Si aūt fuerit in. 7. cõmittet̃ ciuib⁹ ipi⁹ honoris: ⁊ inueniet ex illľ diſtrictiõeʒ. ſʒ ſi fuerit cadẽs ab āgulo ĩ dextera aſcẽdẽtis ⁊ fuerit cõmixt⁹. 12. nõ vinciet̃ in honore ſuo donec pducat̃ ad terrā in qua retinẽdus ẽ. ſi võ fuerit in ſiniſtro aſcendentis vinciet̃ in itinere. ⁊ ſi iunctus fuerit domino. 8. poſt ſeparationem eius a domino. 12. ſignificat mortem ei⁹ in vinctione ſua. ſi vero iunct⁹ fuerit poſt dñm. 12. dño medij celi inueniet regnū poſt victiõe. ¶ Et ſcito ꝙ mars ſignificat ẽt victionẽ quẽadmodū ſignificat dñs. 7. ſi inimicat̃ dño aſcẽdẽtis: h̄ ẽ ſi fuerit dñs ſi aut. 8. aut. 6. vľ 7. ſeu. 4. ⁊ dñs. 8. ẽ calidior: q2 ſignificat mortẽ in victione.

¶ Et aſpice maluꝫ q impedierit dñm aſcendentis: ſi fuerit
ſaturnus ꝙ dixi de diſtrictione: ⁊ martirio erit ex carcere
⁊ ꝑcuſſione lignoꝝ. ⁊ ſi fuerit impediẽs mars: erit ex vicu
lis ⁊ penis ferri ⁊ ꝑcuſſione flagellorum.

¶ Queſtio de eſſe regis ab eo qui eum conſtituerit.

Et ſi volueris ſcire eſſe illius ab eo q conſtituit eũ.
Aſpice interroganti ab aſcendẽte ⁊ dño eius: ⁊ ei q
cõſtituit eum a ſeptimo ac dño eius: ſi dñs .7. rece
perit dñm aſcẽdentis aut pulſauerit fortitudinẽ ſuã: ad eũ
ex trino: aut ſextili aſpectu: aut q̃rto erit res eoruꝫ optime
ꝯiuncta. Et ſi luna portauerit lumẽ inter eos: erit eis q affe
cter inter eos. i. q mittat ꝯcordiã inter eos: cũ cõmiſerit lu
na receptori diſpoſitionẽ ex loco dilectionis. Et mali ſunt
omnimõ callidi: ex quarto aſpectu vel oppoſitione: ⁊ fortu
ne operanẽ ex q̃rto aſpectu ⁊ oppõne: ꝙ ſi duo ſignificato
res non fuerĩt iuncti ad iuicẽ: ⁊ nulla ſtella portauerit iter
eos lumen: nõ erit qđ inter eos eſt ſicut volunt.

¶ Queſtio de qua terra eſt dominus regni.

Jaũt volueris ſcire de q̃ terra eſt dñs illius regni.
Aſpice ſignũ medij celi ſi fuerit ibi planeta ⁊ ipſe i
domo ſua erit ex hoibus illius terre ⁊ ex mediocri
bus: ⁊ ſi ĩ exaltatione ſua erit ex nobiliorib⁹ hoium. Si vo
fuerit ĩ triplicitate ſua erit infra h. ⁊ ſi non fuerit in domo
ſua vel exaltatione: vel triplicitate ſua: erit peregrinus. ⁊ ſi
fuerit planeta oriẽtalis: erit ex ciuib⁹ oriẽtis. ⁊ ſi fuerit oriẽ
talis: erit ex ciuibus occidẽtis. ⁊ ſi fuerit ĩ quarto a ſole erit
ex ciuib⁹ ſeptentriõis: ſi vero fuerit in. 10. a ſole: erit ex ciui
bus meridiei: ſi aũt fuerit planeta peregrin⁹ ĩ ſigno in quo
eſt: ⁊ non aſpexerit domũ ſuam neq; exaltationeꝫ ſuã non
erit generoſus. ⁊ ſi non fuerit in ſigno medij celi planeta:
narra de dño medij celi: ſicut predixi tibi.

¶ Queſtio de ingreſſu eius in ſede.

Et aſpice horã ĩgreſſionis eius ĩ ſedẽ ſui regni: dum
ſederit ĩ ſede imperij ſui: ⁊ ceperit ĩperare: ac ꝓhibe
re: ſi fuerit introitus ei⁹ ĩ die: ⁊ fuerit ſol cũ ſaturno
indica ei celeritatẽ depõnis ab eodẽ ope. ſ. regno. ⁊ ſi aſpe
xerint fortune ſolẽ ⁊ inueneris dñm aſcendentis: ac ſoleꝫ
in loco optimo ab aſcẽdente: fueritq; ĩ ſigno fixo: ꝑncipat⁹
eius prolongabiẽ ⁊ videbit qđ voluerit ĩ eo: ſi vo mali aſpe
xerint ſolẽ: ⁊ fuerit ipſe malus mars: ⁊ fuerit exaltatus ſup
eum a medio celi: ⁊ fuerit ſol ĩ aſcendẽte ĩ ſigno mobili: ad
uerſabiẽ aliqs ex ciuibus illius regni q exterrebit eũ mul
totiens: aut finis eius erit per mortẽ et iterfectionẽ: ſi aũt
inueneris ioueꝫ ĩ medio celi et fuerit fortunatus: et fuerit
ſol ĩ loco optimo: et forti: erit opus ei⁹ in exaltatõne et aug
mento: ⁊ in memoria ⁊ collectiõe ſbarum: ⁊ ſi videris ſoleꝫ
in. 8. vel in. 6. ⁊ dominus aſcendentis fuerit in aſcendente:
aut in medio celi: ⁊ ipſe fuerit fortuna: erit res illius princi
pis optima: ſed ſignificat mortem eius qui conſtituit eum.
⁊ ſi regni eius introitus fuerit ĩ nocte: aſpice lunam ſicut ꝑ
dixi tibi de ſole: ⁊ aſpice ſaluationẽ lune a malis: que ſi mũ
da fuerit a malis ⁊ in bono loco: ſignificat ſalutem eius cor
poris: ſi vero luna fuerit cum malis: aut iuncta eis: depone
tur ab honore ſuo citius: ⁊ habebit querelam maximam ⁊
fortem. Et ſi fuerit luna cum capite vel cauda: ⁊ fuerint in
ter eos. 4. gradus ⁊ infra non proficiet in eodeꝫ opere: ſi ãt
fuerit inter eos pl̃. 4. gradibus: erit minus eius impedimẽ
tum: donec tranſeat. 12. gradus ab hora liberationis eius a
malis eorum. Aſpice quoq; lunam ⁊ aſcendens ⁊ dominos
eorum domorum et aſpectus fortunarum ac malorum: ad
eas: ſi aſpexerint eos fortune: et dños eorum: fuerintq; do
mini eorum in bonis locis: et fuerint mali cadentes et for
tune in medio celi: videbit ipſe princeps quod diligit. et ſi
fuerit luna et dominus domus eius ĩ malis locis inueniet
malum ĩ regione illa: poſt h aſpice aſcendens hora ĩtroit⁹
eius ſi fuerit grad⁹ eius ex terminis maloꝝ ⁊ mali aſpexe
rit eũdem terminũ aſcendẽtis erit ĩ opere illo debilis: ⁊ di
cetur in eo crimen peſſimũ. ſi vero fuerit gradus aſcenden
tis ex terminis bonoruꝫ: ⁊ aſpexerint eos fortune ꝑficietur
opus illđ ⁊ egredieẽ honoratus: ⁊ dicetur de eo omne bonũ
vna cũ lucro qđ inueniet ex ope ſuo. ⁊ ſi fuerit malus ĩ aſcẽ
dente erit opus ei⁹ malum: iueniet. n. ĩ eo diſtrictionem ⁊
morieẽ fortaſſis in ope ſuo: ſi aũt fuerit ĩ aſcẽdẽte fortuna:
⁊ malus in q̃rto erit initiũ illi⁹ opis laudabile ⁊ bonũ: finis
vero malus: ⁊ ſi fuerit malus ĩ aſcendẽte ⁊ fortuna in q̃rto
erit initium illius rei malum: ⁊ erit finis eius bonus. Et ſi ĩ
ueneris caudã ĩ aſcendẽte fueritq; dñs aſcendẽtis in loco
malo: ⁊ fuerit malus in aliq̃ anguloꝝ: luna quoq; fuerit im
pedita a maſ erũt ei miniſtri viles ex ignobilib⁹ q deſtruũt
eius imperiũ ⁊ ñ ceſſabit triſtis eſſe ac tribulat⁹ ⁊ ĩ timore
quam diu durauerit in ipo opere: Et ſi inueneris hora in
troitus ĩ aſcendente fortunã: aut iueneris dominũ aſcen
dentis ĩ medio celi dñs quoq; medij celi fuerit ĩ loco forti
liber a malis: ſignificat bonitatẽ eſſe eiuſdẽ ꝑncipis: ⁊ ꝓlõ
gationẽ illius ꝑncipatus: ſi vero fuerit in aſcendẽte mal⁹. ⁊
dñs aſcẽdentis malus ac dñs medij celi fuerit ĩ loco malo
indica eũ citius fore deponenduꝫ. ⁊ ſi iueneris dñm aſcen
dentis ⁊ dñm medij celi in. 12. aut in. 6. indica eius caſum
fore feſtinanter: niſi iuppiter orientalis fuerit in aſcendẽte
aut in medio celi: qꝛ hoc tardare facit eius depõnẽ aliquã
tulum. Poſt hoc aſpice ſignũ medij celi ⁊ dñꝫ eius vbi ſit
⁊ quis aſpicit eũ ⁊ dñm medij celi: qui ſi fuerit in angulo et
fortune aſpexerint eum: ſignificat bonitateꝫ ſui eẽ: ⁊ ſi fue
rit fortuna in medio celi perueniet in opere illo ad melio
ra ac digniora ſue fiducie: ac voluntatis: ⁊ dignus habebiẽ
honore illo: ⁊ valens erit eius imperium ⁊ ei⁹. lucruꝫ multi
plicabitur. ſi vero mali fuerint ibidem inueniet diſtrictio
nem magnam in eodem opere ⁊ quicquid lucratus fuerit
auferẽ ab eo martirio ⁊ ꝯuictione ⁊ depoſitione in ira re
gis ſui quam habebit erga eum. ⁊ ſi aſpexerit fortuna me
dium celum: ⁊ non fuerit ibidem malus: erit opus illud ge
tuꝫ ⁊ bonum. ſed ſi aſpexerit malus deſtruet ei ipſuꝫ opus.
Si aũt aſpexerit fortuna ⁊ malus vide quis eoruꝫ ſit plus
gradibus ⁊ ipſe vincit alterum: ſed alter accipiet parteꝫ ab
eo. ⁊ ſi fuerit mercurius cum ioue in medio celi habunda
bit eius opus ꝑ ſapientiam ⁊ conſilium ⁊ rationem atq;
ingenium: ⁊ erit ei per hoc nomen ⁊ fama: ⁊ augebit operi
ſuo cui ꝑeſt opus ⁊ dilatationem in regionibus: ⁊ maxime
ſi aſpexerit lunaꝫ. ſed ſi fuerit ſol in medio celi eũ eis abſq;
aſpectu malorum: ſignificat prolongationem ſonitus eius
nominis ⁊ adeptionem operis eius in omni qui voluerit ⁊
longitudinem vite eius in eodeꝫ tẽpore. ſimiliter erit cum
fuerit iuppiter cum luna in medio celi: ⁊ fuerit venus in lo
co optimo: ⁊ quotiẽſcũq; ĩueneris fortunaꝫ ĩ medio celi mi
nueẽ ei⁹ diſtrictio ⁊ inueniet bonũ. ſi vero fuerit mali ibidẽ:
⁊ dominus medij celi: ac dominus aſcendentis fuerint ca
dentes durabit modicum in opere ſuo. ⁊ quotiẽſcunq; iue
neris mortem ĩ. 7° ab aſcendente: ⁊ non fuerit in aſcenden
te fortuna: morietur in eodem opere. Qđ ſi fuerit ibidem
ſaturnus: ⁊ in aſcendente: aut in. 7° fortuna non morietur
neq; interficietur in eodem opere. ſi vero fuerit fortuna in
7° deponetur pulchre cuꝫ honore ac ſalute. ⁊ ſi fuerit in q̃r
to fortuna erit ſanus in corpore ⁊ erit finis eius ſꝫ ꝙ volu
erit. ſi vero fuerit ibidẽ malus inueniet maluꝫ ⁊ ĩpedimen
tuꝫ poſtq̃ depoſitus fuerit ab opere ſuo cuꝫ carcere ⁊ mar
tirio ⁊ diſtrictione ⁊ in ꝓlixo carcere. Si autẽ fortuna aſpe
xerit quartũ euadet poſt tribulationem ⁊ diſtrictionẽ quã
inueniet. ſi vero fortuna non aſpexerit ipſuꝫ malũ qui fuit
in quarto vincietur ⁊ ſuſtinebit penas: ⁊ morietur in ipſo
carcere. ſed ſi fuerit dominus quarti in aſcendẽte aut ĩ. 10.
aut in ceteris locis optimis mundus a malis: ⁊ dñs domus
lune ſimiliter ſignificat bonum finem eiuſdem operis.

¶ Queſtio de ſtabilitate regis aut de receſſione eius.

T ſi īterrogatus fueris de ſtabilitate regis: aut de receſſione eius aſpice dñm aſcendentis ⁊ dñm.10. ſi cōiuncti fuerint: ⁊ fuerit receptor diſpōnis.i.pott derosior eoꝝ in angulo nō mouebit̄ ipſe rex: nec exibit de regno ſuo. ⁊ ſi fuerit receptor diſpōnis in ſiniſtro aſcēdentis.i.ſub terra exibit ab eo: ſꝫ reuertet̄: qꝛ ſi receptor diſpōnis fuerit receptus ſignificat celeritatē ei⁹ reuerſionis cuꝫ honore: ſi aūt dñs aſcendētis ⁊ dñs decimi iaꝫ trāſierint lumē eoꝝ ab īuicē.i. ſi ſepati fuerit a ſe īuicē ſignificat diſceſſioneꝫ regis. qꝛ ſi lūa pulſauerit diſpōnē ſuā planete tardioris curſus ī angulo remanebit in regno ſuo: donec cōburat̄ ipſe planeta aut ipediat̄ in loco ſuo: vel recedat: tūc ſignificabit ablationē ſui regni: ⁊ ſi iunctus fuerit dñs aſcēdentis dño deſcēſionis ſue opabit̄ opus in quo pibit. Si vero dñs deſcenſionis ſue dño aſcendentis iunct⁹ fuerit dicet̄ de eo mendaciū ⁊ qꝛ h̄ fecit quouſqꝫ viuat. Et ſi iūct⁹ fuerit dñs medy celi dño deſcēſionis ſue ipſe ꝑpoſit⁹ vel dux deſtruet regionē ſuaꝫ: ſi vero dñs domus deſcenſionis dñi medy celi: iunct⁹ fuerit dño medy celi deſtruet̄ regio ei⁹. Et ſi dñs aſcendentis pulſauerit diſpōneꝫ ſuam planete ī anglo: dñs ill⁹ regni durabit in regno ſuo: ⁊ eo meli⁹ ſi fuerit receptor diſpōnis in aliquo anguloꝝ ꝑter quartū qꝛ eſt oppoſita decime ⁊ ei ꝯria. ſi vero dñs aſcēdētis iūctus fuerit alicui planete ī nono ab aſcendēte: vel in tertio: vel cū dñis eoꝝ: non erit dubitatio in exitu eius a regno ſuo: qꝛ ſi poſtea iunct⁹ fuerit alicui planete ī angulo reuertet̄ ad ſuū regnum poſt diſceſſionē. ⁊ ſi fuerit dñs medy celi ī loco ſuo rex ipſe non recedet a regno ſuo: ſi iuncta fuerit ei luna. ſi fuerit quoqꝫ Iuppiter ī angulo: ⁊ habuerit ī eo partē: vel receperit lunaꝫ aut dñm aſcendētis remanebit ī regno ſuo donec occurret malo Iuppiter vel cōburatur aut recedat a loco ſuo. ¶ Et ſcito qꝛ dñs aſcendentis: ⁊ dñs medy celi cū iuncti fuerint ⁊ fuerit receptor diſpōnis ī bono loco non cōbuſtus nec receptus: ſed nō aſpexerit mediuꝫ celū ipſe princeps ꝯſtituetur ſuꝑ regnū nō ſuuꝫ ſed alienū: ſi vero aſpexerit mediuꝫ celū ſignificat ſtabilitatē ei⁹ ī regno ſuo: ⁊ ſi fuerit dñs aſcēdentis: ⁊ luna ī angulis ī ſignis mobilib⁹: ⁊ luna non fuerit recepta diſcedet rex. ¶ Poſt hec aſpice lunā ſi pulſauerit diſpoſitionem ſuā alicui planete in angulo dñs regni non diſcedet a regno ſuo ſi aſpexerit dominus medy celi locū ſuum: ſi vero iuncta fuerit luna domino aſcendentis ⁊ ipſe fuerit remotus ab angulis occuretqꝫ dño aſcendentis malum antequaꝫ ſeparetur ab eo luna deponetur a regno ſuo. Item ſi iuncta fuerit luna planete peregrino in nono: vel tertio: aut dñs eorum in loco peregrinationis exibit de regno ſuo: ſi autem fuerit in quarto ſigno mobili remouebitur ipſe rex: ⁊ eo callidius ſi iungatur luna dño finis rei .i. dño quarti ab aſcendente: niſi ſit ei⁹ dñs in domo ſua: qꝛ tunc erit illud ei melius: ⁊ eo magis erit luna calida ſi iuncta fuerit planete ī deſcēſione ſua: vel fuerit in oppōne domus ſue: ſi vero fuerit luna fortis ī loco ſuo: fueritqꝫ curſu vacua ſignificat abſciſionem illius regni.

¶ Queſtio de eo qui receſſit a regno ſuo, vel rege abſente vtrum reuertatur.

T ſi interrogatus fueris de viro q receſſit a regno ſuo: vel de rege abſente vtrū reuertātur ad regnū ſuum an non: Aſpice in hoc ſicut predixi tibi in primo capitulo in coniūctione domini aſcendentis ⁊ domini medy celi ad inuicem: qui ſi iuncti fuerint ⁊ receptor diſpoſitionis ex eis aſpexerit medium celuꝫ reuertetur ipſe rex ad regnum ſuum: ſi vero non aſpexerit medium celuꝫ ⁊ luna iuncta fuerit planete in medio celi reuertetur. ⁊ ēt ſi fuerit dominus aſcendētis retrogradus reuertetur iteꝝ ad regnum ſuum. ⁊ ſi fuerit luna cum h̄ qꝛ dixi tibi in ſigno mobili erit velocius eis. Si vero non fuerit dominus aſcēdētis retrogradus: ⁊ luna iuncta fuerit planete in aſcendēte vel in medio celi reuertetur. Similiter ſi luna iuncta fuerit domino aſcendentis: ⁊ ſi iunctus fuerit domino domus peregrinationis.i.noni ab aſcēdente dominus aſcēdentis petet receſſionem a ſemetipſo ⁊ ſi iunctus fuerit domino medy celi: domino deſcenſionis ſue: ſignificat remotioneꝫ regis: etiam ſi fuerit in angulis: ⁊ ſi iūctus fuerit dominus aſcendentis domino deſcenſionis ſue ſignificat etiā remotionem: ſi autem fuerit dominus medy celi in loco ſuo: reuertetur remotus ad regnum ſuum. Et ſi ſeparatus fuerit dominus medy celi a lumine dñi dom⁹ finis reꝝ.i.q̄rti ab aſcendēte reuertet̄: ſi āt iunct⁹ ei fuerit remouebit̄: ⁊ ſi ideꝫ dñs q̄rti iūct⁹ fuerit dño medy celi ꝑſeuerabit ī regno ſuo ⁊ dabit̄ ei aliud regnuꝫ. Si vero dominus quarti iunctus fuerit domino aſcendentis nō remouebitur: ⁊ veniet ei regnum abſqꝫ petitione. Et ſi ſeparatus fuerit domin⁹ aſcendentis a domino quarti ſignificat firmitateꝫ regni ſi fuerit rex remotus. Similiter ſi iunctus fuerit ei dominus quarti ⁊ ſi iuncti fuerint dominus aſcendentis: ⁊ dñs medy celi ⁊ n̄ aſpexerit dñs medy celi locum ſuū ꝯſtituet̄ ſuꝑ aliam terram cui preeſt. ¶ Poſt h̄ aſpice ſignificatricem.i.lunā q̄ ſi iuncta fuerit dño medy celi ⁊ dñs medy celi aſpexerit locū ſuū reuertet̄: ⁊ eo meli⁹ ſi fuerit lūa ī ſigno mobili. ⁊ ſi pulſauerit diſpoſitionem ſuā planete peregrino in loco ſuo in ſiniſtro aſcendentis remouebit̄. ſi aūt fuerit ſignificator receptus redibit ad ſuum regnum. ⁊ ſi nō fuerit receptus remouebit̄. ⁊ ſi iuncta fuerit luna planete in nono ab aſcendente ꝓnuncia receſſionē ipſius regis. ſi autem fuerit ipſe planeta fortuna fueritqꝫ in ſigno mobili vl̄ fixo redibit ad regnū ſuū: ſi vero fuerit in ſigno cōmuni ibit ad regnū ſuuꝫ extra regnū primuꝫ. ⁊ preerit trib⁹ annis: eo qꝛ receptor diſpoſitionis lune nō cadat donec veniat ad locū.12ᵐ ab aſcēdente: ⁊ erit āno ſcđo in meliori opere: ⁊ in nimia volūtatis ſue expletōe niſi pri⁹ occurrat medio celi mal⁹: ⁊ ī eo retrogradetur ante predictā horā. Et ſi eidē loco occurrerit malus deſtruet eius regnū. Et ſi iuncta fuerit luna fortunis vl̄ fuerit recepta erit laudabilis in regno ſuo. ſi vero malis iūcta fuerit vituperabitur. ⁊ ſi iūcta fuerit planete in.10ᵒ. non recedet ⁊ operabit̄ duobus annis. ⁊ ſi iuncta fuerit planete in.11ᵒ preerit anno vno. Si tamē nō occurrerit malus in medio celi ⁊ ibi fuerit retrogradus. ⁊ ſi iuncta fuerit planete in.5ᵒ.ab aſcendēte preerit duobus annis ⁊ recedet in tertio anno. ſi vero iuncta fuerit planete in quarto ꝑerit vnō āno ⁊ remouebit̄ in ſcđo. ⁊ ſi inueneris lunā ⁊ dñꝫ medy celi ambos.ſ. impeditos ex cōiunctione corporali in angulo nō reuertetur vnqꝫ ad ſuum opus: ⁊ deponetur ⁊ remanebit depoſitus ſm quātitatem loci operis. Si vero inueneris lunam ⁊ dominū medy celi infortunatos. ⁊ ſi fuerit in ſignis cōibus augebitur operi eius aliud ⁊ fortis erit in opere ſuo ⁊ ſi egreſſus fuerit de opere ſuo reuertetur ad eum.

¶ Queſtio ſi perueniet ad regnum vel non.

T ſi te īterrogauerit aliqs vtrū perueniat ad regnū an non. Aſpice dñm aſcēdentis ⁊ eius ſignificatorē: que eſt luna: ſi iuncti fuerint dño medy celi aut ſoli vel fuerint in medio celi dic ita: ſin autem non.

¶ Undecimum ſignum ſiue vndecima domus cuꝫ ſuis interrogationibus. Et primo vtrū adipiſcet̄ rem quā ſperat.

Um interrogatus fueris de re aliqua que ſperatur ⁊ in qua eſt fiducia vt de māſionibus a regibus vel honore: aſpice dñm.11ᵉ.ab aſcēdente: ſi iunctus fuerit dño aſcēdentis: aut dñs aſcendētis iunctus ei fuerit adipiſcet̄ rem illā in qua habebat fiduciam. Si aūt fuerit cōiūctio ex trino vl̄ ex ſextili aſpectu erit qđ dixi cū leuitate. ſi vero fuerit ex q̄rto aſpectu vel oppoſitiōe erit ꝓpter diſtrictionē. ⁊ ſi fuerit dñs.11. in angulo ⁊ luna recepta perficietur ipſa fiducia ſm qꝛ vo

fuerit: ⁊ ſi fuerit receptor diſpoſitionis lune in ſigno cõmuni adipiſcetur de eo qđ ſperabat modicū: ⁊ ſi fuerit i ſigno mobili erit in hoc qđ dixi difficultas. ſi vero fuerit in ſigno fixo adipiſcetur qđ ſperabat perfecte. ſi autē inueneris receptorē diſpoſitionis lune impeditum: deſtruetur ipſa res poſt adeptionē eius. ⁊ ſi fuerit receptor diſpoſitionis eius receptus adipiſcet̄ plus eo qđ ſperabat. ⁊ ſi fuerit dñs aſcēdentis eius receptus habebit omne qđ voluerit.

¶ Queſtio vtrum iungatur quis amico ſuo an non.

Et ſi te interrogauerit de vno quē dicit eſſe amicū dixeritqꝫ vide vtrum ei iungar an nō. Aſpice dñm aſcendentis ⁊ lunā ſi iuncti fuerint dño. xi. ab aſcēdente iunget̄: ⁊ ſimiliter ſi iūgatur dominus. xi. cum domino aſcendentis. Si autem fuerit coniunctio ex trino aſpectu vel ſextili: erit in ꝯiūctione illoꝝ gaudiū dilectio ⁊ letitia. Si vō ex q̄rto aſpectu: vel oppōne fuerit: erit i ꝯiunctione eoꝝ ꝯrietas ⁊ contentio: ⁊ vnuſqſqꝫ eoꝝ erit ꝯrius ſocio ſuo: in oppōne quoqꝫ fortior erit contentio.

¶ Queſtio de ſpe nō expſſa vtrū qs ſm ſuā ſpem adipiſcat̄.

Et ſi iterrogatus fueris de re q̄ nō fuerit tibi expoſita: dixeritqꝫ tibi: rē quā ſpero ⁊ i quā hēo fiduciā vide: vtrū habeam eam an nō. aſpice dñm aſcēdētis ⁊ lunā ſi iuncti fuerint fortunis ex angulis vł ex ſeq̄ntibus anguloꝝ adipiſcet̄. Si vō nō fuerint iuncti dic nō. ⁊ ſi nominauerit rem quere eam a loco ſuo in circulo ſm qꝫ expoſui tibi ex ſbys. xii. ſignificatorum.

¶ Duodecimū ſignū ſiue duodecima domus cū ſuis iterrogationibus ⁊ primo que beſtia vincet brauiū in curſu.

Cum iterrogat⁹ fueris de beſtijs q̄lis beſtia vincet in curſu: fueritqꝫ iterrogātī beſtia in brauio aut ſuſpicat⁹ fuerit de aliq̄ beſtiaꝝ. Aſpice dñm illius hore q̄ interrogat⁹ fueris qui ſi fuerit in aſcendēte beſtia de q̄ ſuſpicabit̄ vincet oēs beſtias. ⁊ ſi fuerit i medio celi: veniet ſcđa. i. veniet poſt primā ⁊ ſilr in. xi°. ⁊ ſi fuerit i. 7°. ab aſcendēte: erit media eaꝝ. ⁊ ſi fuerit in quarto erit nouiſſima ⁊ nulla beſtia erit poſt illā. ⁊ ſi fuerit dñs hore in deſcēſione ſua: currens eadē beſtia terrebit̄ ex illo mō ⁊ cadet ex ea: ⁊ ſi cū hoc qꝫ dixi aſpexerint eū mali franget̄ pars corporis ei⁹ quā ipm ſignū ſignificauit. ſi vero aſpexerit eū malus ex oppoſitiōe vel fuerit cū eo i vno ſigno: ⁊ fuerit dñs aſcēdentis in. 8°. domus ſue. ille q currit moriēt ex eo caſu ⁊ eo callidius ſi fuerit dñs ipſius domus vel luna impeditus.

¶ Queſtio quis ſit color beſtie vincentis.

Jam interrogauerit aliqs qui nō hꝫ beſtiam inter alias beſtias. ſ. dicēs q̄ illaꝝ vincet. Aſpice dñm hore q ſi fuerit i aſcendēte: vel īueneris aliū planetā i aſcendente: aut ī medio celi: vel in. xi°. ipſe q vincit eadē die hꝫ beſtiā ſcđm colorē illius planete q fuerit i aliq̄ ipſoꝝ locoꝝ. ⁊ ſi fuerit ſignificator victoris ī domo ſua aut ī exaltatione ſua vel i triplicitate ſua: aut in termino vł facie ſua erit ipa beſtia q̄ vincit generoſa ac nota ⁊ eo digni⁹ ſi fuerit dom⁹: vel exaltatio: ⁊ qꝫ ex hꝫ fuerit malū erit: ſi vero ſi fuerit in aliquo hoꝝ que diximꝰ erit ignota: ⁊ ſi fuerit cuꝫ hoc qđ dixi tibi i deſcēſione ſua: hꝫ ꝯſuetudinē malignā ⁊ peſſimuꝫ aīum: ⁊ i exaltatōe ſua ac domo erit generoſa ⁊ i triplicitate nō cognoſcet̄ in terra ſua: ⁊ non erit generoſa: in termino vero vel facie erit nota i terra: ſꝫ nō generoſa: neſcit̄ enim de qua terra ſit.

¶ Queſtio de etate beſtie vincentis.

Et ſi iterrogatus fueris de etate ei⁹ aſpice ſignificatorē. Si fuerit oriētalis erit duoꝝ dētiū ⁊ ſi fuerit occidētalis erit pfecta: ⁊ ſi fuerit inter vtroſqꝫ erit prima. ſ. quatuor dentiū. Et ſi nihil inueneris de his q̄ dixi tibi aſpice aſcēdens. Si fuerit domus ſol' erit vincens ex beſtijs regis. ⁊ ſi fuerit dom⁹ ſaturni erit beſtia magne etatis ⁊ forſitan nō erit generoſa: niſi ſit ſaturn⁹ i anglo: aut i loco optimo. ⁊ ſi fuerit i domo iouis erit beſtia hñ vincēs alicuius honorati: q aſſiſtit regi. ⁊ ſi fuerit dom⁹ martis aial vincens erit cuiuſdā ducis: q induit̄ armis ⁊ bellatoris. ⁊ ſi fuerit veneris vel mercurij: erit alicui⁹ nobil' aut regis aut mulieris aut ſcriptoris. Si vero fuerit dom⁹ lune: erit cuiuſdā negotiatoris ⁊ eadē beſtia ideo oſtēdit̄ vt vendatur.

¶ Queſtio de vniuerſis inimicis quid erit inter eos.

Et ſi iterrogatus fueris de vniuerſis inimicis a domo. xii°. ⁊ eius dño vel ſi noiat⁹ fuerit tibi vnus vir a. 7°. ⁊ dño eius. Aſpice qd erit iter eos i ꝯiunctōnibus eoꝝ ſicut expoſui tibi. ia. n. expoſui tibi res i interrogationibus in. xii. ſignis: ⁊ nūc exponaꝫ tibi q̄ non ſunt in. xii. ſignis. ne forte erres: qꝛ ſapiētes iaꝫ errauerunt i hoc: ⁊ qꝫ nō fuerit. ſn. xii. ſignis accipe illud ex ſbys planetarum qꝛ res plus ſunt q̄ poſſint comprehendi.

¶ Queſtio de epiſtola vel legato.

Cum iterrogat⁹ fueris de epl'a vel legato aſpice ei q ſcripſit epiſtolā ab aſcendēte ⁊ ab illo a quo ſepatur luna: ⁊ a. 7°. ⁊ dño eius ei cui ſcribit̄: quicqd vō ſperat̄ vel timet̄ vel qcquid fuerit in aio viroꝝ vel viroꝝ: ⁊ eſſe eoꝝ a dño aſcendētis: ⁊ a dño. 7. ⁊ a locis eoꝝ ſecundū aſpectū fortunaꝝ ⁊ maloꝝ ad eos. Quiſqs eoꝝ fuerit in angulis: aut i loco in quo recipit: ⁊ aſpexerit locum ſuum: erit alio maior ac dignior: ⁊ ſi fuerit planeta a q̄ ſepata eſt luna fortuna: aut fuerit in exaltatiōe ſua: erit epl'a ex dño regni. Si vero fuerit ab angulis remot⁹: iaꝫ fuit ei regnū: ſꝫ iā remotus ē ab eo. Si vero fuerit i domo ſua: ⁊ fuerit i angulo erit ex domeſticis notis. Eſt quoqꝫ ex dignioribꝰ dom⁹ ſue: ⁊ hꝫ aliquā dignitatē in: ⁊ triplicitas eſt infra domū. ſilr terminus i fra triplicitatem eſt ⁊ facies infra terminū: ſi autē fuerit in bono loco ab aſcēdente: ⁊ nō fuerit receptus: habebit dignitatem: ſed nō erit laudabilis: ingratus inter homines domus ſue. Si vero fuerit in deſcenſione ſua: ⁊ fuerit in angulo ille qui ſcripſit epiſtolam non erit generoſus: ſed erit cum rege: ⁊ qui ſit honoratus. Et ſi fuerit in deſcenſione ſua ⁊ fuerit cadens non erit generoſus: nec erit notus in hoibus. Si non aſpexerit aſcēdens nec dñꝫ domus aut dominus epiſtole nihil poteſt. i. nihil habet pter qꝫ comedat cotidie: ⁊ ſi aſpexit eum nunc fortuna erit de his qui operātur manu ſua: ⁊ ſic comedunt. ſi vero luna ſeparata fuerit a malis: ⁊ fuerit ſicut predixi tibi erit cum hoc qđ patitur ex malo eſſe durus corde. ⁊ ſi luna fuerit ſeparata ex quarto aſpectu: aut oppoſitione. vel ex cōiunctione ſignificat fortititudinem domini epiſtole: ⁊ eo fortius erit cum fuerit luna in angulo in ſigno ſuo: quia ſignificat qꝫ ille qui ſcripſit epiſtolam ſit beniuolus in re ſua: ⁊ qꝫ ſit in epiſtola qđ ſollicitat eū. Poſt hoc aſpice ei ad quē venit epiſtola: a planeta cui iungitur luna: ⁊ annuntia eſſe ſuū ſm qꝫ dixi tibi in planeta a quo ſeparata eſt luna. ⁊ ſcito qꝫ luna cuꝫ ſeparata fuerit a ſaturno ⁊ fuerit mercurius impeditus erit i epiſtola labor: ⁊ res fortis. ⁊ ſi ſeparata fuerit a ioue erit epiſtola ex viro nobili. ⁊ ſi fuerit a marte erit vir bellator qui vtitur ſanguine ⁊ qui vtitur ferro. ⁊ ſi fuerit a ſole erit a rege. ⁊ ſi fuerit a venere erit a muliere. ſi vero fuerit a ſaturno erit i ea aliquod viciuꝫ. ſi fuerit ex mercurio erit epiſtola ex ſcriptore vel negociatore.

¶ Queſtio de eē viri ad quē venit epiſtola.

Et ſi interrogatus fueris de eſſe viri ad quem venit epiſtola: aſpice in hoc lunam ⁊ eius coniunctionem: que ſi iungitur ſaturno erit epiſtola ad ſenem miſſa. ſi vero iuppiter fuerit: ad nobilem. ⁊ ſi fuerit venus ad mulierem: ſimiliter de reliquis planetis ſm ſubſtantias ſuas.

¶ Queſtio vtrum bonum vel malum ſit in epiſtola.

Et ſi interrogat⁹ fueris de epiſtola vniuerſal' vtruꝫ bonū vł malū ſit i ea. aſpice ſepationē mercurij: qꝛ i hoc erit i epl'a: ſcriptura eni ois mercurij ē. Cumo

res quoq; lune. dñs quoq; noni: ⁊ tertij habent in hoc par
ticipationem modicam. Si ergo ſeparatus fuerit mercuri
us a fortunis erit in epiſtola bonum. ⁊ ſi ſeparatus fuerit a
malis: erit in ea malum. poſt hoc aſpice planetam a quo ſepa
ratur mercurius ⁊ ipſum mercuriũ fortiorẽ. ſ. eorũ: ⁊ hunc
conſtitue ſignificatorez: qui ſi fuerit in aſcendente erit i ea
ſalus ac proficuum: ⁊ retributio: ⁊ ſi fuerit in ſecundo ab
aſcendente erit epiſtola per ſubſtantiam in donatione. ſ. ⁊
acceptione. ⁊ horum ſimilia: que pertinent ad ſubſtantiaz.
⁊ ſi fuerint in tertio erit ex fratre: vel amico. Narrauit in
epiſtola de itinere pro quo eſſet ſollicitus aut queſiuit de
eſſe eius. ⁊ ſi fuerit in quarto ab aſcendente: erit in epiſto-
la mentio aliqua d̃e terra aliq̃: aut erit fortaſſis epiſtola a
quodã propinquo ſuo: q etate ſit maior illo vel in re antiq̃.
⁊ ſi fuerit in q̃nto erit epiſtola in q̃buſdã q̃ ſpat: ⁊ erit ex fi
lio: vel amico. ſi vero fuerit in ſexto erit epiſtola de ſeruo.
Si aũt aſpexerit eundem locũ malus: erit epiſtola de ĩfir
mo vel cã ĩfirmi. ⁊ ſi fuerit i. 7. erit ep̃la de muliere: aut de
eẽ mulieris. ⁊ ſi fuerit i. 8. erit ep̃la d̃ mortuo: vl̃ de religis
mortuoꝝ. ⁊ ſi fuerit in. 9. erit in ep̃la aliq̃ ammonitio: vl̃ p̃
dicatio ⁊ cõmemoratio de deo ac mẽtio de pegrinatõe: vl̃
de remotione regis. ⁊ ſi fuerit in. 10. erit epiſtola ex rege: ⁊ ẽ
in ea mentio nobiliũ ac procerũ. ⁊ ſi fuerit in. 11°. erit ep̃la
ex amico et ẽ in ea q ſibi placeat: ⁊ eũ redire faciat. ⁊ ſi fue
rit in. 12°. erit epiſtola in cõtentione: vel ex inimico.

Queſtio quid ſit in epiſtola reſpon-
ſali ſi cupis ſcire.

Et ſi ſcripta fuerit epiſtola: ⁊ volueris ſcire quid ſit
c reſponſuz eius: Aſpice h ex coniũctione ſecũda q:
coniunctio prima eſt ſignificatrix ei⁹ quod p̃ceſſit
de epiſtola: ⁊ ſc̃da coniunctio eſt ſignificatrix reſponſionis
eiuſdẽ epiſtole.

Queſtio vtrũ epiſtola ſit pfecta vel nõ.

Et ſi interrogat⁹ fueris de epiſtola: vtrũ ſit pfecta:
c vel non. aſpice lunaz ſi iuncta fuerit mercurio pfi
ciet: ⁊ ſi iam coniũctus ẽ ei ⁊ trãſiuit p quantitatẽ
duoꝝ graduum: vel triũ: dic perficietur: ſin aũt non.

Queſtio vtrum epiſtola ſit ſigillata an non.

Et ſi interrogat⁹ fueris de epiſtola vtrũ ſit ſigillata
c vel non: aſpice lunã ſi iuncta fuerit mercurio dic ſi
gillabit. ⁊ ſi ſeparata fuerit ab eo tranſieritq; eum
per quantitatẽ duoꝝ graduuz fere: ⁊ non euz trãſierit per
terminũ: dic q iaz ſit ſigillata. ⁊ ſi inueneris mercuriũ cuz
ſole ⁊ aſpexerint ambo aſcẽdens. dic ſigillabitur. ſin ãt nõ.

Queſtio ſi epiſtola egredietur a rege vel non.

Et ſi interrogatus fueris de epiſtola vtruz egredie
c tur a principe vel a rege: aſpice mercuriũ ſi ſepara
tus fuerit a ſole vl̃ a medio celi ſeparatione modi-
ca. dic egredietur: ſin autem non.

Queſtio ſi epiſtola perueniat ad regem vel non.

Et ſi interrogat⁹ fueris de epiſtola vtrũ perueniat
c ad regem vel non: aſpice mercuriũ ſi iũctus fuerit
domino medij celi vel ſoli. dic perueniet. ſin ãt nõ.

Queſtio de rumoribus: vtrum veri an falſi ſint.

Um interrogat⁹ fueris de rumorib⁹ vtrũ ſint veri:
c vel falſi. aſpice dñm aſcendentis: vel lunã. illũ. ſ. q
fuerit ex eis in angulo ⁊ incipe ab eo. Qz ſi fuerit in
angulo liber a malis: ⁊ nõ fuerit iũctus planete cadẽti: ve-
ri erũt rumores: ſi ṽo fuerit in angulo: ⁊ iunct⁹ fuerit plane
te cadẽti q ñ recepit eũ: fuit de eis intẽtio: ſ; nõ ↄtinuabunt
nec pficiet. ⁊ ſi ñ fuerit dñs aſcẽdẽtis i anglo ⁊ fuerit iũct⁹
planete in angulo veri erũt rumores: ⁊ apparebũt: ſi fuerit
fortuna. Si aũt fuerit malus ⁊ nõ receperit dñm aſcendẽ
tis: falſi erũt rumores. ⁊ ſi dñs aſcẽdentis iũctus fuerit pla
nete cadenti falſi erunt rumores niſi ipſe planeta recipiat
dñm aſcendentis. Si vero iunctus fuerit dñs aſcendentis
malo q eũ non recipiat ſignificat deſtructionẽ rumorum ⁊
erit h ex pte dñi iterrogatõis. Et ſi malus iũct⁹ fuerit dño
aſcẽdẽtis: veniet deſtructio rũoꝝ ab alio: ⁊ deſtruet rumo
res. Poſt h aſpice lunã ⁊ ei⁹ teſtimoniũ cũ dño aſcẽdẽtis ſi
fuerit dñs aſcẽdẽtis plus teſtionio. vtere ei⁹ teſtionio. Si
vero luna fortior fuerit: vtere ei⁹ teſtimonio cuz dño aſcẽ-
dentis ſi fuerit dñs aſcendentis in ſigno mobili aut fuerit
aſcẽdens mobile: aſpexerintq; euz q̃dã maloꝝ. erũt rumo
res mendaces. Similiter ſi fuerit luna curſu vacua. Silr̃
quoq; ſi iũcta fuerit luna planete retrogrado: quãuis reci
piat eã. ſimiliter ſi iuncta fuerit luna planete cadenti: ⁊ eo
callidius: ſi fuerit malus q: ſignificat mendaciũ etiã ſi fue
rit receptus: ſi ṽo fuerit i angulo impedita ⁊ ipſe malus nõ
receperit eaz: erunt rumores falſi ⁊ ſi iuncta fuerit planete
in angulo: q eã recipiat ſignificat veritatẽ rumoꝝ: nõ ergo
queras cũ eo aliquod aliud teſtimoniũ: ſi vero iũcta fuerit
fortune in angulo ⁊ eo melius ſi fuerit in medio celi: vel in
aſcendente: ſignificat q rumores ſint veri. Quod ſi tũc ſal
tus fuerit receptor a malis: ⁊ a retrogradatiõe pficient ru
mores ⁊ meliorabunt: ſi ṽo ĩpeditus fuerit a planeta q nõ
recipiat cũ: vel a planeta retrogrado: ſignificat deſtructio
nem rumoꝝ poſt directionem. ſimiliter ſi iuncta fuerit lu
na planete in angulo aut extra eũ q eam non recipiat ⁊ fue
rit luna impedita: vel fuerit iuncta planete retrogrado: ſi-
gnificat deſtructionẽ poſt directionez. ⁊ ſi fuerit luna in an
gulo impedita: ſignificat deſtructionẽ rumoꝝ. Et ſi iuncta
fuerit planete cadenti: ſignificat mendacium ſi non fuerit
receptus. ⁊ cũ pulſauerit diſpoſitionẽ ſuã planete in anglo:
veri erũt rumores: ſi ãt fuerit p̃ſata i medio celi erũt rumo
res quos iaz nouerunt homines ⁊ apparuerunt. ⁊ ſi fuerit
in aſcendente iaz cepit apparere. ⁊ ſi fuerit in. 7. iam fuit ⁊
apparuit ⁊ eſt apparens: ſi vero fuerit in q̃rto erit ſecretũ.

Queſtio de re que timetur.

Et ſi interrogauerit vir de re quã timet: aſpice dñz
c aſcendentis ſi fuerit i aliquo angulo: ⁊ fuerit liber
a malis erunt ipſi rumores mendaces ⁊ nihil pue
niet ad eum de h qd̃ timet. ⁊ ſi fuerit dominus aſcendẽtis
in locis malis. i. in 2o. ⁊. 6. ⁊. 8. ⁊. 12. iam ingreſſus eſt ad euz
timor de eadem re quam timet. ſi autem fuerit dñs aſcen-
dentis i locis malis ⁊ teſtificati ſunt mali: cadet in h qd̃ ti
met: ſi vero non fuerint teſtificati remouebit ⁊ non augetur:
ſupra id quod eſt in eo de timore. ⁊ ſi fuerint in angulo ⁊ aſ
pexerit euz mali ab angulis erit deterius eſſe ſuo. Quod ſi
fuerit ipſe malus dñs. 8. ab aſcendente ſignificat eius mor
tez: ⁊ deſtructionez. ⁊ ſi aliter fuerit inueniẽt euz diſtrictio
nes. ⁊ ſi fuerit ip̃e malus dñs. 12. timebit penas ⁊ iunctõez.
q ſi fuerit dñs ſecundi capietur pro ſuba: ſi autem fuerit
dñs aſcẽdentis in. 12. ⁊ non aſpexerit euz dñs. 7. vel. 12. fugi
et ⁊ liberabitur ⁊ non poterit ſuper euz. Similiter ſi cũ h°
luna iuncta fuerit malo demonſtrabit euz tibi niſi ſit ipſe
malus dñs domus eius: ſignificat. n. tunc: q: occurret ei la
bor ⁊ diſtrictio in fuga ſua. Si aũt non fuerit dñs domus
eius: oſtendet eum.

Queſtio ſi interfectus vindicetur vel non ⁊ ſi q paſſus ẽ
iniuriã vindicabit vel nõ reſtituẽdo iniurias q̃s ſuſcepit.

Um interrogatus fueris de interfecto vtrũ vindi
c cetur: aut de eo qui paſſus fuit iniurias vtrum poſ
ſit ſup eũ q ſibi fec̃ iniurias: aut ſi reſtituet iniurias
quas ſibi fecit. aſpice aſcendens: ⁊ angulũ finis rei: quod ẽ
quartũ ab aſcendẽte: ſi fuerint ſigna mobilia: ⁊ luna fuerit
in ſigno mobili nihil poterit agere: ſi autem aſpexerit dñs
aſcendentis aſcendens ⁊ dñs domus lune lunam: adipiſce
tur rez ſuam velociter: ſi vero fuerit ſicut dixi: ⁊ aſpexerit
dominus quarti. 7m. adipiſcetur rẽ ſuaz ⁊ fundet ſanguinẽ
iterfectoris niſi ſit luna iũcta fortũis ſi poſt h ipſa fortuna
ñ fuerit iũcta malo: q: tũc iterficiet poſt pacẽ ⁊ ſi iũcta fue
rit fortũa mal iterficiet: niſi ſit ↄiũctõ ex trino vl̃ ex ſextili

aſpectu:tunc ſignificat ꝙ ſuſtinebit penas ⁊ vincieť ferro.
Quod ſi fuerit malus in ſigno fixo:morieť in carcere. Si
vero fuerit in ſigno mobili: ⁊ dominus eius ſigni fuerit
curſu velocioꝛ ⁊ ipſe aſpexerit ipſum dimittet eum cito.⁊ ſi
fuerit ipe cui iungitur luna in ſigno mobili ⁊ ipſe aſpexerit
dominum domus ſue aſpectu amicitie: euadet grauis. ⁊ ſi
fuerit aſpectus ab oppoſitione vel a quarto aſpectu: eua
det pꝛelio:aut per ſimilitudinem pꝛelij.ſi vero fuerit coniū
ctio in vno ſigno dimitteť cito vł fugiet ⁊ abibit.⁊ ſi inuene
ris fortunam in aſcēdēte:ipſa ira extinguetur ex parte dile
ctoꝛum.⁊ ſi luna cuȝ ℏ iuncta fuerit malo forti in loco ſuo
eadeȝ vindicta non erit a dilectis:vindicabit.n.de eo rex.
⁊ ſi fuerit in aſcendente malus:⁊ luna fuerit foꝛtunata:dile
cti.ſ.interfectoꝛis eius aſtringent euȝ:⁊ auxiliabitur ei rex:
⁊ ſtudebit educere eum.Et ſi dominus aſcendētis aſpexe
rit aſcendens adipiſcentur eum dilecti poſt laboꝛem in ira
regis.ſi vero dominus aſcendentis non aſpexerit aſcēdēs
⁊ aſpexerit dominus domus lunc lunam: educet eum rex
abſqꝫ voluntate dilectoꝛum eius. Et ſcito ꝙ omnis pena
quā ſignificauit mars erit ī ferro ⁊ flagello: ⁊ ſaturnus per
ligna:⁊ per pꝛolongationem carceris atqꝫ anguſtiam.

¶Queſtio de aliqua re vtrum ſit vera an falſa.

e T ſi interrogatus fueris de aliqua re:vtrum ſit ve
ra vel falſa:aſpice dominum aſcendentis ⁊ lunam
qui ſi fuerint liberi a malis erit res vera in effectu
⁊ pſicua.Si vero impediti fuerint erit res falſa. ⁊ ſi fuerit
aurum habeto teſtem ſolem:⁊ pꝛo argento lunam.

¶Queſtio que ex duabus vel tribus rebus ſit
dignioꝛ ⁊ que agretur.

e T ſi interrogatus fueris de duabus vel tribus re-
bus que earum ſit dignioꝛ:⁊ que earū ſit vera:vel
falſa:vel pꝛo duobus rumoꝛibus quis eoꝛuȝ ſit ve
rus aut falſus:ſiue de vna re:ſiue de duabus rebus:que ea
rum adipiſcetur:aut de duobus beſtijs vel tribus que eoꝝ
vincet:aut de duobus viris quis eoꝛuȝ adipiſcetur reȝ ſuā:
Aſpice dominum aſcendentis ſi fuerit in angulis liber a
malis ⁊ receptus: illud quod pꝰ nominatur eſt dignius ⁊
acquiretur.⁊ ſi fuerit in angulis impeditus: illud qꝺ pꝛius
nominatur erit:poſt ℏ deſtruetur.⁊ ſi dominus aſcendētis
aſpexerit aſcendens:⁊ fuerit in ſuccedentibus anguloꝛum
liber a malis receptus:ſecundo nominatum acquiretur ⁊
eſt dignioꝛ.ſi āt fuerit impeditus:aptabitur:poſtea deſtrue
tur:⁊ ſi fuerit dominus aſcendentis cadens:liber a malis:
ac receptus.tertium ex nominatis erit dignius ⁊ acquireť.
ſi impeditus fuerit nihil erit de his que dixi:⁊ deſtruetur i
terrogatio.Et ſimiliter iudica de luna.

¶Queſtio ſi interrogatus fueris de multis rebus.

e T ſi interrogatus fueris de multis rebus conſtitu
es lunam ſignificatricem interrogantis: ⁊ ſtelle.i.
planete erunt res eius.conſidera ergo coniunctio-
nem lune ſcđm numerum ipſarum rerum:quia coniunctō
pꝛima erit ſignificatrix interrogationis pꝛime:⁊ ſecūda cō
iunctio erit ſignificatrix interrogationis ſcđe. ſimiliter ex
rebus ſm numerū quas nominauerit tibi.Aſpice ergo foꝛ
titudinem vniuſcuiuſqꝫ planete:in angulis:vel in ſuccedē-
tibus anguloꝛum ⁊ in earum ſaluatione ex retrogradatōe
⁊ a malis:deinde cōmiſce vtroſqꝫ planetas in foꝛtitudine
⁊ loquere ſcđm illius quantitatem.

¶Queſtio de inquiſitione venationis ⁊ qua-
lis erit adeptio.

e T ſi interrogatus fueris de inquiſitione venatōis
⁊ qualis erit adeptio aſpice aſcendens ⁊ dominuȝ
hoꝛe qꝛ foꝛtis eſt in venatione:⁊ ſcito ſubam aſcen
dentis.vtrum ſit ex ſignis quadrupeduȝ ⁊ poſt ℏ aſpice ēt
ſbam ſigni.vij.atqꝫ aſcendentis dnm pgis venatum:aut in
terrogaris de eo cuiuſcūqꝫ ſignoꝛum ſit:⁊ vbi ſit locus dn̄i
eius a domino aſcendentis in eoꝝ coniūctiōe.⁊ tunc ſi fue
rint ex dilectōe ſignificat adeptioneȝ eiꝰ qꝺ petierit de ve
natione cū leuitate ⁊ ſi iūcti fuerint ex q̄rto aſpectu:vel op
poſitione:adipiſceť venationeȝ cū laboꝛe:⁊ fatigatione. ſi
vero nō fuerint iūcti:nihil habebit nec adipiſceť quod vo
luerit:⁊ ſi inuenerit ſignū ſeptimū ex quadrupedibus: fue
ritqꝫ dominꝰ eius vel dn̄s hoꝛe in eo aut in aliquo angulo
rū foꝛtunatus adipiſceť venationem:⁊ hoꝛa iouis:aut i ali
quo anguloꝝ habebit capꝛeolos. Si autē dn̄s ſeptimi fue
rit malus ⁊ ceciderint ab eo foꝛtūe:cruciabit ſemetipſū in
inq̄ſitione ⁊ modicū venabiť:⁊ timebiť ei viciū: vel aliqꝺ
impedimentuȝ:in ſuo coꝛpoꝛe:ſi fuerit ſaturnꝰ dn̄s.vij.Si
v̄o mars fuerit dn̄s.vij.fueritqꝫ illi ī eo foꝛtitudo:habebit
venationem ⁊ detrimentū ei faciet aliq̄s illoꝝ qui cum eo
ſunt in laboꝛe:⁊ liberabiť: q̄a mars habet venatōis ſbam.
Si aūt aſpexerit iuppiter marteȝ:⁊ fuerit dn̄s hoꝛe vł dn̄s
aſcendentis ſaluabiť ab omni qꝺ timet ⁊ leuiter venabiť:⁊
habebit rem ſuaȝ abſqꝫ laboꝛe ⁊ fatigatōe ⁊ ſi fuerit ſignū
ſeptimū ex ſignis aereis aut ex ſignis terreis:⁊ fuerit in eo
foꝛtuna:fueritqꝫ dn̄s eius malus: aut dn̄s hoꝛe fuerit ma-
lus:ſaluabiť in venatione ſua ⁊ non pertinget ad omne qꝺ
voluerit:⁊ terrebiť ac fugiet ab eo venatio:⁊ foꝛtis erit eiꝰ
inq̄ſitio ⁊ cruciabit ſemetipȝ in eo:niſi ſit iuppiter aut mer
curiꝰ cū malo:qui eſt dn̄s hoꝛe.ℏ.n. frangit malitiam ma
li ⁊ non pꝛohibet venationē:qꝛ mercurio maxima partici
patio eſt in venatione cuȝ marte.

¶Queſtio vtrum multuȝ an parū venatoꝛes capiant.

i Tem ſi interrogatus fueris de paucitate venatio
nis:vel de multitudine eiꝰ aſpice mediū celū cū in
grederis ad venationeȝ:ſi fuerit mars dn̄s medij
celi aut inueneris eū ibideȝ:fueritqꝫ in aſpectu mercurij: vł
iouis:aut in aſpectu vnius eoꝝ ⁊ fuerit vnus eoꝛū dn̄s ho
re:vel dn̄s aſcendentis habebit venationē plurimā ⁊ ocur
ret ei:⁊ poterit venari manibꝰ ſuis ⁊ non habebit laboꝛem
niſi ſit ſaturnꝰ aſpiciens martē ex angulo:aut fuerit ſatur
nus in medio celi:vel ſit dn̄s eius:mittit.n.ſuper dn̄ȝ vena
tionis triſticiā foꝛtem in ℏ qꝺ ſperabit.Si aūt iuppiter ce
ciderit ab eo:⁊ fuerit ſaturnꝰ ſicut dixi ⁊ mars fuerit in an
gulo inueniet dn̄s venationis impedimentū ī cōpoꝛe ſuo
⁊ tarditatē in itinere ſuo:⁊ cū ℏ non acq̄ret venationeȝ:qꝛ
ſaturnꝰ deſtruit venationem:⁊ tarditatem ingerit dn̄o eiꝰ
maxime ſi fuerit venatio in terra.In venatione autē ma
ris aſpice dn̄m aſcendentis ⁊ lunam ⁊ dn̄m ſigni ſeptimi:
ſi v̄o fuerit aſcendens ſignuȝ aquaticū:aut luna iuncta fue
rit marti:aut dn̄s hoꝛe iūctus fuerit marti:cecideritqꝫ ve
nus ab aſpectu lune : dimitte hanc venationem pꝛo poſſe
tuo:quia impedimentum lune a marte in venatione aque
eſt res deterioꝛ ⁊ minoꝛis pꝛoficui quia nullam habet foꝛti
tudinem nec vtilitatem niſi cuȝ impedimento. ſi vero iun
cta fuerit luna ſaturno:⁊ aſpexerit lunam venus multipli-
cabitur venatio ⁊ non impedit ſaturnus lunam in venatio
ne aque:niſi ſit mars aſpiciens lunam:⁊ cū ℏ etiam debili
tetur venus:quia mars inimicus eſt veneris: cum aſpexe-
rit eam ſaturnus:tunc timebitur domino eius naufragiū:
⁊ cetera hoꝛum ſimilia madefactio.ſ.aque humiditas.

¶Queſtio de conuiuio ⁊ quid co-
mederunt cōuiue.

c Um inuitatus fueris ad conuiuium vel ad aliquā
commeſtionem: aut fueris interrogatus de cibis
aliquoꝛum quot comederint : aſpice aſcendens
ſi fuerit ſignum mobile comederunt plura pulmenta ⁊ ſi
fuerit fixum comederunt vnum pulmentū: ſi v̄o cōmune
fuerit duo cōmederunt.Et ſi fuerit luna in aſcendēte erit
cibus eoꝛum ſalſus. Et ſi fuerit mars in aſcendente erit in
eo aliq̄ amaritudo:⁊ iuppiter ſignificat dulcedinē:Sol ve
ro acuitatem: ⁊ venus ventoſitateȝ:ℏ eſt ſapoꝛem apij vel

ernce:ſeu ſinapis ⁊ cetera huiuſmodi ⁊ vnctuoſum.i.ſapo-
rez ſepi vel carnis craſſe.⁊ hõ.⁊ mercurius ſignificat acrez
ſaporem:⁊ omne commixtuz.Saturnus vero ſignificat ſa
porem ferocem:⁊ inſipidum.Poſt hec aſpice ſeparationem
lune:⁊ eius coniunctionem ſi ſeparata fuerit a malo:⁊ fue
rit iuncta fortune a quarto aſpectu: vel oppoſitione: non
põt fieri quin dominus illius cibi dederit eum cauſa cõui
uij:vt fit in nuptijs:vel in circũciſione:vel in ceteris talibꝫ
que exercent homines ⁊ accidunt eis. Et ſi fuerit ex trino
aſpectu:vel ex ſextili erit cauſa collocutionis:vł retributio
nis:⁊ cetera.Si autem fuerit planeta cui iungitur luna in
angulo:erit ꝯuiuiuz eorum vna die.⁊ ſi fuerit cõmune erit
plus vna die.Et ſi dominus domus lune aſpexerit eã: tur
babitur eoꝝ conuiuiũ:erit.n.in conuiuio aliquis q contur
bet eos:deinde pacificabũtur:⁊ poſtea reuertent̃ ad cõui
uium.Et ſi iuncta fuerit luna ioui:ſignificat nobilitatẽ cõ
uiuij ⁊ multitudinem pulmentorũ:⁊ ſi iuncta fuerit ſoli ſi
gnificat mundiciam:ſeu pulmentoꝝ pulchritudinem aut
multitudinez acutoꝝ.⁊ ſi iũcta fuerit veneri ſignificat pul
chritudinẽ ciboꝝ:⁊ multitudinez eoꝝ dulcedinis cũ ludis
⁊ auditione:⁊ riſu:ac ſuauitate odoris.⁊ ſi iũcta fuerit mer
curio ſignificat preſſuras hominũ in eodez loco ⁊ ꝙ ibi ſit
qui loquat̃ ſapientiam:⁊ narret eam ⁊ multiplicabũtur ibi
pulmenta:⁊ narrationes hyſtoriarum ſeu fabularũ:⁊ vten
tur in cibo carnibus auiuz.Et ſi fuerit cõiunctio cuz satur
no ſignificabit immunditiam ciborum eorum ⁊ ꝙ multi-
plicentur ibidem pulmenta piſcium ⁊ quicquid egreditur
ex aqua. Si vero cum marte fuerit coniunctio ſignifica
bit ꝙ cadet inter eos rixa: ⁊ ꝙ commedent omne cali-
dum.Et ſi fuerit in medio celi:ſignificabit ꝙ rixa cadet
inter eos:⁊ planeta qui ẽ in medio celi ſignificabit ꝙ erit
inter eos rixa. Cum igitur inuitatus fueris ad conuiuium
⁊ fuerit luna cuz marte in vno ſigno:vel iuncta fuerit ei ex
aliquo angulo:non eas ad ipſum conuiuiũ: quia penitebis
te in fine illius. Similiter cum fuerit cum ſaturno: quia
ſignificat immundiciam ciborum:⁊ eorũ vilitatem:⁊ ſi ite
ris:nõ inuenies ĩ illis cibus qui ibi fuerit ſuauitatẽ. Si ve
ro fuerit cum venere:aut cum mercurio vade quia videbis
qõ placeat tibi: ⁊ ſi fuerit iuppiter ſimilr̃:⁊ multiplicabun
tur in eodem conuiuio alozor.i.quoddam genus annone:
de quo fit optimum pulmentuz ⁊ grana. ¶ Poſt hec aſpice
dominũ hore ſi fuerit ĩ aſcendente vel in medio celi addu
cetur cibus in primo ſeſſionis eoruz ⁊ ſi fuerit remotus ab
his duobus locis commedent antequam afferatur: ⁊ non
afferetur donec remoueatur:ab aſcẽdente vel a medio ce
li iſta ſtella:⁊ ſi fuerit in.7.vel in quarto nõ afferetur cibũ
donec impleatur locus ⁊ quocienſcunqꝫ fuerit luna iuncta
marti erit cibus eoruz calidus. Et ſi interrogatus fueris ſi
ue inuitatus fueris:⁊ luna fuerit ĩ ſigno aquatico aſpiciẽs
ſaturnum ex trino vel ſextili aſpectu comedent trutas.
Si vero luna fuerit ĩ libra cõmedẽt grana ſiue legumina ⁊
ſi fuerit in geminis:vel aquario comedent carnes auium.⁊
ſi aſpexerit ſaturnus lunam ex quarto aſpectu:vel oppoſi-
tione:comedent carnez frigidam.⁊ ſi iũctus fuerit ſol mar
ti:vniuerſitas eius erit combuſta:⁊ ſi fuerit luna ĩ libra:vel
in quarto aſpectu eius non comedas olera cocta vel cru-
da.⁊ in vergine:vel libra non appropinques granis.⁊ ſi fue
rit in ſcorpione cum cauda:caue a pinguedine:⁊ ſi fuerit in
leone caue a comeſtione carnis.⁊ ſi in ſagittario non appro
pinques carni ferarum id eſt leporum:vel vrſorum. ⁊ in pi
ſce non comedas trutas ſalſas: neqꝫ recentes: caue ergo
ꝙ dixi tibi de locis lune cum malis in his ſignis que no-
minaui tibi:quia impediunt corpus impedimento graui.
Et ſcito ꝙ aſcẽdens ſignificat cãm cõuiuij:ſi fuerit domꝰ
veneris erit cauſa nuptiaꝝ:⁊ ſi fuerit ĩ domo mercurij erit
hoc propter filium vel cauſa filiorum, Si vero fuerit in do-
mo iouis amicus preparat ei illam comeſtionem.¶ Et ſe
ſcdm ab aſcendente ſignificat vas ĩ quo portantur ſuppel-
lectilia domus.Si fuerit ſignum ſcdm commune:erit vas
eorum coloratum ⁊ ſi fuerit mars in eodem ſigno:erit ĩ eo
dem vaſe es.⁊ ſi fuerit venus erit in eo argentuz.⁊ iuppiter
argentum ⁊ auruz: luna vitreum:Saturnus vero lignea ⁊
teſtea.⁊ ſi fuerint fortune ĩ ſecũdo ſigno ſignificat pulchri
tudinem ornamentorum domus. Si autez fuerit fortuna
peregrina:erunt aliena.⁊ ſi fuerit ei in eo teſtimoniũ:erunt
de domo.⁊ tertium ſignificat eos qui interſunt conuiuio.
Quartum vero ab aſcendente:ſignificat locũ vbi cõuiuã-
tur.Et ſi fuerit ſignuz commune erit eorum conuiuiuz in
porticu:⁊ ſi fuerit in eo ſol:aut iuppiter:erit eoruz conuiuiũ
ĩ clauſtro domus:vel in meridie.Et quintũ ab aſcẽdente ſi
gnificat eorum potum.ſi fuerit ſignum commune erit po-
tus eoruz diuerſus.⁊ ſi fuerit in eo iuppiter aut mercurius
erit potus eorum diuerſus ex vino:⁊ ſi fuerit ſaturnus erit
ex zuccaro.⁊ ſi fuerit mars eſt eo erit potus eorum acerri-
mus ex daptilis. Si autem fuerit mars impeditus a ſatur
no:iam eorum potus acer effectus eſt:⁊ ſi fuerit ſol:erit ĩ eo
amaritudo atqꝫ acritudo. ⁊ ſi fuerit venus potabunt mu-
ſtum daptiloruz.Si vero fuerit luna erit potus eorũ aqua.
Et ſextuz ab aſcendente:ſignificat miniſtros.Et ſeptimum
ab aſcendente erit pincerne.Octauum vero piſtorum ⁊ co
quinatorũ.Et nonum q miniſtrat eius fercula. Decimũ q̊qꝫ
ſignificat bonitatem ciborũ:⁊ vtruz gaudeat cuz inuitaris
aut non quia fortune cum fuerint in medio celi gaudebit
cum illis:⁊ ſi fuerit in eo mali:erunt ei ⁊ amicis eius odioſi
Et vndecimum ſignificat fratres ⁊ amicos. Duodecimuz
vero ſignificat dominũ domus:⁊ vtrũ deſideret hoc vel nõ.
Aſpice ergo locum fortunarum: ⁊ maloruz in his.12.locis
in quocũqꝫ ſigno fuerit fortuna ⁊ dominus eius fuerit for-
tunatus indica ſuper eum qui pertinet ad ipſam domũ bo
num ⁊ gaudiuz ⁊ in quocunqꝫ fuerit malus vel eius domi
nus fuerit impeditus:deſtruitur omne qõ pertinet ad ean
dem domum ⁊ omnes res eius.

¶ De ſignificationibus horarum plane-
tarum in interrogationibus.

b E ſunt tres partitiones horarum. Prima diuidit̃
in tres partes.Qui venit ĩ prima parte hore ſolis ĩ
terrogat pro rege vel domino vel homine vel ma
gno malo vñ hz pauorez:in media vel pro pauore vel pro ĩ
firmo:in fine pro victu ſuo vel pro mercatando ⁊ capiẽdo.
In prima parte hore veneris interrogat te pro captiõe mu
lieris vel pro curis mulierum. In medio pro veſtimentis
mulierum vel ornamento earuz. In fine pro cauſa que na
ſcitur vel amicitia que non poteſt fieri. In prima parte ho
re mercurij pro cauſa ca vel auo:vł cã ſculpta. In medio ꝓ
veſtimento apto vel pro anima interrogãtis. In fine pro
omiſſione. ¶ In prima parte hore lune pro motione de lo
co ad locum vel pro infirmo:vel ꝙ habet in ea aliqua ma
cula. In media pro cã que exiuit de manu ſua ⁊ non reuer
titur vel pro homine qui venit a via:vel beſtia:vel pro ho-
mine qui moritur. In fine ꝓ completura vel cã que naſci
tur a terra. In prima parte hore ſaturni pro ſeruo fugiẽte
ſi fatigas pro eo reuertit̃. In medio pro homine forti vł ſo
cietate quã vult facere vel vult ãbulare de loco in locũ vł
a petitione aliqua. In fine pro cauſa mala vnde iaz euaſit.
In prima parte hore iouis venit te ĩterrogare proprio no
mine vel aliqđ forum. In medio pro aptatura veſtimenti
vel pro infirmo ſanati. In fine pro homine qui lucrabat̃ ⁊
mõ perdit de auere ſuo.in prima parte hore martis pro
latrocinium rubeum vel aurum vel es vel veſtimentum:
in medio vł pro infirmo maxime afflicto vel calore. In fi
ne pro deceptione vel cã que operatur in igne.

¶ Expletus eſt liber zahelis de interrogationibus.

Incipit liber de electionibus eiuſdem zabelis.

OMnes côcordati ſunt ꝙ electiôes ſint de
biles niſi in regibus.bñt.qꝫ.iſti licet debili
tenẽ eoꝝ electiones radices.i.natiuitates
eoꝝ que cõfortant oẽm planetã debilẽ in
ſtinere.mulierib⁹ ṽo ⁊ mercatorib⁹ ⁊ his q
ſequũtur ñ eligas aliqd niſi ſupra natiuita
tes eoꝝ ⁊ reuolutiôes annoꝝ illoꝝ ⁊ ſuper
natiuitates eoꝝ filioꝝ:quorũ ãt iſta ignorant accipiãtur
eis iterrogatôes:⁊ ſciaẽ effect⁹ rei eoꝝ ex eis:poſtea eligaẽ
eis ſcdm hoc:qꝛ dũ iterrogauerit quis de ſemet ipſo iã ꝑue
nit ex natiuitate ſua ad bonũ vel malũ.quare ipſe te iterro
gauit ⁊ indica ei ſm interrogationem ſuã. ¶ Caue ḡ ab hꝯ
electionibus. Quomodo enim eliges ei cuius radix diſtra
cta ẽ.maxime cũ h̃ ſit initiũ primũ ⁊ radix antiqua i qua
eſt fiducia:caue igiẽ eligere ei cui⁹ radix natiuitatis vel in
terrogationis ſignificauerit aliqd horribile.ad quod cum
ꝑuenerit ſi poſueris oẽs fortũas i angulis: ⁊ cadere feceris
oẽs malos ab eo:nihil ꝓficiet ei:⁊ oĩs planeta q nõ ꝯgruit
dño aſcẽdentis eius nõ proderit illi viro ꝗcquã ⁊ maxime
illis q ſunt viles:vel mediocres:qꝛ neſcis vtrũ eligas aſcẽ
dens vel ſtellã que ſit ei in radice inimica.vł fuerit i eodẽ
ſigno aſcẽdente qđ ei elegiſti malũ:nihil.n.admiramur i il
lis q equitãt mare aut illis q peregrinãtur i vna hora quo
rum intẽtio eſt i vna peregrinatiõe. Sed qdã eoꝝ naufra
gium patiũtur:qdã vero euadũt.⁊ qdã eoꝝ iueniunt ſub
ſtãtiam.quidã vero nihil iueniunt. nõ.n.aſſimilaẽ eẽ quo
rũdam eoꝝ aliorũ eſſe:⁊ iã multotiẽs probaui h̃ i collatio
ne quorũdã q exierũt a loco in vna hora.⁊ peruenerũt ad
aliã regionẽ i hora vna. Sed qdã ex eis velocius reuerſi
ſũt cũ optima ſba:⁊ qdã ibidẽ tardauerũt. Quidã vero
eoꝝ perierũt ante quã redirẽt ad domos ſuas. h̃.n.eis acci
dit ex natiuitatib⁹ ſuis:⁊ ex diuerſiõe eoꝝ i ipſis annis. vi
demus ẽt quoſdã gaudere ⁊ potare i die malo.⁊ i timendo
die.ſ.multoꝝ impedimẽtoꝝ ⁊ cõgregaẽ atqꝫ igrediẽ ſuper
eos rixa i die bono ⁊ laudabili.⁊ videbis forte ſignificato
rem iunctũ malo ex quarto aſpectu vel oppõne aut erit cũ
eo i vno ſigno.iueniet tñ in eo fortuniũ bonũ.quare h̃ non
eſt niſi ꝙ mali fortaſſis ꝯgruerit ei magis qꝛ ꝯtrant dñi aſcẽ
dẽtis primi.vel dñi diuiſiõis eius:aut dñi aſcẽdentis reuo
lutoris anni. ¶ Cũ aũt elegeris ſuꝑ aſcẽdens iterrogatio
nis:aut natiuitatis quã noſti.vel ſuꝑ dñm ſigni profectõis
anni:erit electio tua dignior:qꝛ ſcies qd ei ſit ꝯgruũ ex ſtel
lis.⁊ qd ſit eius affectus. Caue igiẽ in h̃ capitulo ⁊ ſit opus
tuũ ſimile electioni tue. ¶ Et ſcito ꝙ omnipatẽs ⁊ altiſſi
m⁹ creauit oẽm creaturã:mũdum.ſ.⁊ quicqd in eo eſt ex
q̃ttuor naturis.i.ex quattuor elemẽtis.⁊ collocauit terrã
⁊ oẽ qđ ſuꝑ eã ẽ ex rõnali.⁊ irrõnali.⁊ ex mobili ⁊ imobili
in circulo.poſuitqꝫ iter h̃ ⁊ circulũ rem ſubtilẽ:quã ſciunt
ſapiẽtes.vt illa ſubtilis occaſio quã poſuit inter lapidẽ ma
gnetis:⁊ ferrũ.⁊ q eſt inter patrẽ ⁊ filiũ.⁊ iter cõmedentẽ
⁊ cibũ. Scito h̃ ⁊ itellige eum:a concordia ergo que ẽ inter
vtraſqꝫ ſbas:ſuperiorẽ.ſ.⁊ iferiorẽ rẽperãtur res ⁊ aduer
ſitate deſtruuntur.⁊ fortune ſunt eq̃les.i.tẽperate nature.
mali ṽo nocibilis nature.iõqꝫ volũt ipedire ⁊ ſi receperit:
tñ olo nõ deerit eoꝝ ſba ⁊ caliditas eoꝝ diuerſitatis. ⁊ ſũt
quaſi fures ⁊ ciues maloꝝ ex hoibus ⁊ ab eis venit diuerſi
tas ⁊ diſcordia commutatio quoqꝫ ac rerum confuſio.in
tellige h̃ totum.

**Aſcẽdens ⁊ qd i eo eſt de electionibus in ſcientia natura
rum ſignorum quorum prima ſunt mobilia.**

SCito ꝙ ſigna mobilia ſignificant mobilitatẽ rerũ
feſtinãter.⁊ nihil durabilẽ fit in eis nec prolongaẽ
tẽpus illorũ.bonum tñ eſt in eis ſeminare emere
vendere ⁊ mulierem firmare.h̃ oĩa ſub eis proficiunt.⁊ in
firmus liberabiẽ cito.cõtentio quoqꝫ in eis nõ prolõgatur
⁊ fugitiuus reuertetur cito. peregrinatio ẽt vtilis eſt in eis
⁊ ſiqs ꝓmiſerit in eis aliquid nõ perficiet ꝓmiſſũ:locutio
nes ſõnia ⁊ rũores i eis falſi erũt: ñ curret ſb eis aliqs me
cus.nec plantaẽ ſub eis aliq̃ plantatio ⁊ nõ fundaẽ in eis
fundamẽtũ qꝛ malũ eſt.⁊ omne qđ icepis in eis cui⁹ ſtabi
litatẽ volueris:nõ erit ſtabile.omne aũt opus iſtabile ⁊ fe
ſtinationes ꝙ volueris facere.icipe ſub eis ⁊ velociora mo
biliorib⁹ ſũt aries ⁊ cãcer.ſunt.n.plus tortuoſitatis ⁊ plꝰ mo
bilitatis:libra vero ⁊ capricornus ſũt fortiora ⁊ magis ꝯpa
ta. ¶ Porro fixa ꝯgrua ſunt omni operi:cuius ſtabilitas ⁊
ꝓlongatio tꝑis queriẽ.⁊ ꝙ vult auctor ei⁹ eſſe durabile bo
numqꝫ ⁊ vtile ẽ in eis edificare.⁊ nuptias celebrare.poſtq̃
fuerit diſpõſatio i mobilib⁹.⁊ ſi i eis dimiſſa fuerit mulier
a marito ñ reuerteẽ ad eũ.i inicijs vero ⁊ iceptõibus i eis
non erit fiducia:niſi in eis multiplicentur teſtimonia for
tunarum.⁊ q vinctus fuerit i eis ꝓlõgabiẽ eius carcer.⁊ q
iraſciẽ i eis nõ poterit cito mitigari. Cõdictões vero ⁊ mer
cedes i eis vtiles ſunt.bonũqꝫ erit edificare ⁊ facere fũda
mẽtũ. Scorpio aũt leuior eſt oĩbus fixis.⁊ leo magis fix⁹
Aquarius ẽ tardior ac deterior:taurus vero magis eſt pla
nus. ¶ Signa communia in participatione ⁊ fraternita
te ſunt vtilia. Et quicquid operatum fuerit i eis ſepe erit
iteratum. Emere vero. ⁊ nuptias celebrare in eis non erit
vtile nec proficuum ⁊ erit in eis ingenium ⁊ deceptio.⁊ cui
obijcitur aliquid i eis euadit ⁊ ſanatur ex eo ꝙ ſibi obiciẽ.
⁊ q icarceratur i eis nõ figitur niſi i timore ꝓpe ꝑꝑ parui
tatem ſue apparitiõis ⁊ exitus eius ⁊ q egrediẽ ex carcere
redibit ad locũ ſuũ.⁊ ſi capitur i eis fugitiuus redibit ad
fugã ſuã ſcdo.⁊ q vadit in eis ad iudicẽ non firmaẽ ei ſnia
neqꝫ iudiciũ:neqꝫ i eis vadit aliqs in naui. Nã q vadit per
mutatur ex ea ad aliã: cui ꝓmittiẽ aliqd i eis diſſoluitur ⁊
nõ compleẽ ei aliqd de illo:⁊ ifirmus i eis ſanaẽ.deinde in
currit recidiuatõem:totũ ḡ qđ aduenit hoi in eis ex bono
⁊ malo duplicaẽ ſuper eũ:⁊ ſiqs moritur i eis tũc moritur
poſt eũ i illo loco alius i proximo: Et ꝑmutatio ⁊ ablutio
capitis ⁊ barbe ⁊ purgatio auri ⁊ argẽti i eis ſunt ꝯuenien
tes ⁊ mittere pueros ad litteras. ¶ Si aũt vis icipere ali
quid ex eis q̃ dixi tibi tunc põe lunã i aſcendẽte illarũ do
moꝝ ꝯuenientium ei qđ vis ⁊ ꝯiunge lunã cũ fortunis re
cipiẽtibus illo ſigno:⁊ ſigna qdem diei in cõparatione diei
ſunt fortiora:⁊ põe aſcendẽs diurnum. ¶ Signa aerea cõ
ueniunt venationi in terra ⁊ mari:⁊ ſigna regalia conueni
unt regibus:⁊ ſigna quibus ſunt voces conueniunt illis q
canũt fiſtula cum crudo ⁊ voci alhool:⁊ cantilene. ⁊ ſigna
ignea cõueniunt omni qđ fit cũ igne.⁊ ſigna eq̃litatis i qb⁹
equãtur nox ⁊ dies cõueniunt veritati ⁊ veriditõi ⁊ eis q
operãtur cũ lancibus ⁊ ſigna mutabilia:⁊ ſũt illa in qbus
incipiunt mutari nox ⁊ dies cõueniunt mutatõi ⁊ ei q vult
ꝑmutationẽ de re ad rẽ: ⁊ cõſidera ad oẽ opus qđ tu vis i
cipere q̃ ſit natura illius ſigni ex orbibus: ⁊ cõiunge lunã
⁊ dñm aſcẽdentis cũ illa ſba ⁊ radix illius nature ⁊ virtus
cũ illa hora.ſ.hora iceptionis.ꝙ ſi vis illđ qđ ẽ ex ꝑte dño
rum ⁊ pricipum ⁊ magnatũ ⁊ prepoſitorum ſuꝑ ciuitates ⁊
ſpectabiliũ ⁊ dñorum:pugne ⁊ langoꝝ tunc tibi ẽ per ſolẽ
⁊ ꝙ eſt ex parte ſublimiũ:tunc tibi eſt per iouẽ:⁊ agricolaꝝ
⁊ infimoꝝ tunc tibi eſt ꝑ ſaturnum:⁊ ducum ⁊ dñorum pu
gnarum:tunc tibi eſt per martem:⁊ ꝙ eſt ex parte mulieꝝ:
tunc tibi eſt per venerẽ: Emptiones aũt ⁊ venditiones: ac
contentões:⁊ res ſcripte:ac negociatiões:ſunt mercurio ⁊
in commixtione reginaꝝ ex mulieribus ⁊ inqſitione eorũ:
que apud illas ſunt per lunam.

**Electio de inceptione alicuius operis: ⁊ de decem impe
dimentis lune.**

CUm ergo volueris aliqđ opus icipere:opta aſcen
dens ⁊ dñm eius:ac lunam:⁊ dominum illius rei:
⁊ caue ab impedimẽto lune ſicut dixit dorotheus

⁊ ceteri ſapientes in initio operum: ⁊ ſunt decem modi.
¶ Primus modꝰ vt ſit combuſta īfra ſolē p. 12. gradus: et poſt ipſū ſimiliter. Sed leuius ē poſt ipſū. ¶ Secūdus. vt ſit ī gradu deſcenſiōis ſue. ¶ Tertius vt ſit ī oppōne ſol. ¶ Quartꝰ. vt ſit iūcta malis aut ī lumīe quarti aſpectꝰ eoꝝ aut oppōnis. ¶ Quītus vt ſit ī capite vel cauda a gradu in 12. gradus qui eſt terminꝰ eclipſis. ¶ Sextus. vt ſit in vltimis gradibus ſignorū qui ſunt termini malorū. ¶ Septimus vt ſit cadens ab āgulis: aut ī via cōbuſta que ē finis libre: ⁊ initiū ſcorpiōis ⁊ hoc ē deterius qđ ſit ex vi īpedimētis lune: ⁊ maxime ſi fuerit īceptio de cōiugio: vel aliquid ꝺ rebus mulierū. aut emptio vel vēditio ſeu peregrinatio ¶ Octauꝰ vt ſit ī ſeptimo ſigno a domo ſua .ſ. ī gemīs cum malo vel fuerit in oppōne domus ſue vel non aſpiciens eā. ¶ Nonus vt ſit luna curſu tardior: ⁊ hoc ē qđ vocāt ſapiētes ſimilitudinē curſus ſaturni quouſqȝ ſit curſus eiꝰ in die minꝰ duodecī gradibꝰ ⁊ ſi eēt minꝰ vnū minutū hoc ē cū fuerit curſus eiꝰ in die minus medio curſu eius in vna die qui ſcribitur in canone. i. in illo libro curſuum. ¶ Decimus quem dixerunt meſſallah: ⁊ ſapientes temporis noſtri ē cū fuerit lūa vacua curſu: ⁊ apta lunā ꝑ poſſe ſuo: ⁊ nō ponas eam in aſcendente alicui quia hoc timendum eſt propter quod accidit domino eiꝰ ex īfirmitatibꝰ ī corpe niſi ſit dominꝰ aſcendentis vel fortuna aſpiciēs gradum aſcendētē: q2 planeta qui non aſpicit domū ſuā ſimilis ē viro abſenti a domo ſua qui nō pōt aliqđ repellere ab ea nec ꝓhibere. cū vero aſpexerit planeta domū ſuā ſimilis ē domīo domꝰ qui cuſtodit eā. Quicūqȝ. n. ī domo ē timet eū ⁊ q foris ē timet venire ad eā. Et ſi fuerit dominus aſcendentis malus fac eū aſpicere ex trino: vel ex ſextili aſpectu: ⁊ caue ne ponas lunā ī angulis cū fuerit impedita: ſed ponas fortunas ī angulis aſcēdētis aut lunā cū fuerit due fortūe aſpicientes eā ex angulo ⁊ poſueris eū in angulis aſcēdētis: nec cadere facias partē fortūe ī oībus initijs vel īterrogatōibꝰ ab aſpectu lūe aut eiꝰ cōiūctiōe. et nō aſpicias dominū ptis fortūe: nec cures ſi fuerit pars cadens ab aſcendente: ⁊ ſi fuerit eadē pſ: ⁊ ſi eadē pſ aſpexerit aſcēdēs ⁊ lunā. ⁊ ſtude vt pōas dñȝ aſcēdētis cū pte: q2 hoc vtiliꝰ ē ⁊ maioris lucri ⁊ nūquā pōas lunā ī ſecūdo: vel ſexto: aut octauo vel duodecimo ex parte: q2 hoc horribile ē: et cōſtitue aſcēdēs ſp ac lunā ī oībꝰ iitijs ī ſignis directe aſcēſionis: q2 ſigīficat leuitatē ⁊ profectū: ⁊ nō ponas eos ī ſignis tortuoſe aſcēſiōis q2 ſigīficat īuolutionē ⁊ tarditatē. Aſcendēs quoqȝ ⁊ quartū ab eo ſigīficat qđ accidāt illi electioni: aſpice ergo fortunas ⁊ malos de locis: ⁊ fortēȝ ac debilē: ⁊ loquere ſup īitio eiuſdē rei: ⁊ finē illiꝰ ꝺ fortitudine: ⁊ debilitate: ⁊ Dorothiꝰ dixit cū videris lunā īpeditā ⁊ affuerit res que omnino dȝ fieri et nō pōt differri nō des lune ī aſcēdēte ptē. ⁊ fac eā cadere ab aſcēdēte: ⁊ pone ī aſcendēte fortunā: ⁊ conforta aſcendēs ⁊ dominū eius.

¶ Signū ſcđȝ ſiue ſcđa domꝰ cū ſuis electōibus Et ꝑmo ī accipiēdo ⁊ accomodādo pecuniā.

Cum volueris eligere horā ī acceptōe: ⁊ accommodatiōe pecunie: ſit lūa in leone vel ī piſce aut ī ſcorpiōe aut ſagittario vel ī aquario: ſitqȝ deficiēs lumine: ⁊ fortune vtreqȝ ſint deficiētes ⁊ aſpiciētes lunā vł aſcēdēs et ſit mercurius mūdꝰ a marte: ⁊ lūa cū ioue vel mercurio: ⁊ caue ne lūa ſit īpedita ab aliq̄ malorū nec ſit mercuriꝰ iūctꝰ eis vel ī quarto aſpectu eoꝝ nec ſint fortūe cadētes: q2 ſi fuerit lūa cū marte cadet in labore ⁊ ſollicitudīe et negotiatiōe et aſpitate: et ſi fuerit īpedita a ſaturno vel cadet ī ꝓlōgatōe ⁊ dilatōe: et exibit pꝰ diſtrictōeȝ: et fatigatōeȝ. Si āt volueris occultare īpaȝ accōmodatōem vt nullꝰ poſſit pcipe ſit lūa dū hāc accepis vł petieris ſb radijs ſolīes ad cōiūctōeȝ fortūaꝝ pꝰ ſepatōeȝ eiꝰ a ſole. H. n. leuiꝰ oio ē eiꝰ: ⁊ nō publicaberis. nā ſi fuit lūa ī exitu eꝰ a ꝯbuſtiōe egrediēs ad ꝯiūctōeȝ martis publicabitur h et cades ī hora hoīuȝ et ī hora eoꝝ quos nō vis vt h ſciāt. Et caue ne ſit luna ī circulo ſignoꝝ abſqȝ latitudīe. i. ī capite vł cauda: vel in via ꝯbuſta. q2 h horribile ē: et dixit Dorothiꝰ: nō accipias accomodatū: nec accomodes alicui aliqđ dū fuerit lūa ī ꝑmo gra. leonis: aut geminoꝝ vł ſagittarij: vł fuerint hec ſigna aſcendentia: quia hoc odibile eſt accomodationi proprie. Scito hoc.

¶ Electio in participatione cū aliq̄ ī ſuba vł aliquo ope.

Et ſi volueris participare cum aliquo in ſubſtantia vel opere melius eſt ad hoc vt ſit luna munda a malis: ⁊ iuncta fortunis: et ſit in ſignis communibus: vt multiplicetur eorum lucrum: aut ſit luna in leone: vel in tauro. ⁊ horrendū ē illis vt ſit luna ī ſignis inferioribus. ⁊ deterior ceteris eſt libra: q2 eſt in ea via combuſta. ſimiliter horrēdus eſt aquarius ⁊ ſit luna recepta ex trino vł ſextili aſpectu: vt ſit bona eoꝝ ſeparatio: q2 ī quarto aſpcū ⁊ oppōne erit īter eos locutio. i. rixa ī ſeparatiōe. Aſpectus quoqȝ dilectōis ſignificat bonitatem ſeu honeſtatē ſeparationis eoꝝ: ⁊ fidelitatē ac beniuolentiā eoꝝ. ¶ Et caue a pſentia maloꝝ in angulis: q2 aſcendēs ē īcipiētis pticipationem ex eis: vel eiꝰ qui fuerit maioris etatis. Septimum vero eſt participis alteriꝰ. ⁊ decimū ſignificat qđ erit īter eos. ⁊ multitudinē vł paucitatē lucri. a quarto vō ſciī exitꝰ rei eoꝝ. Et caue ne dñs aſcēdētis nō aſpiciat aſcēdens: aut dominꝰ domꝰ lune nō aſpiciat lunam. q2 cū fuerit ita deludet vnuſqſqȝ eoꝝ ſociū ſuū ⁊ deterioꝛabiī eoꝝ res ī ſeparōe.

¶ Electio ꝓ ſuba mittēda vt lucreī ex ea.

Et ſi volueris mittere ſubam querens lucrū eiꝰ apta lunā ⁊ mercuriū ⁊ dominū domꝰ ſube: necnō ⁊ dñm gradus domꝰ fiducie: ⁊ ſit lūa iūcta mercurio: facqȝ cadere martē ab vtriſqȝ ꝓut potueris: apta quoqȝ mercuriū: ⁊ purga eū a vitijs. Si āt fuerit mercuriꝰ retrogradꝰ apta lunā ⁊ gradū dñȝ domꝰ fiducie ac dñm eorū: ⁊ fac cadere mercuriū a lumine martis: ⁊ nō facias eū cadere ab aſpectu veneris ⁊ a dño vndecimi: ⁊ ſit fiducia tua ſp ī directione ſube ⁊ in qſitione lucri ſup mercuriū ⁊ lunā ⁊ gradū domꝰ fiducie ac dños eoꝝ: ⁊ fac cadere martē ⁊ luiī eꝰ ab eis.

¶ Electio pro emendo ⁊ vendendo.

Et ſi volueris elligere horā emptionis: apta partem fortune: ⁊ ſit ī domibꝰ iouis iūcta fortunis: q2 hoc meliꝰ erit ementi q̄ vēdēti. Et luna cū fuerit ī ſignis directe aſcēſionis augmētata lumine ⁊ nūero ac iūcta fortunis: quicqđ emerit ī eadē hora amittet ī eo dñs eꝰ: ⁊ meliꝰ eſt hoc emēti q̄ vendēti. Sitqȝ mars cadens a luna ⁊ mercurio: q2 mars ī vēditione ⁊ emptōe impedit: ⁊ ipſe ē qui ſignificat laborē ⁊ cōtentionē. ſilr ⁊ cauda: fac eam cadere a luna ꝓprie: ⁊ eſt infra martē. Et ſi volueris vēdere pone lunā ī exaltatōe ſua vł triplicitate ſeparatam a fortunis ⁊ aſpicientem malos: ſed non ſit eis iuncta.

¶ Electio in operibus alchimie.

Et ſi volueris opari alchimiā vł opꝰ qđ volueris iterare fiat hoc: ⁊ ſit luna ī ſignis cōibꝰ mūda a malis: ⁊ ſit aſcñs ſilr: apta ḡ eos. ⁊ ſi fuerit opꝰ tuū in auro cōforta ſolē ⁊ apta eum in inceptione eius.

¶ Tertiū ſignū ſiue tertia domꝰ cū ſuis electionibus.

Et quicquid ī ſigno tertio de electionibus ceciderit pars eius in nono: ⁊ pars altera in domo amicorum: tunc dicemus id ſi deus voluerit.

¶ Signū 4ᵐ ſiue 4ᵃ domꝰ ⁊ quicquid eſt in eo ex electionibus: ⁊ primo pro domo edificanda.

Cum volueris eligere vt edifices domuȝ apta lunā ⁊ dñm eiꝰ ⁊ gradū aſcēdentis ⁊ dñm eiꝰ: partē quoqȝ fortune ac mercurij: ⁊ fac martem cadere ab his ſignificatoribꝰ quos noiaui tibi: ⁊ nūqȝ des

ei partem i aliquo de edificiys domorum. ⁊ ſi non poteſt fieri gu hēat partē: pone venerē fortē i loco ſuo: ⁊ nō pones ei fortitudinē ſup martē: ⁊ iūge eā ſibi ex trio vl' ſextili aſpectu q2 mars ñ ipedit rē veneris p̄ multitudīe amicitatis e⁹ erga eū: ⁊ fac cadere ſaturnū a venere ꝑ poſſe tuo pp īimicitatē e⁹ cū marte et cū lūa cū ſe aſpexerit ex dilectōe et ſit luna augmētata lumīe ac nūero: ⁊ iūcta ioui ex quarto aſpectu: q2 meli⁹ ē q̄z de oppōne ⁊ hoc ſigificat pulchritudinē edificiy et ei⁹ pfectōez: et caue ne ſit lūa cū ſaturno vel cauda aut ſit ſaturn⁹ i aſcēdēte vel quarto: q2 hoc ſigificat tarditatē et duritiā in opē: ⁊ q2 nō erigetur vel q̄ ſi erectū fuerit vel fuerit habitatū non ceſſabunt hitatores eius poti i eo timores ⁊ ifirmitates ac laborēs ⁊ tribulationes o morte ⁊ ſcidetur edificiū ⁊ forſitā cadet ⁊ ſi aſpexerit eū mars. ⁊ fuerit aſcendēs in circulo augis vel breui timeť ſuper eū combuſtio ⁊ cāus: ⁊ ſit lūa tunc augmētata lumīe: q2 erit tūc vtile dño ſuo. Sitq3 domin⁹ dom⁹ lune aſpiciēs eū, Siliť dñs aſcēdētis ſit aſpiciēs aſcēdēs ⁊ ipſi mūdi a malis q2 ſi nō aſpexerit ñ morabiť i eo dñs e⁹.

Electō ꝑ dſtruēda domo.

Et cū volueris deſtruere domū ſit hoc cū deſcēdit lūa i circulo ſuo fueritq3 ſepata a malis et iūcta fortunis: ſitq3 ipſa fortūa oriētalis aut aſcēdēs directa vel iūgatur lūa dño dom⁹ ſue ex dilectōe. i. ex trino vel ex ſextili aſpectu vt ſit leuior ei⁹ dſtructio: i q̄rto vero aſpectu vel oppōne grauior erit illis deſtructio.

Elō in emēdo terrā aut eā locā⁰ vt accipias reddit⁹ ex ea.

Et ſi volueris emere terras ⁊ itrare cū aliquo in eis aut volueris habere terrā vt accipias reddit⁹ ei⁹ ab aliquo ſit ſaturn⁹ i exaltatōe ſua aut i triplicitate vl' termino ſuo. ſitq3 iuppiter i aſpectu ei⁹ ex angulo vel trino aſpectu: ⁊ fac cadere martē ab eis: ⁊ ſit luna in initio mēſis aſpiciēs ſaturnū ex dilectiōe augmētata numero i aſpectu q3 iouis. hec n. ſignificat populationē illi⁹ terre ⁊ ei⁹ redditum. Qđ ſi aſpectu iouis cū ſaturno hēc nequeris: pone venerē in loco iouis: ⁊ fortunabis ſigna aq̄tica: q2 cū fortunabis ea cū fortunis: erūt meliora ſignis aereis: ⁊ ſit luna in exaltatiōe ſua vel in medio celi: ⁊ dñs aſcendētis aſpiciēs eā: luna quoq3 ⁊ aſcendens ſint mundi a malis: ⁊ a vitiys.

Electio in deducēdo fontē vel puteū fodēdo.

Umq3 volueris deducere flumē: vl' fodere puteū vl' canales: ſit hoc cū ſaturn⁹ fuerit oriētalis: ⁊ luna ſub terra in tertio vel q̄rto liber a malis fortunata atq3 recepta: ⁊ caue ne ſit aliqs malorū i medio celi. q2 timēdū ē tūc ne pute⁹ ruat vel canalis aut defluat flumē ſitq3 ſaturn⁹ i vndecimo ab aſcēdēte: ⁊ lūa iūgať fortūe i ſigno fixo: aſcēdēs i circulo ē melius fortūis: ⁊ iuppiter. q̄ ſi hoc nequiueris facere pōe fortūa i medio celi q2 i h̄ durabili⁹ ē flumē ⁊ ſtabili⁹ canale vl' pute⁹.

Elō i plātādis arboribus.

Et ſi volueris plātare palmas et ficulneos ⁊ ceteras arbores ſit hoc cū lūa fuerit i ſigno fixo et dñs dom⁹ ei⁹ aſpexerit eā ex ſignis aq̄ticis ſitq3 aſcēdēs ſignū fixū aut cōe ⁊ dñs aſcēdētis aſcēdēs ac oriētalis. q2 ſi fuerit aſcēdēs et nō fuerit oriētalis naſceť citi⁹. Sed fructificādi faciēt dilationē et ſi fuerit oriētalis deſcēdēs naſcentur tarde et fructificabūť cito. et ſi fuerit occidētalis deſcēdens tardabit vterq3 ort⁹. ſ. eorū ac fruct⁹. et ſit domin⁹ aſcēdētis et dñs dom⁹ lūe aſpiciēs eos ipiq3 ſint liberi a malis: et a cōbuſtione.

Electio i ſeminādo ſemē.

Et cū volueris ſemiare ſemē qđ vltro volueris exercere ſit aſcēdēs ſignū cōe: et dñs ei⁹ i ſignū mobili aſpiciēs dñz dom⁹ ſue et ipe liber a maliſ: q2 ſi aſpexerit eum malus iueniet ipm ſemen impeditum. ſit ergo luna augmētata lumīe ⁊ nūero: q2 ſi fuerit lūa ſub radys ⁊ fuerit deficiēs lūine ⁊ nūero ipm ſemē abibit ⁊ ñ naſceť ex eo aliqd: ⁊ ſi fuerit ſicut p̄dixi tibi lūa augmētata nūero: naſceť illđ ſemē ⁊ aꝑ ſm quātitatē illi⁹ qđ ſeminatur.

Sig^m 5^m ſiue q̄uīta dom⁹ cū ſuis electōib⁹ et p̄mo i gñando filiū maſculū vel feminam.

Cum volueris eligere horā cōiūgēdi. i. cū volueris iūgi vxori tue vt gñes filiū maſculū ſit aſcēdēs et dñs e⁹ ac lūa ⁊ dñs dom⁹ filiorū i ſignis maſculinis: aut i q̄rta pte circuli maſculina hora coniunctionis: et non ponas in aſcendente eadem hora nec in ſigno filiorum niſi planetā maſculinum. Et ſi vis vt ſit femia: ſint iſti ſignificatores i ſignis femis ⁊ i pte circli feminina. Qđ ſi hoc nō poteris facere ⁊ fuerint diuerſi iſti ſignificatores. i. ſi quidā eorū fuerit i ſignis maſculinis qdā vero i femininis pticipeť dñs hore: ⁊ recepta lūe eis qui fuerint plus teſtimonium i ſignis maſculinis: ſi volueris hoc ⁊ i parte maſculina: ⁊ erit filius ſm hoc.

Electio in educendo partum mortuum de vtero.

Et ſi mortu⁹ fuerit fili⁹ in vtero ⁊ volueris educere eū: ſit hoc cū luna fuerit deficiēs lumīe ⁊ nūero deſcendēs a cingulo ſignorū ad ſignum ſeptimū. i. a medio celi: ad ſeptimū aſpiciens fortunas a trino vl' a quarto aſpectu cū aſpectu martis: ⁊ eo ampli⁹ ac meli⁹ ac dignius ſi fuerit ſignū lune: ⁊ aſcendēs de ſignis femīnis q̄ ſūt directe aſcēſionis et non ſit in ſignis tortuoſis.

Electio ſi volueris filiū tradere diſcipline vel mittere ad locum in quo doceatur aliquod magiſterium.

Et ſi volueris filiū tradere diſcipline: vl' volueris eū mittere ad locū i quo doceať aliqđ magiſteriū vel miſteriū ſit electio tua ad h̄. ⁊ lūa aſpiciēs mercuriū et ipſi ſint liberi a malis: ⁊ ſit aſcēdens gemini vl' v̄go. Sitq3 mercuri⁹ oriētalis aſcēs et nō ſit deſcēs nec retrograd⁹: nec i ſtatōe ſua p̄ma: nec i deſcēſiōe ſua: nec ſit ipeditus ⁊ ſit dñs dom⁹ mercury ſiliť: et nō ponas lunā deſcēdētē ac lumine deficientem: q2 tardare facit diſciplinam: ⁊ ſint domini domorum eorum aſpicientes eos.

Signum ſextū ſiue ſexta dom⁹ cū ſuis electōib⁹: ⁊ p̄mo i expellēdo diabolos ⁊ fantoſmata de aliquo loco.

Cum fuerit i aliq̄ loco vl' domo aliq̄ diabolus vl' ifeſtatio malorū hitātiū: vl' ſecuta fuerit eas aliq̄ res terribiľ q̄ fuerit timēda: vl' aliqđ fātaſma apparens: et volueris remouere eū a loco ſuo aut ab aliq̄ hoīe ꝑ ca⁹ m̄e: aut aliq̄ iq̄ſitiōe vl' igenio: caue ne ſit luna vl' aſcēs i aliquo horū ſignorū i leone. ſ. ⁊ cācro in ſcorpione et aquario. ſed ſit luna i ceteris ex hoc ſeparata a malis et iuncta fortunis.

Electio i accipiendo medicinā vel applicādo emplaſtrū vel quodcūq3 aliđ medicamē et cuicunq3 membro.

Et cū volueris eligere ad capiēdaz medicinā ad eos q fuerit moli. i. q paſmanť: vel ad capiēdā medicinā ad dolorē vētris: vl' emplaſtrū facere: ſit h̄ cū aſcēs fuit libra vl' lūa i ea iūcta fortūis: et nō pōes aliquē malorū in āgl'is lūe: q̄ ſi nō poterit fieri gn h̄ fiat ſit h̄ ex trio vl' ſextili aſpcū abſq3 oppōne et abſq3 ꝑiectiōe duorū radiorū ex 4° vel igreſſu ſub radys. q2 ſi ita fuerit faciet dolorē et impedimētū. Si āt volueris curā capiť et qcqd deſcēdit ab eo veluti gargariſmū: aut vomitū ſit aſcēs aries: aut lūa i ariete vel tauro: ⁊ ſit luna deficiēs lumīe ⁊ iūcta fortunis: ⁊ caue ab aſpectu ſolis ex quarto aſpectu vl' oppōne i ariete ꝑpter ꝑpter calorē ſol. Ad medicinas autē q̄ ꝑiciūť in nares vt ſuffumigationes ⁊ ſternutamēta: ⁊c. ſit hoc cū luna fuerit in leone vl' virgīe iūcta fortunis: ⁊ nō ſit iūcta malis: neq3 planete retrogrado neq3 impedito. Et ſi volueris curam corpis manuū. ſ. ac pedū ſit aſcēs capricorn⁹ aut piſcis vel aquari⁹: vel lūa i eis iūcta fortūis. Et ſi volueris curā alic⁹ morbi antiqui: ſit electio tua ad hoc agendū: cū lūa fuerit i tauro ⁊ ei⁹ triplicitate: ⁊ melior illa ē taur⁹: q2 ē ex morbis terre ſitq3 luna mūda a malis: ⁊ ſint fortune i āgulis lune ex tauro: eritq3 forti⁹ ac meli⁹ vt recedat antiq̄ infirmitas.

⁊ nō reuertatꝰ ad cū q eā patiꝰ: ⁊ caue ne iūgatꝰ lūa ſaturno ꝓprie: qꝛ ſignificat ꝓlōgatōez īfirmitatis. Et dixit Meſſahallach: Aſpice i oī curatōe quē volueri ad locū īfirmitati i corpore ꝙ ſi fuerit i pte capitis aut gutturis ac pectoris: cura eā cū fuerit lūa i ariete ⁊ tauro: ac gemīs q̄ eſt pars ſuperiorū. ⁊ ſi fuerit i parte ventris ⁊ iteriꝰ i pectine cura eā cuȝ luna fuerit i cācro ⁊ leone ⁊ virgine. Si vero fuerit morbus in pte inferiori in ano. ſ. ⁊ i parte īferiori corporis cura eū cū luna fuerit in libra ⁊ ſcorpiōe: ac ſagittario ⁊ ſit lūa iūcta fortunis aucta lumīe ⁊ nūero. Et ſi fuerit morbꝰ a genu ⁊ iſta vſqȝ ad pedē cura eū cū fuerit lūa i capcorno ⁊ aq̄rio ⁊ piſce. et dictū ē etiā ꝙ omīs dolor qui fuerit a capite vſqȝ ad pectē debȝ curari cū luna fuerit inter angulū terre ⁊ mediū celū aſcēdēs. ſ. ab āgl'o terre vſqȝ ad mediū celū ꝑ hāc ptē circli: ⁊ ſi fuerit a pectine in īferiorē ptē pedū curabis eū cū lūa fuerit īter decimū angl'ȝ terre: a decīo. ſ. deſcēdēs ad āgulū terre: q̄ ē ps īferioris circli. ⁊ ſit aſcēdēs fortūatū: qđ ſi ſic fuerit ſigificat ꝙ ſanetꝰ ⁊ ꝓficiat: ⁊ ſi i oculo fuerit aliqua veſica vel aliqua res ⁊ neceſſe fuerit vt cōtigatꝰ ferro vel ſcarificetꝰ: fuerit quoqȝ ſuꝑ eū cooꝑtoriū: aut fuerit i aliquo loco corꝑis cui neceſſe ſit vt cōtingatꝰ ferro vt abſciſſio vene et cetera: ſit hoc cū luna fuerit aucta lumīe: ⁊ nūero niſi i minutiōe cū vētoſis: qꝛ tūc pones lunā deficiētē lumīe ⁊ nūero iūctā fortūis ⁊ ſit iuppiter ſuꝑ terrā i aſcēdēte ſuꝑ terrā: vl'. xi. aut i. x. vel nono. ⁊ caue a ꝯiūctōe eꝰ cū marte cū fuerit lūa aucta lumīe ⁊ nūero. Si aūt nequeris ponere iouē i his locis ſit aſpiciēs aſcēdēs: ⁊ caue ne lūa ſit ⁊ aſcēdēs i ſignis fixis ⁊ gemīs cōmixta marti. i. habēs cū marte aliquā cōmunionē: et caue tūc i ortu lūe: hoc ē qn̄ trāſit luna ſolē ꝑ. xii. gradꝰ: ſilꝰ i ꝓuētōe aut ñ ſit mars i aſcēdente quando hoc acciderit. ⁊ ſimilꝰ ſaturnꝰ niſi ſit i initio mēſis ⁊ ſit lūa aucta lumīe ⁊ nūero: qꝛ ſi abſcideris aliquid a corpore aut ꝑforaueris putreſient ⁊ minutio vel ꝑforatio nō ꝓficiet patienti īfirmitatē. Et nō abſcidas venā nec eradices dētē lūa i ſigno mobili vel coī: niſi ſit lūa mūda a malis aut fuerit fortuna fortis cū lūa vel iūgatur ei lūa ex trino vel ſextili aſpectu: dolores aūt qui fuerit i oculis ⁊ q̄ ꝯtigunt eis vt flegmō et albedo: ⁊ cetere īfirmitates qui curātur ferro: ſit hoc in augmētatōe lune ⁊ eius nūeri ꝑm qđ dixi tibi añ hoc capitulū: et ſit lūa mūda a marte i curatōe oculi ꝓprie: ꝙ ſi aſpexerit abſtineas i hoc. ſi v̄o ſaturnꝰ aſpexerit tūc ſi luna fuerit aucta lumīe ⁊ nūero i īitio mēſis nō ipedit: cū ēt remotꝰ fuerit a preuētōe fac lunā aſpicere martē ex trino aſpectu et ipa ſit iūcta fortūe: ⁊ nō des marti fortitudīeȝ i aliqua curatōe oculoꝛuȝ: qꝛ ſapiētes ꝯuenerūt ſuꝑ ipedimētū martis i capite. ⁊ dixerūt ēt oē qđ curatꝰ cū ferro aſpice ptātē eiꝰ ex corꝑe ⁊ nō pōas lunā nec aſcendēs i hoc ſigº nec ꝯligas aliqđ cū ferro cū lūa fuerit i ſigno coī: nec i ſigº mobili.

¶ El'o i radēdo caput cū medicamīe.

Uȝ volueris radere caput cū ānota. i. cū quodā medicamīe q̄ ſſie auferre capillos: aut cetera: ſit hoc cū lūa fuerit i ſignis femīnis: deficiēs lumīe. Qđ ſi nequeri h̄ facere ñ pōas eā i ſigis piloſis vt ē aries et leo ⁊ cetera ex ſignis beſtialibꝰ: ſitqȝ dominꝰ aſcēdēris dſcēdēs a medio celi ad āgulū terre.

¶ Electio i emptōe ſeruorum.

Et cū volueris emptōem ſuoꝝ facere caue ne iūgatur lūa malis aut ſit ſub terra malus. aut ſit i ſigno mobili: qꝛ ſigificat ꝙ erit ſuꝰ ille īfidelis dño et nō erit i vno eē ſtabilis: aut erit fugitiuꝰ ſi fuerit lūa ſeꝑata a malis: et iūgatꝰ fortūis. et ipa i libra erit hoc vtile ꝑter librā q̄ ē ad hoc vtilior. In ſignis ēt fixis erit patiens ac ſuſtinēs ⁊ honoratus a domio ſuo ꝑter ſcorpiōem qꝛ erit tūc ſuſurro et accuſator ac v̄bo dbilꝰ: In leone erit cupidꝰ: et ꝑp ingluuiē vētris accidet ei dolor ventris. et erit latro: et ſit lūa i ſignis coībꝰ: qꝛ hoc erit laudabile ꝑter piſcē qꝛ cogitabit i aīo ſuo ꝓditionem et infidelitatē erga dominos ſuos ⁊ detrahet eis vbi non fuerit. Et time cōiunctionē lune cū malꝰ: qꝛ cuȝ iuncta fuerit malis: ſignificat ꝙ ſuꝰ vendatur.

¶ Queſtio de danda ingenuitate.

Et cū volueris ſuum ingenuū: caue a ꝓītia lune in ſigno. xii. ſicut ē in lib. 5. Dorothy. Et cū volueris igenuū liberū reddere ſeruū: ſit hoc: cū lūa fuerit munda a vitijs aucta lūīne ⁊ nūero: ⁊ iūcta fortunis: ſitqꝫ ipſa fortuna oriētalꝰ aucta: qꝛ ſi fuerit occītalꝰ aucta: iueniet bonū. Sȝ accidēt ei dolores: ⁊ nō ceſſabit deficere donec moriatꝰ. In augmēto vero luminis lūe erit ſaturnꝰ i corꝑe ⁊ in augmēto nūeri ſignificabit inuentionē ſubſtātie: ⁊ ſint ſol ⁊ ſignū medij celi mūdi a malis: qꝛ ſi fuerit ipediti: iueniet dñs aliqđ ipedimētū ꝑm nām ſigni: ⁊ ſit hora liberatōis: cū luminaris ſe aſpexerit ex trīo vl' ſextili aſpcū: vt ſit ꝯcordia ac dilectio iter ſuū ⁊ dñȝ: ⁊ iueniet ab eo bonū. Nā quartꝰ aſpectꝰ mediꝰ eſt: ⁊ aſpectꝰ oppōnis ſignificat ꝙ ſuus ꝯtendet cū dño ſuo. ⁊ q fecerit ſuū igenuū cū lūa fuerit ipedita melior erit ei ſuitꝰ q̄ꝫ ipa libtas: pone ḡ lunā i ſignis fixis.

¶ Sigm 7m ſiue 7a domꝰ cū ſuis electōibꝰ: ⁊ ꝓmo i cōiugio.

Cum volueris electōeȝ coniugij: caue ne ſit lūa in. xii. ⁊ caue ne ſit i ſignis q̄ nō ſūt vtilia ad hoc. q̄ ſūt aries: cācer: libra: capcornꝰ: aq̄rius: ⁊ caue a ſignis i qbus fuerit mali ⁊ cauda. Cū volueris firmare mulierē: ſit hoc cū lūa fuerit iūcta fortūis ⁊ fuerit i ſigno mobili: ⁊ cū criſqꝫ illis meliꝰ ē ſigm libre: ⁊ caue i firmatōe ne ſit luna i ſigno fixo: i cōiunctōe ēt. i. qn̄ igreditur q ad vxorē vt vtatꝰ cū ea: caue ne ſit i ſigno mobili: neqꝫ in coī. Sed ſit hoc cū lūa ⁊ aſcñs fuerit i ſigno fixo: ⁊ meliora ceteris ſūt leo ⁊ taurꝰ: ſcorpio v̄o ⁊ aquariꝰ mulieri ſunt vtilia: ⁊ medietas tauri melior ē i initio eiꝰ q̄ꝫ i fine: medietas v̄o geminoꝝ pª dterior ē ⁊ finis ē bonꝰ. aries quoqꝫ ⁊ cācer ſūt mali: leo v̄o laudabilꝰ: niſi ꝙ vnuſqſqꝫ eoꝝ non ceſſabit deſtruere ſubaȝ ſocij ſui: ⁊ v̄go vtilis ē mulieri q̄ iā fuit nupta v̄gini aut nō: libra quoqꝫ mala ē: initiū ſcorpiōis vtile ē: ⁊ finis eiꝰ malus: qꝛ ſignificat ꝙ ſocietas illoꝝ nō ꝓlōgabitꝰ. Sagittariꝰ quoqꝫ malꝰ ē. ⁊ ſilr initiū capricorni: medietas eiꝰ ac finis bonꝰ eſt. aquariꝰ quoqꝫ malus ē: ⁊ piſcis ſilr: nlla q̄ꝫ vtilitas ē i cōiugio: cū venus aſpexerit malos: ſitq̄ꝫ h̄ ꝯiugiū cū venꝰ fuerit i domibꝰ fortunaꝝ ⁊ terminis eaꝝ iūcta dño domꝰ ſue. Si āt fuerit malus dñs domꝰ ſue ſit ſeꝑata ab eo: et ſit iuppiter eleuatꝰ ſuꝑ eā: aut iūgatꝰ ꝓpter ea ei venus ex trino aſpcū. ſitqꝫ luna ⁊ iuppiter ac venꝰ aſpiciētes ſe iuicē a trino vel ſextili aſpectu hiſqȝ melior ē aſpectꝰ trinus: ⁊ maxīe triplicitas aque: ⁊ ſit lūa aucta lumīe ⁊ numero libera a malis. ⁊ ſit venꝰ ſꝑ in exltatōe ſua aut triplicitate vl' gaudio ſuo: aut i cōiūctōe iouis vl' mercurij: ⁊ mercurius fortunatꝰ ac fortis. Silr apta ſolē ſicut ꝑdixi tibi: qꝛ ex ſole ⁊ aſcēdēte ſcitur eē viri: ⁊ ex venere ⁊ lūa ⁊ ſigno 7º ſcitur eē mulieris. caue ḡ ab aſpectu maloꝝ ad eos ex ꝯiūctione vl' 4º aſpcū aut ab oppōne. ⁊ ſi fuerit mlier nupta: ſit luna in ſignis coībus ⁊ opꝰ ꝑm ꝙ ꝑdixi tibi: ⁊ ſit aſcñs hora ꝯiugij ex ſignis q̄ ꝑdixi tibi: aut ſit luna i his: ⁊ nō ponas aliquē maloꝝ i aſcēdente: nec aſpiciat eū ex inimicitate. ſitqȝ aliqua fortunaꝝ i medio celi. Et dixit Dorothiꝰ: qꝛ tūc tribuetꝰ eis filiꝰ in eodē anno quo iunguntꝰ. ꝙ ſi fuerit in gra. medij celi fortuna: pregnabitꝰ mulier in ꝑma cōiunctione.

¶ Electio in exitu ad bellum.

Scientia horaꝝ exitus ad bellū: opȝ vt ponas aſcñs aliquā domorū pliaꝝ altioꝝ quarū fortior ē domus martis cum fuerit in ſextili vel trino aſpectu aſcendentis. ⁊ ſit dñs aſcēdentis in aſcēdēte vel in. xi. ⁊ caue a 4º ſexto. ſeptimo ⁊ octauo: ac nono: ⁊ non ſit combuſtus vl' cadens aut iungatꝰ plāte cadēti q nō recipit eū. ⁊ fac dñm aſcēdentis iūgi dño ſeptimi: aut pone eū in aſcendēte vel i ſcđo cū marte. Et ſi volueris vt iungantꝰ fac eos cōiungi i āglis

vt ſibi obuiēt: ⁊ cadet iter eos bellū. et pone cōtra martez fortunā habētē i aſcēdēte ꝑtē: vt ꝓhibeat eū ab aſcēdente. Et non eas ad bellū niſi ſit mars i aſpectu amicitie cū dn̄o aſcēdētis: aut ſit ipſe dn̄s aſcēdētis ⁊ ſit fortis i bono loco ⁊ nō īpeditꝰ neqꝫ cōbuſtus ⁊ ſit i ſignis directe aſcēſiōis: ⁊ caue ne pōas eū niſi i haiz aſcēdētis vt ſit eiꝰ auxiliū erga cuz quē mittis ad bellū. apta quoqꝫ lunā dū milites mittis ad bellū qꝛ liberabūt iuſſu dei: apta etiā ſecūdū: ⁊ dn̄z eiꝰ ad milites īcipiētis: ⁊ octauū ac dn̄m eiꝰ ad milites inimici: ⁊ nō ponas dn̄m octaui i ſeptimo nec i octauo ſed pōe dn̄m. 8. i ſecūdo vel i vndecimo: ⁊ pone ꝑtē fortūe ⁊ dn̄m eiꝰ i aſcēdēte vel i ſecūdo ⁊ nō pōas eos i octauo ⁊ ſeptimo: ⁊ nō ponas aſcēdēs ac dominū eiꝰ īpeditos cū īceperis hāc rē ſilr̄ dignitatē duodecime lune qꝛ neceſſe ē i re belli aptare ſtellas belli. i. martē ac mercuriū lunā quoqꝫ ⁊ dn̄m eiꝰ domꝰ aſpice ergo i aptatōe horū: ⁊ nō negligas i hoc nec tradas eos obliuiōi. Et ſcito qꝛ cū vtroſqꝫ exercitꝰ ſapiēter ꝑduxeris ad bellū ſicut ꝑdixi adipiſcet̄ victoriā ip̄e qui ex eis natus fuerit i nocte ⁊ i cuiꝰ natiuitate hūerit mars ꝑtē: qꝛ mars ē dn̄s bellorū ⁊ illi cōmiſſa ſūt bella ⁊ fortaſſis pacificabūt̄ vel dimittēt bellū. i. cū bonꝰ fuerit locꝰ exitꝰ eoꝝ ad bellū.

Electio i emēdo vel mutuo accipiēdo aut reſtituēdo inſtrumēta belli ⁊ ꝯſtruēdo aliquē locū. vl̄ īſtrumētū aliqđ.

e

T cū volueris emere arma ⁊ īſtrumēta belli ſit hoc cū mars fuerit i domo ſua aut i exaltatiōe vel triplicitate ſua i fine mēſis. qꝛ ſapiētes cauēt ne ſit luna in initio mēſis cū marte ⁊ i fine eiꝰ ē vtiliꝰ. ⁊ ſi volueris diruere caſtra tua ſit īceptio cū fuerit mars īfortunatꝰ nō habēs fortitudinē. Et cū volueris aliqđ īſtrumētū belli deſtruere īcipe hoc cū fuerit mercuriꝰ īpeditꝰ ⁊ abſqꝫ fortitudīe. ⁊ cū volueris deſtruere terrā īcipe cū fuerit luna īfortūata nō habēs fortitudinē. Et cū volueris ꝯſtruere oppōnē belli ſit hoc cū mars fuerit īpeditꝰ ⁊ abſqꝫ fortitudine. Et cū volueris deſtruere locū idolorū ⁊ locū i quo orat̄ ſit hoc cū venꝰ fuerit īpedita ⁊ abſqꝫ fortitudine.

Octauum ſignū ſiue octaua domꝰ cū ſuis electiōibus.

Um aliqs hō voluerit diſpōere vel aliqd ꝯmēdare nō īcipiat hoc cū aſcēdēs ac ſignū lune fuerit mobilia qꝛ hoc ſigiſicat ꝙ ipſa cōmēdatio ānullet̄: ꝯmēdet̄ autē cū lūa fuerit deficiēs nūero ⁊ aucta lūine ⁊ ſi iungat̄ luna pl̄te ſb̄ radijs qꝛ hoc ſigificat celeritatē mortis ⁊ eo callidiꝰ cū fuerit luna cuz marte vel i eiꝰ quarto vl̄ i eiꝰ oppoſito aut fuerit mars i aſcēdēte: aut aſpicias euz ex inimicitate qꝛ hoc ſignificat ꝙ ip̄a ꝯmēdatio non anullet̄ ⁊ morieī īfirmꝰ ex eadē īfirmitate: ⁊ nō ꝑficiet̄ ip̄o ꝯmēdatio poſt mortē eiꝰ: ⁊ cū fuerit ſaturnꝰ cū luna ſilr̄ i aſcēdēte: vita ip̄iꝰ viri ꝓlōgabit̄ ⁊ ꝑficiet̄ ip̄s ꝯmēdatio pꝰ eū ⁊ ſi anullabit̄ i vita eiꝰ neqꝫ pꝰ mortē ip̄iꝰ. ⁊ ſi fuerit iupit̄ ⁊ veꝰ ſilī mō a lūa et aſcēdēte dn̄s illiꝰ ꝯmēdatōis finiet vitā ſuā et ſeqt̄ ꝯmendatio.

Nonū ſignū ſiue nona domꝰ cū ſuis electionibus et primo in peregrinationibus.

On dimittas dirigere pegriatiōes ſuꝑ natiuitatē eorū ſuꝑ aſcēſiōes. ſ. oīs natiuitatis. ⁊ eiꝰ āgulorꝝ et ſit luna i aſcēdēte eiꝰ vl̄ i medio celi illiꝰ. Et apta dn̄m rei quē petis ⁊ apta dominū āni. ſ. ſigni ꝓfectōis ⁊ dn̄z aſcēdētis radicis atqꝫ āni. ſ. reuoluti ꝙ ſi ignoraueris qđ dixi aſpice ſibi ei q venerit tibi a domio tei q̄ petitur vbi ſit locꝰ eiꝰ a dn̄o aſcēdētis: poſt hoc indica ei horā eiꝰ natiuitati vel īterrogatōi ꝯſimilē. hoc ē ñ ponas aſcēdēs interrogationis et dominū eiꝰ cadētē ab aſcēdēte eiꝰ receſſionis: Sitqꝫ aſcēdēs receſſiōis. io. aſcēdēs īterrogatōis vl̄ natiuitatis ſi petieris regnum: ⁊ ſi petieris negōnem. ii. ab aſcēdēte īterrogatōis. ſilr̄ i oī re quā queſieris pōe ipꝫ ſignū el aſcēdēs: ſitqꝫ lūa i āgulis ⁊ i ſuccedētibꝰ angulorꝝ et ſi fuerit libera a malis ſit aſpiciēs ad aſcēdēs: ſi vero īpedita fuerit fac eā cadere ab aſcēdēte et ſit dominꝰ aſcēdētis ēt dn̄s domꝰ lune i āgulis. et lūa aſpiciat dominū domꝰ ſue. Et caue ne ponas lunā cū malis aut i aſpectu malorū ex quarto aſpectu vel oppōne qꝛ aſpectus malorū ad aſcēdēs leuior ē aſpectu eorū ad lunaz in pegriatōe ꝑme qꝛ cōiūctiōes cū marte i initio mēſis ſignificāt latronē vl̄ ignē: ⁊ caue ne ponas lunā i q̄rto ſꝑ: ſed pōe eā in q̄nto: qꝛ ſi fuerit i hoc loco fortunata: erit minꝰ ad laborē illiꝰ peregrinatiōis: ⁊ magnū ꝓficuū rebꝰ eius ⁊ plus ad ꝓfectū illiꝰ: minꝰ quoqꝫ ad ſolutionē corꝑis illiꝰ: ⁊ leuiꝰ ad eiꝰ iter: ⁊ plus ad ſaluationē eiꝰ: qđ cū ip̄o fuerit atqꝫ ꝓfectū: horribil̄ ē p̄ñtia ēt lūe i aſcn̄te in introitu atqꝫ exitu: qꝛ timet̄ pegrīnāti īfirmitas ī ſuo itinere: vl̄ grauis labor i corꝑe. Si āt fuerit ad regē: pone lunam iunctā ſoli vl̄ dn̄o medij celi ex trino vl̄ ſextili aſpectu: ⁊ ſit ſol i bono loco i aſcendēte vel in. ii. vel in. io. qꝛ ſi fuerit ita: inueniet ex eo bonū. ⁊ ſi fuerit i 9° aut i tertio ⁊ q̄nto: ſignificat laborē ⁊ modicū ꝓfectū. Silr̄ angulus occīntal̄ ⁊ q̄rtꝰ ſignificat paucitatē boni cū labore ⁊ tarditatē. ⁊ ſi petieris nobiles ⁊ iudices vl̄ ſectaꝝ auctores. i. ep̄os et ceteros tales: ſit ꝯiunctio lune cū ioue ex angulis: aut i loco bono ab aſcēdente. Si v̄o fuerit exitꝰ tuus ad actores ꝑlioꝝ: ſit coniūctio lune cū marte ex trino vl̄ ſextili aſpcū. ⁊ caue ab eiꝰ ꝯiūctōe ⁊ ab angulis: ⁊ ſit i haiz i ſequētibꝰ angulorū. Et ſi fuerit exitꝰ tuus ad eos q ſūt ꝑfecte etatis vl̄ ad ignobiles: ſit eiꝰ cōiunctio cū ſaturno ex amicitia: ⁊ ſit ſaturnꝰ in ſuccedentibꝰ angulorꝝ. Si v̄o fuerit exitꝰ tuus ad mulieres iūge lunā veneri ⁊ ſit i ſigno maſculino: ⁊ ſi potueris vt ſit i locis q̄ ꝑdixi tibi ad ꝑricipotionē fac. Et ſi fuerit exitus tuus ad ſcriptores ⁊ mercatores ac ſapiētes: ſit cōiunctio cū mercurio. ⁊ caue ne ſit mercuriꝰ tūc ſub radijs aut retrogradꝰ aut aſpiciāt eū mali: qꝛ quotiēs fuerit ſtella cui iungit̄ luna: vel pl̄ta q fuerit in oppoſito aſcēdentis: aut dn̄s ſeptimi tardꝰ vel retrogradꝰ vl̄ īpeditꝰ: ſignificat inuolutionē aut duriciā in ipſis modis. Si āt fuerit peregrinatio i aqua: ſit luna i ſignis aque a malis libera ⁊ aſcēdēs exitus ⁊ nō ſit cū ſaturno. ⁊ caue i peregrinatōe aq̄ a cōiunctōe lune cū ſaturno ex angulo. ⁊ caue a ſaturno ne ſit i ſigno aque: ⁊ ne ſit fixus in aſcendēte exitus aut cū luna: qđ ſi nō pōt fieri q̄n ita, ſit luna iūcta fortūe vel i aſpectu eiꝰ ex trino vl̄ ſextili aſpectu: aut ex angulo: vt auferat malignitatē ſaturni i ex naufragio aut īpedimēto vl̄ tēpeſtate graui: in eq̄tatōe ēt maris nō ponas lūinaria īpedita. qꝛ ſi fuerit apta ⁊ ſalua a malis ⁊ ſi non fuerit fortunata a fortunis: ſignificat ſalutē ⁊ ꝓſperitatem. Si v̄o īpedita fuerit: erit ip̄e vir mortuꝰ vel perditꝰ i pegrinatōe ſua: ⁊ nō eq̄tes mare cum luna fuerit in terlunio ſaturni: qꝛ hoc horribile eſt. Si āt eq̄taueris mare ꝑꝑ negociationē apta mercuriū ⁊ lunā ꝓꝑe ⁊ ſit aſpiciēs iouē ex cancro vl̄ piſce. Nā ſcorpio horribil̄ ē i eq̄tatōe maris ꝑꝑ locū martis ⁊ eꝰ īmicitiā erga eq̄tātes mare. Et time termios malorꝝ i eq̄tatōe maris: qꝛ i eq̄tatōe littoris miꝰ īpedimēti ē q̄ꝫ i eq̄tatōe maris. Et ſi fuerit pegriatio i terra: ſit lūa non in ſignis aquaticis mūda a malis. Et caue ab aſpectu martis in peregrinatōe littoris: ſic āmonui te cauere a ſaturno i eq̄tatōe maris. ⁊ caue ne ſit peregrinatio q̄licunqꝫ mō fuerit luna in ſcorpiōe. Et ſcito qꝛ ſantora ſūt ſigna terrea ei q voluerit eq̄tare i terra: ⁊ aquatica ei q voluerit eq̄tare mare. ⁊ ſaturnꝰ maioris īpedimēti eſt i mari. ⁊ eo fortiꝰ ſi non aſpexerit iouem. ⁊ caue a peregrinatōe in terra ⁊ mari: cū luna fuerit i vltima parte ſigni libre. Scito hoc totum.

Electio ꝓ ingreſſu itinerantis regionē vel ciuitatem.

a

ꝑtatio regiōis ad igreſſū pegrinātis: ⁊ ſcito ꝙ oꝫ te cū volueris aptare regiōez ad quā igrederis: vt aptes zᵐ ab aſcn̄te dū igrederis q̄lēcūqꝫ regionē vl̄ ciuitatē volueris. ⁊ cū hoc feceris iā aptaſti regionē. Et debes aptare aſcn̄a: ⁊ dn̄m eiꝰ ⁊ lunā: ac dn̄z ſcōi ſi potueris. Pone g cū fortunā: ⁊ ſit ſuper terrā i 9° aut i. io. vel. ii. ⁊ nūq̄ꝫ ponas cū

ſub terra i 4°. ſ. aut. 5. vel. 6. qꝫ hoc horribile ē i peregriatōe ⁊ i re qđ petis i ipa regiōe. ⁊ ſit ſup terrā ſiue fortuna fuerit ſeu malus: ⁊ ſtudet vt ſit dñs lūe cū dño ſcđi ſup terraz ⁊ non ponas ſub terra: qꝫ hoc nō eſt laudabile niſi ſit illud qđ petis in ipſa regiōe. ⁊ rē quā vis occltate vt nō appateat donec pficiať. Et ſit luna tūc a ſole ifra. iz. et. i5. gradus. et caue ad hoc vt ſit luna donec egrediať ḋ ſub radyſ vſqꝫ ad tres grad° fortūata: hoc eni meli° ⁊ laudabili° ē oī quo indiges i occultatōe. Et ſi petieris reg^m i ipa regiōe apta me^m celi cū dominū ei° cū ſecūdo ab aſcēdēte: ⁊ lunam. Poſt h aſpice i pegriatōib° ꝑꝫ ꝙ dixit dorothi° i pegriatōe aq locū lūe i ſignis. ꝙ ſi fuerit in pria facie arietis: aſpexerit vel nō aſpexerit plāete: ſignificat facultatē ei° rei: ⁊ ſi fuerit i tauro minus erit ei ipedimētū martis: Si āt aſpexerit ſaturn° ipediet eū ⁊ naufragiū ei faciet: et i ſecūda facie gemiorū ſignificat tarditatē: poſt hoc ſalutē. i cācro aūt ſalutē ex oī ipedimēto. i leōe vō dic ipedimētū. ⁊ eo forti° ſi aſpexerit malus. ⁊ i vgie dic pſpitatē ⁊ tarditatem: atqꝫ reuerſionē: ⁊ i libra cū trāſierit. io. gradus nō pegriabis i terra nec i mari: ⁊ i ſcorpiōe dic triſticiā. et i ſagittario dic āt quā pficiat iter reuertať: Et i itio capcorni aliquātulū boni. ⁊ i aqrio dic tarditatē et ſalutē. ⁊ i piſce dic ipedimētū ⁊ ōſtructōem: ⁊ ſi aſpexerit malus augebit detrimētū. Si vero fortūa aſpexerit meliorabiť ipedimētū ⁊ cōfortabit bonū: ſcito hoc.

¶ Decimū ſignū ſiue domus decia cū ſuis electōibus ⁊ ꝑmo i eūdo cuz rege ad regionē cui preeſt.

Uz volueris pficiſci cū rege vl pncipe ad regionē cui iaz perit ſit h cū iuppr fuerit i aſcēdēte vl i. 9. qꝫ hoc ſignificat ꝙ ille q vadit inenit i itinere illo bonū ⁊ gaudiū. ⁊ videbit qđ ſibi placebit: ⁊ caue ne pōas lunē i. 4. qꝫ hoc horribile ē ⁊ teſtificeť illi lūa ab aliqō angulorū ⁊ vēus. ⁊ caue ne ſit ſaturn° ⁊ mars i aſcēdēte vel i aliquo āgulorū aut ven° nō pōas lunā ſub radyſ: et caue ne ſit cū lūa vel cū malis qꝫ i hoc nihil bōi ē. ſi eni pegriatus fuerit nō redibit: ⁊ ſi ifirmatus fuerit morieť: et ſi abierit ad bellū iterficieť aut ſupabiť. ¶ Elō p ſublimatiōe ad reg^m.

Et cū volueris ſublimari et moueri ad regnū ſit hoc cū aſcēſiōe leonis. et ſit ſol i tauro i medio celi et ſit lūa i aſcēdēte iūcta fortūis aut domino medy celi.

¶ Electio p ponēdo regem i ſede impery.

Et cū volueris itroducere regē i ſedē impery ſui: ſit aſcēdēs ſignū fixū ⁊ quartū ſilr ⁊ domin° medy cel liber a malis ⁊ domin° aſcēdētis i bono loco et cept° ⁊ dñs decimi nō aſpiciat. ii. ex iimicitia ⁊ ſit lūa aſpiciēs dominū dom° ſue ex amicitate. dñs quoqꝫ quarti ſigni aſpiciat fortunas. Si āt nequeris ſup qđ pdixi ſit lūa recepta ⁊ dñs qrti i loca forti aſpiciēs fortūas ꝙ ſi nequeris: fac eū cadēte ab aſcēdēte ⁊ aſpectu ei° ⁊ pone fortunas aſpiciētes ſignū quartū et medium celum. ¶ Eleccio p faciēdo prepoſitū ſuper redditus.

Et cū volueris eligere horā vt ſit ppoſit° ſup reddit° ſit luna iūcta ſaturno in initio mēſis ex amicitate ⁊ ſit in domo ſaturni ⁊ fortune aſpiciētes eū: qꝫ hoc ſignificat ſtabilitatē ⁊ ꝙ op° ſit ſtabile: ſitqꝫ mediū celi ſig^m fixū vt ſit op° vnū. ¶ Electio i firmādo principatum.

Et cū volueris firmare pricipatū vel ducatū ſit lūa i domib° martis fortunata ⁊ ſit aſpiciēs martē ex dilectōe cū fortūis i fine mēſis iūcta eis. et eo dignio erit ipa ꝯfirmatio ducat° q̄ ē ifra regnū cū fuerit lūa mūda ⁊ nō fuerit i domib° malorū neqꝫ i cācro niſi ſit lūa mūda i hoc ad dominū belli ⁊ ſit hoc i domib° martis: ⁊ melior ac vtilior illis ē ſcorpio ꝑpter fortitudinē martis et ei° ſtabilitatē i eo. ¶ Electio pro inimicando regi.

Et ſi volueris iimicari regi: fuerisqꝫ tu ipe q iimicať ſit hoc cū fuerit lūa aucta lumie ſintqꝫ lūa et aſcendēs mūdi a malis: ⁊ dñs aſcēdētis i loco optio ab aſcēdēte i aliqua digitatū ſuap direct° et ſalu° a mal ſiue fortūa fuerit ſiue malua. et ſit dñs. 7. i loco malo ab aſcēdente nō aſpiciēs fortunā neqꝫ luminaria.

¶ Electō pro mitigādo regē iratum tibi.

Si vero tibi irat° fuerit vel iimicatus nō appeas ei niſi cū fuerit lūa ꝯficiēs lumie atqꝫ aſcēdēs et dñs ei° ac lūa impediti: et ſit dñs ſeptimi fortūatus i bono loco ab aſcēdēte: vt ſit hoc fortius et ad res tuas.

¶ Signū vndecimū ſiue domus vndecia cū ſuis electōibus et primo i faciendo amicitiam.

Uz volueris amicitiaz facere cū aliq: ſit lūa munda ab angulis malop: ⁊ ſit dñs. ii. aſpiciēs aſcñs ex amicitia: ⁊ ponas lunā iūctā ſube plāe quē petieris vt venus ad mulieres: ⁊ mercurius ad ſcriptores ⁊ vniuerſos circulos ꝑm ꝙ veniet ex hoc.

¶ Electio in petendo ab aliquo viro aliquam rem

Et cū volueris petere ab aliq viro aliqḋ rez: ſit dñs aſcñtis aſpiciēs aſcñs ex amicitate: ſitqꝫ aſcñs ſignū fixū aut cōe: ⁊ ſit dñs aſcñtis i eo vl i ei° triplicitate: aut 4° aſpcū. ⁊ caue ab oppōne: aut ne lūa ſit iūcta mal aut nō aſpiciat dñm dom° ſue. Si aūt nō aſpexerit lūa dñz domus ſue: nō pficieť ipa res. pete ḡ ſp res cū fuerit lūa aucta lūne ⁊ nūero: ⁊ dñs aſcñtis direct°: ⁊ luna iūcta fortunis. ſi aūt fuerit directa fortuna ⁊ luna iuncta fortunis augmētatis: quia augebitur. ⁊ caue ne ſit mercurius in malo eē: quia ſi fuerit ipedit° ⁊ ipe fuerit recept°: ſignificat iportunitatē vl triſtitiā ⁊ duritiā ⁊ reuerſionē ſcđaz i petitōe. dimitte ḡ feditatē ⁊ pone lunā iūctā plāete ad quē ptinet res tua: vt ſol p rege: ⁊ mars p ducib° ⁊ bellatorib°: ſilr de reliquis dominis circulorum. ¶ Signum. iz. ſiue domus iz^a cū ſuis electionibus: ⁊ primo in emendo beſtias.

Uz volueris emere beſtiā: ſit hoc cū lūa iūcta fuerit fortunis: ⁊ ipa fuerit directa orientalis aſcñs. ⁊ caue cōiūctionē malop: qꝫ tūc timeť ḋ beſtia. ⁊ ſi fuerit domita ⁊ iā egtata: eme illā cū fuerit aſcñs ſignū cōe: ⁊ lūa i ſigō fixo pter aquariū ⁊ ſcorpionē: ⁊ ſit ille cui iūgiť direct° aſcñs vt addat beſtia i pcio ⁊ corpore. qꝫ ſi fuerit retrogradus aſcñs: erit corpe beſtie diminutio: ſꝫ augebiť pciū. ⁊ ſi fuerit direct° deſcēdēs: erit aucta corpe ⁊ nō cōuenit ei pciū. Si vō idomita fuerit beſtia: ſit aſcñs ſignuz cōe: ⁊ lūa i ſigno mobili iūcta fortūe. Poſt hoc fac ſicut predixi tibi i pmo caplō. ¶ Electio i exitu ad venationez.

Et ſi volueris exire ad venatōez egredere ſub ſigno cōi: ⁊ ſit dñs. 7. deficiēs ac deſcēdēs: ⁊ ſit i ſuccedēti b° anglop. qꝫ ſi fuerit cadēs: ſignificat ꝙ euadet venatio poſtqꝫ adeptus fueris eā: ⁊ ſit lūa i vniuerſo exitu ad venatōez ſepata a marte fortūata i loco optimo ab aſcñte: ⁊ nō exeas ad venationē cū lūa fuerit i fine ſignop: nec vacua curſu nec i ſigō mobili: ⁊ caue ne nō aſpiciat eā dñs domus ſue. qꝫ ſi aſpexerit eā: ſignificabit ei volūtatē ⁊ facilitatē i ea dē re: ⁊ pone mercuriū mūdū a mal i venatōe maris. Si āt volueris venatōem mōtis: ſit lūa i ariete vl eius triplicitate. Si vō fuerit venatio auiū: ſit lūa in gemis ⁊ ei° triplicitate iūcta mercurio: vl ſepara ab eodē mercurio: ⁊ ipe ſit deſcēdens: qꝫ hoc meli° ē. Et ſi volueris venatōez maris ſit hoc ⁊ aſcñs ſignū cōe: ⁊ dñs ei° in ſigō aqtico. ⁊ caue ne ſit aſcñs ſignū igneū. Sitqꝫ lūa aſpiciēs dñm dom° ſue. ⁊ ſcito ꝙ ipedimētū lūe cū marte i venatōe maris deterius erit ⁊ paucioris pfect°. Caue igiť ab ipedimēto martis i venatōe maris. ⁊ caue ab impedimento ſaturni in venatione littoris. Et ſcito ꝙ venus ⁊ lūa cū fuerint boni eē ⁊ mars nō impedierit eas i venatōe maris: duplicabiť venatio dño ſuo. ⁊ multiplicabiť ⁊ lucrabiť dñs ei° lucrū maximū: ⁊ pſperabiť venatio dño ſuo. Sit ḡ lūa iūcta veneri: ⁊ mercuri° ſit cū eis et: ſed ſi ipedit° fuerit mercuri° a ſaturno: nō pderit hoc. ⁊ caue ne ſit mars in ſigno aqtico: ⁊ ne iūgať ei lūa aut

ſeparetur venus á marte.

¶ Electio ĩ fugiẽdo ⁊ q̄cq̄d volueris occulte faciẽdo.

ſ J ãt volueris facere fugaȝ aut opari op⁹ occltũ ꝛoĩs q voluerit fugere vł abſcõdi: ſit h̄ cũ lũa fuerit iũcta fortũis ⁊ ſepata a malis: ⁊ ſit lũa iũcta ſaturno ſub radys ⁊ ſit iũcta fortũis tpe egreſſionis ſue ð ſub radys: ⁊ lumiaria cũ orta fuerit ſup aliquã rẽ detegent eã ⁊ apparere eaȝ faciẽt. Caue ḡ ab aſpectib⁹ eoꝝ in ſimili modo.

¶ Electio in querendo fugientem.

e T cũ queſieris fugientẽ ſit in hoc luna iũcta malis ant egrediaꝛ de ſub radys: ⁊ occurrat ĩ ipſo egreſſu ſuo malo ex q̄rto aſpcũ vł oppõne aut ꝯiũctõe: ⁊ nõ ponas lunã nec planetam receptorẽ diſpõnis ĩ quarto.

¶ Electio ĩ ſcribẽdo epłaȝ: ⁊ ẽ ð electõib⁹ q̄ n̄ ſt ĩ .i2. ſignis.

c Um volueris ſcribere epłam: ſit hoc cũ lũa fuerit iũcta mercurio munda a malis: ⁊ ſit mercuri⁹ fortis ⁊ fortunat⁹ non retrograd⁹ nec impeditus: ſitq̄ ipe ⁊ luna mundi a malis.

¶ Expletus eſt libellus zabelis de electionibus.

¶ Incipit liber eiuſdẽ de ſignificatõe tpis ad iudicia.

SCito ꝙ terra excitat mot⁹. ſit igr̄ iitiũ mot⁹ q ſit ĩ circło vſq̄ ĩ finẽ tpis tps ĩ quo aptaꝛ hora vnicuiq̄ motui ĩcipiẽti vſq̄ quo finiaꝛ cũ ꝯpłone ſibi ꝯgrua vł incõgrua. Or ſi h̄ ſignũ bonũ vł malũ: ⁊ vniuerſi mot⁹ ſũt ſꝫ ꝙ tibi narrabo ſi dẽs voluerit. ¶ Scito ꝙ mutatio ſignraꝝ: ⁊ õſtructio vł ꝯuerſio motuũ ĩ vniuerſo circulo: ſig̃ ꝙ ſtabiliꝛ ĩ tpe ex bono vł malo. Et cõuerſio vł mutatio figuraꝝ ẽ mutatio pł̄taꝝ ab oriẽte in occñtẽ: ⁊ ab occñte ĩ oriẽtẽ: a ſeptẽtriõe quoq̄ ĩ meridieȝ. ⁊ ecõuerſo: ⁊ ex eo ĩ latitudie ac lõgitudie. Mot⁹ ãt circłi q̄ moueꝛ ab oriẽte ĩ occidẽtẽ ẽ oĩ die ac nocte ſemel. i. vn⁹ circuit⁹. Expõ vo eoꝝ mot⁹ ĩ lõgitudĩe ẽ: q2 vniuerſi pl̄te exq̄ ſepanꝛ a ſole ⁊ plõganꝛ ab eo p .i80. gradus: hoc ẽ qñ tranſeũt corp⁹ ſoł tm̄ ſũt oriẽtales ex hoc vſq̄ ad expletionem .360. graduũ ſũt occñtales: ⁊ hic mot⁹ quẽ dixi ab oriẽte in occidẽtẽ: ẽ accñs nõ ſubalis. Et oriẽs pl̄taꝝ ẽt ex pte mot⁹ circłi: ſignificat celeritatẽ: h̄ ẽ vt ſit iter aſcñs ⁊ .io^m. ⁊ ĩter .7. ⁊ .4. ⁊ eorum occñs: vt ſit. ſ. pła iuter 4^m ⁊ aſcñs: ⁊ ꝙ h̄ excedit: h̄ ẽ ꝙ iter .io. ⁊ 7^m: ⁊ h̄ loc⁹ in circło ſignficat tarditatẽ ⁊ dilationẽ ſꝫ dcã antiqnoꝝ. Meſſahaliach ãt diuerſus ẽ ab eis. i. diſcordat ab eis ĩ h̄: facit locũ altiorẽ ex circulo: q̄cq̄d ĩcipit. ſ. eleuari ex circulo: ⁊ feſtinat aſcendere ⁊ apparere: ⁊ ẽ ex 4° retro ad io^m. ⁊ vocaꝛ hec ps altior apta a p̄n° motõis circłi ĩ aſcẽdẽdo. p⁹ h̄ qð fuerit iter 4^m ad io^m retro ad ptẽ tardã ac deſcẽdẽtẽ ad iitiũ vocaꝛ ps pp litiuȝ deſcẽſionis circuli ⁊ el⁹ ĩclinatõis ⁊ tarditatis ei⁹ apparitionis. Et h̄ ſnĩa verior ẽ ceteris ſm pbatõeȝ. porro pũct⁹ oriẽtis ẽ gradus aſcñs: ⁊ pũct⁹ occñtalis ẽ gradus ſeptimi: ⁊ punctus .io. ẽ celimediũ. Quart⁹ vo pũct⁹ ẽ angulus terre. Motus latitudinis ẽ: vt ſit pl̄ta aſcñs ĩ ſeptẽtriõe: ⁊ deſcẽdẽs in ſeptẽtrione: vł aſcñs ĩ meridie: ⁊ deſcñs in meridie. Mutatio quoq̄ figurarũ pł̄taꝝ eſt ꝯiũctio pl̄te cũ ſole vſq̄ ad horam ortus ſui: ⁊ ex hoc ĩ ſtationẽ ſuã p̄mã ẽ tps. ⁊ a ſtatione ſua p̄ma vſq̄ ĩ finẽ retrogradatõis et iitiũ ſtatõis illi⁹ ſcđe. ⁊ initiũ directõis ẽ mutatio tpis: ⁊ ex directione ei⁹ vſq̄ ad cõiunctionẽ ſolẽ tps: ⁊ ex motu pl̄te a circulo ſupiori retro ad ſolẽ in ei⁹ aduentũ ad gradus planetaꝝ ⁊ ſignoꝝ ẽ tps. et ex motu circuli ſupioris qui ẽ ab oriente in occñtẽ: et mutatio eoꝝ ad loca pl̄taꝝ p corp⁹ aut lumẽ: eſt tps. et ex directione gradus aſcẽdentis aut alic⁹ pl̄taꝝ vnicuiq̄ gradui ãnũ et menſem et diẽ vł horã: añ vel retro vſq̄ ad aliqueȝ planetaꝝ ad eius radios et eorum: et ad gradus ſignoruȝ ac ad partes ẽ tps. et iã p̄dixit hoc Meſſaballach et Abuabalgharat. i. ꝯſutor. dixerũt. n. dirige gradus ĩ lõgitudie et latitudine añ et retro. vniuerſi igr̄ mot⁹ circłi q̄b⁹ ſciũꝛ tpa fiunt ex his motibus ¶ Cognitio tẽpoꝝ p̄cipua.

ſ Cito ꝙ ſigna planetaꝝ leuiũ: et ſigna põderoſorum erũt ĩ tpib⁹ leuiũ dies et mẽſes: et ſigna pl̄taꝝ põderoſoꝝ erũt ãni: et vł ĩ ſignis fixis ſi fuerit ſignificator tpis ſigĩficabit ãnos. et cũ fuerit ĩ coĩb⁹ ſignificabit mẽſes: ĩ ſignis mobilib⁹ ſignificabit dies. Locus q̄q̄ velox ab aſcñte ſig̃ celeritatẽ tpis. i. ps ſupior. et loc⁹ tard⁹ ex circło q ẽ ps ðſcñs: ſignificat tãditatẽ ĩ tpe. aſcñs ẽt ⁊ .io. ſignificat velocitatem in tempore. et ſeptimus ſignificat menſes: et ẽ tard⁹: ãgul⁹ vero terre ẽ tard⁹ et ſigĩficat ãnos ⁊ cũ fuerit plãeta ſignificator tẽpis ĩ ſignis cõibus duplicat tempus

¶ Capitulũ de inuẽtione ſignificatoris tpis.

Cito ꝙ te nõ oȝ accipe tps ex vno quoq̄ plãeta quãuis ſit fortis niſi ſit ſigĩficator eiuſdẽ rei vel hẽat aliq̄ ptẽ ĩ ſigĩficatõe rei p̄ter lũinaria: q2 hñt nãliter ſigĩficare tpa: qð nõ hñt ceteri: accipies. n. tps a dño aſcẽdẽtis: vel a dño rei vel a receptore diſpõnis eoꝝ vel a pl̄ta cui iũgiꝛ aliqs eorũ ſi ſe nõ aſpexerit: vel a lũinaribus vel a receptore diſpõnis eorũ vel a pl̄ta cui iũgiꝛ aliqs eoꝝ ſi ſe nõ aſpexerit vel a lũinarib⁹ vel a receptore diſpõnis lune ab eo q fuerit fortior ac dignior ĩ ĩterrogatõe ⁊ qui plus vicit ĩ ea hũc cõſtitue ſignificatorẽ tpis ꝙ ſi ꝯſimilatio tẽ ðcipit. i. ſi negneris eligẽ ſigĩficatorẽ eo ꝙ ſint multi ꝯſiles ĩ ſigĩficatõe põe ſp ſigĩficatorẽ aliqð lũianriũ: ipꝫ. ſ. qð aſpexerit aſcñs ſi ãt iuenerĩ ſigĩficatorẽ tpis h̄ dignior ẽ q̄ luminaria. Si ãt accepis a lũinarib⁹ accipe ab eo qð aſpicit aſcẽdẽs. Et ſcito ꝙ vniuerſa tpa ĩ ĩterrogatõib⁹ fiunt quiq̄ mõis: quoꝝ p̄m⁹ ẽ vt aſpicias grad⁹ q ſũt iter pulſatorẽ: ⁊ receptorẽ p lum: ſiue p corp⁹ põe ſq̄ vnicuiq̄ gradui ãnũ aut mẽſẽ vel diẽ: ſeu horã ſecũdũ quãtitatẽ velocitatis ſoci: et e⁹ tarditatẽ. ſcðs mod⁹ ẽ vt aſpicias qñ pueñet delator ad eũ cui delatõ vẽit p corp⁹ p grad⁹ ⁊ p minuta. ſ. qñ puenerit pl̄ta leuis iad pl̄tã põderoſũ p corp⁹. 3° mod⁹ ẽ vt aſpicias quot grad⁹ lõgitudĩs fuerit ĩter eũ q iũgiꝛ ⁊ eũ cui iũgiꝛ ⁊ pones eos dies. 4⁹ modus eſt vt numeres ab aſcendente vſq̄ ad locum receptoris diſpõnis vel a loco receptoris diſpõnis vſq̄ ad aſcẽdẽs vnicuiq̄ mẽſi ſignũ. 5° mod⁹ vt aſpicias quot ſint ãni ſigĩficatoris tẽporis miores eritq̄ tẽpus ſecũdũ quãtitatẽ ex mẽſib⁹ vel ãnis. hi ſũt quiq̄ modi. Et tẽpus ex lũa ẽ mẽſis aut duo mẽſes ĩ nũero ⁊ re. ⁊ cũ p̄fuerit diſpoſitõi .25. mẽſes et tẽp⁹ veneris et mercury ĩ re ⁊ numero: res ĩ venere .io. mẽſes ⁊ .8. ⁊ mercuri⁹ q̄nq̄ mẽſes vł .3. etiã mẽſes. cũ aũt p̄fuerit diſpõni ĩ mercurio ſi fuerit ſuper eũ abſciſio ſigĩficabit .20. mẽſes: ⁊ venere .8. ãnos ⁊ ĩ ſole ãnũ vnũ et .i9. mẽſes ⁊ ĩ marte .io. ⁊ .8. mẽſes aut .i5. ãnos ⁊ iuppiter .i2. mẽſes aut .i2. ãnos: ⁊ ſaturn⁹ .30. mẽſes vel .30. ãnos. ¶ Scia cognitõis ẽ tpis .5. mõꝝ ĩ celeritate ac tarditate. i. q eorũ ſit tardior vel velocior: tarditas et velocitas ẽ ſm ꝙ dico. ¶ Scito ꝙ pl̄ta pl̄ſãs aut receptor cũ vterq̄ fuerit ĩ pte oriẽtali ab aſcẽdẽte oȝ vt ſint plãete a ſemetipſis oriẽtales velociores curſu. põe ergo oẽȝ graduȝ quẽ iuenerĩ iter eos horã ex die: ⁊ ſi fuerit duo pl̄te ĩter me^m ce^m vſq̄ ad 7^m ſigĩficãt mẽſes ſꝫ q̄titatẽ graduũ q fuerit ĩter eos ⁊ ſi fuerit vtriq̄ pl̄te ĩter 7^m et 4^m et aſcñs ſigĩficat ãnos ⁊ mẽſes cũ ꝯcordauerit duo pl̄te a ſemetipi⁹ ĩ ſiłi ꝯcordia eorũ ab aſcẽdẽte: ſi ãt diuerſi fuerit ⁊ fuerit plãeta a ſe oriẽtal velox ⁊ ab aſcẽdẽte occñtal ⁊ tard⁹ ſigĩficat mediocritatẽ: ꝯſtitue ergo tps ita: ſi fuerit tps graduũ q fuerit ĩter eos vnicuiq̄ gradui diẽ põe. ꝙ ſi trãſierit põe vnicuiq̄ gradui mẽſẽ: ꝙ dixi: ꝯmiſce ergo tpa ſm ꝙ expoſui tibi ex pte aſcẽdẽtis et ex ſubſtãtia plãete ſecũdũ ſignũ ĩ quo fuerit ⁊ figura plãete. p⁹ hoc pba mẽſurã ĩ tarditate ⁊ velocitate ⁊ nõ errab̄ ſi de⁹ voluerit. ¶ Et ſcito ꝙ h̄ ipa ſũt radices: et fortaſſiꝛ erit tps ſingulare ſine his radicib⁹ eo ꝙ lũa cũ fuerit ĩ loco rei q̄ſite aut aſpexerit locũ rei: cũq̄ lũa iũcta fuerit

dño aſcñtis:aut dño rei aſpexerit:qꝛ locꝰ rei ſignificat effectū ipiꝰ rei i eadē die. Qꝛ ſi fuerit iterrogatio velox ꝛ ſignificauerit dies: ꝛ fuerit dies tarditatis ꝯ gradus ptiū pl'taꝝ tūc nō ponas tps mēſeꝫ donec trāſeat orb lūc:qꝛ fortaſſis ſepabit ab vno duoꝝ pl'taꝝ:igredieť qꝛiter dñꝫ aſcñtl ꝛ dominū rei:vel itrabit aſcñs aut locū rei:et erit eadē hora:er eadē die adeptio rei. Et fortaſſis hora a gradu ſignificatoris ad gra. aſcñtis ꝑ vno quoqꝫ gradu:aut fortaſſis erit tps ex itroitu ſol' gradū aſcñtis aut locū rei:aut locuꝫ dñi rei: mouebiturqꝫ res et veniet cū ſua pfectione ꝑ opus eius in tpibꝰ dū igrediť q̄rtas:ꝛ iō aſſimilauerūt eū aie. Poſt hoc aſpice tpa vniuerſaꝝ reꝝ i.12. ſignis. ſm qꝫ tibi narrabo ſi deus voluerit.

⸿ Caplm de vita hois i aſcñte:

c Um iterrogatus fueris de vita hois ex dictis antiquoꝝ: aſpice aſcendens hora iterrogatōis ꝛ dñm eꝰ: ac dñm cōiūctōis ſeu ꝑuentōis q̄ fuerit añ iterrogationē. et accipe fortiorē hoꝝ ſignificatoꝝ reū q fuerit plus teſtionio:qꝛ ipe erit alimbutar q ē ſignificator hore:hūc āt dirige queadmodū dirigis albylegad cōiunctionē maloꝝ ꝛ eoꝝ aſpectus dās vnicuiqꝫ gradui ꝑ aſcenſiōes ipiꝰ ciuitatis ānū. Si āt nō ꝑieccrit fortūe radios ſuos ad ipꝫ terminū:morieť iterrogās i eodē āno. fortior vō radioꝝ ꝛ magis iterficiēs ē ille q fuerit a 4° aſpcū vl' oppōne:qꝛ fortaſſis iterficiet: cū fortūe ēt ꝑieccrit radios ſuos ad ipm terminū. Et ſi fuerit ipe alimbutar receptꝰ: aut ꝑfuerit hyleg: tūc ſi ipe q ꝑeſt fuerit i āgulo oriētalis:dabit ānos ſuos maiores. ꝛ ſi fuerit i ſuccedēnbꝰ āgloꝝ:dabit ānos medios. Si vō fuerit cadēs ab angulis:ſignificabit ānos ſuos miores. Et dixit meſſahallach: aſpice dñm aſcēdētis ꝛ lunā ſi fuerit iūcti mal':aut vnꝰ eoꝝ: aut fuerit i cōbuſtiōe: accipe oēs gradꝰ q fuerit iter eū ꝛ malos vl' cōbuſtionē ꝛ ſm eos. Qꝛ ſi fuerit dñs aſcñtis i ſig' fixo: accipe vnicuiqꝫ gradui ānū. ꝛ ſi fuerit in ſigno communi vnicuiqꝫ gradui menſem. ſi vero fuerit in ſigno mobili:accipies vnicuiqꝫ gradui diē: ꝛ qđ exerit a dño aſcñtis erit nūerꝰ vite: qđ vō exierit iter lunam ꝛ malos vl' ꝯbuſtionē:erit nūerꝰ paſſionū.

⸿ Ca. domꝰ ſube.

c Empꝰ vō iterrogatōis đ ſuba: qñ. ſ. iueniet vel adipiſceť eā: cū volueris ſcire: aſpice nūeꝝ graduū q ſūt inter vtroſqꝫ ſignificatores. ꝛ ſcito qꝛ tps illiꝰ erit ſm nūeꝝ ipoꝝ graduū ex diebꝰ vl' mēſibꝰ ſeu ānis ſm velocitatē q̄titatis illiꝰ vl' tarditatis. Aſpice quoqꝫ qñ igrediť dñs domꝰ ſube domū ſuā vl aſcñs: aut iūgeť fortunis ꝛ tc erit. Tps vō 3m ꝛ 4m ē iſra cetera capl'a.

⸿ Capi. domꝰ filioꝝ.

c Um iterrogatꝰ fueris đ mliere ꝑgnāte qñ pariet: aſpice quot gradus ſūt iter dñm domꝰ filioꝝ ꝛ angłꝫ: ex ſignis ꝛ gradibꝰ. ꝛ pone vnicuiqꝫ ſigno mēſem ꝛ vnicuiqꝫ gradui diē: ꝛ eadē hora pariet ſi deus voluerit.

⸿ Capitulum domus infirmitatis.

i N tpe āt ſanitatis ifirmi:nō facias cadere lunā i curſu ſuo donec aſpicia locū ſuū. Qꝛ ſi fuit ipedita iens ad gradū maloꝝ: aut gradū domꝰ mortis: dirige eā ad gradū maloꝝ: tūc ſi lūa iungiť malis añq ꝑueniat ad graduꝫ domꝰ mortis: timebiť mors ſup eū añq ꝑueniat lūa ad domū mortis. Qui ſi fuerit malus ſaturnꝰ ꝫ gradus q fuerit iter eos: erūt mēſes: ꝛ iter eā ꝛ marteꝫ diē aut menſem ſm q̄titatē fortitudis ꝛ celeritatē loci ꝛ eiꝰ tarditatem: ꝛ non negligas gradum combuſtionis.

⸿ Capi. ſigni. 7. ad tpa ſeu horas belli ex dcis Theophili.

c Um volueris ſcire tps vel horā i q̄ dꝫ fieri bellum: aſpice horā q̄ iūgiť luna ſoli: ſi fuerit oppoſiti feſtinabit bellū. Si i vō fuerit iter lunā ꝛ coniunctionē. 20. gradus: tardabit bellū. ꝛ ſi fuerit lūa cū qbuſdā pl'taꝝ i domo ſua: erit bellū feſtinanter: ꝛ maxie ſi aſpexerit ſol. Et ſi fuerit dignitas duodecime lūe i aſcñte aut i. 10. aut cū ſole ſimul cū domino domꝰ ſue: aut cū planeta q iā oriť: ſignificabit h' celeritatē belli. Et dixit ēt: cū volueris ſcire horam plꝰ ꝛ quādo ꝑficieť aſpice lūinaria: ſi ſe aſpexerit ex trino aſpectu ꝛ aſpexerit aſcēdēs efficieť bellū cito. ſi vō ſe aſpexerit ex quarto aſpectu nō efficieť cito. ꝛ durabit ꝑliū. ꝛ mutabiť a loco ſuo i locū ꝓpriū recipiētis ꝛ ſi ſe aſpexerit ex oppōne nō ꝑficieť ꝑliū cito. ⸿ Et cū fuerit ps fortūe in medio celi: efficieť bellū i ipis quadrantibꝰ. Et ſi fuerit ſol hora iterrogatōis i quarto aſpectu aſcēdētis aut aſpexerit ab oppōne que dixi tibi erit effectꝰ belli i ipis oppōnibꝰ ꝛ ex triplicitatibꝰ ꝛ i triplicitatibꝰ: ꝛ hoc fit cū fuerit iuppiter: et luna aſpiciēs aſcñs eo mō quo aſpiciebat ſol hora iterrogatōis. ꝛ aſpice etiā pte ſidei: ꝛ plāetā q fuerit cū marte vel in ſuo. 4. aſpectu ſi fuerit fortūatꝰ efficieť cito. ſi fuerit mali nō. figeť bellū ꝛ grauabiť ac ꝑlōgabiť. Si aūt idute fuerit fortūe dño ptis ſi faciēt moras qn vīcať vnꝰ exercituū ſꝫ qꝫ videris de loco fortūe ex pte. Et dixit hermes. aſpice finē abſciſſiōis belli ꝛ rerū oīum ad lūinaria et aſcēdēs ꝛ vltia graduū eorū ad fortūas ꝛ malos: tūc ſcies tpa rerū ꝛ abſciſionē earū ex ānis ꝛ mēſibꝰ ſiue diebꝰ: ꝛ dixit ēt aſpice ēt i tarditate victorie ꝛ i eiꝰ celeritate ad locū ſaturni ꝛ iouis. Si fuerit velocior curſu erit cito victoria ei i cꝰ climate ex eis fuerit mars ſiue oriētalis fuerit vel occidētalis. Si āt fuerit curſu tardus erit victoria tāda ꝛ ꝑlōgabiť eorū res. ꝛ nō facile abſcideť. Et ſi directꝰ fuerit ſignificator eorū pꝰ martē ex ſaturno et ioue erit percuſſus eius in terra que erit iter vtroſqꝫ. Qđ ſi fuerit i ſigno cōmuni erit bellū i terra tota et erit mlrotiēs: ꝛ ſi fuerit i ſig' fixo erit bellum modicū ꝛ leue: i ſigis vō iferioribꝰ grauabiť ꝛ dōſtrueť res mūdi ꝛ ꝯuertētur res ſicut fuerūt pꝰ. ꝛ h' ſētētia ē ex ſecretis dictoꝝ hermetis. ⸿ Domꝰ octaue ꝯmemoratio iā ꝑceſſit i ca. viii.

⸿ Capitulū ſigni noni i ꝑegrinatōibꝰ ex dictis antiquoꝝ.

c Um volueris ſcire horā reuerſiōis ꝑegrināti ad ꝓpiquos ꝛ ad domū ſuā aſpice i iitio ꝑegriatōis dñꝫ aſcendentis ꝛ lunam: ſi videris malos in quarto aſpectu vel oppoſitione eorum prolongabitur eiꝰ ꝑegriatio ꝛ tardabiť eiꝰ reuerſio. et ſi iūcti fuerit fortūis ſigificat celeritatē reuerſiōis: ſi iūcti fuerit fortūis poſt malos: inueniet malū i ꝑegriatōe ſua. Poſt hoc euadet ꝛ reuerteť ad ꝓpiquos ſuos: ꝛ ipe cū fortunis ꝛ malis ſētiꝫ eū reuerſio ꝛ mora. Et ſi iueneris lunā i iitio ꝑegriatōis i aſcēdēte mora eiꝰ i eadē ꝑegriatōe ꝑlōgabiť. ꝛ maxie ſi fuerit lūa i domo ſatni: aut i eiꝰ termio: et cū iueneris ſolē i initio ꝑegriatōis nō ipeditū tūc quādo venerit ad ſuū quātū aſpectū aut ſuā oppōnē vel redierit ad locū ſuū i quo fuit ſigificat ei q ꝑegriatur reuerſionē: ꝛ ſi nō fuerit i ꝑeditꝰ i eodē ſigno hoc ē quādo dirigis ſolē i loco ſuo i radice ꝛ i trio aſpectu loci eiꝰ vel quarto. Et ſi fuerit ſol ipeditꝰ i radice erit eiꝰ mora ſecūdū exitū eiꝰ mali ꝛ aduētū alicuiꝰ fortūarū ad locū eiuſdē mali. Silr' ſcito fortitudinē eoꝝ precē inimicis: ꝛ die ſecūdū hoc i eiꝰ circulo ex ānis ꝛ mēſibꝰ: qꝛ ſaturnꝰ cū fuerit dñs aſcēdētis: aut idē ſaturnꝰ fuerit i domo ꝑegriatiōis ꝑlōgabiť ꝑegriatio ſecūdū quātitatē orb ſaturni. Silr' ſi iueneris ſaturnū ꝛ iouē i angulo ꝛ fuerit retrogradi ꝑlōgabiť mora. ceteri vero planete i motu ſuo leuiores ſūt his plāetis.

⸿ De reuerſiōe ꝑegrinātis. Dixit meſſahallach.

I N horā aduētꝰ ꝑegrinātio aſpice lunā ꝛ dñꝫ hore ꝗ eorū ſit fortior ꝛ ſi fuerit fortior eorū iter. 10. ꝛ q̄rtū accipe qđ fuerit iter eū ꝛ aſcēdēs: Si aūt fuerit dñs hore malꝰ qđ exierit i gradibꝰ erūt hore. ꝛ ſi fuerit luna fortior accipe de eo qđ exierit iter tiādecimā eius ꝛ qđ exierit erūt dies. ⸿ Et ſi ab illꝰ nō accepis ſigificatiōem: ꝛ fuerit dñs aſcēdētis i oppoſito eꝰ qđ dixi. fueritqꝫ lūa domia hore accipe qđ fuerit iter eā ꝛ aſcēdēs ꝛ qđ exierit erūt dies ꝛ tūc veniet. It ē ſi fuerit domꝰ aſcēdētis i medio celi aut reuertēs ad aſcēdēs ꝛ ſi fuerit lūa plis teſtimonij ꝛ fuerit fortis fueritqꝫ domius aſcēdētis nō aſpiciēs aſcendēs nec dñm domus ſue: erit eius reuerſio ſecundū hoc: Et ſi fuerit dñs

domꝰ lūe i loco malo:⁊ lūa i loco bono ab aſcēdēte:⁊ nō aſ
pexerit dominū domus ſue:ſecūdū ꝙ fuerit inter eā:⁊ do
mū ſuā ex gradibꝰ erit tēpꝰ reuerſiōis ſi ds voluerit.

¶ Caplm̄ de epl̄a ⁊ rumoribꝰ.

Cum iterrogatꝰ fueris de epl̄a vl̄ de rumoribꝰ qn̄ ve
niet: aſpice mercuriū ſi fuerit i aſcn̄te aut i 12mo vo
lēs itrare ad aſcn̄s aut fuerit luna iūcta dn̄o aſcn̄dē
tis vl̄ fuerit dn̄s aſcn̄dētis iūctꝰ dn̄o domꝰ lune vl̄ dn̄s do
mꝰ lūe iūctꝰ fuerit ei: aut fuerit mercuriꝰ domius aſcēden
tis vēiet epiſtola:⁊ ſi nō fuerit i aſcēdēte hora itroitꝰ eiꝰ i aſ
cēdēs vēiet. Et ſi lūa iūgit̄ mercurio hora cōiūctiōis eoꝝ vl̄
hora aduētꝰ lūe ad aſcēdēs vēiet epl̄a:⁊ ſi fuerit lūa d̄fetēs
a mercurio i gradū aſcēdētis ⁊ dominū aſcēdētis erit tēpꝰ
cū puenerit d̄lator ad eū cui defert. Et ſi iterrogatꝰ fueris
de epiſtola quādo fuerit ſcripta: Aſpice gradꝰ q ſūt iter lunā
⁊ plāetā a q̄ ſepat̄:⁊ dic ꝙ ſecūdū nūerū iꝑorū graduū ſcri
pta ſit eadē epl̄a. ſilr̄ aſpice gradꝰ quos iueneris inter lunā
⁊ plāetā cui iūgit̄ ⁊ ꝺ̄m eos erit tēpus aduentus epl̄e.

¶ Capitulū ſigni decimi in rege ex dictis meſſaballach.

Aſpice horā receſſiōis regis illiꝰ cꝰ nouiſti itroitū vl̄
tēpus quo recepit regnū teſtamētū: aut eiꝰ iterroga
tōem. et ex his ſcies quātitatē more illiꝰ i ope. ⁊ quid
elucidatū ei fuerit i eo. Et ex hora ꝯfirmatōis eius electio
nis ſcit̄ cꝰ honor ⁊ victoria. Quotiēſcūq; āt cōbuſtꝰ fuerit
ipe plāeta q ſignificauit regnū i aliquo āgulorū aſcēdētis: re
mouebit̄ ipe rex: Et ſi nō fuerit i aſcendēte pl̄ta. aſpice do
mū regiā ſi iueneris ibidē plāetā hn̄tē i ea teſtimoniū tūc
quādo retrogradꝰ fuerit ibidē malꝰ aut domius deſcēſiōis
domi domꝰ regie: ⁊ aſpexerit tūc plāetā a quo hūiſti ſigifi
cationē remouebit̄ rex. Si vero nō iueneris i aliquo hoꝝ
locorū plāetam aſpice cui iungitur ſol. Si iunctꝰ fuerit ſa
turno ⁊ marti tūc cū puenerit ad gradū illiꝰ cui iūgit̄ i āgu
lo remouebitur rex. et ſi iūctꝰ fuerit ioui erit receſſio eius
cū puenerit ſaturnꝰ ad locū ſolis aut ad oppōnē eiꝰ, vel ad
quartū aſpectū eiꝰ. aut fuerit retrogradus i eodē loco. Silr̄
ſi iūcta fuerit ei vēus: et ſi fuerit ſol remotꝰ ſicut dixi ⁊ fu
erit i. 11. vel. 9. habēs teſtimoniū: tūc ſi retrogradꝰ fuerit ſa
turnꝰ vel mars i eodē loco aut i eiꝰ oppōne remouebitur
rex. Et fac ꝑ noctē i lūa ſicut feciſti ꝑ dīē i ſole: non aūt aſ
picias tp̄i ex tēporibꝰ plāetarum: ſed aſpice vtrū iūgatur
lūa ſoli aut ſi iūcta fuerit ei vl̄ fuerit ſepata ab eo vtpote ſi
iūgeretur malo erit tp̄s eiꝰ rei a ſole ſicut p̄dixi tibi i tēpe
eꝰ: et ſi nō fuerit ſepata a ſole nec ei iūcta fuerit: aſpice i hoc
ꝙ dixi tibi: qꝛ nō explebit eꝰ regnū ānū: opare ḡ i eo. et ſcito
ꝙ dn̄s aſcēdentis et dn̄s. 10. cū cōbuſti fuerit i āgulis ſigifi
cat ꝙ remotio iā aderit: et ſi fuerit dominus exaltatiōis ſol̄
impeditus nō ꝑficietur eius annus. Aſpice ergo in hora
eius āte ānū i combuſtiōe domi aſcēdētis ⁊ domi. 10. ⁊ ad
uētꝰ malorū i locis ſuis:⁊ ſi nō fuerit lūa dn̄s exaltatōis. aſ
pice cōiūctionē eꝰ cū plāetis qꝛ ſi ꝯiūcta fuerit mercurio: ⁊
fuerit i ſigno fixo aut cōi ſigificabit. 20. mēſes ⁊ ſi fuerit ſi
gnum mobile decem menſes: aſpice ergo planetam cui iū
gitur qui ſi fuerit impeditus a malis vel a combuſtione
aſpice q̄t gradꝰ fuerit iter eū et fortitudinē mali vl̄ ꝯbuſti
onis et q̄t fuerit ip̄m erit tp̄s Si āt nō fuerit lūa recepta ⁊
domius exaltatōis eiꝰ fuerit receptꝰ ꝑficietur ei ānꝰ aſpi
ce tūc ānū ſecūdū ⁊ reuolue ſuꝑ eū annos ⁊ ſcito ꝙ dn̄s lo
ci eiꝰ ſi fuerit liber a malꝭ ipe q igredit̄ remāebit i regno ſuo
plꝰ āno. Si v̄o fuerit lūa recepta aſpice applicatōem mali
ad gradū plāete q recipit lunā vel ānos dn̄i aſcēdētes mio
res et cōmiſce iter eos etiā reuolutionē āni ⁊ eꝰ applicatio
nē: Et ſi fuerit aſcēdēs igredietis: aut eiꝰ i iitiū ex domibꝰ
plāetarū aliorū. ꝙ ſi retrogradatꝰ malꝰ i medio celi: vel
i eodē medij celi dn̄s aut ꝯbuſtꝰ fuerit dn̄s aſcēdētis i āgul̄
ſigificat d̄ſtructiōez regni ⁊ ſi r̄trogradꝰ fuerit malꝰ i aſcēdē
te vel ꝯbuſtꝰ dn̄s aſcēdētis i. 10. ꝑibit i regno ſuo ⁊ ſi fuerit re
trogradꝰ i ſcd̄o ſigificat deſtructionē ſubē. ⁊ i. 10. ſigificat d̄
ſtructionē opis. ⁊ i. 11. d̄ſtructionē redditꝰ ⁊ i aſcēdēte d̄ſtru
ctionē militū. Aſpice quoq; plāetas q ꝑſūt ſi fuerit i angu
lis et habuerit fortitudinē dāt ꝺ̄m nūeꝝ ānorū ſuorū mioꝝ
mēſes vel ānos cūq; fuerit ſat̄nꝰ i aſcedēte vel. 10. ⁊ hūerit
teſtimōiū i eis ⁊ ipe ꝑ teſtimōiū pl̄taꝝ fuit receptꝰ ſigifica
bit 30. ānos ⁊ cū perfecti fuerit reuolue ānū. Si āt dn̄s aſcē
dentis cōbuſtus fuerit: aut ſignificator i angulis: deſtruet̄
res. Sꝫ ſi cōfortatꝰ fuerit ſaturnus ⁊ auxiliatꝰ fuerit ei dn̄s
anni: nō ceſſabit eē fixus: donec deſtruet̄ reuelatio ⁊ remo
ueat̄ teſtimoniū ⁊ eiꝰ fortitudo. ꝙ ſi nō fuerit ſaturno tale
teſtimoniū: reuolue ei i. 30. mēſibus qꝛ tp̄s ē debile. poſt h̄
aſpice d̄ſtructionē āni ex ipedimēto ⁊ ꝯbuſtiōe. ꝙ ſi fuerit
ille q ꝑerit diſpōni: retrogradus i fine alicꝰ anguli: deſtrue
tur ip̄a res repēte ⁊ iprouiſo. ⁊ ſi fuerit iupp̄r i aſcn̄te vel in
. 10. ⁊ hūerit teſtimoniū: ſignificabit. 12. ānos. ſi fuerit mars
i aſcn̄te: ⁊ lūa i. 4. vel oppōne: vel ecōuerſo niſi fortūe aſpi
ciant: ſignificat ipedimētū mortale. Et ſi fuerit venꝰ i aſcē
dente vel. 10. hūeritq; teſtimoniū: notabis ꝑ eā. 10. menſes.
Et cū cōbuſta fuerit i angulo: recedet regnū eiꝰ. ſi v̄o fuerit
recepta ⁊ a malis libera: ſignificat. 8 ānos: ⁊ reuolue ānos.
Sꝫ ſi obuiauerit i reuolutōe anni. 8. malo. ⁊ fuerit retro
gradus malus i loco eius: ſignificabit deſtructionē regni ⁊
eius debilitatē ⁊ itroitꝰ ipedimēti ſuꝑ eū. ⁊ ſi fuerit mercu
rius i aſcn̄te vel i. 10. ⁊ hūerit ibidē teſtioniū ⁊ fuerit fortis
ac receptus: ſignificat. 20. mēſes: ⁊ reuolues annū. ſi āt fue
rit debilis ⁊ nō hūerit teſtimoniū: nūera ei. 5. mēſes: itez ſi
ꝯbuſtus fuerit i angulo: ⁊ occurret i angulo dn̄o. 10. malus
aut. lumē mali recedet. Et ſi fuerit mars i aſcēderte vel in
. 10. aſpice vtrū eueniat ei cōbuſtio ifra. xx. mēſes; qꝛ ſi com
buſtus fuerit i āgulo: recedet ipe rex: ⁊ reuolue eiꝰ ānū. Et
ſi fuerit lūa dn̄a eꝰ ⁊ fuerit recepta: ⁊ a mal̄ libera: hūeritq;
teſtimoniū: ſig. 25. ānos: ⁊ ſi nō hūerit teſtimoniū. 25. men
ſes. Aut aſpice pl̄tam cui ꝯmittet diſpōnez: ſi cōbuſtus fue
rit i āgulo recedet. ſi v̄o nō fuerit cōbuſtus i āgulo: ⁊ fuerit
receptꝰ: ſignificabit eiuſdē pl̄te ānos atq; mēſes. Et aſpice
in hoc caplo: ſic̄ indicaui tibi i ſole qn̄ puenerit gradus eiꝰ
ad malos. ſi āt ꝑfuerit ſol ⁊ recepit teſtioniū ſtelle: ſig. ānū:
ſi fuerit ſol fortis ⁊ magni teſtionij: ſignificat. 19. ānos: ſi it
ipedierit eiꝰ diſpōnē i p̊ āno malus q ipediet dn̄ꝫ diſpōnis:
aut aſcn̄s vl̄ 10^m. ꝙ ſi fuerit ipeditꝰ: dabit. 29. mēſes. Et ſci
to ꝙ pl̄ta cū ſignificauerit nūeꝝ alicꝰ diſpōnis poſtea ipedi
tꝰ fuerit an̄ h̄ in angulo: reuolue ei ip̄m ānū ſi fuerit ſaluꝰ a
cōbuſtiōe ⁊ ab ipedimēto: ſaluabit̄ res donec expleat̄ nūe
rus: ſꝫ itrabit ſuꝑ eā dānū ⁊ diminutio. Poſt h̄ faci reuolu
tione ānoꝝ regis i ꝓiectōe radioꝝ queadmodū facis in na
tiuitatibꝰ ad vnūquēq; ſ. ānū ſig^m. aſpicies q̄q; a dn̄o ipius
ſigni: ⁊ q̄lis ſit locꝰ eiꝰ: ⁊ qd ſit eē ſuū: ⁊ qd ſit i ſignis ex for
tunis vl̄ mal̄: ⁊ vbi ſit locꝰ dn̄i ſigni ex ſignis: ⁊ q̄le ſit eē ſuū
⁊ locꝰ eiꝰ: ⁊ ſi ſit receptꝰ aut nō: ⁊ ſi ſit ipeditꝰ aut nō. q̄le etiā
ſit eē ſuū cū dn̄o. 10. erga aſcn̄s āni: ⁊ ſit reuolutio āni tui ꝑ
eq̄les horas vt nō deſtruat̄ aſcn̄s reuolutōis. poſt h̄ aſpice
dn̄m aſcn̄tis ⁊ dn̄ꝫ. 10. ſi ꝯiūcti fuerit: ſignificāt ſtabilitatez
regis. ⁊ ſi fuerit lūa libera a malis ⁊ pulſauerit pl̄te diſpōnē
ſuā i āgl̄o: ſignificat ſtabilitatē eiꝰ. ſilr̄ i i die ſol ⁊ dn̄s aſcn̄
tis: ⁊ ſi cōbuſtus fuerit dn̄s. 10. i reuolutōe: aut fuerit retro
gradus: aut fuerit malus i. 10. ſignificat receſſiōez regis. Si
militer dn̄s aſcn̄tis: ⁊ cū fuerit dn̄s. 10. reuolutōis orietal̄:
ſignificabit renouationē regni ⁊ ſtabilitatē eiꝰ. ſi v̄o fuerit
occn̄tal̄: ſignificabit eꝰ deſtructionē ⁊ eiꝰ finē. ⁊ cū iūctꝰ fuit
dn̄s. 10. reuolutōis dn̄o q̄rti: ſignificabit receſſionē regis. ſi
v̄o dn̄s quarti iunctꝰ fuerit ei: ſignificabit ſtabilitatē regis:
⁊ eo plus erit receſſio regis: cum fuerit ſol egreſſus ab an
gulis ⁊ lūa in 6° aut i. 12. ab aſcn̄te anni. ⁊ auxiliare i h̄ capi.
ꝑ applicationē āni ad ſignū i quo fuit fortuna: vel malus ⁊
cōmiſce lūinare tp̄is reuolutōis ⁊ pl̄tam q fuit i. 10. ⁊ domi
num aſcēdentis ⁊ dn̄m. 10. ad inuicem: ⁊ quere teſtimoniū
eoꝝ ꝺ̄m ꝙ expoſui tibi: ⁊ tunc inuenies tp̄s ⁊ non errabis
in depoſitione regis: ſi deus voluerit.

¶ Expletꝰ ē libellus zahelis d̄ ſignificatōe tp̄is ad iudicia.

❡ Incipit liber messaballach dictus de receptiõe pl'tap: ⁊ est de iterrogatiõib' quē trāstulit Joānes hispalēsis de arabico in latinum.

Inuenit quidā vir ex sapiētib' librū ex libris secretoꝝ astroꝝ de illis quoꝝ thesaurizauerant reges exposuitq; eū ⁊ patefecit ei' itentionē i oibus qb' indigent hoies i reb' suis de iterrogationibus. fuitq; ex eo q posuit ⁊ patefecit i reb' iterrogationū: vtruꝫ sit res an nō: ⁊ qñ erit si fieri debet: ⁊ qñ apparebit q non sit: ⁊ si fieri nō debet ⁊ qd ꝓhibet eā q nō fit ⁊ ꝑ quē fit ⁊ vñ fieri oꝫ: ⁊ scia hui' rei ⁊ ei' expositio est i pl'tis. vij. ⁊ i domibus eoꝝ. xij. ⁊ in exaltationib' pl'taꝝ. vij. ⁊ in eoꝝ descēsionibus ⁊ in cōiūctiōibus eoꝝ: i separationibus quoq; ⁊ i receptioibus eorum adinuicē: ⁊ i reditu receptionis ⁊ pulsatiōe eoꝝ dispōnis abinuicem. Eritq; ad quē ꝑuenerit dispō significatoꝛ iussu dei q si fuerit i eē effectus rei: significabit eius effectū ⁊ si fuerit i esse ꝓhibitiōis significabit ei' ꝓhibitionē iussu dei.

❡ De receptōe ⁊ ꝯiūctōe pl'taꝝ

Scito q receptio fit de exaltatiōibus ⁊ domibus im in cā rerū vtrū sint an non: hoc ē vt sit aliqs pl'ta ex vij. in exaltationibus aliteri' pl'te: aut i domo eius: ⁊ ipe iungatur ei de aspectibus notis: aut sit vterq; in vno signo ⁊ aliquis eoꝝ. i. vnus ex. vij. sit i exaltatione socij sui et iūctus: tunc iungitur ei per corpus suū. Cuius rei exēplū ē. vt sit saturnus i ariete i. 20. gra. ⁊ mars i. 15. gra. eiusdē arietis: tūc mars iungit̄ saturno ꝑ corpus suū ⁊ mars recipit saturnū i domo sua: sꝫ saturnus nō recipit martē. hoc fit cum nō fuerit i aspectibus notis aliqs pl'ta q sit ꝓpioꝛ cōiūctiōi saturni gradu. s. ꝑ gradū añ martē. Qꝫ si fuerit i aspectibus notis aut i ariete pl'ta q sit ꝓpioꝛ ꝯiūctōi saturni: erit ipe dignioꝛ cōiūctiōe saturni q̄ꝫ mars. nā ꝯiūctio vª ē gradu per gradū tā de cōiūctōe q̄ꝫ de aspectu: ⁊ aliō exēplar ē i ꝯiūctione ⁊ receptiōe: cū fuerit saturnus i ariete. i. 20. gra. ⁊ mars i capricorno i. 10. gra. ⁊ nullus pl'taꝝ sit ꝓpioꝛ marte ꝯiūctōni saturni gradu. s. ꝑ gradū. Cūq; iunctus fuerit mars saturno gradu ꝑ gradū: tūc recipiūt se adiuicē ꝑ domos. recipit eni mars saturnū: eo q sit i domo sua: ⁊ recipit saturn' martē qꝛ est i domo sua. silr̄ ēt exaltationes sunt sicut domus: sꝫ exaltatiōes sūt maioris auctoritatis i regno. s. si de rege agitur: fortioꝛ ē dñs exaltatōis q̄ꝫ dñs dom'. Cū ergo fuerit sol in ariete. i. 10. gradu. ⁊ mars i capricorno in. 10. gra. sol tūc iūgitur matri ⁊ mars recipit solē: qꝛ est in domo sua: sed sol nō recipit martem: qꝛ non est in domo illius. Similiter ceteri planetaruꝫ. vij. quisq; eoꝝ iūctus fuerit socio suo de domo vel exaltatiōe sua: de aspectibus notis: aut in vno signo ꝑ seceritq;. i. cōmiserit ei suam dispositionem si receperit euꝫ ille cui cōmittitur ꝑficit rē suā iussu dei: ⁊ sol in hoc aspectu non recipit martē: qꝛ non est in domo neq; i exaltatiōe sua: ⁊ ipe mars recipit solē qui est i domo sua. Et si fuerit sol in libra in primo gradu: ⁊ saturnus in ariete. in. 25. gradu: ⁊ nullus planeta fuerit in ariete neq; in vniuersis aspectibus ꝑpioꝛ sole coniunctioni saturni: nec exierit saturnus de oriete donec iungatur ei sol gradu per gradum: tūc cū iunctus fuerit sol saturno gradu per gradum: recipit sol saturnuꝫ: ⁊ saturnus recipit solem. vnusquisq; enim recipit suum sociū i h loco per exaltationes: ⁊ si fuerit i oppōne ⁊ q̄rto aspectu significat erroꝛeꝫ: laborem: sollicitudinem: ⁊ contrarietatē ⁊ in trino aspectu ⁊ sextili cōiūctiōe leuitatem ⁊ subtilitatē. Cūq; iunctus fuerit sol saturno ⁊ receperit solem saturnus ⁊ ipe receptus fuerit a sole ex domibus. s. aut exaltationib' suis pacificabūtur ⁊ perficietur causa iussu dei Similiter vniuersi planete fortune cum fortunis augent bonuꝫ ⁊ mali cum malis fiunt boni propter receptionem. i. faciunt bonum. et recedit eorum malum ⁊ impedimentum et fortune cum malis pacificantur et recedit eorum malum et ꝑficitur: nisi a quarto aspectu vl' ab oppositione qꝛ est i hoc qdā labor atq; error. si vero fuerit sol in ariete: et saturnus in libra sicut predixi tibi de coniunctione: erūt inimicitie et cōtrarietates et ignorantie et denegationes: et nō recipit vn' eorum socium suum et vniuersi planete faciūt silr̄. nō coniunctio fit ex aspectibus notis ab oppōne. s. ex trino et quarto et sextili aspectu: et a coniunctione: et hoc fit in domib' notis: et quicqd fuerit inter duo signa separatur a coniunctione: hoc est cum intrauerit planeta secundum signuꝫ: añ q̄ꝫ iungatur ei planeta q vadit ad eum non iūgitur ei. Et scito q cōiūctio fit hoc mō. quisqs fuerit ex. vij. planetis s. leuis iungitur pōderoso ⁊ ponderosus non iungitur leui: qꝛ leuis insequitur ponderosum: et ponderosus non insequitur leuem. nam et coniunctio fit a gradu per gradum cū cōiungit̄. s. leuis ponderoso a gradu per graduꝫ tunc iungit̄ ei cōmittitq; ei dispositionem suā: post hec separat̄ ab eo et non desinit aspicere eū ex quo iungit̄ ei donec sepet̄ ab eo. Cōiūctio vº est aspect': qꝛ q̄ꝫdiu fuerit pl'ta iens ad pl'taꝫ in lumine suo et nō sua. erit aspiciens eū donec ꝓiciat sup eum lumē suū a gradu ꝑ gradū: tūc erit cōiunctio vª: et ꝯmittit ei rem suā: post hec separat̄ ab eo: et est finis aspectus illius hoc mō idicabit planeta qd nondum ē: cum fuerit iens ad ꝯiunctiōeꝫ: ⁊ cū separat' fuerit ab ea: indicabit q trāsierit ⁊ q iā factū est. indicabit. s. stella o stella a q̄ separ̄ qd ꝑteritū est: ⁊ indicat u' stella cui iūgit̄ qd futuꝝ est.

❡ Questiones ascendentis: ⁊ pmo de aliqua re: vtrū ꝑficiatur vel non: ⁊ de aliquo rumore vtrū sit aut nō.

Cum q̄ iterrogat' fueris d aliq̄ re vtꝝ ꝑficiat̄ an nō: vl' de aliquo rumore vtꝝ sit an nō: accipies vmbrā stati: eadē. s. hora q̄ egredit̄ v'bū de oꝛe q̄rentis rem: ⁊ sit vir q q̄rit rē iterrogans ꝑ semetipm vl' scribat̄ l'ris ꝓpe man': q si ignoꝛauerit scribere: mittat tibi talē q sollicitus sit d re sua. ⁊ nō q̄ras cū ea aliā rē ꝑter eā: donec eā pcipias: ⁊ nō sit h nisi de re d q̄ sit magna sollicitudo: aut i re valde necia . ⁊ nō cōgruit sapiēti aspicere si oimet: sed oꝫ eū iterrogare aliū. Cūq; patuerit tibi signū ascñs ⁊ gradus ei': et signū medij celi ⁊ gradus ei': ⁊ notaueris. 7. pl'tas dispositores iussu dei i gradib' suis: ⁊ i domib' i q b' sūt: ⁊ i minutis suis cū nūero certissimo ⁊ puro a q̄ cadat nihil exiguū nec plur: mū: aspice tc̄ dñm ascēdētis ⁊ lunā: ⁊ quēcūq; eoꝝ īueneris fortiorē opare ꝑ eū ⁊ ꝑticipet̄ ei alter: h̄ē icipias īspicere dñm ascñtis: q si aspexerit sig^m ascñs: erit h ex fortitudie testionij ei': opare ꝑ eū: ⁊ ꝑticipet̄ ei lūa d quocūq; loco fuerit. ⁊ si dñs ascñtis nō aspexerit ascñs: aspicies vtrū iungat̄ pl'te q de loco suo aspiciat sig^m ascñs: ⁊ reddat lumen suū ad ipm ascñs: aut iūgat̄ pl'te cadēti ab ascñte: ⁊ ipe planeta cadēs iūgat̄ alij aspiciēti sig^m ascñs: q eleuet cū ⁊ reddat lumē e' ad signū ascendens. q si dñs ascēdētis iungit̄ pl'te aspicienti signū ascñs: aut idem dñs ascñtis iungitur planete: ⁊ ipe planeta iūgitur alteri: q reddat lumen suum ad signū ascñs ⁊ eleuet eū. ⁊ si fuerit cōiunctio a planeta in. 7. pl'tis: erit op' i eisidē: vnus. s. reddat ⁊ eleuat lumē illius ad alteꝝ: donec ꝑueniat ad vltimū eoꝝ. Si at dñs ascñtis pulsat lumē suū ad signū ascendens: opare ꝑ eū: ⁊ ꝑticipet̄ ei luna. ⁊ si dñs signi ascñtis nō aspexerit ascēdēs: nec iunct' fuerit planete aspiciēti ascēdēs ⁊ reddēti lumē ei' ad eū ⁊ pulsāti: qꝛ pulsus ē aspect' ei' ad ascēdēs: ⁊ casus ei' ē quādo nō aspicit ascēdēs: nec reddit lumē pl'te aspiciēti ascñs. q si dñs ascñtis nō aspexerit ascñs: erit tunc ipeditus ⁊ malus: tc̄ opare ꝑ lunā quēadmodū opat' es ꝑ dñꝫ ascñtis. Et scito q sꝫ q̄ꝫtitatē ipedimēti qd igressū ē sup eū. i. sup dñm ascēdētis: itrabit sup rem tuā: opare igit̄ ꝑ lunā: que si aspexerit ascēdēs aut reddiderit lumē ei' aliqs planetaꝝ ad ascēdēs: opare per eam ⁊ ꝑticipetur ei dñs ascendentis. aspice lunam: que si aspexerit signum ascendens operare

per eã: ⁊ participetur ei dñs aſcẽdẽtis: ea cõditione. ſ. ſi dñs
aſcendẽtis nõ aſpexerit aſcẽdens nec iunctus fuerit alicui
pl'tax: q reddat lumẽ ſuũ ad aſcẽdẽs: vide cui pl'tax. vij. tẽ
iungit̃ luna ⁊ opare p eã ⁊ pticipet̃ ei dñs aſcẽdẽtis: ⁊ ſi lũa
nõ aſpexerit aſcẽdẽs nec iuncta fuerit alicui pl'te q reddat
lumẽ ſuũ ad aſcẽdẽs: aut fuerit luna aſpiciẽs aſcẽdẽs: ⁊ nõ
fuerit cõiuncta alicui pl'te ideſt ſi fuerit' vacua curſu: ⁊ dñs
aſcẽdentis non aſpexerit aſcendens: ⁊ ipe ẽt fuerit vacuus
curſu: tunc aſpice qs eorum debet velocius egredi de ſigno
in quo eſt: ⁊ qui ſit minus ĩ gradibus. i. q habeat pauciores
gradus ad exeũdũ: ⁊ hũc mutabis ad ſignũ ſecundum q lo/
co ſuo. poſt hoc aſpicies cui pl'tarũ iungitur pmum: ⁊ p hũc
iudica. Et vniuerſi pl'te mutant̃: ſed leuior pl'ta dignior eſt
mutatione q̃ ponderoſus: eo q̄ euacuatio curſus pl'torum
idicat nequitiam. i. malitiaʒ rei ⁊ tarditatem eius: ⁊ omnis
planeto cum euacuatiõe curſus ſui idicat multitudinẽ tar
ditatis: paucitos quoq; graduũ pl'te quos dʒ perãbulare ĩ ſi
gno ĩ quo fuerit ẽt multitudo tarditans poſt interrogatio/
nem idicat tarditatẽ vel velocitatem effectus rei: qui ergo
velocius egreditur de ſigno in quo eſt velocior erit ĩ re: ſed
leuis ⁊ ponderoſus cũ fuerit curſu vacui idicãt tarditatem
rerũ ⁊ earũ nequitiã. Cũ inueneris ergo dñm aſcendentis ⁊
lunã curſu vacuos nemini ſe iungentes pnuntiat tarditatẽ
rei ⁊ ei⁹ plongationẽ: ⁊ q̄ debeat poſtponi ſm q̄ videris: ⁊
vide cui iungit̃ luna primo egreſſionis ei⁹ o ſigno ĩ quo eſt: ⁊
ſm ipm indica effectũ rei iuſſu dei. ⁊ pticipet̃ ei dñs aſcen/
dentis ſm fortitudinẽ illi⁹: ſiue debilitatem ĩ loco ĩ quo fue
rit. pticipetur quoq; eis ĩ ope planeta q fuerit ĩ aſcendente
nec nõ ⁊ planeta qui fuerit ĩ domo rei queſite: q ſi fuerit cõ
ſors ſigno in quo eſt ⁊ fuerit receptus idicat bonitateʒ rei ⁊
eius dignitatem. ⁊ ſi non fuerit eidem ſigno in quo eſt con
cors: nec fuerit receptus idicat ipedimentum eiuſdeʒ rei: ⁊
eius vilitatem: effectus aũt rei ⁊ eius phibitio nõ fit ex illo
q ẽ ĩ aſcẽdente: ſed fit ex parte dñi aſcẽdentis vel lune: ⁊ ex
ſtellis qbus iungunt̃ ⁊ eox cõiunctiõe: ac receptione ⁊ red/
ditu eoruʒ receptionis: ⁊ ſcito q̄ luna ſit particeps dñi aſcẽ
dentis ſemp quocũq; loco fuerit iuſſu dei. Cũ ergo inuene
ris dñm aſcẽdentis ipeditũ opare per lunam ſicuti opero/
ris per dñm aſcendentis.

Qõ de morte vel vita ĩterrogãtis ĩ ãno ĩterrogatõis ſue.

Quod ſi aſpexeris viro qui te interrogauerit de vita
vtrũ videlʒ moriatur in anno illo vel non: aſpicies
ei ſicut aſpiceres infirmo: aſpice cui iungit̃ dñs aſcẽ
dentis: q̄ ſi dominus aſcendentis iungitur planete fortu/
ne ⁊ ipa fortuna fuerit diſpoſitrix ad quã acceſſit diſpoſitio
nec reddit eaʒ ad alterum: ⁊ non fuerit ipa fortuna dña do
mus mortis dic q̄ non morietur in eodẽ anno iuſſu dei. ⁊ ſi
dñs aſcendentis fuerit coniunctus malo planete vel dño
dom⁹ mortis qualiſcũq; fuerit ſiue malus fuerit ſeu fortu/
na: ⁊ ipe dñs aſcendentis non fuerit receptus nec recipit eũ
planeta ipe malus vl' domin⁹ domus mortis malus fuerit
ſeu fortuno: aſpice lunã ſi fuerit ẽt mala morietur nutu dei
in eodem anno: tunc aſpice qñ iungetur dñs aſcendentis il
li malo planete: vel domino domus mortis q eum non re
cepit gradu per gradum ⁊ pone illõ dies. Qr ſi tunc non fue
rit erit qñ cõmixtus ei fuerit per corpus ſuum ⁊ peruenerit
ad gradũ eius: ⁊ coniunctus ei fuerit p corpus ſuũ gradu p
gradũ: tunc moriet̃: ſi aũt dñs aſcẽdẽtis iungitur planete
q eũ recipiat: tunc infirm⁹ vel iterrogator euadet mortem
eodem ãno iuſſu dei: ⁊ ĩfirmus cõualeſcet ab ĩfirmitate iuſ
ſu dei. Et ſi dñs aſcẽdẽtis fuerit ĩpeditus opare per lunã ſic
predixi tibi de dño aſcendentis: ⁊ iudica per eã ſicut iudi/
caſti p dñm aſcẽdentis: q̄ eum pſperitas ⁊ ſanitas ab ĩfir
mitate cõmittet̃: aſpice qñ iungitur dñs aſcendentis plane
te q ſignificauit eius ſanitatem gradu per gradum ⁊ pone
eos dies gradus. ſ. coniunctionis q̄ ſi tunc non fuerit: erit
quando iungetur ei per corpus ſuum in ſigno ĩ quo eſt: ⁊ iũ
getur ei in aliquo loco vel in vno angulox: ſi iã remot⁹ fue
rit ab eo tunc euadet ſi deus voluerit. Si vero dñs aſcẽdẽ
tis iũct⁹ fuerit dño domus mortis vel dñs dom⁹ mortis ei
iunctus fuerit morietur nutu dei ⁊ non cõſideret̃ luna l ħ.
⁊ ſi dñs aſcẽdentis fuerit fortis ⁊ non fuerit ĩpeditus: ⁊ lũa
iũcta fuerit dño dom⁹ mortis liberabit̃ iuſſu dei: eo q̄ dñs
dom⁹ aſcendentis magis dñat̃ ſibi ĩ vita ⁊ ĩ morte q̃ luna
⁊ luna pticipat̃ ei ĩ oĩ re: ⁊ ecce conſtituo tibi ĩterrogationẽ
ĩ hac re. ſ. de ĩfirmo vtx liberet̃ de ĩfirmitate ſua an morie
tur iuſſu dei. Interrogatio cuius fuit aſcẽdẽs ſignũ virgis.
15. gra. ⁊ medium celi. 15. gradus geminox: ⁊ mars ĩ geminis
in. 17. gra. ⁊. 30. minu. ⁊ luna ĩ tauro in. 26. gra. ⁊. 25. minuto.
⁊ iuppiter in tauro in. 19. gra. ⁊. 15. minu. ⁊ ſol ĩ. 20. gra. ⁊. 30.
minuto. orietis: et ſaturnus ĩ ariete ĩ. 10. gra. et. 15: minuto. et
mercurius ĩ ariete in. 24. gra. ⁊. 50. minu. et ven⁹ ĩ piſce in
quinto gradu ⁊. 37. minu. vt patet in hac figura.

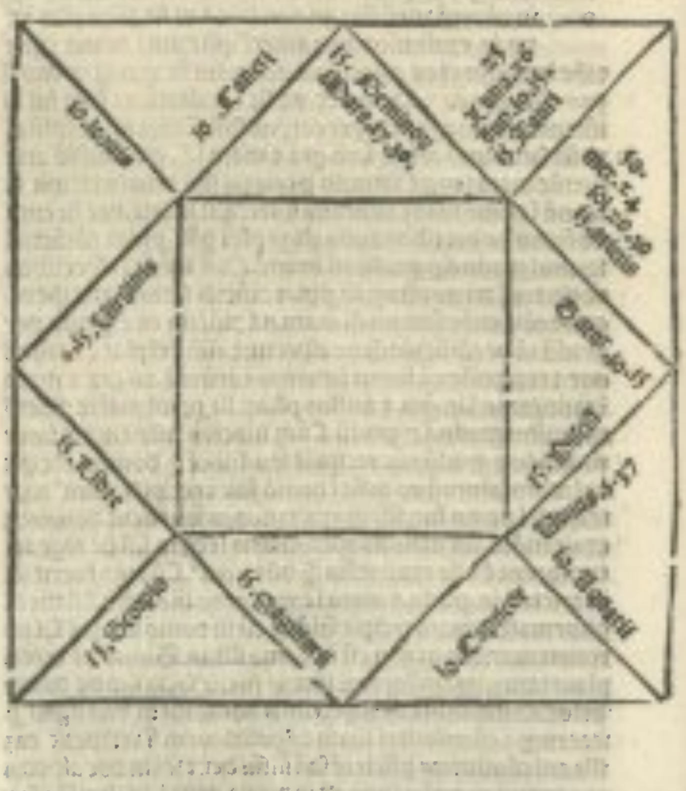

Aſpexi nutu dei aſcẽdens hui⁹ ĩterrogationis ⁊ dñm ei⁹ ⁊
lunã: ac ceteros ſeptẽ: necnõ ⁊ angulos: ⁊ erat dñs aſcendẽ
tis vacuus curſu: ⁊ ĩ domo mortis: ſignificabat fortitudinẽ
doloris ⁊ timorẽ mortis: ⁊ erat mars dñs dom⁹ mortis ĩ me
dio celi aſpiciẽs domũ vite ſignificãs ẽt fortitudinẽ dolo/
ris ei⁹ ⁊ ãmiſſionẽ ſpei. Poſt hoc aſpexi lunã quã ĩueni etiã
vacuã curſu: ſʒ aſpiciebat domũ vite o 9ᵃ domo: eratq; lũa
fortior dño aſcẽtis ĩ ſignificatõe: qr aſpiciebat ſignũ aſcen
dens: ⁊ ipa veloci⁹. i. pri⁹ debebat egredi õ ſigno ĩ quo erat:
ſignificauerunt igr̃ per euacuationẽ curſus eox plõgatio
nẽ ĩfirmitatis: ⁊ põderoſitatẽ ei⁹: mutauiq; lunã a ſig in q̃
erat: qr ipa pl'es grad⁹ pãbulauerat ĩ ſig ſuo q̃ mercuri⁹: et
veloci⁹ erat egreſſura a ſig ĩ q̃ erat: ⁊ fortior eo q̄ aſpiceret
ſignũ aſcẽdens ⁊ reciperet eum: iunctaq; ẽ veneri ad pmaʒ
cõiunctionẽ ſuã pulſans. i. cõmittens ei diſpõnem ſuã: ⁊ erat
venus iuncta ioui: ⁊ recipiebat eũ atq; recipiebatur ab eo
per domos ⁊ ex cõiunctõe: ⁊ erat iuppiter qñ puenit ad eũ
diſpoſitio nõ cõmittens diſpoſitioneʒ ſuã alteri: qr nõ iun

gebatur ſaturno qui eſt ponderoſior omnibus pl'tis: ⁊ nulli
planetarum iungit̃ iuppiter niſi illi. Significauit igit̃ iuppi
ter qñ puenit ad eũ diſpoſitio a venere q̃ ei cõmittebat eá:
recipiebat eum: ac recipiebat̃ ab eo p domos ex coniũctio
ne ꝙ īfirmus veniret ad ſalutem ac proſperitatem. Sꝫ eẽt
infirmitas ī augmentatione donec iungeretur venus ioui
gradu per gradum: ⁊ quando ſepararetur venus a ioue p
vnum minutum īciperet īfirmitas minui iuſſu dei: veniret
qꝫ ſanitas ⁊ liberatio. ⁊ fuit domin⁹ īterrogatõis huius ſic̃
prediximus: non ceſſauit dolor eius eẽ ī augmentatõe ⁊ ti
more mortis: donec iuncta eſt venus gradu per gradum io
ui. Cum ergo eẽt ſeparata venus a ioue: īcepit ſanitas ⁊ ges
⁊ dolor minutus ē iuſſu dei. Et ſi cõiunctio veniret ad mar
tem. i. ſi venus iungeret̃ pro ioue marti qui erat dominus
domus mortis: ⁊ non reciperet eam: dicerẽ ꝙ moreretur nu
tu dei: qñ iungeretur venus marti ⁊ proijceret radios ſuos
ſuper eum: ⁊ lumen ſuum gradu per gradum que eſt coniũ
ctio vera: qꝛ mars eſt dominus domus mortis q̃ eſt res de
qua īterrogat īterrogator. Itaqꝫ cũ dñs aſcendentis ⁊ luna
iuncti fuerint ſemper domino rei queſite ex oĩbus reb⁹ fit
res illa de qua īterrogatio agit̃ iuſſu dei. qꝛ mors non eſt vt
cetere res: ⁊ cum fuerit mors non aſpicitur qđ futurum ſit
poſtea ſicut de ceteris rebus: qꝛ quando iũgitur dñs aſcen
dentis ⁊ luna dño rei dicunt erit res: poſt hoc aſpicitur pl'ta
dñs domus rei cui cõmittit diſpoſitionem ſuã: poſt effectũ
ei⁹ q ſi fuerit fortuna dicũt rẽ meliorari. Et ſi fuerit malus
dicũt ꝙ deſtruet̃ res poſtq̃ fuerit. Cum autem aſpexeris ī
morte ⁊ īueneris dominũ aſcẽdẽtis ⁊ lunã iungi domino do
mus mortis: mortu⁹ erit īfirmus ab īfirmitate illa nutu dī:
niſi recipiat eos dñs domus mortis q ē dñs eiuſdẽ rei. ⁊ ſci
to qꝛ ſi dñs domus mortis iũgatur dño aſcendentis iudica
bis ẽt eum ſil'r moriturũ ab īfirmitate illa nutu dei. Et ſci
to qꝛ venus cui iũcta ē luna ſi iungeret̃ ſoli: ⁊ eẽt ſol domi
nus domus vite: ⁊ ipe iungeret̃ ioui ab aſpectibus notis q
eſt debilius: aut p corpus ſuũ qđ eſt fortius. Si non eſſet ī
ter eos receptio fortis. ⁊ non īpedit⁹ eſſet ſol per iouẽ ī hac
figura: eo ꝙ ſit dominus domus rei q̃ſite: ⁊ iũcta eſt venus
ſoli: ⁊ ſol iunctus eſt ioui: ⁊ iuppiter ē fortuna: ⁊ ſol fortuna:
iungebaturqꝫ luna veneri: ⁊ venus iũgebatur ſoli: ⁊ ſol iun
gebatur ioui. Significauit ſol igitur cãm vite: ⁊ eſt ſignifica
tio eius ⁊ detulit lumen ſuum ad iouẽ q eſt alimbutar: hoc
eſt q habet dominiũ ī hac figura: ⁊ fuit ei vita ⁊ nõ deſtruit
ſemetipm. qꝛ fortune etiam habent naturam vite: niſi ſint
ipe fortune dñe domus mortis. Sed tunc deſtruit ſol ſtel
las per combuſtionẽ: qñ non recipit eas receptione forti p
domos. ſ. atqꝫ exaltatões: ⁊ fuerint ſtelle iam cadentes ī cõ
buſtionẽ p ꝯiũctões: aut pieceꝛit ſol lumẽ ſuũ ſup ſtellas ab
aſpectibus notis. ſ. q̃rto ⁊ oppoſitione abſqꝫ receptiõe forti:
⁊ non fuerit dominus aſcendentis. Cũqꝫ impedierit aliquẽ
pl'tam q ei p ceteris fuit ppior ī coniunctione vel aſpectu: ⁊
non fuerit ī vno gradu deſtruit eũ: ⁊ oẽ opus cui p̃erit nutu
dei ſiue malus ſit: ſeu fortuna: ſi nõ fuerit ſol dñs dom⁹ vi
te: deſtruet eũ ẽt niſi recipiat eũ. Et ſcito qꝛ cũ fuerit pl'ta in
domo mortis ⁊ fuerit malus: fueritqꝫ dominus aſcẽdẽtis
iũct⁹ ei: aut fuerit fortuna: ⁊ habuerit ī domo mortis digni
tatẽ: ⁊ inter ipm ⁊ dñm aſcendentis nulla fuerit receptio: ſi
gnificabit ẽt mortem. Et coniunctio domini dom⁹ mortis
cum pl'ta q eſt ī domo vite ſil'r. Significat quoqꝫ diuerſita
tem eẽ īfirmi eius. ſ. ſalutem ac īfirmationẽ multitudo con
iunctionis pl'tarum ⁊ diuerſitas naturarũ eorum ī bono ⁊ malo:
⁊ receptio atqꝫ nõ receptio: qꝛ quãdo iungit̃ dñs aſcẽdẽtis
aut luna pl'te fortune aut malo q eũ recipiat: nõ ceſſabit in
firmus leui⁹ habere: donec committat ei ſuã diſpoſitões a
gradu p gradum: tunc ſi ipe pl'ta cui cõmittit luna aut dñs
aſcendẽtis nemini iũgit̃: liberabit̃ īfirm⁹: ⁊ pficiet̃. ſanitas
eius. et ſi ipe pl'ta cõmiſerit diſpoſitionẽ ſuã pl'te malo q eũ
nõ recipiat: aut fortune eũ non recipienti: q ſit dñs domus
mortis: ⁊ diſpoſitio fuerit eius ⁊ non alterius. i. cõmiſerit ei
diſpoſitionem ⁊ non alteri morietur: ⁊ ſi ſeparatus fuerit
dominus aſcendentis aut luna ab illo pl'ta qui eum recipit
⁊ ipe pl'ta cõmiſerit diſpoſitionem ſuã malo pl'te qui eũ nõ
recipiat: aut fortune cum non recipienti: qui fuerit domin⁹
domus mortis franget̃ īfirmus. i. īfirmabitur ⁊ reuertetur
ad infirmitatem ſuam. Cũqꝫ coniunctus fuerit ipe plane
ta eidem malo a gradu per gradum morietur nutu dei. Et
ſi fuerit receptus prolongabitur ei⁹ īfirmitas donec perue
niat eius diſpoſitio ad ipm pl'tam: poſt hec liberabitur iuſ
ſu dei. aſpice ergo planetaꝫ ad queꝫ peruenit coniunctio: qꝛ
ipe ē dominus rei tue: ⁊ ipe p̃eſt illi iuſſu dei: ⁊ fortuna pla
netarum ⁊ eorum malignitas aut impedimentum: receptõ
quoqꝫ eorum atqꝫ nõ receptio: īdicabunt tibi leuitateꝫ rei
⁊ eius ponderoſitateꝫ: eius quoqꝫ effectũ atqꝫ phibitiõeꝫ
ſed finis rei erit vbi finitur coniunctio ⁊ commiſſio diſpoſi
tionis: quia ipe planeta apud quem perficitur diſpoſitio:
eſt dñs rei ⁊ eius auctor. ſil'r de vniuerſis reb⁹ qñ puenit
diſpõ ad pl'tam q recipit: melioratur res ⁊ pficit̃ iuſſu dei. et
qñ puenerit ẽt ad fortunã pficit ī diſpõe eiuſdẽ. Cũqꝫ pfe
cta fuerit eius diſpõ ⁊ cõmiſit eã alteri: opabit̃ ipe diſpoſi
tor p q̃litatẽ nature ei⁹: ⁊ eſſe illi⁹ nutu dei. Et iungebatur
mercuri⁹ veneri poſt egreſſionẽ ei⁹ đ ariete q̃ recipiebat eũ
ex tauro: ⁊ ipa ven⁹ ẽt iũgebat̃ ioui: ⁊ iuppĩ recipiebat eã: et
recipiebat̃ ipe ab ea. Significauit ẽt mercuri⁹ hqđ ſignifica
uerat luna. ¶ Alia īterrogatio cui⁹ leo erat aſcẽdẽs. 28. gra
dus: ⁊ mediũ celi taurus. 20. gradus. ⁊ ſaturn⁹ in ariete. 4.
gradus. ⁊. 45. mi. ⁊ lũa ī ariete. 28. gradus: ⁊. 27. mi. ⁊ iup
piter ī tauro. 9. gra. ⁊. 13. mi. ⁊ mars ī tauro. 15. gra. ⁊. 18. mi. et
ſol ī aquario. 24. gra. ⁊. 35. mi. ⁊ mercuri⁹ ī aq̃rio. 2. gra. ⁊. 16.
mi. direct⁹ ⁊ ven⁹ ī capcor. 11. gra. ⁊. 39. mi. ſic̃ pꝫ ī hac figura.

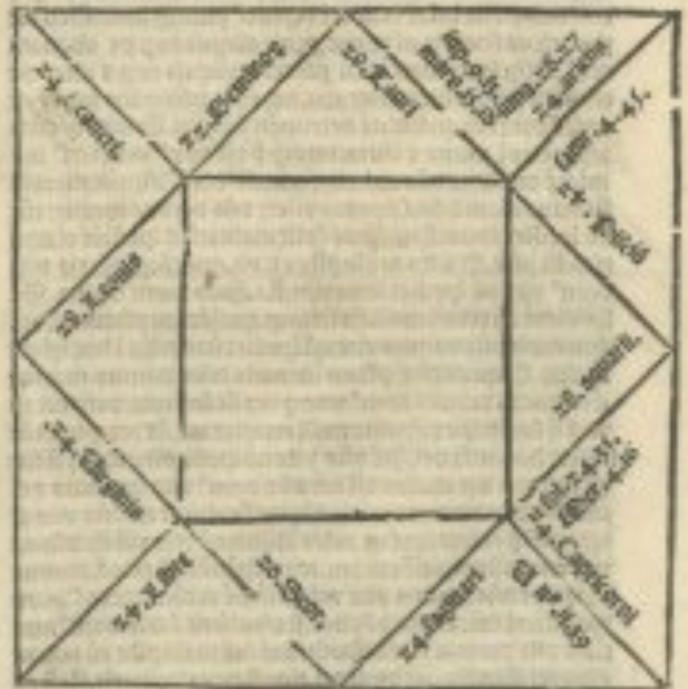

¶ Aſpexi hanc īterrogationẽ iuſſu dei: c⁹ aſcẽdẽs erat leo: ⁊
erat ſol ī 7° ſigno: in domo. ſ. nuptiarum curſu vacuus. i. ne
mini iunctus. Aſpexi etiam lunaꝫ quã inueni curſu vacuã
nemini. ſ. iunctam. Aſpexi igitur quis eorum erat loco fortior
erantqꝫ ambo aſpicientes aſcendens. Sed ſol erat in an

gilo fortior ceteris. Aſpexi quoq₃ qs eorū eēt plus gradibꝰ
in ſignis in qbꝰ erāt ⁊ qs eoꝝ velociꝰ egrederet̄ a ſigno ſuo
⁊ erat lūa: oppatuſq₃ ſū ꝑ eā ꝓin ū ⁊ ſi eēnt vtriq₃ coniūcti: aut
eēt ſol cōiunctus alicui icipē a ſole q erat i anglo: ſ₃ erat cur
ſu vacuus. Aſpexi aūt lunā quā iueni plres gradus hn̄tē q̄₃
ſolē ⁊ ipa erat velociꝰ egreſſura a ſigno i quo erat. Cepi ḡ iu
dicare ꝑ lunā deide ꝑ ſolē: poſt hoc aſpexi cui. vij. pl̄taꝝ iun
gebat̄ luna ꝓmo egreſſionis eiꝰ a ſigno i quo erat ad ſecun
dum ſignū. iūgebat̄ vero luna a ſecūdo ſigno mercurio: cō
miſitq₃ luna diſpōnem ſuā eidē mercurio. Jūctus ē aūt ſa
turno mercurius: cōmiſit quoq₃ mercuriꝰ ſaturno diſpōnē
ſuā: ⁊ receptꝰ eſt ab eo ꝑ locū: q₂ erat dn̄s loci illiꝰ. Signifi
cauit igit̄ ſaturnꝰ ſanitatē eius iuſſu dei: eo ꝙ recepit ſatur
nus mercuriū de domo ſua: poſt hoc aſpexi cui iūgeret̄ ſol
ꝓmū qn̄ egrederet̄ ad ſecūdū ſignū iūgebat̄q₃ ſol ioui q eſt
dn̄s domus mortis: ſed recipiebat eū a domo ſua. ſignifica
uit quoq₃ ſol ſanitatē atq₃ ꝓſpitatē iuſſu dei ꝓpter receptio
nē iouis q eū recipiebat: ⁊ ſi nō recepiſſet eū iuppiter eēt h
teſtimonium mortis. eo ꝙ iuppiter eēt dn̄s domꝰ mortis. ⁊
qn̄ iungit̄ dn̄o domꝰ mortis dn̄s domus vite: ⁊ cōmiſerit ſi
bi diſpōnē ſuā ſignificabit mortē nutu dei: niſi ſit aliud qđ
dn̄s voluerit. Siue. n. fortuna fuerit dn̄s domꝰ mortis ſeu
infortuna: mortē ſignificat: q₂ ē cōtrarius dn̄o vite niſi ſit i
ter eos receptio q̄ pulſat mortē: vt dn̄s domus mortis. ſ. re
cipiat dn̄m domus vite: aut recipiat delatorē diſpōnis ſibi
a dn̄o domus vite: q₂ tūc eſt receptio fortis. Et ſi dn̄s domꝰ
vite recepit dn̄m domus mortis: h erit receptio debilis ve
rūtn̄ nō deſtruit eū dn̄s domus mortis ex toto iuſſu dei. pꝰ
hoc aſpice ſi inueneris dn̄₃ domus vite: ⁊ lunā ſignificātes
ābos ſanitatē: icipe ꝑ eū qui velocius ꝑuenerit ad pl̄tam q
ſignificauerit ei ſanitatē: ⁊ fuerit fortior in loco ſuo: ⁊ ꝑtici
pet̄ ei alter. Qđ ſi iueneris aliquē eoꝝ ſignificantē vitā₃: ⁊
alterū₃ mortē: ſignificatio dn̄i vite erit fortior ⁊ dignior q₂
nō patietur vite detrimētū niſi ꝑ detrimentū₃ vtrorūq₃: ⁊
dominus vite dn̄at̄ huic rei reputet̄ plus q̄₃ luna. Sed ſūt
participes ſemꝑ in oī re: nec ꝓprie aliquis eoꝝ h₃ aliquam
rem abſq₃ ſocio ſuo: ⁊ iō cū ꝓfecerit aliquis eoꝝ ⁊ alter de
trimētū paſſus fuerit intrabit ſuꝑ eū q ꝓfecerit: ⁊ ſuꝑ rē ex
neceſſitate ſc̄m quātitatē detrimēti ſocij ſui. Et ſcito ꝙ cum
aſpexeris i morte ⁊ ifirmitate ꝙ ꝑ oībus pl̄tis deteriꝰ ini
mic̄ ē dn̄o vite dn̄s mortis ⁊ dominꝰ domꝰ ifirmitatis: niſi
ſit vnus idem dn̄s. ſ. domus vite: ⁊ dn̄s domus mortis: tūc
nō ipediet ſemetipm: q̄₃uis ēt ſit malus: ſed ipediūt ei cete
ri mali pl̄te. Et ſcito ꝙ oīs pl̄ta ex. vij. quēcūq₃ iuēeris dn̄₃
domꝰ vite nō ipediet ſemetip₃: ſi. i. q̄₃uis fuerit malus. S₃
ipedient eū ceteri mali. Et ſcito q₂ qualēcūq₃ pl̄tam ex. vij.
inueneris dn̄₃ domus vite: nō ipediet ſemetip₃ i hoc qđ eſt
malus. Et qualēcūq₃ pl̄tam iueneris dn̄m domus mortis:
ē inimicus domini domꝰ vite: q lic₃ ſit fortuna: deſtruit tn̄
vitā ſi fuerit ipē diſpoſitor: niſi recipiat aut ſit receptus: tūc
differt hoc iuſſu dei. Itē dn̄s vite nō ipediet ſemetip₃ ſi fue
rit fortuna aut malus: ⁊ ſi eēt dn̄s domꝰ vite ſaturnus vel
mars: ⁊ dn̄s domus mortis nō pacificabitur cū dn̄o vite al
tero: niſi ꝑ receptionē q₂ mors inimica ē vite niſi ſit dn̄s ea
rū₃ vnus tūc aſpicit̄ cui ꝯmittit diſpōnē ſuā dn̄s. ſ. domus
mortis ⁊ dn̄s domus vite vel qs iūgit̄ ei cōmittens ſibi di
ſpoſitionē ſuā: ⁊ iudica ſc₃ hoc: ſi cōmiſerit. ſ. dn̄s domꝰ mor
tis: ⁊ dn̄s domus vite diſpoſitionē ſuā malo pl̄te eū non re
cipienti: ſignificabit mortem eius ſi deus voluerit. Et ſi cō
miſerit diſpoſitionē ſuā malo pl̄te: ⁊ ipē malus recepit eū₃
liberabit̄ iuſſu dei. ⁊ ſi cōmiſerit dn̄s vite ⁊ dn̄s domꝰ mor
tis diſpoſitionem fortune liberabitur ifirmus a morte iuſ
ſu dei. ⁊ non impediet eum fortuna ſi receperit aut non re
ceperit eum. poſt hoc aſpexi in diminutione infirmitatis ⁊
in augmentatione eius: aſpexi ſcilicet dominum domus i
firmitatis a domo infirmitatis huius infirmi ⁊ erat ſatur
nus qui non iungitur: nulli enim planetarū₃ iungitur ſatur
nus: nec ab aliquo eorum ſeparatur eo ꝙ ſit ponderoſior
omnibus. aſpexi ergo quis planetarum. vij. iungeretur ei:
vel quis eorum ſepararetur ab eo a ſaturno. ſ. qui erat in in
firmitate dignior: inueniq₃ venerem ſeparatam a ſaturno
qui erat dominus domus infirmitatis. vij. diebus a domo
infirmitatis qui erat venus in domo īfirmitatis: ſignifica
uit igitur venus diminutionem infirmitatis eo ꝙ ſeparet̄
a ſaturno qui erat dominus domus īfirmitatis per. vij. gra
dus: ⁊ iungebatur marti qui eam recipit ⁊ ipſa recipit eū₃:
recepit eam. ſ. ab exaltatione ſua ⁊ ipā recepit eum a do
mo ſua: ſignificauerunt ergo ambo leuitatem doloris ⁊ ad
uētum ſalutis iuſſu dei. hoc mō aſpice in dolore ⁊ i morte.

¶ Queſtiones ſecunde domus ⁊ primo: de ſubſtantia inue
nienda vel non ⁊ qualis ſit.

q Uod ſi volueris ſcire de ſubſtātia qualis ſit: ⁊ i
terrogauerit te aliquis vtrum inueniat ſub
ſtantiam an non fueritq₃ interrogatio abſolu
ta cuius locus ſcilicet ignoretur: ⁊ q̄ ab aliquo
non ſit petenda. aſpice ei ab aſcendente ⁊ luna:
⁊ a domo ſubſtantie que eſt ſecunda ab aſcendente. Cū₃
ergo ſtatueris aſcendens ⁊ eius gradū₃: aſpice dn̄m domꝰ
vite quē ſi iueneris aſpicientē ſignū aſcendēs vel reddide
rit lumen ſuū aliqs planetarū ad aſcendens operare ꝑ eū.
Si vero ita non fuerit: ⁊ fuerit luna ſicut predixi tibi ð do
mino aſcendentis: operare per eam: Et ſi vtriq₃ non aſpe
xerint aſcendens: nec iuncti fuerint planete qui reddat
eorum lumen ad aſcendens: notabis illum qui plus gradi
bus fuerit in ſigno in quo eſt: ⁊ qui velocius debeat egre
di ad 2m ſignum: deinde operare per eum. Qđ ſi fortior eo
rum iunctus fuerit domino domus ſub̄e: qui eſt dominꝰ ſe
cunde domꝰ: inueniet ſub̄am ⁊ adipiſcetur eam: ſiue recep
tus fuerit a domino domus ſubſtātie: ſiue nō fuerit recep
tus: fortuna fuerit aut infortuna: q₂ ꝯiunctio dn̄i aſcenden
tis aut lune cum domino rei: ipſa ē adeptio per ſemetipā₃:
⁊ nihil vetat eius effectum ſi deus voluerit: niſi dominus
domus ſubſtantie committat diſpoſitōem ſuam alteri pla
nete: tunc aſpicitur ſi fuerit malus ⁊ receperit dominū₃ do
mus ſubſtantie: perficietur res: ⁊ ſi fuerit fortuna perficiet̄
ēt ⁊ inueniet ſubſtantiam: receperit eum aut non receperit.
Si fuerit ipſe diſpoſitor in loco forti aūt in angulis. na₃ re
ceptio efficit res: ⁊ nullo modo poterit fieri quin fiat: ſiue ꝓ
longata fuerit eadem res: ſeu abbreuiata: ideſt ſiue longū₃
fuerit tempus an breue. ſed anguli feſtinant rē ⁊ ꝯfortant.
⁊ domus ſc̄de vtiles ſunt: domus autem cadentes que non
aſpiciūt aſcendēs tardāt rē: ⁊ poſtponūt eam: atq₃ tardare
faciunt. ſed receptio non poteſt annullari etiā ſi tardauerit
iuſſu dei. Qđ ſi dominus aſcendentis aut luna: aliquis ſcili
cet eoꝝ iūctus fuerit domino domus ſub̄e aut fortune ī do
mo ſub̄e: aut malo planete q habuerit partem. i. dignitate₃
ī domo ſubſtātie: q̄₃uis nō recipiat dn̄m aſcendētis: aut pla
nete malo i domo ſubſtātie q nō hēat in eadē domo parte₃.
ideſt dignitatē: et ipē receperit dn̄₃ aſcēdētis: erit res. Et ſi
dn̄s ſc̄de domꝰ q̄ ē domꝰ ſubſtātie: vl' planeta q in eadē ſit
domo fuerit iūctus dn̄o aſcn̄tis: fit res abſq₃ aliqua graui
tate: ⁊ perficiet̄ nutu dei. Cōiūctio dn̄i aſcn̄tis cū planetis
ſignificat petitionē rei a domino interrogationis an̄q̄₃ de
tur. ⁊ cōiunctio domini domꝰ ſub̄e cū dn̄o domꝰ vite: ſignifi
cat ꝙ veniet res abſq₃ petitiōe: ⁊ plus erit ex ea ꝑte q̄₃ ſpe
ratur. ꝙ ſi dn̄s aſcendentis ⁊ luna nō iungunt̄ dn̄o ſecūde
domus: nec alicui planete q ſit in eius vice: hoc eſt qui ſit
deſcendens in eadem domo: aſpice tunc cui iungitur domi
nus aſcendentis vel luna: qui ſi fuerint ambo vel aliquis
eorum iuncti fortune ⁊ ipſe planeta diſpoſitionem alteri

nō ꝯmiſerit: ⁊ fuerit in angulo: vel in loco forti pficiet̃ res ⁊ inueniet ſubaz: recepit eū ipa fortuna: aut non recepit. Et ſi dñs aſcendentis vl' luna iuncti fuerint malo ſi euz recepe rit pficiet̃ res: ⁊ ſi non receperit eum deſtruet̃: ſi fuerit ipe malus diſpoſitor eius atqȝ auctor: q malus pl'ta detrimen tum facit rerū ſi nō recepit: ⁊ fortune vtiliores reddēt eas iuſſu dei ēt ſi non receperit: nā ſi recipiūt maius erit bonū ⁊ ſi nō recipiūt operantur bonū ⁊ nō īpediūt iuſſu dei. Qȝ ſi fortuna ꝯmiſerit diſpōnē ſuā malo q euū nō recipit detrimē tum potiet̃ res eius cū puenerit diſpō ad malum: ſed ſi re ceperit eum perficietur res.

Qō de pecunia accomodata vt reſtituatur vel vt detur tibi de ſua.

Si autem petieris ab aliquo ſubam quam accōmo daſti vel qſieris vt det tibi de propria ſubſtātia: vel qualicūqȝ mō poſtulaueris eam dñs aſcendentis ⁊ luna erit queſitor: ⁊ a quo queritur erit dñs ſeptimi: ⁊ dom⁹ ſube querentis erit ſecūda dom⁹ ab aſcēdēte: Domus quo qȝ ſube illius a quo q̄ rit̃ erit ſcōa ⁊. vij. i. octaua ab aſcēden te: q eſt domus mortis: qꝫ ſi dñs aſcendentis vel luna iun ctus fuerit dño domus mortis: q ē dñs domus ſube illius a quo petitur aut pl'te q fuerit in eadē domo ſicut pdixi tibi i caplo pcedēti: acqret rem ſuā quā petierit. Et ſi nulla cauſa cōiunctionis fuerit iter eū ⁊ dñz dom⁹ ſube pdicti debito ris. i. iter dñz aſcendētis: ⁊ dominū domus mortis: nec iun ctus fuerit alicui pl'te q ſit i eadem domo: ſicut pdixi i ſupi ori caplo: nec dominus dom⁹ mortis q ē dñs domus ſube q̄ ſit e iunctus fuerit dño aſcendentis vel alicui pl'te q fuerit i aſcendente ſibi cōueniēti: ſiue malus fuerit ſeu fortuna ⁊ cōueniētia ei⁹ ē receptio: ⁊ vt ſit ei aliqua dignitas i aſcēdē te: tunc aſpice cui iungat̃ domin⁹ aſcēdentis: aut luna qꝫ ſi aliquis eoꝝ vel ambo iūcti fuerint malo pl'te q eos recipiat: aut fortune q̄ ſit i loco forti pficiet̃ res ⁊ iueniet eā iuſſu dī.

Qō vtrū hēat ſubaz regis an nō.

Et ſi iterrogator iterrogauerit te de ſuba q̄ ſit in do mo ſube regis. vtrū hēat eā an nō. aſpice ei ſꝫ qꝫ aſpe xiſti ad domum ſube ei⁹. i. interrogantis predicti: ⁊ ad domū ſube pdicti q̄ ſit i. ab. xi°: ⁊ iudica ſm illō nutu dī.

Qō de tpe rei hñde. qñ. ſ. habebit̃ res illa.

Quod ſi te iterrogauerit qñ erit h aſpice pl'tam cui iū gitur domin⁹ aſcendentis vel luna vel pl'tā q iungit̃ domino aſcēdētis: aut fortunaz q̄ fuerit ppioris re ceptionis a domino aſcendentis vel luna ſiue malum qui receperit dominū aſcēdētis vel lunā i domo rei ſignifica te ipm. ſ. q ſignificauerit effectū rei. Tunc ſi fuerit effectus rei p cōiunctionē ex aſpectibus notis: ⁊ non per corp⁹: aſpi ce qñ pyciet dominus aſcendētis aut luna lumen ſuū ſup ſignificatorē gradu p gradum: ⁊ fac tps ſm nūerū graduuz qui fuerint inter eos. i. quot gradus fuerint: tot pone dies: qꝫ ſi tunc nō fuerit: erit qñ puenerit domin⁹ aſcēdētis: aut luna ad ipm ſignificatorē ⁊ iunctus ei fuerit p corp⁹ ſuū in ſigno i quo fuerit gradu p gradum: aut quando puenerit ſi gnificator ad dominū aſcēdētis: ſi fuerit cōiunctio iter eos i vno ſigno ⁊ fuerit dominus aſcendentis ponderoſior tūc erit res iuſſu dei. Et erit hoc i loco forti: in angulis aut in lo co i quo dominus rei gaudet. Qȝ ſi eadē hora nō fuerit erit quādo peruenerit auctor rei ad ſolē: ⁊ fuerit orientalis. i. cū ceperit oriri poſt egreſſionem ſuam de ſub radijs ſolis. tunc eni renouabit̃ ipe ⁊ renouabit rē ſuā: ſi deus voluerit. Et ſi fuerit ſub radijs ſolis: erit quādo egredietur de ſub radijs. aſpice diem quādo erit hoc per gradus q fuerit iter vtroſ qȝ ſi fuerint ſtelle leuiores luna. ſ. ⁊ mercuri⁹: ⁊ ven⁹ ac ſol: pone eis dies ſm qō fuerit iter eos ex gradibus: donec py ciat lumen ſuuz vnus ſup alterū gradu p gradū q̄ ē cōiun ctio vā: tunc aſpiciet̃ gradus i quo fuerit auctor rei quādo iunct⁹ fuerit ei q̄ rēs rē gradu p gradum. Cūqȝ puenerit ad eum gradum dñs aſcendentis aut luna perficietur res iuſ ſu dei. Cuius rei exēplar ē. ſi aliquis vir pmitteret alij vito cām i aliquo loco: poſt hoc diceret: ponaz eam tibi hic: ⁊ po neret eā: poſtea pficiſceret̃: dimitteretqȝ eā i eodē loco donec vēiret dñs ei⁹: ⁊ iueniret eā atqȝ occipet. Si āt ñ fuerit in lo co noīato: q rat donec perueniat ad eū. i. ad ipm pmittēteȝ ⁊ cum puenerit ad eū: ſi iuenerit eū i loco fortitudinis ſue: pficiet rem ſuam iuſſu dei. Silr̃ cū domino aſcēdētis faci es ſi iungit̃ ei domin⁹ rei. Et ponā tibi ſilitudinē p quaz fa cies: ⁊ p quā dirigeris: ſi deus voluerit.

Interrogatio de reb⁹ cuiuſdā mortui de relictis de quibus itertogauit qdā eius ppinquus: vtrū hēret ex eis aliqd an non. Cuius ſtelle erāt h mō. Erat aſcēdēs taurus. 28. gra. ⁊ mediū celi aq̄ri⁹ 13. gradus. ⁊ venus i aq̄rio. 16. gra. ⁊ 41. minu. Et luna i leōe 28. gra. ⁊. 48. minu. ⁊ mercurius i piſce. 19. gra. ⁊. 15. minuta ⁊ ſol i ariete. 1. gra. ⁊. 20. minu. ⁊ iuppiter i tauro. 14. gra. ⁊. 15. minu. ⁊ mars i gemis. 6. gra. ⁊. 30. mi. ſic patet i hac figura.

Aſpexi hanc iterrogationē iuſſu dei: ⁊ erāt ſtelle ſic pdixi tibi. Erat. ſ. dñs aſcñtis ven⁹: ⁊ erat vacua curſu nemini iun cta: ſed erat ſepata a ioue qui erat dñs dom⁹ ſube mortui q̄ eſt 8ª dom⁹ ab aſcēdente: eratqȝ iuppiter i tauro i domo ſua: ⁊ ipſo erat ſepata ab eo ex receptione: ⁊ ſepatio a recep tione ē q̄dā feditas ⁊ res horribilis. Poſt hoc aſpexi lunam i eadē hora q̄ vacua curſu erat: ſepabat̃ ēt a venere. aſpexi ergo loca eoꝝ ⁊ iueni vtraſqȝ i āgulis aſpiciētes aſcñs: aſpe xiēt eū q erat plus gradib⁹ i ſigno ſuo: ⁊ q debebat veloci⁹ egredi ab eo. Erantqȝ ambo i angulis: ſꝫ lūa debebat velo ci⁹ egredi: ⁊ ipi erāt plus gradib⁹ i ſigno ſuo quē mittaui ad ſcōm ſig⁹ i loco ſuo iunctaqȝ ē pmo marti: ⁊ mars ē malus ⁊ non recipit eā: nec recept⁹ eſt mars ab ea: nec fuit mars dñs dom⁹ ſube mortui q̄ eſt locus cauſe q̄rētis: ſignificauit ergo phibitionem cauſe. Poſt hoc mutaui ēt venerē ad 2ᵐ ſignū: ſignificauit quoqȝ venus id qō ⁊ luna ſignificauerat: q iūcta eſt primo marti. qꝫ ſi eſſet mars dominus domus ſube mortui: aut recepiſſet venerē aut lunā: ⁊ eēt ſtella for tuna: eſſetqȝ in angulo aut in loco fortitudinis ſue: dicerem qꝫ res perficeretur ⁊ acquireret de ſuba mortui eiuſdē. Et ſi i domo ſube mortui eēt aliqua fortuna ⁊ ven⁹ iūgeretur

ei eēt res aut malus: ꝛ haberet in eodē loco aliquam digni
tatem reciperetq̧ venerē: aut nō recipet ſi iungeretur ei ve
nus eēt: aut eſſet pl'ta malus i eodē loco recipiēs venerē aut
lunā nullā hñs i eodē loco dignitatē eēt res ſi iūgeret̃ ei ve-
nus: q2 receptio nō peribit quocūq̧ mō fuerit iuſſu dei cū
pfuerit rei pl'ta q̄ recipit ꝛ fuerit ei⁹ diſpoſitor: ꝛ puenerit ad
eū diſpō: nō cōmiſeritq̧ eā alteri: erit res: qḋ ſi eam cōmiſe
rit alteri poſt receptionē ſuā ſignificabit receptio effectum
rei: ꝛ cōmiſſio diſpōnis ſue alteri ſignificat finē rei ꝛ ad qḋ
deueniēt vltima ei⁹: q2 pfectio. i. effectus rei: cognoſcit̃ for-
taſſis ꝯ pl'ta cui pmo iungitur dñs aſcendētis a luna: aut ex
ſcḋo q̄ recipit cōmiſſū: aut ex vltimo quocūq̧ videlʒ fuerit
receptio: ibi erit finis: aut ex dño rei queſite: aut de fortuna
q̄ fuerit i bono loco abſq̧ receptione: ſignificauerunt itaq̧
pl'te qḋ ſignificauerūt ī locis ſuis: ꝛ fuit deſperatio ab eo ꝙ
petierat dñs hui⁹ interrogationis. Et hora in qua iā ītelle-
xit ꝙ non fieret. qñ egreſſa eſt ven⁹ ab aquario ad ſignū ſe-
cūdū: a loco ſuo qḋ eſt ſignū piſcis: ꝛ qñ iuncta ē luna veneri
p corpus ſuū: poſt hec ſepata eſt a venere ꝛ iuncta eſt marti
ex piſce gradu p gradū in eadē hora fuit illi deſperatio ꝺ eo
qḋ petierat: q2 luna eſt ſignificatrix rerū: ꝛ ipa eſt iūcta mar
ti añq̧ venus hora iterrogationis nouit: q2 luna q̄ erat apḋ
martē anteq̧ iungeret̃ ei ven⁹. Cūq̧ pueniſſet rumor ad ve
nerē indicauit luna rumorem veneri. poſt hec iuncta ē luna
marti p corpus: ꝛ ex hoc venit detrimētū rei ꝛ diſſipata eſt
res tunc atq̧ ſoluta. Et ſcito ꝙ anguli cōforant res: ꝛ feſti-
nāt atq̧ firmāt res tā bonas q̄ malas: qcqd ergo boni fue
rit: figit̃ dño ſuo ꝛ durabit: ꝛ qcqd mali fuerit durabit ſibi
patienti illud. ¶ Queſtiones decime domus. ꝛ primo
de regno ſi habebit ipm interrogās vel nō ꝛ qñ.

q Uod ſi ſpexeris de regno iterrogaueritq̧ te vir
vtrū pēit an nō: ꝛ fuerit ei⁹ īterrogatio abſoluta
. i. non dixerit tibi vtrū pēro ī hoc anno: an i menſe
hoc ſeu i hac ebdomoda: aſpice ſi videris ꝙ nō p
erit. Scito qñ erit deſpatio de hoc: ꝛ qd phibet eū pēſſe: ꝛ ſi
videris ꝙ nō pērit ꝛ interrogauerit te abſolute. i. non noia-
uerit diē neq̧ annū: neq̧ mēſē ꝛ notū ſiue ebdomodaʒ aſpi
ce ei: ſi videris ꝙ preerit dixeritq̧ tibi qñ videt̃ tibi h poſ-
ſe fieri: cōſtitues ei tps put videris i īterrogatiōe ſua. i. pdi
ces ei qñ erit hoc in vita ſua: i pte. ſ. eiuſdē vite: ꝛ vniuerſe ī
terrogatiōes hoc mō erūt i oibus reb⁹. ꝙ ſi te interrogaue
rit de anno vel menſe: aut infra hoc aut plus ꝛ videris ꝙ ñ
fiet notū fac ſibi ꝙ non ſit ī eodē tpe de quo interrogauit: ꝛ
ſi te interrogauerit qñ erit deſpatio ab hac re notū fac illi
qñ erit ab hora qua te iterrogauit. Et ſi videris ꝙ res fiet
indica ei qñ erit ex tpe de quo iterrogauit ī initio. ſ. vel i me
dio: aut in fine eius: aut in quacūq̧ hora fuerit ex eo. Cui⁹
rei ſciaʒ ſic accipies: conſtitues. ſ. aſcēdēs ac mediū celi ꝛ eo
rum gradus p aſcēſiones ciuitatis tue ī qua nunc fueris: ꝛ p
horas equales: ꝛ cū vniuerſis que neceſſaria fuerit ei de q̊ ī
terrogat̃: apta ei igitur aſcēdēs p horas equales: p⁹ hec aſpi
ce dñʒ aſcēdentis ꝛ lunā q̄ ſūt iterrogātis ſemp qſqs fuerit
de vniuerſis hoib⁹ ꝛ vniuerſis interrogationibus ſiue vir
fuerit iterrogator: ſiue mulier paru⁹ fuerit an magn⁹. P⁹ h
aſpice qs eoꝝ ſit fortior dñs aſcendentis: aut luna: ꝛ vide
vtrū fortior eoꝝ iūgat̃ dño medij celi aut recipiat dñʒ me
dij celi q̄ eſt dom⁹ regis: ꝛ ſit dñs domus regis nō cōmittēs
deſperationē ſuā alteri: tūc adipiſcetur q̄rens rē ſuā. i. inue
niet regnū qḋ q̄ſiuit: ſiue recepit dñs medij celi dñm aſcen
dentis: an nō: fortuna fuerit an malus: tūc q̄rens rē ꝛ regnū
adeptus ē rem ſuā nutu dei. Si aūt dñs medij celi recepit
dñm aſcēdētis aut lunā: tūc bonū eſt q2 melius erit ꝛ forti⁹
ꝛ magis cōmouebit̃ res ad hoc vt fiat ꝛ ſtabilius erit ac du
rabilius. Si vero dominus medij celi fuerit q̄ iungitur. i. ſi
ipe petit cōiūctionē dñi aſcēdētis: tūc aegret iterrogās re
gnū abſq̧ petitiōe: vltro. n. veniet ei ſedēti in domo ſua: ꝛ
abſq̧ labore. Nā ſi dñs aſcendentis iūgat̃ dño medij celi
nō pōt fieri qn ipe perat eum: aut aliquis p eo q2 coniūctio
dñi aſcendentis ipa eſt acq̄ſitio: ꝛ receptio ē dilectio: ꝛ ſi con
iunctio fuerit ab oppōne vel a q̄rto aſpectu: erit in re aliqua
duritia ꝛ dilatio vl' labor. Si vō fuerit coniunctio ex trino
vel ſextili aſpectu: erit res abſq̧ labore ꝛ abſq̧ duritia. Si
militer fit i cōiūctione p corp⁹. Qḋ ſi dñs aſcēdentis aut lu
na nō fuerit iūct⁹ dño medij celi: neq̧ dñs medij celi iūct⁹
fuerit ei: nec fuerit inter eos aliqs pl'taꝝ cōmittēs diſpoſiti
onē donec pducat eā ad eos. Aſpice tūc dñʒ aſcendētis aut
lunā: ſi fortior eoꝝ iūgit̃ alteri q̄ nō ſit dñs regni. i. dñs me
dij celi: ꝛ fuerit ipe pl'ta fortuna: aut fuerit i anglo aut i loco
forti pficiet̃ res iuſſu dei: recepit eū an nō recepit. ꝛ ſi fuerit
malus ꝛ recepit eū pficiet̃ res ſi deus voluerit. ſi vō fuerit
malus ꝛ nō fuerit dñs medij celi: nec recepit dñʒ aſcēden-
tis: ꝛ ipe malus nō cōmiſerit diſpōneʒ ſuā alteri malo q̄ re-
cipit dñʒ aſcēdētis: ꝛ ipe malus nō dederit diſpōnē ſuā alte
ri pl'te: tūc res nō pficiet̃: q2 malus ille deſtruit eā nutu dei
ꝛ ſi ipe malus cōmiſerit diſpōnē ſuaʒ alteri malo q̄ recipit
dñʒ aſcēdētis pficiet̃ res iuſſu dei. ꝛ ſi ꝯmiſerit diſpōnē for
tune q̄ fuerit ī loco forti pficiet̃ res iuſſu dei. P⁹ h aſpice
ipʒ pl'taʒ q̄ fuerit ī ſigno medij celi ꝛ in ſigno aſcendentis
ſi fuerit in ſigno medij celi pl'ta malus: ꝛ nullā hūerit i eodē di
gnitatē ꝛ recepit dñʒ aſcñtis aut lunā pficiet̃ res. ꝛ ſi ñ rece
pit eū nō pficiet̃. Et ſi fuerit exaltatio eiuſdē mali i ſiḡ me
dij celi ꝛ fuerit ī exaltatōe ſua: pficiet̃ res iuſſu dei recepit
dñm aſcēdentis ꝛ lunā: an non receperit ſi ds voluerit. Et
ſi fuerit in ſigno medij celi fortuna: ꝛ iuncta fuerit ei luna
aut dñs aſcēdentis perficiet̃ res iuſſu dei: recepit eum ipſa
fortūa: an nō recepit: hūerit ipa fortūa i ſiḡ medij celi digni
tatē an nō. Aſpice quoq̧ cōiūctionē dñi medij celi cū pl'tis q̄
fuerint in aſcendente quēadmodū aſpexiſti i re dñi aſcēdē
tis ꝛ eius ꝯiunctione in ſtellis q̄ fuerit ī ſigno medij celi. Et
ſcito ꝙ pl'te q̄ ꝓſunt rei in angulis. 4. diſponnat rem ꝛ feſti
nant ꝛ excitant: atq̧ perficiunt res queſitas.

¶ Qḋ ꝺ bono aut malo i q̄ fuerit vl' poſtea futuꝝ expectat̃.

q Uod ſi te interrogauerit de bono aut malo i quo fu
erit vl' poſtea futuꝝ expectauerit: ꝛ inueneris pl'tas q̄
ꝓſūt rei ī angulis: erit illḋ bonū ſeu malū durabile.
Et aſpice coniunctiōeʒ pl'taꝝ q̄ fuerit ī angulis: ꝛ eoꝝ recep
tionē: ꝛ auxiliare p hoc ſup rem tuā ſi deus voluerit.

¶ Qḋ qñ qs regnum hēbit aut erit deſperatus de eo.

e T ſi te interrogauerit inquiēs quādo erit h regnuʒ:
Aſpice dominum aſcēdentis ꝛ lunā quis eoꝝ fortior
fuerit in ſignificatiōe effectus rei: operare per eum.
Aſpice. ſ. fortiorem eorum. i. eum qui fuerit inter dominuʒ
aſcēdētis ꝛ lunam fortior: ꝛ vide quot gradus ſint inter
fortiorem eoꝝ ꝛ planetam q̄ perficit rem eius quouſq̧ iū
gatur ei gradu per gradum. ꝛ pone eos dies: ꝙ ſi tunc non
fuerit: erit quando puenerit ad eum dominus aſcendētis:
aut luna ꝛ iunctus fuerit ei per corpus ſuū ī vno gradu: aut
peruenerit domin⁹ aſcēdentis aut luna ad gradum ī quo
erat domin⁹ medij celi: ꝛ fuerit loco fortis. i. receptus ī an
gulis: aut in loco optimo in domibus medijs. i. in ſequenti
bus angulorum: et fuerit illi in eodem aliq̄ dignitas: tunc
erit. Deinde ſcito ꝙ fortitudo loci. i. loca fortia in qb⁹ dele
ctat̃ añus perficientis rem ꝛ pparſ tis eā: indicabit tibi quā
do erit res ꝺ qua iterrogaueris iuſſu dei: hoc ē vt aſpicias
cui iungitur domin⁹ aſcēdentis aut luna gradu p gradum.
ꝛ ſcias in quo gradu ſit auctor rei. Qḋ ſi qñdoq̧ pieceerit
ſup eum radios ſuos gradu per gradum ꝛ nō fuerit: erit qñ
puenerit ad gradum in quo erat pdictus auctor. Si auctor
fuerit ī loco forti ꝛ hūerit ī eo aliquē modū fortitudis quo
gaudet: ꝙ ſi tunc etiā nō fuerit qñ puenerit ad eū dñs aſcē
dentis aut aſpexerit eū: ꝛ fuerit auctor ipe i loco forti: tunc
erit res iuſſu dei. Si vō nō fuerit hoc de quo iterrogaueris

ꝛ videris ꝙ nõ fiet: aſpice tunc planetã q ſignificauit impedimentum rei ꝛ deſperationez illius: aſpice itaqꝫ ĩ eo: ſicut aſpexiſti ĩ illo qui eum pfecit: ꝛ qñ erit: ſi videris qḋ fiet: tũc erit deſperatio eiuſdem iuſſu dei. Et ſi dominus aſcendentis aut luna iuncti fuerint auctori p corpus ſuũ ĩ ſigno vno ꝛ fuerit auctor ĩ angulis: aſpice quot gradus ſint inter eos: ꝛ pone eos dies ſi fuerint ſtelle leues. ꝛ ſi fuerint ponderoſi pone iuxta numerũ graduũ menſes: ꝛ ſm eundẽ numerũ erit ſi de⁹ voluerit. Et ſcito ꝙ ſtelle leues ſunt lũa. mercuri⁹. ven⁹. atqꝫ ſol. ponderoſi vero ſaturnus. iuppiter ꝛ mars. Et nunc conſtituam exẽplũ tibi qḋ debes ſcire. Quidã vir ĩter rogauit vtrũ pficeretur ſibi regnũ qḋ petierat an non. Qḋ etiam ſibi promiſſũ fuerat ꝛ nominatũ cui⁹ fuerat aſcẽdẽs ſignum gemioꝝ. v. gradu. ꝛ mediũ celi aquarius. x. gra. Et mercurius in geminis. xiij. gradu: ꝛ. xlvi. minuto retrogradus. ꝛ luna in ſagittario. vij. gra. ꝛ. xvij. minu. ꝛ ſol in geminis. ſi. minu. ꝛ iuppiter in tauro. xxvij. gra. ꝛ. xliij. minu. Et ſaturnus in ariete. xvi. gra. ꝛ ven⁹ in ariete. xxiij. gra. ꝛ. xlj. minuto. ꝛ mars in cancro. xi. gra. ꝛ. 58. minuto. ſicut patet in hac figura

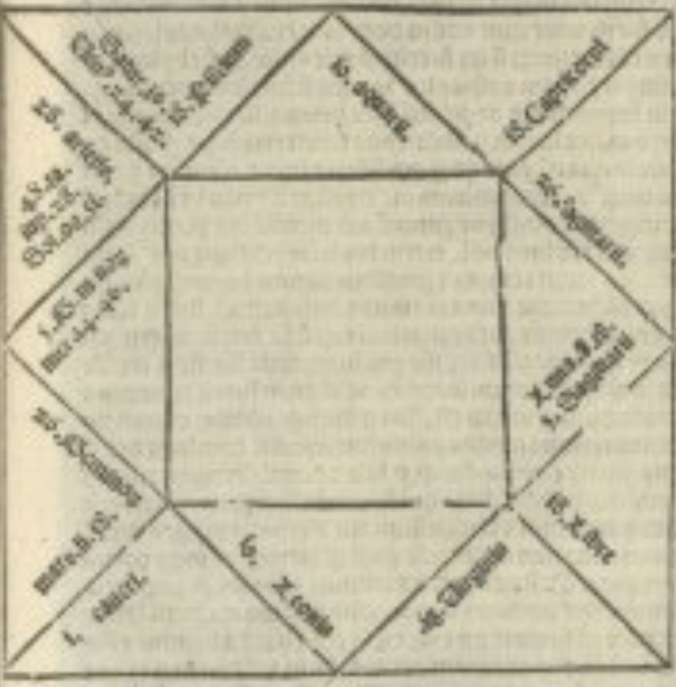

ipꝫ ſaturnũ a gradu p graduꝫ: ĩ eadẽ die fuit deſpatio de cã illa. Et ſcito ꝙ luna cũ fuerit in ſigno medij celi iuncta domino aſcẽdẽtis pficiet ẽt cã iuſſu dei: qꝛ eſt ĩ loco cauſe ꝛ eſt ſignificator rerũ ꝛ eſt fortuna: pficiet cã iuſſu dei receperit an nõ: ẽt ſi eẽt dñs aſcẽdentis ſaturnus vel mars. Et ſcito ꝙ effectus rerũ fortaſſis fuerit in initio coniunctionis: aut in medio eius aut in fine qñocũqꝫ. ſ. fuerit cõcordia atqꝫ receptio. Et pfectio rei ẽ ex alimbutar: ſeu auctore ad quẽ pueciunt nouiſſima diſpoſitionis atqꝫ cõiũctio: ꝛ fuerit alimbutar: ſeu ipſe auctor recipiens ſemp eum q ſibi cõmittit diſpõnem: ꝛ fuerit cõcors cauſe: tunc perficiet cã ꝛ nõ patietur detrimentũ: ſiue plongata fuerit: vel celeriter iuſſu dei accidet. Quidaꝫ vir interrogauit vtrũ acquireret in eodẽ anno regnum an non fuitqꝫ aſcendens cancer. xxiij. gradus: ꝛ mediũ celi. aries. ij. gradus. ꝛ fuit luna ĩ libra. iij. gradus: ꝛ xxij. minu. ꝛ ſaturnus ĩ ariete: xi. gradus: ꝛ ſol ĩ ariete. xxix. gradus: ꝛ. xl. minu. ꝛ ven⁹ ĩ piſce. xvij. gradus. ꝛ. ix. minu. ꝛ iuppiter ĩ tauro. xxi. gra. ꝛ. xl. mi. et mercuri⁹ ĩ tauro. x. gra. ꝛ xv. minu. et mars ĩ geminis. xxij. et. xxvi. mi. ſicut patet ĩ hac figura.

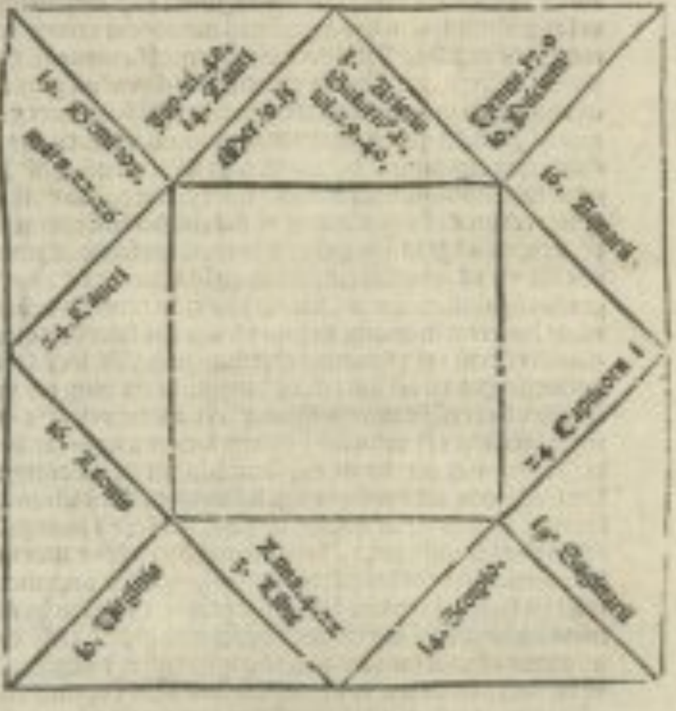

Aſpexi hanc interrogationẽ nutu dei. Et erat mercuri⁹ dñs aſcendentis retrogradus: reuertebatur eni ad ſolem ꝛ iungebatur ei. ꝛ ſol petebat coniunctionez ſaturni e ſextili aſpectu ꝛ mars ibat ad ſaturnum vt iungeret ei a quarto aſpectu: ꝛ oẽs erant in aſpectu ĩ ſeqꝫ habebant teſtimonia vicit aũt mars. i. venit ad ſaturnũ prius ꝛ iũctus eſt ei gradu per gradum q̃ vera eſt coniũctio. abſciditqꝫ coniunctionez ſolis a ſaturno: ꝛ deſtruxit rem: deſtruxitqꝫ eam mars: qꝛ ſeparauit ſolem ꝛ ſaturnũ: ꝛ ſol erat cui dominus aſcẽdentis ꝛ luna cõmittebant diſpoſitionem: ꝛ ĩpſe erat medius inter dñm medij celi q eſt dñs rei quã petebat: ꝛ dñm aſcendentis: ꝛ ſi nõ abſcinderet mars cõiunctionẽ iter ſolẽ ꝛ ſaturnũ ꝛ iungeret ſol ſaturno antequ iungeret ei mars pficeret cã iuſſu dei: ſed mars fuit ĩ loco quo iungebat ſaturno ꝛ ſol iũctus eſt ei: ꝛ deſtruxit mars rem qñ ſeparauit iter ſolẽ ꝛ ſaturnũ ꝛ abſcidit eoꝝ cõinnctionẽ: iũctus ẽ ergo mars ſaturno ꝛ ſol nulli iunct⁹ ẽ qꝛ lumen martis ſeparauit iter ipꝫ ꝛ ſaturnũ q ẽ dñs cãe iterrogantis. Uolui quoqꝫ ſcire qñ eſſet illi deſpatio. i. qñ pateret ei ꝙ nõ fieret qḋ poſtulauit: ꝛ hoc fuit qñ iunctus eſt mars ſaturno: ꝛ pijcit lumen ſuum ſup

Aſpexi ergo in hac interrogatione nutu dei dñꝫ aſcẽdentis: ꝛ erat luna quã inueni iunctam ſaturno a libra ab exaltatione. ſ. ſua. Receptqꝫ ſaturnus lunã ab exaltatiõe ſua: ꝛ ſignificauit effectũ rei iuſſu dei: qꝛ ſaturn⁹ recepit lunã que erat dña aſcendẽtis: ꝛ ſaturn⁹ erat ĩ domo regia q eſt locus rei: fuitqꝫ principat⁹ eius a receptiõe ſaturni: qꝛ recipiebat lunã: ſed nõ erit hoc donec petat a dño ĩterrogatõis: eritqꝫ ibi aliq̃ duritia vel labor: qꝛ recipit ſaturn⁹ lunã ab oppõne ꝛ contrarietate: ꝛ anxiabit animus petẽtis rẽ pṕter locũ ſuum eo ꝙ ſaturnus q recipit lunã ſit ĩ deſcẽſiõe ſua ꝛ in puteo ꝛ in vilitate ſua: ꝛ ſaturn⁹ anguſtiatur in loco ſuo: pṕterea vidimus ꝙ vir iſte anguſtiabitur ĩ ope e ſuo: ꝛ odio habebit euꝫ pṕter odiũ ſaturni qḋ hꝫ erga locum ſuũ: qꝛ ſaturn⁹ eſt qui tribuit ei regnũ iuſſu dei: ꝛ eẽ ſuũ ꝛ ei⁹ natura ẽ ſicẽ nã ſaturni ꝛ eẽ ſaturni: ꝛ dñs ĩterrogatõis iuẽiet apḋ eũ qeũ cõſtituit locũ receptiõis ꝛ honorẽ ac dilectiõeꝫ: qꝛ ſaturn⁹ ẽ dñs ſeptimi ab aſcendente: ꝛ ipſe recepit dñm aſcẽdẽtis: ꝛ dñs aſcẽdẽtis eſt interrogantis. dñs vero ſeptimi ẽ illi⁹ q ordinauit interrogantẽ: qꝛ ergo iunct⁹ eſt ei et receptus ab eo: diximus

ꝙ erit inter eos dilectio:nec receptio cū bono loco erit apud
eū ſi deus voluerit. Et cum volueris ſcire qñ erit regnū iſti
us viri:aſpice quot gradus ſint inter lunā ⁊ ſaturnū:donec
iungat̄ ei ꝑ lumē ſuū gradu per gradum:et ātq; īter eos. vi.
gradus diximus ergo qñ eēnt. vi. dies:ꝙ ſi tunc nō fuerit
erit qñ ꝑuenerit luna ad ipm gradū i quo erat ſatur͂nꝰ qñ
recepit lunā gradu ꝑ gradū ꝑ lumen ſuum. Et ſi tunc nō fue
rit erit qñ peruenerit venus ad gradū aſcēdētis: qꝛ venus
eſt dña domus lune:qꝺ ſignum eſt libre in quo erat luna ⁊
luna erat dña aſcendentis. Et ſcito ꝙ dñs aſcendētis ⁊ luna
cum fuerit cadētes aut ꝑfecerint opus ſuū:ac diſpōem ſuā
⁊ adhuc res quā preuidiſti non fuerit:debes operari ꝑ do
minū ſigni in quo fuerit dominus aſcendētis:fuit igit̄ prin
cipatus iſtius viri ad. 90. dies ex die qua facta fuit interro
gatio. hoc eſt qñ primū peruenit venus in gradum aſcendē
tem ex ſigno aſcēdēte:venit. n. in locū fortem ⁊ confortauit
rem ⁊ facta eſt tunc iuſſu dei:⁊ ſtelle tunc operantur nutu dei
bonū ⁊ malū:qñ fuerint ī loco forti in locis altiorıbꝰ ⁊ fixis
.qꝛ hec ſunt que figunt ⁊ confirmant res tā bonas q̄ malas
nutu dei:mouent quoq; eas tpe effectus ſui:pone ergo cor
tuum ad ſciendū caſū pl'iaꝝ ab angulis:⁊ eoꝝ erectionē
vel eoꝝ altitudinē in ipis angulis:ad motionem rerum: ac
receſſionē eaꝝ:ſiue ſtabilitatē illarū atq; cōfirmationē. Et
ſi non fuiſſet ꝑncipatꝰ huius viri:qñ ꝑuenit venꝰ ad gradū
aſcendentem in oriente:dicerem ꝙ eſſet quādo veniret ve
nus ad gradum quarti ſigni:aut ad gradum. vij. aut ad gra
dum i quo erat ſaturnꝰ hora interrogatiōis:aut qñ conſeq-
rerut ſol ſaturnum:⁊ fieret orientalis:⁊ exiret de ſub radijs
ſolis:⁊ renouaret̄:renouaretq; rē ſuā cui ꝑerat. Et perueni
tio veneris ad gradū in quo erat luna eſt res fortis. Exiuit
aūt iſte vir ad opus ſuū cui prefuit quādo ꝑuenit venus ad
graduz ſigni aſcendentis ⁊ ſcito ꝙ iō accidit tarditas huius
rei qꝛ luna erat in quarto angulo ⁊ iungebat̄ ſaturno a quo
nouilli effectū rei:⁊ ſaturnus erat in angulo. xᵒ. in loco. ſ. rei
⁊ in loco regni. ⁊ ſi eēt luna in. vijᵒ. angulo fieret vtiq; res ve
locius:⁊ ſi eēt cū ſaturno in ſigno. xᵒ. eēt adhuc velociꝰ ⁊ in
ſigno aſcēdēte eēt velocius ꝑ ceteris locis:⁊ ſcito ꝙ tarda-
re facit res atq; accelerare eas fortitudo dñi aſcendentis:⁊
fortitudo lune aut debilitas eoꝝ ſi fuerint debiles. Si eniz
fuerint i angulis ⁊ plt̄e quibus iungunt̄ ſilr̄ fuerit in angul'
feſtinabit res iuſſu dei. ⁊ ſi fuerit vnus eoꝝ cadēs ⁊ alter in
loco forti. i. plt̄a qui iungit̄:vel ille cui iungit̄ ſilr̄ impediet
hāc rē:⁊ faciet eā tardare ſcḋm q̄ritatē eius caſus ⁊ ſcḋm ipedi
mentū qꝺ ingredit̄ ſup eū i loco q̄ ē. Et ſcito ꝙ plt̄e cadētes
ab angulis faciūt tardare oēm rē que nondū ē: ⁊ expectat̄
vt fiat:⁊ plt̄e cadentes ab angulis ſunt boni ⁊ optimi ad
oēm rē bonā cui expectat̄ receſſio vt ꝑegrinatio qñ aſpicit̄
peregrino. i. viatori aut prefecto ſeu regi:cui aſpicitur qñ ca
det ⁊ recedet regnū eiꝰ:⁊ viro ꝑfecto qñ recedet ab ordinē
ſuo:⁊ oī bono ſeu malo qñ a dño ſuo recedet ⁊ auferetur ab
eo:aſpice hoc a receſſione plt̄arū fortiū:qui eleuant̄ in āgu-
lis quattuor. quibꝰ dignior ⁊ velocior eſt aſcendēs in bonis
agendis ⁊ in effectu ſecūdus eſt mediū celi angulus. ſ. deci
mus:⁊ tertius eſt ſeptimꝰ domꝰ cōiugij vel nuptiaꝝ. et q̄r-
tus eſt āgulus terre. i. domus patrū. Domibus vero medijs
dignior eſt domꝰ ſpei:⁊ eſt velocior domo nuptiaꝝ ⁊ domo
patrum ad agendas res:⁊ ipa eſt domus. xiª. ⁊ ſcḋa domus
peregrinationis:⁊ eſt nona ⁊ tertia:domꝰ filioꝝ ⁊ ē. vª ⁊ q̄r
ta domus frm̄ q̄ eſt tertia he ſunt bone ⁊ laudabiles. Do
mus iō cadentes ſunt omibus domibus deteriores domus
. ſ. mortis que ē. viijª. Et domus infirmitatis q̄ eſt ſexta. Et
domus inimicorum que eſt duodecia. Et domus ſubſtātie
que ē ſecūda ab aſcendente. he domus ſunt inimice aſcen
dentis que nō aſpiciunt aſcendens:ſuntq; exitus huius rei
pauci proficui. non eni inuenit in eo niſi modicā rem: Re
cepit tamen iuſſu ⁊ fuit mora eiꝰ donec reuerſus ē ad domū
ſuam. xv. diebus:⁊ iō accidit ſtabilitas iuris eius:⁊ fortitu
do opis ſui:qꝛ fuit caſus plāetarū eiꝰ i āgulis. Et venit pau
citas proficui eius ideo qꝛ ſaturnus qui dedit ei regnum
iuſſu dei:erat in ſigno deſcenſionis ſue:⁊ mali ⁊ vilitatis
ſue ⁊ putei:⁊ in loco ī quo nulla dignitas erat ei:⁊ fuit illud
quod datum ſibi fuit de eo odibile propter odiū quod ha
bebat erga locum ſuū:ſed fixit omnes res ſuas fixuras ſtel
latum eius in angulis.

¶ Cap. i ſcia vite nati.

Um volueris ſcire vitam nati iuſſu dei. ſi natus
fuerit in die: incipe a ſole:ſi fuerit in aſcendente
aut in medio celi ſol:aut in adir. hoc eſt in oppoſi-
to quod eſt. vij. ab aſcendente:aut in. xi. ⁊ non re
ceſſerit a gradu domus in qua fuerit plus. v. gradibus: ⁊
fuerit receptus a domino domus aut exaltationis ſigni in
quo fuerit ex coniunctiōe tunc vtilis erit pro hyleg. Et plu
neta qui recepit erit alcbocboden:⁊ ipe ē q̄ preerit natiuitati
ſignificator. ſ. ac dator ānorum aut menſium:ſeu dierum
⁊ dirigei diuiſio menſiū aut annoꝝ ſeu dierū a gradu. ſ. in
quo eſt:⁊ ipſe eſt gradus hyleg. Qꝫ ſi non fuerit ſol i aliquo
locorum que predixi tibi:aut fuerit in eis ⁊ fuerit remotꝰ
a gradu loci in quo eſt plus decē gradibus:aut fuerit i eis ⁊
nō fuerit inter eum ⁊ dñm domꝰ:aut exaltationis i quo fu
erit cōiunctio:qꝛ ſi ita fuerit:nō erit vtilis vt ſit hyleg. Di-
mitte ergo eum ⁊ aſpice lunam:que ſi fuerit in angulis. 4.
⁊ in ſequentibus angulorū q̄ ſūt domus. ii. ⁊ ſcḋa ⁊ q̄nta et
octaua. hec ſunt octo loca:⁊ non fuerit remota a gradu do
mus in qua eſt plus q̄nq; gradibus ⁊ fuerit cōiuncta domi
no domꝰ aut exaltationis in qua eſt:erit vtilis vt ſit hyleg.
Dirige tunc diuiſionē annorū aut menſiū aut dierū iuſſu
dei. ꝙ ſi tūc luna nō fuerit in his locis octo que nominaui
tibi:aut fuerit remota a gradibus domus i qua eſt plus q̄n
q; gradibus:aut fuerit in eis non remota:⁊ nō fuerit iūcta
domino domus aut exaltationis:qꝛ ſi ſic fuerit:nō erit vti
lis vt fiat hyleg. Aſpice tūc gradum partis fortūe ſi cecide
rit in aliquo iſtorum locorum octo:⁊ non fuerit remotus a
gradu domus in qua eſt plus quinq; gradibus: ⁊ fuerit do
minus termini gradus partis fortune:aut dominus domꝰ
eius iūctus ei:vtilis fuerit ꝑ hile ⁊ dominꝰ termini eius:vl'
dominus domus illius qui iunctus eſt ei:preerit:ideſt erit
dator annorum vel menſium ſeu dierum:⁊ diriges diuiſi
onem annorum aut menſium atq; dierum a gradu partis
fortune ei. Qꝫ ſi non fuerit dominus termini gradus ꝑtis
fortune:aut dominus domus eius iunctus ei. i. parti fortu-
ne:pars rñ fortune preerit:⁊ ipſa erit hyleg:⁊ a domino eius
ſcitur donatio annorum aut menſium vel dierū:⁊ ex gra
du partis fortune diriges ei diſionē. ſ. menſium vel dierū
ſeu annorum nutu dei. Si vero non fuerit pars fortune in
his octo locis:aut fuerit in eis:⁊ fuerit remota a gradu loci
in quo eſt plus quinq; gradibus:non erit vtilis: dimitte eā
tunc. Qꝫ ſi fuerit gradus coniunctionis ſolis ⁊ lune ante na
tiuitatē nati in his octo locis non remotus a loco in quo eſt
plus quinq; gradibus ⁊ dominus termini eius:aut dñs do
mus in qua eſt iunctus fuerit ei ipſe preerit ſignificatōi do
nationis annorum aut menſium vel dierum:⁊ diriges diui
ſionem annorum aut menſium aut dierum a gradu coniū
ctionis:qꝛ factus eſt iuſſu dei hyleg. Si autem natus fuerit
puer in coniunctione:⁊ non fuerit gradui coniunctionis iū
ctus dominus termini eius:aut dominus domus in qua ē
⁊ ipſa coniunctio fuerit in predictis octo locis non remota
a domo in qua eſt plus quinq; gradibus:gradus coniūcti
onis erit hyleg:⁊ dominus eius preerit ⁊ ipſa cōiunctio:
ābo. ſ. ⁊ ab ipis ſcitur donatio annoꝝ aut mēſiū ſeu dierū
Si vero gradus cōiunctiōis ſolis ⁊ lune non fuerit i predi
ctis. viij. locis aut fuerit in eis: ⁊ fuerit remotꝰ a gradu do
mus i qua eſt plus. v. gradibꝰ non erit vtilis vt ſit hyleg: di
mitte ergo eum. Silr̄ aſpice in gradu preuentiōis q̄ uliter

dicitur impletionis q̄ fuerit añ natiuitaté si fuerit natiuitas in p̄dicta p̄uētiōe. Qui gradus: si fuerit ī p̄fatis. 8. locis nō remot⁹ a gradu in q̄ ē pl's. 5. gradibus vtilis erit p̄ hyle: ꝛ ab eo dirige diuisiōez annoꝝ: vl' mensiū aut dieꝝ. q̄ sī dominꝰ termi ei⁹ vl' dn̄s dom⁹ iūct⁹ fuerit ei ille eoꝝ q̄ iūct⁹ fuerit ei p̄erit natiuitati: qui: ꝛ significabit donatiōem annoꝝ aut mensiū aut dieꝝ. Et si fuerit grad⁹ p̄uentōis in p̄dictis. 8. locis: n̄ remot⁹ a gradu loci ī q̄ ē pl'. 5. g̃dib⁹: s; dn̄s termini eius vl' dn̄s dom⁹ illi⁹ nō iungit̄ ei: gradus tn̄ preuētōis erit hyleg: ꝛ ip̄e p̄erit. ꝛ a loco eiu⁹ scit̄ dōatio ānoꝝ aut mensiū aut dieꝝ: ꝛ ab eodē gradu dirigitur diuisio annorum aut mensium seu dierū tutu dei: ꝛ si fuerit gradus preuentionis in ipsis. 8. locis: sed fuerit remotus a gradu dom⁹ in q̄ est pl'. 5. gradibus nō erit vtil' hyleg: dimitte tunc eum: ꝛ aspice gradū ascendētis quia ipse erit hileg: ꝛ dominus termini eius: aut dominus domus qui iunctus fuerit ei preerit natiuitati: ꝛ ipse erit dator ac significator annoꝝ: aut mensium siue dierum: ꝛ a gradu ascendentis dirigitur diuisio annorum: seu mensium aut dierum. Et si dominus termini eius: aut dominus domus nō fuerit ei iunctus. i. si aliquis istorum non fuerit iunct⁹ gradui signi ascendentis: ipse tamen gradus ascendentis erit hyleg: ꝛ preerit ipse natiuitati: ꝛ ab ipso dirigitur diuisio annoꝝ aut mensiū seu dierum: ꝛ ab eo scitur donatio annoꝝ aut mensiū siue dierum: ꝛ opaberis in nocte: sicut operaris ī die equaliter in omnibus horis: sed incipies ī die a sole postea a luna. postea a parte fortūe postea a cōiūctiōe: vel p̄uētione: si fuerit natiuitas in ea post h̄ a gradu signi ascendētis. Cūq; p̄fece ris capitula p̄nominata: ab ipsis locis: ꝛ fuerit locus inus a gradu ascendētis: ꝛ n̄ p̄logabit̄ vita pueri nisi sit gradus ascendentis liber a p̄iectione luminis malorum super eum: saturni. s. ꝛ martis: ꝛ non dimittas cū h̄ cū inueneris dominū natiuitatis: vt aspicias extensiōez radiorum planetarū ad hyleg: q2 radij planetarū q̄dam res est fortis nisi aspiciat cum eis sol: aut venus: aut iuppiter: aut luna: q2 aspectus bonorum frangit virtutes malorū: si non fuerint mali pl' gradibus quā boni: nec dimittas ēt cū h̄ iaculatōem maloꝝ ad hyleg per radios suos: licet cū fuerit ille qui preest natiuitati fortis non peribit dn̄s natiuitatis iussu dei: si inueniēt eum districtiones ꝛ labores ꝛ liberabitur ab eis iussu dei.

¶ Capitulum in annis alcbocboden.

Et cum inueneris illum qui preest natiuitati in ascēte aut ī medio celi aut ī angl'o 7. egressū de sub radijs solis. i. nō fuerit sub radijs solis direct⁹ nec fuerit ī descēsiōe sua: dabit annos suos maiores. ꝛ si fuerit in q̄rto āgulo q̄ ē sub terra: ꝛ fuerit ī termino suo: aut ī domo: aut ī exaltatōe: aut ī triplicitate: vel facie sua: ꝛ fuerit oriētalis: dabit ānos suos maiores. ꝛ si fuerit ī. i i. ab ascendēte aut in. 5. ꝛ fuerit oriētalis: ꝛ fuerit ī termino suo in domo: aut ī exaltatōe: aut triplicitate: aut ī facie sua dabit ānos suos maiores. ꝛ si fuerit in. i i. ab ascēdente: aut in. 5. ꝛ fuerit oriētal' nec fuerit ī termino suo vel in domo aut ī exaltatiōe aut in triplicitate: vel in facie sua: dabit ānos suos medios: ꝛ si fuerit ī scd̄o ab ascendēte: vel in. 8. ꝛ fuerit ī termino suo: aut exaltatōe: vl' ī domo: aut triplicitate: seu facie sua dabit ānos suos medios: ꝛ si non fuerit in termino suo neq; exaltatiōe vel domo: aut ī triplicitate aut facie sua: nec ēt fuerit in descēsione sua: nec ī puteo: vel in loco in quo tristat̄ dabit sil'r annos suos medios. ꝛ si in nono ab ascendēte fuerit: ꝛ fuerit oriētal' in termio suo: vel in domo aut exaltatōe: aut triplicitate seu facie sua: dabit ānos suos medios: si fuerit natiuitas diurna ꝛ ille qui p̄est diurnus: aut fuerit natiuitas nocturna: ꝛ ille q̄ p̄est nocturnus. ꝛ si fuerit in. 6. ab ascendēte: aut in. i2. ꝛ nō fuerit ī descēsione sua dabit ānos suos minores. ꝛ si fuerit ī descensione sua in. i2. aut in. 6. ꝛ fuerit retrogradus dabit menses iuxta numeꝝ ānoꝝ suoꝝ minorū. i. ī loco vniuscuiusq; anni dabit mēsem. ꝛ si fuerit sub radijs solis retrogradus in descensiōe sua ꝛ fuerit ī loco. i2. ab ascendente: aut in. 6. dabit dies iuxta numeꝝ annoꝝ suoꝝ minorū. i. ī loco vniuscuiusq; anni dabit diē. Et si inueneris illū q̄ p̄est natiuitati. s. in angulo retrogradum: aut sub radijs solis dabit ānos suos medios. Et si fuerit in sequentibus angulorum retrogradus aut sub radijs solis dabit annos suos minores. Et si fuerit cadēs ab angulis ꝛ fuerit sub radijs solis retrogradus: non poterit dare annos minores: sed dabit in loco vniꝰ anni mensem. Et cum dederit ille qui preest annos: ꝛ aspexerint eū omnes fortune a quarto aspectu: vel ab oppositione aut a sextili aspectu aut a trino: aut fuerint cum eo in vno signo augent ei secundum quantitatem graduum qui sunt in tempore horarum illius gradus in quo fuerit p̄ vno gradu annum: si non fuerit ille qui auget retrograd⁹: aut sub radijs solis ꝛ cū fuerint planete qui significāt augmentū in. 6. ab ascendēte vl' ī. i2. nihil augent. Et si aliquis malorum planetarum aspexerit illum qui preest ex omnibus aspectib⁹ a q̄rto. s. vel. i o. aut trino: vl' a. 7. aut a sextili: aut fuerit cū eo: qcūq; fuerit: minuet illi scd̄m nūeꝝ graduū q̄ sunt in t̄pe horaꝝ illi⁹ grad⁹ in quo est in climate: q̄ fuerit natiuitas ad vnūquēq; gradū ex gradibus temporum horarum: annū. Et inueni in quodā libro sed nō p̄baui. Quia cū inueneris cum illo qui preest natiuitati caudā nō longe ab eo. 8. gradus. minuet ei quartā partem annoꝝ illius qui preest. ꝛ si fuerit caput ita minuet similiter quartā partem annorū. Et scito q̄ extensio radiorū planetarū fit a gradibus equalibus. sed da annos ad hileg. per gradus ascensionis: ꝛ non dimittas donationem annoꝝ ab ascendente per gradus ascensionis. Et scito quia cū duxeris donationē annorum: seu mensiū vel dierum. a gradu hileg: vel a gradu ascendentis ad vnūquēq; gradū: annū aut mensem: aut diē: quocūq; inueneris malū: aspicitur quo p̄uenerit gradus que deduxisti ad hilegꝫ: vel ab ascēdente. ꝛ scito q̄ gradus ad quē peruenit donatio quā deduxisti ab hileg: vel a gradu ascendentis: si aliquis harum quattuor fortunarum aspexerit eū euadet ꝛ liberabitur a morte: nisi sint gradus mali qui aspiciunt locū quo peruenit diuisio plus gradib⁹. idest si fuerint gradus mali plus gradibus fortunarū. hoc enim significat quia durabat natus donec trāseant gradus quos direxisti ab hileg gradus fortune: cumq; transierint hec ꝛ peruenerint ad gradus malos significabit tunc mortem. Et scito quia cum fuerit natiuitas: ꝛ fuerit ille qui p̄est ei in loco forti si proiecerit malus radios suos super gradū signi vite: vel super gradū solis: aut gradū lune: aut gradum hileg qualecūq; fuerit: nō subiacebit natus morti donec perficiat ille qui preest natiuitati nūerū annorū quē significauit s̄m qualitatē loci illius in quo fuerit: ex ānis scilicet maioribus: aut medijs aut minoribus: aut mensib⁹: aut diebus seu horis: si deus voluerit. ¶ Et exponā tibi iactū radiorū: intellige eū. Putant quidā iactū radiorū ita esse planeta. s. qui est in. i o. recipit radios ab eo qui recipit illum ex quarto ab illo. ꝛ ille qui est in quarto ab eo proijcit radios suos ad eū qui est in. i o. ab eo. ꝛ ideo nominatur iactus radiorū ad hos quatuor modos quos predixi: q2 ille q̄ ē añ eū in q̄rto p̄ijcit radios ad eū q̄ est postposit⁹ in. i o. ante istū q̄ ē in q̄rto: q2 ille qui vadit ante eū p̄ijcit radios suos calidos ad partē postpositā sil'r: q2 ille qui est in ariete aspicit eū qui est in cancro: ꝛ ille qui est in cancro p̄ijcit radios suos ad eū q̄ est in ariete. Et cōuenit pars maxima sapientū vt ponerēt illos quinq; gradus: qui sunt ante gradū ascēdētis de fortitudine ascēdētis: in quibus cū fuerit sol: dicūt eū vtilem esse vt sit hileg cū fuerit recept⁹: ꝛ luna sil'r ꝛ cetera a q̄bus inuenit̄ hileg sil'r. Illū autē qui preest

T

qui ſignificat donationez annoꝝ cū fuerit remor⁹ a gradu aſcendentis: ꝛ fuerit in. 5. gradib⁹ ꝗ fuerunt an̄ angl'm dixerunt nō poſſe dare annos maiores: ſʒ dār annos medios: ꝛ viſum eſt nobis ſic aptare hūc librū: vt ſciretur ille qui preeſſet ꝛ byleg: poſt ħ ſciretur quid ſignificaret de annis aut menſibus ſeu diebus: vel horis. Cum ḡ nouerimus ꝗd habeat de his: dirigamus a gradu byleg: in quartum aſpectū malorum eorumqꝫ oppoſitionem ad mortem poſtea aſpiciemus tunc vtrum aliqua fortuna proiciat lumen ſuūʒ ſuper locum gradus mali: an non. Quod ſi fuerit aliquis planeta fortuna proyciens lumen ſuū: ſuper locū luminis mali: liberabitur poſt dolorēʒ: poſt hoc diriges euʒ ēt ad q̄rtū aſpectū alterius mali: ꝛ ad eius oppoſitionēʒ: ꝛ teſtimoniū dant mali cum fuerint in trino vel ſextili aſpectu infirmati. Quod aūt ſignificaret de gradibus ad byleg: vſqꝫ ad lumen: hoc ē ad radios mali: dicimus ꝙ erunt anni vl' menſes vl' dies ſeu hore: ſcdʒ ꝙ ſignificauit ille ꝗ perit. Cumqꝫ ſcieris diuiſiōeʒ quaʒ ſignificat ille ꝗ peſt: vtꝝ videlʒ ſint āni: aut mēſes vl' dies ſeu hore: diriges ipaʒ diōnē a gradu byleg: vſqꝫ ad 4ᵐ aſpectū maloꝝ: ꝛ eoꝝ oppōnē ad mortē.

¶ Qō ꝺ q̄dā duce ꝗ pfuit affrice ex iuſſu regis alio ꝫdicēte.

Interrogatō cuiuſdā ducis quē pppoſuit rex affrice: ꝛ erat ipe qui tūc ꝑerat affrice in ꝯtrarietate eorū: ꝛ eis rebell' dignus depoſitōe: interrogauitqꝫ duꝝ vtꝝ pficeref ei qō rex preo: dinauerat ei ꝺ ducatu affrice: an non ꝛ ꝗd eēt futura de eē eiu⁹: ꝛ de eē illi⁹ ꝗ ꝑerat ei iuſſu dei: aſpexi hāc iterrogatōeʒ nutu dei: ꝛ erāt planete ei⁹ ſicut tibi narro. Erat aſcn̄s ſagittarius. 9. gradus. Et ſol i ſagittario. 8. gradus: ꝛ. 15. minuta: ꝛ venus in ſagittario. 11. graduū: ꝛ. 31. minuta: ꝛ luna in capcorno. 22. gra. ꝛ. 43. minuta ſaturnus i tauro. 29. gradus. et. 54. minuta retrograd⁹. Et iuppiter in v̄gine. 20. gra. ꝛ. 55. minuta: ꝛ mars i cācro. 24. gra. 40. minuta retrogradus. Et mercurius in ſcorpione. 29. gra. ꝛ. 18. minuta ſicut pʒ in hac figura.

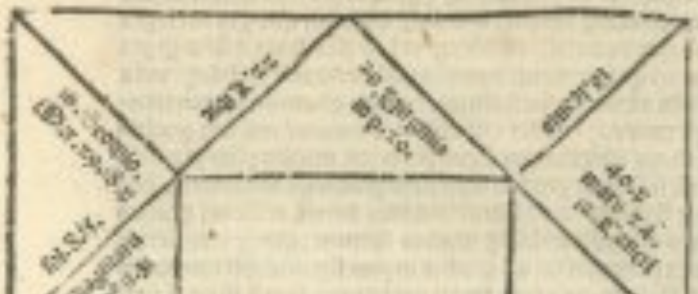

¶ Aſpexi itaqꝫ i hac iterrogatōe aſcn̄s ꝛ dn̄ʒ ei⁹: ꝛ pl'etā a q̄ ſepaf luna: fuitqꝫ aſcn̄s ſagittari⁹: ꝛ in eo ſol ac ven⁹ ꝛ dn̄s aſcēdētis iuppiter i āgulo medy celi direct⁹: ꝛ ē ex pl'tis altioribus: ꝛ ipe aſpiciebat vtraſqꝫ domos ſuas: ꝛ vniuerſos angulos. 4. in loco ſuperiori ꝛ altiori: ꝛ vniuerſis anglis domino iterrogatōis ſignori in loco. ſ. exaltationis dn̄i iterrogatōis: ꝛ ei⁹ regni ioui iūgebaf ſol: ꝛ ven⁹ a domo ſua: recipiebatqꝫ eū a domo ſua receptōe forti. ꝛ ſol recipiebat eā ꝑ lumē ſuū: iūctaqꝫ ſūt ei teſtiōnia ſup fortunā nutu dei: ꝛ ſignificauit ħ fortitudinē dn̄i iterrogatōis ſup inimicū ſuūʒ: ꝛ firmitatē ei⁹ honoris: ꝛ ꝙ adipiſcereſ regnū ei⁹: ꝛ ꝙ ꝑtigeret ad ħ qō ſibi ꝯmiſſū fuerat ab ipatore ſuo: ꝛ eēt i māu ſua: eſſetqꝫ nihil qō n̄ adipiſcereſ nutu dei. P⁹ ħ aſpexi ei ꝗ ꝑerat affrice: ꝗ ſuſpicabaf rebellis: ac ꝺri⁹ inobediēs ac deponēd⁹ a nadir. i. ab oppoſito aſcēdētis ꝛ a dn̄o ei⁹: ꝛ a planeta cui iūgebaf luna: fuit āt nadir: ſignū geminoꝝ: ꝛ nl'lus 7. planetarū erat i eo: ꝛ dn̄s eius erat mercuri⁹ ex planetis inferioribus: ꝛ ipſe retrogradus erat ꝛ cadēs ad ſignū. 12. ab aſcn̄te: ꝛ iungebaf poſt directionē ſuā ſaturno ab oppoſitione: ſʒ ꝛ ſaturnus erat cadēs in ſignū. 6ᵐ. ab aſcēdēte: ꝛ erat retrogradus: ſignificauit igit mercuri⁹ ꝑ retrogradationē ſuā ac deſcēſionē: ꝛ ꝑ eius diūctionē cū planeta cadēte ꝛ retrogrado: annullationē eorū in q̄ igreſſus fuerit ille inimicus ꝛ ꝯtrius: ħ ē ānullatōeʒ ei⁹ ꝯſily: ꝛ ſolutōeʒ ei⁹ impery: ꝛ ſignificauit caſus ei⁹ i. 12. ab aſcn̄te: ꝛ caſus ſaturni in. 12. a nadir debilitatē cadentē i inimicuʒ ꝛ aduerſariū. ſ. fortem: ꝛ diſpſiōem illi⁹ ꝯgregatōis: ꝛ caſū eius nois vl' ei⁹ mēorie: ꝛ ānullatōeʒ eoꝝ q̄ aptauit: ꝛ q̄ collegit ꝛ eoꝝ ꝺſtructōeʒ nutu dī. P⁹ ħ aſpexi dn̄o iterrogōis a pl'ta ēt a q̄ ſeparatur luna: ꝛ ſeparabaf luna a ioue qui ē dn̄s aſcēdētis: ꝛ iuppiter erat in angulo celi: ꝛ ipſe eſt ex pl'tis altioribus habēs locū altiorē poſt ſaturnū. Significauitqꝫ iuppiter iuſſu dei per altitudineʒ ac bonitateʒ loci eius: fortitudinē dn̄i interrogationis: ꝛ firmitateʒ eius honoris: ꝛ adeptionē eius pncipatus: ꝛ eoꝝ de ꝗbus interrogauerat de honore. ſ. atqꝫ dignitatū: queʒ ſibi cōmiſerat iperator ſuus atqꝫ ordinator iuſſu dei. ¶ Deinde aſpexi illi ꝗ putabaf rebellis ꝛ deponēdus qui ꝛ inobediēs fuerat a planeta: cui iungebaf luna. Jūgebatur quoqꝫ luna marti: ꝛ mars erat cadens in deſcēſione ſua ꝛ retrogradus. i. in octaua domo ab aſcēdēte: q̄ eſt ſecūda a nadir: ꝛ eſt locus auxiliatoꝝ. ſ. militū illi⁹ ꝗ ſuſpicabatur rebellis ꝛ eius ſube: Significauit etiā coniunctio lune ꝛ marti: ꝛ retrogradatio martis atqꝫ caſus eius in deſcēſionem ſolutionē illius operis inimici: ꝛ aduerſary: ꝛ reuerſionem eius a cōſilio qō ingreſſus fuerat: ꝛ penitētiaʒ eius ſuper hoc qō mouerat: ꝛ eius ſubiectioneʒ atqꝫ honoris amiſſioneʒ iuſſu dei. ¶ Et ſignificauit locus lune in ſcdo ſigni aſcendētis qui eſt locus militūʒ interrogātis: ꝛ auxiliatoꝝ eius locus quoqꝫ eius ſube: ꝛ luna ē dn̄a ſignificatoris inimici ꝛ aduerſary: ꝛ eſt ſignificatrix eius militum atqꝫ auxiliatoꝝ: ꝛ erat luna iuncta marti ab oppōne: ꝛ vnuſqſqꝫ eoꝝ recipiebat ſociū ſuū receptione forti. Significauit igif nutu dei introitus lune: que eſt ſignificatrix auxiliatoꝝ inimici ꝛ aduerſary in capricornū qui eſt locus auxiliatorū dn̄i interrogatiōis ꝛ locus ſube petitione militū inimici aduerſantis ſube: detiriōnē. ſ. impletiōis ſpei ſue de acqſitiōe ſbe. ꝛ ꝙ accipiāt partē eoꝝ que putauerūt nutu dei: ꝛ ꝙ ingrediāf in obedientiā: ꝛ adiutoriū dn̄i interrogationis. Poſt acceptionem eorum: in ꝗbus habebāt ſpem. i. dona que ſe ſperabant accepturos nutu dei. Significauit quoqꝫ locus lune a capricorno: ꝛ locus martis a cancro: qō nō acciperēt omne qō ſperabāt accipe: vel ſicut putabāt. Et ſignificauit cōiunctio lune marti ab oppoſitione ꝙ milites aduerſary eſſent in petitione ſube in portū: hoc enī erat intētio eoꝝ: ꝛ hoc petebāt nutu dei. ¶ Poſt ħ aſpexi inimico aduerſāti ꝗd eēt de eē illi⁹ futurū: ꝛ de eē illi⁹ ꝗ eū ſuccedebat. aſpexi ḡ mercuriū ꝗ erat ſignificator inimici: aſpexi. ſ. cui iūgebaf ꝛ ꝗs iūgebaf ei: inueniqꝫ eū iūgi ſaturno poſt directionē ſuā ab oppōne: ꝗ ē aſpect⁹ ꝯrietatis ꝛ inimicitie: ꝛ ſaturn⁹ erat dn̄s ſe dom⁹ iterrogatiōis: ꝛ dn̄s. 3ᵉ eiuſdē: q̄ ſūt loca militū ei⁹: ꝛ ſfm̄ atqʒ auxiliatoꝝ: ꝛ nl'la erat iter eos receptio. ſignificauit ħ ꝙ ipe inimic⁹ iueniret q̄ſdā ſibi oppōitos ꝗ redderēt ſibi vicē ꝛ dimitterēt ei⁹ v̄bū. i. ei⁹ obedietiā ex h⁹ ſfib⁹ ac militib⁹ nutu dei. Poſt ħ aſpexi ꝗb⁹ illoꝝ eēt victoria: ac regni adeptio ab ill'. ſ. ꝛ a dn̄is eaꝝ domoꝝ: eo ꝙ ſignifi

cataræ eorum erant cadētes ab angulis. Aſpexim⁹ quoqꝫ illis qui pugnabāt cōtra inimicū a mercurio ꝛ aduerſantē a ſaturno ꝛ a domino domus eius: ꝛ erat ſaturnus cadens retrogradus ꝛ domina domus eius erat venus: ꝛ ven⁹ erat in angulo aſcēdēte cōbuſta: ſub radijs ſolis: Significanitqꝫ locus eius in angulo in ſagittario eo ꝙ ſit ſignū cōe: reiterationē prelij a b illis q aduerſarent inimico. i. ꝙ illi q aduerſarentur inimico iterarent ei prelium bis vel plus: ꝛ ꝙ acciderent zelo prelij: ꝛ ſignificauit cōbuſtio veneris: eorum conſumptionē atqꝫ fugam ꝛ eoruꝫ deſtructionē nutu dei.

¶ Poſt hoc aſpexi eidem inimico aduerſanti que eēt eius fortitudo atqꝫ victoria erga eos qui aduerſabantur ei. aſpexi itaqꝫ ei a ſignificatore ſuo: ꝛ a domino dom⁹ eius fuitqꝫ ſignificator eius mercurius: ꝛ dominus domus eius mars: ꝛ mars in cācro in deſcenſiōe ſua retrogradus: ꝛ hoc ſignificabat debilitatē i initio eius opis iuſſu dei. Aſpexi quoqꝫ vtrum iungeret mars alicui qui eū confortaret: aut ſi iūgeret ei aliquis planeta qui cum adiuuaret. Inueniqꝫ lunā ſibi iunctā ab exaltatione martis: ꝛ vnuſqſqꝫ eorū recipiebat ſocium ſuum receptione forti. Significauit ergo h victoriaꝫ inimici aduerſantis de inimicis ſuis ꝛ ꝙ ſubiceret eos ſibi ꝛ acciperet quicquid habebāt in manibus ſuis de regno iuſſu dei. Deinde aſpexi quid eſſet de dn̄o interrogationis ꝛ inimico aduerſanti ꝛ quomodo adipiſceret domin⁹ interrogationis regnum: ꝛ vtruꝫ haberet cū per prelium an per pacem. Aſpexi igitur iouem qui erat ſignificator domini interrogationis: ꝛ mercuriuꝫ qui erat ſignificator inimici aduerſantis qui ſuſpicabat rebellis: ex qua parte circuli ſe aſpiciebant: inueni vnū quēqꝫ eoruꝫ pijcientē lumē ſuuꝫ ſuper ſocium ſuū a ſextili aſpectu. ſ. pacis ac quietudinis atqꝫ concordie. Et hoc ſignificauit ꝙ adeptio domini interrogationis in ipſis quibus preerat ꝛ eius exaltatio ſuper ipſum eſſet per paceꝫ ꝛ per leuitatē: ꝛ ꝙ inimicus qui ſuſpicabatur rebellis: peteret ſecuritatem ꝛ pacem: eo ꝙ mercurius redibat ad iouē ꝛ ipſe erat leuiar vtriſqꝫ ſtellis. ioqꝫ iungebatur ad hoc nutu dei.

Explicit liber meſſaballach de interrogationibus.

Incipit epiſtola eiuſdem de ꝯiunctionibus planetarum.

Incipit epiſtola meſſabaliab i reb⁹ eclipſis lūe et in coniunctionibus planetarum ac reuolutionibus annorum breuiter elucidata: Et ſūt in eo duodecim capitula. Primuꝫ ca^m eſt de ratione circuli et ſtellarum et qualiter operant in hoc ſeculo. 2^m ca^m i diuerſitate veſtigij ideſt operis ſtellarum in plagis terre. 3^m ca^m i ſignis et naturis eoꝝ calidis. ſ. et frigidis: et que ſūt ex eis fixa vel mobilia diurna ſiue nocturna. 4^m ca^m i reuolutione annoꝝ. 5^m ca^m in eclipſis lune et eius ſignificatione. 6^m ca^m i mutatione tēporuꝫ per mutationē planetarū in ſignis planetarū. ſ. pōderoſum. 7^m ca^m in eclipſis ſolis: et eius ſignificatione. 8^m ca^m in ꝯiunctione planetarum: et eius ope. 9^m ca^m in ꝯiunctōe planetarū altioꝝ. 10^m i ꝯiunctione maiorum. 11^m in ꝯiunctione media. 12^m in coniunctione minorum.

¶ Primū ca^m de rōe circli ꝛ ſtellaꝝ ꝛ q̄liter opāt i h ſeclo.

Dixit meſſaballah: quia dn̄s altiſſim⁹ fecit terram ad ſilitudinē ſpe: ꝛ fecit circulū altiorem in circuitu eiuſdē volubilē: ꝛ poſuit terram fixam ꝛ imobileꝫ i medio circuli: non declinantem ad dexterā neqꝫ ad ſiniſtram: ꝛ poſuit. 4. elementa mobilia: ꝛ fecit ea moueri per motuꝫ. 7. planetarum. Caput vero draconis ꝛ ſigna: ꝛ vniuerſe ſtelle participant. 7. planetis in opibus ſuis atqꝫ naturis. Sicut eſt ergo opus planetarū i hoc mūdo lapidi magnetis: ꝛ ferro. quia ſicut ſubtrahit ab hoc lapide ferꝝ per notā longitudinem ita oīs creatura ꝛ vniuerſa que ſūt ſuper terraꝫ efficiuntur a motu planetaꝝ: et vniuerſoꝝ que ſūt ſuper terrā: tam ſementuꝫ: ꝙ aialiuꝫ fortuna ſeu īpedimētū: aptatio quoqꝫ vꝫ deſtructio fit ex motibus planetaꝝ ꝛ opibus eoꝝ: cuius rei maxima ſignificatio eſt diuerſitas boniꝫ in eē ſuo. ꝛ i fortunis atqꝫ infortunijs. Et quia videmus quaſdaꝫ rationales priuari bonis: quoſdaꝫ vero ſtultos bonis perfrui: nūquid hoc nō habet aliquā cauſaꝫ ſignificantem: quod fortuna: ꝛ infortunia fiant abſqꝫ arbitrio: ꝛ volūtate eaꝝ: qui patiūtur fortunatarū. ſ. ꝛ iſortunatoꝝ ꝛ hoc totum nutu dei eſt opus plāetarum ꝛ eorum fortuna atqꝫ infortuna.

¶ Capitulum 2^m in diuerſitate veſtigij operis ſtellarum in plagis terre.

Scito quod ſit planetis opus diuerſum: ſm diuerſitateꝫ climatū: qꝛ in quibuſdā climatibus fiunt quidaꝫ planete fortune: ꝛ quidaꝫ mali in alio climate diuerſis ordinibus: ꝛ iō debet omnis rational intelligere rationes climatū atqꝫ regionuꝫ: vt regio ethiopū apud quaꝫ ē calor ſemꝑ: et terra ſclauoꝝ: apud quos eſt frigus ſemꝑ: cūqꝫ ſignificauerit planete ciuibus ethiopie frigus ſuperfluū: tēꝑabit eoꝝ aer ꝛ cū hoc ſignificauerit ſclauis corrumpet eorū aer et peribit eorum habitatio. Et ob hoc neceſſaria eſt ſcia rōnis climatū et regionū atqꝫ aerū et ſcito quod ſcia aſtroꝝ ſit grauis valde: et quod digni⁹ ex ea ſciri potuit: eſt h omne ſcilicet vniuerſale ac plurale: vt ſunt reuolutiones annorum: et eclipſes et horum omnium ſignificationes intellige: et hoc non fit niſi per cognitionem naturarum ſignorum: et quicquid ſignificat vnūquodqꝫ ꝛ ex regionibus ꝛ pꝛuincijs ꝛ vniuerſis reb⁹: ꝛ iā ꝑdixim⁹ h i libris noſtris: ſꝫ nūc dicam⁹ ꝑtem hāꝝ rerū breuiter: ꝛ mō īcipimus cū deo auxilio.

¶ Capitulum tertiuꝫ de naturis ſignorum.

Signa ſūt. 12. in vno quoqꝫ ſigno ſūt. 30. gradus ꝛ in vno quoqꝫ gradu. 60. miuta atqꝫ in vnoqꝫ miuto. 60. ſcōa: ꝛ ſic vſqꝫ ad quātitatē pūcti: hoc ē vſqꝫ ad īfinitū ꝛ h ſūt noīa eoꝝ: aries: taurus: ꝛ cetera: ꝛ ſūt eis ſignificatōes ſup ignē ꝛ a erē aquā ꝛ terrā: naꝫ tria ex eis ſūt ignea: aries. ſ. leo ꝛ ſagittarius: ꝛ tria terrea: taurus: vgo: ꝛ capricorn⁹: ꝛ tria aeria. Gemini: libra: aquari⁹: ꝛ tria aquatica cancer: ſcorpio: ꝛ piſces. Signa n. ignea ſūt calida ꝛ aq̄tica frigida: terrea quoqꝫ ſūt frigida ꝛ aeria calida. ꝛ ſcito ꝙ oīa ſigna calida ſūt maſculina ꝛ frigida feminina. ꝛ omnia maſculina ſūt diurna: ꝛ feminina nocturna: ſunt quoqꝫ ſignoꝝ. 4. mobilia: in quib⁹. ſ. mouet tꝑs q̄ ſr: aries: cācer: libra ꝛ capcorn⁹: et. 4. fixa i quib⁹ figit tꝑs: que ſūt taur⁹: leo: ſcorpio: et aquari⁹: quatuor quaqꝫ ſūt bicorporea ſiue communia: i qbus. vꝫ. iunguntur duo tpa que ſunt gemini: virgo: ſagittarius. et piſces: hec ſunt nature ſignorum: intellige.

¶ Capitulum quartum de reuolutione annorum.

Cum volueris ſcire qd accidat in mūdo de pluuijs et ventis et cetera. Cōſtitue aſcēdēs hora introitus ſol in ꝑmū punctū arietis: et conſtitue planetas. 7. ad eādē horaꝫ et facta figura conſidera qs eorū pſit ei. Qui: ſi fuerit fortuna aptabit tēpus: ſi vero fuerit malus vel impeditus: erit mūdus corruptus: et ſimiliter fac in quartis anni et menſibus eius. Et ſcito ꝙ planete cū plures ꝯiuncti fuerint in ſignis aquaticis: in reuolutione anni: ſignificabūt multitudinem pluuie: et in ſignis igneis ſignificabūt ſuperfluitatē caloris: et ſiccitatis: vel terreſterilitatis et in aereis ſignificabūt multitudinē ventoꝝ. ꝛ in terreis ſignificabunt gelu: atqꝫ niues. ꝛ ſic i quartis āni cū fuerint pſte in locis frigidis ſignificabunt grauitateꝫ frigoris ꝛ minutionē caloris. Scito qꝫ cū pfuerit ei mars ꝛ ſaturn⁹. ꝛ n̄ aſpexerit eos fortune ſignificabūt multitudinē guerre ꝛ dſtructionē mūdi. ita et cū fuerit mās dn̄s q̄te eſtiual: ꝛ fuerit i aliq̄ domoꝝ mercurij:

ſignificabit multitudinē pluuiaꝝ ⁊ peſtilentiarum: ⁊ ſcito:
ꝙ grauitas ſiccitatis: ⁊ terre ſterilitatis ł penurie ānone nō
fit niſi ex coniunctiōe planetarū in ſignis igneis: intellige
hoc et proba ſm̄ qđ dixit tibi et inuenies.

Capitulum quintū de eclipſi lune ⁊ eius ſignificatiōe.

d Ixit meſſaballah. Oportet te cōſiderare eclip-
ſes anni tam lunares: quam ſolares: ⁊ ſcire aſcē
dens medie eclipſis: ⁊ cum qui prefuerit eidez
aſcendenti: ⁊ eius figure: qui ſi fuerit malus ſi
gnificabit īpedimentum ⁊ deſtructōnem: ſi vero fuerit for
tuna ſignificat aptatōem. Et ſcito ꝙ eclipſis lune cū fuerit
in ſignis frigidis: ſignificat grauitatē frigoris: ⁊ ī aquaticis
nimietatem pluuiarū: ſi aduenerit tēpus. i. ſi fuerit hyems.
ſi vero fuerit eſtas: ſignificat tempamentuz aeris: ītellige ⁊
ꝓba ſic cetera. intelligas ēt quia cū fortune aſpexerit lunā
⁊ receperint eā erit eius ſignificatio in his que ſignificauerit
ſuper bonum: et proficuum.

Capitulū. 6. ī mutatōe tēpoꝝ per mutatōez planetaꝝ.

d Ixit meſſaballah. Cū volueris preſcire tp̄is va
rietatez ſuper res diuerſas mundi corruptibil̄:
ſcito ſigna planetaꝝ ponderoſorum vtrū ſint
ſcilicet calida vł frigida: q̄ ſi fuerīt calida ſigni
ficabūt calorē ī eſtate ⁊ tempamētū aeris ī hyeme: ⁊ ſi fue-
rit in ſignis frigidis ſignificabunt frigus in hyeme: ⁊ tēpa
mentuz in eſtate: et ſimiliter cuz coniuncti fuerint planete
in ſignis aq̄ticis: ſignificat ſupfluas pluuias: et aeris corru-
ptionez per eaſdem pluuias in hyeme: et tempamētū aeris
ac multitudinez roris ī eſtate: et ſcđm hoc ꝓba: q2 non erra
bis planete autē ponderoſi ſunt ſaturn⁹: iuppiter: et mars.
debes quoqꝫ copulare eis ſolez. Scito quod planete pōde
roſi deniqꝫ cuz fuerint ī directo alicuius regionuz: ſignifica
būt ſiccitatē: necnō terre ſterilitatē: cuz vero elongati fue
rint ab ea ſignificāt multitudinē pluuiarum. volo ītelligi ꝑ
ꝓpinquitatem cum ſint ī ſignis ſeptentrionalibus: et ꝑ longi
tudinem ī meridianis. ſcito quoqꝫ quod planete ponderoſi
cum fuerint omnes orientales ſignificabunt ſiccitatem: et
cum fuerint occidentales ſignificabunt multitudinem plu
uiarum ī hyeme: et tempamentuz aeris in eſtate. Et ſimili
ter in ortu ſignificant aptationē aeris ī hyeme: et nimiā ſic
citatem in eſtate.

Capitulū. 7. in eclipſi ſolis: et eius ſignificatione.

d Ixit meſſaballah. Scito quod in eclipſi ſol̄ nō
p̄t fieri quin ſignificet̄ aliquod magnū accidēs
ſcđm quantitatē eclipſis ipſius: hoc eſt vt ſit ex
quarta corpis ſolis: ⁊ ſupra. Scia aūt eoꝝ q̄ ac-
cidunt de eclipſi ſol̄ eſt: vt ſcias aſcendens medie eclipſis:
⁊ planetas vincentes ſup figuras eclipſis. Qr ſi fuerint ma-
li ſignificabūt malū ⁊ detrimentū: ⁊ mortē reguz atqꝫ diui
tum. ⁊ ſi fuerint fortune: ſignificabūt fortunā ⁊ aptationez
eſſe reꝝ: ⁊ ſcias ꝙ eclipſis ſolis cum fuerit in ariete ⁊ ſignifi
cabit interitū regum ⁊ diuitum: ⁊ ſiccitatez ſiue terre ſte
rilitatem atqꝫ famē: ⁊ itā in reliquis ſignis igneis. in aquati
cis autem ſignificabit multitudinez pluuiarum: ⁊ detrimē
tum ab eis: intellige quoqꝫ quod fortune cū aſpexerint mi-
nuent maluz: mali vero cuz aſpexerint amplificabunt illō
⁊ minuent fortunaz. Scito etiā quod cum ſol vel luna fue
rint hileg vł alcochoden: alicuius ⁊ obſcurat⁹ fuerit ſigni
ficabunt ei cuius fuerit hileg: vel alcochoden periculum
magnum vel infirmitatem grauem: niſi aſpexerit fortune.

Capitulū. 8. in ꝯiunctiōe duaz planetaꝝ ⁊ eorū effectu.

d Ixit meſſaballah. Coniunctio planetarum ſi-
gnificat accidentia huius mundi ⁊ eius res:
que ſic conſiderantur tempore coniunctionis
planetaꝝ altiorum ⁊ īferioruz: q2 fortune ſigni
ficant fortunā ⁊ bonum effectum: ſi vicerint ſuper figuram
coniunctionis: ſi vero mali vicerint ſignificabunt maluz: ⁊
effectuz malū. Noueris etiaz quia cum coniuncti fuerīt in
aliquo ſigno eoꝝ: ſignificabūt detrimenti multitudinē ſecū
dum ſubſtantiam eiuſdem ſigni. hoc eſt: ſi fuerit coniun-
ctio in ſignis aquaticis: ſignificabit detrimentuz pluuiarū:
et ſic in ceteris ſignis: ſi autem coniuncti fuerint ī ſignis fe
mininis: ſignificabunt peſtilentiaz et mortē feminini ſexus ani
maliuz: et idem dicitur de maſculinis. Et ſcito ꝙ cōiunctiō
nes et eclipſes luminariuz cuz fuerīt ī ſignis fixis ſignifica
bunt durabilitatez mali: et eius detrimentū: et ſi fuerit ī ſi
gnis mobilibus ſignificabunt paucitatez durabilitatis ma
li et illius detrimenti. ſi vero fuerīt in ſignis cōmunibus ſi
gnificabunt mediocre malum et hoc idem dic de bono.

Capitulum. 9. in coniunctōe planetaruz ſuperiorum.

d Ixit meſſaballah: Scito ꝙ res maxime atqꝫ
mirande accidant ex coniunctione planeta-
rum ſuperiorum: et hoc fit propter tarditatem
motus eorum. Cumqꝫ coniuncti fuerint ipſi
tres ī vno termino vel facie: et aſpexerit eos ſol ſignificabūt
deſtructōem ſectaruz: et regnorum: et eorum mutationem
⁊ res maximas ſcđm quantitatem fortioris eorum: ⁊ vicē-
tia ſuper ſigna eorum: ⁊ hec eſt coniunctio eorum maxima
que ſignificat prophetiā ⁊ deſtructionez quorūdā climatū
⁊ res maximas: ⁊ maxime ſi auxiliatus fuerit eis aliqs pla
netarum īferiorum. Et ſcias ꝙ fortior ceteris erit ſignifi-
cator. Qui ſi fuerit fortuna ſignificabit fortunaz. ⁊ ſi fuerit
malus ſignificabit malū atqꝫ tribulationē. Intellige etiaz
ꝙ hi planete: cum cōiuncti fuerint in exaltationibus ſuis ſi
gnificabunt bonū ⁊ aptationez tēporis: ⁊ multitudinē com
motionis belloꝝ ⁊ demōſtratione miraculoꝝ. ſi v̄o cōiūcti
fuerint ī caſibus ſuis ſignificabūt detrimentū: ⁊ ſiccitatez:
⁊ ſterilitatez terre atqꝫ famē niſi ſint fortunati. Et noueris
q2 cuz iuncti fuerint ī ſigno igneo ſignificabūt etiam terre
ſterilitatē. ⁊ in ſigno aquatico pluuie multitudinem. In ae
reo quoqꝫ ſignificabūt fortitudinem ventoruz. ⁊ in terreo
ſuperfluitatē frigoris atqꝫ detrimenti: ⁊ cum cōiuncti fue
rint in ſignis maſculinis ſignificabūt detrimentū animalium
maſculinoꝝ: ⁊ ſic de femininis.

Capitulū decimū in coniunctione maiori.

d Ixit meſſaballah iā narrauim⁹ ꝙ res ꝑncipales
accidāt ī cōiūctione maiori q̄ eſt cōiūctio plane
tarū ſuperioꝝ. Sed ſunt his planetis ſupiorib⁹
alie cōiunctiones ſignificātes ēt accidētia maio
ra. Cōiunctio nāqꝫ ſaturni ⁊ iouis eſt cōiunctio maxima: et
hec ſignificat accidētia ⁊ ſectas. Scia aūt accidentiū ex ea
habet̄ aſpiciēdo aſcēdēs ⁊ planetas hora cōiūctiōis eoꝝ: ⁊
qs eoꝝ dn̄at̄ ī figura. Qui ſi fuerit fortūa ſignificabit bonū
⁊ aptationē tēporis. ⁊ ſi fuerit malus detrimentū ⁊ ſiccita-
tem necnō terre ſterilitatē atqꝫ guerras. Scito ergo ꝙ cū
iuppiter fuerit fortior ſaturno ſignificabit locum in eadez
coniunctione. Si vero ſaturnus preerit ſignificabit detri-
mētū atqꝫ tribulationē. Et ſcito ꝙ cōiūctio eoruz in ſignis
igneis ⁊ aereis ſignificet ſiccitatē: ⁊ terre ſterilitatē: nec nō
fori grauitatē. ⁊ in terreis deſtructionē ſeminum ⁊ famē.
In aquaticis vero ſignificabit nimietatem pluuiarum ac
peſtilentie: tali conditione qđ ſint impediti. Si demum
fuerint fortunati ſignificabunt augmentationem bonoꝝ
in omnibus eorum ſignificatis: ⁊ mali diminutionem. Itē
ſcias ꝙ coniunctio maior cum fuerit in aliquo angulorum
⁊ maxime in angulo medij celi ſignificabit apparitionem
regis vel prophete ex parte eiuſdem ſigni. Si autem fue-
rit ipſum ſignū fortunatū: ⁊ dominus eius boni eſſe: ſigni-
ficabit hoc illius triūphuz atqꝫ dominationez. ſi vero fue-
rit impeditum ⁊ dominus eius ſignificabit eius interituz
atqꝫ deiectionem: ⁊ erit coniunctio metuenda poſt annos
eiuſdē coniūctionis notos quos alibi cōmemorauimus.

Capitulū vndecimū in cōiūctione media.

Irit meſſaballab coniunctio media eſt coniun-
d ctio martis ⁊ ſaturni. Et hoc ſignificat acciden-
tia bellorum: atq; guerrarum contrarietates.
Cumq; volueris ſcire eadẽ accidentia ſcito do
minantem in figura eorum coniunctionis qui ſi fuerit for
tuna ſignificabit bonum et aptationẽ eſſe. et ſi fuerit ma
lus ſignificat malũ: ⁊ eius impedimentũ. Scias etiam ꝙ
coniunctio eorum in ſignis hominum ſignificet multitudi
nem infirmitatum eorum ⁊ coniunctio eorũ in aliquo an
gulorum anni: ſignificet contrarietatem diuitũ vel regũ
⁊ guerrarũ multitudinẽ: ⁊ durabit res donec iungant̃ alia
vice. Et coniunctio eorũ in igneis ſignificat ſiccitatẽ: ⁊ ter
re ſterilitatẽ, ⁊ in aereis ventos: in aquaticis vero multitu
dinem pluuiarũ: et in terreis gelu et niuẽ et frigoris multi
tudinem. Scias etiã ꝙ fortune cum aſpexerint minuent
malũ: ⁊ mali augebunt: proba quemadmodum narraui ti
bi ⁊ inuenies ſi deus voluerit.

ℭ Capitulum. 12. in coniunctione minori.

Irit meſſaballab ↄiũctio minor ẽ coniũctio io
d uis ⁊ martis: ⁊ h̃ ſignificat accidentia que fiũt
ex pluuijs ⁊ niuibus: ⁊ corruptionẽ aeris atq;
guerram: ſi autem vincit in eorum coniunctio
ne fortuna ſignificabit fortunã: ⁊ ſi mal⁹ malũ. Et ſcito ꝙ
iuppiter ⁊ mars cum iuncti fuerint in aſcendente anni vel
in aliquo angulorũ eius ſignificabit cõmotionẽ ⁊ diuerſi-
tatem regum: niſi aſpexerit fortune. Scito etiã q꞉ quotienſ
cumq; iuncta fuerit fortuna cũ malo: apparebit natura for-
tioris eorum. Et cum iunctus fuerit malus malo ſuperabũ
dabit malũ: niſi is qui prefuerit coniunctioni ſit fortuna:
intellige: hoc eſt vltimum eorum que protulimus in hoc li
bro ⁊ ẽ ex ſecretis ſcie aſtrorum. Perfect⁹ eſt liber meſſahal
lab tranſlatus a iohanne hiſpalẽſi in limia ex arabico ĩ la
tinum ſub laude dei ⁊ eius auxilio.

ℭ Incipit liber meſſaballab in reuolutionib⁹ ãnorũ mũdi.

Uſtodiat te deus: ⁊ augeat tibi vitã: patefa-
ciã tibi: ſublimet te de⁹: reuolutõem anno
c rũ mũdi. Cui⁹ ſcia ⁊ diſpõ ẽ: vt ſcias qñ in-
grediẽ ſol ꝑmũ minutũ ſigni arietis: ⁊ cũ h̃
ſciueris ↄſtitues aſcendẽs: ⁊. 4. angulos atq;
loca ꝑ grad⁹: ⁊ minuta: ⁊ ↄſtitues loca plane-
tarum per gradus ſuos: ⁊ eſſe eorũ: ⁊ ſcdm ordinem circu-
lorũ directõem. ſ. eorũ: ⁊ per retrogradatõem ⁊ tarditatem:
⁊ tranſitus quorumdam per alios: ⁊ eleuationem: ⁊ magni
tudinem atq; latitudinem: ⁊ proiectionem ſuorum radio-
rum: ⁊ ſcito quod planeta retrogradus nullam habet for-
titudinẽ ſuper bonum: donec dirigat̃. Poſt h̃ aſpice aſcen
dens: ⁊ dominũ exaltationis aſcendentis: ſi fuerit exaltatõ
planete ⁊ dominũ termini ac dominũ triplicitatis: ⁊ locũ
dñi hore ab aſcendente: et qualia ſint. ſ. loca eorum adinui
cem: et q̃lia ſint i loco inimicitie aſcẽdẽtis: vl' q̃ ĩ loco amici
tie q꞉ ſi ĩimicatur dominus aſcẽdentis aſcendẽti: ſignificat
detrimentũ eiuſdem climatis ſm quantitatem inimicita
tis ſi. n. fuerit in. 6. erit infirmitas: ⁊ ſi fuerit ĩ. 8. erit mors ⁊
ſi fuerit i. 12. erit inimicitia ſecundum ſubſtantiam domini
ſigni ĩ quo eſt dominus aſcendentis: ſimiliter ſi fuerit dñs
termini: ⁊ dñs exaltationis atq; triplicitatis: ſed erit infra
hoc qḋ dixi tibi ex dño aſcendẽtis. poſt h̃ aſpice loca lumi
nariorũ ab aſcendente: ⁊ a dño aſcendentis. Quia reuolutio
cũ fuerit in die: ⁊ aſpexerit ſol aſcendens aut dñũ eius fue-
ritq; ſol a mal' liber: ſignificat fortitudinẽ ⁊ adeptionẽ ſeu
victoriã: ciuium eiuſdem climatis: ⁊ eo meli⁹ ſi pulſauerit
ſol diſpõem dñi aſcendentis: ⁊ ſi fuerit receptus in loco in q̃
fuerit. Quia ſi fuerit ſicut diximus humiliabũtur atq; ſub-
ijcientur diuites ac poteſtates eiuſdem climatis dño ipſi⁹
climatis: ⁊ tribuetur eis proſperitas: ⁊ pax atq; ſanitas. cũ
bono eſſe nutu dei: ⁊ ſimiliter erit de lũa ſicut dixim⁹ de ſo
le: ſi fuerit reuolutio in nocte. Et cũ fuerit dñi luminariũ:
aut vnus ex eis aſpiciens ea: ex loco forti: ⁊ receperit ea: nõ
erit in hoibus detrimentũ neq; vlla cõmotio: ſed erunt ſe
curi: ⁊ quieti querentes iuſticiã: ⁊ iudicantes per eã: ſi ve
ro fuerit econuerſo dic eↄ̃io. i. verte bona que dixim⁹ ĩ ma
lum: ⁊ aſpice poſt hoc receptõem planetarũ adinuicẽ: ⁊ eo
rum inimicitatẽ in partibus: ⁊ prenuntia ſcdm quod vide
ris ex terris ⁊ plagis in q̃bus fuerit. Et ſcito ꝙ ſignum ſigni
ficat partem mundi per naturas ſuas nõ per loca ſua: quod
ſi conuenerit pars nature ſigni: erit ei fortius. Aries ⁊ ei⁹ tri
plicitas ex ſignis orientis: ſi conueniũt aſcendenti erit hoc
fortius eorũ ſignificationi. Taurus ⁊ eius triplicitas ex ſi
gnis meredie: cũ conuenerint ſignis medij celi erit forti⁹
eorum ſignificationi. Gemini ⁊ eius triplicitas: ex ſignis oc
cidentis: cũ conuenerint ſignis angl'i occidentis: erit forti
us eorum ſignificationi cancer ⁊ eius triplicitas ⁊ ſigna ſe-
ptentrionis cũ conuenerit angulo terre erit fortius eorum
ſignificationi. hoc. n. dicimus cũ fuerit ĩ hoc quod dixim⁹
planeta in his locis: et ſcito quod terre ſunt due diuiſiones
oriens et meredies eſt vna: q꞉ conueniunt in calore: ⁊ occi
dẽs: ac ſeptẽtrio ĩ frigore. Poſt h° diuiſa ẽ terra ꝑ. 7. diuiſio
nes. 7. pl'arũ ĩ cl'iatib⁹ ſm ordinẽ circl'orũ. a circlo g̊ ſciũtur
climata ſm ordinem circulorum vt dñi horarũ. Nam pri
mum clima eſt ſaturni. ſecundum iouis. tertium martis
quartũ ſolis. quintũ veneris. ſextũ mercurij. ſeptimũ lune.
climata vero ſunt ſm naturã circuli. Deinde ẽ vnicuiq; ex
terris ⁊ ciuitatib⁹ res nota. ſimil'r ẽt in terminis: q꞉ fortaſ-
ſis erit ciuitas alicui⁹ ſigni ⁊ vincet in ea ex eodẽ ſigno ter-
minus alicuius planete: verbi gr̃a vt alirac que dicitur eſſe
cancri: ⁊ eius planeta iuppiter: ⁊ ideo eſt eius planeta iuppi
ter: q꞉ locus alirac eſt a. 19. gradu vſq; in. 27. cancri g̊ eſt ter
minus iouis. ⁊ deſcenſio fortunarũ in hũc locum ſignificat
optationẽ ciuiũ alirac ꝓprie. ⁊ ſimil'r deſcẽſio malorũ ſigni-
ficat malũ. Scies hoc ſimil'r ex deſcẽſiõe fortunarũ ⁊ ma
lorũ in ceteris terminis ⁊ iã expoſui tibi hoc. Scito g̊ eũ
quẽadmodũ dixi tibi: q꞉ cum hoc feceris nõ te latebit cui⁹
ſigni erit ciuitas vel cui⁹ termini. ℭ Poſt hoc aſpice vtrũ
ſit ſignũ aſcẽdẽs fixũ vl' mobile: aut cõmune: ⁊ aſpice ſimi
liter dñũ anni: q꞉ aſcẽdẽs anni cũ fuerit ſignũ mobile erũt
reuolutiones q̃rtarũ in anno neceſſarie ⁊ eo plus ſi fuerit
dñs anni in ſigno mobili. ⁊ ſi fuerit ſignũ cõmune: oriũtur
tñ due reuolutiones neceſſarie. i. in capite arietis ⁊ libre: ⁊
eo plus: ſi fuerit dñs anni ĩ ſigno cõi. Fac g̊ in ĩtroitu anni ꝑ
mã minuta ſigni libre. ⁊ fac ſup mobilia oẽs q̃rtas anni.
Cũ vero fuerit ſignũ fixũ aſcẽdẽs erit reuolutio anni vin-
cens oẽs q̃rtas anni: ⁊ eo forti⁹ erit ſi fuerit dñs in ſigno fi-
xo. Cũ autẽ fuerit dñs anni in ſigno mobili erit habũdãtia
vel penuria quã ſignificauerit in ꝑma q̃rta anni. tñ: niſi ſit
⁊ in q̃rta ſcda: ⁊ tertia. ⁊ q̃rta diſtictio tũc erit ſm qḋ ſignifi
cauerit eadẽ q̃rta ex abundãtia ⁊ penuria.

ℭ Capitulũ in ſciẽtia domini anni.

Um ergo volueris ſcire dñm anni: aſpice hora
reuolutionis planetã qui fuerit fortior ceteris ĩ
c loco ſuo: ⁊ plus teſtimonij: ⁊ pone eũ dñũ anni ĩ
climate in quo fueris. Poſt hoc da. 7. climatib⁹
ex climate in quo fueris ſm qḋ ꝑdixi tibi ex pla
netis. 7. ⁊ ego exponã tibi partes planetarũ ⁊ eorũ teſtio-
nia: vt ſcias dominũ anni. Scito ꝙ fortior planetis eſt ille
qui fuerit in aſcẽdente nõ remotus neq; cadẽs: vel fuerit ĩ
medio celi. In radix vero: ⁊ in angolo terre erit infra h̃ qḋ
dixi tibi in fortitudie per q̃rtã partẽ. ⁊ ſignũ. 11. eſt ĩfra ra-
dix ⁊ angulũ terre: ⁊. 9. infra. 11. ⁊. 5. infra. 9. ⁊ tertium infra
quintũ. Cum fuerit dominus aſcẽdentis in aſcendente nõ
cadens neq; remotus ab angulo aſcendente: nõ erit cũ eo
neceſſe aſpicere aliũ planetã. Similiter dñs exaltatiõis cũ
fuerit in gradibus exaltationis ſue: domin⁹ vero triplicita-

tis cum fuerit in aſcendente vel in medio celi: habebit ter
tiam partē fortitudinis domini aſcendentis. domin⁹ quo
qꝫ termini habet quintā ptem ⁊ h⁹ ſcdm q̄ntitatē fortitudis
eorum in ſignis ⁊ dn̄s hore ſeptimā habet ptem. Et ſcito ꝙ
h ſit cū fuerit in aſcendente vel in medio celi: ſi aūt fuerit ī
occidēte vl ī angulo terre: minuet̄ eius fortitudo ſimiliter
cum fuerit in. 1 1. ⁊. 9. ⁊. 5. minuit̄ eorū fortitudo. Et ſcito qꝛ
luminaria cū fuerint in aliquo angulorꝫ erunt dn̄i anni ni
ſi ipſuꝫ qd̄ fuerit in angulo ſit impeditū. Quod ſi ita fuerit
ſignificabit impedimentū ⁊ debilitatē eiuſdem climatis: ⁊
eo melius: ſi fuerit ſol in die in angulo: ⁊ in nocte luna in an
gulo. Et ſimilr̄ nocturna vigēt ī nocte: ⁊ diurna vigēt ī die.
Cum igitur optatus fueris reuolutōes annorꝫ: incipe p for
titudinem ſecundum quod dixi tibi.

Capitulū quādo dn̄s anni cōmittit diſpōeꝫ ſuā alteri.

Umqꝫ patuerit tibi dn̄s anni: vide ſi forte ꝯmit
tat diſpōem ſuaꝫ alteri. h eſt vt ſit in domo pla
c nete ⁊ ipē planeta ſit in optimo loco ab aſcendē
te. dominus quoqꝫ anni iunctus fuerit ei. Quia
ſi ita fuerit. efficit̄ dn̄s āni dn̄s dom⁹ ei⁹ qꝛ recipit eū ex ea
⁊ eo melius: ſi aſpexerit cū luminaria vel domini eorū do
morū: ſi vero nō ꝯmiſerit diſpōem ſuā dn̄o domus ſue: aſ
pice vtrꝫ ſit fortitudo ei⁹ in loco ſuo ſuper diſpōeꝫ. Et forti
tudo eius eſt ſicut deſignaui tibi ī pmo capitulo. Cuꝫ fuerīt
planete iuncti dn̄o anni: ⁊ ꝯmiſerint diſpōem ſuā ei veniet
ad ipſuꝫ clima gaudiū ex omni parte ſuper quantitateꝫ di
ſpōis cū ꝯmiſerint luminaria diſpōem dn̄o aſcendētis. aut
vnuꝫ eorū nō erit tibi neceſſe aſpicere eū hoc aliud quia ip
ſe eſt dominus anni abſqꝫ dubio: aſpicies aūt ruſticis: ⁊ eſſe
eorū ex dn̄o anni ⁊ loco eius: ⁊ ex aſpectu planetarꝫ ad euꝫ.

Capitulum in ſignificatore regis ⁊ ſubditorum eius.

Tc aſpicies regi climatis ex dn̄o medij celi: ⁊ ſole
ab vtriſqꝫ. ſ. ex coniūctione ac ſepatione planeta
c rum ab eis. Et eliges ex ſole ⁊ domino medij ce
li fortioreꝫ ſcdm fortitudinē eorꝫ poneſqꝫ electū
ſignificatoreꝫ regis: cumqꝫ ſciueris ſignificatoreꝫ regis non
te latebit eſſe illius cū ſuis ruſticis ex bono ⁊ malo: ⁊ qd̄ i
ueniet eum in eodē anno ex diſtributione diſtinciōe ⁊ abū
dantia: ſeu penuria nutu dei: de omni re. ſ. īperij ſui. i. de ru
ſticis ſuis: ⁊ de ſubſtātia ſua: de filijs quoqꝫ: ⁊ mulieribus ſu
is: ⁊ de ſanitate atqꝫ īfirmitate eius: de pegrinatōe: ⁊ de for
titudine: ac debilitate ei⁹ ⁊ de eius interitu: ⁊ ſcito ꝙ h ca
pituluꝫ. i. regis planius eſt capitulo dn̄o anni ⁊ eſſe ruſtico
ruꝫ: qꝛ aſpicis regi ſingulariter: ruſticis vniuerſaliter. Cūqꝫ
ſciueris dn̄m anni: ⁊ ſignificatorē regis eiuſdeꝫ regionis: aſ
pice quis cuꝫ aſpicit: ⁊ qualis ſit fortitudo aſpicientis cum
⁊ vtrum ſit in lumine ſuo. i. cuꝫ exierit de ſub radijs ſolis: ⁊
nulli iunct⁹ fuerit vel in lumīe alterius: ⁊ vtrꝫ neceſſe ſit vt
aſpiciat eorꝫ loca q fortaſſis erit dn̄s anni fortis: nō īdigēs:
⁊ exponā tibi qualiter erit h cuꝫ fuerit domin⁹ anni cadēs
ab aſcendēte: nō aſpiciens aſcendēs ex. 8. vl. 6. aut. 2. vl. 12.
tunc indiget: ⁊ idō accidit ei debilitas: qꝛ cecidit ī locū remo
tum. Ideoqꝫ indiget planeta cui iūgat̄ q reddat lumē ſuuꝫ
ad mediū celū ⁊ ꝯfortet eū: qꝛ planeta cū fuerit pluris teſti
monij fueritqꝫ dn̄s anni: ⁊ fuerit in. 8. tunc indiget planeta
qui aſpiciat eum ex medio celi. Et oīs pl̄a q nō aſpicit aſcē
dens aſpicit mediū celuꝫ ex trino vl̄ ſextili aſpectu: niſi qui
fuerit in tertio debilitatur ⁊ nō aſpicit. Et ſi pl̄a qui ē in me
dio celi fuerit fortis: ⁊ fuerit dn̄s domus dn̄i anni: cui iūcta
ſunt teſtimonia: ⁊ ipē dn̄s anni iunctus fuerit ei recipiet di
ſpōem anni ⁊ eius ſignificatōeꝫ ⁊ erit dominus anni: ⁊ iam
expoſui tibi hoc capitulū ī initio huius libri: ⁊ quomodo cō
fortabit̄ in loco ſuo a domino dom⁹ ſue: vl̄ ab alio. poſt h aſ
pice eū qui aſpicit dn̄s anni ⁊ pnuncia qd̄ ſignificēt ſꝫ qnā
titateꝫ loci ex bono vel malo ſi fuerit fortis forte: ⁊ ſi fuerit
debilis debile.

Caplm in ſignificationibus aſpectuum: ⁊ dn̄i anni ⁊ reliq
rum ſignificatorum.

Tc ſcito ꝙ aſpectus oppōis ſignificat inimicita
tem ⁊ contentioneꝫ ⁊ q̄rt⁹ ſil̄r: trin⁹ vō ⁊ ſextilis
e aſpect⁹ amicitatē cū aſpexerit mali ſignificatorē
dn̄i l̄ ſignificatorē regni ex oppōe erit ipꝫ ipedim
tū ex inimicis: ⁊ ſi aſpexerit ex. 4. aſpectu: erit ex qbuſdā q
putant̄ pacifici q̄rꝫ inimicitia pn̄s latebat: ⁊ ſi fuerit ex tri
no l̄ ſextili aſpectu erit ex amicis. p⁹ h aſpice vtrꝫ regredia
tur ipꝫ ipedimentū ſup regē: aut ſup ruſticos Quod ſi itra
uerit ſup regē: aſpice vtrū auxilient̄ ei ruſtici aut non: ſi ve
ro itrauerit ſup ruſticos: vide vtrū auxiliet̄ eis rex vel nō.
Poſt h aſpice ipam domū ī q̄ fuerit mal⁹. ſi ſignificator re
gis vl̄ dn̄s anni habuerit ī ea aliqd̄ teſtimoniū erit inimici
tia ex ei⁹ climate ſcdm quātitateꝫ ſui teſtimonij: aſpice ēt ſi
forte dn̄s anni p̄erit ⁊ ſignificator regis n̄ p̄erit qꝛ ſi ita fue
rit erit inimicus ex eodē climate: ſꝫ debilitat̄ rex: ⁊ introdu
citur loco ei⁹ alter. ſi vero ſignificator regis p̄fuerit ⁊ dn̄s
anni nō p̄fuerit nō erit inimicus ex ei⁹ climate nꝫ ex eius
regno: ſꝫ rex itroducet eos ī domiatōeꝫ ſuā: ⁊ ſbiugabit eos
Cum vō pſceris h aſpice locū mali ex q̄li pte ſit: qꝛ ipſa di
ſtrictio ex eadē pte erit ex ciuitate vl̄ climate: aut ex clima
te eiuſdeꝫ ſigni. Scit̄ q̄qꝫ etas ducis: ⁊ principū ex loco ma
li a ſole: ſi fuerit oriētal̄ erit iuuēis: ⁊ ſi fuerit occn̄tal̄: erit ſe
nex. Et pnuncia in hoc qd̄ eſt inter eos ſm ꝙ fuerit locus
planete: ex cōiunctione ſolis vſqꝫ in cōbuſtioneꝫ eius. ma
lus quoqꝫ cum fuerit in medio celi: ⁊ īpedierit dn̄m anni ī
trabit hoc ſup oēs hoīes. ⁊ ſi fuerit in oriēte erit ipſum ma
lum ex parte orientis. ⁊ ſi fuerit in occidēte: erit ex parte oc
cidētis: ⁊ ſimiliter in ſeptētriōe: ⁊ meridie. Et ſcito ꝙ de
terius eſſe nihil eſt eiuū terre ⁊ ciuitatū que eſt eiuſdem ſi
gni in quo fuerit malus: ꝙ vt ſit retrogradus in reuolutio
ne anni: ⁊ eo fortius ſi fuerit malus in angulo. Poſt h aſpi
ce malū qui aſpicit dominū anni. aut ſignificatorē regis: qꝛ
ſi aſpexerit ab aſcēdente ſignificat ꝙ ipſuꝫ īpedimētuꝫ ſit
ī corpore: ⁊ ſi fuit in ſcdo erit ex parte ſube: ⁊ ſi fuerit in ter
tio erit ex parte fratrū: ⁊ ſi fuerit in q̄rto erit ex pte patruꝫ
⁊ hereditatuꝫ: ⁊ ſi in qnto ex parte filiorꝫ: ⁊ ſi fuerit in. 6. ex
parte infirmitatū: ⁊ ſi fuerit in. 7. ex bello ⁊ cōtentiōe: ⁊ ſi
fuerit in. 8. ex parte mortis: ⁊ ſi fuerit malus in ſigno cōi ti
metur ſup regē. ſi eius ſignificator aſpexerit cū ſicut pdixi
tibi: ⁊ ſi domin⁹ anni nō fuerit ſignificator regis timet̄ ſup
ruſticos qd̄ dixi: qꝛ erit in eis mortalis: ⁊ ſi fuerit i. 9. ex par
te peregrinationis: ⁊ ſi fuerit in. 10. ex parte regis ⁊ eius do
minatiōis: ⁊ ſi fuerit in. 1 1. ex parte amicorꝫ: ⁊ ſi fuerit in. 12.
ex parte inimicorꝫ. ⁊ ſimilr̄ dic ī bono qd̄ ſignificauerit nu
tu dei. ſimilr̄ quoqꝫ dic in reuolutione annorꝫ nati quēad
moduꝫ dixiſti in reuolutiōe annorꝫ mūdi. Poſt hoc aſpice
dn̄m anni in cuius domo recipit annū: vel in quali termīo
vel in quali exaltatione vel triplicitate: deinde aſpice qua
lis ſit locus eius ex his que dixi: qꝛ cum aſpexerint cum: ⁊
receperint erit fortior. Poſt hoc aſpice ſignū in quo fuerit
ſignificator anni cuius climatis ſit vel cuius ciuitatis: qꝛ
eiuſdē dn̄s climatis erit fortior: ⁊ plus adeptionis p̄ceteris
climatib⁹. Deinde pone vnicuiqꝫ climati planetā: ne te late
at nutu dei qd̄ eueniet regi eiuſdē climatis. Et ſcito ꝙ for
tior regib⁹ erit ille cuius clima vel ciuitas fuerit dn̄s annī.
Deinde aſpice qd̄ ſequit̄ per ſucceſſionē. Et oīs qui nat⁹ fue
rit ſub eodē ſigno: in terra vel ſub ſigno domini anni: habi
lis erit ad bonū: ⁊ in eo erit fiducia niſi ſit impeditus. Et cū
hoc feceris aſpice qui pacificant̄ vel inimicantur ex locis
planetaꝫ ⁊ eorum aſpectibus ex oppoſitione. ſ. ⁊ quarto
trino ac ſextili aſpectu: ⁊ ex domib⁹ a quibus aſpiciunt. Et
ſcito ꝙ planeta qui eſt ſub radijs ſimilis eſt patienti. Cum
enim ingreditur ſub radijs recedit fortitudo eius: ⁊ cum
exierit de ſub radijs ſignificat augmentū ⁊ pfectū. Et ſcito

ꝙ non ſit ex.7.planetis qui fruatur fortuna vel infortuna
velocius luna ⁊ mercurio: ⁊ hoc fit propter multitudinē
diuerſitatis eoꝝ: ⁊ ꝯbuſtiõis. qꝛ planeta cū habūdauerit eiꝰ
cõbuſtio: ſignificat malū: ⁊ maxime oīs planeta q̄ fuerit ſb̄
ſole: cū fuerit vnus eoꝝ dñs anni: ⁊ ſignificatoꝛ regis: aſpe
xeritq̄ꝫ eum alius maloꝝ tunc eſſe anni ⁊ regis hoc modo:
erit deterius q̄ꝫ poterit fieri. Et ſol cum fuerit ſub radijs ſit
is in reuolutione diei: planeta diurnus: ⁊ ī reuolutione no
ctis planeta nocturnus: ſignificat regeꝫ qꝛ recipit tunc for
titudinē pl'etaꝝ. Et ſi fuerit dñs domꝰ aſcēdētis ſub radijs:
erit ſol dignioꝛ anno. Et optime aſpice loca luminariū aſpe
ctus dñoꝝ domoꝛuꝫ ſuaꝝ: ad ea: ⁊ aſpectꝰ eoꝝ adinuicem.
Aſpice quoqꝫ vtrū ſit aſpectui eoꝝ fortitudo qꝛ eo fortioꝛ ꝑ
aſpectū erit planeta: cū aſpexerit ex domo ſua vł' exaltatõe
aut triplicitate ſua: vel termio: aut ex loco fortitudinis: aut
fuerit dñs partis fortune: ⁊ fuerit cū ħ ꝙ dixi oꝛiētalis: aut
directus: tūc.n.erit fortioꝛ q̄ꝫ poterit eſſe. Aſpice quoqꝫ par
tem fortune: ⁊ dñꝫ eiꝰ ⁊ loca eoꝝ ex ſignis: qꝛ hec ꝯfortant
dñꝫ anni: ⁊ ſignificatorē regis: q̄ ſi fuerit īpediti aſpice eos:
⁊ loca eoꝝ ex ſignis qꝛ pars fortune ē fortitudo luminariū
Oꝛ ſi fuerint apti in loco fortune: ſignificāt bonū ⁊ aptatio
neꝫ: ⁊ ſi īpediti fuerint ſub radijs ſignificant detrimentū ⁊
amiſſionē ſcðm ſbām ſignoꝝ: in q̄bus fuerit. Poſt ħ aſpice
dñm ānī: cui iūgiť: qꝛ ex hac ꝑte erit fiducia ⁊ timoꝛ. Aſpice
quoqꝫ ſi forte fuerit ſignificatoꝛ regis dñs anni: Et exponā
tibi qualiter fuerit hoc: vt ſit.ſ.dñs anni hñs teſtimonium
in medio celi: aut fuerit dñs exaltatõis medij celi: aut dñs
medij celi cõmiſerit diſpoſitionē ac fortitudinē ſuā: vel fue
rit dñs medij celi ī domo ſua aſpiciēs eum. Cū.n.ſic fuerit
erit dñs anni ſignificatoꝛ regis: ⁊ cū ħ ſcieris ī reuolutiõe
annoꝝ: ſcito ſignificatorē regis ex dño anni. Et ſcito eſſe il
lius de eſſe ruſticoꝛuꝫ. Oꝛ ſi fuerit ſol dñs anni aſpice ſicut
dixi tibi in primo capitulo. Aſpice etiā dñꝫ medij celi ſi fue
rit ſub radijs īgrediens ī combuſtionē: ſignificat ħ mortē
regis. ⁊ ſi iaꝫ exiuit de cõbuſtione: ⁊ non apparet: ſol erit di
gnioꝛ illo ī ſignificatione regis. Poſt ħ aſpice cui iungitur
ſignificatoꝛ regis: qꝛ cum coniungitur dño anni: committit
rem ſuam ruſticis. Et ſi ſeparatus fuerit a dño ānī iūctuſq̄ꝫ
fuerit malo vel planete inimicāti aſcēdēti ſuſpicabiť ſuꝑ
eos: ⁊ īmittet ſuꝑ eos īpedimentū: ⁊ ſi iunctus fuerit ſignifi
catoꝛ regis alicui planete in.8.aut.6.ex oppõne: aut quarto
aſpectu: timeť ſuꝑ regeꝫ ī eodē anno moꝛs. Silr ſi ⁊ iūctus
fuerit dñs eoꝝ extra ħ loca que tibi dixi: ⁊ eo fortiꝰ ſi fue
rint ꝯiūcti malis: ⁊ timebiť ſuꝑ euꝫ īfirmitas: ſi iunctꝰ fue
rit planete ī tertio: vł'.6.ſicut dixi ī primo capitł'o: aut dñis
eoꝝ. Silr aſpicies omni eē illiꝰ hoc modo: ⁊ hoc dixi ſi dñs
medij celi cõmiſerit diſpoſitionē ſuā dño ānī. Si vō nõ cõ
miſerit dñs medij celi erit dignioꝛ hoc quod dixi. Aſpice ēt
in.12.locis regioni: ex diſtrictõe: ⁊ abundantia ⁊ ex timoꝛe:
atq̄ꝫ triſtitia. Et aſpice igiť vniuerſis regionibꝰ climatuꝫ: ⁊
partiuꝫ: poſt ħ aſpice q̄s ſit dñs domus dñi anni: qꝛ ſi is ſpe
xerit euꝫ ⁊ recepit īueniet eos gaudium dñi: ⁊ ſecuritas: ⁊ ſi
non aſpexerit eum inueniet eos timoꝛ ⁊ diſtrictio: quod ſi cõ
miſerit dñs anni diſpoſitionē ſignificatori regis: immittet
ſuꝑ eos diſtrictõeꝫ ꝑpter acq̄ſitionem ſubſtantie: cum fue
rit eius commiſſio ex quarto aſpectu: vel ex oppoſitione: ſi
vero fuerit ex trino vel ſextili aſpectu ſignificabit reddi
tionem cenſus abſq̄ꝫ ingreſſu diſtrictionis ſuper ruſticos.
Et ſi cõmiſerit diſpõneꝫ ſuam abſq̄ꝫ aſpectu: erit hoc abſq̄ꝫ
ſcientia regis. ⁊ ſi aſpexerit dñm domus eius: extrahet rex
in eodē anno ſubās: ⁊ ſi non aſpexerit extrahet ſbām: abſq̄ꝫ
mala voluntate ſua. Poſt hoc aſpice ſubās regis ſi fuerit ſi
gnificatoꝛ regis dominus medij celi: ex.11°. Et ſi fuerit dñs
anni ex ſecundo: ⁊ eſſe militum erga regeꝫ ex domino ſigni
in quo fuerit: ⁊ ex domino termini vel faciei: ⁊ auxiliare in
hoc per parteꝫ fortune: ⁊ eius dominos qui ſi aſpexerit eā
ſignificatoꝛ regis: aut fuerit cum ea: ſignificat fortunam re
gis. Similiter aſpice ruſticis ex domino anni: ⁊ ſcito eſſe re
gis ex ſignificatoꝛe ſuo: potentum vero ac nobilium: ex do
mino anni: quia cum hoc feceris non te latebit eſſe eoꝛum:
⁊ quid inueniet eos in anno ex bono vel malo: ⁊ quali mo
do vel quali cauſa erit ſi deus voluerit. Poſt ħ aſpice dñm
anni: ⁊ ſignificatoꝛem regis: ſi fuerint retrogradi: ſignificāt
ammiſſionem ⁊ debilitatem regis: ⁊ ciuium eiꝰ regni: ſi vō
fuerint ambo retrogradi: aut vnus eoꝛū: aſpice in cuius ter
mino ſit retrogradus: vtrum ſit.ſ.in termino fortune vel
mali: ⁊ mitte in opere tuo ſimiliter dominuꝫ domus quia
ſi fuerit planeta retrogradus in domo fortune: erit melius
q̄ꝫ ī domo mali aut in termino mali: qꝛ retrogradatio ſigni
ficatoꝛis regis ſignificat debilitatem regis: ⁊ retrograda
rio domini āni ſignificat debilitatem illius dominationis.
Poſt ħ aſpice bellum ex parte qua fuerit mars ſi fuerit di
rectus: erit ex hoībus ſtudioſis q̄ nolūt fugere. ⁊ ſi fuerit re
trogradus erit bellum cum latronibus q̄ non quieſcunt in
vno loco: ⁊ non accedent ad bellum. ¶ Saturnus vero ſi
gnificat diſtrictionem ciuiuꝫ plage in qua fuerit ſecundū
ſbām ſigni in quo fuerit ⁊ loci eius ex domibus per ſucceſ
ſionem: vt aſcendens ⁊ domus ſubſtantie: donec ꝑueniat
ad.12. Cūq̄ꝫ fuerit retrogradꝰ erit quēadmodū dixi tibi de
marte. Et erit hoc grauius ex cõiunctione: ⁊ ſi iunctus fue
rit domino anni erit grauius regi ex terris in quibus fuerit
⁊ climate. Poſt hoc aſpice adeptionē ⁊ victoriā ex fortioꝛi
planetaruꝫ: qꝛ ipſe ſignificat multitudinē militũꝫ ⁊ eoꝛum
fortitudinem: ſicut aſpicis teſtimoniuꝫ planetarū ⁊ fortitu
dinem eoꝛum in locis ſuis. Poſt hoc aſpice celeritatem vi
ctoꝛie ⁊ eius tarditatē ex ioue ⁊ ſaturno: ⁊ teſtimonijs cõiū
ctionis eoꝛū ⁊ eſſe eoꝛuꝫ profectionis in radice ſm curſuꝫ
⁊ in annis maioꝛibus circuli in quibus fit cõiunctio media
que mutatur a triplicitate in triplicitatem alteram: qua fit
a ꝓfectiõe eoꝝ in radice mutatio ſectaꝝ ⁊ regnoꝝ. Signifi
catur eni hoc quod dixi tibi in cõiunctione eoꝛum rribus
modis: ⁊ patefaciam tibi hoc in ſequenti capirulo. Cūq̄ꝫ fe
ceris ſuper hoc: fac quēadmodum facis in reuolutione āno
rum nati ſm radicem natiuitatis. Quia accipies ſignifica
tiones ſectaruꝫ ⁊ regnoꝛuꝫ ex cõiunctione ſaturni ⁊ iouis ⁊
mutatione eoꝝ a triplicitate in triplicitatem. Aſpice etiam
preſentiā planetarū triuꝫ qui ſunt ſupra ſolem ⁊ eoꝛuꝫ lo
ca ex ſignis fixis: ⁊ mobilibus atq̄ꝫ cõmunibꝰ. ⁊ mitte eam
in hoꝛa deſtructionis reruꝫ: ⁊ ego patefaciā tibi in curſu ſa
turni ⁊ martis: ⁊ exponam tibi hec oīa. Scito ꝙ cū fuerint
mali ſaturnꝰ.ſ. ⁊ mars in ſigno ad imagineꝫ hominū: ⁊ iun
ctus fuerit ei alter malus: fueritq̄ꝫ directꝰ vel retrogradus
ex cõiunctione: aut quarto aſpectu vel oppõne erūt in hoī
bus peſtilētie. Si vero fuerit retrogradus erit callidiꝰ atq̄ꝫ
velocius. ⁊ opoꝛtet te aſpicere vtrū ſit aſpectus ⁊ cõiunctio
ex aliquo anguloꝛum: ꝙ ſi ita fuerit erit callidius ⁊ foꝛtius
aſpice tunc in quali angulo ſit. Si aūt fuerit ſaturnus q̄ eſt
tardioꝛ in quarto aut in medio celi: ⁊ planeta retrogradus
qui ei iungiť in.7.veniet ħ maluꝫ ex parte occidētis: ⁊ ma
gnificabitur res ⁊ cõfoꝛtabiť: ⁊ ſi fuerit tardioꝛ ī occidēte ⁊
retrogradus qui ei iūgiť in quarto: īcipiet hoc ī plaga quā
dixi tibi donec veniat ad occidentem. ¶ Poſt hoc aſpice
moduꝫ inceptionis ex parte velocioꝛis planete qui iungiť
põderoſo. Et ſcito ꝙ perueniet ſcðꝫ maluꝫ ad locuꝫ tardio
ris ⁊ ponderoſi: ⁊ ſcito ꝙ retrogradus ⁊ cõiūctus.i.ille qui
iungiť: cuꝫ fuerit in ſigno cõmuni: erit moꝛs ex bello vel in
rerfectiones: ⁊ in fixis: ⁊ imobilibus erit ſꝫ ꝙ ſignificauerit
foꝛtioꝛ maloꝛuꝫ in locis ſuis. ſi fuerit mars foꝛtioꝛ: erir ex
bello: aut ex infirmitate que fuerit calida. Oꝛ ſi fuerit ſatur
nus foꝛtioꝛ erit moꝛs ex oī īfirmitate q̄ fuerit ex ſiſitudine
ſaturni: ⁊ ꝯmiſce ei foꝛtitudinē martis: ⁊ ſi fuerit qđ diximꝰ
extra angulū: erit hꝰ modicū poſtea ſolueť ſi deꝰ voluerit.

¶ Capitulum ſecundum in reuolutione annorum mundi de grauitate.

c Um volueris reuoluere ānos mūdi:in qbus timendū ē:aſpice vtrū ſit i eodē āno ꝯiūctio ſaturni:⁊ iouis:qꝺ ſi fuerit erit maiꝰ malū:⁊ ſi nō fuerit erit leuiꝰ:ſilr dn̄s āni aut ſignificatō regis cū trāſierit ꝑ planetā tardū ⁊ malū i angulo:timebit̄ tunc ex ſignificatore eiꝰ queādmodū dixi tibi i ꝺſtructōe ⁊ morte: aſpice ꝙ malos ſi fuerit in tali eē:qꝺ ſupiꝰ diximꝰ i loco noctis coꝝ vel diei eorū:qꝛ ſaturnus i ſigno diurno ⁊ maſculino minus ipedit:⁊ mars ī ſigno feminio ⁊ loco noctis minoris ipedimenti eſt. Poſt hoc aſpice vtrū ſint recepti ī locis eorum vel non:qꝛ ſi fuerint recepti erit minus eorū impedimentum:⁊ ſi fuerit infirmitas ī eodem anno non morientur niſi pauci:⁊ ſi ſignificauerint interfectionem erūt vulnera ⁊ non interfectio niſi modica: ⁊ miſerabuntur homines inuicem. Et ſcito quod caput draconis congruit fortunis ⁊ cauda auxiliatur malis:aſpice itaqꝫ coniunctionē capitis ⁊ ſaturni:quia ſignificat ſecundum ſubam ſigni in quo iungitur : ſicut ſignificat in eclipſibus luminarium : nā cum fuerit queadmodum dixi tibi in ariete: ⁊ eius triplicitate:erit in beſtijs ⁊ lupis ſcꝺm ſubam ſigni in quo cōiunguntur.et ſi fuerit in tauro et eius triplicitate:erit in arboribus et herbis:et pauca erit pluuia:et annone.et ſi coniuncti fuerint in aereis:inuenient homines:⁊ aues impedimentum:⁊ flabunt vēti:⁊ i aquaticis multiplicabit̄ pluuia et aqua:ac piſces:atqꝫ frigus:et multiplicabuntur locuſte et repentia terre. Et aſpice in quarto mali aſpectu et caude:et coniunctōe eorum: qꝛ ſignificabunt forte bellum:et famem:et multitudinē timoris:et erit magnū frigꝰ et multitudo mali:et ſi fuerit ſaturnus iunctus cum cauda : ſignificat famem:et paucitatem boni:et fortitudinem frigoris: et deſtructionem arborum:et erit in parte in qua fuerit et ſi ſol combuſſerit in ea planetā:fortius erit hoc in ea ꝗ̄ in ceteris partibꝰ. ⁊ ſcito quod planeta tardior ſignificat bellum:⁊ retrogradus ſignificat fugā:directus vō ſignificat pacem:⁊ maxime ſi aſpexerit eum fortuna de medio celi:⁊ ſi dominus domus eius aſpexerit planetam:aut dn̄s triplicitatis:vel dn̄s termini:ſeu dn̄s exaltationis ſue: ſignificat multitudinem auxiliatorum ex propinqs ⁊ ceteris:ſecūdū quantitatem eius quam dixi tibi:aſpice et eē dn̄i exercitꝰ ex planetis a quibus accipitur ſignificatio:qꝛ cū fuerit ī domo ſua erit ex domeſticis regni:⁊ ē notus:⁊ ſi fuerit in exaltatione ſua erit nobilis vtilis regno:⁊ ſi fuerit in triplicitate ſua infra quod dixi:ſed erit notus:⁊ eſt infra ipſos : ⁊ ſi non fuerit ex hoc quod dixi aliquid:non erit notus:nec generoſus:⁊ forraſſis dicetur de eo quod ſit natus ex fornicatiōe. Et ſcito quod planete diurni ſint ſol:ſaturnꝰ:iuppiter. ſunt etiam maſculini in die:feminini in nocte:⁊ planete nocturni ſunt luna:mars:⁊ venus :mercurius autem cū maſculinis eſt maſculinus:⁊ cum femininis:femininus:cū nocturnis quoqꝫ nocturnus ⁊ cum diurnis diurnus.

¶ Capitulum in timore ſuper regem.

c Um in reuolutiōe anni ingreditur ſignificator anni in combuſtionem:morietur rex eiuſdē regionis:⁊ ſi fuerit in ſumitate radiorum intrabit ſuper eum meror ⁊ triſtitia. Si autem aſpexerit eum fortuna eitadei:et ſi fuerit ſuper quod dixi tibi: ⁊ iam tranſierit combuſtionem:intrabit ſuper eū ira: ⁊ contentio poſtea ſoluetur ab eo:⁊ meliorabitur eius eē:niſi aſpiciat eum malus:quia tunc ſignificat prolongationem eorum que dixi:et eorum diſtrictionem:et timebitur de eo ſecundū naturam ſigni:ſiue infirmitas fuerit vel mors:aſpice ergo horam illius ſignificationis ex tempore coniūctionis ſignificatoris et mali. Et ſimiliter malus cum aſpexerit ſignificatorem regis ex oppoſitione vel quarto aſpectu:aut ex ꝯiunctione:timebitur ſuper eū cū fuerit eū ſꝫ qꝺ dixi ī angulo. Et tēpus illius erit i cōbuſtione ſignificatoris: ⁊ ī aduentu eiuſdē mali ad locū ſignificatoris:aut ad mediū celū: vel ad aſcēdens:niſi auxiliet̄ ei fortuna ꝑ aſpectū:⁊ ſit idē malus auxiliator i natura:⁊ qſquis fuerit malus ipſe erit ſignificator regis:qꝛ diſtrictio i trabit ſuꝑ hoies ex parte regis ⁊ eo fortius:ſi fuerit i angulo:tūc ſignificat qꝺ non fatigabit̄ ex diſtrictōe eorū:⁊ ſi fuerit in medio celi cum hoc qꝺ dixi tibi:erit diſtrictio ex qbuſdam alienis: ⁊ erit hoc in loco mali ſi fuerit i oriente:⁊ ſi fuerit i occidente ſilr. ⁊ ſi fuerit ī medio celi erit vniuerſalr ceteris hoibus:⁊ maxime in parte benetbnas.i.vrſe maioris ꝑ quā ſignificat̄ ſeptētrio:ac ſi diceret i parte ſeptentrionali:⁊ ſi fuerit ī parte anguli terre erit ī parte orientis:⁊ accēden.i.nigrorum:⁊ ſilr fortune:niſi ſint retrograde:⁊ i loco malo.i.in deſcenſionibus ſuis : vl̄ in oppōnibꝰ domoꝝ ſuarū:qꝛ hͻ loca inimicitie ſunt eiꝰ: q̄ tunc debilitat̄. Scrutare ḡ partes in qbus fuerint:⁊ aſpice planetā quo ſignificat̄ rex ⁊ eē eiꝰ:⁊ ꝓnuncia ſuꝑ eē planetaꝝ ⁊ ꝑfectōem eoꝝ ꝑ ſingulos dies: ex diſtrictiōe ⁊ penuria vel abundantia:de bono ſeu malo.poſt hͦ aſpice in receptōe lumīs ⁊ eiꝰ pulſatōe qꝛ hͦ ſignificat qd eueīet ruſticis.

¶ Queſtio de bello ⁊ quis de duobus vincet.

e T ſi iterrogatus fueris de bello vtrū ſit : ⁊ qs eorū adipiſcet̄ victoriā. Aſpice ei cui volueris aſpicere q̄le ſit eē eius in eodem anno: ⁊ q̄liter aſpicit ſignificator regis ⁊ dn̄s anni eū:qui ſi fuerit loco fortis : ⁊ nō aſpexerit eū ſignificator regis:⁊ aſpexerit eū dn̄s anni ſuꝑ dn̄m īterrogationis erit rex grauis:⁊ nō auxiliabit̄ ei rex:ſꝫ erūt auxiliatores ex domeſticis regis. ⁊ ſi aſpexerit eū ſignificator regis ꝓnuncia auxiliū regis erga eū: ſcꝺꝫ aſpectū ex fortitudie ⁊ debilitate ꝙ ſi fuerint i natura inimici : dic eū iniuriari ab eo:⁊ ſi fuerit pacificādi:iudica ſꝫ qꝺ videris:iā qꝛ indicaui hoc tibi vt mireris:⁊ ſcias q̄liter aſpicias eius capitula:qꝛ nō latebit te aliquid ex hoc mō in deſcriptione eiꝰ. ⁊ ſcito rōnabiliter ex vicijs eiꝰ:ſicut ꝓdixi tibi i capitulo reuolutionis quouſqꝫ nō dimittas deſtructionē neqꝫ aptationem quin aſpicias in ea:⁊ videas cū hoc auxiliū planetarū erga eum ſm ſubſtātiā deoꝝ per longitudinem ⁊ breuitatem eorum dominorum.

¶ Qō ipedimēti de mortalitate ⁊ in quāta parte moriunt̄.

e T ſcito ꝙ planeta q fuerit ſub radijs ipediet ciues eiuſdē climatis : ⁊ deſtruet eē coꝝ ⁊ fatenur ſe ſubiugari:⁊ eo fortius ſi fuerit in reuolutiōe i angulo : aut aſpexerit eū malus:qꝛ ſi fuerit queadmodū dixi tibi ſub radijs:⁊ fuerit in fine ſigni in quo eſt ⁊ aſpexerit eū malus an̄ ſe:⁊ alter malus poſt ſe:pariet̄ hoc clima ſm quātitatē aſpectus mali. Si eni fuerit cōiūctio in vno ſigno ꝑibit vniuerſitas coꝝ: ⁊ ſi fuerit in oppoſitiōe medietas illoꝝ. ſi vō fuerit ex quarto aſpectu:q̄rta pars coꝝ. ſi aūt ꝓceſſerit ſaturnꝰ ⁊ mars fuerit poſt eū:captiuabunt̄:⁊ non interficiet̄ ex eis niſi pauci. ſi vō mars ꝓceſſerit:⁊ fuerit ſaturnꝰ poſt eū īterficiet̄ vniuerſitas coꝝ. ¶ Poſt hoc aſpice malū q aſpicit̄ ſignificatorē regis:ſi aſpexerit eū ex ſigno ī quo fuerit regi teſtimoniū erit inimicus ex terra eiꝰ ſm quātitatē eiꝰ teſtimonij. ⁊ ſi aſpexerit ex domo ſignificatoris regis erit ex domeſticis ſuis. ⁊ ſi aſpexerit eū ab exaltatiōe ſua erit ex nobilibus de his qui fuerint ei cōſiles ⁊ eiuſdē ordinis. triplicitas vero ⁊ terminꝰ ſignificat ciues dn̄ationis eius. Et ſcito ꝙ trinus ⁊ ſextilis aſpectus ſignificat ꝓpinquos:⁊ oppoſitio ſignificat inimicos:⁊ ꝑmus aſpecꝰ quartus : ſignificat domū patrū. q̄rtus vō ſcꝺs ſignificat generoſos:⁊ bene natos ſibi cōſiles. de his qui apti ſunt regno. In cōiunctione aſpice ad ſignū de quo diximus:qꝛ ſi fuerit ei in eo teſtimoniū erit ex ꝓpinquis:de his qui cū eo nutriti ſunt. Et ſi nō fuerit ei teſtimoniū erit ꝓgenies eorū vna: optime aſpice hec capitula. ¶ Poſt hoc aſpice loca luminariū ⁊ fortitu.

dinem eoꝝ: ⁊ ſeparatõem eorum: atq₃ ꝯiunctionem qbus ſ. iungunt: ⁊ qli modo ſeparant̄: qꝛ coniunctio ſextilis: vel trini aſpect⁹ debilis eſt: oppõnis vero ⁊ ꝯiunctionis fortis.

¶ Optime aſpice hoc capitulũ: qꝛ ſignificat quãtitatez fortitudinis eoꝝ: ⁊ indicabo tibi vniuerſalr̄ opus .7. planetaꝝ ⁊ ſignificatõem eorum. Sol ſignificat regẽ: luna ſignificat vniuerſitatẽ vulgi. Juppiter ſignificat nobiles: mars ſignificat bellatores. Saturn⁹ ſignificat religioſos fidei. Uen⁹ ſignificat mulieres. Mercurius ſignificat negociatores: ⁊ pueros. Aſpice igit̄ cũ fuerit aliqs iſtoꝝ ſignificatoꝝ: vtrũ ſit ei pars in eodẽ anno: quia ſi fuerit ei pars in eodem ãno intrabit ſuper quod dixi tibi diſtrictio ⁊ detrimentuz: ⁊ ꝑs illius eſt vt ſit in aſcendente: aut in medio celi per gradum ſuum ⁊ ſignum: preter venerem: ⁊ lunam: quia iſte cuz fuerit i domib⁹ ſuis i occidente: aut i angulo terre ſignificant impedimentũ forte: qꝛ h̄ duo ſunt patri: ⁊ mars ſilr̄: ſed eſt infra eas. Juppiter aũt: ⁊ ſaturnus: ac ſol eo fortius erit eẽ eoꝝ: vt ſit i domibus eoꝝ aſcendens: ⁊ mediũ celum. Ois planeta maſculin⁹ in oriente erit fortior: ⁊ ſilr̄ domus eoꝝ ⁊ ſilr̄ cũ fuerint planete feminini i occidẽte fortiores ſũt: ⁊ eo meli⁹ illis erit: ſi fuerit meridiani: ⁊ ſimilr̄ domus eoꝝ.

¶ Capitulum in diuiſione mundi ⁊ climatum per ſubſtantias planetarum ⁊ ſignorum.

Et ſcito ꝙ mundus diuiſus ẽ in tres diuiſiones ſecundũ ſbas trium planetaꝝ q ſunt ſuꝑ ſolem ſm videlicet eorum ſbas ⁊ eorum cõplexiones. Pars igit̄ mundi ſuperior ẽ ſaturni: ⁊ pars mundi media eſt iouis: ⁊ ipſa eſt pars temperata ſimilis ſube iouis: pars vero iferior eſt martis: q̄ eſt ꝑs caloris ⁊ eſt ſcðm ſbam martis: ⁊ participat̄ ſaturno luna i parte ſua: qꝛ ſignũ ei⁹ opponitur ſigno ſuo: ex q̄litate igit̄ anni ciuiũ h⁹ partis ẽ paucitas ſapiẽtie ⁊ certitudinis: ⁊ abſciſſio pietatis ⁊ obliuio. Colores quoq₃ eorũ ſunt rubei: ⁊ albi: ⁊ ſilr̄ eſt in eis albedo: ⁊ obliuio. Eſt. n. eoꝝ cõpl'o ex tenebris terre ⁊ aeris.

¶ Et participat̄ ioui mercuri⁹: qꝛ domus eius oppoit̄ domui illi⁹. Qualitas quoq₃ ai ciuiũ h⁹ partis ẽ ſapia: ⁊ certitudo ac religio ⁊ ſitas: ⁊ ꝯiũctio pietatis: ⁊ acuitas ingenij: ⁊ eoꝝ colores ſunt diuerſe cõplonis cõmixti. ſ. ex albedine ⁊ nigredine atq₃ rubore: eo ꝙ domus eoꝝ ſint cõmixte ex frigore terre: ⁊ calore aeris: iſtoꝝ ḡ diuiſio dignior ẽ ⁊ ꝓciorior ceteris diuiſiõib⁹. ⁊ terra eoꝝ eſt melior ceteris terris terra ꝓpħarũ: ⁊ ſapiẽtũ. Et ꝑticipat̄ marti venus: qꝛ domus ei⁹ opponitur illius domui ſic ꝓdiximus: ex q̄litate q̄z animi ciuiũ eiuſdẽ partis ẽ turpitudo: ⁊ cupiditas veneris: ⁊ potationis ac ludi: ſcðm loca eiuſdẽ planetaꝝ: ⁊ eoruz colores ſunt cõbuſti ex calore terre ⁊ aeris: ⁊ participat̄ ſol ioui: ⁊ mercurio in partib⁹ eoꝝ. ¶ Climata quoq₃ diuiſa ſũt ſecundũ hos modos i q̄litate ſeculari ⁊ colorib⁹ corpoꝝ ſecundũ ordinez circuli in latitudine ei⁹: poſt h⁹ ſuꝑ .12. ſigna ſunt diuiſa ẽt: que ſunt circuli porte vel partes ⁊ in his ſunt 360. itinera diuiſa ꝑ gradus ſolis: ⁊ fiunt ꝑ .21. milia ⁊ 600. porte vl' ꝑtes medie: minores ãt nõ ſũt neceſſarie niſi i reuolutõe mundi: ⁊ i reuolutione. ſ. anni i capitulis ſolis: vult intelligi in equatõe ſolis: vt nõ te lateat gradus aſcẽdentis: ⁊ q̄rtaruz. ¶ Jtem oriens ⁊ ei⁹ vẽtus eſt calidus: ſiccus. Occidens ⁊ ei⁹ vẽtus eſt frigidus: hũidus. Meridies ⁊ ei⁹ ventus eſt calidus hũidus. Septentrio ⁊ ei⁹ ventus eſt frigid⁹ ſicc⁹. Et ſilr̄ aries ⁊ ei⁹ triplicitas ẽ calida ſicca. Taur⁹ ⁊ ei⁹ triplicitas eſt frigida ſicca. Gemini ⁊ ei⁹ triplicitas ẽ calida humida. Cancer ⁊ ei⁹ triplicitas eſt frigida humida. Narrauerunt quoq₃ ꝙ i climatib⁹ .7. q eſt mundus ſunt ciuitates ⁊ caſtra: at ville ſcðm numerũ ſignoruz celi .12. ſicut .12. ſigna q̄ ſunt ciuitates magne ex qbus ſunt in vno quoq₃ climate .2. ſaturni .2. iouis .2. martis .1. ſolis .2. veneris .2. mercurij ⁊ lune .1. ¶ Et patefaciã tibi quot narrauerũt eſſe ciuitates: ⁊ caſtra: atq₃ villas in .7. climatibus. Nã in primo climate dixerunt eſſe .3100. Et in ſcðo climate .1712. in tertio climate .1077. in quarto .2944. in q̄nto .3006. in ſexto .3408. in ſeptimo .3300.

¶ Capitulum in ſignificatione dñi anni ⁊ vniuſcuiuſq₃ planete quando eſt dominus anni.

Aſpice ḡ reuolutionẽ: ſi cõmiſit ſol diſpõez lũe .i. ſi fuerit reuolutio i nocte: aſpice lunaz ⁊ ei⁹ locum ab aſcẽdẽte ſi ꝯgruerit vt ſit dña diſpõnis: aſpice dñm dom⁹ ei⁹ ⁊ aſpectũ planetarũ ad eũ ⁊ dic ſcðm qð videris de aſpectu malorũ ⁊ fortunarũ atq₃ ꝯiunctiõe eorũ: et aſpice locũ eius a ſaturno q̄lis ſit vtrũ. ſ. iungat̄ ei vel ſeparet̄ ab eo. Aſpice i augmẽtatiõe vel diminutione luminis eius. Aſpice quoq₃ vtrũ eueniat ei eclipſis eodẽ anno: vl' nõ. Poſt h̄ aſpice eclipſim lune: ⁊ locũ eius: ⁊ eclipſim ſolis: ⁊ locũ ei⁹: ⁊ aſpectũ planetarũ ad eũ. Et ſcito qꝛ cũ fuerit dñs aſcẽdẽtis i eodẽ anno ipedit⁹ immittet detrimẽtũ ſuꝑ ruſticos: ⁊ grauabit̄ eoruz eſſe ſcðm ſubam eiuſdẽ ſigni i eadẽ terra q̄ fuerit eiuſdẽ ſigni: vt libra cũ fuerit aſcẽdens ãni ⁊ fuerit ven⁹ cadẽs aut retrograda: vl' ſub radijs deſtruet̄ terra libre: ⁊ accident ei ifirmitates: ⁊ triſticie. Poſt h̄ aſpice oi ſigno ſcðm eẽ dñi ſui et locũ ei⁹ ab eo ⁊ eorũ aptatio atq₃ detrimẽtũ: erit ſcðm aſpectũ plaꝝ ad .ipz ⁊ loquere ſuꝑ h̄ ſʒ qð videris: ⁊ cũ de his expleueris: aſpice ſignũ .2ᵐ ⁊ dñz ei⁹ deĩde .3ᵘ ⁊ dñz ei⁹ queadmõz dixi q̄uſq₃ ꝑficias .12. ſigna. ⁊ aſpicias meli⁹ in ſignis anguloꝝ: qꝛ ẽ eis fortitudo ꝑcetris ſignis. Et ſcito qꝛ mars cũ fuerit hora reuolutiõis i medio celi: ſignificabit h̄ ꝙ ponat rex aliqs in patibl'o. ⁊ ſi fuerit i aſcẽdẽte vl' i ãgl'o occñtl abſcidet man⁹ aliqrũ ſue dñatiõis ⁊ i angulo terre iterficiet. ⁊ cũ fuerit ſaturnus i aſcendente ſignificat famẽ ⁊ mortẽ: ⁊ ifirmitates ⁊ vẽtos vehemẽtes nocibiles. ⁊ cum fuerit dñs aſcẽdẽtis ⁊ dñs anni mercurius: ⁊ fuerit liber a malis: aſpexeritq₃ eũ fortune erit annus bon⁹: ⁊ vtilis ſapiẽtib⁹ ⁊ mercatorib⁹: ac pueris: ⁊ eo meli⁹ ſi fuerit receptus a dño domus in q̄ fuerit. ⁊ ſi fuerit ecõtrario dic ecõuerſo. Et cũ fuerit luna i aſcẽdẽte dña anni fueritq₃ liba a mal: multiplicabunt̄ pluuie: ⁊ frigus: ⁊ iundabũt flumina: ⁊ iueniẽt bonũ ⁊ gaudiũ: ⁊ eo melius ſi fuerit recepta. ⁊ ſi fuerit iuppiter in aſcẽdẽte erit annus ſiccitatis ⁊ aptabũt̄ res boiuz ⁊ diuitũ ⁊ ꝓficiẽt. ⁊ ſi fuerit recept⁹ iueniet vniuerſitas vulgi a rege bonũ: ⁊ diligent regẽ ſuũ. Et ſi fuerit i aſcendẽte mars: erit terremot⁹ in eadẽ terra: ⁊ pauca erit pluuia: ⁊ erit modicuz bellũ. ⁊ ſi fuerit ſol in aſcendente: aut fuerit dñs anni: ⁊ fuerit liber a malis: gaudebũt diuites ⁊ abũdabit bonũ ⁊ ꝓficiẽt res. Si võ fuerit ipeditus erit ẽt qð dixim⁹ e cõtrario. ⁊ ſcito ꝙ etiã anni grauant̄ cũ fuerit mali i ſuꝑiori ꝑte circuli ⁊ nõ i parte iferiori: ⁊ maxie ſi cõmiſerit mars diſpõnez ſuã ſaturno: qꝛ ſignificat res graues ⁊ ꝓlõgatas: de apparitiõe detrimẽti in terra: ⁊ debilitatẽ regis: ⁊ ablationẽ fidei: ac religiõis: ⁊ multiplicabunt̄ latrocinia ⁊ cõtẽtiones ⁊ maxime ſi fuerit aliqs maloꝝ i medio celi. Et aſpice cũ hoc lunã: qꝛ cũ cõmiſit diſpõnẽ ſuã ſaturno ex iferiori ꝑte circuli: ſub terra ſignificat tribulationẽ: ⁊ detrimẽtũ ⁊ mutationẽ regni. ⁊ ſi luna pulſauerit lumẽ ſuũ ſaturno: ⁊ fuerit eũ eo: aut i. 4ᵒ aſpectu: aut i oppoſitione ei⁹: erit deterius: ⁊ ſilr̄ aſpice ſolẽ ſicut aſpexiſti lunã: qꝛ ſi fuerit recept⁹ ſignificat ablationẽ mali. Et ſcito ꝙ fortune ſignificãt ſolutionẽ mali ⁊ ei⁹ ablationẽ ſi fuerint fortes i loco ſuo: ⁊ boni teſtionu: ⁊ ſi fuerit directi ſignificãt bonũ ⁊ aptationẽ. Et ſcito ꝙ ꝑlta cũ egreditur de ſubradijs de cõbuſtiõe: erit ſic puer q ꝓficit ⁊ augmẽtat̄: ſi tñ nõ aſpexerint eũ mali: ⁊ ſilr̄ cũ igredit̄ ſub radios ⁊ cõbuſtionẽ: erit vt ſenex defectiu⁹. Cõſidera ḡ optime h̄ caplm.

¶ Poſt hoc aſpice itroitũ vniuſcuiuſq₃ planete i exaltationez ſuã ⁊ ꝓpe ſaturni: qꝛ tũc fit fortior: ⁊ cũ hoc qð fuerit ei ex teſtimonio ⁊ fortitudĩe aſpice ſi recipit teſtimoniũ diſpoſitionẽ: qꝛ ſignificabit tũc res magis: ⁊ ſilr̄ iuppiter ⁊ ceteri

planete. Et aſpice dũ reuoluitur annus fortunas ⁊ malos: ſi aſpexerit ex ſigno fixo: plongabitur qđ ſignificauerint ex bono vel malo. ⁊ ſi aſpexerit ex ſigno mobili erit h̄ modicũ. ſi vō aſpexerit ex ſigno cõmuni: erit media. Poſt h̄ aſpice i capitulo eclipſis ſcđʒ quãtitatẽ ſube aſcẽdentis cũ ſciueris ꝙ erit i eodẽ anno eclipſis: Aſpice ita ꝙ dñm ſigni in quo erit eclipſis: qđ ſit eẽ ei⁹: ⁊ q̃lis ſit loc⁹ eius: ⁊ eẽ eius ex dño aſcẽdentis eclipſis: ⁊ q̃le ſit eẽ eius ex dño ãni: ⁊ ſignificatore regis: ⁊ qualr aſpiciãt euʒ fortune vl' mali. Quia ſi fuerit īpeditus ab aſpectu maloꝝ: ꝙ ſignificauerit aggrauabitur: ⁊ multiplicabitur: ⁊ eo forti⁹ ſi fuerit dñs domus eclipſis ſignificator regis. ꝙ ſi fuerit ſignificator regis ⁊ fuerit mali aſpicientes eũ: timebitur de eo cũ puenerit ſol ad mediũ celum eclipſis. ⁊ ſi fuerit dñs anni: timebitur ſup ruſticos cũ puenerit ſol ad aſcẽdens eclipſis: ſcđʒ quãtitatẽ ſube aſcẽdentis: ſi fuerit ſup ymaginẽ hoīum: erit īpedimentũ ſup hoībus: ⁊ ſi fuerit ſup ſubam aīaliũ: erit in aīalib⁹: ⁊ ſi fuerit ſuper ſubam aq̃: erit i aq̃s ſcđʒ quãtitatẽ ſube ſigni aſcẽdẽtis. Et ſcito qꝛ ad vnamq̃ꝫ horã ex horis eclipſis lune: erit diſtinctio ad vnãquãq̃ꝫ horã. ſ. mẽſis vnus: ⁊ ad eclipſis ſol: vnãquãq̃ꝫ horã: annus. Poſt h̄ aſpice malos: ſi fuerit i aſcẽdente: vel aſcẽdenti ppiores: erit īpedimentũ in pte media quã diximꝰ eẽ iouis ⁊ mercurij: et ſi fuerit mali i medio celi vel medio celi ppiores: erit i ſupiori pte quã dixim⁹ eẽ ſaturni ⁊ lune. Si vō fuerit i occidẽte: vel occidẽti ppiores: erit i inferiori pte q̃ eſt martis ⁊ veneris. ⁊ ſi fuerit ſol dñs aſcendẽtis i reuolutõe: qꝛ ven⁹ eſt dña medij celi: ⁊ fuerit ven⁹ ſub radijs ei⁹: ipe erit ſignificator regis: aſpice tũc eẽ regis p locũ ei⁹ ex malis ⁊ fortũis: ⁊ ex fortitudīe ei⁹ i loco ſuo: ⁊ aſpectu dñoꝝ domorũ ad euʒ ſcđm ꝙ expoſui tibi ex teſtimonio eoꝝ: ⁊ aſpectib⁹: donec expleas. iz. ſigna: aſpice igitur q̃s planetaꝝ ſit i optimo loco: et q̃s eoꝝ ſit īpedit⁹: et q̃s cõbuſtus: vel q̃s remot⁹ ab angulo: vl' a domo: et pnuntia a mal' fortitudinẽ mali: ſi fuerit ſeptẽtrional' i altitudīe ſua: vl' cõmiſerit diſpõneʒ ſuã malo ſeptentrionali ex oppõne: aut cõiunctõe: vel q̃rto aſpectu: aut trino: vel ſextili: qꝛ te nõ latebit ei⁹ ſignificatio: et ſilr ſi cõmiſit malus diſpõneʒ ſuã planete i. 6. ſignificabit īfirmitatẽ: ⁊ ſilr in. 8. ſignificabit morteʒ: ⁊ i. iz. victionẽ ⁊ anguſtiã: ⁊ captionẽ atq̃ꝫ inimicitiam: ſi vō fuerit ven⁹ egreſſa de ſub radijs ſol: i ſuo lumīe ipſa digniõ erit i ſignificatõe regis: ⁊ eo meli⁹ ſi fuerit i domo ſua.

¶ Capitulũ in ſcientia eẽ regis p ſignificatorẽ ſuum.

CUm ſciueris p h̄ qđ dixi tibi ⁊ pate factũ ẽ tibi ſignificatorẽ regis: ⁊ nobiliũ ac ruſticoꝝ: aſpice qđ erit de eſſe regis i eodẽ anno: vtrũ liberabitur vl' nõ: ⁊ q̃le erit eẽ ei⁹ cũ ſuis ruſticis. Et ſi erit ei pegrinatio lõginq̃ vl' ppinq̃: aut bellũ: aut qđ erit de re ei⁹: aſpicies. n. h̄ a dño dom⁹ pegrinatõis hora reuolutiõis: ⁊ a loco ei⁹ ex circlo. Qꝛ ſi fuerit direct⁹ vl' recept⁹ in loco ſuo: ibit ſpaciatũ: ⁊ vagãdo: ⁊ ſi fuerit tard⁹ ⁊ i ſtatõe ſua: ſignificat tarditatẽ in pegriatõe ſua: ⁊ ſi fuerit retrograd⁹ ⁊ receptus: exibit ⁊ reuertetur cito: ⁊ ſi fuerit retrograd⁹ abſq̃ꝫ receptõe: ſignificat detrimẽtuʒ i pegrinatõe ſua: ⁊ nõ pficietur. Poſt h̄ aſpice dñm dom⁹ pegrinatõis: ſi fuerit dñs eius retrograd⁹ aſpiciẽs domũ ſuaʒ ex q̃rto aſpectu vl' oppõe: ibit ad pliũ inimici: ⁊ ſi aſpexerit ex trino: vl' ſextili aſpectu: ibit ad aptatiõeʒ. Poſt h̄ aſpice ſaluatõeʒ eius i pegrinatõe ſua ⁊ eẽ corporis ei⁹ ab ei⁹ ſignificatore ſi fuerit liber a malis: ⁊ ab inimicis ei⁹ ex planetis: ⁊ nõ fuerit dñs domus pegrinatõis i domo īfirmitatis: aut i loco īpedimẽti ſaluabitur i peregrinatõe ſua: ꝙ ſi fuerit ſignificator liber ab his q̃ dixi: ⁊ dñs domus pegrinatõis īpedit⁹ ſignificat diſtrictionem ⁊ merorẽ atq̃ꝫ īfirmitatẽ: ſcđʒ q̃litatẽ ſbe ſigni. ⁊ ſi fuerit dñs domus pegrinatõis liber a malis ⁊ eius ſignificator īpedit⁹: accidet ei ex diſtrictõe qđ metuet: ⁊ ex īfirmitate. Poſt h̄ aſpice dñm domus pegrinatõis: ſi fuerit i ſecũdo: exibit ad ꝯgregandũ ſubſtãtiã. Et ſi fuerit i tertio qꝛ ẽ i oppõe domus ſue: exibit ad ꝯtẽtionẽ belli: ⁊ ſi fuerit i q̃rto ſignificabit ꝙ erit pegriatio mala: ⁊ timebitur ſup eũ i eodẽ ãno. ⁊ ſi aſpexerit eũ malus ex q̃rto aſpectu vl' oppõne aut ꝯiũctõe: erit graui⁹ rei ei⁹: ⁊ timebitur ſup eũ. Et ſi fuerit ſignificator regis hora reuolutõis i aſcendẽte: ſignificat trãqllitatẽ ⁊ ſi pegrinabitur: ſi vō fuerit remot⁹ ab aſcẽdẽte: ⁊ alter pleta eũ eo i aſcẽdẽte. ñ remot⁹: aſpice qđ ſit ipe pleta: qꝛ ſi fuerit inimic⁹ ſignificatoris exibit ſup eũ q q̃rat regnũ ei⁹: et ꝯtẽdat cũ eo i eo: et ſi fuerit amic⁹ tradet regnũ viro cui⁹ erit ſignificator ipe planeta: et erit ipe ꝑpoſit⁹ i regno illi⁹. et ſi fuerit ſignificator regis: et i ſcđo ab aſcẽdẽte: i eodẽ anno queret ſbaʒ: ſi vō fuerit cũ eo mal⁹: vl' aſpexerit eũ ex q̃rto aſpectu: vl' oppõe: vl' ꝯiũctõe: diſpget ſbaʒ ſuã: et exhbet ſuos theſauros: et ſi fuerit i tertio m'tiplicabit egratõeʒ: et ꝯſiderabit pegriatõeʒ et ſi fuerit i q̃rto nõ pegrīabitur et ꝯſiderabit getudinẽ: et ſi fuerit i. 5. hẽbit filiũ: et deſiderabit eũ: et ſi fuerit i. 6. accidet ei īfirmitas: et ſi fuerit in. 7. m'tiplicabitur ei⁹ coit⁹: et ſi fuerit i. 8. timebitur ſup eũ mors. et ſi fuerit i. 9. pegriabitur: et ſi fuerit i. io. ꝯfortabitur i regno ſuo: et ſcitur h̄ de cẽ ſuo i directione ſua: et retrogradatiõe: ⁊ ſtatiõe: qꝛ directio ſignificat aptatiõeʒ: ⁊ retrogradatio ſignificat detrimentũ ⁊ ſtatio ci⁹ p⁹ ẽ ſic retrogradatio: ⁊ ſtatio ei⁹ ſc'a ẽ ſic directio. ⁊ ſi fuerit in. ii. ſignificat aptationẽ: ⁊ dilectionẽ ⁊ pietatẽ: ⁊ expẽſas: qꝛ ẽ ſcđa a domo regis. ⁊ ſi fuerit i. iz. ſignificat q̃ſtitionẽ inimicoꝝ ſuoꝝ ⁊ cauſaʒ ei⁹ in hoc: ꝙ ſi aſpexerit dñs dom⁹ adipiſcetur eos ſi ꝯs voluerit. Et ſilr cũ cõmiſit ſignificator regis diſpõnẽ dñis harũ domoꝝ q̃s dixi: ſignificabit eni idẽ ꝙ ſi eẽt i domib⁹ eoꝝ. Et ſi iũct⁹ fuerit ſignificator regis planete in. 9. ⁊. 3. ſignificat pegrinationeʒ: ⁊ ſilr cõiunctio cũ dño dom⁹ īfirmitatis: aut cũ dño domus mortis. Et cũ fuerit ſignificator regis ſub radijs aut ꝓpe eos p. iz. gradus timebitur ſup regẽ hora cõbuſtionis. ⁊ ſilr dñs noni cuʒ fuerit cadẽs: aut i loco malo timebitur ſup eũ i pegrinatione ſua. ⁊ ſi cõbuſtus fuerit dñs aſcẽdẽtis i angulo intrabit īpedimẽtũ ſup ruſticos. ⁊ ſi cõbuſtus fuerit in medio celi erit hoc īpedimẽtũ ex parte regis. ⁊ ſi fuerit dñs medij celi ſol: ⁊ dñs aſcẽdẽtis cõbuſtus: qꝛ ẽ ſub radijs. īueniẽt hoīes diſtrictionẽ a rege. Si vō fuerit ꝯbuſtio in angulo. 4. qui eſt angulus terre: ſignificat ꝙ mors cadet ſup hoīes. Et ſi fuerit aſcẽdẽs ſignũ femininũ: erit h̄ i m'ierib⁹: ⁊ ſi fuerit maſculinũ erit in viris. ⁊ ſi fuerit mercuri⁹ dñs aſcẽdẽtis erit h̄ in pueris. ⁊ ſi fuerit ven⁹ aut luna erit plus i m'ierib⁹. ⁊ ſi fuerit iuppiter: aut ſaturn⁹ erit i mediocrib⁹. ⁊ ſi fuerit ſol aut mars ſignificabit iuuenes. ⁊ ſi fuerit oriẽtalis erit i iuuenib⁹ ⁊ pueris. ⁊ ſi fuerit occidẽtalis: erit in ſenib⁹. ⁊ decrepitis. Et aſpice regi hora reuolutiõis anni a ſole: que ſi aſpexerit mars. aut iunctus fuerit ei: timebitur ſup eũ interfectio. ⁊ ſi iũct⁹ fuerit ſaturno timebitur ſup eũ anguſtia: ⁊ venenũ. ⁊ ſi cõbuſtus fuerit i medio celi dñs aſcẽdẽtis anni: timebitur qđ dixi eiſdẽ modis quos dixi: ⁊ erit i regiõe ſua in qua eſt: ⁊ nõ erit extra ipſaʒ terrã. ⁊ ſi fuerit cõbuſtio in angulo terre: aut in oppoſito aſcẽdẽtis. ſ. in. 7. erit qđ dixi ab aliq̃ qui venit extra terrã in qua ẽ. ⁊ oppõ maloꝝ atq̃ꝫ q̃rt⁹ aſpectus eoꝝ grauior ẽ eoꝝ cõiunctiõe in hoc caplo. Et cũ fuerit ſol ſignificator regis ⁊ aſpexeris iouem ex oppõne inimicabitur ex domeſticis ſuis: ⁊ ſuſpicabitur eos ⁊ grauabit eos. ⁊ ſimiliter cuʒ fuerit oppoſitus dño aſcẽdẽtis inimicabitur ruſticis: ⁊ ſuſpicabitur eos: ⁊ impediet eos.

¶ Capitulum in ſignificationibus duarum infortunarum.

DEinde ſcito receptionẽ planetarũ adiuiceʒ: atq̃ꝫ piectionẽ luminũ ſuoꝝ: ⁊ ſcito amicitatem atq̃ꝫ inimicitatẽ aſcẽdẽtis ⁊ dñi ei⁹: ⁊ ſcito ꝙ vtriq̃ꝫ mali ſoli: ſaturnus. ſ. ⁊ mars: cuʒ fuerit vn⁹ eoꝝ in reuolutione anni in angulo. ⁊ fuerit in ſignis terreis direct⁹ ſignificat deſtructionẽ arboꝝ ⁊ mortẽ aiali

tum: ⁊ ſi aſpexerit mars ſignificatorē regis: ⁊ fuerit mars cō
mixtꝰ lumini ſaturni: ſignificat ꝯtentōez ⁊ effuſionē ſangui
nū. ⁊ ſi fuerit ī ſigno igneo: ſignificat īiurias ⁊ inimicitias.
ſi vͦo nō fuerit in angulo ⁊ aſpexerit aſcēdens: ⁊ fuerit dire
ctus ſignificat īfirmitatem: ex vētis ⁊ ſanguinē: ⁊ graviꝰ in
oī terra ī cuiꝰ ſigno fuerit eiꝰ lumē vl' oppō: aut q̄rtus aſpe
ctꝰ. Qđ ſi fuerit retrogradꝰ ſignificat peſtilētiā: ⁊ ſi fuerit ī
ſigno qđ nō aſpicit aſcēdēs: ⁊ fuerit directꝰ ſignificabit in
firmitatē: ⁊ detrimētū ſeminū: ſi vͦo fuerit retrogradꝰ ſigni
ficabit mortē: ⁊ ſanguinē ⁊ īfirmitatē: ⁊ ſi fuerit mars dn̄s
ān̄i: ⁊ fuerit ī ſignis igneis: fueritqꝫ ī āglo directꝰ: ſignificat
īfirmitatē calidā ſiccā: ⁊ ꝯtendēt potētes adinuicē: ⁊ ſi fue
rit retrogradꝰ: erit ħ gravius: ⁊ mltiplicabūtur ꝺſtructio: ⁊
latrōces: ſi vͦo fuerit ī ſignis igneis ex āglꝫ ⁊ n̄ aſpexerit aſcē
dēs: iniuriabūt hoīes ſibi iuicē: ⁊ erit ħ graviꝰ ī ſigno ī quo
fuerit eiꝰ q̄rtꝰ aſpectꝰ vl' oppō: ⁊ erit ipedimētū qđ dixi tibi
ſcđꝫ ſbaꝫ eiuſdē ſigni: ⁊ eius nature. i. planete. Et ſi fuerit ſa
turnꝰ dn̄s ān̄i: ⁊ fuerit ī ariete ⁊ eiꝰ triplicitate: ⁊ fuerit dire
ctꝰ ī anglo: ſignificabit mltas pluvias ⁊ ꝯtētōes divitū: ⁊ eo
fortius. ſi recepit diſpōnez martis: ⁊ eiꝰ fortitudinē q: ſignī
ficat ꝙ ruſtici ꝯtēdāt cuꝫ rege: ⁊ ſi fuerit retrogradꝰ grava
bit̄ eē hoīuꝫ: ⁊ ſi fuerit remotꝰ ab āglo: aſpiciēs aſcēdēs: itra
bit ſup nobiles diſtrictio ſi fuerit directꝰ: ſi vͦo fuerit retro
gradꝰ ꝺſtruet domos ſbaꝝ: ⁊ ſi recepit diſpōez a marte. ⁊ lu
na ſignificat grave frigꝰ: ⁊ mortē aīaliū cū ħ ꝙ dixi tibi ex
bell': ⁊ guerris: ⁊ ſi fuerit cadēs ⁊ n̄ aſpexerit aſcēdēs: ⁊ fue
rit directꝰ gravabit̄ frigꝰ hyemis: ſi vͦo fuerit retrogradꝰ:
erit ꝯtētio ī ruſticis ⁊ rebellio. Et ſi fuerit ſaturnꝰ dn̄s ān̄i: ⁊
fuerit ī ſignis terreis ī anglo directꝰ: ſignificat ꝯtētionez ⁊
bellū: ⁊ mortē aīaliū in terra cuiꝰ ſignū fuerit ꝓpe: ⁊ ſi fue
rit retrogradꝰ deſtruet meſſes ⁊ ſemia ⁊ morient̄ iuvenes:
⁊ eo fortiꝰ ſi fuerit ī medio celi: ⁊ ſi fuerit remotꝰ ab āgulo
aſpiciēs aſcēdēs: ꝺſtruet ſemia ⁊ morient̄ iuvenes: ⁊ pauce
erūt meſſes. Si vͦo nō aſpexerit aſcēdēs: modicū erit malū

Et cū fuerit ſaturnꝰ dn̄s anni: ⁊ fuerit ī gemīs ⁊ eiꝰ triplici
tate: ⁊ fuerit ī anglo aſcētis ān̄i: generabunt̄ vēti ſeptētrio
nales ⁊ erunt validi ⁊ nocētes: ⁊ accidet ruſticis ex ſuba ſa
turni: ⁊ erit bellū ī hoībꝰ: ⁊ ꝯtētio ⁊ effuſio ſāguinū: ⁊ ſi fue
rit retrogradꝰ: ſignificat ꝯtētionē divitū: ⁊ nobiliuꝫ: ⁊ ſi fue
rit remotus ab āglo: ⁊ fuerit directꝰ: gravabit̄ frigus hye
mis ⁊ vētoꝝ: ⁊ ſi fuerit retrogradus remotus: ſignificat vē
tos ⁊ īfirmitatē: ⁊ ſi fuerit cadēs ⁊ nō aſpexerit aſcēdēs: fue
ritqꝫ directus mltiplicabunt̄ vēti meridiani: ⁊ īfirmitates
⁊ erit vniverſalr ħ ī vilibꝰ pſonis. Et ſi fuerit ī anglo terre:
fueritqꝫ dn̄s ān̄i ī hac triplicitate ſignificat terremotū. et
ſi non fuerit dn̄s: et receperit diſpoſitionem dn̄i aſcenden
tis: et ipſe fuerit in hoc loco morient̄ hoīes ī terremotu: ⁊ ſi
recepit diſpōnem dn̄i mediꝫ celi: ſignificat ꝯtētōez ⁊ guer
ram in acq̄ſitione regni: ⁊ ſi fuerit ſaturnus dn̄s anni: ⁊ fue
rit in ſignis aq̄ticis: fueritqꝫ ī anglo gravabit̄ frigus: ⁊ locu
ſte mltiplicabūt̄: ⁊ ſi fuerit retrogradus erit guerra maxīa
⁊ mors valida: ſi vero fuerit remotus multiplicabunt̄ plu
vie: ⁊ aque: ⁊ ſi fuerit cadēs: ⁊ nō aſpiciens aſcendēs ſignifi
cat infirmitatem civium ſigni in quo ē: ſi vero fuerit retro
gradus gravabitur frigus: ⁊ multiplicabuntur locuſte: ⁊ ſi
ei iūctus fuerit planeta fortuna minuet ex gravitate eius.

¶ Explicit meſſahallah: in revolutione annorum mundi.

Venetijs per Bonetum locatellum: impenſis nobilis viri
Octaviani ſcoti civis Modoetienſis.
M.CCCC.LXXXXIII. iz. kalendas Januarias.

Regiſtrum.

A B C D E F G H I K L M N O P Q R S T
Et quibus B eſt quinternus: T vero ternus: reliqui aut
quaterni.

ONAL DE LISB

castellus = Venezia = Bondum lo-

14 - 1 - 1493

Falta a fl. 1 ou mais.